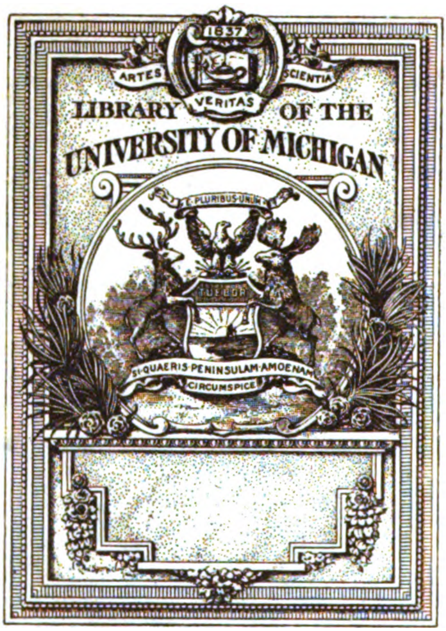

1837
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
E PLURIBUS UNUM
TUEBOR
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

ANIMADVERSIONES
IN
ATHENAEI DEIPNOSOPHISTAS

POST

ISAACUM CASAUBONUM

CONSCRIPSIT

IOHANNES SCHWEIGHAEUSER

ARGENTORATENSIS

INSTITUTI SCIENTIAR. ET ART. POPULI GALLO-FRANC. SOCIUS

ANTIQUAR. LITERAR. IN SCHOLA ARGENT. PROF.

TOMUS QUARTUS

AN.

ANIMADVERS. IN LIB. VII. ET VIII.

GENTORATI

PHIA SOCIETATIS BIPONTINAE

ANNO XI. (1804)

ANIMADVERSIONES
IN ATHENAEUM.

IN LIBRUM SEPTIMUM.

Ed. Casaub.
p. 275.

AD CAP. I.

a ΕΠΙΤΕΛΟΥΜΕΝΟΥ δὲ ἤδη τοῦ δείπνου. » Iam Deipno-» sophistae *coenam legitimam aggrediuntur*, ut diximus quarti » libri initio. Pisces, primi omnium mensae illati, ante » alia omnia describuntur hoc libro, & magna etiam se-» quentis parte. « Casaubonus. — Omisso isto introitu, Abbreviator librum hunc ab illis verbis (lit. b.) incipit, Κλέαρχος, Ἀριστοτέλους μαθητής.

οἱ Κυνικοὶ πάντων μᾶλλον ηὐφραίνοντο. » Verbum εὐφραί-» νεσθαι non intellexerunt interpretes. Illi aiunt, *quam cae-» teri magis laetabantur.* [Nempe sic Dalecampius.] Debe-» bant: *avidius, quam omnes alii, epulabantur.* εὐφραίνεσθαι » id esse, ad Suetonium docuimus. « Casaub. — Eius vide Commentar. in Suetonii Iul. Caes. cap. 38. Nihilo minus vero satis esse existimavi, si generali verbo *oblectabant sese* uterer. Confer quae ad Evang. Lucae c. 12, 19. adnotavit Wetstenius.

λόγοις γὰρ ἑστιᾷ. Vertit Dalecampius: *dicendi namque epulis tu nos accipis.* Adnotavitque in ora: » λόγοις » ἑστιᾷς. Frequentem Platoni hunc dicendi modum istic » videtur usurpare. « — Inde Casaubonus: » Perperam » emendant interpretes ἑστιᾷς pro ἑστιᾷ, cum ait Cynul-» cus, Ἕως ἡμεῖς δειπνοῦμεν, ὦ Οὐλπιανέ, λόγοις γὰρ

» ἑστιᾷ, προβάλλω σοι. Id est: *Quoniam tibi, Ulpiane, pro a » epulis sunt sermones, interea dum nos coenamus, propono ti» bi hanc quaestionem.* ἑστιᾷ passivum esse non animad» verterunt. «

Φαγήσια ἑορτὴ, καὶ Φαγησιπόσια. φαγησία & φαγησιποσία scribitur in ed. Ven. & Baf. Sed antepenacute scripta nomina in ed. Caf. & sic puto etiam in ms. *A*. Vide paulo post; & quae ad initium capitis sequentis adnotavit Casaubonus.

Καὶ ὃς, - - - καίτοι ἤδη οὔσης ἑσπέρας· Οὐ συμπεριφέρομαι, *&c.* » Seriem orationis mire pervertunt iidem in» terpretes, &, quae auctor facit loqui Cynulcum, ipsi » nullo iure tribuunt Ulpiano. « [Immo, vice versa, quae *Ulpianum* loquentem facit Athenaeus, ea *Cynulco* tribuerat DALECAMPIUS, sic convertens istum locum: *Haesitans ille*, (Ulpianus,) *ut pueri patinas circumferre desinerent, iussit. Atqui tametsi iam vespera sit, inquit Cynulcus, non tamen, o vir sapientissime, cum his circumagor: itaque hoc ut explices iam est tempestivum, quo suavius ac libentius coenes: vel, si gratiam habiturus es, cum id te docuero, ego dicam.*] » Quaestio proponitur Ulpiano haec a Cynulco: » Παρὰ τίνι εἴρηται Φαγήσια ἑορτὴ, ἢ Φαγησιπόσια; Quum » nihil veniret in mentem Ulpiano quod responderet, pri» mum *circumlationem ciborum inhibet*, ut sine fraude sua re» vocare in memoriam posset quod legerat olim. Deinde, » cum interiectâ modici temporis morâ nihil ei succurreret, » Οὐ συμπεριφέρομαι, ait, ὦ σοφώτατε. Id est: *Non con» cedo tibi, o Cynulce, quod a me petis.* Significat, elegantissi» mo loquendi genere usus, *se, quo vocaretur a Cynulco, » non venturum;* neque satisfacturum propositae ab illo » quaestioni. Invitati ad convivium, si vocationem ad» mittebant, *consensum* verbo συμπεριφέρομαι indicabant: » sin ituri non essent, οὐ συμπεριφέρομαι inquiebant; quod » erat dicere, *non ibo quo me vocas*, &, ut Xenophon loqui» tur, παραιτοῦμαι τὴν κλῆσιν. Usum hunc istius verbi, » nemini adhuc (opinor) adnotatum, exposuimus libro » IV. cap. XXVI. [Vide ad V. 177. d. Animadv. Vol. III. » pag. 20 sqq.] Dalecampius, eâ voce non intellectâ, ab» surda multa hic commisit. Sed ipsa auctoris verba inspi» ciamus. Καὶ ὃς ἀπορηθεὶς, ἐπισχεῖν τε κελεύσας τοὺς παῖ» δας τὴν περιφορὰν, καίτοι ἤδη οὔσης ἑσπέρας. Omnia » haec Athenaeus ex persona sua de Ulpiano. *Cum illi*,

» ait, *haesisset aqua, iussissetque pueros, ut desisterent cibos cir-*
» *cumferre, licet iam advesperascebat.* Sequuntur ipsius Ul-
b »piani verba: Οὐ συμπεριφέρομαι, ὦ σοφώτατε. ὥστε λέ-
» γειν σοι καιρὸς, ἵνα μᾶλλον καὶ δειπνήσῃς ἥδιον. Deest
» verbum φησὶ, post οὐ συμπεριφέρομαι. Malim etiam ἵνα
» καὶ μᾶλλον δειπνῇς. *Non exorari me sinam, inquit, vir*
» *sapientissime: itaque iam accinge ipse te ad dicendum, ut eo*
» *magis & lubentius coenes.* Subiicitur Cynulci responsum
» usque ad illa, Θαυμασάντων δὲ πάντων τὸ εὐπαίδευτον
» τοῦ Κυνούλκου. « CASAUBONUS. — Verbum φησὶ persae-
pe apud Nostrum simillima ratione subintelligendum
omittitur. ἵνα μᾶλλον καὶ legas, an ἵνα καὶ μᾶλ-
λον, perinde esse videtur. Sed, adverbio μᾶλλον ea-ne
vis h. l. insit, quam latina voce *magis* Casaubonus, nos
voce *copiosius* expressimus, id quidem addubitari haud im-
merito potuerit. Rectius enim fortasse fuerit, si (structurâ
verborum in hunc modum conceptâ, ἵνα καὶ δειπνήσῃς
μᾶλλον ἥδιον) vocem μᾶλλον cum comparativo ἥδιον iun-
ctam intelligas, eâdem ratione quam ad III. 81. c. obser-
vavimus; de qua & Vigerus in Idiotism. Graec. monuit,
cap. VII. sect. 8. reg. 3. Quae ratio non mere pleonastica
est, sed similem aliquam vim comparativo addere videtur
atque illam, quam adverbiis *multo* vel *longe* exprimere la-
tine licet; aut certe facit, ut paulo longius immoretur le-
ctor ei notioni, quae per vocem in comparativo positam
effertur; quo pacto hic verba ista ἵνα καὶ μᾶλλον ἥδιον,
fere cum Dalecampio, haud absurde reddideris, *quo et-*
iam suavius & libentius. Verbum συμπεριφέρομαι eis in lo-
cis, ubi de homine ad coenam vocato dicitur, ex gene-
rali illo & satis pervulgato usu interpretandum est, quo
adsentiri, adnuere, obsequi, significat, & *ad voluntatem al-*
terius se adcommodare: de quo usu consuli potest Index no-
ster Graecitatis Epicteteae, & Adnot. ad Epicteti Differt.
III. 14, 7. Cui notioni hactenus hic locus esse potest,
ut hoc dixisse intelligatur Ulpianus: *Tu me invitas, ut ser-*
monibus utar pro epulis: non obsequor tibi; non accipio con-
ditionem. Sit penes eruditum lectorem iudicium, ista-ne
interpretatio potior videatur, an illa quâ nos in subie-
cta Graecis Latina versione usi sumus, cum *Non recordor*
scripsimus; pro quo perinde, *Non habeo compertum*, po-
nere potueramus. Valet enim idem verbum συμπεριφέρο-
μαι etiam, *mente & cogitatione adsequor, intelligo, novi.*

comperium habeo: quem verbi usum frequentem apud Polybium olim observavimus. Caeterum, ut quavis occasione solet, sic & hic in verbo isto ludit Auctor noster, scilicet aliam quamdam eiusdem verbi ambiguitatem spectans. Etenim manifestum videtur, verbum illud nunc potissimum ab eo hic esse adhibitum, quoniam modo praecessit vocabulum περιφορὰ, ab eodem verbo περιφέρειν derivatum; sed longe alia notione, de *ciborum circumlatione*, ibi usurpatum. *Circumlationem autem ciborum inhibere pueros iusserat Ulpianus*, non tam (puto) eâ caussâ, quo commodius in memoriam revocare posset (ut statuit Casaubonus) quae olim legisset, quam ut *silentium* esset & *otium*, quo exaudiri possent ea quae super quaestione a Cynulco proposita disputanda forent ab uno aut altero Deipnosophistarum. Itaque videndum, ne in ipsa illa verbi ambiguitate simul ludere suo quodam more voluerit Athenaeus, quasi uno verbo simul duas res, aut etiam tres, dixisset Ulpianus: *non tibi morem geram*; sive, *non recordor*; &, *non patior ut fiat circumlatio*, *sed silentium & audientiam mihi paro praestoque*. Mox, quod ait ὥστε λέγειν σοὶ καιρὸν, pro ὥστε per operarum errorem ὥς κε expressum est in ed. Cas. 2. & 3.

Κλέαρχος - - - ἐν τῷ προτέρῳ περὶ Γραφῶν. Ad vulgatam hoc loco olim scripturam Περιγραφῶν, adnotavit CASAUBONUS: » Legitur alibi [nempe, XIV. » 648. f.] περὶ Γραφῶν, quod arridet magis. Sic alii » multi *de Pictura* libros ediderant. Antigonum & Xeno» cratem laudat Plinius lib. XXXV. cap. 10. [sect. 36. » num. 5.] Nisi tamen verum est περὶ Γρίφων: nam » ex libro Clearchi *De Griphis* multa etiam alibi recitan» tur Athenaeo. vide lib. X. [pag. 448. c.] Libro XIV. » Παραγραφῶν inscribuntur hi libri, ut puto, mendose. « — Nihil hic, quod sciam, mutant veteres membranae. Sed lib. XIV. pag. 620. c. ubi in ed. Ven. Bas. & Cas. 1. ἐν τῷ προτέρῳ Παραγράφων legitur, in ed. Cas. 2. & 3. vero ἐν τῷ προτέρῳ Παραγραφῶν, ibi perspicue membranae *A.* περὶ Γραφῶν exhibent, quemadmodum XIV. 648. f. in libris omnibus scribitur: quam scripturam adeo hic quoque recipiendam putavi. Sin Παραγραφῶν aut Παραγράφων darent libri veteres, suspicari licuisset, totum illud Clearchi opus per breves *titulos* vel *paragraphos* fuisse distributum, indeque inscriptionem illam in fronte gessis-

b se. Illorum titulorum vel paragraphorum exemplum habituri eramus in eis ipsis verbis, quae mox adferuntur.

κρατῶ γὰρ καὶ τῆς λέξεως, διὰ τὸ σφόδρα μοι εἶναι προσφιλῆ. Adiectivum *προσφιλῆ* referendum videri poterat ad *τὴν λέξιν*: *quoniam mihi percara sunt verba*; nempe ipsa vocabula *φαγήσια* & *φαγησιπόσια*, quaeve de illis scripserat Clearchus. Sed, quoniam perparum est quod de his festis scripsit Clearchus, certe quod ex eius libro profert Cynulcus, rectius videtur Epitomator fecisse, ad ipsum *Clearchum* referens. Sic enim diserte scribit ille, *διὰ τὸ σφόδρα μοι εἶναι προσφιλῆ τὸν Κλέαρχον*: sic & Eustathius ad Odyss. φ'. pag. 759, 1. ubi verba ista ex Athenaei Epitoma recitavit.

Φαγήσια· οἱ δὲ Φαγησιπόσια &c. » Clearchi locus, ut est editus, sensum nullum habet. *Φαγήσια, οἱ δὲ Φαγησιπόσια, προσαγορεύουσι τὴν ἑορτήν. ἐξέλιπε δὲ αὕτη, καθάπερ ἡ τῶν ῥαψῳδῶν ἣν ἦγον κατὰ τὴν τῶν Διονυσίων, ἐν ᾗ παριόντες ἕκαστοι τῶν θεῶν οἷον τιμὴν ἀπετέλουν τὴν ῥαψῳδίαν.* Dalecampius scripsit *ἑκάστοις*: « [nempe hoc in versione expressit:] » idque reperimus in Epitoma; ubi est etiam *παρόντες* pro *παριόντες*: & *καὶ ἡ τῶν Διονυσίων*, mutatâ distinctione, pro *κατὰ τὴν τῶν Διον.* Placebat nobis *τῷ Θεῷ* scribi; caeterorum nil mutari. Sensum hunc eliciebamus: *Phagesiorum festum celebrari desiit, ut & rhapsodorum: quod per Bacchanalia agitabant. In eo festo statuam dei* (Bacchi nempe) *praetereuntes singuli rhapsodi versus recitabant, atque hoc illi quasi honorarium pendebant.* « Casaubonus. — *Φαγησία* & *Φαγησιποσία* habent ed. Ven. & Bas. cum ms. *A.* & *Φαγησία* habet etiam ms. *Ep.* At, antepenacute *Φαγήσια* & *Φαγησιπόσια* (quemadmodum Casaubonus edidit) scriptum oportuisse, cum usus Graecorum in festorum nominibus docet, tum etiam ipsa orationis constructio; nisi cum msto *Epit.* *φαγησιποσίαν* malueris, quod non probo. Caeterum vocabulum *Φαγήσια* possis perinde vel in nominativo vel in accusativo casu positum intelligere. Si in nominativo: veluti in plurium aliorum festorum recensu nominatum fuerit hoc ipsum; de quo nihil praeterea adnotaverit Clearchus, nisi quod *aliud eiusdem nomen* commemoraverit, & *obsoletum sua aetate festum* dixerit. Et sic accipiendum id vocabulum fuerit, si post illud cum editis & msto *A.* interpungas, reliqua autem (*οἱ δὲ φαγη-*

σιπόσια προσαγορεύουσι τὴν ἑορτὴν) uno tenore absque distinctione scribas: quam in partem haud dubie accepit Epitomator, ita scribens: Φαγησία. οἱ δὲ, Φαγησιποσίαν προσαγορεύουσι τὴν ἑορτήν. Sin ita distinguas verba, quemadmodum in Animadversionibus fecit Casaubonus, quartus erit casus; & sic intelligenda Clearchi verba, ac si dixisset, Προσαγορεύουσι τὴν ἑορτὴν Φαγήσια· οἱ δὲ Φαγησιπόσια. id est, *Festum illud Phagesia vocant, alii vero Phagesiposia* Quae si valet ratio, intelligendum fuerit, praemisisse Clearchum *descriptionem* aliquam huius festi, (omissam hic ab Athenaeo,) & tum demum *nomen* illius declarasse. Quod deinde, ubi de *Rhapsodorum festo* agitur, pro ἕκαστοι τῶν θεῶν, quod est in vetustis membranis, ἑκάστοις τῶν θεῶν scripsit Epitomator, id homo haud indoctus, quum mendosam esse veterum exemplarium scripturam intellexisset, sua ex coniectura ita correxisse videtur: quam quidem coniecturam merito improbavit Casaubonus, τῷ θεῷ praeferens, nempe τῷ Διονύσῳ. Cum eodem Casaubono probavimus nos verbum παριόντες, quod cum editis tenent veteres membranae: sed non tam *praetereuntes*, quam *prodeuntes*, *in medium prodeuntes*, interpretandum putavimus.

Mox; » Cum ait, καὶ τὸ βιβλίον κεκτημένος οὐ φθονήσω, a » significat *se possidere librum* Clearchi. κεκτημένος valet, qui » *nactus sim & penes me habeam*: non, [ut Dalec. accepe» rat,] *cum nactus fuero.* « CASAUB.

Ad sequentia verba, quae sic olim legebantur, καὶ γὰρ Καλλίαν ἱστορεῖ τὸν Ἀθηναῖον γραμματικὴν συνθεῖναι τραγῳδίαν, ἀφ' ἧς ποιῆσαι τὰ μέλη καὶ τὴν διάθεσιν Εὐριπίδην ἐν Μηδείᾳ, καὶ Σοφοκλέα τὸν Οἰδίπουν: haec adnotavit CASAUBONUS: » *Callias* ille, a quo dicitur *Euri» pides* quaedam sumsisse, haud scio an alius sit a Callia » Comico, ex cuius fabulis transtulisse quaedam Menan» drum in suas observat Clemens Alexandrinus. De eo » Suidas. « — Clementem vide Stromat. libro VI. p. 743. ed. Potteri; Suidam vero, in Καλλίας Ἀθηναῖος κωμικός. Et *Callias* quidem *Atheniensis Comicus*, satis notus: *Grammaticum Calliam* non modo novit nemo; sed, qua aetate vixit is *Callias*, de quo hic agitur, nec dum ne nomen quidem *Grammaticorum*, quatenus doctorum hominum genus aliquod ita olim adpellatum est, exauditum erat. Ipsum autem hunc *Calliam Atheniensem*, qui Sopho-

a clem & Euripidem aetate nonnihil antecessit, (quem non est cur dubitemus eumdem fuisse cum Comico Callia) fabulam edidisse docet Athenaeus (lib. X. p. 453. c.) Γραμματικὴν θεωρίαν dictam, id est, *Artem legendi scribendique*; quo e Calliae dramate ibidem, (lit. e.) pariter atque hîc, & *Euripidem*, ait, *Medeae* suae cum argumentum, tum carminis genus adoptasse, & *Sophoclem* in *Oedipode* nescio quid esse imitatum; quae cuiusmodi sint, cum ad illum locum accesserimus, disquiremus. Interim illud denique teneamus, eamdem *Calliae* fabulam ab eodem nostro Athenaeo diserte etiam Γραμματικὴν τραγῳδίαν (quasi *litteratam Tragoediam*, sive *Grammaticam Tragoediam* malueris) adpellari eodem libro X. pag. 448. b. Quae qui considераverit, non dubitabit recte a nobis hoc loco, licet editam olim scripturam teneant ambo nostri veteres codices, Γραμματικὴν pro γραμματικὴν fuisse restitutum.

AD CAP. II.

Λαγυνοφόρια. Cum & hîc, & paulo post, λαγηνοφορία scriptum esset in editis, adnotavit CASAUBONUS: » Scribo Λαγυνοφόρια. Neque laudo Eustathium & Ab» breviatorem, qui pro eo quod in nostris libris scriptum » Φαγήσια ἑορτὴ & Φαγησιπόσια, ipsi scribunt Φαγησία, » & Φαγησιποσία. « — De terminatione vocis ex ms. *A*, nil adnotatum: Epitomator vero rursus haud dubie penacurâ usus est, sic scribens: Ἐρατοσθένης φησὶν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ λαγυνοφορίαν ἑορτήν τινα τῷ Διονύσῳ ἄγεσθαι· ἐν ᾗ τὰ κομισθέντα δειπνοῦσι κατακλιθέντες &c. Quum vero secunda vocabuli syllaba per η scripta esset in editis, λαγηνοφορία, & paulo post in ed. Cas. λαγήνου etiam pro λαγύνου esset scriptum, ex hoc ipso loco probatum ivit TOUPIUS in Animadv. in Schol. ad Theocr. Idyll. X. 13. pag. 217. quod Attici λάγυνον, id Alexandrinos λάγηνον vocasse. Ac reperitur quidem passim & alibi apud nonnullos auctores ista scriptura λάγηνος per η, in editis certe libris: &, per η efferri olim solitam esse a Graecorum nonnullis vocem illam, arguere videtur latinum vocabulum *Lagena*; sed ignorant eam scripturam cum veteres Grammatici, tum probatissimi quique scripti libri. Athenaei quidem codices, quibus uti nobis licuit, constanter per υ efferunt illud vocabulum, cum hoc loco, tum alibi, veluti X. 422.

c. d. & XI. 433. b. c. d. e. Confer Suidam, & Moerin p. 246. ibique notata. In festi nomine autem probavi Casaubonum, terminationem pluralis numeri commendantem.

Πτολεμαίου κτίζοντος ἑορτὴν καὶ θυσιῶν παντοδαπῶν γέ- b νη. » Videamus quid appellet Eratosthenes κτίζειν ἑορτήν. » *Festum instituere* sine dubio significat hoc loquendi genus: » sicut latini suum *condere* usurpant. « CASAUBONUS. — *Mox*, ubi legitur vulgo καὶ μάλιστα περὶ τὸν Διόνυσον, probabiliter corrigit TOUP l. c. καὶ μάλιστα τὰ περὶ τὸν Διονυσ. *Dein*, ubi legitur τοὺς θαλλοὺς, adnotavit Brunckius & Villebrunius, in ms. Paris. *B.* superscriptâ literâ φ indicari aliam scripturam, φάλλους.

τὰ κομισθέντα αὐτοῖς δειπνοῦσι. » Corruptum est Ptolemaei responsum ad sororem. « [At, non Ptolemaeus respondet, sed ὁ θαλλοφόρος.] » *Vocatur*, ait, *hoc festum* » *Lagenophoria*, καὶ τὰ κομισθέντα αὐτοῖς. οἷ [sic nempe » legebatur in editis] δειπνοῦσι κατακλιθέντες ἐπὶ στιβά- » δων. Lege, καὶ τὰ κομισθέντα ἕκαστοι δειπνοῦσι, vel » hoc modo, τὰ κομισθέντα αὐτοῖς ἰδίᾳ δειπνοῦσι. Sic » statim, ἐξ ἰδίας ἕκαστος λαγύνου πίνουσιν: & paulo post, » εὐωχοῦνται κατ' ἰδίαν. « CASAUBONUS. — τὰ κομισθέντα αὐτοῖς αὐτοὶ δειπνοῦσι corrigebat TOUP l. c. At brevius etiam rem conficiunt mssti libri, importunam voculam οἳ prorsus ignorantes: nam in *Epit.* quidem scribitur, τὰ κομισθέντα δειπνοῦσι: in ms. *A.* & *B.* vero, τὰ κομισθέντα αὐτοῖς δειπνοῦσι. *Mox*, quod λαγήνου legitur in ed. Cas. id ex ipsius Casauboni auctoritate factum: superiores editiones cum msstis λαγύνου tenebant, de quo paulo ante dictum. Scripturam παρ' αὐτῶν cum editis praefert ms. *Ep.* παρ' αὑτῶν habet ms. *A.* quod perinde est: utrumque idem valet ac παρ' ἑαυτῶν, id est: *de suo*, vel *domo sua*.

ἐμβλέψασα πρὸς ἡμᾶς. » Ex eo quod ait, ἐμβλέψασα » πρὸς ἡμᾶς, nempe regina Arsinoë, paret descriptum eo » libro fuisse ab Eratosthene vel suum vel alius cuiusdam » cum Arsinoa colloquium. « CASAUBONUS. — Equidem intellexeram, Eratosthenem (aut eum, quem is hoc loco loquentem inducit) in comitatu fuisse reginae, cum pompam huius festi illa spectaret. In libro autem, *Arsinoë* inscripto, probabile est, plurima ad vitam & ingenium moresque illius Reginae spectantia complexum fuisse auctorem.

συνοίκια γ', ἔφη, ταῦτα ῥυπαρά. » Συνοίκια vocant » Graeci τὰ πλεῖστα ἐφέστια, ut interpretatur Hesychius: » *locum* intelligens *ubi plures separatim habitant.* Ita etiam » nomen συνοικίας exponit Aeschines orator. Hic vero Ar- » sinoa nominat συνοίκια, *contubernia epulas agitantium.* « Casaub. — Confer quae ad Aeschinem notarunt Markland & Taylor, pag. 129. ed. Reisk.

c ἀνάγκη γὰρ &c. » Elegans est in Arsinoae verbis figu- » ra, quae πρὸς τὸ σημαινόμενον. [*ad sensum,* non ad lite- » ram] dicitur. 'Ανάγκη, ait, τὴν σύνοδον γίνεσθαι (vide- » licet ῥυπαράν: & forraffe id verbum deest:) παμμι- » γοῦς ὄχλου θοίνην ἕωλον καὶ οὐδαμῶς εὐπρεπῆ παρατι- » θεμένων. pro παρατιθεμένου: ut ὡς φάσαν ἡ πληθύς: [Iliad. » Β. 278.] *Turba ruunt in me:* & in Achaei versu paul- » lo post, [pag. 277. b.] πολὺς ὅμιλος χραίνοντες. Puti- » dum est deliberare, an legendum sit θοίνην αἰόλον pro » ἕωλον. « [Quod fecerat Dalecampius, utrumque (ut ait) reddens, *varias epulas rancidasque.*] » Nam imperitissimus » Graeci sermonis fuerit, cui persuaderi potuerit, vel to- » lerabilem esse eam coniecturam. ἕωλον θοίνην vocat *da-* » *pes pridianas.* Axionicus in Chalcidico: [apud Athen. VI. 240. b.]

» Γλαύκου βεβρωκὼς τέμαχος ἐχθὲς τήμερον,
» αὔριον ἕωλον τοῦτ' ἰδὼν [immo ἔχων] οὐκ ἄχθομαι.

» Vituperantur utplurimum ἕωλοι cibi: quamquam me- » mini, Hippocratem in libro περὶ Παθῶν praecipere qui- » busdam aegris, ut utantur cibis ἑώλοις καὶ ψυχροῖσι. « Casaubonus. — *Cibos* ἑώλους, id est, *hesternos* vel *pri-dianos*, dixisse Graecos pro *rancidis* aut *putidis*, eamdem- que inde notionem eiusdem vocabuli ad alias quoque res *putidas* aut *vetustate obsoletas* fuisse translatam, pervulgatum est. Ad priora verba, ἀνάγκη γὰρ τὴν σύνοδον γίνεσθαι, haec adnotavit doctissimus Coray: » Putat Casaubonus, » subaudiri ex praecedentibus vocabulum ῥυπαράν. Ellipsis » durior: malim legere; ἀνάγκη γὰρ τοιαύτην τὴν » σύνοδον γίνεσθαι: *nam necesse est, conventum illum talem* » (i. e. ῥυπαράν) *fieri* &c. Potest & brevius sine articulo » legi: ἀνάγκη γὰρ τοιαύτην σύνοδον γίνεσθαι. « — Mi- hi nihil desiderari videbatur. Graeca ad verbum latine sic interpretaberis: *Necesse est enim esse id convivium* (hoc enim sonat vox σύνοδος: vide IV. 149. b. 186. a. & 210. f.) *promiscuae turbae hominum, quibus rancidum adponitur epulum*

minimeque decorum. παρατίθεμαι, *adpono mihi, adponendum* c
mihi curo, mihi adponitur cibus. conf. III. 144. e. & f. & Xenoph. Cyrop. VIII. 6, 12.

καθάπερ ἐν τοῖς Χουσίν. De Atheniensium festo, quod Χόες dicebatur, nonnulla huc spectantia reperies apud Nostrum, lib. X. pag. 437.

AD CAP. III.

Εἶτα πῶς δειπνήσομεν &c. »Selige recte *Aristophanis* verba, immixta suis ab auctore. Sunt autem ista:

» —— Εἶτα πῶς δειπνήσομεν

» τοσαῦτα δεῖπνα; ἴσως διὰ νυκτός.

»At quae putarunt Comici esse interpretes, Athenaei sunt, »grammatice explicantis phrasin Aristophanis, διὰ νυκτός. Ait, *perinde esse ac si dixisset* poëta δι' ὅλης νυκτός. d
»Sic dicimus διὰ βίου, pro δι' ὅλου βίου & (ut explicat Hesychius) διὰ παντὸς ἀεί. Latini similiter, *aetatem*; »pro, per omnem aetatem. Plautus: *Aetatem velim servire, Libanum ut conveniam modo.* Libro nono sic exponimus δι' ἐνιαυτοῦ, *toto anno.* Facit huc Harpocrationis ob»servatio. Δι' ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ, δι' ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ἀντιφῶν, περὶ τοῦ Λινδίων φόρου. Τηλεκλείδης δ', ἐν »τῷ Πρυτανείῳ, δι' ἡμέρας εἶπεν, ἀντὶ τοῦ, δι' ὅλης »τῆς ἡμέρας.« Casaubonus. — Quaenam fuerint ipsa Aristophanis verba, praeter ista duo, διὰ νυκτός, certo definiri nequit. Confer Brunckii Fragmenta Aristoph. p. 216. num. 2. qui quod ait, in Regio Athenaei codice (eo quem nos *Paris. B.* indigetare solemus) Εἶτα πῶς scribi, non, ut vulgo, Εἴ πως: inspexerat ille unam editionem Casauboni secundam, in qua (itemque in tertia) temere εἴ πως expressum, pro εἶτα πῶς, quod cum mssis recte tenent superiores editiones. Pro eis omnibus, quae hic in pleniore opere usque ad illa verba, δι' ὅλης νυκτός, leguntur, Epitome nonnisi haec habet: Ὅτι τὸ διὰ νυκτὸς ἴσον τῷ δι' ὅλης νυκτός. Post τοσαῦτα δεῖπνα non distinguebatur oratio in editis: recte autem interpungitur in ms. *A.* Commode vero in editis legitur ὁ χαρίεις Ἀριστοφ. ubi *articulus* deest membranis.

ὡς καὶ τὸ Ὁμηρικὸν ἔχει, - - διὰ μήλων, ἀντὶ, διὰ πάντων τῶν μήλων, &c. Cum verba ista, ἀντὶ διὰ π. τ. μήλων, ignorarent editi libri, adnotavit Casaubonus:

»Homerico testimonio, quo probatur nominis ὅλος elli- »psis, τανυσσάμενος διὰ μήλων, Epitome interpretamen- »tum adiicit, ἀντὶ τοῦ διὰ πάντων τῶν μήλων: quae est [*voluit puto*, quae est etiam, *vel*, quae verba leguntur &] »apud Eustathium.« — Homericus versus est ex Odyss. ι'. 298. Interpretamentum autem istud, quod ait Casaubonus, non modo in Epitoma adiectum est, unde illud repetiit Eustathius in Comment. ad praedicta poëtae verba, pag. 357. l. 11. verum etiam in ms. *A.* pari modo legitur; temere a iunioribus librariis sive a primo editore omissum.

'Ωφελιμώτερά ἐστι, - - τὰ νυκτερινὰ δεῖπνα. τὸ γὰρ τῆς σελήνης ἄστρον &c.' »Ex verbis Aristophanis, δειπνή- »σομεν διὰ νυκτὸς, occasionem sumit Daphnus medicus »aliquid de coenae tempore dicendi. Ait igitur, *conduci- »bilius esse noctu coenare quam interdiu.* Caussam affert suae »opinionis, *quia Lunae sidus concoctioni aptius sit*, ut quod »*vim habeat putrefaciendi. Nam*, inquit, κατὰ σῆψιν ἡ πέ- »ψις. Deinde exemplis duobus docet, *Lunam esse* πεπτι- »κήν: *quod carnes victimarum noctu mactatarum facilius cor- »rumpantur; itemque ligna illa quae Luna lucente fuerint caesa.* »Postremo argumentatione a simili ducta probat iuvari »concoctionem a Luna: quoniam, καὶ τῶν καρπῶν οἱ πλεῖ- »στοι πρὸς τὸ σελήνιον πεπαίνονται: *fructuum plurimi ad »Lunae lumen maturescunt.* Verum quidem est, lucente Lu- »na faciliorem esse viam ad putrefactionem, cum reddat »ipsa aërem calidum atque humidum; quod temperamen- »tum est maxime σηπτοποιόν. Sed *concoctionem* cum *putre- »factione* male confundit Daphnus, sive potius Athenaeus; »quem saepe sumus experti philologiae, quam philoso- »phiae sacris, auspicatius initiatum. Antiquissimi philoso- »phi ita sentiebant. Plutarchus [in Quaestionib. Natural. »Opp. T. II. pag. 912. ed. Francof.] Ἡ πέψις ἔοικεν εἶναι »σῆψις, ὡς Ἐμπεδοκλῆς μαρτυρεῖ, λέγων·

»Οἶνος ἀπὸ φλοιοῦ πέλεται, σαπὲν ἐν ξύλῳ ὕδωρ.

»Appellat Empedocles *aquam putrefactam*, vitis succum »postquam concoctum est, & ad maturitatem pervenit. »Sic ἄσηπτον ponebant pro ἄπεπτον, ut docet Galenus »sexto Commentario in primum Aphorismorum. At, esse »diversa σῆψιν & πέψιν, nemo iam ignorat ex disputa- »tionibus quà philosophorum, quà medicorum. Lege Ari- »stotelem in quarto Metereologico, & Galenum De Fa- »cultatibus naturalibus libro secundo. Duodecimo vero

» Primae Philosophiae, de discrimine inter haec duo, sunt » haec notatu dignissima verba: Ἡ σῆψις, ait, καὶ τὸ σηπτὸν, περίττωμα τοῦ πεφθέντος ἐστί. Sed observemus » auctoris nostri verba. Neque enim dixit, *concoctionem ci» borum esse σῆψιν*, sed *fieri* κατὰ σῆψιν. Etiam Peripatetici » faciunt haec affinia. Olympiodorus, quo loco explicat, » quid inter illa sit differentiae: Λέγομεν [inquit] πρῶτον » ὅτι ἡ πέψις. ἀλλὰ πρὸς τὴν ἡμῶν χρῆσιν λέγομεν αὐτὴν » πέψιν· ἐπεὶ ἴσον πρὸς τὸ πεττόμενον, σῆψις ἐστί. Le» guntur haec in Commentariis ad quartum Meteorolog. » Nemo negaverit, prima verba longioris periodi frustum » esse. Lego ac suppleo: Λέγομεν πρῶτον, ὅτι ἡ πέψις τοῦ » πεττομένου οὐκ ἐστὶ πέψις, ἀλλὰ πρὸς τὴν ἡμῶν &c. » Hoc est: *Coctio non est eius quod coquitur coctio: sed nos » ratione usus nostri eam vocamus coctionem: nam eius quidem » respectu quod coquitur, putrefactio est.* « Casaubonus. — Ad ista Nostri verba, Τὸ γὰρ τῆς σελήνης ἄστρον πρὸς τὰς τῆς τροφῆς ἁρμόττει πέψεις, σηπτικὸν ὑπάρχον: haec adnotavit tam Medicae artis, quam Graecae omnis antiquitatis peritissimus Coray: » Haec Daphnus medicus ex » veterum Medicorum dogmatibus promit. Auctor libri » De Insomniis, qui inter Hippocratis opera extat, influ» xum Lunae in ventriculum, praecipuum digestionis or» ganum, ita expressit: Ἄστρων μὲν οὖν ἡ ἔξω περίοδος, » ἡλίου δὲ ἡ μέση, σελήνης δὲ ἡ πρὸς τὰ κοῖλα. T. I. pag. » 635. Edit. v. d. Lind. Ubi per κοῖλα intelligit ipsum *ven» triculum*, κοιλίαν vocatum; ut clare patet ex sequenti» bus. Confer & Plutarchum, De Facie in orbe Lunae, T. » IX. p. 668. edit. Reisk. « — Apud eumdem Plutarchum, Symposiacor. libro III. cap. 10. agitatur Quaestio, cum his quae differentem Daphnum facit Athenaeus coniuncta: Διὰ τί τὰ κρέα σήπεται μᾶλλον ὑπὸ τὴν σελήνην, ἢ τὸν ἥλιον. *Cur carnes magis sub Lunam putrescant, quam sub Solem?* Denique de hoc Athenaei loco, si tanti videtur, conferenda quae disputavit Listerus ad Apicium, pag. 247. Quod scripsimus τὸ γὰρ τῆς σελήνης ἄστρον, articulum τῆς, qui aberat editis, dederunt ambo nostri codices mssti.

AD CAP. IV.

τῶν παρεσκευασμ. καὶ αἰεὶ παρασκευαζ. Scripturam

e αἰεὶ, pro ἀεὶ, quod erat in editis, adoptavimus ex membr. *A*.

Introitum huius capitis suo more omittens Epitomator, ab his verbis incipit, *Ὅτι πάντων τῶν προσοψημάτων ὄψων καλουμένων, ἐξενίκησεν ὁ ἰχθῦς &c.* Ad quae spectat CASAUBONI Animadversio haec: » Rite & ordine fecit A» thenaeus, cum libro hoc tractaturus DE PISCIBUS, de » communi omnium appellatione initio quaedam propo» suit. Docet igitur nos isto loco, *pisces vulgo dictos etiam » ὄψα. Omnia opsonia*, inquit, *ὄψα appellantur: sed ex om» nibus solus piscis obtinuit tandem, ut, ὄψον simpliciter cum » dicitur, piscis intelligatur.* Antiquioribus Graecis & » ὄψον & προσόψημα non aliud significabant, quam προσ» φάγιον: id est, *quidquid ad panem adhibetur*, ut vertit » Cicero apud Xenophontem.« [Vide Cic. Tusc. Quaest. V. 34. & Xenoph. Cyrop. I. 2, 8.] » Latini, *opsonium*, » aut *pulmentum* sive *pulmentarium*, ut recte vetus inter» pres Novi Foederis. At ὄψον, pro *pisce*, apud vetustis» simos Graecorum scriptorum non legas: sed ὄψον θα» λάττιον, ut apud Hippocratem passim. Polybius quo» que, in describenda felicitate Lusitaniae: *τὸ θαλάττιον » ὄψον μεγάλην ἔχει διαφοράν.* [Polyb. XXXIV. 8, 6. apud » Athenaeum libro VIII. pag. 331. a.] Atque haec piscium » appellatio ita familiaris fuit primis temporibus, ut non » solum *marinos*, verum sine discrimine *omnes pisces* dice» rent ὄψα θαλάττια, aut etiam θαλάττια solum. Hip» pocrates, DE Morbo Sacro: *ἀπέχεσθαι κελεύοντες θα» λασσίων, τρίγλης, καὶ μελανούρου, κεστρέος, ἐγχέλυος.* » Anguilla, etsi ingreditur maria, fluviatilis tamen piscis » est potius quam marinus. Libro primo DE Morbis Mu» liebribus: *χρήσθω ὄψοισι θαλασσίοισι μᾶλλον ἢ κρέασι.* » Sic & alibi saepe θαλάσσια & κρέα opponit; non uti» que *marinos* tantum, sed *omnes* in totum *pisces* intelli» gens. Interpretes, qui observatiunculam hanc recte ca» pere non potuerunt, locis sexcentis ὄψον *opsonium* ver» terunt, cum deberent *pisces*.« [At potuerint hi auctoritate Nepotis se tueri, in Themistocl. cap. 10.] » ὀψάριον, » *parvum obsonium* [vertunt; vide lib. IX. pag. 385. ubi » saepius illud vocabulum occurrit:] ubi erat vertendum » *pisciculus*. Glossarium vetus: Ὀψάριον, . . *ciculus*. scri» be, *pisciculus*. [Sic apud Suidam: Ὀψάριον, τὸ ἰχθύ» διον.] Somnium merum est, quod iam olim vigilantes

» quidam Grammatici somniarunt, ὀψάριον non *pisciculum* » significare, sed *piscem*, παρὰ τὸ ὄψον αἱρεῖσθαι ἐκ τῆς » θαλάττης. [Auctor Etymol. M. pag. 646.] Iidem inter- » pretes εὔοψα χωρία, id est, *loca piscosa*, vertunt *boni opso-* » *nii*, in Archestrati versu :

» Ἄλλως δ' εὔοψον σφόδρα χωρίον ἐστὶ Κάρυστος.

» Porro quod pisces appellarint Graeci ὄψα, in caussa est » *aviditas eius cibi*, quae fuit *Graecis familiaris*, cum ab insti- » tuto; erant enim plerique dediti gulae & cupediis; tum » a natura. Sunt enim naturales quaedam propensiones » hominum, quarum caussae ab humano ingenio afferri » non possunt. Hoc voluit Athenaeus, cum hoc loco nar- » rare instituit, quosdam fuisse *bubulae amantes*, ut *Hercu-* » *lem*: quosdam φιλοσύκους, ut *Platonem*: alios φιλοβό- » τρυς, ut *Arcesilam*: nonnullos φιλομήλους, ut *Philippum*, » & *Alexandrum eius filium*. Quemadmodum autem pro- » pensiones huiusmodi in quibusdam a natura ingeneratas » videre est: sic etiam odia & abominationes in multis, » quas equidem mirari magis soleo. Quam multi sunt, » quos Attalicis conditionibus non adducas, ut caseum de- » gustent, aut pirum, aut vinum? Notus mihi fuit apud » Volcas Arecomicos adeo μισόμηλος quidam, ut ad mali » aspectum vel odorem totus horreret. Huic cum nuper » amicus literas traderet, quas in mantica habuerat, ubi » erant poma; ille vero eas abominatus statim proiecit, » neque umquam legere sustinuit. Quin hoc adeo homi- » nem commovit, ut aegre impeditus sit quo minus factam » sibi iniuriam ultum iret. «

Haec Casaubonus. Quod vero de *Hercule* ait Athenaeus, ὃς τοῖς βοείοις κρέασιν ἐπήσθιε σῦκα χλωρά: eadem fere verba ex *Euripidis* nescio qua tragoedia sic citavit Clemens Alexandrinus, in Cohort. ad Gentes p. 65. ed. Pott. ὃς ἑστιώμενος τοῖς κρέασι χλωρὰ σῦκα ἐπήσθιεν. Quae cum hoc Athenaei loco collata, in huiusmodi senarium redegit MUSGRAVIUS, in Euripidis Fragm. ex incertis Tragoediis, num. 147.

Κρέασι βοείοις χλωρὰ σῦκ' ἐπήσθιεν :

quem latine sic reddidit: *Post carnes bubulas ficus virides comedit.* Quae de eodem *Hercule*, tum de *Platone* & de *Arcesila* hic commemorantur, eadem ex Epitoma repetiit Eustathius ad Il. λ'. p. 814. l. 26 sq. Quod dein, de *Alexandro*, ad DOROTHEUM auctorem provocat Noster, ἐν

Δωρόθεος φησὶν ἐν τῇ ἕκτῃ τῶν περὶ Ἀλέξανδρον Ἱστοριῶν: ad ista verba adnotavit CASAUBONUS: »Conditor »ille rerum Alexandri, quem vulgati codices *Dorotheum* »nominant, in Excerptis [nempe, in Hoeſcheliano codice »Epitomae] dicitur *Theodorus*.« — At iam perſaepe obſervavimus, multis inquinatum mendis fuiſſe Hoeſchelianum illum Epitomae Codicem, quibus immunem vidimus optimum noſtrum Pariſienſem: qui quidem & hoc loco cum membranis *A*. & editis in ſcripturam Δωρόθεον amice conſentit.

a *οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὅτι ὄψον κυρίως καλεῖται πᾶν τὸ πυρὶ κατασκευαζόμ. &c.* »Probat deinde, voce ὄψον ſignificari »generaliter πᾶν τὸ πυρὶ κατασκευαζόμενον εἰς ἐδωδὴν: »*quicquid igne paratur ad edendum*. Duplicem, ei probando, »vocis ὄψον etymologiam affert: vel, quaſi ἕψον ab ἕψω; »unde dicantur [quaſi] ἑφθὰ, *elixa*: vel ab ὀπτῶ; ut »proprie ſic dicatur quod *aſſatum* eſt. Sed de hoc etymo »audiamus aliorum magiſtrorum iudicium. Γίνεται, aiunt, »ὄψον παρὰ τὸ ὀψέ· διότι οὐχ ἕωθεν, ἀλλ' ὀψὲ, τοιαύ»τας τροφὰς προσεφέροντο· ἢ μᾶλλον, ὅτι ὀψὲ καιροῦ εἰς »χρῆσιν ἦλθεν ἀνθρώποις, ἡδονῆς χάριν, τὸ ὄψον· τὰ πρὸ »τούτου γὰρ ἀπλοϊκῶς ἔζων. τὸ δὲ εἰπεῖν, ὡς ἐκ τοῦ ἕψειν »γίνεται τὸ ὄψον, οὐ πάνυ εὐοδεῦται· τά τε ἄλλα, καὶ »ὅτι τὸ μὲν ἕψω δασύνεται, τὸ δὲ ὄψον ψιλοῦται.« CASAUBONUS. — Verba proxime a viro docto citata, Euſtathii ſunt, ad Iliad. λ'. pag. 814. l. 6 ſqq. A verbo ὀπτῶ nomen ὄψον derivat Etymologici auctor. Apud Noſtrum in adlatis verbis, pro κατασκευαζόμενον, perperam κατασκευασόμενον ſcribitur in ed. Caſ. errore operarum ex edi Baſ. propagato. Dein, ubi (ſic) ὀψὲν ἐστιν expreſſum eſt in editis, conſentiente (ut puto) ms. *A*. ut intelligatur vox oxytona ὀψόν: ibi in noſtro ms. *Ep.* ὄψόν ἐστιν (ſic) ſcribitur, ut intelligatur vox penacuta ὄψον: quam ſcripturam, quod ad accentum adtinet, probaſſe videtur Caſaubonus, in Animadverſione modo adlata ὄψον ſcribens.

AD CAP. V.

κατὰ γὰρ τὸν Σοφοκλέα, &c. »Verſus SOPHOCLIS ita »ſcripti fuerant a poëta:

b »Χορὸς δ' ἀναύδων ἰχθύων ἐπεῤῥόθει
»σαίνουσι τ' οὐραίοισι τὴν κεκτημένην.

»*Chorus mutorum piscium cum strepitu adveniebat: atque illi* b
»*caudis adulabantur suam dominam.* Thetim fortasse intelli»gebat, aut Nereïdum vel Leucothearum unam. Athe»naeus, more suo, poëtae verba levi mutatione senten»tiae suae accommodavit.« CASAUBONUS. — At, secundo versu, non σαίνουσί τ', sed σαίνουσιν *absque coniunctione* exhibet cum editis codex mstus uterque. Quod quum minus commodum videretur, in σαίνοντες mutavit BRUNCK: (in Sophoclis Fragm. ex Incertis Tragoed. num. 42.) qui & de argumento fragmenti consulendus. Ac non modo per se quidem percommoda videri debebat illa emendatio, sed & perapte respondebat verbo χραίνοντες, quo Achaeus utitur in testimonio proxime sequente. At, quoniam tamen ferri utcumque posse scriptura librorum videbatur, tenendam hanc in Athenaei editione putavi.

ACHAEI verba, cum continuo tenore scripta fuissent in ed. Ven. & Bas., dein in ed. Cas. veluti per versus in hunc modum distributa erant:

Πολὺς γὰρ ὅμιλος ποντίου κύλλου σοβῶν ἐνάλιος θεωρία
χραίνοντος οὐραίοισιν εὐδίαν ἁλός.

Inde in Animadversionibus monuit CASAUBONUS: »Locum *ACHAEI* ita scribimus & distinguimus:

» — Πολὺς γὰρ ὅμιλος ποντίου
»κοίλου σοβῶν, ἐνάλιος θεωρία
»χραίνοντες οὐραίοισιν εὐδίαν ἁλός.

»Videtur *Achaeus* superiorem Sophoclis locum in diversa »sententia esse imitatus. Fuit enim *Sophocles* natu gran»dior, ut scribit Suidas. [in Ἀχαιὸς, Πυθοδώρου.] Ποντίου »κοίλου, periphrasis est *maris*. *Marinum cavum*, pro cavo »ubi est mare. Neque Gesnerum audiet hîc, neque Da»lecampium, qui doctissimorum hominum auctoritati ra»tionem esse anteponendam statuerit. Iam ὅμιλος χραί»νοντες, ut in versibus Sophoclis χορὸς σαίνουσιν, & si»milia, de quibus superiore capite. [ad pag. 276. c.] A»chaei fabula, unde haec sunt, appellatur Μοῖραι, con»sensu librorum omnium. Hesychius, in Νυμφόβας, lau»dat hunc poëtam ἐν Μύροις: ubi forte scribendum ἐν »Μοίραις. Laudatur etiam Hermippi comici fabula eodem »nomine.« — Recte apud Hesychium l. c. ἐν Μοίραις editur hodie, ut voluerat Casaubonus. Simillimus error apud Athenaeum, XI. 476. d. in Hermippi fabula commissus,

b ubi Μύροις vulgo editur, sed propius vero Μύραις exhibent nostrae membranae. In *ACHAEI vers.* 2. mendosam scripturam κύλλου, quam exhibebant editi libri, tenens DALECAMPIUS, *turbam mutilorum piscium* interpretatus erat; notaveratque in ora: »Κύλλους, id est, *mutilos*, vocat; »quia tanquam mutilati pedibus careant.« GESNERUS vero (DE Aquatilib. pag. 177.) Ponticum *cyllum* sive *scyllum*, canem marinum, interpretatus erat; cuius sententiam idem Dalecampius etiam commemoraverat. Quorum rationes merito improbans Casaubonus, insignem utique veri speciem secutus est, cum κοίλου corrigendum censeret. Cui tamen ne obsequeremur nos, vetustae nostrae membranae *A.* (nam in *Epit.* desunt Achaei verba) prohibuerunt, in quibus κύκλου perspicue scribitur; quod ipsum etiam ex ms. Paris. *B.* commendaverat VILLEBRUNIUS, & in Gallica versione his verbis expresserat, *une grande troupe d'habitans de la mer qui environne le globe.* Sane quum vetus fuerit, nec ea utique absurda, philosophorum sententia, universam terram (πᾶσαν τὴν οἰκουμένην) esse insulam, quam oceanus sive mare Atlanticum circumfluat: (de qua vide Aelian. Var. Hist. III. 18. &, quem ibi Perizonius laudavit, Aristotelem in libello DE Mundo, cap. 3. pag. 20. & 22. ed. Batteux:) quid impedit quo minus credamus, eamdem sententiam a poëta Achaeo adoptatam & in versibus istis expressam fuisse? Id si cui minus videtur probabile, possimus fortasse πόντιον κύκλον intelligere *mare Deam longe lateque circumcirca cingens.* Verba ἐνάλιος θεωρία parum feliciter Dalecampius his latinis, *si quis inspectet*, expressit. Multo commodius Villebrune Gallico sermone, *spectacle marin.* Nobis placuit, *pompam* intelligi: poteramus vero perinde & *chorum* vertere, & *sacram legationem.* Vide Casaub. ad VI. 251. b. & Xenoph. Memorab. III. 3, 12. & quos ibi auctores laudavit Ernesti. Et respondet hoc nomen θεωρία illi χορὸς, quo in superioribus versibus usus Sophocles erat. Denique vero, quum defectu laboret iste versus,

κύκλου σοβῶν, ἐνάλιος θεωρία:

vide ne σοβῶντες, pro σοβῶν, scriptum oportuerit, quo compleretur senarii mensura. *Versu* 3. pro mendoso χραίνοντος, non dubitavi χραίνοντες ex Casauboni emendatione in contextum recipere. *Ibidem*, pro οὐραίοισιν, corrupte θυραίοισιν legebatur in ed. Ven.

& Baf. pariterque in membr. *A.* quod ex fuperioribus Sophoclis verbis tacite correxit Cafaubonus. τὸ οὐραῖον idem valet ac ἡ οὐρὰ, *cauda*: fic VII. 294. d. & alibi. b

ἀπομνημονεύσω δέ σοι. Incommode pofita hic videri δὲ particula poterat, pro qua δὴ utique malles. At faepe poft parenthefin, initio apodofeos, continuant Graeci fcriptores orationem particulâ illâ δὲ adhibitâ; qua quidem tum maxime folent uti, cum eadem δὲ particula initio etiam protafeos pofita fuit. Quare hic quidem nil mutandum cenfeo; fed fupra, initio huius capitis, pro Πολλῶν οὖν, Πολλῶν δὲ malebam: at nec ibi temere quidquam mutatum velim. Vide loca citata in Lexico Polyb. p. 125.

πάντες γὰρ συνεσόρευκαν εἰς αὑτοὺς τὰς ἐκ βιβλίων συμβολάς. Vide l. 4. b. & ibi notata, Tom. I. Animadv. p. 52 fq. Quod ait εἰς αὐτοὺς, id valet εἰς ἑαυτοὺς, quod ipfum idem fonat ac εἰς ἀλλήλους. Vide Lexic. Polyb. p. 104. n. 3.

Ὅστις ἀγοράζων &c. AMPHIDIS ifta verba, cum continuo tenore, veluti profa oratio, fcripta effent in editis, fic digerenda effe, ut a nobis factum, monuit CASAUBONUS, haec infuper adnotans: »In primo verfu quae»dam omiffa, ad fententiam non neceffaria: ὦ δειλαῖε σύ.« [five quidvis aliud, quod legitime explere fenarium poffit.] »Quid autem appellet poëta *pifces* ἀληθινοὺς, fcire»mus fi extaret eius fabula.« — Equidem ἰχθῦς ἀληθινοὺς ita intelligendos exiftimo, quafi dixiffet poëta, ἐξὸν ἀπολαύειν ἰχθύων, ἀληθινοῦ ὄψου: *cum liceat pifcibus frui, qui funt veriffimum obfonium.* Confer modo dicta Auctori noftro pag. 276. e. Caeterum tam abrupte & importune hic proferuntur illi verfus, ut facile adfentiaris doctiffimo DUTHEIL, fufpicanti aut aliunde haec effe alienum in locum translata, aut intercidiffe nonnihil, quo intelligeretur ratio, qua fuperioribus hoc maxime loco ifta fubieciffet auctor; quo loco agnofcunt eadem ambo codices mssti cum editis. Tum vero & in his, quae mox fequuntur, Καὶ γὰρ Σοφοκλέους εἰπόντος &c. defidero connexionem; non quidem quod ad argumentum fpectat: nam ea ratione, qua in verfione latina nonnihil ex coniectura fupplevi, facile intelligi nexus orationis poteft: fed turbat me ipfa particula coniunctiva Καὶ γὰρ, cui quo pacto nunc fuerit locus, (five eam *etenim* reddideris, five, *fcilicet*, *nempe*,) exputare non potui. c

ἐλλοὺς. Ad editam olim fcripturam ἐλλοὺς, & dein ἐλ-

λοῖς & ἐλλοὶ, nihil ex ms. *A.* notatum. Sed *leni spiritu* recte scribitur vox in *Epit.* ut in SOPHOCLIS *Aiace* vs. 1297. ex mstis edidit Brunck. Sic & Hesych. in Ἐλλὸν, & in Ἐλλόπι. De eodem vocab. nonnihil infra monebimus ad p. 308. b.

d *Ξενοφῶν - - γράφων οὕτως· Ὀψοφαγίστατός τε &c.* » XE-» NOPHONTIS locus extat in tertio Commentariorum: » ubi hodie βλακώτατος, minus recte, pro βλακίστατος.« CASAUB. — Vide Memorab. Socrat. III. 13, 4. & quae ibi a Viris doctis notata. Duo vocabula, quae e *Xenophonte* hîc profert Athenaeus, citans Eustathius ad Iliad. λ'. pag. 814. l. 22. ait: ὁ ὀψοφαγίστατος καὶ βλακίστατος ἃ δὴ λέγεται κεῖσθαι παρὰ Σοφοκλεῖ. Is error ex Epitoma Athenaei ductus est; cuius auctor negligentius praecipitantiusque (quod subinde ei accidit) excerpens istum locum, sic scripserat: Ὀψοφαγίστατος καὶ βλακίστατός ἐστι, φησὶ Σοφοκλῆς. Quo de errore, cum Abbreviatoris, tum Eustathii, monuit CASAUBONUS in ipso introitu suarum ad Athenaeum Animadversionum, & nos in Praefatione, pag. XXIII. not. *p.*

ὁ τὴν Τιτανομαχίαν ποιήσας - - Ἔχαιρε δὲ Σοφοκλῆς τῷ Ἐπικῷ Κύκλῳ, &c. Occasione istorum verborum tam eruditam quam longam disputationem instituit CASAUBONUS, qua, ut inscripto titulo ipse profitetur, exponuntur:

DE EPICO CYCLO,

non protrita, & parum vulgo nota.

» Tractationem, inquit, de singulis piscibus una adhuc observatio praecedit. SOPHOCLIS versus est in Aiace Lorario, Ἔφηνεν ἐλλοῖς ἰχθύσι διαφθορὰν. Non passim obvia aut in frequenti usu posita est vox ἐλλός. Itaque de ea quaerunt Deipnosophistae. Quaestio ita proponitur: Ἐζήτησέ τις, εἰ καὶ τῶν πρὸ αὐτοῦ τις τῷ ὀνόματι κέχρηται. Respondet Zoilus huic quaestioni in haec verba: Οἶδα ὅτι ὁ τὴν Τιτανομαχίαν ποιήσας, εἴτ' Εὔμηλός ἐστιν ὁ Κορίνθιος, ἢ Ἀρκτῖνος, ἢ ὅστις δήποτε χαίρει ὀνομαζόμενος, ἐν τῷ δευτέρῳ οὕτως εἴρηκεν·

Ἐν δ' αὐτοὶ¹ πλωτοὶ χρυσώπιδες ἰχθύες ἐλλοὶ
νήχοντες παίζουσι δι' ὕδατος ἀμβροσίοιο.

1 Sic, αὐτοὶ, in Animadversionibus Casauboni scriptum, casune, nescio, an ipsius docti Viri consilio. Ἐν δ' αὐτῇ quidem in contextu tenent editiones omnes, nec e ms. *A.* diversa adnotata scriptura: in Epitoma vero ipsa illa tria verba, Ἐν δ' αὐτῇ, praetermissa sunt.

Ἔχαιρε δὲ Σοφοκλῆς τῷ Ἐπικῷ κύκλῳ, ὡς καὶ ὅλα δράματα ποιῆσαι κατακολουθῶν τῇ ἐν τούτῳ μυθοποιΐᾳ. Summa responsionis haec: *Sophoclem, cum appellavit pisces* ἐλλοὺς, *imitatum esse vetustissimum poëtam, Gigantomachiae auctorem, qui primus ita locutus: neque hoc mirum videri debere de Sophocle, cum is poëta Epicum Cyclum plurimum amarit, adeo ut integrarum fabularum argumenta inde sumserit.*«

» Haec Zoili mens: quae etsi clare a nobis iam expressa est, nemo tamen illam assequetur, quin sciat de Epico Cyclo quae ignorarunt interpretes. Longe enim fallitur eruditissimus Dalecampius: neque Ἐπικὸς Κύκλος est quod putavit ille;[1] sed *nomen Corporis cuiusdam Poëtici, compositi olim ex antiquissimis Poëtis Epicis, qui historiam fabularem descripserant.* Pars huius corporis *Titanomachia* fuit: ut ex isto Athenaei loco discimus, & Eusebii ac Procli verbis, quae mox subiiciemus. Id opus veteres appellant Κύκλον, vel Ἐπικὸν κύκλον: vel, τὸν τῶν ἐποποιῶν κύκλον. Philostratus in Epistola ad Iuliam Augustam: Αἱ δὲ ἀποστάσεις εἴτε προσβολαὶ τῶν λόγων Γοργίου ἐπεχωρίαζον πολλαχοῦ μὲν, μάλιστα δὲ ἐν τῷ τῶν ἐποποιῶν κύκλῳ. Quamquam hic locus aliter fortasse exponi debet.«

» Caeterum Epici Cycli argumentum Photius ex Proclo declarat in Bibliotheca [pag. 521. ed. Hoeschel.] his verbis: Διαλαμβάνει δὲ καὶ περὶ τοῦ λεγομένου Ἐπικοῦ Κύκλου. ὡς ἄρχεται μὲν ἐκ τῆς Οὐρανοῦ καὶ Γῆς μυθολογουμένης μίξεως. ἐξ ἧς αὐτῷ καὶ τρεῖς παῖδας γινώσκουσιν ἑκατοντάχειρας, καὶ τρεῖς ἑτέρους ἀποτίκτουσι Κύκλωπας. Διεξέρχεται δὲ περὶ θεῶν, τά τε ἄλλα τοῖς Ἕλλησι μυθολογούμενα, καὶ εἴπου τι καὶ πρὸς ἱστορίαν ἐξαληθίζεται. καὶ περατοῦται ὁ Ἐπικὸς κύκλος συμπληρούμενος ἐκ διαφόρων ποιητῶν μέχρι τῆς εἰς Ἰθάκην ἀποβάσεως Ὀδυσσέως. Λέγει δὲ, ὡς τοῦ Ἐπικοῦ κύκλου τὰ ποιήματα διασώζεται καὶ σπουδάζεται τοῖς πολλοῖς, οὐχ οὕτω διὰ τὴν ἀρετὴν, ὡς διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων. λέγει δὲ καὶ τὰ ὀνόματα, καὶ τὰς πατρίδας τῶν πραγματευσαμένων τὸν Ἐπικὸν κύκλον.«

1 Mirum quantum a vero hic aberraverat Dalecampius, verba ista Athenaei, Ἔχαιρε δὲ ὁ Σοφοκλῆς τῷ Ἐπικῷ κύκλῳ &c. latine sic reddens: *Heroicorum sane versuum textu & ambitu delectatum Sophoclem fuisse, hoc argumento est, quod in tragoediis suis omnibus secutus fuit eo versuum genere descriptas fabulas.*

e »Adscripsimus locum totum: quia insignis est de opere insigni. Habes hic totius *Epici cycli argumentum.* Cum enim Varro historiam omnem in tria tempora distinxerit, adelum, mythicum, & historicum: quidquid vetustissimi poëtae de origine mundi, de generatione Deorum, de hominum aetate prima, de gigantibus, sive Titanibus, deque antiquis heroïbus eorumque gestis cecinerant, eo opere continebatur. Principium illius erat, quale videmus Bibliothecae Apollodori principium: qui a Coelo & Terra exorsus est. Desiisse ait Photius in Ulyssis caede: ut non omne penitus mythicum tempus eo volumine fuerit comprehensum.«

»Quare autem id τεῦχος fuerit appellatum Κύκλος, caussam non video aliam, nisi praestantiam figurae eius. Nam, quia *orbis* figura omnium absolutissima & capacissima est: propterea id corpus quod historiam fabularem contineret universam a capite ad finem prope totam, *Orbem* aut *Circulum* nominarunt. Sic librum Anthologiae, quo complexus est olim Agathias, quicquid fere in eo genere laude dignum habuit Graecia, Κύκλον vocant scriptores. Suidas, [in Ἀγαθίας:] Ἀγαθίας συνέταξε τὸν Κύκλον τῶν νέων Ἐπιγραμμάτων, ὃν αὐτὸς συνῆξεν ἐκ τῶν κατὰ καιρὸν ποιητῶν. Neque omnino male idem Suidas alibi, [in Κύκλια; ex Scholiaste ad Aves, vs. 919.] poëmata *Cyclia* interpretatur, τὰ ἔχοντα τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν. Talia enim fuerint, ex quibus *Epicus cyclus* constabat.«

»Porro, *antiquissimos* tantum *poëtas* in eum orbem fuisse coactos, testatur Alexandrinus Clemens, Stromat. lib. primo. [pag. 389. ed. Pott.] Ταῦτα, ait, προήχθημεν εἰπεῖν, ὅτι μάλιστα ἐν τοῖς πάνυ παλαιοῖς τοὺς τοῦ Κύκλου ποιητὰς τιθέασι. Ad quae verba si diligenter animum advertimus, intelligemus auctores Cycli eos fuisse qui a Clemente illo loco nominantur inter vetustissimos. Eos puto fuisse istos: *Onomacritum*, *Leschem*, *Arctinum*, & *Eumelum*; quem ἱστορικὸν ποιητὴν vocat Pindari scholiastes ad odam XIII. Olympionicarum. Non dubito fuisse item alios: in queis fortasse erat *Dionysius* poëta antiquissimus κυκλογράφος, ut Tzetzae appellatur Chiliade XII. Quem nescio dicam an negem esse eundem cum *Dionysio Samio*, quem Περὶ Κύκλου scripsisse, aliquot locis docet Athenaeus: [XI. 477. d. & 481. e.] sed hunc potius Cycli interpretem quam poëtam fuisse censeam. Laudatur Apollodoro

libro I. [cap. 9. sect. 19. pag. 59. ed. Heyn.] Scholiastes Pindari ad Odam IV. Isthmionicarum, Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἡρακλέους ἐκ Μεγάρας παίδων, διαλλάττουσι. Διονύσιος μὲν, ἐν πρώτῳ Κύκλων, Θηρίμαχον καὶ Δηϊκόωντα. « 1

» Scripsit & *Hesiodus* Theogoniam: sed quam fuisse in *Cycli* syntagma relatam non puto. Separatur enim Hesiodus a Cyclicis ab antiquo scriptore, unde haec profert Eusebius, Προπαρ. libro primo: [cap. 10. p. 39.] Ἔνθεν Ἡσίοδος οἵ τε Κυκλικοὶ περιηχημένοι Θεογονίας καὶ Γιγαντομαχίας καὶ Τιτανομαχίας ἔπλασαν ἰδίας καὶ ἐκτομάς. *Cyclicos* hic intelligo Epici Cycli auctores; a quorum numero Hesiodus excluditur. Sed non defuerunt, qui & *Hesiodum* & *Homerum* *Cyclicorum* appellatione complecterentur. Magni Etymologi auctor scribit alicubi, [pag. 600. l. 9.] παρὰ τοῖς Κυκλικοῖς αἱ ψυχαὶ νεκάδες λέγονται: deinde Homeri versum subiicit ex Iliadis ῥαψ. ε'. quasi Homeri poëmata pars essent Cycli: quod tamen non arbitror. Verius puto, ad imitationem Epici Cycli, caeterorum quoque poëtarum Κυκλικοὺς fuisse solitos appellari quicunque materiam aliquam continua serie pertexuissent, ut fecit princeps poëta Troianum bellum & Ulyssis errores. Similiter *Antimachum*, qui Thebanam historiam multis libris descripserat, *cyclicum*, & eius Thebaïdem κυκλικὴν veteres nominant. Athenaeus libro XI. [p. 465. e.] ὁ δ' Οἰδίπους δι' ἐκπώματα τοῖς υἱοῖς κατηράσατο, ὡς ὁ τὴν Κυκλικὴν Θηβαΐδα πεποιηκώς φησίν. Isidorum hoc voluisse puto, cum istud nobis aenigma proponeret libro VI. *Cyclus paschalis vocatus, eo quod in orbe digestus sit, & quasi in circulo dispositum ordinem complectatur annorum sine varietate & ulla arte: unde factum est, ut cuiusque materiae carmina simplici forma facta cyclica vocarentur.* Quam ineptum est, a circulo paschali putare nomen invenisse cyclica poëmata? Sed legerat apud Graecos, quod vetus interpres Aristophanis [ad Av. 919.] scribit, κύκλια dici, τὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ἔχοντα. «

1 De isto *Dionysio*, (quem Milesium alii, nonnulli Mitylaeneum, alii Rhodium faciunt) illiusque libris περὶ Κύκλου, nondum satis ad liquidum perducta quaestio. Vide Meursium in Notis ad Helladii Chrestom. p. 38 sq. Vossium de Historic. Graecis p. 358. Fabricium Bibl. Graec. T. I. p. 281 sq. in not. & T. II. p. 799 sqq. Wesselingium ad Diodor. lib. I. c. 52. Valcken. ad Eurip. Phoen. p. 734 sq. Denique Heynium in Indice Scriptor. ab Apollodoro laudator. p. 980 sqq.

e »Etsi autem Cycli epici plures fuerunt auctores: interdum tamen de eo sic loquuntur antiqui, quasi unius solum fuisset opus. Eustathius ad quartum Odysseae: [p. 166. c.] Δέκτην δὲ Ἀρίσταρχος μὲν τὸν ἐπαίτην λέγει παρὰ τὸ δέχεσθαι· ὁ δὲ Κυκλικὸς, φασὶν, ἤγουν ὁ τῶν Κυκλίων ποιητὴς, ὀνοματικῶς ἀκούει τὴν λέξιν. *Cyclicus* hîc nuncupatur aliquis e poëtis Epici Cycli; in cuius extremo tota Ulyssis fabula continebatur, ut ex Photio ante diximus. Sic accipiendum apud Horatium: [Arte Poët. 136.]

Nec sic incipias ut scriptor cyclicus olim.

Quem poëtam intelligat Horatius, nominatim indicare non possumus: unum certe aliquem e Cyclicis illis de queis loquimur, voluit significare. Docti putant *Stasimum*, auctorem τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος, intelligi. Sane eum poëtam inter Cyclicos habitum fuisse ostendunt antiqua in Aristophanem scholia ad Equites: [vs. 1053.] in quibus cum historia quaedam ex Iliade parva esset narrata, sequuntur statim haec verba, Τοῦτο ἐκ τοῦ Κύκλου ἀφείλκυσται: nihilominus tamen Stasimum vel Stasinum, Cypriorum poëtam & parvae Iliadis, diserte Photius separat a Cyclicis. Quamobrem ex huius sententia *Cyclicus* apud Horatium non erit Stasimus, sed alius quis τῶν ἐκ τοῦ Κύκλου: *quos* ait idem Photius, *non propter aliquam in carmine praestantiam solitos commendari, sed tantum propter rerum seriem eo corpore comprehensarum.* Atque hoc valde congruit illi loco Horatii, ubi ineptiarum arcessitur is quem *Cyclicum* nominat.«

»Veterum in Homerum Σχολίων auctor, hos Cyclicos etiam *Polemonios* fuisse appellatos, indicat. Ait enim, [ad Iliad. γ'. 242.] Ἡ ἱστορία παρὰ τοῖς Πολεμωνίοις ἤτοι Κυκλικοῖς. Quae autem ratio eius appellationis? An simile est ut si quis ius civile Romanorum *Tribonianeum* diceret, quia Tribonianus id congessit ac digessit? Fieri potest, ut qui primus veteres illos poëtas in unum iunxit, *Polemon* vocaretur: & inde *Polemonii* poëtae iidem ac Cyclici.«

»Postremo sciendum est, Epicum cyclum in partes tributum fuisse. Clemens enim Alexandrinus quintam Cycli partem laudat in Protreptico. [pag. 42. ed. Pott.] Aliter enim verba haec illius, καὶ δὴ τὸν ἱστοροῦντα τοῦτο Διονύσιον ἐν τῷ πέμπτῳ μέρει τοῦ Κύκλου παρίστημι, accipienda sunt meo iudicio, quam ista Scholiastae Pindari

Isthmionicarum, *Διονύσιος ἐν πρώτῳ Κύκλων φησί.* Hic librum primum intelligit poëmatis Dionysiaci: Clemens quintam Circuli partem, vel tomum, in quo fuit collocatum opus Dionysii. «

» Quae diximus de *Epico Cyclo*, lucem afferent veteri *Epigrammati in Apollodori Bibliothecam*, qua explicantur antiquae fabulae de Diis & Heroïbus. Id ita habet: [1]

Αἰῶνος [2] *σπείρημα ἀφυσσάμενος ἀπ' ἐμεῖο,*
παιδείης μύθους γνῶθι παλαιγενέας.
μηδ' εἰς Ὁμηρίην σελίδ' ἔμβλεπε, μηδ' ἐλεγείην,
μὴ τραγικὴν Μοῦσαν, μηδὲ μελογραφίην·
μὴ Κυκλίων ζήτει πολύθρουν στίχον. εἰς μὲ γὰρ ἀθρῶν,
εὑρήσεις ἐν ἐμοὶ πάνθ' ὅσα κόσμος ἔχει.

Olim qui fabularis historiae cognoscendae studio ducebantur, ad Homerum adibant aliosque poëtas omne genus; puta, elegiacos, tragicos, lyricos; maxime autem illos, ex quibus conflatum corpus *Epici Cycli*: quod epigrammatarius poëta *Κυκλίων πολύθρουν στίχον* appellat. Atque vel ex hoc loco & argumentum eius operis, & prolixitas etiam, satis claret. «

» Quid igitur *Epicus Cyclus* fuerit, & quo argumento, ex iis quae diximus palam est. Omnino antiquae Mythologiae id penus quoddam erat amplum. Ut dubitare non debeamus, verissimum esse quod de *Sophocle* apud veteres legimus: *omnes eius fabulas aut ex Homeri fonte fuisse haustas, aut ex Epicorum Orbe.* De Homero scribitur in vita Sophoclis: *Τὸ πᾶν οὖν Ὁμηρικῶς ὠνόμαζε, τούς τε μύθους φέρει κατ' ἴχνος τοῦ ποιητοῦ· καὶ τὴν Ὀδυσσείαν δὲ ἐν πολλοῖς δράμασιν ἀπογράφεται.* Quod autem multarum suarum Tragoediarum integra argumenta e *Cyclo* sumseserit, disertim testatur Athenaeus hoc loco. Quamobrem, qui laborabit scire qua de re in vetustissimo & celeberrimo illo opere tractaretur, is mihi titulos Tragoediarum Sophoclis consideret. Ea fine *Fabularum illius poëtae nomina*, quae in veterum scriptis legere memineramus, collegimus, *κατὰ στοιχεῖον* digessimus, & infra subiecimus. Poteramus ab hoc labore supersedere: sed expressit hanc a nobis opellam eximia principis tragici admiratio. Aequi

1 Vide Brunckii Analecta T. III. p. 271. & *Heynii* Commentationem de Apollodori Bibliotheca, p. 937.
2 Alii *Αἰῶνος*.

„ lectores, spero, istius ἐκβολῆς τοῦ λόγου veniam non gravate nobis concedent. “

Sequuntur nunc

TITULI OMNIUM FABULARUM SOPHOCLIS:

quotquot reperire CASAUBONUS potuerat, alphabetico ordine digesti. Isti *Capiti* suarum *Animadversionum*, hanc inscriptionem ille praefixit: „ *Ostenditur adhuc, quale fuerit Epici Cycli subiectum, recitatis Titulis omnium Fabularum Sophoclearum; quarum multas ait fuisse Athenaeus argumento e Cyclo petito.* “ 1

„ ἈΘΆΜΑΣ. Hesychius: Ἐπιστήγματα· ἐπικελεύσματα. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι. Errant qui emendant ἐπιστήματα: neque observant quod statim sequitur, ἐπιστῆξαι, ἐφορμῆσαι. Hic est *Athamas prior*, cuius & alibi non semel meminit idem. Sed corrige locum hunc: Καταγνῶναι· ἐπιγνῶναι, μέμψασθαι. Σοφοκλῆς Ἀθαμαντίᾳ. Scribe, Ἀθάμαντι α΄. Fecerunt *Athamantes* alii multi: ut Aeschylus, Ennius, Accius; etiam comicus Amphis. “

„ ἈΘΆΜΑΣ ΔΕΎΤΕΡΟΣ. Hesychius: Ἕρκεσι, δικτύοις. Σοφοκλῆς Ἀθάμαντι δευτέρῳ. Aristophanis enarrator ad Nebulas, eius tragoediae ὑπόθεσιν paucis exprimit sic: Τοῦτο πρὸς τὸν ἕτερον Ἀθάμαντα Σοφοκλέους λέγει. ὁ γάρ τοι Σοφοκλῆς πεποίηκε τὸν Ἀθάμαντα ἐστεφανωμένον, καὶ παρεστῶτα τῷ βωμῷ τοῦ Διὸς σφαγιασθησόμενον· μέλλοντα δὲ ἀποσφάττεσθαι αὐτὸν, παραγενόμενον Ἡρακλέα, καὶ τοῦ θανάτου ῥυόμενον, λέγοντα ὡς σώζοιτο ὁ Φρύξος, δι' ὃν ἔμελλεν ἐκεῖνος τεθνήξεσθαι. “

„ ΑἼΑΣ Ὁ ΛΟΚΡΌΣ. Aristides, in communi adversus Platonem Apologia; Οὐδέ γε Εὐριπίδου φήσομεν, οἶμαι, τὸ ἰαμβεῖον εἶναι, τὸ

Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ.

1 Nos istum *Recensum Fabularum Sophoclearum* talem hic exhibemus, qualis ab ipso CASAUBONO editus est: nihil magnopere eorum adiicientes, quae vel ex FABRICII Bibliotheca Graeca ab HARLESIO instaurata, vel ex BRUNCKII Fragmentis Sophoclis & Lexico Sophocleo, sive aliunde, quisquis voluerit, petere poterit. Nonnisi fere loca ex *Athenaeo* aut ex Casauboni ad Athenaeum Animadversionibus passim citata, paulo adcuratius indicabimus; tum, si qua fuerint alia quae prae ceteris adnotanda videantur, ea sive uncis inclusa adiiciemus, sive in ima paginarum ora adnotabimus.

οὐδ' εἴ τις οὕτω τῶν σοφῶν εἴρηκεν. ἔστι γὰρ ἐξ Αἴαντος τοῦ Λοκροῦ. Clarius idem dicit A. Gellius libro XIII. cap. XVII. *Versus est notae venustatis senarius:* Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν ξυνουσίᾳ. *Eum versum Plato in Theaeteto Euripidis esse dicit. Quod quidem nos admodum miramur. Nam scriptum eum legimus in tragoedia Sophoclis, quae inscripta est,* Αἴας ὁ Λοκρός. Auctor Graecae hypotheseos Aiacis Lorarii: ἐν οἷς ἐστι καὶ κριός τις ἔξοχος, ὃν ᾤετο εἶναι Ὀδυσσέα· ὃν δήσας ἐμαστίγωσεν. ὅθεν καὶ τῇ ἐπιγραφῇ πρόσκειται Μαστιγοφόρος· ἢ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ Λοκροῦ Αἴαντος: id est, ad statuendum discrimen inter Aiacem Lorarium, & Aiacem Locrum, geminas Sophoclis fabulas. «

» ΑΙ'ΑΣ ΜΑΣΤΙΓΟΦΟ'ΡΟΣ. Extat. « [Citat Athenaeus, VII. 277. c.]

» ΑΙ'ΓΕΥ'Σ. Pollux libro decimo, cap. XXXVI. καὶ κέστρα δὲ, σφύρας τινὸς εἶδος σιδηρᾶς, ὡς ἐν Αἰγεῖ Σοφοκλῆς·

Κέστρᾳ σιδηρᾷ πλευρὰ καὶ κατὰ ῥάχιν
ἔλαυνε παίων.

Vide [Athenaeum] lib. III. cap. XXXIV. [& Animadv. ad III. 122. f.] Inscribitur & Αἰγεὺς ἐκλυόμενος in Stephani Ethnicis, nisi est diversa ab hac. «

» ΑΙ'ΓΙΣΘΟΣ. Hesychius: Ἀρύβαλλον· ἀσυμφάνων. Σοφοκλῆς Αἰγίσθῳ. «

» ΑΙ'ΘΙ'ΟΠΕΣ. Hesychius: Ἄναρκτον· ἀνυπότακτον, ὧν οὐδεὶς ἦρξε. Σοφοκλῆς Αἰθίοψι. Iterum: Ἀνθόβοσκον· ἀνθοτρόφον. Σοφοκλῆς Αἰθίοψι. « [Laudantur etiam *Sophoclis* Αἰθίοπες apud Athenaeum, III. 122. b. c.]

» ΑΙ'ΧΜΑΛΩΤΙ'ΔΕΣ. Passim citantur huius poëtae *Captivae*. Aristophanis enarrator ad Ranas: Οἱ ἀρχαῖοι καλάμῳ ἀντὶ κερατίου ἐχρῶντο. Σοφοκλῆς Αἰχμαλωτίσιν Ὑφηρέθη σοῦ κάλαμος ὥσπερ λύρας. Vide Stephani Ethnica, in Βωμοὶ, Εὐρώπη, Χρύση: Etymologicum, in Φαῦλος, & Hesychium in his vocibus, Αἰχμάδετος, ἀλιτόκαρπον, ἀμφίλινα, ἀνηκὲς, ἄκεστρον, ἀπειθὴς, ἐμπλεύρου, ἐνστερνομαντίαις, & ἐπιμάσσεται. Idem sic scribit: Ἴαννα, ἐν μὲν Αἰχμαλωτίσι Σοφοκλέους ἀπέδοσαν Ἑλληνικά. ἐπεὶ Ἴαννας (scribo Ἰαύονας) τοὺς Ἕλληνας λέγουσιν. ἐν δὲ Τριπτολέμῳ ἐπὶ γυναικὸς, ὡς καὶ ἐν Ποιμέσι. τινὲς δὲ τὴν Ἑλένην. ἐπιεικῶς δὲ οἱ Βάρβαροι τοὺς Ἕλληνας Ἴωνας λέγουσιν. ἐν δὲ Τρωΐλῳ, βάρβαρον θρήνημα τὸ ἰαί· ἢ ὄνομα γυναικός. Laudantur eiusdem poëtae & ΑΙ'ΧΜΑ'ΛΩΤΟΙ, *Captivi*. An eadem sit fabula, an diversa, non temere affirmave-

rim. Nominat Pollux libro decimo, cap. LII. item Hesychius, in Ἄσεπτον, ἄχυνν λύδυι, ἱερόλας, ἰκτερεύσομεν. «

» ἈΚΑ'ΜΑΣ. Harpocration: Ἔπιπλον, τὴν ὅλον ἐπιπόλαιον κτῆσιν, καὶ μετακομίζεσθαι δυναμένην. Σοφοκλῆς Ἀκάμαντι. Forte, Ἀθάμαντι. «

» ἈΚΡΙ'ΣΙΟΣ. Hesychius: Ἄδοξα· παράδοξα, καὶ ἃ οὐκ ἄν τις ἐδόξασεν. Σοφοκλῆς Ἀκρισίῳ. Lege eumdem in Ἀκτίνες, ἀλοίματα, ἀνταίαν, ἀπόδρομον, ἀποφανθεὶς, ἀρώματα, [immo ἀρώματα,] ἄστομος, βίδην, ἰλλάδας. Vide infra in Λαρισσαῖοι. Stobaeus sermone octavo. «

» ἈΛΕΑ'ΔΕΣ. Apud Stobaeum sermone XXXIII. & LII. atque alibi scriptum in ora libri Σοφοκλῆς Ἀλεάσι: nescio unde nomen. Vide infra in Ἀλευάδαι. « [Ἀλωάδαι corrigunt viri docti.]

» ἈΛΕΙ'ΤΗΣ. Sic nominatur ea fabula unde pulcherrimos versus adducit Stobaeus sermone CIV. Meminit saepe alibi. Forte ἈΛΗ'ΤΗΣ melius. [quod unice probavit Brunck.] Hoc nomen fuit Corinthi conditori: unde ipsi dicti Ἀλητίδαι. Strabo & Pindari scholiastes. «

» ἈΛΕΥΑ'ΔΑΙ. Clemens Alexandrinus Stromat. lib. VI. Λάβοις δ' ἂν. τὸ Σοφοκλέους ἐξ Ἀλευάδων·

Ἅπαν τὸ χρηστὸν τὴν ἴσην ἔχει φύσιν. [1]

Hesychius: Ἐφυμνεῖν· ἐπᾴδειν. Σοφοκλῆς Ἀλεάδαις. Scribebam Ἀλευάδαις, ex Clemente. Aleuadae nobiles Thessali fuere: de quibus passim veteres, ut dicebamus ad Theocriti idyllium XVII. Sed moveor consensu librorum: nam Sophoclem ἐν Ἀλεάδαις citant plures: ut Aelianus De Animal. lib. VII. cap. XXXIX. & saepe Stobaeus. « [Omnia ad Ἀλωάδας refert Brunck cum Hemsterhus.]

» ἈΛΚΜΑΙ'ΩΝ. Hesychius: Αἰνῶ· παρίημι, παραιτοῦμαι, καὶ ἐπαινῶ. Σοφοκλῆς Ἀλκμαίωνι. Idem: Ἀραίας· βλαβεράς. Σοφοκλῆς Ἀλκμαίῳ. Scribo, Ἀλκμαίωνι. Stobaei margines ad λόγον LXXVII. in dubio nos relinquunt sitne haec fabula Sophoclis, an Euripidis. «

» ἈΛΕΞΑ'ΝΔΡΑ, ἢ ἈΛΕ'ΞΑΝΔΡΟΣ. Invenio utrumque apud Hesychium. Foeminae nomen, in Δύσαυλος. Viri, in istis: Θηλάστρια, τροφός. ἔστι δὲ ἰακκώ. Σοφοκλῆς Ἀλεξάνδρῳ. Legendum, ἔστι δὲ Ἰακόν. *Ionica vox est.* Sic & Euripidis *Alexandram* atque *Alexandrum* produnt nobis Stobaei margines. «

[1] Vide Brunck, in Fragm. ex Sophoclis Ἀλωάδαις, num. X.

» ἌΜΥΚΟΣ σατυρικός. Laudatur Athenaeo libro tertio, [p. 94. e.] & libro nono. « [p. 400. b.]

» ἈΜΦΙΑΡΑΟΣ σατυρικός. Ariſtophanes in Ranis: Ἀλλ' ὠρακιῶ. ἀλλ' οἶσε πρὸς τὴν καρδίαν μου σπογγίαν. Interpres ibi: Τοῦτο Σοφοκλῆς εἶπεν ἐν Ἀμφιαράῳ σατυρικῷ. Idem poëta, in Veſpis: Ὁ πιννοτήρης οὗτός ἐστι τοῦ γένους: alludit ad verſum Sophoclis ex hac fabula, Ὁ πιννοτήρης δὲ τοῦδε μαντέως χοροῦ. Strabo libro nono, Erotianus, Heſychius, alii. « [Citat Athenaeus, X. 454. f.]

» ἈΜΦΙΤΡΥ'ΩΝ. Sophoclis interpres ad Oedipum Coloneum: εὔνοιαν φασὶ τὴν εὐσθένειαν. καθάπερ καὶ ἐν Ἀμφιτρύωνι·

Ἐπεὶ δὲ βλαστεῖ, τῶν τριῶν μίαν λαβεῖν
εὔνοιαν ἀρκεῖ.

Heſychius: Ἀμφιτέρμως· ἀποτετερματισμένως. Σοφοκλῆς Ἀμφιτρύωνι. Iterum: Ἀτμησίφρων· οὐδεμιᾶς τόλμης ἔννοιαν ἔχων, ἀτραυμάτιστος. Σοφοκλῆς Ἀμφιτρύωνι. «

» ἈΝΔΡΟΜΑ'ΧΗ. Auctor Etymologici: Παρασάγγαι. παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν Ἀνδρομάχῃ, ἐπὶ τοῦ ἀγγέλου εἴρηται. «

» ἈΝΔΡΟΜΕ'ΔΑ. Athenaeus libro XI. [p. 482. d. e.] Phrynichus, de voce πρόσφατον disputans: εὑρίσκετο δὲ Σοφοκλῆς ἐν τῇ Ἀνδρομέδᾳ τιθεὶς οὕτω· Μηδὲν φοβεῖσθαι προσφάτους ἐπιστολάς. 1 Pollux libro X. cap. XXVI. Σοφοκλῆς ἐν Ἀνδρομέδῃ, αὐτοχείλεσι ληκύθοις ἔφη, δηλῶν ἀλαβάστρους μονολίθους. Heſychius: Ἀμβλύσκει, ἐξαπλοῖ. κυρίως δὲ ἐπὶ ἀμπέλου. καὶ ἐκτιτρώσκει. Σοφοκλῆς Ἀνδρομέδῃ. Item in Ἀμφίπρυμνον πλοῖον. Sunt & alii loci tres ex ea fabula in Heſychio omnes corrupti. Primus ita habet: Κουρίον Σοφοκλῆς Ἀνδρομέδα ἡμιουτον κούρειον ἠρέθη πόλει, νόμος γάρ ἐστι τοῖς βαρβάροις Ξυνπολεῖν βρότειον ἀρχῆθεν γένος τῷ Κρόνῳ. Scribo, Κουρεῖον. Σοφοκλῆς Ἀνδρομέδᾳ·

Ἤ τὸ μιαρὸν κουρεῖον ἠρέθη πόλει,
Νόμος γὰρ οὗτός ἐστι τοῖσι βαρβάροις,
Ξυνπολεῖν βρότειον ἀρχῆθεν γένος.

τῷ Κρόνῳ, poſtrema verba, non ſunt poëtae. κουρεῖον proprie eſt *tonſoris officina*: ſed in hac fabula Sophocles ita

1 Verba iſta » Phrynichus de voce προσφ. usque ἐπιστολάς. « cum deeſſent in Animadverſionum Caſaub. editione prima, adiecta ſunt in ed. 2. & 3. ſed uncis incluſa.

e vocaverat *locum ubi iugulari solebant* κοῦροι καὶ κοῦραι. Alter locus ita editur: Μάσθλη. τὰς τομουτὰς ἡνίας. καὶ γὰρ ἡ μάσθλη. Σοφοκλῆς Ἀνδρομέδᾳ καὶ Συνδείπνοις. Corrigo: Μάσθλητας, ἱμαντωτὰς ἡνίας. καὶ γὰρ ἱμὰς ἡ μάσθλη. Σοφοκλῆς Ἀνδρ. καὶ Συνδείπνῳ. Extat & alius locus ex eadem fabula, ubi iterum poëta eo verbo usus. Nam in Etymologico sic scriptum: Δίγονος μάσθλης, διπλοῦς ἱμάς. ἢ ὅτι οὐ μόνον κατὰ τὴν βαφὴν ἦν τοιοῦτος ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐκέχρωστο. Σοφοκλῆς Ἀνδρομέδᾳ· Ἰδοὺ δὲ φοινὸν μάσθλητα δίγονον. Tertius locus est in Σαλαντὸν: de quo nos in opere DE Re vestiaria. «

» ἈΝΤΗΝΟΡΊΔΑΙ. Athenaeus libro IX. [p. 373. d.] Hesychius: Ἀφεψιασάμην· ἀφωμίλησα. Σοφοκλῆς Ἀντηνορίδαις. «

» ἈΝΤΙΓΌΝΗ. Extat. « [Citatur a Nostro, VII. 280. b. c. & XII. 547. c.]

» ἈΤΡΕΥ͂Σ, ἢ ΜΥΚΗ͂ΝΑΙ. Hesychius: Ἐπισπάσει· ἐπιτεύξεται. Σοφοκλῆς, Ἀτρεῖ ἢ Μυκήναις, ἐπὶ τῶν ταῖς λινοῖς λαμβανόντων. Malim, τοῖς λίνοις. Alii uno solum nomine hanc fabulam laudant. Scholiastes Euripidis ad Hippolytum: Εἰώθασιν οἱ εἰρωνευόμενοι κατὰ τῶν ἐχθρῶν ὀμνύναι. ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Μυκήναις·

> Μὰ τὴν ἐκείνου δειλίαν, ᾗ βόσκεται·
> Θῆλυς μὲν αὐτὸς, ἄῤῥενας δ' ἐχθροὺς ἔχων. «

» ἈΧΑΙΩ͂Ν ΣΥΝΔΕΙΠΝΟΣ, vel ΣΥ͂ΝΔΕΙΠΝΟΝ. Athenaeus libro primo. [p. 17. d. ubi vide not.] Idem libro octavo extremo: [p. 365. b.] Σύνδειπνον εἴρηκεν ἐπὶ συμποσίου Λυσίας. Mox, διόπερ τινὲς καὶ τὸ Σοφοκλέους δρᾶμα κατὰ τὸ οὐδέτερον ἐπιγραφεῖν ἀξιοῦσι, σύνδειπνον. Solent auctores vocem alteram praetermittere. Hesychius: Ἀζειῶται, ἔθνος τῆς Τρωάδος. Σοφοκλῆς Συνδείπνῳ. Sic apud Stobaeum sermone XXVI. Vide supra in *Andromeda*. (Aliis nominatur haec fabula ΣΥ͂ΝΔΕΙΠΝΟΙ. M. Tullius ad Q. Fratrem lib. secundo: Συνδείπνους Σοφοκλέους, *quamquam actam a te fabellam video esse festive, nullo modo probavi*.) 1 Diversa ab hac fuit, quae inscribebatur ἈΧΑΙΩ͂Ν ΣΥ͂ΛΛΟΓΟΣ. Iulius Pollux libro decimo cap. XXX. Σοφοκλῆς ἐν Ἀχαιῶν συλλόγῳ·

> Ὡς ναοφύλακες νυκτέρου ναυκληρίας
> πλήτροις 2 ἀπευθύνουσιν οὐρίαν τρόπιν.

1 Verba in parenthesi posita, desunt edit. 1.
2 Rectius alii πλήκτροις.

Interpres Lyrici, Isthmionicarum oda secunda: τὸ ἀπόνειμον, ἀντὶ τοῦ ἀνάγνωθι. Σοφοκλῆς ἐν Ἀχαιῶν συλλόγῳ· Οὐδ' ἐν θρόνοισι γραμμάτων πτυχὰς ἔχων, Νέμει τὶς, οὗ πάρεστι τὶς ξυνώμοτε. [1] Hesychius in ἐπιξενοῦσθαι & in ξυμβόλους. «

»ἈΧΙΛΛΕΩΣ ἘΡΑΣΤΑΙ. Athenaeus libro nono [pag. 401. c.] Scholiastes Pindari, oda tertia Nemeonicarum: περὶ τῆς μεταμορφώσεως αὐτῆς, Thetidis; καὶ Σοφοκλῆς φησιν ἐν Τρωΐλῳ·

Ἔγημεν ὡς ἔγημεν ἀφθόγγους γάμους,
τῇ παντομόρφῳ Θέτιδι συμπλακεὶς ποτέ.

καὶ ἐν Ἀχιλλέως Ἐρασταῖς·

Τίς γάρ με μόχθος οὐκ ἐπεστάτει; λέων,
δράκων τε, πῦρ, ὕδωρ. —

Et ad odam sextam, de Achillis hasta loquens, adducit ex eadem fabula haec, ἢ δορὸς διχόστομον πλᾶκτρον. Aristophanis ad Ranas Scholia: Σοφοκλῆς ἐν Ἀχιλλέως Ἐρασταῖς, φησιν, ὑπὸ Πηλέως λοιδορηθεῖσαν τὴν Θέτιν καταλιπεῖν αὐτόν. Leges eadem verba in scholiis Apollonii ad librum quartum. Praeterea scriptum est Commentario ad Vespas, quo loco disputatur nomen παιδικὰ poni ἐπὶ ἀῤῥένων: Καὶ ἐν τοῖς Ἀχιλλέως δὲ Ἐρασταῖς δῆλον, ὡς οὕτως ἐξείληπται. ἐπιδόντων γάρ τοι τῶν Σατύρων εἰς τὴν γυναικίαν ἐπιθυμίαν, φησὶν ὁ Φοῖνιξ· Παπαὶ, τὰ παιδίχ' ὡς ὁρᾷς ἀπώλεσας. Etsi poëtae nomen hic praetermissum est, nemo tamen eruditorum dubitabit Sophocleum drama intelligi. Atque ex hoc loco coniecturam facere licet, fuisse hoc drama satyricum. Hesychius quoque, laudans hanc fabulam, poëtae nomen omittit: Ὀμμάτειος πόθος, διὰ τὸ ἐκ τοῦ ὁρᾷν ἁλίσκεσθαι ἔρωτι· ἐκ γὰρ τοῦ εἰσορᾷν γίνεται ἀνθρώποις ἐρᾷν. καὶ ἐν Ἀχιλλέως Ἐρασταῖς ὀμματοπάλογχα φησιν. Forte, τὰς ὀμμάτων ἄπο λόγχας φησί. [2] Mentionem faciunt & Paroemiographi in proverbio, Ὁ παῖς τὸν κρύσταλλον. Et Stobaeus inde affert pulcherrimos versus sermone LXII. «

ΔΑΙΔΑΛΟΣ. Hesychius: Γοργάδων, ἁλιάδων. Δαιδάλῳ Σοφοκλῆς. Mox sequitur, Γοργίδες, ὠκεανίδες. Ali-

1 Vide Brunckii Fragm. num. 6. ex Ἀχαιῶν Συλλόγῳ vel Συνδείπνῳ vel Συνδείπνοις: quos esse *eiusdem Dramatis diversos titulos* existimat ille cum Toupio. ΣΥΝΔΕΙΠΝΟΙ *Sophoclis* citantur ab Athenaeo, XV. 678. f. & 685. f. & sq.

2 ὄμματα πλατύλογχα legit Brunk. cum Toup.

e bi: Ἐσέφθην· ἐσεβάσθην, ἡσύχασα, ᾐσχύνθην. Σοφοκλῆς Δαιδάλῳ. Male editur Παιδάλῳ. Pollux: βιαία ἡ ἐν τῷ Σοφοκλέους Δαιδάλῳ τεκτόναρχος μοῦσα. «

ΔΑΝΑΉ. Hesychius: Ἀφροδισία ἄγρα. Σοφοκλῆς Δανάῃ·

Γόνον τε μήλων κ' Ἀφροδισίαν ἄγραν.

Critici quam varie eum versum exposuerint, ibi vide. Meminit [idem Hesychius] & alibi. Stobaeus Sermone x. «

» ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΌΣ. Hesychius: Θωχθείς· Θωρηχθείς, μεθυσθείς. Σοφοκλῆς Διονυσιακῷ. Non legi alibi: nec satis capio indicem huius fabulae. «

» ΔΟΛΟΠΕΣ. Hesychius: Εὐναῖος λαγώς. Σοφοκλῆς Δόλοψι. καταπτηχής. «

» ἙΛΈΝΗ. Aristophanes Equitibus:

Βέλτιστον ἡμῖν αἷμα ταύρειον πιεῖν·
ὁ Θεμιστοκλέους γὰρ θάνατος αἱρετώτερος.

Vetus interpres: Ἔστιν ἀπὸ Σοφοκλέους Ἑλένης·

Ἐμοὶ δὲ λῷστον αἷμα ταύρου γ' ἐκπιεῖν,
καὶ μή γε πλείω τῶνδ' ἔχειν δυσφημίας.

Fortasse duarum quae sequuntur alteram intelligit. ἙΛΈΝΗΣ ἈΠΑΙΤΗΣΙΣ. Strabo libro XIV. de morte Calchantis loquens: Ἀποθανεῖν δὲ ὑπὸ λύπης, καὶ κατά τι λόγιον. λέγει δ' αὐτὸ Σοφοκλῆς ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσει· ὡς εἱμαρμένον εἴη ἀποθανεῖν, ὅταν κρείττονι ἑαυτοῦ μάντει περιτύχῃ. Hesychius: Ἀναχαιτίζει· ἀναπείθει, ἀναχαλινοῖ, ἀνακρούεται, ἀναποδίζει. κυρίως δὲ ἐπὶ τῶν ἵππων. Σοφοκλῆς Ἑλένης ἀπαιτήσει. Proponam hic doctis emendandum ex ea fabula locum, in quo frustra hactenus fui. Erotianus: Θράσσει, ἔστιν ὀχλεῖ. ὡς καὶ Σοφοκλῆς ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσει φησί· Γυναῖκα δ' ἐξελόντες ἢ θράσσει γένυντε. ὡς τοῦ μὲν ἑώλου γραφείοις ἐνημμένοι. »[1] ἙΛΈΝΗΣ ΓΆΜΟΣ. Athenaeus libro tertio. « [pag. 76. c.]

» ἘΠΙ ΤΑΙΝΑΡΩι ΣΑΤΥΡΙΚΩι.[2] Hesychius: Ἀργέμων· τῶν ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς λευκωμάτων. οἱ δὲ ὀφθαλμῶν. Σοφοκλῆς ἐπὶ Ταινάρῳ σατυρικῷ. Idem: Ἀλαλίαν, πονηρίαν. Σοφοκλῆς ἐπὶ * παινάροις. Lego, Ἐπὶ Ταινάρῳ, aut Ταιναρίοις: nam etiam in nono Athenaei [pag. 375. c. d.] citatur Σοφοκλῆς ἐπὶ Ταιναρίοις. «

» ἘΠΙΓΟΝΟΙ. Sophoclis interpres ad Oedipum Coloneum: Πολλάκις τὸ Ἀργοσκοῖλον φησί. καθάπερ ἐν Ἐπιγόνοις·

1 Vide Brunckium in Fragm. 2. ex Helena.
2 Verum indicem illius dramatis hunc fuisse censet Brunck cum Toupio, ἩΡΑΚΛΗΣ ἘΠΙ ΤΑΙΝΑΡΩι Σατυρικός.

Τὸ κοινὸν Ἄργος οὐ κατοικήσοντ' ἔτι.

καὶ ἐν Θαμύρᾳ·

Ἐκ μὲν Ἐριχθονίου ποτιμάστιον ἔσχεθε κοῦρον
Αὐτόλυκον. πολέων κτεάνων σίνιν Ἀργέϊ κοίλῳ. « 1

»ἘΡΕΧΘΕΥ'Σ. In Stobaei Collectaneis invenio nominatum, ad caput LVII. « 2

»ἜΡΙΣ. Hesychius: Εὔωρος γάμος, Σοφοκλῆς Ἔριδι. ἤτοι ὥριος, ἢ ὀλίγωρος. οὕτω γὰρ λέγουσι κατὰ ἀντίφρασιν· ὡς ὁ αὐτὸς ἐν Σκυρίαις χρῆται τῷ εὐωριάζειν. Nescio an ea sit quae dicitur aliis Ἶρις. « 3

»ἘΡΙΦΥ'ΛΗ. Clemens observat libro VI. hunc Euripidis versum, Ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον ἐπίκουρον νόσου, esse ex hoc Sophoclis in Eriphyla, Ἄπελθ' ἐκείνης ὕπνον ἰητρὸν νόσου. 4 Stobaeus sermone primo, septimo, & alibi.«

»ΕΥ'ΜΗΛΟΣ. Auctor est Harpocration, καθελὼν usurpasse veteres pro ἀνελών· ut Sophoclem in *Eumelo*. Meminit & Hesychius, explicans verba poëtae αἵματος ἆσαι Ἄρηα. «

»ἘΥΡΥ'ΑΛΟΣ. Parthenius Ἐρωτικῶν capite tertio: Περὶ Εὐίππης ἱστορεῖ Σοφοκλῆς Εὐρυάλῳ. Deinde subiicit Parthenius fabulae totius argumentum. «

»ἘΥΡΥΣΑ'ΚΗΣ. Hesychius: Ἀδόξαστον, ἀνέλπιστον, Σοφοκλῆς Εὐρυσάκει. «

»ΖΩΣΤΗ'ΡΕΣ. Apud Pollucem libro septimo, cap. XIV. ita invenio scriptum: ὅ τε τῆς Ἀμαζόνος ζωστὴρ, καὶ ἡ ἐν ταῖς Σοφοκλέους Ζωστῆρσιν ἐπιζώστρα. λέγει γοῦν, Ἔχοντας εὐζώνους ἔστασαν ἱματίων ἐπιζώστρας. «

»ἩΛΕ'ΚΤΡΑ. Extat. «

»ἩΡΑΚΛΗ͂Σ. Stephanus in Χώρα: Σοφοκλῆς ἐν Ἡρακλεῖ·

Στρέφουσι κρήνης φύλλα χωρίτην τ' ὄφιν.

Hesychius: Κύκλους καὶ τροχοὺς, τὰ τείχη. τροχὸν δὲ τὸ τεῖχος, ὡς Σοφοκλῆς Ἡρακλεῖ, Κυκλώπειον τροχόν. In Etymologico legitur: Βουθοίη, πόλις τῆς Ἰλλυρίδος. Σοφοκλῆς Ὀνομακλεῖ· Βουθοίη Δρίλωνος ἐπὶ προχοῇσιν ἐνάσθη. Non

1 EPIGONI *Sophoclis*, tacito auctoris nomine, citantur apud Athen. XIII. 584. d.

2 *Euripidis* fabulam, *Erechtheum*, non *Sophoclis*, citari ibi a Stobaeo, ex meliore codice msto docuit BRUNCK, in Fragm. Sophocl. p. 36.

3 Vide vero quae notamus infra de fabula, quae Ἶρις vulgo inscribitur.

4 Vide BRUNCKII Fragm. 6. ex Eriphyle.

e est verum, editam ullam fabulam a Sophocle quae vocaretur *ONOMACLES*. Quare scribendum Σοφ. ἐν Ἡρακλεῖ. Buthoea, Stephano dicitur Buthoa. Epici versus etsi rarius, interdum tamen leguntur apud dramaticos poëtas. Erit fortasse qui malit sic corrigere, Σοφ. Οἰνομάῳ: de qua fabula mox. Ego aliter censeo. 1 (Porro HERCULES Sophoclis, drama fuit Satyricum. Pollux lib. VII. c. 25. Καὶ φίτρους δὲ τούτους λέγει ἡ ποιητικὴ φωνὴ, ἐκλυμάδας Σοφοκλῆς ἐν Ἡρακλεῖ Σατυρικῷ· Συνέλεγον τὰ ξύλα ὡς ἐκλυμάτων. Sed haec depravatissima sunt: scribe, λέγει ἡ π. φ. ἐκκαύματα: & ὡς ἐκκαυμάτων. Idem, libro X. Προσθετέον δὲ τῷ μαγείρῳ καὶ ἐκκαύματα, εἰπόντος. Σοφοκλέους ἐν Ἡρακλεῖ Σατυρικῷ· Συνέλεγον τὰ ξύλα ὡς ἐκκαυμάτων.) 2

»ἨΡΙΓΟΝΗ. Etymologi auctor: Τοπάζειν· στοχάζεσθαι, ὑπονοεῖν. καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Ἠριγόνῃ·

— — Ἃ δὲ
δόξῃ τοπάζω, ταῦτ' ἰδεῖν σαφῶς θέλω.

Erotianus: Ὕποφρον. κρυφαῖον, ὥς φησιν ὁ Ταραντῖνος. μαρτυρεῖ γὰρ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Σμηριγόνῃ, λέγων·

† νῦν δ' εἴρη ὕποφρος ἐξ αὐτῶν
ἕως ἀπώλεσε κ' αὐτὸς ἐξαπώλετο.

μέμνηται ὁ αὐτὸς καὶ ἐν Ἰφιγενείᾳ. Lego, ὁ Σοφοκλῆς ἐν τῇ Ἠριγόνῃ. Fecerat Latinam, ut videtur, Accius sive Attius; cuius *Erigonam* citant veteres. «

»ΘΑΜΥ͂ΡΑΣ: aliis ΘΑΜΥ͂ΡΙΣ. Vide libro primo, cap. XVII. [lib. I. pag. 20. f.] In vita Sophoclis legitur: Φασὶ δὲ ὅτι καὶ κιθάραν ἀναλαβὼν, ἐν μόνῳ τῷ Θαμύριδι ποτὲ ἐκιθάρισεν. Θαμύραν & comicus Antiphanes docuit. « 3

»ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ͂Σ. In ora librorum Stobaei Serm. CXIX. leges, *Sophoclis aut Euripidis in Themistocle*. Sed non dubito mendam inesse. Possemus fortasse aliquid certius pronuntiare, si Graecas citatorum librorum inscriptiones toto opere non invidissent nobis viri docti. « 4

1 Ad fabulam Ἰφικλῆς retulit Brunck.
2 Ista, quae parenthesi inclusa sunt, desunt primae editioni: & inserta sunt ed. 2. & 3. uncis inclusa. Confer vero etiam quae supra ad Ἐπὶ Ταινάρῳ adnotavimus.
3 Confer supra in Ἐπίγονοι. Citatur porro ab Athenaeo, IV. 175. f. & 183. f. & XIV. 637. a. Vide quae ad priorem locum (IV. 175. f.) adnotavimus, Animadv. Vol. II. p. 648 sqq.
4 Versus ibi citati, Euripidis sunt e Cresphonte. Vide Musgravii Fragm. Eurip. e Cresphonte, num. I. p. 557.

»ΘΥΕΣΤΗΣ ΣΙΚΥΩΝΙΟΣ. Hesychius: Ἀποπλήκτῳ ποδί· μανιώδει. Σοφοκλῆς, Θυέστῃ Σικυωνίῳ. Iterum: Αὐτόφορτοι· αὐτοδιάκονοι. κυρίως δὲ οἱ ἐν τοῖς ἰδίοις πλοίοις. Σοφοκλῆς, Θυέστῃ Σικυωνίῳ. Scribe apud eumdem: Αὐτόμοιρος· μονόμοιρος. Σοφ. Θυ. Σικ. Meminit & in voce Ἐπαίνους. Interdum vocat Θυέστην τὸν ἐν Σικυῶνι, ut in Ἀμόρφωτον: alibi simpliciter *Thyestem* vocat; ut in Ἀπείρονας, ἀπόθεα, & ἀτελῆ. Sic etiam Stobaeus Sermone XXIX. « e

»ΘΥΕΣΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. Hesychius: Ἀφωσιωμέναι· ἀνόσιαι, ἄποθεν τοῦ ὁσίου γεγενημέναι. Σοφοκλῆς Θυέστῃ δευτέρῳ. In libris Hesychii alieno loco haec sunt posita. Idem: Ἡγέμην· διῆγον. Σοφοκλῆς Θυέστῃ δευτέρῳ. «

»ΊΝΑΧΟΣ. Dionysius Halicarnasseus, libro primo. Athenaeus, libro ultimo. [XV. 668. b.] Comici interpres ad Plutum dici probat πλούτωνα *opes* ac *divitias*, testimonio verborum Sophoclis ex hac fabula: Πλούτωνος δ' ἐπείσοδος: item,

τοιόνδ' ἐμὸν πλούτων' ἀμεμφίας χάριν.

Laudat idem commentario ad Equites & Aves. Item Hesychius, in Ἀναλλόθριξ, ἀναιδείας φάρος, ἀντίπλαστος, & κυάμῳ. In voce ἀλωπὸς scribe, Σοφ. Θυέστῃ καὶ Ἰνάχῳ. «

»ΊΝΩ. Hesychius: Ἄλυτον· ἀκατάλυτον, ἀκατάπαυστον. Σοφοκλῆς Ἰνοῖ. «

»ΙΞΙΩΝ. Interpres Apollonii lib. IV. καὶ παρὰ τὸ ἴψαι Σοφοκλῆς ἐν Ἰξίονι, δίψιον φησὶ τὸ βεβλαμμένον. «

»ΙΟΒΑΤΗΣ. Hesychius: Ἀφύλλωτον πέτραν· ἄπορον, ἄδενδρον· οἷον λεωπετρίαν. Σοφοκλῆς Ἰοβάτῃ. «

»ΙΟΚΛΗΣ. Iulius Pollux lib. X. cap. VIII. Καὶ τυλεία δὲ παρὰ Σοφοκλεῖ, ἐν τῷ Ἰοκλεῖ λέγοντι· Ἀλλὰ καὶ λινογραφὴς τυλεία. Ita lege tum isto loco, tum libro VII. ubi eadem Sophoclis verba. « 1

»ΙΟΛΑΟΣ. Aristophanes, Equit. [498.]

Ἀλλ' ἴθι χαίρων καὶ πράξειας
κατὰ νοῦν τὸν ἐμόν. καί σε φυλάττοι
Ζεὺς ἀγοραῖος, &c.

Scholiastes ibi: Ταῦτα δὲ παρὰ τὰ Σοφοκλέους ἐξ Ἰολάου. «

»ΙΠΠΟΔΑΜΕΙΑ. Stobaeus, Sermone XXVII. « 2

1 Vide Polluc. X. 37. & VII. 191. Ad fabulam Ἰφικλῆς retulit Brunck.

2 Laudatur etiam *Sophoclis Hippodamia* ab Athenaeo XIII. 564. b. c. Est autem (iudice BRUNCKIO in Fragm. Soph. pag. 24 sq.) eadem fabula diversis titulis, *Hippodamia* & *Oenomaus*.

e »ἹΠΠΟΝΟΟΣ. Clemens Alex. Stromat. lib. VI. Λάβοις ἂν Σοφοκλέους ἐξ Ἱππόνου·

Πρὸς ταῦτα κρύπτε μηδὲν, ὡς ὁ πάνθ' ὁρῶν
καὶ πάντ' ἀκούων πάντ' ἀναπτύσσει χρόνος.

Viri docti testantur legi in quibusdam mssis Ὑπόνου: ut huic tragoediae fuerit nomen *Suspicaci*, non *Hipponoo*. Sed neque tragoediae is titulus satis convenit, neque favent testimonia veterum. Hesychius: Ἀπαλέξασθαι· ἀπαλύξασθαι. Σοφοκλῆς Ἱππόνῳ. Mox: Ἀπαρθένευτος· ἀκέραιος, καθαρά. Σοφοκλῆς Ἱππόνῳ. Viderint eruditi an diversa ab hac fuerit quae inscribitur ἹΠΠΩΝ. Iulius Pollux, libro IV. cap. XVI. Σοφοκλῆς δὲ αὐτὸ ἐκ τῆς πρὸς ἐκεῖνον (Euripidem) ἁμίλλης ποιεῖ σπανιάκις, ὥσπερ ἐν Ἱππῶνι. Stephanus de Oleno scribens, urbe Achaiae: Σοφοκλῆς ἐν Ἱππῶνι· 1

Ἐξ Ὠλένου γῆς φορβάδος κομίζομαι.«

»ἾΡΙΣ. Athenaeus libro XIV. [pag. 646. d.] Non puto corrigendum ἐν Ἔριδι, ut in allato supra loco Hesychii. Contrarium putem verius. Etiam Achaeus *Iridem* fabulam e suis unam inscripserat. « [Conf. supra, in Ἔρις.] 2

»ἸΦΙΓΕΝΕΙΑ ἘΝ ΑΥΛΙΔΙ. Hesychius: Ἀπαρθένευτα· οὐ πρέποντα παρθένοις. Σοφοκλῆς, Ἰφιγενείᾳ τῇ ἐν Αὐλίδι. Alibi simpliciter ἐν Ἰφιγενείᾳ: ut in Ἀκρουχεῖ, & ἀπυνδάκωτος: & in libro XII. Athenaei. [pag. 513. d.] Sic Stobaeus in XXX. «

»ἸΧΝΕΥΤΑῚ ΣΑΤΥΡΩΝ. 3 Pollux lib. X. cap. VII. Σοφοκλῆς δ' ἐν Ἰχνευταῖς Σατύρων ἔφη, Ἐπήλατα ξύλα τρί-

1 Ἱππόνῳ legit Brunck cum Meurs. Vide Holsten. ad Steph. Byz. p. 362. Sic vero apud Pollucem l. c. IV. 111. recte etiam exhibent codices mssti.

2 Achaei quidem fabula Ἶρις, consentientibus libris, citatur apud Nostrum, X. 451. c. itemque apud alios. Sed apud eumdem Nostrum, XIV. 646. c. pro eo quod vulgo editur Σοφοκλῆς Ἴριδι, perspicue Σοφοκλῆς Ἔριδι dant vetustae nostrae membr. *A*. Quare, quoniam nusquam alibi *Sophoclis Iris* commemorata reperitur, contra vero non modo apud Hesychium in Εὔωρος, verum etiam apud Grammaticum ineditum San-Germanensem (teste Brunckio, in Lexico Sophocleo, voce μίαν μίαν) pariter Σοφοκλῆς Ἔριδι, tenendus fuerit hic titulus, donec aliunde certius aliquid in alteram partem proferatur.

3 Immo Σάτυροι. Et dein, Σοφ. ἐν Ἰχνευταῖς Σατύροις. Vide Poll. X. 34. & ibi Hemsterh.

γεαμφα διατορῶσαι. Athenaeus libro secundo [pag. 62. f.] a Ἰχνευτὰς solum.«

»ΊΩΝ. Hesychius: Χερσεύει. Σοφοκλῆς Ἴωνι· Κείμενος μὲν βουστάδας αὐλὰς ἐπὶ χέρσου, ἢ διὰ χειρῶν ἔχει, ἢ οὕτως ἐμβατεύει. Quae verba auxilium a libris melioribus exspectant.[1] Stobaeus meminit Serm. LII. & centesimo primo.«

»ΚΑΜΙΚΟΙ. Athenaeus libro tertio [pag. 86. c. ubi vide quae notavimus, Animadv. Vol. II. p. 80.] & nono.« [pag. 388. f.][2]

»ΚΗΔΑΛΙΩΝ. Athenaeus libro quarto, [p. 164. a.] & Paroemiographi in proverbio Λευκὴ στάθμη. Hesychius: Αὐτοκτίστους δόμους· οὐ κατεσκευασμένους, ἀλλ' ἐκ ταυτομάτου γεγενημένους, ἢ τοὺς οἰκουμένους. Σοφοκλῆς Κηδαλίωνι. Idem: Δέατος· δέους. Σοφοκλῆς Κιδαλίῳ. Lege, Κηδαλίωνι.«

(ΚΑΣΑΝΔΡΑ. Vetus Scholiastes in Hesiodi Theogoniam: Ἡ δάφνη ἐνεργεῖ πρὸς τοὺς ἐνθουσιασμούς. Σοφοκλῆς ἐν Κασάνδρᾳ·

Δάφνην φαγὼν ὀδόντι πρίετο στόμα.)[3]

»ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ. Erotianus nominat in Lexico Hippocrateo. Ἀντίον δ' ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸν σώφρονα, ὡς καὶ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Κλυταιμνήστρᾳ. Quae sequuntur in mendo cubant: quare ibi legantur.«

»ΚΟΛΧΙΔΕΣ. Athenaeus libro XIII. [pag. 602. e.] & libro etiam secundo, [pag. 70. a.] ubi male Κοχλίδες. Scholiastes Apollonii libro III. Σοφοκλῆς ἐν ταῖς Κολχίσιν εἰσάγει τὴν Μήδειαν ὑποτιθεμένην τῷ Ἰάσονι περὶ τοῦ ἄθλου δι' ἀμοιβαίων. Et sub libri finem: Καὶ Σοφοκλῆς δ' ἐν Κολχίσι πεποίηκε τὸν ἄγγελον τοῦ Αἰήτου πυθόμενον περὶ τῶν προειρημένων·

Ἡ βλαστὸς οὐκ ἔβλαστεν οὑπιχώριος,
καὶ κάρτα φρίξας εὐλόφῳ σφηνώματι,

1 Vide Brunckii Lexic. Sophocl. voce Χερσεύει.

2 Confer quae infra notamus ad fab. Μίνως.

3 Ista, de *Sophoclea Casandra*, desunt editioni primae Animadversionum Casauboni; adiecta secundae & tertiae. Sed ductum esse versum ex *incerta Sophoclis Tragoedia*, & alieno loco inserta esse verba ἐν Κασάνδρᾳ, non ad Sophoclis versum, sed ad Lycophronem spectantia, docuit BRUNCK in Fragm. Sophocl. p. 36. rursusque p. 46. num. 98. ubi Sophocleus versus sic emendatus datur:

Δάφνην φαγὼν ὀδόντι πρῖε τὸ στόμα.

e χαλκηλάτοις ὅπλοισι μὴ προσεξέδυ.»

Hesychius: Ἐπαλλαχθεῖσα· ἐπαλλάξασα. Σοφοκλῆς Κολχίσι. Reperio & ΚΟΛΧΟΥΣ, eiusdem. Etymologicum magnum: Σοφοκλῆς Κολχοῖς· Ὑμεῖς [2] μὲν οὐκ ἄρ' ἦστε τὸν Προμηθέα. ἀντὶ τοῦ ᾔδειτε. Forte Κολχίσι.«

»ΚΡΕΟΥΣΑ. Pollux libro VI. cap. XVII. Τὸ δὲ ἰσοθάνατον, Σοφοκλέους εἰπόντος ἐν Κρεούσῃ, οὐ πάνυ ἀνεκτόν. Hesychius: Ἀνέκτημαι· ἀνείληφα. Σοφοκλῆς Κρεούσῃ. Stobaeus Sermone septimo, XII. XXXVIII. & alibi.«

»ΚΡΗΤΕΣ. Athenaeus libro XV. [p. 687. e.] Hesychius: Βυδοί· οἱ μουσικοὶ, ἢ κρουμά τι. Σοφοκλῆς Κρησίν.« 3

»ΚΩΜΟΣ. Hesychius, Ἄνθρωσκε· ἄνω θρῶσκε, ὀρχοῦ το. Σοφοκλῆς Κώμῳ. Habes infra Μῶμον, alterius fabulae nomen: si non factae sunt duae culpâ librariorum, quae una fuit.« 4

»ΚΩΦΟΙ ΣΑΤΥΡΟΙ. 5 Interpres Apollonii libro primo de insecto loquens quod ἴουλος Graecis, *centumpes* Latinis, dicitur: Θεόφραστος ἐν τῇ πρὸς Φανίαν ἐπιστολῇ καὶ ὄνον φησὶν αὐτὸν καλεῖσθαι· ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Κωφοῖς σατύροις. Κυλισθεὶς ὥς τις ὄνος ἰσόπριος. Paulo post, de Dactylis Idaeis: Σοφοκλῆς αὐτοὺς Φρῦγας καλεῖ, ἐν Κωφοῖς σατύροις.« — [Hisce, partim in *Addendis*, editioni primae in calce subiectis, partim in *Animadversionum Edit.* 2. & 3. adiiciuntur haec:] » Laudantur & ΣΑΤΥΡΟΙ simpliciter: quae fabula diversa fuit fortasse a superiore. Aristides, in Apologia Communi: Αὐτὴν μὲν γὰρ ἐὰν ἴδωσι τὴν Ἑλένην, Ἑλένην λέγω θεράπαιναν μὲν οὖν ὁποίαν ἐποίησε Μένανδρος τὴν Φρυγίαν, τῷ ὄντι παιδιὰν ἀποφαίνουσι τοὺς Σατύρους τοῦ Σοφοκλέους. Plura de hac fa-

1 Vide Brunckii Fragm. 4. ex *Colchidibus*.
2 Perperam Ἡμεῖς expressum in Casauboni Animadv. Vide Etymolog. p. 439. l. 2.
3 Apud Athenaeum l. c. vulgatam scripturam, ἐν Κρησὶ τῷ δράματι, tenent (quod sciam) nostrae membr. *A*. Sed cum apud Nostrum, tum apud Hesychium, ἐν ΚΡΙΣΕΙ legendum, praeeunte TYRWHITTO, docuit BRUNCK, in Fragm. Soph. p. 19. & in Lexico Sophocleo, voce φάρος.
4 Vide Hesychii Interpretes ad voc. Ἄνθρωσκε. Ibi ἐν Μώμῳ legendum censuit BRUNCK, in Lexic. Sophocl. p. 50. quem consule & in Fragm. Soph. p. 21.
5 Nomen σάτυροι non esse partem inscriptionis, sed a Grammaticis adiectum, quo indicaretur drama esse *satyricum*, monuit BRUNCK, in Fragm. Soph. p. 19.

bula libro decimo, capite septimo. 1 Invenio laudatum & ἐν Σατυρίσκῳ. Vide Hesychium, in Ἀβραγὲς ὄμμα.» 2

»ΛΑ'ΚΑΙΝΑΙ. Pollux libro nono: Ἔστι δὲ ἡ ψαλὶς, εἶδος οἰκοδομήματος. ἥπου καὶ Σοφοκλῆς ἐν Λακαίναις λέγει·

Στενὴν δ' ἔδυμεν ψαλίδα κ' οὐκ ἀβάρβαρον. «

»ΛΑΟΚΟ'ΩΝ. Aristophanes in Ranis verba quaedam ex hac fabula more suo usurpat. Notat enim Scholiastes: Παρὰ τὰ Σοφοκλέους ἐκ Λαοκόωντος· Πόσειδον, ὃς Αἰγαίου μεδεις πρῶνας, ἢ γλαύκας μέδεις εὐανέμου λίμνας, ἐφ' ὑψηλαῖς σπιλάδεσσι στομάτων. Dionysius Halicarnasseus, libro secundo. Stobaeus Sermone XXIX. Harpocration: εἶεν ἂν καὶ οἱ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς λεγόμενοι ἀγυιεῖς, οἱ πρὸ τῶν πυλῶν βωμοὶ, ὥς φασι Κρατῖνος καὶ Μένανδρος. καὶ Σοφοκλῆς, ἐν τῷ Λαοκόωντι, μετάγων τὰ Ἀθηναίων ἤθη εἰς Τροίαν, φησί·

Λάμπει δ' ἀγυιεὺς βωμὸς ἀτμίζων πυρὶ
Σμύρνης σταλαγμοῖς βαρβάρων εὐοσμίας.

Sic legendus hic locus, in libris editis depravatus. 3 Hesychius: Καταῤῥάκτης· ὀχετὸς, ῥύαξ. καὶ ὁ ἀετός. Σοφοκλῆς Λαοκόωντι. καὶ τὰς ἁρπυίας, ἐν Φινεῖ. «

»ΛΑΡΙΣΣΑΙ'ΟΙ. Athenaei verba sunt libro XI. [p. 466. b.] Ὁ δὲ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ἐν τοῖς Λαρισσαίοις Ἀκρίσιος: ex quibus suspicetur aliquis eandem esse hanc cum *Acrisio* ante dicta: quod tamen nobis non videtur. *Larissaeos* in extremo opere nominat Hesychius, ubi de vocula ὡς disputat: & Stobaeus quoque, Sermone centesimo vigesimo quarto. « 4

»ΛΗΜΝΙ'ΑΙ, ἢ ΛΗΜΝΙΑ'ΔΕΣ. Stephanus, de Chrysa oppido: Σοφοκλῆς Λημνίαις·

1 Scilicet ad Athen. X. 428. a. ubi laudatur Σοφοκλῆς ἐν δράματι Σατυρικῷ: in membr. *A.* vero nude ἐν Σατυρικῷ scribitur, & abest vocabulum δράματι. Ubi *satyricum aliquod* huius poëtae *drama*, cuius titulus non declaratur, intelligit Brunk, in Fragmentis ex incertis Sophoclis Tragoediis, num. 43. p. 40. Eademque fortasse ratione apud *Aristidem* Σάτυροι, quos ille ait, intelligendi sunt *satyri, quos in aliquo suorum dramatum satyricorum induxerat Sophocles.*

2 Σατυρικῷ apud Hesychium legendum suspicantur Docti, & sic legit Brunck in lexico Sophocleo p. 52. voce Ἀβραγὲς ὄμμα: intelligens *drama quoddam Satyricum*, cuius titulum omisisset librarius.

3 Consule eumdem Brunckium in Fragm. Soph. p. 20.

4 Ἀκρίσιος ἢ Λαρισσαῖοι, duplex eiusdem fabulae titulus, iudice Brunckio l. c. p. 5.

e ῏Ω Λῆμνε Χρύσης τ' ἀγχιτέρμονες πάγοι.
καὶ ἐν Αἰχμαλωτίσιν·

Ταύτην ἐγὼ Κίλλαν τε καὶ Χρύσην ἔχω.

Sic hunc verſum expleo. Apollonii interpres ad librum primum: Σοφοκλῆς ἐν Λημνίαις, καὶ μάχην ἰσχυρὰν αὐτὰς συνάψαι, φησί. Heſychius: Ἀξύμβλητον· ὃ μηδενὶ ἀπαντᾷν δυνατὸν ᾖ, [f. ὃ μηδενὶ ἀπαντᾷ, ἢ ἀδύνατον,] ἢ ἀσυνάντητον. Σοφοκλῆς Λημνίαις. Iterum: Ἀσάλπιγκτον ὥραν· τὸ μεσονύκτιον. ἑσπέρας γὰρ καὶ ὄρθρου ἐσάλπιζον. Σοφοκλῆς Λημνίαις. Scholiaſtes Pindari, Oda IV. Pyth. Πάντας Σοφοκλῆς ἐν ταῖς Λημνιάσι τῷ δράματι καταλέγει τοὺς εἰς τὸ Ἀργῷον σκάφος εἰσελθόντας. καὶ Αἰσχύλος ἐν Κυβήροις. Scribendum, ἐν Καβείροις.«

»ΜΑ'ΝΤΕΙΣ. Ariſtophanis vetus interpres, de voce γλάμων agens ad Ranas: Σοφοκλῆς ἐν Μάντεσιν ἐπί τινων ὀρνέων, τοὺς γλαμύρους κατὰ φορβάν. Stobaeus Sermone XXIX.« 1

»ΜΕΛΕ'ΑΓΡΟΣ. Heſychius: Ἀντίβοιον· ἰσόβοιον, ἀντὶ βοὸς καθαγιαζόμενον. Σοφοκλῆς Μελεάγρῳ. Idem: Ἰξοφόρους δρύας· τὰς ἰξὸν φερούσας. Σοφοκλῆς Μελεάγρῳ. Lege eundem, in κυάμῳ πατρίῳ.«

»ΜΕΛΑΝΙ'ΠΠΗ. Ariſtophanes, in Ranis, ridet παρακεκινδυνευμένον dictum alicuius poëtae, Αἰθέρα Διὸς δωμάτιον. Eum autem poëtam, *Sophoclem* eſſe, indicat Scholiaſtes: ἐκ Μελανίππης, ait, Σοφοκλέους· 2

῎Ομνυμι δ' ἱερὸν αἰθέρ' οἴκησιν Διός.

Etiam Euripides Melanippam docuerat: cuius meminit Erotianus in ἀλάστορες, Stobaeus & alii. Scribitur & Μεναλίππη.«

»ΜΙ'ΝΩΣ. 3 Clemens Alexandrinus, libro VI. Λάβοις δ' ἂν Σοφοκλέους ἐν Μίνῳ, Οὐκ ἔστι τοῖς μὴ δρῶσι σύμμαχος τύχη.«

»ΜΟΥ῀ΣΑΙ. Iulius Pollux libro X, cap. XLIX. Φαίης δ' ἂν καὶ σισύραν, [immo σισύρναν] λέγοντος Σοφοκλέους ἐν Μούσαις·

1 Fabulae titulus, Πολύϊδος, ἢ Μάντεις. Brunck ibid. p. 26. Confer infra, in Πολύειδος.

2 Nullam fuiſſe *Sophoclis Melanippen*, cum aliis viris doctis monuit Brunck in Fragm. Soph. p. 36. Scriptum oportebat ἐκ Μελανίππης σοφῆς: & intelligenda *Melanippe Euripidis*.

3 Eadem fabula, iudice BRUNCKIO, ibid. p. 17 ſq. quae aliàs Καμικοί, vel potius Καμίκιοι, de qua ſupra.

Ψαλίδας, τιάρας, καὶ σιαυράδη [σισυρνάδη] στόλον. Sed scribendum suspicor, ἐν Μυσοῖς: qua de fabula mox.« 1

»ΜΥΚΗ῀ΝΑΙ. Vide supra, in Ἀτρεὺς ἢ Μυκῆναι.«

»ΜΥΣΟΙ΄. Athenaeus libro IV. [pag. 183. e.] & libro XIV. [pag. 635. c.] Strabo libro VIII. ubi docet, poëtas καλεῖν πόλιν, τὴν χώραν. Σοφοκλῆς ἐν Μυσοῖς·

Ἀσία μὲν ἡ σύμπασα κλήζεται, ξένε·
πόλις δὲ Μυσῶν, Μυσία προσήγορος.

Hesychius: Ἀπόβαθρα· ἀποβατήρια. ἢ κλίμαξ νεώς. Σοφοκλῆς Μυσοῖς. Lege eundem in Ἀποσύρει, ἀστραφὴς, & ἀφθίτους γνώμας. Stobaeus Sermone XCVI.«

»ΜΩ΄ΜΟΣ. Hesychius: Ἀμφίον· ἔνδυμα. Σοφοκλῆς Μώμῳ. Idem: Ἀναστύψαι· ἐπᾶραι τὸ αἰδοῖον, ἢ στυγνάσαι. Σοφοκλῆς Μώμῳ. Videtur Hesychius confundere diversae significationis voces, ἀναστύψαι, & ἀναστύσαι. Laudat *Momum* is grammaticus etiam in Ἀπεσκόλυπτε.« [Conf. supra, in Κῶμος.]

»ΝΑΥ΄ΠΑΚΤΟΣ. 2 Vetus interpres Apollonii, ad quartum: Σκοτεινὴ νὺξ κατουλὰς καλεῖται παρὰ τὸ ὀλοόν. Σοφοκλῆς ἐν Ναυπάκτῳ, νυκτὶ κατουλάδι.«

»ΝΑΥ΄ΠΛΙΟΣ ΚΑΤΑΠΛΕ΄ΩΝ. Hesychius: Τρίτος κρατήρ. Σοφοκλῆς, Ναυπλίῳ καταπλέοντι. Laudatum saepius invenio ἐν Ναυπλίῳ. Pollux lib. X. cap. XXX. *Sophocles*, ait, ὀλκία τὰ πηδάλια ἐν Ναυπλίῳ ὠνόμασε. Similiter Comici interpres ad Pacem, & Hesychius in Ἀνόρεας πόλεμος. In Pindari scholiis e Sophocleo *Nauplio* habentur ista:

Ζεῦ παυσίλυπε, καὶ Διὸς σωτηρίου
σπονδὴ τρίτου κρατῆρος.

Stobaeus Serm. CII. An sit haec alia ab ista & sequente quaerendum.« 3

»ΝΑΥ΄ΠΛΙΟΣ ΠΥΡΚΑΗ΄Σ. Pollux libro nono: Ὁ δὲ ἐμπρήσας, τάχ' ἂν πυρκαεὺς ὀνομάζοιτο, κατὰ Αἰσχύλον καὶ Σοφοκλέα, οὕτως ἐπιγράψαντας τὰ δράματα,

1 ἐν Μυσοῖς apud Polluc. X. 186. in contextum recepit Hemsterh.

2 Fictitium esse fabulae Sophocleae indicem Ναύπακτος, in Scholiasta vero Apollonii ad IV. 1695. legendum Σοφοκλῆς ἐν Ναυπλίῳ, docuit Küster ad Suid. in Κατουλάς: probante Brunck in Lexic. Sophocl. eadem voce.

3 Duplex (iudice Brunckio) eiusdem fabulae titulus: Ναύπλιος καταπλέων, & Ναύπλιος πυρκαεύς.

τὸν μὲν τὸν Προμηθέα, τὸν δὲ τὸν Ναύπλιον. Hesychius: Πεσσὰ πεντέγραμμα καὶ κύβων βολάς. Σοφοκλῆς Ναυπλίῳ πυρκαεῖ· παρ' ὅσον πέντε γραμμαῖς ἔπαιζον. Alibi poëtae nomen reticet; sunt enim haec illius: Ναύκληρον πλάτην· ναυτικήν. Ναυπλίῳ πυρκαεῖ. *Sophoclem* enim citat. «

—. »ΝΑΥΣΙΚΑ'Α. Haec fabula tota est Homerica: ac videtur *satyrica* potius fuisse, quam vera tragoedia. Eubulus comicus eidem Nausicaae soccos adaptaverat. De Sophoclea Pollux lib. X. cap. XII. Ἔστι δὲ τοὔνομα, ἡ λαμπήνη, ἐν τῇ Σοφοκλέους Ναυσικάᾳ. Hesychius: Ἀναῤῥοιβδεῖ. Σοφοκλῆς ἐν ναυσὶ καὶ ἀντὶ τοῦ ἀναῤῥίπτει. Scribe, Σοφ. ἐν Ναυσικάᾳ. Mens est, Sophoclem in Nausicaa dixisse ἀναῤῥοιβδεῖν σφαῖραν, pro, *pilam remittere & repercutere.* « 1

»ΝΙΟ'ΒΗ. Athenaeo nominatur libro IV. [p. 176. f.] Idem libro XIII. [p. 601. a. b.] Καὶ Αἰσχύλος, μέγας ὢν ποιητὴς, καὶ Σοφοκλῆς, ἦγον εἰς τὰ θέατρα διὰ τῶν τραγῳδιῶν τοὺς ἔρωτας· ὁ μὲν, τὸν Ἀχιλλέως πρὸς Πάτροκλον· ὁ δ', ἐν τῇ Νιόβῃ, τὸν τῶν παίδων. «

»ΝΙ'ΠΤΡΑ. De ista solam afferimus coniecturam ex verbis M. Tullii, lib. II. Tusculanarum quaestionum. *Non nimis in* NIPTRIS *ille sapientissimus Graeciae saucius lamentatur, vel modice potius. Pedetentim*, inquit, *ite, & sedato nisu, ne succussu arripiat maior dolor. Pacuvius hoc melius, quam Sophocles: apud illum enim perquam flebiliter Ulysses lamentatur in vulnere.* An igitur *Niptra* Sophocles ediderat? Puto verius, Pacuvium mutato nomine sic appellasse quam fecerat Latinam de Graeca Sophoclis cui index, *Ulysses acanthoplex*, aut *acanthopleges*. De ea igitur Cicero loquitur. — ὈΔΥΣΣΕΥ'Σ ἈΚΑΝΘΟΠΛΗΓΗ'Σ· 2 Hesychius: Ἀθηρόβρωτον ὄργανον· τὴν τορύνην, ᾗ τὴν ἀθάραν ἀνακινοῦσι. Σοφοκλῆς, Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι. Iterum: Ἐλαιάδεσσα νηδύς. Σοφοκλῆς, Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι. ἤτοι λαιάεσσα, ἀντὶ τοῦ σκαιὰ, ὑγρία. ἢ ἀπὸ τοῦ λνίζεσθαι, πάντα λνιζομένη καὶ κατεσθίουσα. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου, λιπαρά. Apparet non constitisse inter veteres criticos de lectione eius loci: aliis scribentibus ἐλαιάδεσσα, aliis λαιάεσσα. «

1 De *Sophoclis Nausicaa* confer Athenaeum nostrum lib. I. p. 20. f. & ibi notata. Eadem fabula etiam Πλύντριαι inscripta erat.

2 Rectius Ἀκανθοπλὴξ. BRUNCK, Fragm. Soph. p. 23 sq.

»'ΟΔΥΣΣΕΥ'Σ ΜΑΙΝΟ'ΜΕΝΟΣ. Pindari vetus interpres, extremo opere: Σύντομοι οὐ μόνον Λάκωνες, ἀλλὰ καὶ Ἀργεῖοι. Σοφοκλῆς, Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ·

Πάντ' οἶσθα, πάντ' ἔλεξα τἀντεταλμένα.
μῦθος γὰρ Ἀργολιστὶ συντέμνειν βραχύς.

Hesychius: Ἐμπειρής· ἔμπειρος. Σοφοκλῆς, Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ. Alibi: Ἠμαλάψαι· κρύψαι, ἀφανίσαι. Σοφοκλῆς, Ὀδυσσεῖ μαινομένῳ. Affert etiam ex eadem, Ͽρεκτοῖσι νόμοις, quod explicat τραχέσιν: & addit alios legisse eo loco, κρεκτοῖς. Meminit & in Ͽριάζειν. «

»ΟΙ'ΔΙ'ΠΟΥΣ ΤΥ'ΡΑΝΝΟΣ. Extat. «

»ΟΙ'ΔΙ'ΠΟΥΣ 'ΕΠΙ' ΚΟΛΩΝΩ͂Ι. Extat. «

»ΟΙ'ΝΟ'ΜΑΟΣ. Athenaeus extremo libro nono. [pag. 410. c.] Diogenes Laërtius in Arcesila: Πρὸς δὲ τὸν δανειστικὸν καὶ φιλόλογον, εἰπόντα τὶ ἀγνοεῖν, ἔφη·

Λήθουσι γάρ τοι καὶ ἀνέμων διέξοδοι
Ͽήλειαν ὄρνιν, πλὴν ὅταν τόκος παρῇ.

Ἔστι δὲ ταῦτα ἐκ τοῦ Οἰνομάου τοῦ Σοφοκλέους. Hesychius: Ἀρουραῖος Οἰνόμαος. Δημοσθένης Αἰσχίνην οὕτως ἔφη, ἐπεὶ κατὰ τὴν χώραν περινοστῶν ὑπεκρίνετο Σοφοκλέους τὸν Οἰνόμαον. « 1

»ΠΑΛΑΜΗ'ΔΗΣ. Hesychius: Ἄκεστρον, φάρμακον. Σοφοκλῆς Παλαμήδῃ. Et alibi: Δρυπά· δρεπτά. Σοφοκλῆς Παλαμήδῃ. Huic quoque, ut aliis multis Sophocleis, cognominem Euripides fecerat. «

»ΠΑΝΔΩ'ΡΑ ἢ ΣΦΥΡΟΚΟ'ΠΟΙ. Athenaeus libro XI. [pag. 476. c.] Hesychius, in Κεχήλωμαι. καὶ Χήλευμα· τὸ σπάρτιον. Σοφοκλῆς, Πανδώρᾳ ἢ Σφυροκόποις. «

»ΠΕΛΙ'ΑΣ. Erotianus in Hippocrateum, παιδικὸν πάθος. παιδίαν νῦν τὴν παιδοτροφίαν. ὅθεν καὶ Σοφοκλῆς ἐν Πελίᾳ φησί·

Λευκὸν αὐτὴν τοὐδ' ἐπαίδευσε γάλα. « 2

»ΠΕΡΙ'ΛΑΟΣ. Hesychius: Καρπομανής· εἰς κόρον ἐξυβρίζουσα. Σοφοκλῆς Περιλάῳ. « 3

»ΠΗΛΕΥ'Σ. Aristophanes Avibus:

Ὁμοῤῥοθῶ, συνθέλω,
συμπαραινέσας ἔχω.

1 Huc Brunckius refert etiam fragmentum, quod ex *Hippodamia* citatur apud Athen. XII. 564. b. c. Vide supra, notata ad fab. Ἱπποδάμεια.

2 Versum emendatum vide apud Brunckium.

3 Vide Heynii Notas ad Apollodor. p. 714.

e Scholiastes: Σοφοκλέους, ἐκ Πηλέως. Idem, ad Nebulas, profert hos elegantes versus e *Peleo Sophoclis*:

Πηλέα τὸν Αἰάκειον οἰκουρὸς μόνη
γεροντάγωγῶ, κἀναπαιδεύω πάλιν.
Πάλιν γὰρ αὖθις παῖς, ὁ γηράσκων ἀνήρ.

Proferuntur & a Clemente Alex. libro sexto. Harpocration, in Ξηραλοιφεῖν· Σοφοκλῆς Πηλεῖ·

Καὶ ξηραλοιφῶν εἵματος διὰ πτυχῶν.

Ita scribendum eo loco. Stephanus in Κυκνῖτις: ubi scribe, Σοφ. ἐν Πηλεῖ, καὶ ἐν Ποιμέσιν. «

»ΠΛΥΝΤΡΙΑΙ. Pollux lib. VII. cap. XII. de vocabulo ἐπενδύτης loquens: Ληπτέον αὐτὸ ἐκ τῶν τοῦ Σοφοκλέους Πλυντριῶν·

Πέπλους κτενίσαι, λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας. « 1

»ΠΟΙΜΕΝΕΣ. Athenaeus libro septimo [pag. 319. a. b.] & XIII. [pag. 587. a.] Stephanus, De Urbibus, in Γραικός. Erotianus, explicans vocem πέλον. Harpocrationis verba sunt: [in Νάννιον:] Ὅτι θαλλῷ χαίρουσιν αἱ αἶγες, καὶ Σοφοκλῆς Πύλεσιν. ἑωθινὸς γὰρ πρίν τινα αὐλιτῶν ὁρᾶν θαλλὸν, χιλίαις προσφέρων νεόπαιδα εἶδον στρατὸν στείχοντα παραλίαν. Lego: Σοφ. Ποιμέσιν· 2

Ἑωθινὸς γὰρ πρίν τιν' αὐλιτῶν ὁρᾶν,
θαλλὸν χιμαίρᾳ 3 προσφέρων νεοσπάδα
εἶδον στρατὸν στείχοντα τὴν γῆν παραλίαν.

Vide infra libro XIII. cap. VI. [nempe Animadv. ad XIII. 587. a.] Hesychius: Βερεκύντα βρόμον· Φρύγιον αὐλόν. Σοφοκλῆς Ποιμέσι. Alibi: Φοινικίοις γράμμασι. Σοφοκλῆς Ποιμέσιν. ἐπεὶ δοκεῖ Κάδμος αὐτὰ ἐκ Φοινίκης κεκομικέναι. « 4

1 Vide Brunckii Lexicon Sophocl. p. 56. Est autem eadem fabula, Πλύντριαι, (id est, *Lotrices*,) & Ναυσικάα, ut post Valckenarium idem Brunckius monuit.

2 In Animadversionum ed. 1. Πόλεσιν corrigendum censuerat Casaub. & proprium fabulae Sophocleae titulum statuerat, Πόλεις. Quem errorem dein, diligentius inspecto loco Athenaei nostri, XIII. 587. a. retractavit ipse in *Addendis*.

3 Olim χίλ' αἰξὶ, id est, *pabulum caprarum*, corrigendum censuerat.

4 Verba ex Hesychio hic prolata omiserunt qui edit. Cas. 2. & 3. curarunt, contra quam voluerat ipse doctus Animadversor. Pro illis autem haec adiecerunt, in schedis quibusdam (puto) Casauboni reperta: »Huc refero Sexti Empirici verba e li»bro I. adversus Dogmaticos: Οὐκ ἐκ τέχνης τινὸς μεμαθήκασιν »οἱ Γραμματικοὶ, ὅτι οἱ παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ ποιμένες ἰὼ βαλ»λὴν λέγοντες, ἰὼ βασιλεῦ λέγουσι φρυγιστί.»

»ΠΟΛΥΕΙΔΟΣ. Hesychius: Ἀνταίας, πολεμίας, ἐχθρᾶς. Σοφοκλῆς Πολυείδῳ. Vide & [eumdem Hesychium] in ἀραῖον.« 1

»ΠΟΛΥΞΕΝΗ. Hesychius: Παράρυμα. Σοφοκλῆς Πολυξένῃ· παράρυμα ποδός. ὡς κρεμαμένων τινῶν ὑφασμάτων ἐκ τοῦ ἅρματος πρὸς κάλλος. Meminit Harpocration, in Ἠκρωτηριασμένοι. Ex ea fabula erat hic versus:

Ἀπ' αἰθέρος δὲ κἀπὸ λυγαίου νέφους;

apud Scholiasten Apollonii, libro secundo. Stobaeus Serm. XLVII.«

»ΠΡΙΑΜΟΣ. Iulius Pollux lib. X. capite XXXI. Οἰκοδόμου δὲ σκεύη, λεῖαι, γλαρίδες, ὡς Σοφοκλῆς ἐν Πριάμῳ.«

»ΠΡΟΚΡΙΣ. Iulius Pollux, lib. IX. πλὴν τοῦ ἐπιτιμητοῦ, ᾧ κέχρηται Σοφοκλῆς ἐν τῇ Πρόκριδι· κολασταὶ κἀπιτιμηταί.«

»ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ. Pindari Scholiastes, ad odam quintam Pythionicarum, de Prometheo: Διὸ καὶ τοὔνομα ἀπὸ τοῦ προμαθεῖν ἔσχε. καὶ Σοφοκλῆς δ' ἐν τῷ Προμηθεῖ· Τοῦ προμηθέως, δήλων λέγειν τῆς φρονήσεως ἀντέχεσθαι, καὶ μὴ τῆς μεταμελείας.«

»ῬΙΖΟΤΟΜΟΙ. Macrobius libro quinto: *Sophoclis tragoedia id, de quo quaerimus, etiam titulo praefert. Inscribitur enim* Ῥιζοτόμοι. *In qua Medeam describit maleficas herbas secantem: sed aversam, ne vi noxii odoris ipsa interficeretur: & succum quidem herbarum in cados aeneos refundentem. Sophoclis versus hi sunt:*

Ἡ δ' ἐξοπίσω χειρὸς ὄμμα τρέπουσα
ὀπὸν ἀργινεφῆ στάζοντα τομῆς
χαλκέοισι κάδοις δέχεται.

Et paullo post:

Αἱ δὲ καλυπταὶ κίσται ῥιζῶν κρύπτουσι τομάς,
ἃς ἥδε βοῶσα κ' ἀλαλαζομένη γυμνὸ
χαλκέοισιν ἤμα δρεπάνοις. 2

Apollonii vetus Interpres ad lib. III. Σοφοκλῆς ἐν Ῥιζοτόμοις τὸν χορὸν πεποίηκε λέγοντα·

Ἥλιε δέσποτα, καὶ πῦρ ἱερὸν
τῆς εἰνοδίας Ἑκάτης φέγγος,
τὸ δι' ὀλύμπου πολλὸν προφέρει
καὶ γῆς ναίουσ' ἱερὰς τριόδους

1 Vide supra in Μάντεις: & ibi not.
2 Vide Brunk Fragm. Sophocl. p. 27.

e στεφανωσαμένη δρυΐ, καὶ πλείσταις
ὠμῶν σπείραισι δρακόντων.

Hesychius: Ἀϊστώσας· διαχέας, καὶ τήξας. Σοφοκλῆς Ῥιζοτόμοις.«

»ΣΑΛΜΩΝΕΥΣ. Athenaeus libro undecimo. [pag. 487. d.] Hesychius: Θῆμα, θήκη, τάφος, ἄνθημα. Σοφοκλῆς Σαλμωνεῖ. Alio loco: Καρικοὶ τράγοι, ὡς εὐτελῶν ὄντων. Σοφοκλῆς Σαλμωνεῖ. εἰ μὴ ἄρα ὑποσυγχέων τοὺς Κιλικίους.«

»ΣΑΤΥΡΟΙ. Vide supra, Κωφοὶ Σάτυροι.«

»ΣΙΝΩΝ. Hesychius: Αἰθύσσειν· ἀνασείειν. Σίνωνι Σοφοκλῆς. Iterum: Ἄῤῥητον· ἄφραστον, ἀνιστόρητον, ἀπόῤῥητον, ἄφωνον, αἰσχρόν. Σοφοκλῆς Σίνωνι. Alibi: Ἐνθρίακτος· ἐνθουσιῶν καὶ ἐνθέακτος. Σοφ. Σιν.«

»ΣΙΣΥΦΟΣ. Hesychius: Ζεῦγος τριπάρθενον, Εὐριπίδης Ἐρεχθεῖ, καὶ Σοφοκλῆς Σισύφῳ, χαρίτων τριζύγων. Puto fuisse drama satyricum: nam eius generis fuit *Sisyphus* Euripideus, teste Aeliano libro II. cap. 8.«

»ΣΚΥΘΑΙ. Athenaeus libro quinto. [p. 189. d.] Apollonii interpres vetus: Ἐν τοῖς Σκύθαις ὁ Σοφοκλῆς ἑτερομήτορα τῆς Μηδείας τὸν Ἄψυρτον λέγει·

— — Οὐ γὰρ ἐκ μιᾶς
κοίτης ἔβλαστον· ἀλλ' ὁ μὲν Νηρηΐδος
τέκνον ἄρτι βλαστάνεσκε· τὴν δ'
Εἰδυία πρίν ποτ' Ὠκεανοῦ κόρη τίκτεν.

Postea, de reditu Argonautarum loquens: Οὐ διὰ Ταναΐδος ἔπλευσαν, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτὸν πλοῦν, καθ' ὃν καὶ πρότερον· ὡς Σοφοκλῆς ἐν Σκύθαις ἱστορεῖ. Hesychius, in Ἀχίλλειον & ἀψάλακτος.«

»ΣΚΥΡΙΑΙ, ἢ ΣΚΥΡΙΟΙ. Foemineo genere citat Hesychius in Εὔωρος: vide [supra] in ΕΡΙΣ. At in dictione ἀποστιβὴς, perperam Σοφοκλῆς Κυρίαις, pro Σκυρίαις: sic in voce Ζεύγλας male scriptum, Εὐριπίδης, Κυρίαις, pro Σκυρίαις; nam & *Scyrias* fecerat Euripides. *Scyrios* nominat alibi Hesychius: Ἀχρήματον· ἀδάπανον. Σοφοκλῆς Σκυρίοις. Sic lege etiam in verbo Αὐτόσιτον. Stobaeus sermone XLIX. & LVII. & CXV.« 1

1 ΣΥΝΔΕΙΠΝΟΝ & ΣΥΝΔΕΙΠΝΟΙ. Vide supra, in Ἀχαιῶν συνδειπν.

ΤΑΙΝΑΡΙΟΙ. Vide Ἐπὶ Ταινάρῳ. Apud Athen. IX. p. 375. c. d. citatur Σοφοκλῆς ἐπὶ Ταιναρίοις. Inde titulum fabulae finxit Dalecampius Ταινάριοι: sed ibi legendum videtur ἐπὶ Ταινάρῳ σατ.

»ΤΑ'ΛΩΣ. Interpres vetus Apollonii, libro quarto: e Ὅτι δὲ εἵμαρτο αὐτῷ (Τάλῳ) τελευτῆσαι ῥαγείσης τῆς σύριγγος, λέγει καὶ Σοφοκλῆς ἐν Τάλῳ.« 1

• »ΤΕΥ'ΚΡΟΣ. Stephanus De Urbibus: Κυχρεῖα, 2 πάγος περὶ Σαλαμῖνα. Σοφοκλῆς Τεύκρῳ. Vide Stobaeum in CXXI.«

»ΤΗ'ΛΕΦΟΣ. Hesychius: Ἀκιφόρος· κειθαλής. Σοφοκλέους Τηλέφῳ.«

»ΤΗΡΕΥ'Σ. Aristoteles in libello De Poëtica, varios agnitionis modos explicans, καὶ ἐν τῷ Σοφοκλέους Τηρεῖ, ἡ τῆς κερκίδος φωνή. Aristophanes, in Avibus:

Ευ. Τὸ ῥάμφος ἡμῖν σου γελοῖον φαίνεται·
Επ. Τοιαῦτα μέντοι Σοφοκλέης λυμαίνεται
ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐμὲ τὸν Τηρέα.

Ibi interpres: Ἐν γὰρ τῷ Τηρεῖ Σοφοκλῆς ἐποίησεν αὐτὸν ἀπορνιθούμενον καὶ τὴν Πρόκνην· ἐν ᾧ ἔσκωψε πολλὰ τὸν Τηρέα. Meminit & Hesychius. Sophoclem aemulatus Philocles tragicus, & ipse fabulam fecit, cui nomen indidit Τηρεὺς ἢ Ἔποψ: de qua in Comici scholiis. Stobaeus in Sermone x. xxxix. & alibi.«

»ΤΡΙΠΤΟ'ΛΕΜΟΣ. Dionysius Halicarnasseus, libro primo. Athenaeus libro tertio, [pag. 110. e.] & libro decimo. [pag. 447. b.] 3 Plinius libro XVIII. cap. VI. *Ante mortem Alexandri annis fere CXLV. Sophocles poëta in fabula Triptolemo frumentum Italicum ante cuncta laudavit, ad verbum translata sententia:*

Et fortunatam Italiam frumento canere candido.

In Etymologico ita nuper editum: Ἀπυνδάκωτος, οὐ τραπέζης κύλιξ ἀπύθμενος. Versus est ex illa fabula, sed depravatissimus. Lege:

Ἀπυνδάκωτος οὐ τραπεζοῦται κύλιξ.

Pollux libro X. cap. XXII. Τὴν ἀπύθμενον κύλικα ἐν Τριπτολέμῳ Σοφοκλῆς ἀπυνδάκωτον ὠνόμασεν: deinde hunc versum describit, quem & Hesychius attingit in ea voce. Comici interpres, commentario in Acharn. Πλὶξ, τὸ βῆμα· καὶ πλίγματα, τὰ πηδήματα. ἔνθεν καὶ τὸ περιβάδην ἀμφιπλὶξ, παρὰ Σοφοκλεῖ ἐν Τριπτολέμῳ. Meminit & Harpocration in Μελίνη: & saepe Hesychius.«

1 ἐν Δαιδάλῳ corrigit Brunck: nullam esse Sophocleam fabulam Τάλων autumans.
2 Κυχρεῖος editur apud Stephanum.
3 Idem, lib. II. p. 67. c.

e »ΤΡΑΧΙ'ΝΙΑΙ. Extat.«

»ΤΡΩ'ΙΛΟΣ. Pollux libro X. cap. XXXVIII. Σίφους δὲ ὄνομα ἔοικεν εἶναι βαρβαρικὸν ἡ σκαλμὴ, Σοφοκλέους εἰπόντος ἐν Τρωΐλῳ·

Σκαλμῇ γὰρ ὄρχεις βασιλὶς ἐκτέμνουσ' ἐμούς.

Hesychius huius fabulae voces profert, Ἀμάσεται, ἄσας, κισόλοικον, ἔρκη, ἰνίος, Ἴαννα, καταρβύλοις, & Ἀνδρόπαις. Sed versum, in quo usus poëta illa voce, reperimus in Scholiis Pindari: Σοφοκλῆς ἐπὶ τοῦ Τρωΐλου·

Τὸν ἀνδρόπαιδα δεσπότην ἀπώλεσα.

Vide in *Achillis Amatoribus* supra.«

»ΤΥΜΠΑΝΙΣΤΑΙ'. Athenaeus libro quarto. [pag. 176. f.] Stephanus De Urbibus:

Κόλχος τε, Χαλδαῖός τε καὶ Σύρων ἔθνος.

Meminerunt amplius, vetus Enarrator Sophoclis, commentariis in Antigonen: Etymologici auctor, in Δράκαυλος: & Hesychius, in Ἄδημον, ἀντιστρέφω, ἀνταξιῶ, Σοφοκλῆς Τυμπανισταῖς. Vide eundem in Δράκαυλος. Stobaeus Sermone LVII.«

»ΤΥ'ΝΔΑΡΟΣ. Stobaeus Sermone CIII. versus affert ex *Sophoclis Tyndaro*: quorum sententiam in iis quae extant non semel legas, diversis verbis expressam.«

»ΤΥ'ΡΑΝΝΟΙ. Hesychius: Ἔχθιμα· μισήματα. Σοφοκλῆς Τυράννοις. Alibi legere non recordor.« 1

»ΤΥΡΩ'. Athenaeus libro tertio [pag. 99. f.] & undecimo: [pag. 475. a.] & Stobaeus non semel. Macrobius libro quinto, cap. XXI. *Sophocles, in fabula quae inscribitur Tyro*:

Πρὸς τὴν τράπεζαν φάσκων
προσεληλυθέναι τοὺς δράκοντας
καὶ γενέσθαι περὶ τὰ σιτία καὶ τὰ καρχήσια. 2

1 Τυροῖ apud Hesychium, pro Τυράννοις, corrigit Brunck cum Piers.

2 Imperite apud *Macrobium* (quem in pluribus Saturnaliorum suorum locis Athenaei Deipnosophistas ob oculos habuisse diximus in Praefatione ad Athenaeum p. XVII sq.) verba ista, quae ipsius *Athenaei* sunt ex V. 475. a. minime poëtica, sed versum Sophocleum illustrantia, pro ipso *Sophoclis* versu adposita erant. Saturn. lib. V. cap. 21. Quae verba cum apud Macrobium non extare, sed per unius Casauboni errorem (in his Animadversionibus in Athenaeum) Macrobio adscripta esse ait GATAKER in Operib. Posth. p. 500. (conf. Brunckii Fragm. Soph. p. 32.) nesciverat doctus Britannus, in Macrobii Editionibus, quae ante Casaubonum prodierant,

Vide Aelianum de Animalibus, libro XI. cap. XVIII. « Laudatur etiam Euripidea Tyro. Aristoteles in libro de Poëtica, de utrius poëtae fabula senserit, incertum; cum scribit, καὶ τῶν σημείων, τὰ μὲν ἐν τῷ σώματι, οἷον οὐλαί· τὰ δὲ ἐκτὸς, τὰ περιδέραια, καὶ οἷον ἐν τῇ Τυροῖ διὰ τῆς σκάφης. Stobaeus Sermone XX. & XLIV. & saepius. «

» ΤΥΡΩ' ΔΕΥΤΕ'ΡΑ. Aristophanis versus est in Avibus: Νὴ Δί' ἕτερος δὴ τάχ' οὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων. Interpres: Ἐκ τῆς Σοφοκλέους δευτέρας Τυροῦς· ἧς ἡ ἀρχή·

Τίς ὄρνις οὗτος ἔξεδρον χώραν ἔχων;

Auctor Etymologici, Ἐρηνοβοσκὸς, ὁ προβατοβοσκός. ἐν Τυροῖ β' Σοφοκλῆς. Stobaeus laudat cap. CVIII. «

» ὝΒΡΙΣ. Athenaeus libro decimo quarto. [pag. 657. a.] Stobaei margines, capite de Oblivione, haec verba nobis exhibent, *Sophoclis in Contumelia Satyri.* Vellem ipsa Graeca verba antiquissimarum editionum docti viri in nuperis editionibus retinuissent: melius longe de nostris studiis essent meriti. Coniicio ex istis, Sophoclis Ὕβριν fabulam *satyricam* fuisse. « 1

» ΦΑΙ'ΔΡΑ. Hesychius: Ἄγκυραι, μεταφορικῶς αἱ ἀσφάλειαι. Σοφοκλῆς Φαίδραις. Melius Φαίδρᾳ. Idem: Ἄκλεπτοι· οὐ παραλογιζόμενοι, ἀληθεῖς. Σοφοκλῆς Φαίδρᾳ.

eodem modo scripta exhiberi Macrobii verba, quo a Casaubono adposita sunt. Sic quidem plane exhiberi eum locum video in Hervagiana editione a Camerario curata, Basil. 1535. & in Gryphiana Lugd. 1548.

1 In Stobaei editione principe Veneta, Λόγῳ κδ'. itemque in prima Gesneriana, nude Σοφοκλέους scriptum in ora. In editione vero Lipsiensi, a Nic. Schow magno adparatu instituta sed post Sermonem XXVII. intermissa, fragmentum illud, de quo agitur, Serm. 26. pag. 427. sic inscribitur, Σοφοκλέους Ὕβρεως. In altera editione Gesneriana (Basil. 1549.) primum comparet in ora (p. 192. Serm. XXVI.) index fabulae iste, *Sophoclis in contumelia Satyri.* Pro quo Grotius in Florileg. p. 118. sic posuit, *Sophocles Satyri contumelia.* De quo lemmate nihil e codice Parisiensi adnotavit Brunckius noster in exemplo Florilegii Grotiani, quod ex ipsius liberalitate possideo, in quo plurima alia ille ex optimo illo codice excerpta consignavit. Idem vero Vir doctissimus in Fragm. Soph. p. 33. indicem eius fabulae, de qua quaerimus, talem fecit, ὝΒΡΙΣ Σατυρική.

Inseri hoc loco a nobis debet nomen fabulae Sophocleae praetermissae a Casaubono, ΦΑΙ'ΑΚΕΣ. Cuius fabulae meminit Athenaeus lib. II. p. 67. f. Ubi vide quae notavimus, & consule Brunckii Fragm. Soph. p. 33. & Lexicon Sophocl. voc. Ἀποσημῆναι, & Ἀρτήματα.

e Vide in ἀψεφές: & Paroemiographos in proverbio Χαλάσω τὴν ἱερὰν ἄγκυραν. Stobaeus Serm. XLI. & alibi. «

» ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ. Extat. Sed non dubito, plures eo nomine fabulas Sophocli editas. Nam in ea tragoedia, quae edita est, arcessitur ad Troiam Philoctetes. Reperio autem, docuisse eumdem Tragicum fabulam aliam, cuius argumentum erant *Casus Philoctetae ad Troiam*: quare illius fuit index, Φιλοκτήτης ἐν Τροίᾳ. Auctor Hesychius, in Ζηλῶ. « 1

» ΦΙΝΕΥΣ. Aristophanes in Pluto:

— Ἀντὶ γὰρ τυφλοῦ
ἐξωμμάτωται καὶ λελάμπρυνται κόρας.

Interpres: Ἐκ Φινέως Σοφοκλέους ὁ στίχος. Athenaeus libro tertio. [pag. 119. c.] Apud Pollucem, libro septimo extremo, sic editum: Καὶ τὸ κωμῳδούμενον ἐν Σοφοκλέους Φινεῖ βλέφαρον, κέκληται δ' ὡς καπηλείου πύλας. Quis haec intelligit? nec mirum: sunt enim depravatissima. Emendo vero καὶ τὸ κωμ. ἐν Σοφ. Φινεῖ·

Βλέφαρον κέκλειστάι γ' ὡς καπήλειοι πύλαι.

Ait Pollux, *comparasse Sophoclem clusuram oculorum caeci hominis, occlusis cauponis foribus*. Quod simile, sane quam frigidum & longe petitum, exagitatum fuerit a comicis, sicut alia multa eius poëtae. De hac fabula accipio verba interpretis Apollonii libro secundo: Πηρωθῆναι Φινέα λέγει Σοφοκλῆς, ὅτι τοὺς ἐκ Κλεοπάτρας υἱοὺς ἐτύφλωσεν, Ὤρυιθον καὶ Κράμβιν, πεισθεὶς διαβολαῖς Δίας τῆς αὐτῶν μητρός. Hesychius in Ἀπενώτισαν & ἀρτύμασι. « [& in καταῤῥάκτης: conf. supra in Λάκαιναι.] — » ΦΙΝΕΥΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. Hesychius: Ἀχάλκευτα τρύπανα, τὰ Φρύγια πυρεῖα. Σοφοκλῆς, Φινεῖ δευτέρῳ. «

» ΦΟΙΝΙΞ. Athenaeus libro secundo. « [p. 70. a.]

» ΦΡΙΞΟΣ. Epitoma Stephani: Εὑρίσκεται προαστία γῆ ἐν Φρίξῳ Σοφοκλέους.

Ὅρια κελεύθου τῆσδε γῆς προαστίας.

Etiam Euripides *Phrixum* ediderat. Alii Φρύξος. «

» ΦΡΥΓΕΣ. Aeschyli interpres ad Prometheum vinctum: Σιωπῶσι παρὰ ποιηταῖς τὰ πρόσωπα, ἢ δι' αὐθαδίαν, ὡς Ἀχιλλεὺς ἐν τοῖς Φρυξὶ Σοφοκλέους. «

» ΦΥΛΟΤΙΔΕΣ. Aulus Gellius libro XIII. *Etiam ille versus non minus notus:*

1 Vide mox quae notamus ad Φυλότιδες.

Γέρων γέροντα παιδαγωγήσω σ' ἐγώ: e

& in tragoedia Sophocli scriptus est, cui titulus Φυλότιδες, *& in Bacchis Euripidi.* Non est dictio Graeca Φυλότιδες. Graeca erit si τ in π mutetur, Φυλόπιδες: verum nihil ad rem. Esset aliquid Πυλάτιδες: sed malo, atque adeo verum censeo, ΦΘΙΩΤΙΔΕΣ. Ac videor in Graecorum commentariis reperisse alicubi Sophoclis *Phthiotas* aut *Phthiotidas*: etsi indicare locum nunc non possum. Nam neque memini, neque ad manum sunt omnes Graeci scriptores, quos aliquando lectitavimus. 1 Studiosi adolescentes quibus adminiculatior memoria est, quaerant, & laterculum superius diligentia sua amplificent. Quanquam si quae fuerunt aliae Sophoclis fabulae, praeter quarum titulos hîc exhibemus, oppido paucae illae sunt. In vita ipsius de numero fabularum quas docuit aut fecit, ita legitur: Ἔγραψε δὲ, ὥς φησιν Ἀριστοφάνης, δράματα ἑκατὸν τριάκοντα· τούτων δὲ νοθεύεται δεκαεπτά. *Scripsit, auctore Aristophane, fabulas* CXXX. *quarum* XVII. *censentur adulterinae.* Non longe abest ab hoc numero hic noster: plures enim CXXV. fabularum indices in superiore albo invenies. Sed non sunt omnes, opinor, SOPHOCLIS eius quem inter veteres tragicos regnum obtinere omnes consentiunt. Fuit enim *iunior Sophocles*, tragicus & ipse poëta; cuius Clemens Alexandrinus meminit, & alii. Fortasse huius fuerunt ex iis, quarum titulos adscripsimus, nonnullae. Sane scribunt alii, non CXXX, sed CXXIII solum tragoedias sub nomine prisci Sophoclis iam olim in manibus eruditorum esse versatas. Itaque, ut dixi, e vere Sophocleis paucae omnino sunt, quarum titulos desideres. Verum de his aliquando fortasse curatius, & diligentius. Nunc ad opus institutum revertamur. «

1 ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ cum codicibus nonnullis A. Gellii legit Brunckius: & refert ad Sophoclis Φιλοκτήτην ἐν Τροίᾳ.

AD CAP. VI.

Παρατεθεισῶν οὖν ἈΜΙΩΝ. Proprie & legitime foeminini generis nomen, ἡ ἀμία, *amia* piscis; Gallis *le boniton.* Nam, quod masculo genere ὁ ἀμίας dixit Matron paro-

e dus apud Nostrum IV. 135. f. id poëticâ licentiâ ille fecit, piscem veluti heroëm aliquem aut semideum inducens.

Quod ait, Ταύτας Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, τὰ μὲν βραγχία ἔχειν καλυπτὰ, εἶναι δὲ καρχαρόδοντας: nusquam id hodie apud Aristotelem, quod sciam, disertis verbis expressum legitur: sed implicite utrumque, in verbis quae apud Philosophum exstant, significatur. Nam in Hist. Anim. II. 13. docet, nonnisi *cartilagineos pisces* (τὰ σελάχη) *branchia habere operta.* Atqui ex eo genere non est amia: nam quod pag. 286. c. ex vulgata scriptura in *cartilagineis* recensetur *amia*, ibi pro ἀμίαν ex ipso Aristotele λειμίαν corrigendum. Eodem vero capite, sub finem, ait καρχαρόδοντες δὲ πάντες οἱ ἰχθύες, ἔξω τοῦ σκάρου. Confer eumdem IX. 37. In vocabulo βραγχία (cum aliàs βράγχια plerumque scriptum reperiatur) *penacutam* scripturam tenent mssti nostri libri cum editis, quemadmodum etiam apud Aristotelem editur. Quod ait τῶν συναγελαζομένων καὶ σαρκοφάγων, habes in Hist. Anim. I. 1. & VIII. 2.

χολήν τε ἔχειν ἰσομήκη τῷ ἐντέρῳ, καὶ σπλῆνα ὁμοίως. » *Amiam* piscem verbis Aristotelis describens Athenaeus, » inter caetera haec ait: χολήν τε ἔχειν ἰσομ. &c. *fellis* » *vesicam habere intestino parem, & similiter splenem.* Neque » de *felle*, quod dicitur, satis explicate dicitur: & de *sple-* » *ne* quod scribit, falsum est. Fellis vesica in hoc pisce » non solum parilis cum intestino est longitudinis; verum » etiam illi adhaeret, atque, ut loquitur philosophus, παρ' » ὅλον τὸ ἔντερον ἐνυφασμένη ἐστίν.« [Commodius παρυφασμ. apud. Arist. De Part. Anim. IV. 2.] »Sed Athe- » naeus brevitatis studio, cum summa capita ex Aristote- » le excerperet, multa saepe etiam necessaria verba prae- » termisit: saepe etiam male quaedam legit, & pro vera » lectione falsam est amplexus. Factum est utrumque isto » loco. Nam *de fellis vesica* Aristotelis verba sunt, Histor. » [Anim.] lib. II. cap. 15. unde haec desumta esse con- » stat: Ἡ μὲν οὖν ἀμία παρὰ τὸ ἔντερον παρατεταμένην » (τὴν χολὴν) ἰσομήκη ἔχει· πολλάκις δὲ καὶ ἐπαναδίπλω- » μα. *Habet amia fellis vesicam secundum ipsum intestinum por-* » *rectam, longitudine illi parem: saepe etiam aliquid eius est* » *quod reduplicetur.* De *splene* vero *amiae* nihil philosophus. » Unde igitur illa Noster? nempe ex depravata sui ex- » emplaris lectione. Nam pro καὶ ἐπαναδίπλωμα legit καὶ » σπλῆνα ὁμοίως. Atqui falsissimum est, amiae splenem

» eiusdem esse cum fellis vesica & intestino longitudinis. e
» En quid eveniat etiam doctissimis viris, cum de librario-
» rum temeritate ac perfidia non cogitant. Nam, Athe-
» naeum aliter non scripsisse, persuasum mihi: non so-
» lum quia ita membranae omnes habent, & illa optima
» Hoeschelii Epitoma; sed etiam quia vetustissimus Ety-
» mologici Magni auctor non aliter hunc locum describit:
» quamquam ille Athenaeum ibi non nominat. Sed hoc
» saepius observavimus, ut auctoris huius verbis utatur
» pro suis, tacito illius nomine. « CASAUBONUS. — Etymologum vide in Ἀμία, pag. 83. & confer quae de hoc auctore monuimus in Praefat. ad Athen. pag. XVIII sq. Casauboni observationem probans CORAY, insuper adnotavit, apud eumdem Nostrum, VIII. 353. e. ubi de *amiae felle* eadem, quae hoc loco, repetuntur, *splenis* nullam fieri mentionem.

ἀποτράγουσαι τὴν ὁρμιὰν ἐκφεύγουσιν. Percommodum erat ἀποτραγοῦσαι, quod habebant editi; sed sequi debui mstos nostros; qui in id, quod dedimus, ambo consentiunt. De ista amiae solertia nihil legitur apud Aristotelem: sed non praetermisit Oppianus, Halieut. lib. III. vs. 144 sqq.

In *ARCHIPPI* verbis, ὅτε δ' ἤσθιεν, coniunctionem δ', f
cum deesset ed. Bas. & Cas. revocavi ex ed. Ven. & ms. *A*. In Epit. deest Archippi testimonium.

EPICHARMI verba, veluti soluta oratio, nullà metri habità ratione, adscripta erant: quae nos in trochaicos versus tetrametros (per hemistichia pro more nostro divisos) ita digessimus, ut in quatuor primis tetrametris nullam fere syllabam in contextu mutare conantes, personarum tantum partes distingueremus, coniecturas quasdam nostras infra adposuisse contenti. Ad eosdem *quatuor priores versus* haec adnotaverat CASAUBONUS, de metro nil cogitans: » In verbis *Epicharmi* scribo: Πρωὶ μέν γ'
» ἀτενὲς ἀπ' ἀοῦς ἀφύας ἀποπυρίζομες στρογγύλας, καὶ
» δελφάκινά γ' ὠπτάομεν [ὠπτάομες saltem debebat] κρέα,
» καὶ πολύπους, καὶ γλυκύν γ' ἐπὶ τῶν ἐπίομες οἶνον. Se-
» quentia non possum assequi, οἴμοι μοι τάλας περὶ σᾶ-
» μά με καλοῦσα. Videntur esse alicuius verba, qui do-
» leat se afuisse a memoratis epulis. Etiam sequentia sunt
» corruptissima, κατίσκα λέγει φοῦ, [sic perperam, φοῦ,
» legebatur in ed. Ven. & Bas. & Cas. 1.] τῶν κακῶν.

f »Forte, καὶ τίς κ' ἀλέγοι, φεῦ τῶν κακῶν! *Ecquis, ais, » opem ferat? o sortem duram!«*

Vers. 1. Si verum est ἀποπυρίζομες, intelligendum fuerit tempus praesens notione praeteriti. Sed quum sequatur ἐπίομες, similiter hîc ἀπεπυρίζομες videtur oportuisse. Tenet tamen ἀποπυρίζομες cum editis & membranis *A.* etiam Epitoma, in qua desunt reliqua quae sequuntur post στρογγύλας. *Vers.* 2. δελφακίνας utique ferri nequit; sed ad κρέα oportebat relatum adiectivum. Pro ἑπτὰ vero lubens ὀπτάομες accepissem, si per metrum licuisset. πωλύπους ut pro vulgato πολύπους ponerem, cum metrum monebat, tum Dorum usus, de quo diserte monuit Noster, VII. 318. f.

Vers. 3. Quid secutus sit Casaubonus, ἐπὶ τῶν ἐπίομες corrigens, difficile dictu. ἐπὶ τοῖς, puto, voluerat, quod valeret ἐπὶ τούτοις, *ad haec.* Sed eadem vis inerat in ea scriptura, quam haud obscure libri offerebant. Nam ἐπῶν quidem una voce scribitur in ms. *A.* sed ἐπ' ὦν recte in ed. Ven. & Bas. pro quo perperam ἐπ' ὧν expressum in ed. Cas. Est autem ὦν pervulgata in Dorum sermone particula, communi οὖν respondens, & frequenter per pleonasmum quemdam orationi interferi solita. Itaque ἐπ' ὦν ἐπίομες valet ἐπεπίομεν vel ἐπὶ τούτοις ἐπίομεν. *Eod. vers.* Si teneas τάλας, intelliges τάλας ἐγώ: *quam ego sum miser!* Probabiliter vero SAM. PETITUS, locum hunc tractans Miscellaneor. lib. VI. c. 6. τάλις legendum censuit: de quo vocab. nonnihil diximus ad IH. 114. f. videndus vero Suidas, & Scholiastes Sophocl. ad Antig. 641. aliique Grammatici, & in his praesertim Hesychius. Nam, cum alii τάλιδα nonnisi *sponsam* interpretentur, quam in partem etiam Petitus h. l. accipit, monuit Hesychius, οἱ δὲ γυναῖκα γαμετήν: id est, *alii uxorem intelligunt.* Quae notio huic loco aptior visa est; ita quidem ut in blanditiis dici intelligeretur τάλις, quemadmodum subinde νύμφη, *uxor, iuvenis, recens nupta,* & *dilecta.* Neminem turbare debet, quod pro οἴμοι μοι in ms. *A.* οἴβοι βοι scribitur, ubi illâ literae β figurâ usus est librarius, quae literae μ similis est, eamque ob caussam permutationi duarum illarum literarum nimis frequenter occasionem dedit. Quod vero eamdem scripturam, cum in cod. Paris. *B.* reperiret, calculo suo comprobaverit *Villebrunius*, diserte adnotans hoc loco »*Je lis avec le ms. A.* (sic ille eum-

»dem codicem insignit, qui nobis *Paris. B.* est) *oi! boi!* »*boi!*« id doctissimi hominis ingenio dignum.

Quarti versus maior pars propemodum desperata est; & corruptelam etiam fatetur metrum manifeste turbatum. *περὶ σᾶμα, ad sepulcrum* reddidit Dalecampius; *ad monumentum*, Villebrune. PETITUS ingeniose, *circa horam prandii*; rectius fortasse, *circa coenae horam*, dicturus. »Σᾶμα, »inquit, Doribus στοιχεῖον dici, Hesychius docet: Σᾶ»μα· μνῆμα. Δωριεῖς δὲ στοιχεῖον. Στοιχεῖον vero est *li»nea & intervallum umbrae, quo prandii tempus designatur.* »Pollux lib. VI. cap. 8.« Conf. Athen. I. 8. c. & ibi notata. In κατίσκα λέγει quid lateat, nisi quid eorum quae vel ex eiusdem PETITI vel ex nostra coniectura sub contextu adnotavimus, videant doctiores.

Qui sequuntur *Versus* (5. & 6.) sic vulgo scripti erant: a ὃ καὶ παρὰ τρίγλας τε καὶ * πάχνα κἀμίαι δύο διατεταγμέναι μέσαι, φάσσαι τὲ τοσαῦται παρῆν σκορπίοι τέ. Ubi haec notavit CASAUBONUS: »Postea ὃ »καὶ παρὰ τρίγλας τε καὶ . . . . πάχνα κάμίαι. Nec »melius membranae.« [Quasi lacuna esset in msstis: qui nullam agnoscunt.] »Possumus scribere, ὄκκα πάρα »τρίγλαι τε καὶ παχεῖαί γ' ἀμίαι δύο. Nec multo »aliter interpres. πάρα tam pro *adsunt*, quam pro *adest*, »posuerunt. Eupolis hoc libro, [pag. 286. b.] ἵνα πάρα »μὲν κάραβοι. Sic παρῆν, pro παρῆσαν: ut statim, φάσσαι »τε παρῆν: & ἦν, pro ἦσαν. Idem poëta, [pag. 286. b.] »ἦν δὲ νάρκαι, ἦν δὲ ζύγαιναι: nisi scribendum ἧς, & »παρῆς: ut infra ἐνῆς, pro ἐνῆσαν.« — Sic ille: a quo ὄκκα & πάρα, pro corruptis ὃ καὶ παρὰ, non dubitare debui quin acciperem. Pro πάχνα vero, non παχεῖαι, sed propius ad librorum scripturam, servatoque Dorismo, παχῆαι fuit scribendum; de quo monuit KOEN ad Gregor. de Dialect. pag. 119 sq. Quod vero pro κἀμίαι, quod est in libris, γ' ἀμίαι cum *Casaubono* corrigit idem *Koenius*: id per se quidem percommodum fuerat; at sic prima syllaba vocis ἀμίαι brevis erat futura, quam tamen longam desiderabat metri ratio. Quare vulgatum ita tenendum censui, ut ex καὶ & ἀ per crasin fieret longa syllaba κἀ: pleonasticam vero illam particulae καὶ repetitionem ferendam putavi. Pro παρῆν, (*vers.* 6.) ex dorico Epicharmi usu παρῆς posui: in voce τοσαῦται vero, ut duplicaremus sibilantem literam, metrum ad-

a monuit. Sic habes apud Theocritum τόσσα, τόσσον, & similia, quoties mensura versus poscebat.

'Αριστοτέλης δὲ παρετυμ. » Non legitur hodie in iis » quae habentur Aristotelis, quod ex eo refertur de ety» mo vocis ἀμία. 'Αριστοτέλης, ait, παρετυμολογῶν αὐτῆς » τοὔνομα, φησὶν ὀνομάσθαι παρὰ τὸ ἅμα ἰέναι ταῖς πα» ραπλησίαις· ἔστι γὰρ συναγελαστική. Putavit Athenaeus, » non esse verum etymon hoc, sed potius παρονομασίαν » quandam: claudicat enim διὰ τὸ καινὸν τοῦ πνευματισ» μοῦ, ut loquitur Eustathius. [ad Iliad. λ'. p. 214. l. 32.] » Ideo ait παρετυμολογῶν. Similes paretymologiae apud » philosophos, & alios sapientes. Eustathius aliud verilo» quium affert, haud scio an ex Athenaeo, libris usus » integrioribus: a privativa particula α & μία: *nullae* enim » *solae amiae* conspiciuntur. « CASAUBONUS. — Eustathius ut Athenaei libris usus sit *integrioribus*, quam sunt nostri, tantum abest, (quod saepe iam monuimus) ut ne illis quidem, qui nobis supersunt, usus sit integris. Doctus praesul, de etymo vocabuli ἀμία ex Athenaeo disputans, praeter hunc Nostri locum, in quo versamur, alium ob oculos habuerat, qui pag. 324. d. exstat, ubi *τὰς ἀμίας nomen invenisse* ait, ὅτι οὐ κατὰ μίαν φέρονται, ἀλλ' ἀγεληδόν. Verbo παρετυμολογῶν autem non tam significare Auctor noster videtur, *se improbare illam etymologiam*; quam, *Aristotelem illam vocabuli etymologiam obiter indicasse.* Simili ratione lib. II. pag. 35. c. postquam de Platone dixerat, ἐτυμολογῶν τὸν οἶνον; mox de Homero ait, παρετυμολογῶν τὴν φωνήν: ubi commode Henr. Stephanus (in Indice Thes. pag. 1606. f.) interpretatur, *ad etymon vocabuli alludit.* Plato ex professo originem vocis explicare instituit: Homerus obiter eam indicaverat.

AD CAP. VII.

'Αρχέστρατος ἐν τῇ Γαστρολογίᾳ. Aliàs plerumque Γαστρονομία perhibetur apud Nostrum carminis illius inscriptio, ut I. 4. d. e. II. 56. c. &c. Sed & Γαστρολογία, ut b III. 104. b. & IV. 162. b. Quod vero dein consentiente Ms. *A.* (nam in Epit. verba ista desunt) editum erat, ὡς τὴν Κλεοστράτου τοῦ Τενεδίου γαστρολογίαν, id merito suspectum videri debuit. Nam si Γαστρολογία inscriptus fuit Cleostrati liber, non opus erat ut nomen istud

hic diserte repeteretur: satis erat dicere, ὡς τὴν Κλεοστράτου τοῦ Τενεδίου. Quo accedit, quod *Tenedius Cleostratus* (ut monuit *Adrian.* HERINGA, Observ. cap. 21. p. 179.) non fuerit rerum ad gulam explendam pertinentium studiosus, sed celebris *Astronomus*, insignibus inventis clarus, de quo vide quae collegit Fabric. Bibl. Graec. lib. III. cap. 5. sect. 5. T. II. p. 82 sq. Quin & eumdem sigillatim hoc ipso nomine τοῦ Ἀστρολόγου insignitum videmus apud Scylacem in Periplo, ubi de *Tenedo* insula agitur, p. 85. ed. Gronov. Quo minus dubitavi, quin emendationem ab HERINGA propositam, Ἀστρολογίαν, adoptarem. b

In ARCHESTRATI *vers.* 2: perperam τίσι τάδε legebatur in ed. Bas. & Cas. Ubi monuit CASAUBONUS: »Scribe »τί σοι τάδε μυθολογεύω; *Quid verbis opus?«* — Atqui hoc recte dabat editio Ven. cum msstis. μυθολογεύω, *multis verbis dico, narro:* fere ut μυθολογέω, VI. 266. d. ubi μυθολογοῦσι valet, *narrant.*

Vers. 3. Cum οὐ γὰρ μή σε διαφθείρῃ γ' legeretur in edd. & msstis, vertit DALECAMPIUS: *Eam, ne si velis quidem, ita possis corrumpere:* recte, si modo voculam *ita* omisisset. Perspecte hic monuit CORAY: »Laborantem lo»cum ita restituo:

»Οὐ γὰρ μὴ σὺ διαφθείρῃς γ'.

»Et ita legisse videtur interpres, etsi in declaratione vo»cum πάντα τρόπον falsus sit. [quas ille, *omni studio,* in»terpretatus erat.] Sensus est: *Amiam tam egregium esse »edulium, ut, quomodocumque eam paraveris, haud possis cor»rumpere, ne si velis quidem.* Infra, p. 311. c. idem Arche»stratus queritur de coquis, quod nesciant

» — — χρηστοὺς σκευάζειν ἰχθῦς,

»ἀλλὰ διαφθείρουσι κακῶς τυροῦντες ἅπαντα.«

Vers. 4. Pro εἰ δ' ἐθέλῃς, quod erat editum, recte εἰ δ' ἐθέλεις dedit codex ms. uterque. Locum, aliis etiam mendis in editt. vett. inquinatum, iam emendatum dederat BRODAEUS, Miscell. VII. 29. in Gruteri Thes. Crit. T. IV. p. 29.

Vers. 11. Ἔστω δ' αὐτή σοι. Sic mstus codex uterque. c Ἔστω δ' αὕτη σοι edd. Post hunc versum autem Epitomator, praetermissis caeteris, statim postremum subiecit, hoc modo: ὡς εἴ γε ἑτέρωθεν εἴη, φησὶ, καταισχύνει τὴν πρόσθεν ἔπαινον.

Vers. 12. Editam olim scripturam, καὶ ἐγγὺς ἅλω που,

c latine sic reddiderat Interpres: *quà propinqua mari est area.* Adparet menti eius simul genitivum ἁλὸς, simul nomen ἀλωὰ vel ἅλως esse obversatum. Adnotavit tamen CASAUBONUS: »Recte Dalecampius, καὶ ἐγγὺς ἁλός που.« — Sed κἂν, non καὶ, habent membr. *A.* Quam particulam ex coniecturâ etiam auctori restituendam viderat HERINGA, Observ. c. 21. pag. 578. ubi vulgatum ἅλω (idem valens ac ἑάλω) contra Casaubonum & Dalecampium defendens, deleto commate quod post ἅλω που inserebatur, in hanc sententiam accipienda poëtae verba docuit: *Quod si etiam capta sit prope hunc locum.* Cuius adoptavi rationem; nisi quod ἅλῳ *subscripto iota* posui, ut esset subiunctivus modus, quem poscebat κἂν particula. Denique monuit idem vir doctus, *versu sq.* verba illa τηλοῦ θαλάσσης Ἕλλησπ. non tam intelligenda videri *procul a mari Hellespontiaco*, quam, *ulterius in mari Hellespont.* scilicet *longius a Byzantio recedendo.*

AD CAP. VIII.

d Οὗτος ὁ Ἀρχεστρ. Articulus ὁ, quem cum editt. vett. agnoscit mstus uterque, operarum culpâ omissus erat in ed. Cas. *Mox*, quod ait Noster, ὥσπερ οἱ τὰς Περιηγήσεις &c. simili ratione pag. 294. a. ubi de eodem *Archestrato* loquitur, ὁ καλὸς οὗτος Περιηγητὴς dicit.

ὅπου ἐστὶν ἕκαστον κάλλιστον βρωτόν. »De *principio* »*operis Archestratei* scribitur: μετ' ἀκριβείας ἐθέλει πάντα »ἐκτίθεσθαι, ὅπου ἐστὶν ἕκαστον κάλλιστον βρωτόν τε. »Lego, adiectâ voce quam deesse arguit vocula τε, hoc »modo: βρωτόν τε ποτόν τε. Ex Athenaeo satis constat, »non minus *vinorum* genera exposuisse *Archestratum*, quam »*eduliorum.* Sed videntur Archestratei operis duo primi »versus ita concinnandi ex hoc loco, & alio libri primi:

»Ἱστορίης ἐπίδειγμα ποιεύμενος Ἑλλάδι πάσῃ,
»λέξω ὅπου κάλλιστον ἅπαν βρωτόν τε ποτόν τε.«

CASAUBONUS. — Vide lib. I. pag. 4. e. & ibi notata, Animadv. Vol. I. pag. 59.

e Ἵππον Θεσσαλικὸν, &c. Vide Suidam in Ὑμεῖς ὦ Μεγαρεῖς, & quos ibi laudavit Küsterus: quibus adde Eusebium in Praep. Evang. V. 18. & e recentioribus Erasmum in Adagio *Megarenses neque tertii neque quarti.*

f In EPICURI verbis, quod in ed. Cas. legebatur, ἀφελῶν

μὲν τὴν διὰ χειλῶν, ἀφελῶν δὲ &c. id hoc loco in f Animadversionibus silentio praetermisit Vir doctus: sed pag. 280. a. ubi iterum τὴν διὰ χειλῶν (quemadmodum hîc) legebatur in vetustis editionibus, διὰ χυλῶν correxit CASAUBONUS, hac adiectâ notâ: »Scripsimus τὰς »διὰ χυλῶν ἡδονὰς, ubi priores editiones, & cum iis »interpretes, διὰ χειλῶν, inepte. Cicero, quem ad»versus se laudat vir doctus, [Dalecamp.] *voluptates quae »sapore percipiuntur.«* — Nempe sic Cicero Tusc. Quaest. III. 18. Et sic apud Laërt. X. 6. διὰ χυλῶν scribitur, ubi eadem Epicuri verba ex libro περὶ Τέλους recitantur. Nec vero aliter apud Nostrum utroque loco dant codices nostri mssti: & sic rursus lib. XII. pag. 546. e. διὰ χυλῶν habent mssti, ubi διὰ τῶν χειλῶν editi. Mendosa scriptura ἀφελῶν, quae bis hoc loco in ed. Cas. occurrit, partim ex ed. Bas. derivata est: recte vero utrobique ἀφελὼν scribitur in ed. Ven. ut in msstis.

Οἴεται γὰρ οὗτος ὁ σοφὸς καὶ τὸν ἀσώτων βίον ἀνεπίληπτον εἶναι, εἴπερ αὐτῷ προσγένοιτο τὸ ἀδεὲς καὶ ἵλεων. Si quis pro οὗτος, quod tenuimus ex editis, οὕτως ex msstis nostris receptum maluerit, nil repugno: intelligi poterit dictio simillima illi Latinorum, *ita - - si*, pro *ea conditione si*. Ad rem quod spectat, adnotavit ad hunc locum CASAUBONUS: »Inter huius sophi Κυρίας δόξας »haec fuit, auctore & interprete Cicerone: [De Finib. »II. 7.] *Si ea quae sunt luxuriosis efficientia voluptatum, »liberarent eos Deorum & mortis & dolorum metu, docerent»que qui essent fines cupiditatum, nihil haberem quod repre»henderem.* Ipsa Epicuri verba sunt: [apud Laërt. X. 142.] »Εἰ τὰ ποιητικὰ τῶν περὶ τοὺς ἀσώτους ἡδονῶν ἔλυε τοὺς »φόβους τῆς διανοίας, τούς τε περὶ μετεώρων καὶ θανάτου »καὶ ἀλγηδόνων, ἔτι τε τὸ πέρας τῶν ἐπιθυμιῶν ἐδίδασκεν· »οὐκ ἄν ποτε εἴχομεν ὅ τι μεμψαίμεθα αὐτοῖς. Vertit Ci»cero τοὺς περὶ μετεώρων φόβους, *Deorum metus*. Ita lo»quebatur Epicurus. Sic alibi, τὰς ὑπὲρ τῶν μετεώρων »ὑποψίας.« — Pro ἵλεων, quod erat editum, recte ἵλεων dedere mssti, certe sic ms. *Ep.* Idem autem valere τὸ ἵλεων ac τὸ ἱλαρὸν, docet Noster lib. VIII. pag. 363. c. Sic apud Platonem, in Phaedone, *Socrates, poculum veneno mixtum manu capiens*, ἵλεως ἦν, οὐδὲν τρέσας. cap. 66. pag. 311. ed. Forst. Nec absurde vero Dalecampius h. l. τὸ ἵλεων, *tranquillum animum*, interpretatus est.

f Διὸ καὶ οἱ τῆς κωμῳδίας ποιηταὶ &c. » Mendosum est » quod sequitur, διὸ καὶ οἱ τῆς κωμῳδίας ποιηταὶ κατα» τρέχοντές που τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ἀκρασίας, Ἐπικού» ρους καὶ βοηθοὺς βοῶσιν. Interpretes, ut aliquam sen» tentiam elicerent, sustulerunt illa, καὶ βοηθούς. « [Nempe sic Dalecampius: *Quamobrem comici poëtae Epicuri sociorumque voluptatem & intemperantiam proscindentes vociferantur.*] » Longe alia nobis ineunda videtur ratio loci emen» dandi. Non enim ἐξ ἀφαιρέσεως, sed ἐκ προσθέσεως sa» nare eum debemus. Lego sic: διὸ καὶ οἱ τῆς κωμῳδίας » ποιηταὶ πρὸς τοὺς κατατρέχοντάς που τῆς ἡδο» νῆς καὶ τῆς ἀκρασίας Ἐπίκουρον καὶ Ἐπικουρείους » ἐπικούρους καὶ βοηθοὺς βοῶσιν. Id est: *Ideo comici poëtae » adversus eos qui voluptatem & incontinentiam vituperant, Epi» curum & Epicureos advocant* ἐπικούρους, *& in auxilium » sibi.* In edita lectione, praeter manifestum hiatum, hoc » etiam est incommodum, quod facit *ipsos qui voluptatem » incusarent, in subsidium suum adpellare Epicurum & Epicu» reos:* quod est absurdum. Poëtica vox est ἐπίκουρος, in » qua ludit auctor venuste. Utuntur & historici, ut Thu» cydides saepe. Extat etiam ea vox in proverbiali versu, » cuius mihi commodum venit nunc in mentem, ut veram » illius lectionem indicem. In septimo Eudemiorum, ubi » agitur de amicitia quae ex utilitate constat, Philosophi » sunt verba plane aurea: Διὰ τὸ χρήσιμόν ἐστιν ἡ τῶν » πλείστων φιλία. διὰ γὰρ τὸ χρήσιμον εἶναι φιλοῦσιν ἀλ» λήλους, καὶ μέχρι τούτου. ὥσπερ ἡ παροιμία·

» Γλαῦκ' ἐπίκουρος ἀνὴρ τὸν σὸν φίλον ἔσχε μάχηται.

» Nullum ex hac scriptura sensum elicias. Scribendum:

» Γλαῦκ', ἐπίκουρος ἀνὴρ τόσσον φίλος ἔς κε μάχηται:

» planissimâ & optimâ sententiâ. « Casaubonus. — At quam medelam adfecto Athenaei loco adhibendam doctus Animadversor censuerat, ea nobis nec ad sententiam satis probabilis, &, ad verborum mutationem quod spectat, nimis violenta visa erat. Ab edita scriptura veteres nostri codices nil discedunt, nisi quod, ubi τῆς ἡδονῆς καὶ τῆς ἀκρασίας *sequente commate* edebatur, ibi τῆς ἡδονῆς καὶ ἀκρασίας *omisso altero articulo* habent, *nec* post ista verba *ullam distinctionem ponunt;* adeo ut plane coniuncta ista videri debeant, τῆς ἡδονῆς καὶ ἀκρασίας ἐπικούρους καὶ βοηθοὺς βοῶσιν. Quod vestigium verae olim scripturae secuti, minori molimine, *suppleto genitivo* qui

ad verbum κατατρέχοντες intercidisse videbatur, in integrum restitui totum locum posse existimavimus. Quod si cui non satis videtur τῶν Ἐπικουρείων, nil prohibet quo minus statuamus, κατατρέχοντες τοῦ Ἐπικούρου καὶ τῶν Ἐπικουρείων scripsisse Athenaeum.

AD CAP. IX.

PLATONIS *Comici* fragmentum, ex fabula *Impostore*, iam a supra (lib. III. pag. 103. c. d.) adposuerat Noster, ubi vide quae notavimus. GROTII *latinam versionem*, ut ibi, sic & hîc subiecimus, quamquam in nonnullis discrepantem ab ea ratione qua nos colloquentium partes distinximus.

Versum sextum, qui in editis sic rursus h. l. scriptus erat,

Ζῆν δ' ἐστὶ τὸ τοιοῦθ', ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί:

quum mssti rursus τοιοῦτον ὡς darent; talem nunc edidi, qualem ad III. 103. c. in Animadv. proposueram,

A. Ζῆν δ' ἐστὶ τὸ τοιοῦτον; B. Λέγουσιν οἱ σοφοί:

ut ὡς particulam ex veteri scholio temere insertam statuerem.

Vers. 8. Vocem Δήπουθεν, quae valet *sane*, *utique*, *certe*, (conf. p. 280. d.) rursus, ut superiori loco, a praecedentibus separavi; & *patris* partibus ea verba, quae inde sequuntur, tribui. Qua ratione, quod dicit ζῆν παγκάλως, (*vers.* 9.) id ad *moralem* τοῦ καλοῦ *vim*, nempe ad *honestatem* (ut dixi ad lib. III.) erat referendum. Structura autem verborum, quae nonnihil impedita videri poterat, in hunc modum fuerit concipienda, ac si dixisset: Οὐκ ἔστι δ' ἔχειν τὴν ἡδονὴν ἑτέρωθεν ἢ ἐκ τοῦ ζῆν παγκάλως· ὃ b γὰρ τυχὸν δώσεις ἐμοὶ, ἐκ τοῦ ζῆν παγκάλως εὔσως εἶναι ἅπαντας. Id est: *Voluptatem autem adipisci non licet, nisi ex vita undequaque honesta: nam per hanc salvos & vere beatos fieri omnes, hoc profecto fortasse dabis mihi.* Versum illum, εὔσως ἅπαντας &c. praetermisit Epitomator: sed in εὔσως (vel, quod eodem redit, εὖ σῶς) cum editis h. l. consentiunt membr. *A.* unde corrigenda mendosa scriptura, quae alterum locum invaserat. GROTIUS omnia ista, a *versu* 6. usque δώσεις ἐμοί, (*vers.* 10.) scelesto paedagogo tribuens, illud *bene vivere*, τὸ ζῆν παγκάλως, de *vita voluptatibus adfluente* acceperat: qua ratione τῷ καλῶς ζῆν opponitur τὸ κακῶς ζῆν, pag. 280. d. *misere vivere*, *tristem vitam agere*.

Verſ. 11. Pro Ἑώρακας rurſus cum viris doctis aut ὥρακας aut ἑόρακας ſcriptum malles: nec repugno equidem. Ferendam tamen putavi conſentientem librorum ſcripturam; memor ſcilicet, in *pronunciandis* quidem verſibus iſtam ε vocalem ante ω abſorberi vel elidi ſolitam; at non obſtare id ratus, quo minus in *ſcribendis* verſibus adiici ea potuerit.

Verſ. 13. οἱ γὰρ τὰς ὀφρῦς recte dedere mssti cum ed. Ven.

c »In *primo verſu* ex *Androphono* PLATONIS,

»Ἔξὸν γυναῖκ' ἔχοντα κατακεῖσθαι καλὴν,

»loquitur poëta de *accubitu ad menſam*; neque aliter verbum κατακεῖσθαι eſt exponendum. Declarat proximus, »καὶ Λεσβίου χυτρίδ' *&c.* *Tertium* ita ſcribe:

»ὁ φρόνιμός ἐστι τοῦτο, τοῦτο τ' ἀγαθόν.

»More Thucydidis eleganter poſitum ὁ φρόνιμος, pro ἡ »φρόνησις. Alioqui poterat, τὸ φρόνιμον.« CASAUBONUS. — »Eſt autem & φρόνιμος vox ex ſchola, quam & apud »eumdem Platonem hoc ſenſu reperis, οἱ τὸν φρόνιμον »ζητοῦντες.« GROTIUS. — Vide paulo ante, lit. b. Nempe τὸν φρόνιμον eumdem dicit poëta, quem τὸν σοφὸν in ſcholis nominare conſueverant. Caſauboni emendationem *Verſ.* 3. merito adoptavit Grotius, & nos cum eo. In *ms. Ep.* omiſſis prioribus verbis, ὁ φρόνιμός ἐστι τοῦτο, iſta ſola leguntur τοῦτο τ' ἀγαθὸν & cum ſequentibus Ἐπίκουρος ἔλεγε coniunguntur; quod per ſe quidem haud ita male factum videri poterat, ſed tamen temere & praecipitanter commiſſum eſt; nam ibidem, ſicut in pleniore opere, continuo ſequuntur iſta verba, ταῦθ' ἃ νῦν ἐγὼ λέγω.

In *penultimo verſu*, quum ſic olim ederetur,

Εἰ τοῦτον ἔζων πάντες, ὃν ἐγὼ βίον,

monuit CASAUBONUS: »Deeſt ſyllaba. Reſtitue, ὃν ἐγὼ ζῶ »βίον. Eſt vero acute & invidioſe in Epicurum dictum: »*ſi omnes eius legibus viverent, & obtineret vulgo eius doctrina,*

d »οὔτ' ἄτοπος ἦν ἂν, οὔτε μοιχὸς οὐδὲ εἷς:

»*nemo reperiretur inhoneſtus, nemo adulter.* Vult dicere, fore »omnia iura promiſcua, & diſcrimen recti atque honeſti »ſublatum iri. Tolle enim honeſti atque inhoneſti fines; »eâdem omnia peccata ſuſtuleris.« — Ad quae GROTIUS, (in Notis pag. 966. ad Excerptor. pag. 483.) recte, ſi quid video: »Non mihi videtur, inquit, quod Caſau»bono placet, dicere poëta, *ſublato honeſti & inhoneſti diſ-*

„ *crimine nulla fore peccata*: sed, *si ipsius consilio uterentur* d
„ *caeteri*, *contentos fore permissis voluptatibus.*“ — Verbum ζῶ, quod deerat editis, uterque codex mstus agnoscit.

Ἡγήσιππος δ' ἐν Φιλεταίροις. In fabulae titulo nulla ab editis dissensio notata ex membranis. Apud Suidam vero in Ἡγήσιππος legitur: τῶν δραμάτων αὐτοῦ ἐστι Φιλέταιρος, ὡς Ἀθήναιος. Quare videndum, ne Φιλεταίρῳ h. l. scriptum oportuerit, quem titulum adoptavit Grotius. Fuit certe & Φιλέταιρος, fabula Heniochi comici; puto & aliorum. In *postremo* HEGESIPPI *versu*, in editis sic scribebatur, ἡδονὴ γὰρ τἀγαθόν. Ubi, cum in ed. Ven. nec praecedente versu post οὐδὲ ἕν, (vel, ut ibi scribitur, οὐδέν) nec hoc versu post πρόσεστιν distingueretur oratio, in editione Bas. dein & in ed. Cas. utroque loco *comma* ponebatur: pro quo etiam paulo maiorem distinctionem GROTIUS adhibuit, sic scribens: (Excerptor. pag. 881.)

> τοῦ γὰρ μασᾶσθαι κρεῖττον οὐκ ἔστ' οὐδὲ ἕν·
> ἀγαθὸν πρόσεστιν· ἡδονὴ γὰρ τἀγαθόν.

Quae sic ille latine reddidit:

> *Nam nil revera melius est quam mandere.*
> *Bonum huic adiunctum est: nam voluptas est bonum.*

A cuius ratione nos, praeeuntibus nostris msstis, certe praeeunte perspicue *msto Epitomae*, discessimus; post ἀγαθὸν (ad superius οὐδὲ ἓν relatum) interpungentes, iungentesque ista, πρόσεστιν ἡδονῇ (sic) γὰρ τἀγαθόν. Eamdem prorsus & scribendi & distinguendi huius loci rationem ex ingenio commendaverat doctissimus CORAY.

AD CAP. X.

αἱ Κυρηναϊκοὶ καὶ Μνησιστράτειοι. Sic bene ms. *Ep.* Μνησιστράτιοι edd. cum ms. *A.* nempe eodem errore, quo paulo ante in eodem codice, pro Ἐπικούρειοι, Ἐπικούριοι scribitur. Apud Suidam notatur: Μνησιστράτιος, (puto Μνησίστρατος oportebat) ὄνομα κύριον. Μνησιστράτειος δὲ λόγος. Ubi quamnam *rationem* (sive *orationem*, ut vulgo vertunt) *Mnesistrateam* dicat, non compertum mihi. *Mnesistratus* quidam *Thasius* apud Diogenem Laërt. III. 47. (ex vulgari quidem lectione atque interpretatione) perhibetur *auditor fuisse Platonis*: sed ex probabili coniectura Casauboni, ad eumdem locum prolata, nonnisi cita-

tus ibi fuerit *Mnesistratus* ille tamquam *auctor librorum de Materia Declamationum.* Alium *Mnesistratum* in vetustis Astrologis commemorat Censorinus, de Die Natali, c. 13. de quo dubitare se professus est FABRICIUS Bibl. Graec. T. II. pag. 85. an sit idem a quo *Mnesistrateos Philosophos*, voluptatis patronos, dictos hoc loco refert Athenaeus. Praeter istos, a nemine commemoratum Mnesistratum reperio.

e *καὶ γὰρ καὶ οὗτοι.* Lubens hoc tenui, commode sic editum a Casaubono; quamquam posteriori loco καὶ particulam ignorent editiones veteres cum ms. *A.* In ms. *Ep.* vero praetermissa tota ῥῆσις illa, *καὶ γὰρ &c.* usque Ποσειδώνιος.

Mox, quod ait, Οὐ μακρὰν δὲ τούτων ἦν καὶ Σπεύσιππος: de eodem *Speusippo* Laërtius memorat, IV, 1. *defecisse a moribus Platonis, fuisseque ἡδονῶν ἥττονα.* Apud Nostrum, τούτων ἂν ἦν καὶ Σπ. scribitur in ed. Ven. Bas. & Cas. 1. τούτων ἂν (absque ἦν) in ed. Cas. 2. & 3. sed τούτων ἦν (absque ἂν) habet uterque codex mstus.

Λασθενείας τῆς Ἀρκαδικῆς ἑταίρας. Pro vulgato Σαρδικῆς, sic scriptum oportuisse, Ἀρκαδικῆς, verissime monuit MENAGIUS ad Laërt. III. 46. quem vide. Et sic recte apud Nostrum libro XII. pag. 546. d. exhibent

f scripti libri editique. *Mox*, ἐλλελοιπὼς, pro ἐκλελοιπὼς, quod erat editum, dedit mstus uterque.

Ad illa verba, οὐχ ὑπὲρ ὧν Ἑρμείας ὤφειλεν αὐτὸς ἐκτετικὼς, ἔρανον συνάγειν ἐπιχειρεῖς, haec monuit CASAUBONUS: » E veterum Graecorum moribus pendet huius » loci interpretatio. Institutum illorum fuit, sicut ad Theo» phrastum dicebamus, [ad Theophrasti Charact. pag. 281 » sqq.] ut, si quis in paupertatem delaberetur, ἔρανον ab » amicis posset suo iure exigere, sublevandae inopiae » suae. Hoc more pulcherrimo abutebantur saepe homi» nes μικρολόγοι & turpiculi lucelli avidi. Saepe enim, » cum damnum nullum accepissent, fingebant accepisse, ut » ditescendi ex alieno occasionem nanciscerentur. Similis » fuit illius versutia, quem ait Martialis *saepius in anno na» sci*, ut natalitia dona saepius item exigeret. Non defue» runt qui *ius exigendi erani* ab afflicto redimerent, ceu » frumentariam aliquam tesseram, & suâ pecuniâ credito» ribus satisfacerent, spe colligendae mox summae maioris. » In quo turpissimam fuisse nundinationem omnes fatean-

» tur. Utrumque genus sordium in *Speusippo* notat *Dio-* f
» *nysius*: ad prius spectant verba Athenaei ex ipso Dio-
» nysio, *ἐρανίζεσθαι αὐτὸν παρὰ πολλῶν διελέγχων*: po-
» sterius illis indicatur quae supra adscripsimus, si modo
» illa capimus recte. Ait: *nullam infamis lucri ansam eum*
» *non captasse; qui, cum pecuniâ suâ solvisset quae debebantur*
» *ab Hermia, postea eranum eo nomine exigeret.* Nisi ita ac-
» cipias ut sumus interpretati, friget sententia, aut po-
» tius nulla est.« — Sic ille. Ego vero, fieri potest ut fal-
sus sim: sed suspicatus eram, gravius aliquod crimen istis verbis Speusippo obiici a Dionysio; scilicet, quod, *cum Hermeas ipse satisfecisset creditoribus, & quod debuerat solvisset, tamen ausus esset Speusippus stipem illius nomine colligere;* quam stipem, cum pro Hermea corrogare prae se ferret, suos in usus convertere voluisset. In eam sententiam videri quidem possit, *αὐτοῦ ἐκτετικότος* in genitivo casu scriptum oportuisse, *commate post ὤφειλεν* interserto: sed fortasse etiam ut nunc leguntur verba, interpretationem istam admiserint.

AD CAP. XI.

Timonis versum, *Γαστρὶ χαρίζομ.* quem integrum hic adponit auctor, eumdem iam supra lib. IV. pag. 163. c. d. obiter tetigerat.

Qui paulo post compellatur *Timocrates*, *ὦ φυσιολόγε Τιμόκρατες*, eum satis adparet longissime esse ab eo Timocrate diversum, cui hosce suos Deipnosophistarum libros dicavit Athenaeus. Frater is fuit Metrodori Epicurei, Epicureus & ipse, sed non tam crude crasseque voluptatis rationem interpretans. Quare *accusat* (ut ait Cicero De Nat. Deor. I. 40.) *Timocratem Metrodorus, quod dubitet, omnia, quae ad beatam vitam pertineant, ventre metiri.* Fecerat autem hoc Metrodorus in libris, quos *πρὸς Τιμοκράτην*, i. e. *Ad* (vel *adversus*) *Timocratem*, inscripserat; Diogeni Laërtio, Plutarcho, aliisque memoratos. Vide Ionsium, De Scriptorib. Histor. Philos. pag. 127. Quibus e libris ducta sunt ipsa illa verba, quae ab Athenaeo hîc proferuntur. Videtur autem naturae studio multum tribuisse Timocrates: quare eum hoc nomine adloquitur Metrodorus, *ὦ φυσιολόγε Τιμοκρ.* id est, *tu qui naturae studium atque cognitionem profiteris*, disce quid doceat

hominem ipsa *Natura*, quamve viam ingredi debeat hic qui illam ducem sequi se velle profitetur. Commendaverat autem & ipse Epicurus *physiologiae studium: nec* enim *absque naturae cognitione sinceris frui licere voluptatibus*, ait in Κυρίαις δόξαις, num. XII.

Quae paulo post adferuntur EPICURI *verba*, Οὐ γὰρ ἔγω γε δύναμαι *&c.* eorum pars iam haud multo ante adlata fuit, pag. 278. f. ubi vide notata. Eadem verba, cum his quae hîc adiecta sunt, ἀφαιρῶν δὲ τὰς δι' ἀκροαμάτων &c. in latinum sermonem translata habes in Tullii Tusculanis, III. 18.

b *Καὶ προελθών· Φύσει, λέγει, τιμητέον τὸ καλὸν &c.* Ad editam olim scripturam, καὶ προελθὼν φησὶ λέγειν τιμητέον, monuit CASAUBONUS: » Scribendum, φησὶ λέγων: » aut sic, φύσει λέγει τιμητέον. Vide lib. XII. unde sup» plevimus quae hîc deerant. « — In *Epitoma*, post verba ἡδείας κινήσεις, sic pergitur, καὶ, ὅτι τιμητέον τὸ καλὸν *&c.* In membr. *A.* mendose προσελθὼν pro προελθὼν scribitur. Deinde, vulgatum φησὶ λέγειν tenent eaedem membranae: quod hactenus quidem fortasse defendi posse dixerit aliquis, si interpungentes post φησὶ, verbum λέγειν ad sequentia referamus, eâ sententiâ qua idem valeat λέγειν ac λέγειν χρὴ vel λεκτέον, *dicendum est*. At ea ratione oportebat, ni fallor, necessario: λέγειν, ὅτι τιμητέον. Quae particula cum absit, facile nobis persuasit Casaubonus, mendosam esse istam scripturam. Nec vero placet prior emendandi ratio a viro docto proposita: putidus enim pleonasmus fuerit, nullibi apud auctorem nostrum occurrens, προελθὼν φησὶ λέγων. Haud dubie praestabat altera ratio, quam adoptavimus. *Naturae* enim vocem audiendam, *naturam* ducem sequendam, suis commendabat Epicurus; ut paulo ante vidimus. Sic & apud Nostrum lib. XII. pag. 545. b. c. ex Epicuri ratione disputans Polyarchus, (cuius nomen in Deipnosophistarum recensu, in Animadv. ad Athenaei praefationem, a nobis praetermissum esse intelligo) ait, τὸ τῶν ἀρετῶν τούτων κατασκεύασμα, πολὺ τῆς φύσεως ἀφεστηκός. ἡ γὰρ φύσις ὅταν φθέγγηται τὴν ἑαυτῆς φωνὴν, ἀκολουθεῖν κελεύει ταῖς ἡδοναῖς. Quae in superioribus editionibus hoc loco desiderata, ex lib. XII. a se suppleta Casaubonus ait, quatuor verba sunt, quae proxime sequuntur ista, ἐὰν ἡδονὴν: quibus temere omissis in ed. Ven. & Bas. sic le-

gebatur, ἐὰν ἡδονὴν μὴ παρασκευάζῃ. Quae deerant quatuor verba, quae vel ex facili coniecturâ poterant suppleri, ea recte hic exhibet uterque codex noster mstus; eadem vero eodem modo leguntur lib. XII. pag. 546. f. ubi plurima ex his, quae hic disputata sunt, ad verbum repetuntur.

AD CAP. XII.

In SOPHOCLIS, ex *Antigona*, *versu* 4. perperam πλουτεῖ τε editum erat. Recte πλούτει τε mss. & sic etiam editi apud Nostrum lib. XII. pag. 547. c. ubi iidem versus repetuntur. c

Φιλέταιρος, Κυνηγίδι. Apud Suidam, in Φιλέταιρος, in dramatum numero huius comici refertur Κυνηγίας. Apud Nostrum h. l. ad vulgatam scripturam Κυναγίδι nihil ex ms. *A*. adnotatum. Porro lib. XIII. pag. 587. e. mendose ἐν Κυναγίδι scribitur. Sed pag. 572. d. ἐν Κυνηγίδι. Et, ne forte (quo inter Suidae & Athenaei libros restituatur consensus) suspiceris, ΚΥΝΗΓΙΔΙ ex ΚΥΝΗΓΙΑι ortum esse, vetat id quod apud eumdem Nostrum pag. 570. e. legitur, κατὰ τὴν Φιλεταίρου Κυνηγίδα. GROTIUS tamen, in Excerptis pag. 875. non dubitavit ἐν Κυνηγέτιδι scribere: puto quod aliàs in sermone Graeco nomen Κυνηγὶς nuspiam reperiri vidisset.

In *PHILETAERI vers.* 1. Τί δεῖ γὰρ, ut ex Casauboni & Scaligeri coniecturâ Grotius emendaverat, sic plane dedere nostrae membr. *A*. Cum quibus hactenus etiam consentit Epitoma, quod in ea ita scribitur, Καὶ Φιλέταιρος δέ φησι: Δεῖ ὄντα θνητὸν &c. *Vers.* 3. ἐάν γ' ἔχῃ τις ἐπόθεν. Particulam γε recte inseruit CASAUBONUS in Animadvers. Et erat ea non modo ad fulciendum metrum necessaria, sed & perapta ad sententiam. Posterius hemistichium tertii cum quarto *versu* praetermisit Epitomator. In illis verbis, (*vers.* 3.) ἀλλὰ δεῖ σκοπεῖν, consentiunt edd. & inter se & cum membr. *A*. Dissentiunt autem in *quarto versu*: qui in ed. Ven. & Bas. mendose in hunc modum scriptus erat,

τοῦτ' αὖ τὰ τἀνθρώπει' ὁρῶν τὰ πράγματα.

In edit. Cas. 1. vero sic:

τοῦτ' αὐτὰ τἀνθρώπει' ὁρῶν τὰ πράγματα.

Denique in ed. Cas. 2. & 3.

c *τοῦτ᾽, αὐτὰ τἀνθρώπει᾽ ὁρῶντα πράγματα:* quemadmodum scilicet ipse CASAUBONUS in Animadvers. scripserat, ubi haec ille adnotavit: » *PHILETAERI* versus hanc continent sententiam: *Optimum esse, si quis in diem vivat, & fruatur bonis quae aderunt. Nam cum adeo sint caduca omnia mortalium, frustra aliquis se torqueat, de crastino semper solicitus, ut magnas opes congerat & in thesauros abdat sibi inutiles.* Interpretes contrarium sensum eliciunt; *sedulo providendum esse ne quid in crastinum desit:* » quod est plane contrarium ei quod dicitur primis versibus, *vivendum esse in diem.* Quare integrum locum ita » corrige:

» Τί δεῖ γὰρ ὄντα θνητὸν, ἱκετεύω, ποιεῖν;
» πλὴν ἡδέως ζῆν τὸν βίον καθ᾽ ἡμέραν,
» ἐάν γ᾽ ἔχῃ τις ὁπόθεν. ἀλλὰ δεῖ σκοπεῖν
» τοῦτ᾽, αὐτὰ τ᾽ ἀνθρώπει᾽ ὁρῶντα πράγματα.
» εἰς αὔριον δὲ οὐχὶ φροντίζειν ὅ τι
» ἔσται· περίεργόν ἐστιν ἀποκεῖσθαι πάνυ
» ἕωλον ἔνδον ἀργύριον.

» Elegantissimi sane versus; & iam planissimi, abstersis » mendis, & punctis in suum locum restitutis. Verbum » ἱκετεύω [quod perperam acceperat Dalec.] ita insertum » orationi, elegantiae caussa, ut apud Latinos *quaeso:* » cuius loco legas apud B. Chrysostomum εἰπέ μοι singulis paginis saepissime. « — Rationem, qua *tertium quartumque versum* interpretatus est vir doctus, non modo mire confirmant nostrae membr. *A.* verum etiam multo commodius sententiam ab illo commendatam exprimunt, sic scribentes, ut nos edidimus: ἀλλὰ δεῖ σκοπεῖν ταῦτ᾽ αὐτὸ, τἀνθρωπ. &c. id est, ut in versione posuimus, *sed spectare oportet hoc ipsum, hoc unum: nempe, ut in diem habeamus unde suaviter vivamus.* A qua sententia prorsus aberravit GROTIUS, sic scribens:

— — ἀλλ᾽ οὐ δεῖ σκοπεῖν,
οὐδ᾽ αὐτὰ τἀνθρώπει᾽ ὁρᾶν τὰ πράγματα.

Quae latine sic reddidit:

— — *Praeterea nihil*
curandum est, quid agant homines, aut quid non agant.

d Qui *versu* 5. scripturam illam primus invexit, quae inde & scriptos libros & editos occupavit,

εἰς αὔριον δὲ φροντίζειν εἴ τι
ἔσται,

is (nisi plane per incogitantiam id commisit) verba περίεργόν ἐστι ad ista, quae praecedunt retulerat; non videns, ad sequentia ἀποκνεῖσθαι πάνυ &c. illa pertinere. At, omissa esse nonnulla, iusto brevior versus satis arguebat. Ea ad sententiam recte, haud dubie, supplevit Casaubonus: sed nec ferendus ille in verbis εἰς αὔριον δὲ οὐχ) hiatus: & perapta huic loco dictio εἴ τι non in ὅ τι erat mutanda. Quare commodius videbatur id quod ex nostra edidimus coniectura, d

εἰς αὔριον δὲ μὴ φροντίζειν εἴ τι καὶ &c.

GROTIO placuerat:

εἰς αὔριον δὲ μηδὲ φροντίζειν, τί ἂν ἔσται.

Eiusdem *PHILETAERI*, ex *Oenopione*, *versum postremum*,

οὐδ' ἐν νεκροῖσι πέπτεται γαμήλιος:

recte sic interpretatus est CASAUBONUS: *in orco non coquitur* placenta *nuptialis*. » Deest enim (inquit) ex usu » loquendi nomen πλακοῦς. Placentae & opera dulciaria, » vel praecipua pars olim apud Athenienses apparatus » nuptialis: ideo mulieres δημιουργοὶ in eam rem adhibi» tae, de quibus satis ante dictum est. [vide IV. 172. a. » & seqq. ibi notata.] Hesychius: Γαμήλιος· ὁ εἰς τοὺς » γάμους πεσσόμενος πλακοῦς. «

AD CAP. XIII.

Ἀπολλόδωρος δ' ὁ Καρύστιος. Temere in ed. Bas. & Cas. omissa coniunctiva particula, quam recte adiectam habet ed. Ven. cum ms. *A*. In *Epit.* est, καὶ Ἀπολλ. ὁ Καρυστ. Perperam vero in editt. omnibus scribebatur ἐν Γραμματιδοποιῷ. Ubi monuit CASAUBONUS: » Melius Γραμμα» τιδιοποιῷ: neque aliter vetus Messaei liber. [Sic vero & » vetustissimae membr. *A*.] Recoctum aliquem *formularium* » aut *litium procuratorem* traduxisse eâ fabulâ videtur poë» ta. Γραμματίδια vocabant *litium instrumenta*: ut in de» scriptione Ἀπονοίας Theophrastus, Ἔχων ἐχῖνον ἐν τῷ » προκολπίῳ, καὶ ὁρμαθοὺς γραμματιδίων ἐν ταῖς χερσί. » Vulgata lectio apud Pollucem, libro VII. cap. ult. [sect. » 190.] Ἐκπωματοποιὸς, inquit, δρᾶμα Ἀλέξιδος, καὶ » Γραμματιδοποιὸς Ἀπολλοδώρου. « [Id hodie ex melioribus libris correctum in Pollucis editionibus.] » Sed no» tanda eiusdem Pollucis verba lib. X. cap. XXIII. Ἐν δὲ

» τῷ τοῦ Γελῴου Ἀπολλοδώρου Γραμματοποιῷ· κυμινοθήκη
» μεταξὺ τῶν λόγων τούτων εἶναί μοι δοκεῖ. Non puto
» aliam fabulam intelligi: quamquam huius auctorem *Apol-*
» *lodorum* Athenaeus *Carystium* nominat, Pollux *Geloum*.
» Erravit fortasse huius aut illius mens alibi occupata:
» nisi hoc verius, variasse iam olim super auctore eius
» fabulae Criticorum sententias: nam & *Apollodorus* qui-
» dam fuit *Gelous* comoediarum factor. Meminit Pollux
» coniunctim utriusque, *Geloi*, inquam, & *Carystii*, lib. X.
» cap. XXXI. & *Carystii* separatim, cap. XXXII. & XXXIII.
» Suidas comicos duos prodit nobis eiusdem nominis,
» neutrum Carystium: sed Geloum alterum, alterum Athe-
» niensem. Idem fabulam unam Geloi Apollodori inscribit
» Ἀριστόδειπνον: [immo Γραμματόδειπνον:] hanc ipsam,
» de qua agimus, intelligens, nisi fallimur. Itaque locus
» corrigendus. « — *Libellificem* interpretatus est GROTIUS,
in Excerpt. pag. 802. cuius latinam versionem sequentibus versibus subiecimus.

e In huius *APOLLODORI versu* 2. recte ex *Epit.* editum, ἐπιμελεῖσθε τοῦ κακῶς ποιεῖν; Perperam τοῦ καλῶς ποιεῖν ms. *A.* *Versu* 3. Si vera est scriptura ἀλλήλους, fuerit participium πολεμοῦντες a verbo πολεμόω derivandum; & hoc dixerit auctor, *ad bellum concitantes alios adversus alios.* Multo vero est probabilius, id dixisse poëtam, quod GROTIUS verbis illis expressit, *bellantes alii in alios.* Id vero Graece sonat, πολεμοῦντες ἀλλήλοις: quemadmodum & in Graecis versibus scripsit idem Grotius. Nihil tamen ab edita scriptura dissensionis ex ms. *A.* adnotatum: & in ms. *Ep.* perspicue ἀλλήλους scriptum.

Quod *vers.* 5 *sq.* ait, οὔτε παιδείαν ὅλως εἰδυῖα, pro eo deinde pag. 281. a. dixit, ἀπαιδεύτῳ τύχῃ δουλεύομεν. In *versu* 6. cum sic ederetur,

εἰδυῖα· τί τὸ καλὸν, ἢ τί ποτ' ᾖ τἀγαθὸν
ἔστ' ἀγνοοῦσα &c.

f manifestum vitium inerat, Casaubono non animadversum. Nam & metro non constabat ratio: & verbum ᾖ ferri non poterat; cum quoniam desiderabatur indicativus modus, non subiunctivus; tum quod diserte adiectum initio versus sequentis est verbum ἐστὶ, huc referendum. Metro quidem recte consuluit GROTIUS, sic corrigens,

εἰδυῖα; τί τὸ καλὸν, ἢ δὲ τί ποτ' ᾖ τἀγαθὸν
ἔστ' ἀγνοοῦσα παντελῶς. —

At nec placere nobis (quod iam dixi) potuit subiunctivus modus ᾖ, eâ in sermonis structurâ positus; nec verbum ἐστὶ, adiectum participio ἀγνοοῦσα, duobus aliis participiis (εἰδυῖα & κυλινδοῦσα) interiecto, quae participia rectius per se stabant absque verbo substantivo. Denique particula ἠδὲ in Comicorum iambis nusquam, quod sciam, occurrit. Quare alia emendandi ratio ineunda nobis visa erat: scilicet

— — ἢ τί ποτε δὴ τἀγαθὸν
ἔστ' ἀγνοοῦσα &c.

Parum iuvabant scripti libri. Nam commode quidem, sed prorsus neglecto metro, sic dabat ms. *Ep.* ἢ τὸ κακὸν, ἢ τί ποτε τἀγαθὸν ἔστ' ἀγνοοῦσα. Codex *A.* vero corrupte, in hunc modum: τί τὸ κακὸν, ἢ τί ποτ' ᾖ τί τἀγαθὸν ἔστ' ἀγνοοῦσα.

Vers. 10. Cum ait, Ἕλλην ἀληθῶς οὖσα, videmus *mulieres* esse quae inter se sermones miscent: quod rursus ex vs. 13. adparet. Eiusdem *decimi versus* duo postrema verba sic scribebantur in editis:

— — λυπομένους ὁρᾷν.

Quod cum mendosum esse videret Grotius, inverso verborum ordine sic scripsit,

— — ὁρᾷν λυπωμένους:

& in latina versione: *optaret potius cernere afflictarier.* At nobis unice verum visum est id, quod & uterque codex noster dedit, & in ms. Paris. *B.* & *C.* etiam Villebrunius reperit: λεπομένους ὁρᾷν: quod *excoriantes alter alterum* interpretandum putavi. Nam λέπω idem valet ac λεπίζω. Λεπίζω autem, ἐκδέρω (id est, *excorio*) interpretatur Hesychius. Non eram quidem nescius, τὸ λέπειν ab Aristophanis Scholiaste ad Acharn. 724. per τύπτειν exponi; quo etiam pertinet Hesychiana glossa, Λεπεῖν· τύπτειν: sed prior interpretatio aptior huic loco videbatur.

Vers. 12. ὑποπεπτωκότας mendose scriptum erat in edd. & in ms. *A.* Recte vero ὑποπεπωκότας dedit ms. *Ep.* quemadmodum iam olim corrigendum monuerat *Paulus* Leopardus, Emendat. lib. IX. cap. 23. idque iam ante nos a Dalecampio in versione expressum, & a Grotio in Graecis versibus receptum. In eodem verbo similiter & aliâs subinde lapsos librarios aut editores vidimus.

Vers. 13. In verbo αὐλουμένους eclogam istam terminavit Epitomator. Quae corrupta sequebantur in editis,

f ᾠδὴ λέγειν. ὦ γλυκυτάτη : ea sic corrigebat Grotius :

αὐλουμένους, ᾠδῇ λέγειν· ὦ γλυκυτάτη.

Ubi perspecte quidem ᾠδῇ fecit ex mendoso ᾠδὴ, pro quo haud multo melius ᾠδεῖ in ms. *A.* scriptum. At nec commode iungebantur ᾠδῇ λέγειν : & ipse infinitivus λέγειν non habebat quo referretur. Meliora hic dedit ms. *A.* id ipsum exhibens quod edidimus, λέγ' αὐτῇ, γλυκυτάτη. Unde adparebat, nomen ᾠδῇ cum αὐλουμένους fuisse iungendum, quod erat commodissimum. αὐλεῖσθαι ᾠδῇ, *tibiis canere*, vel *ad tibiam cantare*, ut in versione posuit Grotius.

i De *sequente Ecloga* Abbreviator nihil nisi postrema verba adposuit, post αὐλουμένους sic pergens : Εἶτ' ἐπάγει ἀπαιδεύτῳ τύχῃ δουλεύομεν. Ad illius Eclogae initium, cum sic ederetur,

Οὐ τοῦτο τὸ ζῆν ἐστὶ τὸ καλούμενον
Θεῶν ἀληθῶς βίον.

haec notavit Casaubonus : »Malim βίος. Hoc sensu : »*Istud quod vivere nunc vocant, sive haec communis hominum* »*vita, non est illa vera vita, quae dicitur vita Deûm.* Sic in »ultimis versibus : τοῦτ' ἦν τρυφὴ, καὶ βίος ἀληθῶς.« — Praeterierat doctissimi viri observationem, claudicare in primo versu metrum : cui vitio remedium adhibiturus Grotius, sic scripsit :

Οὐ τοῦτο τὸ ζῆν ἐστι τοῦτο καλούμενον
Θεῶν ἀληθῶς βίον ;

Quod quo pacto placere potuerit summo viro, haud satis video. Ipse accusativus βίον perspicue indicare mihi videbatur, in superiori versu τὸν καλούμενον fuisse scribendum : quo facto & constructioni verborum & metro perapte constat ratio. Sed illud addubitari potuerit, sintne ista verba cum eodem Grotio *interrogative* accipienda, an *citra interrogationem*, ut vulgo legi solent. De quo, quoniam quae apud poëtam proxime ante dicta erant ignoramus, in utramque partem disputare licuerit. Nec vero multum admodum interest, utro modo accipias.

a Ad *vers.* 5. *sq.* haec monuit Casaub. : »Cum ait poëta,

»Πίνειν Ἀθηναίους ἅπαντας καὶ τοὺς μέχρι
»ἐτῶν τριάκοντ' ἐξιέναι :

»cave sequaris interpretes.« [Nempe sic latine verterat Dalecamp : *Si potent Athenienses omnes, trigesimum iam annum qui attigerunt.*] »Sed primum atque ultimum verbum con-

» iunge. πίνειν ἐξιέναι, est, *ire comessatum*. Comessatio tam a » bibendi quam amoris caussâ suscipiebatur: atque eâ pe» tulantiâ utebantur adolescentes, donec alia aetas alios » mores postularet. Poëta, ius hoc adolescentiae produ» cens, ait, *beatam fore hominum vitam, si comissari ad tri» cesimum usque annum* [*omnibus*] *liceret.* « — Perspecte. Sed ad eam sententiam parum apta erat καὶ particula, primo versui inserta: quae quidem & metrum insuper pessumdabat. Quare recte illam abiecit GROTIUS, subiectâ notâ: » Legebatur καὶ τοὺς, contra versum & sensum. « — Cui vel absque msstorum auctoritate parere debueram. At, licet de illâ particulâ nihil ex ms. *A.* adnotatum videam, opportune tamen a VILLEBRUNIO monitum est, ignorare illam duos mstos Parif. *B.* & *C.* Quare non dubito, abesse eamdem etiam a msto *A.* e quo alios omnes codices, qui hodie exstant, derivatos novimus.

Vers. 8 & *sq.* Nihil in *verbis* dissentiunt libri, sed in *distinctione orationis* (*versu* 8.) mire variant editi; ex ms. *A.* vero nil adnotatum. In ed. Ven. continuo tenore absque ulla distinctione scribitur:

στεφάνους ἔχοντας καὶ μύρον πρὸ ἡμέρας

In ed. Bas. *post* ἡμέρας *comma* ponitur. In ed. Cas. non post ἡμέρας, sed *post* ἔχοντας *comma* interseritur. In istis autem cunctis editionibus in fine *vers.* 7. post δέκα nulla est distinctio; quo fiebat, ut iungenda intelligi possent duo verba δέκα στεφάνους: quemadmodum Villebrune accepit, *avec dix couronnés.* Sed totum locum latine sic expresserat Dalecampius: *Si Corinthum equites egressi adeant, comessaturi per decem dies, coronati, & diluculo unguentis delibuti: si Megarenses elixam brassicam vendant.* — CASAUBONI ad eumdem locum animadversio est haec: » Pone τελείαν » στιγμὴν post ἔχοντας, & sequentia verba sic accipe » quasi esset scriptum, καὶ μύρον ἔψειν πρὸ ἡμέρας τοὺς τὴν » Μεγαρέων ῥάφανον πωλοῦντας. Vitae beatae hanc ter» tiam conditionem statuit: ut *omnes ii, qui Athenis ven» debant* ῥαφάνους *Megaricas, fierent* μυρεψοὶ, hoc est, *un» guentarii.* « — GROTIUS, cuius versionem (ex Excerptor. pag. 802 sq.) nos sub contextu adposuimus, Graeca sic constituit:

— ἐξιέναι τοὺς δ' ἱππέας
ἐπὶ κῶμον εἰς Κόρινθον ἡμέρας δέκα,
στεφάνους ἔχοντας, καὶ μύρον πρὸ ἡμέρας.

a τοὺς τὴν ῥάφανον πωλοῦντας ἐλθεῖν Μεγαρέας.
Qui quod pro τὴν ῥάφανον, quod recte editum erat, (conf. l. 34. c. d. e.) τὸν ῥάφανον scripserit, imprudenti summo viro excidisse videtur. Eodem tamen modo verba ista in Notis (pag. 994.) repetiit, ubi ait: »Τοὺς τὴν ῥάφανον πωλοῦντας ἐλθεῖν Μεγαρέας. Sic nos reposuimus, pro ὄψειν Μεγαρέων. Conqueritur, quod »per Periclem Megarensibus foro interdictum sit, qui brassicam Athenas ferre solerent.«

Versus 11. Quum iusto longior sic esset editus,

κεραννύναι τὸν οἶνον Εὐβοεῦς. τοῦτ' ἦν τρυφὴ,

duo verba τοῦτ' ἦν delevi auctoritate membranarum *A.* quae, in caeteris nil mutantes, ista verba ignorant. Nec vero diffiteor, miram veri speciem inesse ingeniosae Grotii coniecturae; qui, tenens verba τοῦτ' ἦν, sic corrigebat:

κεραννύναι τὸν Εὐβοεῖ· τοῦτ' ἦν τρυφὴ, &c.

Tum in Notis ait: »Versus erat ex interpretamento vitiatus, κεραννύναι τὸν οἶνον Εὐβοεῦς. Erant tum *Euboënses* »in Laconicis partibus. Itaque conqueritur, quod *vinum* »optimum *Euboicum* ultra non acciperent.«

AD CAP. XIV.

b ἀπλήστως διακείμενον. Sic recte mssti. Mendosum ἀπλείστως mireris ex ed. Ven. in caeteras omnes propagatum. Etiam paulo post, recte δι' ὃν dedere mssti, ubi corrupte δι' ὧν edd. De *Tantalo* quod hîc narratur, adnotavit Dalecampius consuli posse de eodem Erasmum, in Adagio *Tantali lapis.*

d ὁρμήσαντα ἐπὶ τρυφὴν dedit ms. *A.* *Ibid.* Ἀπολλοφάνης δὲ &c. Haec de *Apollophane* omisit Epitomator. In mendosa vero scriptura Ἀφάνης non dissentit ms. *A.* ab editis. »Quis est autem (ait Casaubonus) scriptor »ille obscurus & vere ἀφανὴς, de quo mox sequitur: »Ἀφάνης δὲ, γνώριμος δὲ ἦν καὶ οὗτος τοῦ Ἀρίστωνος, &c. »*Aphanem* ex omnibus antiquis nullum ego novi. *Aphareum* scio fuisse nomen olim usitatum. Sed videtur Ἀφάνης per compendium scriptum pro Ἀπολλοφάνης, aut Ἀριστοφάνης, aut Ἀντιφάνης.« — Ἀπολλοφάνης scriptum oportuisse, communi consensu monuerunt doctissimi viri, Reinesius Variar. Lect. II. pag. 334 sq. Mena-

GIUS ad Laërt. VII. 92. & 161. IONSIUS, De Scriptorib. d Hist. Phil. II. 6. pag. 171.

Περὶ δὲ Διονυσίου τοῦ Ἡρακλεώτου &c. » De *Dionysio Metathemeno* Diogenes Laërtius lib. VII. [sect. 166 sq. ubi »conf. Menag.] ἀνθινὰ μετημφιάσατο probe & vere »scriptum, neque audiendi qui censent mutandum. ἀνθινὰ »sunt *vestes versicolores:* luxuriosis olim propriae & parum »pudicis. Ideo cautum Romae veteri lege Oppia, *ne qua »mulier vestimento versicolori uteretur,* auctore Livio, libro »XXXIX. Et apud Athenienses ἀνθινὰ gestare meretricum »fuit. Suidas: [voc. Ἑταιρῶν:] Νόμος Ἀθήνησι, τὰς ἑταίρας ἀνθινὰ φορεῖν. Similis lex etiam apud Locros, cuius »auctor Zaleucus, teste Suida eodem.« CASAUBONUS. — In ed. Ven. & Bas. perperam ἀντιμεταμφιάσας legebatur. ἄνθινα μετημφιάσατο, quemadmodum Casaubonus edidit, sic habent ambo nostri mssti: & ἄνθινα quidem *antepenacute* in his h. l. scribitur, ut editum a Casaubono; pro quo idem Casaub. in Animadv. ἀνθινὰ acute scripsit, quemadmodum & ἀνθινὰ editur XII. 521. b. & 542. d. & ἀνθιναὶ στόλαι vel ἐσθῆτες, XII. 523. a. & 528. e. Sed antepenacutam scripturam ubique Suidas tenet, cum in voce Ἄνθινον, & in Ἄνθινος χιτὼν, tum sub voce Ἑταιρῶν: pariterque sub voce Ζάλευκος; ubi in Küsteriana quidem editione ἐν ἀνθινοῖς scribitur, sed in vetere Mediolanensi, itemque in aliis ante Küsterum, ἐν ἀνθίνοις. Similiter apud Etymologum, pag. 212. l. 42. scribitur ἄνθινον μῦρον.

γηραιὸς, non γεραιὸς, scriptum in utroque no- e stro codice. *Ibid.* In TIMONIS altero versiculo, poterat quidem metri caussâ ferri fortasse codicum nostrorum scriptura παύεσθαι, quoniam diphthongus αυ ante vocalem corripi potuit. Sed quandoquidem amant isto verbo in praeterito magis uti, quam in praesenti tempore, tenendum putavi πεπαῦσθαι, quod commode erat editum. Idem versus etiam alibi, ni fallor, (non memini, ubi) citatus legitur. Qui in Sacrarum Scripturarum lectione non plane hospes est, ei (quod ad sententiam spectat) sponte hic occurrent quae leguntur Ecclesiast. cap. 3.

AD CAP. XV.

Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος, ἐν τῷ τρίτῳ Περὶ Σώφρονος,

τῷ εἰς τοὺς Ἀνδρείους Μίμους, &c. » Hic est APOLLODORUS, antiquus Grammaticus, qui & *Sophronem* & Epicharmum, ut auctor est Porphyrius in Vita Plotini, poëtas obscuros, radiis ingenii sui illustraverat. *Commentariorum* illius *in Sophronem* saepe Athenaeus meminit, & in universum eos appellat τὰ Περὶ Σώφρονος, ut hîc, & iterum paulo post, [p. 309. c. d.] atque in simillimo libri tertii loco. [III. 89. a.] Et tamen viro docto fraudi fuit hoc loquendi genus; qui vertit hîc, *Apollodorus libro* DE *Temperante*: errore vaegrandi. Sic autem soliti poëtarum antiqui Interpretes suos commentarios inscribere. Libro XII. [pag. 533. e.] Χαμαιλέων ἐν τῷ Περὶ Ἀνακρέοντος: id est, *Chamaeleon libro Commentario in Anacreontem*. Alibi, [VII. 314. c. d.] Δίφιλος περὶ τῶν Νικάνδρου Θηριακῶν: pro, *in Nicandri Theriacorum Enarratione*. Aristophanis Scholiastes ad Vespas [vs. 523.] *quartum librum Commentariorum Apollodori in Sophronem* laudat, neque aliter inscribit: Ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος [inquit] καὶ ὅτι πατήριον τοῦ ἀγαθοῦ δαίμονος μεστὸν πάλιν ἀνεπλήρουν δεδήλωκεν ἐν τῇ δ'. περὶ Σώφρονος. Notum autem est, *Sophronem* & *Muliebres* & *Viriles Mimos* separatim edidisse: quorum & in Athenaeo & apud alios passim mentio. Ita igitur verte: *Apollodorus Atheniensis libro tertio Commentariorum in Viriles mimos Sophronis.* Deinde quae sequuntur verba, προθεὶς τὸ καταπυγοτέραν τ' ἀλφηστᾶν, φησὶν, ita accipe: *cum praeposuisset ista Sophronis*, καταπυγοτέραν δ' ἀλφηστᾶν, *impudiciorem alphestis, haec dicit;* videlicet quae addit Athenaeus. προθεὶς, familiare huic scriptori hoc sensu. Qui scribunt Commentarios, praeponunt quod explicandum est suae interpretationi. Sic libro XII. [533. e.] Χαμαιλέων ἐν τῷ περὶ Ἀνακρ. προθεὶς τὸ ξανθ. Libro XI. [pag. 468. f.] Φιλήμων δ' ἐν τοῖς Ἀττικοῖς ὀνόμασιν ἢ Γλώσσαις, προθεὶς Κάλπις. In eodem: [XI. 493. c.] Σωσίβιος ὁ λυτικὸς, προθεὶς τὰ ἔπη. Libro III. [pag. 89. a.] Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῷ Περὶ Σώφρονος, προθεὶς τὰ λιχνότερα [forſ. τὸ, λιχνοτέραν] τᾶν πορφυρᾶν. In omnibus his locis caecutiunt docti interpretes: in quibusdam vacillat librorum fides. De errore Breviatoris quem hîc admisit, & post illum Eustathius, initio operis diximus. « CASAUBONUS. — Scilicet (ut ab hoc proximo incipiam) monuerat Casaubonus in Animadversionum suarum introitu, ubi de *Epitoma plenio-*

ris *Athenaei operis* loquitur, falli Eustathium, Apollodoro tribuentem quae Sophronis sunt, cum scribit ad Iliados e
'Ραψ. σ'. [pag. 1226. l. 37.] Ἀπολλόδωρος τοὺς ἀκρατεῖς καὶ καταφερεῖς ἀλφηστὰς εἶπεν, ἐν τῷ καταπυγοτέραν ἀλφηστᾶν: deceptum autem fuisse ab Epitomes confectore, qui ex hoc loco, in quo versamur, negligenter lecto sic scripsit: τοὺς ἀκρατεῖς καὶ καταφερεῖς ἀλφηστὰς καλοῦσιν, ὡς Ἀπολλόδωρος. Eodem loco idem Casaubonus Graeca Athenaei verba, de quibus agimus, paulo commodius in hunc modum latine reddiderat: *Apollodorus Atheniensis, Commentariorum in Sophronem libro tertio, ubi Viriles eius Mimos interpretatur, praepositis poëtae verbis* καταπυγοτέραν τ' ἀλφηστᾶν, *scribit* &c. Quod Epitomator communi sermone ἀλφηστῶν scripsit, pro eo Sophron dorico idiomate ἀλφηστᾶν dixerat. Pro τἀλφηστᾶν, quod cum editis habent veteres membranae, suspicatus eram, fortasse τᾶν ἀλφηστᾶν scriptum oportuisse, quemadmodum in simillima eiusdem Sophronis dictione (III. 89. a.) τᾶν πορφυρᾶν scribitur. Sed nihil prohibebat, quo minus vulgatum sic teneremus, ut disiunctis vocibus τ' ἀλφηστᾶν scriberemus, quemadmodum Casaubonus in Animadvers. fecit: nam quod is ibi semel δ' ἀλφηστᾶν scripsit, id non consulto fecisse videtur. Ac fuerit fortasse in *Sophronis Mimis* ipsa haec dictio cum altera illa, quae pag. 89. a. adfertur, ita coniuncta, λιχνοτέραν τᾶν πορφυρᾶν, καταπυγοτέραν τ' ἀλφηστᾶν. Sed de hoc statuat quisque uti libuerit. Nude quidem καταπυγοτέραν ἀλφηστᾶν scribitur in Etymologico, ubi eadem Sophronis dictio commemoratur, & reliqua quae hic habet Athenaeus, paene ad verbum repetuntur.

Ἰχθῦς τινες οἱ ἀλφησταὶ, τὸ μὲν ὅλον κιῤῥοειδεῖς. Ad f
editam olim scripturam κηροειδεῖς, notaverat Casaubonus: »Potest legi κιῤῥοειδεῖς, qua voce Dioscorides utitur. Ita fere scriptum in Excerptis; neque aliter Eustathius: & sequitur ex Aristotele, μονάκανθον εἶναι καὶ κιῤῥὸν τὸν ἀλφηστικόν. Lectionem tamen editam »antepono. Eâ mox Epicharmus utitur. Plinius vertit, »*lutei coloris.*« — *Cinaedos* latine pisces hos nominat Plinius, XXXII. 11, 53. qui quod colore *luteos* esse dicit, potuit κιῤῥοὺς vel κιῤῥοειδεῖς ita interpretari. (Conf. Rondelet apud Gesner. de Aquatilib. pag. 36.) Et habet quidem h. l. κηροειδεῖς, quod sciam, noster ms. *A.* cum editis:

f sed nimis saepe in illo codice & vocales η & ι confunduntur, & pro geminata litera simplex ponitur, quam ut ista scriptura turbare nos debeat. Quem piscem colore κιῤῥὸν dixit Aristoteles, eumdem κιῤῥοειδῆ dixisse Apollodorum probabile est. Et hoc ipsum κιῤῥοειδῆ in contextu habet noster ms. *Ep.* licet superne inter lineas adscripta litera ι. Eustathius (ad Iliad. pag. 1226.) neutram scripturam habet: de colore piscis ea tantum verba adposuit, quae ex Aristotele mox adferuntur. Epicharmus vero si in versibus paulo post (p. 282. a.) citatis, vocabulo κηροειδὴς usus esset, nihil inde pro huius loci scriptura colligi posset; non enim ad alphesten, sed ad coracinum piscem spectat istud epitheton. At Etymologus, in voce Ἀλφηστὴς, ad verbum haec, quae hic habet Athenaeus, describens, κιῤῥοειδεῖς habet: quam adeo praeferendam scripturam iudicavi cum Heynio, in Apollodori Fragmentis p. 1140. Quod de propoli, quam vocant, in apum alveis, Dioscorides lib. II. c. 76. (al. 106.) ait, εὑρίσκεται περὶ τοῖς στόμασι τῶν σμηνίων φύσει κηροειδής: id manifeste non ad *colorem*, sed materiam pertinet, quam *cerae similem* dicit. Conf. Plin. XI. 7, 6. Simili ratione Plato σῶμα κηροειδὲς, *corpus cereum*, dixit: quae exempla illius vocabuli ab H. Stephano in Thes. T. II. p. 193. d. e. citata sunt.

Quod in editis sic scribebatur, ἁλίσκεσθαι σύνδυο, id per se non improbavi: sed secutus sum codices nostros, quorum uterque σὺν δύο disiunctis vocibus habet. *Mox:* quod in codice nostro *Epit.* scribitur τὸν ἕτερον ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ κατ' οὐρὰν ἑπόμενον: id videri poterat rectius esse eo, quod ex superioribus editionibus tenuimus. Valet enim ἐπὶ τῷ ἑτέρῳ *post alterum;* & κατ' οὐρὰν, *iuxta caudam*, vel *a cauda*. Tria ista, de quibus quaerimus verba, omisit Eustathius, hunc locum ex Epitoma referens. Sed nostram scripturam, ἐπὶ τοῦ ἑτέρου, non modo vetus ms. *A.* verum etiam Etymologi testimonium l. c. firmat. Quae scriptura in hunc modum accipienda, quasi dixisset, τὸν ἕτερον ἑπόμενον ἐπὶ τοῦ κατ' οὐρὰν (scil. μέρους) τοῦ ἑτέρου. *Porro:* pro καταφερεῖς, quod cum editis (ni fallor) membranae *A.* agnoscunt, scribitur κατωφερεῖς in ms. *Ep.* in contextu; sed ibi quidem α litera superne eâdem manu inter lineas adnotata. καταφερεῖς editur apud Eustathium, ut vulgo apud nostrum cum hic tum alibi. At κατωφερεῖς habes apud Etymolo-

gum in Ἀλφηστής: quam scripturam & alibi subinde reperiri Henr. Stephanus in Thes. monuit. Sic quidem & apud Hesychium scribitur, in Καταπυγής.

Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ Ζώων, μονάκανθον εἶναι καὶ κιῤῥὸν τὸν ἀλφηστικόν. Coniunctivam particulam post Ἀριστοτέλης, cum deesset editis, adieci ex ms. *Ep.* — » In » verbis Aristotelis suspecta vitii erat vox ἀλφηστικόν: do» nec comperi, non solum *alphestam*, sed & *alphesticum*, pi» scem hunc fuisse nominatum. Sic autem appellat eum » Diocles, in primo Ὑγιεινῶν. « CASAUBONUS. — In nostro ms. *Ep.* ita curte in fine scribitur illud vocabulum, ut nil aliud nisi ἀλφηστὴν voluisse librarium diceres. Sed ἀλφηστικὸν cum editis tenent membr. *A.* Et sic infra p. 305. b. in Dioclis testimonio scribunt libri omnes. Caeterum in *ARISTOTELIS* libris, qui hodie exstant, nec ἀλφηστὴς, nec ἀλφηστικὸς, usquam commemoratus reperitur. Scilicet, quum voluminum ad *Animalium historiam naturamque* spectantium incredibilem numerum diligentissimus Philosophus edidisset; (quinquaginta numerat Plinius, VIII. 6, 17. septuaginta fere Antigonus Carystius, Historiar. Mirab. cap. 67.) praeter alia ex istis usus erat Athenaeus opere hodie deperdito, quod inscriptum erat περὶ Ζώων ἢ περὶ Ἰχθύων: quod interdum utroque illo titulo citatur apud Nostrum, ut VII. 305. f. aut ἐν τῷ περὶ Ζώων καὶ Ἰχθύων, ut pag. 328. d. aut etiam hoc modo, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ζωϊκῷ ἢ περὶ Ἰχθύων, ut pag. 286. e. f. aut ἐν τῷ περὶ Ζωϊκῶν ἢ Ἰχθύων, ut pag. 319. d. aut ἐν τῷ περὶ Ζωϊκῶν καὶ Ἰχθύων, ut pag. 318. b. aut ἐν τῷ περὶ Ἰχθύων Ζωϊκῶν, ut habent editiones veteres cum membr. *A.* pag. 320. e. (ubi fortasse Ζωϊκῷ legendum, ut intelligatur ἐν τῷ Ζωϊκῷ τῷ περὶ Ἰχθύων: sive Ζωϊκῶν tenendo, ita accipiendus titulus ac si dixisset Athenaeus, ἐν τῷ τῶν Ζωϊκῶν βιβλίῳ, τῷ περὶ Ἰχθύων ἐπιγραφομένῳ. Sed ibi quidem sua auctoritate Casaubonus ἐν τῷ περὶ ἰχθύων ἢ ζωϊκῶν edidit: codex Epit. vero nude ἐν τῷ περὶ Ἰχθύων habet.) Nonnumquam vero nude ἐν τῷ περὶ Ἰχθύων citatur, ut pag. 303. d. Porro & nude ἐν τῷ περὶ Ζώων, quemadmodum hoc quidem loco, in quo versamur, cum editis habent ambo nostri mssti; certe ex ms. *A.* nulla adnotata varietas, in ms. *Ep.* vero plane sic exaratum video; pariterque pag. 305. d. Et sic rursus habes pag. 300. e. in edd. & ms. *A*, ubi quidem ipsa verba ἐν τῷ

f περὶ Ζώων ignorat Epitoma. At pag. 327. f. ubi eodem modo (ἐν τῷ περὶ Ζώων) in ms. *Ep.* & in ed. Caf. fcribitur, ibidem ἐν τῷ περὶ Ζωϊκῶν habent ed. Ven. & Baf. cum ms. *A.* Rurfus ἐν τοῖς περὶ Ζώων fcribitur quidem in omnibus libris pag. 286. b. fed pag. 330. a. ubi haud dubie idem Ariftotelis locus citatur, libri omnes communi confenfu ἐν τῷ περὶ Ζωϊκῶν habent; quam eamdem fcripturam (ἐν τῷ περὶ Ζωϊκῶν) pariter omnes tenent p. 300. f. 313.d. 315. e. & 319. c. Quare videndum, ne & hoc ipfo loco in quo haeremus, & aliis huic fimilibus, pariter Ζωϊκῶν pro Ζώων fcriptum oportuerit. Sed hoc quidem minime urgeam: quippe facile credas, perinde *utrolibet* titulo *eumdem* librum potuiffe citari. Fuerint contra alii, qui fibi perfuadeant, de *diverfis* agi libris. Sane, Apollonio Alexandrino, Grammatico, fi fides habenda, (de quo vide Voffium, De Hiftoricis Graec. pag. 228.) *duo fuere Ariftotelis opera, quorum alterum* περὶ τῶν Ζώων, *alterum* περὶ τῶν Ζωϊκῶν fuerit infcriptum. Δύο γάρ εἰσιν πραγματεῖαι, (inquit) ἡ μὲν, Περὶ ζώων· ἡ δὲ Περὶ τῶν ζωϊκῶν. Quae ita interpretatus eft Meurfius, quafi omnes *de Animalibus* libri Ariftotelis in duas partes fuiffent tributi, quarum una Περὶ τῶν ζώων, altera Περὶ τῶν ζωϊκῶν fuiffet infcripta. Apollonii verba (ex Hiftor. Mirab. cap. 27.) adpofuit Menagius ad Laërt. V. 25. & Beckmann ad Antigoni Hiftor. Mirab. pag. 116. ubi & Meurfii verba exhibuit. Quid vero difcriminis inter τὰ ζῶα & τὰ ζωϊκὰ adeo pofuerit Philofophus, non video declaratum. Sed illud utcumque fit: vifum erat nobis unum idemque fuiffe Philofophi opus, quod modo περὶ Ζώων, modo περὶ Ζωϊκῶν infcriptum perhibetur apud Deipnofophiftam. Denique idem liber etiam aliquando uno verbo fic citatur, ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ζωϊκῷ, pag. 328. f. Sed cum ifto libro non confundendus ille, qui in editionibus Athenaei nonnumquam hoc titulo, ἐν πέμπτῳ περὶ Ζώων, in msstis libris vero conftanter ifto, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων vel ἐν πέμπτῳ περὶ Ζώων Μορίων, citatur: quo nomine indigitavit Athenaeus eumdem librum, qui in Philofophi operibus hodie exftantibus, non illorum *Librorum* qui *De Partibus Animalium*, fed eorum qui *Hiftoria Animalium* infcribuntur, ordine *quintus* numeratur: de quo in Animadv. ad II. 63. b. & ad III. 88. c. diximus, & mox rurfus ad pag. 286. c. nonnihil obfervabimus, rurfusque ad pag. 303. e.

& ad pag. 329. a. Quisnam vero sit eiusdem Philosophi f liber, quem sub titulo περὶ τῶν Ζώων Ἠθῶν laudat Noster, paulo post ad p. 282. c. docentem Casaubonum audiemus. Constitueram equidem hoc genere observationum in hisce Animadversionibus abstinere, easque cunctas in *Indicem Auctorum ab Athenaeo citatorum* differre, absoluto reliquo opere olim (si Deo placet) edendum. Sed dissensus librorum, & iudicium de vera scriptura ferendum adlatisque iustis rationibus confirmandum, cogit nos subinde, ut in huiusmodi disquisitiones nos immittamus. Et nunc potissimum, quum toto hoc septimo Athenaei libro quavis fere paginâ non semel, sed ter quaterque, *Aristotelis* adponantur *testimonia*, quorum pleraque hodie in Philosophi libris frustra quaeras, commode me facturum existimavi, si, quae sparsim & mira cum varietate ab Auctore nostro nominantur *Aristotelis De Animalibus Scripta*, eorum recensum sub unum conspectum adponerem lectori.

μνημονεύει δ' αὐτοῦ. Sic commode edd. cum ms. *Ep.*

In EPICHARMI ex *Hebes Nuptiis* trochaico tetrametro, a in priori hemistichio particula καὶ metri caussa inserenda visa est. In fine versus, quum κηριοειδέες esset editum, eo exemplo extremâ pag. praec. vidimus Casaubonum adstruere conantem editam ibi scripturam κηριοειδεῖς. At ibi de *alphesta* agebatur, cui color *fulvus:* hîc ad *coracinum* piscem refertur adiectivum, cui color *splendide niger*, quem ipsum colorem *coracinum* latine Vitruvius dixit. Vide RONDELET apud Gesnerum, de Aquatilib. pag. 294. & H. STEPHANUM, in Thes. Gr. Ling. T. II. p. 379. b. Ac ne per se quidem ad *colorem* referri posset vocabulum κηριοειδὴς, sed ad *figuram:* nihil enim aliud significaturum erat, nisi *favo similem:* adeoque de figura, quam referrent squamae piscis, foret intelligendum. Sed aliud nos docuere scripti libri. In ms. *Ep.* quidem h. l. deest ille versus: in *A.* vero κοριοειδέες scribitur. Quod ipsum vocabulum Hesychius adnotavit: Κοριοειδές· κορίῳ ἢ κόρῃ ἐοικός: id est, *pupillae vel pupulae simile;* quod in *colorem cum splendore quodam nigricantem*, qualis & *corvi* volucris est, & *coracini* piscis, mire valet. Repetitur idem Epicharmi versus pag. 308. e. ubi pari temeritate, atque hîc, κηριοειδέες editum erat: sed ibi uterque noster codex mstus κοροειδέες dabat, quod idem ac κοριοειδέες va-

let. Praeruli autem utrobique scripturam quam hîc codex *A.* offerebat; quae, praeterquam quod Hesychii firmatur auctoritate, metro unice convenire videbatur.

Μνημονεύει -- Μίθαικος ἐν Ὀψαρτυτικῷ. Desunt ista Epitomae. Ut vero hîc, sic & p. 325. f. edebatur Μύθαικος: & hîc quidem, consentiente (quod sciam) msto *A.* at ibi refragante utroque codice, qui in scripturam per ι consentiunt. Veram scripturam tenent omnes, III. 112. d. (ubi vide notata) & XII. 516. c. Confer Suidam in voce.

AD CAP. XVI.

b *Epicharmi* versiculi, quibus *anthias* piscis commemoratur, sic vulgo scripti legebantur: καὶ Σκιφίας, χρόμιός τ' ἐν τῷ ἦρι καττὸν ἄνεμον ἰχθύων πάντων ἄριστος, ἀνθίας δὲ χείματι. Ad quae Casaubonus: » Corruptissima haec » sunt, ait, ut fere omnia Epicharmi. Dalecampius κάττον » scribit, & horum piscium ventosam quandam conce» ptionem prodit. « [Scilicet, *auram avide vorant*, in versione posuerat; & de *aura genitali, quae foeminis pro mare esset*, interpretatus erat.] » Cui τερατολογίᾳ non est quod » vereamur anteponere veritatem. Membranae sic praefe» runt, κατ . . . τὸν ἀνάμιον. Spondeo legendum, καττὸν » Ἀνάνιον. Doricum est καττὸν, pro κατὰ τὸν, ut ποττὸν » apud Theocritum, & infra ex eodem Epicharmo [pag. » 286. f.] ποττούτοισι: nec multo secus scribuntur haec » Epicharmi sub libri huius finem; [pag. 328. a.] quam» quam male etiam ibi ab interpretibus accipiuntur. Sane » quidem [hoc loco] in amplissimi Messaei codice κατ» τὸν liquido perscriptum est. *Ananius* poëta, sive *Ana» nias*, ut eum vocat Aristophanis Enarrator, Epicharmum » aetate praecessit. Ait igitur Epicharmus: *Chromius veris » tempore, auctore Ananio, piscium omnium est optimus.* Ipsa » deinde Ananii verba subiecit Athenaeus, ceu Epicharmi » agens interpretem. « — Epicharmi verba praetermisit Abbreviator. In membr. *A.* vero recte καττὸν Ἀνάνιον scriptum. Qui ξιφίας piscis vulgo Graecis dicebatur, eumdem a Doribus σκιφίαν fuisse nominatum, iam supra monitum est, ad III. 85. Animadv. Vol. II. pag. 68.

Ananii verba, quae sicut Epicharmi, veluti soluta oratio continuo tenore scripta edebantur, Trochaicis itidem constare versibus, monuit Heringa Observat. cap.

91. pag. 177. sed illis Ionica dialecto scriptis: qui versus b quo pacto digerendi essent, quove modo corrigenda mendosa passim scriptura, idem vir doctus ibidem docuit. In fine *versus primi*, pro χειμῶνι desiderasses χείματι, quod & Epicharmus ibi posuit, & iusta versus trochaici lex postulabat. Sed similiter versus secundus, rursusque sextus, septimus, octavus, & nonus, penultimum pedem, qui septimus pes ab initio est, pro trochaeo *spondeum* habent: quod genus *claudicantium* versuum (ut vocat Hephaestio in Enchirid. pag. 19.) legitimis miscere, atque etiam frequentare (ut adparet) non dedignatus est vetus ille poëta: cui eidem *claudicantium* etiam *Iamborum* inventionem adscriptam fuisse a nonnullis ait idem Hephaestio p. 16.

Vers. 2. Quum mendose editum esset, καρὶς ἐκ συκέας φύλλον, monuit Casaubonus: » Scribe ἐκ συκέας » φύλλων: vel ἐν συκέας φύλλοις. Sic paullo ante » [p. 278. c.] praecipiebat helluonum magister amiam pa» rare ἐν συκέας φύλλοις, καὶ ὀριγάνῳ οὐ μάλα πολλῷ. « — Hoc loco φύλλων probans Heringa, simul pro συκέας, ionico idiomate συκέης scribendum censuit. Et hoc ipsum quidem συκέης dedit nobis noster ms. *A.* sed idem φύλλου in singulari numero dabat, quod simul accipere debuimus. Epitomator, omisso secundo & tertio versu, sic scripsit: Ἀνάπιος· Ἔαρι δὲ χρόμιος ἄριστος, ἀνθίας δὲ χειμῶνι. Οἷς ἐπάγει· Κρέας δέλφακος ὅταν τραπέωσιν ἐσθίειν. Tum vero rursus quartum quintumque praetermisit.

Vers. 3. » Proxima verba, ἡδύ γ' ἐσθίειν χειμερὶς » [sic olim edebatur] φθινοπωρισμῷ κρέας, corrigo in hunc » modum, ἡδύ γ' ἐσθίειν χιμάρου φθινοπωρισμῷ κρέας. » Theocritus, [Id. I. 6.] χιμάρῳ δὲ καλὸν κρέας, ἔστε κ' » ἀμέλξῃς. Sicula vox est φθινοπωρισμὸς, pro φθινόπωρον. » ὀπωρίζειν, *fructus autumnales colligere.* Vel scribendum, » φθινοπωρινῷ, videlicet καιρῷ. « — Perspecte vero Heringa monuit, non doricum χιμάρου, sed ionicum χιμαίρης hic ponendum fuisse: ad quod etiam proxime accedit codicis *A.* scriptura, in quo est χιμερῆς. Eidem Viro docto adsentior, φθινοπωρισμὸν non tam Siculam, quam Ionicam, esse vocem.

Vers. 4. Tenuit Heringa quod editum erat,

δέλφακος δ' ὅταν τραπῶσιν.

At aspernari nos non debuimus ionicam formam τραπέω-

b *σιν*, quam uterque codex offerebat. Ad ipsum verbum quod spectat, adnotavit CASAUBONUS: »Docti corri»gunt, ὅταν τρυγῶσι.« [Nempe Dalecamp. verterat, *Uvas post vindemiam cum calcaverint.*] »Editam scri»pturam tuentur omnes membranae. ἐκ παραλλήλου igi»tur dixerit poëta τραπῶσιν καὶ πατέωσιν: idem namque »significant. Ac fortasse posterius interpretamentum est »prioris, quod poëticum vocabulum esse observat Eusta»thius. Homerus, [Od. η'. 125.] ἄλλας δὲ τραπέουσι. »Hinc dicti *trapetes*, qui apud Catonem inter vasa torcu»laria, cap. 18. & alibi inter olearia.«

Vers. 5. καὶ κυνῶν αὔτη τόθ' ὥρη.

Corrigebat HERINGA, καὶ κυνῶν αὐτὴ δὲ θ' ὥρη. Equidem tenendum vulgatum putavi. Sed (collato potissimum versu sexto) rectius fortasse hoc videbitur:

καὶ κυνῶν αὖθ' ἡ τόθ' ὥρη.

De re sic CASAUBONUS: »Esitavisse veteres Romanos »*catulinam carnem*, ex Festo scimus & Plinio. Graeci & »*catulinam* edebant, hoc est, τὴν τῶν σκυλάκων: nam in »Hippocratis περὶ Παθῶν libro, κρέα σκύλακος ἑφθὰ legas: »& *canum* etiam grandioris aetatis. Ait enim Hippocra»tes eodem libro, ὄψον δὲ, λαγωοῦ κρέας καὶ κυνὸς τε»λείου.« — *Canes* a Graecis comedi solitos, obiter signi»ficaverat etiam Alexis apud Nostrum, IV. 161. b.

Ad *sextum versum* haec monuit CASAUBONUS: »οἷος αὐ»τὸ ἔθ' ὅταν θέρος τε ῇ, καὶ ἠχέται βαβράζωσι. Prima ver»ba, quae depravatissima sunt, sic recte emendamus du»bio procul: Οἶος αὖ τόθ' ὅταν θέρος τε ῇ. Dixit *de car»nibus hoedorum, porcorum, canum, leporum & vulpium*: »nunc loquitur de *ovium*. βαβράζειν est [Hesychio inter»prete] συντόνως κράζειν, *contente clamare*: quod valde »convenit *stridentibus per solis aestum* mensibus Iunio & »Iulio *cicadis*. Vulgo ᾄδειν eas dicebant, ut ait Philoso»phus.« — Pro αὐτὸ ἔθ' ὅταν, quod erat editum, αὐτὸ ετ' ὅταν (sic) scriptum in ms. *A*. Pro quibus probavi Casauboni emendationem, αὖ τόθ' ὅταν. HERINGA, omissâ mediâ voculâ, sic emendaverat, Οἶος αὖθ' ὅταν. Pro dissyllabo Οἶος, malui trisyllabum Ὄϊος, quod & metro perinde conveniebat, & magis Ionicum erat. De verbo βαβράζω confer quae notavit SCHNEIDER ad Aelian. de Nat. Animal. X. 45.

Vers. 8. ἀλλὰ πᾶσιν, ἰχθύεσσιν ἐμπεσὼν ἐν μυττωτῷ.

Dalecampius, in versione: *omnibus quidem piscibus myttotos convenit.* Tum idem in ora: »*Myttotos*, intritum condimentum ex allio, porro, aceto, caseo.« — Inde Casaubonus: »Dalecampius emendavit, ἐμπρεπὴς ὁ μυττωτός. Non dicam, si ita sit, potius fore scribendum τὸ μυττωτόν. At in universum sententia est falsa: nihil enim est mutandum. Sic κατακνισθῆναι ἐν μυττωτῷ apud Aristophanem in Equitibus. [vs. 771.] Sed non observaverat vir eruditus, ἐμπρέπειν τισὶν eleganter dici Graecis pro *excellere inter aliquos*. Verte: *thynnus maris piscis, cibus est non malus: sed contra inter pisces excellit cum alliato*, vel *moreto*.« — ἐμπρεπὴς recte tenet ms. *Ep.* ἐμπρεπεῖς habet ms. *A.* b

Vers. 9. Pro δοκέομεν, quod erat in ed. Bas. & Cas. recte δοκέω μὲν posuit Heringa: idque ipsum haud obscure inerat in δοκέωμεν, quod habet ed. Ven. cum ms. *A.* Et nudum quidem δοκέω, absque μὲν, tenuit ms. *Ep.* Pro μέσων, quod habet ms. *Ep.* cum editis, c est μεσέων in ms. *A.* In fine eclogae mendose κ' ἡμέρης editum erat: pro quo χ' ἡμέρης recte scriptum in *Ep.*

Pro eis verbis, quibus hoc caput concludit Athenaeus, Τῶν τοῦ Ἀνανίου &c. haec posuit Abbreviator: Τοιαύτας ὑποθήκας τοῖς λάγνοις Ἀνάνιος ἐκτίθεται.

AD CAP. XVII.

Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ τῶν Ζώων ἠθῶν. »Hoc est, *Aristoteles in eo loco ubi animalium mores explicat.* Falluntur qui colligunt ex istis, peculiari opere, quod hodie non extet, *De Moribus Animalium* tractasse Aristotelem. *Nonus Historiarum* in ea re totus fere occupatur: ac sunt eius libri prima verba, Τὰ δ' ἤθη τῶν ζώων ἐστὶν &c. Sic accipe in sermone de mugilibus, [pag. 307. c.] ubi laudatur philosophus ἐν τῷ περὶ Ζώων ἠθῶν καὶ βίων. Nam is locus desumitur ex capite secundo libri noni Historiarum.« Casaubonus. — Quae de *anthia* pisce ex Aristotele hic citantur, ea leguntur Histor. Animal. lib. IX. c. 37. ubi tamen, pro ἀνθίας ᾖ, scribitur ἀνθίας ὀφθῇ: ibidemque ὅπου ἂν editur, ut apud Nostrum edebatur; pro quo nos ὅπου ἐὰν ex utroque codice msto recepimus. Quod ait Philosophus, *anthiam* piscem ab urinatoribus *sacrum* nominari, eo quod, ubi is conspiciatur,

c nulla bellua adsit: eo testimonio supra usi sumus (in Animadv. ad lib. IV. pag. 157. a. Vol. II. pag. 524.) ad emendandum corruptum Diphili locum. Idem argumentum venustis versibus descripsit Oppianus, Halieut. lib. V. 624 sqq. Caeterum *sacer piscis quis apud Homerum* dicatur, paulo post disquirit Auctor noster.

Τὸν δ' ἀνθίαν τινὲς καὶ κάλλιχθυν καλοῦσιν, ἔτι δὲ καλλιώνυμον, καὶ ἔλλοπα. In scriptura ἔλλοπα consentiunt hic ambo mssti cum editis; sic & deinde lit. *e.* Sed mox lit. *d.* bis ἔλοπα simplici literâ λ habet ms. *A.* quam eamdem scripturam metri etiam ratio postulabat III. 136. a. & VII. 300. e. Sic & apud Xenocr. de Alim. ex Aquatil. c. 10. (pag. 38. ed. Neapol.) simplici λ literâ ἔλωψ scribitur; & perperam ibi quidem per ω, contra quam apud Nostrum. Caeterum utraque scriptura, per λ & per λλ, in usu fuisse videtur. Quod vero de *synonymia anthiae piscis* adfert hic DORION, id ipse improbavit, ut paulo post docet Deipnosophista. Quare etiam separatim deinde, quamquam brevissime, de *Ellope* sive *Elope* agitur, pag. 300. e. & quod de *anthia* mox Icesius medicus tradit, οὐκ εὐστόμαχον esse, eius contrarium Xenocrates de *elope* memorat, quem esse ait εὐστόμαχον. Caeterum ἔλλοψ fuit etiam *communis* quaedam *omnium piscium denominatio*, de quâ infra pag. 308. b. c. Denique ad universam istam anthiae synonymiam, quae hic adnotata est, monuit CASAUBONUS: » Variis nominibus callionymi piscis quae » subiiciuntur, unum adde ab auctore praetermissum: ἡμεροκοίτης enim quibusdam est dictus. Hesychius: 'Αμεροκοίτης· ὁ καλλιώνυμος ἰχθύς. Extat apud Oppianum. «

d » Quod ex *Icesio* scribitur, *eumdem piscem* ὑπὸ μέν τινων λύκον, ὑπὸ δ' ἄλλων καλλιώνυμον appellari, mendae » suspicione apud me quidem caret. Καλλιώνυμος nomen » est εὐφημίας, ut *Euxinus pontus*: λύκος a violentia di» ctus, qua utitur adversus alios pisces; est enim σαρ» κοφάγος, ut ex Aristotele refertur. Scio, doctissimum » virum & naturae piscium callentissimum RONDELETIUM » emendasse olim hunc locum & scripsisse λευκόν. De quo » statuat quisque ut erit libitum: mihi quidem aliter vide» tur. Nam, quod ille affirmat piscem nullum *lupi* nomi» ne fuisse Graecis notum, perspicue falsum est; cum di» serte scribat Hesychius, ἰχθὺν ποιὸν dici λύκον. Tuea» mur igitur lectionem omnium codicum: quemadmodum

»etiam in eo quod sequitur, εἶναι δὲ χονδρώδη καὶ ε-
»ὔχυλον. Nam vocem χονδρώδη, quae in omnibus mem-
»branis habetur, praestat cum Gesnero interpretari,
»quam mutare cum Rondeletio. « Casaubonus. ——
Rondeletum vide de λύκῳ sententiam suam exponentem
apud Gesnerum, de Aquatil. pag. 59 med. Pro χονδρώ-
δη, quum manifesto vitio in ed. Ven. & Bas. χυνδρώδη
legeretur, Dalecampius χυδαῖον δὴ emendavit, *vilem &*
vulgarem intelligens. Rondeletus vero, (apud Gesn. p.
56.) postquam prius de χονδρώδη cogitasset, improbans
hoc, quia anthiae ex *cartilagineis* non sunt, ἐρυθροειδῆ, le-
gendum statuit, id est, *rubescentem*. Perspectissime vero
Gesnerus, pag. 59. sub finem: »Ego χονδρώδη potius,
»inquit, legerim: non quod sit *cartilaginei* generis piscis,
»quos Graeci σελάχη & σελάχια vocant, & χονδράκανθα:
»sed quod *carnem* forte *solidiusculam* habeat. Nam *solida*
»quaedam *cartilaginea* dicimus; ut Plinius etiam pastinacae
»radicem. - - Ex iis quae in cibum veniunt, non ea mo-
»do quae solidiora callosaque sunt, *cartilaginea* dici puta-
»rim, sed *quae* etiam *inter mandendum instar cartilaginis cre-*
»*pant*, ut rapa, raphani, &c. « — Et id ipsum χονδρώ-
δη dabat uterque noster codex mstus, quemadmodum et-
iam Casaubonus ediderat. Rursusque eamdem scripturam
libri omnes pag. 320. e. agnoscunt, ubi eiusdem *Icesii*
de Scorpiis piscibus haec verba adferuntur, istis quae hic
leguntur fere gemina, & lucem nonnullam huic nostro
loco adfundentia: εἰσὶ δὲ - - εὐέκκριτοι, πολύχυλοι, πο-
λύτροφοι· χονδρώδεις γάρ εἰσι. Ubi rursus praeclare idem
Gesnerus: (pag. 850. init.) »*Cartilagineos* vocans Athe-
»naeus, non quidem cartilaginei generis illius, quos σελά-
»χη Graeci vocant, esse censet: sed *cartilagineâ, callosâ,*
»*firmâ, solidáque carne.* Est enim piscis hic τῶν σκληροσάρ-
»κων: qua ratione *difficilius* quidem *concoquitur*, [quod
»h. l. οὐκ εὐστόμαχον δὲ dicit auctor] *concoctus autem co-*
»*piosius firmiusque nutrit.* « Eâdem fere notione, ut vi-
detur, Matron parodus, τὴν ψῆτταν (id est, *passerem pi-*
scem) χονδροφυῆ nominavit, IV. 135. b. Idem vero vo-
cabulum χονδρώδης alibi apud Nostrum (III. 114. c.) de
tritico fracto & non permolito nec cribrato usurpatum
vidimus, ubi *grumosum* latine reddidimus: nempe quod
multi *grumi* (id est, crassiora solidioraque fragmenta) fa-
rinae mixti inessent. Quo pertinet quod idem Gesnerus

d paulo post (eâdem pag. 850.) monuit: »Χόνδρος Graecis »non modo *cartilaginem* proprie dictam, sed in aliis et»iam rebus diversis *solidius compactiusque aliquid* significat; »& quod in sale Latini *grumos*, Graeci *chondros* dicunt.« — De quo vocabuli usu, & de loci illius sententia, quem proxime commemoravi, consulendus SALMASIUS in Hyle Iatric. pag. 71. Semel vero, etiam apud Nostrum τὰ χονδρώδη eâdem notione poni video ac τὰ σελάχια vel σελαχώδη, in loco quidem caeteroquin admodum corrupto, VII. 308. f.

Ἀριστοτέλης δὲ καὶ καρχαρόδοντα εἶναι τὸν κάλλιχθυν, σαρκοφάγον τε καὶ συναγελαζόμενον. *Anthiam* quidem piscem in τῶν συναγελαζομένων numero nominat Philosophus, Histor. Anim. IX. 2. sed reliqua non leguntur in libris hodie exstantibus; & omnino nomen κάλλιχθυς nusquam (quod sciam) in his occurrit. Quare fuerint haec e deperdito illo opere ducta, de quo paulo ante dictum.

Ἐπίχαρμος δ' ἐν Μούσαις τὸν μὲν ἔλλοπα &c. In ms. *A.* (ut paulo ante monui) nunc ἔλοπα scribitur, & mox deinde rursus περὶ τοῦ ἔλοπος: sed in ipsis EPICHARMI verbis, quae mox adponuntur, nullus ab edita scriptura ἔλλοπα dissensus ex eodem ms. *A.* adnotatus. Ac videtur ibi scripturam per λλ postulasse metrum, ut posterius trochaici tetrametri hemistichium efficerent illa ipsa verba,

πολυτίματον ἔλλοπα.

Ubi quidem vereor, ne neutiquam ferendus videatur metricae artis Magistris in impari versus sede anapaestus pes πολυτι: sed quemadmodum tali in regione dactylum recipere non dedignatus est Epicharmus; (veluti in illo versu, καὶ σκιαίας χρόμιδς δ' &c. supra, lit. b.) sic fortasse ne anapaestum quidem respuerit.

Quod vero ait Deipnosophista, τὸν δὲ κάλλιχθυν ἢ καλλιώνυμον, ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα, σεσίγηκεν: ad ea verba CASAUBONUS haec monuit: »Observat Athenaeus, *Epi»charmum in Musis, cum plerosque omnes pisces recenseret, »callichthyn tamen sive callionymum silentio praeteriisse.* Huius »silentii caussam ille putat esse, *quod ellopem & callichthyn »sive callionymum non diversos, sed unum atque eumdem pi»scem crediderit Epicharmus: itaque factâ ellopis mentione, »reliquas appellationes siluisse.* Aelianus aliter longe sensit; »ideo enim & Epicharmo & aliis poëtis in descriptione

» epularum ex piscibus omne genus, praetermissum cal- d
» lionymum, quia inter edules vulgo non haberetur. Sed
» iuvat ipsa disertissimi scriptoris verba recitare: sunt enim
» valde corrupta. Sic ille [De Nat. Anim.] lib. XIII. capite
» quarto: Εἰσὶ μὲν οὖν οἳ καί φασιν αὐτὸν ἐδώδιμον· οἱ δὲ
» πλείους ἀντιλέγουσιν αὐτοῖς. οὐ ῥᾳδίως δὲ αὐτοῦ μνημονεύ-
» ουσιν ἐν ταῖς ὑπὲρ τῶν ἰχθύων πανθοινίαις ὧν τι καὶ ὄφελός
» ἐστι ποιητῶν θεμένων σπουδὴν εἰς μνήμην † ἔνθεσμον. Ἐπί-
» χαρμος ἐν Ἥρας γάμῳ· Καὶ γὰρ καὶ θάλασσαι καὶ προσέτι
» Μούσαις. Μνησίμαχος δ' ἐν τῇ Ἰσθμιονίκῃ. Et desunt mani-
» festo quaedam verba, & scripta multa perperam. Priorem
» periodum ita concinno, ut sit aliquis sensus: Οὐ ῥᾳδίως δὲ
» αὐτοῦ μνημονεύουσιν ἐν ταῖς ἀπὸ τῶν ἰχθύων πανθοινίαις,
» πάντας ὧν τι καὶ ὄφελός ἐστι, ποιητῶν θεμένων σπουδὴν
» εἰς μνήμην ἀγαγεῖν. *Callionymi non fit mentio in ulla*
» descriptione *epularum ex omnibus piscium generibus: cum*
» *studuerint poëtae, omnes pisces qui in aliquo pretio sunt, me-*
» *moriae prodere.* Sententia quidem Aeliani haec, sed ver-
» ba fortasse non ista. At sequentia ita sine dubio scripse-
» rat Aelianus: Εἰσὶ δὲ οἵδε· Ἐπίχαρμος μὲν ἐν Ἥβης [im-
» mo Ἥβας: conf. Hemsterh. ad Comici Plut. pag. 352.]
» γάμῳ, καὶ Γᾷ καὶ Θαλάσσᾳ, καὶ προσέτι Μούσαις· Μνη-
» σίμαχος δ' ἐν τῷ Ἰσθμιονίκῃ. *Poëtae*, qui epulas e pisci-
» bus descripsere, *sunt isti: Epicharmus quidem in Hebes*
» *Nuptiis, & in Terra ac Mari, necnon in Musis: Mnesima-*
» *chus in Isthmionica.* Notae sunt nobis ex Athenaeo tres
» Epicharmi fabulae, quarum titulos ponit Aelianus: at
» Mnesimachi *Isthmionica*, ea fabula est quam Athenaeus
» in eam rem saepius laudat & *Hippotrophum* appellat;
» ex quo discimus, poëtam ei dramati nomen indidisse Ἱπ-
» ποτρόφος ἢ Ἰσθμιονίκης. Comoediam Epicharmi, cuius
» hîc & saepe alibi fit mentio, inscribunt antiquae fidei li-
» bri ubique Ἥβης γάμος: alii tamen inscribunt Ἥρας,
» ut in superiore Aeliani loco legitur. Et firmat nonnihil
» eam γραφὴν locus hîc [apud Athenaeum, continuo
» dein] descriptus: quem quidem, in omnibus exempla-
» ribus quà scriptis quà editis pessime acceptum, ita con-
» cinnamus, ut saltem obligetur vulnus: τόν τε πολυτί-
» ματον ἔλλοπα (ὁ δὲ αὐτὸς χαλκοῦ ὤνιος) ἕνα μόνον. καὶ
» τῆνον ὁ Ζεὺς ἔλαβεν, καὶ κελεύσατο κατθέμεν αὐτῷ τέ οἱ e
» καὶ τᾷ δάμαρτι τᾷ γ' Ἥρᾳ. Aliter emendare non pos-
» sumus vulgatam scripturam, τὸν δὲ πολυτίματον ἔλλο-

„νιτα. ὁ δὲ αὐτὸς, χαλκὸς ὤνιος ἵνα μόνον † καίκηνον ὁ Ζεὺς
„ἔλαβεν † κηκελήσατο. κατθέμεν αὐτῷ τε εἰκαῖται δάμαρτι
„θατέρῳ. Initio deest aliquid, ex praecedentibus apud
„poëtam verbis repetendum. “ —

Haec ille. Nobis, a scriptis quidem codicibus nihil hîc adiutis, paulo alia ineunda ratio visa erat. Et primum quidem, cur illa verba, ὁ δὲ αὐτὸς, non perindè, ac persaepe apud Nostrum, de *alio testimonio eiusdem auctoris*, quod priori subiiciatur, acciperemus, caussam nullam vidi. 'Ο δὲ αὐτὸς: *Idem Epicharmus*, (sive eâdem in fabula Musis, sive in aliâ, rursus de *ellope* vel *elope* loquens) *sic ait*. Iam eisdem quidem verbis deceptus vetus aliquis librarius, deinde χαλκοῦ ὤνιος scripserat, quasi ὤνιος ad αὐτὸς referretur: at proxime sequentia verba, ἵνα μόνον &c. satis ostendere videntur, ὤνιον in quarto casu scriptum oportuisse. Valet autem χαλκοῦ ὤνιος, *aere, pecuniâ, pretio venalis*. Vide Polluc. IX. 92. Tum καίκηνον (pro quo nihilo melius καὶ κηνον ex ms. *A*. adnotatum est) ex doricâ particulâ κα & τῆνον ortum putavi. Denique geminatâ in verbo ἔλαβεν literâ λ (ut apud Theocr. XXII. 119. XXV. 271.) existebat commodus versus Epicharmeus:

χαλκοῦ ὤνιον ἵνα μόνον κα τῆνον ὁ Ζεὺς ἔλλαβεν.

Deinde, probum esse κήκελήσατο, modo cum apostropho scriberetur, idemque valere ac καὶ ἐκελεύσατο, docuerat Koen ad Gregor. de Dialect. pag. 89. (Conf. Hesych. in 'Εκέλησεν.) Reliqua, quae sequebantur vulgo misere corrupta, sic restituenda idem vir doctus censuerat, ut unum versum conficerent haec verba:

παρθέμεναι αὐτὸν τε οἱ, καὶ τᾷ δάμαρτι θατέρᾳ.

Scilicet, verbum κήκελήσατο clausisse versum praecedentem, ille statuerat. At, ab hoc verbo initium debere fieri posterioris versus, superiora docebant: &, ut nimis violenta, sic parum necessaria nobis videbatur mutatio, παρθέμεναι αὐτὸν, pro eo quod libri dabant κατθέμεν αὐτῷ: quamquam (ne quid dissimulem) mendosius etiam κατθευμεν scribitur in membranis nostris; quod tamen ex κατθέμεν haud dubie corruptum. Quid multa? Si cum Casaubono cum eodemque Koenio statueris, (id quod facile quisque eis concesserit) in εἰκαῖται latere οἱ καὶ τᾷ, perquam verisimile debuit videri, duas voces αὐτῷ τε ex interpretatione ipsius voculae οἱ irrepsisse; quibus eiectis

legitimo modulo versus decurrit. Verum est utique, verbo παρατιθέναι potius quam κατατιθέναι uti Graecos in *adponendis* cibis: sed nil vetuit Epicharmum, quin altero perinde hîc uteretur verbo. Verum est porro, in μεναι saepius formari infinitivos apud Dores; sed & perinde in μεν: cuius generis plurima exempla congessit Maittaire, in Dialecto Dorica, pag. 236. In postrema voce, θατέρῳ, (aut θωτέρῳ, quod membranae habent,) quo pertineat & genus masculinum sive neutrum & dativus casus, exputare non potui: nec aliud quid succurrebat, quod ei substituerem, nisi θάτερα, quod erat a Koenio propositum. Casauboni quidem emendationem, ne quid amplius dicam, ipsum metrum reprobat. Malebam δευτέρᾳ, hoc sensu, *sibi simulque uxori*. Quaecumque ex Epicharmo hîc adferuntur, ea praetermisit Epitomator.

AD CAP. XVIII.

Τί δ' ἐστὶν ὁ καλούμενος ἱερὸς ἰχθῦς; Nempe qui apud Poëtam illo nomine adpellatur, Iliad. π'. 407.

Ὁ μὲν τὴν Τελχινιακὴν (sive Τελχινικὴν) Ἱστορίαν συνθείς. Tetigit hunc locum Fabricius, ubi de *Epimenidis* scriptis agit, Bibl. Graec. T. I. pag. 36. *Mox*, Τηλεκλείδης recte dedit ms. *Ep.* Perperam Τελεκλείδης edd.

Quae sequuntur duo testimonia, *Nicandri* & *Alexandri Aetoli*, desunt Epitomae. In Nicandri *vers.* 2. corrigendum esse μηνύσας φιλέρωσι, & deinde ἀμύνων pro ἀμείνων, perspecte viderat Gesner, p. 754. ubi de *pompilo pisce* egit. In membr. *A.* non μηνῦσαι cum circumflexo scriptum, sed μηνύσαι, aliquanto propius vero. In eisdem membr. dein est ἀμύνω: quod cum proximum esset vero, in ἀμείνω corruptum est in ed. Ven. & Bas. tum in ἀμείνων mutatum in ed. Cas.

Quum editum esset, Ἀλέξανδρος δ' ὁ Αἰτωλὸς ἐν Κρικαιεῖ, adnotavit Casaubonus: »Suspicor corruptam »esse vocem Κρικαιεῖ: fortasse pro Τριταιεῖ. Urbs in A»chaia fuit nomine Tritaea. Sed non dubito scripsisse »Athenaeum ἐν τῷ Ἁλιεῖ, ut alibi in hoc libro saepius.« — Citatur apud Nostrum ὁ Αἰτωλὸς Ἀλεξ. ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ἁλιεῖ, VII. pag. 296. e. Sed nimium quantum distat Κρικαιεῖ ab Ἁλιεῖ. Poëmatii titulum, quod hîc laudatur, Dalecampius in Indice Authorum hunc fecerat:

a » Κρικαισί: fortassis Κίρκη, vel Κιρκαίη, vel Κρίκοι.« Apud FABRICIUM, Bibl. Graec. T. I. pag. 665. ubi de *Alexandro Aetolo* agitur, sic citantur Athenaei verba: »'Αλεξ. ὁ Αἰτ. ἐν Κρικαισῖ, al. Κρικεῖ.« At ante omnia in promtu fuerat suspicari, terminationem vocis Κρικαισῖ ex vocula sequente εἰ perperam repetitâ adhaesisse. Atque istam suspicionem firmant nostrae membr. *A.* in quibus sic scriptum, ἐν Κρίκαις εἰ γνήσιον τὸ ποιημάτιον. Valet autem in illo codice Κρίκαι idem ac Κρίκα, quod recepi. Caeterum debuerit-ne Κίρκα librarius, aut quo sensu Κρίκα inscriptum fuerit illud poëmation, non definiam equidem. Dorico quidem idiomate scriptum fuisse, arguit postremum verbum prioris versus, qui hîc adponitur: eodemque idiomate scriptum eiusdem poëtae epigramma εἰς 'Αφροδίτην ὡπλισμένην, in Analectis Brunckii. T. I. p. 418.

In *priore* ALEXANDRI *versu*, pro ἐπὶ, quod erat in editis, ἔπι retracto accentu scripsi; sicut vers. sq. θεοῖς ὕπο, pro ὑπὸ, quod erat editum. Eodem *vers.* 1. Περιπάλας maiuscula litera initiali scripsimus, quod ibi nomen proprium esse videretur. Postremum eiusdem vers. verbum in ed. Ven. Bas. & Cas. 3. sic scribitur ἀνιοχεύει, in ed. Cas. 1. & 2. vero ἀνιοχεύει: tum in omnibus editt. *alter versus* sic incipitur, καὶ τὰ κάτω. Mihi in veterum membranarum scripturâ, ἀνιοχεύνης τὰ κάτω, latere id videbatur quod edidi, ἀνιάχευεν in imperfecto tempore, & deinde εἰς τὰ κάτω. Dorice ἀνιόχευεν pro ἠνιόχευεν dictum fuerit mutato spiritu; nisi plane ἀνιόχευεν oportuit.

Παγκράτης δὲ ὁ 'Αρκάς. Perperam h. l. Κράτης δὲ ὁ 'Αρκ. habet ms. *Ep.* Idem tamen paulo post recte Παγκράτης tenet. Quae ex PANCRATE hîc protulit Noster, eadem tacito auctoris nomine repetiit Aelianus, De Nat. Animal.
b XV. 23. Pro istis, ὅτι τοῦ χρυσοῦ γένους κατ' ἀνθρώπους ὄντες, suo arbitratu Aelianus (fortasse, ne totum istud caput ex Athenaeo a se descriptum proderet) ἐν τοῖς ἄνω τοῦ χρόνου scripsit: eodemque consilio & alia nonnulla mutasse videtur; nam & in *Variis Historiis* multa ex Athenaeo nostro idem Aelianus, tacito illius nomine, hausit, ut in Praefatione docuimus. Et ea quidem, de quibus hîc agitur, non ex ipsius Pancratis opere, sed ex *Athenaeo* desumsisse *Aelianum*, perquam verisimile inde fit, quod deinde ista, quae ex *Apollonio Rhodio* mox Noster refert,

pariter & ipſe ſubiecit; ubi auctorem illum eisdem verbis, quibus Athenaeus, nominat: Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἢ Ναυκρατίτης. Pro Ἐπωπεὺς, quod apud Athenaeum eſt, Ὀπωπεὺς ſcribitur apud Aelianum: ubi apud utrum errarint librarii, aegre definias. Pro mendoſo καταπισῖ, quod c
ex ed. Baſ. in editionem Caſ. propagatum erat, recte καταπιεῖν dedere mssti cum ed. Ven.

ἀχρεῖος οὖν γίνεται. » *Delphinus*, inquit auctor, *ſi pom-* » *pilum deguſtaverit, non fert impune, ſed ἀχρεῖος γίνεται*, » id eſt, *inutilis ſibi ipſi; ita ut* defendere ſe non queat, » ſed *mergis & laris expoſitus in littore iaceat.* Graecis ἀχρεῖοι » vel ἀδύνατοι appellantur, qui in idiotiſmo noſtro *impo-* » *tentes.* « Casaubonus. — *Mox*, in verbo σφαδᾴζων mediam vocalem α *ſubſcripto iota* notavimus, praeeuntibus noſtris membr. *A.* in quibus σφαδαίζων ſcribitur. De qua ſcriptura licet alibi nihil obſervatum repererim, diſerte tamen ab Etymologici M. auctore (p. 737, 20 ſq.) monitum video: Ἰστέον ὅτι τὸ σφαδᾴζειν καὶ ματᾴζειν καὶ βορᾴζειν καὶ τερᾴζειν, ἔχει τὸ ι προσγεγραμμένον· πρῶτον μὲν, ἀπὸ τοῦ ματαΐζειν καὶ σφαδαΐζειν καὶ τῶν ὁμοίων, τοῦ α καὶ τοῦ ι συναιρουμένου· δεύτερον δὲ, &c.

Quod in utroque noſtro codice legitur, ἀρπυίαις τε καὶ λάροις, id haud dubie mendoſum: & recte αἰθυίαις pro ἀρπυίαις poſuere editores. Sic etiam olim apud Athenaeum Aelianus legerat; ſed, loco nominis paulo rarioris, interpretamentum poſuit, κορώναις ἐναλίαις: prorſus ut apud veteres Grammaticos (Heſychium & Etymologum) αἴθυιαι exponuntur ἐνάλιαι κορῶναι.

ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ταῖς κητείαις παρεδρευόντων ἀνδρῶν παρανομεῖται. » Hoc eſt, *interdum etiam ab hominibus* » *iis qui in cetariis degunt violatur.* Dalecampius poſtremum » verbum emendabat, ſcribens κρεανομεῖται « [nempe, *in fruſta dividi*, interpretatus ille erat:] » non facturus pro- » fecto, ſi animadvertiſſet, auctorem conſulto conſilio uſum » verbo παρανομεῖσθαι, tamquam abominans eorum au- » daciam qui *delphinos* capere atque iis veſci ſuſtinerent. » Veteres non multo religioſius ab humana carne abſti- » nebant, quam ab eſu delphinorum. Propterea Oppianus » [Ἁλιευτ. ε΄. 519 ſqq.] veteres Byzantii incolas, qui di- » verſâ hac in re conſuetudine a caeteris Graecis uteban- » tur, graviſſimis verſibus deteſtatur; quos non gravabor » aſcribere, interpretationi huic firmandae:

c »Ἀλλ' ἔμπης καὶ τόσσον ἐνηείῃ προφέροντας
»Θρήϊκες ὑβρισταὶ, καὶ ὅσοι Βύζαντος ἔχουσιν
»ἄστυ, σιδηρείοισι νοήμασιν ἀγρώσσουσιν.
»ἦ μέγ' ἀτυρτηροὶ καὶ ἀτάσθαλοι! οὐδέ κε παίδων,
»οὐ πατέρων φείσαιντο, κασιγνήτους δ' ὀλέκοιεν
»ῥηϊδίως. —

»Vides, in eâdem poni lance esum delphinorum & parri»cidium: quoniam, ut dixi, inter ea *quibus vesci fas non »censebatur*, fuit *Delphinus*. Hieronymus, Adversus Iovi»nianum libro secundo: *Si enim quod movetur & vivit ad »vescendum factum est, & praeparatum gulae; respondeant mi»hi, cur elephanti, leones, ursi, leopardi, lupi; cur viperae, »scorpii, cimices, culices, pulicesque; cur vultur, aquila, »corvus, accipiter; cur ceti* d e l p h i n e s, *phocae, minutae»que cochleae conditae sint.* Libro XIII. [apud Nostrum, »pag. 606. d. e.] narratur, Coeranum quemdam Mile»sium, cum forte in piscatores publici ritus degeneres in»cidisset, qui captum delphinum erant in frusta dissecturi, »pecuniâ suâ vitam illius & libertatem redemisse. Scien»dum tamen, mutatis moribus paulatim hanc superstitio»nem mutasse. Quare, iam inde a Galeni temporibus »repertos esse qui delphini carnibus vescerentur, nullum »dubium est. Non enim caussam aliam invenias, cur de »qualitate eius cibi princeps ille medicus disserat lib. III. »De Facultatib. Alim. non uno loco.« Casaubonus. — Verba ista, ὑπὸ τῶν ταῖς κητείαις (κητίαις ms. *A*. suo more) παρεδρευόντων ἀνδρῶν, minus commode cum a Dalecampio conversa nobis visa erant, *ab iis qui cetariis assident*; tum a Casaubono, *ab hominibus iis qui in cetariis degunt*. Rectius H. Stephanus, in Indice illius verissime nominati Graecae Linguae Thesauri, p. 1211. d. monuit, κητείας Athenaeum hic *capturas* (vel *venationem*) *cetorum* dixisse. Verbum vero παρεδρεύειν, ut docuit idem vir longe doctissimus, Thes. T. I. pag. 1086. b. de his dicitur, qui *assidui sunt in aliqua re*, qui *assidue in opere aliquo occupantur*.

Τιμαχίδας ὁ Ῥόδιος ἐν τῷ ἐνάτῳ τοῦ Δείπνου. »Ti»machidam *Grammaticum* laudant aliquoties Harpocra»tion, Comici Scholiastes, Hesychius, & ipse Athenaeus »libro ultimo. [pag. 678. a.] At hic *poëta* fuit: est enim »versus heroicus qui ex illo affertur. Sed videtur Eusta»thius longe aliam lectionem invenisse. Scribit enim ex

»hoc loco: *Quidam* τὸν ἱερὸν ἰχθὺν *esse volunt* τὸν πομπί- e
»λον· ὡς Τιμαχίδας, φάμενος, πομπίλοι ἰχθῦς ἱεροὶ ὡς
»οἷα σωτῆρες τῶν ναυτιλλομένων.« CASAUBONUS. — Quemadmodum Callimachus (ut hoc utar) idem & Grammaticus fuit & poëta, sic nihil impedit, quo minus credamus, *TIMACHIDAM Rhodium*, cuius *Glossas* & observationes grammaticas saepius laudat Athenaeus, (vide I. 31. e. II. 53. c. XIV. 677. c. XV. 699. e.) eumdem esse potuisse Poëtam, qui *Coenae* vel *Coenarum libros undecim*, *aut plures*, *epico carmine conscriptos* ediderit: de quo confer Nostrum I. 5. a. & III. 82. d. ibique a nobis notata. Caeterum Eustathius ad Iliad. π'. pag. 1088. l. 15. unde illum sesquihexametrum arripuerit, quem *Timachidae* adscribit, expurare nondum potui. Media inserta sunt ista verba apud Eustathium pluribus citatis, quae ex Athenaeo deprompta sunt omnia. Atqui nec vetustae nostrae membr. *A.* hoc loco ab edita scriptura discedunt, nec Epitomator in suo Athenaei codice quidquam aliud repererat; nam in Epitoma etiam sic plane exhibetur ille locus: Τιμαχίδας δέ φησι· Καβιοί τ' εἰνάλιοι, καὶ πομπίλοι, ἱεροὶ ἰχθῦς.

Ἤριννά τε &c. Haec, & quae mox adferuntur ver- d
ba huius poëtriae, omisit Epitomator. Sed Ἤριννα nomen poëtriae perspicue declaratur in membr. *A.* quo magis miratus eram, cur *Corinnae* in eius locum substituerint editores. At nimirum, cum η litera in vetustis codicibus saepe similis admodum sit literae κ, in codicibus nonnullis, velut in Paris. *B.* & *C.* (ut h. l. adnotavit Villebr.) perperam κριννα scriptum est, & in *C.* praeterea etiam vocalis ο super litera ρ inter lineas adposita. Tres *Corinnae*, quarum mentionem Suidas fecit, *Lyricae* fuere poëtriae. ERINNA vero, ut docet idem Suidas, ἐποποιὸς fuit, id est, *carmina condidit hexametris versibus comprehensa*; quales sunt isti duo, qui hic citantur. In quorum altero quum πομπεύσαις mendose ederetur, monuit CASAUBONUS: »Scribe πομπεύσαις: est enim precantis oratio.« Et sic iam H. STEPHANUS correxerat, eosdem versus citans in Thes. Ling. Gr. T. III. pag. 199. c. Wolfius in Poëtriis Graecis, pag. 46. ad *Corinnam* referens istos versus, πομπεύσῃς edidit, nescio quid secutus. Subiunctivus quidem modus, quod sciam, pro optativo non usurpatur, nisi ubi praecessit μὴ particula negativa. In priore versu, pro ἰχθῦς, perperam ἰχθὺν habet ms. *A.* Quam vero *Erinna* dicit ἐμὰν ἀδεῖαν

ἑταίραν, *meam dulcem amicam*, videtur ea *Sappho* fuisse. Suidas certe, de *Erinna* loquens, ἦν δὲ ἑταίρα, inquit, Σαπφοῦς, καὶ ἰσόχρονος.

AD CAP. XIX.

e ποταμὸν Ἴμβρασον. Perperam Ἥμβρασον ms. *Ep.*

Χησιὰς εὐπατέρεια. »Haec est *Chesias* nympha, unde »aliquot loca in insula Samo sunt denominata, quorum »mentio apud Geographos. Quin ipsos Sami incolas *Che-* »*sienses* aliquando fuisse dictos memoriae proditum est ab »interprete vetere Nicandri. Χησιεῖς, inquit, πρῶτον ᾤκησαν ἐν Σάμῳ· εἶτα Ἀστυπαλαιεῖς.« CASAUBONUS. — Vide Scholia ad Nicandri Alexipharm. vs. 150. p. 41. edit. Schneid. Confer Spanhem. ad Callimachi Hymn. in Dianam, vs. 228. *Versu seq.* pro ἀπείριτον, suo arbitratu Epitomator ἀμήχανον scripsit.

f Pro λέγουσα τάδε, quod perperam legebatur, λέγουσαν τάδε corrigendum monuit CASAUB. *Mox* deinde idem: »Scribe, Πατρὸς ἐμοῖο φίλου. Sic melius quam »φίλον. Perpetuum est, ut loquuntur, patris epitheton φί»λος. Elegans periphrasis est amici in illis, συμφράδμονα »θυμὸν ἀέξων.« — Et φίλου recte dedit codex mstus uterque; sed & ἐμεῖο, pro ἐμοῖο; & συμφραδ. pro συνφραδμ. quae perperam edita erant. ἀέξων vero iam recte in ed. Cas. positum erat, pro mendoso ἕξων, quod habebant ed. Ven. & Bas.

a Perquam corruptus in ed. Ven. & Bas. legebatur versus,

ποικίλον ὠκυάλων νήσων ἀλινόνα δῶλον.

Ac paulo etiam magis corruptus in ed. Bas. & Cas. ubi ὠκυάλον erat pro ὠκυάλων, quod cum ed. Ven. recte tenent membr. *A.* (In *Epit.* desunt illa verba, ποιῆσαί τε τὸν ποικίλον &c.) Quae monstra absque ulla animadversione praetermissa a Casaubono merito mireris. Statim vero, νήσων, quod & membranae quidem tenent, ex νηῶν esse corruptum adparebat: quod Dalecampii aciem non effugerat. Tum δῶλον, unde arripuerint editores, nescio. Cum reliquus sermo in istis versibus non sit Doricus, δοῦρος illud, quod est in membranis, haud dubie in δοῦλος fuit mutandum: nisi forte aliud nescio quid latet sub ista voce. Quod adiiciebatur ἀλινόνα, id *aequoreum* reddidit Dalecampius: at nec est illud graecum vocabulum; &,

nem, φιαρὴ ἠὼς, *splendida aurora*. Et superest idem voca- a bulum φιαρὸς apud Nicandr. Alexiph. 91. & apud eumdem cuius sunt isti versus Theocritum, Id. XI. 21. Nec vero φιαρὸς solum, verum etiam φιερὸς eâdem notione dixisse veteres, discimus ex alia apud Hesychium glossa, quae obscurata quidem hodie sic legitur, vocabulo Φίδυα proxime subiecta: Φιαρόν· καθαρὸν, λαμπρὸν, ἁγνὸν, ἱλαρόν. Ubi ex ipsa literarum serie, (cum praesertim Φιαρὸν iam supra suo loco positum legatur) liquido adparet Φιερὸν scriptum oportuisse: de quo perspecte monuit Hemsterhusius ad Thomam Mag. pag. 863. Caeterum quum totâ hac disputatione perpetuo vocabulum ἱερὸς recurrat, nil mirum est, rarius vocabulum φιερώτατον iam olim in θ' ἱερώτατον mutatum esse a librariis, cum praesertim formae literarum Φ & Θ non nisi situ fere differant: quare & alibi subinde temere inter se permutatas videmus; veluti IX. 368. d. ubi ῥόθου vulgo editur, ῥόφου scribitur in ms. *A*. Similiter VII. 276. b. super θαλλοὺς aliam scripturam φάλλους indicatam in cod. Par. *B*. vidimus: apud Polybium vero XV. 34, 6. pro εὐφυέστατον in pluribus codicibus εὐθυέστατον scriptum perperam olim observavimus. Nam de earumdem literarum θ & φ permutatione ex dialecto, hîc non cogitandum; de qua obiter monuit Auctor noster lib. XI. pag. 449. f. ex professo vero Maittaire, in Dialectis pag. 150.

Διονύσιος δ' ὁ ἐπικαλούμενος Ἴαμβος. »Mirabar cum b »haec legerem: & suspicabar scribendum Ἰαμβοποιὸς, »ut alibi scriptum in his libris. Sed alterum tuetur, supra »membranarum auctoritatem, Clemens Alexandrinus li»bro quinto.« Casaubonus. — Est alius poëta, unus aut alter, cuius nomen iam non succurrit, quem ἰαμβοποιὸν subinde adpellat Noster: sed Dionysius nullus isto cognomine memoratur. Diserte autem Διονύσιος ὁ Ἴαμβος non modo Clementi Alexandr. laudatur, p. 674. ed. Pott. sed & Plutarcho, de Musicâ pag. 1136. c. denique Suidae, in Ἀριστοφάνης Βυζάντιος, ubi *Dionysium Iambum* in numero eorum nominat, quos praeceptores habuerat Aristophanes Grammaticus. Nec vero turbari debuisse Casaubonum isto cognomine monuit Cuperus Observ. lib. III. c. 13. p. 366 sq. cum simili quadam ratione (*abstracto* nomine, quod aiunt, pro *concreto* posito) Νοῦς cognominatus fuerit Anaxagoras, Νίκη vero Minerva, *Concordia* Vitellius.

Cum perperam editum esset, Ἀκηκόαμεν γοῦν ἀλιέως Ἐρετικοῦ τῶν (rectius τὸν ed. Ven. & Bas.) ἱερὸν ἰχθὺν καὶ ἄλλων πολλῶν &c. adnotavit CASAUBONUS: »Lego, »Ἀκηκ. γ. ἀλιέως Ἐρετρίου καὶ ἄλλων πολλῶν ἁλιέων καλούν»των τὸν πομπίλον ἱερὸν ἰχθύν. Hanc sententia lectionem po»stulat. «— At Ἐρετρικοῦ τὸν ἱερὸν ἰχθὺν καὶ ἄλλων &c. recte dedit mstus codex uterque. Et ista verborum traiectio nonnihil incommoda quidem poterat videri; sed ferenda tamen fuit. *Mox* deinde, πηλαμύδι recte c item dedit codex uterque, non πηλαμίδι. *Homericus* versus, qui continuo adponitur, est ex Iliad. π'. 407, ut iam supra notavimus: ad quem versum in Scholiis a Villoisono editis nonnulla ex his leguntur, quae de *sacro* dicto *pisce* Athenaeus adfert. Plura vero habet Eustathius, ex Athenaei Epitomâ descripta.

CALLIMACHI duo versus, qui sequuntur, hinc inter Fragmenta Callimachi retulit Bentleius, num. 37. In eiusdem fragmento ex *Epigrammatibus*, pro ἱερὸς δέ τις ἱερὸς ἰχθῦς, quod hîc erat editum, inferius pag. 327. a. legitur, Θεὸς δέ οἱ ἱερὸς ὕκκης, ubi nihil discrepantiae ex ms. *A*. adfertur, nisi quod in eo ὕκης simplici litera κ scriptum. Ibidem Epitomator nihil aliud, nisi haec verba, posuit: Τὸν ὕκην Καλλίμαχος ἐν Ἐπιγρ. ἱερὸν ἰχθῦν καλεῖ: hoc loco vero fragmentum istud prorsus silentio praetermisit. At codex *A*. hoc loco sic scribens, ἱερὸς δέ τοι ἱεροσύκης, in posteriore fragmenti parte istam alterius loci scripturam ἱερὸς ὕκης haud obscure atque etiam certissime confirmat: in priori autem parte incertos nos relinquit, utrum ἱερὸς δέ τοι, ut hoc loco, an Θεὸς δέ οἱ, ut altero loco habet, scripserit poëta. Ex codicibus Paris. *B*. & *C*. nihil hîc adnotavit Villebrune. Bentleius vero in Callimachi Fragm. 72. ex codice msto, qui Londini in Regia Bibliotheca servatur, scripturam hanc protulit, ἱερὸς δέ τις ἱεροσύκης.

ὡς καὶ ἱερὸν βοῦν, τὸν ἄνετον. Sic mssti & edd. itemque Eustathius. Eamdem vero interpretationem commemorans Scholiastes Villoisoni ad Il. π'. 407. τὸν ἀνιέμενον pro τὸν ἄνετον scripsit. Conf. Hesychii Interpretes ad voc. Ἄφετοι. Paulo vero copiosius Eustathius, sive ex vetere quodam Homeri interprete, sive quod suo arbitratu amplificaverit Athenaei verba, ἄνετον, inquit, τοῖς κρατοῦσι κατὰ θάλασσαν ἱερωμένον, ὃ ἐστιν ἀνακείμενον. ὡς καὶ βοῦν ἱερὸν,

τὸν ἀγκίλαἶον καὶ μέγαν καὶ ἄνετον &c. *Ibid.* οἱ δὲ, τὸν μέγαν. Sic interpretatur Scholiastes minor. *Ibid.* ἱερὸν d μένος Ἀλκ. Odyss. θ'. 385. & ν'. 20. & 24.

Τινὲς δὲ, τὸν ἱέμενον πρὸς τὸν ῥοῦν. » Fuêre qui dicerent, » piscem ἱερὸν non quasi *sacrum* dici, sed quasi ἱέμενον πρὸς » τὸν ῥοῦν, sive κατὰ ῥοῦν, ut apud Eustathium: quorum » neutrum est Graecum, si, ut interpretes, ἱέμενον aspi- » rans vertas *avidum*. ἵεσθαι est ὁρμᾷν, *ferri*; & sensus est, » ita dictum piscem hunc, quod *aquae fluxum sequatur*. « CASAUBONUS. — Mireris vero nullam prorsus mentionem a viro docto factam lectionis, quam ed. Ven. & Bas. exhibebant, τὸν ἰχθύμενον πρὸς τὸν ῥοῦν, in cuius locum ipse tacite τὸν ἱέμενον (sic) edi curavit. Nempe ἰχθύμενον, quod habent veteres editiones, in recentioribus mstis legitur: sic certe in ms. Paris. *B*. scribi testatur Villebrunius; pro quo in eiusdem codicis ora ab eadem manu νηχόμενον scriptum ait. At ἱέμενον ex aliis msstis adnotatum repererat Casaubonus, ut ex ora exempli editionis Basileensis, quod ipsius olim fuerat, intellexi. Quam scripturam, (ex Eustathio etiam a Gesnero pag. 58. citatam) Dalecampius probaverat, sed perincommode (praeeunte eodem Gesnero) *aquae fluentis avidum* interpretatus erat. Habet autem eamdem scripturam, ἱέμενον, etiam uterque noster codex mstus. Pro qua si quis ἱέμενον maluerit repositum, nihil repugno; bene gnarus, sic praecipi vulgo a Grammaticis, ἵεμαι cum aspero spiritu significare *cupio*, ἴεμαι vero (leni spiritu) *eo*, *cum impetu feror*. (conf. Etymol. M. in Ἴεντο.) Sed, verum si quaeris, ipsum illud verbum ἵεμαι, quod *cupio* vulgo interpretantur, proprie ac primitus *mitto me*, *coniicio me*, *feror*, significare intelliges. Dictio πρὸς τὸν ῥοῦν poterat etiam intelligi *contra fluxum*: sed facile adsensus sum Casaubono, πρὸς cum Eustathio in notione praepositionis κατὰ accipienti. Simile est quod ex Aristotele H. Stephanus protulit, Thes. T. III. pag. 674. f. πρὸς τὸ πνεῦμα πέτονται, *volant vento secundo*. Similiter πρὸς ὀρθὴν dicimus, *lineâ recta* vel *ad lineam*; & id genus alia.

AD CAP. XXI.

Ubi ex CLITARCHI *Glossis* citantur ista verba, Οἱ ναυτικοὶ πομπίλον ἱερὸν ἰχθὺν προσαγορεύουσι, clarior fo-

d ret oratio & sermonis usui convenientior, si τὸν πομπίλον adiecto articulo scriptum fuisset.

Ἐρατοσθένης δ' ἐν Ἑρμῇ φησίν. Sic ms. *A*. Pro quo, mutata verborum serie, Ἐρατ. δέ φησιν ἐν Ἑρμῇ editum erat. Omisso (ut solet) libri titulo Epitomator nude Ἐρατοσθ. δέ φησιν scripsit. Carmen illud *Eratosthenis, Mercurius* inscriptum, iam supra citatum fuit a Nostro, lib. V. pag. 189. d. ubi vide notata: & conf. Iacobs Animadv. ad Anthol. Vol. I. Part. 2. pag. 313. Quos *vers.* 1. dicit ἰούλους, adparet non esse nunc *insecta* illa vel *vermes multipedes*, qui ἴουλοι vulgo nominantur; sed *pisciculos* illos, qui ἰουλίδες aliàs vocantur, de quibus infra pag. 304. extr. nonnihil commemoratur: de quo etiam Dalecampius hîc monuit. Eodem vero modo, (ut adnotavit Gesner pag. 465.) Synesius etiam *iulos* pro *iulidibus* dixisse videtur. *Piscantes*, inquit, *circa quoddam Africae litus loco petroso adulti quidem capiebant muraenas & locustas grandes: minores vero natu, viles gobios & iulos:* κωβιοὺς εὐτελεῖς καὶ ἰούλους. Vide Synesii Epist. 4. pag. 167. edit. Petav.

Vers. 2. ἠέ γε νεινήτιν editum erat, nullo sensu. Veram scripturam recte expressit Dalecampius, *barbatum mullum* latine reddens; respiciens puto eamdem dictionem p. 324. f. ex Sophronis Mimis Dorico idiomate expressam, τρίγλαν γενεάταν. Simillima vero ratione hoc loco Ionica dialecto ἠὲ γενειῆτιν τρίγλην dedere nostri codices mssti. *Ibid.* περκάδα κίχλην, *nigris maculis distinctum turdum.* περκὰς, est forma foeminina, respondens masculino περκὸς vel περκνός. Apte autem convenit ista nominis forma cum duplici forma verbi ab Hesychio adnotata: Περκάζει· μελανίζει, ποικίλλει. Περκαίνειν· διαποικίλλεσθαι.

e Ἐκ ταύτης ἡμῶν τῆς ὀψολογίας ὁ καλὸς Οὐλπιανὸς ζητείτω, &c. »Post longum sermonem de *sacro pisce*, prius»quam ad *apuas* transeat Deipnosophista, Ulpiano quae»stionem unam proponit ex *Archestrati Opsologia*. Fa»cit enim ille poëta mentionem cuiusdam *piscis qui in* »*Ponto & Maeotide reperitur*; quem tamen non nominat, »quia illum ἐν μέτρῳ οὐ θέμις εἰπεῖν, repugnante modu»lo syllabarum eius nominis legi heroici carminis. Non »solvitur proposita quaestio ab Ulpiano: nisi desunt ho»die illius verba, quod non puto. Doctissimo autem Ges»nero assentior, existimanti [de Aquatil. pag. 52.] *an*»*tacaeum* piscem intelligi. Ea vox non magis epicum ver-

» sum potest ingredi, quam elegiacum nomen *Tusicanus*, « » de quo Ovidius conqueritur. Secunda utrobique est bre» vis. Unum video posse obiici huic sententiae. Nam *an» tacaeum* describunt veteres sine ossibus, spinis, squamis: » quare illum non videtur habuisse notum Archestratus, » qui solam ex omnibus piscibus talem faciat anguillam: » ἣ φύσει ἐστὶν ἀπύρηνος μόνος ἰχθύς. Sed de his verbis plu» ra cap. XIII. [nempe ad pag. 299. a.] « CASAUBONUS. — Vide eiusdem & *Corayi* notata ad loc. cit. *Antacaeum* dicere voluisse Archestratum coniectaverat etiam DALECAMPIUS. Caeterum in Athenaei verbis hoc loco mira est ac vix tolerabilis ἀνακολουθία. Qualis enim est ista orationis consecutio? Οὐλπιανὸς ζητείτω, κατὰ τί Ἀρχέστρατος - - - εἰπὼν, (εἰπὸν proprius error est edit. Cas. 2. & 3.) - - - τίς οὗτός ἐστιν, ὅν φησιν &c. Nec tamen in his quidquam, quod sciam, mutant membr. *A.* Multo vero commodius Epitomator: Ἀρχεστράτου ἐν ταῖς καλαῖς περὶ ὀψολογίας ὑποθήκαις εἰπόντος περὶ τῶν ἐν Βοσπόρῳ ταρίχων, - - - τίς οὗτός ἐστι ζητητέον, ὅν φησιν οὐ θεμιτὸν εἶναι ἐμμέτρως εἰπεῖν. Ubi quidem quod inter verba ἐν ταῖς καλαῖς & ὑποθήκαις interserit ista περὶ ὀψολογίας, non idcirco putandum intercidisse haec in Operis plenioris exemplis: nam & satis per se intelligebatur, quasnam *Archestrati* ὑποθήκας dixerit Noster; (conf. pag. 278. e.) & praemissis illis verbis, Ἐκ ταύτης τῆς ὀψολογίας, quae praetermisit Epitomator, clare etiam id ipsum indicabatur. De anacoluthia sermonis monuerat etiam CASAUBONUS: » Adverte loquendi genus, κατὰ τί εἰπὼν Ἀρ» χέστρατος, pro εἰπόντος Ἀρχεστράτου. « Quod autem adiicit: » Pro ζητείτω, *quaerat*; male quidam ἐζήτησε, *quaesivit*: « unum Dalecampium dicit, qui *quaesivit* in versione posuerat.

Caeterum in ARCHESTRATI verbis non solum illud dubitari poterat, quis esset *piscis* quem dixit *epico carmine non posse nominari*: (quamquam id quod ait, τὰ λευκότατα, mire etiam convenit cum eo quod de *antacaeo salsamento* lib. III. pag. 118. d. legitur, τάριχος ἀντακαῖον ὑπόλευκον:) sed & reliqua sententia haud satis in liquido est. Mihi illud certum videbatur, *vers.* 1. non ἄλλα, ut vulgo, sed ἀλλὰ scriptum oportuisse; istaque verba ἀλλὰ προσίστω ad sequentia fuisse referenda. Sic videtur etiam accepisse Epitomator, qui, omissis prioribus poë-

tae verbis, non nisi ista adposuit, *προσίστω μηδὲν ἐκεῖ στερεᾶς σαρκὸς &c.* Idem, quum *ἐναυξηθέντος* pro *αὐξηθέντος* scripsit, interpretationis caussa verbo composito usus est: nam in poëtae verbis ad *Μαιώτιδι λίμνῃ* adparet subintelligendam praepositionem *ἐν*, quam non recipiebat versus. *Solidam carnem*; *στερεὰν σάρκα*, *quam procul abesse vult* lurco, cum VILLEBRUNIO intelligo *duram rigidamque*, qualis est piscis annosioris & qui ad nimiam molem excrevit. Sic quidem infra pag. 306. b. ab eodem poëta opponi inter se video piscem *στερεὸν*, & eum qui sit *μὴ λίαν μέγας*.

AD CAP. XXII.

f 'ΑΦΤ'ΑΙ. Καὶ ἑνικῶς δὲ ἀφύην λέγουσιν. » Graeci » fere *ἀφύας* dicunt numero multitudinis. Attici quidem » *ἀφύην* nunquam, si credimus antiquis Grammaticis. He- » sychius: Λέγουσι δὲ Ἀττικοὶ ἀφύας πληθυντικῶς· ἑνικῶς » δὲ οὐδέποτε. Sed huius contrarium probat Comici inter- » pres [ad Equit. 642. & ad Acharn. 640.] prolatis ver- » bis ex eiusdem Tagenistis, *ἅλις ἀφύης μοι*. Qua de re » plura mox Noster. [pag. 285. e.] Iudicium Aristarchi » subit mirari, qui *πληθυντικῶς* usurpari hoc verbum no- » luerit: aususque sit culpae notam affigere locis illis Co- » micorum quos recensuit, ubi vox *ἀφύαι* habebatur. » Scholiastes Aristophanis ad illa, Φαληρικὰς ἀφύας, ex » Avibus: [vs. 76.] Ἀρίσταρχος δὲ οὐκ ἀποδέχεται πλη- » θυντικῶς, διὰ τὸ χ. Olim eruditissimum Gesnerum [De » Aquatilib. pag. 66.] torserunt postrema verba. Nos ad » libros Diogenis pridem docuimus, *τὸ χ* esse culpae no- » tam: quare in antiquorum poëtarum scholiis saepe le- » gas *διὰ τὸ χ*. hoc est, propterea Critici huic versui » praefixerunt *τὸ χ*. ut vocis *κατάχρησιν* aut insolentiam » indicarent. « CASAUBONUS. — Vide Eiusdem & Menagii Notas ad Laërt. III. 65. De usu singularis numeri in isto nomine rectius, quam Hesychius, praecepit Etymologici auctor: Εἴρηται δὲ ἑνικῶς σπανιάκις, πλεονάκις δὲ πληθυντικῶς.

ὥστ' οὔτ' ἀφύη νῦν ἔσθ' ἁπλῶς. Ad mendosam scripturam, *ὥστ' οὔτ' ἀφύην νῦν*, notavit CASAUB.: » ARISTONYMI locus paulo post scribitur melius, *ὡς τοῦτ' ἀφύη » μὲν ἔσθ' ἁπλῶς.* « — Nempe sic vulgo scribebatur pag.

285. e. At, non ὥς τοῦτ' scriptum oportuisse, sed (quem- f
admodum hoc loco) ὥστ' οὖτ', perspicue adparet ex p. 287. d. ubi idem fragmentum paulo auctius occurrit.

καὶ ἡ μὲν ἀφρῖτις λεγομένη οὐ γίνεται ἀπὸ γόνου, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐπιπολ. &c. Rem habes in Hist. Anim. lib. VI. 15. sed verbis paulo diversis: & loco nominis ἀφρῖτις, ibi est ὁ καλούμενος ἀφρὸς. Pleraque vero gemina his, quae apud Athenaeum leguntur, habet Suidas in Ἀφύα, ducta e Scholiis in Aristoph. Equit. vs. 642. *Mox*, ubi est ἀφύη κωβῖτις λεγομένη, debuerant puto librarii ἀφύη. ἡ κωβῖτις λεγομ. adiecto *articulo*; quemadmodum fere apud Suid. & Scholiast. Aristoph. ἑτέρα δέ ἐστιν ἡ λεγομένη κωβῖτις. Apud Aristot. l. c. est ὁ καλούμενος κωβίτης: & κωβίτης habet hoc loco etiam ms. *Ep.* sed tenet foemininum λεγομένη. Masculinum vero κωβίτης mox ex Dorione adfertur.

ἐκ τῶν μικρῶν καὶ φαύλων τῶν ἐν τῇ ἄμμῳ διαγενομένων κωβιδίων. »Interpretatur Athenaeus ista Aristotelis, »γόνος ἐστὶν ὁ κωβίτης κωβιῶν τινων μικρῶν καὶ φαύλων, »οἳ καταδύνουσιν εἰς τὴν γῆν. Propius ad philosophi ver»bum καταδύνουσιν, accedit lectio librorum Suidae, τῶν »ἐν τῇ ἄμμῳ φερομένων.« CASAUBONUS. — Perperam ἅμμῳ cum aspero spiritu legebatur in editionibus omnibus; sic & paulo post, ἐκ τῆς ἅμμου. Recte ἄμμῳ & ἄμμου mssti.

γίνεται δὲ καὶ ἄλλη ἀφύη, ὁ γόνος τῶν μαινίδων. Con- a
iunctionem δὲ opportune dedit ms. *Ep.* Nescio an eamdem agnoscat ms. *A.* Bene vero cum ed. Ven. habet codex uterque ὁ γόνος, absque verbo ἐστί: quam verborum structuram nil opus erat ut ex Aristotele refingeret editor Basileensis. Quod pro γόνος apud Suidam perperam γένος legitur, idem error est apud Comici Scholiasten l. c.

καὶ ἄλλη δὲ ἐκ τῆς μεμβράδος. Sic & Suid. & Scholiastes modo laudatus, καὶ ἄλλη ἐκ τῆς μεμβράδος. Apud Aristotelem vero l. c. propemodum contrarium: ἐκ δὲ τῆς Φαληρικῆς (nempe ἀφύης) γίγνονται μεμβράδες. De diversa scriptura μεμβρὰς & βεμβρὰς paulo post erit dicendi locus. *Ibid. καὶ ἔτι ἄλλη ἐκ τῶν μικρ.* Sic commode ms. *A.* & καὶ ἄλλη (absque ἔτι) ms. *Ep.* ut apud Suid.

Δωρίων -- κωβίτην τινὰ ἑψητὸν λέγει. Lubens h. l. tenui κωβίτην cum edd. & ms. *Ep.* masculino genere, quod

sequenti vocabulo ἰψητὸν magis convenire videbatur. Nec aliud debuisse videtur ms. *A.* in quo χαβίτιν, iota quidem in ultima syllaba pro η ponens suo more; sed in penultima accentum tenens *acutum.* *Ibid.* ἰχθυδίου δὲ ὄνομα ἀθερίνη. Conf. pag. 300. f. Pro ἀθερίνη perperam olim apud Aristot. VI. 17. ἀνθερίνη legebatur: mendam correxit Camus. *Ibid.* καὶ τριγλῖτιν ἀφύην. Foemininam terminationem uterque codex mstus dedit. Et eâdem formâ foemininâ rursus haud dubie utitur idem Dorion p. 287. c. ubi tertium casum τριγλίτιδι habes. Sed in nominativo & accusativo *circumflectenda* erat penultima, ut in ἀφρῖτις, χαβῖτις, aliisque.

Ἐπίχαρμος δ' ἐν Ἥβας γάμῳ &c. »Ait. auctor, *Epi-*
b »*charmum*, *in Hebae Nuptiis*, ἐν μεμβράσι καὶ καμμά-»ροις τὰς ἀφύας καταριθμεῖσθαι: *inter membradas & camma-*»*ros recensere apuas.* Poëtae verba habes inferius in sermo-»ne de *bocibus*: sed ibi [p. 286. f.] scribitur σμαρίδες, »ἀφύαι, κάμμαροι, non, ut hîc, μεμβράδες.« Casaubonus. — Idem Epicharmi versus, quem dicit Casaubonus, iterum legitur p. 306. c. ubi pariter σμαρίδες scribitur: nec verò ob id, quod hîc dicit Athenaeus, tentanda erat ista scriptura; nec vetat quidquam quo minus credamus recte ibi & suo loco stare illud nomen pisciculi, quod & alibi occurrit, ut pag. 313. a. & b. de quo conf. Hesychium in Σμαρὶς, & Gesnerum pag. 523. Et in eodem ipso versu, de quo agitur, qui sic sonat,

ἔτι δὲ ποττούτοισι βῶκες, σμάριδες, ἀφύαι, κάμμαροι: *membradibus* per metri legem ne fuerat quidem locus: nam βαμβραδόνας vocari istos pisciculos ab Epicharmo in Hebes Nuptiis, non μεμβράδας, diserte docet auctor noster pag. 287. b. Itaque cum hoc loco idem auctor ait, ab eodem Epicharmo in eodem dramate *apuas commemorari simul cum membradibus atque cammaris;* intelligi par est, in isto dramate versui ei, quem modo adposuimus, proxime subiectum fuisse illum, qui pag. 287. b. & p. 305. c. legitur, a nomine βαμβραδόνες incipiens. Quod vero addit Athenaeus, de eodem Epicharmo loquens, cum ait, διαστέλλων τὸν λεγόμενον γόνον: versum illum, qui huc spectabat, nusquam adposuit Deipnosophista.

Ἱκέσιος δέ φησι· &c. » *Apuarum genera duo* facit *Hice-*»*sius*, antiquus medicus. Τῆς ἀφύης, ait, ἡ μὲν λευκὴ, ἡ »δὲ ῥυπαρωτέρα ταύτης. Emendant docti [nescio qui,

» quorum meminit Dalecamp.] ἡ δὲ λιπαρωτέρα: non b » animadvertentes, opponi ratione coloris τὴν ῥυπαρὰν » τῇ λευκῇ. Alibi docemus, vocem ῥυπαρὸς & πιναρὸς non » *sordes* significare interdum, sed *colorem* qualis est *vestis al-* » *bae quae* habendo *facta est sordida*. Nihil igitur mutemus: » sed libros sequamur; cum praesertim sequatur, διαφέρει » δὲ ἡ καθαρὰ, quod plane est contrarium vocis ῥυπαρά. « CASAUBONUS.

In *ARCHESTRATI vers.* 1. cum μίνθον temere esset editum, monuit idem CASAUBONUS: » Scribe, Τὴν δ' ἀφύην » μίνθου πᾶσαν πλὴν τὴν ἐν Ἀθήναις. *Omnem apuam, At-* » *ticâ exceptâ, asperge stercore*: id est, *aspernare & loco ster-* » *coris habe*. μινθοῦν Comicis idem ac κοπροῦν, προστιλᾶν. » Vulgo μίνθον: sed μίνθου Epitoma. « — [Sic vero & noster ms. *Epit.* & ms. *A.*] — » Quod autem *apuae* quaedam » ἀφροὶ appellarentur, & indicat Archestratus, [*vers.* 2.] » cum ait, τὸν γόνον ἐξανθῶ, τὸν ἀφρὸν καλέουσιν Ἴωνες » & confirmat Hesychius: λέγουσι δὲ καὶ αὐτὰς (*apuas*) » ἀφρὸν διὰ λευκότητα. « — Sed, & Aristotelem τὸν καλούμενον ἀφρὸν dixisse, paulo ante docuimus. *Versu* 3. *Phalericas* quas laudat *apuas*, iam saepe aliâs laudatas observavimus. Vide Animadv. ad III. 108. b. & paulo inferius, hac paginâ, lit. e. & f. *Vers.* 5. ἐὰν, non ἐπὰν, habet c codex ms. uterque. Sed ἐάν γ' ἐπιχ. haud dubie scripserat poëta. *Vers.* 6. Metri ratio, collata cum librorum scripturâ, haud obscure clamabat eam quam dedi lectionem, Ἂν δέ που. Deinde poterat quidem ferri ἱμείρῃς, quod habebant edd. cum ms. *A.* sed praestabat verbum medium ἱμείρῃ, quod dabat ms. *Ep.*

Vers. 7. κνίδας ὠνεῖν, τὰς ἀμφικόμους ἀκαλήφας. Nomen ἀκαλήφας *per adpositionem* (quam dicunt Grammatici) iungit nomini κνίδας. Sunt enim synonyma ista nomina, ita quidem ut κνίδη ex linguae communis usu sit, ἀκαλήφη vero ex Atticorum idiomate; de quo monuit Moeris pag. 66. aliique Grammatici ab Interpretibus ibi laudati. Quare nescio cur pro τὰς ἀμφικόμους ἀκαλ. doctissimus PIERSONUS (ad Moer. pag. 67.) τάς τ' ἀμφικ. maluerit: cuius tamen sententiae favet noster ms. *Ep.* in quo caeteroquin quidem manifesto errore sic scribitur, τάς τ' ἀφικομένους ἀκαλήφας. Caeterum illud video dubitari posse, *urticam*-ne *herbam*, an *marinum animalculum* dixerit Archestratus. (Conf. Athenaeum II. 62. d. & III.

c 89 sq.) *Herbam* quidem *Dalecampius* intellexerat, Graeca sic reddens, *Cnidas seu urticas undique foliis comantes.* Non concesserit hoc Galenus, qui (ut adnotavit Casaub. ad Athen. II. 62. d.) negavit reperiri quemquam posse qui *urticas* velit esse, non cogente fame, & quidem maximâ. Cui potuerit quidem responderi (quod ibidem monuit idem Casaubonus) ingeniosam nimis gulam esse, & posse sibi etiam ex aculeatis parare voluptatem. Sed tamen, cur apuam potissimum *cum urtica herba* (quae nihil sane exquisiti saporis habet) *comedendam* voluisset lurco poëta, difficile dictu fuerit. Contra vero, ex his quae de *marina urtica* cum apud Xenocratem leguntur, De Alim. ex Aquatil. cap. 17. tum apud Apicium, lib. IV. cap. 2. pag. 110 sq. & cap. 3. pag. 131. haud obscure intelligi videtur, *urticam marinam* hic dixisse Archestratum. Et in eamdem non modo perapte, sed paulo etiam aptius quam in herbam urticam, convenit & epitheton *ἀμφίκομος, undiquaque comatus*, & verbum ἐψωνεῖν, quo usus est poëta.

AD CAP. XXIII.

Cum ἐν τοῖς περὶ Παροιμιῶν, τῆς ἀφύης φησὶ &c. legeretur; Dalecampius interpretatus erat, *Clearchus Peripateticus libro de Proverbiis Aphyae scribit* &c. Ad haec CASAUBONUS: »CLEARCHO, ait, librum fuisse editum *De Proverbiis* constat. An *de Proverbiis Apuae* singularem aliquem »librum edidit? Suadet haec lectio, & assentiuntur inter»pretes. Sed hoc falsum est: nam scribendum, ut in Ex»cerptis, ἐν τοῖς περὶ Παροιμιῶν, περὶ τῆς ἀφύης φησί: »*in libro De Proverbiis, scribit de apua.*« — Eamdem voculam recte suo loco insertam nobis dedit noster ms. *Ep.*

d Idem CASAUBONUS, cum mox deinde ἐπιβάλλοντες consentientibus libris omnibus legeretur: »Transpo»sitio, inquit, locum subobscurat:« — monuitque ἐπιβάλλοντας corrigendum, ut haec sit sententia: »*Clear»chus de apua scribit: quia non multo igne opus habeat in »sartagine, iubet Archestratus in calentem sartaginem eam inii»cere, & ubi stridere incipit auferre.*« — Eamdem vero sententiam iam satis commode DALECAMPIUS his verbis expresserat: *quia igne pauco egeat aphya dum frigitur, Archestratum iubere tolli, cùm iniecta ferventi sartagini stridet.* Grae-

ca verba si inspicias, ista πίζουσαν ἀφαιρεῖν clausisse hexa- d metrum intelliges in Archestrati carmine.

Ἴδε πῦρ ἀφύη. Sic commode edd. cum ms. *A.* Eàdemque sententià *ms. Ep.* ἴδε πῦρ ἀφύη. Aliter tamen apud Suidam & Scholiasten Comici ad Eq. 642. enunciatum habes proverbium, Ἀφύα ἐς πῦρ.

In CHRYSIPPI verbis, pro τὴν ἐν Ἀθήναις διὰ μὲν τὴν δαψίλειαν, in ms. *Ep.* sic legitur, τὴν μὲν ἐν Ἀθ. διὰ τὴν δαψιλ. quae paulo commodior videri poterat verborum consecutio. *Ibid.* In τοὺς Ἀδριατικοὺς ὄρνιθας consentiunt libri: quo firmatur Harduini sententia, contendentis, (in Notis & Emend. ad Plinii lib. X. sect. 74.) apud Aristotelem Histor. Animal. VI. 1. non Ἀδριανικαὶ ἀλεκτορίδες, ut vulgo editur, sed aut Ἀδριαναὶ aut Ἀδριατικαὶ scriptum oportuisse: coll. Steph. Byz. voce Ἀδρία. Caeterum istorum Chrysippi verborum mentionem faciens CAMUS in Notis ad Aristotelis Histor. Anim. pag. 696 sq. monuit, oblitum videri Chrysippum eorum quae de *Adrianarum gallinarum foecunditate* praedicavit Philosophus. At *mares* potissimum desideratos fuisse, nempe ob colorum varietatem, ex Chrysippi verbis cum Aristotele collatis intelligitur.

Ἐπὶ τοῦ ἑνικοῦ Ἕρμιππος Δημόταις. » HERMIPPI Co- e » mici Δημότας, quae hic laudatur fabula, Pollux citat » libris septimo, nono, & decimo cap. XXXVII. » CASAUB. — De usu *singularis numeri* in vocab. ἀφύη vel ἀφύα, confer supra notata ad pag. 284. f. Quod vero post vocem Δημόταις, licet iam praecesserint verba Ἐπὶ τοῦ ἑνικοῦ, tamen in ms. *A.* rursus adiicitur τὸ ἑνικόν: id temere e margine in contextum receptum videtur. Quae de usu singularis numeri hic adferuntur, ea omnia praetermisit Epitomator.

Καλλίας Κύκλωψι. » CALLIAE *Cyclopum* meminit Pollux » lib. VII. cap. 24. & 26. « CASAUBONUS.

Ἀριστώνυμος, Ἡλίῳ ῥιγοῦντι. Et hic & rursus pag. 287. d. ῥιγῶντι scribitur in ms. *A.* qui tamen supra (p. 284. f.) vulgatum ῥιγοῦντι (quod sciam) tenebat.

Ἀφύδια δὲ Ἀριστοφάνης. ἀφυίδια per diphthongum recte scripsit BRUNCK, in Fragm. Aristoph. pag. 267. num. 4.

AD CAP. XXIV.

Λυγκεὺς δὲ ὁ Σάμιος &c. » LYNCEI *Samii*, qui sequitur,

» locus ex eius *Epistola ad Diagoram*, comparari debet » cum similibus aliis qui in libris hisce habentur: cuius» modi ille est quem lib. III. cap. xxv. exposuimus. « [Vide lib. III. pag. 109. d. ibique notata: conf. etiam III. 75. e. & in Animadv. ad eumdem locum corrige *apuis*, pro *aquis*, quod perperam ibi expressum video.] » Con» stat, eâ epistolâ contendisse Lynceum edulia Rhodiorum » cum Atticis, & Rhodiacis palmam adiudicasse. Eius » verba quae hîc habentur, & distinguuntur non bene, & » non sine vitio scribuntur: vertuntur autem pessime. Le» gendum: ταῖς μὲν Φαληρικαῖς ἀφύαις τὰς Αἰνιάτιδας κα» λουμένας ἀφύας· τῷ δὲ γλαυκίσκῳ [Γλαυκίσκῳ maiuscu» lâ literâ initiali scribebatur in ed. Cas. 1. Perperam vero » γλυκίσκῳ ms. *A.*] τὸν ἔλλοπα καὶ τὸν ὄρφον ἀντιπα» ρατιθεῖσα. πρὸς δὲ τὰς Ἐλ. Hoc est: *Opposuit* (Natu» ra Rhodiis cupiens) *apuis Phalericis eas quae dicuntur Ae» niatides: glaucisco, ellopem & orphum: Eleusiniacis passeribus » & scombris, & si quis alius apud Athenienses piscis est ipso Ce» crope nobilior, opponendum genuit eum quem alopecem vocant.* » In priore parte huius sententiae scripsimus ἀντιπαρατι» θεῖσα. [Id ipsum dedere nostrae membr. *A.*] Sic legen» dum esse evincit vox ἀντιγεννήσασα: quam tamen vo» cem interpretes censuerunt mutandam in ἀντεγγυήσας: » [sic diserte Dalecampius; latine reddens, *velut sponsione » facta satisdat.*] absurde plane, & ἀπροσδιονύσως. Vera » lectio quam asserimus: vera sententia quam expressimus. » Ut plena sit Lyncei oratio, ἔξωθεν aliquid subaudien» dum, hoc modo, ἀντιπαρατιθεῖσα ἡ Ῥόδος, vel ἡ φύσις » εὐνοοῦσα τοῖς Ῥοδίοις. Simillimus locus est, qui recita» tur libro XI. [pag. 469. b.] τὰς ἡδυποτίδας τοὺς Ῥο» δίους ἀντιδημιουργήσασθαι πρὸς τὰς Ἀθήνησι Θηρικλείους. « [Sic ἀντεκτρέφουσιν, scil. οἱ Ῥόδιοι, scribit idem, XIV. p. 654. a.] » Item alius locus libro XIV. [pag. 647. a. b.] » ubi eodem genere & casu scriptum, εἰσάγουσα ἀνταγω» νιστὴν, pro eo quod hic ἀντιπαρατιθεῖσα. « Casaubonus. — Quodnam sit nomen foeminini generis, in hisce locis supplendum, perspicue intelligitur ex lib. XIV. pag. 652. d. ubi ait. ἡ δὲ γῆ ταῖς μὲν χελιδονίοις ἰσχάσιν ἀντιπαρατιθεῖσα τὰς &c. Pergit Casaubonus: » Caeterum » apuae quas Rhodii *Aeneatidas* vocabant, nomen habue» runt ab *Aeno*; qui locus fuit in continente, Rhodo op» positus. Inde dictae *Aeniatides apuae*, ut *Pelorides con-*

»chas, & similia. [Vidè Steph. Byz. in Αἶνος.] Cum ait,
» ἐπάνω τῇ δόξῃ τοῦ Κέκροπος γέγονεν, alludit ad prover-
» bium, Κέκροπος εὐγενέστερος: unde est apud Synesium,
» ὑπὲρ τῆς εὐγενείας ἀμφισβητεῖν τῷ Κέκροπι. «

De omnibus istis, quae ex Lyncei Samii Epistola hucusque adtulit auctor noster, nihil aliud adposuit Epitomator, nisi haec verba: Ὅτι Λυγκεὺς ὁ Σάμιος ἐπαινεῖ τὰς Ῥοδιακὰς ἀφύας. Tum vero sic pergit: Ὅτι ὁ τὴν Ἡδυπάθειαν γράψας Ἀρχέστρατος παρακελεύεται &c. Ubi quum in opere pleniore *Archestrati* nomen statim non adiectum sit, sed deinde demum declaratum, monuit CASAUBONUS:
» Ista, ὁ δὲ τὴν Ἡδυπάθειαν γράψας &c. ver-
» ba sunt *LYNCEI*, auctoritate *Archestrati* commendantis
» Rhodiorum alopecem. Non nominaverat Lynceus Arche-
» stratum, contentus hac periphrasi eum indicasse, ὁ τὴν
» Ἡδυπάθειαν γράψας. Poterat tamen non iniuriâ dubitari,
» de quo sentiret Lynceus: nam opus Archestrati solus
» hic, (Lynceus,) ut libro primo observatum est, Ἡδυ-
» πάθειαν appellavit: alii vel Ὀψολογίαν vel Γαστρονομίαν,
» vel alio quo nomine. Propterea subdit Athenaeus, Ἀρ- a
» χέστρατον λέγει τὸν τένθην ὁ Λυγκεύς. Quae [minus re-
» ctè a Dalecampio accepta verba,] erant vertenda, *Ar-*
» *chestratum intelligit Lynceus, nobilem catillonem.* Elegantissi-
» me autem scriptor Samius versuum Archestrati senten-
» tiam paucis verbis est complexus. « — Libro primo, p. 4. e. adnotaverat Athenaeus, non modo a *Lynceo*, verum etiam a *Callimacho*, Ἡδυπάθειαν appellatum fuisse Archestrati carmen. Eâdem vero adpellatione paulo post (p. 306. a.) etiam suo nomine utitur Deipnosophista.

Qui dein adponuntur *ARCHESTRATI versus*, iidem iterum recitantur pag. 295. a. Temere vero h. l. in *vers.* 2. ἅρπασον αὐτὴν legebatur in editionibus omnibus, pro αὐτὸν, quod recte hîc habent mssti, & altero loco etiam editi libri. *Ibid.* Ad ἂν μὴ θέλῃ, intellige τὶς, vel ὁ ἰχθυοπώλης. Conf. Casauboni Animadv. ad VI. 260. d. *Vers.* 3 *sq.* Metri rationem nullam habentes librarii, & hîc & altero loco καθ' ὕστερον scripsere, pro κᾆτα ὕστερον.

AD CAP. XXV.

Καλλίας, Κύκλωψιν. Sic recte ed. Bas. & Cas. cum ms. *A.* ut pag. praec. lit. e. Corrupte h. l. Κύκλυψιν ed. Ven.

Alio modo corruptum eumdem fabulae titulum infra vi-
b debimus, pag. 306. a. Erant autem etiam *Calliae* verba perquam corrupte ſcripta h. l. partim in ipſis membranis, ac paulo etiam magis in editis libris: *κίθαρις ὀπτός τε βατὶς θύννου τε κεφάλαιον τὸ δί'* (recte vero τοδὶ ed. Ven.) *ἐγχελία κάραβοι Αἰνεεὺς ἄχαρνος. οὕτως* ΒΑΤΙΣ &c. Itaque Casaubonus in Animadv. » *Calliae* locum, ait, » ſuper *acharno piſce* laudatum, ſcribo ſic: *Κίθαρος ὀπτὸς* » *καὶ βατὶς θύννου τε κεφάλαιον τοδὶ, ἐγχέλυα, κάραβοι,* » *Αἰνιεύς τε ἄχαρνος οὗτος.* ΒΑΤΙΣ &c. Vide in *Κίθαρος.* « — Scilicet pag. 306. a. ubi de *citharo* piſce agitur, repetitur pars eorumdem verborum, de quibus hîc quaerimus. Ibi vero, pro *κίθαρις*, quod h. l. perperam membranae cum editis habent, recte *κίθαρος* legitur: tum ibidem *ὀπτὸς καὶ*, quod & hîc in membr. eſt, non *ὀπτός τε.* Pro mendoſo *ἐγχελία*, eſt *ἐγχέλια* in membranis, propius ei quod verum erat, *ἐγχέλεια.* cf. III. 105. f. In *Αἰνεεὺς ἄχαρνος* & *οὕτως* nil mutant membranae, niſi quod poſt *ἄχαρνος* non diſtinguant orationem: quo magis fit perſpicuum, (quod iam per ſe adparebat, & recte a Caſaubono monitum eſt,) *οὗτος* pro *οὕτως* oportuiſſe. Iam *Αἰνεεὺς* Dalecampius reddidit, *ex Aeno*, nempe Thraciae oppido. At ſic *Αἴνιος* graece fuerat dicendum. *Αἰνιεὺς*, quod Caſaubonus maluerat, ad *Αἰνίαν* Perrhaebiae oppidum fuerit referendum. Equidem teneri poſſe *Αἰνεεὺς* putavi, ab alio Thraciae ſive Macedoniae oppido, cui *Αἴνεια* nomen: cuius gentile regulariter quidem *Αἰνειεὺς*, itemque *Αἰνειάτης*, formatur; ſed, pro *Αἰνειεὺς*, licuit (puto) poëtae *Αἰνεεὺς* uſurpare. Iam, nulla alia adhibita mutatione, niſi *οὑτοσὶ* pro *οὗτος* poſito, (quà fere eâdem formâ praecedit etiam pronomen *τοδὶ*) prodibant duo verſus trochaici tetrametri catalectici:

Κίθαρος ὀπτὸς, καὶ βατὶς, θύννου τε κεφάλαιον τοδί·
ἐγχέλεια, κάραβοι, Αἰνεεὺς ἄχαρνος οὑτοσί.

quorum poſteriorem in exemplo noſtro ſic in duo ſua hemiſtichia distributum volueram, ut prius in *Αἰνε-* terminaretur, alterum ab *εὺς* inciperet. Epitomator, omiſſis quae de *acharno* piſce habet Athenaeus, proximis Archeſtrati verſibus haec verba ſubiecit: *Ὅτι ἐν Ἐλευσῖνι ὀπτᾶται καὶ σκόμβροι πολλοί*: quae ille, quod ad ſententiam ſpectat, ex ſuperiori Lyncei teſtimonio decerpta huc tranſtulit.

AD CAP. XXVI.

ΒΑΤΙ'Σ, ΒΑ'ΤΡΑΧΟΣ, ΒΑ'ΤΟΣ. Τῆς μὲν οὖν βατίδος καὶ τοῦ βατράχου μνημονεύει Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ Ζώων. »Fortasse scripserat καὶ τοῦ βάτου καὶ τοῦ βατράχου. Non enim video caussam huius praetermissionis. Nam Philosophus *inter cartilagineos* & *batidem* & *batum* recenset: atque adeo hunc saepius quam illum. Sic »tamen omnia antiqua exemplaria & Epitoma.« CASAUBONUS. — Sane τὸν βάτον plus semel in Histor. Anim. in numero τῶν σελαχῶν (i. e. *cartilagineorum*) diserte nominat Aristoteles; veluti II. 13. & V. 5. quem locum posteriorem paulo post citat auctor noster. Qui vero locus hic respicitur, is exstabat in libro illo hodie deperdito, Περὶ Ζώων aut περὶ Ζωϊκῶν inscripto, & nonnumquam περὶ Ζώων ἢ (vel καὶ) Ἰχθύων, quo nullus alius in hac disputatione frequentius ab auctore nostro citatur: de quo libro supra ad pag. 281. f. fuse a nobis disputatum est. Et verba quidem illius libri, ad quae hic respicit Athenaeus, ipsa deinde adferuntur pag. 330. a. ubi, omissa τοῦ βάτου mentione, haec leguntur: Ἐν δὲ τῷ περὶ Ζωϊκῶν: Σελάχη· φησὶ, (scil. Ἀριστοτέλης,) βοῦς, τρυγὼν, ναρκὴ, βατὶς, βάτραχος, &c.

Εὔπολις δ' ἐν Κόλαξιν φησίν. Deerat coniunctio editis, nec ex ms. *A*. adnotata. Sed vix umquam omissam eam in huiusmodi citationibus reperies, praesertim ubi verbum φησὶ diserte adiectum. Quare ex coniectura eam adiicere non dubitavi. Alia est ratio scripturae in Epitoma: ubi persaepe absque verbo φησὶ nudum auctoris citati nomen testimonio ipsius praeponitur; veluti Εὔπολις: Ἐπίχαρμος: & similia. In Κόλαξιν & φησὶν, literâ ν in fine percommode carere poteramus: sed tenet eam (ni fallor) cum editis codex ms. *A*. *Callias*, de quo loquitur apud EUPOLIDEM adulator aliquis parasitus, est luxuriosus ille Hipponici filius, cuius cum saepe alibi, tum IV. 169. a. mentionem facit Noster. Poëtae verba, continuo tenore vulgo scripta, in tres versus divisimus, non illos quidem metricae legi adstrictos; cui quo pacto adaptandi sint, videant ingeniosiores. *Vers.* 1. Παρὰ τῷδε erat editum: praetuli autem Παρὰ τῷ δὲ, quod dedit ms. *Ep.* *Vers.* 2. ἵνα παρὰ μὲν scribebatur vulgo, & sic etiam in eodem ms. *Ep.* Recte vero CASAUBONUS monuit: »πά-

b νρα scribe, pro παρῆσαν. ut ante monebamus. « — Vide ad pag. 278. 1. Rursus adponitur pars eorumdem Eupolidis versuum lib. IX. pag. 400. b. ubi magis etiam corrupte ἵνα μὴ παρὰ μὲν βατ. editur; sed negativam particulam ignorant ibi membranae. Quae hîc γυναῖκες nominantur εἰλίποδες, eas latine *tolutim incedentes* reddidit Dalecampius: Villebrune gallice, *des femmes qui font voltiger leurs pieds.*

» In *Epicharmi* ecloga [ex *Hebae Nuptiis*] non intel» ligo ista, ἦν δὲ ζύγαιναι, πρήστιες, καμεῖται. Postre» ma vox mendae suspecta, vel eo nomine, quia in Ex» cerptis praetermissa est cum praecedente. Dalecampius » emendat χαμευνῖται: de quo pronuntient eruditi. Pro» babilius sit multo κάτη ἕτερα: etsi ne id quidem placet. « Casaubonus. — Claudicat uterque *Epicharmi* trochaicus. Prior facile ad metri legem adcommodari potest, insertâ post νάρκαι particulâ καὶ, quae quam facile excidere potuerit satis adparet. Igitur sic decurret:

Ἦν δὲ νάρκαι, καὶ βατίδες· ἦν δὲ ζύγαιναι, πρήστιες.

Zygaena piscis, quem *libellam* apud Aristotelem interpretatus est Gaza, nusquam alibi, quod sciam, apud Nostrum commemoratur. De eo vide quae post alios monuit Camus in Notis ad Aristot. Hist. Anim. p. 842 sq. Est ex cetaceorum genere, sicut etiam qui continuo deinde nominantur πρήστιες; pro quo haud immerito suspiceris πρίστιες scriptum oportuisse, quemadmodum πρίστεις recte scribitur VIII. 333. f. quo de genere consuli potest Gesner. pag. 726 sqq. & Camus ibid. pag. 705.
c Alter versus tali quodam modo potuerit concinnari:

(ἦν) καμεῖται, (ἦν) βάτοι, ῥῖναι τε τραχυδέρμονες:

sive pro ἦν ubique ex Siculi poëtae more ἦς malueris. Quinam vero pisces sint, quos καμείτας dixerit, non magis nobis quam Casaubono compertum. Quod pro καμεῖται Villebrunius χᾶμαι καὶ legi voluit: parum probabile est, *chamas* e testaceorum genere cum *piscibus* miscere hîc voluisse poëtam: taceo, quod trochaico metro repugnet isto loco vox χᾶμαι ob primam longam.

ἐν δὲ Μεγαρίδι. » *Megaris Epicharmi* laudatur & no» ni libri initio. Quae inde afferuntur hîc, non carent » suspicione mendi. « Casaubonus. — In Epitoma prorsus omissa est ista ecloga. Ab editorum librorum scriptura nil discedit ms. *A*. Nec nos quidquam mutare ausi su-

mus, nisi quod per versus utcumque distribuimus verba. c Verbum ἔχητ', (*vers.* 2.) *habeatis* interpretatus est Dalecamp. Quae si vera interpretatio, oportebat in Graeco ἔχητ', vel potius ἔχοιτ'. Sed manifeste ibi hiat misereque claudicat versus; cui nullum satis probabile remedium nobis succurrebat. Pro ἑστίων (*vers.* 3.) Gesnerus p. 800. eclogam istam citans, ἑστιᾶν legendum coniectaverat. ἑστίναν fortasse mallet alius. In fine *vers.* 4. quid valeat τε οὔ, (aut τε οὖ, ut scribitur in ed. Ven.) nullo pacto potui hariolari. De sententiae summa haud improbabiliter Gesnerus l. c. sic monuit: » Videtur laudare *latera* » *mollia;* sicut & *batis* piscis mollis est: *nates* vero *solidio*- » *res;* sicut batus piscis solidior ac durior est, sive abso- » lute, sive batidi foeminae (ut Rondeletius putat) com- » paratus. « — Caeterum quod *Eupolidi* ista verba tribuit idem Gesnerus, id imprudenti doctissimo viro exciderat.

Σαννυρίων δ' ἐν Γέλωτι. » Non memini laudari alibi in » bis libris vetustissimum poëtam *Sannyrionem*, nisi hic. » Antiquae comoediae poëta hic fuit antiquissimus: de » quo, & istâ eius comoediâ, legitur in Aristophanis scho- » liis: [in Prolegomenis περὶ Κωμῳδίας, pag. XIII. edit. » Küsteri:] Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ παλαιὰ ἑαυτῆς διαφέρει. καὶ » γὰρ οἱ ἐν Ἀττικῇ πρῶτον συστησάμενοι τὸ ἐπιτήδευμα » τῆς κωμῳδίας· (ἦσαν δὲ οἱ περὶ Σαννυρίωνα) καὶ τὰ » πρόσωπα εἰσῆγον ἀτάκτως, καὶ μόνος ἦν γέλως τὸ κα- » τασκευαζόμενον. Suidas auctor est, plures poëtae huius » fabulas reperiri in Athenaei Deipnosophistis laudatas: & » nomina earum refert, Γέλως, Δανάη, Ἰὼ, Ψυχασταί. » Si igitur non fallit nos Suidas, aestimari hinc potest, » quantum hoc opus damni sit passum: in quo, ut dixi, » semel tantum in *Risu* laudatum *Sannyrionem* invenias. » Huius fabulae meminere multi: ut Pollux lib. IX. & lib. » X. cap. XLVIII. Harpocration, in Ναύκληρος: etiam in » Πέλανος, sed olim; nam hodie locus est mutilatus & tur- » piter deformatus. Sic enim editum: Λέγεται δὲ πέμμα- » τά τινα τοῖς θεοῖς γινόμενα ἐκ τοῦ ἀφαιρεθέντος σίτου ἐκ » τῆς ἅλω . . . . . . δ' ἐν γέλωτί φησι πέλανον . . . . . » ἃ καλεῖτε σεμνῶς ἄλφιθ' ὑμεῖς οἱ βροτοί. Legendum: Σαν- » νυρίων δ' ἐν Γέλωτι·

» — πέλανα καλοῦμεν ἡμεῖς οἱ θεοὶ,
» ἃ καλεῖτε σεμνῶς ἄλφιθ' ὑμεῖς οἱ βροτοί.

» Quod ad reliquas fabulas attinet, quae Suidae nominan-

c »tur, *Danaën* reperio quidem, sed apud Comici Interpretem, in commentario ad Ranas, [vs. 305.] non in »Athenaeo. *Psychastas* vero & *Ionem* invenias in his li»bris: sed hanc, *Platonis* Comici; illam, *Strattidis*: neu»tram *Sannyrionis*, nisi est mendum in nostris codicibus.« Casaubonus. — *Sannyrionem* etiam alibi, tacito tamen dramatis titulo, citatum ab Athenaeo vidimus, nempe VI. 261. f. ubi videsis quae notavimus. Quae autem ibi citantur verba, si cum aliis testimoniis ex fabula *Risus* & apud Athenaeum hoc loco & apud alios auctores prolatis conferas, facile ista credas ex eâdem fabulâ ducta. Caeterum quae ex Graecis ad Aristophanem Prolegomenis περὶ Κωμῳδίας protulit Casaubonus, ea nihil ad *Sannyrionis* fabulam, Γέλωτα inscriptam, pertinere, atque perperam etiam ibi Σαννυρίωνα vulgo legi, pro Σουσαρίωνα, iam pridem Pearsonus in Vindiciis Ignatii docuit: de quo monuit etiam Fabricius, Bibl. Graec. T. I. p. 787.

Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. »Legebatur ante, ἐν πέμπτῳ Ζώων Ἱστορίας: recte, si rei veritatem spectemus: nam constat, sumta haec esse *e capite* »*quinto quinti Historiarum*. Sed iam ante monuimus, factum »esse casu quodam, ut, quae proferuntur cunque ab Athe»naeo e libro quinto *Historiarum*, operi *De Partibus* ab »ipso ascribantur. Iudicium nostrum est, evenisse hoc quia »codex Aristotelis ad manum Athenaeo non erat refe»renti in literas hos Deipnosophistarum sermones. Excer»pta sua vir diligentissimus & eruditissimus solum habuit: »atque ea, ut videtur, confusa & perturbata, titulis »perversis. Hinc illius manavit error. Mira enim est opti»marum membranarum constantia in hoc & aliis simili»bus locis: ubi tamen scioli homines & curvorum cor»rectores *Historiarum* nomen antiquae lectionis loco sub»stituerant. Enimvero quisquis ille erat, qui spreta au»ctoritate veterum exemplarium, tot praesertim locis »consentientium, facinus hoc perpetrare in animum indu»xit, fidei sublestae homo is fuit, & criticus pessimus. »Nam si peccata veterum Scriptorum emendare licet no»bis, & ipsorum scripta pro nostra libidine fas corrige»re, mutare, atque interpolare; prorsus & de antiquis »Scriptoribus & de literis ipsis conclamatum est. Apage »hanc a nobis temeritatem, audaciam & vaecordiam! Ut »in republica non semper optimum est, quod prudentis-

» simus senatorum censuerit: sic in recensendis antiquis c
» Auctoribus non semper amplectendum pro vero & re-
» cto, quod vel opinio vel etiam ratio suaserit esse opti-
» mum. Atque, ut in publicis consiliis suprema semper
» lex est, populi salus, &, ut ille ait, *εἷς οἰωνὸς ἄριστος*
» *ἀμύνεσθαι περὶ πάτρας*: ita in isto negotio illud semper
» anteponendum est, quod ab auctore esse profectum, li-
» quido constiterit. Nemo igitur miretur restitutam a no-
» bis cum isto loco, tum aliis quam plurimis, antiquam le-
» ctionem: quam, sicut iam diximus, constantissime tuen-
» tur omnia manu exarata exemplaria. « CASAUBONUS. —
Quod si Venetam consulere editionem voluisset vir do-
ctissimus, intellecturus erat, hominem eum, qui istam
Athenaei libris mutationem hoc loco intulit, *Editorem* fuis-
se *Basileensem*; qui quidem ea re bene & de Athenaeo &
de eius lectoribus sese meriturum existimaverat, haud pru-
dentissimo utique (ut recte monuit Casaubonus) consilio.
Morem autem istum Athenaei, *quintum ex eis libris, qui*
Περὶ Ζώων Ἱστορίας in omnibus Aristotelis codici-
bus hodie extantibus *inscribuntur*, isto titulo citandi *ἐν*
πέμπτῳ Ζώων Μορίων, iam supra aliquoties notavi-
mus; veluti in Animadv. ad II. 63. b. & ad III. 88. c. Eâ-
dem occasione observet lector inconstantiam Editorum
omnium. Nam Casaubonus, qui adeo graviter hoc loco
de novatione superiorum Editorum conqueritur, suosque
libros nunc secutus est, idem alibi passim superiorum edi-
tionum lectionem tenuit. Porro Venetus editor, qui alibi
nomen *Μορίων* ab Athenaeo adiectum, & in scriptis omni-
bus codicibus (etiamque in Epitoma, in qua quidem ple-
rumque aliàs omissi sunt librorum tituli) comparens, sua
auctoritate delevit, idem hoc loco scripturam codicum
msstorum tenuit. Caeterum caussam illius confusionis ab
Athenaeo invectae, quam caussam prorsus me ignorare
alibi professus eram, nuperrime mihi visus sum intellexis-
se esse similem ei, qua factum est, ut, qui in omnibus
Philosophi codicibus hodie numeratur *Nonus liber Historiae*
Animalium, eumdem Athenaeus sic citare consueverit, *ἐν*
τῷ περὶ τῶν Ζώων Ἠθῶν: de quo vide supra ad p. 282. c.
Scilicet, quemadmodum *nonus* ille *Historiarum liber*
ab his verbis incipit, *Τὰ δὲ ἤθη τῶν ζώων* &c. in eo-
demque libro potissimum de *Moribus Animalium* disputat
Philosophus; sic priores libri eiusdem operis ex professo

c de *Partibus Animalium* agunt: & primus quidem liber ab istis verbis capit initium, Τῶν ἐν τοῖς ζώοις μορίων, τὰ μέν ἐστιν ἀσύνθετα &c. Rursus secundus liber ab his: Τῶν δ' ἄλλων ζώων τὰ μόρια &c. Similiter tertius & quartus liber. Quare haud mirum est, si nonnulli librarii atque etiam eruditi viri (quibus praesertim aut alterum opus, quod hodie *De Partibus Animalium* inscribitur, non ad manus fuisset, aut qui illud alio titulo inscriptum habuissent) libros istos hoc titulo & inscriberent & citarent, Περὶ Ζώων Μορίων. Iam eiusdem quidem Operis *liber quintus*, *sextus* & *septimus* de *Generatione* maxime *Animalium* agunt; *octavus* vero & *nonus*, de eorumdem *Moribus*: quare, sicut *nonum librum* ab Athenaeo titulo isto, ἐν τῷ (poterat ἐν τοῖς dicere, vel ἐν τῷ β'. quia octavus etiam in eodem argumento versatur) περὶ τῶν Ζώων Ἠθῶν, citatum vidimus; sic consentaneum quidem videri debebat, ut *quintus Historiarum* (quae vulgo hodie inscribuntur) *liber*, hoc titulo citaretur, ἐν τῷ (vel ἐν τοῖς, aut ἐν τῷ α'.) περὶ τῆς Ζώων Γενέσεως. Sed potuerunt etiam isti libri, a *quinto* ad *septimum*, (in quibus, quemadmodum de generatione, sic & de *Partibus* ad generationem pertinentibus agitur) pro continuatione haberi priorum quatuor librorum, eodemque titulo & inscribi a librariis & citari ab eruditis. Et in *quinto* quidem *libro*, de quo nunc maxime quaerimus, decipere librarium etiam potuerat ipsum initium libri, obiter inspectum: similiter enim & ipse ille liber ab his verbis incipit, Ὅσα μὲν οὖν ἔχουσι μόρια τὰ ζῶα &c. quamquam paulo post subiicitur, πρότερον εἴρηται, id est, *de ea re ante diximus*. Porro, ut quintus ille liber cum duobus sequentibus, tamquam continuatio priorum quatuor, eodem titulo Περὶ τῶν Ζώων Μορίων citarentur, nec peculiari inscriptione Περὶ Ζώων Γενέσεως insignirentur, ratio etiam ea esse potuit, quod his, qui ea quam diximus ratione usi sunt, ad manus fuisset alterum illud opus hodieque exstans, quod proprie *De Generatione Animalium* vulgo inscriptum est. Isto quidem ipso opere usum etiam esse Athenaeum, colligas ex his quae ad II. 63. b. a nobis adnotata sunt: nisi forte verba ea, quae ibi citantur, desumta statuas ex deperdito illo opere Περὶ Ζώων καὶ Ἰχθύων, de quo ad VII. 282. f. diximus, cuius testimoniis (in hoc quidem septimo Libro) frequentissime usum esse Nostrum videmus.

σελάχη φησὶν εἶναι, βάτον, τρυγόνα, βοῦν, λαμίαν, c ἀετὸν, &c. » Philosophi verba in quinto Historiarum »[cap. 5.] sunt haec: Σελάχη δέ ἐστι τά τε εἰρημένα, καὶ »βοῦς καὶ λαμία, καὶ αἰετὸς, καὶ βάτραχος, καὶ πάντα »τὰ γαλεώδη. Inde est emendanda scriptura nostrorum li»brorum. Nam male ἀμίαν, pro λαμίαν, etiam mem»branae praeferunt. At pro τὴν τρυγόνα, melius alii, »βάτον, τρυγόνα.« CASAUBONUS. — Nomen ἀμία ex iis, quae supra ab Athenaeo disputata erant, (p. 277 sq.) memoriâ adhuc haesisse videtur nostris librariis. λαμίαν vero, ut apud Aristotelem, sic & hic apud Athenaeum scriptum oportuisse, non ἀμίαν, iam ante Casaubonum monuerat GESNERUS, De Aquatil. pag. 39. *Lamia* enim, id est, *canis carcharias*; (pag. 306. d.) de genere *cartilagineorum* est, non *amia*. Conf. notata ad p. 177. e. Porro βάτον, τρυγόνα, dedere ambo nostri codices mssti, recte consentientes cum Aristotele: nam quod in verbis a Casaubono citatis dicit philosophus τὰ εἰρημένα, id refertur ad nomina paulo ante ibidem commemorata, βάτος καὶ τρυγὼν καὶ τὰ τοιαῦτα. Deinde αἰετὸν, ut scribitur apud Aristotelem, sic & dedere nostrae membr. *A.*

Σώφρων - - βότιν χαλεῖ τινα ἰχθὺν ἐν τούτοις· Κέ- d στραι βότιν κάπτουσαι. &c. Repetuntur eadem Sophronis verba, infra ubi de κέστρᾳ, id est, de *sphyraena* vel *sude* pisce agitur, pag. 323. a. Ac poterat SOPHRON videri sive Dorico quodam more βότιν piscem eum dixisse, qui vulgo βατὶς vocabatur, sive alium nescio quem piscem eo nomine intellexisse. Sed, *videndum*, ait Athenaeus, *ne herbam* potius *aliquam* dixerit. Est apud Hesychium glossa, quam huc spectare licebat suspicari: Βοτίς· βόλτιον. Sed quandoquidem, quid sit quod βόλτιον dixerit glossographus, incertum est, parum ea glossa nos iuvat: nisi forte VILLEBRUNIO sit adsentiendum, βολβίτιον pro βόλτιον scriptum oportuisse, intelligendumque cum Galeno (apud Foesium in Oeconom. Hippocr. pag. 124.) genus aliquod *minuti polypi*. De quo equidem in neutram partem audeo sententiam pronunciare.

In *ARCHESTRATI de Batide vers.* 1. recte ἔνθα μέσου dedere codices mssti ambo. Reliquos versus praetermisit Epitomator. *Vers.* 2. καὶ ταύτη. Intellige καὶ σὺν ταύτῃ. *Vers.* 3. Post τέκνα perperam in ed. Bas. & Cas. *interpun*- e *gebatur* oratio, ubi in ed. Ven. nulla prorsus distinctio.

e Nos punctum *minori distinctione* mutavimus: tum pro disiunctis vocibus τῷ δὲ, quae erant in editionibus omnibus, una voce τῷδε scripsimus. Paulo superius, ubi γαστρίον αὐτοῦ (nempe τοῦ βατράχου) dixit idem *ARCHESTRATUS*, γαστρίον intelligendum quod aliâs vulgo γαστρίδιον dicitur, *abdomen*. Longe diversum autem est γάστριον apud Hesychium & Etymologum.

Ἔφιππος δ' ὁ κωμῳδιοποιός. Constanter hanc scripturam tenent membr. *A*. sicut constanter alteram κωμῳδοποιὸς edd. * *Primum EPHIPPI versum* citans GESNERUS DE Aquatil. pag. 800. sic scribit, τὴν βατίδα (εἰς) τεμάχη κατατεμών. Nempe εἰς praepositio non adiici quidem debebat, sed subintelligi utique poterat: sed, verum si quaeris, proprie per adpositionem iuncta intelligi debebunt ista, κατατεμὼν τὴν βατίδα τεμάχη, *concidens batidem frusta*, id est, *ut fiant frusta*. *Vers.* 2. Ex ms. *Ep.* pro ἕψω, quod erat editum, adoptavi formam paulo rariorem ἑψῶ, ex ἑψέω contractam; unde futurum constanter in usu, ἑψήσω. (Eiusdem formae est imperativus ἕψει, quo utitur Dorion, pag. 287. c.) Ipsum autem *praesens* ἑψῶ notione *futuri*, ut saepe aliâs in huiusmodi sermone, accipiendum. Eâdem ratione notioneque, in fine eiusdem versus, praesens ποιῶ, quod flagitabat metrum, ex coniectura restitui pro ποιήσω, quod ex interpretamento temere in alterius locum substitutum a librariis iudicavi. *Vers.* 3. Non incipi potuit iambicus versus a voce Σικελικῶς: quoniam secundus pes, qui iambus vel tribrachys esse debet, priorem syllabam longam erat habiturus. Itaque perquam probabile videri debuit, intercidisse (ex occasione praecedentis verbi ποιῶ) imperativum Ποίει.

AD CAP. XXVII.

f Ἀριστ. ἐν τῷ ἐπιγρ. Ζωϊκῷ, ἢ περὶ Ἰχθύων. Vide ad VII. 281. f. *Ibid.* σκολιόγραπτα δὲ, κολίας. Acute edebatur κολιάς. Recte vero κολίας penacute scriptum in ms. *Ep.* ut aliâs apud Nostrum, veluti III. 118. d. & 121. a. itemque apud Aristot. Hist. Anim. V. 9. (ubi mendose quidem olim κοχλίαι, pro κολίαι) VIII. 13. & alibi apud eumdem; quamquam eadem verba, quae hîc ab Athenaeo citantur, nusquam hodie in Philosophi scriptis

reperiuntur. κωλιόγραπτα pro σκολιόγραπτα legi posse, f ex Hermolao adnotavit GESNERUS p. 257. Sed ea quidem levis coniectura est; cuius mentionem e latina nostra versione exemtam velim. In vulgatum consentiunt libri. Quod vero in plurali neutro νωτόγραπτα, & σκολιόγραπτα scribitur, indicio est, aliorum piscium nomina a Philosopho adiecta fuisse, praetermissa hic ab Athenaeo.

EPICHARMI verba, qualia libri omnes dabant, aptissime decurrentem absolvunt tetrametrum trochaicum. Repetuntur eadem infra, pag. 306. c. nisi quod ibi pro Dorico ποττούτοισι (de quo conf. Casaub. Animadv. ad pag. 282. a.) ex interpretatione ἐπὶ τούτοις scribitur.

In *NUMENII versu*: βόκκάς τε τριγκούς τε. „Recte „emendant docti βρίγκους τε. Hesychius: Βρίγκος· „ἰχθὺς κητώδης.“ CASAUBONUS. — DALECAMPIUS, *brinchos* hoc loco in versione ponens, adnotavit in ora: „Sic libro nono legimus, ex Menemacho. Incogniti pisces.“ — Ubi quid spectarit vir doctus, cum *Menemachum* auctorem nusquam nominatum Athenaeo viderim, diu quaesivi; donec in oculos inciderunt *Mnesimachi* Comici verba, IX. 403. b. ubi βρίγχος piscis nescio quis memoratur: ad quam scripturam accedit aliquatenus illa, βρίκχος, quae habetur apud Hesychium in voce Ἀκανδόρκας. Sed potuerat Dalecampius ex eâdem eiusdem Mnesimachi ecloga, cuius pars etiam VII. 322. e. adponitur, aliam adferre scripturam, paulo propius ad eam quae hic ex Numenio edita est, accedentem, nempe βρίγκος: quae scriptura in Ephippi etiam verbis, ibidem prolatis, reperitur. Quo etiam spectat Hesychii glossa, a Casaubono laudata. Quae sunt utique talia, ut suspicari liceat, in Numenii verbis hoc loco βρίγκους τε, pro τριγκούς τε, scriptum forsitan oportuisse: quam suspicionem GESNERO obortam fuisse, ex eis quae ille pag. 130 extr. & p. 998. post med. scripsit, intelligitur. Nec vero idcirco tam certa nobis ista emendatio visa est, quam vel Dalecampius vel Casaubonus iudicaverant. In contextum certe eo minus a nobis recipi illa debuit, quoniam p. 322. b. ubi idem Numenii versus repetitur, rursus per literam τ, non β, scribitur id nomen: quas literas etiam alioquin numquam, nec per dialectum, nec per librariorum errorem, permutatas inter se memini observare. Illud addubitari poterat, utrum τριγκοὺς edere debuerimus, quod hic habent

membranae cum editis, an τρικκους, quod altero loco ex eisdem membranis enotatum video. Epitomatoris testimonium in neutram partem invocari potest: is enim h. l. totum Numenii versum praetermisit, altero vero loco ipsum postremum vocabulum, de quo quaerebamus.

Ἀριστοφάνης, Σκηνὰς καταλαμβανούσαις. Ad mendosum Σκηναῖς adnotavit CASAUBONUS: »Scribe Σκηνὰς ex »iis quae disputamus libro quarto, cap. XX.« — Vide ad IV. 169. c. Animadv. T. II. pag. 569. Recte vero nostrae membr. *A.* sicut alibi in illius fabulae titulo, sic & hic
a Σκηνὰς dedere. Verba, quae ex ista fabula adferuntur, veluti metro soluta vulgo adposita erant. Nobis vero perfectum efficere trochaicum tetrametrum visa sunt; nisi quod vocabulum βοάκων, quod in ipso dramate e superiori oratione intelligebatur, extra versus mensuram insertum fuerit ab Athenaeo. Priorem eiusdem fragmenti partem adposuit etiam Etymologici auctor, in Βῶξ, ex Herodiano Grammatico.

Ὠνομάσθη δὲ παρὰ τὴν βοήν. »Docet Philosophus quar»to Historiarum libro, [cap. 9.] nullum esse piscem qui »habeat φωνήν: sed tantum ψόφον quosdam, aut τρισμόν. »Sic accipiendum quod hic scribitur de *boce* sive *boaca*. »Veteres tamen Grammatici, de appellatione piscis huius »differentes, proferunt tamquam Aristotelis verba haec, »ὅτι φωνὴν προΐεται, καὶ οὕτως ὠνόμασται. Ubi est κατά»χρησις vocis φωνή.« CASAUBONUS. — Habet ista verba Etymologus, in Βῶξ, ex eodem (puto) Herodiano Grammatico, quem paulo ante nominavimus.

ὡς τὸν κίθαρον, Ἀπόλλωνος. Recte τὸν κίθαρον ed. Bas. & Cas. de quo pisce vide infra pag. 305 extr. & seq. Perperam vero κίθαριν ed. Ven. cum ms. *A.* & *Ep.* quemadmodum pag. 286. a. b. Unde haesitasse videtur Eustathius, ad Iliad. α'. pag. 65. l. 49. sic scribens: Ἀπόλλωνι μὲν (ἀνεῖται) κίθαρος ἤτοι κιθάρα, ἐπεὶ κιθαριστὴς ἐκεῖνος σεριάδεται. Ἑρμῇ δὲ βόαξ, ὡς κήρυκι, διὰ τὴν βοήν.

Φερεκράτης δὲ, ἐν Μυρμηκ. εἰπών· »Ἄλλον φωνὴν οὐκ »ἔχειν ἰχθὺν φασι τὸ παράπαν·« ἐπιφέρει· »Νὴ τὼ Θεώ, »οὐκ ἔστιν ἄλλος ἰχθὺς οὐδὲ εἷς, ἢ βόαξ.« — »Apud eos»dem Grammaticos [apud Etymologum, ex Herodiano »sua depromentem] extat integrior locus *PHERECRATIS*. »Sic illi: Φερεκράτης εἰπών·

» — Τί ληρεῖς; ἀλλὰ φωνὴν οὐκ ἔχειν

» ἰχθῦν γε φασὶ τὸ παράπαν. — a
» ἐπιφέρει·
» — — Νὴ τὼ θεὼ,
» κ' οὐκ ἔστιν ἰχθῦς ἄλλος οὐδεὶς ἢ βόαξ. «

Casaubonus. — Apud Athenaeum in ed. Caſ. quidem οὐδεὶς ſcribebatur, in edit. Ven. & Baſ. vero οὐδεεὶς, denique in cod. mſto utroque exſerte οὐδὲ εἷς: quo poſito, ſuſpicari licebat, ſenarium apud poëtam talem fuiſſe:

Νὴ τὼ θεώ· οὐκ ἔστιν ἄλλος οὐδὲ εἷς:

ut & vocabulum ἰχθῦς, & voces ἢ βόαξ, quae apud poëtam e ſuperiori oratione intelligi debuiſſent, perſpicuitatis cauſſa adiectae eſſent ab Athenaeo. Formula, νὴ τὼ θεὼ, ut adnotavit Heſychius, eſt ὅρκος κατὰ Δήμητρος καὶ Κόρης. Conf. Hemſterh. ad Comici Plut. vs. 1007.

Ἀριστοφάνης δ' ὁ Βυζάντιος &c. Pergit Casaubonus: » Sed de appellatione piſcis huius diverſum ſenſit ab aliis » *Aristophanes Grammaticus*: de quo ſcribit Athenaeus, » *κακῶς φησὶν ἡμᾶς λέγειν τὸν ἰχθῦν βῶκα, δέον βόωπα· » ἐπεὶ μικρὸς ὑπάρχων, μεγάλους ὦπας ἔχει. Ait Ariſto» phanes, male appellari βῶκα piſcem, quem melius appella» verimus βόωπα: quoniam, parvus cum ſit, magnos habet » ὦπας*, id eſt, *oculos*. Non probatur haec Athenaeo ſen» tentia, quemadmodum ſequentia indicant. Ait enim: » Πρὸς ὃν λεκτέον· εἰ τοῦτο κακῶς ὀνομάζομεν, « [commo- b de τοῦτο edd. ut ſubintelligatur αὐτὸν vel τοῦτον, pronomen τοῦτο vero cum verbo ὀνομάζειν (ſicut aliâs cum verbo καλεῖν) idem valeat ac adverbium οὕτως: *ſi perperam (eum) ſic vocamus; ſi perperam (ei) hoc nomen tribuimus*: ſed reſtituere nos auctori debuimus τοῦτον, quod dabat codex mſtus uterque.] » διὰ τί κορακῖνον φα» μὲν, οὐ κοροκῖνον; ὠνομάσθη γὰρ ἀπὸ τοῦ τὰς κόρας κι» νεῖν. τί δ' οὐχὶ καὶ σείουρον λέγομεν, ἀλλὰ σίλουρον; » ὠνόμασται γὰρ καὶ οὗτος ἀπὸ τοῦ σείειν συνεχῶς τὴν οὐ» ράν. Hoc vult: Compoſitas voces originem ſuam ſae» pe diſſimulare, mutatis, adiectis, detractis literis ali» quot. Velle autem publico conſenſu receptas & proba» tas dictiones reformare, inanis ſit ac vanus labor. Qua» re fruſtra fuit Ariſtophanes cum ſua hac obſervatione. » Subtilius eſt quod ait auctor, κορακῖνον uſu vulgi com» probatum eſſe, cum dicendum eſſet κοροκῖνον, quia ſit » facta vox ἀπὸ τοῦ τὰς κόρας κινεῖν. Plane [vero] ita

b » est: nam ita fieri amat in huiusmodi compositione no- » minum. Sic ἡμερόδρομος dicimus, non ἡμεράδρομος: sic » ἡμερόκοιτος, non ἡμεράκοιτος: sic ἡμερόβιος, ἡμεροσκό- » πος, δοξόκοπος, θαλασσόκοπος, & similia multa. Ergo » contra hanc analogiam usu receptum est, ut dicamus » κορακῖνος, non κοροκῖνος: ut & ἀγγελιαφόρος, non ἀγ- » γελιοφόρος. « CASAUBONUS. — Perperam διὰ τί καρκῖνον est in ed. Ven. ubi recte κορακῖνον habet ed. Bas. consentientibus msstis. Etymologia huius vocabuli eadem infra traditur, pag. 309. a. Fuerint autem qui a *colore* potius, quem habet ille piscis *corvo* similem, denominatum statuant. De *siluro* etiam in diversam partem BOCHARTUS abiit, Hierozoic. Part. II. lib. 5. cap. 14. σίλουρον dici statuens, quasi ψίλουρον, a *cauda glabra tenuique*; quemadmodum & σιττακὸς dicitur & ψιττακὸς, & σάγδα pariter atque ψάγδα, & id genus alia. VILLEBRUNIUS priorem nominis partem a verbo σίλλειν derivat; quod verbum, illum si audimus, *vibrare* significat.

AD CAP. XXVIII.

ΒΕΜΒΡΑ'ΔΕΣ. Cum Βεβράδες legeretur in editis, adnotavit CASAUBONUS: » Scribunt membranae Βεμ- » βράδες: neque aliter in sequente *Phrynichi* versu. Sed » rectum esse utrumque, ipse auctor nos docet. « — Miram molestamque admodum confusionem in huius vocabuli scripturam intulere sive Editores, sive iuniores quidam librarii, quorum exempla illi secuti sunt. Non modo in titulo huius capitis, & in proximo *Phrynichi* versu βεβράδες edebatur: verum etiam, paulo post, in *Dorionis* verbis, (lit. c.) βεβράδα ἀποκεφαλίσας, rursusque τῆς βεβράδος σκευασία; & saepius rursus deinde eadem scriptura obtinebat: quibus omnibus in locis nostri codices mssti cum iis, quorum excerptas lectiones Casaubonus habuit, βεμβράδες, βεμβράδα, βεμβράδος scribunt. Erravitque Casaubonus, cum ait, ipsum Athenaeum docere rectam esse utramque scripturam: nam istam, quam secuti sunt editores, nusquam prorsus veteres Athenaei codices agnoscunt; neque apud alium quemquam veterem auctorem eam reperias. Apud unum Hesychium glossa reperitur huiusmodi: Βέβραδα· ἀθαρίνην: sed corrupta illa haud dubie, & ex corrupto

codice ducta. Oportebat, Βεμβράδα· ἀθερίνη: & Gram- b maticus, e quo in Hesychii Lexicon transducta illa glossa, cum *bembrade* vel *membrade* alium pisciculum vicini generis confudit, *atherinam*; cuius meminit Athenaeus ex Dorione, pag. 285. a.

Ἐπίχαρμος δ', ἐν Ἥβας γάμῳ, βαμβραδόνας αὐτὰς καλεῖ. Coniunctionem, quae deerat editis, recte dedit ms. *Ep.* An eamdem agnoscat ms. *A.* non habeo compertum: illud certe scio, non omissurum eam hoc loco fuisse Athenaeum. De forma nominis Epicharmo usitata, cum βεβραδόνας & mox dein βεβραδόνες ederetur, adnotavit CASAUBONUS: »Pro βεβραδόνας & βεβραδόνες, »Etymologici auctor, describens Athenaei hunc locum, βρα- »δόνας semper. E contrario scripta lectio, βαμβραδόνας. Alibi in his libris, [p. 305. c.] βαβραδόνας: atque »istud placet.« — In Etymologico, pag. 195. bis truncatum nomen, non auctoris culpâ, sed librarii. Apud Athenaeum vero optimi nostri codices, non solum hoc loco βαμβραδόνας, & in proximo *Epicharmi* versu βαμβραδόνες habent: sed rursus in *Sophronis* verbis, continuo deinde, βαμβραδόνι, non βεβραδόνι: denique pag. 305. c. ubi idem *Epicharmi* versus repetitur, rursus βαμβραδόνες constanter tenent, ignorantque βαβραδόνες, quod sua auctoritate Casaubonus ibi posuit pro mendoso βαμβαδόνες, quod in ed. Ven. & Bas. ibidem legebatur.

EPICHARMI versum talem hîc dedi, qualem fere membranae *A.* hoc loco exhibent: in quibus scilicet pro δέ τε, quod editum erat, δέ τι scribitur, quod δ' ἔτι valere existimavi. In *Epit.* desunt hoc loco poëtae verba, cum proximo *Sophronis* testimonio, & aliis nonnullis. Sed pag. 305. c. uterque codex sic habet:

βαμβραδόνες τε κιχλαί τε καὶ λαγοὶ δράκοντές τ' ἄλκιμοι.

Apud Etymologum talis editur idem versus:

Βραδόνες τε καὶ κίχλαι, λαγοὶ, δράκοντες ἄλκιμοι.

Quare apud poëtam ipsum aut sic fuerit conceptus:

βαμβραδόνες, κίχλαι τε, καὶ λαγοὶ, δράκοντές τ' ἄλκιμοι.

aut in hunc modum:

βαμβραδόνες τε, καὶ κίχλαι, λαγοὶ, δράκοντες ἄλκιμοι.

De *dracone marino*, pisce, cui & *araneus* latinum nomen est, Gallicum *vive*, vide viros doctos quos laudavit CAMUS, in Notis ad Aristot. Hist. Anim. p. 842 sq.

c *Sophronis* testimonium cum sic editum esset: καὶ Σώφρων ἐν Ἀνδρείοις, βεβραδόνι ῥαφείᾳ· monuit Casaubonus: » Scribe, καὶ Σωφρ. ἐν Ἀνδρ. βεβραδόνι, ῥαφίδια « — Iam, de priori nomine, paulo ante diximus βαμβραδόνι scribi in Membranis. Recte id quidem: nam sicut *Epicharmus*, quas Athenienses βεμβράδας vocant, dorico idiomate βαμβραδόνας nominavit; sic consentaneum erat, ut *Sophron*, eodem idiomate scribens, eodem dorico nomine pisciculos hos adpellaret. In ῥαφείᾳ vero ab editorum scriptura nil discedunt membranae. Sed adeo luculenta certaque nobis visa est Casauboni coniectura, ut in contextum recipere non dubitaverimus. ῥαφεία vel ῥαφία nihil aliud significare potest, nisi *suturam*: nec eam formam habet id vocabulum, ut pro *piscis* nomine usurpari potuisse videatur. Notus vero pisciculus, *acus* latine dictus, graece βελόνη & ῥαφίς. Et, hunc ab Atticis quidem & communi Graecorum sermone plerumque βελόνην dictum fuisse, ex his quae apud Athenaeum nostrum pag. 319. d. legimus, intelligitur: (conf. III. 86. c.) sed & ῥαφίδα nominatum ibidem docet auctor; (conf. pag. 305. d.) & eo quidem nomine praesertim *Dores* usos esse, cum ex Epicharmi versu intelligitur, qui ibi statim citatur, tum ex verbis continuo ibidem subiectis Dorionis Grammatici, qui rarius nomen ῥαφὶς per vulgatius βελόνην interpretatur.

Numenii testimonium tali modo editum erat: Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ.

Ἢ βαιῇ καρίδι κείνη
ζωὴ ἐπ' ἀγρώστειο τάδε σκέψαιο δέλευρα.

Quare ibi Casaubonus: » Non video, inquit, quo pertineat allatum in sermone *de membradibus* Numenii testimonium: nam in illius verbis, ut quidem ea nobis exhibent omnes libri, de *membradibus* altum silentium. Desit fortasse aliquid huic testimonio. « — Perspecte sane. Nobis vero, tria vel quatuor verba, καὶ εἴ ποτε βεμβράδι, quae editis deerant, opportune dedit optimus noster codex *A*. In Epitome quidem omissum totum Numenii testimonium. In cuius versu posteriore, quid sit ζωὴ ἐπ' ἀγρώστοιο, mihi non liquet. Dalecampius vertit, *cum piscaturus venaberis*. Cogitaverat puto de vocabulo ὁ ἀγρώστης, quod pro *venatore* nonnumquam ponitur. Sed quid istud huc faciat, non video. Cogitaveram ἐπ' ἀγρώστης,

aut ἀπ' ἀγρώστως: *quae vivit in gramine*, vel *de gramine*. c
Nam ἀγρώστη apud Hesychium (post vocem Ἀγρὸς) valet βοτάνη, sicut aliâs ἡ ἄγρωστις. Sed multis dubiis premitur ista Hesychii glossa: & emendationem ne admissurus quidem erat versus. Videndum igitur, an & ὁ ἄγρωστος vel τὸ ἄγρωστον interdum fuerit dictum, pro ἡ ἄγρωστις. Caeterum tota etiam oratio in his versibus abrupta est: nam dativi καρίδι & βεμβράδι carent verbo, a quo pendeant; nisi velis intelligere, *quaerendam escam pro capiendis squillulis & membradibus vel bembradibus*. At videtur potius dicere voluisse poëta, *squillulas & membrades quaerendas esse pro esca capiendis aliis piscibus*. Δέλευρα quidem, quod vocabulum nusquam alibi reperio, idem valere videtur ac δελέατα, *escae*.

In Dorionis verbis, temere rursus Βεβράδα & τῆς βεβράδος legebatur in editis; ubi fide utriusque nostri codicis iterum iterumque Βεμβράδα & τῆς βεμβράδος restituimus. *Ibidem*, imperativus ἕψει est a verbo ἑψέω, de quo ad pag. praec. *e*. dictum. Quod ait, τῇ τριγλίτιδι: confer pag. 285. a. *Mox ibidem*, scripturam βεμβραφύη itidem dedere ambo nostri codices. Ubi facile quidem tibi persuadeas, rectius esse quod scribitur apud Etymologum (in Βεμβράς) hoc modo: Γίνεται δὲ ἐξ αὐτῆς σκευασία τις, ἡ προσαγορευομένη μεμβραφύα: cum praesertim in *Aristonymi* verbis, quae proxime subiiciuntur, iidem nostri mssti cum editis & cum Etymologo in istam scripturam ταῖς μεμβραφύαις (per μ literam in vocis initio) consentiant. At potuerat Dorion Atticâ formâ, quae & vulgo magis usitata fuisse videtur, βεμβραφύη dicere; licet poëta, cuius testimonium dein adposuit, mutatâ labiali literâ μεμβραφύη usurparit. De eadem scriptura monuit etiam suis e libris Casaubonus: » Βεβραιφύη » quae dicitur in vulgatis libris, in msstis est βεμβραφύη: » in Etymologico bis μεμβραφύη, ut in Aristonymi sub- » iecto loco. « — Quod ἂν μνημονεύει, pro ἧς, habet ms. *A*. id hactenus ferri fortasse poterat, quia in proximis poëtae verbis in *plurali numero* ponitur illud nomen. Et nunc demum animadverto, pluralem illum ὧν servatum etiam in ed. Ven. & Bas. uniusque Casauboni arbitratu in ἧς mutatum esse. Post vocem βεμβραφύη plura, quae sequuntur, praetermisit Epitomator, ab illis dein pergens: Ἀρίστων. ἐν Ἡλίῳ ῥιγοῦντι· οὔτ' ἀφύη νῦν ἐστιν &c.

d *Aristonymi* verba, Ὅ γέ τοι Σικελὸς &c. cum vulgo veluti metro soluta adposita essent, anapaestico versu tetrametro catalectico comprehensa esse facile adparebat. In his cum καρκινοβαίτης scribatur apud Etymologum, ipsum metrum ostendebat veriorem esse scripturam, quam apud Nostrum veteres membranae cum editis habent, καρκινοβάτης. Hoc autem nomine intellexisse Siculi videntur, ut adnotavit Dalecampius, *edulium quoddam e cancris paratum*. Nec enim placet quod H. Stephanus coniectaverat, in Indice Thes. pag. 626. c. καρκινοβάτην fortasse dicere Aristonymum, quoniam Epicharmus ἐν μεμβράσι καὶ χαμμάροις (qui ex genere τῶν καρκίνων sunt) τὰς ἀφύας ἀριθμεῖται, ut Athenaeus (pag. 285. a. b.) tradit.

Ἀττικοὶ δ' ὅμως βεμβράδας λέγουσιν. Desunt ista verba Epitomae: sed eodem modo, quo edidimus, & in vetustissimo codice *A.* & in iunioribus codicibus, atque etiam in editionibus omnibus, quae superius βεβράδας scripserant, nunc βεμβράδας legitur. Itaque haec verba respexisse videtur Casaubonus, ubi paulo superius dixit, *ipsum auctorem nostrum docere, rectam esse utramque scripturam*, βεβράδες & βεμβράδος: ratus scilicet, quod Athenaeus nunc ait, *Atticos tamen* βεμβράδας dicere, id eo referri, quod alii Graeci vulgo βεβράδας dicere consuevissent. At, istam vocis formam, βεβράδες, sicut apud nullum alium veterem scriptorem commemoratur, sic ne Athenaeo quidem cognitam fuisse, supra ostendimus; quippe non nisi iuniorum librariorum errore temeritateque in Athenaei libros illatam. Quare frustra statuas, eidem formae βεβράδες *Atticam* formam βεμβράδας opponere voluisse auctorem nostrum. At rursus ex hoc ipso, quod in superioribus verbis iam ter quaterque vox βεμβράδες posita est, nascitur hoc loco difficultas aliqua; ut mirum utique videri possit, cur nunc ergo dicat auctor, Ἀττικοὶ δ' ὅμως βεμβράδας λέγουσιν: id est, *verumtamen Attici* βεμβράδας *dicunt*: nam illae particulae δ' ὅμως, quas cum editis agnoscunt veteres membranae, plane significant, *diversam esse Atticam vocabuli formam* ab alia forma cuius ante mentio facta sit. Itaque (quoniam praesertim satis frequenter apud Atticos scriptores μεμβράδας, non βεμβράδας dictos illos pisciculos reperimus) in promtu fuerat ut suspicaremur, μεμβράδας fortasse hic pro βεμβράδας scriptum oportuisse. At huic coniecturae

rurſus repugnat, quod non modo in teſtimoniis continuo d ſubiectis conſtanter βεμβράδες communi veterum codicum conſenſu ſcribitur; ſed & quod paulo poſt demum alterius illius, quam dixi, formae (μεμβράδες) mentionem facit auctor. Supereſt igitur, ut intelligamus, *Atticam vocabuli formam* non communi alicui aliorum Graecorum, ſed *Doricae formae*, quam paulo ante commemoraverat, opponere voluiſſe Athenaeum. In quo illud tamen haud ſatis commode factum videri debet, quod inter hoc monitum de Attica forma, & inter iſtam Doricae formae mentionem, alia nonnulla interiecta ſunt. Itaque (niſi quid turbatum hoc loco etiam in vetuſtis membranis eſt) dicendum fortaſſe fuerit, Atticam formam ſimul Doricae illi, quae ſupra memorata eſt, ſimul compoſitae formae βεμβραφύη vel μεμβραφύη, hoc loco opponi. Quod ſi paulo ante, ubi ἡ προσαγορευομένη βεμβραφύη ſcribitur, veteres Athenaei libri μεμβραφύη darent, quemadmodum apud Etymologum & apud Noſtrum etiam in ipſis Ariſtonymi verbis ſcribitur; crederem equidem, Atticam formam βεμβράδες ſimul Doricae formae βεμβραδόνες, ſimul alteri iſti, Graecis ſubinde uſitatae, μεμβράδες, oppoſitam hîc voluiſſe Athenaeum. Verba iſta, Ἀττικοὶ δ᾽ ὅμως βεμβράδας λέγουσιν, omiſſa eſſe in Epitoma, ſupra dixi. Supereſt tamen eorumdem verborum aliquod veſtigium in noſtro codice Epitomae; qui, quamquam non admodum vetuſtus, tamen ex puriſſimo fonte derivatus videtur. In hoc igitur, in ipſo huius capitis initio, ubi primum vox Βεμβράδες, veluti inſcriptio capitis, occurrit, a primâ manu ſuperne adſcripta eſt vox ἀττικῶς.

Ἀριστομένης, Γόησι. » Γόητας *Aristomenis* citat Pol» lux libro octavo. [immo lib. VII. ſect. 211.] βιβλιο» πώλην, inquit, παρὰ Ἀριστομένει εὑρήσεις ἐν Γόησι. Et » Harpocration, de dictione φορίνη diſputans. « Casaubonus. — *Ibid.* βεμβράδας φέρων ὀβολοῦ. Sic non modo veteres membranae; ſed ſic etiam tandem edidit Caſaubonus, veterum codicum auctoritatem nunc ſecutus. Mendoſam autem ſcripturam βεβράδας rurſus huc invexere editiones Ven. & Baſ. eamdemque pariter & in proxime ſequentibus *Ariſtonymi*, *Ariſtophanis*, & *Platonis* comici teſtimoniis mordicus tenuere.

Ἀριστώνυμος, Ἡλίῳ ῥιγοῦντι. Rurſus ῥιγῶντι ſcribitur hic in ms. *A.* ut pag. 285. e. ſed in ῥιγοῦντι cum editis

d consentit ms. *Ep.* in quo aliâs perraro adiecti sunt librorum aut fabularum tituli. Paulo superius tamen etiam codex *A.* in μιγοῦντι consentiebat: sic etiam (ni fallor) p. 284. f. Quod hîc adponitur *Aristonymi testimonium*, id paulo auctius est, quam legebatur pag. 284. f. & p. 285. è. Illud, quale hic legitur,

Οὔτ' ἀφύη νῦν ἐστιν ἔτι σαφῶς, οὔτ' αὖ βεμβρὰς κακοδαίμων:

plane ut istud, ὅ γε τοι Σικ. anapaestico versu comprehenditur. Et consentiunt in illam scripturam membranae cum editis; nisi quod βεβρὰς in ed. Ven. & Bas. scribitur. In ms. *Ep.* brevius: Οὔτ' ἀφύη νῦν ἐστιν, οὔτ' αὖ βεμβρὰς κακοδαίμων. In Etymologico: Οὔτ' ἀφύη νῦν ἐστι σαφῶς, οὔτ' αὖ βεμβρὰς κακόδαιμον: ubi in vocativo casu accipitur postremum vocabulum. Nominativum si cum nostris libris teneamus, intelligi poterit *misera* dicta bembras sive membras, utpote qui vilissimus habebatur cibus, quo nonnisi fere pauperiores uterentur, ut intelligitur ex VI. 241. b. itemque ex Aristomenis verbis modo citatis, βεμβράδας φέρων ὀβολοῦ: denique ex Alexidis verbis ex Protochoro, in fine huius paginae: quam in partem etiam diserte Etymologus ait, Βεμβρὰς, εἶδος ἰχθύος εὐτελοῦς. Videtur autem hîc agi de edulio illo *ex apuis & membradibus mixto*, quod uno nomine μεμβραφύη supra nominatum est.

In *Aristophanis* versu, ex fabulâ *Senectute*,

ταῖς πολυχρώσι βεμβράσι τεθραμμένη:

desiderares βεμβράσιν, quo ultima syllaba longa fieret: quae tamen etiam ob caesuram produci potuerit. Nil mutavit Brunck, in Fragm. Aristoph. p. 228. num. 3.

In *Platonis* Comici verbis, Ἡράκλεις, τῶν βεμβράδων: est genitivus casus in admirandi formulâ; ut in illis, Δαμάτερ, σοφίας! III. 113. d.

Ἐν δὲ ταῖς Εὐπόλιδος Αἰξὶν ἐστὶν εὑρεῖν καὶ διὰ τοῦ μ γραφόμενον. Etiam haec verba (simul cum illis, de quibus paulo ante diximus, Ἀττικοὶ δὲ ὅμως βεμβράδας λέγουσι) persuadere Casaubono potuerant, ut existimaret, duplicem vocis formam commemoratam esse ab Athenaeo; alteram Atticam, βεμβράδας: alteram vulgarem & communem, βεβράδας. Quasi nempe μ litera, qua usum *Eupolidem* ait auctor, illa intelligenda esset, quae in fine primae syllabae adiicitur. At, quoniam *nusquam* omnino in veteribus libris nomen illud *absque μ in media voce* oc-

currit, atque adeo constanter adhuc ea testimonia adtulit auctor noster, in quibus scriptura βεμβράδες obtinet: liquido inde adparet, quod nunc de *Eupolide* commemorat, *per literam μ vocabulum illud scribente*, id non ad mediam vocem, sed ad *primam* vocabuli *literam* referri; ut hoc dicat Deipnosophista, *praeter illam vocabuli formam, quae in testimoniis adhuc prolatis occurrebat, nempe βεμβράδες, aliam etiam reperiri, quâ Eupolis comicus usus sit*, scilicet *μεμβράδες, literâ μ initio vocis pro β adhibitâ*. At quamvis manifestus esse videatur hic sensus istorum verborum, tamen non diffitendum est, hoc ipso rursus novis difficultatibus nos implicari. Nam cum plane hoc dicere videatur auctor noster, rariorem esse hanc scripturam μεμβράδες, ita ut vix alibi praeterquam apud *Eupolidem* in fabula *Capellis* (&, quod idem auctor noster paulo post subiicit, in *Alexidis* fabula *Choregide*) eam reperias; tamen, si fides est nostris Athenaei libris & aliis aliorum auctorum codicibus hodie exstantibus, satis frequens eadem scriptura apud plures auctores reperitur, atque ab ipso etiam Athenaeo in veterum auctorum codicibus, quibus ille usus est, frequenter reperta erat. Sic quidem p. 285. a. ex Aristotele adfertur τῆς μεμβράδος; (quemadmodum etiam apud ipsum Aristot. Histor. Anim. VI. 15. editur; quamquam apud Athenaeum l. c. βεμβράδες habet noster ms. *Ep.*) rursusque ex eodem Aristotele μεμβρὰς, pag. 328. e. consentiente utroque nostro codice. Sic VI. 241. b. ex Timocle comico, τὰς μεμβράδας. Sic III. 126. e. scribitur μεμβραδοπώλαις, in testimonio Nicophontis, veteris comoediae poëtae. Sic VIII. 357. e. μεμβράδες, ex Mnesitheo Medico Atheniensi. Sic porro apud Aristophanem, Vesp. 493 sq. bis μεμβράδας consentientibus (quod quidem norimus) libris msstis legitur; quamquam ex eiusdem Comici fabula Γήρᾳ alteram scripturam βεμβ. citavit Athenaeus. Sic porro ex Aristonymo (qui Alexandriae sub Ptolemaeis Philadelpho & Philopatore vixit) ταῖς μεμβραφύαις (non βεμβραφ.) paulo ante citatum vidimus. Denique sic suo nomine loquens Athenaeus, pag. 285. a. ἐν μεμβράσι scripsit, non ἐν βεμβράσι. Taceo Scholiastam Comici, Suidam & Pollucem, apud quos nonnisi scriptura μεμβρ. reperitur. Contra, quemadmodum in plerisque ex eis testimoniis, quae magno numero ex antiquis poëtis hoc capite adponuntur, scriptura βεμβρ.

e obtinet, sic eadem rursus in *Hegesippi* testimonio p. 290. c. bis occurrit, ubi quidem noster ms. *Ep.* alteram scripturam per μ initio vocis praefert. Quibus omnibus inter se collatis, hoc effici videtur: veteres Atticos olim βεμβράδες dixisse scripsisseque; progrediente vero tempore obtinuisse, ut permutatis initio vocis literis labialibus μεμβράδες pronunciaretur scriberetur que; quae scriptura pronunciatioque & Athenaeo nostro familiaris fuit, ac fortasse iam inde a Ptolemaeorum aetate vulgo invaluerat. Quo factum est, ut ipse fortasse etiam Athenaeus, in citandis veterum poëtarum testimoniis, loco veteris scripturae ea nonnumquam usus sit quae ipsius aetate invaluerat, & ut librarii praesertim in locum veteris scripturae novam subinde substituerent. Idque non modo a recentioribus librariis, sed iam a vetustioribus factum: ita quidem ut iam Athenaei aetate in *Eupolidis*, veteris comoediae poëtae, fabulâ Αἰξὶν, & in *Alexidis Choregide*, nova ista scriptura μεμβρ. in locum veteris (βεμβρ.) substituta vulgo reperiretur.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Κνοιθίδι· Ἄτοπόν τε κηρυττ. &c. » Mendose scribitur, Ἀντιφάνης δ' ἐν Κνοισθιδεία·
» Τόπον τε κηρύττουσιν ἐν τοῖσιν ἰχθύσιν
» κήρυγμα, οὐ καὶ νῦν τις ἐκβεβράγει μέγα &c.
» Primum illud certum, fabulae titulum corruptum esse. » Libro decimo: [pag. 448. e. f.] Ἀντιφάνης ἐν Κνοιθίδι, ἢ » Γάστρωνι. Videtur proprium nomen esse *Cnoethis*. Hae» reo tamen adhuc, & dubito num sit scribendum Σκοιθί» δι. Atticis dicebatur σκοιθὴς, *calumniator*, & *loquuleius*: » auctor Hesychius. Quid si legas ἐν Κυαθίδι? Nam eo » potissimum deducunt nos corruptae lectionis vestigia. υ » & ν in antiquis membranis exiguo ac paene nullo dis» crimine separantur: eoque saepissime confunduntur. Et» iam ex α facere οι, error est facilis nimis. Equidem li» bro octavo, κυαθὶς aut κυοιθὶς offendisse memini, ubi » absque omni dubio auctor scripserat κυαθίς. Omnino au» tem fugitivum α retrahe, & ἄτοπον cum Dalecam» pio scribe, pro τόπον. Licentiae comicae vox est ἐκ» βεβράγει: facta ut ad *bebradas* alluderetur. Alioqui ἐκ» βεβράζει minus insolens fuerit; cum hoc ipso libro [p. » 282. b.] extet in Ananii verbis simplex βαβράζων. « Casaubonus. — Ἄτοπον corrigendum esse, ante Dalecampium monuerat *Guil.* Canterus, Novar. Lect. lib. IV.

cap. 5. Sic vero ex ſcriptura Κνοιϲθιδεία, quam ms. *A.* praeivit, manebat ἐν Κνοισθίδι, quod h. l. tenendum putavi; licet pag. 448. e. idem codex cum editis in Κνοιθίδι abque σ litera conſentiat. Pro ἐκβεβράγει malle ſe ἐκεκράγει profeſſus eſt CORAY in Notis msstis: atque etiam »dubitari vix poſſe, quin reponendum ſit »ἐκεκράγει μέγα« ad Moerin adnotaverat PIERSON pag. 65. Et plane ita ſcriptum in ms. *Ep.* ubi brevius quidem in hunc modum: Τίς ἐκεκράγει, φησὶν Ἀντιφάνης, μέγα, μέλιτος γλυκύτερον (ſic mendoſe) βεμβράδας φάσκων ἔχειν. Neque raro ſane in Graecis libris permutatae inter ſe literae β & κ, ob earum in vetuſtis codicibus ſimilitudinem, reperiuntur: de qua permutatione iam frequenter a nobis dictum eſt; ad II. 71. a. ad IV. 129. e. 130. b. &c. Sed iſta permutatio, verum ſi quaeris, ita potiſſimum comparata eſſe ſolet, ut, quae figura in vetuſtioribus codicibus literam β ſignificaret, ea a recentioribus pro κ acciperetur, non vice verſa. Quare illam maxime legem criticam hîc valere iudicavi, quae monet, duarum ſcripturarum, quarum altera expeditiorem faciliorem que explicationem habeat, altera difficiliorem, (caetera ſi ſint momenta paria) probabiliorem eſſe eam, quae paulo inſolentior aut difficilior videri poterat. Iam verbo ἐκεκράγει nihil ſimplicius ac vulgatius: ita quidem, ut non modo per literarum β & κ permutationem temere huc inferri, verum etiam per interpretationem conſulto hîc poni ab Epitomatore potuerit. Rarius vero verbum ἐκβεβράγει non opus eſt, ut cum Caſaubono per comicam licentiam pro ἐκβαβράζει poſitum ſtatuamus: ſed potuit illud etiam ſuo nomine hîc ſtare, a themate βεβράζω; a quo ductum eſt participium aoriſti primi βεβράξαντα apud Heſychium, quod ille interpretatur συντόνως (ſic enim haud dubie pro vulgato συντόμως legendum) κεκραγότα, derivatque a nomine βέβρηκες, quod τὸ ἔνδον σιαγόνων μέρος ſignificat. Caeterum etiam βαβράζειν utique idem valebat: nam & βαβράζων apud eumdem Heſych. per κεκραγὼς συντόνως exponitur. (conf. Schneiderum ad Aelian. de Nat. Anim. X. 44.) Denique fieri quidem poteſt, ut poëta iſto verbo ad nomen βεμβράδες alludere quodammodo voluerit: (quod magis probabile foret, ſi βεβράδες, non βεμβράδες, fuiſſet piſciculorum illorum nomen:) ſed & nullo reſpectu habito illius nominis eo-

dem verbo uti poëta potuerat. *Ibid.* ἐν τοῖς ἰχθύσιν: *in foro piscario.* Vide ad III. 104. d. In scripturam βεμβράδας (vers. 3.) & βεμβράδων (*vers.* 6.) nunc denique consentiunt editiones omnes cum utroque codice msto.

Καὶ Ἄλεξις δ' ἐν Χορ. Percommode in ms. *Ep.* (nescio an & in ms. *A.*) adiecta καὶ particula, cui simul cum sequenti δὲ haec vis inest: *At non apud unum Eupolidem*, (de quo paulo ante dictum) *sed & apud Alexin per μ scriptum hoc nomen reperitur.* Quo magis adparet, mendosum esse quod in ipso *Alexidis testimonio*, quod continuo adponitur, βεμβράδας scribitur in ed. Cas. ubi recte μεμβρ. tenent ed. Ven. & Bas. cum msstis. *Priori versu*, cum legeretur vulgo παρέθηκεν ἐσθίων, quonam sensu teneri aut defendi illud posset, non vidi: omninoque ἐσθίειν corrigendum iudicavi; quod & Dalecampius expresserat, *comedenda apposuit.* Quod τοῖς τετραδισταῖς ait poëta, monuit Casaubonus: » *Tetradistae* iuvenes, » qui in Alexidis versu nominantur, inde nomen invene» runt, quod *quarta cuiusque mensis* (*die*) *convenirent*, & » *convivia agitarent.* Alii, quod die vicesima idem facerent, » *icadistae* dicti: [vide infra pag. 298. d. & Casaub. ad X. » 186. a.] at, qui die tricesima solebant unà esse, τριακάδισται nuncupati; unde ἀτριάκαστοι, [apud Hesychium,] » ad quos sodalitas illa nihil attinebat. « — Deinde λέκιθον recte mssti. Corrupte λέθυθον ed. Ven.

Ἐν δὲ Πρωτοχόρῳ. Adfertur aliud eiusdem *Alexidis* testimonium, ex *Protochoro*, ubi alterâ formâ, veteribus magis usitatâ (βεμβράδες) usus erat poëta. Illius eclogae *primus versus* vulgo sic legebatur:

Ἐπιπονώτερον μὲν τὸν Διόνυσον οὐκ εἴληφ' ἐγώ.

Ibi cum Casaubonus adnotasset: » Malim εἴληχ' ἐγώ. « — perspecte Dorville (ad Charit. pag. 319.) monuit, incertam quidem esse eam emendationem; at illud certum, vel sic misere laborare versum: quem tali quodam modo refingendum ille suspicabatur:

— Ἐπιπονώτερον
μὲν τὸν Διόνυσον [ἄλλον] οὐκ εἴληχ' ἐγώ.

At primum, cur solicitaretur εἴληφ', quod cum editis tenent membranae *A.* (nam in *Epit.* deest ista ecloga) nulla prorsus caussa fuit. ἄλλον, *convivatorem* (puto) intellexerat Dorvillius. At adiectivum nomen ἐπίπονος de *rebus* magis, quam de *personis*, usurpari mihi visum erat:

quare ἐπιπονώτεροι cum Dalecampio *convivium* vel *coenam* (δεῖπνον) intellexi; & ante particulam οὐκ pronomen οὐδὲν intercidiſſe ſuſpicatus ſum. *Tertius verſus* cum duobus modis corruptus legeretur in editis,

ἔχειν με κ' ἀττικιστὶ δυνάμενον λαλεῖν:

adnotaverat idem CASAUBONUS: »ἐσθίειν με malim, quam »ἔχειν.« — Perſpecte vero, quod ad verbum ἔχειν ſpectat, monuit eruditiſſimus CORAY: »Equidem nihil muto. Infra pag. 303. e. θύννης οὐραῖον ἔχειν, & θερμά τ' »ἔχειν τεμάχη: & alibi paſſim: ſive τὸ ἔχειν per *habere* »velis exprimere, ſive per ipſum *edere*, *veſci*. Quid enim »vetat hoc ſenſu accipere τὸ ἔχειν? quandoquidem ab »ipſo derivatum ὀχή, *cibum* ſignificat. Herodotus lib. I. »cap. 200. Καὶ ὃς μὲν ἂν βούληται αὐτέων, ὥστε μάζαν μεμαγμένην ἔχει. Heſychius exponit ἐκτέον, per ληπτέον: »quod non modo per *capiendum* in genere, verum etiam »in ſpecie per *capiendum cibum* (ſolenni Graecorum phraſi, »λαμβάνειν τροφὴν) commode declarare poſſumus.« — Sic ille. De reliquo vero corrigendo ſermone, qui tamen ſalebroſus admodum erat, neuter doctiſſimorum virorum cogitaſſe videtur. Quanto commodius noſtrae membranae? *μετ' ἀττικιστὶ δυναμένου λαλεῖν: cum homine, qui, (quamvis tenuem adponat coenam) tamen attice loqui noverit.*

AD CAP. XXIX.

ΒΛΕΝΝΟΣ. Ad editam olim ſcripturam Βέλεννος, adnotavit CASAUBONUS: »Excerptorum auctor ſemper »Βλέννος. Utrumque dici invenias.« — Quibus in paucis verbis, duo ſunt minus curate poſita. Primum enim, Excerptorum auctor ſcribit quidem βλέννος: ſed nonniſi ſemel nomen hoc habet; niſi quod in ora (in noſtro quidem ms. *Ep.*) pariter βλέννος ſcribitur: ſcilicet quo indicetur argumentum, quod in contextu tractatur. In ipſo contextu nil aliud de hoc piſce habet Epitoma, niſi haec verba: Βλέννος. Κωβιῷ τὴν ἰδέαν οὗτος παραπλήσιος. Sed membr. *A.* cum in initio Βλέννος, tum in Sophronis teſtimonio βλέννῳ exhibent. Quod vero *utramque inveniri ſcripturam* ait idem Caſaubonus; id quo ſpectet non video. Nam apud nullum alium, quod ſciam, veterem auctorem mentio huius piſciculi occurrit, niſi apud Oppia-

a num 'Αλιευτ. I. 109. & apud Diophanem, in Geoponicis XVIII. 14. apud quorum utrumque βλέννος, non βέλεννος, scribitur: eodemque modo apud Etymologum pag. 192. l. 52. Quare nulla prorsus veterum librorum auctoritate nititur haec posterior scriptura: cui etiam origo nominis repugnare videtur, nam παρὰ τὴν βλένναν, id est, *a muco* dictum haud improbabiliter iudicarunt viri docti, H. Stephanus aliique. Caeterum graece βλεννὸν, & latine *blennum* etiam pro *stulto*, *fatuo*, dictum reperiri, notum est. Quam ambiguitatem secutus videtur Aristippus in illo responso, quod Laërtius refert II. 67. ubi βλέννος pro βλένος scriptum oportebat.

Σώφρων ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ὡλιεὺς τὸν ἀγροιώταν. Sic plane dedere nostrae membr. *A*. Confer quae notavimus ad III. 86. a. Animadv. T. II. pag. 78. Nil aliud ad hunc locum adnotaverat Casaubonus, nisi ista: » *Sophronis* verba imperfectam sententiam habent, τὸν » ἀγροιώταν βελέννῳ θηλαμόνι, vel, ut scribunt interpretes, » θηλαμόνα. « — Nempe Dalecampius latine sic reddiderat: *Villicum laboriosum belenno*: adiecta in ora Nota: » Subintellige, *alere oportet*; vel aliquid huiusmodi. « — At, *laboriosum*, Graece non θηλαμόνα fuerat dicendum, sed τλήμονα, sive dorice τλάμονα. Equidem θηλαμόνι *pingui* interpretatus sum, Toupium secutus, qui in Curis Nov. in Suid. pag. 205 sq. confert hoc vocabulum cum eo quod apud Suidam legitur, εὐθηλήμονα μόσχον, (vide Brunckii Analect. T. I. pag. 233. num. 51.) & χοῖρον μάλα εὐθηλούμενον apud Athenaeum pag. 375. e. ex Aeschylo. Poteras fortasse etiam *bene nutrientem* intelligere, quandoquidem θηλαμὼν a veteribus Grammaticis per τροφὸς exponitur.

ἔστι δὲ καβιῷ τὴν ἰδέαν παραπλήσιος. Recte pro mendoso κωβιῷ, quod in ed. Ven. & Bas. legebatur, καβιῷ edidit Casaub. codices suos secutus, quibus & nostri adsentiuntur. Sic & scribitur apud Etymol. p. 192. l. 53.

Ἐπίχαρμος - - ΒΑΙΩ΄ΝΑΣ τινὰς ἰχθῦς καλεῖ. &c. Mire variant libri in accentu nominis. In ed. Ven. & Bas. primo βαιῶνας scribitur, deinde βαίωνας, tertio βαιών. Editio Casaub. bis βαιῶνας habet, tum deinde βαιών: & ex ms. *A*. (qui codex cum ed. Cas. 1. collatus est) nihil discrepantiae ab his scripturis adnotatum est, nisi tertio loco βαιῶν, pro βαιών. Contra in ms. *Ep*. bis est βαιῶνας, tum deinde βαίων. Alias varietates vide apud Etymolo-

gum l. c. & apud Hesych. in *Βαίων*. Ad ipsum pisciculum a quod adtinet, non dicit Athenaeus, ab Epicharmo eumdem pisciculum *βαιῶνα* sive *βαίωνα* vocari, qui aliàs *blennus* audit: at videas tamen Gesnerum aliosque, qui de Piscibus scripsere, *baeonem* Epicharmi pro eodem cum *blenno* accipientes. Nempe diserte hoc tradidit Etymologus; cuius verba, ob alias etiam varietates, operae pretium fuerit huc transscribere. *Βαίων*, inquit, ὃς *καὶ βλέννος λέγεται· ἔστιν ἰχθῦς παραπλήσιος κωβιῷ. Ἐπίχαρμος δὲ βαιόνας λέγει. καὶ παρ' Ἀθηναίοις δὲ παροιμία ἐστὶ, Μή με βαίων κακόσῃ ἰχθῦς. ἐπὶ φιλανθρώπου εἴρηται.* E quibus colligas, Atticos fortasse penacute *βαίων*, adeoque in plurali *βαίωνας* dixisse: Epicharmum vero diverso accentu, *βαιὼν*, *βαιόνας*. Atticum proverbium, quum in ed. Cas. 1. & 2. sic scribatur, *Μή μοι βαιὼν κακῶς ἰχθῦς*: diceres, scripturam *κακῶς* ex ista *κακόσῃ*, quae est apud Etymologum, ortam, vel vicissim. Sed *κακῶς* ibi temere operarum errore positum. In ed. Ven. & Bas. sic habes: *μή μοι βαιὼν κακὸς ἰχθύς*. Pariterque *κακὸς* habet codex noster ms. uterque: sed in ms. *Ep.* (nescio an & in *A.*) duo posteriora verba a prioribus interposito puncto separantur. Atque ita etiam Casaubonus in Animadv. monuit: »Scribe, *μή μοι βαιών. κακὸς ἰχθύς*. Atque ita editum volui.« — Sic vero oritur ambiguitas, ut nescias, utrum verba ista, *κακὸς ἰχθὺς*, pars fuerint proverbii, an ab Athenaeo aut ab eo auctore, e quo sua hic hausit Athenaeus, suo nomine adiecta. Ex illa vero ratione, qua apud Etymologum scribitur id proverbium, intelligitur, pro parte proverbii habenda ista verba. Quod adiicit idem Etymologus, *ἐπὶ φιλανθρώπου εἴρηται*, id apud Athenaeum non legitur: sed apud eumdem (puto) vetustiorem Grammaticum legebatur, e quo & Athenaeus & Etymologus sua hauserunt.

In Epicharmi verbis, cum *Ἄγε* penacute & hic (ubi in ed. Cas. 2. & 3. quidem ad literam maiusculam accentus non adponitur: sed in ed. Ven. & Bas. & Cas. 1. adpositus est:) & pag. 324. e. scriptum esset; *Agedum* interpretatus est Dalecampius, deinde vero verbum *adducito* ex coniectura adiecit. At metrum, quod perfectissimum Epicharmeum est, necessario *ἆγε* primâ longâ (dorice pro *ἦγε*, ut apud Theocr. IV. 35.) desiderabat. Sic existebat trochaicus tetrameter:

a Ἄγε | δὲ τρί|γλας τε | κυφὰς || κἀχα|ρίστους | βαιδ|ύνας. Paulo commodior videri poterat δ' ἢ particula, quam dant libri omnes pag. 324. e. sed & δὲ produci potest ob sequentem positionem, quamquam debiliorem. Recte monuit H. STEPHANUS, Thes. T. IV. pag. 361. e. f. memoriâ lapsum esse Eustathium, cum ad Odyss. θ'. vs. 236. adnotavit, ἀχάριστον apud posteriores Homero scriptores non poni ἐπὶ τοῦ μὴ χαρίεντος, sed tantum de eo qui *accepti beneficii oblitus* sit. Nec enim hic solum apud Epicharmum, dorice loquentem, habemus ἀχαρίστους ista notione, *insuaves, parum gratiae habentes*: sed eâdem notione οὐκ ἀχαρίστως etiam Athenaeus noster dixit, X. 440. e. Et apud Lucian. in Mercede Conductis cap. 30. ἀχάριστος pro synonymo ponitur τοῦ οὐ κεχαρισμένου.

AD CAP. XXX.

ΒΟΥΓΛΩΣΣΟΝ. Sic codex noster uterque, (& cod. *Ep*. quidem cum in contextu, tum in ora,) *neutrius generis* nomen piscis huius facientes; quemadmodum & herbae nomen vulgo usurpatur. Pariter Hesychius: Βούγλωσσον· ἰχθύς ποιός· καὶ βοτάνης εἶδος. Verum est quidem quod adnotavit GESNERUS pag. 677. probabiliorem debere videri terminationem masculinam, ut sit adiectivum nomen ad quod subintelligatur substantivum ἰχθύς. Sed sequi nos librorum nostrorum auctoritatem debuimus, Hesychii testimonio firmatam. Et nobis nonnisi unus auctor notus est, qui citra ambiguitatem & terminatione masculina & masculo genere usus sit in hoc nomine; scilicet Matro parodus apud Nostrum IV. 136. c. si tamen vera est quam ibi secuti sumus scripturam. Epicharmus quidem (paulo post, lit. b. & pag. 330. a.) masculina utitur terminatione; at, utrum masculino etiam genere, an foeminino usurpaverit, incertum. Archestratus certe, cuius verba continuo hic adferuntur, τὴν ὑπότρηχυν βούγλωσσον in foeminino genere usurpavit. Porro apud Oppianum, Ἁλιευτ. vs. 99. legebatur quidem vulgo,

τρηχούρων τ' ἀγέλαι, βούγλωσσοι, καὶ πλατύουροι: sed ibidem alii libri βούγλωσσά τε praeferebant, qui est pluralis numerus a singulari τὸ βούγλωσσον: quae scriptura est a Schneidero in contextum recepta est. Denique etiam apud Nostrum pag. 330. a. ex Aristotelis opere

deperdito citatur βούγλωττα: at ibi nomen hoc esse videatur singularis numeri & generis foeminini: quandoquidem alia omnia nomina, quae ibi vel proxime praecedunt vel sequuntur, in singulari numero posita sunt. a

Ὁ Πυθαγορικὸς δὲ δι' ἐγκράτειαν Ἀρχέστρατος. Ironice ait, *Archestratum* propter temperantiam mereri *Pythagoricum* dici. Particulam adversativam δὲ, (nam continuativa hoc loco esse non potest) omissam a superioribus editoribus, recte adiectam dedit ms. *A.* qua indicaretur, usum esse Archestratum alià nominis formà quam praescriptus ab auctore nostro titulus praeferebat: nempe in foeminino genere. Iidem ARCHESTRATI *versus* repetuntur pag. 330. a. ubi (*vers.* 2.) pro βούγλωσσον ex ms. *A.* b βούγλωσσα adfertur; mendose, nisi forte βούγλωσσαν debuit librarius: sed ibi βούγλωσσον, ut hîc, tenet ms. *Ep.* Reliqua eiusdem versus verba h. l. praetermisit Abbreviator: pag. 330. vero cum ms. *A.* & editis nonnisi ista subiicit, περὶ Χαλκίδα κεδνήν. Hoc loco cum mendose editum esset,

βούγλωσσον· ταύτην θήρα καὶ Χαλκίδα κεδνήν.

adnotavit CASAUBONUS: »Lege, ταύτην θήρα περὶ Χαλ»κίδα κεδνήν. Nam etsi *chalcis*, piscis nomen est; hic ta»men locum, non piscem; significat.« —— Nempe καὶ haud dubie corruptum: pag. 330. a. vero commode περὶ legitur. Sed, ibi non adnumerata esse omnia poëtae verba, paulo ante monitum est: videri autem utique debuit καὶ particula, quae hîc legitur, ex κατὰ potius quam ex περὶ nata. Quare licet καὶ hîc teneant nostrae membr. *A.* (quod diserte ex eis adnotatum in nostris schedis) tamen κατὰ, quam περὶ, corrigere malui; cum praesertim Villebrunius affirmet, in suis msstis κατὰ hîc legi: quod ipsum quidem, si ita (ut ait ille) in recentioribus codicibus legitur, commodae doctorum librariorum emendationi acceptum ferri debebit.

In EPICHARMI verbis ex *Hebes Nuptiis*, quum κίθαρις ederetur, monuit idem CASAUBONUS: »Melius κίθαρος »infra, suo loco.« — Vide pag. 306. a. 326. e. (ubi integer poëtae versus) & 330. a. At non modo melius, sed unice verum erat κίθαρος: quod etiam recte hîc (ubi omissa ista verba in ms. *Ep.*) dedit ms. *A.* Similiter vero in eodem vocabulo etiam a vetustioribus librariis erratum vidimus pag. 286. a. b. & p. 287. a.

b Alterum *Epicharmi* testimonium, tam in *Hebes Nuptiis*, quam in *Musis*, eisdem paene verbis conceptum legebatur. Vide pag. 307. b. c. pag. 308. e. & 322. f. quibus omnibus in locis pro eo, quod mendose hic legebatur in editionibus omnibus, Αἰλίαι, (de quo mireris nil animadversum a Casaubono) recte Αἰολίαι scribitur, quod ipsum h. l. etiam ms. *A*. dedit. (In Epit. desunt haec ex Epicharmo, cum superioribus.) Ad postrema verba, quae sic hoc loco edebantur, ἐνῆν δὲ καὶ σκιαθίδες, haec adnotavit Casaubonus: » Quem piscem alii *sciaenam* vocant, Nu» menius σκιαδέα, Epicharmus σκιαθίδα, aut certe σκιαι» νίδα: nam quo loco de *sciaena* disputatur infra [pag. » 322. f.] quidam codices, atque etiam Epitoma, scribunt » σκιαινίδες. « — At ibi quidem in σκιαθίδες cum editis consentiunt nostri mssti, nisi quod in ms. *Ep*. superne inter lineas σκιαινίδες scriptum. Pariterque in σκιαθίδες consentiunt libri pag. 307. c. quo eodem loco cum scribatur ἐνῆν δὲ σκιαθίδες, absque καὶ particula; adoptavi hîc eamdem scripturam, omissâ illâ voculâ quae versui officere videbatur. Est enim & hic versus, iustus trochaicus, ut reliqui Epicharmei, qui ex iisdem fabulis, Hebes Nuptiis & Musis, frequentes citantur. Nec tamen diffiteor, potuisse etiam Athenaeum, perspicuitatis sententiae magis habita ratione, quam metri, particulam illam inserere.

Ἀττικοὶ δὲ ψῆτταν αὐτὴν καλοῦσι. Sic fere etiam Hesychius, in Ψῆττα: cuius verba in Animadv. ad IV. 136. b. c. T. II. pag. 438. adposuimus. De ψῆττᾳ autem, id est, *passere* pisce, sive *soleâ*, ex professo infra agit Auctor noster p. 329. f. & sq. ubi quidem videas, plerosque auctores ψῆτταν & βούγλωσσον distinguere, ita tamen ut ad unum commune latorum piscium genus referantur. Caeterum illud satis adparet, pronomen αὐτὴν non ad proximum nomen (οἱ κυνόγλωσσοι) posse referri: sed ad τὴν βούγλωσσον esse referendum. Ac fortasse inde natus erat usus huius nominis in foeminino genere, quod ad adiectivum βούγλωσσος, substantivum nomen ἡ ψῆττα subintelligeretur. Codex ms. *Ep*. in contextu quidem αὐτὸν habet: (ubi intelligi poterat τοῦτον τὸν ἰχθῦν:) sed superne ab eadem manu adnotata est altera lectio αὐτὴν, quam cum editis tenet ms. *A*.

AD CAP. XXXI.

πλαπροτέρους τῶν ἐγχέλεων. Corrupte τῶν ἀγελαίων e legebatur in ed. Ven. & Baf. Perfpecte vero GESNERUS DE Aquatil. pag. 292. l. 26. & pag. 293. l. 16. monuit, probabilius alios (veluti Volaterranum) ἐγχέλεων legere: conferrique iuffit lib. VIII. pag. 356. a. Dein ἐγχελέων (fic) tacite edidit Cafaub. nullo verbo tangens hunc locum in Animadv. Recte vero ἐγχέλεων fcribitur in noftro cod. *Epit.* puto & in ms. *A.*

Νίκανδρος δὲ, ὁ ἐποποιὸς, ἐν τρίτῳ Γλωσσῶν, καλεῖσθαί φησιν αὐτοὺς καὶ γρύλλους. » *Gloffae* NICANDRI, quod ex » illarum reliquiis conftat, heroico verfu erant fcriptae. » Ideo ἐποποιὸς hic nominatur. *Congros* effe appellatos & » γρύλλους, alibi temere non legas. *Porcellos* ita proprie » dixerunt, & γρυλλισμὸν editum ab illis fonum. Con» gris, credo, propter pafcendi aviditatem nomen idem » communicatum: unde etiam γόγγρους dictos tradunt ve» teres, [Etymolog. pag. 237.] a γρᾶν, quod eft *edere.* » Sed & γύλλους dixere veteres quosdam pifces, & γυλ» λίσκους, tefte Hefychio. « CASAUBONUS. —— Saepius apud Noftrum citantur *NICANDRI Gloffae*: nusquam vero veftigium ullum deprehendere mihi contigit, e quo colligas, carmine heroico comprehenfas illas *Gloffas* fuiffe. Ἐποποιὸν *Nicandrum* adpellat (puto) Athenaeus, quo moneat *Colophonium* hunc effe Nicandrum, eumdem qui *Alexipharmaca*, *Georgica*, aliaque argumenta heroico carmine defcripferit; diverfum a *Thyatireno Nicandro*, alibi paffim apud Noftrum laudato, (veluti in ipfa hac disputatione de Pifcibus, pag. 320. c.) qui *Atticas Dictiones* confcripfit. Vocabulum γρύλλος, de pifce, ufurpatum videas a Diphilo Medico, apud Noftrum, VIII. 356. a.

Εὔδοξος δὲ, ἐν ἕκτῳ Γῆς περιόδου, γόγγρους φησὶ &c. Delevi δὲ particulam, quae importune poft γόγγρους repetebatur. Ignorat illam ms. *Ep.* nefcio an ms. *A.* In titulo operis *EUDOXI*, nil difcrepat hoc loco (quod fciam) ms. *A.* ab editis: fed in eodem codice lib. IX. pag. 392. pro Γῆς περιόδου eft τῆς Περιόδου: quod defendi poffit ex Laërt. I. 8. Sed nomen Γῆς diferte adiectum habes apud eumdem Laërt. VIII. 90. apud Steph. Byz. in Ἀζανία, & apud Porphyr. in Vita Pythag. fect. 7.

Φιλήμων δὲ τῆς κωμῳδίας ὁ ποιητὴς - - - ἐν τῷ ἐπι-

c γραφομένῳ Στρατιώτῃ. Ubi poëtam quemdam comicum (v. c. Platonem) ab alio cognomine scriptore distinguere vult Athenaeus, aut ubi minus vulgo notus est is quem commemorat, ibi adiicere proprio illius nomini solet adpellativum ὁ κωμῳδιοποιός: nusquam vero miram illam adpellationem, τῆς κωμῳδίας ὁ ποιητὴς, reperies; quae ferri posset, si aut *Tragicum* aliquem poëtam *Philemonem* (quem nullum novimus) a *Comico* distinguere voluisset auctor, aut si adiecta vox esset παλαιᾶς, μέσης, aut νέας: quo pacto de PHILEMONE (verbi caussa) dici poterat τῆς νέας κωμῳδίας ὁ ποιητής. At rursus illud me advertebat, quid caussae esset, cur subito nunc tale aliquod praedicatum nomini *Philemonis* adiecisset auctor noster; qui perquam frequenter citans notissimum illum poëtam, Menandri aemulum, numquam aliâs ne vocabulum quidem κωμῳδιοποιὸς adiicit, sed nude semper nomen Φιλήμων ponere consuevit. Nempe, quidquid sit quod hîc scripserit Athenaeus, (nam, parum integram sanamve esse vulgatam scripturam, persuasum habeo:) illud utique probabile videri debet, adiectione ista distinguere Deipnosophistam voluisse eum *Philemonem*, quem nunc dicat, ab altero illo notissimo Comico. Quod magis etiam fit perspicuum ex loco paulo inferiore, pag. 291. e. ubi τὸν νεώτερον Φιλήμονα nominat. Nam qui ibi adferuntur versus ex fabula, cuius titulus non adponitur, ad idem argumentum pertinentes cum istis qui hîc citantur, haud dubie ex eadem fabula, cuius hîc index Στρατιώτης declaratur, desumti sunt. Quare, quemadmodum altero loco Ὁ παρὰ τῷ νεωτέρῳ Φιλήμονι μάγειρος dixit Athenaeus, sic videndum ne hoc loco τῆς νεωτέρας κωμῳδίας ὁ ποιητὴς aut aliquid in eamdem sententiam scripserit. Illudque certum videtur, fabulam istam Στρατιώτην, non maiorem illum clarioremque *Philemonem*, sed *iuniorem*, quem superioris filium fuisse Suidas ait, habuisse auctorem.

AD CAP. XXXII.

d Priores duo versus ex PHILEMONIS *Milite* sic sonant:

Ὡς ἵμερος μ' ὑπῆλθε, γῇ τε κοὐρανῷ
λέξαι μολόντι τοὔψον ὡς ἐσκεύασα.

Ibi quum secundum versum latine sic reddidisset Dalec.

viatorique explicandi obsonium qui paraverim:

monuit CASAUBONUS: »Verte, *Narrare* [perperam *nar-* »*rate* expressum] *quomodo illi reverso piscem paraverim.* »μολὼν, non est *viator*: sed *is qui venit*, aut *rediit.*« — In eamdemque sententiam GROTIUS, (in Excerpt. p. 770.) cuius versionem latinam Graecis subiecimus, illud μολόντι, *adventanti*, interpretatus est. At falsos esse doctissimos viros, liquido intelligitur ex Euripideae Medeae vs. 56 & sq. quibus e versibus, ad captandum risum, isti duo Philemonis expressi sunt; de quo monuit KOEN ad Gregor. DE Dialect. p. 57. Confer MUSGRAV. ad Euripid. l. c. Ibi igitur cum ait Nutrix:

ὥσθ' ἵμερος μ' ὑπῆλθε γῇ τε κοὐρανῷ
λέξαι, μολούσῃ δεῦρο, Μηδείας τύχας:

manifeste μολούσῃ refertur ad pronomen μοι, quod in μ' ὑπῆλθε continetur: sin μολούσαν ibi legas, quod Brunckius verum iudicaverat, eadem manet sententia. Quare Philemonis verba tali quodam modo erant reddenda: *Ut me desiderium cepit, venientem*, (sive, *huc egredientem*, *narrare*) &c. Pro τ' οὖψον, quod erat in editis, (ubi τ' pro particula τε acceperat Dalecamp.) τοὖψον scripsi cum ms. *Ep.*

»*Vers.* 3. Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν ἡδύ γ' ἐστ' εὐημερεῖν ἐν ἅπασιν. »Simile est apud Plautum, *Quid est suavius quam bene* »*rem gerere bono publico! Quintum* sic scribe: Οἷον παρα- »τέθεικ' οὐ πεφαρμακευμένον.« CASAUBONUS. — Nempe corrupte παρετίθει κοὐ πεφαρμ. legebatur in editis. Recte vero παρατέθεικ' οὐ πεφ. mssti: quod Grotius etiam ante nos in contextum receperat. *Versu* 3. vero, post εὐημερεῖν comma ponebatur in ed. Bas. & Cas. & deinde *vs.* 4. post ἅπασιν in omnibus editionibus nulla prorsus erat distinctio. Ibi ex ms. *A.* nil adnotatum: in ms. *Ep.* vero perspicue iunguntur εὐημερεῖν ἐν ἅπασιν, & dein interpungitur oratio; quemadmodum cum Grotio edendum curavimus. Deinde in verbis ἰχθὺς (ἰχθὺς edd.) ἁπαλὸς γέγονέ μοι nil mutant libri: & *vers.* 5. οἷον tenet ms. *A.* ubi suo arbitratu τοῦτον posuit Epitomator. In his cum CLERICUS (in Philemonis Fragm. pag. 330.) tenuisset Grotii librorumque scripturam, nisi quod in fine versus quarti interrogandi vel exclamandi signum adposuit; BENTLEIUS in Emend. in Menandr. & Philem. pag. 118. ait: »Haec »coacta & duriuscula sunt. Lego & distinguo:

»Νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, ἡδύ γ' ἐστ' εὐημερεῖν.

d »Ἐν ἅπασιν ἰχθῦν, ἁπαλὸς οἷος γέγονέ μοι,
»τοῖον παρετίθην, κ' οὐ πεφαρμακευμένον.

»Nam apud Athenaeum est *παρετίθει*, *κοὐ*. *Per omnia tamen*, inquit, *piscem apposui*, *qualem acceperam.*« — Denique Toupius, (Emend. in Suid. Part. III. pag. 492.) partem emendationis Bentleii tenens, sed istud *ἐν ἅπασιν* rursus ad superiora referens, sequentia sic scribenda censuit,

» — Ἰχθῦν ἀφ' ἁλὸς οἷος γέγονέ μοι,
»τοῖον παρατέθεικ', οὐ πεφαρμακ.

»*ἀφ' ἁλὸς*, (inquit,) *as it came out of the water.*« — Mihi vero & satis commoda vulgata scriptura, & eo minus apta huic loco esse emendatio *ἀφ' ἁλὸς* videbatur, quoniam paulo post idem coquus profitetur, non *marinos* pisces, sed *fluviatiles* se habuisse. Quod dein ait auctor *οὐ πεφαρμακευμένον τυροῖσι*, cum eo confer id quod dicit alius coquus infra, pag. 311. c.

Vers. 6. *οὐδ' ἄνωθεν ἐξηνθισμένον*. Vertit Dalecampius, *nec alio quam suo colore superne tinctum*; notans in ora, Gesnerum intellexisse, *nullis desuper floribus aspersum*. Inde Casaubonus: »Placet, inquit, quod Dalecampius haec »ad *colorem* refert. Nam vulgo coqui gratiam condimen»tis ex colore captabant. Inde illud coqui apud Sotadem, »[pag. 393. c.] *τριμμάτιον ὠχείωσα τούτοις ἄνθινον*: & »paulo post [ibid. d.] *κατέπνιξ' ἐν ἅλμῃ τοῦτον εὐανθε»στέρᾳ*. Apud Hippocratem *coloris* genus est *ὁ καρυκοειδὴς*, ut alibi docuimus.«

Vers. 7. Pro *κ' ὀπτὸς*, quod bene edidit Casaubonus, plene scribitur *καὶ ὀπτὸς* in utroque msto, & in ed. Ven. & Bas.

e *Vers.* 9. Ad scripturam *τὸν ὀπτὸν ἰχθῦν*, quam cum editis tenent membr. *A.*, monuit Casaub. »Scribe ex »libro vetere, *ὀπτῶν τὸν ἰχθῦν οὐδὲ πιστευθ.* Prior pars »versus ad superiorem versum pertinet.« — Is *vetus liber*, erat codex Epitomae: certe in nostro cod. *Ep.* sic scriptum. Fuerint vero fortasse qui malint *ὀπτὸν τὸν ἰχθῦν* (scil. *εἶναι*) *οὐδὲ πιστευθήσομαι*, *nemo mihi credet assum esse piscem.*

Vers. 10. Cum *ὄρνις ὅταν ἁρπάσῃ* legeretur, monuit idem Casaub. »Sustine labantem versiculum, & scribe,

»Ὅμοιον ἐγένετ', ὄρνις ὡς ὅταν ἁρπάσῃ.«

Commodissima utique emendatio, quam non immerito Grotius adoptavit: at nos codices sequi nostros debui-

mus, quorum uterque ὁπότερ dabat, fubintellecto nimirum pronomine οἷον, ad ὅμοιον relato: pro quo pronomine οἷον, in fine orationis iftud adiicit garrulus homo, ταυτὸν ἦν. BENTLEIUS ὅταν ἀναρπάσῃ legendum cenfuerat.

Verf. 11. Cum pravâ diftinctione, five rectius ut dicam, omiffâ poft μεῖζόν τι diftinctione, laboraret oratio, meliora docuit eruditus Animadverfor. Idem vero, quum *verfus* 12 & 13. fic vulgo editi legerentur:

τηροῦσα τοῦτο καταπιεῖν. περὶ δ' ἐσπούδακεν
ἑτέρα διώκουσα ταύτην. ταυτὸν ἦν.

haec adnotavit: » Scribo θηρῶσα: *quaerens, tentans*. Nam » τηροῦσα eft *cavens*: at θηρᾷν, eft ζητεῖν, μηχανᾶσθαι, & » *rationem quaerere perficiendi quod velis*. Deinde, pro διώκουσα, ipfa lex metri fuggerit nobis Atticam vocem » ifto loco reponendam. Scribe ἑτέρα διωκάθουσα ταύτην. « — Quarum emendationum, a CASAUBONO commendatarum, utramque GROTIUS adoptavit. Et de pofteriore quidem, quam & nos fecuti fumus, manifefta res videri poterat. De priore vero fecus iudicabit, quicumque ipfum verfum paulo propius infpexerit; cuius menfuram iufto longiorem mireris a neutro fummorum virorum effe animadverfam. Ea erat profecto illius verfus conditio, ut, etiamfi θηρῶσα pro τηροῦσα pofuiffes, tamen etiam tum alia medicina fuiffet circumfpicienda, quae laboranti metro fuccurreret. Qualis vulgo edebatur, talem quidem exhibet codex Epitomae, nullâ fyllabâ mutatâ. Sed in ms. *A.* maiore etiam mole, quam in editis, laborat verfus. Quippe fic ibi legitur:

τηροῦσα τοῦτο καταπιεῖν μεῖζόν τι περὶ δ'
ἐσπούδακεν.

Quâ ex fcripturâ, quid hoc loco in vetuftiore aliquo codice, communi utriusque noftri fonte, olim accidiffet, liquido mihi intellexiffe vifus fum: fcil. ex hoc ipfo verfu in fuperiorem aberraverat librarius, ut cum fcribere debuiffet,

τηροῦσα τοῦτο· κἆτα περιεσπούδακεν,

pro κἆτα, ex fuperiori verfu ifta verba καταπιεῖν μεῖζόν τι temere repeteret. Deinde, cum ad verbum περιεσπούδακεν defideraretur particula coniunctiva, fubfequens alius librarius (five etiam idem ille primus, cum, cognito errore, diffimulare culpam, quam lituram facere mallet)

c pro περιεσπουδ. insertâ coniunctione περὶ δ' ἐσπουδ. scripsit. Quae si placet ratio (quae mihi quidem verissima visa erat) & explicandi ortus vulgatae scripturae, & corrigendi erroris; nihil porro caussae erit cur verbum τηροῦσα solicitetur, quod proprie *servans* significat: in quo percommode praesens notione futuri positum, vel actio pro conatu & studio, intelligi poterit; ut *servans* idem valeat ac *servatura*, vel *servare studens*. Atque sic iam olim legendum hunc locum BENTLEIUS censuerat:

τηροῦσα τοῦτο· χᾆτα περιεσπούδακεν
ἑτέρα διωκάθουσα ταύτην &c.

Sed vel sic vereor, ne in utroque istorum versuum, in quibus haeremus, aliud quoddam etiamnum ulcus lateat. Scripturam olim editam, διώκουσα ταύτην, (*vers.* 13.) tenet quidem ms. *Ep.* sed in ms. *A.* est διώκουσι δὲ ταύτην. Ex eodem ms. *A.* loco nominativi singularis ἑτέρα, enotatum video ἑτερᾳ: unde intelligo, scriptum ibi (pro more illius codicis) ἕτεραι, quam eamdem scripturam ἕτεραι perspicue habet etiam codex *Ep.* Ac multo sane aptior erat hic *pluralis*, quam singularis numerus: quemadmodum etiam infra non ἄλλος δ' ἐδίωκε dicit, sed ἄλλοι δ' ἐδίωκον. Denique in huiusmodi oratione, ubi confertur id quod dicimus, cum eo quod in alio genere rerum *similiter fieri solet*, non tam in *praeterito perfecto* ponere verbum solent Graeci, quam in *aoristo*. Quare suspicor, tali quodam modo olim scriptos fuisse istos versus:

τηροῦσα τοῦτο. κᾆτα περιεσπούδασαν
ἕτεραι, διώκουσιν τε ταύτην. ταὐτὸν ἦν.

Vers. 15. » τῆς λοπάδος ἀνεπήδησε. Emendant μετὰ τῆς » λοπάδος ἀνεπ. Nihil nisi distinctio mutari debet:

» τὴν ἡδονὴν ὁ πρῶτος αὐτῶν καταμαθὼν
» τῆς λοπάδος, ἀνεπήδησε. « — CASAUBONUS.

Scilicet, *simul cum patina exiluit*, interpretatus erat Dalec. In ed. Bas. vero & in ed. Cas. 1. perperam distinctio post καταμαθὼν posita erat, non post λοπάδος.

f *Vers.* 17. ἐξῆν ὀλολύζειν. » Quid hoc verbum proprie si- » gnificet, fuse exponimus alibi. « [nempe ad Theophr. Char. Conf. ad Athen. VI. 242. e. Animadv. T. III. p. 426.] » Est enim sacrorum vox, & *clamorem mulierum sa-* » *crificantium* indicat; qualis est ille apud Tibullum:

» *Agna cadet vobis: quam circum rustica pubes*
» *clamet, io! messes & bona vina date.*

» Postea tamen *flendi* & *lugendi* significatione usurpari coe-
» pit. Hîc non male interpreteris *cachinnari* & *ridere.* « CASAUBONUS.

Verf. 18 *fq.* Pro καί τοι παρέλαβον, fuerat καί τι παρελ. in ed. Ven. & Baf. deinde ἰχθῦς ταμίους, truncatâ voce, pro ποταμίους: & prava distinctione magis etiam obscurata erat oratio. Quo factum ut a sententia auctoris prorsus aberraverit interpres Dalecampius. Sed in ed. Caf. eodem modo, quo in nostra, isti versus leguntur, nisi quod ibi *vf.* 18. nullâ interpositâ distinctione sic scribitur, οἱ δὲ πάντα καί τοι παρέλαβον. Itaque in Animadv. monuit CASAUBONUS: » Scribendum,

» — οἱ μὲν ἥρπασάν τι γάρ,
» οἱ δ' οὐδὲν, οἱ δὲ πάντα. καί τοι παρέλαβον
» ἰχθῦς ποταμίους ἐσθίοντας βόρβορον.

» Industriam suam mirum in modum exaggerat coquus.
» *Atqui*, ait, *pisces ego acceperam* (ab eo videlicet qui illum
» conduxerat) *fluviatiles*, *qui limo pascuntur.* Qualis ergo
» artifex iste, qui in mala adeo materia tale suae artis speci-
» men ediderit! Porro hunc locum ita iusseram edi ex *MSS.*
» *codice* « [vides, apud Casaubonum istâ notâ *MSS.* non semper *plures manuscriptos codices*, sed etiam *unum singularem* significari] » *illustrissimi Principis Palatini* emendatum.
» Nam posterior versus pessime scribitur in omnibus aliis
» quos videre contigit libris. Utinam ita res nostrae tulis-
» sent, ut beneficio magni Principis diutius frui fas fuis-
» set. Non dubito futuram fuisse & aliis multis locis eius li-
» bri collationem perutilem. Sed erit, spero, aliquis ex eo
» numero doctissimorum virorum, quos inclyta Heidelberga
» fovet, qui ope illius librariae merito περιβοήτου caetera
» perpoliat in hoc auctore, quae nostrâ diligentiâ in splen-
» dorem dare non potuimus nos. Ita autem scriptum et-
» iam in *Italicis codicibus*, unde excerptas διαφόρους γρα-
» φὰς misit ad nos *Andreas Schottus* vir doctissimus. Ver-
» bum παρέλαβον accipiendum ut statim, εἰ δ' ἔλαβον ἄρ-
» τι σκάρον, *fi traditus mihi fuisset parandus*: & ita saepe
» in sequentibus, quando inducitur coquus aliquis lo-
» quens. « — Eamdem scripturam quam ex istis codicibus edidit commendavitque Casaubonus, praeiverant illis vetustissimae nostrae membranae *A*. Sed miratus sum, *Hoeschelianae Epitomae* nullam prorsus mentionem hîc ab eodem Casaubono factam. Noster quidem codex *Epit.*

f haud secus ac ms. *A.* eadem verba, quae corrupta in veteribus editionibus erant, recte scripta exhibet. Omisit quidem Abbreviator versum 17. & priorem partem decimi octavi: sed post ista verba (*vs.* 16.) ἰδίωκον κατὰ πόδας, sic pergit: Εἶτα ἐπάγει (scil. Φιλήμων:) καί τοι παρέλαβον ἰχθῦς ποταμίους &c.

Vers. 20. εἰ δ' ἔλαβον ἀρτίως σκάρον, ἢ 'κ τῆς Ἀττικῆς &c. Pro εἰ δὲ λαβὼν, quod nec constructionis nec metri rationi erat aptum, corrigendum esse εἰ δ' ἔλαβον monuerat olim *Guil.* CANTERUS, Novar. Lect. lib. IV. cap. 5. idque tacite in contextum recepit Casaubonus. Tum pro vulgato ἄρτι, ob primam in σκάρον brevem, necessario ἀρτίως scriptum oportuisse docuit BENTLEI in Emend. pag. 119. Ac sane in σκάρον manifeste brevem penultimam faciunt poëtae, cum Oppianus, tum alii apud Nostrum pag. 319 extr. & sq.

a *Vers.* 25. Pro εὕρηκα, quod consentientibus libris hic scribitur, est ηὕρηκα pag. 290. a. quod magis Atticum censent nonnulli, sed contrarium statuit Eustathius, alii perinde esse docent. Vide Maittaire, in Dialect. pag. 58 sq. qui quod ex Phrynicho citat, id ex Herodiani Grammatici Fragmentis est, (pag. 202.) quae Phrynichi libello subiecta sunt.

Vers. 26. » Postremus versus,

— » ὅταν ὀσφρανθῶσι ποιῶ ζῆν πάλιν.

» palam mutilus, sic integrari potest, ὅταν μόνον ὀσφρ. » vel ἐπειδὰν ὀσφρ. Sic tamen iterum paulo post [pag. » 290. a.] Sequitur vara vibiam. « CASAUBONUS. — GROTIO placuit ὅταν τι ὀσφρανθῶσι. BENTLEIUS ὅταν ἀποσφρανθῶσι maluerat, ultimam in ὅταν longam statuens, nescio utrum tamquam in caesura positam, an & aliàs pro longa usurpari posse existimans; quemadmodum quidem apud Nostrum VI. 285. c. & IV. 160. f. in ἐὰν ultima longa usurpatur, nisi ibi γ' particula excidit. Conf. p. 292. c. vs. 34. Nos hic, in re incerta, particulam μόνον ex Casauboni coniect. adiecimus quidem, sed uncis inclusimus.

AD CAP. XXXIII.

Ταῦτα, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, οὐδ' ἂν Μενεκράτης ἂν ὁ Συρακόσιος ἐξωγκώσατο. » Coqui gloriatio, versibus » Philemonis modo recitatis contenta, revocavit in men-

» tem Athenaeo *Menecratis medici* furorem. Nam, hunc a
» *Iovis* nomen palam sibi arrogasse, quia, ut aiebat Phi-
» lemonis cocus, τοὺς ἤδη νεκροὺς ἐποίει ζῆν πάλιν, etiam
» alii testantur: ut non uno loco Plutarchus, & Clemens
» Alexandrinus in Προτρεπτικῷ. « CASAUBONUS. — Ad
verba quod adtinet: repetitam illam Attico more parti-
culam ἂν dedit uterque noster codex mstus: & ms. *A*.
quidem plane ut a nobis editum, e quo codice etiam (ut
alibi) scripturam Συρακόσιος recepimus; Breviator vero,
immutans nonnihil orationis formam, sic scripsit: Τοιοῦτόν
τι οὐκ ἂν ἐξωγκώσατο οὐδ' ἂν Μενεκράτης ὁ Συρακούσιος.
In ἐξωγκώσατο vero, pro eo quod editum erat ἐφθέγξατο,
cum *Epit.* percommode consentit ms. *A*. cf. p. 290. a.

τοὺς οὖν θεραπευομένους ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἱερὰς καλουμένας
νόσους &c. » Quid appellat autem noster τὰς ἱερὰς νό-
σους? Medici *sacrum morbum* norunt unicum, *epilepsiam*.
» Sed Noster non ut medici locutus est, verum ut elegan-
» tiores Graecorum: quibus *magna res omnis & vehemens*
» ἱερὰ dicitur; sicut etiam Plutarchus scribit, & item me-
» dici ipsi. Igitur ἱεραὶ νόσοι Athenaeo, quae Plutarcho
» ἀπεγνωσμέναι: nam ait duobus locis de eodem Mene-
» crate, ἐπεὶ κατατυχὼν ἔν τισιν ἀπεγνωσμέναις θερα-
» πείαις: *cum ei res successisset in curatione quorundam despe-
» ratorum morborum:* in vita Agesilai, & Apophthegmatis.
» Mox [vero] referente Athenaeo, *Nicostratum Herculis* b
» *ornamenta & σκευὴν omnem assumsisse*, τὴν ἱερὰν νόσον θε-
» ραπευθέντα a *Menecrate*, sic accipe ut in libris Medico-
» rum. Nam quod *Herculem* se Nicostratus finxerit, caus-
» sa fuit hoc, quod *comitiali morbo* laboraverat, quem
» Graeci vocant Ἡρακλείαν νόσον: etsi eius nominis aliam
» caussam affert Galenus. « CASAUBONUS. — Vide Foe-
sii Oeconom. Hippocr. voc. Ἡρακλείης νόσου.

In his quae de *Nicostrato Argivo* obiter commemoran-
tur, (quae desunt in Epit.) sic scribebatur in editis:
Ἔφιππος ἐν Πελταστῇ λέγων·

Ὧδ' ὁ Μενεκράτης μὲν ἔφασκεν εἶναι ὁ θεὸς,
Νικόστρατος δ' ὁ Ἀργεῖος ἕτερος Ἡρακλῆς.

Ubi illud satis adparebat, vocem Ὧδ', quae ne versui
quidem ullo modo conveniebat, perperam a verbo λέγων
abruptam esse; cum quo recte ea iungitur in ms. *A*. ubi
λέγων ὧδε scribitur, & dein *interpungitur* oratio. Sed idem
ms. *A*. pro ὁ Μενεκρ. percommode οὐ Μενεκρ. dedit; quam

scripturam adoptantes, *interrogandi signum* deinde adiecimus. Sed in fine versus, quo ratio constet metro, haud dubie Ζεὺς θεὸς legendum videtur; quod tamen in contextum recipere non sum ausus, quia nescio quid aliud scribere etiam hic potuerat poëta. In *posteriore versu*, articulus ὁ ante Ἀργεῖος in pronunciando elidendus fuerit, aut ita raptim pronunciandus, ut simul cum sequenti ἀρ nonnisi unam syllabam efficiat. *Mox*, pro καρύκειον, quod temere editum erat, κηρύκειον dedere ambo nostri codices mssti. *Nicagorae*, quem patriâ Ζελείτην fuisse ait, (scil. ex *Zelea*, Troadis oppido) meminit etiam Clemens Alexandr. in Προτρεπτ. pag. 48. ed. Pott.

c ὡς ἱστορεῖ Βάτων ἐν τοῖς περὶ τῶν ἐν Ἐφέσῳ τυράννων: Desunt haec Epit. In ms. *A*. vero Βάτων recte scribitur, ut apud Suidam in Πυθαγόρας Ἐφέσιος. Idem haud dubie *Sinopensis* intelligitur *BATON*, cuius & alia scripta nonnulla alibi laudat Noster, & similis argumenti librum, DE Hieronymi Syracusii tyrannide. Conf. VI. 251. e. & ibi notata. Quod dein ait, καὶ ἄλλος δ' αὐτῷ τῶν περιτεθέντων, Ἀσκληπιοῦ στολὴν ἀναλαβὼν, συμπεριεφθείρετο: si cui fortasse oboriatur suspicio, συμπεριεφέρετο scriptum oportuisse, quemadmodum in simillima dictione apud Lucian. in Pseudologista cap. 18. (T. VIII. Opp. pag. 439.) pro συμπεριεφθείρου Moses Solanus συμπεριεφέρου legendum censuerat; is legat, quae de usu verbi φθείρεσθαι, & eius compositorum, post Budaeum in Comment. Ling. Graec. pag. 1081 sq. & Henr. Stephanum in Thesauro, Brunckius adnotavit ad Aristoph. Ecclesiaz. 248. & (quem is laudavit) vir doctus in Misc. Observ. T. IV. p. 452.

AD CAP. XXXIV.

d ἐγὼ δὲ ἰατρικᾶς. Dorico idiomate utitur homo Syracusius. Suo vero arbitratu ἰατρικῆς scripsit Abbreviator. *Mox*, οἵ ἂν ἐμοὶ πείθωνται commode dedit uterque ms. *Ibid.* Τοιγαροῦν σὲ μὲν Μακεδόνες δορυφοροῦσιν, ἐμὲ δὲ καὶ οἱ μέλλοντες ἔσεσθαι. Nil mutant libri: adparet autem, mendosum aut mutilum esse posterius orationis membrum; in quo si nihil addas aut mutes, ad μέλλοντες ἔσεσθαι subintelligi debebit Μακεδόνες, *qui Macedones futuri sunt*; quod frigidum nimis & absurdum. DALECAMPIUS interpretatus erat, *mihi vero* (satellites sunt) *qui a*

morbis superstites futuri sunt: quam in sententiam περιέσε- d
σθαι corrigi vult VILLEBRUNE. Probabilius videbitur,
quod ad hunc locum CASAUBONUS commentatus est:
» Videtur vox una excidisse, & scripsisse Menecratem,
» καὶ οἱ θεοὶ μέλλοντες ἔσεσθαι. Parum erat furioso isti,
» quod *Iovem* se dicebat; nisi instar Iovis *minores Deos* in
» comitatu haberet. Sequitur mox, καλέσας αὐτὸν ὁ Φιλ.
» μετὰ τῶν ἰδίων θεῶν: & paullo ante, περιῄει μετὰ τοῦ
» θείου χοροῦ, *regiones lustrabat, comitante Deorum choro.*«

Πρὸς ὃν, ὡς μελαγχολῶντα. Sic recte codex uterque.
Deinde, nescio an ἐπέστελλεν recipi debuerit ex ms. *A.*
Ibi quidem ἐπέστειλεν ὁ Φιλ. cum editis commode tenet ms. *Ep.* Paulo post vero, ἐπέστελλε καὶ Ἀρχ. dedit codex ms. uterque. *Ibidem*, cum sic vulgo legeretur,
ἐπέστειλεν ὁ Φίλιππος, Μενεκράτει ὑγιαίνειν, monuit CA- e
SAUBONUS: » Geminata voce Φίλιππος scribendum, ἐπεστ.
» ὁ Φίλιππος· Φίλιππος Μενεκρ. Similiter Agesilaus,
» Βασιλεὺς Ἀγεσίλαος Μενεκράτει ὑγιαίνειν. Exemplum epi-
» stolae Philippi est huiusmodi: Φίλιππος Μενεκράτει ὑγιαί-
» νειν. Συμβουλεύω σοι προσάγειν σεαυτὸν ἐπὶ τοῖς κατ' Ἀν-
» τίκυραν τόποις.« — De Agesilao quod ait Casaubonus, vide apud Plutarch. in vita Agesilai, pag. 607. e.
Loco Agesilai vero, quem nominavit in ea re Plutarchus, *Archidamum* nominat Noster; qui fuit Agesilai filius, & patri in regnum successit. Exemplum epistolae Philippi habes apud Aelianum, Var. Histor. XII. 51. Ibi fere, ut hic voluit Casaubonus, scribitur: Ἀντέγραψε δὲ καὶ ὁ Φίλιππος: Φίλιππος Μενεκράτει ὑγιαίνειν &c. Subiecitque ibi suo nomine Aelianus: Ἠνίττετο δὲ ἄρα διὰ τούτων, ὅτι παραφρονεῖ ὁ ἀνήρ: id est, *Significabat autem istis verbis, insanire hominem.* Quod sequitur apud Nostrum, οὐκ ἀπεχόμενος τοῦ Διός: nihil in ea scriptura variant libri.

Καλέσας δ' αὐτόν ποτε ἐπὶ δεῖπνον. Sic ms. *A.* Deest vero ποτὲ Epit. *Ibid.* » *Hunc igitur novum coelitem, & » ipsius Deos, Philippus* συγκατέκλινε πάντας ἐπὶ τῆς μέ-
» σης κλίνης ὑψηλότατα καὶ μεγαλοπρεπέστατα ἢ
» ἱεροπρεπέστατα κεκοσμημένης, ait Athenaeus; hoc signi-
» ficans: *Menecrati & eius choro paratum fuisse lectum pror-
» sus ad instar pulvinarium quae Diis exstruuntur:* de quibus
» fuse nos alibi. Exemplum habes apud Hesychium, in
» Πλακίς, & similibus veterum locis. De eo convivio plu-
» ra Aelianus.« CASAUBONUS. — Eumdem vide ad Sue-

e tonii Iulium, cap. 76. Aeliani autem vide Varias Historias loco cit. Vox μεγαλοπρεπέστατα cum sequenti particula ἢ nescio cuius male seduli hominis operâ in editos libros illata erat: nonnisi ὑψηλότατα καὶ ἱεροπρεπέστατα agnoscit uterque noster codex mstus. Apud Aelianum quidem est, καὶ ἦν μεγαλοπρεπὲς τὸ δεῖπνον. Pro ὑψηλότατα autem apud Nostrum equidem ὑψηλοτάτης malebam.

Ibid. καὶ τῶν ἀπὸ γῆς (perperam ἐπὶ γῆς ms. *Ep.*) πάντων ἄνω ἀπαρχαί. In scriptura, quam exhibebant editi libri, καὶ τῶν ἀπὸ γῆς πάντων καρπῶν ἀπαρχαί, nihil desiderares, si addicerent veteres manu exarati. Nec tamen diffitendum, percommode *abesse posse* vocabulum καρπῶν; quod prorsus etiam ignorat ms. *Ep.* Cuius loco quum ανων (sic) in ms. *A.* scribatur; notum est quidem significari illo scripturae compendio vocabulum ἀνθρώπων: sed, ei vocabulo non esse hîc locum, satis adparet. Quare suspicatus sum, per errorem esse illud huc invectum, cum ἄνω olim scriptum fuisset, id est, ἐπὶ τῷ βωμῷ, *superne, in altari.*

f καὶ τέλος ὁ καινὸς Ζεὺς, μετὰ τῶν ὑπηκόων γελώμενος, θέων ἔφυγεν ἐκ τοῦ συμποσίου. Cum nec post Ζεὺς nec post γελώμενος commata vulgo essent interposita; tacite sic edidit CASAUBONUS, μετὰ τῶν ὑπηκόων γελώμενος θεῶν: cui praeiverat DALECAMPIUS, in versione sic ponens, *novus ille Iupiter cum subiectis ac morigeris Diis irrisus.* Commode id quidem, sed refragantibus vetustis libris: nam nostri certe mssti ambo cum ed. Ven. & Bas. θέων ἔφυγεν exhibent, id est, *cursu se proripuit.* Similiter, ἀπιὼν ᾤχετο, ait Aelianus. *Ibid.* ὡς Ἡγήσανδρος ἱστορεῖ. *Hegesander*, puto; ἐν τοῖς Ὑπομνήμασι, saepius citatis a Nostro.

AD CAP. XXXV.

Καὶ Θεμίσων δ' ὁ Κύπριος. Eiusdem hominis rursus meminit auctor noster lib. X. pag. 438. d.

a ἀλλ' ἔθυον αὐτῷ. Sic ms. *Ep.* ἔθυον δὲ αὐτῷ, absque ἀλλὰ, ms. *A.* ἀλλ' ἔθυον δὲ αὐτῷ ed. Ven. & Bas. iunctâ utrâque particulâ. Inde ἀλλ' ἔθυον τε ed. Casaub.

De versibus illis, Ἀθανασίαν ηὕρηκα &c. vide p. 289. a. ibique notata.

AD CAP. XXXVI.

ὡς καὶ Ἡγήσιππος ἐν Ἀδελφοῖς παρίστησι. »Redit b »auctor ad cocorum arrogantiam: cuius testimonia ali»quot ex antiquis Comicis recitat hoc loco. Incipit ab eo »quod petitum ait e *Delphis Hegesandri*. Mihi vero & auctoris »nomen suspectum est, & fabulae. Quis legit apud veteres »Hegesandrum inter Comicos? quis *Delphos* comoediam »usquam invenit nominatam? Censeo legendum ex libro »nono, [IX. 405. e.] Ἡγήσιππος ἐν Ἀδελφοῖς: licet re»clamantibus & msstis & Epitoma. *Hegesippi* Comici Sui»das aliique meminerunt. *Adelphos* autem multi docue»rant: ut Menander, Hegesippus, Diphilus; & apud La»tinos, Terentius, ac L. Pomponatius, Atellanarum poë»ta.« Casaubonus. — Certissimam istam esse Casauboni coniecturam merito iudicavit Vossius, de Historic. Graec. lib. III. pag. 372. (cui suffragati sunt Valckenaer ad Eurip. Phoen. pag. 233. & Pierson ad Moer. pag. 74.) quam quin in contextum reciperem dubitare non debui; licet & noster codex ms. uterque in curruptum poëtae nomen, & membr. *A.* in truncatum fabulae titulum (quem suo more omisit Abbreviator) consentiant. Haeserat in animo librariorum *Hegesandri* nomen, paulo ante commemoratum. Quod autem Δελφοῖς pro Ἀδελφοῖς scripserunt: tot exstant nominum initio truncatorum exempla, ut eo minus mirum esse debeat, si A ante simillimae formae literam Δ intercidit. Cui errori hoc loco etiam illud praeterea ortum dare potuit, quod animo nonnullorum obscure obversaretur cognomen ὁ Δελφὸς, (i. e. *Delphicus*, vel *Delphensis*) quod *Hegesandro* alias tribuere Athenaeus solet. Nec vero dissimulandum, citari etiam apud eumdem Nostrum, *Philemonem* ἐν Δελφοῖς, lib. XIII. p. 569. d. ubi mireris vulgatum defendi a Casaubono, neque ullam contra istum fabulae titulum dubitationem vel a Grotio in Excerpt. p. 765. vel a Bentleio in Emend. in Menandr. & Philem. p. 112. moveri. Et ibi quidem Graecum Δελφοῖς latine *Delphis* reddidit Grotius cum Dalecampio, *Delphensibus* vero Clericus, in Fragm. p. 297. Ego vero non video cur dubitemus, quin perinde ibi atque hic ἐν Ἀδελφοῖς legendum fidenter pronunciemus. Caeterum Ἀδελφοὺς fabulam docuit etiam Euphron. *Mox*, παρίστησι recte dedere mssti. Temere παρίσταται edd.

b *Vers.* 1 - 3. »Primis huius ῥήσεως verbis occurrit poëta »auditorum fastidio. Quia enim a multis poëtis tractatum »fuerat hoc argumentum, ut sibi audientiam faciat *He-*»*gesippus*, (ita enim posthac appelletur) initio pollice»tur, *dicturum se aliquid novi.* Plurimos Comicorum lo»cum hunc attigisse, & in Attico theatro *coquorum arro*»*gantiam* exagitasse, docet clare Athenaeus; qui tot lo»cis tam multa eiusdem sententiae, mirâ patientiâ, de»scripsit. Quam multa iam huius argumenti libro III. »[immo libro IV. haud longe ab initio] recitata sunt? »Ecce iterum paginas aliquot in ea re occupatas. Libro »IX. [pag. 376 sqq.] invenies nihilo pauciora, aut plura »fortasse. Etiam libro XIV. extremo, eâdem oberratur »chordâ. Ex his omnibus intelligere est, cur poëta ser»monem hunc ita ordiatur:

»Βέλτιστε, πολλοῖς πολλὰ περὶ μαγειρικῆς
»εἰρήμεν' ἐστίν. ἢ λέγων φαίνου τί μοι
»καινὸν παρὰ τοὺς ἔμπροσθεν, ἢ μὴ κόπτε με.« Ca-

saubonus. — *Vers.* 2. εἰρημένα plene scribitur in msstis: quod hoc loco teneri etiam poterat. *Ibid.* Pro τί μοι, quod erat editum, τι λν enotatum est ex ms. *A.* Id vero haud dubie ex τι δὴ ortum: (Λ ex Δ, evanidâ imâ lineolâ:) quod, ut peraptum huic loco, recipiendum putavi. μοι ex recentiorum est emendatione. Verba ista, ἢ λέγων &c. cum pluribus versibus sequentibus omisit Abbreviator, post εἰρημένα ἐστὶν sic pergens: ἔπειτα ἐπάγει· ὡς ἐγὼ πάντα τὸν βίον &c. quae septimo versu leguntur. In fine *vers.* 3. rursus plene sic scribunt membr. *A.* κόπτε ἐμέ. Unde κόπτ' ἐμὲ, quam (ut vulgo) κόπτε με, edere malui. De illo usu verbi κόπτειν, notione *obtundendi, molestiam creandi, enecandi,* conf. quae notavit Pierson ad Moer. pag. 74. ubi loca huic parallela collegit ex Nostri libro IX. pag. 378. b. & pag. 404. b.

» *Quartus* & *quintus versus* corrupti sunt:

»Οὐκ· ἀλλὰ τὸ πέρας τῆς μαγειρικῆς * εὗρε
»εὕρημα μόνον εἰδέναι τῶν νομιζομένων ἐμέ.

»Lego:

»Οὐκ. ἀλλὰ τὸ πέρας τῆς μαγειρικῆς τέχνης
»εὑρηκέναι τὰ νῦν νόμιζε μόνον ἐμέ.

»Propius accedere ad editae lectionis vestigia non possu»mus.« Casaubonus. — Nil iuvant membranae; quae nihil ab editis discedunt, nisi quod *asteriscum* ignorant,

quem primus Editor hic, ut subinde alibi, non ut *defectus* alicuius, sed ut *corruptelae* notam adposuit. Pro mendosa autem voce ε ὖρε, videri Σύρε legendum, tam ingeniose quam modeste adnotavit eruditissimus CORAY, in notis msstis; ad vicesimum versum provocans, ubi idem nomen occurrit. Quae mihi emendatio tam certa visa est, ut haud cunctanter recipiendam iudicarem. Quisquis meminerit σ literam in vetustis codicibus simillimam formam literae latinae c referre, ab illaque forma literam graecam ε nonnisi exili lineolâ transversâ, quae facile evanescat, differre, is σ & ε literas passim a librariis permutatas non mirabitur: quo de genere cum alibi passim a nobis dictum est, tum ad Polyb. XI. 9, 5. Hoc loco, Σύρε, pro εὖρε legendum monuerat etiam olim *Sam.* PETITUS, Miscell. VI. 4. At proximum versum minus feliciter idem *Petitus* curavit, sic legens:

εὕρηκα, μόνον εἰδέναι τῶν νομιζομένων ἐγώ.

Ubi, ut taceam metrum prorsus pessumdatum, miro quodam commento ἐγὼ pro φημὶ ἐγὼ accepit, ad IX. 378. a. provocans, cuius tamen loci diversa ratio est. Graeca autem ista latine sic ille reddidit: *Ad summum artis coquinariae perveni, o Syre: atque me unum inter illos, qui eam scire se putant, optime callere ego aio.* Equidem, in librorum vestigiis latere id ipsum, quod edidi, mihi persuaseram:

εὑρημένον εἰδέναι νομίζει μόνον ἐμέ.

Ad particulam οὐκ: (*vers.* 4.) intelligendum, οὐ κόψω σε: *non te obtundam vanis sermonibus, quibus nihil novi contineatur.*

Vers. 8. Multo aptius huic loco est praeteritum perfectum, ἐξήτακα, quod dedit codex uterque msstus, quam aoristus ἐξήτασα. *Vers.* 9. βεμβράδων cum edd. tenet ms. *A.* De eo vocabulo satis superque haud multo ante dictum est. *Ibid.* τρόπους dedit codex uterque. Intellige, ἐξήτακα τοὺς βεμβράδων τρόπους ὅσοι εἰσί. Cum τρόπος in sing. esset editum, adnotaverat CASAUBONUS: »Malim τρόποι: vel sic, βεμβράδων δ' ὅσα.« c

Vers. 13. τὰ βάπτ' ἔχοντες. »Recte vertit Dalec. *atra-* »*ti.* Propius tamen ad Graecam vocem accessisset, si di- »xisset *colorati.* Ita Graeci & Latini ambitum earum di- »ctionum circumscribunt. Verum haec observatio alius »est loci.« CASAUBONUS. — *Atratas vestes* in luctu gestare solitos Graecos, cum aliunde notum, tum ex illo

c Periclis verbo, apud Plutarch. DE Sui Laude, Opp. T. II. pag. 543. cum ait, ὅτι δι' αὐτὸν οὐδεὶς Ἀθηναίων μέλαν ἱμάτιον ἀνείληφε. Eoque sensu haud dubie hîc βαπτὰ pro μέλανα dixit poëta. Conf. Kirchmann DE Funerib. Romanor. II. 17. Longe vero diversa notione βαπτὰ ἱμάτια dixerat Aristoph. in Plut. 530. *vestes nuptiales* intelligens, *variegatas*, aut *purpureas*.

Vers. 17. Φακῆν παρατιθεὶς &c. »Male capiunt, qui »[cum Dalecampio] putant esse coqui: pronunciatur »enim [ille versus] ab eo quicum ipse loquitur. In *sili-»cerniis* & circumpotationibus, quas mortui caussa agita-»bant, non exquisiti cibi apponebantur, sed e vilioribus; »cuiusmodi sunt *lens & membrades*. Ideo miratur iste, quî »potuerit fieri, ut in tali convivio praestaret quod mo-»do dicebat. Quaerit igitur mirabundus, an ex ritu *len-»tem & membradas* ferali coenae illi adhibuerit.« CASAUBONUS.

Vers. 18. ἐὰν δὲ δὴ λάβω. Bene sic edd. sive ex primi editoris emendatione, sive ex docti cuiusdam ante eum librarii. Manifeste mendosum erat ἐὰν δὲ μὴ λάβω, quod est in vetustis membr. *A*. Recte vero negatio abest in ms. *Ep*. sed labat ibi metrum.

d *Vers.* 19. καὶ τοὐπτάνιον ἁρμόσω μ' ἅπαξ. Quod vulgo hic consentientibus msstis legebatur, τοὐπτανεῖον, id penultima brevi fuisse efferendum, τοὐπτάνιον, docuit VALCKEN. ad Eurip. Phoen. pag. 253. Confer supra notata ad Athen. III. 102. f. T. II. pag. 201. Porro cum ἁρμόσω μ' disiunctis vocibus esset editum, quod ἁρμόσω με valebat; tenens istud idem VALCKENARIUS, praecedentem καὶ particulam in κἂς mutandam censuerat, ut esset κἂς (i. e. καὶ ἐς) τοὐπτάνιον ἁρμόσω μ' ἅπαξ, *& ad culinam semel me comparavero*. Sed uterque noster codex, ἁρμόσωμαι plene scriptum exhibens, ostendit ἁρμόσωμ' una voce, in verbo medio, fuisse scribendum: quâ adoptatâ scripturâ, nihil amplius desiderabatur. Valet autem ἁρμόζομαι, perinde atque activa forma ἁρμόζω, *adapto*, *compono*, *concinno*, *instruo*, & similia.

Vers. 22. Pro οὐδεὶς, quod invito metro erat editum, οὐδὲ εἷς scribendum monuit CASAUBONUS. Sic vero plane dedit uterque noster cod. ms. & cum his Eustathius ad Od. μ'. pag. 471, 33. (ubi etiam ἁρμόσωμαι ἅπαξ, sicut in eisdem codd.) Porro pro ὀδμῆς, habent ὀσμῆς ii-

dem mssti & Eustathius; quod praeferendum editae scripturae docuit PIERSON ad Moer. pag. 59. ex Thoma Mag. qui 'Οσμὴ, ait, 'Αττικόν. ὀδμὴ δὲ, 'Ιωνικόν. Idem *Piersonus*, pro ὑπὸ τῆς ὀσμῆς γὰρ, leviter transpositis verbis ὑπὸ τῆς γὰρ ὀσμῆς legendum censuit: puto, quod desiderare hoc iambici metri rationem existimaret. In quo quidem non repugno auctoritati viri, cuius & doctrinam & iudicium maximi facio: sed videndum puto, ne in ὀσμῆς prima syllaba corripi potuerit. Statuerat sane Toupius, in Praefat. Partis II. Emendation. in Suidam, concursum literarum σμ nonnisi debilem (quam vocant) efficere positionem: cui quidem repugnantem novimus Brunckium nostrum in Notis ad Sophoclis Electr. vs. 21.

Versus 25 *cum seqq.* sic editus legebatur:

ἑστήξετ' ἀχανὴς προσπεπατταλευμένος
ἄφωνος, ἄχρις ἂν αὐτὸν τῶν φίλων βεβυσμένος
τὴν ῥῖν' ἕτερός τις &c.

Ibi postquam perperam insertam vocem αὐτὸν notavit PIERSON l. c. eiiciendamque monuit, haec adiicit: »Nisi »quis ἄφωνος e glossemate ortum putet, & scribi debere,

» ἄχρις γ' ἂν αὐτὸν τῶν φίλων βεβυσμ.

»quae coniectura *Valckenario* blandiebatur; & mihi quo»que, antequam Eustathium inspexeram, in mentem ve»nerat.« — VALCKENARIUM vide ad Herodot. VII. 33. Ac habet sane prorsus eam speciem vocabulum ἄφωνος, ut ex interpretamento vocis ἀχανὴς videri debuerit irrepsisse. Sic quidem interpretatur Hesychius: 'Αχανής· ἄφθογγος, ἄφωνος, μὴ ἀνοίγων στόμα. Pariterque Suidas: 'Αχανής· ὁ μὴ κεχηνὼς, καὶ ἄφωνος, ὁ ἐκπεπληγμένος σιωπῇ. Sed quoniam in praedicto versu non modo Eustathius, (loco paulo ante cit.) &, unde is sua hausit, Epitoma Athenaei, verum etiam veteres membr. *A.* pronomen αὐτὸν ignorant; hoc ipsum potius, ut ex recentioris librarii interpretamento invectum, abiicere debuimus. Porro, quum pro ἄχρις ἂν non modo ms. *Ep.* ἄχρι ἂν perspicue daret, sed & eadem vocis forma in mendoso ἀχαριαν, quod hic habet ms. *A.* haud obscure contineretur, tenendam hanc formam, ut magis Atticam, putavi. Vide Thomam M. pag. 135. & quos ibi laudant interpretes. De vi vocabuli ἀχανὴς ex professo disseruit Pierson l. c.

Vers. 29. πολλοὺς - - οἶδα τῶν καθημένων. » Absurde e »vero docti [unum *Dalecampium* dicit] corrigunt κατα-

e » κειμένων, & pessime vertunt *ex accumbentibus*. Non anim» adverrebant, licentia comica perstringi a poëta *spectato*» *rum* nonnullos, qui bona sua liguriendo in ventrem con» diderant omnia. - - - *Multos novi* [ait] *ex iis qui se*» *dent spectantes, qui, ut operâ meâ possent uti, facultates om*» *nes suas absumserunt.* «

τῶν παρὰ Πινδάρῳ Κηληδόνων. » Non facile est divinare, » quid Pindarus nomine Κηληδόνων intellexerit eo loco, » quem tangit hîc Athenaeus. Interpretes quidem [nempe » rursus, unus Dalecampius] pronunciare non verentur, » quas vocavit Homerus *Sirenas*, dictas fuisse Pindaro κη» ληδόνας. Athenaeus tamen hoc non dicit, nisi placeat » *eadem* esse, quae dicuntur *similia efficere*; quod ineptum » nimis & ἀσυλλόγιστον. Quare Athenaei verba non ali» ter accepit Eustathius, cum ad Ὀδυσσ. λ'. exponens il» la [vs. 333.] οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ, κη» ληθμῷ δ' ἔσχοντο: tum ad sequentem ῥαψῳδίαν, [ad » Od. μ'. pag. 471, 28.] ubi scribit: Ἰστέον, ὅτι Πίνδαρος » κηληδόνας λέγει ποιούσας τοὺς ἀκροωμένους ἐπιλαθέ» σθαι τῶν τροφῶν ὑφ' ἡδονῆς, καὶ οὕτως ἀφαναίνεσθαι. οὐ » πάνυ δὲ δῆλον, εἴ τε κηληδόνας ἐκείνος ἐπιθετικῶς τὰς » Σειρῆνας λέγει, διὰ τὸν κατ' αὐτὰς, Ὅμηρος ἂν εἴποι, » κηληθμόν· εἴ τε καὶ ἄλλα τινὰ ᾠδικὰ δαιμόνια. Fatetur » EUSTATHIUS, *nescire se plane, quomodo accipi debeat apud* » *Pindarum vox κηληδόνες: posse enim vel epitheton esse Sire*» *num, vel alia quaedam suavis cantus numina.* « CASAUBONUS. — Κηλημόνες scribitur (editur certe) apud Pausaniam, in Phocicis cap. 5. pag. 810. ubi citatur *PINDARI* versus huiusmodi:

χρύσειαι δ' ἐξ ὑπερῴου ἄειδον κηλημόνες.

De usu verbi ἀφαναίνεσθαι nonnihil adnotavit Toup, in Curis Noviss. in Suidam, pag. 181 sq. &, quem ille laudat, Küsterus ad Aristoph. Thesmoph. 813.

AD CAP. XXXVII.

Νικόμαχος - - παράγει τινὰ μάγειρον ὑπερβάλλοντα τοὺς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίτας. In illorum verborum latina versione, praeeunte DALECAMIPO supplevi ista, *insolenti vaniloquentia superantem. Dionysiacos* (id est,

Bacchicos) *artifices* idem DALECAMPIUS, in ora, interpretatus est »*Ludiones*, *histriones*:« haud paulo commodius, puto, quam Gallicus interpres, sic vertens, *le corps des ouvriers consacrés au culte de Bacchus.* Vide Lexicon Polybianum, voce Τεχνίτης: & Wesseling. ad Diodor. IV. 5.

NICOMACHI comici *Eclogam* Excerptis suis inseruit GROTIUS, pag. 883 sq. cuius Latinam versionem Graecis versibus subieci, nonnisi uno aut altero verbo (vers. 6. & 10.) mutato. In distinguendis colloquentium partibus, in hac aliisque similibus Eclogis paulo commodius facturum me fuisse intelligo, si *coqui* partes in Graecis versibus ubique notâ *M*. in Latinis vero notâ *C*. distinxissem.

Vers. 5 - 7. — B. Μὰ Δί', ἐγὼ μὲν οὐκ
ᾤμην. A. Ἴσως, ὅσον μαγείρου διαφέρει
μάγειρος, οὐκ οἶσθ'; —

Rectius in his distincta erat oratio in ed. Ven. & Bas. quam in ed. Casaub. Recteque in Dalecampii versione distributae signataeque partes colloquentium. Quo respexit CASAUBONUS, cum in Animadverss. scriberet: »In *NI-*»*COMACHI versibus*, melius quaedam distincta sunt in La-»tino textu, quam in Graeco: quem inde licet corrigas.« — Ad verbum ᾤμην (quod cum editis tenet codex ms. uterque) e superiori oratione intelligendum δεῖν ἐξετάζειν τοῦτο ἢ πυνθάνεσθαι: quod commode DALECAMPIUS his verbis expressit, *id faciundum non putavi.* Quod quum non placeret GROTIO, orationem personae *B*. ille terminavit in ἐγὼ μὲν οὐκ. ac deinde *coqui* verba (*vs.* 6.) sic scripsit:

Ἦ μὴν ἴσως ὅσον διαφέρει διακόνου
μάγειρος οὐκ οἶσθ'; —

In eiusdem *sexti versus* fine effugerat & Casauboni & Grotii observationem, turbatum metrum. Sane vocalis α in διάκονος & διακονεῖν constanter longa, (de quo conf. notata ad IV. 170. f. & vide mox dein vs. 10.) non ferebat in fine senarii ista verba διαφέρει διακόνου, quae quidem in editionibus omnibus ibi leguntur. At non διακόνου, sed μαγείρου habet ibi mstus codex uterque: perquam commode ad sententiam, *quantum a coquo coquus distet*: id est, *quam sit coquus alius alio doctior solertiorque.* Quam sententiam minus percipiens iunior aliquis librarius, sive ipse Editor Venetus, ex versu 10. vocem διακόνου huc invexit. μαγείρου quidem hic etiam alios duos codices

Parisienses tenere, ex Villebrunii adnotatione intellexi. Sed, quum ne id ipsum quidem,

— ἴσως ὅσον διαφέρει μαγείρου,

ferret metri ratio, transponendae duae voces in hunc modum fuerunt:

— ἴσως ὅσον μαγείρου διαφέρει.

2 Qui sequuntur *versus* 8 – 10. in editis sic scribebantur:

Τὸ γὰρ παραλαβόντ' ὄψον ἠγορασμένον
πότερον ἀποδοῦναι σκευάσαντα μουσικῶς
διακόνου 'στὶ τοῦ τυχόντος. Ἡράκλεις.

Quos latine sic reddidit Dalecampius: A. *Emptum & acceptum obsonium reddere* antea *concinne praeparatum ministri cuiusvis est.* B. *Papae, Hercules.* Quam versionem spectans Casaubonus, ait: » Melius legit Dalecampius » πρότερον, quam, ut est editum, πότερον. « — Et istud πρότερον ita fidenter recepit Grotius, ut vulgatae scripturae ne mentionem quidem facere in Notis (ut aliàs consueverat) dignaretur. Et nos summorum virorum auctoritatem secuti sumus: vereor ne temere & praecipitanter; quandoquidem meliora (ni fallor) indicabant veteres membranae. Nam Epitoma quidem parum iuvabat: in qua post illa verba, vs. 7. Εἴσομαι δέ γ' ἢν λέγῃς. omissis multis, sic pergit Abbreviator: Ἔπειτα αὐχήσας ὁ μάγειρος εἰδέναι τὸ ἠγορασμένον ὄψον σκευάζειν μουσικῶς, ληρεῖ ὅτι πρὸ τῆς μαγειρικῆς τέχνης πρότερον μαθεῖν δεῖ ἑτέρας τέχνας, ἀστρολογικὴν, ἰατρικὴν, &c. E quibus illud quidem colligas, Epitomatorem ista poëtae verba, Τὸ γὰρ παραλαβόντ' ὄψον &c. ut a *Coquo* pronunciata accepisse. At aliò ducunt nos vestigia scripturae, quam (ad *vers.* 10.) ex ms. *A.* in hunc modum enotatam reperio, διακόνουσ τούτου τυχόντος. Qua in scriptura minime obscure contineri haec verba videntur, διακόνου 'στ' οὐ τοῦ τυχόντος, id est, διακόνου ἐστὶν οὐ τοῦ τυχόντος. Quae si, servatâ (*vs.* 9.) librorum scripturâ πότερον, *interrogative* accipias, totamque istam ῥῆσιν eidem homini tribuas, qui operam coqui locaverat, istaque modo dixerat, Εἴσομαι δέ γ', ἢν λέγῃς: existit (puto) percommoda sententia haec: *At sciam, si tu dixeris. Nam, acceptum piscem emtum reddere scite paratum, nonne hoc est famuli cuiuslibet?* Illud unum, pro ista sententia, paulo insolentius poterit videri, quod particula οὐ proxime ante τοῦ τυχόντος, non ante διακόνου posita sit. Quare de constituenda

δὼς, & similium. Porro, sicut h. l. λαβεῖν pro λαλεῖν temere editum erat, sic pag. 292. b. λαβὼν pro λάλων posuerant. b

Verf. 19. »Quid appellet τῶν ἰχθύων τὰς τέχνας, parum assequor. Nam interpretatio, quae in promtu est, »sententiam frigidiusculam videtur continere.« CASAUBONUS. — *Parandi artem* interpretatus erat Dalecamp. GROTIUS, τἀσθενῆ corrigens, adnotavit: »Legebatur καὶ τὰς »τέχνας, nullo sensu.« — At τέχνας fortasse dixerit morem piscium, certo anni tempore latibulis se condendi, & id genus alia.

Verf. 25. Cum Τοὐπτανεῖον (ut pag. 290. d.) editum esset, monuit CASAUBONUS: Scribe:

»Τοὐπτάνιον ἡμεῖς σφαῖραν εἶναι τιθέμεθα.

»Non hoc autem dicit coquus, e culinae totius ambitu »locum deligi, ubi omnia artis totius officia exerceantur: »sed hoc potius, culinam sic dividi a coquis solitam, ut »singulis artis suae partibus proprium locum assignent. — In τοὐπτανεῖον consentiebat ms. *Ep.* Ad veram scripturam propius accedit ms. *A.* τοὐπτάνειον antepenacute scribens. Pro σφαῖραν quum operarum lapsu in ed. Bas. σφαῖρον fuisset expressum, error ille per omnes tres editiones, quae Casauboni nomen praeferunt, continuatus est.

Verf. 29. Οὗτος, πέπεισμαι. Sic recte veteres libri ambo: id est, *Heus tu, credo.* Sic Aristoph. Plut. 439. 1100. & saepius alibi. Quod quum parum intelligerent recentiores, in Οὗτως mutarunt. *Ibid.* μὴ λαλῇς dedit ms. *Ep.* Pro quo perperam μὴ λαλεῖς ms. *A.* Inde denique μὴ λάλει edd. c

Verf. 36. »Scribe ἐμοὶ, non ἐμόν. Est autem obscu- d »rior sententia, propter aliquot verborum traiectionem »audaciorem. Tirones ordinent sic: Ἤδη τὸ ποῦ ἕκαστα »τεθήσεταί μοι μετὰ νοῦ, καὶ τὸ συμμέτρως, μεταφορά »ἐστι παρὰ τακτικῆς τέχνης. *Praeterea ubi quaeque mihi sint »collocanda ex arte & convenienter, id translatum est de discipli»na tactica.* Vide quam alienam sententiam poëtae affin»xerint qui sunt aliter interpretati.« [Dalecampium dicit: cuius nihil adtinet versionem huc transscribere.] »*Ta»ctica* ars docet imperatores, quomodo instrui acies de»beat. Ex ea [se] didicisse ait coquus *rectam & artificiosam »paropsidum ac lancium super mensa collocationem:* in quo »positam esse artis suae perfectionem, disputat alius co-

d » quus libro nono. [pag. 378. e. f.] Ideo Archestratum » vocat auctor hoc libro, τὸν τῶν δείπνων λοχαγόν. Epito» mator distinguit post συμμέτρως ἐμόν: & cum superioribus » illa connectit. Quare ex eius lectione hoc dicet coquus: » *quod sciat in conditura ciborum uti iudicio & servare modum,* » *id ex medicinae notitia se habere.* « CASAUBONUS. — Nempe post ista verba καὶ τὸ συμμέτρως ἐμόν. sic pergit Epitomator: Ἔπειτα δεικνύει ὁ μάγειρος ὅτι καὶ τακτικῆς ἐστι τὸ εἰδέναι ἕκαστα ποῦ τεθήσεται. Pro ἐμὸν adoptavit GROTIUS ἐμοὶ, quod a Casaub. propositum est. Mihi videbatur, teneri posse librorum scripturam, intelligendo τὸ ἐμὸν μετὰ τοῦ καὶ συμμέτρως πάντα ποιεῖν. Quod *vers.* 37. περὶ Τακτ. scribitur in ms. *A.* id ex vers. 30. repetitum: recte vero παρὰ correctum videtur ab Editoribus. τακτικᾶς, pro τακτικῆς, error operarum erat, ex editione Ven. in alias omnes propagatus.

Versus 38 & 39. nullâ in fine prioris versus interpositâ distinctionis notâ, sic erant editi:

ἀριθμῷ τῷ πλῆθος εἰδέναι μαγειρικῆς
οὐδεὶς ἕτερός σοι πρὸς ἐμὲ καὶ γραφήσεται.

Ibi CASAUBONUS: » Ἀριθμῷ τὸ πλῆθος εἰδέναι μαγειρικῆς. » *Coquinae* artis *est, numero cognoscere multitudinem.* Docet, » quomodo arithmeticae cognitio necessaria sit coquo. Io» catur deinde qui coquum conduxerat, & ait, Οὐδεὶς » ἕτερος πρὸς ἐμὲ καὶ γραφήσεται. Lego, πρὸς ἐμέ γ' ἐγ» γραφήσεται: *Nemo alius, praeter me, huic albo inscribe*» *tur.* Dixit coquus, sibi necessariam esse arithmeticae co» gnitionem, ut convivarum numerum inire possit. Nunc » ille ait, nihil ei iam numerorum scientiâ fore opus: » quia uni solique sibi parari velit a coquo coenam. « — Equidem in constituendo priori versu adsensus sum GROTIO, Ἀριθμητικῆς pro μαγειρικῆς scribenti. Idem vocabulum ἀριθμητικῆς manifeste desideratur etiam in Epitomatoris scriptura; qui post verba paulo ante adlata, sic pergit: τὸ ἀριθμεῖν τὸ πλῆθος, ἣν καὶ αὐτὸν δεῖ προσειδέναι τὸν μάγειρον. In istis autem verbis finem ille fecit huius eclogae. *Versu* 39. GROTIUS, τάδε γραφήσεται corrigens, longissime a Casauboni interpretatione recessit. Equidem neutri doctissimorum virorum plane adsentiri potui: sed coquo haec tribuens cum Grotio, tenendam vulgatam scripturam, aut cum Casaubono γ' ἐγγραφήσεται legendum putavi. Sententia, ad verbum, haec mi-

hi inesse visa erat: *Nemo tibi alius contra me sese vel inscripserit;* id est, *profiteri audebit se istas artes me melius callere.*

Vers. 40. Cum absque distinctione, ἐν μέρει κᾀμοῦ λέγε, scriberetur, haec adnotavit CASAUBONUS: »Distingue,

»Μικρὰ διήκουσας ἐν μέρει κᾀμοῦ. Λέγε.

»*Nunc tu vicissim pauca ex me audi.* Haec *dominus.* Postre»mum verbum est *coci.* Ἐν μέρει dicunt Graeci, & ἐν τῷ »μέρει. Res nota: sed hoc eo dico, ut maculam abster»geam, quae Aeliani codices dehonestat. Variae Histo»riae lib. IX. cap. 1. de Hieronis erga fratres amore lo»quens: Τοῖς ἀδελφοῖς συνεβίωσε, τρισὶν οὖσι, πάνυ σφό»δρα ἀγαπήσας αὐτοὺς, καὶ ὑπ' αὐτῶν φιληθείς. ἐν τῷ μέ»ρει τούτῳ φασὶ καὶ Σιμωνίδῃ συνεβίωσε καὶ * Πίνδαρος. »Lege, καὶ ὑπ' αὐτῶν φιληθεὶς ἐν τῷ μέρει. Τούτῳ φασὶ »καὶ Σιμωνίδης συνεβίωσε καὶ Πίνδαρος.« —

AD CAP. XXXVIII.

Ὁ δὲ παρὰ τῷ νεωτέρῳ Φιλήμονι μάγειρος. Quamvis diserte τὸν νεώτερον Φιλήμονα nominet Athenaeus, tamen eclogam istam GROTIUS pag. 977. in superioris Philemonis fragmentis retulit, pag. 777. Inde etiam Clericus pag. 364 Fuit autem *PHILEMON iunior*, teste Suida, superioris Philemonis comici filius, comicus & ipse: cuius versus etiam nonnullos citavit Stobaeus, Serm. C. de Medicis & Medicina. Quod autem non adponitur hic ab auctore nostro *index fabulae*, e qua petiti sunt versus, quos citat; id plane contra ipsius morem factum; nisi statuamus, paulo superius declaratum esse titulum, qui hic desideratur. Atque id ita esse, facile sibi persuadebit quisquis cum hoc loco ea, quae supra pag. 288. leguntur, quaeque ibi a nobis adnotata sunt, contulerit. Corrupte in nostro ms. *Ep.* scribitur, Περὶ δὲ τῶν νεωτέρων Φιλήμων διδασκαλικός τις μαγ. pro Παρὰ δὲ τῷ νεωτέρῳ Φιλήμονι.

Vers. 1. »Claudicat pede uno versus primus e *PHILE»MONIS* ecloga:

»Ἐᾶσαθ' οὕτως ἔχειν, τὸ πῦρ μόνον.

»Scribe, Ἐάσαθ' οὕτως τοῦτ' ἔχειν. « CASAUBONUS. — Ἐάσαθ' οὕτως οὖν ἔχειν placuit GROTIO. Nos BENTLEIUM secuti sumus, sic corrigentem, (in Emend. in Menandr. & Philem. pag. 131.) Ἐάσαθ' οὕτως, ὡς ἔχει. Nempe

postquam olim a syllaba praecedente absorpta esset vocule la ὡς, verbum ἔχει in ἔχειν est mutatum. *Vers.* 2. ὀπτοῦσι pro vulgato ὀπτοῖς correxit GROTIUS.

AD CAP. XXXIX.

f In *DIPHILI* ecloga ex fabula *Pictore*: » *Primi versus* » (inquit CASAUBONUS) corrupissimi sunt: ideo praeter» missi a Breviatore. Ita libri omnes:

» Οὐ μὴ παραλάβω σου θἄμ' αὖ δράκων ἐγὼ,
» ἐπ' ἔργον οὐ μὴ διατελῆς τὴν ἡμέραν,
» τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς πολλοῖς χύδην.

» Dalecampius quam lectionem sibi fabricaverit, non di» vino. Nos ita concinnamus:

» Οὐ μὴ παραλάβω τοὔψον, οὐδ' ἥκω γ' ἐγὼ
» ἐπ' ἔργον, οὗ μὴ διατελῶ τὴν ἡμέραν &c.

» Quando coquos conducebant, hoc primum fiebat, ut » omnia iis traderent opsonia. Hoc sensu λαβεῖν & παρα» λαβεῖν toties iam posita in superioribus; neque aliter » hîc accipiendum. Nam (quod ex praecedentibus Athe» naei verbis constat) negat cocus se opsonium ullum » tangere velle, aut ad opus accedere, ut iis operam na» vet, qui non totum diem sint ipsum occupaturi, & qui» dem in lautissimis lautitiis. Commune hoc omnibus me» lioribus, ut ad levia, & quae facile aut brevi perfician» tur, aegre trahi se sinant. « — Sic ille: cuius rationem secutus est GROTIUS, in Excerpt. pag. 789. DALECAMPIUS latine in hunc modum reddiderat:

Mea non equidem tibi sumam, nisi prius videro
quo in opere mihi sit impendendus dies
mensis bonis omnibus affluenter instructis.

Mea autem, quae (*vers.* 1.) dixit, in orâ interpretatus erat, *vasa mea & instrumenta coquinaria.* Haud absurde sane, ac satis ingeniose omnia. Ubi pro δράκων, δρακὼν legebat, *videns*, aor. 2. verbi δέρκω: tum θἄμ' pro τἄμ', id est, τὰ ἐμὰ acceperat: denique σου in σοι mutandum censuerat. Equidem, in δρακὼν adsentiens huic interpreti, teneri posse θἄμ' per literam θ hactenus putavi, si θἆμ' scriberetur, quod ex τὰ ἧμα contractum esset, idemque ac τὰ ἡμέτερα vel τὰ ἐμὰ valeret. In quo praeeuntem habui doctissimum DUTHEIL, a quo in Notis msstis propositam illam scripturam vidi, adiectâ Gallicâ

versione huiusmodi, *ne regardant point mon intérêt*: quam f sententiam etiam in Latina versione expressi. Quae praecedunt verba, & quae proxime sequuntur, ea idem Vir doctus in hunc modum accepit: *Non je ne m'engage point avec vous à aucun ouvrage*: commodissimâ utique sententiâ, sed quam e Graecis verbis, nisi nonnihil mutaveris, aegre elicias. Placuerit fortasse alicui, Οὐ μὴ μεταλαμβάνω σοι - - τοῦ ἔργου: aut reperiet aliud quid probabilius & expeditius, si quis id egerit. Ego, nullam literam mutando, satis fortasse fore coniectaveram, si, pro ἐπ' ἔργον, unâ voce ἐπεργον scriberemus. Istud autem vocabulum, τὸ ἔπεργον, quod nusquam quidem aliàs (quod sciam) reperitur, eâdem fere notione accipi posse statueram, quâ vocabulum ἐπεργία apud H. Stephanum in Indice Thesauri exponitur, *operatio penes aliquem*, sive, *sociatus cum aliquo labor*, aut *operis societas*. Nempe, quod ex *versu secundo* intelligitur, (ubi recte διατελεῖς dedere nostrae membranae) colloquitur hic coquus cum τραπεζοποιῷ, id est, *mensarum structore*; (de quo genere ministerii dictum est lib. IV. pag. 170. e. f.) qui, cum operam suam locasset meretricibus illis, de quibus vs. 38 sqq. dicit, nunc agebat cum coquo, persuasurus ei, ut opus secum partiri, & ipse quoque eisdem puellis suam operam in cibis parandis vellet commodare.

Vers. 10. Cum sic olim ederetur, ναύκληρος ἀποθύει τις a εὐθὺς &c. adnotavit CASAUBONUS: » *Si quis nauclerus sacra facit ex voto, cuius est reus salutem nactus ex naufragio*, » Ita interpretor ἀποθύειν hoc loco. Sed inveni, postquam » haec scripsi, aliam lectionem in Epitoma, quae ad hanc » sententiam praeit nobis. Habet enim εὐχὴν, pro εὐθύς; » vere omnino. Nausicrates, Naucleris, de mullis loquens, » [apud Athen. VII. 325. f.]

» Αἲς καὶ θεὰν τιμῶσι φωσφόρον Κόρην
» δείπνων ὅταν πέμπωσι δῶρα ναυτίλοι.

» Euphron libro nono istorum: [nempe Athenaei librorum: pag. 379. f.]

» Πέμπτην θύειν ἡμέραν οἱ Τήιοι
» πολλοὶ γέροντες, πλοῦν πολὺν πεπλευκότες. «

— At veram illam scripturam εὐχὴν non modo ms. *Ep.* sed & membr. *A.* nobis dedere.

Vers. 11. Τὸν ἱστὸν, ἢ πηδάλια συντρίψας νεώς.

a Multiplici errore πανδάλιόν τι scriptum erat in editionibus omnibus. πηδάλιον τι habet codex ms. uterque; recte quidem scripta voce ab initio: sed nec terminationem ον, nec adiectam voculam τι, quae & alioquin haud satis commoda erat, metri ratio ferebat. Itaque cum GROTIO, & cum TOUPIO, (Emend. in Suid. P. III. p. 516.) πηδάλια correxi.

Vers. 12. ἢ φορτί' ἐξέρριψ' ὑπέραντλος γενόμενος. Sic editiones omnes & Grotius. Plene vero scriptum exhibent verbum, ἐξέρριψεν, codices nostri ambo: quod nunc quidem nullo pacto ferebat versus, nisi pro γενόμενος scripseris γεγώς. TOUPIO vero l. c. ita scribi istum versum placuit:

ἢ φορτία γ' ἐκρίψας ὑπέραντλος γενόμενος.

b *Vers.* 15 - 17.

ἐμοῦ δὲ ταῖς σπονδαῖσι διαλογίζεται,
τοῖς συμπλέουσιν ὁπόσον ἐπιβάλλει μέρος
τιθείς. τὰ θ' αὑτοῦ σπλάγχν' ἕκαστος ἐσθίει.

CASAUBONUS, postquam in sua editione *post* μέρος (*vs.* 16.) *interpunxisset* orationem, iunxissetque ista verba, (*vers.* 17.)

τιθεὶς τὰ θ' αὑτοῦ σπλάγχν' ἕκαστος ἐσθίει:

ad eumdem versum haec adnotavit: » Nimis cernunt » acutum, qui hîc proverbium aliquod deprehendunt. « [Scilicet DALECAMPIUS, versum sic vertens,

Illic apposita quisque viscera sua comest:

in ora notaverat, proverbii speciem hoc habere.] » Contra affirmamus nos, simplicem & ἀσχημάτιστον esse orationem. Verte: *& quisque sua viscera* (non corporis sui; » apage: sed victimae quam adolevit) *sibi apponens*, ea » *comedit*. σπλάγχνα accipe ut in illo Homeri,

» ἔνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεοῖσι δὲ μηρία καῖον.

» Vide ad librum III. « — De σπλάγχνοις, *visceribus*, nota sane res. Vide III. 123. a. & ibi not. Quod vero vir doctus verbum τιθεὶς (haud fere secus atque Dalecampius) *apponens sibi* interpretatus est: id vereor ne non ferat Graeci sermonis usus, qui pro ista notione verbum medium παρατιθέμενος desiderabat, ut VII. 276. c. & alibi. Quare GROTIUM probavi, qui sublato puncto post μέρος, (quod & veteres editiones ignorabant) verbum τιθεὶς ad superiora retulit. Nempe utrumque verbum, διαλογίζεσθαι & τιθέναι, ad *computandi* rationem

pertinet; ita quidem, ut διαλογίζεσθαι generatim significet *rationes inire, computum facere;* τιθέναι vero sigillatim, *in rationes referre, scribere, calculum ponere.* Conf. Reiskii Indic. Demosth. pag. 739. n. 9. Totum *versum* 17. praetermisit Breviator. *Vers.* 16. commode scribetur ἐπιβαλεῖ, quod CORAYUS maluerat: sed & vulgatum nullo incommodo teneri posse nobis visum erat. b

Vers. 19. εὐπορηκώς. » Calamo scripti multi, εὐπορικὼς: » ceu esset ab εὐπορίζω: quo parum aut nunquam utun- » tur Graeci. « CASAUBONUS. — εὐπορικὼς habet noster ms. *Ep.* Sed in εὐπορηκὼς cum editis consentit ms. *A.* recte. Valet autem εὐπορεῖν non modo, *divitem esse, abunde habere;* sed & *divitias comparare, ditescere:* quae notio huius est loci.

Vers. 20. εἰς δέκ' ἐπὶ τῇ μνᾷ γεγονέναι καὶ δώδεκα. » Pono hypostigmen in fine huius versus: & separo haec » a sequentibus. Naucleri unus hic quaestus est, quando » merces, quas advexit, sic vendidit, ut *in singulas minas » lucri faceret drachmas decem aut duodecim.* « CASAUBONUS. — Ubi de numis agitur, notum est frequentissime Graecos nomen δραχμὴ subintellectum omittere. Nec vero satis hic erat id de quo Casaub. monuit, ut interpungeretur oratio post δώδεκα: illud etiam moneri debebat, tollendum esse *punctum* quod in fine vers. praec. post περιχαρὴς in ed. Cas. & Bas. perperam positum est. Cohaerent etiam enim ista, περιχαρὴς γεγογέναι (scil. αὐτῷ) εἰς δέκα &c. *laetus quod ipsi rediissent*, vel, *quod lucratus esset ad decem* &c.

Vers. 21. λαλῶν τὰ ναῦλα, καὶ δάνει' ἐρυγγάνων. » δάνεια ἐρυγγάνειν, *foenera ructare*: positum pro *iactare se » de magno lucro*: vel, *quaerere ubi pecuniam foenori collo- » ces.* CASAUB. — Prior interpretatio potior videtur. Eodem vero modo dixit poëta, λαλῶν τὰ ναῦλα, id est, *praedicans, narrans quaestum e naulis factum.* Qua ratione, *loqui aurum & argentum*, Petronius usurpavit; & Horatius, *omnia magna loquens.* Temere istud λαλῶν, quod dedit codex noster uterque, in λαβὼν mutarunt recentiores; quod etiam Grotius tenuit, meliora non habens. Pariter haud multo ante (pag. 291. b.) λαλεῖν temere in λαβεῖν mutatum vidimus.

Vers. 22. ἀφροδίσι' ὑπὸ κόλλοψι μαστροποῖς ποιῶν. Quum κάλλοψι, pro κόλλοψι, omnes editiones obsedisset, no-

b tavit errorem CASAUBONUS: »Quis *formam* (inquit) in »*lenonibus* commendavit? aut quis dictionem κάλλοψ alibi »legit? Illa vero etiam hinc extrudenda, ut verae lectio»ni κόλλοψι locus fiat. Sic recte in Excerptis. Ita voca»bant *exoletos*: quasi *duros*, ut a Latinis poëtis appellan»tur. *Lenones* vocat DIPHILUS κόλλοπας, vel propter »vultus truculentiam, vel ob morum perversitatem: vo»luit enim ea appellatione significare, id genus homines »non alienae tantum, sed & suae pudicitiae esse prodi»gos.« — κόλλοψι recte ms. *A.* & *Ep.* Hesychius: τοὺς σκληροὺς καὶ παρηβηκότας παῖδας, κόλλοπας φασίν. In voce μαστροποῖς scripturam per ο breve tenent libri omnes, cum hic, tum infra lib. XIII. pag. 587. f.

Vers. 23. ὑπὸ τοῦτον ὑπέμυξ' εὐθὺς ἐκβεβηκότα. Vertit DALECAMPIUS: *navi egressum confestim oculis aspicio nictitantibus.* Huc spectat quod ait CASAUBONUS: »Docti »scribunt, πρὸς τοῦτον ὑπένυξα: sed non est ὑπονύττειν, »quod illi putant, *oculis nictando signum alicui dare.* νύττειν, *pungere.* ὑπονύττειν, *clam pungere.* Nisi alia profe»ratur ex libris lectio, vertam, *leniter hominem mungo.* »Adulationis genus hoc est: cui similia in Theophrastea »eius vitii descriptione, floccos vestimentorum eximere, »& e barba paleas detrahere, ac similia.« — At nusquam declaravit Dalecampius, se ὑπένυξα legendum censere. ὑπέμυσα, si quid video, (a praesente ὑπομύω) in mente ille habuerat: quod haud ita absurdum. Lubens vero equidem vulgatum teneam, (quod & mstus codex agnoscit uterque) si modo commodus extundi sensus possit. Sed quodsi cum Casaub. activâ notione accipias verbum, non video quo pacto illud cum praepos. ὑπὸ construi potuerit. Taceo mirum blandiendi genus a docto viro excogitatum: nisi quis forte huc trahere voluerit id quod est apud Platonem de Repub. lib. I. pag. 48. ed. Massey, quod tamen diversam habet rationem: nam de *nutrice* dicitur, σὲ κορυζῶντα περιορᾷ, καὶ οὐκ ἀπομύττει δεόμενον. Si esset; αὐτὸν ὑπέμυξα absque praepositione, intelligi possit, *hunc tacite emungo*, vel *emungere studeo.* GROTIUS, neutraliter sive reciproce accipiens verbum, (quo pacto ἀπομύττω, pro ἀπομύττω τὴν ῥῖνα dici potuerit) vertit, *propter emungor*: haud satis video quo sensu, nisi hoc voluit, *pone eum* vel *prope eum emungo nares*, quo is me animadvertat, meque adspiciat; aut quo me compa-

rem ut bello modo eum adloqui possim. Equidem suspicatus sum, ὑπὸ τούτων ὑ π έ μ ι ξ' fortasse scriptum oportuisse, hoc sensu, *hunc ego callide adgredior, huius sermoni latenter me immisceo, & in eius benevolentiam me insinuo.* Scilicet sicut aliàs verba συμμιγνύναι, προσμιγνύναι, ἐπιμιγνύναι vel ἐπιμίγνυσθαι (de quibus consuli potest Lexicon nostrum Polybianum) significant *convenire aliquem colloquendi caussa:* sic ὑ π ο μ ι γ ν ύ ν α ι is dici potuerit, qui *latenter, callide ac subdole* id facit. Tum, quamvis ista quae dixi verba cum dativo casu soleant construi, potuerit hoc cum praepositione ὑπὸ iungi, quo significetur *submissa adulandi ratio*, qua veluti *pedibus alterius se subiicit* adulator: quae loquendi forma similis fere fuerit illi; ὑποδραμεῖν τινα, (idem valenti ac ὑποδραμεῖν ὑπό τινα) quam de *humili adulatore, in alterius benevolentiam sese insinuare studente*, supra usurpatam vidimus, V. 212. a. b

Vers. 24 *sq.* ἐμνήσθην Διὸς Σωτῆρος. »Formula gratulandi ei, qui ex periculo evasisset.« CASAUB. — *Ibid.* ἐμπέπηγα τῷ διακονεῖν. Dalecampius: *Ministerio gnaviter inhaereo, ac totus incumbo.* Similiter Grotius: *Meque ipsum totus ad ministerium apparo.* Putabam ego, ad ἐμπέπηγα supplendum esse casum personae αὐτῷ, ut hoc dicat coquus: *adhaesi homini ministrando:* id est, ita cepi hominem ut is statim meam locaret operam, utque constanter ei ministrarem, quamdiu hîc morabatur, vel, quoties convivio exciperet sodales. c

Vers. 28 - 30.

Ἀπὸ συμβολῶν συνάγοντα, νὴ Δί', ἕτερά που
ἐνέβαλεν εἰς τὸν κέραμον ἔ ν ι' ε ὑ ρ η μ έ ν α,
τὰ κράσπεδ' ἀποθλίβοντα, &c.

»Hîc liceat nobis illud usurpare: *Est quodam prodire tenus, »si non datur ultra.* Nam mentem quidem huius loci, in»terpretibus οὐδ' ὄναρ visam, facile nobis aperire: verba »in integrum restituere, hoc vero non possumus. Prior »sententia desinit in praecedentis versus fine. Quare po»nenda στιγμὴ τελεία post verbum πορεύομαι. Nunc ait: »*At si qui adolescentes, cupientes ex symbolis unà esse, coëant, »& pecuniâ*, vel anulo, vel aliâ qua re loco pignoris »*in vas aliquod coniectâ, eant deinde per forum & clament: »Quis est qui tenuem coenam parare velit? ego istos clamare »sino, neque iis operam meam loco.* συνάγοντα exponendum »ita ut docet ipse auctor diserte libro VIII. in extremo.

c »Repetendum autem ex superioribus μειράκια. Sequente »versu ἀνευρημενα habent libri: neque hoc rectum est, »neque id quod editum est.« CASAUBONUS. — Prorsus utique extra oleas hîc vagatus erat Dalecampius; cuius interpretationem nil adtinet huc transscribere. De verbo συνάγειν docet Athenaeus, VIII. 365. c. Ἔλεγον δὲ συνάγειν, τὸ μετ' ἀλλήλων πίνειν· καὶ συναγώγιον, τὸ συμπόσιον. Quemadmodum vero συμπόσιον non solum *compotatio* est stricte sic dicta, sed & *convivium*, *epulae*; sic συνάγειν (scil. δεῖπνον, vel συμπόσιον) non solum *compotare* dicitur, sed & *convivium agere*, *epulum instituere*. Vide Not. ad IV. 142. c. Iam quinam sint libri, in quibus (*vers.* 29.) ἀνευρημένα reperiri ait Casaubonus, incompertum mihi: suspicorque, coniecturam docti alicuius viri pro librorum lectione ab illo fuisse acceptam. In Epitoma non exstat iste versus: totam enim eclogam in verbo πορεύομαι terminavit Breviator, nil aliud porro adiiciens, nisi haec verba, καὶ ἄλλα τοιαῦτα. In editionibus vero omnibus sic scribitur, ἐν εὑρημένα: neque aliter (quod sciam) in ms. *A*. Mendose haud dubie: ubi in promtu fuerat ἐνευρημένα una voce corrigere, si quid promoveretur ista emendatione; quae vel hoc nomine non faciebat satis, quoniam ad participium istud desiderabatur articulus, aut aliquid aliud quod eius locum teneret. Quare GROTIUM probavi, ita scribentem, ἔνι' (pro ἔνια) εὑρημένα, quam scripturam ipse in Notis sic interpretatus est: »*Iaciunt in urceum quaevis obvia* pro sortibus: »quia annuli desunt.« Nempe *annulos* dicit eos, de quibus copiose commentantem Casaubonum ad III. 117. c. vidimus. ἔνια valet *aliquid*, *quidquid sit*; ut cum saepe aliàs, tum apud Polyb. X. 27. 8. quod etiam ipsa origo vocis declarat: idem est enim ἔνια ac ἔστιν ἅ. Iam quod ait, τὰ κράσπεδ' ἀποθλίβοντα, *fimbrias* (vel, *limbos*) *extorquentes* vel *excutientes*: intelligo, quaerentes an insit aliquid nummorum, aut aliud quid, quod deponere possint. Longe vero diversam in partem posteriora ista verba accipienda suspicatus erat CORAYUS noster; cuius ad hunc locum est Nota manuscripta huiusmodi: »Recte vi»dit Casaubonus, repetendam esse ἀπὸ κοινοῦ vocem μει»ράκια. Secundum versum cepit de pecunia vel annulo, »loco pignoris in vas coniecto. ἐνευρημένα vel ἀνευρημένα »restituere se non posse fassus est. Silet eximius Criticus

» de tertio versu, τὰ κράσπεδ' ἀποθλίβοντα: qui tamen c
» intelligi non potest, nisi illud ἐνουρημένα prius emende-
» tur. Forte scripserat *Diphilus*:

» ἐνέβαλεν εἰς τὸν κέραμον ἐνουρημένα
» τὰ κράσπεδ' ἀποθλίβοντα. —

» Adolescentuli, qui *immissos* (h. e. *urina pollutos*) *limbos*
» *vestium exprimunt*: qui nempe adeo iuvenes sunt, ut ne
» mingere quidem possint quin vestes spurcent, nedum
» ex symbolis coire & epulari. Iocose dictum, quemad-
» modum apud Gallos, *un petit morveux*. Similis iocus,
» licet paulo diverso sensu, apud Aristophanem, Ran.
» 89-95.

— — » μειρακύλλια,
» ἅπαξ προσουρήσαντα τῇ τραγῳδίᾳ.

» Porro emendationem ἐνουρημένα firmare aliquatenus vi-
» dentur, quae mox sequuntur:

— » ἀμίδα μοι
» ἔνεγκε πρῶτον, φησίν. « —

Qua de interpretatione, ingeniosa utique & docta, inte-grum sit penes eruditum lectorem iudicium. Mihi quidem, & illa verba ἀμίδα μοι ἔνεγκε perinde ab *adultioribus* iu-venibus pronunciari potuisse visa erant; &, quod conti-nuo sequitur de intentatis coquo *verberibus*, (vs. 32. coll. vs. 36 sq.) id adolescentes arguere mihi visum erat *non ni-mis parvulos*.

Vers. 31. ὀψάριον ἀγοραῖον: *triviale, vulgare, vile obso-nium.* *Vers.* 32. πληγὰς γάρ ἐστι προλαμβάνειν. Sic editiones omnes. At cur *ante accipere?* Sententia utique desiderabat προσλαμβάνειν, *insuper accipe-re;* nempe, praeterquam quod multum licet laborans, ni-hil tamen aut parum quaestus facias. Et id ipsum offe-rebant membranae: at non admittebat metrum. Quare προσλαβεῖν utique corrigendum videtur. *Vers.* 33. Pro νύχθ' ὅλην, plene νύκτα ὅλην scriptum in membr.

Vers. 34. τὸ μισθάριον γὰρ ἐὰν ἀπαιτῇς. Ex coniectu-ra ἐὰν scripsi, pro ἂν, quod erat in edd. ubi nihil va-rietatis adnotatum ex ms. *A*. Certe istud desiderabat me-tri ratio. Nisi tamen *produci* syllaba ἂν *ob caesuram* po-tuit: quemadmodum ultima in ἐὰν, IV. 160. f. & VII. 285. c. quibus quidem locis inserta γ' particula fulciri labans metrum facile potuit. Conf. notata ad VII. 289. a.

Vers. 36. οἰμώξει μακρά. Cum οἰμώξεις esset edi- d

d tum, adnotavit CASAUBONUS: »Melius omnino antiqui »libri, *οἰμώξει. Flebit multum primus cocorum;* nempe qui »pecuniam a me flagitabit.« — Et ego *οἰμώξει* ex nostris membr. recipiendum putavi. At non pro *tertia* persona, sed pro *secunda* futuri *medii*, attice formata, accepi. Nam ab *οἰμώζω*, est futurum *οἰμώξομαι*: sic apud Aristoph. Nub. 217. & alibi. Pervulgata autem est Atticis terminatio *ει* pro *ῃ*. Sic *ὀψεῖ*, pro *ὄψῃ*, VI. 225. a. *ἡγεῖ*, pro *ἡγῇ*, V. 217. b. VII. 299. f. *εἰχήσει* paulo post, in Archedici ecloga, & plurima alia. *Versu seq.* autem *πρῶτος μάγειρε* malebam, quam *μαγείρων*: sed & hoc ferri potest, praesertim si sic accipias, quasi dixisset, *σὺ ὁ πρῶτος μαγείρων, tu qui coquorum princeps* tibi videris. Conf. p. 393. a.

Vers. 39 *sq.* — *πολυτελῶς Ἀδώνια*
ἄγουσ' ἑταίρα μεθ' ἑτέρων πορνῶν χύδην.

Cum *μεθ' ἑταίρων πορνῶν* esset editum, monuit CASAUBONUS: »Scribendum *μεθ' ἑτερῶν πορνῶν.*« — *ἑτέρων*, puto, voluerat: id quod recte dedere nostrae membranae. Pro *Ἀδώνια*, in eisdem membr. perperam *Ἄδωνιν* scribitur.

Vers. 41. »Ultimus versus est:
»*Σαυτὸν ἀποτάξεις τόν τε κόλπον ἀποτρέχων.*
»Aquam ex silice facilius expresseris, quam ex hac le»ctione ullum sensum. Lego *ἀποσάξεις. Versaberis*, »ait, *in tanta rerum copia, ut liceat tibi suffarcinato & prae»da onusto domum tuam excurrere*, atque ibi furta deponere. »Quam fuerint olim cocorum conductitiorum tagaces ma»nus, ex Aulularia & Graecorum comicorum sexcentis »locis compertum est eruditis. *χύδην*, in superiore ver»su, non est *sparsim*; sed *δαψιλῶς*, *copiose, adeo ut omnia »circumfluant.* Diphilus modo: *τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς »πολλοῖς χύδην.* Iam *ἀποσάττειν* est *exonerare*, sive *onus »excutere.* Figura est *ἓν διὰ δυοῖν*: *exonerabis σαυτὸν τόν τε »κόλπον, te & sinum*, pro, *sinum tuum.*« CASAUBONUS. — Illam emendationem & in Graecis versibus adoptavit GROTIUS; & in Latina versione, quam & nos Graecis subiecimus, expressit. CORAY vero, insolentiorem (puto) usum istum verbi *ἀποσάττειν* cogitans, adnotabat: »Fors. *ἀπο»τινάξας.*« caeterum eamdem sententiam, ut videtur, secutus, quae est a Casaubono exposita. Equidem, licet nec praestare sanitatem vulgatae scripturae audeam, nec quam in partem ea accipienda sit satis sciam; tamen, cum nec satis placeret ista doctissimorum virorum interpreta-

tio, nec certius quid suppeteret, nihil in contextu ausus d sum mutare. Illud quidem paene certum mihi visum erat, verbum ἀποτρέχειν non debere de *domum-reditione coqui ex aedibus meretricum* accipi; sed significari eo verbo *studium* eius hominis qui cum coquo colloquitur, illumque urget, ut *properet & ocyus secum abeat* operam suam puellis commodaturus: quam in sententiam Dalecamplus vertit, *eò procurre.*. Quo posito, malebam ἐπισάξεις, aut aliud quoddam verbum, in hunc sensum: *tu, si ocyus mecum abieris, & te & sinum tuum probe stipabis explebisque*; id est, & tu ipse gulam tuam lautis dapibus, quae non deerunt, & sinum tuum larga mercede multisque bonis rebus, quas domum reportes, replere poteris. Vulgatum ἀποτάξεις sic reddidit Dalecamp. *ubi te ipsum atque sinum composueris.* At, *sinum componere*, Graece non est ἀποτάττειν. Possit quidem fortasse ἀποτάττειν ἑαυτὸν (scil. εἰς ἔργον) intelligi, *sese comparare ad opus, tradere se operi*: sed hoc nunc nihil ad id quod quaerimus. Parum promovisse videbitur Villebrunius, locum hunc sic vertens: *Remplis bien le devant de ta tunique, & tu iras te décharger à la hâte.*

AD CAP. XL.

Καὶ παρ' Ἀρχεδίκῳ δὲ &c. »In *Archedici* pericopa, »non planissima sunt omnia: quod fatetur Breviator, »qui paucula tantum verba inde excerpsit.« Casaubonus. — Quum gratum nos facturos eruditis Lectoribus intellexerimus, si subinde, quo pacto locus aliquis Athenaei tractatus sit a Breviatore, apertius docuerimus; age & nunc verba eius adponamus. Sic igitur ille, truncato quidem etiam (in nostro quidem ms. *Ep.*) nomine poëtae: Παρὰ δὲ Ἐχδίκῳ σοφιστὴς μαγειρίσκος ἐπὶ πολλοῖς ἄλλοις αὐχεῖ [καὶ hic a librario puto omissum] ὅτι δεῖνας, καὶ φλόγα ῥαδίως ποιεῖ. φησὶ γάρ· Πρῶτον ὑμῶν κειμένων τῶν ἰχθύων πάρεισιν οἱ δαιτυμόνες. δίδου κατὰ χειρός; τὰς λοπάδας ἐπιθεὶς ἐπὶ τὸ πῦρ, τοὺς ἄνθρακας ἔρραν' ἐλαίῳ καὶ ποιῶ φλόγα. Περὶ τούτῳ [sive τούτου] κεῖται καὶ τὸ, ἐλαδίου κοτύλη.

Vers. 1. Bene scribitur in editis, Πρῶτον μὲν &c. ubi e μὲν deest non modo msto *Ep.* sed & ms. *A.* *Vers.* 3. Facile intelligitur, priora verba esse vel domini vel structoris ad mensam ministrantis, quae verba coquus hic repe-

e tit, narrans quid gestum sit: posteriora vero, coqui respondentis. Possunt vero etiam duo priores versus ita accipi, ut narret ipse coquus, quid alter dixerit. Sic VILLEBRUNE, haud incommode: A. *Quoi! les poissons* (me dit-il) *ne sont pas encore cuits, & voilà les convives qui arrivent. Donnez l'eau pour laver les mains.* B. *Vous ne serez pas sorti d'ici que le poisson sera prêt.* *Vers.* 7. τὸν ἄνδρα - - μου. Sic Gallice quidem dicimus: *cela a fait plaisir à mon homme;* aut, ut hîc VILLEBRUNE, *à mon bourgeois.* At, an Graece eo sensu genitivus μου ad ἄνδρα iungi possit, dubito. Neque magis τὸν ἄνδρα μου pro τὸν δεσπότην μου, *dominum meum*, Graece dici puto. Satis vero erat τὸν ἄνδρα: pro μου autem suspicor μοι olim scriptum fuisse, *dativum* illum *pronominis personalis*, qui, cum pleonastice positus esse videri possit, tamen nec vi nec gratiâ caret. *Eodem vers.* verbum εὐφραίνω sic positum, ut in ipso huius libri initio, pag. 275. a. ubi vide notata.

Vers. 8. ἑφθὸν τὸν ἰχθῦν ἀποδίδωμι. Perquam opportune hoc dedere membranae *A*. Sententiam prorsus turbabat id quod editum erat, ἀποδιδόντ'. Primam verbi personam hîc desiderari, perspecte viderat DUTHEIL, pro ἀποδιδόντ' scribendum proponens ἀπεδίδουν τ'.

f *Vers.* 10. Vocem ἀνὴρ, quae in membranas ex interpretamento irrepserat, recte eiecerunt editores.

Vers. 12. Cum sic vulgo scriberetur,

σέσωκέ μου τρίκλινα πεντήκοντ' ἴσως.

recte monuit idem, quem modo laudavi, doctissimus DUTHEIL, in *prima persona* ponendum fuisse verbum. Mihi insuper genitivus μου vel ἐμοῦ necessario cum *dativo casu* visus erat permutandus. Sic, σέσωκ' ἐμοὶ scribendo, existebat illa sententia, quam in Nota mssta his verbis ab eodem Viro commodissime expressam reperi: » *C'est* » *ainsi qu'en dépensant une cotyle de mauvaise huile, je me suis* » *sauvé peut-être cinquante repas.* (sous entendu, *que ma pa-* » *resse auroit pu me faire perdre*: ce qui se rapporte au dé- » but du discours.) «

Φιλοστέφανος δ' &c. » Videtur auctor, cum ait, Φιλο- » στέφανος δ' ἐν Δηλίῳ καὶ ὀνόματα ἐνδόξων μαγείρων ἐν » τοῖσδε καταλέγει, *catalogum nobilium coquorum* polliceri: » in subiectis tamen PHILOSTEPHANI versiculis duo so- » lum nominantur, *Daedalus* & *Thymbron*. Unde non in-

» iuriá suspicio doctis est oborta, plures eius comici ver-» sus fuisse descriptos.« [Adnotaverat scilicet Dalecampius, videri hic deesse quaedam.] » Quod non putamus » nos. Nam in Excerptis ita scriptum ex hoc loco: Ὅτι » Θύμβρων ἔνδοξος μάγειρος παρὰ Φιλοστεφάνῳ. Historiam » autem famosorum cocorum habes libro nono & decimo » quarto.« CASAUBONUS. — Non Θύμβρων, sed Θίμβρων scribitur in nostro cod. *Ep.* quemadmodum etiam in *PHILOSTEPHANI versu secundo* Θίμβρωνα scribitur in edd. & in membr. *A.* Eiusdem nominis clarus olim fuit Lacedaemonius, cuius Suidas meminit ex Harpocr. aliique scriptores, Valesio ad Harpocr. laudati. *Vers.* 1. Articulus τῇ ante τέχνῃ desideratur in ed. Cas. 2. & 3. operarum culpâ. *Vers.* 3. τὸν καλούμενον Πέρας. Qui adpellatur *Terminus*, sive *Fastigium*, nempe suae artis. Sic de adolescentulo pulchritudine excellente loquens poëta apud Nostrum I. 15. b. πέρας ἐστὶ κάλλους dixit. Apud Hegesippum, gloriantem aliquem coquum vidimus, *reperisse se* τὸ πέρας τῆς μαγειρικῆς pag. 290. b. a

» *Postremus versuum PHILOSTEPHANI* vulnus accepit:

» Δοὺς μισθὸν ὃν ἤτησας ἥκω * δεῦρ' ἀγαγόν σε.

» Scribo: Δοὺς μισθὸν ὅν μ' ἤτησας ὧδέ σ' ἤγαγον.« CASAUBONUS. — Membranae, in praecedentibus verbis nil mutantes, in fine habent ἄγων σε. Inde ἄγων recipiendum, σε vero (ut ex interpretatione adhaerens) resecandum putavi; in reliquis nil mutans, nisi quod ὅν μ' ἤτησας cum Casaubono scripserim. δοὺς μισθὸν, *dans mercedem*, id est, *daturus*, *pollicens*, *paciscens tibi mercedem*, *quantam postulasti.* ἥκω δεῦρο, *veni huc.* ἄγων, scil. σὲ, *te ducturus domum meam.*

AD CAP. XLI.

In *SOTADIS vers.* 1. Καρῖδας recte edd. accentu circumflexo. Καρίδας mssti, per se non male: sed hoc loco penultimam longam desiderabat metrum. Vide de illa voce lib. III. pag. 105 sq.

Vers. 3 *sq.* — — τὴν δὲ λοιπὴν γρυμέαν b
ἕψω, ποιήσας τρίμμα συκαμίνινον.

» Obscura dictio est γρυμέα. Viri docti, qui didicerant ex » Polluce, γρυμαίαν idem significare ac πήραν, *peram*: » vertere hic, *advectos in pêra reliquos pisces.* [Sic Dale-

b »camp.] Verius est, ea voce designari *res viles ac pretii »minimi*; ut si latine dicas *quisquilias*. Hesychius, Glosso»graphorum longe princeps, id nos docet: qui postquam »nomen γρυμαία (sive γρυμέα: nam utroque modo scri»bitur) interpretatus est his verbis, ita scribendis, ἐσθὴς, »σκευοθήκη, ἀγγεῖον ἐν ᾧ ἡ γρύτη. addit: ἤδη δὲ καὶ τὰ »λεπτὰ σκευάρια, ἃ καὶ γρύτην καλοῦμεν: significans ita »appellari quae Iurisconsulti & Seneca vocant in supel»lectile, *frivola*. Apud Themistium Suaviloquum γρυμαία »inter inutilia arma ponitur. καταλιπεῖν μὲν τὰ λαισήϊα, »καὶ τὰς ἐκτιδέας (ita legendum) καὶ τὴν γρυμαίαν· λα»βεῖν δὲ ἀσπίδα ἀληθινήν. Generaliter *omnia minuta & par»vi momenti* ita dixerunt. Ergo τὴν λοιπὴν γρυμέαν coquus »hic appellat *reliquos pisciculos minutos & non magnae rei*; »aut *galei piscis extremas partes*, quae, demto medio cor»pore, suo quodam & peculiari condimento parabantur »intritis moris & aliis nonnullis, ex quibus conficiebatur »quem vocabant ὀξυλίπαρον χυμόν. [infra, vs. 19.] Vocem »γρυμαία etiam Epicharmus ita usurpavit, ut docebimus »cap. XIX. lib. [nempe libri huius. Vide Casaub. ad VII. »318. e.] At octavo, in Eubuli versu, ἐσθίειν φλυαρίας »eodem sensu. Posterior haec interpretatio, poëtae men»ti convenientior est, ac verior. Timoclés, in Anulo, »[VII. 295. b.] γαλεοὺς καὶ βατίδας, ὅσα τε τῶν γενῶν »ἐν ὀξυλιπάρῳ τρίμματι σκευάζεται. Vide etiam capite »sequenti.« [nempe ad pag. 295. c.] CASAUBONUS. — De vocabulo γρυμαία vel γρυμέα consule Hesychii Interpretes, & quos illi laudarunt. Quum in fine *vers.* 4. σ υ κ ά μ ι ν ο ν scriberetur, & sententia carebant verba, & manifeste claudicabat versus. Nihil tamen mutant, quod sciam, membranae *A.* In *Epit.* vero omissus totus versus cum posteriore hemistichio tertii. Haud dubie autem verum erat id, quod obiter adnotaverat CASAUBONUS, ubi versum istum in Animadverss. repetens, sic scripsit: »ἕψω ποιήσας τρίμμα συκάμινον: vel potius σ υ κ α μ ί»ν ι ν ο ν.«

Vers. 7. Cum sic vulgo legeretur consentientibus libris,

χλόην, κύμινον, ἅλας, ὕδωρ, ἔ λ α ι ο ν:

recte monuit CASAUBONUS: »Scribe, metri caussa, ἐ λ ά»δ ι ο ν.« — χλόη (quasi *viriditatem* dicas, aut *viridia*) variae sunt *herbulae*, condiendis cibis adhiberi solitae. Conf. II. 68. a. & VII. 309. f. *Vers.* 9. ἔσται δὲ ἅλμης &c.

Haud satis liquet, quid sit, quod, cum aliâs in praeterito tempore loquatur homo, (nempe, non modo in aor. 1. act. qui *indefinite* accipi poterat, verum etiam in aor. 1. passivo, qui semper in notione *praeteriti* temporis usurpatur; ut ὤφθη, vs. 15.) nunc etiam *futuro* ἔσται utatur. b

Ad *versum decimum*, qui, ab Epitomatore omissus, sic vulgo scriptus legebatur consentientibus vetustis membranis,

ἀποδοὺς ὅς ἐστιν ἀποβέλισον ὄπτανα:

nihil prorsus a Casaubono monitum mireris. Est tamen perobscurus certe, & haud dubie corruptus. Sane, ut sonant ista verba, non continetur eis sententia a DALECAMPIO sic expressa:

Sepositis ac traditis, ut par est, in veru quae assari debent.

Pro qua sententia Graecus versus tali quodam modo sonare debebat, quemadmodum a PURSANO (constanter illud institutum secuto, ut latina Dalecampii Graece redderet, eâque ratione emendare corrupta Athenaei loca conaretur) concinnatus est:

ὡς εἰκὸς, ἀποδοὺς ἀποβελίζειν ὄπτανα.

Longe vero in diversam partem poëtae verba H. STEPHANUS acceperat. » Ὄπτανος (ait, in Thes. Graec. Ling. » T. II. pag. 1378. a.) pro ὀπταλέος dici videtur in loco » quodam Sotadis, ἀποβέλισον ὄπτανα: ut sensus sit, *Ve- » rubus exime tosta*, seu *e verubus detrahe assata.* « Qui quum ista scriberet, ad consecutionem connexionemque orationis in istis poëtae verbis animum non adverterat: alioquin id quidem facile intellecturus erat, imperativo modo hîc non esse locum. VILLEBRUNIUS, versum istum Gallico sermone sic expressit: *mais je ne le servirai qu'après tous les rôtis qui sont en broche.* Id est: *sed illum* (labracem) *non adponam nisi post assas omnes carnes quae in verubus sunt.* In quo fatetur, praeeuntem se habuisse ADAMUM, Graeca sic corrigentem:

ἀποδοὺς ὅσ' ἐστὶν ἐπ' ὀβέλοισιν ὄπτανα.

Qui quo pacto istam suam emendationem interpretatus sit quum non habeam compertum; omitto quaerere, recte-ne mentem illius ceperit Villebrunius, aut insit-ne omnino Graecis verbis ita constitutis ea sententia, quae ab hoc interprete expressa est: illud observari velim, duos vulgatae scripturae errores, qui ne Dalecampium quidem latuisse videntur, recte notatos ab Adamo fuis-

b se: unum (cuius simillimum iam subinde alibi observavimus) in verbis ὅ ἐστιν; quae haud dubie sic scribi debuerant, ὅσ' ἐστὶν, ut ὅσα ad ὄπτανα referretur: alterum in voce ἀποβέλισον, quam corruptam esse cum forma verbi imperativa arguebat, cui hîc non erat locus, tum & ipsum metrum clamabat. At istud ἀποβέλισον non in ἐπ' ὀβέλοισι cum Adamo, sed in ἀπ' ὀβελίσκου (sive ἀπ' ὀβελίσκων malueris) fuisse mutandum, cum per se magis erat probabile, tum ex glossa Hesychiana intelligebatur, quae est huiusmodi, Ἀπ' ὀβελίσκου ἰχθύς· οἱ ἀναπεπαρμένοι. Nempe quemadmodum τὰ ἀπὸ τηγάνου dicuntur, quae *in sartagine frixa* sunt, VI. 228. e. VIII. 355. e. & alibi: sic τὰ ἀπ' ὀβελίσκου ὄπτανα, sunt *carnes in verubus assatae:* contra, quae non in veru ad ignis flammam, sed prunis imposita torrentur, τὰ ἐξ ἀνθράκων vel ἀπ' ἀνθράκων dicuntur. vide paulo ante, *versi* 1. & conf. III. 110. a. b. & VIII. 355. e. Et hactenus quidem dubitatione carere videtur nostra emendatio. Sed de verbo ἀποδοὺς quid facerem, aut quomodo interpretarer, incertus haeseram; nec dum satis scio, ad superioremne versum debuerit referri, an interpositâ post χλόη maiore distinctione (sicut in edd. & membr. factum) recte a nobis versus hic ad sequentem orationem fuerit relatus. Si cum superioribus cohaeret iste versus, talem aliquam desiderabam sententiam: *labrax ille in muria elixus ita eximie paratus reperiebatur, ut omnia in veru assata longe* p o s t s e r e l i n q u e r e t. Sin cum sequentibus: (quae probabilior nobis visa erat ratio, quia opponi videbantur τὰ ἀπ' ὀβελίσκου ὄπτανα, & τὰ ἀπ' ἀνθράκων, vers. 12. vel ἁπλῶς ὀπτημένα, vs. 16.) id dicere voluisse poëtam suspicatus sum, quod in latina versione posui. Sed, pro neutra istarum rationum, vel quo pacto teneri possit vulgata scriptura ἀποδοὺς perspicere potui, vel, quid potissimum eius loco substituendum esset, reperire. Nam ἀποθεὶς quidem, quod in mentem venerat, valde dubito an *omittens, missum faciens*, aut aliquid tale, significare possit, quae Graece proprie ἐῶν vel ἀφεὶς sonabant. Quod si tenendum ἀποδοὺς, quod consultissimum fuerit, intelligendum hoc verbum fuerit sicut in Archedici vers. 8. p. 292. e. & sententia fere ea erit, quam Villebrunius expressit; ut non ad praecedentia referendus fuerit hic versus, verum ad sequentia, hoc sensu: *Postquam inferenda in men-*

ſam tradidero (vel, *poſtquam paravero*) *omnia in veru aſſanda, adſunt pulcri, quos emi, mulli turdique: hos carbonibus iniicio* &c. Conf. pag. 291. a.

Verſ. 12. Recte ταύτας poſuerunt editores, pro ταῦτα, quod erat in msstis. *Verſus* 14. deeſt Epitomae cum quinque ſequentibus. Ibi quum vulgo ſic eſſet ſcriptum:

Ταύταισι προσέλαβον σηπίας καὶ τευθίδας:

monuit Hermannus, de Metris pag. 161. » ſcribere potuiſſe poëtam ταύταις. « Ego vero, quin ita ſcripſerit, non dubitandum putavi. Quod ſi quem delectat proceleusmaticus pes, pro iambo, in ſecunda ſenarii ſede, nil impedio quin Ταύταισι reponat. De verbo προσέλαβον adnotavit Casaubonus: » προσέβαλον malim; etſi » ferri προσέλαβον poteſt, ut in triceſimo παρέλαβον. « — Equidem, quid in vulgato deſiderari poſſit, prorſus non video. . *Verſ.* 15. τευθὶς ὠνθυλευμένη commemorata eſt lib. I. pag. 4. a. ubi vide Animadv. T. I. pag. 49 ſq.

Verſ. 16. Manifeſtum erat, pro πτέρυγ' ſcribendum fuiſſe πτερύγι', nempe πτερύγια ὠπτημένα. conf. p. 334. c.

Verſ. 17. Ad iſta τρυμμάτιον - - ἄνθινον: & vs. 21. ἐν ἅλμῃ εὐανθεστέρᾳ: confer notata ad p. 288. d. vs. 6.

Verſ. 18. Ἑψητὰ δὲ μετὰ ταῦτ' ἐστίν τινα.

Ἑψητὸν temere ſcripſerat librarius, terminationem proxime praecedentis vocabuli παντοδαπὸν ſecutus. *Pluralem* hic fuiſſe a poëta poſitum, cum finis verſus, tum pronomen τούτοις verſ. ſeq. declarat. ἑψητὰ, intellige ἰχθύδια. Poterat alioqui etiam ἑψητοὶ dicere, ut pag. 300. f. In fine verſus, pro μετὰ ταῦτ' ἐστὶν quod erat editum, in membr. *A.* ſic ſcribitur, μετὰ ταῦτ' αστινα: in quo, ſi ſimul quid metrum deſideret cogitaveris, latere intelliges (puto) id quod dedimus, μετὰ ταῦτ' ἐστίν τινα.

Verſ. 22. Pro ἅττα, quod erat editum, (quod ᾅ d τινα valet) ἄττα recepi ex ms. *Ep.* quod valet τινά.

Verſ. 24. Cum ſic vulgo legeretur,

ἐμόλυν' ἀλεύρῳ τοιούτῳ τινί:

adnotavit Casaubonus: » Una dictione imminutus eſt » verſus. Scribe, ἐμ. ἀλ. ταῦτα τοιούτῳ τινί: vel πάντα. « — Mihi vox τρόπῳ deſiderari videbatur, ut ex verſ. ſq. intelligeretur οἵῳ τὰς καρῖδας. In *Epit.* ſcribitur, ἐμόλυν' ἀλεύρῳ, πέμπω τε &c. omiſſis verbis τοιούτῳ τινι, absque quibus ſententiae conſtabat ratio. *Verſ.* 25. καρίσι penacute ſcribebatur in edd. & msstis, quemadmo-

d dum καρίδας vers. 1. Sed sicut ibi καρῖδας, sic hic καρῖδα desiderabat metrum, penultimâ longâ. *Eodem vers.* ubi τὴν αὐτὴν ὁδὸν scribitur, vox αὐτὴν temere omissa erat in ed. Cas. 2. operarum errore; isque error in ed. Cas. 3. propagatus.

Vers. 26. Ἀμίαν τε χήραν. *Amiam viduam*, i. e. »*solam*, »*inconditam*: « ut in ora adnotavit DALECAMP. *Vers.* 27. Σφίσισι ταύτην εἴλυσ'. Prorsus mendosum erat ἄλας vel ἄλασ', quod ex ms. *A.* enotatum. εἴλυσ' ex *Epit.* adscitum ab editoribus; ubi tamen rectius (in nostro quidem ms. *Epit.*) εἴλυσ'. At id non ferebat metrum, ob syllabam longam, ubi brevem desiderabat senarii modulus. Quare εἰλυσ' corrigendum putavi: quo in verbo (ni me ratio fallit) corripi vocalis υ potuit. *Ibid.* δίεις. A verbo δίημι: de quo conf. Animadv. ad IV. 170. c. T. II. pag. 607. *Vers.* 28. Pro περιπάσας, perperam περὶ πάσας scriptum erat in ed. Bas. & Cas. Poterat περιπάσας ὀριγάνῳ scribi, quod maluerat CORAY, quemadmodum infra (hac pag. lit. f.) χλαῇ περίπαστον. Sed & teneri vulgatum poterat, περιπάσας (nempe αὐτῇ) ὀρίγανον: quamquam in hac constructione ἐπιπάσας malles, quam περιπάσας.

e *Vers.* 32 *sq.* Intricatior est verborum structura in istis,

> τεμὼν δὲ λεπτὴν τῆς χλόης, κατ' πλείονα,
> κᾂν ἢ δικότυλος λήκυθος, καταστρέφω.

Omisit haec Epitomator: nihil vero mutat ms. *A.* Ubi nisi quid a librariis peccatum, constructio in hunc modum fuerit concipienda: τῆς χλοῆς, τεμὼν αὐτὴν λεπτὴν, καταστρέφω (sive, quod eodem redit, τεμὼν δὲ χλόην λεπτὴν, καταστρέφω αὐτῆς, i. e. κατ' αὐτῆς) καὶ πλείονα, (nempe πλεῖον μέρος ἐλαίου: intelligendum autem *oleum* ostendit vocabulum λήκυθος, quod sequitur) κᾂν ἢ λήκυθος δικότυλος. Sed egregie fallor, aut πλείονας scriptum oportuit, intelligendo πλείονας κυάθους ἐπιχύω, *complures cyathos olei infundo: atque etiamsi duas cotylas* (id est, duodecim cyathos) *capiat ampulla, inverto eam.*

AD CAP. XLIII.

περὶ δὲ τοῦ γόγγρου λεκτέον. Casaubonus unde illam scripturam arripuerit, temere huc invectam, Ἴδιον δέ γόγγρου πέρι λεκτέον, hariolari non potui; cum nec

in vetustis libris ullum illius vestigium reperiatur, & ipse in Animadverss. sicco pede locum hunc transierit. Veteres quidem nostrae membr. *A.* cum ed. Ven. & Bas. in id, quod dedimus, consentiunt: Epitomator vero, omissis prioribus verbis, caput istud ab his statim inchoavit: Ὅτι Ἀρχέστρ. ἐν τῇ Γαστρονομ. Redit autem Auctor noster ad argumentum interruptum inde a capite XXX. ubi de *Congro* pisce disputare coeperat.

In *Archestrati* vers. 1. scripturam istam, φίλος f ἐς Σικυῶνι, tenent cum editis ambo nostri mssti. Et potest φίλος intelligi ac si dixisset, σὺ ὁ φίλος, id est, φίλε: quemadmodum alibi φίλε Μόσχε dicit, v. c. III. 111. f. VII. 278. b. Sed paene persuasum habeo, φίλῃ ἐν Σικυῶνι scripsisse poëtam. Talia quidem epitheta solet ille subinde urbium nominibus adiicere; velut Βυζαντίου ἐξ ἐρατεινοῦ, pag. 278. c. alibi κλεινὸν Βυζάντιον dicit, κλεινὰς Ἀθήνας, & similia. Et ad *Sicyonem* quidem quod spectat, istud me adverterat, quod ille apud iuniorem Philemonem coquus, ubi de eodem *congro* pisce loquitur, pag. 289. a. *optimum adferri*, ait, ἐκ τῆς Σικυῶνος τῆς φίλης.

Mox, quod *Archestratum* Noster festive adpellat Περιηγητὴν, conf. pag. 278. d. In *proximo* eiusdem poëtae a *versu*, recte ὥστε τοσοῦτον dedere codices nostri ambo, non τοσούτου, ut perperam legebatur in edd.

Ἄλεξις, ἐν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις. Sic fabulae illius titulus scribitur in membr. *A.* prorsus ut Aeschyleae tragoediae index; non ἐπὶ Θήβας, ut adhuc edebatur. Conf. pag. 295. e.

In *Archedici* vers. 2. labans metrum insertâ δὲ particulâ fulciendum putavi. *Ibid.* τεμάχια recte dedere mssti. *Vers.* 4. δραχμῆς τραχήλους. »*Cervices* congrorum »intelligit, vel aliorum piscium, aut conchyliorum, de »quibus libro tertio.« Casaubonus. — Immo nihil ad pisces pertinent illae *cervices*, sed tantummodo ad certa quaedam conchyliorum genera. Vide Animadv. ad III. 88. f. — Pergit Casaubonus: »Sequitur iocus in voce τράχηλος, nonnihil obscurus:

» — Ἀλλὰ νὴ τὸν Ἥλιον
» κἀμοὶ τράχηλον ἕτερον εἴποθε [immo, εἴ ποθεν] λαβεῖν
νῦν, καὶ πρίασθαι δυνατὸν, ὃν ἔχω τοῦτον ἂν
» πρὶν εἰσενεγκεῖν ταῦτα δεῦρ' ἀπηγξάμην.

b »Malim, καὶ πρίασθαι δυνατὸν ἦν ἔχω τοῦτον ἦν. *Si pos-
»set*, inquit, *fieri, ut aliud collum aliunde mihi pararem, &
» istud meum emtorem reperiret, priusquam istos quos emi τρα-
» χήλους intro ferrem, unam de me literam longam facerem.*
» Paratus erat videlicet vitam ponere, modo τραχήλους
» quos emerat posset edere, aut luculentioribus mutare,
» (non enim satis hic aperit animi sui mentem) & post-
» ea vitam recipere.« — At, quid istud, quaeso, est?
*Si aliud collum aliunde parare mihi possem, & istud meum em-
torem reperiret?* Aut ubinam gentium umquam ver-
bum πρίασθαι, *emtorem reperire*, significavit? Plane vero
& perspicue id ipsum dicere coquus videtur, quod in sub-
iecta Graecis versione Latina expressimus. Id unum paulò
insolentius dictum videri poterat, quod, cum aliàs vel nu-
dum verbum ἀπάγξασθαι, vel ἀπάγξασθαι ἑαυτὸν, *sese
suspendere*, dicatur, nunc ad id verbum referatur accusa-
tivus τὸν τράχηλον. At, quum ἀπάγχειν proprie *suffoca-
re, strangulare*, significet: cur id turbare nos debeat? aut
alienum nobis videri, si quis τὸν τράχηλον ἀπάγξασθαι,
id est, *collum sibi strangulare*, dixerit, pro, *suspendio vitam
finire?* Deinde vero a reliqua etiam huius loci sententia
prorsus aberrasse mihi vir doctissimus videtur. Nempe,
si quid video, coquum illum, quem poëta ista loquen-
tem inducit, hoc angit, quod, quum tam multos cibos
tam caro pretio emisset, veretur, ne, ubi (quemadmo-
dum ille apud Alexidem lib. III. pag. 117 sq.) rationes
inierit cum iuvenibus, qui eius operam ad parandam
coenam locaverant, non sint ei fidem habituri isti nepo-
tes, tam caro emtos fuisse cibos, nolintque de expensa
pecunia ei satisfacere, nedum operae mercedem numera-
c re. Itaque istud, Κατέδοντ' ἐκεῖνοι, (*vers.* 11.) aut ita in-
telligendum, *Devorant isti*, nempe, *hos caros exquisitosque
cibos*, (ex *vers.* 10.) *& me perdent*, rationem scilicet nullam
habentes mearum expensarum meorumque laborum: (coll.
vs. 8.) aut, sicut in versione supplevi, *devorant me illi*. Tum,
quod ait τοῦτο πρὸς ἐμαυτὸν λέγω: (eodem *vs.* 11.) id op-
ponitur ei quod *versu seq.* subiicitur, de *vino*, quod, dum
intrat, videt *istos humum exspuentes profundentesque* & tam-
quam vile spernentes, quamvis & ipsum (non minus
quam cibi) carum esset ac pretiosum. Sed hoc quidem iam
non tam prope sese adtingere dicit; quia nempe alius ho-
mo, non idem ipse coquus, vinum illis suppeditandum

susceperat: attamen subiicit, Οἴ μοι, *Heu mihi!* quia vel c ex hoc etiam intelligit, quid sibi exspectandum sit a tam perditis petulantibusque hominibus.

Eclogam istam in versu septimo terminavit Epitomator. Pro δὲ διηκόνηκεν, (*vers.* 8.) uno verbo δεδιηκόνηκεν scriptum oportuisse monuerat VALCKENAR. in Diatr. Euripid. pag. 278. Confer Hesychium, ea voce. Pro ἀπωλλύμην (*vers.* 10.) ἀπολλύμην scribebatur in ed. Bas. errore operarum propagato in ed. Cas. In διαπυτιοῦσιν ultimam syllabam elidendam monuit metri ratio. Haud dubie vero ad sequentia referendum erat id verbum; quod Casaubonus, a sequentibus separans, in hunc sensum cum Dalecampio accepisse videtur, *Isti me contemnunt.* Est autem διαπυτιοῦσι, a themate διαπυτίζω, *exspuendo diffundo; passim exspuo.* Compositum ignorant Lexica: simplex verbum πυτίζω, idem valens ac πτύω, adnotavit Etymologus, pag. 797 sq. Item Suidas: Πυτίζω· πταίω: ubi πτύω pro πταίω oportuisse, recte H. Stephanus in Indice Thes. monuit.

AD CAP. XLIII.

ΓΑΛΕΟΙ. Sic, *in plurali numero*, nomen istud scribit codex ms. uterque. Adnotavit hoc loco CASAUBONUS: » Γαλεός. Glossarium vetus, Γαλεὸς ἰχθὺς, *catella*. Non » probo rescribi *mustela*: nam etiam in altero Glossario ita » scriptum. Ut a γαλῆ suum γαλεὸς fecêre Graeci: sic La» tini a *catus*, *catella*. In eodem libro, *squalus* est ῥίνη. « — Nos in latina versione Graecum nomen *Galeus* cum Gesnero (de Aquatil. pag. 614.) tenuimus. *Squali* nomen, quod recentiores fere adoptarunt, ex mendosa apud Plinium scriptura ortum.

βελτίονας εἶναι. Potest e sequentibus huc trahi verbum φησί: sed & saepe in huiusmodi citationibus prorsus omitti istud verbum observavimus.

De proximis ARISTOTELIS verbis, quae in libris ho- d die exstantibus non reperiuntur, conf. Salmasii Exercit. Plin. pag. 532. & Camus in Not. ad Aristot. Hist. Animal. pag. 219. Ex istis verbis postremum, ῥίνην, & octo sequentia, ex occasione repetiti vocabuli ἀλωπεκίαν, omissa erant in ed. Ven. & Bas. tacite deinde a Casaubono adiecta ex msstis, quibus & nostri codices adsentiuntur:

d eademque verba etiam Natalis Comes in latina versione expresserat. Ibi cum in *Dorionis* verbis, τὴν ἀλωπεκίαν in ed. Cas. expressum esset, monuit ipse in Animadverss. „Scribe τὸν, non τὴν ἀλωπ.“ Nempe sic mssti; & eâdem ratione mox (lit. e.) ὁ ἀλωπεκίας habent libri omnes. Errorem tamen istum τὴν ἀλωπ. (quemadmodum paene omnes alios, de quibus corrigendis monuerat Casaub. in Animadverss.) religiose in contextu tenuerunt ii qui editiones Cas. 2. & 3. curarunt.

ὁ δ' Ἀριστοτέλης, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, καὶ κεντρίνην, φησὶ, τινὰ γαλεὸν εἶναι, καὶ νωτιδανόν. „Etsi non nesciebamus, quae recitantur hic ex Aristotele, „neque in libris De Partibus (qui non plures sunt quatuor) „extare hodie, neque in Historiis; restituimus tamen et- „iam hic omnium veterum exemplarium scripturam, & „fecimus, Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων: qua de „re capite nono [Animadversionum ad hunc librum] di- „ximus. Νωτιδανὸς vocabulum eâdem formâ factum est, „qua ἠπιδανὸς, πευκεδανὸς, βρυκεδανὸς, & alia: in qui- „bus omnibus τὸ δανος, formationi tantum serviens, ni- „hil significat.“ Casaubonus. — Nempe pro eo, quod hoc loco in ed. Ven. & Bas. nude legebatur, ἐν πέμπτῳ ζώων, mssti libri Italici e quibus excerptas lectiones Casaubonus habuit, ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων dabant: eamdemque scripturam non modo vetustissimus noster cod. *A*. verum etiam cod. *Epit.* agnoscit. Quo titulo quum (ut supra demonstratum est, ad pag. 286. c.) eumdem librum citare Athenaeus consueverit, qui est *quintus* illorum qui in codicibus hodie exstantibus Περὶ Ζώων Ἱστορίας inscribuntur: illud nunc singulare est, quod ista verba, quae hic citantur, in eo quem modo diximus libro hodie non reperiuntur. Quare, aut intercidisse illa, statuendum est, aut, praeter consuetas turbas aliquid insuper in hac ipsa citatione apud Athenaeum turbatum fuisse. Quod κεντρίνην nominatum aliquod galeorum genus ait: idem nomen legitur apud Oppian. Ἁλιευτ. I. 378. Sed κεντρίτην vocant Aeliani codices, De Nat. Anim. I. 55. quod perinde esse videtur. Suspicari autem licet, eumdem & ἀκανθίαν & κεντρίνην vel κεντρίτην dictum fuisse. *Mox dein*, mendose τὴν κεντρίνην scribitur in ed. Cas. 2. & 3. quemadmodum etiam Rondeletius scripserat, hunc locum citans: pro quo rectius suo in codice τὸν scribi adnota-

vit Gesner. pag. 609 extr. Et τὸν quidem cum msstis agnoſcunt etiam veteres editiones.

εἰσδέχεται τὰ γεννηθέντα εἰς τὸ στόμα, καὶ πάλιν ἀφίησι. Vide Ariſtot. Hiſt. Anim. VI. 10. ſub fin. & conſule Bochartum in Hieroz. I. 3, 35. praeſertim vero BECKMANN ad Antigoni Caryſt. Hiſtoriar. Mirabil. cap. 25. pag. 45 ſq.

AD CAP. XLIV.

Σαρδαναπάλῳ. Σαρδαναπάλλῳ ms. *A.* *Ibid.* τὸν αὐτὸν εἶναι ἡγεῖται τῷ παρὰ Ῥωμαίοις μετὰ αὐλῶν καὶ στεφάνων εἰς τὰ δεῖπνα περιφερομένῳ, ἐστεφανωμένων καὶ τῶν φερόντων αὐτὸν, καλούμενόν τε ἀκκιπήσιον. »Quod ſequi»tur de *acipenſere*, notum ex Macrobio omnibus. Etiam » in Arbitri Satyrico cibi menſis inferuntur ſtrepente ſym»phonia.« CASAUBONUS. — Vide Macrobii Saturn. III. 16. Alia veterum loca in Latinis etiam Lexicis ad voc. *Acipenſer* indicata reperiet qui deſiderat. De toto autem hoc Athenaei loco conſulendus SALMASIUS, Exercit. Plin. pag. 940 ſq. Quod καλούμενον δὲ ante nos edebantur; minime quidem incommoda erat δὲ particula, ſed τε dabat uterque codex mstus. Haud ſatis vero placet accuſativus καλούμενον: licet enim proxime praecedat accuſativus αὐτὸν, tamen participium illud ad ſuperius περιφερομένῳ rectius referebatur. Quare (deleto pronomine αὐτὸν, quod facile ſubintelligi poterat) malebam, καλουμένῳ τε ἀκκιπησίῳ: ſive, ſervato αὐτὸν, dein καλούμενον ἀκκιπήσιον absque particula coniunctiva. ἀκκιπήσιον vero geminatâ literâ κ tenent libri omnes, licet latine ſimplici litera *c* rectius ſcribatur. De terminatione nominis, ησιος, adnotavit SALMASIUS l. c. reſpondere illam latinae terminationi *enſis*, qua in eodem nomine uſus eſt Martialis, XIII. 91.

ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀπικίου τρυφῆς. Conf. Animadv. ad I. 7. a. *Ibid.* τὸν ἔλλοπα. Scripturam iſtam per geminatam literam λ tenet h. l. ms. *Ep.* cum edd. Vide not. ad pag. 282. c. & d. Animadv. T. IV. p. 87 & 89.

ARCHESTRATI verſus, qui hic adponuntur, haud multo ante iam prolatos vidimus, p. 286. a. a

Καὶ γὰρ τὸν Θησέα, φησὶ, γεγονότα καλὸν &c. Sunt b utique haec *LYNCEI Samii* verba. At non verbo φησὶ

b Athenaeus (ut mihi quidem videtur) de Lynceo utitur,
sicuti paulo ante, ut dicat: *Ait enim Lynceus, Theseum
quoque* &c. Sed Lynceus ait: *Aiunt enim, Theseum quo-
que* &c. Nam vetus illa fuerat & incerta fama de Theseo,
ad quam provocat Lynceus. Quem ad locum est CASAU-
BONI animadversio haec: » Ait Deipnosophista Lyncei
» Samii verbis: Καὶ γὰρ τὸν Θησέα γεγονότα καλὸν ὑπο-
» λαμβάνω τοῦ Τληπολέμου τὸν ἰχθὺν τοῦτον αὐτῷ παρα-
» σχόντος παρεσχηκέναι. Auctoritate *Thesei*, viri magni,
» probare instituit Lynceus, rectum Archestrati consilium
» esse, qui amico suadet, ut galeum Rhodium iniqua vi
» rapiat, si alia ratione parare eum sibi non potest. Id
» consilii placere sibi indicavit iam Lynceus, cum dice-
» ret, δικαίως παρακελεύεται. Nunc ait, etiam *Theseum
» fecisse idem, cum Tlepolemo piscem eripuit, quem precibus ab
» eo extorquere non poterat*. Historia, quam respicit Lyn-
» ceus, neque Plutarcho in vita Thesei, neque veterum
» cuiquam eorum qui ad nos pervenerunt, narrata est,
» quod equidem meminerim. Quare certi aliquid de huius
» loci emendatione velle pronuntiare, hominis sit qui non
» meminerit se hominem. Ἀμουσία τὸ πλέον μέρος ἐν βρο-
» τοῖσιν, aiebat olim sapiens: quod cum aliàs verum ex-
» perimur, tum vel maxime, quoties veterum scriptorum
» monumenta serio tractamus. Utrumque vulnus obliga-
» veris, si scribas, ὃς τοῦ Τληπολέμου τὸν ἰχθὺν τοῦτον
» αὐτῷ οὐ παρασχόντος, παρασχεῖν (vel παραχω-
» ρεῖν) ἠνάγκασε. Id est: *Nam & Theseum*, inquit Lyn-
» ceus, *puto fuisse virum probum, qui Tlepolemum, cum dare
» sibi hunc piscem recusaret, vi compulit ut faceret*. Sunt qui
» putent, innui his verbis, *Theseum emisse galeum a Tlepo-
» lemo pudicitiae suae iactura*. Non male eo traxeris supe-
» riora illa Lyncei, τῇ ἀδικίᾳ κτήσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν;
» nam & *flagitium* ἀδικία est, ut virtus omnis iustitia.
» Ita legendum fuerit, ἑαυτὸν παρεσχηκέναι. « —— In
eam sententiam, quam priorem exposuit Casaubonus,
locum hunc Dalecampius etiam interpretatus erat: nec
aliud quid tentavit Meursius, in Theseo cap. 10. pag. 33.
ubi eumdem locum tetigit. In eàdem fere interpretatione
VILLEBRUNIUS adquievit: sed, ne quid a Casaubono ad-
optasse videretur, primum, non οὐ παρασχόντος, sed
μὴ παρασχόντος se legere ait: deinde, pro παρεσχηκέναι
corrigit (si hoc corrigere est) παρεκμυκέναι, quod ipsum

quidem verbum insolitâ quâdam modestiâ ita profert, quasi in Athenaei exemplis sive editis sive scriptis non aliter legeretur. En hominis verba: »Texte, *parekmykenai*, [sic] »*emunxisse*, forme particulière aux Attiques, qui négligent souvent les augmens. Aristophane en présente de »fréquens exemples.« — At παρεσχηκέναι tenent cum ms. *A.* alii mssti editionesque omnes: in Epit. vero desunt ista Lyncei omnia. Nec vero sollicitari omnino id verbum debuerat; nec ad παρασχόντος negativa particula desiderabatur. Haud dubie enim vera est ea interpretatio, cuius post istam meminit Casaubonus: cuius interpretationis quis fuerit auctor, quem in animo ille habuerat, mihi non est compertum: sed peropportune a CORAYO nostro ad hunc locum haec adnotata reperi: »Non opus »est emendatione Casauboniana, οὐ παρασχόντος. Ver»bum hoc, de *Tlepolemo* dictum, significat simpliciter *da»re*, piscem scilicet. παρεσχηκέναι vero, de *Theseo* di»ctum, est verbum usurpatum in re venerea de amasia »vel amasio, qui amantibus *gratificantur*, synonymum τοῦ »χαρίζεσθαι, quod pariter significat *sui copiam facere*. Ari»stophanes Lysistr. 226 sq.

»Ἐὰν δὲ μ' ἄκουσαν βιάζηται βίᾳ,
»κακῶς παρέξω, κοὐχὶ προσκινήσομαι.

»Caeterum, formosos adolescentulos *piscibus* donatos ali»quando fuisse Athenis, docuit nos supra Anaxandrides »apud Nostrum pag. 227. c. d.« — Eamdem in partem accipienda ista Lyncei verba iudicasse doctissimum DU-THEIL, ex Notulis eius msstis cognovi. Et pro eâ sententiâ poterat quidem (quod Casaubonus voluerat) adiici pronomen ἑαυτόν: quemadmodum apud Lucianum Dial. Mar. XIII. est παρεῖχεν ἑαυτήν: sed & nudum per se verbum, ut apud Comicum, sic & hic poni potuit, intellecto (quemadmodum in multis aliis verbis activae formae, reciproca notione positis) nomine τὸ σῶμα aut pronomine reciproco.

Τιμοκλῆς δ' ἐν Δακτυλίῳ. Habent utique ἐν Δακτύλῳ edd. id est, *in Digito*, ut reddidit Dalecampius: nec aliud ex Membranis enotatum video. Rursusque eodem modo scribitur lib. IX. pag. 385. a. ubi idem recitatur testimonium. At neutiquam probabile est, talem fuisse dramatis alicuius titulum. Quare sicut Menandri fabula, cui haud dubie Δακτύλιος (id est, *Annulus*) titulus fuerat, in eis-

b dem nostris Membranis, indeque in aliis omnibus libris hodie exstantibus, perperam ἐν Δακτύλῳ citata est, lib. VI. pag. 247. f. sic & in hoc Timoclis dramate eumdem commissum esse errorem iudicavi, eodem modo corrigendum. In quo praeeuntem CASAUBONUM habui, qui in Animadv. ad p. 293. b. vers. 3 sq. idem Timoclis testimonium, quod hîc adponitur, his verbis citavit: »*TIMOCLES* in *Annulo*, γαλεοὺς καὶ *&c.*« Eumdem secutus est VILLEBRUNE: »*Timocles dans sa pièce intitulée l'Anneau.*« — Video quidem, in Fabricii Bibl. Gr. T. I. p. 793. (etiamque in Harlesii nova editione, T. II. p. 503.) ubi Timoclis fabula Δάκτυλος commemoratur, pro isto titulo, praeter Athenaei auctoritatem, etiam Suidae invocari testimonium: sed nullum huius fabulae vestigium apud eumdem Suidam reperire mihi contigit.

TIMOCLIS verba hoc quidem loco tamquam nullo metro adstricta edebantur; sed pag. 385. a. in duos hos versiculos erant distributa:

Γαλεοὺς καὶ βατίδας ὅσα τε τῶν γενῶν
ἐν ὀξυλιπάρῳ τρίμματι σκευάζεται.

Quibus quum quisnam inesset rhythmus non intelligerem; istis quidem verbis,

τῶν γε | νῶν ἐν | ὀξυ | λιπάρῳ || τρίμμα | τι σκευ | άζε | ται:

perspicue intellexisse mihi visus sum trochaicum contineri tetrametrum catalecticum. Cui modulo nonnimis quidem apta videntur quinque praecedentia verba: sed in his mutatum fortasse aut omissum est aliquid, quo factum ut non tam commodus rhythmus insit. Pro eo quod hîc ὀξυλίπαρον τρίμμα dicitur, alius poëta ὀξυλίπαρον χυμίον dixerat, pag. 293. c. Eodemque pertinere videntur, τρίμμα συκαμίνινον, & ἅλμη λιπαρὰ, quae ibidem paulo ante commemorantur.

AD CAP. XLV.

In *NUMENII priore versu*, cum Συκῆν corrupte ederetur, nihil melius mssti libri dabant, neque ad hunc locum quidquam adnotavit Casaubonus, licet pro isto vocabulo in latina versione *Hyccam* a DALECAMPIO positum videret. Rectissime vero id posuerat hic interpres: qui si tam fuisset graece doctus, quam fuit & diligens, & sa-

gax & ingeniosus, infinitis partibus melius de Athenaeo meriturus erat. Sane *ficui* non erat hic locus: recte vero infra, pag. 328. a. ubi idem Numenii versus citatur, Ὕκκην habent ambo mssti cum editis. Poterat autem & ὕκην simplici litera κ scribi, ut pag. 284. c. (ubi vide notata) itemque pag. 300. f. & pag. 327. b. Et sic fortasse etiam hic olim scriptum erat, eoque facilius in συκῆν corrumpi potuit: sed quoniam altero quem dixi loco, ubi idem repetitur versus, geminatam literam libri omnes agnoscunt, eamdem hic scripturam tenendam putavi. Conf. p. 304. e. Epitomator hic, omisso isto versu, nonnisi haec verba posuit: Νουμήνιος· Γλαῦκον περῶντα κατὰ μνία σιγαλόεντα. b

Τὴν δὲ τοῦ γλαύκου κεφαλὴν ἐπαινῶν ὁ Ἀρχέστρ. » Glauci piscis maxime expeti caput, probat Deipnosophista » aliquot veterum Comicorum testimonio. Id ipsum confirmat παροιμιῶδες illud apud Antiphanem, [apud Athen. » VIII. 340. c.] c

» Ἧττόν τ᾽ ἀποσταίην ἂν ὧν προειλόμην,
» ἢ Καλλιμέδων γλαύκου προῖοιτ᾽ ἂν κράνιον.

» *Difficilius coepta deseram, quam Callimedon glauci caput.* « CASAUBONUS.

In *ARCHESTRATI versu* 1. mutilato verbo legebatur Ἀλλὰ μὲν ὀψώ. in ed. Ven. & Bas. ubi ὀψώνει corrigendum recte coniecerat GESNERUS, de Aquatil. p. 332 extr. Veram scripturam recepit Casaub. consentientibus msstis. *Versu*. 2. Quum corrupte ubique ederetur σεμνοῖς γὰρ ἁλίσκεται ἐν τεναγισταῖς, verba ista omisit Breviator: nec multum promovere videtur ms. *A*. in quo ἐκ τεναγιστῆς scribitur; quod ipsum tamen quid valeat, aut quid sub hoc lateat, amplius quaerendum. Nos interim CASAUBONO obsecuti sumus, monenti: » Lege » ἐν τενάγεσσι. Et σεμνὸς praestat quam σεμνοῖς. « — Istud ἐν τενάγεσσι iam Dalecampius expresserat: *in limosa maris eluvie*. σεμνοῖς scripserat librarius, imprudens ad Μεγάροις referens adiectivum: quare nec distinctionem inter duas istas voces posuit, quae etiam in ed. Ven. deest. At γὰρ particula, quae proxime sequitur, necessario desiderabat vocabulum quod ad sequentia referri posset. Nec vero σεμνὰ dici aut intelligi possunt τὰ τενάγη: sed *glaucus* σεμνὸς, est *venerabilis*, *praeclarus*; nempe *magnus & exquisitae bonitatis*. Conf. p. 303. a.

c 'Ἀντιφάνης δ' ἐν Προβατεῖ. Cum ἐν προβάτει ederetur, quod *in Probati* latine reddiderat interpres, monuit CASAUBONUS: „Scribendum ἐν Προβατεῖ: *in Pastore ovium.* „προβατεὺς idem ac ποιμήν.“

Primus ANTIPHANIS *versus* quum in ed. Ven. & Bas. sic esset scriptus:

Βοιωτία μὲν ἔγχελυς, μῦς Ποντικοὶ,

tacite Casaubonus in sua editione Ποντικοὶ in Ποντικὸς mutavit. Sed reliqua nomina, quae sequuntur, omnia in plurali numero posita, in primo etiam versu pluralia nomina desiderabant: & non modo scripturam Ποντικοὶ firmant mssti, verum etiam ἐγχέλεις in plurali numero ponunt; ex quo simul intelligebatur, pro Βοιωτία, quod tenent quidem iidem mssti, Βοιωτίαι scriptum oportuisse. Vocabulum μῦς non modo singularis est numeri; sed & pluralis, ex μύες contractum. In *vers.* 2. ferri non poterat id quod cum editis veteres etiam membranae habent, θύννοι Μεγαρικοί. Sic enim in tota hac ecloga, quae pro testimonio de *glauco* pisce adfertur, nulla omnino *glauci* fieret mentio: cuius cum nomen necessario requireretur, cumque *Megaricum glaucum* paulo ante ab Archestrato laudatum viderimus, nihil magis probabile videri debuit, quam, γλαῦκοι Μεγαρικοὶ hic scriptum oportuisse. Idque ipsum in ms. *Ep.* alteri vocabulo a prima manu superscriptum. Fortasse ante hunc versum alius olim fuerat interiectus a voce θύννοι incipiens, ab illoque versu in hunc aberravit festinans librarii calamus. Μῦς h. l. fortasse non *musculi* fuerint, sed *caprisci* pisces. cf. VIII. 355. e.

d Eiusdem ANTIPHANIS ecloga ex fabula *Philotide* repetitur infra, XIV. 662. b. sed paulo mendosius ibi, quam hic, vulgo scripta. Potest tota illa ecloga pro unius eiusdemque hominis oratione haberi; quemadmodum acceperant interpretes. At nobis visae erant alternae esse colloquentium vices; in eum fere modum, quo usi sumus, distinguendae. Confer extremum versum, pag. 662. c.

Vers. 2. Cum abesset hoc loco verbum φημὶ, poterat quidem ad infinitivum ἕψειν intelligi verbum finitum χρὴ vel δεῖ, ut persaepe aliàs. Sed lababat versus; qui percommode fultus est verbo φημὶ, quod pag. 662. diserte adiectum legebatur. *Ibid.* Ferri potest particula γε, quam h. l. cum editis agnoscit (ni fallor) ms. *A.* ut penultimus pes sit anapaestus: sed commodius fortasse abiicie-

tur illa; & abest pag. 662. & hoc loco ignorat eam ms. *Ep.*

» *Tertio versu* scribunt omnes veteres, atque etiam Epi» toma,

» — τὸν γαλεὸν ἐνυποτριμματί-
» ζεσθαι. τὸ δ' ἐγχέλιον &c.

» ut vox unica sit ἐνυποτριμματίζεσθαι, metri solum caus» sa dialysim passa. *Galeum* piscem, aut illius partes ex» tremas, *intrito quarumdam herbarum solitas condiri* diceba» mus capite superiore. [ad pag. 293. b.] Scribebamus ex » coniectura ἐν ὑποτρίμματι ζέσαι. In his libris & ζέειν » & ἀποζέειν non solum pro *fervere* & *coquere*, sed etiam » pro *facere coquere.* « Casaubonus. — In editionibus omnibus, hoc loco, tertius versus sic terminabatur,

— ἐν ἀποτρίμματι.

Tum quarti initium tale faciebant, * Ζέσθαι, τὸ δ' &c. Quam vero scripturam hic ex coniectura commendavit Casaubonus, eamdem deinde lib. XIV. ipse in contextum recepit. Sicut autem h. l. ἐνυποτριμματίζεσθαι habent nostri etiam duo codices mssti cum iis quorum lectionibus Casaubonus usus est: sic fere rursus p. 662. a. (ubi quidem deest illa ecloga in Epit.) ἐν ὑποτριμματίζεσθαι scribitur in membranis *A*. Adsensus vero sum Casaubono, separari debuisse voces, & ζέσαι scriptum oportuisse: idque hoc loco, sicut ille altero fecerat, in contextum recepi. Cuius quidem usus verbi istius, activâ notione, non aliud exemplum nunc in promtu habeo, nisi illud, ἀποζέσας σίλουρον, IV. 132. d. & huic simile, I. 7. e. Pro ἐγχέλιον, quod h. l. habebant edd. & mssti, aut pro ἐγχέλυον, quod erat pag. 662. necessario ἐγχέλειον penultimâ longâ fuit scribendum, sicut communi librorum consensu scribitur III. 104. f. Eumdem errorem correximus VII. 286. b. Pariterque III. 96. b. ἐγχελείου legendum videtur. Similiter etiam apud Pollucem VI. 58. ubi ἐγχέλυα vulgo editur, ἐγχέλεια necessario desiderabat metrum. Conf. Aristophanis Acharn. vs. 1043. Alia diminutiva forma vocabuli ἔγχελυς, est ἐγχελύδιον, paulo post, lit. f. *Ibid.* Pro ἅλες, quod hic agnoscunt libri omnes, ἅλας malles cum Corayo ex pag. 662. Id vero si placet, oportebat etiam *vers. seq.* χλόην, pro χλόη, quod quidem & hic & illic agnoscunt libri. In abrupta oratione, nullo incommodo teneri posse videtur librorum scriptura.

d *Septimum versum* percommode in hunc modum interpretatus est doctissimus CORAY: »*Adest-ne hoedi caro? »pariter assa esto. Caro altera*, (i. e. *agnina*; nam opponuntur vulgo τὰ ἐρίφεια τοῖς ἀρνείοις) *contra*: id est, »*elixa esto.*«

Vers. 8. Mirum videri possit, *farciendum* dici *lienem*: & σεσάχθω ad νῆστιν fortasse relatum malles. At quamvis nostro palato *lien* nec farctus nec nudus admodum sapiat, aliter de hoc viscere iudicarunt veteres; apud quos etiam *torreri* & nescio quo *exquisito condimento parari* solitum reperias, III. 49. f. Ut hic, sic etiam III. 96. c. coniunctim nominantur σπλὴν & νῆστις. Quae *extremo versu* desunt, ea expleta habes p. 262.

AD CAP. XLVI.

e In *EUBULI* ecloga, nec metrum, nec sensum expedire admodum potui. Desperans omisit Breviator: nil mutant membranae *A*. Metro fortasse consulueris, si ita scripseris:

Τήν τ' εὐπρόσωπον λοπάδα γλαύκου τοῦδε, τοῦ
Θαλαττίου, φέρουσαν εὐγενέστερον &c.

Vers. 3. μίαν si cum VILLEBRUNIO in ἀμίαν mutatum velimus, non admodum video quid lucremur. Si teneas, referendum fuerit ad λοπάδα, indicabitque, *in una eademque lance glaucum cum lupo fuisse mensae illatum.* Sed nihil equidem definio.

In *ANAXANDRIDIS vers.* 2. γλαύκου πρόσωπον est *glauci caput*. Sic ἑφθὰ πρόσωπα ἰχθύων dixerat idem poëta, VI. 227. c. *Ibid.* Quod ait τοῦ τ' ἀκύμονος δέμας Θύννου, h. e. *corpus thynni fluctibus non agitati*: id opponitur ei quod κυματόπληξ Archestratus dixit pag. 300. e. & πολυκύμαντος sive Theophrastus sive quis alius auctor apud Nostrum p. 301. f. ex CORAYI emendatione; cuius vide ad illum locum adnotationem. Pisces autem *fluctibus pulsati*, duriores sunt & minus pingues, ut docet Archestratus l. c. Et sigillatim de *thynno* notandum hoc loco id, quod ex Plinio Gesnerus adfert pag. 972. lin. 28. ubi, *Thynni*, inquit, *magna ex parte suavissimi sunt cum latent.* Quae verba apud Plinium quidem reperire mihi non contigit: sed sententiam ductam video ex Aristotelis Hist. Anim. lib. VIII. cap. 15.

Ἄμφις, ἐν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβαις. Sicut in titulo fabulae Alexidis, pag. 294. a. sic & hoc loco ἐπὶ Θήβας edebatur: sed Θήβαις rursus recte dedere membr. *A*. Ibi cum ait *AMPHIS*, ῥαχιστὰ κρεῶν μέρη, proprie quidem ῥαχιστὸς idem valet ac κατὰ ῥάχιν ἀνατμηθεὶς, id est, *per spinam* vel *secundum spinam dorsi dissectus*, ut ait Xenocrates de Alim. ex Aquatil. sect. 37. quem ad locum vide Corayi Animadv. pag. 179. Sed & generatim *concisus*, *sectus*; ut monuit H. Steph. Thes. T. I. p. 523. & III. 670. Confer Hesych. in Ῥαχίζειν.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Κύκλωπι. Sic ms. *Ep.* quo in codice hic, contra morem Breviatoris, index etiam fabulae adiectus. Pro δὲ particulâ, est τε in ms. *A.* quae h. l. minus placuit. Coniunctio prorsus omissa in edd. Monuit CASAUBONUS: »*ANTIPHANIS Cyclopem* laudat & Iulius »Pollux libro septimo & nono.«

Vers. 1. Ἔστω δ' ἡμῖν κεστρεὺς ὑμήττιος.
Sine ulla suspicionis significatione vulgatam istam scripturam tenuit MEURSIUS, in Reliquis Atticis, cap. X. 47. ubi maiusculâ literâ κεστρεὺς Ὑμήττιος scripsit; vertitque, *mugil Hymettius*. At ab Hymetto, Atticae monte, novimus quidem celebrari *mel Hymettium*, μέλι Ὑμήττιον, itemque *serpyllum ex Hymetto*, apud Theophrastum & apud Athen. XV. 681. e. Sed *mugilem* piscem ab *Hymetto* nominatum vix credas. Eamdem vero scripturam etiam metrum, ni fallor, reprobat: nam manifeste anapaestico rhythmo decurrit ista ecloga; quae quidem vulgo, nullâ metri ratione habitâ, veluti prosa oratio adposita erat. Fortasse κεστρεὺς νῆστις scripserat poëta: de quo vide pag. 307. d. e. f. Consentiunt tamen in ὑμήττιος cum editis mssti nostri ambo. *Eodem versu*, pro ἡμῖν, est ὑμῖν in ms. *Ep.* Pro τέρκη, quod *vers.* 2. recte dederunt editiones veteres cum msstis, temere τέρκα legebatur in ed. Cas.

Vers. 7. »Pro ψήττας κίσχος, quod interpretari »non est, scribunt docti ψῆττα, κίχλη. Nec video »quicquam melius.« CASAUBONUS. — *Merulam* interpretatus erat Dalecamp. Id vero Graece κόσσυφος: quod ad metrum non erat aptum. In Epitoma desunt duo ista verba, cum duobus praecedentibus.

AD CAP. XLVII.

a Ναυσικράτης Ναυκλήροις. » NAUSICRATIS versus inte- » gri non sunt: sententiam certe non continent integram. » More suo Athenaeus, de *glauco pisce* agens, occasione » nominis, de *Glauco marino Deo* quaedam affert. « CASAUBONUS. — De *Glauco* piscatore, post degustatam immortalitatis herbam vel in piscem verso, vel in Deum marinum, confer Ovid. Metam. XIII. 936 sqq. Nonnum Dionys. XXXV. pag. 869. Tzetzen ad Lycophr. vs. 754, quos simul cum Athenaeo laudavit Olearius ad Philostr. Icon. p. 833. Adde Pausan. IX. 22.

In NAUSICRATIS testimonio, pro uno *versu primo*, adposita vulgo erant ista verba,

Δύο μὲν φησὶν ἁπαλοὶ καὶ καλοὶ τοῦ ναυτίλοισί πολλάκις.

Quae verba in duo versus distribuimus, inserta initio secundi τε particulâ, quâ fulciretur metrum. Quinam sint vero *duo illi teneri & pulcri*, quos a *Glauco Deo marino* missos dicere videtur, haud satis adparet. *Glaucos* fortasse *pisces* dixit. Pro φησὶν, quod erat editum, φασὶν dedit codex mstus uterque. Quod *vers.* 2. ait πελαγίοις ἐν ἀγκάλαις, similiter locutus est Euripides, Helen. 1071. & 1456. & Aristoph. Ran. 704.

Θεόλυτος μὲν ὁ Μηθυμναῖος, ἐν τοῖς Βακχικοῖς ἔπεσιν. » Alibi citatur *Theoclytus*, poëta antiquissimus; quem ab » isto alium esse non autumo. Itaque mallem hic quoque » Θεόκλυτος scribi, ut libro XI. [p. 470. b.] ubi lau- » datur & Theocles, poëta vetustissimus, qui *Ithyphalli- » cos* fecerat. Ea sunt iudicio meo quae vocantur hic » Βακχικὰ ἔπη. Ex quo illud sequitur, *Theoclem* & *Theo- » clytum* eiusdem poëtae leviter immutata nomina esse. « CASAUBONUS. — Nomini Θεόκλυτος favere quidem videtur Graeci sermonis analogia: sed sicuti h. l. scripturam Θεόλυτος tenet uterque noster codex mstus, sic & libro XI. pag. 470. b. ubi in editis Θεόκλυτος legitur, (qui locus deest quidem in Epit.) vetustae nostrae membranae prorsus ut hic Θεόλυτος habent, eamdemque scripturam in codicibus Florentinis repererat Natalis Comes. Laudaturque idem *Theolytus* a Scholiaste Apollonii Rhodii ad lib. I. vs. 623. Quare lubricum admodum fundamentum est, quo nisus Casaubonus poëtam hunc eum-

dem statuerat, cum *Theocle* illo, qui Ithyphallicorum au-
ctor nominatur eodem libro XI. pag. 497. c. Quo accedit
quod *Theolytus* patriâ *Methymnaeus* fuerit, teste Athe-
naeo nostro; Theocles autem Naxius vel Eretriensis per-
hibeatur, ut Vossius docet Institut. Poëtic. lib. III. c. 9.
sect. 3. qui quidem quo auctore id dixerit nondum mihi
contigit reperire: nusquam enim alibi *Theaclis* mentio-
nem ullam reperi.

ἐν Δίᾳ τῇ νήσῳ. In Dia insula; id est, *Naxi*. Nam *Diam*
olim nomen ei insulae fuisse constat. Quod apud *Theo-* b
lytum (*vers.* 1.) *Glaucus* ait, Ἀνθηδὼν νύ τις ἐστὶν &c.
adnotavit Casaubonus: » *Glaucum* hunc *Anthedonium*
» fuisse, etiam Strabo memoriae prodidit. « — Confer Pau-
san. l. c. *Ibid.* πλευροῖο dedit uterque codex mstus:
a qua scriptura temere discesserant editores.

Προμαθίδας δ' ὁ Ἡρακλ. ἐν Ἡμιάμβοις. » De *Proma-*
» *thidae Hemiambis* quaerebamus libro primo capite
» XVIII. [ad I. 19. c.] Huius non semel vetus Apollonii
» interpres meminit: etsi aliquando Προμαχίδας in eius li-
» bris invenies scriptum. « Casaubonus. — Vide Schol.
ad Apoll. I. 1126. & II. 817. & 931.

Μνασέας δὲ ἐν τρίτῳ τῶν Εὐρωπιακῶν. Eodem titulo ci-
tatur hoc *Mnaseae* opus apud Nostrum, IV. 158. d. Sed
ἐν τρίτῳ Εὐρώπης habes, XII. 530. c. *Mox dein*, Ἀλκυό-
νης reposui ex msstis, cum temere Ἀλκυόνας esset editum.

ἁρπάσαντα δὲ Σύμην τὴν Ἰηλύμου καὶ Δωτίδος θυγα- c
τέρα. Ad editam olim scripturam monuit Casaubonus:
» Non potest mendâ carere vox Ἴκλημος. Hellenismi
» ratio vocem illam non admittit. Epitome & Eustathius,
» recitantes hanc historiam, [nempe ex ipsa Epitoma Eu-
» stathius,] omittunt ista verba. Interpretes Ἰαλέμου.
» Ego Ἰαλύσου; nisus Hermolai Byzantii auctoritate,
» qui [in Epitoma Stephani Byz.] *Symen* insulam, de qua
» Athenaeus loquitur, ita nominatam scribit a *Syme*, *Ia-*
» *lysi* filia, quae est haec ipsa. « — Non Ἴκλημος, (ut est
in ed. Bas. & Cas.) sed Ἴκλιμος habet ed. Ven. Sed Ἰη-
λυμος est in membranis, nescio quo accentu: & abest
fortasse prorsus (ut haud raro in eodem codice) accen-
tus. Ego terminationem vocabuli mutans, praecedentem
consonam non ausus sum immutare. Nec tamen fere du-
bito, Ἰηλύσου aut Ἰηλυσοῦ scriptum oportuisse: quod
est idem oppidi nomen. Vide Wasse ad Thucyd. VIII. 44.

Ποσειδῶνος αὐτὸν υἱὸν εἶναι καὶ Ναΐδος. Postremum nomen *antepenacute* scriptum edidi, ut est in membr. *A.* Ναίδος scribitur in ed. Ven. Bas. & Cas. 1. Ναΐδος in ms. Epit. & in ed. Cas. 2. & 3. Ante istud nomen perperam deest καὶ particula in ed. Cas. 3. Locum hunc citans vero MEURSIUS, in Theseo, c. 14. p. 49. verbum φησὶν adiicit: quod tamen saepe in huiusmodi citationibus consulto omisisse videtur auctor, ellipsi praesertim familiari Grammaticis scriptoribus.

d τοῖς θέλουσι μαντεύεσθαι. Hoc, quod dedit noster codex Epitomae, haud dubie praeferendum putavi ei quod ex vetustis membr. editum erat, τοῖς θεοῖς. Pausanias IX. 22 extr. *Δαίμονα ἐν θαλάσσῃ γενέσθαι, καὶ ἀνθρώποις τὰ ἐσόμενα ἐς τόδε προλέγειν.* i. e. *Deum factum marinum, & hominibus etiamnunc praedicere futura.*

Πόσσις δ' ὁ Μάγνης. »Nihil magis obnoxium errori »quam propria nomina; velut istud, Πόσσις. Nam me»lius libro XII. Πόσις. *Posis*, ὑποκοριστικὸν nomen est, »pro *Posidonius*: ut *Amphis*, pro Amphiaraus: *Iphis*, pro »Iphigenia.« CASAUBONUS. — Potest, ut docta, sic vera esse magni Animadversoris observatio, decurtatum esse nomen de quo agitur ex longiore *Posidonius*: similem quidem rationem multa alia Graecorum nomina personarum propria habent; quorum nonnulla commemoravit Etymologus in voc. Ἄμφις, pag. 93. Quâ analogiâ, originem si spectes, utique Πόσις scribi debuerat. Sed usus Graecorum aliter fortasse decreverat: certe in scripturam per geminatam sibilantem non modo hîc uterque noster codex ms. consentit; sed rursus Πόσσις in ms. *A.* scribitur, XII. 533. d. ubi deest in ms. *Ep.* testimonium huius scriptoris. Ac fortasse eâ ipsa formâ distinguebatur proprium nomen ab appellativo.

ὅτε Ἰάσων μετὰ τῶν Τυῤῥηνῶν ἐμάχετο. »Quod mira»bilis illa navis Argonautarum etiam in *Etruscum* mare »e Ponto devenerit, non solus *Posis* credidit. Lege Apol»lonii Argonauticorum librum IV. [vs. 559 sqq.] Sed »*Glaucum* in *Argonautarum* albo neque Orpheus recen»suit, neque Apollonius, neque Valerius Flaccus.« CASAUBONUS. — Pro θεωρηθῆναι, est θεαθῆναι in ms. *Ep.*

AD CAP. XLVIII.

Ubi adponere adgreditur Auctor noster *Alexandri Aetoli* verba, poterat vel ὡς vel ὅτι scribere; utramque ut iungeret particulam nil erat opus. Et lubens equidem cum Epitomatore abesse patiar priorem: sed poterat etiam utraque simul teneri, ut habent edd. cum ms. *A*. In *vers.* 5. Valckenario obtemperavi, ad Theocr. pag. 213. pro vulgato τίν' corrigenti νιν, quod valet αὐτούς.

Ὕδνης φησὶ, τῆς Σκύλλου τοῦ Σκιωναίου. Vide Wesseling. & Valckenaer ad Herodot. VIII. 8. & Iacobs ad Anthol. Vol. II. Part. I. pag. 263 sq. Scripserat Brunckius noster in Notis ad Apollonidae Epigr. XVI. quod est in Analect. T. II. pag. 136. »Sciam aliquando, quid »in Athenaei scriptis libris sit: ubi forte reperietur Κυάνης φησὶ τῆς Σκυλλίου.« — At nihil aliud, nisi quod editi libri habent, in codice Paris. *B*. deinde reperit idem vir doctissimus: & eamdem scripturam, Ὕδνης & Σκύλλου tenent etiam multo meliores libri nostri *A*. & *Ep*.

Ibid. ἰδίως δὲ καὶ περὶ τῆς βοτάνης λέγει *&c.* »Herba f »illa, *cuius esu dicitur Glaucus mortalitatem mutasse immortali- »tate*, hic non nominatur: *sedum* autem fuisse sive ἀείζωον, »veteres prodiderunt; ut legimus libro ultimo, [XV. »679. a.] & apud Isaacium Tzetzem.« Casaub.

Νίκανδρος δ', ἐν τρίτῳ Εὐρωπίας, Νηρέως ἐρώμενον τὸν Γλαῦκον ἱστορεῖ γενέσθαι. Pro Νηρέως, quod habent editiones omnes, recte Νηρέως dedit uterque codex mstus. Praecedentia verba quum eodem modo, quo nos edidimus, scripta in ed. Ven. fuissent, editor Basileensis ante Εὐρωπίας *asteriscum* vel *crucis figuram* posuit; quasi ibi vel desideraretur aliquid, vel alio modo corruptum esset. Illius editionis exemplo utens Dalecampius, suppleturus id quod deesse videbatur, locum sic latine convertit: *Nicander, tertio Colophoniorum, ab Europia Nereide Glaucum amatum fuisse, prodidit.* Cuius interpretis vestigia in Graeco contextu suae editionis secutus Casaubonus, sic edidit ἐν τρίτῳ . . . . Εὐρωπίας, relicto spatio; quasi haud dubie aliquid intercidisset. At in *Animadverss.* deinde haec monuit: »Conatum doctorum virorum in emendandis »istis verbis non respondisse voluntati, arguunt Excer- »pta: in quibus observatur hinc, *Glaucum fuisse amatum »a Nereo*, non ab Europa Nereide, ut illi corrigunt.

» Quare verius est quod de voce Εὐρωπίας semper exi-
» stimavimus, latere sub illa *titulum unius librorum Nican-
» dri.* Possis legere, ἐν τρίτῳ Εὐρωπιακῶν Νηρέως ἔρ.
» Sic statim *Aetolica* eius poëtae laudantur: alibi *Oetaica*,
» *Colophoniaca*, & *Boeotica*. Quia tamen *Europiaca* NI-
» CANDRI nusquam nominantur, & turpe est sine lege
» loqui, scribo, ἐν τρίτῳ Ἑτεροιουμένων. Cum enim de
» Glauci mutatione sit sermo, optime argumento conve-
» nit libri index, *De iis qui Mutati sunt.* Poëma erat simi-
» le Ovidianae metamorphosi. Eius iterum meminit Athe-
» naeus hoc libro; [pag. 305. d.] & multos versus inde
» sumtos legere est apud Antonium Liberalem & alios. «
— At ista quam audax, quaeso, quamque violenta mu-
tatio! Nempe summo viro ista scribenti non obversabatur
locus Stephani Byz. in Ἄθως, ubi citatur idem Νίκανδρος
πέμπτῳ τῆς Εὐρωπείας: de quo monuit VOSSIUS, lib. IV.
De Historic. Graec. pag. 474. Praestare autem videtur
scriptura Εὐρωπίας, quae est apud Athenaeum, isti
Εὐρωπείας. Valet enim τῆς Εὐρωπίας idem ac τῆς Εὐρώπης:
& est istud *Europae* nomen poëtis familiare, ut ex So-
phocle & Euripide adnotavit idem ipse Stephanus, in Εὐ-
ρώπη. Quare nil opus esse iudicavi, ut cum RUTGERSIO
Var. Lect. II. 18. τῆς Εὐρωπείας apud Nostrum corrige-
remus. Breviator suo more titulum libri omisit.

a Verbum θηρᾶσαι recte ex msstis restitutum in ed. Cas., nisi quod perperam *acuto accentu* ibi notetur, θηράσαι. Monstrose vero θαρα λάσαι scriptum in ed. Ven. & Bas.

Ibid. ὃν λειποθυμοῦντα ὑπὸ τῆς διώξεως ἀπαγαγεῖν ὑπὸ κρήνῃ τινι, καὶ τῇ παρακειμένῃ πόᾳ ἤδη ἀποψυχόμενον ἀπομάσσειν. DALECAMPIUS: *ac eum, quod acrius sectando institisset, defectum animo & captum prope fontem quendam tulisse, ac iam refrigeratum exanimatumque abstersisse herbâ vicinâ.* Ad quae CASAUBONUS nil aliud monuit, nisi: » Scribe ὑπαγαγεῖν, non ἀπαγ. « — Quam scripturam sicut non spreturus eram si dedissent libri, sic invitis libris inferendam non existimavi. Videtur autem Casaubonus cum Dalec. verbum illud activâ notione accepisse; quod equidem neutraliter sive reciproce accipiendum iudicavi, *abiisse, se recepisse*: parique ratione ἀπομάσσειν, quod sequitur, pro ἀπομάσσεσθαι vel ἀπομάσσειν ἑαυτὸν accepi. Eadem Athenaei sive Nicandri verba citans PIERSON ad Moerin pag. 170. pro ὑπὸ κρήνῃ τινὶ, legen-

dum ἐπὶ censuerat. Quae emendatio non magis necessaria, quam ista Casauboni, mihi visa erat. Sed pro ὑποψυχόμενον, quod consentiente quidem utroque cod. msto hic legebatur, omnino ἀποψυχ. eodem PIERSONO praeeunte corrigendum putavi. ὑποψύχεσθαι, *modice & suaviter refrigerari* significat: & satis aptum huic loco id verbum videri posset, si esset in futuro positum, nec adiectam haberet voculam ἤδη. Perspecte Dalecampius ad verbum *refrigeratum* (quod de *rigore artuum post mortem* intellexisse videtur) adiecit *exanimatumque*: nempe tale aliquod verbum desiderabat orationis connexio: at id non ὑποψύχεσθαι erat, sed ἀποψύχεσθαι vel ἀποψύχειν. Nec vero diffitendum, non tam passivo vel medio, quam *activo* verbo ἀποψύχειν, *animam efflare, extremum spiritum reddere*, uti solere Graecos scriptores; de quo & diserte Eustathius monuit ad Iliad. χ'. pag. 1348, 51. Quo & pertinent exempla ab H. Stephano collecta, Thes. Gr. Ling. T. IV. pag. 742. & a Wetstenio ad Evang. Lucae c. 21, 26. Attamen in eadem significatione verbo etiam *passivo* vel *medio* usus est Epictetus; cuius verba (ab eodem Wetstenio etiam citata) haec sunt, Dissertationum libro IV. cap. 1. sect. 147. Κἂν τινα ὑμῶν ἴδῃ μόνον συνεστραμμένῳ βλέμματι, ἀποψυχόμενοι. Id est: *Qui* (Caesar) *si modo quempiam vestrûm tetrico vultu adspexerit, exanimati estis.* Paulo post, τὴν δύναμιν recte dedere mssti.

Ἡδύλος δ' ὁ Σάμιος. Ad editam olim scripturam, Ἡδύλογος, monuit CASAUBONUS: » *Hedylogus Samius vel* » *Atheniensis*, semper alibi in his libris, & apud auctores » alios, *HEDYLUS* nominatur: neque dubium, etiam hic » scribi debere Ἡδύλος, ut in Epitoma. « — Et noster ms. *Ep.* & ms. *A.* in veram consentiunt scripturam.

Ἡδύλη δὲ &c. De *HEDYLA poëtria* egit Olearius in Dissert. de Poëtriis Graec. sect. 36. in Wolfii Poëtriis Graec. pag. 161. ubi tamen nihil fere aliud profertur nisi quae hic auctor noster habet. In illius *vers.* 1.

ἢ κόγχου δόρημα φέροντ' Ἐρυθρᾶς ἀπὸ πέτρης,

cum utroque codice nostro msto editiones etiam Ven. & Bas. Ἐρυθραίης tenebant. Igitur DALECAMPIUS, cum interpretatus esset *concham ex Erythraeis scopulis*, adnotavit in ora: » *Concham Veneream*, supra Amathitin; quae » affertur e mari rubro. Propertius: *Venit & e rubro concha* » *Erycina salo.* « — Sed quum Ἐρυθραίης non ferret me-

b trum, tacite Casaubonus ἐρυθρᾶς edidit; quasi adpellativum id esset nomen, *a rubra petra.* Mihi tamen videbatur, proprium utique nomen aliquod hic posuisse poëtriam; quare unciali literâ primâ scripsi. Utrum vero de *Erythraeo* mari, an de alio nescio quo loco e pluribus, quibus Ἐρυθρὰ vel Ἐρυθραὶ nomen fuerit, cogitaverit illa, definire equidem non ausim. Sed quoniam & in adpellativo nomine ἐρυθρὸς & in propriis inde denominatis ρυ syllabam longam facere solent Graeci poëtae, quae in isto versu brevis esse debet; videndum puto, ne fortasse non Ἐρυθρᾶς, sed Ἐρύθης scribi hoc loco debuerit; quod (quemadmodum Stephanus Byz. in Ἐρύθεια docet) idem valeret ac Ἐρυθείας; ut intelligeretur illa poëtarum fabulis celebrata insula *Erythea* vel *Erythia*, in Atlantico mari olim prope Hispaniae oram sita, quae maris fluctibus deinde hausta est. In illius quidem insulae nomine syllabam ρυ brevem usurpant poëtae; veluti Dionysius Periegeta, vers. 558.

ἤτοι μὲν ναίουσι βουτρόφον ἀμφ' Ἐρύθειαν.

In *Hedyles* vers. 3. τῇ νύμφῃ δυσπείστῳ ἀθύρματα. Vulgatum δύσπιστος tenent membr. *A.* In ms. *Ep.* istud ipsum unum vocabulum omissum. Commode vero adnotavit Casaubonus: »Lego δυσπίστῳ, *inexorabili:* »aut δύσπιστον, *cuius oratio parum efficax fuerit ad persua»dendum;* quarto casu, ut ἔχοντα [φέροντα scribere vo»luerat] in primo versu.« — Et δυσπίστῳ adoptavit Olearius l. c. Ego vero δυσπείστῳ probavi, ab Heringa commendatum, Observ. cap. 31. p. 287. ubi monuit, δύσπιστον eum significare *cui difficulter haberi fides possit;* δύσπειστον vero, *qui difficulter sibi aliquid persuaderi patitur.* Nimis longe citra necessitatem, a scripturae vestigiis recessit doctissimus Iacobs, δύστηνος corrigens, in Anim-
c advers. ad Anthol. Vol. I. Part. II. pag. 284. Ad *vers.* 5. idem Iacobs monuit: »κείνην accipe de litore ubi *Sirenes* »habitant: nisi forte legendum est, ἀκτὴν γὰρ Σικελὴν »παρενήχετο.«

AD CAP. XLIX.

ΓΝΑΦΕΥΣ. Id est, Fullo. »Huius piscis & Hesy»chius meminit: [Γναφεύς· εἶδος ἰχθύος.] alius veterum, »opinor, nemo.« Casaubonus. — Qui ψύλλον piscis

vulgo apud Aristotelem nominatur, eum *fullonem* inter- c
pretatus erat Gaza; sed hariolando magis, quam certam rationem secutus. *Ibid.* Vocabulum στῖλον circumflexo accentu scriptum dedere nostri codices.

AD CAP. L.

Τῶν θαλασσίων ἐγχέλεων μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Μούσαις. » *Anguilla, marinus piscis* non est, sed fluviorum » aut lacuum; unde saepe in mare descendit, ait Philo- » sophus libro sexto Historiarum, cap. XIII. [cap. XIV. » extr.] Hae sunt quas *marinas* vocabat Ἐπιχαρμος: » quem poëtam, piscem hunc appellasse πατάνοψιν, obser- » vat Iulius Pollux; [VI. 90.] nimirum quod in patella » coqueretur, quae πατάνη Siculis. « CASAUBONUS.

διαπορεῦντα τὸ τοῦ γένους παράδοξον. » Nonne me- d
» lius τέλους? in sensu τῆς τελετῆς. Scholiastes in So- » phocl. Oed. Col. 1050. [al. 1105.] τέλη, τὰς τελετὰς » exponit. « CORAY. — At ibi τέλη vel τελεταὶ, *mysteria* intelliguntur, vel *initiationes*. Hoc loco intelligendum videtur τὸ γένος τῆς θυσίας vel τοῦ ἱερείου, *genus sacrificii*, sive *victimae*. *Mox*, οὐ χρὴ δὲ θαυμάζειν: & *deinde*, τὸν πρῶτον ἁλόντα, recte dedere mssti. e

AD CAP. LI.

Ἡρόπυθος γοῦν ἐν Ὥροις Κολοφωνίων. HEROPYTHUS *quidem in Annalibus Colophoniorum.* Vide ad IV. 175. e. Scriptorem illum, quem in opere DE Historicis Graecis silentio praeteriit Vossius, ab *Herophyto Samio*, qui apud Plutarchum nominatur, (in Cimone p. 484. a.) non diversum statuit SCHNEIDER, in Animadv. ad Nicandri Alexipharmaca pag. 82. ubi etiam docuit vir doctissimus, coloniae conditorem qui Λάκιος apud Nostrum nominatur, eumdem esse qui Ῥάκιος apud Pausaniam aliosque.

Προθέντος γὰρ αὐτῷ τοῦ Λακίου λαβεῖν τοῦ χωρίου f
ἢ ἄλφιτα ἢ ἄλιτα ἢ ταρίχους. Cum προσθέντος vulgo legeretur, & ἢ ἄλιτα, monuit CASAUBONUS: » Prima & » ultima vox sunt depravatae. Scribe προθέντος, & ἄλα- » τα, vel ἄλευρα. « — Et προθέντος quidem recte dedit ms. *A.* (in Epitoma deest totum Heropythi testimonium:) ista autem verba ἢ ἄλφιτα ἢ ἄλιτα non aliter in membr.

f atque in edd. leguntur. Perspecte vero Coray: » Lego » ἄλητα, inquit: quod idem est atque ἄλευρα, id est, » *farina ex tritico*; quum ἄλφιτα sint *farina ex hordeo*. Conf. » Foesii Oecon. Hippocr. in Ἄλητον. « — Quem eo lubentior secutus sum, quo facilior proniorque fuerat ex ἄλητα in ἄλιτα transitus. Suspicor tamen, antiquum hoc loco tenuisse nostrum librarium, ut duas diversas lectiones, quarum unam in contextu sui exemplaris, alteram in ora aut inter lineas adnotatam reperisset, temere in suo contextu coniunxerit. ἄλητα videtur una vera lectio olim fuisse: ea in ἄλιτα erat corrupta: deinde nonnemo ἄλφιτα adnotavit. Inde ἄλφιτα ἢ ἄλιτα homo noster iunxit. Toupius, Emend. in Suid. Part. III. p. 537. locum hunc Athenaei citans, nonnisi ἢ ἄλφιτα posuit; ἢ ἄλιτα omisit. Ibidem idem vir doctus ἀντὶ τοῦ χωρίου legendum censuit: haud satis video qua necessitate, aut omnino quâ caussâ; cum nihil vulgatius sit ellipsi illius praepositionis in eiusmodi dictione.

εἵλετο ὁ Κυλάβρας. Cum apud Suidam, in Φάσηλις, ubi proverbium Φασηλιτῶν θῦμα exponitur, vulgo sic legatur, Φασηλῖται γὰρ τάριχος τῷ Καλαβρῷ θύειν φησὶ Καλλίμαχος: monuit Toupius, ex Athenaeo corrigendum Κυλάβρᾳ. Recte: nec de terminatione dubitationem cuiquam movere debet, quod hoc loco Κυλαβρος scribitur in vetustis nostris membranis: nam eaedem & paulo ante in tertio casu scripturam Κυλάβρᾳ tenent; & deinde rursus τοῦ Κυλάβρα & τῷ Κυλάβρᾳ, consentiente in duobus posterioribus locis etiam ms. *Ep.* Ex eiusdem viri heroisque nomine apud Mich. Apostolium (Proverbior. Centur. XX. num. 14.) κόλαβρον, id est *porcellum*, fecerunt.

Λάκιον τὸν Ἀργεῖον τῶν σὺν Μόψῳ ἀφικομένων, ὅν τινες μὲν Λίνδιον εἶναι λέγουσιν, ἀδελφὸν δὲ Ἀντιφήμου τοῦ

a Γέλαν οἰκίσαντος, εἰς τὴν Φασηλίδα ὑπὸ Μόψου μετ' ἀνδρῶν πεμφθέντα &c. De *Lacio* eiusque patria consule quem paulo ante laudavi Schneiderum ad Nicandr. pag. 82 sq. Ubi quod ait vir doctus » in verbis supra scriptis, » ὑπὸ Μόψου πεμφθέντα, videri vitium inesse, quoniam » praecesserit τῶν σὺν Μόψῳ ἀφικομένων: « ista quidem non pugnare inter se mihi visa erant. De universa re videndus Scaliger ad Euseb. pag. 80. & quos ille laudavit auctores. De *Antiphemo*, Lacii fratre, conf. Stephanum Byz. in Γέλα. Ad orationem quod spectat auctoris nostri, vi-

[illegible] [illegible] desiderari verbum finitum; quod in tota pe[illegible] [illegible] reperitur: sed illud non tam librariorum [illegible] [illegible] putem, quam ab ipso Athenaeo omis[illegible], [illegible] (quod saepe aliàs in describendis veterum [illegible] verbis ab eo factum observavimus) verba Phi[illegible] a superioribus abrupta, ad quae refereban[illegible], [illegible]. At Epitomator, aptae orationis conne[illegible] [illegible] [illegible], percommodam contexuit periodum [illegible]: φησὶ γοῦν Φιλοστέφανος, Λάκιον τὸν Ἀργεῖον, &c. - - - [illegible] τὴν γῆν οὗ ἡ Φάσηλις νῦν ἐστι.

AD CAP. LII.

[illegible] δὲ, χαίρειν, φησὶ, τὰς ἐγχέλεις &c. Ple[illegible] [illegible] eorum quae hic referuntur, usque ad ista verba, [illegible] τὸ ἐπὶ πολὺ ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη: leguntur in Histor. Ani[illegible] VIII. 2. exceptis istis, Ὀχεύονται δὲ συμπλεκόμεναι - - [illegible]: quae nec usquam in Aristotelis scriptis hodie [illegible], & plane repugnant eis, quae alibi plu[illegible] locis, [illegible] utique, de anguillarum generatione prae[illegible] Philosophus: sed continent aliorum *de coitu anguil[illegible]* [illegible], quam eamdem ab Oppiano expositam [illegible]. [illegible] I. 525 sqq. Iam quod scripsi, λεπτὰ γὰρ [illegible] τὰ βράγχια, αὐτίκα &c. & deinde νυκτὸς μὲν [illegible], in his codicum nostrorum secutus sum aucto[illegible]. In proximis verbis, ἡμέρας δὲ &c. temere omis[illegible] [illegible] δὲ particula in ed. Cas. 2. & 3. Paullo superius, [illegible] editum videtur γλοιῶδες in ed. Bas. & Cas. γλινῶ[illegible] habet ms. *A.* & sic quoque ms. *Ep.* in contextu, sed [illegible] inter lineas. γροιῶδες ed. Ven. Conf. p. 399. c. [illegible] δὲ πάλιν Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, γίνεσθαι αὐ[illegible] - - - ἐν τῷ βορβόρῳ καὶ τῇ ἰλύϊ σήψεως γινομένης. [illegible] καὶ ἐπὶ τῶν καλουμένων τῆς γῆς ἐντέρων λέγε[illegible]. [illegible] hoc loco, ut saepe alibi, ex membranis ad[illegible]. Sunt autem omnia, quae *de anguillarum ortu* [illegible] ARISTOTELE referuntur, sumta de libro Histo[illegible], cap. XVI. Sed minus recte expressa est [illegible] philosophi: qui nunquam dixit, *gene[illegible] generantur quae vocant terrae intesti[illegible] ipsis.* Verba eius sunt: Αἱ ἐγχέλυες [illegible] καλουμένων γῆς ἐντέρων· ἃ αὐτό[illegible] [illegible], καὶ ἐν τῇ γῇ τῇ ἐνί[illegible]

S[illegible]
fi[illegible]
Pl[illegible]
ver[illegible]
xipha[illegible]
coloni[illegible]
tur, eu[illegible]
Προθ[illegible]
ἢ ἄλφιτα [illegible]
legeretur, [illegible]
» ultima vo[illegible]
» τα, vel ἄλ[illegible]
ms. *A.* (in Ep[illegible]
ista autem verb[illegible]

c » εἰσὶν ἀμμέναι αἱ μὲν ἐκδύνουσαι ἐκ τούτων· αἱ δ' ἐν διακνιζομένοις
» καὶ διαιρουμένοις γίνονται φανεραί. Id est: *Na-*
» *scuntur anguillae ex lumbricis qui terrae intestina dicuntur.*
» *Ii sponte sua generantur in luto & madente solo. Iamque visae*
» *sunt anguillae, aliae e lumbricis exeuntes; aliae iis scissis ac*
» *divisis sunt factae conspicuae.* Constat ex his, quo iure,
» quâve iniuriâ sit positum hic τὸ καθάπερ ab Athenaeo.
» At, quod in praecedentibus censuerunt doctissimi viri,
» [Gesnerus, de Aquatil. pag. 44.] pro σήψεως γενομέ-
» νης, legendum esse πέψεως, falsi sunt iudicii: eo dece-
» pti, quod in prioribus editionibus perturbata & mutila-
» ta verba philosophi recitarentur. Athenaeus ista illius re-
» spicit, [Hist. Anim. VI. 16.] καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ δὲ
» καὶ ἐν τοῖς ποταμοῖς γίνονται τὰ τοιαῦτα, ὅταν ᾖ μά-
» λιστα σῆψις. Caeterum quomodo in generatione anguil-
» larum & aliorum quae non fiunt e seminibus, & πέψις
» necessaria sit, & σῆψις quoque reperiatur, declarat au-
» reus locus divini philosophi, in libris DE Prima Philo-
» sophia; quem non possum quin ascribam. Τῶν αὐτομά-
» τως γινομένων, ait, γίνεται οὐδὲν σηπόμενον, ἀλλὰ πε-
» πτόμενον. ἡ δὲ σῆψις, καὶ τὸ σηπτὸν, περίττωμα τοῦ
» πεφθέντος ἐστί. οὐδὲν γὰρ ἐκ παντὸς γίνεται, καθάπερ
» οὐδ' ἐν τοῖς ὑπὸ τέχνης δημιουργουμένοις· οὐδὲν γὰρ ἂν
» ἔδει ποιεῖν. νῦν δὲ τὸ μὲν ἡ τέχνη τῶν ἀχρήστων ἀφαι-
» ρεῖ, τὸ δ' ἡ φύσις.« CASAUBONUS. — In ed. Ven. &
Bas. post verba ista superiora, ἐν τῇ ἰλύϊ ἀκινητίζουσι,
statim sic pergebatur, σήψεως γενομένης, omissis me-
diis omnibus; quae e msstis adiecit Casaubonus, quibus
& nostri codices adsentiuntur, nisi quod γινομένης
(non γενομένης) habet uterque. De adiiciendis eisdem
verbis monuerat etiam ex codice (Epitomae) Corselia-
no Andreas Schottus, Observat. Humanar. lib. I. cap. 6.
De mira Philosophi sententia super *generatione anguilla-
rum* confer quae disputavit CAMUS, in Notis ad Aristot.
Hist. Animal. sub voce *Anguille.*

d Διὸ καὶ Ὅμηρον - - - τάδε εἰπεῖν· Τείροντ' ἐγχέλυές
τε &c. Perperam Ὅμηρος scribitur in utroque nostrûm co-
dicum, licet in iisdem & infinitivus εἰπεῖν sequatur, & ac-
cusativus χωρίζοντα. Poëtae verba leguntur Iliad. φ'. 353.
Ad ista Athenaei haec notavit CASAUBONUS: »Sic lo-
[illegible] (auctor) quasi ex Aristotele haec quoque de-
[illegible]s quam praecedentia. Hodie in illius

deri poterat desiderari verbum finitum; quod in tota periodo nusquam reperitur: sed illud non tam librariorum culpâ intercidisse putem, quam ab ipso Athenaeo omissum, quum (quod saepe aliâs in describendis veterum auctorum verbis ab eo factum observavimus) verba Philostephani a superioribus abrupta, ad quae referebantur, describeret. At Epitomator, aptae orationis connexioni magis intentus, percommodam contexuit periodum huiusmodi: *Φησὶ γοῦν Φιλοστέφανος, Λάκιον τὸν Ἀργεῖον, &c. - - - ἀγοράσαι τὴν γῆν οὗ ἡ Φάσηλις νῦν ἐστι.*

AD CAP. LII.

Ἀριστοτέλης δὲ, χαίρειν, φησὶ, τὰς ἐγχέλεις &c. Pleraque eorum quae hic referuntur, usque ad ista verba, *ζῶσί τε τὸ ἐπὶ πολὺ ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη*: leguntur in Histor. Animal. VIII. 2. exceptis istis, *Ὀχεύονται δὲ συμπλεκόμεναι - - ζωογονεῖται*: quae nec usquam in Aristotelis scriptis hodie reperiuntur, & plane repugnant eis, quae alibi pluribus locis, mira utique, de anguillarum generatione praecepit Philosophus: sed continent aliorum *de coitu anguillarum* sententiam, quam eamdem ab Oppiano expositam legas, Halieut. I. 525 sqq. Iam quod scripsi, *λεπτὰ γὰρ ἔχουσαι τὰ βράγχια, αὐτίκα &c.* & deinde *νυκτὸς μὲν νέμονται*, in his codicum nostrorum secutus sum auctoritatem. In proximis verbis, *ἡμέρας δὲ* &c. temere omissa est *δὲ* particula in ed. Cas. 2. & 3. Paullo superius, recte editum videtur *γλοιώδες* in ed. Bas. & Cas. *γλινώδες* habet ms. *A.* & sic quoque ms. *Ep.* in contextu, sed *γλοιώδες* inter lineas. *γροιώδες* ed. Ven. Conf. p. 399. c.

b

c

Ἐν ἄλλοις δὲ πάλιν Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, γίνεσθαι αὐτὰς - - - ἐν τῷ βορβόρῳ καὶ τῇ ἰλύϊ σήψεως γινομένης. καθάπερ καὶ ἐπὶ τῶν καλουμένων τῆς γῆς ἐντέρων λέγεται. » Multa hoc loco, ut saepe alibi, ex membranis adiecimus. Sunt autem omnia, quae *de anguillarum ortu* hîc ex *Aristotele* referuntur, sumta de libro Historiarum sexto, cap. XVI. Sed minus recte expressa est Athenaeo mens philosophi: qui nunquam dixit, *generari anguillas ut generantur quae vocant terrae intestina*; sed *ex illis ipsis*. Verba eius sunt: *Αἱ ἐγχέλυες γίνονται ἐκ τῶν καλουμένων γῆς ἐντέρων· ἃ αὐτόματα συνίσταται ἐν τῷ πηλῷ, καὶ ἐν τῇ γῇ τῇ ἐνίκμῳ. καὶ ἤδη*

c » εἰσὶν ἀμμίναι· αἱ μὲν ἐκδύνουσαι ἐκ τούτων· αἱ δ' ἐν δια-
» κνιζομένοις καὶ διαιρουμένοις γίνονται φανεραί. Id eſt: *Na-*
» *ſcuntur anguillae ex lumbricis qui terrae inteſtina dicuntur.*
» *Ii ſponte ſua generantur in luto & madente ſolo. Iamque viſae*
» *ſunt anguillae, aliae e lumbricis exeuntes; aliae iis ſciſſis ac*
» *diviſis ſunt factae conſpicuae.* Conſtat ex his, quo iure,
» quâve iniuriâ ſit poſitum hic τὸ καθάπερ ab Athenaeo.
» At, quod in praecedentibus cenſuerunt doctiſſimi viri,
» [Geſnerus, de Aquatil. pag. 44.] pro σήψεως γενομέ-
» νης, legendum eſſe πέψεως, falſi ſunt iudicii: eo dece-
» pti, quod in prioribus editionibus perturbata & mutila-
» ta verba philoſophi recitarentur. Athenaeus iſta illius re-
» ſpicit, [Hiſt. Anim. VI. 16.] καὶ ἐν τῇ θαλάττῃ δὲ
» καὶ ἐν τοῖς ποταμοῖς γίνονται τὰ τοιαῦτα, ὅταν ᾖ μά-
» λιστα σῆψις. Caeterum quomodo in generatione anguil-
» larum & aliorum quae non fiunt e ſeminibus, & πέψις
» neceſſaria ſit, & σῆψις quoque reperiatur, declarat au-
» reus locus divini philoſophi, in libris De Prima Philo-
» ſophia; quem non poſſum quin aſcribam. Τῶν αὐτομά-
» των γινομένων, ait, γίνεται οὐδὲν σηπόμενον, ἀλλὰ πε-
» πτόμενον. ἡ δὲ σῆψις, καὶ τὸ σηπτὸν, περίττωμα τοῦ
» πεφθέντος ἐστί. οὐδὲν γὰρ ἐκ παντὸς γίνεται, καθάπερ
» οὐδ' ἐν τοῖς ὑπὸ τέχνης δημιουργουμένοις· οὐδὲν γὰρ ἂν
» ἔδει ποιεῖν. νῦν δὲ τὸ μὲν ἡ τέχνη τῶν ἀχρήστων ἀφαι-
» ρεῖ, τὸ δ' ἡ φύσις. « Casaubonus. — In ed. Ven. &
Baſ. poſt verba iſta ſuperiora, ἐν τῇ ἰλύϊ ἀκινητίζουσι,
ſtatim ſic pergebatur, σήψεως γενομένης, omiſſis me-
diis omnibus; quae e msstis adiecit Caſaubonus, quibus
& noſtri codices adſentiuntur, niſi quod γινομένης
(non γενομένης) habet uterque. De adiiciendis eisdem
verbis monuerat etiam ex codice (Epitomae) Corſelia-
no Andreas Schottus, Obſervat. Humanar. lib. I. cap. 6.
De mira Philoſophi ſententia ſuper *generatione anguilla-*
rum confer quae diſputavit Camus, in Notis ad Ariſtot.
Hiſt. Animal. ſub voce *Anguille.*

d Διὸ καὶ Ὅμηρον - - - τάδε εἰπεῖν· Τείροντ' ἐγχέλυές
τε *&c.* Perperam Ὅμηρος ſcribitur in utroque noſtrûm co-
dicum, licet in iisdem & infinitivus εἰπεῖν ſequatur, & ac-
cuſativus χαρίζοντα. Poëtae verba leguntur Iliad. φ'. 353.
Ad iſta Athenaei haec notavit Casaubonus: » Sic lo-
» quitur (auctor) quaſi ex Ariſtotele haec quoque de-
» ſcriberet non minus quam praecedentia. Hodie in illius

»libris haec non legas. Sed extabant adhuc seculo Athe»naei scripta alia Aristotelis eodem argumento; unde po»tuit ea esse mutuatus.«

AD CAP. LIII.

Ἐπικούρειος δέ τις εἰκαδιστής. Hinc nomen proprium, *Eicadistes*, exsculpserunt in Indice auctorum ab Athenaeo citatorum; cum εἰκαδισταὶ dicti sint promiscue *Epicurei*, qui *vicesimum cuiusque mensis diem* festum agerent, & convivio eum diem celebrarent in Epicuri honorem; ut monuit Casaubonus ad V. 186. a. & ad VII. 287. f. Vide Diog. Laërt. X. 18. & ibi Menagium. Ab isto igitur Epicureo, *anguilla*, inter cibos adposita, adpellatur ἡ τῶν δείπνων Ἑλένη: puto, utpote *pulcerrimum ferculum*, quod adponi coenantibus posset. Tam pulcra enim res videbatur veteribus Graecis *anguilla* mensae illata, ut non modo παρθένον & κόρην & νύμφην, verum & θεὰν subinde nominarent. Vide pag. 300. b. c. Iam quod significavi desiderare me *ante verba* τῶν δείπνων Ἑλένη *articulum* ἡ: nunc demum video non neglectum eum esse ab Epitomae auctore, qui sic habet, εἶπεν, πάρεστιν ἡ τῶν δείπνων Ἑλένη. Pariter Eustathius, ad Iliad. φ'. pag. 1329, 31. Idem Eustathius ibidem (moneamus obiter) pro verbis τὶς τῶν συνδειπνούντων ἡμῖν, quae Breviator tenuit, τῶν τὶς ῥητόρων scripsit.

In verbis istis, τὸ πλευρὸν ἀγαγὼν εἰς ἄκανθαν, vix dubitandum est inesse errorem: sed, utrum ἀπάγων, an ἀνάγων aut ἀναγαγὼν, oportuerit, sive quid aliud, non definiam. —— *Homericus versus*, qui dein citatur, est ex e Iliad. υ'. 371.

In *Archestrati versu* 2.

Ῥηγίου ἀντίπεραν πορθμοῦ ληφθεῖσα θαλάσσης. naturalis verborum ordo in hunc modum, ni fallor, concipiendus: ληφθεῖσα (ἐν τῷ μέρει τοῦ) πορθμοῦ θαλάσσης, (ὅ ἐστιν) ἀντίπεραν Ῥηγίου: id est, *capta in ea parte freti maris* (Siculi) *quae est contra Rhegium*: id uno verbo dici poterat, *prope Messanam*. Ibidem locorum laudabantur etiam *muraenae*, quae sunt e genere haud multum ab anguillis diverso. cf. I. 4. c. ibique not. & VII. 313. a. Pro ἀντίπερας, quod erat editum, ἀντίπεραν scripsi cum ms. *Ep*. Nam quod de voce ἀντιπέρας *penacute* scri-

benda, ἀντίπεραν vero *antepenacute*, ex codicum msstorum usu observatum passim ad Polybium olim adnotavi, (vide Lexic. Polyb.) id analogiâ Grammaticâ, de qua monuere veteres doctores, firmatur. Diserte quidem Suidas monuit, Ἀντιπέρας penacute scribi: esse enim vocem compositam ex praepositione, & genitivo casu nominis primae declinationis; quare ultimam esse longam debere. Illud autem nomen esse ἡ πέρα, quod κατὰ γλῶσσαν idem significet ac ἡ γῆ, Eustathius adnotavit ad Iliad. β. p. 231, 46 sq. ubi simul monuit, vocem πέραν proprie esse accusativum casum eiusdem nominis.

f *Vers.* 3. Quum corrupte in edd. legeretur Μέσσην ἠπειτῶν, monuit CASAUBONUS: »Tertius versus nullo negotio emendari poterat: πάντων Μεσσήνιε θνητῶν. »Per apostrophen alloquitur *Messanios* Mamertinos, eosque ait πάντων ἄλλων βροτῶν πλεονεκτεῖν, id est, *felicitate superare caeteros omnes mortales*, ob copiam fretensium »anguillarum, quae omnium optimae. Messanam, in Sicilia, Rhegium e regione spectare, ne tirones quidem »sunt monendi.« — Veram scripturam Μεσσήνιε θνητῶν perspicue dedere veteres membr. *A*. In ms. *Ep*. deest iste versus cum sequente.

Vers. 7. In ὅμως consentiunt mssti cum editis. Id si probum, haud fere aliter intelligi debebit ac si esset ὅλως: nempe, *Attamen undecumque habeas anguillam, semper inter omnes alios cibos regnabit.*

a *Postremus versus* sic vulgo scriptus legebatur:

ἔγχελυς, ἣ φύσει ἐστὶν ἀπύρηνος μόνος ἰχθύς.

Quo in loco mirum utique videri debuit, quid esset, quod ἀπύρηνος *anguilla* diceretur apud poëtam. DALECAMPIUS, in versione latina graecum nomen tenens, & maiusculâ literâ sic scribens, *Apyrenos*, adnotavit in ora: »*Apyrenos* fructus proprie dicitur, *cui nullus est nucleus*. *Apyrenon anguillam* μεταφορικῶς Archestratus vocat, omni »ex parte teneram, ac succosi fructus instar, dum manditur, in ore liquescentem.« — Ante hunc in eamdem fere sententiam vocabulum illud accipiendum censuerat GESNERUS, de Aquatil. pag. 46 med. »Vide, inquit, an »per ἔγχελυν ἀπύρηνον proprium anguillae genus, forte »*lampredam* intelligat, quae & delicatissima est, & tota »ἀπύρηνος, puto; id est, *sine omni ossium spinarumque duritie*; anguilla non item.« — Disputaverat nonnihil su-

per hoc loco CASAUBONUS in Animadv. ad II. 57. c. ubi a
vide. Rursus eumdem locum tetigit haud multo ante, in
Animadv. ad VII. 284. e. Denique hoc ipso loco: » Vi-
» deamus, inquit, quod *de natura anguillarum* scribit *AR-*
» *CHESTRATUS*: Ἔγχελυς, ἣ φύσει ἐστὶν ἀπύρηνος μόνος
» ἰχθύς. Eustathius, prolato isto versu, notat: [ad Iliad.
» φ. p. 1329, 33.] Ἔνθα ὅρα ὅτι πυρῆνα ἐκεῖνος ἔφη ἀστείως
» τὴν ὀστώδη ἰχθυηρὰν ἄκανθαν. *Observa*, inquit, *poëtam*
» *appellasse eleganter* πυρῆνα (i. e. *nucleum*) *osseam pi-*
» *scium spinam*. Recte Eustathius; neque est aliter in-
» terpretari eam vocem. Atqui falsum hoc, anguillam es-
» se penitus exossem; nisi de aliqua peculiari eius specie
» hodie incognita loquebatur poëta. Habere enim *spinam*
» hunc quoque piscem, & αὐτοψία arguit, & testimonia
» scriptorum; ut paulo ante Athenaeus, de Epicureo ica-
» dista, ἐγχέλυος παρατεθείσης, ἐπιβαλὼν ἐψίλωσε τὸ πλευ-
» ρὸν, ἀγαγὼν εἰς ἄκανθαν. Sed, ut hoc Archestrato con-
» cedatur: falsum est rursus, *solam anguillam ex omni pi-*
» *scium natura carere spina*: nam & antacaeus est ἀνάκανθος,
» & huso Danubii, qui est alius ab antacaeo Pontico. Ve-
» rum de husone Germanico facilis responsio: eum enim
» Archestratus notum non habebat. Antacaeum non fuis-
» se illi incognitum, dicebamus capite septimo, [ad pag.
» 284. e.] neque mutamus sententiam: sed levis erat illa
» notitia, &, ut videtur, nominis potius, quam rei, vel
» naturae antacaeorum.« — Ad quam disputationem plu-
ra responderi possunt, quae non sunt huius loci. Illud
unum velim observari: si ἀπύρηνον *anguillam* dixisset Ar-
chestratus ea notione, quam volunt isti doctissimi viri,
quasi ἀνάκανθον, *quae spina dorsi careret*; non sine animad-
versione transmissurum hoc ipsum fuisse Athenaeum, quod
non modo nemo alius auctor dixisset, e magno numero
eorum quos de anguillis loquentes citat, sed quod etiam
cum obviae omnium observationi, tum planissimis ipsius
Athenaei verbis, qui paulo ante *spinam anguillae* diserte
nominaverat, manifeste fuisset contrarium. Neque nos in
hac re magnopere commovere EUSTATHII auctoritas de-
bet: cui doctissimo Homeri interpreti sicut magnae gra-
tes habendae sunt, ubi *veterum Grammaticorum* de usu ac
vi rariorum vocabulorum dictionumve sententias adfert,
sic, ubi *ipse suo nomine* aliquid interpretatur, non plus tri-
buendum est, quam alii cuivis interpreti, quem non ul-

a tra sequi convenit quam res & ratio suadet. Quare hoc loco equidem non dubitandum duxi, quin doctissimi Corayi verissimam amplecterer emendationem, in Notis ad Hippocratis libellum de Aëre, Aqua & Locis, pag. 242. propositam, ἀπήρινος μόνος ἰχθύς: *anguilla, solus piscis qui partibus careat genitalibus*: quod mire convenit cum illa Aristotelis de generatione anguillarum sententia, quae paulo ante exposita est. Habes apud Suidam: Πηρὶν, (*genit.* πηρῖνος) τὸ αἰδοῖον. Primus casus Πηρὶς formatur apud Hesychium; ubi Πηρίς· ὄσχη, κήλη, αἰδοῖον. Et, esse nomen duplicis in recto casu terminationis, sed cuius reliqui casus eodem modo flectantur, diserte adnotavit Etymologus pag. 671. Πηρὶν, inquit, διακατάληκτόν ἐστι· σημαίνει δὲ τὸν ὄρχιν. ἀπὸ τοῦ σπείρω, σπειρὶν καὶ πηρίν· παρὰ τὸ σπείρειν δι' αὐτοῦ τέκνα. Sic & in Cyrilli Lexico msto, citato ab Hesychii editore; Πηρῖνες· οἱ ὄρχεις. Denique similia apud alios habes Grammaticos. Confer, quem idem Coray laudavit, Foesium in Oecon. Hippocr. voc. Πήρινα. Quam vero pronus fuerit librariis ex ἀπήρινος in ἀπύρηνος transitus, nil opus est ut moneamus lectorem. In eamdem, quam cum Corayo diximus, sententiam accipiendum esse illum Archestrati versiculum, iam Villebrunius, ac forrasse ante hunc is, e cuius schedis ille profecerat, Adamus, nescio qua divinatione, intellexerant. Et in verbis quidem nil mutandum Villebrunius censuit; sed ipsum vocabulum ἀπύρηνος, quod habent hodie codices Athenaei, *sterilis* ille interpretatur, provocans ad Theophrast. de Caussis Plantar. lib. III. cap. 25. cuius e verbis manifestum fieri contendit, vocem ἀπύρηνος idem atque ἄφορος (id est, *sterilis*) significare. At ibi pro corrupto τὴν ἀπειρηνίαν, nempe γῆν, legendum esse τὴν ἀπειρηκυῖαν, id est, *terram viribus exhaustam a qua nihil amplius sperari possit*, perspecte docuit idem sagacissimus Coray, in iisdem, quas modo laudavi, in Hippocratem Notis.

AD CAP. LIV.

Ὁμήρου δὲ εἰπόντος &c. Respicit poëtae versum supra citatum, pag. 298. d. ex Iliad. φ'. 353. Ad id quod hoc capite agitur, haec est Animadversio Casauboni: »Cum »ἐγχέλεις dicatur & ἔγχελυς recte, non tamen pro-

» miſcua fuit Atticis harum vocum uſurpatio, ut hoc lo- a
» co obſervatur. Enarrator autem Ariſtophanis [ad Acharn.
» 889.] hanc litem ita dirimit, ut dicat, per *iota* ſcribere
» Boeotos, per *υ* Athenienſes. Melius noſter, & accu-
» ratius. «

Aristophanis verſus ex *Acharn.* citatus, eſt num. 889. in ed. Br. ubi *τὴν ἀρίστην ἔγχελυν* habent codices Ariſtophanei, non *κρατίστην*, quod apud Noſtrum tenent cum editis mssti, & ex Epitoma Euſtathius ad Iliad. *φ.* pag. 1329, 18.

καὶ ἐν Λημνίαις. » *Aristophanis Lemniae* ſaepius citan- b
» tur Polluci libro VII. Harpocrationi in *ἀρκτεῦσαι*, & aliis.
» Eodem titulo plures Tragici fabulas ediderunt, ut ante
» diximus. « Casaub. — Equidem nec ubi de Tragicorum fabulis iſto titulo editis ante hunc locum dixerit vir doctus, nunc recordor; nec ullius Tragici *Lemnias* usquam memoratas reperio. Comicorum, *Menandri* & *Nicocharis*, *Lemnias* novimus a Noſtro laudatas: illius, VI. 230. d. & 258. c. d. huius, VII. 328. e. & X. 426. f. Quae ex *Ariſtophanis Lemniis* hic proferuntur verba, eadem auctiora recurrunt pag. 302. d.

Cratini verſiculus ex *Plutis* repetitur pag. 303. d. ubi initio adiicitur vocula *καὶ*, quae hic deeſt, ſed ad ſenarii modulum deſiderabatur.

Qui ex *Aristophanis Equitibus* citatur verſus, eſt num. 864. in ed. Br. ubi pro *ὥσπερ*, quod hic tenent mssti noſtri cum editis, rectius *ὅπερ* legitur, quemadmodum apud eumdem Noſtrum paulo poſt, lit. c. Apud Etymologum vero p. 312 ſub fin. ubi idem citatur verſus, *ὅπερ* quidem edidit Sylburgius; ſed, in veteribus exemplaribus *ὥσπερ* ſcriptum fuiſſe, (quemadmodum hic apud Athenaeum) teſtificatur idem in Notis. Quem deinde citat Noſter ex eiusdem Comici *δευτέραις Νεφέλαις*, *Τὰς εἰκοῦς &c.* is legitur in *Nubibus* hodie exſtantibus, vs. 559. Quare ex hoc Athenaei loco, & ex VIII. 345. f. coll. cum Nub. vs. 983. collegit Brunckius noſter, (in Fragm. Ariſtophan. pag. 256.) quae hodie ſuperſunt *Ariſtophanis Nubes*, eſſe eas *δευτέρας Νεφέλας*: id eſt, alteram & emendatam eiusdem fabulae editionem, anno ſequenti poſt editas primum Nubes, denuo ſcenae commiſſam. (Conf. eumdem Brunck in Notis ad Nubes, pag. 64 ſq.) Cui tamen rationi videri poterat obſtare id quod legitur

b apud Athen. IV. 171. c. ubi vide Notata. Qua occasione dixerit fortasse aliquis, potuisse eadem verba cum in priore, tum in posteriore eiusdem fabulae editione legi. At, sicubi diserte citatur versus aliquis *ex priori*, aut *ex posteriori editione*, intelligi par est, eumdem versum in altera editione non eodem modo scriptum fuisse.

ἐν Σφηξί. Vide *Aristoph. Vesp.* 510. ed. Br. (olim 508.) ubi quidem in Aristophaneis libris non ἐγχέλεσιν legitur, quemadmodum hic apud Nostrum habent mssti cum editis, sed ἐγχέλυσιν: minus recte, ut videtur.

Στράττις δ' ἐν Ποταμίοις ἔφη. Recte ἔφη dedit ms. *A*. Nec aliud in suo exemplari hic legerat Breviator; qui, omisso (ut solet) dramatis titulo, sic habet: *καὶ Στράττις ἐγχέλεων ἀνεψιός.* Sed in Ποταμοῖς consentiunt cum editis membranae: quam ad scripturam cum accederet in editis verbum ἔφυ pro ἔφη, locum hunc ita interpretatus erat Dalecampius: »Strattis:

»*Natus est in fluviis ἐγχέλεων consobrinus.*«

Neque in hunc locum quidquam animadversum a Casaubono reperitur: & fabulae titulus, e qua Athenaeus verba quaedam hic citavit, nec in Indice Auctorum ab Athenaeo laudatorum, nec apud Casaubonum in Fabularum Strattidis recensu, quem dedit in Animadv. ad Athen. lib. VII. pag. 527. e. nec apud Fabricium in Bibl. Graeca T. I. p. 790 sq. (ubi de Strattidis *fabulis* agitur) occurrit. Sed isti recensui adiiciendam esse fabulam, cui Ποταμοὶ titulus, primus monuit Iungermann ad Polluc. IX. 78. Denique, non Ποταμοὶ fuisse illius fabulae indicem, sed Ποτάμιοι, ab *Atticae demo* petitum, *cui id nomen erat*, extra dubitationem posuisse videtur Hemsterhusius, in Notis ad Aristoph. Plut. p. 470 sq. cuius quidem diligentiam effugerat hic Athenaei locus, qui etiam notandus est ad Harlesianam editionem Bibliothecae Graecae Fabricii, T. II. pag. 498.

c *Simonidis* verba, *ὥσπερ ἔγχελυς κατὰ γλοιοῦ*, in Proverbiis Erasmianis relata sunt ab *Hadr.* Iunio p. 577. adiecta interpretatione, *Anguilla in strigmento*: quod in *lubricae fidei hominem* dictum ille indicavit, contulitque cum isto Aristophanis verbo, *λεῖος ὥσπερ ἔγχελυς*, id est, *instar anguillae lubricus.* Dalecampius, cum *κατὰ* praepositionem non usurpari solere ea notione meminisset, *pro-*

τὰ γλοιοῦ (si recte percepi viri mentem) maluit; adnotavitque: » Iunius γλοιὸν interpretatur *olei faecem uvidam:* » ego vero, *strigmentitium mucum ac lentum*, cuius supra » mentio facta est. « VILLEBRUNE in eamdem fere cum Junio sententiam, nihil de scriptura dubitans, interpretatus est: *C'est comme une anguille frottée de fine huile.* Et in subiectâ notâ: » *Il est encore plus difficile de la tenir.* « Ego praepositionem κατὰ ea notione accipiens, quam habet paene constanter ubi cum genitivo casu construitur, verbum *conquerens* ex coniectura supplevi; cogitans, simile quidpiam dicere voluisse Simonidem ei quod est apud Iuvenalem: *Quis ferat Gracchos de seditione querentes?*

Qui continuo sequuntur iambi, Ἐρωδιὸς γὰρ &c. quum non alius nominetur auctor, eiusdem videntur esse *SIMONIDIS*. In verbis nil mutat, quod sciam, ms. *A*. In *Epit.* vero desunt isti versiculi. Quorum in priore fortasse non Μαιανδρίην, sed Μαιάνδριον scriptum oportuerat. Solent certe eiusmodi adiectiva sub terminatione masculinâ etiam in foeminino genere usurpari: & ἐγχέλεις Μαιάνδριοι laudantur apud Clement. Alexand. lib. II. Paedag. p. 164. edit. Potteri.

e. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τοῖς περὶ Ζώων. Sic cum edidisset CASAUBONUS praeeuntibus superioribus editoribus, monuit idem in Addendis ad Animadverss. » Testificor autem fidei mei caussa, isto loco scribere *Huraldinum codicem*, ἐν » τοῖς περὶ Ζώων Μορίων: sicut alibi tot numero locis, » de quibus ante diximus saepius. « — Videtur eamdem scripturam Villebrunius in recentioribus codicibus Parisinis reperisse: certe sic scribit in Gallica versione: » *Aristote, dans son traité des Parties des Animaux.* « Sed vocem Μορίων cum editis ignorant membr. *A*. In *Epit.* quidem hoc loco nude sic scribitur: Ἀριστοτέλης διὰ τοῦ ε ἔγχελις εἴρηκε. At in Philosophi libris hodie exstantibus constanter, quod quidem sciam, ἔγχελυς per υ scribitur. Caeterum de *ARISTOTELIS Libris* ab Athenaeo maxime citari solitis vide Animadv. ad VII. 282. c. & 286. c.

In *ARISTOPHANIS* ecloga ex *Equit.* vs. 864 sqq. recte nunc Ὅπερ (non, ut paulo ante, ὥσπερ) scribunt libri omnes. Quod dein ait Auctor noster, ὅθεν (nempe ὅτι d ἡ ἔγχελυς ἐκ τῆς ἰλύος λαμβάνεται) καὶ τοὔνομα εἰς υς ἐστρατώθη: inde corrigendum id quod perperam vulgo scribitur apud Etymologum pag. 312 sub fin. Ἔγχελυς,

παρὰ τὸ ἔχεσθαι ἐν τῇ ὕλῃ, ὅ ἐστι ζωγρεῖσθαι. Oportebat ἐν τῇ ἰλύϊ: de quo & Sylburgius in Notis monuit. Caeterum pro ἔνθεν, quod habet ms. *Ep.* cum editis, est ἔνθεν in ms. *A.*; quod teneri poterat, ac fortasse etiam teneri debebat: certe, sicut ἔνθα non modo *ibi* significat; sed & *ubi*, relativa notione; sic & ἔνθεν non modo *inde*, sed & *unde*.

AD CAP. LV.

e πολὺ τῶν θεῶν γάρ ἐστι τιμιωτέρα. »Lepidissimi sunt »versus *ANTIPHANIS*, quibus traducuntur *Aegyptii*, quod »*anguillam pro Deo colerent.* Sed, in quo praecipue sita »elegantia, parum vulgo attendunt: nam, cum ait, πολὺ »τῶν θεῶν γάρ ἐστι τιμιωτέρα, ludit in ancipiti vocis »τιμιωτέρα, quae & *carior* & *honoratior* potest significare.» CASAUBONUS. — Nos Graecis versibus Latinam GROTII versionem subiecimus, ex eiusdem Excerptis pag. 611.

Postremus versus, in ed. Cas. 2. & 3. operarum errore in hunc modum foedatus legebatur,

οὕτως ἐστ᾽ ἄγιον τελῶς τὸ θηρίον.

Quem sic corrigebat KOPPIERS, in Observatis Philolog. pag. 43.

οὕτως ἅγιόν γε παντελῶς τὸ θηρίον.

Videtur vir doctus non modo integrare mutilatam vocem voluisse, verum etiam *dactylum* pedem tollere, qui in vulgata scriptura *secundam senarii sedem* occupat. Sed iam tot exempla iamborum vidimus, ex variis poëtis citatorum, in quibus secundus aut quartus pes dactylus erat, ut nimis severe praecipere videantur hi, qui nihil tale ferendum contendunt.

f In *ANAXANDRIDAE vers.* 5. pro ἡγῇ, ἡγεῖ dedere membr. *A.* qua de formâ Atticâ iam saepe diximus, saepius a Brunckio etiam in Atticis poëtis e mstis restitutâ. *Vers.* 6. pro παρεφθὸν, perperam περιφθὸν habet ms. *Ep.* vulgatissimâ permutatione. *Vers.* 7.: ὑμεῖς plene scriptum tenui, ut erat in edd. & mstis. Commodius aliis videbitur ὑμ᾽ elisâ ultimâ vocali. Sic GROTIUS in Excerpt. pag. 643. cuius rursus *versione latinâ* usi sumus.

a *Vers.* 11. ἀπηργμένους. Festive dictum; proprie *delibatos*, ut reddidit DALECAMPIUS, qui in ora haec adnotavit: »*Mutilati*, vel *recutiti* & *apellae*, vel *castrati*. Herodoto li-

O 4

» libro II. Aegyptii sacerdotes semper radunt caput, quod a » genus est τῆς ἀπαρχῆς. Apud Homerum: ἀπαρχόμενος » κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλειν. Idem scriptor eodem » loco tradit, Aegyptios virilia circumcidere, ut mundio- » res sint.« —— » Videtur *circumcisionem* respicere, quam » Aegyptiorum nonnullis usitatam plurimi scriptores prodi- » derunt.« GROTIUS.

Versus 12. in editis sic conceptus legebatur:

σὺ μὲν τὸν αἴλουρον κακὸν ἔχοντ' ἂν ἴδῃς.

Quem non mutatum tenuit Grotius; nam, quod ἂν ἴδῃς, pro ἢν ἴδῃς, scribitur in eius Excerptis; id operarum errori potius, quam editoris consilio tribuendum. At vix, & ne vix quidem, in Attico praesertim poëtâ, ferenda dictio erat κακὸν ἔχοντ': quae dormitanti exciderat librario, cum κακῶς ἔχοντ' postularet Graecorum usus. Itaque PIERSON ad Moerin pag. 37. memor simul αἰέλουρον potius quam αἴλουρον dicere solitos Atticos, sic corrigendum versum censuit:

σὺ μὲν αἰέλουρον ἢν κακῶς ἔχοντ' ἴδῃς.

In quo praeeuntem habuerat DAWESIUM in Misc. Crit. pag. 261. (pag. 258. secundae edit.) nisi quod ille αἰέλουρον maluerat: quod quidem eo minus erat necesse, quoniam diserte Etymologus docet, (pag. 31. lin. 45.) per ἀντίθεσιν, nempe vocali α in ε mutata, αἰέλουρον dici, παρὰ τὸ αἰόλλειν καὶ (lege κινεῖν) τὴν οὐράν. Et illud ipsum αἰέλουρον perspicue hic (quemadmodum & paulo post, αἰελούρου) dedere nostrae membr. *A.* in quibus totus versus sic scribitur:

τὸν αἰέλουρον κακὸν ἔχοντ' ἂν ἴδῃς.

Eodem modo scribitur in *Epitome*, nisi quod ea hic αἰέλουρον, & deinde in Timoclis eclogâ αἰλούρου habet; quam scripturam inde acceperunt editores. Uterque autem codex mutus in eo versu, de quo nunc agimus, duo priora verba σὺ μὲν ignorant: quae ex primi editoris ingenio adiecta sunt. Illis igitur abiectis, sic refingendum versum putavimus:

τὸν αἰέλουρον ἢν κακῶς ἔχοντ' ἴδῃς.

Nec video, cur articulo ad αἰέλουρον non esse locum contenderint docti, quos modo nominavi, Britanni. Pari fere ratione *vers.* 5. etiam τὴν ἔγχελυν, adiecto articulo, dixerat. *Vers.* 13. Pro κλάεις, perperam κλαίεις legebatur in ed. Bas. & Cas.

a *Timoclis* versiculi ex *Aegyptiis* sic scripti digestique in editis legebantur:

> Πῶς ἂν μὲν οὖν σώσειεν ἶβυς ἢ κύων.
> Ὅπου γὰρ εἰς θεοὺς τοὺς ὁμολογουμένους
> θεοὺς ἀσεβοῦντες οὐ διδόασιν εὐθέως
> δίκην, τίν' αἰλούρου βωμὸς ἐπιτρίψειεν ἄν.

Quos ita emendari iussit Casaubonus in Animadv.

> » Πῶς ἂν μὲν οὖν σώσειεν ἶβις ἢ κύων;
> » Ὅπου γὰρ εἰς τοὺς ὁμολογουμένους θεοὺς
> » ἀσεβοῦντες οὐ διδόασιν εὐθέως δίκην,
> » τίν' αἰλούροιο βωμὸς ἐπιτρίψειεν ἄν;

» Si quis metri caussa [sic pergit idem] putet, in secun» da vocis αἴλουρον, diphthongi loco, alteram tantum vo» calem a poëta usurpatam, non repugnabo. Multa in » hoc genere sibi licere volunt poëtae contra communem » loquendi usum: ut, cum ἔλοψ dicitur Archestrato, qui » vulgo aliis ἔλλοψ. Ita forasse Timocles αἴλυρον vel αἰ» λουρον appellavit, metro serviens, quem vulgus αἴλουρον. « — Casaubonum in ceteris sequens Grotius, Excerpton. p. 689. istud merito improbavit, quod (*vers.* 4.) de secunda syllaba vocabuli αἴλουρος corripienda monuerat doctus Animadversor: sed nimis longe a veteri scriptura recedens, eumdem versum sic concinnavit:

> ποῖ βωμὸς αἰλούρου τιν' ἐπιτρέψειεν ἄν;

Ubi quod ἐπιτρέψειεν scripsit, quamquam eamdem scripturam in eiusdem Notis ad h. l. repetitam video, imprudenti summo viro id excidisse arbitror: nec enim significat verbum ἐπιτρέπειν, *evertere*, quod in versione ille non male posuit; & percommode hic locum habebat verbum ἐπιτρίβειν, quod *perdere* valet. Sic quidem, ne longius abeam, apud Suidam habes: Ἐπιτρίψαι· ἀπολέσαι. Paullo aliter eosdem versus digerendos censuit Davisius ad illa Ciceronis verba, Quaest. Tusc. V. 27. quae huc adprime faciunt, ubi ait: *Aegyptiorum morem quis ignorat? quorum imbutae mentes pravitatis erroribus quamvis carnificinam prius subierint, quam ibim aut aspidem aut felem aut canem aut crocodilum violent.* Nos *vers.* 1. ἶβις correximus, praeeunte utroque cod. msto. *Eodem versu* commode quidem cum Dawesio & Piersono, Πῶς ἂν τιν' οὖν, legas, pro μὲν οὖν: sed potuerat apud poëtam pronomen personale e superioribus verbis, quae ab Athenaeo b praetermissa sunt, intelligi. In *vers.* 2. tenuimus Casau-

boni emendatiorem. *Quarto versu*, id ipsum quod erat a DAWESIO & PIERSONO ex coniectura propositum, τῶν αἰελούρου βωμὸς &c. dedere veteres nostrae membranae.

AD CAP. LVI.

Ὅτι δ' ἥσθιον τὰς ἐγχέλεις &c. » *Anguillas* veteres *esi-* » *tabant betae foliis involutas*, ut observat deipnosophista. » Hoc dicebant Athenis ἐγχέλεις ἐντευτλανοῦν. Aristopha- » nes, Acharnensibus: [vs. 893 sq.]

» — μηδὲ γὰρ ϑανών ποτε
» σοῦ χωρὶς εἴην ἐντετευτλανωμένης.« CASAUBONUS.

Verba ex *EUBULI Echo* adlata, Dorico idiomate concepta sunt: sic νύμφα, pro νύμφη: & καλυπτὰ, pro καλυπτή. Pro ἀπειρόγαμος, est ἀπειρόγαμοι in ms. *Ep.* perperam: nam νύμφα, quam dicit poëta, ipsa *anguilla* intelligitur. *Primus versus* hexameter est. Quae sequuntur autem verba, cuiusnam sint metri, haud satis adparet. Ista, ὦ μέγα μοι &c. quibus echo respondet, desunt in ms. *Ep.* Temere μεγά μοι & μεγά σοι in omnibus editionibus (sic) expressa sunt, accentu super γα syllaba posita; nec aliud quid e ms. *A.* adnotatum. Haud dubie vero μέγα μοι & μέγα σοι oportebat.

In eiusdem *EUBULI*, ex *Ione*, *vers.* 1. ferri non poterat Καὶ particula, initio versus ante μετὰ ταῦτα vulgo posita. In Epitome tria verba desunt, Καὶ μετὰ ταῦτα. Ex membr. *A.* vero nihil video enotatum. Si tenenda est particula, ad superiora verba erat referenda, hoc modo, Καὶ ἐν Ἴωνι καί: quod valeret, *Atque etiam in Ione*. At sic non loquuntur Graeci, nec usquam sic Athenaeus. Pro istâ sententiâ, oportebat Καὶ ἐν Ἴωνι δέ. Quidquid sit, initio versus tollendam recte monuit CORAY; quemadmodum idem versus absque ista particula repetitur pag. 302. d. In fine vero eiusdem versus, pro ἐπί σε πλεῖ, corrigendum ἐπεισέπλει iam olim monuerat *Guil.* CANTERUS, Novar. Lection. IV. 5. & HERINGA Observ. cap. 31. suffragante Valckenario ad Eurip. Phoen. p. 66. Et hoc quidem loco vulgatum tenent libri mssti: sed p. 302. veram scripturam ἐπεισέπλει uterque codex exhibet.

Καὶ ἐν Μυδείᾳ. — Παρθένου Βοιωτίας &c. » Lego non » dubitanter:

» Τεῦτλ' ἀμπεχομένης παρθένου Βοιωτίας

c » Κωπαΐδος, ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεάν.
» Librarios poenituit operae, & priorem versum duabus
» vocibus mutilarunt, quia praecedebat similis alius. At-
» qui ea caussa fuit, cur iunctim hos duos locos auctor ef-
» ferret; quia erant simillimi. Ut vulgo scribitur, nescias
» quo pertineat istud testimonium. Saepe diximus, nus-
» quam non isto modo peccatum esse: nec moveor quod
» idem vitium in membranis & Excerptis. « CASAUBONUS.

Ὅτι δὲ καὶ αἱ Στρυμόνιαι ἐγχέλεις &c. *Strymonias anguillas* iam ab Archestrato laudatas vidimus pag. 298. f. In *ANTIPHANIS* ecloga ex *Thamyra*, quod *Strymon fluvius* dicitur σοῦ ἐπώνυμος, *qui tibi* (nempe *Thraciae*) *nomen dedit*; id eo pertinet, quod *Strymonia* antiquitus nominata fuerat Thracia, aut pars Thraciae. Vide Stephanum Byzant. in Στρυμών.

d Καὶ περὶ τὸν Εὐκλέα δὲ ποταμὸν &c. Haec & quae sequuntur usque ad finem huius capitis, praetermissa sunt in Epitoma. In fluvii nomine, quod hic commemoratur, pluribus fortasse modis corrupto, illa certissima mihi visa erat corruptela a librariorum levitate profecta, quod parum sibi noto nomini proprio, ex vicini soni nomine adpellativo εὐκλεὴς, literam κ temere inseruissent. Inde membranarum scriptura Εὐκλέα: quam porro in Εὐκλεᾶ mutarunt editores, qui & mox deinde, in Antimachi versu, Εὐκλεία πηγὰς posuere. At, quod ibi habent eaedem nostrae membranae, Εὐλείας πηγὰς, inde haud improbabili coniectura colligi videtur, agi hic de *Eulaeo*, Mediae Persiaeque fluvio, minime quidem ignobili apud Geographos Historicosque, quem Εὐλαῖον illi vocant. Videndum igitur, ne περὶ τὸν Εὐλαῖον hic scriptum oportuerit, & deinde Εὐλαίας: sed, a reliquis quidem abstinens mutationibus, illud unum fidenter tentandum existimavi, ut priori loco ex scriptura Εὐκλέα literam κ abiicerem.

In sequenti oratione recte membranae nostrae Δημ. & Σχήψ. dedere, absque δὲ particula; quae temere inserta est a primo editore aut a iuniore librario, qui non animadvertisset, proxime praecedentia verba in parenthesi esse posita.

AD CAP. LVII.

Ἔλλοψ. Περιέργως μέν τινα περὶ αὐτοῦ. »Respicis di- »putationem de sacro pisce.« CASAUB. — Ἔλλοψ hic geminatâ literâ λ scribitur, licet mox deinde ἔλοπα primam brevi usurpet Archestratus. Vide notata ad p. 282. c.

Τὸν δ' ἔλοπ' ἔσθε μάλιστα Συρακούσαις &c. »Ab AR- »CHESTRATI iudicio dissentit Varro in libris De Re Ru- »stica; ubi ellopem ad Rhodum omnibus anteponit. Sen- »tentia autem fuit Archestrati, *omnes ellopes in Syracusano* »*mari nasci: inde vagari per alia maria; sed, quo longius ab-* »*eant, eo fieri graciliores, magisque indurari, & nativi saporis* »*gratiam amittere.* Hic est sensus illorum versuum:

» — οὗτος γὰρ αὖ ἐστιν ἐκεῖθεν
» τὴν ἀρχὴν γεγονὼς, κἂν ᾖ περὶ νήσους *
» ἢ περὶ τὴν ἄλλην που ἁλῶ γῆν, ἢ περὶ Κρήτην
» λεπτὸς καὶ στερεὸς, καὶ κυματόπληξ ἀφικνεῖται.

»*In quacunque tandem ora capiatur ellops;* ait poëta: *scito* »*natum esse in eo mari quod Syracusas alluit.* Versum, qui »imperfectus est, exple ac scribe: κἂν νὴ Δία ᾖ περὶ νή- »σους.« CASAUBONUS. — *Tertius versus* in Epit. scribitur sicut in editis: nisi quod post νήσους abest lacunae aut corruptelae signum, ab editoribus adiectum. Ex ms. *A.* citatur γεγονὼς θ' ἐν κἂν ᾖ περὶ νησ. Unde intellexi, θ' ἐν particulam olim hic locum obtinuisse: quam eodem loco in iunioribus etiam codicibus Parisinis Villebrunius reperit. Quare suo loco inserendam censui; quamvis satis adpareret, non sufficere eam ad explendam versus mensuram, nisi forte που aut aliquid tale accesserit. Videndum vero, ne quid aliud etiam sub illa vocula lateat. ἔνθεν coniectavit VILLEBRUNE. De formula νὴ Δία, quam supplendam Casaubonus censuerat, professus est *Adr.* HERINGA, Observ. c. 21. lubentius se eam in Comici versum, quam in istum Archestrati, recepturum: proposuit autem, sed timidiuscule, talem emendationem:

τὴν ἀρχὴν γεγονώς. κἂν ἀλλαχοῦ ᾖ περὶ νήσους
ἢ περὶ Ἰταλίην που ἁλῷ γῆν.

In *primo versu*, perperam Τὸν δ' ἔλλοπ' geminata λ litera scribitur in ed. Cas. 2. & 3. pro Τὸν δ' ἔλοπ' quod & metrum postulabat, & recte dederant superiores editiones, consentientibus msstis; in quibus quidem (msstis) Τὸν δ' ἔλοπα absque elisione scribitur. *Quarto versu*, ubi

e ἄλῳ scripsit Heringa, (quemadmodum pag. 278. d. ubi vide notata) ἀλῷ ultimâ syllabâ circumflexâ dabant edd. cum mstis, quos ita secutus sum ut *iota* subscriberem, cum sit coniunctivus modus. Sic in secunda persona ἀλῷς apud Aristoph. in Plut. vs. 481. edidere Hemsterhusius & Brunck. Quod si quis hoc loco (quemadmodum alibi a nonnullis factum memini) inconstantiae me accusaverit, quod nunc ἀλῷ scripserim, cum superiori loco ἄλῳ ediderim, quamvis utrobique par ratio esse videatur: non abnuam equidem culpam, si haec culpa est, in scriptura per se satis indifferente, ubi quid ipse auctor scripserit nulla certa ratione definire queas, librorum sequi inconstantiam. Atqui utraque scriptura perinde recta mihi visa erat, hâc unâ differentiâ, quod ἀλῷ sit praesentis temporis, ἄλῳ aoristi: utroquè vero tempore perinde uti poëtae licuerat. Cui rationi si quis opponat, at perquam probabile debere videri, utroque loco unâ eâdemque verbi formâ usum esse eumdem poëtam Archestratum; huic ultro ego adsentiar, &, simul atque mihi certâ ratione fuerit demonstratum utrâ ille formâ usus sit, eamdem ego unice probabo. *Postremo versu*, vocem στερεὸς recte *durus* interpretatus est Dalecamp. Vide supra ad p. 284. e.

AD CAP. LVIII.

Ἐρύθρινος. »Semper Eustathius Ἐρυθινός: & ita Hesychius in ea voce.« CASAUBONUS. — Ἐρυθίνους supra scriptum vidimus, VI. 271. a. Ἐρύθρινος, & (in obliquo casu) ἐρύθρινον, hoc loco habent edd. consentiente (ni fallor) ms. *A.* sed ἐρυθρῖνος & ἐρυθρῖνον ms. *Ep.* & sic libri omnes infra, pag. 327. b. Denique apud Oppianum Halieut. I. 97. ἐρυθῖνος scriptum habes; apud Aristotelem ἐρυθρινός. Quarum scripturarum nulla damnanda: in eo quidem omnes conveniunt, quod penultimam syllabam longam faciant.

f Κυρηναῖοι δὲ ὕκην τὸν ἐρύθρινον καλοῦσι. In mendosam scripturam Κυρ. δὲ δύκην consentit codex noster uterque cum editis. Ubi monuit CASAUBONUS: »Certissimum »est ex libri huius fine, scribi debere δὲ ὕκην. Paulo »tamen aliter Hesychius: Ὕκος, ἐρυθρῖνος. In Excerptis »[nempe in codice Hoescheliano Epitomae] depravatissime »δίκην.« — Vide p. 327. b. & confer notata ad p. 284. c.

AD CAP. LIX.

Ἐγκρασίχολοι. »Apuarum genus: &, ut placet »doctis, *anchoiae* Insubrium ac Massiliensium. Caput his »ingratum & subamarum; ideoque praecidi solitum. Ex »eo nomen, ὅτι ἐν τῇ κεφαλῇ ἔχουσι τὴν χολήν: inquit »Etymologus. Lege Aelianum [De Nat. Anim.] lib. VIII. »cap. 18.« CASAUBONUS. — Confer supra pag. 285. a.

Ibid. Ἀριστοτέλης -- ἐν τῷ περὶ Ζωϊκῶν. » Videtur esse »is commentarius, quem alibi vocat Ζωϊκόν.« CASAUBONUS. — Vide Notata ad pag. 281. f.

AD CAP. LX.

Ἑψητοί. Ἐπὶ τῶν λεπτῶν ἰχθυδίων. Cum ἐστὶ τῶν λεπτῶν ἰχθυδίων consentientibus (quod sciam) membranis *A.* esset editum, monuit CASAUBONUS: » Excerpta, Ἐπὶ τῶν »λεπτῶν ἰχθυδίων: diverso sensu. Nostra enim lectio *he»psetorum* facit *peculiare quoddam genus:* altera, *nomen »hoc usurpari de minutis pisciculis nullo discrimine*: atque hoc »verius. « — Ἐπὶ τῶν λεπτῶν ἰχθύων scribitur in nostro ms. *Ep.* ubi ἐπὶ haud dubie veram & unice probam iudicavi scripturam. Eamdem Athenaei Epitomam ob oculos habuerat Eustathius, quum ad Iliad. λ'. pag. 814, 9. scriberet: ἑψητὸς, εἶδός τι λεπτῶν ἰχθύων. Paulo diversa nominis forma est apud Hesychium, definitio eadem: Ἑψητοῖς, τὰ μικρὰ ἰχθύδια. Et in eamdem sententiam hic Ἐπὶ scripsisse Athenaeum, non Ἐστὶ, dubitare nos non sinunt ea quae proxime ante ex Dorione adlata sunt, quibuscum consentiunt quae hoc ipso capite adferuntur. De *hepsetis* iam fere initio huius operis dictum. Vide ad I. 4. b. Animadv. T. I. pag. 50 sq.

Ἀριστοφάνης ἐν Ἀναγύρῳ. Nemo quidem desiderabat ἐν praepositionem, in ed. Cas. omissam. Sed quandoquidem eam dabant membr. *A.* cum ed. Ven. & Bas. restitui a nobis debuit auctori.

De ARCHIPPO, vetere Comico, eiusque fabula *Piscibus*, nonnihil dictum supra, ad V. 227. a. In eius verbis, hic citatis,

καὶ τὴν μὲν ἀφύην κατακέπωκεν ἑψητὸς ἐντυχών:

non modo quodnam insit metrum parum liquet, sed ne sententia quidem constare verbis videtur. Nam quum *apua*

a ipsa ad *hepsetorum* genus pertineat; sive, rectius ut dicam, quum ἀφύη & ἐψητὸς vel ἐψητοὶ diversa sint nomina idem fere significantia; (ut ex his quae de *apua* Noster dixit, collatis cum his quae de *hepsetis*, satis adparet: quod etiam perspicue Hesychius declaravit, cum & vocem Ἀφύη & Ἑψητεῖς perinde τὰ μικρὰ ἰχθύδια interpretatus est:) qualis, quaeso ista sententia est? quam ad verbum e Graeco sic expressit Dalecampius: *Aphyae occurrit Epsetus, illamque deglutiit.* Quem quidem fideliter secutus est Villebrune: *L'hepsète rencontrant l'aphye, l'a avalée.* Equidem non dubito, ἐψητὸν scripsisse & poëtam & Athenaeum, eâ sententiâ quam in versione latina expressi. Pari modo duo nomina ἀφύην ἐψητὸν (sive βαμβραδαφύην ἐψητὸν) iuncta habes paulo post, in Nicostrati testimonio.

Eupolidis verba cum sic vulgo scripta essent: Ὦ χάριτες, αἷσι μέλλουσιν ἐψητοί: perspecte monuit Casaubonus: »Sententia claudicat. Sed lego: αἷς μέλουσιν »ἐψητοί. *O gratiae, quibus curae sunt hepseti!* hoc est, o »hepsetos gratissimos! Sic apud Pindarum, Εὔθυμός μέ»λων εἴην: pro, *utinam sim εὔθυμος*! Vide libro quinto, »cap. quinto.« [ad V. 191. f.] — Recte vero μέλουσιν dedere ambo nostri codices mssti. Iidem firmant scripturam αἷσι, quam tenent editiones omnes. Confer Berglerum ad Alciphr. pag. 181 sq. Caeterum *Eupolidis* alia quaedam verba huc spectantia citavit Photius in Lex. msto, teste Küstero ad Hesychium, voce Ἑψητεῖς. Photii verba haec sunt: Ἑψητοὶ, πληθυντικῶς, τὰ ἰχθύδια, ὡς ἀφύαι καὶ μεμβράδες. Εὔπολις Αἰξίν·

Καὶ τῆς λοπάδος ἕνεκα δ' ἐψητοί τινες.

Εὔβουλος, ἐν Προσουσίᾳ ἢ Κύκνῳ. »Mendam video: »emendationem non video, nisi est ἐν Προυσίᾳ ἢ Κυκν. »quod leviter tamen placet.« Casaubonus. — Graecum nomen Προσουσία in lat. vers. tenuit Dalecamp. Id si probum est, significabit puto *Adventum*. In *Eubuli* versu posteriore, cum mendose in edd. post ἡμέρας legeretur vox Ἤδη ita scripta, quasi e sequenti versu superesset; recte monuit idem Casaubonus: »Ultima vox separari non »debuit; sed debuit emendari. Nam scribendum,

»διὰ δωδεκάτης ἑψόμενον ἡμέρας ἴδῃ.

»Et ita mssti. Verte: *contentus si vel hepsetum unum coqui* »*videat betis involutum, post XII dierum abstinentiam.* Vo»culam διὰ accipe ut exposuimus in simili loco libro II.

» cap. XV. « — Nempe ad Teleclidis verba, quae leguntur lib. II. pag. 56. d. monuerat vir doctus, διὰ χρόνου valere *tandem*, *post longum tempus*. Qui huc spectat usus praepositionis διὰ, is satis hodie vel tironibus notus: de quo praecepit Vigerus De Idiotism. cap. IX. sect. 2. reg. 2. Cuius usus immemor Dalecampius, in versione posuerat, *Epsetto elixo iam antea diebus duodecim*. Quem errantem sequi, quam a Casaubono meliora discere maluit Villebrunius; nam ecce! & hic nobis adponit » *un hon pstte, qui cuit déja depuis douze jours.* «

Sequebantur in editis verba sic scripta: Ἄλεξις ἐν Ἀπεγλαυκωμένῳ, καὶ γὰρ ἑψητῶν τινὰς παρῆσαν ἡμῖν δαιδάλιοί τινες. Τὰ γὰρ καλὰ πάντα Δαιδάλου καλοῦσιν ἔργα. καὶ πάλιν, τῶν οὖν κορακίνων &c. Ibi Casaubonus: » Habeo incertum, inquit, sint-ne haec verba, τὰ γὰρ καλὰ πάντα Δαιδάλου καλοῦσιν ἔργα, Athenaei, an Alexidis. Tum ita fuerint versus concipiendi:

» — καὶ γὰρ ἑψητῶν τινες
» παρῆσαν ἡμῖν δαιδάλειοί τινες. τὰ καλὰ γὰρ
» ἅπαντα Δαιδάλου καλοῦσιν ἔργα νῦν. «

— Opera quaelibet artificiose facta, δαιδαλέα vel δαιδάλεια dici solita esse, adeo notum omnibus etiam pueris paulo cultioribus est, ut non videri debeat Athenaeus (qui nonnisi reconditiora fere sectabatur) istud docere voluisse suos lectores: sed comicum poëtam facile credas inducere potuisse aliquam dramatis sui personam, a qua non alienum fuisset istud ipsum monere: & ipse orationis habitus haud obscure significare videtur, esse illa poëtae verba; quae etiam, absque alia ulla mutatione, praeterquam ἅπαντα pro πάντα posito, & elisâ postremâ verbi καλοῦσιν syllabâ, praecedentibus poëtae verbis perapte iungebantur. *Primo versu*, pro ἑψητῶν, quod erat editum, ἑψητοὶ dedere mssti, multo commodius.

Versu 2. scripturam δαιδαλαῖοί τινες, isto prorsus modo e msto *A*. enotatam adoptavi: probe quidem gnarus minus legitimam esse hanc vocabuli formam, pro qua (quoniam usitatiorem δαιδαλέοι vel δαιδάλειοι nunc non admittebat metrum) δαιδάλειοί τινες oportebat, quam formam Hesychius ex Aristophane adnotavit. Potuit vero etiam poëta deliberato, ridiculi caussa, rudem aliquam de vulgo personam minus legitime loquentem inducere.

Ἀριστοφάνης, Δράμασιν ἢ Νιόβῳ. Ad editam olim scri- b

b pluram, Δράμασιν ἢ Νιόβῃ, haec habes adnotata. » Non » iniuriâ suspicetur aliquis scribendum, Ἀρ. ἐν δράματι » Νιόβῃ. Sic enim loquuntur auctores saepe. Nihil tamen » hîc mutandum; sed illud potius etiam & etiam obser» vandum: olim *fabulas* quasdam *Aristophaneas*, aut quae » Aristophani tribuebantur a multis, praeter proprium si» bi titulum, communi nomine Δράματα fuisse a criticis » inscriptas. Ex istis est *Niobe*; quam non hoc solum ti» tulo veteres laudant, sed, ut hîc, Δράματα ἢ Νιόβη. » Praeter Athenaeum scribit Pollux lib. X. cap. 48. [sect. » 185.] Οὐ μέντοι τὰς πλίνθους ἔπλαττον, πλινθεῖον καλεῖ » ἐν Δράμασιν ἢ Νιόβῃ Ἀριστοφάνης. Et cap. 26. [sect. 119.] » Σαφέστερον δ' ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Δράμασιν ἢ Νιόβῃ· » ἀλλ' ὥσπερ λύχνος, ὁμοιότατα κάθευδε ἐπὶ τοῦ λυχνι» δίου. Sic libro X. cap. 38. [sect. 166.] καὶ ἔστι τοὔνομα » ἐν τοῖς Ἀριστοφάνους Δράμασιν Ἡνιόχῳ. Nam scribendum » hic quoque Δράμασιν ἢ Νιόβῃ. *Heniochum* enim (quo ti» tulo fabulam docuit Menander) nemo veterum attri» buit Aristophani. *Dramatum* fuit etiam alia item comoe» dia Aristophanis, *Centaurus* aut *Centauri*. Pollux lib. VII. » cap. 5. [sect. 24.] τῶν δὲ περὶ ἀρτοπωλίαν ἀθρόα ἐστὶν ἐν » Ἀριστοφάνους Δράμασιν ἢ Κενταύροις. Idem libro IX. » [sect. 36.] Ἀριστοφάνης μὲν οὖν ἐν Δράμασιν ἢ ἐν (ma» lim abesse ἐν) Κενταύρῳ ἔφη, ἐν κωμητίσι καπήλοις ἐπί» χαρτον. Iterum [lib. IX. sect. 53.] Ἀριστοφάνης ἐν Δρά» μασιν ἢ Κενταύρῳ, λίθος δεκατάλαντος. Libro X. cap. » 22. [sect. 79.] Ἀριστοφάνης γοῦν ἐν Δράμασιν ἢ Κεν» ταύρῳ, ἐκκρουσαμένους (forte ἐκκρουσάμενος) τοὺς πύν» δακας εἴρηκε. Cap. 42. [sect. 171.] οἱ ἀναβαθμοὶ τῆς » κλίμακος, κλιματῆρες· (vel κλιμακτῆρες) ὡς Ἀριστοφά» νης Δράμασιν ἢ Κενταύρῳ. Et cap. 48. [X. 185.] Ἀρι» στοφάνους ἐν Κενταύρῳ ἢ Δράμασιν εἰπόντος, Ἀλλ' εἰς » κάδδον [κάδον] τινὰ λαβὼν οὔρει. Quemadmodum au» tem aliâs binomines fabulas altero solum nomine scri» ptores interdum nominant, sic etiam istas. Nam Athe» naeus libro XIV. [pag. 629. c.] Aristophanem laudat » ἐν Κενταύρῳ: illam ipsam dubio procul comoediam in» telligens, de qua diximus. Sed hoc minus est mirum: » illud miror, citari nonnunquam eum poëtam ἐν Δράμα» σιν sine ulla adiectione; ut haerere necesse sit lectorem, » quia plures fabulae eo nomine possunt intelligi. Sic ta» men Athenaeus lib. XI. [pag. 496. a.] Ἀριστοφάνης ἐν

» Δράμασι λέγων, πάντες δ' ἔνδον πεταχνεῦται. [rectius b » πεταχνευταί. ms. *Ep.*] Et libro XV. sub finem: Ἀριστο- » φάνης ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι, Δράματα. Sic enim » eum locum emendamus.« — [At ibi quidem (nempe XV. 702. c.) aliud dant veteres membranae, nempe Σώπατρος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Φακῇ: ut docui in Praefatione, primo Athenaei voluminі praemissa. Sed praeter loca supra adlata, alibi etiam ab Athenaeo citata *Aristophanis* Δράματα olim videbimus, si Deo placuerit ut ad finem perducamus hunc laborem: scilicet in supplemento, ad lib. XV. pag. 699. f. referendo, quod ex vetustis nostris membranis (laceris quidem in eadem regione & evanidis) sumus edituri; ubi eadem Comici verba citantur, quae a Polluce lib: X. sect. 119. citata Causaubonus supra adposuit.] — » Hesychius: Βύρσαν, τὴν πόλιν Ἀθη- » νῶν Ἀριστοφάνης ἐν Δράμασι παίζων ἔφη. ubi perperam » hodie editur ἐν Ἀράμασι.« [Correxit vero novissimus Editor.] Haec CASAUBONUS. Idemque continuo ita pergit:

» Porro, quid caussae fuerit, cur hae comoediae gene- » ralem Δραμάτων appellationem sibi vindicarint, divinare » difficile est. Suspicor tamen, non a poëta esse illas ita » nominatas, sed a Criticis qui Aristophanis fabulas re- » censuerant, & didascalias illarum conscripserant. Olim » inter Aristophaneas quatuor fabulae fuerunt, *Niobe*, » *Centaurus*, *Insulae*, *Poësis*, de quarum auctore Criticis » non constabat. Ex istis videtur unum corpus esse con- » fectum, eique inditum nomen Δ ρ ά μ α τ α. Ac quoniam » vere Aristophaneis solitae adiungi atque una compingi » etiam istae; obtinuit ut sic laudarentur, quemadmodum » ante docuimus. Haec nostra coniectura est: qui proba- » bilius aliquid excogitaverit, eum vatem perhibebimus » optimum. Invenies non dissimili titulo laudari ab anti- » quis unam ex *Ionis* Tragici fabulis: Μέγα δρᾶμα eius » nominatur, & quidem sine alia designatione. Pollux li- » bro X. cap. 45. [sect. 177.] καὶ νάρθηκα δ' ἂν εἴποις, » Ἴωνος ἐν τῷ μεγάλῳ δράματι εἰπόντος ψαφαρὸν νάρθηκα. » Hesychius, Ὀνοταζομένη, πορθουμένη. Ἴων μεγάλῳ δρά- » ματι.« Sic ille. — Confer BRUNCKII Fragmenta Aristophanis, p. 210 sq. & p. 243 sqq. Coniecturam Casauboni suam faciens VILLEBRUNE, verba de quibus agitur, Gallice sic reddidit: *Aristophane écrit dans la N i o b e recueillie parmi les drames*. Mihi non liquet: sed illud miratus eram

b quid esset quod ioculator Aristophanes flebilem *Nioben*, personam a comicis facetiis prorsus abhorrentem, in scenam produxisset. Et diligentius inspiciens libros reperi, nusquam in vetustis codicibus *Nioben* legi titulum eius fabulae, de qua quaerebamus; sed cum in nostris membranis *A*. hoc loco, tum apud Pollucem ubique, Δράμασιν ἢ Νιόβῳ scribi: quam adeo scripturam restituere auctori debui. Caeterum, quo spectarit illud nomen, quod ridiculi caussa ab ipsius *Niobes* nomine fortasse in querulum aliquem hominem transductum est, latus fuerit coniectandi hariolandique campus.

In verbis ex ista fabula prolatis, Οὐδὲν, μὰ Δί', ἐρῶ λοπάδος ἑψητῶν: dubius haeseram, & adhuc dubito, sitne ἐρῶ cum Dalecampio *dicam* interpretandum, adeoque vel subintelligenda περὶ praepositio, vel in fine adiicienda, ἑψητῶν πέρι: an ἐρῶ *amo* dixerit poëta, quemadmodum saepe aliàs idem Comicus, sitque adeo per familiarem Graecis ellipsin comparativus μᾶλλον supplendus.

Μένανδρος, Περινθίᾳ. » Meminit huius in Andriae prolo»go Terentius: item Pollux initio X. & non semel Har»pocration. « CASAUBONUS.

In *NICOSTRATI* testimonio (quod cum proximo Posidippi omisit Epitomator) pro βεμβράδ' ἀφύην, quod erat editum, βαμβράδ' ἀφύην dedit *ms. A.* cuius auctoritatem cur non sequerer nullam satis validam caussam vidi. Multas in isto nomine varietates supra (p. 287. b. c.) observavimus, quibus & haec accedere poterat. Vidimus etiam ibidem edulium quoddam, uno nomine e duobus iuncto, βεμβραφύην vel μεμβραφύην nominatum.

Ποσείδιππος, Ἀποκλειομένῃ. » Pollux lib. X. cap. XXIV. »τὸ ῥῆμα τὸ τηγανίζεσθαι ἔστιν ἐν Ἀποκλειομένῃ Ποσει»δίππου. « CASAUB. — Fabulae titulum argumentumque non tam cum Hemsterhusio ad Polluc. l. c. X. 99. ad *virginem* inclusam, quam ad *mulierem a marito aedibus* exclusam referendum videri, monuit IACOBS ad Stratonis Epigr. 35. Animadv. ad Anthol. Vol. II. Part. III. p. 83.

c ὑποπαύηται (pro ἀποπαύηται) τῆς πληρώσεως dedit ms. *A*. Sic & Epitoma. At noster quidem ms. *Ep.* ita habet, ὑποπ . . . . τῆς πληρώσεως, cum lacunâ post ὑποπ.

AD CAP. LXI.

Ἥπατος, ἢ Λεβίας. »Prius nomen aut figurae aut c »coloris similitudinem indicat: posterius quam vim ha- »beat, cogitandum amplius: etiam de istis, quae in Hesy- »chii Glossis leguntur, Λέβια, τὰ λεπίδας ἔχοντα τὰ »ῥύγχη. καὶ ἰχθῦς λιμναῖοι. Puto scribendum Λεβίαι: & »ταρίχη, non τὰ ῥύγχη.« CASAUBONUS. — *Hepatus* piscis, *hepar* vocatur Plinio XXXII. cap. XI. sect. 53. ubi conf. Harduin. not. 50. De eodem vide Athen. III. 108. a. De *lebia* conf. III. 118. b. & ibi notata.

καρδίαν τρίγωνον, λευκήν. »Paene assentior eruditissimo »RONDELETIO, qui graves rationes affert, [apud Ges- »nerum de Aquatilib. pag. 412.] cur legendum censeat »καρδίαν τρίγωνον, ἧπαρ λευκόν. Non possum tamen »illius coniecturam librorum auctoritate confirmare. Mem- »branae omnes stant ab edita lectione, quam etiam fir- »mat aliquo modo similis locus eiusdem Aristotelis, etsi »de alio pisce, καρδίαν ἔχων λευκὴν καὶ πλατεῖαν, infra »de Citharo. In Excerptis hoc tantum, ἔχων καρδίαν λευ- »κήν.« CASAUBONUS. — Noster quidem codex *Epit.* plane ut editi & ms. *A.* καρδίαν τρίγωνον, λευκήν. *ARISTOTELIS* verba in reliquis Philosophi scriptis non reperiuntur.

»*ARCHESTRATI* versum, d

» Καὶ λεβίαν λαβεῖν ἔσχετον ἥπατον ἐν περικλύστῳ

»lege cum GESNERO,

» Καὶ λεβίαν λαβὲ, τὸν φασιν ἥπατον &c.

»nisi malis, καὶ λεβίαν γε λαβεῖν, τὸν χ' ἥπατον.« CASAUBONUS. — Posteriorem probavi rationem, nisi quod δὲ quam γε malui. Monstrosa scriptura, quam cum editis tenent veteres membranae, inde orta videtur, quod primum ὅς καὶ ἥπατος vel ὅς χ' ἥπατος scribere coepisset librarius. In cod. Paris. *B.* ὥς καὶ τὸν ἥπατον scribi adnotavit Villebr.

AD CAP. LXII.

ἨΛΑΚΑΤΗ͂ΝΕΣ. »Nullum dubium est, *elacatenam* »piscem ex eo nomen invenisse, quod ἠλακάτην, id est, »*muliebrem colum* similitudine aliqua referat: quam etiam »ob caussam & ἠλακάτη & ἄτρακτος ad alia nonnulla

d »transferuntur.« CASAUBONUS. — *Helacatenes* apud Plinium, XXXII. 11, 53. ubi vide Harduin. not. 51.

Μνησίμαχος, Ἱπποτρόφῳ. De istâ *MNESIMACHI* fabulâ conf. quae notavit Casaub. ad VII. 282. d. (supra, p. 90. harum Animadv.) In verbis ex ea hîc adlatis, ad complendum versum anapaesticum trimetrum, adiicienda initio erat vox μεμβράς. Eumdem versum cum plurimis praecedentibus sequentibusque repetiit Noster lib. IX. p. 403. c. ubi quidem ἠλακατῖνος vulgo, pro ἠλακατῆνες scribitur: perperam, ut equidem arbitror. Proxime post hoc vocabulum subiiciuntur ibidem ista, κυνὸς οὐραῖον: quae hîc in proximo *MENANDRI* testimonio, cum istis, κωβιὸς, ἠλακατῆνες, coniuncta leguntur. Unde (quoniam *novae* Comoediae poëta Menander fuit, Mnesimachus vero, ut docet Noster IX. 387. a. *mediae* Comoediae) intelligitur, sua illa Menandrum ex Mnesimacho expressisse.

Ad ista contextus nostri verba, Μένανδρος Κόλωσι, haec notavit CASAUBONUS: »Nihil haec vox (Κόλωσι) »significat. Dalecampius, Κολωνοῖς. Malim Κόλαξι: »certum enim, editos a *MENANDRO* Κόλακας.« — »*Me-»nander in Clivis*« in versione posuerat DALECAMPIUS: idemque in Authorum Indice, in fabularum Menandri recensu: »Κόλωνες, *Clivi.*« Neque vero Κόλωνες Graecis *clivi* dicuntur: nec, qui vel *Clivi* vel *Colones* hîc intelligi debeant, aut cui alii scriptori Κόλωνες *Menandri* nominati sint, magis nobis, quam Causaubono, compertum est. At ne Κόλακες quidem huius poëtae (plurali numero) ulli veteri scriptori, quod sciam, commemorati sunt: Κόλαξ eiusdem fabula, cum apud Stobaeum, tum plus semel apud Nostrum nominatur; & verba hic ab Athenaeo citata percommode locum habere potuerant in fabula, cuius princeps persona *adsentator*, idemque *parasitus* (conf. Athen. VI. 236. e.) fuisset. Quare CLERICUM quidem non reprehendo, quod fragmentum istud in numero *Reliquiarum ex Menandri* Κόλακι retulerit: sed nos in Athenaei editione, memores multos reperiri apud veteres scriptores, & praesertim apud ipsum auctorem nostrum, titulos fabularum ἅπαξ λεγομένους, veterem scripturam Κόλωσι, quae fortasse vel ipsa vera fuerit, vel aliter atque doctis viris placuit corrigenda, tenere in contextu debuimus, satis habentes coniecturam infra adnotasse.

Mira utique videri debent, quae ex *Mnasea Patrensi* d mox adferuntur verba. Geographica ille auctor plura scripsit, diversis sub titulis cum a Nostro tum ab aliis commemorata: quibus scriptis multa ex fabulosa antiquitate immixta fuisse, intelligitur ex fragmentis passim citatis. Conf. Vossium De Historic. Graec. pag. 134 sq. Sed, quaenam vis insit allegoricae genealogiae, quae ex eodem scriptore hic adfertur, parum liquet. Pro γαλήνη (quum duo proxime sequentia nomina piscium sint) γαλῆ, id est, *mustela piscis*, legendum haud improbabiliter censuerat Adamus, referente suffraganteque Villebrunio.

AD CAP. LXIII.

Θύννος. » Pura puta vox est Hebraea, *thannin*. Illis qui- e » dem *cetus* omnis: at Graecis & Latinis *certum genus ce-* » *torum*. Non enim *orcynos* solum, (de quo genere thyn- » norum Archestratus, [paulo inferius] ὃν καλέουσιν ὄρ- » κυνον, ἄλλοι δ' αὖ κῆτος:) sed in totum omnes *thynnos* » quidam e veteribus inter *cete* retulerunt, ob vastam cor- » poris molem, ait Aelianus De Animalib. lib. XIII. cap. » 16. Ut desinant nugari qui Graecam originem nomini » huic affingunt; in queis est etiam Athenaeus. « Casaubonus. — At vereor equidem ne magis etiam suspecta videri debeat illa ex Hebraeorum sermone derivatio vocabuli Θύννος, quam ista quam a Graeco verbo Θύω, τὸ ὁρμάω, commendat Noster pag. 302. b.

Τοῦτόν φησιν Ἀριστοτέλης εἰσπλεῖν εἰς τὸν Πόντον &c. Vetere ulcere laboraverat olim hic locus. Nam in ed. Ven. sic legebatur: Τοῦτον φησὶν Ἀριστοτέλης ἐκπλεῖν εἰς τὸν πόντον ἐχόμενον τῆς γῆς ἐν τῷ δεξιῷ ὀφθαλμῷ βλέπειν. τῷ γὰρ εὐωνύμῳ ἀμβλυωπεῖν. Eodemque modo scribitur cum in ms. *A*. tum in ms. *Ep*. nisi quod in *Ep*. est ἐν τῷ τε δεξιῷ ὀφθαλμῷ. Qualem nos cum Casaub. edidimus hunc locum, ita correctus & suppletus est a Basileensi editore ex ipso Aristotele, Histor. Anim. VIII. 13. ubi sic: Εἰσπλέουσι δὲ οἱ θύννοι (scil. εἰς τὸν Πόντον) ἐπὶ δεξιὰ, ἐχόμενοι τῆς γῆς· ἐκπλέουσι δ' ἐπ' ἀριστερά. τοῦτο δὲ φασίν τινες ποιεῖν, ὅτι τῷ δεξιῷ ὀξύτερον ὁρῶσιν φύσει, τῷ δ' ἀριστερῷ οὐκ ὀξὺ βλέπουσι.

Quae subiiciuntur de *oestro thynni*, non eodem loco apud Aristotelem leguntur, sed Hist. Animal. V. 31. &

e VIII. 19. unde ea res paulo enucleatius ab auctore nostro refertur mox deinde, pag. 302. b. c. Et ibi quidem scribitur, animalculum istud adhaerere thynno παρὰ τὰ πτερύγια, & περὶ apud Arist. V. 31. Commode vero hoc loco ὑπὸ τὰ πτερύγια ait auctor: nempe *sub pinna quae ad branchiarum est scissuram*, quemadmodum ex αὐτοψίᾳ docuit RONDELETUS, apud Gesnerum DE Aquatil. pag. 97. ubi *asilum* latine animalculum illud nominat. Cum quo consentit, quod paulo post etiam apud eumdem Nostrum scribitur, habere thynnos *oestrum* ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, *in capite*; sive *ad caput*, *capiti adhaerentem*. Confer Plinii verba, paullo post citanda. Recte vero hic scribitur τὸν λεγ. οἶστρον, moxque rursus διὰ τὸν οἶστρον, & pag. seq. τὸν καλ. οἶστρον: pro quo perperam apud Aristot. VIII. 19. τὸ καλουμ. οἶστρον editur; apud quem eumdem, cum alibi, tum V. 31. ὁ οἶστρος masculino genere usurpatur.

Quae sequuntur, Χαίρει δὲ ἀλέᾳ &c. rursus habes in Hist. Animal. VIII. 19. ubi pro illis, πρὸς τὴν ἄμμον πρόσεισι, est πρὸς τὴν ἄμμον τὴν πρὸς τῇ γῇ προσχωροῦσι. Ubi deinde ait Noster, Μίσγεται δὲ μετὰ τὴν φωλείαν, ὥς φησι Θεόφραστος: ibi quum in ed. Ven. & Bas. corrupte σμίγεται legeretur, GESNERUS pag. 969. πίων γίνεται corrigendum conjectaverat ex Aristotele, apud quem Hist. An. VIII. 15. haec leguntur: Φωλοῦσι δὲ καὶ οἱ θύννοι τοῦ χειμῶνος ἐν τοῖς βάθεσι, καὶ γίνονται πιότατοι μετὰ τὴν φωλείαν. Et paullo post, apud eumdem Aristot. ibidem sequuntur eadem verba, καὶ ὅταν μὲν ἔχῃ μικρὰ τὰ κύματα &c. quae continuo apud Athenaeum subjiciuntur. Sed pro mendoso σμίγεται apud Athenaeum recte μίσγεται dedere mssti, quod Casaub. in contextu posuit: quo verbo usum esse *Theophrastum* nihil impedit quo minus credamus. Neque repugnat Aristoteles, qui eodem loco, quem proxime citavi, eamdem rem mutatis verbis tradit: κατὰ δὲ τὴν ἐαρινὴν ὥραν κινοῦνται καὶ προέρχονται πρὸς τὴν γῆν ὀχευόμεναι καὶ τίκτουσαι. Nam πριμαδίαι illae, de quibus ista dicit Philosophus, sive πριμάδες, ut legitur in Aristotelis cod. msto Mediceo, non aliae sunt nisi *thynnae foemellae* sive *thynnides*; ut didiscimus ex eodem nostro Athenaeo, pag. 328. e. f. ubi vide notanda.

f Ista, quae sequuntur, φωλεύει δὲ ὁ θύννος, καί τοι πολυαίματος ὤν: quonam ex auctore duxerit Athe-

naeus, haud liquet. πολυκύματος legebatur in ed. f
Ven. & Baſ. quod **Dalecampius** interpretatus erat, *quamvis in alto mari degat;* adiectâ in ora notâ: »Senſus eſt:
» quamvis in alto degere, non prope litus ſoleat, nec in-
» ter ſcopulos & ſaxa, tamen latitare & abdi, nec certo
» eum tempore in alto reperiri.« — **Gesnerus** vero, p.
969. ſibi placere fatetur πολυαίματος, quod interpres Natalis Comes in Graecis libris repertum, latine ſic expreſſiſſet, *quamvis multo ſanguine abundet.* Atque id ipſum πολυαίματος, quod & noſter codex mstus uterque agnoſcit,
in contextu poſuit **Casaubonus**, monuitque in Animverſſ. » Haec eſt omnium veterum γραφή: non πολυκύ-
» ματος.« — Rurſus vero hoc ipſum, paululum quidem
mutatâ formâ, placuit doctiſſimo **Corayo**, cuius eſt ad
illa auctoris verba, *καίτοι πολυαίματος*, Adnotatio
msta huiusmodi: » Dalechampius legit πολυκύματος.
» Sed magis analogicum eſt πολυκύμαντος (i. e. πολ-
» λοῖς κύμασι πληττόμενος) quod eſt ſynonymum τοῦ
» κυματοπλὴξ (ſupra pag. 300. e.) vel πελάγιος, oppo-
» niturque τῷ προσγείῳ. (pag. 315. a.) Senſus eſt: *Thyn-*
» *nus nidulatur*, ſeu *foetus ſuos nido committit*, (quod fieri
» non poteſt, niſi πρὸς τῇ γῇ, *in propinquo terrae;*) *etiam-*
» *ſi erro ſit*, i. e. *huc illuc a fluctibus percuſſus, altum mare*
» *habitare ſoleat.* Apud Hippocratem, lib. II. de Diaeta, T.
» I. p. 221. *piſces* πλανῆται καὶ κυματοπλῆγες, *errones &*
» *fluctibus pulſati*, opponuntur τοῖς πετραίοις, *ſaxatilibus;*
» qualis eſt maxima pars eorum qui prope littus degunt.
» Praecedentia verba, Μίσγεται δὲ μετὰ τὴν φωλείαν,
» ita ſunt declaranda: *Coit autem poſt nidum*, i. e. *poſtquam*
» *foetus ſuos educavit;* ut liquido conſtat ex ſequentibus,
» καὶ ἕως μὲν ἂν ἔχῃ μικρὰ τὰ κυήματα &c.«

In *Archestrati verſ.* 1. recte ὄψει edd. cum ms. *Ep.*
qua de forma Attica iam ſaepius diximus. ὄψῃ ms. *A.*

Verſ. 2. σπουδῇ μέγαν, vertunt *perquam magnum:*
&, hoc dicere voluiſſe poëtam, cum ex his quae continuo ſequuntur, intelligi videtur, tum ex eis quae de *orcyno* alii tradunt auctores; veluti Soſtratus apud Noſtrum,
pag. 303. b. & Aelianus de Nat. Anim. I. 40. qui κητώδη ἰχθὺν vocat. conf. Oppian. Hal. I. 281 ſq. & III. 336.
Attamen vocem σπουδῇ ea notione uſurpatam nusquam
alibi memini me reperire. Sane non modo apud Homerum, cuius dictionem lubens aliâs imitatur Archeſtratus,

f verum etiam apud alios auctores, notione fere plane opposita, *vix*, *aegre*, frequentari solet. Suidas: Σπουδῇ, παρ' Ὁμήρῳ ἀντὶ τοῦ μόλις, καὶ ὁμοίως ἡμῖν.

Vers. 3. Ὄρκυν. Minime improbo ὄρκυνον quod habent editi, aut ὀρκυνον, quod est in ms. *Ep.* qua de scripturae varietate vide deinde ad pag. 303. b. notanda. Sed hîc quidem tenendam iudicavi veterum membranar. *A.* scripturam ὄρκυν, a recto casu ὄρκυς; a quo eodem formatum pluralem ὄρκυνες sive ὀρκυνες ab Anaxandride usurpatum vidimus lib. IV. pag. 131. vs. 60. Eamdemque nominis formam apud Aristotelem etiam deprehendimus, Hist. Anim. V. 10 extr. nisi quod ibi ὀρκύνες vulgo scribitur, non modo *leni spiritu* initio vocis, quemadmodum apud Athenaeum in Anaxandridae ecloga; (quod perinde esse videtur:) sed & *acuto accentu in penultima* syllaba; in quo errasse librarium aut editorem puto, cum aut ὀρκῦνες aut (quod rectius videtur) ὄρκυνες scriptum oportuisset. Nam ῡ vocalis in eo vocabulo (quacumque sub formâ illud occurrat) constanter longa usurpatur.

Vers. 4. ἃ πρέπει ταχέως, καὶ μητέρι τιμῆς. » Pri» dem corruptus locus: nam auctor Epitomae haec prae» termisit. Forte, καὶ μὴ περιμίμνειν: *vel si Diis pa» randa sit coena, emendus orcynus; & quidem cito ac sine » cunctatione, quanti quanti fuerit indicatus.* « CASAUBONUS. — Cuius emendationem non improbans *Adrian.* HERINGA, (Observ. cap. 21. pag. 181.) suam tamen etiam proposuit coniecturam huiusmodi, ἃ πρέπει ταχέως, κἂν ᾖ ἐρίτιμος, id est, *quamvis valde fuerit carus.* Similiter certe idem Archestratus pag. 305. e. ait, κἂν ἰσόχρυσος ᾖ. Callidius rem adgressurus *Sam.* PETITUS, Miscell. VI. 5. non felicior hic fuit (me iudice) in coniectando, quam plerisque aliis in locis. Sic igitur ille legi voluerat:

— ἅπερ εἶτα Χῖος καὶ μήτ' ἐρίτιμος.

Quae verba ita interpretabatur: *Ad insulam Chium grandes quoque thynni capiuntur, sed qui laudabiles aeque non sunt.* VILLEBRUNIUS fidenter, ut solet, legendum pronunciat, πάσης περὶ τιμῆς, hâc sententiâ, *à quelque prix que ce soit.* Cui si concedas, quod facile equidem largiar, percommodam esse sententiam, (in quam fere omnes consentiunt qui hunc locum tractarunt) quae fortasse etiam enunciari Graecis istis verbis potuisset; haud immerito tamen mireris, quo pacto, qui καὶ μητέρι in πά-

σης περὶ mutatum velit, idem contendere audeat, multo pressius se vestigiis scripturae insistere, quam Casaubonum, cum pro μητέρι τιμῆς modeste ait, μὴ περιμίμνειν fortasse scriptum oportuisse. Levissima mutatione commodissimam efficit sententiam ingeniosa emendatio a CORAYO nostro proposita: »Credo equidem, ait Vir do»ctus, Archestratum scripsisse, καὶ μὴ περὶ τιμῆς: quod »elliptice dictum existimo, subintellecto verbo ἀκριβολο»γεῖσθαι, [μικρολογεῖσθαι,] φιλονεικεῖν, μάχεσθαι, δια»τρίβειν, vel alio similis potestatis. Nec durior videbitur »ellipsis, si ponas poëtam allusisse ad pervulgatum illud »adagium, περὶ ὄνου σκιᾶς: quasi voluisset innuere, *in »emendo tam egregio obsonio* non properare, sed *de pretio »contendendo tempus terere*, idem esse ac si *de asini umbra »contendere velles.«* — Quae si cui minus probatur ellipsis, is videat, an, quemadmodum verba ἐπιτιμᾷν & ἀνατιμᾷν interdum significant *pretium rei venalis augere, intendere*, (Gallice, *faire renchérir*) VI. 228. b. & 274. d. itemque ἐκτιμᾷν & ἐπιτιμᾷν, *nimis caro aestimare, carius indicare*, (Gallice, *surfaire la marchandise*:) sic fortasse verbo περιτιμᾷν nonnumquam hac notione usi sint Graeci, *de pretio contendere*. (*marchander*.) Cuius usus si quod certum exstaret exemplum, possit isto sensu μὴ περιτιμῆς, ionicà formâ, pro περιτιμᾷς, dixisse videri poëta. DALECAMPIUS quidem vulgatam scripturam tenens, καὶ μητέρι τιμῆς, sic interpretatus erat, ut μητέρι ad praecedens θεοῖς referret, *Diis atque Cereri, honoris gratia*.

Vers. 5. Ἔστι δὲ γενναῖος Βυζαντίῳ. »Malim Βυζάντιος:« ait CASAUBONUS. Cuius emendationis rationem, aut necessitatem certe, nullam equidem video. Perspecte vero idem CASAUBONUS, ad *vers.* 6. cum in edd. corrupte & nullo prorsus sensu legeretur κέφαλοι δέ τ' ἀμείνους, monuit: »Omitto aliorum sententias; quarum nul»lam possum probare, Lego sic:

» — Κεφαλοιδὶς ἀμείνους
»πολλῷ τῶνδε τρέφει θύννους καὶ Τυνδαρὶς ἀκτή.

»In eadem ora, ubi *Tyndaris*, etiam *Cephaloedis* fuit, ut »nominatur id oppidum Plinio ac Ptolemaeo: nam Stra»bo vocat Cephaloedium.« — Vide (ne longius abeam) Cellarii Geogr. Antiq. pag. 998. Corrupta verba cum tribus sequentibus versibus praetermisit Epitomae auctor. Verae autem scripturae vestigia paulo clariora, quam edi-

a ti libri, servavit mstus *A.* ubi κεφαλοιδ' εἰς pro Κεφαλοιδίς.

Vers. 8 *sq.* Ἂν δέ ποτ' Ἰταλίας ἱερᾶς Ἱππώνιον ἔλθῃς,
ἑρπετὸν εἰς ὕδατος στεφάνους.

» Cuius primum in mentem Dalecampio venit aestuanti » hoc loco, id secutus videtur, cum verteret, *Aut aqua-* » *rum Metauri fluvii ostia.* Duo nobis proposita in similium » locorum emendatione semper esse debent: sententiae » veritas, & antiquae lectionis vestigia. Aberrare ab alte- » ro istorum nefas, si coniecturis, si φιλοπονίᾳ verum li- » cet tangere: ab altero non est fas temere. Videmur utrum- » que in corruptissimi huius loci restitutione praestitisse. » Legimus enim,

» Βρεττιέων ὑδατοστεφέων.

» *Hipponium*, de quo loquitur Archestratus, Βρεττίων, id » est, *Brutiorum* oppidum fuit, ut scribit Stephanus, ad » mare situm. Lycophron Cassandra:

» — Ἔνθα Λαμπέτης
» Ἱππωνίου πρηῶνος εἰς Τηθὺν κέρας
» σκληρὸν νένευκε.

» Ideo Archestratus Hipponiatas Brutios appellat ὑδατο- » στεφεῖς: etsi proprie nonnisi insulis ea vox convenit. « CASAUBONUS. — Emendationem doctissimi Animadversoris adoptavit Villebrune. Mihi vero nihil quidem melius occurrebat: nec tamen ita lucida certaque visa erat coniectura, ut in contextum recipere auderem. Membranae *A.* nihil praesidii offerunt. Breviator autem istorum versuum argumentum in haec verba contraxit: Φησὶ δὲ καὶ ὅτι ἐν Ἰταλίᾳ πολὺ πάντων εἰσὶν ἄριστοι, ἔχουσί τε τέρμα νίκης. Unde *vers.* 10. pro eo quod editum est, ἔχουσι δὲ, videtur ἔχουσί τε corrigendum. Caeterum videndum, an verbis istis, ἑρπετὸν εἰς ὕδατος στεφάνους, si στέφανον corrigamus, per metonymiam aliquam poëtae concedendam, sententia inesse possit huiusmodi, *in aquarum coronam* (quae Hipponium cingit) *piscibus scatentem.*

b *Vers.* 12. βρυχίου διὰ πόντου. Bene Dalecampius, *per horrisoni maris undas.* Non modo *submersus*, aut *submersorius* significat vox βρύχιος, ut vulgo Lexica tradunt; sed & *rugiens, mugiens, fremebundus;* a nomine βρυχὴ & βρύχημα, *rugitus, fremitus.* Sic haud dubie accepit Apollonii Interpres Graecus, Argon. I. 1310. ubi per βρυχώδης exposuit. Ibidem recte latinus interpres, *fremebundo e mari.*

Vers. 13. ὥστ' αὐτοὺς ἡμεῖς θηρεύομεν ὄντας ἀώρους.

Versum istum omisit Epitomator. Ὅ τ' αὐτοὺς legebatur b in ed. Ven. & Bas. quod probum videri poterat, si admitteret metrum. Itaque geminatâ τ literâ ὅ τ τ' αὐτοὺς scripsit GESNER pag. 973. Sed ὥ σ τ' αὐτοὺς tacite correxit & in sua editione posuit Casaubonus: percommode id quidem, & firmantibus quodammodo emendationem vetustis nostris membranis. Nam ex his quidem ᾧ τε enotatum video: at quoniam *iota* in hoc codice numquam subscriptum, sed ad latus positum est; probabile utique videtur, ὡιτε ibi ex ὥστε esse ortum, confusis permutatisque (ut saepe aliâs) literis ι & c, id est σ.

AD CAP. LXIV.

Ὠνομάσθη δὲ θύννος ἀπὸ τοῦ θύειν &c. Nempe ex θύω fit statim θύνω, quod, sicuti θύω, idem atque ὁρμάω significat: inde dein θύννος: ut observavit Etymologus, pag. 459. Eamdem nominis originem ex Nostro repetens Eustathius ad Iliad. ξ'. p. 989, 43. simul adnotavit, aeolico more duplicari ν literam. Aliam derivationem placuisse Casaubono, supra vidimus ad superioris capitis initium.

οἶστρον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς &c. Vide quae paulo ante notavimus ad pag. 301. e. In *ARISTOTELIS* verbis, quae hîc adferuntur, plura quaedam omissa erant in ed. Ven. quae deinde ab editore Basileensi ex editis Aristotelis operibus (nempe ex Hist. Anim. VIII. 19.) suppleta sunt, & eodem modo in ed. Casaub. repetita. Sed eisdem fere verbis in nostri Athenaei codicibus expressum legitur id quod in ed. Ven. desiderabatur: hoc discrimine, quod οἷον καὶ σκωλήκιον habeant nostri codices, pro οἷον σκωλ. quod ex Aristot. editum erat; & τὸν καλούμενον οἶστρον, non τὸ καλουμ. οἶστρον, quod in Aristoteleis libris male positum, ex nostris corrigendum. In ed. Ven. hoc loco sic legitur: Οἱ δὲ θύννοι καὶ οἱ ξιφίαι οἰστρῶσι περὶ κυνὸς ἐπιτολὴν, ἔχουσι γὰρ ἀμφότεροι ὅμοιον μὲν σκορπίῳ μέγεθος δὲ ἡλίκον δραχμῆς, &c. ubi quod plura omissa sint, eius omissionis haec ratio & origo est, quod in vetustis membranis *A.* unde alios codices derivatos novimus, verba illa ὅμοιον μὲν σκορπίῳ per librarii errorem bis posita sunt, primum post ἔχουσι γὰρ ἀμφότεροι, tum rursus paulo inferius iusto loco: istam scripturam cum ob oculos haberet iunior aliquis librarius, a superiore loco ad inferio-

rem aberrans, quae interiecta erant temere praetermisit. c Quod pro ἀράχνης, in ed. Ven. δραχμῆς scribi dixi, id vetus in Athenaei libris erratum est, utrique etiam codici nostro msto *A.* & *Ep.* commune. Sed, quam vocem ex Aristoteleis libris hic posuit Basileensis editor, ἀράχνης, eamdem apud Aristotelem iam olim Plinius legerat, qui Graeci philosophi totum locum, de quo quaerimus, Latine ad verbum sic expressit: *Animal est parvum, scorpionis effigie, aranei magnitudine: hoc se & thynno & ei qui gladius vocatur - - sub pinna affigit aculeo, tantoque infestat dolore, ut in naves saepenumero exiliant.* Plin. Hist. Nat. IX. 15, 21. Ubi dein apud Nostrum scribitur καὶ τοῖς πλοίοις πολλάκις ἐμπίπτουσι, ibi nihil magnopere desideres: haud incommode tamen καὶ τοῖς πλοίοις γοῦν habet Epitoma; apud Aristot. vero est, διὸ καὶ τοῖς πλ. Tum pro ἐμπίπτουσι, est ἐκπίπτουσι in ms. *Ep.*

καὶ Θεοδωρίδας δέ φησι. » Hic est *THEODORIDAS* Syracusanus, poëta dithyrambicus, cuius *Centauros* laudat » noster libro XV extr. [pag. 699. f.] De hoc etiam loquitur Pollux libro X. cap. 50. [sect. 187.] sed male ibi » editur Θεοδωρίτας. Lege igitur, Θεοδωρίδας [sic hodie » ibi ex meliori cod. ms. editur] Ἥφαιστον ἔφη φυσητῆρσι » μολγίνοις χρῆσθαι. id est, *Theodoridas dixit Vulcanum pro » follibus uti corii bibuli utribus.* « CASAUBONUS. — Varii generis carmina scripserat ille poëta: cuius *Carmen in Amorem* citatur apud Nostrum, XI. 475. f. Alibi, (VI. 229. b.) non declarato carminis titulo, citatur versus hexameter, quem posuerat idem ἔν τινι ποιηματίῳ. Qui hoc loco adponitur versus,

Θύννοι τε δὴ οἰστρήσοντι Γαδείρων δρόμον:

senarius est iambicus: ubi οἰστρήσοντι dorico idiomate dictum, pro οἰστρήσουσι.

Πολύβιος δ' ὁ Μεγαλοπολίτης &c. Posuimus Megalopolitani Historici fragmentum hoc, ab Athenaeo servatum, in *Reliquiis ex libro XXXIV Historiarum POLYBII, cap.* 8. Eamdem rem ex Athenaei Epitoma retulit Eustathius ad Iliad. ξ'. pag. 989 sub finem. Conferendus vero Strabo, lib. III. pag. 145 extr. ad quem etiam hic provocavit CASAUBONUS, dicens: » Eadem & Strabo libro tertio, ex » eodem fonte. « — Adde quae ad Strabonem idem Casaubonus adnotavit. Quod scribitur hoc loco, βάλανοί εἰσι κατὰ βάθος ἐν τῇ αὐτόθι θαλάττῃ πεφυτευμέναι, non tam

in profundo maris intelligendum erat cum Dalecampio; quam, *in depressis locis ad mare, iuxta mare.* Sic lib. IV. pag. 184. a. ἐκ τῆς ἐν τῇ θαλάσσῃ φυομένης δάφνης, *ex lauro quae ad mare gignitur.*

AD CAP. LXV.

Eubuli versus auctiores iam prolati sunt pag. 300. c. d & , quod ibi monuimus, pro ἐπὶ σὲ πλεῖ, scriptum oportuisse ἐπεισέπλει, id ipsum h. l. uterque noster codex mstus recte dedit. Quae deinde ex *Aristophanis Lemniis* adferuntur verba, eorum partem iam pag. 299. b. adpositam vidimus.

Στράττις, Ἀταλάντῃ. Sic ed. Ven. & Baf. cum ms. *A.* nec desiderabatur coniunctiva particula, quam sua auctoritate Casaubonus adiecit, Στράττις δ' Ἀταλ. edens. Pari modo paulo ante, Ἀριστοφάνης Λημνίαις; & mox deinde, Ἔριφος Μελιβοίᾳ. Alia ratio est, ubi eiusdem *Strattidis* rursus aliud testimonium citatur ex *Macedonibus*: nam ibi recte ἐν δὲ Μακεδόσιν scribitur. Iam in isto ex *Atalanta* testimonio, cum ἀκροκώλιον δραχμῆς υἱὸν vulgo legeretur, monuit Casaubonus: »Dalec. *o fili.* Immo vero »legendum ὕειον aut ὕιον. *Pedes porcinos* intelligit, aut »simile quid. Vocem ἀκροκώλιον exposuimus libro tertio, »cap. 15.« — Vide not. ad II. 63. e. Vulgatum h. l. tenet ms. *A.* In *Epit.* autem omissum istud testimonium. Pro υἱὸν vero ut ὕειον scriberemus & sententia & metrum monebat. Fragmentum ex eiusdem *Strattidis Macedonibus*, ὑπογάστρια θ' ἡδέα θύννων, videtur metri esse anapaestici.

In *Eriphi* ex *Meliboea* verf. 1. cum Ταῦτα γὰρ οἱ πένητες legeretur, nihil mutavit ms. *A.* Epitoma autem, omissis tribus prioribus vocibus, sic habet, Πένητες οὐκ ἔχοντες. Ubi Casaubono obtemperavi monenti: »Scribe, Ταῦθ' οἱ πένητες.« — Praestabat fortasse, quod sub contextu posuimus, Τάδε γὰρ πένητες. *Verf.* 3. Pro οὐδὲ γόγγρου, quod erat editum, recte οὐδὲ γόγγρον dedit codex ms. uterque. *Verf.* 4. οὐδὲ μακρὰν ὑπερορᾷν θεοὺς erat in ed. Ven. & Baf. Et sic ms. *A.* Dein quum μακρὰς edidisset Casaubonus, monuit idem in Animadverff. »μάκαρας esse scribendum.« Recte: & sic plane scribitur in *Epit.* quod coniecturâ etiam prae-

ceperat DALECAMPIUS, *ne Deos quidem beatos*, vertens. Eosdem versus ex Athenaei Epitoma recte expressos dedit Eustath. ad Od. μ'. pag. 486, 37 sq.

Θεόπομπος ἐν Καλλαίσχρῳ. » Meminit Pollux libro IX. » [sect. 59.] Sed locus ibi depravatus, ita restituatur: Τὰ » δὲ στατῆρος ἄξια, στατηρίδια φαίης ἂν, ὡς Θεόπομπος » ἐν Καλλαίσχρῳ, Οὔ φησιν εἶναι τῶν ἑταιρῶν τὰς μέσας » στατηριδίας. Notabis typum nominum in ιδιος, pro » ιαιος: qua de re plura alibi notamus. « CASAUBONUS.

f ἐπὶ ἰχθύων μὲν ὑπογάστριον λέγουσι, σπανίως δὲ ἐπὶ χοίρων, καὶ τῶν ἄλλων ζώων. Particulam μὲν, quae deerat vulgo, adieci praeeunte ms. *Ep*. Quod vero ait auctor, *abdomen porci aut aliorum* quadrupedum *animantium* non solere graece ὑπογάστριον dici: nempe in his κοιλίαν dicere amant, ut III. 94. c. d. aut ἠτριαίαν. Sic ἠτριαία δέλφακος, III. 96. c. ubi vide notata. Sed & θύννου ἠτριαίας dictas reperimus, I. 4. c.

Ex *ANTIPHANIS* ecloga, quae sequitur, nonnisi pauca verba sic excerpsit Epitomator: Καὶ Ἀντιφάνης· ὦ ψώνηκε μεγαλείως ταῖς κάκιστ' ἀπολουμέναις ὑπογάστρι' ἐλθών. Sicut a nobis editi sunt poëtae versiculi, sic ante nos editi legebantur: nisi quod ἀπολέσαι ex ms. *A*. recepi, a Casaub. quoque commendatum, pro ἀπολέσει: γεννικῶς autem ex Casaub. emendatione, quam flagitabat metrum. Ad *vers*. 3. adnotavit CASAUBONUS: » Suspecta vox ἐλθών. « Tum scribi iussit: » ἀπολέσαι, *per-* » *dat*: omnino non ἀπολέσει. Est imprecantis oratio. « Verba *versus* 4. in Animadv. sic citavit idem CASAUBONUS, quasi γεννικῶς legeretur: (quae scriptura nonnisi deinde in ed. Cas. 2. & 3. recepta est, cum antea γενικῶς fuisset editum:) tum ait: » Malim γεννικήν. πλευρὰ γεν- » νικὴ, *latus vaegrande*: suis, puta, aut alius victimae. Sic » γεννικὸν κρέας apud Aristophanem. « —— Vide Comici Equit. 457. At suspicari licet, longe aliud istis verbis dicere ludentem poëtam voluisse atque id de quo cogitaverat doctissimus Animadversor. Vide ne ὑπογάστριον id nunc dixerit Antiphanes, quod infra abdomen est.

a Ἄλεξις δὲ - - τὴν κεφαλὴν τοῦ θύννου ἐπαινῶν. Verbum ἐπαινεῖν non ita hic accipiendum, ut si quid *tamquam praecipuum* prae caeteris *laudamus*: sed quemadmodum latine nonnumquam *laudare* dicimus, pro *commemorare*; *sigillatim*, *nominatim commemorare*. Certe in *ALEXI-*

DIS verbis, quae hîc adferuntur, *caput thynni*, ut cibum a mediocriter bonum, *sigillatim* quidem *commemoratum* video, neutiquam vero *prae caeteris laudatum*. Quos φρυκτοὺς dicit *verſ.* 3. de his confer VI. 227. c. & Animadv. T. III. pag. 313. *Verſu* 4. quum misere claudicet metrum,

Οὗτος πρότερον κεφαλὴν εἰ λάβοι θύννου:

monuit CASAUBONUS: »Metro consulamus, si sententiae »minus licet:

»Οὗτος δὲ κεφαλὴν πρότερον εἰ θύννου λάβοι.

»Et, *sequente verſu*, ἐνόμιζεν cum Epitoma; non ἐνό»μιζον.« — In *quarto verſu* nil mutant mssti, nisi quod perperam λάβῃ habet ms. *Ep.* Nimis vero a librorum scriptura recedit senarius a Casaubono concinnatus, quam ut in contextum recipere auderem. ἐνόμιζεν *verſ.* 5. non modo *Epit.* sed & membr. *A.* dederunt: cui scripturae consentaneum erat, ut quartus & quintus versus diversae personae, atque tres priores, tribuendi essent: quo facto, sententia satis commoda constare verbis videtur. ἐγχέλεια nunc recte scriptum in editionibus omnibus, licet ἐγχέλια rursus habeant libri mssti: de quo vocabulo iam saepius diximus.

Ἀριστοφῶν ἐν Πειρίθῳ. »In ARISTOPHONTIS versibus »ex *Pirithoo* iocus est lepidus in voce κλεῖδες: quae & b »*frustum aliquod thunni* significat, &, quod omnes sciunt, »*claves*. Porro Graecis veteribus *duo clavium genera* erant »in usu; *communium*, & *Laconicarum*; quae etiam καλυ»πταὶ dicebantur, ut scribunt Poëtae Interpretes ad illa »verba, [Iliad. ξ'. 167.] πυκινὰς δὲ θύρας σταθμοῖσιν »ἐπῆρσε [κληῖδι κρυπτῇ.] Multa nos alibi [ad Aeneam »Tacticum] de Clavibus veterum, ad lucem auctorum »antiquorum. Oppositum καλυπτοῦ, sive *occulti*, est τὸ »ὀπτὸν, *quod cerni potest*: nam ὀπτὸν utrumque significat, »& *assatum*, & *visibile*. Vide libro sequente, capite quar»to. [VIII. 338. b. c.] Ex his intelliguntur lepidissimi »*versiculi* ARISTOPHONTIS:

»A. Καὶ μὴν διέφθαρταί γε τοὖψον παντελῶς.
»Κλεῖδες μὲν ὀπταὶ δύο παρεσκευασμέναι.
»B. Αἷς τὰς θύρας κλείουσι; A. Θύννου μὲν οὖν.
»B. Σεμνὸν τὸ βρῶμα. A. Καὶ τρίτη Λακωνική.

»Falsus est Dalecampius, qui penultimam vocem emen»dabat, scribebatque τρίγλη Λακωνική. Nam, ut diximus, »*clavis Laconica*, alio nomine καλυπτὴ appellata, oppo-

b » nitur ταῖς θυνὶν ὀπταῖς. « CASAUBONUS. — Parum ad id quod agitur interest, sed tamen notandum, non tam καλυπτὰς, (ut ait Casaubonus) quam κρυπτὰς dici solitas *claves Laconicas*. Vide Suidam in Λακωνικαὶ κλεῖδες, &c, quem is citat, Aristophanem in Thesmophor. vs. 421 sqq. Adde Salmas. Exercit. Plin. p. 651 sq. Küstero etiam laudatum. De κλειδίοις, id est, *iugulis thynnorum vel orcynorum*, separatim saliri solitis, conf. p. 315. d. & VIII. 357. a. Graecum nomen tenens Plinius, *clidium* vocat, lib. IX. cap. 15. sect. 18.

AD CAP. LXVI.

τῷ Ποσειδῶνί φησι θύννον θύεσθαι. *Neptuno sacrificari thynnum.* Vide supra pag. 297. e. & conf. Aelian. Nat. Anim. XV. 6.

Ἡρακλέων δ' ὁ Ἐφέσιος τὸν ὄρκυνόν φησι λέγειν τοὺς Ἀττικούς. » Vir doctus [corrigit,] τὸν θύννον ὄρκυνόν φησι λέγειν: neque video quae sit sententia editae » lectionis; licet non aliter in msstis. « CASAUBONUS. — ὅρκυνον, aspiratâ primâ vocali, scribitur & hic & paulo post in ed. Ven. & Bas. cum ms. *A.* ὄρκυνον edidit Casaub. cum ms. *Ep.* Confer supra ad pag. 301. f. Infra, pag. 315. c. in ὄρκυνον consentire videntur omnes. ὅρκυνος editur apud Hesych. in voce: sed alibi apud eumdem leni spiritu; vide eum in Θύννον, & in Κασσύας. *Orcynus* absque aspiratione constanter vocatur apud Plinium: & sic ὄρκυνος apud Aelianum & Oppianum editur. Caeterum *Archestratum* supra audivimus dicentem, θύννον, ὃν καλέουσι ὄρκυν vel ὄρκυνον. Moxque rursus ex *Sostrato* adfert Noster, θύννον τὸν ἔτι μείζονα, ὄρκυνον καλεῖσθαι. Sed vice versa apud Hesychium in Θύννον scribitur: Θύννον, τὸν ὄρκινον (rectius ὄρκυνον) λέγουσι· τὴν δὲ πηλαμύδα, θυννίδα: quasi ὄρκυνος & πηλαμὺς notiora & magis usu trita fuerint vocabula, de quibus monuissent Grammatici, pro eo qui aliis ὄρκυνος erat, alios θύννον dixisse; & pro πηλαμὺς, alios dixisse θυννίς. Et sic quidem, quod ad hoc proximum spectat, mox Athenaeus etiam ait, SOSTRATUM tradidisse, τὴν πηλαμύδα θυννίδα καλεῖσθαι. Ibi, pro πηλαμίδα, quod editum erat, rursus πηλαμύδα recte scriptum in ms. *Ep.* nec dubito quin pariter in ms. *A.* quemadmodum constanter aliàs. De qua scriptu-

ra diserte etiam Hesychius monuit: Πηλαμὺς, διὰ τοῦ υ. ἰχθὺς ἐν Πόντῳ.

Aeschyli testimonium prius (utpote desperatum, c puto) praetermisit Epitomae auctor. Quale editum inveni, tale equidem repetii: nisi quod comma, quod in ed. Bas. & Cas. post λέγω positum erat, post μυδροὺς transtuli. Nam κἀπιχαλκεύειν λέγω recte ab editoribus positum putavi, pro κἀπιχαλκεύει λέγων, quod est in membranis. Postrema etiam vox, pro ἂν λυδὸς, quod habent membranae, recte haud dubie ἄναυδος edita erat; sed ea quidem posteriori versui ita adiecta, quasi pars esset eiusdem versus. Ista igitur verba in hunc modum interpretatus erat Dalecampius: *Malleos sumere hunc, ac cudere iubeo ignitas aeris massas; qui, velut thynnus, olim absque suspiriis, tacitus superbiebat.* Ad verba, *velut thynnus*, adnotavit idem Dalecamp: »Videtur hoc »tamquam proverbio dici in fastuosos & arrogantes, qua»si eo sit ingenio thynnus.« — Casaubonus, sive his contentus, sive meliora dare desperans, absque animadversione transmisit hunc locum. *Cornel. de* Pauw, in Notis ad Aeschyli Fragmenta, pag. 1108. »Aut post θύννος ὡς (inquit) aliquid deest, & scribendum:

»μύδρους, ὃς ἀστενακτὶ θύννος ὡς . . .
»ἄναυδος ηὔχετο:

»aut traiectis modo voculis legendum,

»μύδρους, ὃς ἀστενακτὶ θύννος ηὔχετο
»ἄναυδος ὥς.« —

Toupius, in Epistola Critica, pag. 112. sic scribendum & numeris suis restituendum locum censuit:

» — — Ἀστενακτὶ θύννος ὣς ἠμύχετο
»ἄναυδος. — — —

»*Lacerabatur, idque sine gemitu, velut thynnus. As mute as a* »*fish.* Notandum autem (inquit) illud ἠμύχετο: quod an»tiquum & neutiquam obvium est. Agnoscit peroppor»tune Hesychius: Ἀμύχεσθαι· τὸ ξέειν τὰς σάρκας τοῖς »ὄνυξιν.« — Sic ille. Ubi minime quidem per se displicet verbum ἠμύχετο: ac poterat, *qui nullo emisso gemitu lacerari se patitur*, is percommode cum *orcyno* vel *thynno* pisce conferri, qui (ut Aelianus tradit, Nat. Anim. I. 40.) si hamo captus sit, dicitur ultro lacerare os suum, & vulnus magis magisque dilatare, donec exspuere hamum queat. Sed velim docuisset nos vir κριτικώτατος, quo me-

e tro decurrat versus ille,

μύδρους, ὃς ἀστενακτὶ θύννος ὣς ἠμύχετο.

Nam, cum senarius esse iambicus debeat, septem habet pedes. Quae quidem difficultas ita levari fortasse possit, ut dicamus, vocabulum μύδρους, quod apud ipsum poëtam e superioribus verbis subintelligebatur, sententiae caussa adiectum esse a Grammatico, sed ita ut extra versum positum debeat intelligi. Deinde vero videndum, an μυ syllaba in ἠμύχετο potuerit produci.

Pergit auctor: Καὶ ἀλλαχοῦ· id est, *Et alibi ait idem Aeschylus:*

Οὗτος καὶ ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην.

Ibi Casaubonus sua auctoritate sic ediderat: καὶ ἀλλαχοῦ οὕτως, καὶ ὄμμα παραβαλὼν &c. ubi versus in hunc modum erat concipiendus:

——— καὶ ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην.

At nulla caussa fuerat, cur a membranarum scriptura οὗτος, quam eamdem & ed. Ven. & Bas. tenebant, discederetur. Turbaverat puto Casaubonum, quod in ed. Bas. prave distincta erant verba in hunc modum: καὶ ἀλλαχοῦ οὗτος, καὶ ὄμμα &c. fortasse etiam quod vocem οὗτος non adposuisset Epitomator. Sed, hunc quidem multa alia suo arbitratu omisisse, satis novimus. Verbi caussa, hoc ipso loco, omisso prorsus superiori Aeschyli testimonio, subito sic incipit: Ὄμμα παραβαλὼν θύννου δίκην φησὶν Αἰσχύλος· ὡς τοῦ θύννου &c. Recte vero & opportune vocabulum ὄμμα tenuit idem Breviator, pro quo perperam ὄνομα scribitur in ms. *A.* Quibus in verbis non erat cur haereret *Corn.* PAUW, loco modo citato, quaereretque an fortasse σκαιὸν ὄμμα παραβαλὼν scriptum oportuerit. Immo qui *laevo oculo* (quod de thynnis perhibebatur, coll. p. 301. e.) *minus acute videt*, is *dextrum* potius in eam partem, qua cernere aliquid cupit, *detorquebit*. Confer Eustath. ad Iliad. ξ'. pag. 889 sub fin.

Μένανδρος, Ἁλιεῦσι·

Καὶ θάλαττα βορβορώδης ἣ τρέφει θύννον μέγαν.

Ista omnia non modo Epitomae auctor omisit, sed & Natalis Comes in Latina versione plenioris operis. Audacius vero hic, quam pro more, egit CASAUBONUS: nam quum poëtae nomen & in editionibus superioribus & im msstis (in vetustis certe membr. *A.*) desideraretur, a DALECAMPIO autem in versione ex coniectura supple-

tum esset: »*Menander in Piscatoribus*:« ipse in Graeco contextu nomen Μένανδρος tam fidenter posuit, quasi omnibus in libris fuisset repertum, neque opus esset ut de hoc loco quidquam, in Animadversionibus saltem, moneretur. In ed. Ven. & Bas. *asterisco* notatus erat locus: in ms. *A*. vero absque lacunae indicio deest nomen; ut suspicari liceat plura etiam quaedam verba fortasse hîc intercidisse. Iam quod ad poëtae nomen adtinet, quum neminem alium Comicum, qui Ἁλιέας docuerit, praeter *Menandrum* norimus; perquam probabilis utique erat coniectura, MENANDRI nomen hic suppleri debere; sed coniectura tamen. Ad verba poëtae quod adtinet, cum vulgo sic scriberetur,

καὶ θάλασσα καὶ βορβορώδης &c.

imperite ista ad metrum sic concinnanda indicaverat CLERICUS, in Menandri Fragm. pag. 12.

— Θάλασσα
καὶ βορβορώδης ἣ τρέφει θύννον μέγαν.

Quem merito reprehendens BENTLEI, in Emend. p. 7 sq. monuit, servatâ priori καὶ particulâ, sed abiectâ alterâ, quae nec ad sententiam nec ad metrum apta sit, rotundissimum prodire trochaicum,

καὶ θάλασσα βορβορώδης, ἣ τρέφει θύννον μέγαν.

Quod sequitur, Καὶ παρὰ Σώφρονι ὁ θυννοθήρας ἐστὶ, id refertur ad unum e *SOPHRONIS Mimis*, in quo non modo mentio fiebat τοῦ θυννοθήρα, *venatoris thynnorum*; sed cui mimo illud ipsum etiam nomen pro titulo inscriptum erat: cuius mimi & Noster meminit, pag. 306. d. & alii auctores, veluti Aelian. Nat. Anim. XV. 6. & Etymologus pag. 572, 42. Iam quae continuo apud Nostrum sequuntur, Οὓς ἔνιοι θύννους καλοῦσιν, Ἀθηναῖοι δὲ θυννίδας: ea nimis utique abrupte posita videntur. Malles saltem Οὓς δ' ἔνιοι, & deinde, τούτους (vel ταύτας) Ἀθηναῖοι θυννίδας. Suspicari vero etiam licebat, intercidisse alicuius Grammatici aliusve auctoris nomen, cuius illa verba fuissent. Sic, verbi gratia, apud Etymologum adnotatur: Θυννίδες, αἱ νῦν θύννοι. Item: Θύννος, ὅπερ ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ καλεῖται θύννα. Sed aliò hîc nos ducit Epitomae auctor, nisi ipse nimis properanter hunc locum excerpsit. Is quidem post superiora verba, ὡς Ἀριστοτέλης εἴρηκεν, sic pergit: Φησὶ Σώφρων· οὓς ἔνιοι θύννους καλοῦσιν, Ἀθηναῖοι δὲ θυννίδας. Ex quo, quoniam titulum li-

brorum consulto omittere idem consuevit, nascitur suspicio, sic eum in suo exemplari legisse, Καὶ παρὰ Σώφρονι ἐν Θυννοθήρᾳ ἐστίν: id est, *Et apud Sophronem in Thynnothera leguntur ista*, Οὓς ἔνιοι &c.

AD CAP. LXVII.

d Quae de *thynnide* ex ARISTOTELE Athenaeus priori loco adfert verba, ea leguntur in Hist. Anim. V. 9. hoc discrimine, quod ibi pro ἀθέρα, quod habent Athenaei libri, ἀφαρέα scribitur: quod vocabulum Editor Basileensis ex Aristotelis libris editis in Athenaei exemplum transferre non dubitavit; Casaubonus vero istud, quod Athenaei libri omnes exhibebant, postliminio restituit. Quo spectat eiusdem CASAUBONI animadversio haec: » τῷ ἔχειν ὑπὸ τῇ γαστρὶ πτερύγιον ὃ καλεῖσθαι ἀθέρα. » Scimus & nos, apud Aristotelem Historiarum libro se» cundo [libro quinto *scribere voluerat*] capite nono legi » ἀφαρέα, non autem ἀθέρα: confirmante etiam Hesychio, » cuius verba: Ἀφαρεὺς, τοῦ θήλεος θύννου τὸ ὑπὸ τῇ γα» στρὶ πτερύγιον. Nihilo minus tamen stabilitam consensu » omnium exemplarium lectionem repudiare non potui» mus; cum accederet praesertim Breviatoris auctoritas, » qui diserte scribit ἀθέρα. Non igitur scripsisse aliter Athe» naeum, sed in Aristotele aliter legisse existimamus. Sa» ne vox ἀθὴρ non inepte *pinnulam*, de qua loquitur phi» losophus, significaverit: quo facilius verae lectionis sub» dititia haec locum invasit & occupavit.« — Apud Aristotelem l. c. non urgeam quod diversam paulo scripturam, ἀφορέα, habet vetustissimus codex Aristotelis Venetus, (hodie Parisiensis) teste CAMUS in *Notices des Manuscrits de la Biblioth. Nationale*, T. V. pag. 457. cui lectioni vicinam ἀφορέον in B. Rhenani codice adnotatam Schneiderus repererat. Antiquam utique in Philosophi libris scripturam fuisse ἀφαρέα, Hesychii testimonium satis evincit. Illud intelligi velim, potuisse fortasse eam pinnam, de qua agitur, perinde & ἀφαρέα & ἀθέρα nominari: & potuisse Aristotelem pro vocabulo ἀφαρέα, quod nunc praedicto loco legitur, in alia scriptorum suorum parte alterum vocabulum ἀθέρα ponere. Iam si, quae continuo sequuntur Athenaei verba cum hisce conferas, probabile fit, haec superiora non ex libro quinto

Historiarum, sed ex alio quodam Philosophi scripto pro- d
lata esse. Nam quum continuo sic pergat auctor, Ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζώων Μορίων, satis indicat, superiora verba ex *alio Aristotelis libro* ducta esse. Atqui, quem librum hoc titulo, περὶ Ζώων Μορίων, designare solet, is ipse est *Liber quintus Historiarum Animalium*, in cuius libri capite undecimo leguntur ipsa illa verba, quae deinde adponuntur. Et legebatur hîc quidem in ed. Ven. & Bas. nude Ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζώων: quo titulo rursus aliud insigniri solere opus vidimus in Animadv. ad p. 281. f. Sed Μορίων recte adiectum in ed. Casaub. »Scripsimus (inquit CASAUBONUS) auctoribus libris omnibus, ἐν δὲ τῷ Περὶ Ζώων Μορίων, cum Epitoma: licet non nescire»mus, locum indicari qui extat Historiarum lib. V. cap. »XI.« — Sic quidem hîc & noster ms. *Ep.* habet, & vetus ms. *A.* ubi illud tamen singulare, quod cum aliàs ἐν πέμπτῳ περὶ Ζώων Μορίων, vel brevius quodammodo, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, citari apud Nostrum ille liber soleat, (de quo cum saepe aliàs, tum ad VII. 286. c. diximus) nunc numerale nomen πέμπτῳ desideretur. Sed potuit brevis nota ε'. qua in veteribus libris nomen illud indicabatur, facile intercidere. Paulo post (pag. 304. c.) alio errore ἐν δευτέρῳ Ζώων Μορίων, pro ἐν πέμπτῳ, in eisdem vetustis libris scriptum videbimus. In verbis Philosophi ex illo loco hîc citatis, restituimus ex ed. Ven. consentientibus msstis verbum γίνεσθαι, quod praeter necessitatem in γίνεται ex Aristotele mutaverat Editor Basileensis.

Κρατῖνος δ' ἐν Πλούτοις φησίν·

Ἐγὼ γάρ εἰμι θυννὶς ἢ μελαίνας ἢ &c.

Quum veluti soluta oratio vulgo scripta essent ista verba, monuit CASAUBONUS in Animadv.: »In *CRATINI* ver»bis duo insunt integri senarii iambici.« — *Posteriorem versum* iam supra (pag. 299. b.) citatum vidimus. *Priori versu*, quid sit μελαίνας, non liquet. *Maena* legebat Dalecampius; μελάνουρος Villebr. cum Adamo. Equidem μέλανδρυς malebam. Vocatur autem μέλανδρυς *maxima quaedam species thynnorum*, ut docet Pamphilus apud Nostrum, III. 121. b.

Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ Περὶ Ἰχθύων, ἀγελαῖον καὶ ἐκτοπιστικὸν &c. » Etsi liber ille, *De Piscibus*, ad nos non »pervenit, agnoscet tamen philosophi verbum, qui fue-

...criptis paullo verſatior. Nam initio Hiſto-
... caeteras animalium differentias haec poni-
... μὲν ἐπιδημητικὰ, καὶ τῶν ἀγελαίων, καὶ
...ῶν· τὰ δὲ ἐκτοπιστικά.« CASAUBONUS. —
...nim. lib. I. cap. 1.
...τος δ' ὁ κίμβιξ. Ad editam olim ſcripturam
...otavit CASAUBONUS: »Pro κίμβιξ. Literae
...im permutantur. Notum quis dicatur κίμβιξ
...otelem in Ethicis, qui vitium hoc inter ſpe-
...υθεριότητος ſtatuit. Aliter paulo hic uſurpatur
...ato, qui *in rebus nihili tantum ſtudii poſuit.* Gram-
...plicant ῥυπαρὸς καὶ μικρολόγος. In Epit. ſcri-
...ύμβιος. Nec multo aliter Heſychius: Κύμβιτον,
...μικρολόγου ἔλαττον.« CASAUBONUS. — Noſtri
...tam vetus Venetus, quam ms. *Ep.* perſpicue
...ίμβιξ dedere: quod vocabulum ſigillatim uri-
...*ſordide avaro* uſurpatur. Suidas: Κίμβιξ, ὁ λίαν
...ος περὶ τὰ χρήματα. Conf. Heſych. ad Odyſſ. ρ'.
..., 16 & 20. & (quem laudat doctus Heſychii Edi-
...vocem Κιμβία) Hemſterhuſ. ad Ariſtoph. Plut. p.
.... Eſt quidem interpretatio quaedam magis gene-
.... Photii Lexico msto, ab eodem Heſychii Editore
... prolata: Κίμβικας, καὶ Κικκάβους, τοὺς αἰσχρούς.
...dendum, ne decurtata ſit poſtrema vox ex αἰσχρο-
...τς: quae duo vocabula iunxit Chamaeleon apud No-
...1, lib. XIV. pag. 656. d. de Simonide loquens, Ὄντως
... ὡς ἀληθῶς κίμβιξ ὁ Σιμωνίδης καὶ αἰσχροκερδής. Sed
...archeſtrato uſurpatum idem vocabulum, recte de di-
...o genere μικρολογίας, id eſt, *minutae diligentiae* inter-
...tatus eſt Caſaubonus. Perperam loco nominis Ἀρχέ-
...ατος h. l. Ἀρχέλαος ſcribitur in noſtro ms. *Ep.*

In *ARCHESTRATI verſ.* 1. adparet, θύννων eamdem
...ci quae aliàs θυννίς. Sic rurſus paulo poſt utitur Anti-
...hanes in Ecloga ex Curide verſ. 4. (pag. 304. a.) & Hip-
...onax, pag. 304. b. Cum quibus conferendum quod ex
Etymologico M. p. 459. ſupra retulimus: ὄνομα - - θύν-
νος· ὅπερ ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ καλεῖται θύννα. Quod ait
οὐραῖον, eſt *cauda*, vel, ut commode DALECAMPIUS in-
terpretatus eſt, *pulpamentum caudae proximum.* Vide pag.
277. b. & 294. c. Graecum nomen Plinius tenuit lib.
XXXII. ſect. 54 extr. *uraea cybia* nominans. Conf. Anim-
adv. ad L. 4. b. T. I. pag. 51. *Verſ.* 2. ἧς μητρόπολις Βυ-

ζάντιον ἐστὶν. Conf. III. 116. b. *Verf.* 4. Pro μόνον, contra quam fert metrum, μοῦνον fcribitur in utroque cod. msto.

In conftituendo *fexto & feptimo verfu* quam rationem potiffimum fequerer, vix mecum decernere potui. Ii verfus in hunc modum editi leguntur:

Κἂν ξηρὰν ἐθέλῃς (perperam ἐθέλεις ed. Ven. & Baf.)
ἔσθειν, γενναῖα πέλοντας,
ἀθανάτοισι θεοῖσι φυὴν καὶ εἶδος ὅμοια.

Ad quae verba, haec adnotaverat doctiffimus GESNERUS, de Aquatil. pag. 974. »Κἂν ξηρὰν, fcil. τὴν θυννίδα ξηρὰν »καὶ ἄνευ ἅλμης. Tum γενναῖα, & ὅμοια, fcil. τὰ »τεμάχη. Denique (*verf.* 8.) ἀπόλωλεν ἐκείνη: nempe ἡ »θυννὶς, ἢ ἡ φυή.« — Deinde vero monuit CASAUBONUS: »Scribendum γενναῖαι πέλοντας, ut dicebamus »in lectionibus Theocriteis. Ita legit Euftathius quoque.« — Nec vero folus Euftathius ita legit, in Comment. ad Odyff. μ'. pag. 486, 39. ubi verba ifta fic citat: Θυννίδα κἂν ξηρὰν ἐθέλῃς ἐσθίειν, γενναῖαι πέλονται, ἀθανάτοισι θεοῖσι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοῖαι: verum (quod non inobfervatum praeterire Cafaubonus debebat) eodem prorfus modo fcribitur in *Epitoma*; nifi quod ibi vocabulum Θυννίδος initio abeft, quippe ex fuperioribus verfibus fubintellectum. At eodem modo fcribitur etiam in vetuftis membr. *A*. Ubi illud quidem ftatim fatis adparebat, pro ἐσθίειν recte ab Editoribus ἔσθειν effe pofitum. Tum vero neminem magnopere turbare debebat, quod, licet ξηρὰν in fing. fit pofitum, tamen γενναῖαι & ὁμοῖαι in plurali numero ponantur; qualia multa fibi fuo quodam iure fumunt poëtae: fed iftud tamen parum congruum videri debebat, quod mox rurfus fequatur fingularis numerus ἐκείνη: nifi forte cum Gesnero ἐκείνη ἡ φυὴ intelligi potuerit. At hoc potiffimum incommodi habebat ifta librorum fcriptura, (de quo etiam Gesnerus l. c. monuerat,) quod in verfu hexametro,

Κἂν ξηρὰν ἐθέλῃς ἔσθειν, γενναῖαι πέλονται,

penultimam vocem γενναῖαι neutiquam admittere videbatur metri ratio, ob ultimam fyllabam αι fequente confonâ productam. Atque hoc eft (fi recte accepi) de quo Cafaubonus ait fe monuiffe in Lectionibus Theocriteis. Nempe nusquam quidem (quod obfervaverim) in Theocriteis Lectionibus figillatim huius verfus Archeftratei men-

e tionem fecit: verumtamen capite XVIII illius libelli ex professo id egerat vir doctissimus, ut ostenderet, apud poëtas Graecos *diphthongos αι & οι in fine vocum*, non modo ubi proxima vox a vocali incipit, verum etiam *sequente consona*, nonnumquam *corripi*. In quo quum suffragati sint Casaubono alii doctissimi viri, ex professo istam sententiam impugnavit *Bentleius* in Animadv. ad Callimachi Hymnum in Iovem p. 4 sq. ubi excussis expensisque omnibus atque singulis poëtarum locis, ad quos vel Casaubonus vel Salmasius provocaverant, ostendere conatus est, in plerisque ex illis locis manifeste mendosam esse lectionem, ex corruptis codicibus ductam, in reliquis autem etiam atque etiam suspectam esse scripturam. Qua in controversia non praesumens ego arbitri agere personam, codicum msstorum scripturam, a Casaubono commendatam, ea lege hic exhibui, ut eius veritatem non praestarem. Caeterum parum abest, quin GESNERI in hoc loco constituendo rationem praeferam: quam & eamdem Villebrunius secutus est, nisi quod ille praeter necessitatem κἂν ξηρὰν in καὶ ξηρ' ἂν mutatum voluit. Idem Villebrunius testatur, se scripturam γενναῖα in msstis Parisiensibus reperisse; an in eisdem ὅμοια etiam vel ὁμοῖα scriptum sit, non declaravit: caeterum facile equidem credo, veterem scripturam a iuniore aliquo librario ista ratione esse refictam.

f *ANTIPHANIS* ecloga ex *Paederasta*, quum veluti soluta oratio scripta vulgo esset, adnotaverat CASAUBONUS: » De *Antiphanis* verbis e *Paederaste* iambicos senarios nul» lo negotio confeceris. « — Multo vero rectius KOPPIERS monuit, in Observ. Philolog. pag. 51 sq. » Verba » sincere scripta, sed sic disponenda, ut duos efficiant le» gitimos *trochaicos* tetramentos catalecticos. « — Eorum versuum utrumque nos pro more in duo hemistichia divisimus. Vocabulum Θυννάδος, tamquam a recto casu ἡ Θυννὰς formatum, tenet ms. *A.* cum editis: in ms. *Epit.* vero, in contextu quidem Θυννίδος scribitur, sed α superscriptum indicat alteram scripturam Θυννάδος.

Quae sequitur eiusdem *ANTIPHANIS* ex *Curide* ecloga, haud illepida ea esse videtur, si modo de vera lectione certius constaret. Adponamus eam statim qualis vulgo edita legebatur:

— Ὁ μὲν ὑγρῷ τρεφόμενος

Θαλάττιον μὲν οὗτος οὐδὲν ἐσθίει.

Sic duo priores versus editi leguntur in ed. Ven. & Bas. Pro quibus in ed. Cas. tamquam unus primus versus ponuntur haec verba:

Ὁ μὲν ἀγρῷ τρεφόμενος θαλάττιον οὗτος οὐδὲν ἐσθίει.

Tum omnes editiones sic pergunt:

Πρὶν τῶν παρὰ γῆν γόγγρόν τιν' ἢ νάρκην τινα, a
Ἢ θύννης τὰ πρὸς τῇ ποίᾳ τὰ κάτωθεν λέγω,
Τούτους φάγοις ἄν. τοὺς γὰρ ἄλλους νενόμικα
Ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς. τὸ δ' ἵνα ἐσθίεις
Τουτὶ κακὸν ὦτα * πλοῖα Κωπαΐδας λέγεις,
Ἀγρίως γε. παρὰ λίμνην γὰρ γεωργῶν τυγχάνω,
Τὰ δ' ἐγχέλια γράφομαι λειποταξίου.
Κομιδῇ γὰρ οὐκ ἦν οὐδαμοῦ.

Quem ad locum Casaubonus in Animadv. nihil nec de librorum scriptura nec de verborum sententia adnotans, nude haec monuit: » Scribe & distingue sic:

» — Ὁ μὲν ἀγρῷ τρεφόμενος
» Ὄψον θαλάττιον οὗτος οὐδὲν ἐσθίει,
» Πλὴν τῶν παρὰ γῆν. γόγγρον τιν' ἢ νάρκην τιν', ἢ
» Θύννης τὰ πρὸς τῇ ποίᾳ. τὰ κάτωθεν λέγω.
» Τούτους φάγοις ἄν; τοὺς γὰρ ἄλλους νενόμικα
» Ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς. τάδε δὲ μῶν ἐσθίεις;
» Τουτὶ κακόνωτα; ποῖα; Κωπαΐδας λέγεις. « —

Dalecampius, quum Athenaei verba huic eclogae subiecta, Τούτων τῶν ἰαμβείων &c. sic esset interpretatus, quasi monuisset Athenaeus, *e diversis fabulis citari istos versus;* tres diversas eclogas esse statuit, inter se non connexas; quarum prima terminaretur in verbis ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς; altera in istis, γεωργῶν τυγχάνω. Villebrunius, recte cum Casaubono unam cohaerentem eclogam statuens, nihil in verbis, qualia edita erant, mutare se ait, nisi quod pro ὦτα (*vers.* 7.) ὦ τὰν legat, & ποῖα pro πλοῖα. Quo facto omnia perspicua esse ait; induci autem *tres inter sese colloquentes personas.* Versio eius haec est: » A. *Cet homme nourri a la campagne, préfere à tout aliment* » *tiré de la mer, un congre pris sur la côte, ou une torpille,* » *ou un morceau de thynnée, coupé vers la . . .* B. *Lequel?* » A. *Je veux dire vers la queue.* B. *Voilà donc les poissons* » *dont tu manges?* C. *Oui: car je tiens les autres poissons* » *pour anthropophages.* A. *Mais, mon ami, pourquoi donc* » *manges-tu de ce méchant?* . . . . C. *De quoi veux-tu par-*

a *» ler? des anguilles de Copaïs? Eh! tu ne sais gueres ce que » tu veux dire! car je laboure ici près de ce lac; & je vais » les dénoncer comme ayant déserté; car je n'en vois absolu» ment plus dans aucun endroit.«* Nos, quo pacto & scribendos & interpretandos illos versus suspicaremur, partim in ipso contextu, sed maxime in subiectis brevibus Notis & in latina versione declaravimus. Non multum est, nec tamen nihil, quod nos iuvere mssti libri. *Secundus versus* cum in ed. Ven. & Bas. sic legeretur,

θαλάττιον μὲν οὗτος οὐδὲν ἐσθίει,

bene quidem tam quoad metrum, quam quoad sententiam, habebat: attamen incommode repetita videri debebat μὲν particula, quae iam *vers.* 1. posita erat. Eam autem particulam, sicut *vers.* 2. omisit Casaubonus, sic & ignorant ibidem nostri codices mssti. Quare ibi vocabulum ὄψον cum Casaub. supplendum censuimus. *Vers.* 3. Mendosum πρὶν tenet ms. *A.* sed recte πλὴν dedit ms. *Epit.* Reliqua contraxit Epitomator, apud quem tota ecloga sic scribitur: Ὁ μὲν ἀγρῷ τρεφόμενος θαλάττιον οὗτος οὐδὲν ἐσθίει, πλὴν τῶν παρὰ γῆν, γόγγρον τιν' ἢ νάρκην τιν' ἢ θύννης τὰ κάτωθεν. Εἶτα ἐπάγει· (nempe ὁ Ἀντιφάνης:) Τούτους φάγοις ἄν. τοὺς γὰρ αλλους νενόμικα ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς. οἷς ἐπιφέρει· Τὰ ἐγχέλια γράφομαι λειποταξίου· κομιδῆ γὰρ οὐκ ἦν οὐδαμοῦ. Ex ms. *A.* nulla ab ed. Casaub. dissensio enotata est, nisi pro τῇ ποίᾳ (vers. 4.) τῆς ποια: tum, pro τὸ δ' ἵνα ἐσθίεις, (*vers.* 6.) τὸ δ' ἵνα δ' ἐσθίης: sub quo (ut in scholio sub contextu dixi) latere videtur τὸ δεῖνα δ' ἐσθίεις. *Vers.* 7. In mendoso πλεῖα nil mutant membranae; sed pro κακὸν ὦτα, habent una voce κακόνωτα, (sic) absque lacunae vel mendae nota.

b Τούτων τῶν ἰαμβείων ἔνιά ἐστιν εὑρεῖν καὶ ἐν Ἀκεστρίᾳ καὶ ἐν Ἀγροίκῳ ἢ Βουταλίωνι. » *Acestria*, & *Rusticus* sive » *Butalion*, duo sunt eiusdem poëtae (*ANTIPHANIS*) » dramata, in quorum utroque nonnullos superiorum iam» bicorum suo iure Antiphanes usurpaverat. Hoc voluit » Athenaeus, non quod fingunt interpretes. « CASAUBONUS. — Nempe Dalecampius cum ad particulam καὶ, quae post εὑρεῖν ponitur, non attenderet, (quâ significatur, nonnullos ex istis versibus non modo in Curide Antiphanis legi, verum *etiam in aliis eiusdem poëtae fabulis repeti*) ex una superiore ecloga (ut paulo ante dixi) tres

diversas fecerat. Pergit CASAUB. »'Ακέσασθαι est, *lacera* » *vestes sarcire*: inde ἀκέστρια. *Acestriae Antiphanis* mentio » etiam est lib. IX. & lib. XIII. Pollux lib. IV. cap. XIX. » 'Ακεστρίας inscribit. Alterius fabulae multa in his libris » mentio. Nominat Pollux libro VI. «

In *HIPPONACTIS vers.* 3. quis sit *Lampsacenus eunuchus*, quem dicit poëta, non liquet mihi. In verbo κατέφαγε, quod *vers.* 4. sequitur, eclogae finem fecit Breviator. Ad mendosum σκληρὸν quod eodem versu habent editi libri, nihil ex ms. *A*. adnotatum. Satis tamen adparet, κλῆρον scriptum oportuisse: quod perspecte DALECAMPIUS viderat, *haereditatem* latine reddens. In scriptura πέτρας τ' ὀρείας (*vers.* 5.) haud dubie mendum inest: cui si quis commodiorem indicaverit medicinam, quam quae a nobis proposita est, gratias ei habebimus. Quod *vers.* 6. ait poëta, κρίθινον κόλλικα, *comedere illum hominem*: de vocabulo κόλλιξ vide Animadv. ad III. 112. f. & huc quidem spectare potissimum videtur, quod ex pluribus auctoribus Foesius in Oeconom. Hippocr. pag. 347. adnotavit, *minutum* quoddam *panis genus* isto nomine adpellari solitum.

AD CAP. LXVIII.

Ἵππουροι. 'Αριστοτέλης ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. C Quum in ed. Ven. sic scriptum esset, 'Αριστ. ἐν δευτέρῳ Ζώων, *absque* Μορίων; pro eo editor Basileensis ἐν πέμπτῳ Ζώων posuit: quam scripturam tenens CASAUBONUS, adnotavit in Animadv.: » In exaratis manu liquido scriptum offendimus ἐν δευτέρῳ ζώων μορίων: » obstinato librorum omnium & Epitomae consensu. Locus est Historiarum libro V. cap. 10. *Hippurum* alii videntur appellasse ἵππουρον: nam ita Hesychius. De ratione huius appellationis erudite Gesnerus. Sed non spondebo tibi, veris notis deprehensum esse dum nostris hominibus veterum *hippurum*. « — Et noster codex mstus uterque ἐν δεύτερῳ Ζώων Μορίων praefert: unde haud cunctanter vocem Μορίων adieci, temere ab editoribus hic, ut frequenter aliàs, omissam; etiam vocem δευτέρῳ auctori restituturus, si eam ab Athenaei manu esse, non ex veteris alicuius librarii errore invectam, iudicassem. Nam *quintum librum Historiarum Anima-*

c *lium*, e quo ducta verba sunt quae hic citantur, constanter & perfrequenter quidem ab Athenaeo *quintum librum de Partibus Animalium* nominari vidimus; (in Animadv. ad pag. 281. f. & ad pag. 286. c.) quare non aliter ab eodem, nisi ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, hîc quoque scriptum fuisse credibile est; quam scripturam restituendam esse auctori CASAUBONUS quoque in Addendis ad suarum Animadversionum pag. 330. l. 47. censuit. Quam facile in ponenda nota numerali, quae unicâ literâ olim constabat, errare potuerit librarius, nil opus est ut moneamus lectorem. Paulo ante (ad pag. 303. d.) prorsus etiam intercidisse notâm numeralem in eiusdem libri citatione observavimus. Ubicumque alterum opus, hodie deperditum, περὶ Ζώων ἢ περὶ Ἰχθύων citat Noster, ibi quidem numquam numerum libri notatum vidimus. In nomine piscis, quem Ἵππουρον vocant, nulla nec in Athenaei libris, nec in Aristotelicis, quod sciam, varietas est. Quare videndum, ne aut alius piscis sit, qui Ἔπουρος apud Hesychium vocatur, aut nomen ex vitioso aliquo codice ductum, qualia multa in Hesychii Glossis reperiuntur. Pro τῆς μυραίνης, quod in Aristotelis verbis apud Nostrum editum erat, τῆς σμυραίνης dedere ambo nostri mssti: quod perinde quidem est; sed posterior vocis forma magis frequentata fuisse Atticis, eâdemque usus esse Aristoteles videtur; apud quem quum eodem cap. x. libri V. Historiar. saepius nominetur *muraena*, primo quidem loco ἡ μύραινα editum est, deinde vero iterum iterumque ἡ σμύραινα. —— Haec scripseram, quum eo loco ubi de *muraena* ex professo agit Athenaeus noster, p. 312. c. animadverterem citari de muraena verba quaedam Aristotelis quae eodem capite x. libri V. Historiar. leguntur, ibique apud Athenaeum, prorsus quemadmodum hîc, in msstis libris & in ed. Ven. librum sic citari, ἐν δευτέρῳ Ζώων Μορίων. Ex quo haud sane improbabiliter aliquis colligat, non tam *librarii* alicuius errori, quam ipsius *Athenaei* inconstantiae ac nescio cui confusioni ortum debere illam scripturam, adeoque restitui a nobis debuisse; qui librariorum quidem errores corrigere, quoad possumus, & auctori suum restituere, non, si quid ab ipso auctore erratum turbatumve fuerit, id ut emendemus arrogare nobis debemus. Quale quid vel hîc, vel subinde etiam alibi, in longo difficilique opere audacius for-

tasse commissum si quis mihi vitio dederit; non ego me c summorum virorum auctoritate defendam, sed (quod iam aliâs professus sum) ne culpam quidem sum negaturus, nisi, quotiescumque contra librorum auctoritatem aliquid in contextu posuero, ipse continuo de illata contextui mutatione monuero Lectorem, librorumque scripturam simul cum emendatione, quae mihi necessaria fuerit visa, sub conspectum eius posuero.

κορύφαιναν καλεῖσθαι. »Ob pinnam erectam cristae mo»do, quae incipiens a capite continenter ad caudam us»que porrigitur.« DALECAMPIUS ex RONDELETO apud Gesn. pag. 423.

EPICHARMI verba ex *Hebes Nuptiis*, perfectum versum efficiunt ex eo trochaicorum genere, quod prae caeteris Epicharmus frequentavit. Primum hemistichium terminatur in ἵππου, priori parte vocis ἵππουροι. Maior pars eiusdem versus infra repetitur, pag. 319. d. Ibi καὶ ξύρυγχοι editur, quemadmodum hic quoque dedere ambo codices msti, pro κοξύρυγχοι quod hic in editis erat. Subtilius vero si agere velimus, vocalibus αι & ο in ω contractis, rectius *iota* subscriberetur, κῴξύρυγχοι.

συνεχὲς φησὶν αὐτὸν ἐξάλλεσθαι, διὸ καὶ ἀρνευτὴν ὀνομάζεσθαι. »Falsum est quod ex hoc loco persuaserunt »sibi eruditissimi homines, [Dalecampius,] *hippurum* pi»scem alio nomine ἀρνευτὴν vulgo olim esse appellatum. »Imposuit eorum diligentiae menda loci huius: nam pro »ὀνομάζεσθαι, scribendum ὀνομάζει αὐτόν. Bre»viator, καλεῖ αὐτόν. Verum est, hippurum dici Nume»nio ἀρνευτήν: at illud falsum, dicere poëtam sic eum »vulgo nominari.« CASAUBONUS. — Commode ms. *Ep.* διὸ ἀρνευτὴν αὐτὸν καλεῖ: sed ipsa *Numenii* verba omittuntur in Epit. *Mox*, λέγει δὲ οὕτως scripsi cum membr. *A.* ubi οὕτω edebatur.

ARCHESTRATI versum posteriorem,

ἄλλως τ' εὔοψον σφόδρα χωρίον ἐστὶ Κάρυστος:

prorsus in contrariam sententiam verterat Dalecampius: *cum boni alioqui obsonii Carystia regio ferax non sit.* Rectius CASAUBONUS in Animadv. »*Et aliâs piscosus admodum »locus est Carystus.*« [Malim tamen, *praestantibus piscibus abundans.*] Pergit CASAUBONUS: »Parcant nobis docti viri »manes: sed profecto & legere ut illi placitum, & inter»pretari ut ab eo factum, φωτὸς οὐ σοφοῦ ἅδε βουλά,

d » quod dixit olim sapiens. Vide caput secundum. [VII. » 276. e. & ibi Animadv.] Sic Strabo libro IV. ὀστράκια. » δ' ἔχει πάμπολλα, καὶ ἄλλως εὐοψεῖ: *abundat ostreis, & » in universum piscibus.* « — '*Carystios* thynnos laudaverat idem Archestratus, pag. 302. a.

Ἐπαίνετος δ' ἐν Ὀψαρτυτικοῖς *&c.* Inficetum utique videri debet, quod, cum paulo ante dixisset, Δωρίων δ', ἐν τῷ περὶ Ἰχθύων, κορύφαιναν καλεῖσθαί φησι τὸν ἵππουρον, iam, quasi nunc primum huius nominis mentionem faciens, subiicit: Ἐπαίνετος δὲ - - κορύφαιναν αὐτὸν φησιν ὀνομάζεσθαι. Multo commodius Breviator superiori loco statim duorum auctorum nomina iunxit, Δωρίων καὶ Ἐπαίνετος δὲ κορύφαιναν τὸν ἵππουρον καλεῖσθαι φησί. Quare, nisi fortasse aliam quamdam nominis formam adnotavit Epaenetus, quae a librariis temere in κορύφαιναν mutata sit, non dubito hic Athenaeum sic scripsisse, Καὶ Ἐπαίνετος δὲ, id est, *Atque etiam*, vel, *Sed & Epaenetus*; nempe non modo Dorion, de quo supra dictum.

AD CAP. LXIX.

e Ἵππος. Rara huius piscis mentio. Oppianus Halieut. I. 97. memorat eius in litoralibus, & arena vescentibus. Apud Hesychium habes Ἵππον, - - τὸν μέγαν θαλάσσιον ἰχθύν. Et apud eumdem, Ἱππίδιον, ἰχθύς ποιός.

Quae ex EPICHARMO adferuntur hic verba, sic vulgo olim scripta,

— — — Κοράκινον δὲ κορακοειδεῖς
πίονες, ἱππίδια λεῖα ψύχει, ἀπαλοχνυρίδες:

eorum priora videntur utique debere eadem fere esse, quibus constabat posterius hemistichium illius versus, qui ex *Hebes Nuptiis Epicharmi* citatur pag. 282. a. quem ibi eodem modo editum velim, quo ex eadem fabula repetitur infra, pag. 308. e.

[Ἧς.] μύες, ἀλφησταί τε, κορακῖνοί τε κοριοειδέες.

Nec obstat quod eadem p. 308. alius versus atque is, qui hic sequitur, isti subiicitur: nam potest hic, qui hoc loco legitur, ex fabula *Musis* ductus esse, quae erat διασκευὴ (id est, instaurata & emendata editio) *Nuptiarum Hebes*, ut docet Athenaeus, III. 110. b. Itaque nil mirum, si & versuum ordo passim mutatus est, aut alii

subinde eiecti, alii inserti sunt, & verba etiam subinde nonnihil mutata. Quare etiam accusativum quidem *κοράκινον*, cui nullus hic locus esse potuit, in nominativum *κοράκινοι* mutare non dubitavi; itemque postremi vocabuli terminationem *εῖς*, quam nec metrum, nec usus Epicharmi ferebat, haud cunctanter in *έες* mutavi: sed nec *δὲ* particulam (quae respondere praecedentibus verbis, ab Athenaeo hic non adpositis, potuerat) in *τε* mutare ausus sum, nec vocabulum *κορακοειδέες* in *κοριοειδέες* mutandum censui. Nam sicut in altera ex illis fabulis *κοριοειδεῖς* adpellavit poëta coracinos, a *pupillae colore;* sic in altera eosdem *κορακοειδεῖς* adpellare a *corvorum colore* potuit. Ac nescio an eodem pertineat, quod ipsum vocabulum *κοράκινον* vel *κοράκινοι* alio accentu h. l. notatum sit atque constanter aliàs cum apud nostrum, tum apud alios auctores. Nam quum alibi *κορακῖνος*, cum accentu in penultima scribatur, (vide VII. 308. d. e. f. & 309. a. & 287. b. & III. 121.) nunc quidem *προπαροξυτόνως* scriptum id nomen est in editis, nec diversam scripturam ex membr. *A.* (nam in Epit. prorsus deest Epicharmi testimonium) enotatam video. Quae varietas potuit quidem casu ac temere accidere: sed potuit etiam non sine ratione obtinere. Nam, quod vulgo *κορακῖνος* scribitur, id eo pertinet, quod derivare consueverint id nomen *ἀπὸ τοῦ τὰς κόρας κινεῖν*: (ut docuit Noster VII. 287. b. rursusque monet p. 309. a.) vocabula autem ex nomine & verbo composita, si activa notione accipitur verbum, accentum habent in penultima; quae ubi longa est, cum ultima sit brevis, circumflectitur. Sed ex reliqua analogia Grammatica, de qua in Animadv. ad pag. 287. b. dictum est, pro ista nominis derivatione debuerat potius *κοροκῖνος* dici, quam *κορακῖνος*. Habet autem e contrario nomen *κορακινος* eam prorsus speciem, ut ab *ὁ κόραξ, τοῦ κόρακος*, derivatum videri possit: quae derivatio etiam rei ipsi est consentanea, quum a nigro colore, qualis *corvi*, (qui color indidem latine etiam *coracinus* dictus est) perapte nomen invenire potuerit; quod & haud obscure Oppianus spectavit, Halieut. I. 133. cum ait,

— *καὶ κορακῖνον, ἐπώνυμον αἴθοπι χροιῇ.*

At nomen a *κόραξ* derivatum, analogiam si observatam velimus, *κοράκινος antepenacute* scribi proprie debuit, quamvis penultima syllaba longa esse possit. Istam autem

e derivationem hic in animo habuisse poëtam, ex adiecto κορακοειδέες intelligitur.

Altero EPICHARMI versu, quin in λιππίδια, quod est in membranis, latuerit vocabulum ἱππίδια, quod habent editi, nullum esse dubium potest: sed prima litera λ quo pertineat, haud liquet. Suspicari in promtu erat, esse ex litera Δ ortam: & species quaedam huic coniecturae inde accedebat, quod superiori versu δὲ, pro eo quod alibi τε scribitur in huiusmodi Epicharmi versibus, legebatur. Sed hoc quidem loco particulae δὲ non erat locus; nisi pro πίονες, quod praecedit, πίονα statuas scriptum oportuisse; quod ipsum tamen non admittebat metri ratio, nisi novum insuper remedium, quo fulciretur versus, adhiberes; verbi caussa, πίονα δ' ἦν (sive, Dorico Epicharmi stylo πίονα δ' ἦς,) ἱππίδια. Nunc, si teneas editam scripturam, πίονες, ἱππίδια, ultima syllaba vocis πίονὲς producta statui debebit positione, quae ex consona sigma & aspiratione, a qua incipit vox sequens, efficiatur. Iam verba illa, ἱππίδια λεῖα, ex vulgatâ scripturâ, DALECAMPIUS vertit, *equuli laeves*; adiecta adnotatione: » Absque spinis & squamis. « In quo praeeuntem habuerat GESNERUM, de Aquatil. pag. 364 med. Tum vero ista, ψύχει, ἀπαλοκουρίδες, idem interpres latine sic reddidit, *Passeres delicatae virgines*: in postremi vocabuli interpretatione haud dubie egregie falsus; nam κουρίδας apud Epicharmum & Sophronem Dorico idiomate dici *squillas*, quae communi Graecorum linguâ καρίδες, ipse Athenaeus noster diserte docuit III. 106. d. e. Quare ἀπαλοκουρίδες sunt *molles* vel *tenerae squillae*: in quo illud utique recte viderat vir doctus, in παλακουρίδες, quod vitiose in ed. Ven. & Bas. scriptum, temere primam vocalem α esse omissam. Quod vero pro ψύχει, quod est in libris, *passeres* in versione posuit, adeoque ψῆτται legendum censuit: in eo idem suo iure coniectandi haud absurda sane ratione usus est. Quem secutus Villebrunius, ait ψήχει in Graecis libris scribi; quod tamen nec in editis sic exaratum, nec ex ms. *A.* enotatum video. Mihi vero recordanti easdem *squillas* a Sophrone l. c. λειοτριχιώσας adpellari, haud improbabile visum erat, simili quadam ratione (quamquam paulo longius a librorum scriptura hoc recedat) Epicharmum λειοτριχίας vel λειοτριχίδας dixisse; suspicatusque

eram, tali quodam modo totum illum versum olim fuisse e constitutum:

πίονες, ἱππίδια, λειοτριχίαι ἀπαλοκουρίδες.

Sin vestigiis scripturae librorum (*λεῖα* & *ψύχει*) pressius insistendum iudicaverit eruditus lector, lubens ego ei adsentiar, videndumque dicam, ne *φῦκαι* pro *ψύχει* scriptum oportuerit. Sic quidem etiam III. 107. c. iuncta videmus *καρῖδα*, (*squillam*) & *φύκην* piscem, qui a *phycide* (saepius apud Nostrum commemoratâ) nonnisi sexu differt. Conf. Aristot. Hist. Anim. VI. 13. Istam rationem si sequamur, fuerit versus ille sic constituendus:

πίονες, ἱππίδια λεῖα, φῦκαι, ἀπαλοκουρίδες.

Aut hoc modo:

πίονά δ' ἧς ἱππίδια λεῖα, φῦκαι, ἀπαλοκουρίδες·

Ad *NUMENII versum primum*, quum sic legeretur,

Ἢ σκάρον ἢ κᾶδον τροφίην ἢ ἀναιδέα λείην,

haec commentatus est CASAUBONUS: »Aliquanto post, »ubi iterum hic versus, scriptum, *ἢ ἀναιδέα δοίην.*« [Immo vero, non *ἢ*, sed *καὶ ἀναιδέα δοίην* ibi scribitur; nempe pag. 309. c. ubi *δοίην* habent veteres membr.] »Sive *λείην* probes, sive *δοίην*, obscurum est, de quo »piscium genere sentiat Numenius. Dalecamp. *ἀναιδέα* »vertit *cinaedum*, & voces *τροφίην* ac *λείην* sedes suas cogit »mutare.« [Immo *ἀναιδέα λείην*, *laevem cinaedum*, interpretatus est ille.] »Gesnero [pag. 345.] *δοίης* nomen »piscis est: quod probare nequeo. Non probo item *λείην*: »nisi est poëtae licentia, *λείην* appellantis quem caeteri »*λειόβατον*. Locus videtur corruptus, hoc aut simili mo»do restituendus, *ἢ ἀναιδέα γ' ὕκην*. Idem Numenius, »[pag. 327. a.] *ἢ σκάρον, ἢ ὕκκας ἀγυλαΐδας*. Vel, *ἢ* »*ἀδώνιδα λεῖον*. *Exocoeti* sive *adonidis* genus esse, cui con»veniat optime epitheton *λεῖος*, sciunt naturae periti.« Sic ille. — VILLEBRUNIUS, *ἀναιδείην* cum Dalecampio *cinaedum* vertens, *alphestenque* intelligens, qui isto nomine apud Plinium XXXII. 11, 53. adpellatur, ex pag. 309. c. *δοιὴν* aut *δοιὸν* h. l. legendum censuit, & de eo accipiendum, quod *bini* semper pisces illius generis capi perhibentur, ut adnotavit Athenaeus VII. 281. f. Quae videri possent satis & ingeniose & docte cogitata combinataque; si modo vestigium usquam reperiretur ullum vocabuli *ἀναιδὴς* pro piscis nomine usurpati. At multo quidem probabilius, quin & certum videbitur recte rem re-

e putantibus, veram esse scripturam καὶ ἀναιδέα, quae exstat pag. 309. c. non ἢ ἀναιδέα; & esse ἀναιδέα adiectivum nomen, simul cum τροφίην ad substantivum κῶθον referendum; denique vocem λείην, pro qua magis corrupte pag. 309. non quidem δοίην, sed δείην (Λ literâ cum Δ permutatâ) scribitur, ex perpetuo veteris nostri librarii more nihil aliud nisi λίην (ionico idiomate pro λίαν positum) valere. De vocab. ἀναιδέα GESNERUS pag. 345. med. postquam pro δοίην, quod apud Nostrum pag. 309. editum erat, λείην hoc loco scribi monuerat: » Quaerendum, ait, an per ἀναιδέα, id est, *impudentem*, poëta intellexerit *canem*. Sunt autem canes e mustelorum » genere; & musteli quidam λεῖοι, id est, *laeves.* « —— Ego vero adiective accipiens id vocabulum, si quidem de pisce quodam ageretur ex eo genere, de quo Oppianus Halieut. I. 170. ait:

— χαλεπὸν γένος, οἱ περὶ πάντων
Θαρσαλέοι νεπόδων, καί τ' ἀνδράσιν ἀντιφέρονται, &c.

nativo suo significatu *impudentem* interpretaturus eram: sed epitheton istud quum hac notione in *gobium* piscem, (is enim est quem κῶθον Numenius dicit, ut docet Auctor noster pag. 309. c.) non videatur cadere, ea ratione accipiendum putavi, qua ἀναιδέα *lapidem*, ἀναιδέα *tumultum* Homerus dixit, quem *ingentem*, *immane quantum*, intellexisset. Vide Iliad. δ'. 521. ε'. 593. ν'. 139. Odyss. λ'. 597. & conf. HEYNII Observ. ad Iliad. δ'. 521.

Ad *vers.* 2. cum sic legeretur in editis,

χαύνους τιττάνας ἐγχέλιάς τε καὶ ἐννυχίην πίτυνον:

adnotavit CASAUBONUS: » Hypermeter est hic versus: » quare hoc saltem melius in altera lectione, quae habe» tur sub finem libri, [pag. 327. f.]

» χαύνους τε, πελίας τε, καὶ ἐννυχίην πίτυνον. «

[At ibi quidem χάννους τε scriptum editumque, & πίτυνον.] » Viri docti emendarunt varie. Nostra coniectura » erat:

» χαύνους τε, λεβίας τε, καὶ ἐννυχίην ἐρίτιμον.

» Sed omnino certi nihil. Vocem ἐννυχίην non ad colo» rem retulerim; id enim duriusculum: sed ad piscatio» nem nocturnam. « — Ante Casaubonum, DALECAMPIUS, suum secutus ingenium suasque coniecturas, latine versum istum sic reddiderat, *channasve*, *aut colias*, *aut fuscum Coracinum*. Ante quem GESNERUS, De Aquatil. p.

736. ea ratione, quam nos secuti sumus, restituendum e versum censuerat:

χάννους τ', ἐγχέλιάς τε, καὶ ἐννυχίην πίτυνον: vel potius *πιτύινον*. Modesteque professus est vir doctissimus, se ita interim emendare, donec integrior ab alio reddatur versus. Ac nobis quidem nihil vel certius, vel aliàs melius, adferre licuit. *Χάννους*, non *χαίνους*, dabant h. l. membr. *A*. sicut pag. 327. f. Nec opus est, ut cum Villebrunio *χαίνας* aut *χάννας* (in foem. gen.) corrigamus: nam idem piscis, qui *παρὰ τὸ χαίνειν*, id est, ab hiando, nomen invenit, unde & latine *hiatula* vocatur, (Gallis quidem *serran*) Graece perinde & ἡ *χάννη* & ὁ *χάννος* dicitur. Confer Gesnerum pag. 220. &, quem is laudat, Eustathium ad Odyss. *δ'*. pag. 570. l. 21. Apud Oppianum quidem *χαῦνος* vulgo editur. Apud Xenocratem vero, De Alim. ex Aquatilib. cap. 7. (p. 30. edit. Neap.) variant codices, alii *χάννοι*, alii *χάννας* praeferentes. Importuna vox *τιτᾶνας* ex nescio qua scripturae varietate, quove scholio marginali aut interlineari, perperam accepto, irrepserat. Suspicatus aliquando eram, animo veteris alicuius librarii obversatas esse *chamas* illas, (*χήμας* vel *χάμας*) quas ob immanem magnitudinem *πελωρίδας* adpellatas fuisse existimaverant nonnulli, quasi *πελώρας* vel *πελωρίους*: (cf. Nostrum, III. 92. f.) inde eum adscripsisse *τιτᾶνας*, quasi aliquos *gigantes*, & *πελωρίας*: unde vox *τιτᾶνας* h. l. temere in contextum recepta fuisset, altero loco autem vocabulum *πελωρίας* in *πελίας* corruptum extrusisset vocem *ἐγχέλιας*, quae hic quidem opportune conservata est. Sed haec quidem (pulcre intelligo) hariolatio mera: illud certum videtur, recte a nobis eiectam vocem *τιτᾶνας*, undecumque huc temere & imperite olim intrusam. Ad duo postrema verba quod spectat eiusdem versus: si *πίτυνον* esset substantivum nomen, debebat adiectivum, quod ad istud referretur, *ἐννύχιον* formari. Nunc, quoniam *πίτυνον* vel *πιτύινον* omnino speciem habet adiectivi, videndum ne *ἐννυχίην* (Ion. pro *ἐννυχίαν*, a recto casu ὁ *ἐννυχίας*) sit substantivum piscis nomen, sive ipsum probum, quamvis caeteroquin haudquaquam vulgo cognitum, sive ex nescio quo alio corruptum.

Tertius NUMENII *versus* repetitur paulo inferius, pag. 306. c. *Μύας musculos* interpretatus est Dalecampius. Rectius erat *mures pisces*. Hi sunt illi, de quibus Oppianus

e loco paulo ante citato dixit, χαλεπὸν γένος &c. Conf. Gesn. pag. 589. & quae infra notamus ad p. 308. e. In fine versus non, ut erat editum, κορύδηλιν, sed κορύδυλιν, cum hîc, tum pag. 306. c. dedere veteres membranae; a qua scriptura nescio cur discesserint recentiores.

Μνημονεύει αὐτοῦ καὶ Ἀντίμαχος ὁ Κολοφώνιος ἐν τῇ Θηβαΐδι. Particulam καὶ commode dedere membr. *A.* Qui vero hîc citatur poëta, non Ἀντίμαχος, sed Ἀντιφάνης nominatur cum in editis, tum in utroque codice msto: quam scripturam absque animadversione praetermisit Casaubonus. Perspecte autem Bentleius in Epist. ad Millium pag. 9. »Pro commentitio isto *Antiphane*, inquit, reponendus est Ἀντίμαχος, notissimus auctor »*Thebaidos* & *Lydes*, uti memorat ipse Athenaeus alibi, »[XI. 468. a. 475. d. 482. f.] Etymologicon, Hesychius, »Suidas, Quintilianus, aliique bene multi.« — Confer Küsterum ad Suid. in voc. Ἀντίμαχος Κολοφ. De corrigenda menda monuerat etiam Ionsius, lib. I. de Script. Hist. Philos. cap. 6. sect. 5.

AD CAP. LXX.

f In *Numenii* vers. 1. de *Iulide* pisce, commode Gesnerus monuit, pag. 466. referendum videri illud pronomen Κεῖνο ad *pharmacum* aliquod, in praecedentibus verbis a poëta descriptum, *quo arceantur iulides.* Nam pisciculus ille, minutus alioquin, magnâ frequentiâ persequi urinatores & natatores solet, & acerbo morsu, quem venenatum nonnulli perhibent, affligere. Conf. Oppian. Hal. II. 434 sqq. & Aelian. de Nat. Anim. II. 44. *Ibidem*, pro ἀκέπτοιο τό κεν, quod habent edd. cum membr. *A.* est ἀκέπτοιτό κεν in ms. *Ep.* nec ad sententiam commode, nec ad metrum.

Ad vers. 2. notavit Casaubonus: »Scribe καὶ ἰοβόλον σκολόπενδραν: non ἰοβόρον σκολόπενδρον.« Et scripturam quidem σκολόπενδρον (quoniam constanter σκολόπενδραν Graeci auctores, sicut Latini *scolopendram*, dicunt, tam de terrestri, quam de aquatili insecto) suspectam etiam habuerat H. Stephanus in Thes. T. III. pag. 876. At idem tamen vir diligentissimus eamdem nominis formam pariter apud Galenum reperiri adnotavit, lib. XI. Simplic. in cap. de Dracone, ubi legi-

tur σκολοπένδρᾳ τῇ θαλαττίᾳ. Quo magis dubitavi, editam hoc loco scripturam, quae firmari videtur veterum membranarum auctoritate, mutare, licet σκολόπενδραν haud dubie in cod. *Ep.* scriptum viderem. Iam ἰοβόλον, quod in eodem codice inter lineas notatum, speciem unique habet insignem: at non minus commode ἰοβόρον, quasi *veneniuorum*, *veneno nutritum* animans, pro *venenato*, dicere poëta potuit. Illudque vocabulum, quod cum editis unice h. l. agnoscunt membranae *A.* atque etiam ipse codex *Epit.* in contextu habet, non modo in Hesychii glossis consignatum est, verum etiam apud Oppianum legitur in illo versu ab H. Steph. in Thes. T. I. pag. 1677. ex Cyneget. III. 223. citato, οὐ γόνον ἰοβόρον παναμείλικτον δρακαίνης. Caeterum non sum nescius, frequenter etiam a librariis literas λ & ρ temere inter se permutatas reperiri. Sed ecce rursus eamdem scripturam in simillimo vocabulo: nam illud ἰοβόλοις ἰχθύσι, quod apud Nostrum paulo inferius (pag. 312. d.) ex Nicandri Theriacis vs. 826. citatum in edit. Bas. & Cas. legitur, non est ex veteribus Athenaei libris desumtum, sed ex vulgatis Nicandri editionibus temere illatum: uterque noster codex Athenaei mstus cum ed. Ven. οὐλοβόροις habet, quod nos dubitare non debuimus quin ibi restitueremus; quamquam non nesciremus, de probitate illius scripturae dubitationem aliquam obortam esse Eustathio, qui eamdem in suo codice Epitomae Athenaei repererat. Vide eius Comment. in Iliad. π'. pag. 1073. l. 20 sq. & Stephani Thes. T. II. pag. 1279. a.

Ἰούλους δ' αὐτὸς ὀνομάζει τὰ ἔντερα τῆς γῆς, διὰ τούτων· Καὶ δὲ σύ γε μνήσαιο &c. » Eustathius, [ad Iliad. υ'. » pag. 1214. l. 15 sqq.] Ὅτι πρὸς ὁμοιότητα μεταφορικὴν » καὶ γῆς ἔντερα λέγεται, ὁ παρὰ τῷ Ἀθηναίῳ κείμενος » Δωρίων δηλοῖ, λέγων· ἴουλοι κέκληνται μέλανες γαιηφά» γοι ἔντερα γαίης. Καὶ ὅρα τὸ ἴουλοι. δοκεῖ γὰρ ὁ Δω» ρίων ἔντερα γῆς εἰπεῖν ἐνταῦθα οὐ πάντα τὰ ὑπὸ γῆν » σκωλήκια· μόνους δὲ τοὺς πολύποδας ἰούλους. Recte obser» vat Eustathius, non omnes lumbricos (Graeci ἔντερα » γῆς vocant) dici ἰούλους: sed eos tantum qui numero » pedum sunt insignes. Nam Athenaei verba lectorem fal» lere poterant, cum ait, ἰούλους ὀνομάζει τὰ ἔντερα τῆς » γῆς. At veri ἴουλοι sunt πολύποδες, atque ut sic dicam » πολύποδες. Dion Chrysostomus, Oratione de Servis:

f » οἱ ἴουλοι μυρίους πόδας ἔχοντες βραδύτατοί εἰσι τῶν ἑρ» πετῶν. Hoc igitur recte Eustathius: fallitur tamen, cum » *Dorioni* tribuit quae sunt *Numenii*. Nam *Dorionis*, prae» ter supra scripta verba, nihil extat neque de *iulis*, ne» que de *iulidibus*. « CASAUBONUS. — In Epitoma Athenaei, qua usus erat Eustathius, recte distincta sunt ista Dorionis & Numenii testimonia, quemadmodum in opere pleniora. In errorem fortasse induxerat doctum Praesulem, quod in Epit. haud secus ac in exemplis operis plenioris hodie exstantibus, Ἰούλους δ' αὐτὸς ὀνομάζει legitur pro eo quod ab Athenaeo sic scriptum fuisse suspicatus sum, Ἰούλους δ' ὁ αὐτὸς, id est, *Iulos idem* (nempe Numenius) *intestina terrae nominat*. Eustathius autem pronomen αὐτὸς, id est, *ille*, ad Dorionem referens, non animadverterat, Dorionem non carmine, quemadmodum Numenius, de his rebus scripsisse. Quod autem *iulorum* nunc mentionem Athenaeus facit, qui tamen nihil cum piscibus commune habent; id fecisse intelligendus est partim quidem ob nominis similitudinem: partim vero eo etiam poterat hoc pertinere, quod supra (pag. 284. d.) ab Eratosthene ἰούλους dictos vidimus, ubi ἰουλίδες pisces intelligendi erant. Ac fortasse eam ipsam observationem (nempe: *ἰουλίδας pisces ab Eratosthene ἰούλους dictos esse*) hoc loco interseruerat Athenaeus, verba autem eo spectantia interciderunt veteris librarii errore. De *iulis* autem conferendi auctores, quos laudavit CAMUS in Notis ad Aristotelis Hist. Animal. pag. 457.

a In sequentium *NUMENII versuum secundo*, pro γεώλοφα, quod agnoscit codex *A*. cum editis, γεωλόφους habet ms. *Ep*. per se quidem percommode. Nam sicut ὁ λόφος est *collis*, *tumulus*; sic ὁ γεώλοφος, *tumulus terreus*, quemadmodum graecum nomen Polybio frequentatum passim latine reddidit Livius. Idem nomen graecum, οἱ γεώλοφοι, ex Philonis libro de Mundo citavit H. Steph. in Thes. I. 804. b. Polybii loca nonnulla a nobis indicata sunt in Lexico Polybiano, in quo quidem illud corrigendum video, quod γεωλόφος penacute scripsi, cum antepenacute γεώλοφος scriptum oportuisset. At metro id vocabulum hic non conveniebat: quare teneri debuit vulgata scriptura γεώλοφα. Est enim etiam adiectivum nomen ὁ & ἡ γεώλοφος: cuius neutrum plurale, τὰ γεώλοφα, percommode ex analogia similium nominum (verbi caussa, τὰ ὑλό-

δη, τὰ ὑλώδη, τὰ πετρώδη) substantive usurpari potuit, a subintellecto nomine χωρία, quod alibi diserte etiam adiicitur. Vide eumdem Stephani Thesaurum, I. 803. f. Iam vero *vers.* 1. vulgata scriptura ἄκρας quo pacto locum tueri potuerit, non video. Nam, quo minus pro genitivo casu nominis ἡ ἄκρα (*promontorium*) acciperes, vetabat alterum nomen mox sequens in genitivo positum, αἰγιαλοῖο. Quare haud dubie ἄκρα corrigendum iudicavi, quod ad γεώλοφα referretur.

Vers. 4. ἠὲ καὶ ἔρπηλας δολιχήποδας. »In Epitoma »ἔρπηνας: aeque obscure. Sed mox item in alio eiusdem »poëtae versu [pag. 306. c.] ἔρπυλλαν scriptum. « CASAUBONUS. — Scriptum utique ἔρπυλλαν malles loco modo a Casaub. citato: at ibi ἔρπιλλαν per *iota* scriptum habet cod. *A.* cum editis: in Epitoma autem desiderantur ibi Numenii versus. Eodemque modo hic pariter ἐρπύλλας reponere viros doctos nescio quos, & *serpullas marinas* interpretari, adnotavit H. STEPHANUS, Thes. T. III. pag. 876 extr. & sq. Eam interpretationem equidem in latina versione posui, non quod pro certa probarem: sed quod ea ratione, quum nihil satis certi haberem, nomen Graecum quodammodo servaretur. Ad ipsum autem Graecum vocabulum quod adtinet, scripturae ἔρπηνας, quam habet Epitoma, nulla utique ratio habenda videtur: sed & corruptum esse ἔρπηλας, quod habet ms. *A.* cum editis, primum accentus docet, nam ἑρπῆλας saltem oportebat; deinde diversa ista scriptura, quae p. 306. c. habetur, ἔρπιλλαν in accus. sing. si modo ibi de eodem agitur animalculo, de quo hoc loco. Et quidem altero certe loco ἔρπυλλαν scribi debuisse, admodum est probabile; cum quo convenit, quod diminutiva illius nominis forma, ἐρπυλλίς, ab Hesychio adnotata, exponitur per τεττιξ, i. e. *locusta* vel *cicada*: & quemadmodum εἰνάλιον ἔρπιλλαν, vel potius ἔρπυλλαν, dixit Numenius; sic τέττιξ ἐνάλιος memoratur apud Aelian. de Nat. Anim. XIII. 26. ubi intelligunt viri docti *squillulae* genus quoddam, quod hodienum a popularibus etiam nostris mare adcolentibus simili nomine *sauterelle* vulgo solet adpellari. Conf. Schneideri Adnot. ad Aeliani l. c. Eâdemque notione hoc pariter loco ἔρπυλλαν legendum DALECAMPIUS censuerat, sic in versione ponens: *Sunt & cicadae pedibus longae*: adiecta ad oram Nota: Ἐρπύλλιδα. Hesy-

a » Chius exponit τέττιγα, cicadam marinam, Rondeletii μάν-
» τιν, cui optime convenit epitheton δολιχήπους.« — Cui tamen rationi hoc quidem loco haud obscure repugnare videtur id quod mox adiicit poëta, cum e terra effodiendum hoc animalculum monet. Quare prudenter GESNERUS, de Aquat. p. 695. ubi de his ipsis Numenii versibus agebat, nihil de scriptura nominis definiens, satis habuit sic praecipere: » Ἑρπύλη igitur, vel Ἕρπυλλα, littoralis quidam & fossilis vermis fuerit, multis longisque » pedibus repens, inescandis piscibus idoneus.« — Pro δολιχήποδας malebam δολιχόποδας: sed editam scripturam tenent ambo codices nostri mssti.

Vers. 5. ἐπ' ἄκρῃ κύματος ἀγῇ. Cum temere κύματος ἄγνῃ vel ἄγνῃ legeretur in editis, recte monuit CASAUBONUS: » Lege ἀγῇ. *Littus* vocant poëtae ἀγὴν, ubi fluctus illisi ἄγνυνται, id est, *franguntur*: unde & ἀκταὶ, » & ῥηγμῖνες, & θῖνες. Vetus poëta apud Grammaticos: » πολιῇ δ' ἐπὶ κύματος ἀγῇ τέγγε πόδας.« — Vetus poëta, quem dixit vir doctus, Apollonius Rhodius est, in cuius Argonauticis lib. I. vs. 554 sq. leguntur ista verba, quae tacito auctoris nomine adposuerat Etymologus, ubi de verbo Τέγγω agebatur. Confer Valckenar. ad Ammon. pag. 204. Caeterum ἀγῇ legendum perspecte iam viderat GESNERUS, loco paulo ante citato. Ipsam autem hanc verissimam scripturam uterque noster cod. mstus agnoscit.

AD CAP. LXXI.

b Τὰ γὰρ εἰς λᾱ λήγοντα &c. Eamdem observationem repetit Auctor pag. 324. ubi de vocabulo τρίγλη. Quod vero hoc loco, ubi de κίχλη agitur, mox post vocem τρώγλη, sic pergit, ὁμοίως οὖν καὶ τρίγλη: & continuo ex CRATINO testimonium adfertur pariter ad τρίγλην spectans, non ad κίχλην: id ab errore vix immune est. Equidem haud fere dubito, tali quodam modo ibi scripsisse Athenaeum: ὁμοίως οὖν καὶ τρίγλη καὶ κίχλη. Κρατῖνος·

Κίχλην δ' εἰ μὲν ἐδεδήκει, ἢ τένθου τινὸς ἀνδρός;

Quemadmodum dein, μαλακόσαρκοι, ait DIOCLES, κόσσυφοι, κίχλαι &c. sic eosdem pisces ἁπαλοσάρκους dixit Xenocrates, de Alim. ex Aquat. cap. I. Quem ἀλφηστι-

κὴν dicit idem *Diocles*, is est qui aliàs ἀλφηστής. Vide p. 281 extr.

Numenii versus prior, cum prima voce alterius, repetitur pag. 315. b. ubi Γλαύκους ἢ ὀρφῶν ἔναλον γόνος. Hoc loco ὀρφῶ editum erat, quod ex ὀρφῶν decurtatum videri poterat: sed recte ὀρφὼ dedit ms. *Ep.* quo accentu signari genitivus Atticus in eiusmodi nominibus solet. Et sic quidem apte inter se conveniunt γλαύκου & ὀρφώ. Quod dein κίχλας ἁλιειδέας vulgo scribitur, in id cum editis consentit uterque codex meus. Ad verbum Dalecampius *mari similes* reddidit: &, a colore sic cognominatum turdum, tamquam *purpureum*, adnotaverat Gesner. pag. 1020. quos secutus Villebrunius vertit, *qui ont la couleur de la mer.* Quae mihi parum probabilis & interpretatio & lectio visa erat; ut suspicarer, ἁλιδινέας scripsisse & poëtam & Athenaeum, id est, *quae in mari circumaguntur, in mari versantur;* quo epitheto *turdus piscis* ab ave turdo distingueretur. Videri tamen potest vulgata scriptura ex eo defendenda, quod κίχλαν οἰνώδεα (loco paulo post adlato) dixit Pancrates, quo cum epitheto Homericum οἴνοπα πόντον contulit Gesnerus l. c.

Epicharmi versus supra iam adpositus fuit, p. 287. b. Βαμβραδόνες hoc loco recte, ut altero, dedere ambo mssti. In reliquo versu consentiunt h. l. mssti cum editis: neque nos quidquam mutavimus. Nec tamen satis commode fluere videtur trochaicus versus,

Βαμβραδόνες τε, κίχλαι τε, καὶ λαγοὶ, δράκοντές τ' ἄλκιμοι:

cui plane non constat metrum, nisi priori syllabâ vocis κίχλαι correptâ: quod facile quidem, ob debilem positionem, fieri potest, sed habet hoc incommodum, ut trochaicus versus a duobus dactylis incipiat. Et dactylum quidem in *prima* trochaici sede non respui ab Epicharmo, iam saepius observavimus; in *secunda* vero regione suo etiam iure locum tueri potest: sed *duo deinceps dactyli* vereor ne nimis ingratum efficiant sonum. Quare sic concipiendus versus videtur:

Βαμβραδόνες, κίχλαι τε, καὶ λα | γοὶ, δράκοντές τ' ἄλκιμοι.

In *Aristotelis* testimonio deerant in ed. Ven. & Bas. quinque verba, ὥσπερ κόσσυφ. τὰ δὲ ποικίλλουσ. quae ex msstis adiecit Casaubonus: & habent eadem nostri codices.

Pancrates quo sensu *turdum* piscem *vinosum* dicat, Οἷς ἤδη κίχλην οἰνώδεα &c. haud satis adparet. Aliâs quidem οἰνώδης non fere nisi ad *saporem vinosum* refertur: nunc consentaneum erat ut de *colore* acciperetur: inde Gesnerus (ut paulo ante commemoravi) cum eo contulit quod pater poëtarum οἴνοπα πόντον dicere consuevit: Dalecampius vero *rubentem* intellexit, de undecimo turdi genere a Rondeleto descripto (apud Gesn. p. 1019.) accipiens. Quod idem poëta ait, τὴν κίχλην *a piscatoribus*
d σαυρὸν (id est, *lacertum*) *nominari*; id erat nomen aliâs alii pisci proprium, de quo infra, pag. 322. *Eodem versu* vulgo nulla interiecta distinctione iunguntur in editis verba καὶ αἰολίην ὀρφίσκον. At ὀρφίσκον, quod est diminutivum τοῦ ὀρφὸς vel ὀρφῶς, nobis visum erat non ad κίχλην piscem aut ad eius synonymiam pertinere, sed a superioribus verbis interpositâ distinctione separandum. Sic Gesnerus acceperat, pag. 1021. Sic item Epitomator; qui ipsum Pancratis testimonium in istis verbis terminavit, σαυρὸν κικλήσκουσι, καὶ αἰολίην. Et αἰολίας quidem, id est, *variegatus*, aptum nomen (vel cognomen magis, ut monuit Gesnerus) turdi piscis erat, quem & Aristoteles ποικιλόστικτον esse ait, & περκάδα cognominavit Eratosthenes apud Nostrum pag. 284. d. ubi vide Animadv. Sic ergo per se stabunt ista verba, ὀρφίσκον πιότατον κεφαλῇ, *orphiscum, pinguissimum in capite*. Et *orphi* quidem caput laudatur apud Nostrum lib. VIII. pag. 355. d. τὰ δὲ πρὸς τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ γλισχρὰ, εὔπεπτα. Hoc loco quum mendose in ed. Ven. & Bas. ὀρφισκοπιότατον legeretur, suo ingenio indulgens Dalecampius vertit *& aeoliam orphis capite similem*; quasi esset ὀρφοῖς ὁμοιότατον. Caeterum ὀρφὸν & αἰολίαν coniunctim pariter nominatum vidimus lib. I. pag. 5. c. quis vero ibi dicatur αἰολίας, incertum; nam plurium piscium commune id nomen cognomenve fuit. Conf. Nostrum, pag. 308. e.

Νίκανδρος δ' ἐν τετάρτῳ Ἑτεροιουμένων. Sic haud cunctanter corrigendum fuit id quod mendose in edd. & membr. scribebatur, Ἑταιροιουμένων. De isto Nicandri scripto adnotavit nonnihil Casaubonus ad pag. 296. f. Recte scriptum erat nomen III. 82. a.

AD CAP. LXXII.

'Ἀριστοτέλης, – – – καὶ τὰ μὲν λιθοκέφαλα, ὡς d κρέμυς. » Excerpta, λειοκέφαλα, ὡς κρ. Prorsus mendose. Aristoteles Historiar. lib. VIII. cap. 19. Μάλιστα » δὲ πονοῦσιν ἐν τῷ χειμῶνι οἱ ἔχοντες λίθον ἐν τῇ κεφαλῇ, » οἷον χρωμίς. *Cremys* & *chromis* idem. « CASAUBONUS. — De veritate scripturae λιθοκέφαλα, quam cum editis agnoscunt veteres membranae *A.* facile concedo doctissimo viro. Sed sit-ne *cremys*, qui hic nominatur, idem atque *chromis*, dubitari nonnihil poterat; cum plures alioqui memorentur pisces, qui *lapidem* in capite haberent. Et, dubitare se, ingenue professus erat RONDELETUS, apud Gesnerum pag. 223. nec definire quidquam ausus est Gesnerus ipse. Testimonium Aristotelis, quod hic adposuit Athenaeus, ex opere deperdito ductum est. Pro χρωμὶς, quod loco a Casaubono citato legitur, alibi apud Aristotelem χρομὶς scribitur: qui videtur utique idem esse piscis cuius nomen penacute χρόμις effertur apud Nostrum p. 328. a. ubi ex professo de eo agitur, nec tamen alterum nomen κρέμυς adnotatur. Pariter apud Hesychium scribitur: Χρέμις, εἶδος ἰχθύος. Apud eumdem Hesychium habemus nomen, ad id quod hic legitur propius accedens, Χρεμὺς, quod nescio quo jure ὁ ὀνίσκος ἰχθὺς exponitur. Quidquid sit, quum nomen κρέμυς nec in Aristotelis scriptis exstantibus usquam, nec apud alium quemquam auctorem, occurrat, facile interim suspiceris, χρέμυς aut χρέμις aut etiam χρέμης scriptum hoc loco oportuisse, & cum Casaubono eumdem piscem intelligendum, de quo locutus est Philosophus Historiar. VIII. 19. Quae suspicio eo etiam firmari aliquantum videtur, quod apud eumdem Aristotelem pro χρωμὶς aut χρομὶς, in vetusto optimoque codice Mediceo constanter χρέμις scribitur, teste diligentissimo CAMUS, in Var. Lect. ad Aristot. Histor. Anim. pag. 680. Denique qui χρέμητες apud Oppianum Halieut. I. 112. commemorantur, haud immerito a viris doctis pro iisdem habiti sunt, qui χρομίες vel χρέμιες apud Aristotelem nominantur.

Quod *ARCHESTRATUS* *vers.* 1 *sq.* ait, Αὐτὰρ ἐς 'Αμ- e βρακίαν ἐλθὼν &c. *Apros pisces Ambraciotas* idem poëta alio etiam loco laudaverat, qui legitur apud Nostrum III. 92. d. Quod *vers.* 4. dicit, τὸ γὰρ ἐστιν νέκταρος ἄνθος,

e eo id pertinet quod ab Auctore nostro lib. II. pag. 39. a. monitum est, τὸ νέκταρ apud recentiores poëtas, non tam *potum*, ut apud Homerum, quam *cibum* fingi *Deorum*. τὸ ἄνθος autem dici *quidquid in quaque re optimum, praestantissimum, delicatissimum est*, satis notum.

Vers. 5. Τούτου δ' οὐ θέμις ἐστὶ *&c.* Recte sic edidit CASAUBONUS, tacite corrigens mendosam superiorum editionum scripturam, quae sic habebat, Τούτου δ' ἢ θέμις ἐστὶ, prorsus contra manifestam poëtae mentem. Verum viderat & expresserat iam DALECAMPIUS, *Nec cuivis mortalium fas*. Nec tamen mendo carebant codices manu exarati: nam in ms. *A.* est: Τούτου δὲ θέμις: in ms. *Ep.* vero, haud ita male quidem ad sententiam, sed reclamante metro, nec satis apte ad Graeci sermonis usum, scribitur, Τοῦτ' οὐδὲ θέμις &c.

f *Vers.* 6 *sqq.*

> Οὐδ' ἐσιδεῖν ὅσσοισιν, ὅσοι μὴ πλεκτὸν ὕφασμα
> σχοίνου ἐλαιοτρόφου κοῖλον χείρεσσιν ἔχοντες,
> εἰώθασι δονεῖν ψήφους αἴθωνι λογισμῷ.
> Ἄρθρων μυλείων ἐπὶ γῆν δωρήματα βάλλειν.

» *Negat* poëta, *aprum piscem, ob summam praestantiam ipsius* » *& pretium par, ab aliis posse emi, quam ab* eo *genere ho-* » *minum* quos luculentis versibus describit. Quinam igitur » *illi homines* sunt? Dalecampius *piscatores* putavit intelligi: » nos affirmamus, *trapezitam & multinumum mensarium*. Ni- » mis absurdum est, aut dicere aut existimare, optimos » & pretii maximi pisces non ab aliis quam a piscatoribus » esitari. Quis nescit, genus id hominum non sibi, sed » beatioribus, maria scrutari? Sed virum doctum decepe- » runt illa verba, πλεκτὸν ὕφασμα σχοίνου ἐλαιοτρόφου; » quibus *nassam* putavit describi: cum poëta *vas* intelli- » gat *e iunco aut sparto texi solitum ad maiores pecuniae sum-* » *mas capiendas*. Latini, *fiscos* vocant κυψέλας. Asconius: » *Sportae, sportulae, sportellae, nummûm sunt receptacula: &* » *sacci, sacculi, saccelli, & crumenae & vellereae & scorteae,* » *& manticae, & marsupia. Ita* fisci, *fiscinae, fiscellae,* » sparte a *sunt utensilia ad* maioris summae pecu- » nias capiendas. In veteribus Glossis *fiscus* vertitur » κύρτος ἁλιευτικός: quia & nassa, & fiscus, in quo pecu- » nia continebatur, viminea opera erant. In isto versu, » σχοίνου ἐλαιοτρόφου &c. κοῖλον scribendum, non κοί- » λον. Iungendum enim cum ὕφασμα: fisci *capacitatem*

» hoc verbo designat. Ait, Εἰώθασι θενεῖν ψήφους αἴθοπι E » λογισμῷ, id est, *qui solent tractare calculos ardente animo.* » Elegantissimum est, θενεῖν ψήφους, *agitare calculos sic ut » tinniant*: hoc nos dicimus idiotismo nostro, *faire sonner.* » Par elegantia in illis, αἴθων λογισμὸς, ad declarandum » *vehemens studium & ardens* argentarii, rationes putantis, » aut pecuniam solicite spectantis metu fraudis: unde est » ortum proverbium, sicut alibi dicebamus, ἐξετάζειν ἀρ» γυραμοιβικῶς. In *fine* huius *versus*, ponenda τελεία στι» γμή. [Nudo commate olim distinguebatur oratio.] Nam; » quae sequuntur,

» Ἄρθρων μηλείων ἐπὶ γῆν δωρήματα βάλλων,

» non pendent ex superioribus, sed ex se sunt apta. Ait » poëta, *eam esse piscis huius praestantiam, ut, quando eius » copia est, carnes ovinas, agninas, & vervecinas* (quamquam » harum rarior usus) *aspernari oporteat.* Lego autem βάλ» λειν, pro βάλλε, *proiice*; aut δεῖ βάλλειν, *oportet hu» mum deiicere.* Non aliter legit Breviator: cuius fides lo» cis plurimis plurimum nos adiuvit. ἄρθρα μήλεια quaeso » quid sunt aliud quam *artus pecudum*?« [Nempe mire extra oleas hic vagata erat Dalecampii interpretatio.] » Ait autem » δωρήματα ἄρθρων μηλείων, ut hoc significet, *vel dono » datas carnes cedere debere apro pisci, impensâ maximâ » comparato.*« CASAUBONUS. — Nos βάλλειν fide nostri codicis *Ep.* recepimus: etiamque κοῖλον recipiendum putavimus, licet in κοίλου pertinaciter uterque codex consentiat. Videtur utique a proxime praecedentibus genitivis σχοίνου & ἐλειοτρόφου deceptus librarius is, de cuius exemplo & noster codex *A.* & codex ille, quo usus Breviator est, derivati sunt, hoc nomen pariter in genitivo casu posuisse, pro accusativo, cui unice hic locus fuerat.

AD CAP. LXXIII.

Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ Ζώων ἢ Περὶ Ἰχθύων. » Ante, » in sermone de bocibus, [pag. 286. e. f.] Ἀριστοτέλης » ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ Ζωϊκῷ ἢ Περὶ Ἰχθύων. Mihi hic titu» lus videtur mirus.« CASAUBONUS. — Vide Animadv. ad pag. 281. f.

Φερεκράτης, Δουλοδιδασκάλῳ· Κίθαρος γεγενῆσθαι κἀγοράζειν κίθαρος ὤν. &c. » PHERECRATIS prima verba im- a » perfectam sententiam habent, & sunt fortasse corrupta.«

a CASAUBONUS. — Immo, quo pacto non corrupta videri cuiquam possint, difficile dictu fuerit. Sed, quo pacto refingendi sint, id vero statuere fuerit etiam difficilius. DALECAMPIUS totum testimonium latine sic reddidit:

» A. *Suavis piscis est Citharus: hunc eme.*
» B. *Id per Apollinem valde me conturbat, quod aiunt,*
» *Est & in citharo mali quidpiam, o boni viri.*

Quasi primus versus Graece sic sonuisset,

A. Ἀγαθὸς γεγένηται κίθαρος· τοῦτον ἀγόραζε:

quemadmodum Dalecampii Latina suo more ad verbum Graece convertit PURSANUS. Quae Graeca quamvis a librorum scriptura longe discedunt, tamen & probabilem sententiam continent, & ad metrum haud omnino sunt absurda. Villebrunius ADAMUM secutus est; qui nullo metri respectu habito legerat, Κιθάρους γ' ὠνεῖσθαι κ' ἀγοράζειν· κίθαρος ὤνιος. Id est, *Citharos emere mercarique! citharus venalis!* Videndum tamen ne in voce ὢν post κίθαρος, coniuncta cum sequenti vocula ὡς revera latuerit vocabulum ὤνιος. Demtâ quidem illâ ὡς particulâ initio secundi versus, & assumtâ *vers.* 3. ex ms. *A.* scripturâ ὦ 'γαθὲ, prodierint saltem duo versus satis probabiles:

B. Ἀγαθός γ' ὁ κίθαρος. καὶ πρὸς Ἀπόλλωνος πάνυ
ἐκεῖνό θράττει μ', ὅτι λέγουσιν, ὦ 'γαθέ.

Quorum in priore tamen pro καὶ πρὸς Ἀπολλ. malles ἀλλὰ πρὸς Ἀπ. aut aliquid tale, si pateretur metri ratio. Atticum verbum θράττει, pro ταράττει, κινεῖ, ἐνοχλεῖ, adnotarunt Hesychius, Timaeus, aliique Grammatici. Vide Ruhnken. ad Timaei Lexic. Platon. pag. 93 sq. *Postremo versu*, pro Ἔνεστιν ἐν Κιθάρῳ &c. sic malles,

Ἔνεστι κἀν κιθάρῳ τι κακόν. —

quemadmodum GESNERUS proposuit, De Aquatil. p. 228: ubi simul adnotavit, » videri proverbialiter dici, *In citharo* » *etiam aliquid mali inesse*; [sic sane scribere ille voluerat, pro quo in exemplo, quo utor, *aliquid boni* expressum est] » ad significandum, nihil tam prosperum, tam lautum aut » laetum esse, cui non aliqua molestia comes sit. « — Quod si quidem verbum θράττειν non modo *turbare* significaret, sed generatim *movere*, etiam *meliorem in partem*; tum vero nullo incommodo teneri καὶ ἐκεῖνο θράττει posset, hâc sententiâ: *atque etiam eo moveor, ut bonum piscem esse intelligam citharum, quod in proverbio dicunt, Etiam in citharo mali quidpiam inest*; id enim non ita dicere-

tur, nisi alioquin optimus praestantissimusque compertus a esset. Sed dubito, an ferat usus loquendi, ut isto modo verbum illud accipiatur. Caeterum importunam particulam ὡς, initio secundi versus, tenuit etiam Epitomator, omissis licet superioribus verbis. Is igitur totum locum sic exhibet: Φερεκράτης· Ὡς ἀγαθόν γε ὁ κίθαρος. καὶ πρὸς Ἀπόλλωνος πάνυ ἐκεῖνο θράττει μ' ὅτι λέγουσιν, ἔνεστιν ἐν κιθάρῳ τι κακόν.

Ἐπίχαρμος, Ἥβας γάμῳ·

Ἧς δ' ὑαινίδες τε βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρος ἐνῆς.

In ed. Casaub. legitur Ἐπιχ. ἐν Ἥβας γάμῳ: non male. Sed nil opus erat adiectâ ἐν praepositione, quam hic ignorant veteres membranae cum ed. Ven. & Bas. Partem eius versus, qui h. l. integer adponitur, iam supra citatam vidimus, pag. 288. b. Rursus pars paulo maior citatur pag. 330. a. & integer iterum adponitur pag. 326. e. Hoc loco in Epitoma nonnisi haec verba exhibentur: Ἐπίχαρμος· ὑαινίδες βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρις. In edd. & ms. *A*. sic scribitur:

Ἢ δ' ὑαινίδες βούγλωσσοί τε καὶ κίθαρος ἐνῆς.

ubi, primum, forma ionica ἐνῆς in fine versus (quae eadem servata est pag. 288. b. & pag. 326. e.) monstrabat, pro mendoso ἢ initio versus ἧς scriptum oportuisse, de quo monuit Koen ad Gregor. de Dial. pag. 119. (Communem quidem formam ἦν tenebant libri, pag. 326. e.) Tum vero post ὑαινίδες intercidisse hoc loco particulam τε, declarabat metri ratio: repraesentabant autem eam particulam ambo nostri mssti pag. 326. e. cum & ibi deesset editis; denique eamdemque partic. exhibebant & editi & mssti pag. 330. a. Quâ suo loco insertâ, perfectissimus existebat trochaicus Epicharmeus,

ἧς δ' ὑ | αινί | δες τε | βούγλωσ || σοί τε | καὶ κί- | θαρος ἐν | ῆς.

Neque opus est, ut cum eodem, quem modo laudavi, Koenio in fine scribamus καὶ κίθαρός γ' ἐνῆς. Nempe antepenultimus pes est trochaeus, penultimus vero pro trochaeo tribrachys: de quo monuit Toup, ad Theocr. pag. 396.

Ὅτι δὲ διὰ τὸ ὄνομα &c. Tetigerat eam rem Noster supra, pag. 287. a.

Καλλίας δὲ, ἢ Διοκλῆς, Κύκλωψι· Κίθαρος ὀπτὸς &c. De corrigenda superiorum editionum scriptura perspecte mo-

a nuerat CASAUBONUS: »Quod sequitur, (inquit) Καλλίας »δὲ ἢ Διοκλῆς καὶ κύκλωψ ἢ κίθαρος ὀπτὸς, manifesto cor»ruptum est: quod & Dalecampius vidit, qui, ut affecto »loco medicinam faceret, pro κύκλωψ emendabat ἄλλωψ. »Virum optimum sua μαντικὴ hîc defecit: non enim ita »curari debuit istud vulnus, sed hoc modo: Καλλίας ἢ »Διοκλῆς ἐν Κύκλωψι, κίθαρος ὀπτὸς. Libro XII. [p. 524. »f.] τοὺς δὲ σύμπαντας Ἴωνας ἐπισκώπτων Καλλίας ἢ Διο»κλῆς ἐν Κύκλωψι φησί. Alibi quoque dramatis huius me»minit, ac fere Calliae tribuit, omissis illis, ἢ Διοκλῆς.« — Sic pag. 285. e. & pag. 286. a. b. ubi idem, quod hîc, testimonium citatur. Alibi vero rursus ambo nominantur auctores, Καλλίας ἢ Διοκλῆς, ut IV. 140. e. & XV. 667. d. Neque hoc loco multum a vero abest noster codex *A.* qui ignorat καὶ particulam temere post Διοκλῆς illatam, illudque unum ex itacismi contagio peccavit, quod κύκλωψ ἢ pro κύκλωψι habet.

Trochaicum versum ex isto dramate citatum, quem & hic & pag. 286. a. b. omisit Epitomator, exhibui hoc loco talem, qualem dabant membranae cum editis. Cum vero pag. 286. b. pro θύννου τὸ κεφ. iidem libri θύννου τε κεφ. habeant, commodissimum foret, si utraque vox simul adesset, quarum neutrâ facile carere poterat oratio: nam & coniunctio τε desideratur, & pronomen τοδὶ articulum τὸ ante se requirebat. Ac videtur utramque iunctam perapte ferre metrum: nam in illo posteriore hemistychio,

-νου τε τὸ κεφάλαιον τοδί.

nihil impedit, quo minus primus pes sit dactylus, alter vero anapaestus.

ARCHESTRATI testimonium in msstis continuo tenore b sic scribitur, Κίθαρον δὲ κελεύω, ἐὰν μὲν λευκὸς ᾖ, &c. Itaque *secundum versum* CASAUBONUS in hunc modum edendum curaverat:

. . . . ἐὰν μὲν λευκὸς ᾖ &c.

tum in Animadv. ait: »Archestrati versus, qui mutilus »editus, expleri facile potest sic: εὐθὺς ἐὰν μὲν λευκὸς ᾖ.« — Istam vocem nos ita adiectam dedimus, ut simul moneretur lector, non e libris, sed e mera coniectura ductam esse.

Vers. 5. »Scripsimus νεοθῆγι μαχαίρᾳ, ubi [in ed. »Ven. & Bas.] erat perperam νεοθιγεῖ. νεοθὴξ, ut παρα»πλὴξ, βουπλὴξ.« CASAUBONUS. — In ms. *A.* νεοθηγεῖ

scribitur: in ms. *Ep.* vero, pro more librarii, decurtata b est vox in fine, sed ita ut νεοθῆγι voluisse videatur, quemadmodum recte Casaubonus edidit. Sic dorico idiomate νεοθᾶγι σιδήρῳ Sappho dixit, in Anthol. T. I. p. 55. num. 4. ed. Brunck. ad quem locum vide varietatem scripturae a diligentissimo Iacobs adnotatam in Animadv. Vol. I. Part. I. pag. 185.

AD CAP. LXXIV.

Κόρδυλος. De miro hoc animali, hodie incognito, quod videtur esse de genere *lacertorum*, vide quae ex diversis auctoribus breviter adnotavit Camus in Notis ad Aristot. Histor. Anim. pag. 251. Cum eo non confundenda ἡ κορδύλη vel σκορδύλη, de qua dictum ad Athen. III. pag. 120. f. Nam quod apud Aristot. Hist. Anim. I. 1. κορδύλη vulgo edebatur nomen eius animantis de quo hic agitur, pro eo recte idem Camus ex msstis κορδύλος recepit, de quo iam Sylburgius monuerat. Sic & apud eumdem Aristot. VIII. 2. κορδύλος penacute editur, qui locus prae caeteris consulendus: sed κόρδυλος antepenacute ibid. lib. I. cap. 5. eodemque accentu notatur id vocabulum apud Athenaeum in ed. Ven. Bas. & Cas. 1. & in utroque nostro codice msto. In ed. Cas. 2. & 3. accentus in voce literis uncialibus expressa non est notatus. Confer Gesnerum De Aquatil. pag. 301.

καὶ τελευτᾷν ὑπὸ τοῦ ἡλίου αὐανθέντα. Cum perperam c ἀναθέντα legeretur in editis, monuit Casaubonus in Animadv. »Scribe αὐανθέντα.« Hoc ipsum vero recte dedit codex noster uterque. Est autem testimonium istud Aristotelis ductum ex opere hodie non exstante.

Numenii versus omisit Breviator, ista verba adposuisse satis habens: Νουμήνιος δὲ κούρυλον αὐτὸν καλεῖ. μέμνηται δὲ καὶ κορδυλίδος.

Vers. 1. Quod ait, Τοῖσί κεν ἄρμενα πάντα, sicut nos, sic ad verbum fere reddiderat Dalecamp: *His aptata sunt omnia.* Quod quo pertineat, haud satis liquet: accipiendum equidem suspicatus sum quasi dixisset poëta, *His omnibus arma sunt corpori apta:* puto, de animalibus agi, quae totum corpus veluti thorace seu lorica tectum habent. His si quis pro esca ad capiendos pisces (conf. p. 305.a.) uti voluerit, *detrahenda sunt arma*, quod graece sonat παρο-

c πλέυσθαι. Quod μῦρα in fine versus vulgo legitur, *myrum* interpretatus erat DALEC. quem secutus est VILLEBRUNIUS, subiectâ adnotatione: »*Le myre est le male de* »*la myrene.*« — At is Graece ὁ μύρος dicitur, non τὸ μῦρον: (vide pag. 312. f.) nec alioqui huc spectare videtur. Quare videndum ne commodius nos hariolati simus, μηρὰ scriptum oportuisse, id est, *femora*.

»In *altero* Numenii *versuum*,

»Κούρυλον ἢ πειρῆνα, ἢ εἰναλίην ἔρπυλλαν:

»quia πειρὴν nomen piscis non est, assentior eruditis qui»bus placet, ἢ σφύραιναν: nihil enim video probabilius.« CASAUBONUS. — Nempe sic Dalecamp. interpretatus erat, *Sphyraenam, corylon, vel marinam cicadam.* Cui hactenus adsensitus est VILLEBRUNE, ut statueret, eâdem sententiâ, abiectâ σ literâ initio vocis, πυρῆνα vel πύραινα Graece dici potuisse. Nobis probabilior ratio GESNERI visa est; qui πειρῆνα, hîc a poëta inter escas piscium (ut videtur) nominatum, suspicatus erat »non piscem, sed insectum ali»quod aut zoophytum aquaticum« esse intelligendum. (De Aquatilib. pag. 736 med.) Sed quod idem vir doctus, vocabulum πυρὶν cogitans, (de quo a nobis supra pag. 211. harum Animadv. dictum est) coniici posse iudicavit »*pi*»*rêna* Numenii *pudendum marinum* masculum aut aliquam »eius speciem significare« id quidem paulo audacius excogitatum videbatur. In latina certe versione tutissimum iudicavi, graecum tenere vocabulum. In *fine versus*, non ἔρπυλλαν in libris scribi, ut videtur significare Casaubonus, sed in ἔρπιλλαν consentire membranas cum editis, iam supra monui ad pag. 305. a. ubi vide notata ad hunc locum spectantia.

Μέμνηται δὲ καὶ κορδυλίδος. Quoniam in eo versu, qui continuo dein adponitur, κορύδηλιν vulgo legebatur, eâ caussâ in superioribus verbis, Μεμν. δὲ καὶ κορυδήλιδος legendum censuerat GESNERUS, pag. 303 sub fin. Pariter in versione lat. posuerat Dalecamp. *Corydelidis idem sic meminit.* Quo spectat CASAUBONI animadversio, cum ait: »Iis non assentior qui in istis, μέμνηται »δὲ κορδυλίδος, emendant κορυδηλίδος. Nam etsi ita Nume»nius in suo versu: non ideo tamen in Athenaei verbis ita »scribendum. Nam hic quidem vulgo recepta appellatione »utitur: ille poëticâ, ut legi metricae consuleret. Scribe»bam in Numenii versu, ἢ γλαύκην κορδύλιν. Sed placet

κορύδυλις., eâdem formatione factum nomen ac φύζηλις. c — At κορύδυλιν, non κορύδυλιν, in *Numenii* versu perspicue scribitur in ms. *A.* cum hoc loco, tum p. 304. e. ubi eumdem versum iam prolatum vidimus. Hoc loco vero in ed. Ven. magis etiam corrupte quam in ed. Bas. & Cas. κορύδυλον legitur. Caeterum *corydylis* illa, vel *cordylis* potius, cuius in isto versu meminit poëta, non intelligendum amphibium illud, de quo sub nomine ὁ κόρδυλος vel κορδύλος modo dictum est: sed consentaneum est, κορύδυλιν quam dixit Numenius, & κορδυλίδα quam dicit Athenaeus, esse diminutivum nomen ab ἡ κορδύλη, quae σκορδύλη vel σκοροδύλη apud Aristot. vocatur Hist. Anim. VI. 17. *cordula* apud Plin. IX. 15, 18. estque *iuvenis thynnus*: de quo diximus ad Athen. III. 120. f. ubi id ipsum nomen κορδύλη apud Nostrum occurrebat.

AD CAP. LXXV.

Κάμμοροι. Probatior utique erat scriptura κάμμαροι, quam in *Epicharmi* versu eodem, qui hîc citatur, pag. 286. f. exhibebant libri; cum qua in α litera etiam consentit id quod suis verbis Athenaeus dicebat p. 285. a. b. ἐν μεμβράσι καὶ καμάροις. Nam quod eodem nomine Romanos uti adnotavit Noster; notum est, *cammarum* vel *gammarum* latine dici, non *cammorum*: nec ab aliis Graecis scriptoribus frequentatum illud nomen reperitur, nisi ab Epicharmo & Sophrone, *Siculis* poëtis, a quibus & alia *Latina* adoptata novimus. Confer Animadversion. in Athen. T. II. pag. 278 med. Sed quod in aliis verbis e Latino sermone adoptatis a Graecis hominibus frequenter factum videmus, ut ea ad Graecorum verborum similitudinem quodammodo inflecterent: idem in hoc vocabulo facere poëtae illi, quos dixi, potuerunt, ut, cum κάμμορον aliâs Graecum esset nomen, longe quidem diversae significationis, (nam idem fere quod ἀκόνιτον sonat; de quo vide quae ad Plin. XXVII. 3, 3. collegit Harduinus) ad illius similitudinem etiam hoc cancri vel squillae genus κάμμορον dicerent, pro κάμμαρον: quemadmodum, vice versa, Romanus scriptor Plinius l. c. venenatam eam quam modo memoravi plantam, non *cammoron*, ut Graeci, sed *cammaron* nominavit; ubi, scripturam istam *cammaron* non esse ex librariorum lapsu, ostendit id quod adiicit auctor,

c radicem plantae *cammato* similem esse *marino*. Sed id qualecumque sit: pro eo quod hîc editum erat, Κάμμαρος, cum in titulo capitis Κάμμορος habent veteres membr. *A*. tum rursus in Epicharmi versu: pariterque titulus capitis, cum in contextu, tum in ora, Κάμμορος scribitur in ms. *Ep*. eodemque modo Eustathium in suo codice Epitomae reperisse, discimus ex eius Comment. in Od. α'. p. 17. lin. 37. Quare eamdem scripturam nos vel tenere vel restituere auctori debuimus. Caeterum, poëtae testimonio ipso omisso, totum locum sic contraxit Breviator: Κάμμορος: καρίδων γένος ὑπὸ Ῥωμαίων οὕτω καλούμενον. κεῖται δὲ παρ' Ἐπιχάρμῳ καὶ Σώφρονι ἡ λέξις. Priora versiculi Epicharmei verba rectius, quam hoc loco, Ἔτι δὲ ποττούτοισι scripta supra vidimus, pag. 286. f. & sic etiam hoc loco scribi iussit Casaubonus in Animadvers.

AD CAP. LXXVI.

d In *Numenii* versu,

Ἄλλοτε καρχαρίην, ὁτὲ δὲ ῥόθιον ψαμαθίδα:

pro Ἀλλ' ὅτε, quod h. l. scribebatur, Ἄλλοτε recepi ex pag. 327. a. ubi quidem perperam scribitur ἄλλοτι in *Epit.* in qua versus ille h. l. desideratur. Sed in eodem ms. *Epit.* recte ibi dein ὁτὲ scriptum, pro ὅτε, quod & ibi & hic habent edd. consentiente (quod sciam) codice *A*. Porro perperam pag. 327. est δ' ἄφιον in ed. Ven. & utroque msto: pro quo recte hic δὲ ῥόθιον, ubi brevis syllaba δὲ producitur, ob ρ literam, a qua incipit vox sequens, vim duplicis consonae habentem. Vide Brunck ad Aristoph. Plut. vs. 51.

Sophronis testimonium, prorsus praetermissum a Breviatore, quum sic editum vulgo legeretur: Σώφρων, Συννεθηραῖα δὲ γαστὴρ ὑμέων καρχαρίας ὁ κάτινος δῆσθε. ad hunc locum ita commentatus est Casaubonus: » Nihil » corruptius toto opere quam Doricorum poëtarum Epi- » charmi & Sophronis reliquiae; velut illud Sophronis, » Συννεθηραῖα δὲ γαστὴρ ὑμέων, καρχαρίας ὁ κάτινος δῆσθε. » Ubi priora verba non assequor: non enim iuvat multum » quod paullo ante [pag. 303. c.] dixit auctor, *vocem* Συν- » *νοθήρας extare in Sophrone*, hunc fortasse illius locum re- » spiciens, aut alium infra [pag. 309. c.] ubi eadem vox. » Posteriora sic sunt scribenda, καρχαρίας ὅκκα τῆνος δῆ-

»σθιε: *quando ille carcharias comedebat.«* — Sic ille: at istud δ quidem monstrum, quod prioribus in verbis fraudi fuerat doctissimo viro, felicissime BENTLEIUS procuravit, in Epist. ad Millium p. 89. ubi sic legendum docuit, Σώφρων Θυννοθήρᾳ· Ἀ δὲ γαστὴρ &c. Quam ad operam huic loco, in quo haeserat Casaubonus, praestandam, ne opus quidem tam praecipuo vate, qualis in hoc genere Bentleius, fuerat: nihil enim mutandum, nos nisi recte distinguenda scripturae elementa erant. Nam quum in vetustis codicibus (quemadmodum in nostris membr. *A.*) ad latus scriberetur iota, non subscriberetur; in scripturâ illâ ΘΥΝΝΟΘΗΡΑΙΑΔΕΓΑΣΤΗΡ id ipsum plane continebatur, quod hic legendum docuit perspicacissimus Britannus. Sed quod idem eodem loco, quo istud docuit, sequentia verba, ὁ κάτινος δῆσθε, sic absque ulla vel emendatione vel illustratione adiecit, id vero miratus eram: quasi aut sana prorsus & perspicua iudicasset, aut vero Casauboni probasset emendationem: nisi forte de illis emendandis desperaverat. Qualia quidem vulgo leguntur illa verba, teneri sane non possunt. Pro ὁ κάτινος, ex ms. *A.* enotatum video ὁ κάττινος: quod parum prodest. Quod vero ὄκκα τῆνος legi voluerat Casaubonus: primum, non opus erat ὄκκα geminatâ literâ κ scribi, satis erat simplici, ὄκα: tum vero, quod gravius est, τῆνος istud, id est *ille*, quo referatur, non video; praesertim cum καρχαρίας in accusat. plur. videatur vir doctus accepisse; quo facto pronomen *ille* ad *ventrem* foret referendum, adeoque τῆνα oportuerat, non τῆνος: taceo, quod *de pulpamento* quidem *iuvenis carchariae comedere homo* possit, sed *carcharias pisces* (in plurali numero) *comedere aliquis* vix sine absurditate dici posse videatur. Quare, neutiquam quidem certus de sententia, pressius insistendum veteri scripturae, tenendumque ὄκα τινὸς iudicavi. De δῆσθε Casaubono adsensus sum, videri ex δινῆσθε corruptum; quod (quemadmodum perinde & ἔσθω & ἐσθίω Graece dicitur) idem atque δινήσθιε valeret. Sed ne huius quidem emendationis veritatem praestare ausim. In loco difficili iuvabit aliorum interpretum adnotare sententias, si quid forsan melioris frugis in harum aliqua reperire posse speraverit studiosus Lector. Iam GESNERUS quidem locum, ut prorsus corruptum, penitus desperaverat. (De Aquatil. pag. 157.) DALECAMPIUS, nusquam animum despondens, sic reddidit

d hunc locum: »Sophron: *Venatur alvus thynnos vestra, car*»*charia cane vobis opus est.*« VILLEBRUNIUS, cui & ipsi aes triplex circa pectus: »Sophron ecrit: *Votre ventre ne* »*demandoit que du thon, tandis que celui-ci s'occupoit à man*»*ger du requin.*« Et hic quidem nihil adnotationis adiecit: ille ad verba, *carcharia cane vobis opus est*, adnotavit: »Qui voracem ingluviem vestram satiet.« — Quod si in tam minuto abruptoque fragmento emendationem aliquam tentare liceret, καρχαρίου suspicarer pro καρχαρίας scriptum oportuisse.

Νίκανδρος ὁ Κολοφώνιος. Desiderabam coniunctionem, Νίκανδρος δ' ὁ Κολοφ. Nihil vero ex ms. *A.* adnotatum. In *Epit.* autem ne locus quidem erat coniunctivae particulae, quoniam de *carcharia* nihil aliud adposuit Breviator, nisi ipsum hoc NICANDRI testimonium. Quod ait, *carchariam etiam* λαμίαν *&* σκύλλαν *dictum fuisse; lamiae* nomine usum esse Aristotelem supra vidimus pag. 286. c. ubi conf. Animadv. T. IV. pag. 121. De *scylla*, Nicandri observatum ex Athenaei Epitoma repetiit Eustathius, ad Od. μ'. pag. 477 sub finem: quod quidem nomen, *canem* proprie significans, partim eo pertinet, quod & aliâs vulgo *canis carcharias* piscis ille adpellatur; partim eo videtur spectare, quod sit idem piscis *monstrum* non minus *periculosum horrendumque*, quam famosa illa Sicula *Scylla*.

AD CAP. LXXVIII.

Κεστρεύς. Ἱκέσιος φησί· Τῶν δὲ καλουμένων λευκίσκων πλείονά ἐστιν εἴδη. &c. »Facit *leuciscos* commune genus »*mugilum*. Alii aliter digerunt. In simili loco libri quinti, »[immo, *libri octavi*, pag. 356. b.] *glaucisci* nominantur »qui hîc *leucisci*. Nam ait: Γλαυκίσκοι, κέφαλοι, κεστρεῖς, »μύξινοι, χελῶνες, ὅμοιοί εἰσι κατὰ τὴν προσφοράν. Sed »vera lectio cum hîc, tum ibi, est λευκίσκος: quod ex »Eustathio citante & explicante hunc locum intelligitur. »[ad Iliad. π'. pag. 927, 39.] Χρῆσις, inquit ille, μυξί»νου καὶ ἐν τῷ, Λευκίσκων πλείονα εἴδη· κέφαλοι, κεστρεῖς, »μύξινοι, [μυξῖνοι scribitur, in editione quidem Basil.] »χελλῶνες, οἱ καὶ βάκχοι. εἰκὸς δὲ, τοὺς μυξίνους, εἴπερ »λέγονται γενικῶς λευκίσκοι, ὡς οἷα λευκοὶ, παρὰ τὴν γλα»γόεσσαν γίνεσθαι μύξαν, ἣ κεῖται παρὰ τῷ Ὀππιανῷ.« CASAUBONUS. — Hoc quidem loco λευκίσκων cum edi-

tis tenet codex mstus uterque: sed & in γλαυκίσκοι lib. e VIII. pag. 356. b. cum editis consentit ms. *A*. ubi totus locus praetermissus in Epitoma. Caeterum cum pisce cui κεστρεὺς nomen, cave confundas τὴν κέστραν, quae est eadem cum σφυραίνῃ, de qua pag. 323. a. b.

ἄλλοι δὲ χελλῶνες. Ad editam olim scripturam χελῶνες, haec monuit Casaubonus: »In vocabulo χε» λὼν mira librorum inconstantia. Nam si analogiâ quadam » dictus hic piscis ἀπὸ τοῦ χείλους, vera utique appella» tio est χείλων, quasi *labeonem* dicas: tamen & χε» ρλὼν, & χελλὼν, & χαλλὼν scriptum invenias. Aristoteli » *chelon* & *cephalus* duo sunt eiusdem piscis nomina.« — Nempe Hist. Animal. VIII. cap. 2. sect. 5. sic scribit Aristoteles: Ἔστι δὲ ὁ μὲν κέφαλος, ὃν καλοῦσί τινες χειλῶνα, πρόσγειος· ὁ δὲ περαίας, οὔ. &c. de quo loco mox: illud interim notemus, pro χειλῶνα in msstis Med. & Veneto-Paris. itemque in vetustioribus nonnullis editionibus χελῶνα legi, de quo monuit Camus in Var. Lect. ad istum locum, & in *Notices des Mss. de la Biblioth. Nation.* T. V. pag. 461. Sed apud eumdem Philosophum lib. V. eiusdem operis cap. XI. τῶν κεστρέων diversae species constituuntur hae, οἱ χέλωνες, ὁ σαργὺς, καὶ ὁ μύξων καλούμενος, (qui apud Nostrum ὁ μυξῖνος) καὶ ὁ κέφαλος: ubi mendosum χάλλωνες in χέλωνες mutavit Camus, praeeunte codice Mediceo. Apud Athenaeum vero, cum hoc loco, tum deinde, pro eis quae edita erant, χελῶνες & χελὼν, constanter χελλῶνες & χελλὼν dedere ambo nostri codices mssti. Sed loco huic parallelo, VIII. 356. b. κολῶνες & ὁ κόλων habent editiones veteres cum ms. *A*. ubi κολῶνες quidem in χελῶνές mutavit Casaubonus, sed κόλων tenuit. Desiderari eo loco verba ista in Epitoma, paulo ante iam monui. Porro pro μύξινοι, quod hic bis habent editi, μυξῖνοι praeferunt ambo codices mssti: sed pag. 356. b. ad μύξινοι, quod rursus ibi editum, nulla discrepantia ex ms. *A*. adnotata. Hoc vero loco etiam Eustathium in suo cod. Ep. & μυξῖνοι & χελλῶνες reperisse, supra vidimus. Porro scriptura χελλὼν latere etiam videtur in vitiosa apud Hesychium glossa: Χελμών· ἰχθὺς ποιός. Caeterum μυξῖνος habet etiam codex noster *Epit.* paulo inferius, pag. 315. ubi μάξινον tenet ms. *A*. cum edd.

καταδεέστεροι δὲ πάντων οἱ χελλῶνες, οἱ λεγόμενοι

e βάκχοι. εὔχυλοι δ' εἰσὶ σφόδρα, καὶ οὐ πολύτροφοι, καὶ εὐέκκριτοι. »Caute accipienda verba, εὔχυλοι δ' εἰσὶ »σφόδρα &c. quae, si spectetur orationis series, ad *che»lônes* pertineant. Ita fieret ridicula sententia: ut, *qui ex »omnibus leuciscis pessimi sunt*, tot *elogiis* ornentur. Hanc »ἀτοπίαν viri docti alius aliter sustulerunt. Sed placet ni»mis DALECAMPII sententia, qui de *universo genere leu»ciscorum* haec accepit.« CASAUBONUS. — GESNERUS pag. 563. post εὔχυλοι δ' εἰσὶ σφόδρα intercidisse vocabulum οἱ κέφαλοι suspicatus erat. RONDELETUS vero, interposito post οἱ χελλῶνες puncto, sic dein legendum censuerat: οἱ δὲ λεγόμενοι βάκχοι εὔχυλοί εἰσι σφόδρα. Eosdem varios bonitatis gradus in cognatis istis piscium generibus notavit Diphilus Medicus apud Nostrum, VIII. 356. b. nisi quod, quos Hicesius χελλῶνας, eosdem ille κολλῶνας sive κέλλωνας adpellat. Tum vero inter Hicesium & Diphilum hoc etiam differt, quod βάκχον piscem Diphilus non, ut Hicesius, in *mugilum* genere censet, sed eum seorsim commemorat, eodem quidem fere loco, sed paulo ante, ubi ait: βάκχος, εὔχυλος, πολύχυλος, εὔτροφος. Ex quo colligas, de *baccho* pisce non satis constitisse inter veteres, aut pluribus piscium generibus commune id nomen fuisse. Quo pertinet etiam id, quod ex Dorionis libro DE Piscibus adfert Noster, III. 118. c. *chellarem* piscem, ex *myllorum* genere, non mugilum, *bacchum* a nonnullis vocari. Confer infra pag. 315. f. & ibi notata.

Quod ait noster de DORIONE, τῶν κεστρέων τὸν μὲν θαλάττιον ἐκτίθεται, τὸν δὲ ποτάμιον οὐ δοκιμάζει, id sic accipiendum videtur: *Dorion, in suo de Piscibus libro, de marino mugile egit, praecepit, exposuit; fluviatilem vero praetermisit:* sive quod nullum esse, sive quod non diversum a marino existimasset.

f τὸν δὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ κεστρέως ἐχῖνον, σφόνδυλον ὀνομάζει: *Echinum*, quem dicit *in capite mugilis* reperiri, pro *lapillo echinatâ specie*, id est, *aspero*, accipiendum monuit RONDELET apud Gesn. pag. 551.

διαφέρειν - - κεφάλου κεφαλῖνον, ὃν καὶ βλεψίαν καλεῖσθαι. Apud Hesychium est κεφαλῖνος, ἰχθὺς ποιός. Nomen βλεψίας suspectum habuerat RONDELET apud Gesn. pag. 552 med. & βλέννον aut aliquid tale maluerat.

Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ Μορίων. »Quae citan-

» tur ex Aristotele ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, extant Hi- f
» storiar. libro V. cap. XI.« CASAUBONUS. — In edit. Ven. legebatur ἐν πέμπτῳ περὶ Ζώων Μορίων. Id suo more editor Basileensis mutavit in ἐν πέμπτῳ περὶ Ζώων Ἱστορίας. Tum rursus Casaubonus edidit, ἐν πέμπτῳ περὶ Ζώων Μορίων, quo titulo plerumque citari ab Athenaeo *quintum Historiarum librum* iam saepius observavimus: sed nonnumquam etiam brevius citatur ἐν πέμπτῳ Μορίων, quemadmodum h. l. dedit uterque noster cod. mstus. In istis philosophi verbis, μύξος vocatur idem piscis, qui apud Athenaeum μυξῖνος. De scripturâ χελλῶνες, quam constanter servant codices nostri, paulo superius dictum.

κύουσι δὲ τριάκοντα ἡμέρας. Tenui hanc scripturam, ab editore Bas. ex Aristotelicis codicibus Athenaeo restitutam: nam, genitivum ἡμερῶν ab illius manu esse profectum, aegre persuadere mihi potui.

Ἐν δὲ ἄλλοις φησὶν ὁ Ἀριστοτ. Philosophi nomen h. l. a
omisit Breviator: articulum ὁ adiectum dedit ms. *A*. Qui vero hîc citatur locus, ductus est ex Histor. Anim. lib. VIII. c. 2. sect. 5. mutatis quidem paululum verbis; quam licentiam & aliâs subinde sibi sumere non dubitavit noster Deipnosophista. Et statim quidem, corrupta esse (sive librariorum errore, sive ipsius Athenaei culpâ) priora Philosophi verba, questus est RONDELET, apud Gesner. pag. 551. quandoquidem quod apud Athenaeum scribitur, Ὁ κεστρεὺς, καρχαρόδους ὢν, οὐκ ἀλληλοφαγεῖ, non modo verba καρχαρόδους ὢν apud Aristotelem non legantur, verum etiam αὐτοψία doceat, mugilibus non modo *serratos*, sed ne *ullos* quidem esse *dentes*. At de dentibus non esse rem ita confectam, nullos esse mugilibus, ut Rondeleto visum erat, plurium adcuratorum auctorum testimonio ostendit CAMUS in Notis ad Aristot. p. 527. Athenaeus autem, cui non de re ipsa nunc agebatur, sed de eo quod Aristoteles sensisset, dicere pro se potuerit, in τῶν καρχαροδόντων numero utique τοὺς κεστρέας a Philosopho censeri, ut qui diserte Historiar. II. 13 sub fin. sic scripsisset: καρχαρόδοντες δὲ πάντες οἱ ἰχθύες, πλὴν τοῦ σκάρου.

Quod dein apud Nostrum scribitur, ὁ δὲ χελλὼν, ὁ δὲ φεραῖος: de priore vocabulo supra dictum, ubi hunc etiam Aristotelis locum tetigimus; de posteriori vero haec

a adnotavit CASAUBONUS: »Qui dicitur in nostris exem- »plaribus semper *φεραῖος*, in Aristotelicis est *περαίας*. »In vetere Huraldino *φαραῖος* constanter.« — Quaenam genuina fuerit Philosophi in isto vocabulo scriptura, certâ ratione vix confici hodie potuerit. Longissime autem a vero discedere videtur scriptura *φεραῖος*, in quam quidem consentiunt codices nostri cum editis. *φαραῖος* unde arripuerit codicis Huraldini scriba nescio. Sed ne apud Aristotelem quidem consentiunt libri: nam pro *περαίας* quod vulgo legitur, duo vetustissimi codices mssti, Mediceus & Veneto-Parisinus, *παρέας* habent, ut docuit CAMUS, in Var. Lect. ad lib. VIII. pag. 462. & in *Notices des Mss.* T. V. pag. 461. Denique apud Plutarchum, in libello de Solertia Anim. pag. 965. e. ed. Francof. legitur, *Κεστρέως δὲ γένος οὓς παρδίας καλοῦσιν, ἀπὸ τῆς μύξης τρέφονται τῆς ἑαυτῶν*: ubi ΠΑΡΔΙΑΣ ex ΠΑΡΑΙΑΣ ortum videri debet; sed ibidem codex mstus Petavianus (cuius lectiones in fine voluminis citantur) *περδίκας* habet, quod rursus ex *περαίας* corruptum videtur. An certius aliquid de illius piscis nomine e melioribus Plutarchi codicibus eruerit doctissimus WYTTENBACHIUS, incompertum mihi, aegre ad hunc diem desideratissima nova Plutarchi editione carenti. *Περαίαν* apud Arist. intelligere solent *translitoralem*, id est, *longius a litore viventem*. Sed de nomine utcumque statuas, ex adiuncto quod continuo adiicitur, *muco hunc vivere qui ex ipso exit*, eumdem intelligendum cum *myxino*, probabiliter utique CAMUS collegit, in Notis ad Aristot. pag. 619. Graeca verba, *τῇ ἀφ᾽ αὐτοῦ γενομένῃ μύξῃ*, prorsus ut edidimus, sic dedit uterque noster codex mstus. Apud Aristotelem est, *βόσκεται τὴν ἀφ᾽ αὑτοῦ μύξαν*.

Λέγεται δὲ καὶ ὅτι τὸ γένος τῶν κεστρέων οὐδὲν τῶν θηρίων κατεσθίει. »Oppianus, poëta eximius, de mugili- »bus: [Halieut. II. 651.]

»*Τοὔνεκα καί τιν᾽ ἔχουσι μετ᾽ ἰχθύσι τίμιον αἰδῶ·*
»*οὐ γάρ τις κείνων νεαρὸν τέκοι, οἷα περ ἄλλων,*
»*σίνεται.*

»At mugiles adultos vorat lupus, ut paullo post ex Ari- »stotele scribitur: item glaucus, ut canit Oppianus in »tertio. Athenaeus ad *mugiles* transtulit quod de *cephalis* »dixerat Philosophus: cuius verba neque ambigua sunt »neque obscura, Historiarum libro octavo, capite secun-

» do. « Casaubonus. — Pariter ad κεστρέα, id est, ad totum *mugilum* genus, eam rem retulit Oppianus.

Εὐθύδημος δὲ ὁ Ἀθηναῖος: intellige φησί: quod verbum passim eodem modo supplendum vidimus. *Mox*, ubi scribitur, Εἴδη κεστρέων εἶναι σφηνέα καὶ δακτυλέα, quum b continuo sequatur, καὶ κεφάλους μὲν λέγεσθαι, &c. & dein σφηνέας δὲ &c. manifestum videtur, intercidisse post εἶναι vocabulum κέφαλον, scriptumque oportuisse, Εἴδη κεστρέων εἶναι κέφαλον, καὶ σφηνέα, καὶ δακτ.

σφηνέας δὲ, ὅτι λαγαροὶ καὶ τετράγωνοι. Cum mendose hic σφῆνας legeretur in editionibus omnibus, σφηνέας legendum videri monuit H. Stephanus, in Thes. T. III. pag. 1179. & correxit mendam Casaubonus in Animadv. adnotavitque: » Hanc lectionem (σφηνέας) libri » confirmant omnes, & hoc amplius Glossae veterum ma» gistrorum. Σφηνεὺς, inquit Hesychius, ἰχθὺς ποιὸς θα» λάττιος. Non defuerunt qui scriberent σφηκέας: « [hi qui sint, non potui reperire:] » ut a σφὴξ denominati » sint hi pisces, non a σφήν. Et profecto vel ita scriben» dum: vel idem significatur vocibus σφηνεὺς ac σφηκώ» δης. Nam, ut λαγαροὶ dicuntur hic pisces σφηνέες, sic » versum quem vulgo Grammatici λαγαρὸν nominant, et» iam σφηκώδη nuncupant iidem: τὸν σφιγγόμενον, ut » scribit Eustathius, [ad Od. κ'. p. 381, 32.] ἀπὸ δακτύ» λου εἰς τροχαϊσμὸν, ἀπ' ἐναντίας τῷ προκοιλίῳ: *qui est* » *substrictus & quasi coactus in angustius spatium legitimo.* Sic » homines σφηκώδεις & λαγαροὺς, qui *concinna & expe*» *dita figura sunt corporis*; non obesi, neque ventriones. » Comici Interpres: [ad Plut. 301.] Τοὺς λαγαροὺς τοῖς » σώμασιν ἀνθρώπους, καὶ μὴ προκοιλίους, σφηκώδεις ἐκά» λουν. Opponuntur προκοίλιος & λαγαρὸς, ut *obesus* & *gra*» *cilis.* Neque eo minus verum, quod dicebamus libro » tertio, [ad III. 79. b. Animadv. T. II. pag. 38 sq.] λα» γαρὸν & εὐρυκοίλιον de eodem dici: diverso nempe re» spectu. An & *mugiles sphenei* λαγαροὶ hic simili de caus» sa dicantur, αὐτοψία sola planum fecerit. « — Illud mirum aliquatenus videri possit, quo pacto iidem & λαγαροὶ & τετράγωνοι dicantur: nempe intelligi debebunt esse *quadrati in tenue exeuntes*; quo pacto a figura σφηνοειδεῖ, id est, *cuneiformi*, haud incommode σφηνεῖς adpellati fuerint: quemadmodum apud Lucian. in Epistolis Saturn. cap. 24. σφηνοπώγωνες, *cuneobarbi*, adpellantur, quibus

b barba est ex lato in angustum acutumque desinens. Confer Gesnerum de Aquatil. p. 562. Ab eadem figura huius piscis ductus, puto, mos est ille puniendorum moechorum, de quo Iuvenalis, Sat. X. 316.

— Necat hic ferro, secat ille cruentis
verberibus: quosdam moechos & mugilis intrat.

Ubi vetus Scholiastes: *Mugilis, piscis grandis capitis, postremis exilis: qui in podicem moechorum immitti solebat.* Caeterum in scripturam σφηνέα & σφηνέας recte consentiunt nostri codices msti: & ex hoc loco habet Eustathius quod ait ad Iliad. τ'. pag. 1242, 46. Εἴδη δὲ κεστρέων, οἳ καὶ πλῶτες καλοῦνται, σφηνεὺς, καὶ δακτυλεὺς, καὶ νῆστις.

Ad editam olim scripturam, τὰ δὲ τῶν διδακτυλέων; (vel διδακτυλαίων, ut erat in ed. Ven. & Bas. & in ms. *A.*) monuit Casaubonus: »Lege cum Epit. τὰ δὲ »τῶν δακτυλέων, non διδακτυλέων: nam ita modo »praecessit.« — Et δακτυλέων habet etiam noster codex Epit. At sic quidem nondum adparet, illud τὰ δὲ quo referatur: in quo etiam Gesnerum (pag. 562.) video haesisse, qui Τοὺς δὲ δακτυλέας, διὰ τὸ πλάτος ἔχειν, legendum suspicatus erat. Ferri potuerat Τὸ δὲ τῶν δακτυλέων (*scil.* εἶδος) τὸ πλάτος ἔχει &c.

οἱ περὶ Ἄβδηρα ἁλισκόμενοι, ὡς καὶ Ἀρχέστρατος εἴρηκε. *Archestrati* testimonium de *Abderitis mugilibus* non exstat, quod sciam: sed Dorionis in eam rem habemus, III. 118. c. Mox quidem (lit. d.) *Aeginenses mugiles* laudat Archestratus.

AD CAP. LXXVIII.

In *Epicharmi* versu trochaico,

Αἰολίαι, πλῶτές τε κυνόγλωσσοί τ'· ἐνῶν δὲ σκιαθίδες·

particulam τε, quae post πλῶτες perperam hic deerat, adieci ex aliis Nostri locis, ubi idem versus citatur, ut p. 288. b. (ubi conf. notata) tum 308. e. & 322. f. Agnoscitque eamdem particulam hoc etiam loco codex *Ep.* in quo quidem nonnisi priora versus verba haec adponuntur, Αἰο-
c λίαι, πλῶτές τε. In istis, quae sequuntur, ἐνῶν δὲ σκιαθίδες, consentit ms. *A.* cum editis: ubi consentaneum est quidem, Doricâ verbi formâ ἐνῆς usum esse Epicharmum, ut pag. 306. e. & alibi: sed ferendum putavi vulgatum ἐνῶν, quod in isto versu constanter tenent libri

omnes, & tenuisse videtur Athenaeus ipse. De voce σκια-θίδες ad pag. 322. f. erit dicendi locus. Vocabulum πλῶτες non confundendum cum eo quod est αἱ πλωταὶ apud Polluc. VI. 63. quod de *muraenis* intelligitur *in summa aqua fluitantibus sive natantibus*; quae *flutae* Romanis dicebantur: sic ἡ πλωτὴ μύραινα apud Nostrum pag. 313. a. & αἱ πλωταὶ ἐγχέλεις, l. 4. c. ubi vide notata. Eodemque nomine generatim de omni piscium genere passim utitur Oppianus; quemadmodum & olim Titanomachiae auctor dixit, πλωτοὶ χρυσώπιδες ἰχθύες, *natantes*, *fluitantes pisces*, apud Nostrum, VII. p. 277. d. At nomine πλῶτες, quamquam ab eadem cum isto origine derivato, insigniuntur ἰχθύες τινὲς, ut adnotavit Hesychius, id est, *certum quoddam piscium genus*; nempe οἱ κεστρεῖς, *apud Siculos*, ut ex POLEMONE & EPICHARMO docet Noster. Eiusdem nominis singularem ὁ πλὼς, ex Herodiano Grammatico adnotavit Eustathius ad Od. α'. p. 67, 41. qui pariter εἶδος ἰχθύος, (*genus quoddam piscium*) interpretatus est, sed genitivum casum πλωὸς formavit, ut δμὼς δμωὸς, Τρὼς Τρωός. At insertâ τ literâ, πλῶτες, constanter scribitur apud Athenaeum, ut apud Hesychium; & sic etiam ipse Eustathius ex Athenaeo citavit, ad Iliad. τ'. p. 1242, 47.

Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τῷ περὶ Ζώων Ἠθῶν καὶ Βίων. Hoc titulo citare consuevisse Athenaeum *Nonum Librum Historiae Animalis* supra monitum est, ad VII. 282. c. Et leguntur capite secundo illius libri ea ipsa verba, quae a Nostro hic adferuntur.

Ibid. ἀπεσθίεται δὲ ὁ μὲν κεστρεὺς ὑπὸ λάβρακος *&c.* Apud Aristotelem Camus ex ms. Med. κατεσθίεται edidit, id est, *voratur*, *devoratur*; quemadmodum & apud Athenaeum verbum ἀπεσθίεται vulgo interpretantur, quod tamen aliud sonat, nempe *adroduntur*, vel potius *abroduntur*; ut docet ipse Athenaeus, XIV. 649. c. nempe *cauda eis abroditur*, *morsu aufertur & devoratur*. Idque ipsum Graecum verbum apud Aristot. habent alii mssti & editiones omnes. Caeterum quod de *cestreo* sive *mugile* ex Philosopho hic adnotavit Deipnosophista, *vivere eum etiam quamvis caudâ morsu ablatâ*, idem in aliis etiam piscibus observare licet. Mihi quidem his ipsis diebus oblatus est *cyprinus* piscis, quem *carpam* vulgo vocamus; cui cauda cum parte spinae (morsu *lucii* piscis, puto) iam olim ablata

c erat, ita pulcre cicatricato vulnere, ut nullam umquam caudam habuisse piscem dixisses; qui tamen non modo vivus, sed & optime valens vegetusque erat.

Ἡ δὲ λεγομένη παροιμία, Κεστρεὺς νηστεύει, ἐπὶ τῶν δικαιοπραγούντων ἀκούεται. Adiecta utique malles verba quaedam, quae apud Suidam (in Κεστρῶν τεμάχη) & apud Zenob. Proverb. Cent. IV. num. 52. adiecta leguntur, & apud Nostrum fortasse veteris alicuius librarii errore interciderunt; nempe, ἧττον δὲ φερομένων διὰ τοῦτο, καὶ μηδὲν πλέον ἀπὸ τῆς δικαιοσύνης ἀποφερομένων. Id est: *Proverbium, Cestreus ieiunat, dicitur de iis qui iustitiam quidem colunt, sed deteriore ob id ipsum sunt conditione, nec ullam inde utilitatem capiunt.* Adiicit Suidas: ἐπεὶ καὶ ὁ ἰχθὺς καθαρὸς ἐστί: *quoniam & piscis iste purus est;* nempe, a devorandis aliis piscibus abstinet. Graecum proverbium, haud incommode cum latino, *Probitas laudatur & alget*, contulit *Villebrune*.

Ἀναξίλας ἐν Μανοτρόπῳ, Μάτωνα &c. » Sequuntur » versus *Anaxilae*, quibus traducitur voracitas *Matronis* » sophistae. Male enim τὸν Μάτωνα editur « [at τὸν articulum ignorant libri omnes, scripti editique] » pro Μάτρωνα. Et Anaxilae etiam versiculi ita legendi:

» Τοῦ κεστρέως κατεδήδοκεν τὸ κρανίον
» ἀναρπάσας Μάτρων. ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι.

» Plura de hoc *Matrone* & isto Anaxilae loco infra, libro » octavo. « Casaubonus. — Vide lib. VIII. pag. 342. d. e. ubi ter legitur eiusdem hominis nomen, & ibi quidem constanter Μάτρων scribitur in ms. *Ep.* sed non nisi semel Μάτρων in ms. *A.* bis vero Μάτων, absque ρ, quemadmodum hîc habet codex uterque cum editis. Quare hoc loco, quamvis sit probabilis Casauboni emendatio, tamen tenendam putavi librorum scripturam. *Anaxilae* versiculi hoc loco veluti prosa oratio scripti erant in editis, & κατεδήδοκε scriptum absque ν ἐφελκυστικῷ: quod adiiciendum monuit metri ratio.

d Διοκλῆς, Θαλάττῃ· Ἅλλεται &c. » Male accipiunt ista, » qui scribunt: Διοκλῆς, θαλάττῃ ἅλλεται δ' ὑφ' ἡδονῆς » κεστρεύς. Melius nos, Διοκλῆς Θαλάττῃ· ἅλλεται &c. » Nam Θάλαττα, titulus unius comoediarum *Dioclis*, » poëtae antiquissimi. Suidas de illo: δράματα αὐτοῦ, Θά» λαττα, Μέλιτται, Ὄνειροι, &c. « Casaubonus. — Recte distincta verba erant in edd. ut θαλάττῃ ad Διο-

κλῆς referretur: sed male acceperat DALEC. latine sic reddens: » Diocles: *In mari saltat cestreus* &c. « Recte vero NATALIS *Comes* in sua versione posuerat, *Diocles in Mari*. Ad metri rationem, poëtae verba in hunc modum erant digerenda:

— Ἅλλεται δ' ὑφ' ἡδονῆς
κεστρεύς. —

Priora sunt e fine senarii ducta: a voce κεστρεὺς incipiebat versus sequens.

AD CAP. LXXIX.

In *ARCHIPPI* testimonio in ed. Cas. sic distincta erant verba: νήστεις, κεστρέας, κεφάλους: & in Dalecampii versione: *Cestreos, Nestias, & Cephalos*. Quo facto, minime valebat id testimonium ad ostendendum, τὸν νῆστιν esse κεστρέων *speciem*. Nos, ut erat in ed. Ven. & Basil. iunximus Νήστεις κεστρέας, nullo interposito commate. Breviator, omissis Archippi verbis, sic habet: Ὅτι δὲ εἶδος κεστρέων οἱ νήστεις, δῆλον. ἈΝΤΙΦΆΝΗΣ· κεστρεῖς ἔχων ἄλλους στρατιώτας τυγχάνεις νῆστις, ubi quidem perperam scriptam postremam vocem adparet. Recte vero τυγχάνεις νήστεις ms. *A.* cum edd. nempe κεστρεῖς νήστεις. Quae sequuntur *Ameipsiae* & *Euphronis* & *Philemonis* testimonia, ea rursus praetermisit Epitomator.

Εὔφρων, Αἰσχρᾷ. Edebatur: Εὔφρων, αἰσχραμίδας δὲ κεστρεὺς &c. Opportune vero CASAUBONUS in Animadv. » Debemus Suidae, ait, illud etiam, quod errorem, qui » in istis latet, deprehendimus. Nam scribendum, Εὔφρων » Αἰσχρᾷ· Μίδας δὲ κεστρεύς ἐστι &c. *EUPHRONEM* co» micum *Aeschram* fabulam edidisse probat Suidas [in Εὔ» φρων] ex isto Athenaei loco. «

In *PHILEMONIS* testimonio recte κεστρέ' ὀπτὸν editur. Perperam κεστρέοντα ὀπτὸν ms. *A.*

In *ARISTOPHANIS* testimonio nil mutavit BRUNCK, in Comici Fragm. pag. 230. num. 6. Nec tamen fere dubito, quin νήστιες scriptum oportuerit pro νηστίδες quod habent editi consentiente (quod sciam) msto *A.* aut pro νήστιδες, quod est in ms. *Ep.* Ista quidem genitivi forma in hoc nomine nusquam alibi occurrit. In eiusdem eclogae fine, pro γιγνώσκεται, quod erat editum, percommode γιγνώσκετε nobis dedit codex

mstus uterque. Perperam vero ὡς μὲν γάρ ἐστι legebatur in ed. Ven. & Baſ. pro γάρ εἰσι, quod tacite correxit Caſaub. adſentientibus msstis.

f *Anaxandrides*, cum ait, κεστρῖνός ἐστι νῆστις, ſatis perſpicue vocabulum κεστρῖνος pro eodem, quod aliàs κεστρεὺς eſt, poſuit: quod diſerte etiam Euſtathius (verba iſta citans ad Odyſſ. ι'. pag. 374, 44.) adnotavit, ὅτι κεστρῖνος ὁ κεστρεὺς ἐῤῥέθη. Addubitans tamen Suidas ait: Κεστρῖνος· εἶδος ἰχθύος. σκεπτέον δὲ, εἰ διαφέρει κεστρέως. id eſt: *Videndum an differat* κεστρῖνος *ab eo qui* κεστρεὺς *vocatur.* Ac paulo quidem diverſâ notione Etymologici Magni auctor pag. 506. l. 45. κεστρίνους, *pulpamenta cestreorum* interpretatus eſt, τὰ τομία καὶ τεμάχη τῶν ἰχθύων; nempe τῶν κεστρέων, ut equidem accipiendum arbitror. Caeterum eclogam *Anaxandridae* e fabula *Ulyſſe* multo auctiorem, e qua ducta iſta verba ſunt, ſupra adpoſitam a Deipnoſophiſta vidimus, VI. 242. e. f.

In Eubuli *verſ.* 2. ſpeciem habet nonnullam nominativus νῆστις, quem in contextu habet noſter codex *Epit.* hoc ſenſu, *ieiunus terens vitam miſeri mugilis.* Sed percommode νῆστιν refertur ad βίον, *terit vitam ieiunam, famelicam.* Et habet νῆστιν non modo ms. *A.* cum edd. ſed & eadem ſcriptura inter lineas adnotata in ms. *Ep.* Non placuit vero (*eodem verſu*) πονηροῦ κεστρέως, id eſt, *pravi mugilis;* quod ubique quidem editum, & in ms. *Ep.* ſic etiam ſcriptum video, neque aliud ex ms. *A.* adnotatum. Non *pravus* mugil, ſed *innocens* potius, at ſimul *miſer*, ex vulgi opinione habebatur; ut ſupra vidimus occaſione proverbii, κεστρεὺς νηστεύει: in cuius proverbii interpretatione etiam diſerte monuerunt Zenobius & Suidas, ταλαιπωροῦντα eſſe hunc piſcem, id eſt *miſeram vitam agente.* Quare Gesnerum probavi, monentem (p. 562 init.) πονήρου ſcribendum eſſe παροξυτόνως, id eſt, ἀθλίου, ταλαιπώρου, *miſeri, aerumnoſi.* Sic rurſus in Platonis ecloga, pag. 308. b.

AD CAP. LXXX.

Κυνικῶν τις, ἑσπέριος ἐλθὼν, ἔφη. Dalecampius: *Accedens Heſperius unus e Cynicis inquit.* Adiecta tamen ad oram nota: „Alii: *veſperi & ſerius accedens; veſpertinus.*" Sic nempe Natalis Comes: *Cynicus quidam qui veſper-*

tinus accesserat. Quae haud dubie mens fuerat Athenaei. Nempe homo iste, hoc ipso quod *vespere* demum venerat, neque adeo interfuerat *gustationi*, quam satis largam iam ceperant caeteri convivae, tanto magis premebatur fame. Quo aptius etiam subiiciuntur illa *Diphili* verba, Οὗτοι δεδειπνήκασιν &c. Casaubonus sine animadversione locum istum praetermisit, at Graecum tamen verbum ἑσπέριος non maiuscula litera initiali (quod in propriis nominibus facere consueverat) in sua editione efferendum curaverat. Sic & in ed. Cas. 2. quemadmodum in superioribus editionibus ἑσπέριος scribitur: sed in ed. Cas. 3. unciali litera Ἑσπέριος. Inde igitur nomen proprium cum Dalecampio fecerunt Ionsius & Fabricius, & in Cynicorum philosophorum albo *Hesperium* posuerunt. Sed de hoc iam satis diximus in Animadv. T. I. pag. 15.

μὴ καὶ ἡμεῖς Νηστείαν ἄγομεν, Θεσμοφορίων τὴν μέσην, ὅτι δίκην κεστρέων νηστεύομεν; Quum minus commode verba ista interpretatus esset Dalecampius, monuit Casaubonus: „Verte, *An & nos Nesteam, medium Thesmophoriorum diem, celebramus, qui instar mugilum sic ieiunemus?* „*Thesmophoria* multi Graeciae populi agitabant, diverso dierum numero: nam alibi fuit illud festum dierum „novem, alibi trium, alibi quatuor, ut scimus ex Hesychio, in Τρίτη Θεσμοφορίων. Athenis, ut videtur, *tres dies* „durabant Thesmophoria; non certe quatuor: nam e „quatuor diebus nullum proprie appellaveris *medium*, ut „facit Athenaeus hoc loco, & Aristophanes quoque in „Thesmophoriazusis. Eum diem praecipuâ castimoniâ co„lebant, & omnis cibi abstinentiâ, & Νηστείαν nomina„bant. Aristophanes, [Avib. 1519.] *ὥσπερ ἐν Θεσμοφο„ρίοις νηστεύομεν ἄνευ θυηλῶν.*“ — Θεσμοφορίων recte scriptum in ms. *Ep*. Ex Aristophanis Thesmoph. 86. ubi *media Thesmophoriorum dies* eadem *tertia* dicitur, recte (ut videtur) collegit Küsterus in Notis ad Comici locum, *quinque dies* Athenis durasse festi illius celebritatem.

Diphili versus posterior, *κεστρεὺς ἂν εἴην &c.* cum a parte prioris, iam supra citatus legebatur, IV. 156. b.

Ὑπολαβὼν δὲ Μυρτίλος· Καὶ στῆτ' &c. „Sequitur *ὑπο„λαβὼν δὲ Μυρτίλος, καὶ στῆτ' ἐφεξῆς κατὰ τὸν* [perpe„ram *κατὰ τὴν* ed. Cas. 2. 3.] Θεοπόμπου Ἡδυχάρην, *κε„στρέων νῆστις χορός*. Melius alii libri *ὦ στῆτ' ἐφ*. Inte„ger versus est *Theopompi*,

a ῏Ω στῆτ' ἐφεξῆς κεστρέων πῶτις χορός.
» Dalecampius scribit ἡδυχαρὴς, & iungit cum χορὸς: mu» taturus sententiam, si venisset illi in mentem, editum » a Theopompo drama inscriptum Ἡδυχάρης, cuius et» iam libro XV. [pag. 690. a.] facta mentio, & in Laër» tii Platone, [III. 26.] atque alibi, ut olim in Notis » Laërtianis observabamus. « CASAUBONUS. — Quinam sint libri, in quibus ῏Ω pro Καὶ scriptum, nescio: neque eos si scirem, admodum in hoc probaturus eram. Καὶ cum edd. recte tenet ms. *A*. In *Epit.* autem deest totus locus. Θεόπομπος Ἡδυχάρει laudatur porro apud Harpocrat. in Καταχύσματα, & ab Aristophanis Interprete ad Plut. 768. Quibus in locis quum constanter in dativo casu occurrat nomen Ἡδυχάρει, haud adparet, fuerit-ne nominativus Ἡδύχαρις, an Ἡδυχάρης, nisi hic in accusativo Ἡδυχάρην legeretur. Sed videndum, ne per itacismum ita scripserit librarius, cum Ἡδύχαριν debuisset, a recto casu Ἡδύχαρις; quae forma nominis placuit Fabricio in Bibl. Graec. T. I. pag. 792. Iam quod ait poëta,
λαχάνοισιν, ὥσπερ χῆνες, ἐξενισμένοι:
id festive Deipnosophista ad Cynicos transfert, quorum plerique ea aetate Pythagorico more vivere & ex illius philosophi instituto maxime nonnisi oleribus se vesci simulabant. Quod autem *Ulpianum* idem Deipnosophista *condiscipulum* adpellat *Cynicorum*: id, ni fallor, eo spectat, quod *Stoicorum* disciplinae addictus Ulpianus erat, quibus pleraque cum Cynicis communia erant.

καὶ ἀνελκυσθεὶς δὲ &c. » Observemus genus loquendi » plane poëticum. *Mugil*, ait, *animatâ escâ non vescitur*: » καὶ ἀνελκυσθεὶς δὲ οὐ δελεάζεται οὔτε σαρκὶ, οὔτε ἄλλῳ » τινὶ ἐμψύχῳ: *extractus non inescatur neque carne neque ul*» *la re animata.* ἀνελκυσθεὶς οὐ δελεάζεται dixit, pro, οὐκ » ἀνελκύεται δελεασθείς: *non capitur allectus.* ἀνελκύεσθαι » piscis dicitur, quando e *mari* captus *extrahitur* & *sursum* » *attollitur.* Infra hoc libro [p. 317. d.] ἀπονητὶ ἀνέλκει » ὅσους ἐθέλει πολύποὺς. « CASAUBONUS. — Grandioribus utique verbis loquentem Ulpianum suum inducit Athenaeus. Apud ipsum quidem Aristotelem, quem ista tradere ait, (eodem loco, quo leguntur ea quae continuo deinde adferuntur, Hist. Anim. VIII. 2.) de abstinentia mugilis a carnis esu his verbis traditur: ὁ δὲ κέφαλος καὶ ὁ κεστρεὺς ὅλως μόνοι οὐ σαρκοφαγοῦσι. σημεῖον δέ· οὔτε

γὰρ ἐν τῇ κοιλίᾳ ποτ' ἔχοντες εἰλημμένοι εἰσὶ τοιοῦτον οὐδὲν, οὔτε δελέατι χρῶνται ζώων σαρξὶ πρὸς αὐτοὺς, ἀλλὰ μάζῃ.

Quae sequuntur verba, φάσκων ὅτι καὶ μὴ νῆστις ὢν φαῦλος ἐστίν: non unam habent difficultatem; nam & de scriptura priorum verborum, & de notione vocabuli φαῦλος in diversa abierunt doctissimi viri. De quo dissidio consulendus Gesnerus pag. 561. & Camus in Notis ad Aristot. p. 527 sq. Nempe apud Aristotelem, lib. VIII. cap. 2. consentientibus scriptis libris sic legitur: καὶ ὅταν (ὁ κεστρεὺς, nam de eo agitur) ᾖ μὴ νῆστις, φαῦλος. ὅταν δὲ φοβηθῇ, κρύπτει τὴν κεφαλὴν, ὡς ὅλον τὸ σῶμα κρύπτων. Et vocabulum φαῦλοι quidem apud Aristotelem nonnulli interpretantur *viles*, nempe *viles in cibo*. Sic Gesnerus l. c. quemadmodum etiam interpretum dissertissimus Camus accepisse videtur, cum philosophi verba Gallice sic reddidit: *Quand il n'est pas à jeun, il ne vaut rien.* Et apud Athenaeum perspicue sic reddidit Dalecampius: *nisi ieiunus sit, vilem in cibo esse.* Neque aliter accepisse Casaubonum satis liquet ex eis, quae ab illo ad proxima Platonis Comici verba adnotata sunt. Denique in eamdem sententiam Villebrunius: *le muge est mauvais, lorsqu'il n'est pas à jeun.* Ac non sum quidem nescius, extremo capite eiusdem octavi libri Historiarum saepius occurrere idem vocab. φαῦλος, ubi perspicue de eo accipiendum videatur quod *vile in cibo* aut *parum suave ad nostrum palatum sit.* At in longiore capite e quo ducta sunt verba, de quibus nunc quaerimus, non modo nusquam ullum vestigium adparet unde intelligatur, de *bonitate aut vilitate cibi* in eis piscibus, de quibus agitur, cogitasse Philosophum: sed & hoc potissimum loco, si consideres continuo sequentia verba: ὅταν δὲ φοβηθῇ, κρύπτει τὴν κεφαλήν: cum caeteroquin omnia apte sint inter se connexa quae scripsit Aristoteles, vide quam mire, immo vero quam absurde ista continenter sic dicta sint: *Cestreus, nisi ieiunus sit, vilis cibus est: quando autem abscondit caput,* &c. Tam male cohaerentia scripsisse Aristotelem, aegre mihi persuadetur. At nimirum φαῦλος non in eam, quam statuunt isti, sententiam h. l. erat accipiendum: immo, ne altero quidem loco, quem modo commemoravi, (Hist. Anim. VIII. cap. extr.) proprie ac praecipue de *bonitate vel vilitate in cibo* agi, sed de ipsorum *piscium* aut aliorum

b animantium *bona valetudine aut infirmitate*, ex ipſo capitis illius initio ſatis perſpicue intelligitur. Pari igitur ratione rectiſſime (ſi quid video) *Theodorus* GAZA illud φαῦλος in eo loco, de quo quaerimus, interpretatus erat, *iners haeret*. Poterat & *debilis*, *infirmus*, *ignavus*, reddere. Sic in Euripidis Androm. 379. φαῦλός εἰμι, κ' οὐ σοφός: commode vertunt, *ignavus ſum, non ſapiens*. Sic apud Thucyd. φαῦλος paſſim ἀσθενὴς valet; itemque ἀγενὴς & ἄνανδρος, ut docuit H. Steph. Theſ. T. IV. pag. 49. d. Rurſusque apud Euripidem Medea ait, Μηδείς με φαύλην κἀσθενῆ νομιζέτω. Eademque notione, *inertiae*, *imbecillitatis*, *ignaviae*, *tarditatis*, vocabulum illud praeſertim Polybius frequentavit, de quo vide Lexicon noſtrum Polybianum. Et ſic quidem apte iſta cohaerent: *Ceſtreus*, ſive *mugil*, (qui aliàs τάχιστος, *velociſſimus & agillimus eſt piſcium*, ut ait idem Philoſophus, Hiſt. Animal. IX. 37.) *niſi ieiunus ſit, iners & debilis & ignavus eſt*: (quoniam ſcilicet *paſto valde extenditur venter*, ut proxime ante dixerat:) *ubi vero timet, caput occultat, quaſi totum occultaret corpus*. Quo loco obiter moneamus, pro eo quod apud Athenaeum editum erat, ὡς τὸ πᾶν σῶμα κρύπτων, leviter mutatâ verborum ſerie codices noſtros dediſſe, ὡς τὸ πᾶν κρύπτων σῶμα. Iam vero quod ad priora ſpectat verba, notabile videri poterat, particulam negativam μὴ deeſſe & in principe editione Aldina Ariſtotelis, & apud Athenaeum non modo in editione Aldina & Baſileenſi, ſed & in utroque noſtro codice msto, etiamque (teſte Villebrunio) in aliis msstis Pariſienſibus. Sed, quam facile ante νῆστις intercidere μὴ potuerit, in oculos occurrit. Simul vero intelligitur, quo illa particula Athenaeo adſeratur, non cum doctiſſimo CAMUS (in Notis ad Ariſtot. pag. 528.) invocari poſſe optimae editionis Caſaubonianae, in qua expreſſa legatur μὴ particula, auctoritatem: nam nullius codicis Athenaei auctoritate niſus CASAUBONUS, pro eo quod in Athenaei codicibus legebatur, ὅτι καὶ νῆστις ὢν, ſuo arbitratu, ex Ariſtotelis editionibus Aldinâ poſterioribus, ὅτι μὴ νῆστις ὢν in ſua Athenaei editione ponendum curaverat; de ea mutatione aut de ſcripturâ codicum Athenaei ne admonere quidem Lectorem in Animadverſionibus dignatus. In quo ſicut obſtinatum de ea mutatione ſilentium ſummi viri neutiquam poſſum probare, ſic ipſum factum non pro-

bare non potui: nam & apud Athenaeum perinde ac apud h Aristotelem connexio & consecutio disputationis illam negativam particulam flagitabat, & apud Aristotelem eamdem particulam cum veteres interpretes, tum manuscripti codices, quotquot ad hunc diem collati sunt, agnoscunt. Apud Athenaeum vero equidem non tam καὶ particulam cum μὴ permutandam, quam, illâ servatâ, adiiciendum μὴ putavi. Observaverit diligens Athenaei lector, frequenter καὶ particulam in huiusmodi oratione adhibere illum consuevisse.

Ad proxime sequens *Platonis Comici* testimonium sic commentatus est Casaub. »In *Platonis* versu, de *mugilibus*,

» ἰχθῦς ἀσίτους καὶ τοὺς πονηροὺς ἤγέ μοι:

» scribendum est, ut sit & oratio Graeca, & sententia ve» ra, [mireris, non adiecisse, & versus legitimus.]

» ἰχθῦς ἀσίτους κ' οὐ πονηροὺς ἤγέ μοι.

» *Attulit mugiles impastos & non malos.* Probant, sic esse » scribendum, praecedentia non longe Aristotelis verba, » κεστρεὺς μὴ νῆστις ὢν φαῦλός ἐστιν.« — Casauboni rationem secutus est Villebrune. Dalecampius, vulgatum καὶ τοὺς πονηροὺς vel καὶ πονηροὺς tenens, in posteriori versu μοὶ in σοὶ mutandum censuerat, totam eclogam latine sic reddens:

» A. *Exeunti mihi occurrit piscator afferens cestreos.*

» B. *Ieiunos ille pisces & malos advexit tibi.* «

Mihi nec ista novatio necessaria visa erat, nec Casauboni probari ratio potuit. Quemadmodum pag. praec. f. πονήρου κεστρέως pro πονηροῦ scriptum oportuisse vidimus, sic & hîc πονήρους, id est, *miseros*, cum Gesnero p. 562. pro πονηροὺς legendum non dubitavi. Atque ita negativâ particulâ a Casaubono commendatâ non erat opus: altera solum e duabus voculis, καὶ aut τοὺς, quo versui consuleretur, delenda fuit. Ex his autem non τοὺς, sed καὶ ex imperito scholio irrepsisse mihi visa erat, inserta ab eo qui vim illorum verborum,

ἰχθῦς ἀσίτους τοὺς πονήρους ἦγε μοί,

parum percepisset. Iam ipsum quidem πονήρους sic *penacute* expressum legitur etiam in ed. Cas. 1. sed casu id factum esse, non editoris consilio, ex ipsius Casauboni animadversione adparet. Vocabulum ἰχθῦς vero commodius fortasse ad praecedens κεστρέας referetur, *post* ἰχθῦς *reposito commate*, quod post κεστρέας cum Casaubo-

b no posuimus. In vett. quidem editt. & in libris msstis nec ante nec post illud verbum adest distinctionis signum.

Σὺ δέ μοι εἰπὲ, ὦ Θετταλὸν πάλαισμα Μυρτίλε. Dalecampius: *Tu vero id mihi dicito, o Thessale luctator:* adiectâ ad vocem *Thessale* notâ: » *Astute, callide.* Sic apud » Erasmum Adag. Θεσσαλὸν σόφισμα. « — Simili ratione Θετταλὸν πάλαισμα adpellatur *Myrtilus*, quâ Θετταλὸς σοφιστὴς dictus idem apud Nostrum lib. I. pag. 11. b. ubi vide notata. Denotat autem πάλαισμα non nude *luctationem*, sed eam *astutam*, *subdolam*. Hesychius: Πάλαισμα· κακοτεχνία. Suidas: Παλαίσμασιν· ἀντὶ τοῦ, στρατηγήμασι.

διότι οἱ ἰχθύες &c. Commodius videri debebat διὰ τί, quod erat editum; sed ferri etiam eâdem sententiâ potuit, restituique adeo a nobis auctori debuit διότι, quod dabat codex mstus uterque. CASAUBONI est ad hunc locum animadversio haec: » Myrtilo proponitur haec » quaestio, διὰ τί οἱ ἰχθύες ὑπὸ τῶν ποιητῶν ἔλλοπες » καλοῦνται; Poëtica vox est, ut hinc patet, ἔλλοψ, pro » *pisce*. Graeci poëtae usi saepe dictionibus non univer» sae Graeciae notis: sed alicui populo peculiaribus. Sic » Sophocles μύνδους pisces appellavit, quia Asiatici Grae» ci μύνδους, quasi μὴ αὐδῶντας, *mutos*, appellabant. « [vide Etymol. M. voce Μύνδος.] » Similiter Cretenses dixe» re *mutos*, ἔλλοπας; ceu ἐλλιπεῖς τὴν ὄπα, *voce cassos*. [Etymolog. M. in Ἔλλοψ. p. 331.] » Inde igitur poëtae » mutuati, ἔλλοπας *pisces* in genere appellarunt. At vul» go Graecis, & sapientibus etiam, ἔλλοψ proprium pi» scis genus est, ut in *anthia* dictum supra. « [vide p. 282. d. & pag. 300. e. & utrobique notata.] » De origine vo» cis ἔλλοψ multa antiqui Grammatici, quae otium ipso» rum maius quam acumen indicant. Neque item placet » quod & Plutarchus [Συμποσιακῶν lib. VIII. Probl. 8.] » & Athenaeus produnt, ab ἴλλεσθαι derivari. Nam » cum in derivationibus dictionum propria significatio spe» ctari fere soleat; nego ἴλλεσθαι esse εἴργεσθαι proprie, » ut Athenaeus scribit. βούλονται γὰρ, inquit, κατὰ τὴν » ἀναλογίαν ἴλλοπαί τινες εἶναι. « [Nempe perperam ἴλλοπαί τινες erat editum: recte vero ἴλλοπές τινες dedit uterque codex mstus.] » Ubi notabunt φιλόκαλοι » elegantiam Atticam in verbo βούλονται. Latine hoc imi» tari non licet: perinde enim est, ac si diceret simpliciter, » ἔλλοπες κατὰ τὴν ἀναλογίαν ἰλλοπαί τινες εἰσί. Sic Pla-

„to & alii loqui amant, ut pridem observatum eruditis b
„viris; at interpretes hoc non ceperunt." — Ἔλλοπας ἰχθῦς, id est, *mutos pisces* cum alii poëtae dixerunt, tum Hesiodus in Scut. vs. 212. Vide Hesychii Interpretes voce Ἔλλοπες. Indeque etiam verbum ἐλλοπιεύειν, *piscari*, formavit Theocritus, Id. I. 42. Ex eodem vero vocabulo decurtata videtur dictio ἐλλοὶ ἰχθῦς, qua & Sophocles usus est, & ante eum Cyclicus poëta, ut docuit Noster, pag. 277. c. d. Certe sicut ἔλλοπες exponitur ἄφωνοι, sic & ἐλλὸν Hesychius, inter alia, ἄφωνον interpretatur; & Scholiastes Barocc. apud Sophoclem, Ai. 1314. ἐλλοῖς ἰχθύσιν, pariter ἀφώνοις interpretatus est. Nisi forte ἔλλοψ ab ἐλλὸς fuerit derivandum; quod tamen nemini Grammaticorum dictum video. Caeterum quae derivatio vocabuli ἔλλοπες minime placuerat Casaubono, eamdem unice probavit Eustathius, ad Od. μ'. pag. 486, 8. διὸ καὶ ἔλλοψ ἐῤῥέθη ὁ ἰχθὺς, διὰ τὸ ἴλλεσθαι (ὅπερ ἐστὶν ἐκβάλλεσθαι, ἐκκλείεσθαι, στερεῖσθαι) ὀπός. Sed cum Etymologo, cuius interpretatio paullo ante adlata est, facit Hesychius: Ἔλλοπες· ἐλλείποντες τῆς ὀπὸς, τουτέστι, ἄφθογγοι, ἄφωνοι. Quod de vi & usu verbi βούλομαι breviter adnotavit Casaubonus; de eo verbo continuo deinde nonnihil monebimus.

Καὶ γὰρ τοῦτ' ἀγνοεῖς, ἔλλοψ τίς ἄν. Poterat intelligi c idem *Myrtilus* haec dicere, qui proxime praecedentia. Sed quae sequuntur verba, quibus longe diversa esse adfirmatur vocabuli ἔλλοψ origo ab ea, quam tradiderat Myrtilus, ista (inquam) verba iam non videntur posse eiusdem esse Myrtili. Quare, quo apta suis partibus esset disputatio, supplenda h. l. ea verba suspicatus eram, quae in scholio sub contextu adposui; quibus significaretur, *Ulpianum haec Myrtilo reposuisse*. Sin Ulpiani partes dicendi ab istis verbis incipere volueris, Ἐγὼ δὲ &c. non magnopere repugno. Ita scriptum oportuerit, Ἐγὼ δὲ, ἔφη ὁ Οὐλπιανὸς, κατὰ τὸν &c. aut, Καὶ ὁ Οὐλπιανός· Ἐγὼ δὲ &c. Sic locum hunc accepisse Casaubonum, e proxime sequente Animadversione eius intelligitur. Sed rectissime fortasse fecerimus, si statuerimus, nihil hic deesse, totamque orationem *eiusdem esse Myrtili*: qui, postquam istam protulit vocabuli ἔλλοπες derivationem, a multis vulgo receptam, aliam deinde proponit, quam sibi magis probari significat. Ac, pro hâc, quam

c dico, sententiâ, mallet quidem fortasse aliquis in superioribus verbis ita legi, βούλονται γὰρ κατὰ τὴν ἀναλογίαν ἴλλοπάς τινας εἶναι: *volunt enim*, (nempe volunt vulgo nonnulli) *ἔλλοπας dictos esse quasi ἴλλοπας*. At usum verbi βούλομαι si diligentius expendamus, eamdem fere vim reperiemus Graecis verbis, qualia ex librorum praescripto edidimus, inesse. Nam sic loquuntur Graeci, τοῦτο βούλεται εἶναι τοιοῦτο, *hoc intelligitur esse tale*, vel, *volunt hoc esse tale*. Quam locutionem exemplis nonnullis illustravit Hemsterhus. ad Luciani Prometh. c. 2. & ante eum Luisinus, Parergor. lib. III. c. 4. in Gruteri Thes. Crit. T. III. pag. 482. Aliaque commoda exempla nonnulla, praeeunte Budaeo, collegerat H. Stephanus, Thes. T. I. pag. 765 extr. Simili quadam ratione apud Lucian. in Hermotimo, c. 15. scribitur: Οὐ συνίημι ὅ τι σοι τοῦτο βούλεται: *non percipio quid hoc tibi velit*, id est, *quid tu velis his verbis, quo pacto tu hoc intelligas*. Ac possis hoc loco, in quo versamur, ad verbum βούλονται subintelligere pronomen personale τισὶν, sed nullo etiam incommodo omitti illud poterat. Denique potest etiam particula ἤτοι, a qua incipit illa phrasis, per *sive* exponi: ut hoc dicat Myrtilus, *Dicuntur pisces ἔλλοπες, sive eo quod sint muti*: tum vero, loco alterius particulae ἢ, quae isti respondere debebat, ait deinde, ἐγὼ δὲ, id est, *ego vero illam rationem non probo, sed contra existimo* &c.

Sed iam verba ipsa quae proxime sequuntur, videamus; in quibus interpretandis (quod etiam monuit *Casaubonus*) longissime a veritatis vicinia Dalecampius aberraverat. Ἐγὼ δὲ, κατὰ τὸν σοφὸν Ἐπίχαρμον, μηδὲν ἀποκριναμένου τοῦ κυνὸς·

Τὰ πρὸ τοῦ δύ' ἄνδρες ἔλεγον, εἷς ἐγὼν ἀποχρέω.

» Propositae quaestioni ab Ulpiano respondit quidem Myr-
» tilus aliquid, sed Cynicus nihil. Hos igitur suo more
» vexans Ulpianus: *Ego*, ait, *quando Cynicus hic tacet, ut*
» *dixit sapientissimus Epicharmus, ad ea quae soliti ante duo*
» *homines dicere, unus sufficiam*. Epicharmi verba proverbii
» locum obtinent; cui erit tum locus, quando unus ali-
» quis duorum partes sustinet: ut cum idem sibi respon-
» det qui interrogaverat. Ita hic accipitur: ita prorsus &
» libro VIII. [p. 362. e.] ubi cum Myrtilus Ulpiano quae-
» stionem proposuisset, neque ille responderet: Ἐπεὶ δὲ
» σιγᾷς, inquit Myrtilus, ἐγὼ ἐρῶ. κατὰ γὰρ τὸν Συρα-

» κούσιον ποιητὰν, τὰ πρὸ τοῦ δύο ἄνδρες ἔλεγον, εἷς ἐγὼν C
» ἀποχρέω. Caeterum verbum ἀποχρέω, nisi illud Dorum » dialecto ascribamus, contra Hellenismum videtur usur» patum pro *sufficio*. In scriptis libris quos vidimus, scri» pturae compendio eodem usi librarii, cum hîc tum libro » octavo, divinandum nobis reliquerunt, ἀπόχρεως ne, » an ἀποχρέων scriptum voluerint. Esset autem ἀπόχρεως, » ut ἀξιόχρεως.« CASAUBONUS. — ἀπόχρεω antepenacute editum erat in ed. Ven. Bas. & Cas. 1. a qua scriptura nullus quidem (nec hîc, nec pag. 362.) dissensus e ms. *A*. enotatus est: sed ἀποχρέω perspicue in ms. *Ep*. scriptum, quemadmodum hoc loco in ed. Cas. 2. & 3. Sicut autem ἀπόχρη, *satis est*, *sufficit*, significat: sic percommode ἀποχρέω (ionice, ac fortasse etiam dorice, ἀποχρέω) *sufficio* significaverit. Erant autem utroque loco poëtae verba ita in editis libris continuo tenore cum reliquis scripta, quasi non adpareret quonam metro fuerint adstricta: sed, esse perfectum versum trochaicum, perspecte monuit MURETUS, Var. Lect. lib. XIX. c. 3. Praeterea cum apud Nostrum VIII. 362. pro εἷς ἐγὼν perperam εἰσαγὼν esset editum; inde GROTIUS in Excerpt. p. 480. talem versum constituit:

Τὰ πρὸ τοῦ δύ' ἄνδρες ἔλεγον, εἰς ἀγῶν' ἀπόχρεω.

Quem latine sic vertit:

Ante hunc dicta quae duobus, ad certamen sunt satis.

Sed, quod iam monuerat idem MURETUS l. c. εἷς ἐγὼν corrigendum, id non modo h. l. libri omnes dabant, sed & altero loco recte Casaubonus ex msstis restituit. Pro δύ' ἄνδρες, perperam h. l. in ed. Ven. & Bas. est δ' ἄνδρες: quod correxit Casaub. praeeuntibus item msstis. Caeterum non tam eo respectu adferri cum hîc, tum altero loco, istud Epicharmi verbum videtur, quasi *idem vir* hactenus *duorum vice fungatur*, ut *sibi ipse ad propositam quaestionem respondeat*: quam, quod *unus dicat contra duorum consentientem sententiam*, aut quod *unus exponere & docere se posse profiteatur id quod duo alii se ignorare professi essent*. Sic quidem hoc loco, si *Ulpiano* verba ista cum Casaubono tribuas, non tam dixerit ille, *responsurum se ipsum sibi*, adeoque simul & interrogantis & respondentis vice functurum; quam hoc dixerit, *se unum contra duos verba facturum*, nempe contra Myrtilum, & contra Cynicum, qui tacendo significasset se Myrtilo adsentiri. Sin Myrtili esse haec

c verba ſtatuas, rurſus ille dixerit, *ſe unum contra duos cauſſam acturum*, contra Ulpianum eique tacendo adſentientem Cynicum, qui ambo primum ignoraſſent quid ad quaeſtionem propoſitam eſſet reſpondendum, deinde vero ſe adſentiri ſignificaſſent priori interpretationi a Myrtilo prolatae; quam ſibi ipſi non probari nunc idem Myrtilus profitetur.

καὶ φημί· ἔλλοπες, διὰ τὸ εἶναι λεπιδωτοί. In ed. Ven. & Baſ. ſine ulla lacunae nota ſic ſcribitur: *καὶ φημὶ ἄλοπες διὰ τὸ εἶναι λεπιδωτοί.* Eodem modo in ms. *A.* In ms. *Ep.* vero, *καὶ φημὶ, λέοπες, διὰ τὸ εἶναι &c.* In editione Caſauboni vero in hunc modum: *καὶ φημὴ* † *ἄλοπες διὰ τὸ εἶναι λεπιδωτοί.* Ubi *φημὴ* quidem pro *φημὶ* nonniſi operarum errori deberi intelligo, qui correctus in ed. 2. & 3. Tum vero eſt ad illa verba animadverſio Casauboni haec: »Recte laceri codicis nota eſt appoſi»ta: deſunt enim quaedam. Sed non eſt difficilis divina»tio, ita ſcripſiſſe Athenaeum: *καὶ φημὶ ὅτι λέγονται »ἔλλοπες διὰ τὸ εἶναι λεπιδωτοί. Aio*, inquit, *piſces »dici ἔλλοπας, quia ſunt ſquamoſi. λεπὶς* & *λοπὶς ſquama* »dicitur. Inde pars veterum derivavit nomen ἔλλοψ, ut »refert vetus Theocriti interpres, [ad Idyll. I. 42.] & »Etymologus, in voce Μάλοψ: ubi ſcribe, *οὐκ ἀπὸ τοῦ »ὄπα οὐκ ἔχειν*: non, ut editum eſt, *ὄπα ἔχειν.* Refellit »placitam vulgo notationem nominis huius a *vocis defectu.* »Nemo autem dixit unquam, dictos piſces ἔλλοπας ex eo »quod vocem haberent, ſed contra ex eo quod non ha»berent.« — Nullum in veteribus libris lacunae ſignum eſſe, diximus. Nec, ubi inſerenda verba *καὶ λέγονται* Caſaubonus cenſuit, deerat ibi quidquam. Subintelligenda iſta verba erant, non adiicienda: ſic enim abrupte loquuntur haud raro Grammatici. Recte autem pro mendoſo *ἄλοπες* aut *λέοπες*, *ἔλλοπες* corrigendum monuit vir doctus. Sed ipſa iſta nova vocabuli derivatio atque etiam interpretatio, quae ſuperiori opponitur, nimis brevibus verbis expedita hîc eſſe videri poteſt. Itaque poſt *ἔλλοπες* ſuſpicari licet intercidiſſe fortaſſe verba *ὡς ἐν λεπίσιν ὄντες*, aut aliud neſcio quid, quod iſti varietati ſcripturae, quae in vetuſtis libris hîc obtinet, originem dederit: ſed nihil utique temere n[illegible]dum. Paulo quidem uberius Theocriti ve[illegible] Ἔλλοπες γὰρ οἱ ἰχθύες, παρὰ τὸ ἐν λεπ[illegible]ὸ λεπιδωτὸν τῶν ἰχθύων. Obſcu-

rius vero Etymologus in voce Μάλωψ: cuius in verbis gravius ulcus latere videtur.

Διὰ τί οἱ Πυθαγορικοὶ τῶν μὲν ἄλλων ἐμψύχων μετρίως ἅπτονται &c. » Quaestio de *Pythagoricorum abstinentia ab esu* » *piscium* tractatur a Plutarcho, Sympos. libro octavo, pro» blemate octavo: ubi prope eadem verba invenies, si con» ferendi laborem non detrectaveris. « CASAUBONUS.

Ἐπεὶ οὖν καὶ ὑμεῖς, ὦ Μολοττ. Vox ὑμεῖς perperam est omissa in ed. Ven. & Bas. Ἐπεὶ οὖν ὑμεῖς (absque καὶ) habet ed. Cas. Recte utramque vocem simul agnoscit codex mstus uterque. *Mox*, particulam μὲν post ὑμεῖς, quam omisit Casaubonus cum Epitoma, adiectam dedit ms. *A*. cum ed. Ven. & Bas. Quod deinde scribitur ἄλλους ἰχθυολογήσομεν, id cum editis agnoscit ms. *A*. Et poterat quidem commodius videri adverbium ἄλλως, quod habet Epitoma: sed potuit etiam consulto adiectivum ἄλλους ponere auctor, quasi dixisset ἄλλους ἰχθῦς καταλέξομεν. Caeterum amat noster Deipnosophista verba ad istam formam festivo quodam modo composita: sic συκολογεῖν, κυνολογεῖν, οἰνολογεῖν. Vide Animadv. ad I. 23. a. & Supplem. Notar. ad lib. II. 40. f. T. I. Animadv. pag. 504.

AD CAP. LXXXI.

Κορακῖνος. » Niger color pisci huic nomen peperit. Op» pianus: κορακῖνον ἐπώνυμον αἴθοπι χροιῇ. [conf. notata » ad pag. 304. c.] Atque hoc Graecum nomen est piscis » qui aliter vocabulo Pontico appellatur *saperda*. Apud » Hesychium in Σαπέρδης scribe, ἄλλοι ὑπὸ Ποντικῶν τὸν » κορακῖνον ἰχθὺν: non καρκῖνον. Propriam accolarum Pon» ti dictionem vult esse τὴν *saperda*. Persius: [V. 134.] » *saperdas advehe Ponto*. Eadem verba similiter corrupta in » Etymologico. Sed *coracinum* a *saperda* facit diversum A» thenaeus, scribens mox, [lit. f.] πλατίστακος καλεῖται » ὁ σαπέρδης, καθάπερ ὁ κορακῖνος. Libro tertio [p. 118. » c.] ex Dorione *platistacus* diversi piscis a coracino aut » saperda nomen erat. Hesychius refert inter obscoenas » voces: deinde addit, etiam *piscem quendam* sic nominari.« CASAUBONUS. — Aliam derivationem vocabuli κορακῖνος tradit Auctor noster, pag. 309. a.

Οἱ μὲν θαλάττιοι. *Marinos* coracinos distinguit a fluviatilibus, de quibus pag. 309. a. & III. 121. b. c.

d *εὐχυλίᾳ γε μέσοι.* γε (non τε, quod exspectasset fortasse aliquis) tenent mssti cum editis.

Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. Pro ista msstorum & editionis Venetae scriptura quum rursus (ut alibi) editor Basileensis ἐν πέμπτῳ Ζώων Ἱστορίας posuisset, tenuit hoc quidem in sua editione CASAUBONUS, sed in Animadv. monuit: »Testificor adhuc, ubi editum est »etiam in nupera editione [sic suam ipsius adpellat Ca»saub.] Ἀριστ. ἐν πέμπτῳ Ζώων Ἱστορίας, constare sibi »antiqua exemplaria, & scribere ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. »Locus est capite x. libri quinti Historiarum.« — Vide ad II. 63. b. & ad VII. 286. c. Animadv. T. IV. p. 117 sqq.

Quod edidimus, οὐχ ἥκιστα δὲ κορακῖνῳ, id sic ex ed. Bas. & Cas. tenuimus. *Deest* quidem in ed. Ven. & in utroque nostro codice msto *negativa particula* οὐχ: sed recte ab editore Basil. ex Aristotele adiecta illa nobis hoc loco visa erat.

e In *NUMENII* versu, verbum ἕλκοιτο ita usurpatum ut ἀνέλκειν supra, lit. a. & pag. 317. d.

Μή ποτε οὖν καὶ οἱ παρ' Ἐπιχάρμῳ &c. *An igitur* (ait) *& qui apud Epicharmum in Musis nominantur aeoliae, coracini sunt?* Deinde subiicit: *At in Hebes Nuptiis aeolias etiam ut diversas a coracinis commemorat.* Fuisse *Musas EPICHARMI*, διασκευὴν illius fabulae quae *Hebes Nuptiae* inscripta erat, docuerat Noster III. 110. b. Itaque multa inter se communia habere debuerunt istae fabulae, sed in pluribus etiam inter se differre. At, si verum est, quod in Animadv. ad pag. 304. e. probabile nobis visum erat, etiam in *Musis* nominatim *coracinos* commemoraverat poëta; sed non eo versu qui proxime praecedebat istum, qui ex *Musis* hic citatur, in quo αἰολίαι nominantur. Duorum versuum ex *Hebes Nuptiis* citatorum prior ille,

[Ἦς] μύες, ἀλφησταί τε, κορακῖνοί τε κορκοειδέες,

iam supra ab auctore nostro citatus est, pag. 282. a. ubi quidem cum in Graecis verbis, tum in latina interpretatione nonnihil secus, atque factum velim, a me positum video. Primum enim, cum ibi omissâ vulgo τε voculâ claudicaret versus, atque etiam ad ipsam sententiam desideraretur coniunctiva particula, καὶ κορακῖνοι scribendum suspicatus eram; attamen eamdem voculam καὶ, utpote ex coniecturâ adiectam uncis inclusi. Sed, quum & hic, & pag. 304. e. (ubi pars eiusdem versus occurrebat, τε

post *κορακῖνοι* habeant libri omnes; ibi quoque, abiectâ *καὶ* particulâ, *κορακῖνοί τε* scriptum velim. Tum vero initio versus, quum ibi sic vulgo scriptum esset, *Μύες, ἀλφησταί τε &c.* videns a duabus brevibus syllabis initium fieri trochaici versus non posse; recordatusque, non modo *μύες* penultima *brevi*, sed & *μῦες* penultima *producta* saepe scriptum apud varios auctores reperiri; in isto quoque Epicharmi versu *Μῦες* penultimâ circumflexâ scribendum censueram. Sed exinde observavi, constanter correptâ uti poëtas penultimâ in illo vocabulo. Sic quidem Oppianus, ubi de *mitulo* vel *musculo conchylio* agitur, Halieut. I. 316.

> Κήρυκές τε, μύες τε, —

Sic rursus idem, de *mure pisce*, I. 175.

> καῦβιοί. ἐν δὲ μυῶν χαλεπὸν γένος, οἵ περὶ πάντων
> Θαρσαλέοι νεπόδων καί τ' ἀνδράσιν ἀντιφέρονται.

Sic Numenius, de eodem *mure pisce*, apud Nostrum VII. 304. e.

> ἢ μύας, ἢ ἵππους ἠὲ γλαύκην κορύδυλιν.

Habes etiam in Epicharmi versu apud Nostrum III. 85. e. ubi de *mitulis* agitur, vocem penacute scriptam,

> μύας, ἀναρίτας τε, κάρυκάς τε, καὶ σκιφύδρια:

ubi quidem quantitatem syllabae *μυ* ex metro haud ita tuto cognoscas: nam quum iam saepius observarimus, in imparibus trochaici versus sedibus dactylum pedem non respui ab Epicharmo; possit syllaba longa esse, si primum pedem dactylum statueris; sed brevis fuerit, si tribrachyn. Sed & ibi quidem (quemadmodum pag. 282. a.) *scriptura* librorum *penacuta* pariter, ut apud alios poëtas, *penultimam brevem* indicabat. Itaque in eo de quo quaerimus versu tenenda scriptura *μύες* erat; simul vero intelligi debebat, deesse primam versus syllabam. Ea syllaba, quum nihil ad rem pertineret, de qua quaerebat Athenaeus, poterat ab ipso omitti: sed suspicari nobis licuit, fuisse eam syllabam verbum *ἦν* vel *ἦς*, a qua incipiunt plures Epicharmi versus ex eadem fabula ducti. Itaque, quoniam apud Athenaeum non modo, quid ipse scripserit, quaerere iuvat, sed & quid probabile sit scriptum fuisse ab iis auctoribus, quorum testimonium ille invocat; initio versus Epicharmei vocem istam *ἦν* vel *ἦς* adiiciendam putavi, adiecique hoc loco; sed eam, ut par erat, uncis inclusam, quippe nonnisi ex coniectura adiectam. Iam eo-

e dem quidem hoc loco non μύες, sed contractâ formâ μῦς vulgo scribebatur. (sic certe in editis; nec diversa scriptura ex ms. *A.* adnotata: in ms. *Ep.* vero desunt priora huius versus verba.) Sed ab ista voce non magis quam a μύες incipere ille versus apud poëtam potuerat: praeposito autem verbo ἦν vel ἦς, proditurus erat pes spondeus, initio trochaici versus non ferendus; dactylum vero, ἦς μύες, in ea regione ferebat Epicharmi usus. Fuit autem vocabulum μύες non *musculi* interpretandum, ut pag. 282. a. fecimus Dalecampio praeeunte; sed *mures*; nempe *mures pisces*, de quibus Numenius dixit pag. 304. e. & Oppianus loco paulo ante citato; de quibus etiam nescio quam recte Casaubonus accepit Alexidis verba apud Nostrum, III. 117. f. Sed de eodem pisce nonnihil praeterea in fine huius libri ad pag. 330. a. monenda erunt: hoc loco illud adhuc notamus, apud Plinium quidem libr. IX extr. & XI. sect. 63. *musculum marinum* latine nominari piscem, qui Aristoteli μῦς; sed quoniam duos diversissimi generis pisces confudit Romanus scriptor, isto nomine abstinendum putavi. In fine eiusdem versus, de quo iam pridem quaerimus, pro κοροειδέες, quod h. l. veteres libri reclamante metro dabant, κοριοειδέες ex probatiore scriptura, quam optimus codex *A.* p. 282. a. dederat, restitui: nam quod κηριοειδέες hîc habent ed. Bas. & Cas. id ex vitiosa scriptura, quam ibi editio Ven. habebat, temere huc traductum. Pro eadem quidem voce alibi κορακοειδέες dixisse eumdem Epicharmum vidimus pag. 304. e. Posteriorem poëtae huius versum, αἰολίας, πλῶτές τε &c. cui hîc deest pars postrema, integrum adpositum vidimus pag. 307. c. deficiente tamen ibi vulgo τε particula post πλῶτες, quae hîc utrobique (tam ubi ex *Musis*, quam ubi ex *Hebes Nuptiis* citantur ista verba) adiecta est. Denique idem versus iterum integer repetitur pag. 322. f.

Εὐθύδημος - - τὸν κορακῖνόν φησιν ὑπὸ πολλῶν σαπέρδην προσαγορεύεσθαι. Id ipsum iam supra ex Dorione adnotaverat Deipnosophista, III. 118. b. Confer quae ad ipsum huius capitis initium notavit Casaubonus.

f Φιλότιμος ἐν τῷ Ὀψαρτυτικῷ. Quemadmodum hîc, sic & alibi constanter, Φυλότιμος scribi nomen huius auctoris in veteribus libris, monuimus ad III. 81. a. Hic quidem Φιλότιμος habet ed. Ven. ut posteriores editiones;

in *Epit.* vero desideratur hoc loco *Philotimi* mentio: sed f alibi etiam editio Ven. & codex *Ep.* in scripturam Φυλότιμος consentiunt. Quare teneri ea utique aut restitui a nobis debuerat, nisi analogiae prorsus videretur contraria.

ὅτι δὲ καὶ πλατίστακος καλεῖται ὁ σαπέρδης. Recte πλατίστακος edidit Casaubonus, ut scribitur in *Epit.* & apud Hesychium hac voce. Poterat quidem fortasse & πλατιστακὸς acute scribi, ut III. 118. c. Sic vero etiam (*acute*, πλατιστακὸς) scribere debuerat, ut videtur, calligraphus codicis *A.* qui vitiose quidem πλατιστατικὸς posuit; quod inde tenuere ed. Ven. & Bas. Qui piscis p. 118. c. πλατιστακὸς vocatur, eum diversi generis a coracino esse, dicebat Casaubonus in Adnot. ad huius capitis initium: attamen si locum istum diligentius inspexeris, contulerisque cum p. 121. c. & cum hoc loco; probabile videbitur, si minus eiusdem, certe vicini generis esse. Confer Gesner. pag. 618. ubi de *myllo* pisce. Caeterum a *latitudine* πλατίστακον dictum fuisse coracinum probabile fit: & est certe ex latorum piscium familia.

Ἀριστοφάνης δ' ἐν Τελμισσεῦσι. » ARISTOPHANIS *Telmessenses* laudantur Polluci libro X. cap. XX. & cap. XXIII. » & Harpocrationi in Σιπύα. « CASAUBONUS.

PHERECRATIS verba ex *Obliviofo*,

Τοῖς σοῖσι συνὼν κορακινιδίοις καὶ μαινιδίοις: a

sunt pars versus anapaestici tetrametri, cui desunt duo posteriores pedes. Similem versum Anaxandridae integrum vidimus III. 105. f.

Καὶ συμπαίζει καριδαρίοις μετὰ περδικίων καὶ ϑραττιδίων:

qui ipse versus hoc libro pag. 329. e. ita repetitur, ut κορακινιδίοις pro καριδαρίοις scribatur.

Οἱ δὲ Νειλῶται κορακῖνοι. De *Niloticis coracinis* supra dixerat Deipnosophista, III. 118. b. c.

Ὠνομάσθησαν δὲ διὰ τὸ δινεκῶς τὰς κόρας κινεῖν. Conf. supra p. 287. b. ibique notata: item, quae notavimus ad p. 304. e.

καλοῦσι δ' αὐτοὺς οἱ Ἀλεξανδρεῖς πλάτακας, ἀπὸ τοῦ περιέχοντος. » Novo genere dicendi usus est Naucrati» ta philologus, cum subiicit, καλοῦσι δ' αὐτοὺς -- ἀπὸ τοῦ » περιέχοντος. Quid adpellent Graeci scriptores τὸν περιέ» χοντα [vel τὸ περιέχον: conf. Lexic. Polyb.] vulgus et» iam novit: *aërem* nempe, res omnes *ambientem* ac capien-

a »tem. Hic ipsam *corporis figuram* ita nominat: nam sen»sus est, πλάτακα piscem hunc nominari, *quoniam la»tum spatium occupet in circumfuso aëre*; quod consequens »est *rei latae atque amplae*. Seneca, in quinto Naturalium, »τὸν περιέχοντα vertit, *hoc quo circumdati sumus spatium.*« CASAUBONUS. — In eamdem fere sententiam vocabulum istud interpretatus erat Dalecampius, *ob rotundam & latam figuram qua ambiuntur*: quem secutus est Villebrune, sic reddens, *vû le contour de leur forme.* Quod quidem si dicere voluisset Athenaeus, novo utique & insolito more dicturus erat. Nec vero minus nove dicturus erat, si ἀπὸ τοῦ περιέχοντος pro eo dixisset, quod aliàs Graeci κατ' ἐξοχὴν dicunt, id est, *per excellentiam*; quod GESNERUS statuerat pag. 296. Mihi ista verba ἀπὸ τοῦ περιέχοντος plane id significare visa sunt, quod in latina versione posui, *nomine a toto genere petito*: nempe *Alexandrini nomen* πλάταξ, quod *generale* est, & de *toto genere latorum piscium* intelligendum videri poterat, *sigillatim coracino tribuebant*; tamquam huic proprium. Sic τὸ περιέχον apud Aristotelem, Metaphys. V. 26. idem valet ac τὸ καθόλου & ὅλον τὸ γένος: quia scilicet (ut Porphyrius ait, Isag. c. 2.) τὸ γένος δοκεῖ περιέχειν πᾶν τὸ ὑφ' αὐτῷ. Pariter apud eumdem Aristotelem, Rhetor. III. 5. ubi ait, *ad emendatam locutionem pertinere* τὸ τοῖς ἰδίοις ὀνόμασι λέγειν, καὶ μὴ τοῖς περιέχουσι, minus recte (si quid video) & prorsus contra sermonis usum, interpretes τοῖς περιέχουσι intelligunt *circumlocutionibus, circumscriptionibus*: cum ὀνόματα περιέχοντα dixerit Philosophus *nomina generalia*, generalem quamdam rei notionem exprimentia; quibus opponit τὰ ἴδια, *propria nomina*, id est, magis definita atque determinata, quibus ex usu sermonis ea res de qua agitur ab omnibus aliis distingui solet. Sic & saepe alibi apud Philosophum (veluti Topicor. IV. 1.) distinguuntur & opponuntur inter se τὸ γένος & τὸ ἴδιον. Itaque eo loco, quem e Rhet. III. 5. citavimus, mox deinde ait, vitioso illo dicendi genere consulto uti solere vates; quoniam non tam facile erroris convinci se posse intelligunt, si διὰ γενῶν λέγουσι, id est, *si verbis utuntur generalioribus.* Eodemque modo apud nostrum Deipnosophistam, ἀπὸ τοῦ περιέχοντος intelligi poterit ἀπὸ τοῦ περιέχοντος ὀνόματος, a *nomine generali.* Denique eumdem usum illius vocabuli haud obscure Hesychius declaravit, ubi Περιεκτικὸν inter-

pretatur τὸ περιέχον, ἤτοι γενικόν: & Περιεκτικώτερον, a γενικώτερον. Et Lexicon mstum a Bielio in Notis ad Hesychium citatum: Περιεκτικόν· γενικόν, τὸ καθόλου, πάντα περιλαμβάνον, ἢ περιέχον.

AD CAP. LXXXII.

Κυπρῖνος. *Cyprinus*, notum nomen piscis eius, quem *carpionem* vel *carpam* hodie vulgo vocamus. Qui scripturam Κυπριανὸς primus huc invexit librarius, is Doctoris ecclesiastici nomen, quod ipsi familiarius erat, cum piscis nomine confuderat. Mendosum illud Κυπριανὸς & deinde κυπριανὸν quum tenuisset CASAUBONUS, monuit dein in Animadversionibus: »Scripta lectio, Κύπρινος »aut Κυπρῖνος: ut apud omnes auctores alios.« — Nempe perinde & κυπρῖνος & κύπρινος (penultimâ tamen semper productâ) scribitur apud alios: apud Nostrum vero hîc Κυπρῖνος & dein κυπρῖνον dedit ms. *Epit.*

Τῶν σαρκοφάγων καὶ οὗτος, ὡς Ἀριστοτέλης ἱστορεῖ, καὶ b
συναγελαστικῶν. τὴν δὲ γλῶτταν οὐχ ὑπὸ τῷ στόματι, ἀλλ' ὑπὸ τὸ στόμα κέκτηται. »Plane γριφῶδες »videtur, quod de *cyprini lingua* scribitur hîc, τὴν δὲ γλῶτταν οὐχ ὑπὸ τῷ στόματι, ἀλλ' ὑπὸ τὸ στόμα κέκτηται. »Si de sententia ex Aristotele non constaret, nemo ista »quid sibi velint facile divinaret. Antiquissimae membra»nae nihil variant. In Epitoma sic, οὐχ ὑπὸ στόματος, »ἀλλ' ὑπὸ τὸ στόμα κεκτ. quae non displicet lectio. Est »autem, *linguam* ὑπὸ στόματος κεκτῆσθαι, quod clarius »poterat dici, *habere linguam in ore solutam*: λελυμένην ἐν »τῷ στόματος. Sed Athenaeus στόμα improprie appellat »*superiorem oris partem, palatum*, cui lingua subiacet. Sic, »ὑπὸ τὸ στόμα *linguam* κεκτῆσθαι, pro δεδεμένην ὑπὸ τὸ »στόμα, *linguam habere ad palatum affixam*. Utrumque par»ticipium est apud Aristotelem; qui inter alias linguae »differentias hanc quoque ponit libro I. Historiar. [cap. »XI sub fin.] & libro etiam IV. [cap. 8.] piscibus qui»busdam [immo vero, non *quibusdam*, sed *omnibus*] tri»buit linguam ὀστώδη καὶ οὐκ ἀπολελυμένην.« [Similiter lib. II. cap. 10. Ὅλως μὲν γὰρ οἱ ἰχθύες ἀκανθώδη καὶ οὐκ ἀπολελυμένην ἔχουσι τὴν γλῶτταν.] »Athenaeus hoc di»xit, *habere linguam* ὑπὸ στόμα, obscure nimis: qui tamen »videtur philosophi verbis ita locutus, ex aliis libris quam

b »quos habemus hodie, ex quibus multa noster multis lo- »cis. Libro autem quarto Historiarum [cap. 8.] *de cypri- »ni lingua* haec habentur, ἀλλ' ἐνίοις τῶν ἰχθύων ὁ οὐρα- »νός ἐστι σαρκώδης· οἷον τῶν ποταμίων τοῖς κυπρίνοις.« CA- SAUBONUS.

Nusquam, quod sciam, in scriptis Aristotelis hodie ex- stantibus, *cyprinus* vel in *carnivoris* piscibus, vel in *grega- libus* numeratur. Sed videtur hoc in alio opere, DE Pisci- bus, legisse Athenaeus; & utrumque verum est, & *grega- tim vivere cyprinum*, & *carne vesci*. Nam, *carnivorum* esse, immerito negavit RONDELET apud Gesner. pag. 310 extr. nonnisi herbis, muco & luto vesci contendens. Nostrates quidem piscarii carpas in piscariis frequenter pisciculorum quodam genere, quod ingenti copia apud nos capitur, nutrire saginareque consueverunt: quo pabulo utens hic piscis ad eximiam molem excrescit. Ex eodem deperdito libro ductum est id quod de *lingua cyprini* subiicit auctor; quod quidem quo pacto vel ipse Philosophus, vel noster Philologus Deipnosophista dixerit, haud sane facilem ha- bet explicationem. Qualia nunc quidem leguntur verba, vix ullam interpretationem admittere videntur. Quod in codice Hoescheliano Epitomae Casaubonus, pro ὑπὸ τῷ στόματι, reperisse se ὑπὸ στόματος testificatur; id nec quid nos iuvet video, & in vulgatam scripturam ὑπὸ τῷ στόματι cum editis & ms. *A.* sine ulla varietate consentit praestantissimus alioqui noster codex *Epit.* Istud quidem, ἀλλ' ὑπὸ τὸ στόμα, haud dubie id significare videtur quod in versione posui, *sed post os*, vel *pone os*; id est, *in ima & postrema oris parte*, aut *ea parte ubi definit os*. Quod ipsum in Hist. Anim. II. 10. ita tradidit Philosophus, ut, post- quam dixisset, ὅλως οἱ ἰχθύες ἀκανθώδη καὶ οὐκ ἀπολελυ- μένην ἔχουσι τὴν γλῶτταν, subiiceret, ἔνιοι δὲ πάμπαν λεῖον καὶ ἀδιάρθρωτον τὸν τόπον, μὴ ἐγκλίνοντι σφόδρα τὸ χεῖλος. Quae verba vere (ut mihi videtur) & luculenter Theod. Gaza sic latine convertit: *Cum enim pisces omnino spineam nec absolutam continent linguam, tum vel maxime non- nulli adeo laevem indiscretumque eum ipsum linguae tributum locum sortiuntur, ut n i s i a d m o d u m l a b r u m d i d u x e r i s, ne vestigium quidem linguae inspicere queas.* In Graeco pro ἐγκλίνοντι videtur ἀνακλίνοντι legendum: in simillimo au- tem loco DE Part. Anim. II. 17. scribitur, ὥστε ἐὰν μή τις τὸ στόμα ἐπικλίνῃ, μὴ φαίνεσθαι ἀφεστηκὸς τοῦτο τὸ μόριον.

Et, talem esse in *cyprino* pisce interiorem oris formam, b talemque linguae osseae situm, ut in imis faucibus aegre dignoscenda haereat, propria quemque observatio docere potest. Quod si igitur in illam sententiam accipiamus verba ἀλλ' ὑπὸ τὸ στόμα, exspectasses initio aliquid in hanc sententiam, *non in anteriore oris parte*, vel saltem, *non in ipso ore;* quod Graece simpliciter sic poterat efferri, οὐκ ἐν τῷ στόματι. Sed si quaerimus, unde tandem istud οὐχ ὑπὸ τῷ στόματι arripuerint librarii; debuerant illi fortasse sic scribere, οὐχ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν (vel οὐχ ὑπὸ τῷ οὐρανῷ) ἐν τῷ στόματι: (id est, *non sub palato in ore*, adeoque *non in anteriore oris parte:*) & per errorem omissa fuerit vox οὐρανὸν cum vocula praecedente sequenteque. Sic quidem De Part. Anim. lib. II. initio capitis 17. ait: Ὑπὸ δὲ τὸν οὐρανὸν ἐν τῷ στόματι ἡ γλῶττα τοῖς ζώοις ἐστί· τοῖς μὲν πεζοῖς σχεδὸν ὁμοίως πᾶσι, τοῖς δ' ἄλλοις ἀνομοίως. Nisi fortasse (quae simplicissima medendi ratio videri possit) dicendum, ὑπὸ, ut persaepe aliâs, ex ἐπὶ corruptum esse, scriptumque oportuisse ἐπὶ τῷ στόματι, quod idem ac ἐν τῷ στόματι valeret; cuius tamen usus praepositionis ἐπὶ cum dativo, pro ἐν, vereor ne rariora reperiantur certa commodaque exempla. Pro ista sententia commode dictum foret, ἐπὶ τοῦ στόματος. Conf. Lexicon Polyb. p. 239. num. 2.

Mireris vero quid sit quod doctissimus Gesnerus, (p. 312.) postquam monuit »inepte dictum & depravatum apparere, quod vulgo hîc legitur, Τὴν δὲ γλῶτταν οὐχ »ὑπὸ τῷ στόματι, ἀλλ' ὑπὸ τὸ στόμα κέκτηται« haec subiecerit: »Legi poterat, Τὴν δὲ γλῶτταν οὐ κάτω ἐν τῷ »στόματι, ἀλλ' ὑπὲρ τὸ στόμα κέκτηται. Hoc est, *Lin»guam non in inferiore parte oris, sed superiore habet.* « — Nempe in animo habuerat vir doctus illa Aristotelis verba, ex Hist. Anim. IV. 8. Ἀλλ' ἐνίοις τῶν ἰχθύων ὁ οὐρανὸς ἐστι σαρκώδης, οἷον τῶν ποταμίων ἐν (delenda otiosa particula ἐν) τοῖς κυπρίνοις· ὥστε τοῖς μὴ σκοπουμένοις ἀκριβῶς, δοκεῖν ταύτην εἶναι γλῶτταν. Id est, Gaza interprete: *Palatum nonnullis piscibus carnosum pro lingua est, velut inter fluviatiles cyprino; ita ut, nisi diligenter inspexeris, lingua id esse videatur.* Ista igitur Philosophi verba Gesnerus ex ingeniosa quadam coniectura, (quae ei, ut ex praecedentibus ipsius verbis intelligitur, ipsâ etiam naturae observatione confirmari videbatur) ita acceperat, quasi *abs-*

b *que negatione* τοῖς σκοπουμένοις ἀκριβῶς ille ſcripſiſſet. Quam in ſententiam nuper etiam eadem Ariſtotelis verba, praeeuntibus nonnullis vetuſtis graecis codicibus & vetuſtiſſimo interprete latino, adcuratiſſimus Camus edidit, ὥστε τοῖς μὲν σκοπουμένοις ἀκριβῶς. Quae ſi vera ſcriptura eſt, non tam ita interpretanda erat, ut vir doctus gallice reddidit: *néanmoins, en faiſant attention, on voit que cette partie eſt véritablement leur langue*: quam cum Gesnero in hanc ſententiam accipienda: *ita ut, ſi ſubtilius rem aeſtimaveris*, (id eſt, ſi *linguam* non tam ex figura & conformatione, aut ex loco ubi poſita eſt, aeſtimaveris, quam ex hoc quod ſit ea pars, qua *ſaporum ſenſu* adficitur animal,) *haec* (nempe, haec carnoſa ſubſtantia quam in palato in ſuperiore oris parte habet cyprinus) *vere lingua illius piſcis eſſe videatur.* Quae quidem ſententia quamquam nec per ſe abſurda ſit, nec a reliqua diſputatione ab Ariſtotele ibi inſtituta prorſus abhorrens debeat videri; tamen, ſi ad totam connexionem conſecutionemque orationis curatius adverteris animum, vix fieri poterit quin ſuſpectam habeas iſtam ſcripturam τοῖς μὲν σκοπ. & veriſſimam potius vulgatam τοῖς μὴ σκοπ. iudices. Quo accedit, quod eadem vulgaris ſcriptura eiſdem verbis in alia parte operum Philoſophi repetatur, ubi de tentanda emendatione μὲν pro μὴ ne cogitari quidem ullo pacto poſſe videtur. Scilicet loco iam cit. De Partib. Animal. II. 17. poſt alia *de linguá piſcium* diſputata, rurſus haec ipſa verba leguntur: Τὸν δ' οὐρανὸν σαρκώδη πολλοὶ καὶ τῶν ἰχθύων ἔχουσι, καὶ τῶν ποταμίων ἔνιοι σφόδρα σαρκώδη καὶ μαλακὸν, οἷον οἱ καλούμενοι κυπρῖνοι· ὥστε δοκεῖν τοῖς μὴ σκοποῦσιν ἀκριβῶς, γλῶτταν ἔχειν ταύτῃ. οἱ δ' ἰχθύες διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν ἔχουσι μὲν, οὐ σαφῆ δ' ἔχουσι τὴν διάρθρωσιν τῆς γλώττης. Quibus inter ſe collatis ſatis adparere videtur, dixiſſe Ariſtotelem: *cum cyprinus piſcis ex eorum ſit numero, qui brevem oſſeam linguam in poſtrema adeo oris parte imis paene faucibus affixam habent, ut, niſi vi diducas labia* (quin & inciſione factâ ampliorem rictum efficias) *ne conſpici quidem lingua poſſit; inde factum, ut vulgo homines, qui non ſatis curate id quod res eſt obſervaſſent, falſo putent, ſubſtantiam illam carnoſam mollemque, quam in ſuperiore oris parte in palato habet cyprinus, eſſe ipſam linguam huius piſcis, nec eum aliam linguam habere.* Eamdemque ſententiam eumdem Philoſophum in illo opere, quo Athenaeus uſus erat, aliis

quibusdam verbis tradidisse probabile est: quae verba cum b ab Athenaeo hîc prolata essent, a librariis corrupta sunt, & vel ita corrigi debebunt ut supra dixi, vel in hunc modum, (plane contrarium ei qui Gesnero placuerat) οὐκ ἐπάνω ἐν τῷ στόματι, id est, *non in superiore oris parte, sed in inferiore & ea quidem posteriore parte:* quibus nimirum in verbis, falsae vulgi opinioni id, quod vere res habet, opposuerit Philosophus.

Δωρίων δ' αὐτὸν ἐν τοῖς λιμν. Sic codex mstus uterque; multo commodius quam quod vulgo editum erat, δ' αὐτοὺς in plurali numero.

AD CAP. LXXXIII.

Κωβιοί. Gobii; nempe *marini* potissimum: (Gallice *Goujeons de mer*, aut *Boulerots*:) nam de *fluviatilibus* nonnisi uno verbo memoratur extremo capite. Quod ὀλιγότροφοι in versione omisit Dalecampius, casu factum videtur, non consulto; Graeci quidem libri agnoscunt omnes: & videtur ὀλιγοτρόφους dixisse Hicesius, praesertim quod *parvi* essent pisciculi; (conf. Rondelet. apud Gesn. p. 395 sub fin. & sq.) contra, *flavescentes* τροφιμωτέρους dicit, *ob magnitudinem*. Nempe »flavescentes, maximi sunt; minimi al» bi; medii nigri:« ut ex Rondeleto monuit Dalecampius.

τροφιμώτεροι δ' εἰσὶ edidi fide codicis *Epit.* quod ma- c gis placuit quam τροφιμώτεροί τε, quod habent edd. nescio an praeeunte ms. *A*.

Νουμήνιος δ', ἐν Ἁλιευτικῷ, κώθους αὐτοὺς καλεῖ. »Ob» servat Deipnosophista, κῶθον *illum piscem esse appellatum* »*a* Numenio. Quo pertinet glossa Hesychiana, Κώθυ, » κώβιος. [immo, κωβιός.] Forte Κῶθος.« Casaubonus. — Recte vero Suidas, licet vage nimis: Κῶθος, εἶδος ἰχθύος. Inde formatum diminutivum κωθάριον vidimus apud Nostrum, III. 105. f. si modo verum est quod ibi coniectabamus. *Numenii* versum h. l. praetermisit Epitomator. Pro δοίην vel δείην quod extremo versu hic legebatur, propius vero λείην scriptum vidimus pag. 304. e. idque ex λίην corruptum esse monuimus.

Καὶ Σώφρων· ἐν τῷ Ἀγροιώτῃ ηκωθωλυνοπλύται φησί. Casaubonus, cum sic edidisset, Καὶ Σώφρων ἐν τῷ Ἀγροιωτικῷ κωθολυνοπλύται φησὶ, monuit dein in Animadv.: »Primum, titulus minus placet: ac videtur

c » syllaba κω ex principio sequentis dictionis huius fini te- » mere adhaesisse, cum esset prius scriptum ἐν τῷ Ἀγροιώ- » τῃ. Deinde nomen κωθολυνοπλύται (quod attendenti me- » diocriter constabit satis) corruptum est, pro κωθοπλύται » aut κωθωνοπλύται. Nam ferendi non sunt qui emendant » θυννοπλύται. [Sic nempe Dalecamp.] Necessum enim est, » ut in hac dictione insit nomen κῶθος: non enim alia fi- » ne affertur, nisi ut probetur, *gobios nominari etiam κώ-* » *θους*. Fieri autem potest ut ex pluribus quam duabus di- » ctionibus hoc nomen SOPHRON composuerit, comicâ » usus licentiâ. Non inepte igitur scripseris κωθοτιλοπλύ- » ται, *qui cothos desquamant & lavant*. Sic iunxit Aristopha- » nes duo illa verba eo versu, τὸν σαπέρδην ἀποτίλαι χρὴ » καὶ καταπλύναι: vel κωθολινοπλύται, *qui cothos ita lavant* » *& aquâ macerant, ut linum linoplytae*, quorum Hesychius » meminit.« — Sic ille. Qui, primum, quod de Sophro- niani Mimi titulo Ἀγροιωτικῷ in Ἀγροιώτῃ mutando mo- nuit, facilius etiam persuasurus id fuerat lectori, si simul docuisset, (quod res est) in superioribus editionibus & in codicibus msstis (non quidem in Epitoma, quae ista ver- ba non habet) syllabam κω nonnisi *semel* legi, nempe per- peram quidem priori vocabulo adhaerentem, non vero repetitam initio vocis sequentis. Quâ syllabâ (ut consen- taneum erat) ad posteriorem vocem retractâ, remanebat prior vox ἐν τῷ Ἀγροιώτι, ex Ἀγροιώτῃ haud dubie corrupta. Ex Dorico quidem idiomate, quo usus Sophron erat, ἐν τῷ Ἀγροιώτᾳ erat dicendum: sed licuit Athe- naeo, titulum Mimi vulgari vocis formâ ἐν τῷ Ἀγροιώτῃ efferre. Fuerit-ne autem idem ille mimus, quem pleniore titulo: Ὡλιεὺς τὸν ἀγροιώταν, inscriptum vidimus III. 86. a. & VII. 288. a. an fuerit ab isto diversus, & nude ὁ Ἀ- γροιώτας inscriptus, non licet nobis definire. Porro, quod idem Casaub. in voce κωθολυνοπλ. secundam syllabam per ο breve θο scripsit, id suo arbitrio temere fecit: nam in ed. Ven. & Bas. & in vetustis membranis per ω longum θω scribitur illa syllaba; cum quo consentit, quod non mo- do mox deinde vox Κωθωνίαν pariter per ω longum scri- bitur, sed quod diserte etiam adnotavit auctor noster, Si- cula lingua (qua nimirum usus est SOPHRON) *gobium* pi- scem κώθωνα dictum esse, non κῶθον. Quod ad reliquas emendationes adtinet a doctissimo viro propositas, neutram mihi admodum probabilem visam esse profiteor. Me ipsum

quidem haud feliciorem fuisse vatem iudicabunt fortasse c
alii: sed tentandum tamen putavi id quod in scholio sub contextu adnotavi, κώθωνες Βολοπλύται, id est, *gobii in coeno* (vel, *in turbido*) *lavantes*. Sunt enim alii quidem saxatiles gobii, alii vero in coeno versari gaudentes.

καὶ τὸν τοῦ Συνθοίρα δὲ υἱὸν ἴσως ἀπὸ τούτου Κωθωνίαν προσηγόρευσε. » Quod Athenaeus putat, nomen Κωθωνίας, » probri loco a Sophrone obiectum adolescenti cuidam, a » *cotho* pisce ductum esse; merito id ab ipso non affirma» tur. Etsi enim illius sententiam utcunque reddit proba» bilem, quod *thynnotherae* & *piscatoris filius* is adolescens » erat; probabilius tamen est, a *cothone* poculo petulan» tem & lascivum iuvenem esse appellatum κωθωνίαν. He» sychius: Κώθων· ἄτακτος, μέθυσος.« CASAUBONUS. — At nullum equidem apud Athenaeum indicium video, quo colligas, aut petulantem & lascivum fuisse adolescentem, de quo agitur, aut probri loco impositum ei illud nomen fuisse.

Τρυγόνες τ' ὀπισθόκεντροι. *Pastinacae postice-aculeatae*. Pa- d
stinaca piscis, quem Graeci τρυγόνα, id est *turturem*, vocant, raiae simillimus, sed *longo aculeo* serrato in cauda eminente (*radium* Plinius vocat, IX. 48,72.) horridus.

καὶ χάλαδροι κωβιοί. Cum καὶ χάλανδροι κωβιοί esset editum, adnotavit CASAUBONUS: » *EPICHARMI* » verba etiam hic, ut nusquam non, vetustas accepit » male. Quid sibi vult τὸ χάλανδροι? *Grabbatum* ea vox » significat, ut placet veteribus; quod nihil ad hunc lo» cum. Epitome, χαλάδριοι. An verum est χαράδριοι, » pro χαραδραῖοι? ut *gobionem saxatilem* poëta intelligat: » nam & gobiones quidam inter pisces πετραίους, teste » Oppiano, Halieut. libro primo. Quid si hoc melius? καὶ » μάλ' ἁδροὶ κωβιοί.« — χαλαροὶ legerat GESNERUS, pag. 398. l. 49. nullâ tamen adiectâ interpretatione. χάλαδροι dedit ms. *A*. quod idem fere valere ac χαλαροὶ hariolatus sum. Variis autem modis intelligi τὸ χαλαρὸν solet: in his ita, ut, quod *flexibile* aut *molle* sit, id χαλαρὸν dicatur; quae notio satis apte convenire huic loco videbatur.

ANTIPHANIS quatuor priores versus Excerptis suis inseruit Grotius, pag. 629. In fine *vers.* 3. ἀπονέμω malueram: sed participium ἀπονέμων tenent mssti cum edd.

Eodem versu, τὰ λοιπ' absque accentu scribebatur in

d editis: sed plene, ut fere solet, τὰ ψαιστὰ, habet ms. *A.* In ms. *Ep.* vero sic scriptum, τὰ ψαῖστ', quemadmodum typis describendum curavimus.

Vers. 2. τοῖς θεοῖς recte cum editis tenet ms. *Ep.* τοῖς θεοῖσι refragante metro habet ms. *A.*

Vers. 5. Verbum προσβαλεῖν Dalecampius, nescio quid spectans, *inspicere* interpretatus erat: *extremo* vero *versu*, Ὀτρυνικοὺς idem *alienigenas* reddiderat. Eo refertur CASAUBONI ad hunc locum Animadversio ista: »Lepidissimos *ANTIPHANIS* versus non valuerunt assequi interpretes. Sic ille:

»Ἡμῖν δὲ τοῖς θνητοῖς ἐπριάμην κωβιούς.
»Ὡς προσβαλεῖν δ' ἐκέλευσα τὸν τοιχωρύχον
»Τὸν ἰχθυοπώλην, προστίθημι, φησὶ, σοὶ
»Τὸν δῆμον αὐτῶν· εἰσὶ γὰρ Φαληρικοί.
»Ἄλλοι δ' ἐπώλουν ὡς ἔοικ' Ὀτρυνικούς.

»Placet doctis scribi hîc ὡς ἔοικεν ὀθνίους vel ὀθνείους. Negamus nos, quicquam esse mutandum. Negamus etiam, »τὸ προσβαλεῖν (in quo verbo sita omnis venustas) id »esse quod ipsi putarunt. Sensus est: *Cum in emendis go»biis uberem piscarium, velut auctarii loco & ἐπιδόσεως, ali»quid adiicere*, ut fieri amat in foro; *respondit scelestus pi»scarius: Ego vero* προστίθημί σοι τὸν δῆμον αὐτῶν: id est, »*auctarii loco adiicio tibi gobionum quos emisti patriam: sunt »enim Phalerici*: quo nomine carius indicari debuerunt. »δῆμον accipe, ut in historia Attica passim: nam unus »τῶν δήμων agri Attici *Phalerum* fuit, qui & *Phalereus* »dicebatur. Alius etiam pagus Atticae erat *Otryna*, sive »*Otryneus*: sed obscurus, & prae illo altero ignobilis. In»ter caetera quae Phalereum nobilitabant, praeter por»tum & alia multa, fuere etiam *gobiones Phalerici*, qui »tantum caeteris praestare credebantur, quantum *Otryni»ci gobiones* ab aliis vincebantur. Ideo subiicit, Ἄλλοι δ' »ἐπώλουν ὡς ἔοικ' Ὀτρυνικούς. *Putares*, inquit qui pisces »emerat, *solum hunc esse toto piscario foro qui Phalericos go»biones venderet, alios omnes vendere Otrynicos.* Hanc esse »veram lectionem, & poëtae mentem, affirmamus. *Otry»neus* δῆμος sic fuit obscurus, ut ex antiquis omnibus »scriptoribus paucissimos liceat nominare qui eius me»minerint. Ego unicum memoria teneo Demosthenem: »multa autem Paeaniensis orator de *Otryna* in oratione »contra Leocharem.« — Quod *vers.* 6. editum erat con-

ſentientibus membranis, φημί σοι, id teneri utique non e poterat. Haud incommode Caſaubonus φησὶ correxit, σοι ad προστίθημι referens. Sed perapte etiam ms. *Ep.* dedit φησί μοι, ſubintellecto pronomine σοι ad verbum προστίθημι referendo: quam ſcripturam recipiendam putavi. Porro ut *Phalerici gobiones* hic laudantur, ſic & *apuam Phalericam* iam plus ſemel laudatam apud Noſtrum vidimus; velut pag. 285. f. & 293. e. Erat autem *apua* etiam quaedam κωβῖτις, ut docuit Noſter pag. 285. b. adeoque a *gobiis* denominata. Denique Ὀτρυνικοὺς recte emendavit ediditque Caſaubonus, conſentientibus vetuſtis membr. *A.* In ms. *Ep.* quidem deeſt poſtremus verſus: in ed. Ven. & Baſ. vero vitioſe τρυνίσκους legebatur. Eumdem poſtremum verſum paullo aliter, quam Caſaubonus, Palmerius interpretatus eſt, nempe in hanc ſententiam: *Quaſi vero alii Otrynicos* (qui nulli ſunt) *venderent!* Sed conſule ipſum, ſi tanti videtur, in Exercitat. in Auctores Graec. pag. 507 ſq.

Μένανδρος, Ἐφεσίοις. Sic hoc loco: ſed ἐν Ἐφεσίῳ ſcribitur IX. 385. f. ubi eadem *Menandri* verba recitantur, exceptis ἀρτίως & σφόδρα. Etiam apud Harpocrat. (in Κύκλος) Ἐφεσίῳ legitur: item apud Suidam in Ἔνδυο: nec aliter apud Zenob. in Proverb. Cent. VI. 9. Quare & hic eodem modo ſcriptum oportuiſſe videtur: quamquam plurimis dramatibus titulus impoſitus eſt a *choro hominum*, qui a civitate nominantur in *plurali* numero. Clerici imperitiam, capite truncantis priorem verſum in Fragm. Menandri pag. 72. merito notavit Bentlei in Emend. pag. 29.

AD CAP. LXXXIV.

Epicharmi ecloga ſic ſcripta erat in editis: Ἐπίχαρμος, κἀγλαοὶ κόκκυγες οὓς παρασχιζομένους πάντες, ὀπτᾶντες δὲ χ' ἡδύναντες αὐτοὺς χναύομες. (vitioſe etiam χαύομες in ed. Ven. & Baſ.) Ibi notavit Casaubonus: » Scri» pta lectio, παρσχίζομεν. Scribo, οὓς παρσχίζομες πάν» τας, ὀπτάντες [quidni ὀπτᾶντες ſervemus? dorice pro » ὀπτῶντες.] δὲ χ' ἡδύναντες αὐτοὺς χναύομες. Culinae » verbum παρασχίζειν, *per medium ſecare aut findere.* Do» rion ſtatim, δεῖν αὐτοὺς ὀπτᾶν παρασχίσαντας κατὰ ῥά» χιν. Alexis, [pag. 322. d.] περικόψας ἀκάνθας τὰς κύ-

»κλῳ, παράσχισον χρηστῶς.« — Non παρσχίζομεν, sed ipsum doricum παρσχίζομες dedit uterque noster codex mstus. Tum & doricam formam ἀδύναντες, pro vulgato ἠδύναντες, dedit ms. *A.* Versus sunt trochaici, quorum priori desunt ab initio duo pedes.

f In DORIONIS verbis recte παρασχίσαντας posuere editores; ubi perperam in utroque msto dorica forma παρσχίσαντας exhibetur, e superiori Epicharmi ecloga temere huc transducta.

NUMENII verba desunt in *Epit.* In fine *vers.* 2. σαυρὸν acute scripsi praeeunte ms. *A.* cum σαῦρον esset editum. Tenueramus quidem σαῦροί τε in Epicharmi verbis p. 295. b. ubi nihil ex msstis adnotatum erat: sed & ibi σαυροί τε scriptum oportuerat. Sic quidem recte σαυρὸν omnes, pag. 305. d. & constanter σαυρὸς & σαυρὸν mstus codex uterque pag. 322. c. d. e. quod & ibi aliquoties tenuere editi. *Pempherides* pisciculi, qui hic nominantur, aliunde, nisi istis ex Numenii verbis, non cogniti.

AD CAP. LXXXV.

a Κύων καρχαρίας. Quum interiecto puncto separata essent in editis duo ista vocabula, *delendum punctum* monuit GESNERUS pag. 176. quia vulgo iungi ista nomina κύων καρχαρίας solent. Ac sane in ms. *Epit.* nec in contextu, nec in ora, ubi titulus repetitur, interpositum punctum video.

Ἀρχέστρατος, ὁ τῶν ὀψοφάγων Ἡσίοδος ἢ Θέογνις: nempe qui eâdem gravitate gulae praecepta tradidit, qua praecepta morum aut agriculturae *Hesiodus* vel *Theognis.* His verbis nisus Gesnerus, versus istos, qui lib. III. p. 116. a. b. falso *Hesiodo* tribuuntur, *Archestrati* esse existimaverat.

Τῆμος δ' ἠέλιος &c. »In THEOGNIDIS versibus scribe »ex ipsius libris, Ἦμος δ' ἠέλιος. & Δείπνου δὴ λήγοιμεν ὅπου τινὰ θυμὸς ἀνώγοι.« CASAUBONUS. — Commodius utique in Gnomicorum editionibus vulgo Ἦμος legitur: sed potuit fortasse etiam, quemadmodum aliis nonnullis absolutis vocibus pro relativis interdum utuntur Iones, sic & τῆμος pro ἦμος poni. Tenet istam quidem vocis formam hoc loco cum editis vetus mstus *A.* In *Ep.* vero desunt Theognidis versus.

Tertius versus apud Athenaeum sic erat editus: a

δείπνου δὴ λήγοιμεν ὅν τινα θυμὸς ἀνώγοι.

Quae scriptura illud boni habebat, quod pro eo quod apud Theognidem minus commode vulgatum erat ὅπου τινὰ θυμὸς ἀνώγοι, dabat ὅσον: quod haud obscure in ista scriptura latebat, indeque receptum est a BRUNCKIO in Gnomicis pag. 40. vs. 977. Multo vero etiam commodius, & ad Graeci sermonis usum aptius ὅσου est, quod in codicis *A.* scriptura continebatur, in quo λήγοιμεν οὔ τινα. Verbum autem λήγοιμεν, quod haud fere minus perspicue Athenaei libri dabant, quam vulgatae Theognidis editiones, quànam notione, quâve sententiâ hîc locum tueri suum possit, non minus mihi, quam BRUNCKIO, exputare licuit: cuius vide Notam ad l. c. in edit. Gnomic. pag. 300. Sed ita violentum est remedium, quod adhibuit idem Vir perspicacissimus, μνησαίμεθ' pro λήγοιμεν ponens, ut quodlibet aliud prius tentandum videatur, quam istud temere adoptaveris.

Vers. 6. Ionicam formam ῥαδινῆς ex Athenaei libris b merito recepit Brunck in Gnomicis, pro ῥαδιναῖς, quod ibi vulgo legebatur.

Οὐδὲ τὸ παιδεραστεῖν ἀνανεύεται ὁ σοφὸς οὗτος. » Excerptorum auctor, homo Christianus absque dubio, ut » turpi verbo abstineret, Attico genere loquendi usus est » elegantissimo, neque noto in vulgus. Sic ille: Ὅτι περὶ » παῖδας ἄγριος ἦν ὁ Θέογνις. Attici ita usurparunt dictio» nem ἄγριος. Aristophanis Scholia: [ad Nub. 348.] » ἀγρίους καὶ καλαποδιώκτας ἐκάλουν τοὺς τὰς ἀπηγορευ» μένας πράξεις ποιοῦντας. « CASAUBONUS. — Quoniam in hoc sumus, videamus quo pacto reliqua huius loci expediverit idem haud sane indoctus Athenaei Breviator. Igitur sic ille: Ὅτι περὶ παῖδας ἄγριος ἦν ὁ Θέογνις· ὃς καὶ τοιοῦτον αἱρεῖται σοφίας ἔπαθλον, εἴ γε μέλλῃ τις αὐτῷ περὶ σοφίας δηριάασθαι: [δηριάασθαι fortasse debuerat librarius:] ἵνα γνοίη φησὶ ὅσσον ὄνων κρέσσονες ἡμίονοι.

Εἶτ' εἴη σ', Ἀκάδημε, ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν. Cum corrupte prorsus vulgo (consentientibus etiam membr. *A.*) legeretur, Εἶτ' εἶπα καλὴν μὲν ἐφίμερον &c. idque ne CASAUBONUS quidem in sua editione mutasset, monuit dein idem in Animadv. » Ferendae interpretibus « [potuerat adiicere » & editoribus «] » non erant sordes quae » inquinant hunc versum. Facilis fuit ex ipso fonte emen-

b »datio, Εἴ θ' εἶν σ' Ἀκάδημε &c.« — Equidem εἶν σ' Ἀκάδημε corrigere non dubitavi: ſed Εἴ τ' mutare non ſum auſus: quia poterat perinde ex Εἴ γ' pro Εἴ γε, *ſi modo*, corruptum videri; aut fortaſſe etiam ipſum εἴ τ' tueri ſuum locum, ut Εἰ pro Εἴθε, *utinam*, acciperetur, particula τε autem vim ſuam copulativam retineret. Caeterum commodius utique Εἴ θ' ſcribi apud Theognidem (vers. 971. ed. Brunck) pulcre intelligo. Tertio abhinc verſu, pro δηρησάντοιν vel δηρισάντοιν, quae erant in Theognidis libris, recte BRUNCKIUS ex hoc Athenaei loco δηρίσωσι recepit.

d In ARCHESTRATI *verſ.* 7. pro κοίλοις, quod habebant editi ad πληρώμασι relatum, κοίλης (nempe λοπάδος) dedit codex uterque mstus. *Octavo verſui* deeſſe pedem ut ſit integer, monuit CASAUBONUS, inſerique αὐτοῖς poſt πηγὴν iuſſit. πηγὴν recte cum editis habet ms. *Ep.* Perperam πληγὴν ms. *A.*

Verſus 13. *cum quatuor ſequentibus* ac nonnullis etiam aliis, ſupra iam citatus erat, IV. 163. d. Eo lectorem hic e remiſit CASAUBONUS, cum ait: »De *verſu* XIV. diximus »aliquid libro quarto.« — Vide ibi quae ab illo notata ſunt, Animadverſion. noſtrar. T. II. pag. 566 ſq. ubi nunc video ſive noſtro ſive typographi errore commiſſum eſſe, ut in fine Animadverſionis, quae in haec verba terminatur »*ebria veratro.*« nomen CASAUBONI non ſit adiectum. Conſule etiam quae ab aliis doctis viris obſervata & in medium propoſita ibidem adnotavimus. Breviator, hoc loco κοῦφαι καὶ λεμβώδη ſcribens, de *levitate* illorum navigiorum, qui *lembi* vocantur, cogitaſſe videtur.

Verſ. 15. εἰσίν τ' ἀπόπληκτοι. Vide notata ad IV. 163. Animadv. T. II. pag. 568. *Verſ.* 17. Pro βροτέαν, quod hîc habebant mssti cum editis, ionicam formam βροτέην ex eodem ſuperiori loco reſtituendam auctori iudicavi.

Τούτου τοῦ ἰχθύος μέρος ἐστὶ καὶ ὁ ὑπὸ Ῥωμαίων καλούμενος Θυρσίων, ἥδιστος ὢν καὶ τρυφερώτατος. »Quemadmodum accidiſſe videmus in Latinis ſcriptoribus, ut »ſi quid Graeci ſuis libris inſeruiſſent, id mire deformaret »ſcribarum imperitia: ſic in hoc aliisque auctoribus Grae»cis nihil aeque corruptelae obnoxium, ac voces Lati»nae, ſi quae forte fuerint interiectae: cuius rei exempla »inſignia habentur libro XIV. & aliis etiam locis. Eius-

» modi etiam est quod sequitur: nam in omnibus anti» quis codicibus scribitur constanter, τούτου τοῦ ἰχθύος » μέρος - - - Θυρσίων. Vel exercitatissimos in latino» rum librorum lectione haerere necesse est in voce *thur*» *sio*. Leguntur quidem in Plinii historia *tursiones*: sed qui » pertinere ad hunc locum nullo modo queant; libro IX. » cap. 9. Fortasse verum est quod visum eruditissimo *Da*» *lecampio*, scribendum esse ὁ ὑπὸ Ῥωμαίων καλούμενος Θυ» ριανός. « Casaubonus. — Nempe sic in versione posuerat Dalecampius: *Huius piscis pars est quam Thurianum obsonium Romani vocant, lautissimum & suavissimum*: adiecto in ora scholio: » Plin. cap. ult. lib. XXXII. » *Thurianum tomum*, sive Xiphiam. Vide posthac. « —

Τὸ ὄψον τὸ Θουριανὸν καλούμενον commemoravit Noster, lib. VI. p. 274. d. ubi vide notata. Quum vero apud Plinium IX. 9, 11. *tursio*, sive (ut alii libri habent, teste Salmasio in Exercit. Plin. pag. 941.) *thursio*, quod ipsum Graecum Θυρσίων est, commemoretur piscis cetacei generis, qui partim cum Delphino, partim cum canicula (i. e. carcharia) confertur; de *nominis* scriptura apud Nostrum (apud quem in Θυρσίων consentit codex noster uterque cum editis) non videtur esse idonea dubitandi caussa: de *re ipsa* amplior disceptandi materia fuerit, quandoquidem, quod Athenaeus *frustum* esse perhibet *canis carchariae*, eodem nomine Plinius integrum piscem, diversum a carcharia, intelligit, eumdem (ut putant) qui *phocaena* Aristoteli, Gallis vulgo *marsouin* vocatur: quam dirimere litem nostrum non est. Vide quae in Notis ad Aristotelem, voce *Phocene* disputavit Camus, & quos ille laudavit auctores. Illud notemus, potuisse Plinium (ut saepe aliàs) falli; potuisse vero etiam Athenaeum, Graecum hominem, hìc, ubi de Romanorum usu agitur, diversa confundere. Denique videndum, an fortasse apud Nostrum pro ἰχθύος μέρος, ἰχθύος εἶδος scribere debuerint librarii; aut ipse-ne Athenaeus, quod μέρος dixit, εἶδος (id est, *speciem*) intellexerit. Quo posito, ne sic quidem Graeco scriptori cum Romano iam convenerit; sed tamen haud ita longe, uti nunc, fuerint illi inter se dissidentes. Villebrunius, postquam in Gallica versione huius loci sic posuit: » *Les Romains appellent thurianos cer*» *taine partie de ce poisson*: « adnotavit in ima pagina » in » ora codicis Manuscr. Parisini, quem literà *A*. ipse insi-

e νgnire consuevit, sic scribi, Συρσίων ἢ Θουρίων. « — Quod ne quem turbet, meminerimus codicem illum (eumdem quem nos *ms. Paris. B.* insignire solemus) scriptum esse ab *Hermolao Barbaro*, eodem qui etiam alibi apud Plinium (ut ad Athen. VI. 274. d. monuimus) sua auctoritate integram vocem *Thurianum* contra librorum omnium fidem contextui inseruit.

AD CAP. LXXXVI.

Λάβρακες. *Lupos* interpretatur Plinius. Οὗτοι, ὥς Ἀριστ. ἱστορεῖ, μονήρεις εἰσι. Contra, οὐ μονήρεις scripsisse Athenaeum contendit VILLEBRUNE; monens (praeeunte GESNERO, pag. 510 extr.) in eorum numero piscem hunc retulisse Aristotelem, Hist. Anim. V. 9. quorum ingens copia simul uno retis tractu capi soleat. Quod pergit Noster ex *ARISTOTELE* tradere, γλῶσσαν δ᾽ ἔχουσιν ὀστώδη καὶ προσπεφυκυῖαν: haud nimis apte haec veluti huic pisci prae caeteris, aut certe prae pluribus aliis generibus, propria commemorat Deipnosophista: quae piscibus omnino omnibus communia esse docuerat Philosophus; ut supra vidimus, ubi de cyprinorum lingua disputavimus.

Ἐν δὲ πέμπτῳ Ζώων Μορίων. Rursus suo more Ζώων Ἱστορίας ediderat Basileensis editor: sed veterem scripturam h. l. restituit CASAUBONUS; monuitque in Animadv. » Extare eum locum, Historiarum libro V. cap. 10. «

Qui versus, ut *ARISTOPHANIS* citatur,

a Λάβραξ ὁ πάντων ἰχθύων σοφώτατος:

is non exstat, quod sciam, in aliqua fabularum quae integrae hodie supersunt; eumdem tamen in Brunckii *Fragmentis* ex Comico frustra quaesivi. Consentiunt autem in poëtae nomine ambo nostri mssti cum editis. Caeterum ad idem argumentum haec adnotavit CASAUBONUS: » *Lupum ingeniosum esse in quaerenda salute*, &c, ut dicit Athe- » naeus, ἐπινοητικὸν εἶναι τοῦ διασώζειν ἑαυτὸν, praeter » Oppianum libro III. [vs. 121 sqq.] & alios qui anima- » lium naturas descripserunt, probat etiam Cassiodorus » lib. XI. *Pisceus lupus*, ait, *arenis se mollibus*, *ut plumbati* » *lini insidias evadat*, *immergit*: *cuius ut supradicta retia eius* » *tergum diraserint*, *alacer in undas exilit*, *& vitati periculi* » *gaudia liberatus agnoscit*. *ALCAEUS* quoque, inquit au- » ctor, μετέωρόν φησιν αὐτὸν νήχεσθαι: id est, *extantem su-*

» *pra summas aquas*; vel *suspensum & erectum* animo, insi- a
» dias undique caventem, fugitivo regi & sacerdoti Dia-
» nae Aricinae similem. «

Λάμβανε δ' ἐκ Γαίσωνος &c. » *ARCHESTRATEAE* eclo-
» gae initium est hoc:

» Λάμβανε δ' ἐκ Γαίσωνος, ὅταν Μίλητον ἵκηαι,
» κεστρέα τὸν κέφαλον, καὶ τὸν θεόπαιδα λάβρακα.

» Explicat hos versus paullo post Athenaeus. [lit. d. e.]
» Scribit etiam vetus Aristophanis interpres: [ad Equit.
» 360.] Ἐν Μιλήτῳ τῆς Ἀσίας, μέγιστοι οἱ λάβρακες διὰ
» τὴν ἐπεισρέουσαν λίμνην εἰς τὴν θάλασσαν. χαίροντες γὰρ
» οἱ ἰχθύες τῷ γλυκεῖ ὕδατι, εἰς τὴν λίμνην ἐκ τῆς θα-
» λάσσης ἀνατρέχουσι, καὶ οὕτω πληθύνουσι παρὰ τοῖς Μι-
» λησίοις. « CASAUBONUS.

In eiusdem *ARCHESTRATI vers.* 4. particulam τε, quae perperam deerat editis, opportune dedere ambo nostri mssti. *Vers.* 5. Βολβῇ τ' ἐνὶ λίμνῃ. *Bolbe*, palus Mygdoniae in Macedonia. Vide Thucyd. I. 58. & ibi Dukerum; qui pro adserenda *oxytona* vocis *scriptura* ad hunc etiam locum potuerat provocare.

Vers. 9. b

ὀπτήσας μαλακοὺς χρηστῶς προσένεγκε δι' ἅλμης.

Post ὀπτήσας commate distinxi orationem. Ibi cum nullum vulgo esset distinctionis signum, monuit perspicacissimus CORAY, in *Notis msstis*: » Forte legendum, ὀπτή-
» σας μαλακῶς ὡς χρή. Μαλακῶς ὀπτᾷν est idem quod
» μαλακῷ πυρὶ ὀπτᾷν, locutio Hippocrati familiaris: (vi-
» de Foës Oeconom. in Μαλθακὸν πῦρ:) quam Galli ex-
» primunt per *à petit feu.* [conf. Athen. II. 54. c. & III. 101.
» c.] Pro illo ὡς χρὴ, quod repono, habes in loco simili,
» ὡς δεῖ. pag. 322. c. « — Sed χρηστῶς simili quadam ratione, cum alibi passim, ni fallor, positum occurrit, tum pag. 322. d. & VIII. 358. e.

Vers. 10. Μὴ δὲ προσέλθῃ σοι πρὸς τοὔψον τοῦτο ποιοῦντι.
» Lego, Μηδὲ προσέλθῃ σοί ποτε. « CORAY, *ibid.* — Perincommode sane isto loco posita πρὸς praepositio videri debet, quam tamen cum editis uterque noster codex mstus agnoscit: ubi quidem nullo pacto ferri potest, nisi ποιοῦντι absolute positum accipias, subintellecto pronomine αὐτὸ, *dum illud paras*: aut nisi πονοῦντι, pro ποιοῦντι, legas; *dum in eo occupatus es.*

Vers. 14. Integritatem sanitatemque illius versus,

c ὄξει τε ῥαίνοντες ὑγρῷ καὶ σιλφίου ἅλμῃ:
minime equidem praestiterim. Prorsus autem nihil variant libri.

Vers. 15 *sq.*

τῶν δὲ πετραίων ἰχθυδίων τῶν τρισκαταράτων,
πάντων εἰσὶν ἄριστοι ἐπισταμένως διαθεῖναι.

In hanc scripturam cum editis consentit ms. *A*. nisi quod vulgo post τρισκαταράτων nulla interponatur distinctio; quam ibi nos posuimus, quo πάντων ad ἄριστοι referretur, non ad ἰχθυδίων. Sed sive teneas ibi distinctionem, sive tollas; haud facile dixeris, quaenam sit naturalis verborum istorum structura, & unde praesertim pendeant illi genitivi τῶν πετραίων ἰχθυδίων, nisi fortasse ex sequente dein versu huc quodammodo trahi subintelligique possit πολλὰς ἰδέας. Satis commodum foret ἐπιστήμονες, quod ms. *Ep.* habet, ut genitivi isti ab ipso hoc nomine ἐπιστήμονες penderent, & ad verbum διαθεῖναι intelligeretur accusativus αὐτούς. Sed sic rursus difficultatem movebat vox ἄριστοι: nisi ἐπιστήμονες possit veluti quoddam substantivum nomen accipi, cui tamquam adiectivum iungatur ἄριστοι, ut ἄριστοι ἐπιστήμονες valeat id quod gallice diceremus *les meilleurs connoisseurs*. Sed poterunt etiam genitivi, τῶν δὲ πετραίων *&c.* intelligi per ellipsin praepositionis περὶ aut ἕνεκα positi, hoc sensu, *Quod ad illos pisciculos adtinet*: qua ratione percommode locum suum tuebitur scriptura ἐπισταμένως.

Postremum versum, ὀψαρίων τεύχειν γλίσχρων ἡδυσματολήρων, latine sic reddidit Dalecamp. (*multas species*) *adornare parvulorum obsoniorum scitamentorumque nugatoriorum.* Villebrune: *pour préparer proprement nombre de petits plats, & toutes ces friandes bagatelles pâteuses.* In ms. *Ep.* est ἡδυσμάτων λήρων duabus vocibus; nec sententiâ commodâ, & reclamante metro.

AD CAP. LXXXVII.

Καὶ Ἀριστοφάνης δ' ἐν Ἱππεῦσι. Καὶ Ἀριστ. ἐν Ἱππ. ms. *A*. cum edd. Καὶ Ἀριστ. δ'. Ἱππεῦσι ms. *Epit.* Vide Comici Equit. 360. & ibi Interpretes. *Mox*, post ὅταν omnino λέγῃ fuit corrigendum, ubi λέγει erat editum praeeunte ms. *A*. quo in codice nimis frequenter ει & η

inter ſe permutantur. *Paulo poſt*, ἐν δὲ Λημνίαις recte edd. Perperam Λήμναις h. l. ms. *A*. Idem codex dein non minus vitioſe κρανεῖον, pro κρανίον.

καὶ Εὔβουλος δ' ἐν Τιτθαῖς. »*Nutricum* EUBULI va»riis locis meminit Deipnoſophiſta.« CASAUB. — Τιτθαῖς circumflexâ ultimâ dedit ms. *A*. Vide ad III. 106. a. Animadv. T. II. pag. 226. Erant autem EUBULI *verba*, veluti ſolutâ oratione, corrupte ſic ſcripta vulgo: μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρίως, ὅτι † ἐναγνοσίας ἕνεκα σηπίδια ἢ τευθίδια πλεκτάνια τὰ μικρὰ πολύποδος νῆστιν τινὰ μήτραν χωριάπυον λάβρακος κρανίον εὐμέγεθες. Ad quem locum hae ſunt animadverſiones CASAUBONI: »Libro »ſecundo [II. 65. d.] ex alio poëta ſimilis huic locus »citatur:

»Τί οὖν ἀγοράζω; φράζε γάρ. μὴ πολυτελῶς,
»ἀλλὰ καθαρίως. —

»At libro octavo [pag. 359. b.] ſimillima his ex Philip»po comico recitantur: unde emendari debent reliqua »huius teſtimonii, quae depravatiſſima ſic ſcribuntur hoc »loco, ὅτι † ἐναγνοσίας [immo ἐναγνοσίας habent edi»tiones omnes] ἕνεκα σηπιδ. &c. Viri docti conati ſunt »medicinam facere vulneri huic coniecturis ſuis: fruſtra; »nam e libro octavo ſcribendum ſine controverſia, ὅ, »τι ἂν ὁσίας ἕνεκ' ἀρκεῖ. Sic enim illo in loco au»ctor: Ἥδιστος δέ ἐστι καὶ ὁ παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ (Φι»λίππῳ) ἐν τοῖς Ὀβελιαφόροις νεανίσκος, κατασμικρύνων »ἅπαντα τὰ περὶ τὴν ὀψωνίαν, καὶ λέγων ὧδε· Ἀλλ' »ἀγόρασον εὐτελῶς· ὅ, τι οὖν γὰρ ἱκανόν ἐστι. φράζε δή »ποτέ. Μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρίως ὅ, τι ἂν ὁσίας ἕνε»κα ἀρκεῖ· τευθίδια, σηπίδια. Hactenus eadem verba in »utroque poëta: caetera ſunt diverſa. Uter prior ſcripſe»rit, Eubulus, an Philippus, mitto quaerere: alterum »certe ab altero verſus aliquot eſſe mutuatum claret. Sed »illud puto verius, quod libro ſequente dicturi ſumus cap. »XV. [ad VIII. 359. b.] Ὁσίας ἕνεκα, pro eo quod La»tinis, *dicis cauſſâ*, translatitium eſt. In ampliſſimi *Meſ»ſaei codice* ita eſt, ὅτι ἐαγνοσίας ἕνεκα. Diſtingue »male iunctas literas, ὅ τι ἐὰν ᾖ ὁσίας ἕνεκα: quod idem »eſt cum emendatione noſtra.« [Iſta, de *cod. Meſſaei* in »*Addendis* adiecta ſunt.] »χωριάπυον, quod ſcriptum »eſt in teſtimonio Eubuli, nihil ſignificat: ſed ſcribendum, »χόρια, πυόν, aut πυάνιον. Heſychius: Πυάνιον· τὸ

ἡ διὰ τοῦ γάλακτος ῥόφημα· οἱ δὲ πανσπερμίαν ἑψημένην ἐν γλυκεῖ.«

Sic ille: qui de constituendo quidem metro hîc non cogitaverat. Alioquin monuisset, primo versu non καθαρίως scriptum oportuisse, quod hîc quidem (quod sciam) ms. *A*. cum editis habet: sed καθαρείως, de quo dixi ad II. 65. d. quodque ipsum lib. VIII. p. 359. a. rursus habet codex *Epit*. qui hîc quidem totum Eubuli testimonium neglexit: tum vero etiam intellecturus fuisset, primum versum non in ὅ τι ἂν terminari posse, sed vel ὅττι ἂν oportuisse, quemadmodum ipse pag. 359. edidit; vel potius ὅ τι ἂν ᾖ, quod & in mendosa editorum librorum scriptura haud obscure latebat, & magis etiam aperte in scriptura codicis Messaei (cum qua consentit noster ms. *A*.) continebatur. Sic ergo prodibat *primus versus*:

Μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρείως, ὅ τι ἂν ᾖ.

In *vers*. 2. nil opus esse iudicavi, ut ex p. 359. verbum ἀρκεῖ huc transduceretur. Poterat alter poëtarum illud verbum adiicere, alter praetermittere, salvâ utrobique sententiâ, salvoque metro, de quo ad alterum locum dicturus sum. Nam hîc quidem antepenultima syllaba diminutivorum σηπίδια & τευθίδια recte producitur, quemadmodum II. 65. d. & VII. 324. b. Conf. Brunckii Fragm. Aristoph. pag. 241. num. 4.

In *tertio versu*:

πλεκτάνια τὰ μικρὰ πολύποδος, νῆστιν τινα,

metro utcumque constat ratio. Sed tres deinceps pedes trisyllabi parum suavem efficiunt rhythmum, multo commodiorem futurum, si sustuleris τὰ articulum, qui & alioquin alieno loco hîc stare videtur. Quod vero ait νῆστιν τινα, Graecum nomen *nestin* in latina versione tenui, cum incertus essem, piscem-ne *mugilem* dixerit poëta, quem νῆστιν Atticis nominari solitum supra docuit Noster; an *intestinum* illud *ieiunum*, in cibum adhiberi solitum, de quo dictum est ad III. 106. c. Animadv. T. II. pag. 147.

Quarto versu, pro mendoso χωριάπυόν (quod sic quidem etiam in ms. *A*. sed ibi nullo accentu notatum) haud dubie Casauboni emendatio χόρια, πυὸν fuit adoptanda. Eodem modo iunguntur χόριον & πυὸς, III. 104. f. ad quem locum vide notata, Animadv. T. II. p. 220. (ubi quod ignorare me professus sum, Villebrunius unde hauserit, quod χόριον, ubi de cibo agitur, non mo-

do *placentae* quoddam genus significet, sed & *intestinum* d *variis rebus fartum*; animadverti interim, a FOESIO in Oeconom. Hippr. pag. 604 sub fin. nonnihil, quod eo trahi possit, adnotatum: » Χόρια (inquit) etiam *intestina* dici » videntur. *Chorias* latine dixit Plautus in Curculione, » pro intestinis aut interaneis: *Radices cordis pereunt, cho-* » *riae omnes dolent.* «) Pari modo iungi debuisse videntur eadem duo vocabula in illo Anaxandridae anapaestico dimetro, IV. 131. d. vs. 43.

μέλιτος, τυροῦ, χορίων, πυρῶν.

ubi (quod me, cum illum tractarem locum, praeterierat) pro πυρῶν haud dubie aut πυῶν aut πυοῦ scripserat poëta: produci enim solitam penultimam vocis πυὸς, (quod hîc quidem ex versu non adparebat,) manifestum erat in altero loco, III. 104. f. de quo ibi in Animadv. monui. Earum nomina pariter iuncta habes, IX. 372. c.

De *ARCHIPPI* ecloga copiosius, quam necesse erat, e a nobis disputatum est ad VI. 227. a. ubi eadem a Deipnosophista adponebatur. Et ibi quidem in contextu *tertium versum* perperam a me digestum esse intelligo; &, quae de metro eiusdem versus in Animadv. dixi, eorum nonnulla indicta velim, quippe eo me ibi deceptum intelligens, quod in λάβρακας *penultimam*, quam constanter *producunt* Graeci, pro *brevi* habuerim. Percommode igitur ibi vulgo, non ut hîc, καὶ τοὺς λάβρακας ἐντερεύων, sed καὶ λάβρακας ἐντέρων, scribitur, omisso ad λάβρακας articulo, quemadmodum & ad γαλεοὺς nullus adiectus articulus. Unde talis prodibat versus,

γαλεούς τε πωλεῖ καὶ λάβρακας ἐντέρων.

percommode sane fluens ad metri rationem. Cuius versus quum esset obscurior sententia, consulto eam hoc loco, neglecto quidem metro, istis verbis declarare voluisse videtur Deipnosophista, καὶ τοὺς λάβρακας ἐντερεύων: ubi ἐντερεύων, ut a viris doctis observatum, ἐξεντερεύων valet, id est, *exenterans*; quod quo pacto intelligendum sit, *exenteratos labraces vendi solitos ab improbo illo piscario*, superiori loco declaravimus. Superest ut videamus, an omnino, aut quo pacto, eadem sententia in ista scriptura, quam a poëtae manu profectam probabile est, καὶ λάβρακας ἐντέρων, censeri possit inesse. At id quidem quî possit non video servatâ superioris versus scripturâ, qualem hîc cum editis codex *A.* dabat,

e κάπηλος Ἑρμαῖος, ὃς βίᾳ δέρων ῥίνας.

Neque quidquam nos iuvat levis varietas scripturae, quae pag. 227. obtinet, ubi Ἑρμαιός ἐστιν βίᾳ dabat idem cod. *A.* cum edd. Illud unum ibi paulo commodius, quod Ἕρμαιος cum accentu in antepenultima scribitur; quam scripturam hîc quoque codex *Epit.* dedit. Taceo quod hîc rursus, sicut ibi, non ῥίνας, sed ῥῖνας penultimâ circumflexâ scribitur in cod. *A.* quasi esset accusativus pluralis vocabuli ῥὶν, *nares*: quod prorsus ab hoc loco alienum. Sed lucis scintillam hîc nobis offerre videtur codicis *Ep.* scriptura ῥίνου: quae fortasse vero propior fuerit, quam olim nobis visum erat; ita quidem, ut, si solum accentu mutato ῥινοῦ legamus, ipsum verum forsitan exhibere censenda sit. Sic iam non ῥῖνας *pisces* (id est, *squatinas*) nominaverit poëta, sed solos γαλεοὺς pisces & λάβρακας: structura autem naturalis verborum in hunc modum fuerit concipienda, ὃς πωλεῖ γαλεούς τε καὶ λάβρακας, βίᾳ δέρων γαλεοὺς ῥινοῦ, καὶ λάβρακας ἐντέρων. Et sententia quidem (nisi quod *squatinarum* absit mentio) eadem manebit, quae loco superiore a nobis declarata est: *qui galeosque labracesque vendit, vi nudans istos pelle, hos intestinis.* Sic verbum δέρων, quod proprie quidem & sigillatim *excoriare, pelle nudare* significat, hîc notione magis generali *nudandi* fuerit accipiendum, quo simul & ad *detractionem pellis*, & ad *exemtionem intestinorum* possit referri. Et a generaliori quadam *nudandi* notione in illo verbo non admodum abhorruisse sermonis Graeci usum, fidem fortasse fecerit id quod in composito verbo ἀναδέρω reperimus; quod quidem plane in eamdem sententiam Hesychius interpretatur: Ἀναδέρειν· γυμνοῦν. Quam interpretationem si quis cum Küstero (in Notis ad Hesych.) non nisi in obscoenam partem accipiendam statuerit, opponere huic poterimus & Aristophanis & Luciani auctoritatem. Certe apud Lucian. in Pseudologista, cap. 20. ἀναδέρειν manifeste significat *nudare, aperire, revelare*, nempe turpia facta, quae alter tecta & occulta manere maluisset: similiterque apud Aristophanem idem verbum ἀναδέρειν partim per προφέρειν, partim per ἀνακαλύπτειν, (*nudare & expromere mentem, aperte loqui*,) a glossatoribus expositum esse docuit Brunck ad Comici Ran. 1106. Una quidem vel sic superest difficultas: quod, ob syllabam ρι in ῥινὸς (*pellis*) productam, non potest illud vo-

cabulum terminare iambicum senarium. At eâdem difficultate vocabulum ῥῖνας premitur, quod & ipsum penultimam longam habet. Cui incommodo medebimur, si transpositis verbis legamus,

— — ὃς βίᾳ ῥινοῦ δέρων.

AD CAP. LXXXVIII.

Λάτος. »Λάτος, opinor, verae Graeciae fuit incognitus: & id nomen, nisi fallor, vel Italicum vel Aegyptiacum.« Casaub.

Archestrati vers. 1. ἐν Ἰταλίῃ πολυδένδρῳ, *in Italia arboribus abundante.* Subinde illud epitheton Italiae tributum observare licet. Etiam Historiarum scriptor Appianus εὔξυλον *Italiam* dixit, de Bello Annibal. cap. 58.

τὸ μέγεθος εὑρίσκονται καὶ ὑπὲρ διακοσίας λίτρας ἔχοντες. » Malim ἕλκοντες. Plato in Mino, T. VI. p. 129 sq. ed. Bip. πότερον τὰ πλείονα ἕλκοντα βαρύτερα νομίζεται.« Coray, *in Notis msstis.* — Aptius utique huic loco verbum, ἕλκειν: de quo conf. Lexic. Polyb. pag. 203. n. 4. aut ἄγειν, quod habes VIII. 331. b.

τῷ κατὰ τὸν Ἴστρον γινομένῳ γλάνιδι. Γλάνις, Plinio *silurus*: de quo praeter Gesnerum, in voc. *Glanis*, videndus Salmasius, Exercit. Plin. pag. 739 sq.

φέρει δὲ καὶ τοὺς Μαιώτας καλουμένους. A singulari Μαιώτης: cuius piscis etiam meminit Stephanus Byz. in Μαιῶται. *Ibid.* εἰσὶ δὲ πολλοὶ περὶ τὸν Πόντον, φέροντες τὴν ὀνομασίαν ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος. » Verte ista: » *Multi sunt* maeotae *in Ponto; sic dicti a palude Maeotide.* » Nam ineptum est dicere, multa Ponticorum piscium genera a Maeotide palude invenisse nomen: unus enim » *maeota* fuit.« Casaubonus. — Nempe minus commode verterat Dalecamp. *In Ponto quidem multis piscibus a Maeotide palude nomen est tributum.* Percommode vero Epitomator: οἳ (scil. μαιῶται) πολλοὶ περὶ τὸν Πόντον εἰσί.

Νειλαῖοι δέ εἰσιν ἰχθύες. Possessivi nominis forma Νειλῷοι, quam habet hoc loco codex Epitomae, nescio an sequiori aevo propria fuerit. Holstenius quidem ad Steph. Byz. pag. 221. ex Tzetzae Chiliadibus eam citat, quasi vix alibi occurrentem. Quod adiicit auctor, εἴ γε τι μνημονεύειν δύναμαι, πολυετῆ τὴν ἀποδημίαν ἔχων, malles fortasse ἄγων pro ἔχων, sed & istud ferendum. Caete-

a rum, ad rem quod spectat; quod ait, *iam a multis inde annis domo se abesse*, id notandum in perpaucis momentis quae de vita Athenaei ad notitiam nostram pervenerunt. Nam ex illis verbis intelligitur, non modo in patria urbe *Naucrati*, sed ne *Alexandriae* quidem vitam degisse, verum *extra Aegyptum*. Quanam autem in urbe sedem fortunarum maxime fixam habuerit, Romae-ne, an Athenis, an alia in urbe, id vero incertum: sed, *Romae* vixisse, probabile est.

νάρκη μὲν ἡ ἥδιστη &c. Articulum, vocabulo ἥδιστη opportune praepositum, dedit codex mstus uterque. Adnotavit h. l. Casaubonus: » Conferenda cum sequente » laterculo *Niliacorum piscium* verba Geographi libro ulti- » mo: [Strab. lib. XVII. pag. 823.] Ἰχθύες ἐν τῷ Νείλῳ » πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, χαρακτῆρα ἴδιον ἔχοντες καὶ ἐπι- » χώριον· γνωριμώτατοι δὲ ὅ τε ὀξύρυγχος, καὶ ὁ λεπιδω- » τὸς, καὶ λάτης, (fortasse λάτος) καὶ ἀλάβης, (noster » ἀλλάβης) καὶ κορακῖνος, καὶ χοῖρος, καὶ φαγρώριος, ὃν καὶ » φάγρον καλοῦσιν· ἔτι σίλουρος, κιθαρὸς, θρίσσα, κεστρεύς· » ὀστρακίων δίλυχνος, (malim δὲ λύχνος) φῦσα, βοῦς, » κοχλίαι μεγάλοι, φωνὴν ὀλολυγοῦσιν ὁμοίαν φθεγγόμενοι. » Athenaeus quosdam nominat indictos Straboni; in his » *simum*: non enim debet accipi ἐπιθετικῶς nomen σιμός: » ac rectius scribunt alii σῖμος. — Nempe, accentu distingui *nomen piscis* ab *adiectivo*, monuit Eustathius, ad Iliad. μ'. pag. 867, 38 sq. ubi, σῖμος μὲν, inquit, ὁ ἰχθύς· σιμὸς δὲ, τὸ ἐπίθετον. Eamdem distinctionem statuisse Cyrillum adnotavit H. Stephanus, Thes. T. III. pag. 784. h. At acutam scripturam, σιμὸς, tenent apud Athenaeum ambo nostri codices mssti cum editis; pariterque σιμοί τε editur apud Oppianum, Halieut. I. 170. in Rittershusii quidem editione, quae nunc una nobis ad manus est.

AD CAP. LXXXIX.

b Λειόβατος. Οὗτος καλεῖται καὶ ῥίνη. » Non iniuria ista » negotium faciunt: nam certum est, ῥίνην sive *squatinam* » neque esse *liobatum*, neque eam appellationem admitte- » re. In libris tamen chirographis nulla omnino varietas. « Casaubonus. — Λειόβατος latine ad verbum *Raia laevis* redditur; de qua vide Rondelet, apud Gesner. pag. 790 sq. & Camus, in Notis ad Aristot. Hist. Anim. pag. 717. sub voce *Raie-lisse*. Pro istis verbis, Οὗτος καλεῖται καὶ

ῥίνη, id est, *Hic vocatur etiam rhine*, seu *squatina*, haec la- b tina posuerat Dalecampius: *Squatinam etiam Baton, id est Raiam, vocant*: adiectâ in orâ Notâ: »Corruptus hic »esse locus videtur.« — Ῥίνη quidem, (latine *squatina*) diversus utique piscis est; quem seorsim infra commemorat Noster, pag. 319. d. e. Memoratur tamen etiam aliquis ῥινόβατος dictus piscis, quem ex *raiae cum squatina* coitu natum existimarunt veteres: de quo vide Rondelet & Gesnerum, pag. 903 sq. & Camus pag. 478 sq.

Πλάτων, Σοφισταῖς. »Libro decimo [pag. 422. f.] »inscribitur haec comoedia Σοφιστὴς, ut apud Harpocratio- »nem: Ἀπόληξις, εἷς τῶν τριάκοντα συγγραφέων, ὃν Πλά- »των κωμῳδεῖ ἐν Σοφιστῇ. At Pollux libro VII. c. XXIII. »& libro X. cap. XL. item Scholiastes Aristophanis ad »Vespas, Σοφιστὰς, ut hic: quo etiam modo Platonem »philosophum dialogorum suorum unum inscripsisse no- »tum est.« CASAUBONUS.

In PLATONIS versu, cum καὶ λειόβατος esset editum, monuit CASAUB. in *Animadversionibus*: »Melius κᾆν λειό- »βατος.« — Nempe sic veteres libri: sic certe noster ms. *A*. In *Ep.* quidem haec desunt.

AD CAP. XC.

Μύραιναι. Θεόφραστος ἐν τῷ πέμπτῳ περὶ τῶν ἐν τῷ ξηρῷ διαιτωμένων. Sic, ἐν τῷ πέμπτῳ, dedit ms. *A*. Eamdem in sententiam ἐν πέμπτῳ absque articulo editum erat; ubi monuit CASAUBONUS: »Ex Diogene Laër- »tio [V. 43.] scribendum, ἐν τῷ Περὶ τῶν. Nam eo au- »ctore fuit *liber singularis*, quem eo argumento Theophra- »stus ediderat: aut pro α'. alia numeri nota apud illum »restituenda. Extat hodieque inter Theophrasti opera li- »bellus, Περὶ Ἰχθύων inscriptus; quem illum ipsum esse, »aut eius ἀποσπασμάτιον, nemo dubitabit qui legerit. »Sed titulus male vulgo concipitur & imperfecte: qua »de re dicemus aliquando, si longioris vitae usura nobis »conceditur, cum eum auctorem edemus a nobis recen- »situm. Caeterum in hac sententia nihil Theophrasto pro- »prium: nam multo ante eadem scripserat eius Praece- »ptor non uno loco, ut libro IV. De Partibus, cap. 13. »Sane ex his verbis Theophrasti, διὰ τὸ μικρὰ ἔχειν τὰ »βραγχία, καὶ ὀλίγον δέχεσθαι τὸ ὑγρὸν, veram & pri-

»nam caussam capere non est, *cur anguillae & muraenae »extra aquam diutius possint vivere.* Melius Aristoteles: οὐ »γὰρ πολλῆς δέονται καταψύξεως. Nam quia internum ca- »lorem habent hi pisces imbecillum, propterea refrigera- »tione multa opus non habent, quae in piscibus est instar »respirationis: ὥσπερ γὰρ πρὸς ἐκπνοὴν ἡ τῶν βραγχίων »φύσις, inquit Philosophus. Atque haec est caussa, cur »branchias paucas, parvas, & minus firmas eis natura »dederit: quae neque frustra quicquam facit, neque su- »perfluum.« Sic ille. — Nos haec talia iis viris disceptan- da iudicandaque relinquimus, qui ex instituto scrutandae rerum naturae operam navant. De vocab. βραγχία notavimus nonnihil ad pag. 277. e.

c Ἀριστοτέλης δὲ, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. »Pro ἐν »πέμπτῳ ζώων μορίων, invenimus in optimis quibusdam »libris, ἐν δευτέρῳ ζώων μορ. Respicit *Historiarum li- »brum quintum*, cap. x.« Casaubonus. — Diceres, in aliis quibusdam libris, aut in uno quodam certe, eam scri- pturam reperisse Casaubonum, quae ab eo edita est, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. At ea tamen, verum si quaeris, nullo in vetere libro hodie reperitur. Uterque quidem no- ster codex mstus cum ed. Ven. perspicue sic habet, ἐν δευ- τέρῳ Ζώων Μορίων: pro quo editor Basileensis (cuius exemplum Dalecampius in versione secutus est) ἐν πέμ- πτῳ Ζώων edidit, omissa voce Μορίων. Quoniam vero, quae hic adferuntur, leguntur in eodem Philosophi libro, (Histor. V. 10.) quem constanter aliàs *Quintum De Parti- bus Animalium* indigetare solet Noster, tenendum putavi id quod a Casaubono editum inveni. Conf. Notata ad p. 304. c.

Ἐπίχαρμος - - χωρὶς τοῦ σ μυραίνας αὐτὰς καλεῖ. Di- ceres, monuisse Deipnosophistam paulo ante σμύραιναν praepositâ σ literâ scripsisse Aristotelem: & sic quidem plerisque in locis editum in Philosophi scriptis, subinde vero etiam nude μύραινα: quod quidem perinde erat, nisi quod amarint fere Attici literam σ praeponere isti voca- bulo, sicut aliis multis ab μ incipientibus.

Οὔτε γόγγρων τις παχήων &c. »Peccarunt solennia »librarii imperiti in *Epicharmi* chria, Οὔτε γόγγρων τι »παχίων, οὔτε μύραινα νάπης. Scribo, οὔτε μυραινᾶν τι »πᾶ. *Nihil quidquam congrorum illorum pinguium, neque et- »iam muraenarum*: scilicet, *reliquum factum est*, aut nescio »quid aliud.« Casaubonus. — Maiorem versus partem

multo felicius curavit KOEN, ad Gregor. Corinth. de Dialect. pag. 119. in hunc modum:

Οὔτε γόγγρων τι παχίων, οὔτε μυραινᾶν ἀπῆς.

Denique cum etiam sic ad iustam mensuram nonnihil desideraretur, τις pro τι ponendum monuit TOUP, ad Theocrit. pag. 396. Quorum virorum monitis obsecutus sum. De vocula τι tamen videndum puto, ne, ubi *emphaticâ* quadam *ratione* (uti hoc loco) posita est, & *quidquam* significat, producere ancipitem vocalem potuerit, sicut iota paragogicum in οὑτοσὶ, τοδὶ & similibus. Codex *A.* ab edita scriptura nil recedit: Epitomator vero, suo more, breviter: Ἐπίχαρμος δὲ καὶ Σώφρων χωρὶς τῶν ὁ μυραίνας ταύτας καλεῖ.

Πλάτων δὲ ἢ Κάνθαρος ἐν τῇ Συμμαχίᾳ. »Similis, cum »in his libris [II. 68. b. VII. 314. a.] tum apud Harpo»crationem, dubitatio. Ὀρνιθευτὴς, ait, ὁ ὀρνιθοθήρας. Δεί»ναρχος κατὰ Προξένου, καὶ Πλάτων ἢ Κάνθαρος Συμμα»χίᾳ.« CASAUBONUS.

τῷ ὀνίσκῳ τῷ καλουμένῳ γαλλαρίᾳ. Sic codex ms. uterque cum editis. Confer pag. 315. f.

Ἀνδρέας δὲ, ἐν τῷ περὶ Δακέτων. Perperam περὶ Δακετῶν ed. Cas. Recte vero Δακέτων penacute ed. Ven. & Bas. cum msstis. Conf. pag. 314. b. Ad ANDREAE verba, quae deinde citantur, adnotavit nonnihil SALMASIUS, ad Tertullian. De Pallio, pag. 444. & 447. nec tamen ad levandam difficultatem multum contulit, qua premitur hic locus. Quod nos edidimus, εἶναι δ' αὐτὰς ἧττον περιφερεῖς καὶ ποικίλας, id eodem prorsus modo dedit noster ms. *Epit.* In ms. *A.* vero est, εἶναι δ' αὐτὰς ἧττον καὶ περιφερεῖς ποικίλας: quod quo pacto ferri posset, non vidi. Rursus aliter habebant editiones omnes: εἶναι δ' αὐτὰς ἥττονας καὶ περιφερεῖς ποικίλας: ubi, ut taceam, invitis vetustis libris invectam esse scripturam ἥττονας pro ἧττον, ne id quidem quod sequitur, καὶ περιφερεῖς ποικίλας, isti scripturae conveniebat; nam aut περιφερείᾳ ποικίλας oportebat, id est, *in circuitu variegatas*, aut καὶ περιφερεῖς καὶ ποικίλας, aut nude περιφερεῖς καὶ ποικίλας, mutatâ solummodo sede voculae καὶ, aut denique sublatâ prorsus copulâ, ἥττονας, περιφερεῖς, ποικίλας. Eo modo, quem postremum commemoravi, GESNERUS pag. 576 med. locum hunc acceperat, tacens quidem Graeca verba, sed latine sic reddens: » *Andreas in libro de his quo-*

d » rum *Venenatus est Morsus, ait, Muraenas quae ex mare vi-* » *pera genitae sunt, morsu interficere: ipsas vero esse minores,* » *rotundas, varias.* « Pariter Dalecamp: *esseque minores ipsas, rotundas, maculosas.* Similiter Natalis Comes, nisi quod περιφερεῖς imperite interpretatus est quasi esset ἐμφερεῖς: *atque has minores esse, similes, & variatas.*

Νίκανδρος δὲ, ἐν Θηριακῷ. Sic h. l. ms. *A.* cum edd. Eamdem scripturam debuisse videtur scriba cod. *Epit.* sed ibi postrema vocalis vocabuli, pro more illius calligraphi, non expressa est. Caeterum nonnisi duos postremos versus adposuit Epitomator, sic scribens: Καὶ Νίκανδρος δ' ἐν Θηριακῷ (sive Θηριακοῖς) τοιοῦτόν τι περὶ αὐτῶν φησι, καὶ ἀμφιβάλλων τὴν μετὰ τῶν ἔχεων μίξιν αὐτῶν· εἰ ἔτυμον τοῦτο, λέγων, κείνην σὺν οὐλοβόροις ἐχίεσσι θόρνυσθαι, προλιποῦσαν ἁλὸς νόμον. Exstant autem versus hîc citati, in *NICANDRI Theriacis*, num. 823 sqq. De corrigendis vulgatae apud Athenaeum scripturae mendis sic monuit CASAUBONUS: » In *primo versu NICANDRI*, scribe [ut editur » apud poëtam] ἐπεὶ μογεροὺς ἁλιῆας, non ἐπί. Et in *se-* » *cundo*, ἐμβρύξασα melius editiones eius poëtae quam » ἐκβρύξασα. In *tertio*, ἐχετλίου ἐξαναδῦσα, *pro-* » *rumpens e receptaculo piscium in navi.* At Dalecampius, » ἐχελλίου vel ἐχυλλίου, vel nescio quid aliud: vertit enim, » *quae e vipera prognata est.* Audiamus veterem Nicandri in- » terpretem: Ἐχέτλιον, τόπος τοῦ πλοίου, ὅπου τοὺς ἰχθῦς » τιθέασι καὶ συλλέγουσι. « — Eodem *vers.* 3. φυζηθέντας & ἐχετλίου (pro φυσηθ. & ἐχέταιον, quae ex msstis tenuerat editio Ven.) iam ante Casaubonum ex Nicandri edita scriptura correxerat editor Basileensis. Sed teneri fortasse debuerat accusativus ἐχέτλιον, qui in corrupto ἐχέταιον perspicue continetur; verbum quidem ἀναδῦναι cum quarto casu construi poterat.

Vers. 4. εἰ ἔτυμον. Sic, nullâ post εἰ interpositâ coniunctiva particula, habet ed. Ven. cum msstis. εἰ δ' ἔτυμον e vulgata apud Nicandr. lectione recepit ed. Bas. indeque tenuit Cas. Commodius vero apud Nicandrum in codice ms. Mediceo scribitur εἴ γ' ἔτυμον. *Ibid.* σὺν οὐλοβόροις ἐχίεσσι. Sic ed. Ven. cum utroque nostro codice msto: quod mutare nefas duxi. Vide Not. ad p. 304. f.

e Ἀνδρέας δὲ - - ψεῦδός φησιν εἶναι τὸ μύραιναν ἔχει μίγνυσθαι. ἔχει, pro ἔχιϊ, quod erat editum, dedit mstus uterque. — » *ANDREAM*, De Falso - creditis, in eam-

» dem rem laudat vetus Nicandri interpres: φησὶ δὲ ὁ Ἀνδρέας, ψευδὲς εἶναι· καὶ μήτε τὴν μύραιναν προϊέναι, μήτε τὸν ἔχιν παρέναλον διατρίβειν. Aliis verbis haec Athe- » naeus: οὐδὲ γὰρ ἐπὶ τενάγους ἔχεις νέμεσθαι, φιλοῦντας λιμώδεσιν ἐρημίαις. *Non enim in coenosis locis de- » gere viperas; quae loca sola ament ubi nihil eorum inveniatur » quibus fames sedatur.* Ita interpretor λιμώδεις ἐρημίας, » quando in omnibus omnino libris scriptura ista servatur. » Et iuvat quod scribit Plinius, [VIII. 39, 59.] *viperas vel » annua fame durare.* Aristoteles [Hist. Anim. VIII. 15.] » scribit, *solas viperas latitare sub saxis, cum alii serpentes in » terram se condant*: οἱ μὲν ἄλλοι ὄφεις ἐν τῇ γῇ φωλεύουσιν· αἱ δὲ ἔχιδναι ὑπὸ τὰς πέτρας. Pugnant cum hac » sententia Plinii verba: [ibid.] *Serpentium vipera sola terrâ » dicitur condi: caeterae arborum aut saxorum cavis.* Superiori » Andreae ἀποφάνσει opponit Athenaeus *Sostrati* au- » ctoritatem; quem ait συγκατατίθεσθαι τῇ μίξει, id est, » *sentire cum vulgo, muraenas coitu serpentum impleri*: quod & » alii multi scribunt, Archelaus, [apud Nicandri Scholia- » sten] Aelianus, [Nat. Anim. I. 50.] Oppianus, [Halieut. » I. 554.] Basilius, & ex eo Ambrosius, item alii.« Casaubonus. Conf. Harduin. ad Plin. IX. 23, 39. — Quod si carmine scripsisset *Andreas* Medicus, haud aegre vocabulum λιμώδεσιν tulissem, quo uti poëta potuisset, cum *arida, sterilisque deserta* dicere voluisset. Nunc vix dubito, quin ἀμμώδεσιν scripserit auctor, *arenosa deserta* dicens; quemadmodum corrigendum monuit Toup, in Curis Noviss. in Suidam p. m. 213. qui ait, iam a Scaligero (nescio ubi; forsan in Notis ad Aristot. Histor. Anim.) id fuisse adnotatum. Quum tamen utcumque ferri posse videretur vulgatum, in quod consentit uterque noster codex mstus, loco movere non sum ausus. Dalecampius ὑλώδεσι corrigebat, *nemorosis* vertens. Casaubonum secutus est Villebrune: *des lieux déserts où elle supporte même longtems la faim.*

AD CAP. XCI.

Ὁ δὲ μύρος, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. Nude ἐν πέμπτῳ Ζώων ed. Ven. & Bas. sed mstorum codicum lectionem restituit Casaubonus, monens insuper in Animadv. » *Aristoteles*, Historiarum libro quin-

» to cap. 10. ubi scribitur: Ἡ γὰρ σμύραινα διαφόρως [vocem διαφόρως omisit in sua editione Camus, utpote in nullo msto cod. reperiundam] » ποικίλον καὶ ἀσθενέ» στερον, &c. & Ὁ δὲ σμύρος ὁμόχρους & ἰσχυρός. Pli» nius vertit, [IX. 23, 27.] *myrus unicolor & robustus*: » non, ut nostri omnes codices, ὁ δὲ μύρος λειόχρως. Mu» raenae marem Graeci vocant & μύραινον & μύρον sive » σμύρον. Praeterea habent exemplaria philosophi, καὶ τὸ » χρῶμα ὅμοιον ἔχει τῇ πίτυϊ, melius & verius quam no» stra, ὅμοιον ἔχει ἴϋγγι. « — διαφέρει τῆς σμυραίνης (pro eo, quod apud Nostrum edebatur μυραίνης) dedit f ms. *A*. λειόχρως habet uterque codex, ut edidit Casaubonus, cum λεόχρως esset in ed. Ven. & Bas. Scripturam manifeste vitiosam, ὅλον τά τε, pro ὀδόντας τε, quam cum ed. Ven. & Bas. tenet quidem uterque etiam mstus, merito ex Aristotelicis libris correxit Casaubonus; quibus hactenus Plinius adsentitur l. c. quod scribit, *dentesque extra os habet*: nempe, (quemadmodum Harduinus adnotavit) non intus tantum, ut muraena. Iam τῷ ποικίλῳ, multo sane commodius opponitur in libris Aristotelicis vocabulum ὁμόχρους, quam λειόχρως in nostris: de quo vocabulo haud absurde quidem monuit VILLEBRUNE, non tam ad *colorem* referri, quam ad *cutem*, significareque adeo *laevi cute*, quod ipsum de muraena Plinius praedicat, lib. IX. cap. 12. sect. 14. Sed quid inde efficitur aliud, nisi quod fatendum sit, tanto incommodiorem esse illam oppositionem e codicum nostrorum scriptura? De altera autem varietate scripturae, utra sit a Philosophi manu, πίτυϊ, an ἴυγγι, addubitari etiamnum posse videtur. Caeterum, *myrum* a *muraena* non *sexu*, sed *genere* (sive, rectius ut dicam, *specie*) differre, consentiunt hodie, quod sciam, naturae periti. Estque piscis, de quo hic agitur, *Muraena myrus* Lynnaeo, ut ad Aelian. Nat. Anim. XIV. 15. adnotavit Schneider.

εἶναι δὲ αὐτῶν γένη δύο· εἰσὶ γὰρ οἱ μὲν μέλανες, οἱ δ' ὑποπυῤῥίζοντες. » Haec differentia, nescio, sexus an spe» ciei sit. « SCHNEIDER ad Aelian. l. c. — Levi mendâ, ὑποπυρίζοντες, edebatur: veram scripturam ὑποπυῤῥίζοντες (de qua iam monuerat CORAY ad Xenocr. p. 152.) dedit uterque cod. ms. Sic & scripsit doctissimus Aeliani editor, quem modo laudavi.

Ἀρχέστρατος δὲ, ὁ Ἡδονικὸς φιλόσοφος. De elogio isto

quo haud illepide hic *ARCHESTRATUM* prosequitur Deipnosophista, *Hedonicum* i. e. *Voluptarium philosophum* nominans, dicturi sumus nonnihil ad lib. XIII. pag. 588. a. De πλωτῇ μυραίνῃ, quam *muraenam flutam* Romani vocabant, vide notata ad I. 4. b. a

AD CAP. XCII.

Ταύτας δέ φησιν. Sic ms. *A.* cum editis. Eamdem coniunctivam particulam agnoscit ms. *Epit.* ubi sic: *Εὐχυλώτεραι δ' αὗται, φησὶν Ἱκέσιος.* Inde *εὐχυλωτέρας* per *ω* longum edebatur, ut scriptum in Epit. Nos praetulimus *εὐχυλοτέρας*, quod hic, ut alibi, dabat ms. *A.* recte, per *ο* breve, ob praecedentem syllabam *χυ* productam.

σμαρίδας, ὧν μνημονεύειν καὶ Ἐπίχαρμον &c. b Ex membr. *A.* hoc restituimus; quo indicatur, ab ipso *Speusippo* citatum esse *EPICHARMI* testimonium. Tacet hic *Epit.* in quâ omissa haec omnia de Epicharmo. Poëtae verba cum sic essent edita, *ὁ κχωρῆ βῶκας πολλοὺς καὶ σμαρίδας*, monuit CASAUBONUS: »Scribe *ὃ κχ'. ὁρῇ.*« Cui quin obsequerer, cum nihil ex membranis adnotatum reperirem, non dubitavi. Sicut *ὁρῇς* pro *ὁρᾷς* dixit Theocritus V. 73. sic *ὁρῇ* pro *ὁρᾷ* Epicharmus. Dalecampius, *Annon vides*, interpretatus erat; quod Graece sonabat, *Οὐχ ὁρῇς.* Porro vero pro *σμαρίδας* scripsi *μαρίδας*, praeeunte ms. *A.* Quemadmodum *μύραινα* dixit Syracusanus poëta pro *σμύραινα*: sic credi potest fide vetusti codicis, dixisse eumdem *μαρίδας* pro *σμαρίδας*: nec, quoniam Atheniensis Speusippus ait, *τῶν σμαρίδων meminisse Epicharmum*, inde efficitur, Atticâ vocabuli formâ usum esse poëtam Siculum. Vidimus quidem bis apud Nostrum in eiusdem Epicharmi versu, ex Hebes Nuptiis, *σμαρίδας* pisces simul cum *bocibus*, quemadmodum hic, commemoratos, pag. 286. f. & pag. 306. c. ubi nullus ex ms. *A.* dissensus ab editis notatus erat: sed potuit ibi ex praecedente voce *βῶκας* litera *σ* sequenti etiam nomini adhaerere. Video quoque a GESNERO de Aquat. pag. 529. adnotatum »*Smarides* vocari etiam *marides* Athenaeo:« at mihi quidem nullus locus, ubi in editis Athenaei exemplis scriptura ista reperiatur, nunc maxime occurrit. Caeterum sicut *SPEUSIPPUS*, *similes esse maenidibus smarides*, dixit: sic eosdem pisces iunxit Aristoteles Hist. Anim. VIII. 30. Conf.

b Gesnerum l. c. Hesychius vero etiam, a nonnullis pro eisdem habitos, tradit: Σμαρίδες· ἰχθύδια μικρὰ ἄριστα· οἱ δὲ, τὰς μαινίδας. De utroque pisciculorum genere consuli possunt quae e variis virorum doctorum scriptis prudenti (ut solet) delectu adnotavit CAMUS, ad Aristot. p. 775. & p. 494 sq.

EPAENETI verba, cum sic essent edita: σμαρίδας, ἣν ἔνιοι καλέουσιν κυνὸς εὐνά: primum, σμαρίδα in singulari, ut consentaneum erat, (de quo etiam monuit CORAY, in Notis msstis) recte dedit codex noster uterque; tum iidem codices καλοῦσι dedere, non Ionicum καλέουσι. (conf. quae infra notamus, ad pag. 328. f.) Ad verba κυνὸς εὐνὰ, DALECAMPIUS, cum in versione posuisset *Canis cubile*, haec adnotavit: » Κυνὸς » εὐνὰ, vel εὐνήν. Massarius, [scilicet in Plinii lib. IX. cap. » 26. conf. Gesn. pag. 309.] *Cynossema*. Legendum puto » κυνὸς ὀσμήν: quia post coitum is piscis ferinum quippiam » oleat, instar canis marini; quemadmodum & maena mas, » ob id dictus τράγος, [conf. Gesn. p. 520 sub fin.] id est » *hircus*, cui natura simillimus. « — Ad eadem verba monuit CASAUBONUS: » Scribe κυνὸς εὐνάν. Doctorum ho» minum coniecturas respuunt antiquae manus exempla» ria. Sed de verbis Epaeneti deliberemus adhuc: nam et» iam ad finem libri [pag. 328. f.] κυνὸς εὐνὰ pertinaci» ter. « — Rursus ad eadem, CORAY in *Notis msstis*: » For» te scripsit Epaenetus κυνὸς οὐρὰ, (sive potius οὐρὰν » in accusativo) ex aliqua piscis similitudine cum *cauda ca» nis*, quam se animadvertisse vulgus credebat. « — Ego in re adeo incerta tenui scripturam εὐνὰ, quam & editam inveni, & a qua nullus hoc loco dissensus e vetere ms. *A*. enotatus est, licet pag. 328. f. ευναι (sic, absque accentu) ex eodem adnotatum videam. Lubens recepissem εὐνὰν, si id codex saltem Epitomae dedisset: sed cum in illo libro (in quo eadem verba, ubi p. 328. f. recurrunt, omissa sunt) diverso accentu εὔναν hoc loco scribatur, veritus sum ne aliud, quidquid demum illud esset, hic lateret: itaque satis habui, scripturae varietatem sub contextu adnotare.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀγροίκῳ ἢ Βουταλίωνι. Quum vitiose ἐν Ἀγροίῳ ἢ Βουτ. in ed. Cas. legeretur, monuit CASAUBONUS in Animadv. » Scribendum ἐν Ἀγροίκῳ ἢ Βουταλίωνι, vel ἐν Ἀγροίκων Βουταλίωνι: ut dicemus libro VIII.

»cap. XIV.« — At Ἀγροίῳ nonnisi ex operarum errore b profectum erat: recte ἐν Ἀγροίκῳ editt. vett. cum ms. *A.* Quod vero adiicitur ἢ ἐν Βουταλίωνι, eodem duplici titulo citatur eiusdem *ANTIPHANIS* fabula, pag. 304. b. Sed hoc loco dubitationem utique movere poterat id quod lib. VIII. pag. 358. d. e. f. legimus, quem ad locum lectorem remittit Casaubonus. Ibi enim, postquam monuit Athenaeus, Βουταλίωνα esse titulum retractatae & instauratae fabulae, quae prius Ἀγροῖκος fuerat inscripta, docet deinde, in *Butalione* quidem Ἑλένης βρώματα pisciculos illos adpellasse poëtam; in Ἀγροίκῳ vero, Ἑκάτης βρώματα. Quare videri potest h. l. imprudenti excidisse Athenaeo, ut istius discrepantiae immemor sic scripserit, uti nunc legitur. Potuerit vero etiam fortasse hactenus defendi eadem scriptura, quod in *Butalione* Ἑλένης βρώματα *ironice* dixerit poëta, *vere* autem senserit Ἑκάτης βρώματα, quemadmodum in Ἀγροίκῳ dixerat.

Nec vero difficultate carent ipsi versus *ANTIPHANIS*, hîc citati: qui, non distinctis personarum partibus, (quod nusquam in superioribus editionibus factum) sic editi legebantur:

Τοὺς γὰρ μεγάλους τούτους ἅπαντας νενόμικα
Ἀνθρωποφάγους ἰχθῦς. τί φῂς ὦ φίλτατε
Ἀνθρωποφάγους; πῶς οὖν ἄνθρωπος φάγοι.
Δηλονότι ταῦτα ἐστὶν Ἑκάτης βρώματα,
Ἃ φησιν οὗτος μαινίδας καὶ τριγλίδας.

Quos versus latine sic reddidit DALECAMPIUS:

A. *Hos sane magnos pisces omnes existimavi*
ἀνθρωποφάγους. B. *Quidnam loqueris, o amicissime?*
ἀνθρωποφάγους? *quid ita? an quia homines illos comedunt?*
Ea quidem certe sunt Hecates cibaria
quae iste narrat, maenides & triglides.

Ad vocab. ἀνθρωποφάγους adnotavit idem interpres: »Ἀνθρωποφάγος, cum accentu in penultima, *hominum vorator*: ἀνθρωπόφαγος, cum accentu in antepenultima, *quem homo vorat.* Quidam ἀνθρωποφάγους, magnos & pretiosos pisces vocant, propter impensam qua lurconum & »prodigorum opes absumunt. Gesn.« — [Nempe Gesnerum dicit, de Aquat. pag. 522.] Ad verba Ἑκάτης βρώματα adnotaverat idem DALECAMPIUS: »Vilissimos namque, minimos, & contemptissimos pisces habet in deliciis Hecate. Erasm. adag. *Hecates coena,*« — Quae ob

b oculos habuerat CASAUBONUS, cum ista ad hunc locum animadverteret: »In *ANTIPHANIS* ecloga, magni pisces »appellantur ἀνθρωποφάγοι, *voraces hominum*: διὰ τὸ πο-»λυδάπανον τῶν ἐξωνουμένων αὐτούς: *propter ingentes sumtus »qui faciendi sunt, si quis emere eos velit.* Ita interpretatur Eu-»stathius; recte: neque habet hic locum aliorum acumen, »qui de accentu vocis huius nescio quid argutantur. Me-»lius de nobis essent meriti, si in penultimo Antiphanis »versu,

» δηλονότι ταῦτα ἐστὶν Ἑκάτης βρώματα,

»verae lectionis nos admonuissent, ἐστὶν Ἑλένης βρώματα: »id quod clarum est ex libro sequente. Non negaverim, »Antiphanem fecisse mentionem & Ἑκάτης βρωμάτων: id »enim Athenaeus eo libro docet; verum ex alia eius fa-»bula, non *Butalione*: aut, ut dicam verius, non ex ea-»dem editione eius comoediae, sed priore & minus adcu-»rata. Male etiam illa capiunt, πῶς οὖν ἄνθρωπος φάγοι; »quae pronuntiantur ab eo cui dictum fuerat, *magnos pi-»sces anthropophagos esse. Si edunt homines*, ait ille, *quomodo »eduntur ab hominibus?* & qui fit, ut eorum esum non abo-»minentur homines? At libro VIII. sic: πῶς ἂν ἰχθὺς ἀν-»θρώπους φάγοι; «

Sic ille: ad quae non possum quin reponam nonnulla. Primum, quod ad istam Eustathii interpretationem τῶν ἀν-θρωποφάγων ἰχθύων spectat, ad quam Gesnerus etiam l. c. provocaverat: Eustathii locum, quem in animo habuerant viri docti, mihi quidem studiose quaerenti non occurrebat; sed, si vel sic, quod sentio, dicere licet, aliena ab hoc Antiphanis loco videtur esse illa interpretatio. Loquitur *rusticus* homo, bonus ille quidem, sed minime callidus. Is, pro sua simplicitate, in illa opinione versabatur, quam rideri ab Archestrato haud multo ante vidimus, p. 310. e. *nefas esse hominem vesci eo pisce, qui humana carne, si quam nanciscatur, vesci consueverit.* Eamdem sententiam eisdem verbis profitentem alium rusticum hominem induxit idem Antiphanes in Curide, ut supra vidimus, p. 304. a. ubi remittere lectorem ad hunc locum debueram. Porro, quod Dalecampius monuit de diversa vocabuli ἀνθρωποφάγος pro diverso accentu significatione, id nec obscurum est, nec alioquin improbandum; sed fuerit-ne huius loci, merito dubitari poterat. Nos pro ea, quam diximus, sententia distinguendas colloquentium partes putavimus.

Tertio versu, quum in scriptis editisque nude legeretur πῶς οὖν ἄνθρωπος φάγοι, particulam ἂν inserui, quam & claudicans metrum, & Graeci sermonis usus desiderabat, temere praetermissam a librariis ante vocem ab eâdem syllabâ incipientem.

Quarto versu, ταῦτα δ' ἐστὶν, interiectâ *coniunctione*, c quam pag. 358.f. editi etiam libri agnoscebant, hoc loco pariter dedit mstus noster uterque. Cui consequens videbatur esse, ut post Δηλονότι interpungeretur oratio. Atque id ipsum etiam ita factum video in nostro ms. *Epit.* in quo & ante & post illam vocem maior interponitur distinctio. Ipsam illam vocem (quae & in duas, δῆλον ὅτι, commode dispertiri poterat) intellexi ad rusticum pronuntiatam fuisse; sequentia autem verba ad auditores, sive ad caeteras personas quae simul in scena aderant. Quod ait Ἑκάτης βρώματα, mireris, quid sit quod litem huic scripturae fecerit Casaubonus; cum in eam non modo consentiant libri, sed & diserte paulo ante praedixerit Athenaeus, in versibus Antiphanis, quos adpositurus esset, Ἑκάτης βρώματα vocari τὰς μαινίδας. Et, esse hanc dictionem in eum sensum accipiendam, quo ERASMUS in Adagio a Dalecampio citato interpretatus est, nempe *de coena triviali, parca, frugali, vili*, partim ex ipsa sermonis connexione intelligi videtur, partim ex eo quod diserte Athenaeus noster monuit, διὰ τὴν βραχύτητα, *ob parvitatem* illorum pisciculorum, ita dixisse poëtam. Legimus p. 325. b. c. τὴν τρίγλην καὶ μαινίδα *Hecatae immolari* solitas esse: quo aptior erat iocus qui illa dictione continetur. Breviator, quum absque praeambulo eo, quod praemisit Athenaeus, statim verba Antiphanis adposuisset, nunc, ubi in contextu illa verba scripta sunt, ταῦτα δ' ἐστὶν Ἑκάτης βρώματα, supra haec inter lineas illa adposuit minutissimis literis exarata, διὰ τὴν βραχύτητα. De quo eâ caussâ monui, quoniam in primi & secundi libri Epitoma, ubi integrum non exstat opus, subinde nonnulla similiter inter lineas adnotata in eodem nostro ms. *Ep.* observavimus: quorum quaenam sit ratio, ex collatione cum his aliisque talibus, ubi superest plenius opus, coniecturam facere licet.

Quinto versu, commodius quidem videri debebat, μαινίδες καὶ τριγλίδες quod pag. 358.f. habet ms. *Ep.* sed & ferendi accusativi, μαινίδας καὶ τριγλίδας, quos

e hîc uterque codex mstus cum editis, rursusque pag. 358. codex *A*. agnoscit; qui accusativi ex sermonis graeci usu praecedenti accusativo ἃ respondent, & a verbo φησὶν quadam ratione pendent.

Cum, ἔνιοι βώκας, absque pronomine relativo esset editum, nihil quidem e ms. *A*. adnotatum: sed tam perspicue, quam recte, ἃς ἔνιοι dedit ms. *Ep*. Mox, Πολιόχος recte codex ms. uterque, quemadmodum lib. II. pag. 60. b. habebant edd. cum mstis. In illius poëtae primo versu, pro μηδεὶς, quod erat in editis, sic explicite μηδὲ εἷς dedere mssti.

De re, quae hic agitur, sic commentatus est Casaubonus: »*Leucomaenidas idem esse ac boacas*, aut certe *pro eodem pisce accipi*, scribit Athenaeus: nec tamen »ullo testimonio probat. Nam *Polyochi* [rectius *Poliochi*] qui affertur solus locus, contrarium potius doceat. »Sic enim poëta:

»Ὅπως δε πείσῃ μηδὲ εἷς πρὸς τῶν θεῶν
»τὰς βώκας ἄν ποτ᾽ ἔλθῃ λευκομαινίδας
»καλεῖν.

»Id est: *Oro te per Deos, ne si ille forte ad te veniat, sinunt tibi persuaderi ut bocas appelles leucomaenidas*. Videntur »alicui dici ista, cui pro *bocibus*, piscibus satis magnis, »minuti pisciculi *leucomaenides* exhibebantur. De hoc igitur amplius cogitent qui habent ἀπὸ τῆς αὐτοψίας certiorem harum rerum notitiam. Multa enim in hoc genere incerta, & ex coniectura tantum nota, non solum »nobis οἱ οὐκ ἴσμεν θαλάσσια ἔργα, sed etiam antiquis & »peritissimis viris.«

AD CAP. XCIII.

d In Epicharmi testimonio, verba ista,

σαργῖνοι μελάνουροί τε,

visa mihi erant posterius efficere versus Epicharmei hemistichium. Occurrit idem testimonium, sequente versu auctum, pag. 321. ubi σαργῖνοι penultimâ circumflexâ scribitur; quod per se quidem rectius videbatur, sed quo pacto conveniret metro, non vidi.

Ὅμοιον δ᾽ εἶναι τῷ μελανούρῳ φησὶ Σπεύσιππος – – τὸν καλούμενον ψύρον· ὃν Νουμήνιος καλεῖ ψόρον. De vulgatâ olim scripturâ haec monuit Casaubonus: »Postquam de

» *melanuro* pisce recitata sunt aliquot veterum testimonia, d » sequuntur ista: ΜΕΛΑΝΔΕΡΙΝΟΣ. ὅμοιον εἶναι τῷ μελανούρῳ φησί. Σπεύσιππος δ' ἐν δευτέρῳ Ὁμοίων τὸν καλούμενον ψύγρον ὃν Νουμήνιος καλεῖ ψόρον οὕτως,

» Ἢ ψόρον ἢ σάλπας ἢ αἰγιαλῆα δράκοντα.

» Tria hic habes nomina, quae alibi temere non invenias. » Nam quis piscem *melandrinum* aut *psygrum* vel *psorum* » nominat ex omnibus scriptoribus? Hic quoque incerta » omnia. Rondeletius pro ψυγρὸν scribebat ψογερὸν, & ψόρθον pro ψόρον. Atque hanc viri docti coniecturam pro » vera & certa probavit Dalecampius. Mihi dubium nul» lum est, transituros in alia omnia quicunque usum maio» rem in literis Graecis habuerint. Nam piscem ullum Grae» cis esse dictum ψογερὸν aut ψόθον, quasi *squallidum* aut » *sordidum*, ut illi interpretantur, sine idoneo fideiussore » credere debemus nemini. *Epitoma Hoeschelian*a, quam toties laudamus, sententiam longe aliam suggerit nobis: in » qua, voce μελανδέρινος sublatâ, reliqua sic concipiun» tur: Ὅμοιον δὲ μελανούρῳ Σπεύσιππός φησι τὸν καλούμενον ψύρον, ὃν Νουμήνιος καλεῖ ψόρον. Etiam in antiquis» simis membranis pro ψύγρον exaratum ψύρον. Ita vides » optimi codicis auctoritate comprobari, quidquid ex con» iectura mera super hoc loco scripsit olim *Conradus* GES» NERUS, Tigurinorum decus immortale. In vulgata scri» ptura vitium codicum profitentur ista, Ὅμοιον εἶναι τῷ » μελανούρῳ φησί. Dalecampius φασὶ legit, ut mendae su» spicionem amoveret: sed ulcus fodere aliquando satius » quam dissimulare.« — Vulgata scriptura ex vetustis membr. *A*. propagata erat: in quibus importunum illud vocabulum μελανδέρινος eodem loco insertum est; nempe, sive ex glossemate, sive e nescio qua varietate lectionis, quae in antiquiore codice adnotata fuerat, imperite intra ipsum contextum receptum; quo in genere iam & alibi passim peccatum in eodem codice observavimus. Vide notata ad VI. 226. e. & mox deinde ad lit. f. huius ipsius pag. Fortasse ad vocabulum μελανόγραμμοι olim aliquis adnotaverat vocem μελανοδέρινοι, quae graeco-barbaro sermone potuerit significare *qui nigra cute sunt*. Nemo certe hic de *melandryis* cogitare debet, de quibus vide III. 121. b. & ibi notata. GESNERI prudentissimam super hoc loco disputationem, merito a Casaubono laudatam, habes de Aquatil. p. 473 extr. & seq. Optimus noster *codex Epitomae* eadem

prorsus verba hic habet, quae ex Hoeschellano laudavit Casaubonus. Ad mendosam scripturam ψύγρον, quae erat in editis, nihil quidem ex ms. *A*. adnotatum est: sed, cum alii codices, teste Casaubono itemque Villebrunio, in scripturam ψύρον cum ms. *Ep*. consentiant, suspicor etiam in ms. *A*. sic scriptum, praeteriisse autem illam ab editis dissensionem aciem nostri speculatoris, caeteroquin quidem diligentissimi.

AD CAP. XCIV.

e Ἐπίχαρμος — — μύρμας αὐτοὺς ὀνομάζει. » Μυρμίας » scribunt antiqui: & ita mox in versu Siculi poëtae. « Casaubonus. — Quinam sint antiqui, qui μυρμίας hic dederint, praeter ms. *Ep*. nullum equidem novi. Ex ms. *A*. quidem nulla dissensio ab edita scriptura enotata est: eamdemque scripturam (de qua continuo deinde dicemus) in ipsa etiam *Epicharmi* Ecloga pag. 321. a. cum eodem msto *A*. servarunt editi libri.

Epicharmi ecloga corrupte scripta (ut fere Epicharmi omnia) legebatur in editis, χελιδόνες τε μυρμίαι υἱοί τε κοιλίαν μέζονες ἐντί. Ad quae verba monuit Casaubonus: » *Epicharmi* ista verba sunt; non, ut aliud » agens scripsit interpres, *Numenii*. Male etiam concepit » ille hoc testimonium: quod cum facile emendari posset » ex ipso auctore, ingenio hic quam diligentiâ & fide uti » praeoptarunt infeliciter. Scribe igitur: χελιδόνες τε μύρ» μαι (vel μυρμίαι) τοί τε κολιᾶν μέζονες ἐντί. Inte» gram sententiam habes infra in Σκόμβρος. « — Iam τοί τε, pro υἱοί τε, recte hic dabat uterque codex mstus, quemadmodum libri omnes (edd. & mssti) exhibebant p. 321. a. ubi eadem ecloga auctior adponitur. Mendosum vero κοιλίαν tenent quidem h. l. cum editis ambo codices mssti; atque etiam pag. 321. a. in eodem errore versatur ms. *A*. & ed. Ven. & Bas. ubi κολιᾶν recte edidit Casaub. quod dedit ibi ms. *Ep*. non quidem in Epicharmi ecloga, (quam ignorat eo loco Epitoma) sed in praecedentibus Hicesii verbis, ubi κοιλιᾶν ms. *A*. & ed. Ven. & Bas. Est autem ὁ κολίας, nomen piscis passim Nostro commemoratum. Vide not. ad pag. 286. f. & Camus ad Aristot. p. 237 sq. Iam vero, praeter istas emendationes, in reliquis eclogae Epicharmeae verbis nonnulla hoc loco mutanda

fuerunt, partim metro flagitante, partim sententiâ; partim e etiam praeeuntibus libris. Nam, quod ad metrum spectat, ita constituendum fuisse versum, ut in vocem μέζονες desineret, atque adeo verbum ἐντὶ initio versus sequentis poneretur, perspicue ex pag. 321. a. liquebat, ubi posterior versus integer adponitur,

ἐντὶ, καὶ σκόμβρον, ἀτὰρ τᾶν θυννίδων γε μήονες.

Sic termino constituto versus prioris, adparebat primum, recte pag. 321. voci χελιδόνες praepositam esse voculam καὶ, quae ob confusionem vocalis ε cum diphthongo αι facile ante χε excidere hic potuerat: a voce χελιδόνες autem, ob syllabam λι longam, non potuit initium fieri versus trochaici. Deinde, quod μυρμίαι h. l. in poëtae versu scribebatur, id cum ex praecedentibus Athenaei verbis, tum ex eadem pag. 321. corrigendum fuit, & μύρμαι auctori restituendum. Denique vero ferenda non erat particula τε eo loco, ubi vulgo ponebatur, χελιδόνες τε μύρμαι: contra quam ibi non modo metrum reclamabat, sed & ipsa sententia. Istam enim si teneres scripturam, foret μύρμαι epitheton vocabuli χελιδόνος: cum diserte docuerit Athenaeus, μόρμυρον piscem (qui multum differt a χελιδόνι pisce) ab Epicharmo μύρμαν fuisse nominatum. Igitur copulâ τε, ut consentaneum erat, post μύρμαι reiectâ) existebat *Epicharmi* versus prior talis, qualem edidimus:

Καὶ χελιδόνες, μύρμαι τε, τοί τε κολιᾶν μέζονες.

Ubi de *Lyncei Samii* Τέχνῃ Ὀψωνητικῇ loquitur, *quam & inscripsisse dedicasseque illum* ait τινὶ τῶν ἑταίρων δυσώνῃ: id est, *cuidam suorum familiarium qui in emendo difficilis erat*: cum vulgo consentientibus membranis *A*. (nam in ms. *Ep*. desunt ipsa illa verba, ἣν προσεφώνησε &c.) sic legeretur, τινὶ τῶν ἑταίρων Δύσωνι ἢ Ζήνωνι, adnotavit Casaubonus: »Scribendum, Λυγκεὺς - - τινὶ τῶν ἑταίρων δυσώνῃ Ζήνωνι. *In Arte opsonandi, quam nuncupavit amico cuidam suo aegre & parce opsonanti, Zenoni.* Exposuimus »libro superiore, capite tertio.« — Nude πρὸς τινα δυσώνην scribebatur lib. VI. pag. 228. c. ad quem locum vide notata. Hoc loco quum τινὶ - - δυσώνῃ scribi debuisset, postquam in huius locum vetus mendum Δύσωνι irrepsisset, illud vocabulum esse nomen proprium ratus aliquis, quod ipsum corruptum esset, suspicatus erat Ζήνωνι scriptum oportuisse, eamque coniecturam sive in ora libri sive in-

f ter lineas his verbis adnotavit, ἢ Ζήνωνι: quae verba deinde ab alio simul cum corrupto δύσωνι in contextum imperite recepta sunt. Confer quae paulo ante de temere intruso vocabulo μελανδέρυος notavimus: adde *Iani* RUTGERSII Var. Lect. II. 19.

Mox & illud vetus erat vitium, quod non modo editos, sed & utrumque nostrum codicem ms. invaserat, τὸ κακῶς λέγειν παρεστηκότας τοὺς ἰχθύας, ἐπαγόμενον Ἀρχέστρατον. Ubi παρεστηκότα corrigendum perspecte monuit CORAY, in Notis msstis: *adstantem*, nempe, *emtorem*. Per veteris alicuius librarii incogitantiam ad pisces relatum erat illud participium. Potuerat quidem etiam παρεστηκότας (in plur.) de *emtoribus* intelligi, nisi continuo sequeretur ἐπαγόμενον in singulari. Ad verbum paulo ante positum, ἀτενίζοντας, adnotavit idem vir doctus: » Malim ἀτενεῖς ὄντας, *piscatores inflexibiles ac pervicaces.* » ἀτενῆ & ἀτεράμονα iunxit Aristophanes, Vesp. 730. « — Percommode sane: sed videtur ipsum illud ἀτενίζοντας nihil aliud sonare quam ἀτενεῖς ὄντας.

Quum ante τῶν ἄλλων deesset ἢ coniunctio, de ea adiicienda uno verbo monuit CASAUBONUS in Animadv. Debuerat simul docere, in Epitoma recte suo loco illam voculam legi: quae in nostro quidem ms. *Ep.* non desideratur.

In *ARCHESTRATI* versu, sicut in editis legebatur Μόρμυλος nomen piscis, sic & apud Oppianum vulgo editur: monuitque GESNERUS pag. 548. » Μόρμυρος in carmine apud » Graecos non reperiri; quod literae *rhô* duplicis asperita» tem forte vitarint poëtae. « — At noster codex mstus uterque perspicue hic Μόρμυρος exhibebat.

a Tamquam unum continuum versum verba ista ediderat CASAUBONUS:

Τὴν ἀμίαν ὀνοῦ φθινοπώρου, νῦν δ' ἔαρ ἐστιν.

Deinde vero idem monuit in Animadv. » Ab Archestrati » verbis separanda sunt diligenter ista, νῦν δ' ἔαρ ἐστιν: » item ista, νῦν δ' ἐστι θέρος. Non enim sunt poëtae, sed » illius qui versum eius profert contra piscarium. « — Debuerat simul profiteri doctus Animadversor, se metri gratia, quod in istis verbis quaesisset, seriem verborum contra librorum & superiorum editionum praescriptum mutasse. Nam mssti & ed. Ven. & Bas. non ἔαρ ἐστιν dabant, sed ἐστιν ἔαρ.

AD CAP. XCV.

De *Platonis* aut *Canthari* fabulâ, *Symmachiâ*, di- a
ctum nonnihil ad pag. 312. c. In *versu* ex illa citato, vetus error erat, Νάρκη γὰρ ἔφη βρῶμα: itaque, omissis duabus vocibus, nude Νάρκη βρῶμα *&c.* scripsit Epitomator. ἑφθὴ scriptum oportuisse, perspecte monuit Bentlei in Emend. ad Menandr. pag. 69. Sic quidem & paulo post (lit. d.) in Archestrati versu habes, καὶ νάρκην ἑφθὴν *&c.*

Πλάτων (*philosophus*) ἐν Μένωνι φησί· τῇ θαλαττίᾳ νάρκῃ. »Adde, ut perficiatur sententia, ὁμοιότατος εἶναι δοκεῖς.« Casaubonus. — Platonis verba leguntur p. 348. T. IV. ed. Bip. Quae supplenda monuit Casaubonus, commode utique facturus fuerat Athenaeus si ea adiecisset: sed passim etiam alibi abrupta talia ab eo adponi observavimus. *Homeri* verba, quae mox adferuntur, ducta b
sunt ex Iliad. ν. 328.

Μένανδρος δὲ, ἐν Φανῷ. Nullus e ms. *A.* dissensus notatus: in Epit. autem non magis nunc, quam plerumque aliàs, adpositus fabulae index. Vide IV. 171. a. & ibi notata. Caeterum quod Clericus in Menandri Reliquiis ex illa fabula (pag. 188.) retulit vocabulum φανάριον, quasi istud e Menandro citatum fuisset ab Eustathio ad Odyss. κ'. pag. 247, 41. (pag. 1571. edit. Rom.) erravit vir doctus: nec enim voce φανάριον, sed φάνιον usum esse Menandrum ait ibi Eustathius. Verba *Menandri* cum sic essent edita, ὑπελήλυθε δέ μου νάρκα τις *&c.* digerenda ea in hunc modum (rectius quam a Clerico factum erat) monuit Bentlei, in Emend. p. 69.

— — Ὑπελήλυθε δέ μου νάρκα τις
ὅλον τὸ δέρμα. —

quo simul adpareret, vocalem α corripi. Ambo vero nostri mssti non modo τε pro δὲ dedere, (quod ex Epit. etiam repetiit Eustath. ad Iliad. τ'. pag. 1236, 50.) sed & ὑπελήλυθεν cum ν ἐφελκυστικῷ. Quam scripturam tenendo, verba illa ὑπελήλυθέν τε μου (vel ὑπελήλυθέν τ' ἐμοῦ) posterius hemistichium explere debuerunt prioris senarii.

Quod adiicit Deipnosophista, μηδενὸς τῶν παλαιῶν οὕτω κεχρημένου, id est, *quâ formâ nemo veterum usus est;* consulto (puto) *veteres* dixit: nam paulo quidem inferius (lit. d.) eamdem vocis formam (τὴν νάρκαν, in accus. casu)

b ex Diphilo Laodicensi adfert, qui post Nicandrum vixit. Vidimus quidem supra in Aristophanis etiam versu (pag. 295. f.) νάρκα vulgo olim editum: sed ibidem νάρκη dedit uterque noster codex mstus.

ἀχυλοτέραν, per ο breve, recte dedit mstus uterque, ut plerumque alibi. ἀχυλωτέραν edd. *Mox*, quod ait ἔχειν τε χονδρῶδές τι διακεχυμένον, εὐστόμαχον πάνυ: quid χονδρῶδες in cibo dixerint veteres medici, ex Gesneri potissimum interpretatione supra exposuimus ad VII. 282. d. (Animadv. T. IV. pag. 88.) Sed, quum eodem quem modo citavi loco (pag. 282. d.) qui cibus χονδρώδης dicitur, idem simul εὔχυλος, οὐκ εὐστόμαχος δὲ, perhibeatur; rursusque pag. 320. d. alius quidam cibus, ob id ipsum quod χονδρώδης sit, simul πολύχυλος & πολύτροφος esse perhibeatur; haud immerito miretur aliquis, quo pacto ab eodem medico *Hicesio*, qui superiora ista scripserat, nunc *torpedo* piscis idem & χονδρώδης, & ἄτροφος & ἄχυλος esse tradatur. Cui responderi debebit, non perhiberi hoc loco, *totum piscem hunc esse* χονδρώδη, sed *habere* χονδρῶδές τι, adeoque ex parte χονδρώδη esse, ex parte minus. Cum quo confer quae de eodem pisce ex DIPHILO *Siphnio* medico adferuntur lib. VIII. p. 356. d. Quod vero addit hic Hicesius, διακεχυμένον, id quo sensu dicatur, fateor mihi haud satis liquere. De *homine* usurpatum illud verbum, *laetum*, *hilarem* denotare scio: venerat in mentem, de *re* usurpatum denotare fortasse id quod *gratum* vel *suave* esset; sed nusquam ullum vestigium talis usus in eo verbo, quod sciam, reperitur. Dalecampius, *laxum & molle* interpretatus est; quo iure, nescio: illud perspicuum videtur, prorsus repugnare hoc τῷ χονδρώδη. Equidem *diffusum* reddidi, nempe *per corpus:* poterat fortasse aliquanto etiam commodius *sparsum* reddi; scilicet, *per nonnullas corporis partes*.

Pro Περὶ τῶν Δακέτων, rursus perperam Δακετῶν expressum in ed. Cas. sicut pag. 312. d. Rursus vero h. l. recte positum accentum habebant superiores editiones cum

c mstis. Quod mox dein sequebatur mendum, omnibus editis commune, τριόδων, pro τριοδόντων, de eo corrigendo monuit CASAUB. in Animadv. Debuerat simul monere, veram scripturam tenere mstos libros: certe noster codex uterque τριοδόντων agnoscit.

d Δίφιλος δ' ὁ Λαοδ. ἐν τῷ περὶ τῶν Νικανδ. Θηριακῶν.

» Fortasse ἐν τοῖς, non ἐν τῷ. Nam *Diphili Commentarios in Nicandrum* plures in libros fuisse tributos, testis » Scholiastes Theocriti ad decimum Idyllium. « [vs. 1.] Casaubonus. In *Diphili verbis*, πᾶν τὸ ζῶον φησὶ τὴν νάρκην, articulum τὴν quem desiderabat Graeci sermonis usus, temere omissum in editis, recte dedit msstus codex uterque.

Ἄλεξις, - - ἐν δὲ Δημητρίῳ· Ἔπειτα νάρκην &c. Tres versus, qui ex *Alexidis Demetrio* hic adferuntur, iidem ut pars longioris eclogae ex eiusdem poëtae *Crateua seu Pharmacopola* ductae adlati sunt lib. III. pag. 107. c. Quod si cui mirum videbitur, ab eodem poëta in duabus diversis fabulis (quarum altera utique non videtur fuisse instaurata & repetita alterius editio) eosdem versus fuisse positos: is meminerit, diserte etiam ab auctore nostro pag. 304. b. adnotatum, eodem modo usum esse Antiphanem. In *secundo* istorum versuum rursus, ut superiore loco, ὅτι δὴ dedit ms. *A*. cum editis: quam scripturam qua ratione ferendam censuerim, in Animadv. ad illum locum explicavi: pro qua si quis Epitomae scripturam ὅτι δεῖ praeferendam iudicaverit, (quod iam ibi professus sum) lubens patiar. *Tertio versu*, μηδεὲν erat h. l. editum, & sic etiam in cod. *Ep*. scriptum; praetuli autem divisam scripturam μηδὲ ἓν, quam alibi plerumque pro μηδὲν exhibet uterque mstus liber. *Eodem vers*. τούτους, (nempe δακτύλους) habent hoc loco libri omnes, commodius quam τούτων, quod erat pag. 107.

AD CAP. XCVI.

Quae de Xiphia pisce ex *Aristotele* adferuntur, ex eo opere ducta sunt, quod ad nos non pervenit. In *Archestrati vers*. 3. pro ἄκρᾳς, quod habent mssti, recte ἄκραισι posuerunt editores, quod desiderabat versus.

Τίς οὕτως τακτικὸς ἀκριβὴς, ἢ τίς οὕτως κριτὴς ὄψων, ὡς ὁ ἐκ Γέλας, μᾶλλον δὲ Καταγέλας οὗτος ποιητής; Dalecampius τακτικὸν *monitorem* interpretatus erat: in sequentibus verbis vero magis etiam ab auctoris mente aberraverat. Inde monuit Casaubonus: » Haec sic erant vertenda, non ut insulse nimis factum. *Quis possit esse adeo peritus instruendi convivii, aut tam bonus obsoniorum iudex, ut poëta hic, ortus Gelâ, vel potius dignus* γέλωτος, id est,

f nirrisu? Τακτικὸς proprie est, *qui disciplinam instruendi aciem » tenet:* sed etiam ad convivia transfertur.« [Similiter eumdem *Archestratum*, τὸν τῶν δείπνων λοχαγὸν p. 301. c. adpellaverat Deipnosophista, id est, *coenarum centurionem*, sive *ordinum ad coenam pertinentium ductorem*. Eodemque spectare videtur ludicra dictio βρογχοπαράταξις, p. 298. d.] »Ὁ ἐκ Γέλας, est *Archestratus*, *Gelous*, teste Athenaeo li» bro primo. [pag. 4. d.] In antiquis plerisque, [immo » in omnibus] pro καταγέλαστος scriptum κατα» γέλας, & sic editum olim; novâ & insolente forma» tione, si ita scripsit.« — Scripturam καταγέλαστος nonnisi sua de coniectura suoque arbitratu in contextu suae editionis posuerat CASAUBONUS. Superiori vero Animadversioni deinde haec adiici iussit in *Addendis*: »Neque » aliter vetus *Huraldinus* [codex] habet. Ac videtur au» ctor non aliter scripsisse. Imitatur per iocum & ludum » veteres poëtas, qui truncata a fine verba soliti usurpa» re, ut dicebamus libri octavi capite nono. [ad VIII. 349. » e.] Nisi placeat sic legi καταγέλας pro καταγέλαστος, » ut ἀδάμας pro ἀδάμαστος, ἀκάμας pro ἀκάματος, αὐ» τοκέρας vel αὐτόκρας pro αὐτόκρατος: etiam μίκας legi» mus, pro μικρολόγος.« — Praeterierat virum stupendae alioquin & doctrinae & memoriae, cum ista commentaretur, lusus Aristophanis, quem unice in animo habuerat eo loco, in quo versamur, Athenaeus. Peropportune vero hîc adnotavit doctissimus CORAY, haud dubie veram esse scripturam Καταγέλας, adlusisseque Deipnosophistam ad illum festivissimi Comici iocum, Acharn. vs. 606.

Τοὺς δ' ἐν Καμαρίνῃ, κἀν Γέλᾳ, κἀν Καταγέλᾳ.

Ubi sicut ludicre fictum urbis nomen Κατάγελα est, simillimo lusu Athenaeus ait, *istum risu omnium excipiendum poëtam Archestratum* ἐκ Καταγέλας *potius quam* ἐκ Γέλας, *genus suum ducere videri.*

Pro τοὺς χυλοὺς, quod erat editum, τοὺς χυμοὺς dedit codex ms. uterque: quod nil opus fuerat mutare: perinde enim & χυμὸς & χυλὸς cum *succum*, tum saporem significant. vide IX. 372. d. coll. cum VII. 278. f. 280. b. & XII. 546. e.

AD CAP. XCVII.

Ὀρφώς. Καλεῖται δὲ &c. Forsan Καλεῖται μὲν. Desunt a ista Epitomae, Καλεῖται - - Πάμφιλος.

Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. CASAUBONUS, postquam cum ed. Ven. & Bas. omisisset vocem Μορίων, adnotavit: »Historiarum libro V. cap. X. At membranae constant sibi, & scribunt hîc quoque Ζώων Μορίων, ut tot iam locis ante.«

ἴδιον δ' ἐν αὐτῷ ἐστι τὸ τοὺς Θορικοὺς &c. Recte τὸ τοὺς ed. Ven. & Bas. cum msstis. Perperam τῷ τοὺς ed. Cas. *Mox*, ad ista verba, *καὶ τὸ δύνασθαι πολὺν χρόνον ζῆν μετὰ τὴν ἀνατομὴν*, adnotavit CASAUBONUS: »*Etiam postquam dissectus est, diu posse vivere.* Simplicem sententiam feceris geminam, si scribas, καὶ μετὰ τὴν ἀνατομήν: ut duo auctor dicat, *orphum diu vivere*, &, *vivere etiam dissectum.* Oppianus: [Halieut. I. 142.]

» — Ὀψιμόρων γένος ὀρφῶν,
» οἵ πάντων περὶ ἄλλων κατὰ χθόνα δηθύνουσι
» ζωοὶ, καὶ τμηθέντες ἔτι ζώουσι σιδήρῳ.«

Coniunctivam particulam ignorant libri omnes: contra quorum fidem minime obtrudi illa debet ei auctori, qui continuo deinde ait, *non ultra biennium vivere hunc piscem*; tantum abest, ut *longaevum* statuat. Orphi tenacem vitam postquam in frusta dissectus est, notavit etiam Aelianus de Nat. Anim. II. 18.

τῶν γὰρ εὐαγρεῖς. »In *altero* versuum NUMENII b
»non intelligo illud acrostichon, τῶν γὰρ ἐπ' ἄκρης. »Fortassean, δεικνὺς ἀπ' ἄκρης: videlicet θαλάμης: *ostentans ab extremo cubili.*« CASAUBONUS. — *A summo cubili sublatum abduxeris*, interpretatus erat Dalecampius: quam ad sententiam PURSANUS, in Graecis τῆς γε ἀπ' ἄκρης legendum statuit. VILLEBRUNIUS postrema ista poëtae verba sic reddidit: *En effet, sur la cime des ces...* subiectâ hac adnotatione: »*Le sens est suspendu: suivons les textes sans les changer.*« — Mihi nihil horum placuit; nec suspicatus sum modo, sed prorsus mihi persuasi, τῶν γὰρ εὐαγροῖς scripsisse poëtam, id est, *horum enim* (si istâ escâ usus fueris) *felicem capturam feceris.* Nisi metrum obstitisset, dicturus erat τῶν γὰρ ἂν εὐαγροῖς: sed & absque magno incommodo omitti ἂν particula poterat. Verbum εὐαγρεῖν eâdem notione positum vidimus p. 297.

b e. Similiter vero atque hoc loco corruptam vulgo scripturam ἐπ' ἀγρούνην, pro εὐαγροσύνην, sive (ut alii volunt) pro εὐαγρεσίαν, notavimus pag. 284. a.

Γλαυκους ἢ ὀρφῶν ἰταλον γένος. Sic ms. *Ep.* cum edd. ὀρφὸν, quod est in ms. *A.* possit esse accusativus singularis. Paulo aliter conceptum hunc versum, & alterum nonnihil auctiorem, supra vidimus pag. 305. c.

Δωρίων δὲ τὸν νέον φησὶν ὀρφῶν &c. » DORIONI placet, » tenerum orphum ὀρφακίνην dici: quae vox non fit ab ὀρφὸς, » sed ab ὄρφαξ, *orphus grandiusculus*; ut apud Dioscoridem » νάρθηξ vel νάρναξ, & πλεύτιξ, μάμαξ, alia. « CASAUBONUS. — Hesychius: Ὀρφακίνης, ἰχθῦς ποιός. Confer Eustath. ad Od. μ'. pag. 486 med.

Ἄρχιππος δ' ἐν Ἰχθύσιν·

Ἱερεὺς γὰρ ἦλθ' αὐτοῖσιν ὀρφὸς τοῦ θεοῦ.

» ARCHIPPI versum ita lego:

» Ἱερὸς γὰρ ἦλθ' αὐτοῖσιν ὀρφὸς τοῦ θεοῦ:

» non ἱερεύς. Refero enim ad ἰχθυομαντείαν, id est, divi» nationem quae fiebat ex piscibus, orpho maxime, de qua » Aelianus, & nos alibi prolixe si vita prolixior. « CASAUBONUS. — Vide Aelian. Nat. Anim. XII. 1. & Eustath. loco modo cit. At cum e piscibus quaedam quasi auguria caperentur, quidni poëtae licuerit ipsum piscem, e quo captabatur augurium, *vatem* quemdam & *augurem* atque adeo *sacerdotem* adpellare? In *Epit.* quidem deest iste versus cum reliquis huius capitis: codex *A.* vero editam tenet scripturam. In fine vero idem codex non τοῦ θεοῦ, sed τοῦ θεῶν habet, ut debuisse videatur τ ι ν (pro τινος) θεῶν, *alicuius Deorum.*

CRATINI verba, τέμαχος ὀρφὼ χλιαρὸν, sicut recte in ed. Bas. & Cas. scripta leguntur, sic exhibet ms. *Ep.* Perperam ὀρφὸν ed. Ven. ὀρφὸς ms. *A.*

c *PLATONIS* versiculos ex *Cleophonte* tractavit *D'ARNAULD*, Animadv. Critic. c. 27. sententiam latine sic reddens: *Te enim, o anicula, putridum praebuit comedendam orphis, cartilagineis & phagris.* Alterum versum,

ὀρφοῖσι, σελαχίοις τε καὶ φάγροις βορὰν:

adposuit Eustathius ad Od. μ'. pag. 486, 25. quo ostenderet, non modo ὁ ὀρφὼς dixisse Atticos, sed & ὁ ὀρφὸς, a quo casu recto formatus obliquus ὀρφοῖσι. Et repererat quidem illum versum Eustathius apud alium Grammaticum; nam in Athenaei Epitoma, quo ille usus est, (in

nostro certe codice, qui nihilo profecto deterior est eo quem habuerat Eustathius) post ista quae ex Dorione supra prolata sunt, desunt reliqua omnia ad orphum piscem spectantia. Infra, pag. 327. citatur simillimus versus Ameipsiae, a quo hunc Plato comicus mutuatus videtur. Priori versu, quum συγκατώκισε vulgo scriberetur, ν ἐφελκυστικὸν metri caussa fuit adiiciendum.

In ARISTOPHANIS versu e *Vespis* (qui est num. 493. ed. Br.) ὀρφὼς scribitur accusativus pluralis in Athenaei editionibus, nec aliud enotatum e ms. *A*. In Comici vero editionibus ὀρφῶς circumflexo accentu scribi solet: & ibi scholion est veteris interpretis huiusmodi: ἐν τοῖς πλείστοις ὀρφῶς· ἐν τισὶ δὲ ὀρφοῦς. Μή ποτε δὲ καὶ τὸ ἑνικὸν τοῦ ἰχθύος οὕτως ἔλεγον, ὀρφὼς, ὡς λαγὼς, καὶ ταώς. Quod ἐν τισὶ ille dixit, CASAUBONUS accepit quasi ἐν τοῖς παλαιοτάτοις dixisset. » In Aristophanis (inquit) » versu, ἢν μὲν ὠνῆταί τις ὀρφὼς, vetustissimi codices » habebant ὀρφοῦς, ut testatur vetus interpres Comici. » Etiam Athenaeus ita videtur scripsisse: qui hoc testimo» nium subiiciat versui Platonis, ubi est ὀρφοῖσι, eâdem » formatione. *Attici*, inquit, *efferunt hoc nomen cum gravi* » *in fine* [immo, *cum acuto* ὀξυτόνως; nam βαρυτόνως fo» ret ὄρφος:] ὀρφώς. Etymologus vero circumflecti ab At» ticis & ὀρφῶς & λαγῶς. « — A singulari ὁ ὀρφὼς accusativus pluralis regulariter τοὺς ὀρφῶς formari debuerat: adeoque vera videri poterat scriptura, quam hic editiones Athenaei omnes exhibebant. At, quoniam continuo subiicit Athenaeus, Τὴν μέντοι ἑνικὴν εὐθεῖαν ὀξυτόνως προφέρονται Ἀττικοί: id est, *Veruntamen nominativum singularem cum acuto in ultimâ efferunt Attici:* perspicue intelligi videtur, eumdem auctorem nostrum in proxime praecedenti versu *alio accentu* scriptum vocabulum reperisse adposuisseque. Quare, ὀρφῶς ab eo scriptum hoc loco fuisse, ut vulgo apud Aristophanem scribitur, perquam est probabile. Quid enim lucraremur, si cum Casaubono statueremus, ὀρφοῦς h. l. scriptum reliquisse Athenaeum, prorsus non video; nisi statuas, non acute ὀρφοὺς, sed penacute ὄρφους fuisse veterem scripturam a Comici scholiaste laudatam, & ab Athenaeo hic positam; quod foret a singulari ὁ ὄρφος, quae (ut Herodianus Grammaticus tradidit, teste Etymologo p. 635 l. 36 sq.) fuit communis forma eiusdem vocabuli. At Aristophanem probabile est At-

c ticâ vocabuli formâ usum esse, non communi. Igitur, quod dein *de Atticorum usu* adiicit noster Deipnosophista, id non de *omnibus Atticis*, sed de *nonnullis* intelligendum: nam alii quidem in sing. ὁ ὀρφὸς, alii vero ὁ ὀρφῶς dixere: cum quo convenit, quod Ἀττικοὶ absque articulo dixit Athenaeus, non οἱ Ἀττικοί. Sed & ὁ ὀρφὸς dixere Attici, ut iam paulo ante observavimus: sic quidem constanter apud Aristotelem editur. Diphilus vero Siphnius apud Nostrum, VIII. 357. d. ὀρφὸς ἢ ὀρφὼς ait, utramque iungens nominis formam.

AD CAP. XCVIII.

ὝΟΡΚΥΝΟΣ. Ὄρκυνος h. l. cum aspero spiritu scribebatur in ed. Ven. Bas. & Cas. 1. (In ed. Cas. 2. & 3. ad vocem uncialibus literis scriptam nec spiritus nec accentus adiecti.) Mox autem ὀρκύνους cum leni spiritu habent editiones omnes. Ex ms. *A.* nil adnotatum. Codex *Ep.* vero constanter ὄρκυνος & ὀρκύνους: sic & idem lib. VIII. pag. 357. a. ubi rursus ὄρκυνος vulgo editur. Confer ad VII. 303. b. Animadv. pag. 241. ubi non modo de scriptura differuimus, sed & *orcynum* vidimus dici solitum maiorem piscem de *thynnorum genere*.

d τὰ κλειδία καθ' αὑτὰ ταριχεύεται. De κλειδίοις *thynnorum* conf. VII. 303. a. & b. & ibi Animadv. p. 241.

καὶ οἱ λεγόμενοι μελανδρύαι ἐξ αὐτῶν ταριχεύονται. » Salsamentorum, quae fiebant ex *orcyno*, varia observan» tur nomina; & in his erant *melandrya*. Graeci μέλαν» δρυὸς appellant *intimam quercus partem*, &, ut quidam in» terpretantur, ipsam *medullam*. [Vide Eustath. ad Od. ξ'. » pag. 528 init.] Inde τόμοι μελανδρύαι, *qui ex interiore » pulpa orcyni confiebant*. οἱ λεγ. ait, μελανδρύαι ἐξ αὐτῶν » ταριχεύονται. Plinius: *Melandrya vocantur, caesis quernis » assulis simillima*. Non intelligunt hanc vocem qui apud Io» bum dictionem Hebraicam *miphle* vertunt *melandrya*: » non minus absurde quam si *succidiam* appelles *viventem » porcum*.« Casaubonus. — Confer quae notavimus ad III. 121. b. Animadv. T. II. pag. 349. Scriptura μελανδρύαι ex superiore Casauboni Animadversione recepta est in ed. Cas. 2. & 3. Prior scriptura, μελανδρίαι, cum in codicibus nonnullis Xenocratis, de quibus ad III. 121. b. diximus, videri poterat praesidium invenire, tum

aliquatenus in nostrorum codicum scriptura. Sed vera haud dubie est scriptura, quam tenuimus. Codicum nostrorum error, in quibus μελανυδρίαι, inde ortus, quod, cum μελανδρίαι perperam in vetustiore codice fuisset scriptum, vocalis υ, quam pro ι ponendam dein adnotaverat aliquis, alieno loco inserta est.

In fine capitis, rectius videtur τά τε κλειδία, *absque vocabulo* μέρη, quod parum commode insertum habent editi; quibus tamen (quod sciam) adsentitur ms. *A*. Interim suspectam vocem uncis includi placuit. e

AD CAP. XCIX.

στόμα ἀνεῤῥωγὸς, quod *asino* vel *asello* pisci tribuitur, *os rescissum* interpretatus est GESNER. pag. 92. l. 62. *Huic apertum os hiat*, vertit Dalecamp. & sic idem Gesnerus p. 85. l. 5. *Ibid.* καὶ οὐ συναγελαστικός. Abest καὶ ms. *Ep.* Servatâ eâ particulâ, malles καὶ ἔστιν οὐ συναγελαστ.

καὶ μόνος οὗτος ἰχθύων τὴν καρδίαν ἐν τῇ κοιλίᾳ ἔχει. » Apuleius in Apologia: *Quod Aristoteles si scisset, nun- » quam profecto omisisset: qui aselli piscis solius omnium in me- » dia alvo corculum situm pro maximo memoravit.* « CASAUBONUS. — Aristotelis liber non exstat. Gemina Athenaeo, ex ipso fortasse, habet Aelianus DE Nat. Anim. VI. 30. Habet vero etiam Clemens Alexandr. Paedag. lib. II. cap. 1. pag. 176. ed. Potteri; ubi consuluisse iuvabit quae ab Editore adnotata sunt. Quod deinde adiicitur, φωλεύει δὲ μόνος &c. id ipsum idem Philosophus Hist. Anim. VIII. 15. non soli ὄνῳ, sed & aliis nonnullis tribuit piscibus.

Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας γάμῳ· f

Μεγαλοχάσμονάς τε χάννας, κὠκτραπελογάστορας ὄνους.

Cum imperite in duas voces μεγαλοχὰς μονὰς divisum esset in editis primum vocabulum, monuit CASAUBONUS in Animadv. » Edi iusseram EPICHARMI verba hoc mo- » do: μεγαλογάστοράς τε χάννας, ἐκτραπελογαστ. « — Quae verba eodem modo in ed. Cas. 2. & 3. cum in Animadverss. repetuntur, tum ad oram contextus adnotata leguntur. At, non id voluisse doctum Animadversorem, sed μεγαλοχάσμονάς τε scripsisse aut certe scribere voluisse, cum aliàs perquam erat probabile, tum vero manifestum fiebat ex his quae continuo ipse adiecit, sic pergens: » Al-

f » ludit ad originem vocis χάνναι, quae est a χαίνω. Vi-
» de infra. « [nempe pag. 327. f. ubi idem versus reperitur.]
» Sequentem vocem ex vestigiis antiquae scripturae ita
» (nempe ἐκτραπελογάστορας) concinnavimus. Plerique
» codices scribunt σκῆπτρα πελογάστορας. Clemens Alex-
» andrinus, Paedagogi libro secundo, [cap. 1.] τὸν ὄνον
» ἐκτραπελογάστορον Ἐπίχαρμος καλεῖ ὁ Κωμικός. Malim
» ἐκτραπελογάστορα. « — Prius vocabulum, sicut p. 27. f.
sic & hic Μεγαλοχάσμονας scriptum oportuisse monuerat VALCKENAER in Diatrib. Euripid. pag. 278. Et sic scriptum in utroque nostro codice: quasi dicas *magnos oscitatores* vel *hiatores*. Alterum vocabulum, ad summam rei quod adtinet, perspecte a Casaubono restitutum est, ἐκτραπελογάστορας, id est, *monstroso ventre*: est enim ἐκτράπελος (ut post H. Stephanum Potterus ad Clem. Alex. l. c. monuit) *monstrosus, a communi naturae ratione recedens*. Sed cum ratio grammatica, tum constans Epicharmi in ista fabula usus desiderabat, ut alterius piscis nomen cum priori per *copulativam particulam* coniungeretur. Et latebat haud obscure particula illa in corrupta codicis *A*. scriptura σκῆπτρα πελογάστορας: pro qua, propius etiam vero, κηντραπελογάστορας scribitur pag. 327. f. Nempe pro καὶ ἐκτραπελογ. more Dorico Epicharmus κἠκτραπελογ. scripserat.

Ὄνος, ὃν καλέουσί τινες γάδον. Nusquam aliàs, quod sciam, nomen γάδος memoratum reperitur, nisi apud Hesychium; apud quem sub illa glossa quid lateat, Γάδος· γάλοι: videndum. In Cyrilli Lexico msto, ut adnotavit doctus Editor, scribitur, Γάδος· γάλα. Si esset γαλᾶ, conferri id posset cum Γαλέα, quod apud Suidam est nomen piscis: id enim contractum foret γαλᾶ. Possis etiam suspicari, esse γαλοι ex γαλία decurtatum corruptumque: habes autem apud eumdem Hesychium aliam glossam huiusmodi, Γαλίαι, οἱ ὀνίσκοι.

Γαλλερίδας, ὃν καλέουσί τινες ὀνίσκον τε καὶ μάξινον.
» Quem nostri codices μάξειναν indigetant, mss. μύξινον.
» *Myxinos* inter mugiles agnoscunt Aristoteles, Oppianus,
» alii. Pisces μαζίνας Theophrastus memorat libro de quo
» diximus initio capitis. [ad pag. 312. b.] Vide libri se-
» quentis caput secundum. « [ad VIII. 332. b.] CASAUBONUS. — » Quem hic γαλλερίδου nomine indicat, idem pag. 118. c. χελλάρης appellatur. Eadem nominum con-

»fusio apud Hesychium: apud quem invenies Γαλαρίας· ἰχθὺς, ὁ ὀνίσκος: item, Γαλίαι· οἱ ὀνίσκοι: nec non χε-»λλάρ· ἰχθὺς ποιός. Μάξεινος, (qui pag. 332. b. μαξεινὸς »cum accentu in ultima scribitur,) sive μύξινος, sive μα-»ξῖνος, apud Hesychium Λαξῖνος appellatur, exponiturque »per χαραδρίας, (fortasse χαλλαρίας vel γαλλαρίας) κα-»λαρίας ἰχθύς.« CORAY, in Notis mstis. — Scripturam μάξεινον cum editis tenet ms. A. & alii omnes (ut videtur) codices operis plenioris. μυξῖνον (non μύξινον, ut Casaubonus memorat) nonnisi Epitoma habet, nomen temere huc invectum, & ab hoc loco alienum; de quo in cestreis vel mugilibus pag. 306. e. dictum est: ubi quidem illud fortasse turbare nonnihil aliquem possit, quod mugilum genus aliquod βάκχος vocatur, quod nomen paulo post etiam huic generi piscium, de quo nunc agimus, tribuitur. Sed videtur illud nomen non uni generi proprium fuisse. In γαλλερίδας hic consentiunt ambo mssti nostri cum editis. In eisdem tamen libris ex eodem Dorione, e quo haec citantur, communi consensu pag. 312. d. ista verba proferebantur, τῷ ὀνίσκῳ τῷ καλουμένῳ γαλλαρίᾳ: quâ formâ nomen istud mox & Archestratus usurpat, nisi quod κ initio vocis pro γ ponat. Quare videndum, ne γαλλαρίας hic pro γαλλερίδας scriptum oportuerit; aut certe γαλλερίας, quemadmodum fere paullo post in Euthydemi testimonio habet ms. Ep. Nec vero dissimulandum, libro III. pag. 118. c. ex eodem rursus Dorione haec verba citari, τὸν χελλάρην - - καλεῖσθαι καὶ βάκχον, καὶ ὀνίσκον, καὶ χελλαρίην, ut ibi habet ms. A. vel χελλαρίαν, ut ms. Ep. Confer Adnotationem continuo sequentem.

Οἱ μὲν βάκχον, φησὶ, καλοῦσιν· οἱ δὲ, γαλερίην· οἱ δὲ, ὀνίσκον. In γαλερίην cum editis hic consentit ms. A. γαλλερίην ms. Ep. in quo tamen eodem loco, ubi nunc sunt literae αλλε, erasum est nescio quid quod primum ibi fuerat scriptum. Caeterum de huius nominis varietate modo copiose dictum est. De nomine βάκχος etiam paulo ante monuimus, mugilum speciei cuidam tributum quoque legi pag. 306. e. Adiiciamus hic quae apud Plinium leguntur, IX. 16, 28. *Asellorum duo genera: callariae, minores: & bacchi, qui non nisi in alto capiuntur, ideo praelati prioribus.* Rursus idem Plinius, XXXII. 11, 53. *Callarias, asellorum generis, ni minor esset.*

a »De *asello* ARCHESTRATI *versus* pessime accepti sunt:

» Τὸν δ' ὄνον Ἀνθηδὸν, τὸν καλλαρίαν καλέουσιν,
» ἐκτρέφει εὐμεγέθη, σομφὴν δὲ τρέφει τινὰ σάρκα
» καλῶς οὐχ ἡδεῖαν ἐμοί με † ἀλλὰ
» δαίνουσαν· χαίρει γὰρ ὁ μὲν τούτοις, ὁ δ' ἐκείνοις.

» *Primo versu* καλλαρίαν vocat qui paulo ante dictus est » γελλαρίης. Sic in multis κ & γ confundi videas, etiam » in Glossis veterum, Hesychii praefation. « CASAUBONUS. — Scriptura καλλαρίας convenit cum ea, quam Plinio usurpatam modo vidimus: sed quem Archestratus *grandem* vult, eumdem Romanus scriptor minorem facit. Per κ litteram pariter id nomen apud Hesychium in Λαζίνης scribi, paulo ante adnotatum. Syncope usus Oppianus, κλαρίαι dixit, Halieut. I. 105. Priorem Archestrati versum praetermisit Epitomator. Corruptum ἀνοῦδον, quod ex ms. *A.* in ed. Ven. & Bas. propagatum erat, correxit Casaubonus: & in versione iam ante eum correxerat Dalecampius, monitus a *Guil.* CANTERO, Novar. Lect. lib. IV. cap. 5.

» In *secundo versu*, τρέφειν σάρκας eleganter positum pro » ἔχειν. Ita solent poëtae; praesertim Sophocles. In Anti» gone, [vs. 897. ed. Br.] κάρτ' ἐν ἐλπίσιν τρέφω, id est, » *spem magnam habeo.* Vetus interpres: Εὐελπίφορος Σοφοκλῆς » εἰς τὸ τρέφω ἀντὶ τοῦ ἔχω. Non falsum hoc: quod se» quentia exempla evincunt. In Aiace Lorario: [vs. 503.] » οἵας λατρείας ἀνθ' ὅσου ζήλου τρέφει. Plautus dixit, *servi» tutem colere.* In eadem: [vs. 644.] ἃς (ἄταν) οὔπω τις » ἔθρεψεν αἰών. Scholia: ἔθρεψεν, ἔσχεν. Ibidem: [vs. 1124.] » ἡ γλῶσσά σου τὸν θυμὸν ὡς μέγαν τρέφει. Oedipo Ty» ranno: [vs. 356.] τἀληθὲς γὰρ ἰσχῦον τρέφω. Scriptum » in Suidae collectaneis, litera T. Τάλεσιν, ἀναλώμασιν· » ἀληθὲς γὰρ ἰσχῦον τρέφω· ἀντὶ τοῦ ἔχω. Mera hic por» tenta: duae notulae in unam confusae; & Τάλεσιν in» doctus scriba commentus est pro τέλεσιν. Quare in suum » locum reiiciantur ea verba: deinde scribe Τἀληθὲς ex » hoc loco Sophoclis. In Trachiniis: [vs. 116 sq.] οὕτω » δὲ τὸν Καδμογενῆ τρέφει: nempe τὰ κύματα. Schol. τρέ» φει, ἀντὶ τοῦ ἔχει: *fluctus malorum habent Herculem.* Sic » Euripides in Hippolyto: [vs. 367.] ὦ πόνοι τρέφοντες » βροτούς. Praecedit in eodem choro apud Sophoclem, » [Trachin. 108.] εὐμναστον ἀνδρὸς δεῖμα φέρουσαν ὁδοῦ. » Vetus lectio fuit τρεφουσαν, vera sine dubio: *quae ha-*

» *bet metum memorem* (id est, *assiduum*) *de itinere viri.* Paul- a
» lo ante dixerat Deianira, [vs. 28.] ἀεί τιν' ἐκ φόβου φό-
» βον τρέφω. Sic fere sub finem, [verf. 817.] ὄγκον μη-
» τρῷον τρέφειν, *habere animum elatum ob matrem.* In Philo-
» ctecta, τρέφειν νόσον, *habere morbum.* In Coloneo Oedipo:
» ὅ τι καὶ πόλις τέτροφεν ἄφιλον: *quicquid habet odio civi-*
» *tas.* Iterum: ὥστ' ἐμοῦ τρέφειν βίᾳ, *ut eos retineat me invi-*
» *to.* Nec multo [illegible]ter in Trachiniis: παίδων δὲ τοὺς μὲν
» ξυλλαβοῦσ' αὐτὴ τρέφει. Poteram alia adiicere similia his,
» tum Sophoclis, tum aliorum poëtarum: sed praestat ab
» hoc diverticulo redeamus in viam. « CASAUBONUS. —
Et nos iuvat ad auctorem redire nostrum. Et, quod do-
ctus Animadversor tacuit, dicamus nos: in *ARCHESTRA-
TI secundo versu* vocabulum σομφὴν, cum corrupte &
imperite in ed. Ven. & Bas. ἀμφὴν legeretur, ab ipso esse
auctori restitutum, non quidem ex mera coniectura, sed
praeeuntibus scriptis libris. Nam membrana quidem *A.*
vocibus alieno loco divisis εὐμεγέθης ὁμφὴν habet, unde
& εὐμεγέθης veteribus editionibus adhaeserat: sed ipsum
vocabulum recte scriptum Epitoma conservavit: Ἀρχέ-
στρατος δέ φησιν, ὅτι ὁ ὄνος σομφὴν τρέφει σάρκα.

» *Tertius ARCHESTRATI versus* corruptissimus est etiam
» in membranis omnibus: sed nullum est dubium quin
» emendemus vere,

» ἄλλοις οὐχ ἡδεῖαν, ἐμοὶ δὲ μάλιστ' ἀν-
» δάνουσαν. χαίρει γὰρ ὁ μὲν τούτοις, ὁ δ' ἐκείνοις.

» *Carnem habet*, inquit, σομφήν τινα, *raram, & fungosam*
» *quodammodo, aliis quidem parum gratam, mihi vero maxime*
» *placentem.* Vocem ἀνδάνουσαν distraxit poëta, ut passim
» in his libris: vel scribe, ἐμοὶ δὲ μάλιστα Ἁδουσαν, ve-
» teri verbo. « CASAUBONUS. — Quo loco sane diva Cri-
tica minime favit summo viro. Nam & integro pede mu-
tilum esse priorem versum adparet, & sententiam idem
continet menti auctoris (si quid video) prorsus contra-
riam. Multo certe verisimilius est, hoc dixisse catillonem
Archestratum: *cibum istum, quamquam sint alii qui laudent,*
ipsi tamen non magnopere placere; quam id quod eum di-
centem Casaubonus fecit. Cum sententiae, tum versui
perspecte consuluit doctissimus CORAY *in Notis msstis,*
ubi ait: » Forte legendum:

» — σομφὴν δὲ τρέφει τινὰ σάρκα,
» κἄλλως οὐχ ἡδεῖαν ἔμοιγ', ἄλλοις δὲ μάλιστ' ἀν-

a ν δάνουσαν. α —
Nec tamen satis placet divulsum illud & per duos versus tributum verbum ἀνδάνουσαν: probabiliorque mihi visa erat ratio, quam in eamdem cum *Corayo* sententiam *Adrianus* Heringa inierat, Observation. cap. 21. p. 182. sic legendum censens:

κἄλλως οὐχ ἥδεῖαν ἐμοί γ', ἄλλοι δὲ μάλιστα αἰνοῦσιν. — (sive, ἐμοί γ', ἄλλοι δέ τε πολλοί)

Quorum perspicacissimorum virorum vestigiis insistens, eam tentare medicinam conatus sum, e qua simul intelligeretur, qui factum sit ut decurtatus vulgo in libris legatur ille versus; nempe quia concurrissent in eodem versu duae simillimae voces, ἀλλὰ & ἄλλοι, quarum altera per scribarum negligentiam sede sua fuerit expulsa.

AD CAP. C.

ΠΟΛΥΠΟΥΣ, (πολύποδος.) Οὕτως φασὶν οἱ Ἀττικοί, ὡς καὶ Ὅμηρος &c. In poëtae versu, qui est ex Odyss. ε'. num. 432. scribitur πουλύποδας per diphthongum in prima syllaba: ut videri possit, similiter primam huius capitis vocem non Πολύπους scriptam reliquisse Athenaeum, sed Πουλίπους; cum praesertim pari modo in plerisque poëtarum Atticorum testimoniis, quae continuo subiiciuntur, partim metrum manifeste diphthongum in prima syllaba desideret, partim etiam ipsae veteres membranae per diphthongum scriptam vocem exhibeant. Sed, verum si quaeris, toto hoc capite nullam rationem prioris syllabae habet Deipnosophista: de *terminatione* vocabuli unice agit. Quod etiam clarius ex ipso huius disputationis exordio, quale e codice *Epit.* edidimus, patet. Nam pro eo, quod in edd. & in ms. *A.* nude Πολύπους praeponebatur titulus huius capitis, in ms. *Ep.* perspicue sic scribitur, Πολύπους, πολύποδος. Οὕτως φασὶν &c. De prima vocis syllaba multo inferius demum, p. 318. f. uno verbo monet, *Dores syllabam eam per ω longum efferre*, πώλυπον dicentes. De Atticorum usu, poëtarum praesertim, ubi longam syllabam flagitabat metrum, pro πολύπους Ionico more πουλύπους usurpantium, nusquam ex professo, &, si fides libris nostris, ne obiter quidem, monuit: sed tantam exemplorum copiam adposuit, e qua adpareret, nihil fuisse illo usu vulgatius, quem eumdem

iam saepius in huius operis cursu observavimus. Vide I. a 5. d. & Animadv. T. I. p. 67. tum lib. II. pag. 64. a. III. 104. e. & Animadv. T. II. p. 220. IV. 169. d. & Animadv. T. II. p. 598 sq. Adde quae BRUNCKIUS notavit ad Fragm. Arist. p. 234. & quae a nobis mox deinde dicentur.

ἀνὰ λόγον· παρὰ τὸ ποὺς γὰρ γέγονεν. πούς, (non *ποῦς*) cum hic, tum paulo post dedit ms. uterque: & sic *acute* scribendam illam vocem diserte monuit Etymologus, p. 686. Ait autem auctor, regulariter & iuxta analogiam, quemadmodum a *ποὺς* est genitivus *ποδὸς*, sic & a *πολύπους* formari *genitivum πολύποδος*. Adfert tamen paulo post (lit. b.) etiam ex Aristophane exemplum genitivi in *ου*, non in *οδος*, desinentis. Potuerat commodiore quodam ordine digerere exempla quae adfert: sed in hoc genere non solet Deipnosophista noster nimis esse religiosus.

Accusativus casus, ad eamdem analogiam, *πολύποδα* vel *πουλύποδα* debuerat formari, qua forma etiam usos esse nonnullos ait deinde, lit. c. Nunc vero ait, *contra illam analogiam πολύπουν* vel *πουλύπουν formari hunc casum ab Atticis*: *Τὴν δὲ αἰτιατικὴν πολύπουν φασὶν* (nempe, *οἱ Ἀττικοί*·) *ὡς Ἀλκίνουν* &c. Ignorat uterque noster codex mstus *καὶ* particulam, quam inter *ὡς* & *Ἀλκίνουν* (haud incommode quidem) interiectam habent editi libri.

Αἰσχύλος εἴρηκεν recepi ex ms. *Ep.* cum nulla esset caussa, cur hic poneretur *accusativus cum infinitivo*, quos hic habent edd. ac nescio an etiam ms. *A.* *AESCHYLI* verba, quae videri poterant huc spectare, adlata sunt a Nostro lib. II. pag. 37. f. Sed ibi *τρίπους λέβης* in recto casu nominatur, non in obliquo quem hic dicit Deipnosophista. b

τὸ δὲ πώλυπον λέγειν, Αἰολικόν· Ἀττικοὶ δὲ πολύπουν λέγουσιν. *Aeolicum πώλυπον* cum *ω* in prima syllaba recte dedit codex ms. uterque. Nempe & in terminatione & in primae syllabae vocali ab Atticorum ratione discedunt Aeoles: non *πολύπουν* aut *πουλύπουν* dicentes in accusativo casu, sed *πώλυπον*, a recto casu *ὁ πώλυπος*: quod illi, ut multa alia, cum Doribus commune habent, de quibus idem ipsum docet Auctor noster p. 318. f. Sic & ex Lexico Rhetorico retulit Eustathius ad Od. *ε*. p. 232, 11. *Δωριεῖς καὶ Αἰολεῖς πώλυπον*: ubi quod eisdem *Iones* etiam accensentur, cum scribitur vulgo, *Ἴωνες δὲ καὶ Δωριεῖς* &c. id vero (cuiuscumque tandem culpa sic scriptum sit) minus ex vero esse recte GESNERUS iudicavit p. 747

b sub fin. Quod vero ait Noster, Ἀττικοὶ γὰρ πολύπουν λέγουσιν: utique πουλύπουν malles, quia tantum non omnia, quae adfert exempla, istam in prima syllaba vocalem habent. Sed primum, quod initio dixi, non tam *primae syllabae*, quam *terminationis* potissimum rationem hic habet auctor: deinde, quod ad ipsam primam syllabam spectat, satis constat, perinde primam syllabam πο & που in isto nomine formasse Atticos, (apud Aristotelem quidem, ut hunc unum nominem, constanter πο brevi vocali editur prima syllaba:) & Ionicâ quidem diphthongo non fere nisi poëtas usos esse, ubi productam syllabam desideraret metrum. Legitur apud Eustathium, loco modo citato: τὸν δὲ πολύποδα, πούλυπον μὲν Ἀττικοί φασιν, ὡς ἐν Ῥητορικῷ εὕρηται λεξικῷ, καὶ πολύπουν. Ubi mendose scriptum priori loco πούλυπον puto, cum πουλύπουν oportuerit.

Ἀριστοφάνης Δαιδάλῳ·

[καὶ] ταῦτ' ἔχοντα, πουλύπουν, καὶ σηπίας.

Poterat καὶ particulam omittere Athenaeus: & sic videbantur ista verba pars esse versus trochaici tetrametri. Sed praepositâ illâ voculâ, quam pag. 323. c. adiectam dant libri, fiebat perfectus iambicus senarius. Citatur quidem ibi versus iste ex Δαναΐσιν: sed ob nominum similitudinem perquam fit probabile, alterutro loco erratum esse in fabulae indice. Ex eodem altero loco (praeeunte Brunckio in Fragm. Arist. pag. 234. ἔχοντα hic recepi, pro ἥκοντα quod habent edd. consentiente (quod sciam) ms. *A*. (In ms. *Ep*. desunt duo priora Aristophanis testimonia.) Quum utroque loco πολύπους in *plurali* legeretur, satis esse videri poterat, si productâ primâ syllabâ πουλύπους corrigeretur. Sed adsensus sum Brunckio, iudicanti hoc certe loco πουλύπουν in singulari scripsisse Athenaeum: non quod istam terminationem accusativi pluralis (quae cum alibi, tum apud Aristot. Hist. Anim. IV. 8. reperitur) per se damnem: neque eâ unice ratione confisus sum, quod, quoniam proxime de *accusativo sing.* praecepisset auctor, consentaneum fuerit ut testimonium statim adiiceret eiusmodi, in quo ille nominis casus occurreret. Sed, quum toto hoc capite id manifeste agat auctor, ut ostendat, Atticos non ὁ πόλυπος aut τὸν πόλυπον eâ formâ dixisse, in qua nullum fere vestigium originis a vocabulo πούς ductae supersit;

minime credibile est, primum omnium testimoniorum ad- b
posuisse eum huiusmodi, e quo id ipsum, quod voluisset, minime confici posset: nam accusativus pluralis πολύπους perinde ab ὁ πόλυπος atque ab ὁ πολύπους formari potuerat, eamque speciem praebet, ut a priori magis, quam ab altera nominativi formâ sit declinatus.

Alterum *Aristophanis* testimonium,

τὸν πουλύπουν μοι θῆκε: —

ita scripsit Brunckius, ut duo priora verba essent extrema senarii, & a duobus posterioribus initium fieret senarii sequentis. At, cur a verbis τὸν πουλύπουν non incipi senarius potuerit, non vidi equidem.

Tertium eiusdem *Aristophanis* testimonium,

Πληγαὶ λέγονται πουλύπου πιλουμένου:

eiusmodi est, ut valere contra id quod paulo ante diximus, videri possit. Nam in illâ genitivi formâ πολύπου, ut habent libri, vel πουλύπου, quod desiderabat versus, sane discernere non possis, sit-ne ab ὁ πόλυπος, an ab ὁ πολύπους (vel πουλύπους) formatus: quin potius eam speciem praebet, ut ab ὁ πόλυπος vel πούλυπος declinatus videatur. At, postquam duo alia exempla adposuit auctor, quibus usus terminationis πολύπους satis declarabatur, nihil magnopere prohibebat, quo minus istis tertium versiculum eiusdem Comici subiiceret, in quo idem vocabulum ita occurrit, ut diversa ratione formatum videri posset. Caeterum, ne hanc ipsam quidem genitivi formam πολύπου, ut Attici scriptores eâ utuntur, a nominativo πόλυπος, sed (perinde atque alteram πολύποδος) ab ὁ πολύπους ductam esse docent nos veteres Grammatici. Sic quidem & ab ὁ Οἰδίπους formari genitivum Οἰδίπου, & ab ὁ τρίπους genitivum τοῦ τρίπου, monuit Etymologus pag. 20. l. 18. & hanc ipsam quidem formam *Atticam* esse ait ille. Est autem illius formationis haec ratio, quod (quemadmodum ex eodem Etymologo pag. 686. in voc. Ποὺς intelligitur) composita Οἰδίπους, τρίπους & similia, veluti contracta considerari possunt ex Οἰδίποος, τρίποος. Et est illorum genitivorum eadem ratio atque accusativorum πολύπουν, Ἀλκίνουν, Οἰδίπουν, τρίπουν, quos modo commemoravit ipse Athenaeus.

Ad eumdem Comici versum haec notavit Casaubonus: » Πληγαὶ λέγονται πολύπου πιλουμένου. Metrum » postulat πουλύπου, ut in proverbio ad quod alluditur in

b » isto versu. Athenaeus tamen non sic scripsit, verum ita, » τοῦ πολύπου πιλουμένου: ut apparebit attendenti. « — Ubi, cur τοῦ πολύπου scripsisse Athenaeum iudicaremus, cum πολύπου absque articulo dent ambo nostri mssti cum editis, non video. Si metri rationem ille habere voluit, πουλύπου scripserit, idque in πολύπου mutatum fuerit a librariis: sin metrum insuper habuit, non est cur articulum τοῦ ab eo adiectum statuamus. Caeterum, pro mendoso Πηγαὶ, quod cum ed. Ven. Bas. & Cas. 1. habet codex mstus uterque, recte Πληγαὶ in Animadv. scripsit Casaubonus, quod inde in ed. Cas. 2. & 3. receptum. Sic corrigendum iam monuerat Gesnerus, p. 751. & *Plagae* in versione posuit Dalecampius, remittens lectorem ad ea quae ab Erasmo in Adag. *Bis septem plagis polypus contusus* (p. m. 75.) disputata sunt: quod est proverbium illud, ad quod alludi in Comici verbis dixit Casaubonus. Graece illud sic sonat, Δὶς ἑπτὰ πληγαῖς πολύπους (rectius ob versum, πουλύπους) πιλούμενος: usurpaturque, ut docet Zenodorus Cent. III. 24. ἐπὶ τῶν κολάσεως ἀξίων· παρόσον ὁ πολύπους θηρευθεὶς, τύπτεται πολλάκις, πρὸς τὸ πίων γίνεσθαι. Quibus gemina habet Suidas, in Δὶς ἑπτά. Cuius in proverbii interpretatione cum haud facile intelligatur, quo pacto *pinguis* reddatur *polypus pulsando*, vocabulum πίων Erasmus *mitior* interpretatus est; ad sententiam commodius, quam ad Graeci sermonis usum.

In *Alcaei* versu, cum sic esset editus,

ἠλίθιον εἶναι, νοῦν τε πολύποδος ἔχειν:

rursus metri ratio necessario πουλύποδος, primâ syllabâ productâ, desiderabat: atque id ipsum nunc perspicue codex noster mstus uterque dedit. Grotius, istum versum Excerptis suis (p. 439.) inserens, νοῦν δὲ πουλύποδος scripsit; diserte in Adnotationibus monens, male apud Athenaeum νοῦν τε scribi. Quare ita interpretatus est:

Stultum esse, sed sic mens ut adsit polypi.

Nempe id spectaverat vir praestantissimus, quod de *versutia polypi* & vulgo perhibetur, & poëtarum item dictis (quorum nonnulla etiam deinde adferuntur) celebratum est. At, quod *astu* facere polypum alii dicunt, ut atramentum emittat, id nonnisi *metu coactum* facere ait Aristoteles, caeterum *stolidum* admodum esse animal dicens, ut qui ultro ad manum captantis accedat: quod ipsum etiam Athenaeus pag. 317. b. commemorat. Conf. Plin. IX. 29. 46. Il-

lam igitur stoliditatem respicere Alcaeus potuit. *Alcaei*, b
Ameipsiae, *Platonis*, & *Eupolidis* testimonia praetermisit Epitomator.

Ameipsiae versum, paulo longius a librorum scriptura recedens **Brunckius** (in Fragm. Aristoph. pag. 234) concinniorem reddidit, ad hunc modulum:

Πολλῶν μὲν, ὡς ἔοικε, δεῖ μοι πουλύπων.

Nos, verborum ordinem tenentes, satis habuimus *μοι* particulam, uncis quidem inclusam, adiicere. Caeterum hic rursus pro *πολύπων*, quod vulgatum erat, *πουλύπων* fuit ponendum.

Πλάτων, Παιδίῳ. Parum congruus titulus fabulae foret Παῖς, qui vulgo hic perhibebatur, cum scriberetur Πλάτων Παιδί: ubi incertum erat, *Puer*-ne, an *Filius*, an *Servulus*, indicaretur. Neque Comicorum ullus fabulam isto titulo edidisse traditur. Παιδίον vero, id est, *Puerulum*, *Parvulum*, docuere multi. Docuit *Menander*, teste Athenaeo III. 94. b. aliisque auctoribus, quos ibi in Animadv. nominavimus. Docuit *Posidippus*, teste eodem nostro Deipnosophista, III. 94. c. Denique *Platonis* fabulam fuisse Παιδίον, diserte Suidas tradit, in Πλάτων Ἀθην. Κωμ. Quo minus dubitandum, hoc loco apud Nostrum, cum post Παιδὶ continuo sequatur vox ab ω vocali incipiens, errandi caussam eam fuisse librario, ut postremam in voce Παιδίῳ vocalem omitteret. Hunc locum in animo habuerat **Casaubonus**, cum in Animadv. ad III. 94. b. scriberet: »Platonis drama Παῖς alibi laudatur Athenaeo: ubi »scriberem ἐν Παιδίῳ, pro ἐν Παιδί. Comici Scholia»stes Παιδάριον appellat in iis, quae scripsit ad Ranas & »Pacem.« — Nempe, pro Παιδίῳ, quod perinde erat, Πλάτων ἐν Παιδαρίῳ scribitur in Schol. ad Ran. 310. & ad Pac. 733. & 948. In ipso *Platonis* versu,

ὥσπερ τοὺς πολύποδας, πρώτιστα σέ: c

quum prorsus luxatum sit metrum, haud dignoscas, utrum *πουλύποδας*, an *πολύποδας* scripserit poëta: sed non dubito, secutum illum esse aliorum usum, & totum versum tali quodam modo fuisse conceptum:

ἀλλ' (vel *καὶ*) *ὥσπερεὶ τοὺς πουλύποδας, πρώτιστα σέ.*

ut quartus pes, pro iambo, fuerit anapaestus. Ad sententiam subintelligendum suspicor, *Contundam vos, sicut polypos; & primum omnium te.*

Alcaei, quod denuo subiicitur, breve testimonium,

c fieri potest, ut tale adposuerit Athenaeus, quale dant vulgo edd. cum msstis: Ἔδω δ' ἐμαυτὸν ὡς πολύπους. (Nam haec verba etiam in Epit. leguntur, superiori Alcaei testimonio statim subiecta, in hunc modum, Καὶ πάλιν· Ἔδω δ' ἐμαυτὸν &c. Sed haud dubie πουλύπους scripserat poëta, quemadmodum supra πουλύποδος. Quo posito, perspicuum esse existimavi, senarium demto primo pede confecisse illa verba:

— ἔδω δ' ἐμαυτὸν, ὥσπερ πουλύπους.

Rem, sive fabulam, ad quam adludit poëta, narrat Noster paulo inferius, lit. f.

Οἱ δὲ πουλύποδα προφέροντας. πωλύποδα, cum diphthongo in prima, nunc dedit ms. *A*. Sed, quod iam saepius dixi, de *terminatione* potissimum hic agitur: & respicit hoc, quod nunc dicit auctor, ad id quod supra dixerat, *accusativum ab Atticis* πολύπουν (sive πουλύπουν) *formari*. Utraque forma, πολύπουν & πολύποδα, certe in plurali, πολύπους & πολύποδας, apud Aristotelem reperitur.

In EUPOLIDIS testimonio, nunc tandem & editi & ms. *A*. in formam πουλύπους consentiebant. Versum istum GROTIUS in Excerpt. pag. 498. latine sic reddidit: *Populi gerens rem, polypi mores habet.* Mireris vero hoc loco, de alia eiusdem vocabuli forma, quae itidem in usu erat, πώλυψ, prorsus h. l. tacere Deipnosophistam. Occurrit ea cum alibi, tum VIII. 356. e.

AD CAP. CI.

In DIOCLIS testimonio, scripturam πουλύποδες dedit ms. *A*. Carysto oriundus fuit ille Medicus: scripsit autem (nonnulla certe) Ionicâ dialecto. De eo consule Fabricium, Bibl. Graec. T. XII. pag. 583 sqq. *Vires ad venerem stimulantes*, quas *polypo* tribuebant veteres, uno verbo tetigerat Xenarchus Comicus apud Nostrum, II. 64. a. Plura habes infra, lib. VIII. p. 356. e. f.

Quae de *Polypo* ex ARISTOTELE adferuntur, magnam partem leguntur in Histor. Anim. IV. 1. tum de Part. Anim. IV. 9. & aliis eorumdem operum locis: sed & ex deperdito opere περὶ Ζωϊκῶν ἢ Ἰχθύων nonnulla excerpsit Athenaeus. Quod ait, ὧν τοὺς μὲν ἄνω δύο καὶ κάτω ἐλαχίστους, ad ea verba haec adnotavit CASAUBONUS: »Scri-

»bo: καὶ δύο κάτω: vel καὶ ἴσους κάτω ἔλαχ. Illud malo, » & cauſſam habeo.« — At ſuperſedere ea quidem correctione poſſumus: nam ſatis intelligebatur, illa verba καὶ κάτω ita intelligenda eſſe, quaſi exſerte καὶ τοὺς δύο κάτω dixiſſet. *Polyporum* κοτυληδόνας quae dicuntur graece, latine *acetabula*, d reddidi cum Dalec. praeeunte Plinio, l. IX. c. 29 ſq. ſect. 46 & 48. Vernaculo ſermone commode *ſuçoirs* interpretantur viri docti, i. e. *ſugendi inſtrumenta*. *Ibid.* τοὺς δ' ὀφθ. ἐπάνω τῶν δύο ποδῶν. Intellige ἐπάνω τῶν δύο ἄνω ὄντων ποδῶν.

Ἔχει δὲ καὶ τὸν λεγόμενον θόλον οὐ μέλανα, ἀλλ' ὑπέρυθρον ἐν τῷ λεγομένῳ μήκωνι. Iſta de colore τοῦ θόλου in polypo, non leguntur in ſcriptis Philoſophi hodie exſtantibus. Imprudenti, puto, excidit doctiſſimo Camus in Notis ad Ariſtot. pag. 686. ut, locum hunc Athenaei citans, ὑπερέρυθρον ſcriberet, & *valde rubrum* intelligeret. Libri quidem omnes, cum ſcripti, tum editi, ὑπέρυθρον tenent; id eſt, *ſubruſum*, *rubeſcentem*. Μήκων, ſive *papaver*, in purpuris aliiſque id genus conchyliis quaenam pars dicatur, paucis expoſuimus ad lib. III. pag. 87. f. Hunc locum ſpectans Gesnerus, pag. 742 ſub finem, ait: »Μήκων, id eſt *pa*»*paver*, excrementum ſignificat, vel potius *tunicam* ſ. *ve*»*ſicam* qua id continetur, in polypo, ſepia, & teſtatis: »nam excrementum ipſum θόλος (id eſt, *atramentum*) di»citur.« — Quae ſequuntur verba, ὁ δὲ μήκων &c. eadem fere ex Aeliano retulit Scholiaſtes Ariſtoph. ad Av. vs. 160. ubi: Μήκων, inquit, ἔστι καὶ μέρος τι τῶν ἐντοσθίων τοῦ πολύποδος, τοῦ ἰχθύος, ὃ κεῖται ἐπάνω τῆς κοιλίας, οἱονεὶ κύστις, ἐν ἑαυτῇ ἔχουσα τὸν θόλον· ὥς φησιν Αἰλιανὸς ἐν τοῖς περὶ Ζώων. Ea verba hodie in Aeliani libris De Natura Animalium non exſtant: rem ipſam videtur ille compilator ex Athenaeo noſtro decerpſiſſe. Interpretis Ariſtophanei verba ſua fecit Suidas, ſub voce Μήκων.

σπλάγχνον δὲ οὐκ ἔχει ἀναλογοῦν. ἔχει, non ἔχειν, dedit mstus uterque. Rem, quae hic traditur, parum recte acceperat Aelianus, De Nat. Anim. XI. 37. ſcribens, *polypum*, aliaque molluſca, quae dicuntur, ſicut ſanguine, ſic *viſceribus prorſus carere*. Ad quae commode Gesnerus, De Aquat. pag. 742. ex hoc loco monuit: »Ariſtoteles, citante Athenaeo, non ſimpliciter *viſcera*, ſed »*quae ſanguineorum viſceribus reſpondeant*, polypo negat.«

Τροφῇ δὲ χρῆται ἔστιν ὅτε καὶ τοῖς τῶν κογχυλίων σαρκιδίοις &c. Non, *interdum*, (ἔστιν ὅτε) ſed *utplurimum* (μά-

λιστα) illo cibo uti polypum, ait Philosophus Hist. Anim. VIII. 2.

e 'Οχεύει δὲ συμπλεκόμενος &c. Vide Hist. Anim. lib. V. cap. 6. & confer Nostrum p. 317. d. e.

Τίκτει δὲ διὰ τοῦ λεγομένου φυσητῆρος. » Aristoteles » [Hist. Anim. V. 6 extr.] de sepiis & loliginibus, a qui- » bus parum differunt polypi: 'Εκτίκτει δὲ κατὰ τὸν φυ- » σητῆρα καλούμενον· καθ' ὃν ἔνιοι καὶ ὀχεύεσθαί φασιν αὐ- » τάς. In polypodibus vocat αὐλόν: [De Generat. Anim. » I. 14. & Hist. Anim. IV. 1.] & Plinius [IX. 29, 46.] *fi- » stulam.* Oppianus, de ovis quae parit polypus: στεγνοῖο » [immo στεινοῖο, Halieut. I. 550.] μόγις διανίσσεται αὐλοῦ.« καὶ τίκτει ᾠὰ βοτρυδόν. » Aristoteles ea de re: [Histor. » V. 12.] Τίκτει δὲ τὸ ᾠὸν καθάπερ βοστρύχιον, ὅμοιον τῷ » τῆς λεύκης καρπῷ. Iterum idem: [ib. V. 18.] Καὶ ἀποτί- » κτει μὲν ὁ πολύπους ἢ εἰς τὰς θαλάμας, ἢ εἰς κεράμιον, » ἤ τι ἄλλο κοῖλον, ὅμοιον βοστρυχίοις οἰνάνθης καὶ λεύκης » καρπῷ. An igitur βοστρυχηδὸν Athenaeus scripserat? Sed » βοτρυδὸν expressit Plinius: [IX. 51, 74.] *Pariunt vere ova » tortili vibrata pampino.* Oppianus: [Hal. I. 548 sqq.]

» — Οὐ γὰρ τῇσιν ἀποκριδόν, οἷα καὶ ἄλλοις,
» ᾠὰ διαθρώσκουσιν· ἀρηρότα δ' ἀλλήλοισι
» βοτρυδόν, στεινοῖο μόγις διανίσσεται αὐλοῦ. « CA-

SAUBONUS. — Parum differre videntur ista, καθάπερ βο- στρύχιον, quod de *polypis* usurpat Aristoteles loco citato, & οἷον βότρυς, quod mox ibidem de sepiarum ovis dicit. Confer Harduin. ad Plin. l. c.

AD CAP. CII.

ὅτι αὐτὸν κατεσθίει. Inde illud velut in proverbio dictum, Πολύποδος δίκην αὐτὸς ἑαυτὸν καταφαγών: quod & Hesychius & Suidas adnotavit. *Mox*, scripturam κωμῳδιο- ποιὸς constans sibi dedit ms. *A*.

Ad PHERECRATIS eclogam haec adnotavit CASAUBO- NUS: » 'Εν θρύσκοισι καὶ βρακάνοις καὶ στραβήλοις ζῆν. Ve- » tus menda obsidet prima verba. Assentior autem docto- » rum virorum emendationi, ἀνθρίσκοισι καὶ βρ. vel ἀνθρι- » σκίοισι: nam Hesychius ait, 'Ανθρίσκιον, λάχανον ἔχον » ἄνθος. Sequentem dictionem fuisse a nonnullis sollicitatam » demiror: nam *olera silvestria* sic vocabant. Hesychius, » Βράκανα, τὰ ἄγρια λάχανα. « — 'Ενθρύσκοισι erat in ed.

Ven. Inde divisis vocibus Ἐν θρύσκοις ed. Bas. & Cas. Deest tota ecloga ms. *Ep.* Sed ms. *A.* ἐνθρύσκοισι dedit, quod probum erat; modo ν literam in fine adiiceres, metri caussa. Ipsum vocabulum habes apud Hesychium: Ἔνθρυσκον, λάχανον, καρίῳ ὅμοιον &c. ubi cur de veritate scripturae dubitarent viri docti nulla caussa erat: quae si qua fuisset, ipse hic Athenaei locus dubitationem omnem eximere debet. Sunt autem versiculi anapaestici, ut praeclare Grotius vidit, qui tamen duos priores (ut de mutatione taceam verbis illata) paulo aliter digessit atque a nobis factum. Sic enim ille, Excerptor. p. 521.

Ἀνθρίσκοισιν καὶ βρακάνοις

καὶ στροβίλοις ζῆν· ὁπόταν δ' ἤδη &c.

At non placet, penultimam in *βρακάνοις produci*, quam *brevem* usurpari consentaneum erat; nec secundus versiculus ante *στραβήλοις*, quae est veterum membranarum scriptura, patitur *καὶ* particulam. Nempe turbaverat summum virum mendosa scriptura *στροβύλοις*, quae veteres editiones Ven. & Bas. occupaverat; quam in *στροβίλοις* mutandam cum Scaligero Grotius censuit; ante quos iam Dalecampius in versione *strobilis* posuerat, adiectâ ad oram hac notâ: » *Strobilus* Hesychio, cardui species: mihi vero potius, cardui caput. « Post hos Casaubonus *στραβήλοις* edens, docere debuerat lectores id quod res est, sed quod tacuit doctus editor animadversorque, esse hanc scripturam e mstis libris ductam. Firmat quidem eamdem codex ms. *A.* e quo nullum dissensum ab editione Casauboni adnotatum video, itemque duo etiam reliqui Parisienses codices, quod ex Villebrunii cum Casaubono consensu colligo. Est autem *στράβηλος*, *concha* de genere *buccinorum*; de qua vide lib. III. pag. 85. c. & pag. 86. c. d. Iam vero contra secundum versiculum sic constitutum,

στραβήλοις ζῆν· — ⏑

dubitationem moveri posse video, quod *brevem* primam syllabam habeat vox *στραβήλοις*. Sic quidem manifeste Sophocles usurpavit, in versu illo,

ἁλιᾶς στραβήλου τῆσδε &c.

citato a Nostro, III. 86. d. Nec pro producenda eadem syllaba ad corruptum Epicharmi versum provocare licet, qui III. 85. c. adpositus est. Quare vel statuendum erit, potuisse ancipitem vocalem in illo vocabulo perinde & produci & corripi; aut doctorum virorum emendatio, στρο-

βίλοις, postliminio revocanda. Quae posterior si necessaria judicata fuerit ratio, non tamen equidem primum versum in βράκανα finiam, sed βρακάνοισιν scribendum censeam. βράκανα, in Scholiis ad Luciani Lexiphanem c. 2. exponuntur, ἄγρια λάχανα καὶ δύσπλυτα. στρόβιλοι vero, si ea vox restituenda Nostro censeatur, potuerint pariter atque στράβηλοι, conchas vel cochleas quaedam intelligi. Suidas: Στρόβιλοι· οἱ κοχλίαι, καὶ οἱ θαλάσσιοι κώνοι.

Vers. 3. ὥσπερ τοὺς πουλύποδας νύκτωρ. Pro ὡσπερεὶ, quod erat editum, ὥσπερ scribitur in ms. *A*. Equidem, cum GROTIO, metri caussâ ὥσπερ corrigendum putavi; & πουλύποδας, ut solent Attici poëtae, pro vulgato πολύποδας. Etiamque in constituendo *quarto versu* ejusdem GROTII secutus sum judicium. Sane, ita poëtam scripsisse,

f αὑτῶν δακτύλους περιτρώγειν:

perquam est probabile; quamvis non eam inficias, Athenaeum neglecto metro sic, ut ex msstis edidit Casaubonus, περιτρώγειν αὐτῶν (vel αὑτῶν) τοὺς δακτύλους, scribere potuisse. In ed. Ven. & Bas. prorsus mendose ἐν τῶν τοὺς δακτ. legebatur. Poëtae versiculos latine sic reddidit GROTIUS:

> *Duris cinaris, aleriaque stri*
> *vivere succo; cumque esuries*
> *saevior urget, polyporum instar*
> *digitos sibi rodere noctu.*

In DIPHILI trochaicorum *priore*, pro edito olim Πολύπους, recte Πουλύπους dedere ambo codices mssti. In *posteriore*, φίλτατε dedit ms. *A*. Integrum fortasse olim hemistichium fuerit,

ἔστιν ἡμῖν, φίλτατε. (vel, φιλτάτη.)

Sed, quos pro *trochaicis* dedi versiculis, videndum ne sint puri puti *iambici*, ita digerendi scribendique, ut VILLEBRUNIUS sive suo Marte docuit, sive ab ADAMO ipse edoctus. Scilicet:

> — Πουλύπους,
> ἔχων ἁπάσας ὁλομελεῖς τὰς πλεκτάνας,
> οὐ περιβεβρωκὼς αὑτὸν, ἐστὶ, φίλτατε.

Nullâ aliâ mutatione, nisi ut pro ἑαυτὸν, αὑτὸν scribatur, aut αὐτὸν, quod pro eo usurpare amant Attici.

Ταῦτη δ' ἐστὶ δεῖλας. ὑπὸ γὰρ τῶν γόγγρων ὡς, ν Phil.

» losophi haec sententia est; quam non omnes naturae in- f
» terpretes amplectuntur. Historiar. lib. VIII. cap. 2. « CASAUBONUS. — Confer Plin. IX. 29, 46. aliosque, quos citat Camus, ad Aristot. pag. 683. & Beckmann, ad Antigonum Caryst. pag. 44.

φεύγων διὰ τὸν φόβον μεταβάλλει τὰς χρόας. » Ait, διὰ » φόβον, *metu*, ex sententia Theophrasti; cui placet, *polytopum colorem mutare* φόβῳ καὶ φυλακῆς χάριν. [vide pag. » seq. f.] Est tamen certum, etiam extra metum mutari » ab eo colorem; ut cum piscibus insidiatur, quibus vesci » solet. Aristoteles hanc vel praecipuam mutationis caus» sam facit: [Hist. Anim. IX. 37.] Καὶ θηρεύει τοὺς ἰχθῦς, » τὸ χρῶμα μεταβάλλων, καὶ ποιῶν ὅμοιον οἷς ἂν πλησιά» σῃ λίθοις. τὸ δ' αὐτὸ τοῦτο ποιεῖ καὶ φοβηθείς. Aelianus » Variorum libro primo. [cap. 1.] Plinius: [l. c.] *colo» rem mutat ad similitudinem loci, & maxime in metu.* Plutar» chus de caussa & modo huius mutationis disputat in li» bello Αἰτίαι φυσικαί: [T. II. Opp. pag. 916. ed. Francof.] » longe abiens a sententia Aristotelis, ac Theophrasti quo» que in libro DE iis Animalibus quae Colorem mutant. « CASAUBONUS. — Theophrasti libellum, quem dicit vir doctus, nominatim citat Deipnosophista, pag. 317 f. ubi vide.

THEOGNIDIS distichon legitur vs. 215 sq. in ed. BRUN- a
CKII, ubi ex vulgata apud Athenaeum scripturâ, τῇ προσομιλήσῃ adoptavit doctissimus Editor: qui tamen verbi modus particulam ἂν ante se requirebat, quae nusquam comparet. In superioribus Theognidis editionibus πρὸς ὁμιλήσει legebatur, itemque apud Plutarch. l. c. eamdemque scripturam apud Nostrum dedit ms. *Ep.* quam recipiendam putavi. Video quidem apud eumdem Plutarchum, idem distichon citantem, DE Amicit. Multitud. pag. 96. f. & de Solertia Animal. pag. 978. e. τῇ περ ὁμιλήσῃ edi, verbo simplici quidem, sed eo (ut vulgo apud Nostrum) in subiunctivo posito. Caeterum consule quae & de hoc disticho & de proxime sequentibus versibus erudite disputavit NICLAS, ad Antig. Caryst. cap. 29.

In posteriori duorum versuum, quos a *Clearcho* (incer- b
tum quonam ex poëta) citatos ait Noster, cum sic edidisset CASAUBONUS,

τοῖσιν ἐφαρμόζων, ὧν ἂν καὶ δῆμον ἵκηαι:

monuit dein idem in Animadversionibus: » Melior Eusta-

b »thii lectio, & Epitomae, ἐφαρμόζουσα — Nempe sic recte & noster ms. *Ep.* & ex Epitoma Eustathius, ad Od. ε. pag. 232. ubi plurima ad polypum spectantia ex Athenaeo adposuit. Istam scripturam ex Eustathio iam commendaverat diligentissimus perspicacissimusque Gesnerus p. 745. Caeterum in posteriori hemistichio eiusdem versus, quum ἂν particulam libri veteres ignorent, ex scriptura cod. *Ep.* (quam & Eustathius tenet) collata cum scriptura codicis *A.* omnino probabile fit, sic scripsisse poëtam, ὧν κεν κατὰ δῆμον ἵκηαι: nempe κατὰ & ἵκηαι, pro καθίκηαι. Particulae καὶ quidem non erat hic locus: κε vero, pro ἂν, recte positum. Esse autem versus istos (cuiuscunque sint) ex Pindaro expressos, monuit SCHNEIDERUS ad Fragm. Pind. pag. 16. Conf. NICLAS l. c. Quod *Clearcho* auctori versus istos, contra quam Athenaeus docet, tribuit Eustathius; id ex Epitoma ductum, in qua nude sic: Καὶ Κλέαρχος· Πουλύποδός μοι &c.

AD CAP. CIII.

Ὁ δὲ πολύπους ἐστὶ συντηκτικός. »Et sententia & dictio Aristotelis. συντηκτικὸς hic, *qui habet patibilem qualitatem* τοῦ συντήκεσθαι. Proprie συντηκτικὸς, *qui liquefacit*, non *qui liquefit*. Sic in Medicorum libris, *febris* συντηκτικὴ, *quae carnem consumit*. Sed similium usurpationum exempla alibi attulimus. Hanc autem polyporum σύντηξιν Plinius [IX. 30, 48.] appellat *tabem*. Omnis enim τηκεδὼν Latinis est *tabes*; non solum φθίσις & μαρασμός. Aristoteles ita describit: [IX. 37.] Τὸ πλεῖστον γένος τῶν πολυπόδων οὐ διετίζει. καὶ γὰρ φύσει συντηκτικόν ἐστι. σημεῖον δ' ἐστί· πιλούμενος γὰρ ἀφίησιν ἀεί τι, καὶ τέλος ἀφανίζεται. *Plerique polypi integrum biennium non durant. Naturâ enim suâ in liquorem solubilis est. Cuius rei est signum: quod pressus, aliquid semper ex se emittit: tandemque sic perit totus.*« CASAUBONUS.

Ἐωράθησαν δέ ποτε καὶ ἐπὶ τὸ ξηρὸν ἐξιόντες &c. Verba ista repetens CASAUBONUS in Animadversionibus, Ἐφωράθησαν scripsit; consulto-ne, nescio, an imprudens. Aptum quidem illud verbum erat huic loco, sed non necessarium: & in vulgato Ἐωράθησαν hic nil variant libri, qui paulo inferius iidem omnes in ἐφωράθησαν consentiunt. Monuit autem ad hunc locum doctus Animadversor haec:

» Et hoc ex Aristotele, Historiar. lib. IX. cap. 37. Sed al» ludit fortasse ad historiam aliquam ei similem, quae re» fertur Plinio, lib. IX. cap. 30. & illi quam Aelianus com» memorat [De Nat. Anim.] lib. XIII. cap. 6. «

χαίρουσι δὲ τῶν φυτῶν καὶ ταῖς ἐλαίαις. » Aelianus li» bro primo, cap. 38. « Casaub. — Immo Aelian. Nat. Anim. I. 37. Adde IX. 45.

Cum editum esset, ἐάν τις κλάδον - - καθίει, monuit Casaubonus: » Scribe καθιείη, vel καθιῇ. « — Percommode vero καθῇ dedit uterque noster codex mstus. Mox deinde, pro πολύποδες, quod in edd. & in ms. *Ep.* legebatur, πουλύποδες dedit vetus ms. *A.* quod non negligendum putavi.

AD CAP. CIV.

Λέγεται δὲ, αὐτῶν τὸν ἄῤῥενα ἕλκειν αἰδοιῶδές τι ἐν μιᾷ τῶν πλεκτανῶν. » Non ausus est vocare *genita» le*, sed *genitali simile*. Neque Philosophus simpliciter vo» cat αἰδοῖον, sed *ita nominari* ait a nautis. [Vide Hist. » Anim. V. 6. & 12.] In omnibus libris ἕλκειν, non » ἔχειν, summo consensu. Plinius hanc πλεκτάνην, ha» bentem duas κοτυληδόνας, videtur appellare *caudam bi» sulcam & acutam*, libro IX. cap. 29. « Casaubonus. — Vide apud Plinium quae Harduinus adnotavit: nempe expressit ista latina Plinius ex ipsius Aristotelis verbis quae leguntur in Hist. Anim. lib. IV. cap. 1. sect. 2. Apud Nostrum, in ἕλκειν cum ed. Ven. & eis msstis, quorum lectiones Casaubonus habuit, consentiunt nostri duo codices: quod quoniam ferri potuit, revocandum restituendumque Athenaeo putavi; quamvis multo commodius sit ἔχειν, quod ex Arist. V. 6. receperat editor Basileensis, tenueratque Casaubonus. Potuit suo in Aristotelis exemplo ἕλκειν reperisse Athenaeus; potuit etiam suo arbitratu (ut passim multa alia nonnihil mutavit) ἕλκειν pro ἔχειν scribere. Nam ad librariorum quidem errorem non videtur illa scriptura referenda: quamvis enim saepe alibi ab illo hominum genere verbum ἕλκειν in ἔχειν temere mutatum reperias, vix tamen vice versa ἕλκειν pro ἔχειν a librariis invectum repereris. Quod autem iam saepius in his Animadversionibus monui, apud Athenaeum non hoc solum, nec potissimum, spectari debere, quid *ipse* scri-

d pserit; sed istud potius, quod scriptum fuisse probabile sit *ab eis quos ille citat auctoribus*: id, primum quidem, de Poëtarum maxime testimoniis intelligi volo; ac de eorum praesertim quorum scripta integra ad nos non pervenerunt. Nam ubi subinde suo arbitratu ille nonnihil in verbis veteris poëtae mutavit, noluerat profecto persuadere lectori, eisdem prorsus verbis usum poëtam esse. Contra, ubi veterum auctorum scripta, e quibus testimonia adducit Deipnosophista, integra ac satis emendata (eis quidem in locis, ad quae ille provocat) supersunt: ibi, si quid in verbis mutavit noster Compilator, tanto magis ex usu fuerit scripturam illius adcurate tenere, &, quam sibi licentiam in citandis veterum auctorum testimoniis ille sumserit, diligenter adnotare; quo ex collatis inter se huiusmodi locis probabile iudicium ferri de aliis locis possit, ubi ex deperditis veterum auctorum scriptis testimonia citantur. Accedit hoc loco, quod verba ea, de quibus agitur, non ex quinto Historiarum libro, sed ex opere deperdito (in quo fortasse eisdem ipsis usus erat Aristoteles) transscripsisse videatur Deipnosophista: nam quae dehinc sequuntur, illa demum *ex eo libro*, quem *quintum Historiarum* hodie numeramus, *citari ab illo* videmus. Porro, τῶν πλεκτάνων penacute vulgo hîc scribebatur, quemadmodum in vetustioribus Aristotelis editionibus: recte vero τῶν πλεκτανῶν dedit ms. *Ep.*

μέχρι εἰς μέσην τὴν πλεκτάνην ἅπαν προσπεφυκός. Sic apud Athenaeum libri omnes, fere ut vulgo apud Aristot. V. 6. nisi quod ibi paulo amplius, προσπεφυκὸς ἅπαν εἰς τὸν μυκτῆρα τῆς θηλείας: sed longe melius, partim ex probatioribus codicibus, partim ex felicissima coniectura eumdem locum curavit doctissimus Camus, qui omnino hîc consulendus.

Ἐν δὲ πέμπτῳ Μορίων. Sic libri omnes, excepta ed. Bas. in qua suo arbitratu editor ἐν δὲ πέμπτῳ Ζώων posuit. Adnotavit Casaubonus: »Historiarum libro quinto, c. 12. »Sed more suo Athenaeus multa in unum congerit ex di»versis philosophi locis.« — Nempe alia, quae sequuntur, ex capite XVIII. eiusdem quinti libri decerpta sunt. In ver-
e bis hîc citatis, καὶ τῷ τὸ καλουμ. ὑπὸ τῶν ἁλ. αἰδ. ἔχειν, tenendum existimavi articulum τῷ ab editoribus adiectum, qui ob sequens verbum ἔχειν necessarius videbatur. Abest quidem ille articulus in vulgatis Aristotelis libris; sed

& repetitum deinde verbum ἔχειν iidem libri ignorant. e

διὸ καὶ χείριστοί εἰσι κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον. χείριστοι, *deterrimi* reddidi, cum Gaza (apud Arist. Hist. Anim. V. 12.) & Dalecampio. Paulo rectius fortasse fuerit, *pessime se habent, maxime debiles & infirmi sunt.* Conf. quae de vocab. φαῦλος monuimus ad pag. 308. b. Commode apud Aristotelem CAMUS vertit, *il maigrit alors.* Caussam autem adiicit Philosophus, οὐ γὰρ νέμονται: *nam cibum non capiunt.*

Mox, quod ὁ μὲν πουλύπους scribitur in ms. *A.* id satis habui in scholio sub contextu adnotare: quia constanter aliàs in verbis ex Aristotele citatis scripturam πολύπους tenent libri nostri, quemadmodum & libri Aristotelici. At videndum tamen, ne altera ista forma etiam in Aristotelicis libris olim obtinuerit, ac nonnisi a sequioribus librariis cum hac, quae nunc vulgo obtinet, fuerit permutata. Apud Athenaeum quidem mox rursus ὁ δὲ θῆλυς πουλύπους habet idem ms. *A.* *Paulo post*, τοιοῦτο dedere ambo mssti.

μεθ' ἡμέρας πεντήκοντα ἐκ τῶν ᾠῶν πολυπόδια ἐξέρπει. Nimius omnino videtur numerus *quinquaginta dierum*; suspicorque, πεντεκαίδεκα, id est, *quindecim* scriptum oportuisse, quemadmodum de sepia ex eodem Aristotele (lib. V. cap. 12.) refertur infra pag. 323. f. At de *polypo* habent tamen πεντήκοντα Aristotelici etiam libri, Histor. V. 18. absque scripturae varietate.

ὁ δὲ θῆλυς πολύπους &c. Haec, usque πλεκτάνην ἐπέχων, desunt ms. *Ep.* In ms. *A.* πουλύπους hic rursus scribi, non πολύπους, paulo ante monui. In eodem ms. *A.* (quemadmodum & in ed. Ven.) desunt quinque voces ad sententiam necessariae, τοῖς ᾠοῖς ὁτὲ δ' ἐπὶ, quas ex Aristot. V. 18. supplevit editor Basileensis.

Θεόφραστος δὲ, ἐν τῷ Περὶ τῶν Μεταβαλλόντων τὰς Χρόας, f τὸν πολύποδα, φησὶ, τοῖς πετρώδεσι μάλιστα μόνοις συνεξομοιοῦσθαι, τοῦτο ποιοῦντα φόβῳ. Cum τοῦτο ποιοῦνται esset editum, (a qua scriptura nullus e ms. *A.* dissensus adnotatus est) puncto ante ista verba posito distinguebatur oratio, quo dissimularetur aliquatenus menda. Haud dubie autem verum erat ποιοῦντα, quod dedit ms. *Ep.* ad πόλυπον relatum. μάλιστα μόνοις, consentiente utroque nostro msto tenuerant editiones veteres; sed in his quidem ante μάλιστα *asteriscus* erat positus, qua-

f si ibi aut deesset aliquid aut mendosa esset scriptura. Dalecampius ea verba ita convertit: *Polypum iis locis fieri similem quibus se admoverit*; monens in ora » Ex litera Theo» phrasti a se correctum esse locum. « — Post hunc CASAUBONUS, suâ de coniecturâ *μάλιστα τόποις* edens, haec adnotavit: » Pro *τόποις*, scriptum in editionibus prio» ribus *μόνοις*: & ita quoque in vetustissimis codicibus. » Sed ad fulciendam sententiam restituimus vocem *τόποις*, » quae & apud Theophrastum. Dalecampius, qui vocem » *πετρώδεσι* sustulit, haud dubie gravem admisit errorem. » Verius est enim, deesse aliquid, quam superesse. Quare » etiam in quibusdam libris lacunae nota est apposita. Ne » longum faciam, legendum censeo, *τοῖς πετρώδεσι μά» λιστα ἢ μόνοις τόποις συνεξομ.* verissimâ sententiâ. Poly» pi enim, ut quibusdam visum est, non *saxosis tantum lo» cis* assimilantur, quod vulgata lectio ait; sed & aliis cum » locis tum rebus: idque *THEOPHRASTUM* eo in libro, » quem Athenaeus laudat, scripsisse, scimus ex iis quae » hodie supersunt. Nam in his Excerptis [in Theophr. Ope» ribus, pag. 470. ed. Heinsii] scriptum sic est: *Ὅτι τὰς » χρόας μεταβαλλόμενοι καὶ ἐξομοιούμενοι φυτοῖς καὶ τόποις » καὶ λίθοις οἷς ἂν πλησιάσωσι, πολύπους ἐστὶ καὶ χαμαι» λέων καὶ τάρανδος.* Quia tamen saxis potius, quam ulli » rei alii, similes fieri polypos curiosi harum rerum obser» varunt, ideo ait Theophrastus, *colorem eum mutare ad si» militudinem saxorum potissimum, aut etiam solorum.* Hanc es» se Athenaei mentem probant scripta exemplaria, in qui» bus omnibus *τὸ μόνοις* invenias. Accedit eo, quod » plerique auctores *polypum similem fieri* scribunt, non cui» vis rei, sed *πέτραις*. Plutarchus: [Quaest. Nat. T. II. » Opp. pag. 916. b.] *Μεταβάλλει οὕτως, ὥστε τὴν χροιὰν » αἷς ἂν πλησιάζῃ πέτραις ὁμοιοῦν.* Oppianus: [Halieut. » II. 233 sq.]

» — *οἱ πέτρῃσιν ὁμοῖοι ἰνδάλλονται,*
» *τῇσι κε ποτιπτύξωσιν.*

» Aelianus: [Var. Hist. I. 1.] *Πολύποδες ὑπὸ ταῖς πέτραις » κάθηνται, καὶ ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἐκείνων μεταμορφοῦσι χροιάν.* » Et ante hos omnes dixerat Philosophus: [Hist. Anim. » IX. 37.] *polypum similem se reddere οἷς ἂν πλησιάζῃ λίθοις.* » Et Theognis, [loco supra citato:]

» — *ὃς, ποτὶ πέτρῃ*
» *τῇ προσομιλήσῃ, τοῖος ἰδεῖν ἐφάνη.* «

Sic ille. — Quibus ex omnibus, verum si quaeris, efficitur, nihil mutatu opus fuisse. Nec enim voce τόποις opus erat; nam τὰ πετρώδη nil aliud sunt nisi οἱ πετρώδεις τόποι: & vocabulum μόνοις consulto adposuisse Theophrastus videtur, quo aliam esse polypi rationem significaret, atque chamaeleontis, qui & plantis & aliis rebus in proximo positis assimilare posse colorem suum vulgo putatur. Nec obstant verba, quae ex Photii excerptis e Theophrasti libello citavit Casaubonus: quibus de Excerptis consuli potest Fabricii Bibl. Graec. T. II. pag. 239. num. XII. Caeterum apud Athenaeum h. l. τόποις pro μόνοις scribendum iam ante Casaubonum H. STEPHANUS censuerat, in Notis ad praedictum Theophrasti Fragmentum; item Gesnerus DE Aquatil. pag. 745.

οὐ δέχεσθαι τοὺς πολύποδας τὴν θάλατταν. Mire Dalecampius vertit: *Idem, libro DE iis quae in Sicco versantur, scriptum reliquit, e mari Polypos egredi.* Inde CASAUBONUS: » Parum se versatum (inquit) in philosophia Aristotelis & » Theophrasti prodit interpres, qui istà accepit tam absur» de. Athenaeus enim & Theophrastus hoc voluerunt: *po» lypos respirationis gratia*, sive ad temperandum calorem in» ternum omnibus viventibus ἔμφυτον, *aquam maris non ad» mittere.* Hoc diserte negat Theophrastus eo libro quem » laudat auctor: qui liber etsi non exstat hodie integer, » superest tamen integra adhuc illius sententia haec. « [In Fragm. libelli DE Piscibus, in Theophrasti Opp. pag. 468. ed. Heinsii.] » Eam paullo pluribus lubet describere; est » enim locus eximius. Ἐκεῖνο, ait, θαυμαστὸν, εἴ τι δύνα» ται τοῖς αὐτοῖς μορίοις ὡς ὀργανικοῖς ὁτὲ μὲν ἐπισπᾶσθαι » τὸν ἀέρα, καὶ ἕλκειν, ὁτὲ δὲ τὸ ὑγρὸν δέχεσθαι. τάχα δὲ » τούτου μᾶλλον, εἰ ὁτὲ μὲν ὁ ἀὴρ σύμμετρος πρὸς τὴν κατά» ψυξιν (ἢ ὅ τι δήποτε ἐστὶν ἐκ τῆς ἀναπνοῆς γινόμενον) ὁτὲ » δὲ τὸ ὑγρόν. οὐ γὰρ ἅμα γε ἄμφω. τὸ δὲ τῶν πολυπόδων » ἧττον θαυμαστόν· οὐ γὰρ δέχονται τὴν θάλατταν. Hoc » est; *Illud mirum, an possit ullum animal partibus iisdem in» strumentalibus modo aërem trahere, modo aquam recipere. Ma» gis tamen fortasse mirabile, si modo quidem aër sit aptus & » congruens ad refrigerationem, (aut quicquid est id quod respi» ratio confert) modo vero aqua: ambo namque simul admitti ne» queunt. De polypis minus mirum: quia illi maris aquam non » recipiunt.* Sunt & alii multi loci in scriptis duorum illo» rum philosophorum, ubi δέχεσθαι τὸ ὑγρὸν, & δέχεσθαι

f » τὴν θάλατταν, ita accipiuntur. Unum tantum afferam; » ex libello Aristotelis DE Respiratione; ex quo, ut ex aliis » sexcentis, constare studiosis philosophiae poterit, non » ovum ovo esse similius, quam duorum horum, magistri » inquam, & discipuli, scripta. Ait igitur Aristoteles: Καὶ » τῶν ἐν τῷ ὑγρῷ δὲ ζώντων, ὅσα ἄναιμα πλείω χρόνον ζῇ » ἐν τῷ ἀέρι τῶν ἐναίμων καὶ δεχομένων τὴν θάλατταν, » οἷον τῶν ἰχθύων. διὰ γὰρ τὸ ὀλίγον ἔχειν τὸ θερμὸν, ὃ » ἀὴρ ἱκανός ἐστι πολὺν χρόνον καταψύχειν· οἷον τοῖς τε » μαλακοστράκοις καὶ τοῖς πολύποσιν.« — *Recipere* quidem *etiam polypos* interdum *aquam*, legas apud Aristotelem, Histor. IV. 1. sect. 2. at non sponte eam haurit, sed accipit intrantem simul cum cibo deglutito; eamque protinus respuit per eumdem canalem, per quem etiam atramentum suum emittit.

Ἐν δὲ τῷ Περὶ τῶν κατὰ Τόπους Διαφορῶν &c. » Id ipsum » legitur hodie in Excerptis ex Theophrasti libro, cuius » modo facta mentio.« CASAUBONUS. — Vide Opp. Theophrasti, pag. 468 sub fin. In Ponto Euxino nulla omnino reperiri animalia ex molluscorum genere, scripsit Aristoteles Histor. VIII. 28.

AD CAP. CV.

In *Nautili* descriptione, recte ἐμφερὴς δὲ κατὰ τὰς πλεκτάνας dedere ambo codd. mssti.

ἀναδύνει δὲ ἐκ τοῦ βυθοῦ ἐφ' ἑαυτὸν ἔχων τὸ ὄστρακον. Quod pro ἀναδύνει, in Epit. ἀναφέρει scribitur, id speciem habet; & maiorem haberet, si esset ἀναφέρεται in passivo. Similiter quidem Aristoteles, de eodem lepidissimo animalculo loquens, Hist. IX. 47 sub fin. ait, τὴν ἀναφορὰν ποιησάμενος κάτωθεν ἐκ τοῦ βυθοῦ: & conti-
a nuo deinde, ἀναφέρεται δὲ &c. Ad ea quae sequuntur, adnotavit CASAUBONUS: » ἐφ' ἑαυτὸν ἔχων τὸ ὄστρακον: id » est, *pronus*, vel *testam suam habens pronam*. Oppianus: » [Halieut. I. 341.]

» — ἀνὰ δ' ἔρχεται ἄκρον ἐς ὕδωρ
» πρηνὴς, ὄφρα κε μή μιν ἐνιπλήσειε θάλασσα.

» Plinius tamen, [IX. 29, 47.] *Supinus*, ait, *in summa aequorum pervenit*. Qua ratione satis belle accipi possit, non » video: neque capio doctissimorum super ea re sententiam.« — Mihi vero ista Casauboni interpretatione, *pro-*

nus, vel, *testam suam habens pronam*, quamquam per se non a absurdâ, prope obscurari magis, quam declarari id, quod vult auctor, videbatur. *Super se*, ait Athenaeus, id est, *in dorso*, de quo modo dixerat, *testam suam ferens*: igitur ita, ut, quum naviculae speciem referat illa testa, carina naviculae superne spectet. Quod ipsum Aristoteles l. c. his verbis expresserat, *κατεστραμμένῳ τῷ ὀστράκῳ*, (*inversa testa*) *ἵνα ῥᾷόν γε ἀνέλθῃ, καὶ κενῷ ναυτίλληται.* Quod Plinius scripsit, *supinum* nautilum *in summa aequora pervenire*, haud satis adcurate id pronuntiatum est. Statuisse enim ille videtur, eum esse naturalem maxime animalculi illius habitum, ut testa inferne sit, animalculum superne: quod contra est; semper enim in cochlearum omnium naturali situ atque habitu orificium testae infra est, ut animalculum testam suam veluti in tergo portet: quod & sua quemque observatio docere potest, & in ipsa hac quaestione de velificatione Nautili (qui *Argonauta Argo* Linnaeo vocatur) opportune adnotavit BECKMANN ad Antigonum Caryst. cap. 56. ubi etiam illud simul monuit, modum sese mergendi & emergendi, quem in Nautilo veteres tantopere mirati sunt, non ei esse proprium, sed communem cochleis, si non omnibus, at pluribus saltem, etsi paucae natare soleant. Caeteris veteribus scriptoribus, nautili velificationem celebrantibus, accensendus Aelianus, DE Nat. An. IX. 34. — Quod, paulo post, *λεπτῶν ὑμένα* legitur in ed. Cas. 2. & 3. id operarum incuriâ factum: recte *λεπτὸν* superiores editiones.

δείσας συστέλλει τοὺς πόδας. » Quid huc facit *δύ-* » *σας*? Dalecampius eam dictionem recte omisit: rectius » fecisset si mutasset in *δείσας*, *metuens*: quod nos facile » vidimus, vel ab Aristotele moniti, qui ait, *ἂν δὲ φοβη-* » *θῇ*. Plinius vertit, *& si quid pavoris interveniat.* Oppia- » nus: *ἀλλ᾽ ὅτε ταρβήσῃ σχεδόθεν κακόν.* Membranae ta- » men *δήσας*: at Hoeschеliana Excerpta, *δείσας.* « CASAUBONUS. — Sic & noster ms. *Ep.* *δείσας*: quod nos in vitiosae scripturae locum, quam intactam in contextu reliquerat Casaubonus, substituimus.

πληρώσας αὐτὸν τῆς θαλάσσης. Sic msti cum ed. Ven. Ac potuit suo iudicio ita scribere Athenaeus: quamquam id minus commodum erat, quam *πληρώσας τὸ ὄστρακον*, quod ex Aristot. adscivit editor Bas. tenuitque Casaub.

Πολύπους, φησί, τις, ὁ μὲν τρεψίχρως· ὁ δὲ, ναυτίλος. b

b Scripturam τριψίχρως, quam cum ed. Ven. & Bas. uterque noster codex mstus agnoscit, ex hoc Athenaei loco, citra dubitationis significationem, in Thesaurum suum retulit H. STEPHANUS, T. III. pag. 1327. f. vertitque *qui attritu colorem inducit seu affrictu*. Nempe ad *coloris mutationem polypi* referri id vocabulum satis adparebat: alioquin consentaneum erat, ut τριψίχρως dici intelligeretur, *qui cutem fricat*. At vera haud dubie erat emendatio, quam in animo habuerat DALECAMPIUS, cum graeca Athenaei latine sic redderet: *Aristoteles polypum dividit in Nautilum & Trepsichrota*: adiectâ notâ: » *Colore mutabilem.* « Quem secutus Casaubonus, ipsum graecum τρεψίχρως tacite in contextum recepit: quod tenere non dubitavi. Valet enim ὁ τρεψίχρως, uno vocabulo, id ipsum quod duobus, ὁ τὸ χρῶμα μεταβάλλων, expressit Aristoteles Hist. Anim. IX. 37. & μεταλλακτὴρ χροὸς Ion tragicus, apud Nostrum hac. pag. lit. e. Caeterum aliud egisse videtur doctissimus CAMUS, cum τὸν τρεψίχρωτα hoc loco tamquam alteram *nautili speciem* proponi ait, in Notis ad Aristot. pag. 542. Mihi quidem plane videbatur, Aristotelem eo loco, quem ob oculos habuerat Athenaeus, hoc statuisse, *nautilum* esse *speciem polypi*: i. e. animalculum, quod lepidam istam naviculam habitat, sua natura & conformatione esse eiusdem generis cum polypo illo, qui vulgo hoc nomine adpellatur, & cui caeteroquin hoc proprium est, ut colorem mutet. Nomine igitur *polypi* pro generali sumto, duas polypi species statuit; alteram, *polypi colorem mutantis*; alteram, *nautili*.

AD CAP. CVI.

Εἰς τὸν ναυτίλον τοῦτον φέρεταί τι Καλλιμάχου τοῦ Κυρηναίου ἐπίγραμμα. Pro Ἐπὶ, quod erat editum, Εἰς dedit codex mstus uterque. Verbum φέρεται, *circumfertur* interpretatus est Dalecamp. non male. Sed φέρεσθαι εἴς τι, vel ἐπί τι, etiam *tendere, aliquo, spectare aliquid*, denotat. *CALLIMACHI* istud *Epigramma*, ex hoc Athenaei loco, cum in Anthologiae Planudeae Adpendicem relatum est ab H. Stephano, pag. 514. tum inter Callimachi Epigrammata a poëtae illius editoribus; ubi multorum doctorum hominum ingenia exercuit, quorum observationes collectas habes in Ernestina Callimachi editione, pag. 278 sqq.

Octo priores versus emendationibus quibusdam & adnotationibus illustravit etiam LENNEP, ad Coluthum pag. 20 sqq. Integrum pertractavit IACOBS, in Animadv. ad Anthol. Vol. I. Part. II. pag. 282 sq. quum a BRUNCKIO in Analectis T. I. pag. 468. inter Callimachi Epigrammata, num. 31. esset repetitum. Ante horum plerosque ad idem illustrandum Epigramma nonnihil iam contulerat GESNERUS, de Aquatil. p. 624.

Vers. 1. Κόγχος ἐγὼ, Ζεφυρῖτι, παλαίτερος. » Mos olim » fuit, ut virgines, cum excessissent puellares annos, iam» que essent nubiles, oblectamenta pueritiae suae Veneri » consecrarent. Persius: [Sat. II. vs. 70.]

» *Nempe hoc, quod Veneri donatae a virgine puppae.*

» Inter puellarum ludicra & puppae erant & conchae Ve» nereae, & ocellata, [vide Casaub. ad Sueton. Aug. » 83.] sive καλολάϊγγες, & id genus alia; ut *concha nau» tili*, quae specie pulcherrima est, acatii modo carinata, » & candore ac levitate mirabili. Huiusmodi *concham* ha» buit *Selena, Cliniae filia, Smyrnae* quidem *nata*, sed in » Aegyptum postea, ut videtur, translata; ubi & habitavit, » & fortasse nupsit. Nam occasione fere nuptiarum talia » donaria a virginibus Veneri suspendebantur, ut ex Var» rone docet Cornutus in Persium. Selena igitur cariffi» mam sibi concham Veneri Zephyritidi, sub cuius nomine » colebatur *Arsinoë*, [soror eademque uxor Ptolemaei Phil» adelphi] dicat consecratque: futuram deinceps περί» σκεπτον παίγνιον Ἀρσινόης. Similis argumenti in Grae» corum Epigrammatum κύκλῳ extat epigramma Leonidae, » [Analector. Brunckii T. I. p. 228. num. 33.] quo ado» lescens Philocles, nucibus relictis, uti ille ait, κουροσύ» νης παίγνι' ἀνεκρέμασεν, & Mercurio consecravit. Est » ibidem & aliud, [Analect. T. II. pag. 258. num. 8.] quo » testa carabi, piscatoris nomine, Priapo dicatur. Auctor » epigrammatis Q. Maelius. Primum illius versum ita scri» be: Ἀκταίης νησῖδος ἁλιξάντοισι Πρίηπε χοιράσι. Ap» pellat χοιράδας ἁλιξάντους, *scopulos* ad quos fluctus ma» ris iugiter alliduntur. ξαίνειν, poëtis interdum, *pulsare*, » *tundere*: ita Suidas quoque. At vulgo ἁλεξάντοισι, pes» sime. « CASAUBONUS. — παλαίτερος ad σηλεναίης retulerat GESNERUS, *lunâ antiquior* vertens: parum quidem commodâ sententiâ, ut taceam nimis ab priori vocabulo remotum esse posterius, quod magis probabiliter alii pro

b proprio nomine virginis acceperunt. BENTLEII emendationem, παλαίτερον, probavit LENNEP, adoptavitque BRUNCK. Nautili *tenuissimam* testam spectans IACOBS, tam docte, quam acute πάλαι τέρυς legendum proposuit, ad Hesychianam glossam provocans: Τέρυ· ἀσθενὲς, λεπτόν. Sed ferendum tenendumque παλαίτερος videtur, adiectivum pro adverbio; ut χθιζὸς pro χθὲς, ἑσπέριος pro ἐν τῇ ἑσπέρᾳ, τριταῖος pro τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, & sexcenta id genus alia. Caeterum ad Epigramma hoc utique spectare videtur, quod adnotavit Stephanus Byzant. in Ζεφύριον, cum ait: ἔστι καὶ ἄκρα τῆς Αἰγύπτου, ἀφ' ἧς ἡ Ἀφροδίτη καὶ Ἀρσινόη Ζεφυρῖτις, ὡς Καλλίμαχος. Confer proximum Posidippi epigramma.

Vers. 2. Σεληναίης ἄνθεμα. »Σεληναίη poëtica est para»goge, pro Σελήνη: ut *Nicaea*, pro *Nice*: *Phocaea*, pro »*Phoca*.« CASAUB. — Similiter Ἀθηναίη, pro Ἀθήνη; & mox in eisdem his versibus γαληναίη pro γαλήνη: aliaque multa alibi. Conf. Rittershus. ad Oppian. Halieut. I. 480.

Vers. 5 *sq.* εἰ δὲ Γαληναίη λιπαρὴ θεὸς, οὖλος ἐρέσσων ποσσὶν, ὥστ' ἔργῳ τοὔνομα συμφέρεται.

»Cum dictio οὖλος varia significet, quomodo capiemus »hoc loco? Potest enim pro ὅλος, *totus*. Nautilus enim, »cum flat ventus, parte cirrorum vela sibi pandit, parte »alia remigat: quando est malacia, *omnibus suis brachiis* »aequora sulcat. Potest etiam exponi *crispus*, id est, cri»spantibus pedum cirris: [sic Gesnerus, loc. cit.] quod »tamen minus probo. At non displiceat scribi αὐτὸς, ut »in illo Musaei, αὐτὸς ἐὼν ἐρέτης, αὐτόστολος, αὐτόματος »νηῦς.« CASAUBONUS. — At, cur librorum damnaremus scripturam, quae commodam admittebat interpretationem, ac praesertim, cur exquisitius vocabulum οὖλος cum vulgatissima vocula αὐτὸς permutaremus, nulla satis idonea caussa fuisse videtur. Quo magis miratus sum BRUNCKIUM, istud quod timidiuscule a Casaubono propositum erat, fidenter recipientem. Sane, si ex librariorum errore ortum vocabulum οὖλος statuatur, magis reconditum aliquod quaerendum erat, e quo fuerit hoc detortum. Nec vero magis illam probare potui novationem, a LENNEPIO invectam, pariterque a BRUNCKIO nostro adoptatam, θέον pro θεὸς scribentibus; nempe θέον ionice, pro ἔθεον, *currebam*; quod ad sequentia sic retulerunt,

θέον αὐτὸς ἐρέσσων, *ipse cucurri remigans.* Nam primum quidem, nullum hîc desiderabatur verbum finitum primae personae; quod impediebat magis, quam promovebat, commodissimum alioquin orationis cursum: participium enim ἐρέσσων, perinde ac illud τείνας superiore versu, ad verbum ἐπέπλεον aptissime refertur. Ἐπέπλεον πελάγεσιν, ait nautilus, id est, *Navigavi per maria*; εἰ μὲν ἄηται, (nempe εἶεν,) *si venti flarent*; τείνας λαῖφος, *pandens velum*; εἰ δὲ γαληναίη, *sin esset tranquillum aequor*, ἐρέσσων ποσσὶν, *remigans pedibus.* In similem quidem cum Lennepio cogitationem Dalecampius etiam inciderat, sic vertens, *celer ego totus remigabam*; quasi θέων pro θεὸν legisset. Neque vero ullâ medicinâ indigebat vulgata scriptura: nec enim video quid obstet, quo minus credamus, τὴν γαλήνην, id est, *Serenitatem coeli & Tranquillitatem maris*, velut allegoricam aliquam personam, & quamdam quasi *Deam*, induci a poëta potuisse: cui rationi etiam perapte convenire videtur illa paulo insolentior, nec tamen inusitata poëtis, vocabuli forma γαληναίη, pro γαλήνη. Simili quadam ratione allegoricam personam γαλήνην fecit Mnaseas Patrensis, apud Nostrum p. 301. d. Nomen quidem θεὸς perinde in *foeminino* genere atque in masculino usurpari, non est quod moneamus. b

Sextus versus, cum mendose sic esset editus,

ποσσὶν, ἵν' ὥσπερ καὶ τοὔνομα συμφέρεται: c

ad sententiam quidem quod adtinet, non magnam habere videbatur difficultatem, sed ob inconcinnitatem orationis exercuit doctorum hominum ingenia. »Vox ἵνα, inquit »CASAUBONUS, prorsus tollenda: & legendum, ταῖς »ποσὶν, ὥσπερ καὶ &c. vel ποσσὶν ἐοῖς, id est, *Idiois*, »*meis.*« — ποσσὶν ἄν', (pro ἀνὰ ποσὶν) coniectavit LENNEP. ποσσὶν ἀεὶ ex patris emendatione ANNA FABRI commendaverat, ita ut deinde καὶ *delendum* censeret. ποσσὶν ἀεὶ ὡς καὶ recepit BRUNCK. Certiorem luculentioremque rationem nobis optimus noster vetus Codex obtulit: in quo quidem etiam importuna illa vocula ἵν' comparet; (quae sive ex scholio interlineari, ad vocem ὥστε olim adscripto, imperite invecta est; sive e postremis literis vocis ποσσὶν temere repetita:) sed deinde, pro ὥστε καὶ, peropportune ὥστ' ἔργῳ scriptum est. Unde existebat versus huiusmodi,

ποσσὶν, ὥστ' ἔργῳ τοὔνομα συμφέρεται:

c commodissimâ hâc sententiâ, *ut cum ipsa re consentiret nomen*: nempe *nautili* nomen, (id est, *nautae*, qui sive velificio navigat, sive remigio) non nomen *polypi*, ut Dalecampius acceperat. In isto autem versu posterior syllaba vocis ποσσὶν producta fuerit, cum ob caesuram, tum ob spiritum asperum in proxima voce, qui cum praecedente consona positionem (quae vocatur in prosodia) satis fortem efficit.

Vers. 7. ἐς τ' ἔπεσον παρὰ θῖνας Ἰουλίδας. Vertit DALECAMPIUS: *Iulidis tandem in littus incidi*: cum hac adnotatione: »Iuliopolis, Aegypti civitas, ab Alexandria »distans passuum duobus millibus.« — Inde CASAUBONUS: »Scribo cum viris doctis Ἰουλίδος, non Ἰου»λίδας. Nam, quod iidem accipiunt de Iuliopoli Aegy»pti, constat mihi falli eos egregie. Locus Plinii, libro »VI. cap. 23. qui est unicus ubi Iuliopolidis fiat mentio, »incertae fidei est: nam vetustiores & meliores codices »aliter exhibent. Quod si aliqua in iis oris fuit Iuliopo»lis, non dubium est a Iulio Caesare aut aliquo alio gen»tis Iuliae id nomen ortum: quare nihil hoc ad Callima»chi istum versum. Accipiamus igitur de *Iulide*, antiqua »urbe insulae Ceo, patria Simonidis, Aristonis Cei, & »Erasistrati medici.« — Istam emendationem, Ἰουλίδος, plerisque doctis viris probatam, & cum in Callimachi editionibus, tum a Brunckio in Anthologia adoptatam video. Nec ego sane improbaverim: sed cogitans, *adiective* fortasse τὰς θῖνας Ἰουλίδας dixisse poëtam, pro τὰς θῖνας τῆς Ἰουλίδος, ferendam hactenus tenendamque vulgatam scripturam, eâdem sententiâ acceptam, iudicavi. Minus placuit LENNEPII inventum, de *iulidibus* pisciculis cogitantis, quorum morsibus periisset nautilus: quod spectans, sic ille corrigendum censuerat:

ἐς τ' ἔπεσον παρὰ θῖν' ἐς ἰουλίδας —

Maiorem speciem habet quod IACOBS adnotavit, scribendum videri,

ἐκ τ' ἔπεσον παρὰ θῖνας Ἰουλίδος. —

Eiectus sum ad ad Iulidis litus. At equidem adverbio ἐς τε (pro ἕως, τέλος) aegre caream; simplex vero verbum ἔπεσον notione compositi ἐξέπεσον lubens accipiam.

Ad sequentia verba, quae sic vulgo scribebantur:

— ὄφρα γένωμαι
σοὶ τὸ περίσκεπτον παίγνιον Ἀρσινόης:

haec est Casauboni animadversio: » Scribe cum inter- » pretibus, Ἀρσινόη, vocandi casu, non Ἀρσινόης. *Ve- » nus Zephyritis, Arsinoë, Chloris, Hippia*, sunt συνώνυμα. « Nempe sic, *o Arsinoë*, reddiderat Dalecamp. Et probatur hoc plerisque; eodemque modo citantur poëtae verba ab Etymologo, pag. 664. Περίσκεπτον, ὃ τις ἂν κατανοῶν θαυμάσειεν· οἷον, ὄφρα γένωμαί σοι περίσκεπτον παίγνιον Ἀρσινόη. Genitivum Ἀρσινόης defendere conata erat Anna Fabri: cuius rationes tum erant vim habiturae, si initio versus esset σὸν aut σοῦ, non σοί. Mihi media quaedam via placuit. In terminationibus ας & ης postremam literam ς frequenter per librariorum errorem ex *iota* olim *ad latus posito* (quod idem ac *iota subscriptum* valebat) ortam observavimus. Percommode autem hic locum habere dativus Ἀρσινόῃ videtur, ad pronomen σοὶ relatus. Apud Etymologum vero facile negligi potuerat iota subscribendum. De variis Arsinoës cognominibus consuli potest Turnebus, Adverf. lib. I. c. 7. De illo, *Hippia*, cuius mentionem Casaubonus fecit, infra dicendi locus erit ad lib. XI. pag. 497. d.

Ad *quintum distichon*, quum sic vulgo in Athenaei libris scriptum legeretur,

> Μηδέ μοι ἐν θαλάμῃσιν ἔθ' ὡς πάρος (εἰμὶ γὰρ ἄπνους)
> τίκτει τ' αἰνοτέρης ᾠεὸν Ἀλκυόνης:

haec adnotavit Casaubonus: » Scribo, Μηδέ μοι &c.
» τίκτοιτ' αἰνότεραι ὤεα Ἀλκυόνες.

» *Non hoc iam peto* a Venere, ait nautilus, *quod vivus pe- » tere eram solitus, ut vos infelices Alcedines mihi nidificetis, & » in mari pariatis*: id est, *ut tranquillum mare mihi praestet Ve- » nus: sed, ut Selenaea faveat, & fructum velit*. θαλάμας Ari- » stoteles & Oppianus vocant *piscium in aquis cubilia*: Cal- » limachus, *nidos alcyonum*, de quorum artificio mirabili » multa Aristoteles in nono Historiarum, cap. 14. & ex » eo Plinius, Aelianus, alii. « Quibus ista subiicit doctus Animadversor: » Nihil iam est in hoc Epigrammate, quod » vel mediocriter erudito homini faciat negotium. Aucto- » ris tamen *Epitomae* Athenaei, viri sine controversia eru- » ditissimi, extat ingenua confessio, ita corruptos ipsius » temporibus fuisse hos versiculos, ut in illis non multum » intelligeret. Ait enim: Εἰς τὸν ναυτίλον τοῦτον φέρεταί τι » ἐπίγραμμα Καλλιμάχου τοῦ Κυρηναίου· ὃ ἐπεὶ ἔσφαλται, » οὐ μετέγραψα. « — Eamdem confessionem exhibet no-

c ster ms. *Ep.* Sed ne Posidippi quidem, quod continuo sequitur, epigramma in suis Excerptis consignavit Epitomae auctor. In ipsis suprascriptis versibus probavi cum *Brunckio* adoptavique BENTLEII emendationem, quae & ad sententiam commodissima videbatur, & ad verborum mutationem simplicissima. In fine tamen versus, ubi ἀλκυόνος illi corrigendum censuerunt, ferendam insolentiorem vocabuli formam ἀλκυόνης putavi. Docta magis, quam necessaria mihi visa erat IACOBSII emendatio, γοερῆς pro νοτέρης scribentis. Tempus quo alcyon ova sua in litore & in scopulis litori vicinis, in ipsoque paene cubili nautili, deponit, laetum inprimis olim nautilo fuerat: quia serenum coelum tranquillumque mare, quo is gaudebat, per illud maxime tempus erat.

d *POSIDIPPI Epigramma*, ex Athenaeo, habes in Analectis *Brunckii* T. II. pag. 251. tum in illud IACOBSII Animadversiones, T. II. P. I. pag. 158.

Vers. 1. Quod ait καὶ ἐν ποταμῷ καὶ ἐπὶ χθονὶ, si vera est scriptura ποταμῷ, moris fortasse apud Aegyptios fuit, ut quod alias *terrâ & mari*, (Germanice, *zu Wasser und zu Land*) dicere consuevimus, id illi ita enunciarent, *in flumine & in terra*. *Vers.* 3. Pro Ζεφυρίτιδος ἀκτῆς, Ζεφυρίτιδος ἄκρης maluerat VALCKENAER ad Callimachi Fragm. pag. 165. ex Steph. Byz. in Ζεφύριον. Nec tamen idcirco temere mutandum vulgatum.

Vers. 6. τὸ πλατὺ λισσομένοις ἐκλιπανεῖ πέλαγος. » Ἐκλιπαίνειν est *impinguare*, vel *pingui madefacere*. Καταπνιγμοστικῶς hîc, *turbatum mare sedare*. Videri potest longe » translata significatio: sed non ita est. Nam *mare commo*- » *tum*, si aspergatur *oleo*, *quiescit*, ut docemur ab Aristotele » & Plutarcho. Eo respexit Posidippus. « CASAUB.

AD CAP. CVII.

e Ἐλεδώνη & mox ἐλεδώνην scriptum in cod. *Ep.* cum *leni* spiritu, ut apud Hesych. & Suid. & Etymol. Ex ms. *A.* nil adnotatum: sed nec lib. VI. pag. 271. a. ubi ἐλεδώνας editum erat, aliud ex ms. *A.* notatum est. Apud Aristot. Hist. An. IV. 1. in edit. Wechel. *leni* spiritu notatur id vocab. sed *aspero* in ed. Duval & Camus. In πολυποδίνη cum ed. Ven. consentit codex mstus uterque. Tum, βολβοτίνη agnoscit ms. *Ep.* cum edd. Sed

vide Hesych. in Ὀσμύναι, (pro quo Ὀσμύλαι oportebat) & ibi Interpp. & confer Foesii Oecon. Hippocr. voce Βολβίτια, & mox Epicharmi versum ex Hebes Nuptiis. In Aristotelicis codicibus Hist. An. IV. 1. βολίταινα vocatur ea polypi species, ubi βολβίταινα fortasse scriptum oportuit. Qui ὄσμυλος hic vocatur, idem (ut videtur) ὀσμύλη paulo post, & ὀσμύλιον pag. 329. a.

Epicharmi versus prior, qui sic edebatur,

Πώλυποί τε, σηπίαι τε, καὶ ποταιναὶ τευθίδες

repetitur infra pag. 323. f. ubi Πώλυπές τε scribitur: ne id quidem male, cum potuerit esse a singulari ὁ πώλυψ, quem habemus VIII. 356. e. Vocem ποταιναὶ, quae utrobique edita erat, hic *venerandae*, reddidit Dalecampius, quasi esset πότνιαι; ibi vero *volucres*, recte: hoc enim haud dubie voluit Epicharmus, qui utrobique ποτανὰὶ scripsit, (dorice pro ποτηναὶ) quam scripturam utrobique opportune nobis conservavit Epitomator. Aliter Casaubonus sensit; cuius vide Animadv. ad pag. 323. f. ad quam ipse h. l. remisit lectorem.

Posteriorem versiculum, ut desperatum, omisit Epitomator. In ms. *A.* non secus, ac in editis, scribitur,

χαλυσώδεις βολβίτις, γραῖαι τ᾽ ἐριθακώδεες.

Praefigebatur autem in editis *asteriscus*, aut *cruciculae figura*, in mendae vel lacunae signum. Dalecampius reddiderat, *Et quae mare olet bolbitis, ac erithaci colore Graeae.* Felicior in prima versus parte Casaubonus: »Pro χαλυσώδεις βολβίτις (ait) scribo, χ᾽ ἁ δυσώδης βολβίτις.« Nempe agitur haud dubie de ea polypi specie, quam βολβοτίνην vel βολβιτίνην paulo ante dictam vidimus, quae a τῷ βολβίτῳ, id est, *bubulo stercore*, cuius *odorem* habet, denominata est: quam eamdem & ὄζολιν (nempe, pariter ab *odore*) a nonnullis dici Aristoteles ait, IV. 1. Eadem ὄζαινα dicta, *a gravi capitis odore*, ut ait Plinius, IX. 30, 48. Ubi vide Harduin. & quem is citat Polluc. II. 76. Ac potuit quidem idem animalculum ab Epicharmo, diversâ nominis terminatione, βολβίτις vocari: sed, quoniam metro Epicharmeo (de quo plane securus Casaubonus fuerat) minime convenit haec nominis forma, non dubitandum existimavi, quin βολβιτίνη scripserit poëta; sive pluralem malueris; (qui tamen neutiquam necessarius videtur) χ᾽ αἱ δυσώδεις βολβιτῖναι. Maiorem difficultatem habet *posterius hemistichium* eiusdem versus; de

e quo sic Casaubonus: „Pro γραίαι τ' ἐριθακώδεις, quid „aliud legi queat, non video, nisi γρυμαίαι τ' ἐριθακώδεις: „id est, & viles ciborum paratus ex intestinis piscium quorundam. „γρυμαία quid dicatur, capite undecimo [ad pag. 293. b.] „iam exposuimus. Vilitas cibi ea voce indicatur: mate„ria, verbo ἐριθακώδεις. Auctore enim Hesychio, ἐριθάκην „appellabant, τὸ ἐγκοίλιον τῶν ἰχθύων τῶν μαλακῶν.“ — Nobis γρυμαίαι istae, a viro docto propositae, cum alioqui parum probabiles videbantur, tum quod metro ea vox non conveniebat. Piscis cuiusdam, aut certe aquatilis alicuius animalis nomen requirebam. At graeas sive graas inter pisces nominatas nusquam alibi, praeterquam hoc Epicharmi versu, reperisse se profitetur doctissimus Gesnerus, p. 407. qui quidquid de aquatilium animantium apud veteres quosque scriptores commemoratur, exquisitissima cura perscrutatus expiscatusque erat. Quare videndum putavi, ne γέῤῥαι fortasse scripserit poëta, eosdem nescio quos pisces dicens, qui gerres, sive gerrae, & gerriculae apud Plinium vocantur, XXXII. 11, 53. de quibus vide ibi Harduin. & Gesnerum de Aquatil. p. 379. Cui coniecturae favere aliquatenus videbatur acutus accentus, quo notatum in Athenaei libris est vocabulum de quo quaerimus; cum, si γραιαι vera erat scriptura, circumflecti penultima debuisset, ut esset γραῖαι, non γραίαι. Caeterum, in re tam incerta, tanto etiam minus urgere istam coniecturam audeam, quod vestigium aliquod scripturae γραιαι superesse videatur in Hesychiana quadam glossa, quae vulgo quidem sic scribitur: Καριδεστράες, ζῶον θαλάσσιον: ubi, pro τράες, γρᾶες scriptum oportuisse, (idem valens ac γρᾶαι) probabiliter coniectarunt viri docti. ἐριθακώδεις quo sensu dixerit poëta, definire minime ausim. Dalecampius, erithaci colore vertens, notam adiecit: „Vel, avis rubeculae, vel cerinthi sive glutinis, „quo favos apes obturant, ne spiritus interveniat.“ Hariolando equidem glutinosas interpretatus sum. *Erithacen vocant*, ait Varro, De Re Rust. III. 16. *qua favos extremos* (apes) *inter se conglutinant*. Villebrunii commenta si quis requirit, ipsum adeat.

f In *Archestrati vers.* 1. Doricam scripturam Πώλυποι ex proxima Epicharmi ecloga temere repetierant librarii: cui non dubitavi, Atticam Ionicamque formam Πούλυποι substituere. In *vers.* 2. ferendum nullo mo-

do vifum erat, quod fic vulgo fcribebatur, f

καὶ Κέρκυρα τρέφει πολλοὺς μεγάλους τε τὸ πλῆθος. Inverti haud dubie debuit verborum ordo, ficuti fecimus, μεγάλους πολλούς τε τὸ πλῆθος. Breviator, duas pofteriores voces omittens, fatis habuerat πολλοὺς μεγάλους τε fcribere.

Quod dein ait Deipnofophifta, Δωριεῖς δ᾽ αὐτὸν (perperam αὐτῶν ed. Caf.) διὰ τοῦ ω καλοῦσι πωλύπουν: utique πώλυπον malles, nam fic ufurpabant Dores. Si ab Athenaei manu eft fcriptura vulgata; nunc *primam* fyllabam unice fpectans, *terminationis* nullam habuit rationem. At mox tamen in *Simonidis* verbis recte πώλυπον habent libri omnes. In ms. *Ep.* hic folum fcribitur διὰ τοῦ ω καλοῦσι, omiffo nomine πωλύπουν.

Ἀττικοὶ δὲ πολύπουν. Sic editt. vett. cum msstis: in quo fi quid mutatum velles, πουλύπουν erat fcribendum, non πωλύπουν, ut habet editio Cafaub. Sed & πολύπουν teneri potuit. Malebam tamen, Ἀττικοὶ δὲ πολύπουν καὶ πουλύπουν. Vide fupra notata, ad p. 316. a. & b.

Mira funt, & obfcura, magnamque partem corrupta, quae in fine huius difputationis de *Polypis* adiiciuntur. Ea in editis fic fcripta legebantur: Ἔστι δὲ τῶν σελαχωδῶν· τὰ χονδρώδη δ᾽ οὕτω λέγεται· πολύποδες, γαλεοὶ τε καὶ κύνες. μαλάκια δὲ καλεῖται τὰ τευθώδη. σελάχια δὲ τὰ τῶν ἐρίων φύλλα. Quae verba DALECAMPIUS, nodum gladio diffecans, latine fic reddidit: *Ad cartilagineorum, quae Graeci* σελάχια *vocant, claffem pertinent fquali & canes: ad mollium genus, polypi, & loligines.* Quae funt quidem veriffima, fed a Graecorum verborum tenore fenfuque magnam partem aliena. CASAUBONUS fatis habuit, ad extrema verba adnotaffe haecce: »Pro τὰ τευθώδη, fcripta lectio τὰ τευθιδώδη. »In fequentibus, σελάχια δὲ τὰ τῶν ἐρίων φύλλα: Epi»tome, φῦλα: recte. Caetera non minus depravata. Vi»detur facere τὰ σελάχια, quafi genus τῶν χονδρωδῶν »καὶ τῶν μαλακίων. Si ita eft; fcribendum, σελάχια δὲ »τὰ ἑκατέρων φῦλα.« — Et τευθιδώδη, & φῦλα, recte uterque nofter codex mstus dedit. In τῶν ἐρίων nil mutat ms. *A*. Sed in cod. *Ep.* των εριων absque fpiritu accentuque fcribitur, fuperne adpofitis duobus punctis: quibus nofter librarius, atque ipfe etiam (ut videtur) auctor Epitomae, de menda monere folet, qua laboret fcriptu-

f ra, cui illa nota adposita est. Mihi non magis, quam docto Epitomae auctori, liquet, quid sub illa voce aut vocis fragmento lateat. Tota ista adpendicula videtur ex vetere aliquo Grammatico ducta, qui discriminis rationem, quod inter τὰ σελάχια vel σελαχώδη & τὰ μαλάκια statuerat Aristoteles, (de quo discrimine instar omnium consuluisse iuvabit quae disputavit CAMUS in Notis ad Aristot. de Nat. Animal. Artic. *Selaques*, & Artic. *Mollusques*) parum perceptam habuerat. Is igitur (ut postrema nunc verba omittam) cum apud nescio quem poëtam *polypum* simul *cum galeo cane* (quem de *selachiorum* seu *cartilagineorum* familia esse constat) nominatum reperisset, *polypum* quoque ad eamdem familiam referri existimaverat. Nam illa quidem verba,

πουλύποδες, γαλεοί τε κύνες:

quae sic plane, ut a nobis edita sunt, in membr. *A.* scribuntur, eam prorsus speciem habent, ut non dubitandum videatur, esse ex epico aliquo poëmate decerpta. Codex *Epit.* quidem cum editis scripturam πολύποδες tenet, sed in γαλεοί τε κύνες cum ms. *A.* consentit.

AD CAP. CVIII.

a *TIMOCLIS*, de *Paguro* pisce, testimonium, in hunc modum, veluti soluta oratione conscriptum, legebatur in editis: Εἶθ' ἁλιεὺς ὢν ἄκρος, σοφίαν ἐν παγούροις μὲν θεοῖς ἐχθροῖσι καὶ ἰχθυδίοις εὕρηκα παντοδαπὰς τέχνας. γέροντα βούγλωττον τὸ μὴ ταχέως πάνυ συναρπάσομαι καλόν γ' ἂν εἴη. Ibi CASAUBONUS: „Veteris poëtae testi„monium corruptum est, inquit, & dispunctum prave. „Sententia exigit γραφὴν huiusmodi: Εἶθ' ἁλιεὺς ὢν ἄκρος „σοφίαν, ἐν παγούροις μὲν θεοῖς ἐχθροῖσι καὶ ἰχθυδίοις „εὕρηκα παντοδαπὰς τέχνας. γέροντα βούγλωττον τὸ μὴ „ταχέως πάνυ συναρπάσαι με καλόν γ' ἂν εἴη. Lo„quitur piscator, indignabundus quod vetulum buglossum „aegre caperet. *Ego*, inquit, *piscator cum sim, meam artem* „*perfecte callens, ad capturam pagurorum Diis invisorum &* „*pisciculorum artes sexcentas inveni*: itaque *veterem hunc bu*„*glossum si non cito admodum cepero, pulchrum sane fuerit.* „Indignantis verba esse, constare poterat vel ex sola vo„ce εἶτα, elegantissime initio sententiae posita, ut passim „apud Atticos, & alios quoque scriptores non raro. Scri-

» pſimus συναρπάσαι με, ex corrupta lectione συναρπά- a
» σομαι: coniecturâ nimis certâ. Illud καλὸν γ' ἂν εἴη, va-
» let, *mira & indigna res sit.* Pari venuſtate Francoceltae
» diceremus, *il feroit beau voir.* « —

Mihi, de verſuum ratione cogitanti, percommode, ut a nobis factum, in ſenarios distribui poſſe poëtae verba viſa erant: in quibus, metri cauſſâ, nihil fuit mutandum, niſi eiicienda (*verſ.* 2.) vocula ἐν ante παγούροις: quae alioqui perincommode ibi poſita erat, & temere (quod iam ſaepius aliâs obſervavimus) irrepſerat per occaſionem literae ν, in quam deſinit vox praecedens. Non *in paguris*, ἐν τοῖς παγούροις, ſed *paguris*, (in dativo caſu) id eſt, *adverſus paguros*, (id Graece ſonat παγούροις in dativo caſu, idem valente ac ἐπὶ τοῖς παγούροις) *varias artes invenerat piſcator.* Quod ad emendationem ſpectat a Caſaubono propoſitam: ſi *verſ.* 4. teneamus ſcripturam, τὸ μὴ, utique deinde ſtare non poteſt συναρπάσομαι, ſed in συναρπάσαι με fuerit mutandum, quod metro etiam aeque bene convenit. At multo commodius fluere oratio mihi videbatur, ſi, tenentes συναρπάσομαι, in praecedente verſu δὲ, pro τὸ ſcriberemus. Poſtremus verſus integer fuerit, ſi τοῦτο δὴ, aut eiusmodi aliquid ſuppleveris. Nihil ſubſidii in hac ecloga nobis mssti libri offerebant. Codex *Epit.* nonniſi iſta verba habet: Τιμοκλῆς· ἐν παγούροις θεοῖς ἐχθροῖσι &c. usque τέχνας. Codex *A.* nil ab editis diſcedit, niſi quod initio, pro Εἶθ' ἁλιεὺς, habet Ἰτ' ἁλιεὺς: quod poſſit videri pro Ἴτε poſitum, *Ite!* Unde, eliſâ vocali Ἴθ' oportebat: quae ſcriptura hoc commodi habuerit, ut iam non futurus ſit pes dactylus in quarta ſenarii ſede. Sed, ut dicam quod ſentio: perſuaſum habeo, εἶτα ἁλιεὺς dare debuiſſe noſtrum librarium, &, pro mendoſa ipſius ſcriptura, a recentiore quodam docto librario, aut certe ab editoribus Athenaei, recte Εἶθ' ἁλιεὺς eſſe poſitum: malimque equidem in illa iambici ſenarii ſede pedem dactylum pati, quam iſtam mihi particulam eripi, cuius vim perſpecte Caſaubonus interpretatus eſt. Caeterum ſi cui perſuaſum eſt, poëtam, cuius hi ſunt verſus, neceſſario eis legibus fuiſſe adſtrictum, quas ſcripſerunt nimis ſeveri artis magiſtri; quid impedit quo minus credamus, initium eclogae, cum paulo aliter fuiſſet a poëta conſtitutum, ab Athenaeo nonnihil mutatum eſſe aut contractum?

AD CAP. CIX.

a Πηλαμύς. Nescio quid sit quod constanter per ι scribatur ista vox in editis, ut alibi, sic & hic, Πηλαμίς, & mox πηλαμίδος: quam tamen aeque constanter (ut iam saepius observavimus) & recte quidem, per υ efferunt nostri codices mssti. Vide cum de re, tum de scripturà nominis, Animadversiones nostras Tom. II. pag. 314. ad lib. III. 116. e. & T. IV. pag. 241. ad lib. VII. 303. b. quâ de scriptura diserte etiam veteres Grammatici monuerunt: & originem nominis, quae eamdem scripturam requirebat, adnotavit etiam Etymologus, pag. 669. παρὰ τὸ ἐν τῷ πηλῷ μύειν. Scripturam per ι Editores Athenaei ex Aristotele [illegible]asse adsciverunt; apud quem plerumque, nec tamen constanter, sic scribi solet: at ibi quoque meliores libri frequenter alteram scripturam per υ tenent. Vide in editione Hist. Anim. quam doctissimo CAMUS debemus, Varietatem scripturae ad pag. 8. lin. 26. & SYLBURGII Notam ad pag. 180. lin. 5. suae editionis.

Φρύνιχος ἐν Μούσαις. » Huius fabulae meminit etiam » Pollux libro VII. cap. 30. item libro X. cap. 23. « CASAUB.

Ἀριστοτέλης δὲ ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. Sic mstus cod. uterque. Sed nude ἐν πέμπτῳ Ζώων ed. Ven. & Bas. Contra, ἐν πέμπτῳ Μορίων edidit CASAUBONUS, adnotavitque in Animadv. » Laudatur Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ » μορίων; hoc est, ut saepe iam diximus, libro quinto » Historiarum, capite decimo. «

b In SOPHOCLIS, ex *Pastoribus*, *vers.* 1. pro Εἶθ' ἡ παρνικος, quod erat editum, percommode Ἔνθ' dedit ms. *Ep.* id est, Ἔνθα, *hic*, vel *ibi*. In *vers.* 2. post Ἑλλησποντὶς distinctionem posui cum BRUNCKIO, (Fragm. Sophocl. pag. 26.) ubi nulla erat: *tertio* autem *versu* delevi comma post Βοσπορίτῃ, quod ibi ab editore Bas. temere positum tenuerant Casaub. & Brunck. Adparet, iam ante Aristotelem observatum fuisse ab accolis maris & piscatoribus id, quod in Hist. Anim. VIII. 13. philosophus scripsit, *verno tempore pelamydes in Pontum Euxinum intrare, ibique aestatem exigere.* Ad verbum Θαμίζεται (*vers.* 3.) commode adnotavit BRUNCK, referri eo posse Hesychii glossam: Θαμίζεται, ὁμιλεῖ.

AD CAP. CX.

Epicharmi Trochaicus, Κομαρίδας τε &c. ex *Hebes Nuptiis* ductus est. Conf. pag. 323. c. In *Musis* eumdem nonnihil mutavit poëta, Χαλκίδας τε scribens pro Κομαρίδας τε, ut discimus ex pag. 323. a. Sunt autem κομαρίδες, *minuti κόμαροι*, sive potius (in foem. gen.) *minutae κομάραι*, id est, *squillae*. Quo spectat Hesychiana glossa, Κομμάραι ἢ Κομάραι, καρίδες: quae vocis forma ibi quidem *Macedonibus* propria fuisse perhibetur; sed, si vera huius loci scriptura, etiam Doribus & Siculis in usu fuit: qui quidem aliàs κάμμαροι aut κάμμαροι usurparunt, ut Sophron apud Nostrum, III. 106. d. & ipse Epicharmus, VII. 285. b. & 286. f. aut κάμμορο[illegible] ut VII. 306. c. nisi fortasse ex vetere errore ibi orta est scriptura κάμμοροι, cum κόμμαροι scriptum oportuisset. b

In *Numenii* testimonio, ubi ait ὅτὲ δὲ στροφάδας παρὰ πέτρην φυκίδας, Dalecampius ea verba sic reddidit, *aliàs ad Strophadum saxa phycidas*: adnotavitque: »*Strophades*, insulae duae ante Pylum, vicinae Sphacteriae. Strabo.« — Inde Casaubonus: »Scribo (inquit) »στροφάδα παρὰ πέτρην; aut, si mavis, στροφάδας »παρὰ πέτρας. Sed eam vocem accipe, non cum in»terpretibus, de insulis Strophadibus; verum pro ἀλιστρο»φεῖς, & *rotundas, quae undique mari cinguntur.*« — Equidem, nihil mutans, στροφάδας ad φυκίδας relatum, cum doctissimo Dutheil in Notis msstis, percommode intelligi posse putavi *versantes, sese circumagentes*: sed, pro παρὰ, utique περὶ πέτρην legendum videtur, *circa petram*. Secundus Numenii versus, cum tertii initio, iam supra c adpositus erat pag. 282. a. Repetiturque idem cum sequente integro, pag. 320. e. *Phycides* pisciculos, in numero *saxatilium* (τῶν πετραίων) relatos a Diocle supra vidimus pag. 305. b. simul cum *alphesta* & *perca*.

Φυκίς. Occasione testimoniorum Numenii & Speusippi, modo adpositorum, in quibus *phycidum* fit mentio, brevem de his pisciculis disputationem subnectit Deipnosophista. Quae disputatio cum ab his verbis incipiat, Καὶ ταύτης &c. merito Casaubonus titulum ΦΥΚΙΣ, ad quem manifeste refertur pronomen ταύτης, adiecit. Quod autem statim ait, *meminisse huius Epicharmum in Hebes Nuptiis*, suspicio orta erat Casaubono, intercidisse par-

c tem testimonii proxime ante ex Epicharmo adpositi. » Vi-
» detur (inquit) Epicharmi testimonium voce una immi-
» nutum: nam subobscure hoc innuit Athenaeus. « — Recte vero ait » subobscure. « Nam, quod dicit Deipnosophista, ὧν τὰ μαρτύρια πρόκειται, id de *Numenii* quidem & *Speusippi* testimoniis in aprico est; ad *Epicharmi* vero testimonium non necesse videtur ut perinde referamus illa verba. In iis fragmentis certe huius poëtae, quae hodie apud Athenaeum supersunt, nusquam (quod sciam) *phycidum* fit mentio: nisi vera comperiatur coniectura nostra, quam ad pag. 304. e. proposuimus, ubi mendosum vocabulum ψύχει ex φύκαι (quae sunt eaedem ac φυκίδες) corruptum videri diximus. Et ista quidem verba ibi ex *Musis* Epicharmi ducta statuimus: sed probabile est, similia etiam in *Hebes Nuptiis* posita fuisse.

Ἀριστοτέλης - - ἀκανθοστεφῆ φησιν εἶναι καὶ ποικιλόχροα φυκίδα. » Forte ποικιλόχρουν. Sed & vulgata ferri potest, » assumtâ θύραθεν voce ζῶα. Non solum autem ποικιλόχρους » est phycis, sed & τρεψίχρως, ut docet philosophus, Hi- » storiar. libro octavo. [cap. 30.] Ἀκανθοστεφῆ autem » vocat phycidem, respiciens ad *pinnam quae per dorsum* huius » piscis *continua porrigitur.* Quod proprium non est phycidi, » sed in multis reperitur. « CASAUBONUS. — Μεταβάλλει καὶ ἡ φυκὶς τὴν χρόαν· τὸν μὲν γὰρ ἄλλον χρόνον λευκή ἐστι· τοῦ δ' ἔαρος, ποικίλη. Aristot. l. c.

τῶν δὲ γραμμοποικίλων, πλαγίαις τε ταῖς ῥάβδοις κεχρημένων, πέρκη. » Docti corrigunt κεχρωσμένων: » scripti tuentur κεχρημένων: nec video cur mutemus. χρᾶ- » σθαι, in multis loquendi generibus, quod veteres Latini » *fungi*: vulgo, *habere*. Aristoteles in Physiognomicis: ὅσοι » τῶν μεγάλων ξηραῖς σαρξὶ κεχρημένοι εἰσὶ καὶ χρώμασι. « CASAUBONUS. — Mutatum verbum voluerat RONDELET, apud Gesner. pag. 696. Vulgatam scripturam merito defendit GESNERUS ipse, pag. 698. Sed mira vox, γραμμοποικίλων, quae vereor ut Graecae sit formationis. Inverse (puto) ποικιλογράμμων oportebat: sicut pag. 327. f.

Καὶ παροιμία δὲ ἐστιν· Ἕπεται πέρκη μελανούρῳ. » Plane alieno loco posita sunt ista verba. Suus illis lo- » cus erat ante vocem ΦΥΚΙ'Σ. Allusit ad proverbium » hoc Numenius versu qui ante recitatus est,

» σκορπίον, ἢ πέρκαισι καθηγητὴν μελάνουρον. « CA-

saubonus. — Numenii versus, quem dicit vir doctus, c paulo ante recitatus est, ubi tamen nonnisi primum illius verbum erat adpositum. Integrum versum, qui spectat utique ad proverbium de quo hic igitur, infra demum (pag. 320. e.) recitavit Deipnosophista. Quae vero de *Phycide* hoc loco tradebantur, nonnisi per occasionem (praeter seriem literarum, quam aliâs hoc in libro secutus est Athenaeus) inserta erant: quare redit nunc ad *percam* piscem, de quo dicere coeperat. Idem proverbium, quod hîc commemoratur, infra (lib. X. p. 450. c.) Antiphanis comici verbis in hunc modum conceptum repetitur: βουλομένη (sic enim vetus codex, non βουλομένῳ) δ' ἕπεται πέρκη μελανούρῳ. De *improborum societate* intelligendum coniectaverat Erasmus, in Adag. p. 645. Simili ratione interpretatus est Gesnerus, de Aquatil. p. 542. monens primum, piscem utrumque saxatilem esse, ut in eisdem locis eos reperiri sit verisimile; tum, utrique a *nigro colore* inditum esse nomen, *nigrum* autem infausti vel improbi signum fere haberi: unde colligit, significari posse improborum hominum familiaritatem, vel vitium aliquod quod alterum naturâ subsequatur, quemadmodum v. c. ebrietatem sequitur libido vel contumelia.

AD CAP. CXI.

ΡΑΦΙΔΕΣ. » Quae appellantur ῥαφίδες, nomen a specie corporis invenerunt. Est enim genus piscis praelongi » & utrimque in *acumen* desinentis. Aristoteles in libris Historiarum non ῥαφίδα, sed alia voce eiusdem notionis, » βελόνην appellat. Plinius, & *acum*, & *belonen*. Dicebatur » & ἀβλεννὴς, si modo ita recte scriptum libro VIII. [p. » 355. f.] Cum ait, ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων, respicit (ut d » videtur) verba Philosophi Historiar. lib. V. cap. xi.« Casaubonus. — Nude ἐν πέμπτῳ Ζώων legebatur in ed. Ven. & Bas. Sed Ζώων Μορίων, ut edidit Casaub. sic habent mssti.

Quod deinde ad alterum opus, Περὶ Ζωικῶν ἢ Ἰχθύων, provocat Deipnosophista, ipsa verba, quae spectavit, supra adposuerat, p. 305. d. ubi Περὶ Ζώων perhibetur eiusdem operis titulus. Quae porro ex Speusippo citat auctor noster, sunt ex *secundo libro Similium*: ipsa verba habet pag. 323. a. b.

AD CAP. CXII.

ῬΙΝΗ. »Ῥίνη, Plinio teste [XXXII. 10, 54. collatis »aliis eiusdem locis] *squatus* vel *squatina* Latinis nuncu»patur. Sed aliud quoque illius nomen invenio, affinis ta»men significationis. Glossae priscae: *Celtis*, ῥίνα, ἰχθύων »εἶδος. Proprie *celtis* est *celum*, γλύφιον. Vetus interpres »sacrorum Librorum, Iobi cap. XIX. *Quis mihi det, ut exa»rentur in libro stylo ferreo, & plumbi lamina, vel celte scul»pantur in silice?* In recentibus libris etiam Antwerpiensi»bus, editum *certe*; quin etiam doctissimi & praestantissi»mi viri ita scribi iubent: quos certum est falli; nam ali»ter versionis auctor scripserat. Vide librum Hieronymi »ad Pammachium adversus Errores Iohannis Hierosoly»mitani.« CASAUBONUS.

e κλεινὴ Μίλητος. Ad vulgatam olim scripturam notavit CASAUBONUS: »Quare vocatur *ARCHESTRATO Mi»letus nova?* Nam ait, Καὶ σελάχη μέντοι καινὴ Μί»λητος &c. Sed error est in ea scriptura. Veteres quidam, »Καὶ τὰ Μιλ. pro καί γ' ἡ Μιλ. vel κλεινή.« — Mendosum καινὴ tenet noster mstus uterque. Sed non dubitavi κλεινὴ corrigere; de quo etiam VALCKENARIUS monuerat, ad Phoen. pag. 584 sq. Cum aliis id genus honorificis epithetis insignire urbium nomina solet ille poëta, tum hoc ipso quod ei restituimus. Sic Καλυδῶνι κλεινῇ, p. 311. a.

»De *tertio versu ARCHESTRATI* cogitandum amplius.« CASAUBONUS. — Nempe quaerendum (puto) existimavit vir doctus, quodnam sit genus *crocodili, quem assum deliciis esse filiis Ionum* poëta ait. Quae quaestio an dilucidata fuerit interim a Naturae peritis, & ad liquidum hodie perducta, nec satis scio, nec nunc anquirere vacat. VILLEBRUNIUS graecum vocabulum gallice *un lezard de haies* reddidit, (quasi *lacertum sepium* diceres) nullâ adiectâ adnotatione. Video passim apud veteres scriptores mentionem factam *crocodili terrestris*, qui videtur esse maius aliquod *lacertorum* genus: sed in Asiae minoris ora reperiri, & in cibum ab hominibus verti, nusquam memoratur. Video vero etiam, in alia parte orae Asiae minoris, haud procul Chalcedone urbe, *fontem* aliquem sive *lacum* memorari, (apud Strabonem, lib. XII. pag. 563. b. & apud Steph. Byz. in Ζάρητα) qui *parvos alat crocodilos*. Horum similes fortasse olim, Archestrati aetate Gaesonis palus, prope

Miletum aluerat; quorum genus deinde extinctum est: e quemadmodum in Argentorati nostrae vicinia ad Ellam fluvium, ante hoc sesquiseculum adhuc, castores habitasse novimus, quorum iam pridem nullum vestigium superest.

AD CAP. CXIII.

ΣΚΑΡΟΣ. In ms. *Ep.* iunguntur duo tituli, Σκάρος: Σπάρος. At diversus a priori est alter, de quo deinde separatim agit Deipnosophista. Nec vero confudit eosdem Epitomator. Nam continuo, pro Τοῦτον Ἀριστ. quod est in opere pleniore, Τὸν σκάρον Ἀριστ. scripsit: deinde vero, ubi in opere pleniore sic habetur: Σπάρος. Τοῦτον Ἱκέσιος &c. ibi Epitome, Τὸν δὲ σπάρον Ἱκέσιος.

»Τοῦτον Ἀριστοτέλης φησὶν καρχαρόδοντα εἶναι. Ex »libris Aristotelis, & re ipsa, dudum emendavit RONDE»LETIUS, φησὶν οὐ καρχαρόδοντα εἶναι. Historiarum libro »II. cap. 13. Καρχαρόδοντες πάντες οἱ ἰχθύες, ἔξω τοῦ σκά»ρου. Librorum chirographorum quantum est, nihil aliud »hic, nisi veteris mendae testimonium nobis exhibent.« CASAUBONUS. — De scaro Aristoteles lib. III. De Partib. Anim. cap. 14. id ipsum repetit, quod in Hist. Anim. scripserat. Quare recte DALECAMPIUS in versione negationem expressit: *esse dentibus minime serratis.* Conf. Bochartum, Hierozoic. Part. I. lib. 1. cap. 6. Nomen invenisse τὸν σκάρον παρὰ τὸ σκαίρειν, notatur infra, p. 324. d.

Καὶ μονήρη, καὶ σαρκοφάγον. Etiam ad μονήρη adiicienda erat negativa particula; certe si BELLONIUM audias, scribentem »scaros *turmatim* se conferre ad pabulum:« apud Gesner. pag. 833. De σαρκοφαγίᾳ dubitationem movit RONDELET apud eumdem Gesner. pag. 830. ex ipso rursus Aristotele, qui diserte Histor. VIII. 2. scribit, σκάρος δὲ καὶ μελάνουρος φυκίοις τρέφονται. De quo continuo deinde ipse etiam Deipnosophista monet. Et diserte etiam Plinius, IX. 17, 29. *Scarus*, inquit, *dicitur herbis vesci, non aliis piscibus.* Quare coniicias, φυκοφάγον scriptum oportuisse: quod vocab. ex eodem Aristotele supra relatum est, pag. 305. f. ubi de citharo agebatur; & paulo post, de scorpio, pag. 320. f.

καὶ γλῶτταν οὐ λίαν προσπεφυκυῖαν. »In iisdem (li»bris omnibus chirographis) quod sequitur *de linguâ scari*, »ita scriptum, καὶ γλῶτταν οὐ λείαν, προσπεφυκυίαν. Me-

e » lius nos hodie οὐ λίαν προσπεφυκυῖαν. Nam peculiare
» aliquid in lingua scari voluit observare philosophus
» his verbis: at illud omnibus fere piscibus commune,
» *non laevem, sed scabram linguam habere, & adhaeren-*
» *tem*, atque, ut verba illius usurpem, σκληρὰν καὶ ἀκαν-
» θώδη, καὶ προσπεφυκυῖαν οὕτως, ὥστε μὴ δοκεῖν ἔχειν.
» [Hist. Anim. II. 13. & alibi saepius.] Linguam autem pi-
» scis huius diversam ab aliorum piscium linguis esse non
» mirum, si vere scribit idem philosophus, solos ex om-
» nibus piscibus scarum & fluvialem porcum φθέγγεσθαι:
» qua de re libro octavo, capite primo.« [ad VIII. 331. e.]
CASAUBONUS. — Re[illegible] vero οὐ λίαν προσπεφυκυῖαν in ed. Ven. & Bas. legebatur, nisi quod in ed. Ven. post λίαν temere distinctio erat interposita. Etiam ms. *A.* veram tenet scripturam: solus codex *Ep.* λείαν habet, simillimo errore quo pag. 304. λείην pro λίην vulgo scriptum vidimus. Verbum προσπεφ. autem recte scriptum in libris omnibus.

f καρδίαν τρίγωνον, παράλευκον, τρίλοβον. » Scri-
» be cum doctissimo RONDELETIO, ἧπαρ λευκὸν, τρί-
» λοβον. In Epitoma hoc saltem recte, quod τρίλοβον scri-
» bit, non (τρίβολον) ut editum est: caetera nihilo melius.«
CASAUBONUS. — Recte τρίλοβον noster etiam cod. *Epit.* Eamdem mendam lib. IX. pag. 392. c. iam olim Canterus correxerat. De altera emendatione, a doctis viris proposita, dubitare eo magis licebit, quod τρίλοβον haud dubie ad καρδίαν referri videtur. Quare, si omnino ἧπαρ λευκὸν corrigendum statuas, fuerit hoc post vocem τρίλοβον reponendum. Sed, quoniam utique non ferendum παράλευκον, satis videtur si περίλευκον corrigamus: quod vocabulum, in re quidem diversa, occurrit apud Nostrum, V. 196. b. & apud Aristot. Hist. Anim. IV. 1.

μόνος δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἰχθύων μηρυκάζει. *Unum e piscibus scarum ruminare*, post Aristotelem Hist. Anim. II. 17. VIII. 21. repetierunt vulgo alii omnes auctores, Plin. IX, 17, 29. Oppian. Halieut. I. 135 sqq. Aelian. Nat. Anim. II. 54. De re confer BECKMANNUM, ad Antigonum Caryst. cap. 79. & BOCHARTI Hierozoicon ab eodem laudatum.

τῶν οὐδὲ τὸ σκῶρ θεμιτὸν ἐκβαλεῖν θεοῖς. » Non con-
» temnenda Excerptorum lectio θεοὶ pro θεοῖς. Nam ita
» etiam Eustathius. [ad Od. μ'. pag. 486.] θεοὶ, exclama-
» tionis vox: ut, *Doctis, Iupiter! & laboriosis.* At θεοῖς si-

» mile eſt illi Archeſtrati [immo, Hermippi: apud No-
» ſtrum, I. 29. d.] de optimo vino, τῷ ἐνουροῦσι καὶ θεοὶ
» αὐτοί: quod libro primo expoſuimus. Ideo autem Epi-
» charmus *ſcarorum ſtercoris* meminit, quia piſcis huius ſo-
» lum *inteſtina* comedebant gulae proceres. Martialis: [XIII.
» 84.]

» *Hic ſcarus, aequoreis qui venit obeſus ab undis,*
» *viſceribus bonus eſt, caetera vile ſapit.*« Casaub.

Vocabulum σκῶρ *circumflexo* accentu ſcriptum (non σκὼρ, ut in edd.) dedit mstus uterque, rurſusque ms. *A.* p. ſeq. c. ubi idem Epicharmi teſtimonium, multo auctius ab initio, repetitur. Et ibi perinde atque h[illegible] θεοῖς, non θεοί, habet ms. *A.* quod equidem cum θεοὶ permutatum nolim.

Σέλευκος δ' ὁ Ταρσεὺς &c. » Falſum eſt quod refertur ex a
» Seleuco *Tarſenſe*, μόνον τῶν ἰχθύων τὸν σκάρον καθεύδειν:
» *ſolum ex omnibus piſcibus ſcarum dormire.* Quid igitur?
» Piſcium univerſum genus ſomni expers? Atqui vere pro-
» nunciat Philoſophus, [Hiſt. Anim. IV. 10.] cadere ſom-
» num in omne animantium genus: ſolis fortaſſe teſtaceis
» exceptis; de quibus ſcribit, nondum experientia eſſe com-
» pertum, dormiant, an non. Poteſt fieri, ut contrarium
» ſenſerit *Seleucus* hic: πολλὰ γὰρ πολλοῖς φαίνεται, inquit
» philoſophus; quorum ratio nulla haberi debet. Sed ve-
» reor ne viro docto facta ſit iniuria, ſublatâ negatione,
» & in contrarium verſâ ipſius ſententiâ. Lego, μόνον τῶν
» ἰχθύων τὸν σκάρον οὐ καθεύδειν. Firmant clare ſubiecta
» verba. ὅθεν οὐδὲ νύκτωρ ποτὲ ἁλῶναι: *ideo nunquam noctu*
» *capitur.* Non ſomni hic eſt effectus, ſed aſſiduae vigilan-
» tiae. Ab eadem mente etiam quod ſequitur: τοῦτο δὲ
» ἴσως διὰ φόβον αὐτῷ συμβαίνει. *Fortaſſe*, ait, *a metu hoc*
» *illi uſu venit.* Cedo, utrum probabilius, *metum ingentem*
» conciliare *ſomnum*, an *inſomniam?* Rei veritas apud Op-
» pianum, poëtam & philoſophum de meliore nota: [Ha-
» lieut. II. 661 ſqq.]

» Μοῦνον δ' οὔ ποτέ φασιν ἀνὰ κνέφας ἀσπαλιῆας
» εἰς ἄγραν πεσέειν ἁπαλὸν σκάρον· ἀλλά που ὕπνον
» ἐννύχιον κοιλοῖσιν ὑπαὶ κευθμῶσιν ἰαύειν.

» Sic eſt profecto: quia negabant piſcatores capi poſſe no-
» ctu ſcarum, induxere quidam in animum credere de illo
» quod hic Seleucus narrat, *nunquam ſcarum dormire.*« Casaubonus. — *Negantem particulam*, cum editis, ignorat uterque noſter codex mstus: de qua quidem adiicienda re-

a cte omnino monuisse doctus Animadversor mihi visus erat. Quod vero illam observationem *Aegio debuisse Casaubonum* ait Villebrunius: oculatus testis ego rursus, ut iam saepius aliàs, confirmare debeo, nullum huius emendationis vestigium in *Aegianis Notis*, quibus usus Casaubonus erat, comparere.

In *ARCHESTRATI vers.* 1. Καὶ σκάρον ἐξ Ἐφ. Quum abesset in msstis (in ambobus quidem nostris) καὶ particula, desiderabatur utique prima hexametri syllaba. Eam igitur ex altera, quae mox sequitur, eiusdem poëtae ecloga suppleviſſe videntur editores. Potuerat vero perinde & Τὸν σκάρον scribere Archestratus.

Vers. 2 *sq.* ἐπὶ ψαφαρῇ &c. »Praeceptum istud *ARCHE*»*STRATI*,

» — χειμῶνι δὲ τρίγλαν
»ἔσθι' ἐπὶ ψαφαρῇ ληφθεῖσαν Τειχιοέσσῃ
»Μιλήτου κώμῃ: —

»verte: *Mullum ede in arenoso Mileti vico, Tichiunte, ca*»*ptum.* Τειχιόεσσα κώμη, periphrasis est *Tichiuntis*, ut ap»pellatur aliis, & Athenaeo ipsi libro VIII. [pag. 351. a.] »Thucydides tamen *Tichussam.* [lib. VIII. cap. 26.] Au»ctor se ipse explicat, de *mullis* loquens infra, [p. 325. d.] »Ἀρχέστρατος ἐπαινέσας τὰς κατὰ Τειχιοῦντα τῆς Μιλη»σίας τρίγλας. Neque putemus, *Tichiuntem* ex eo nomen »invenisse, quod *moenibus pulcris* esset *cincta*; sed quod »bene munita. Non igitur a Leopardo solum dissentiunt, »qui aliter vertunt, sed a veritate procul abeunt.« CASAUBONUS. — Nempe verterat Dalec. *in vico Mileti pulchris muris cinctae*: laudaverat tamen idem, in orâ, *Paul.* LEOPARDUM, qui in Emendat. lib. X. cap. 4. recte hunc locum erat interpretatus. Quod ληφθεῖσαν scribitur in editis, ad τρίγλαν relatum, id ipsa orationis series & universa structura desiderasse videtur; & convenit quod legitur p. 325. d. Sane, quo pacto defendi possit ληφθέντα, quod habet tamen uterque codex mstus, equidem non video.

Vers. 3. Καρῶν πέλας ἀγκυλοκώλων. Quamvis λαρῶν legeretur in editis libris, perspecte tamen DALECAMPIUS, *prope Caras*, vertit. Inde CASAUBONUS: »Recte (in»quit) Dalec. Καρῶν πέλας ἀγκυλοκώλων. Sic voluimus »editum ex membranis & Epitoma.« — Absurdam scripturam λαρῶν nihilominus religiose in contextu tenuerunt

qui editionem Casaub. 2. & 3. curarunt, Καρῶν in ora adnotasse satis habentes. Nos auctori suum restituimus, utroque etiam nostro codice sic volente. Quod vero ἀγκυλοκώλους *Caras* adpellat poëta, id quo fundamento nisus *membris validos* interpretatus sit Dalecampius, non expuro: quam tamen interpretationem non improbasse Casaubonus videtur. Placuit vero doctissimus Dutheil, monens, in deteriorem magis, quam in honorificam quamdam partem accipiendum videri illud epitheton. Sane quidem, vel ipsum illud vulgatissimum proverbium, *in Care faciendum periculum*, satis declarat, non nimis honorifice de *Caribus* vel sentire vel loqui solitos caeteros Graecos. Quare, id quod verbum de verbo sonat, *curvipedes* interpretatus sum.

In alterius Eclogae *vers.* 1. Quod consentiente ms. *A.* editum erat Καρχηδόνι, h. e. *Carthagine*, id & Interpreti & docto Commentatori satis placuisse videtur. Mihi non item; qui vel absque ullo librorum subsidio, non dubitaturus eram, Χαλκηδόνι, id est, *Chalcedone*, vel potius Καλχηδόνι (quod idem sonabat) scripsisse poëtam. De scriptura Καλχηδὼν, frequenter in vetustis libris aliisque monumentis occurrente, & multo quidem frequentius quam altera, Χαλκηδὼν, quae in illius locum a iunioribus librariis aut ab editoribus plerumque substituta est; itemque de graviore errore minimeque illo infrequente, cum editorum, tum librariorum, Καλχηδὼν in Καρχηδὼν mutantium, adeoque pro *Chalcedone Carthaginem* nobis obtrudentium; consuli possunt quae partim a nobis ipsis olim ad Polyb. IV. 39, 5. partim a doctis Viris, quos ibi laudavimus, adnotata sunt; quibus addi plures alii poterunt, quos nominavit, eodem nomine ipse laudandus, Niclas ad Aristot. de Mirab. Auscult. pag. 120. edit. Beckm. & ad Antigon. Caryst. p. 207. ed. Beckm. denique cum his contulisse iuvabit quae docuit Eckhel, in Doctr. Numor. Vet. T. II. pag. 411. Illam igitur, quam in contextu posui, scripturam, Καλχηδόνι, hoc loco in vetustissimis olim codicibus obtinuisse, ex ipsa ea corruptela Καρχηδόνι, quae codicem *A.* invasit, certa ratione colligi posse iudicavi: nam si Χαλκηδόνι in vetustissimis libris fuisset repertum, nimis notum id nomen Graecis librariis erat, quam ut in alterum facile ab illis hominibus fuisset deinde corruptum. Epitomae auctor, ut erat haud dubie & doctus

a homo, & ab ingenio minime destitutus, ex orationis connexione hoc loco intellexerat, non de *Carthagine* hic cogitari debere, sed de *Chalcedone* urbe ad Bospori introitum sita, in parte *Byzantio* opposita: itaque Χαλκηδόνι, de sua emendatione, in contextu posuit; at eam tamen scripturam, quam in exemplari suo reperisset, simul adnotaturus, in hunc modum scripsit, Χαλκηδόνι (κ ρχ). Alibi apud eumdem nostrum Deipnosophistam, vetus scriptura Καλχηδὼν in utroque nostro codice in Χαλκηδὼν mutata est, sive ab Athenaeo ipso, sive a librariis, lib. VI. pag. 252. d. in verbis ex Polybio citatis. Nam cum apud Polybium in vetustissimis quibusque & probatissimis codicibus constanter Καλχηδὼν & Καλχηδόνιος scribatur, apud Nostrum ibi in verbis ex Polybio prolatis in alteram scripturam Χαλκηδόνιος consentiunt libri. Confer Adnot. ad Polybium nostrae editionis, lib. VIII. cap. 24. sect. 3.

b *Vers.* 3. Pro κυκλίας, quod habet mstus noster uterque, recte κυκλίᾳ posuere editores, in tertio casu ad ἀσπίδι relato. Terminationes ας & αι vel ᾳ temere inter se permutatas iam saepius observavimus. *Vers.* 4. pro λαβὼν νῦν, quod cum ed. Ven. & Bas. tenebant mssti, certâ de coniecturâ λαβών νιν edidit Casaubonus, nihil quidem de librorum scripturâ monens. *Vers.* 5. Pro εὖ τυρῷ τε, est ἐν τυρῷ τε in ms. *Ep.* non male: & fuerat ea fortasse poëtae scriptura. *Postremo versu*, foeda menda πυγὴν per omnes editiones propagata erat; ubi πηγὴν praeeuntibus msstis libris scribi debuisse monuit Casaub. in Animadv. Ac veram scripturam dabant etiam nostri codices.

c Νίκανδρος δ' ὁ Θυατειρηνὸς &c. Cum perperam Θειατειρηνὸς esset editum, monuit Casaub. in Animadversionibus: » Melius Θυατειρηνὸς, etsi aliter saepe mssti. « — Veram scripturam uterque noster codex nobis praeivit.

Ibid. τὸν μὲν ὀνίαν. » Ὀνίαν *genus* quoddam *scarorum* fuisse, » testis etiam Hesychius. « Casaub.

AD CAP. CXIV.

εὐχυλότερον recte ed. Ven. & Bas. cum msstis. εὐχυλώτερον ed. Cas.

Epicharmi ecloga ex *Hebes Nuptiis* sic scripta erat in editis: αὐτὸς ὁ ποτιδαβαίων γαυλοῖς ἐν Φοινικικοῖς εἰ καὶ

κάλλιστος † ἄδητα τήγανος ἀγεμὼν σπάρους καὶ σκάρους, ῶν οὐδὲ τὸ σκὼρ θεμιτὸν ἐκβαλεῖν θεοῖς. Ad quae haud mirum est adnotasse CASAUBONUM: » Corruptissima sunt » Epicharmi verba: quae vix aliquis emendaverit sine li- » brorum praesidio. Pro ἀγεμὼν scribendum ex aliis locis » ἀλιεύομεν. « — Ubi quae *alia loca* dixit vir doctus, nulla sunt alia nisi pag. praec. f. ubi postrema eiusdem eclogae verba adposita vidimus, & in his ἀλιεύομεν pro eo quod hic vulgo legitur ἀγεμὼν: super cuius vocabuli initio in ms. *A.* superscripta litera η indicabat ἡγεμὼν, quod non magis, quam istud, huius loci erat. Pro σκὼρ, in eisdem postremis verbis rursus σκῶρ circumflexo accentu scribitur in ms. *A.* quemadmodum superiori loco dabat codex uterque. Hoc loco in *Epit.* deest tota ecloga. Prioribus verbis, quae desperaverat Casaubonus, medicinam adferre conatus est *Sam.* PETITUS Miscellan. lib. VI. cap. 7. quo in viro si tam subactum fuisset animi iudicium, tantaque Graeci sermonis peritia, quanta luxuries ingenii & ad audendum temeritas, pretium operae in emendandis difficilioribus poëtarum locis fortasse facturus ille erat: nunc, quo in genere exsultare maxime consueverat, in eodem plerumque irriti ceciderunt doctissimo viro conatus. Cuius omissis super hac Epicharmea ecloga commentis, videamus age, quid ad procuranda corruptorum librorum monstra feliciori successu contulerit politissimum VALCKENARII ingenium. Is igitur (in Notis ad Eurip. Phoen. pag. 65.) duos priores poëtae versus in hunc modum constituendos censuerat:

Αὐτὸς ὃν Ποτειδᾶν ἆγε, γαῦλος ἦς Φοινίκικος·
ἦκε κάλλιστον τάγηνον, τηγανίζεμεν σπάρους.

Qui versus quam molliter fluant, quamque docte *Posidonem*, quem paene exturbaverat librariorum imperitia, nobis restituant, non est quod moneam. Attamen necdum universa sententia satis commoda, & in verbis paulo longius, quam necesse esset, recessisse Vir praestantissimus videri poterat: & verbum ἀλιεύομεν, quod superiore pagina servarunt nobis libri, aliud quid in proxime praecedentibus verbis desiderare videbatur. Doctissimis *Valckenarii* coniecturis adiutus KOEN (ad Gregor. de Dialect. p. 93.) priora verba in hunc modum restituere tentavit:

Αὐτὸς ὁ Ποτιδᾶν ἄγων γαυλοῖσιν ἐν Φοινικικοῖς
ἦκε κάλλιστον τάγηνον. —

c In quo placuit statim illa lenissima medicina, ex ΠΟΤΙΔΑ-ΝΑΙΟΝ unius literae leviuscula mutatione ΠΟΤΙΔΑΝΑΓΩΝ efficiens: quod ipsum participium ἄγων ad sequens verbum ἧκε perapte referebatur. Perinde autem Ποτιδὰν & Ποτειδὰν dixisse Dores pro Ποσειδῶν, ipse Valckenarius l. c. docuerat. Sed eamdem Koenii a Valckenario in constituendis illis verbis discessionem ipsa etiam prosodia, si quid video, desiderabat: nam cum in voce Ποτειδὰν vel Ποτιδὰν longa sit ultima syllaba, erat in tertia sede versus trochaici pes spondeus, in illa regione non ferendus. At in Koenii versu, primus pes trochaeus est, alter tribrachys, tertius rursus trochaeus: nullus non legitimus. Iam & illa mutatio levissima, & paene quavis pagina recurrens, γαυλοῖσιν metri caussa, pro γαυλοῖς. Quare totum illum versum, in quo nihil ab editorum sordibus discessit codex noster mstus, talem adoptare non dubitavi, qualis est a Koenio constitutus. Nonnisi accentum in vocab. γαύλοισι mutavi. Nec enim γαυλὸς, sed γαῦλος, dicitur illud *Phoenicii navigii* genus: sic apud Aristoph. scribitur, in Av. 598. & 602. ubi vide Schol. sic item apud Suidam & Hesych. ubi consule quae adnotarunt Interpretes. Et suspicor in vetere nostro codice msto, nullo prorsus accentu notatam esse illam vocem, qui mos est illius librarii in locis admodum corruptis.

Secundus versus maiorem habet difficultatem. Sed in illis tenebris lucem nobis accendere visum erat verbum ἀλιεύομεν; quod, superiori loco communi codicum consensu oblatum, cur hic aspernaremur nullam caussam vidi, cum nec per se incommodi quidquam haberet, & corrigendis superiorum verborum erroribus commodiorem quamdam certioremque rationem offerre videretur. Nam quid *sartagini* (τῷ ταγήνῳ) *rei esset cum Neptuno;* aut *cur Deus marium cum naviculis Phoeniciis advenerit, quo adferret sartaginem,* (τὸ τάγηνον) id quidem difficile dictu fuerit. Ad *piscandum* opus erat *retibus nassisque*, ταῖς σαγήναις: &, quo captura ex voto succederet, commodum erat, si *ab ipso Neptuno retia essent curata adlataque*. Itaque sub illis duabus vocibus, quas haesitans librarius, & ipse quid vellet aut deberet nesciens, in membranas coniecit, unum vocabulum σαγήνας latere suspicatus sum, ad quod referretur adiectivum καλλίστας: in qua una postrema voce nonnihil nos adiuvit codex noster, qui pro κάλλιστος,

quod erat editum, καλλίστους habet; quod fortasse perinde etiam καλλίστας legi poterat, ob figurae α cum ου similitudinem, quam in nostri calligraphi scriptura fere ubique obtinere iam saepius observavimus. Ad hanc piscationem fortasse referendum, quod in commemorandis diversorum piscium generibus saepius verbo ἰνῶν vel ἰνῆς usum poëtam videmus, id est, *inerant*, nempe *in nassis*: nam si de *epulis* ageretur, & de *piscibus mensae illatis*, παρῆν vel παρῆς erat dicturus, non ἰνῆν.

Ad *Numenii* verba, cum sic essent edita,

Ἢ σπάρου ἢ νάρκας ἀγελήϊδας:

d

haec adnotavit Casaubonus: » Non erat difficile veram » scripturam restituere ex libri fine, ἢ σπάρου ἢ ὕκκας » ἀγελ. Sed *sparum* aut *hyccas* ex iis esse *qui gregem faciunt* » non est existimandum. Quare ἀγελήϊδας, vocem poëti» cam, cave putes positam pro ἀγελαίας, [*gregales* inter» pretatus erat Dalec.] sed pro ἀγελείας, *praedatrices*. Nam » & ληὶς poëtis idem ac λεία, *praeda*. « — Locus inferior, ad quem provocavit vir doctus, est pag. 327. b. ubi tamen ὕκας, non ὕκκας, habent scripti libri: & eodem modo hic ἢ ὕκας habet codex mstus uterque, ut nesciam unde νάρκας arripuerint editores. Sed perperam hoc loco post ὕκας voculam ἢ repetiit ms. *A*. ἢ ὕκας ἢ ἀγελήϊδας: eamdemque voculam etiam ms. *Ep*. ibidem agnoscit, in ea ipsa finem faciens verborum Numenii, omissa voce ἀγελήϊδας. Altero loco (pag. 327.) neuter codex importunam habet particulam. Vocabulum ἀγελήϊδας recte a Casaub. expositum esse arbitror: sed videtur antepenacute ἀγελήϊδας scribi debuisse, a sing. ὁ ἀγεληΐς, τοῦ ἀγεληΐδος. Id enim, ni fallor, desiderabat analogia, quae in compositis nominibus, quod ad accentum, obtinet. Quo accedit, quod, si acute ἀγεληΐς, ἀγεληΐδος, scribas, speciem habeat nominis foeminini; cui hic non est locus, quia ὕκαι sunt generis masculini, ὁ ὕκης, τοῦ ὕκου. Nullus tamen dissensus scripturae ex ms. *A*. adnotatus est: & in ms. *Ep*. penacute ἀγεληΐδος scriptum video p. 327. b. quemadmodum in editis.

AD CAP. CXV.

Σκορπίος. Facile intelligit lector, de *scorpio* (qui di-

d citur) *pisce* hic agi, non de bestiola illa, quae venenato suo morsu infamis est.

Διοκλῆς - - πρὸς Πλείσταρχον. Sic recte h. l. editum est, consentiente ms. *A.* (In Epit. deest titulus libri.) Perperam πρὸς Κλείταρχον infra, pag. 324. f.

- ξηροτέρους εἶναι τὰς σάρκας, σκορπίους, κόκκυγας &c. Miror silentio praetermissum a Casaubono id quod consentientibus quidem msstis editum erat, ξηροτέρας: quod manifeste librariorum incogitantiae debetur, ad τὰς σάρκας referentium adiectivum nomen, quod ad pisces spectabat, quorum nomina continuo adponuntur, in accusativo casu posita; cum, si vera esset scriptura ξηροτέρας, oportuisset dein scribi σκορπίοις, κόκκυξι, & sic porro, in dandi casu. Pro ξηροτέρους τὰς σάρκας uno vocabulo dicere potuerat ξηροσαρκοτέρους, quemadmodum mox ξηροσάρκους ait: cuius oppositum μαλακόσαρκος (id est, *mollioris carnis*) ostendit, τὸ ξηρὸν non modo de *siccitate*, sed & de *duritie* esse intelligendum; quod quidem per se fere patebat.

οἱ γὰρ πετραῖοι μαλακοσαρκότεροι εἰσίν. Ad editam ante nos scripturam μελανοσαρκότεροι adnotavit Casaubonus: »Demiror quî fugerit nos aut operas nostras »hic locus. Nam sensu communi careat necesse est, qui »vel solum dubitat scribendum esse μαλακοσαρκότεροι: ne»que aliter omnia manu exarata exemplaria.« — Sic quidem & ms. *A.* & *Epit.* Et id ipsum etiam perspecte Dalecampius in versione expresserat, *mollior saxatilibus caro*; & in ora: »Tenera, friabilis.« Idem vocabulum eamdemque sententiam iam ex eodem auctore *Diocle* supra prolatam vidimus pag. 309. c. Confer lib. VIII. p. 357. f.

e χονδρώδεις γάρ εἰσι. σαρκώδεις coniectaverat Rondelet, apud Gesn. pag. 847 med. quia non est *cartilagineus* piscis, scorpius. At vulgatum merito defendit Gesnerus pag. 850. exponens *callosâ, firmâ solidâque carne*: nos, *grumosâ*. De illo vocabulo iam saepius diximus. Vide ad pag. 282. d. Animadversionum hoc Vol. IV. p. 88 sq.

Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. Sic mstus uterque & h. l. & mox iterum. Utrobique nude ἐν πέμπτῳ Ζώων ed. Ven. & Bas. & ἐν πέμπτῳ Μορίων ed. Cas. Quae spectantur hoc loco *Aristotelis* verba, leguntur ea Histor. Anim. lib. V. cap. 9.

Numenii testimonium ex parte iam adpositum vidimus

pag. 282. a. & pag. 319. b. c. quem ad posteriorem locum vide notata.

Ἐν δὲ πέμπτῳ Ζώων Μορίων ὁ Ἀριστοτέλης σκορπίους καὶ σκορπίδας ἐν διαφόροις τόποις ὀνομάζει. f Sic est: modo meminerimus, isto titulo ab Athenaeo eum dici librum, qui in Aristotelicis codicibus hodie *quintus Historiarum* numeratur. *Scorpium* igitur nominat Philosophus capite nono illius libri; *scorpidem* autem capite decimo. Quod dein addit Deipnosophista, *ἄδηλον δὲ εἰ τοὺς αὐτοὺς λέγει*, *incertum esse an eosdem dixerit*: id ipsum quoque verum, haud satis adparere, eosdem-ne an diversos pisces *scorpium* & *scorpidem* statuerit Aristoteles. *Scorpidem*, foeminam dici *scorpii* statuit ARTEDI in Synonym. Piscium, ut adnotavit CAMUS ad Aristot. pag. 752. Dubitationem tamen adferre poterat, quod eo ipso loco, ubi *τὸν σκορπίον* nominat Aristoteles, de *foemina* agatur: ait enim, *ὁ δὲ σκορπίος τίκτει δίς*. Unde suspicari licebat, quas paulo post *σκορπίδας* dixit, esse diversum genus. Estque notabile, pro *σκορπίδες* ibi vetustissimos codices *σκομβρίδες* praeferre; de quo monuit CAMUS in Var. Lect. ad pag. 254. l. 27. suae editionis. Sed quidquid sit, quod de *scorpio* & *scorpide* statuerit Aristoteles; ipse quidem Deipnosophista statuit, *diversos esse pisces scorpaenam & scorpium.* Satis quidem id declarare videtur proximis verbis, cum ait, *ὅτι καὶ σκόρπαιναν καὶ σκορπίους πολλάκις ἡμεῖς ἐφάγομεν, &c.* Quae verba cum minus aperte cum proxime praecedentibus cohaereant, adnotavit CASAUBONUS: » Melius scribas *Ὅτι δὲ » καὶ σκόρπαιναν &c.* « — At, sic verbis istis ad sequentia relatis, perincommoda exsistit sententia; quasi hoc dixisset Athenaeus: *Nemo est qui ignoret, saepius nos & scorpaenam & scorpium comedisse.* Illud percommode dicere potuit, *neminem* (nempe eorum qui scorpaenam & scorpium norunt gustaruntque) *ignorare, diversum esse & saporem & colorem utriusque piscis.* Sed, dicere: *Nemo ignorat, nos saepe de utroque pisce comedisse:* id vero perabsurdum videri debet. Igitur ad superiora verba haud dubie referuntur haec de quibus quaerimus; & subintelligi debet, significare voluisse Athenaeum, *se illos pisces non pro eisdem habere:* cuius sententiae rationem adfert, quod *ipse de utroque saepe comedisset, observassetque (quod quemque proprius sensus docere potest) diversum esse utriusque saporem coloremque.*

Ἀρχέστρατος ἐν τοῖς Χρυσοῖς ἔπεσι. » Alludit ad Pytha-

» gorae χρυσᾶ ἔπη, sive *Carmen aureum.* « CASAUB. — Ad ipsos *ARCHESTRATI* versus, cum sic vulgo scripti essent,

a 'Εν δὲ Θάσῳ τὸν σκορπίον ὠνοῦ, ἂν ᾖ μὴ μείων

πύγονος, μεγάλου δ' ἀπὸ χεῖρας ἴαλλε.

nil aliud adnotavit idem CASAUB. nisi » Praestat scribi, » ἂν ᾖ μὴ μείων Τοῦ πύγονος. « — Et recte quidem in πυγονος penultimam per ο breve extulit vir doctus: sed πυγόνος penacute scriptum oportuit, (ut dedit ms. *Ep.*) a recto casu ὁ πυγὼν, quae *mensura* est *a cubito usque ad digitos flexos*,* sextâ fere parte minor quam πῆχυς. Lubens vero etiam initio alterius versus articulum τοῦ eram accepturus, quem satis scio in huiusmodi dictionibus haud infrequenter ad mensurae nomen adiicere Graecos; si modo sic integer prodiisset versus, qui, cum recte quidem terminaretur in verba χεῖρας ἴαλλε, in ipso initio tamen iusto brevior erat. Quare GESNERUM probavi, alterum versum sic constituere suadentem, (p. 849 med.)

Οὐ (sive Μὴ) μείζω πυγόνος, μεγάλου δ' ἀπὸ &c.

Sic & versus prodibat integer, & ea enunciabatur sententia, quam haud dubie voluerat Archestratus: quam sententiam cum minus percepissent librarii, pro *non maiorem*, *non minorem* posuerunt. Quod etiam H. STEPHANUS viderat, Archestrati verba in hunc modum citans, Thes. T. III. pag. 286. d. e.

— τὸν σκορπίον ὠνοῦ, ἂν ᾖ

μὴ μείζων πυγόνος μεγάλου δ' ἀπὸ χεῖρας ἴαλλε.

Recte μὴ μείζων, si modo verba ἂν ᾖ stare in fine superioris versus possent. Sed istam adpendiculam prorsus delendam censui. Pro μὴ μείζω olim aliquis, partim corrigendi caussâ quod vitiosum putasset, partim interpretandi caussâ, ἂν ᾖ μὴ μείω adscripserat: quod scholion temere deinde in contextum receptum est. Sed iam in vetustiore codice hoc admissum; nam in vulgatam scripturam consentiunt ambo nostri codices. In *Epit.* praeterea etiam, pro ὠνοῦ, perperam ὠνοῦσιν scriptum.

AD CAP. CXVI.

De SCOMBRO (quem *maquerau* vocamus Gallofranci) testimonium *ARISTOPHANIS* ex *Gerytade* nusquam adpositum reperitur.

Quod ait *HICESIUS*, τοὺς σκόμβρους ἐλαχίστους μὲν ἀ-

ναι &c. ibi, quoniam comparatio instituitur inter *scombrum* a & *coliam*, superlativus intelligendus notione comparativi, ἐλαχίστους pro ἐλάττονας. In quo quidem dissentire videtur Plinius XXXII. 11, 53. ut adnotavit CAMUS ad Aristot. p. 238. — Quod dein vulgo sic pergitur, τροφίμους δὲ τῶν κολιῶν καὶ εὐχυλωτέρους, (rectius εὐχυλοτέρους,) οὐ μὴν εὐεκκριτωτέρους: ibi adnotavit CASAUBONUS: »Legebam τροφιμωτέρους. Sed aliter concinnat Epit. »τροφίμους δὲ καὶ εὐχύλους, οὐ μὴν εὐεκκριτωτέρους τῶν »κολιῶν.« — Nempe iam corruptum locum invenerat Epitomae auctor, eâque caussâ nonnihil immutavit: & recte quidem κολιῶν scripsit, quod & edidit Casaub. pro κοιλιῶν, quod erat in ed. Ven. & Bas. atque etiam in ms. *A*. Caeterum probavi doctissimi CORAYI emendationem, post κολιῶν vocem μᾶλλον inserendam statuentis.

EPICHARMI testimonium sic vulgo in ed. Casaub. scriptum erat: καὶ χελιδόνες τε μύρμαι, τοί τε κολιᾶν μείζονες ἐντὶ καὶ σκόμβρων, ἀτὰρ τᾶν θυννίδων γε μήονες. Foede depravatum in ed. Ven. & Bas. ubi κοιλίαν pro κολιᾶν & in fine ταυθυννίλων μήονες: & sic fere etiam in ms. *A*. Totum deest *Epit*. Silentio autem praeteritum h. l. a CASAUBONO in Animadv. cum maior pars iam adposita esset p. 313. e. ubi vide quae cum ab illo, tum a nobis adnotata sunt. Tota ecloga iam ante Casaubonum recte constituta erat a praestantissimo viro GESNERO pag. 843.

AD CAP. CXVII.

NUMENII priora verba iam supra adposita erant, pag. b 305. c. ubi pariter atque hic κίχλας ἁλιειδέας vulgo scribitur: quod ibi *mari similes*, hic *caeruleos turdos* reddidit Dalec. Nos vero nondum poenitet coniecturae ibi iam propositae, ἁλιδινέας, pro quo idem Numenius στροφάδας περὶ πέτρην dixit p. 319. b.

Vers. 2. Pro ἐπικέλσαντα, quod ex ms. *A*. enotatum, fortasse ἐπικέλσαντα ibi scriptum: persimiles quidem in illo codice saepe sunt formae vocalium ω & α. *Emergentem* vertit DALECAMPIUS, adiectâ notâ: »ἐπιτέλλοντα, *e litto*»*ralibus saxis prodeuntem*.« — At agitur de pisce, qui ultro citroque se iactando perrumpere rete conatur: nullaque caussa est, cur mutatum verbum velimus. Usurpatur enim aliâs quidem plerumque verbum ἐπικέλλειν, de

b navi quae *ad littus adpellitur:* sed & generatim κέλλω idem atque τρέχω & ὁρμάω significat, ut docuit Etymologus pag. 565, 48. & alibi. Itaque ἐπικέλλω, *incurro, irruo.* Iam — » *Sargum* appellat λινοπληγέστατον ἰχθῦν, quia om» nium *maxime cum retibus certat*, eaque vehementi iactatio» ne, vel attritu, ut Plinius scribit, frangat. Hoc significat » λινοπλὴξ proprie: nam quod antiqui Grammatici inter» pretantur φρενοπλὴξ, translatum est a notione prima; quia » capti piscis iactatio intra retia similis *furori insanientium.*« Casaubonus. — Vide Hesychium in Λινοπλῆγος, & quos ibi laudavit doctus Editor, praesertim vero Hemsterhusium ad Thomam Mag. pag. 24. Vocabulum λίνον, a quo λινοπλὴξ dicitur piscis, rectius a Gesnero p. 828. aliisque viris doctis, de *reti* accipi iudicavi, quam de *linea piscatoria;* de qua Plinius acceperat, lib. IX. cap. 59. sect. 85. ubi ait: *Inter sargos, ipse qui tenetur, ad scopulos lineam terit.*

Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ Μορίων. Sic mstus codex uterque. Pro quo quum in ed. Ven. ἐν πέμπτῳ περὶ Ζώων Μορίων positum esset, in ed. Bas. vero ἐν πέμπτῳ περὶ Ζώων Ἱστορίας, repetitum hoc quidem est in ed. Cas. sed monuit Casaubonus in Animadv. » Est quidem verum, recitata » hic verba extare in quinto Historiarum, cap. ix. Sed » omnes ad unum chirographi libri consentiunt in erro» re de quo diximus toties. Quare Athenaei errorem se» cuti scribamus etiam hic περὶ Ζώων Μορίων. « — At nostri codices ambo, ut dixi, nude ἐν πέμπτῳ Μορίων hic exhibent, ut passim alibi.

» *Epicharmi* prius testimonium in postrema voce cor» ruptum est:

» αἱ δὲ λῇς σαργοί τε χαλκίδες τε καὶ τοιπούντιοι.

» Docti corrigunt, χαλκίδες τε πόντιαι. [Sic Dalec. *&* » *marinae chalcides.*] Nos sic potius, χαλκίδες τε καὶ τοὶ » πούλυποι. « Casaubonus. — Si *polypos* nominasset Syracusius poëta, suo idiomate (i. e. Dorico) πώλυποι dicturus erat, non πούλυποι. In ms. *Ep.* omissae sunt duae vel tres postremae voces: in ms. *A.* vero καὶ τοὶ πόντιοι scriptum: quod tenere nos debuimus, relatum (puto) ad aliquod piscium genus qui sequente versu a poëta nominati erant, quem versum Deipnosophista non recitavit.

c » In altero testimonio eiusdem poëtae, editionis nupe» rae [nempe Casaubonianae primae] διορθωτὴς, qui operas » suas prelis locaverat, ex imperitia φίλταται scripsit, pro

» φίντατα : illaudabili & magno facinore. Quod eo dico, c
» ne quis putet, talium παραδιορθώσεων, si quae inter le-
» gendum erudito lectori deprehendantur, a nobis ratio-
» nem esse poscendam. Ita igitur cum libris omnibus &
» Eustathio scribe: Ἦς δὲ σαργῖνοι μελάνουροί τε, καὶ φίν-
» τατοι ταινίαι, λεπταὶ μὲν ἀδεῖαι δέ. Doricum est φίν-
» τατος, pro φίλτατος. « Casaubonus. — Recte utique
censuerat vir doctus, suo idiomate φίντατοι scriptum re-
liquisse Epicharmum: sed quod ait, libros omnes istam
scripturam hoc loco praeferre, falsus est vir optimus.
Certe quidem & ed. Ven. & Bas. & ms. *A.* & *Ep.* com-
muni consensu & scripturam Ἦν δὲ, & φίλτατοι, hic te-
nent. Quod si ubique Doricam verborum formam re-
stituere Epicharmo aliisque Doricâ linguâ scribentibus
poëtis Casaubonus voluisset, infinitis locis multa fue-
rant mutanda, quae intacta ille reliquit. Iam ubicum-
que in Dorici poëtae testimonio integros caeteroquin
versus ad metri normam exactos nobis conservarunt libri,
aut ubi ratione satis certa restituere illos valeas, ibi com-
mode etiam factum fuerit, si dorici simul idiotismi (si-
cubi neglectus fuerit) habeas rationem. Sed quum metri
leges in Epicharmeis versibus prorsus insuper haberet Ca-
saubonus, nil necesse erat ut uno alterove loco Dorismum
restitueret. Nos quidem hoc loco, quum probabilis quidem,
nec tamen prorsus certa occurreret ratio, qua ad metrum
apte restituerentur poëtae verba, nihil in contextu muta-
vimus, nisi quod ad φίλτατοι articulum ταὶ adiecimus,
quem uterque mstus codex & hoc loco dedit, & rursus
infra, pag. 325. f. Priora eiusdem eclogae verba, quum
supra (pag. 313. d.) occurrerent, ibi verba σαργῖνοι με-
λάνουροί τε pro posteriori hemistichio habueram trochaici
tetrametri, quales sunt omnes Epicharmei ex ista fabula
ducti: quod recte utique ita statui potuerat, si modo re-
cte ibi σαργινοι *penacute* (quasi penultimâ brevi) scri-
ptum est. Sed probabilior videtur scriptura σαργῖνοι,
in quam hoc loco consentiunt libri, *penultimâ longâ*: quae
scriptura aliam postulat versus constitutionem. Quo ac-
cedit, quod pag. 325. f. eadem rursus ecloga occurrit in
fine auctior: quibus ex tribus locis inter se collatis colli-
gere fas est, duos integros versus ita fuisse a poëta con-
ceptos, quemadmodum in scholio sub contextu indicavi:

Ἦς δὲ σαργῖνοί τε μελάνου-

c ροί τε, καὶ ταὶ φίνταται
ταινίαι, λεπταὶ μὲν, ἀδεῖ-
αι δὲ, κὀλίγου πυρός.

Quibus in versibus nihil contra librorum scripturam posuimus, nisi Doricum Ἧς pro Ἦν, & τε post σαργῖνοι adiectum, ubi vulgo desideratur. Pro ἀδεῖαι vero etiam, convenientius Dorismo ἀδέαι scripseris, ut mox lit. d. Apud Eustathium, cuius ad auctoritatem provocavit Casaubonus, nihil quod ad hanc eclogam spectat reperitur, nisi sola duo verba φίνταται ταινίαι, quae ille citat in Comment. ad Od. χ'. pag. 796, 3. desumta ex Athenaei pag. 325. f. ubi Epitoma (qua ille usus est) istam scripturam tenet cum editis & msto *A*.

Δωρίων - - σαργίνους διὰ τοῦτ' αὐτοὺς καλῶν. διὰ τοῦτ', ob hoc: puta, quod *tenues* & *exigui sunt*; quare etiam Epicharmus σαργίνους dixerat, diminutivo nomine.

In *Archestrati vers*. 2. recte ἀποβάλλῃ dedit mstus uterque. *Vers*. 3. κατάπαστον vulgo *antepenacute* scribitur, quemadmodum & apud Aristophanem edi solet. Rectius autem videtur quod habet ms. *Ep*. καταπαστὸν, *acute* scriptum; quia non tam ex παστὸς & κατὰ compositum nomen est, quam ab ipso verbo καταπάσσω recta formatum.

Vers. 4. δριμεῖ δεδαϊγμένον ὄξει, *acri madefactum aceto* interpretatus est Dalec. quod Graece δεδευμένον sonabat. Nec vero solicitandum putem vulgatum, licet haud omnino expeditam habeat explicationem. Adlusisse videtur poëta ad Homericum δεδαϊγμένος ὀξεῖ χαλκῷ, Iliad. τ'. 211. & 283. ubi διακεκομμένος interpretantur, (vide Hesychii Interpp. ad voc. Δεδεγμένος: & Schol. Homer. ad Iliad. τ'. 203.) id est, *concisus*, *confectus*. Hîc *maceratum* commodissime reddi posse putavi.

d *Vers*. 6. τὸν στερεὸν manifeste nunc eumdem dicit, quem paulo ante σκληρὸν, *durum*; cui mox opponitur μαλακὸς, *mollis*. Conf. pag. 300. e. & not. ad pag. 284. e.

Vers. 7. Ubi ait,

τὸν δ' ἀγαθὸν μαλακόν τε φύσει, καὶ πίονα σάρκα:

adnotavit Casaubonus: »Restituendam censeo vocem »compositam, sed distractam pridem cum sententiae labe, πιονόσαρκον. Alioquin hiulca & suspensa oratio relinquitur.« — At quidni intelligere possimus μαλακὸν καὶ πίονα κατὰ σάρκα, *qui est carne molli & pingui?* Equidem,

quaenam inde labes vel ſententiae acceſſura eſſet, vel orationi, non video. Similiter ξηροτέρους τὰς σάρκας, pag. 320. d. d

AD CAP. CXVIII.

'Αόνες. »Non agnoſco piſces *euones* in iſtis *Epicharmi*, »Εὔονες, φάγροι τε &c. Et profecto nulli unquam ea ap»pellatione fuerunt Graecis noti. Sed nomen hoc varie »depravatum eſt in hoc opere: nam ſub libri finem [pag. »327. c.] λόνες ſcriptum pro εὔονες: immo vero pro ἀό»νες, quod eſt indubitate verum nomen horum piſcium, »auctoribus quibusdam msstis, & Heſychio: 'Αών, ἰχθὺς »ποιός.« Casaubonus. — 'Αῶν ſcribitur quidem vulgo apud Heſychium: ſed rectius fuerit 'Αών, ut fiat genitivus ἀόνος penultimâ brevi, quam talem hîc & metrum requirit & praeiverunt libri. In ms. *Ep.* quidem hoc loco ipſum primum vocabulum deeſt, altero vero loco tota ecloga. Codex *A.* pag. 327. mendoſum λόνες tenet, ſed hîc ἀονες habet, neſcio quo accentu; immo nullo accentu, ut videtur. *Mox* deinde, cum nonniſi λάβρακές τε πλόες legeretur in editis, λάβρακές τε καὶ τε πίονες dabat ms. *A.* rectius vero καὶ ταὶ πίονες ms. *Ep.* quibus adiectis voculis perapte nunc & verſui & ſententiae conſultum eſt.

Poſteriore verſu, ubi ſcribitur βδελυχραὶ, adnotavit Casaubonus: »Scribendum ex libris Euſtathii, βδελυχναὶ »vel βδελυχμαί.« — Immo vero, ſi quid mutandum, βδελυραὶ malles cum Gesnero, p. 813. Sed ferendum vulgatum videtur, quod cum editis tenet & ms. *A.* & optimus noſter codex Epitomae. Potuit Euſtathius, ad Iliad. σ'. p. 1221. licet hunc locum ob oculos haberet, tamen ſuo arbitratu βδελυχνὸν pro βδελυχρὸν ſcribere: poteſt etiam illa ſcriptura editoribus operis Euſtathii, aut ſcribis, originem debere. Sin vel maxime ſtatuas, ipſum in ſuo codice Epitomae iſtam reperiſſe ſcripturam; non maior eſt codicis eius, quo Euſtathius uſus erat, auctoritas, quam huius, cuius uſuram nobis bona Athenaei fortuna conceſſit: & conſenſus noſtri codicis Epitomae cum altero vetuſto codice, qui integrum opus continet, ſatis evincit, in illo Athenaei codice, quo uſus ipſe auctor Epitomae erat, eamdem ſcripturam obtinuiſſe, quam hodie praedicti illi duo codices praeferunt.

e 'Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. Mireris inconstantiam Editorum. Nunc ἐν πέμπτῳ Ζώων habent ed. Ven. & Bas. ubi Ζώων Μορίων habet ms. *A.* quod & ex aliis codicibus nunc edidit CASAUBONUS, monens in Animadv. » Philosophi locus extat Historiarum libro V. cap. 9. « In ms. *Ep.* hic rursus, ut paulo ante, nude ἐν ε'. Μορίων. Scripturam κολοκύντῃ tenent apud Athenaeum libri omnes: apud Aristotelem (Histor. VIII. 2.) κολοκύνθῃ scribitur, quod perinde est.

f ἄς τε βόας &c. » Recte viri docti in PANCRATIS versu,

» ἄς τε βόας πορκῆες ἁλίζωνοι καλέουσιν,

» damnarunt vocem ἁλίζωνοι. Nam *Halizoni* populi nihil » ad hunc locum: at ἁλίζωοι piscatores dicuntur, *in mari* » *degentes*, vel *e mari viventes*, id est, piscatione marina. » Theocritus:

» Αἴ τις ἀνὴρ αἰτεῖται ἐπαγροσύναν τε καὶ ὄλβον
» ἐξ ἁλὸς ᾧ ζώει.

» Recte etiam in sequente versiculo,

» οὕνεκα γαστέρι φῦκος ἀεὶ ἀλέγουσιν ὀδοῦσιν,

» emendarunt ἀλέουσι: licet utrique emendationi re» fragetur scripta lectio, quae non utique semper assensum » meretur. « CASAUBONUS. — Scripturam ἁλίζωνοι cum edd. agnoscit ms. *A.* Ex Iliade notum illud nomen doctiori alicui veteri librario fuerat, perperam huc translatum. Perspecte vero DALECAMPIUS vidit, ἁλίζωοι scriptum oportuisse, quod *in mari vitam agentes* interpretatus est: rectius Casaubonus, *e mari viventes.* Et ipsum ἁλίζωοι habet ms. *Ep.* in contextu; ex Breviatoris quidem emendatione, ut videtur: nam, quod inter lineas adnotatum est ἁλίζωνοι, id (quemadmodum alibi p[illegible] mihi videor observavisse) indicare videtur, eam scripturam in veteri exemplari fuisse ab ipso repertam; quam adeo, licet mendosam iudicaverit, tamen adnotandam duxisset. Theocriti verba, ad quae provocavit Casaubonus, emendatiora habes apud Nostrum, pag. 284. a. ubi vide notata. Ipsum vero istum Pancratis versum respexisse Hesychius videtur, cum scriberet: Σάλπη, ἰχθύς ποιός, ὃν καὶ βοῦν καλοῦσι. *Posteriore versu*, ἀλέουσιν pro ἀλέγουσιν se malle professus erat GESNERUS, pag. 814. idque recte in versione expressit Dalec. *dentibus molunt.* Certam emendationem, quamvis invito utroque nostro msto, adoptare non dubitavimus.

βότρυν γενέσθαι εὑρετὴν τῶν παραπλησίων Παιγνίων τοῖς a
προσαγορευομένοις Σάλπης. τῆς προσαγορευομένης ms. *Ep.* quod, in Hoescheliano etiam codice repertum, merito damnavit CASAUBONUS: »Rectum est, inquit, quod edi-»tum vulgo, τοῖς προσαγορευομένοις Σάλπης. *Paegnia Sal-»pae* [τὰ Σάλπης παίγνια] appellabantur, quorum auctor »*Mnaseas Salpa*, de quo lib. I. diximus, cap. XVII. « — At in illo Animadversionum Casauboni capite nihil de *Mnasea* reperitur: sed lib. I. cap. IV. de isto homine nonnihil disputaverat doctus Animadversor; nempe ad lib. I. pag. 4. b. Vide nostrarum Animadvers. T. I. p. 53. *BOTRYIS* eiusdem, quem hic nominat auctor, mentionem fecit Timaeus apud Polybium, lib. XII. cap. 13. nostrae editionis, in numero eum ponens τῶν ἀναισχυντογράφων.

Ἄρχιππος δὲ ἐν Ἰχθύσιν. Sic ms. *A.* Tria postrema verba desunt ed. Ven. & Bas. Fabulae titulum ex msstis tacite adiecit Casaub. sed δὲ particulam omisit. *ARCHIPPI* verba, nullâ prorsus metri habitâ ratione, sic scripta erant in editis: ἦ κῆρυξ μὲν ἦ βόαξ, σάλπης δ' ἐσάλπιγξ' ἑπτὰ ὀβολοὺς μισθὸν φέρων. Ubi, quamvis difficile aliàs plerumque sit metri rationem in fragmentis ex illa Archippi fabula citatis perspicere, satis perspicue tamen istis verbis σάλπης - - φέρων iambicus senarius contineri videbatur, modo ultimam vocalem vocis ἑπτὰ elideres:

σάλπης δ' ἐσάλπιγξ' ἑπτ' ὀβολοὺς μισθὸν φέρων.

Sententia haud obscura, praesertim si meminerimus, in illa fabula lusisse poëtam in ambiguitate nominum, quae hominibus quibusdam communia cum piscibus aut erant aut ab illo ficta [illegible] conf. pag. 329. c. & ibi notata. In *prioribus verbis*, vo[illegible]m ἦ ante βόαξ (quam unde arripuerit Casaubonus nescio) ignorant editiones Ven. & Bas. itemque ms. *Ep.* puto & ms. *A.* Itaque pro κῆρυξ μὲν ἦ βόαξ, GESNERUS pag. 814. κῆρυξ μὲν ἦν βόαξ legebat. Quem secutus DALECAMPIUS, in versione posuit, *Praeco Boax fuit:* adiectâ notâ: »Per iocum piscis nomen ef-»fert tamquam viri, ἀπὸ τῆς βοῆς.« Quod per se speciosum erat: est enim revera βόαξ, nomen piscis, qui brevius βὼξ vocatur; de quo dictum supra, pag. 286 extr. & seq. Sed metro non erat commoda ista Gesneri scriptura: & quod sequebatur, σάλπης δ' ἐσάλπιγξ', id hic aliud quiddam requirere videbatur; nempe tale quid, quale dedere nostri codices. Et planius quidem erat id quod

a ms. *Ep.* offerebat, Κῆρυξ μὲν ἐβόωσε: magis reconditum, sed hoc ipso probabilius, Κῆρυξ μὲν ἐβόαξ vel ἐβόαξε, quod dedit ms. *A.* Quae verba ex medio quidem versu decerpta sunt; sed tamen sententiam aliquam continent, quae respondet ei quae sequenti versu continetur. Κήρυκα notum est, & *praeconem* dici, & *conchylii* quoddam genus: fortasse etiam nomen hominis proprium esse finxerat poëta. ἐβόαξε idem valet ac ἐβόησε, insolentiore quidem formâ, sed cuius tamen vestigia a veteribus Grammaticis notata reperias, sive a themate βοάζω derivare volueris, quod adnotavit Etymologus, pag. 325, 36. & pag. 441, 10. sive a βοάσκω, quod habes apud eumdem pag. 624, 37. sive a βοάσσω, unde videtur esse βωσσοῦσι (fors. βώσσουσι, contr. ex βοάσσουσι) apud Hesychium, qui interpretatur βομβοῦσιν, ἠχοῦσι. Denique etiam ex ipso nomine βόαξ potuit poëta ioci caussa verbum βοάξω formare. — Doctissimus Iacobs in *Notulis mstis* sic corrigebat, βόαξ κῆρυξ μὲν ἦν: quod ad metrum quidem commodum, sed nimis recedere videtur a librorum scriptura.

ὁ καλούμενος στρωματεύς. Verbum καλούμενος communi consensu dedit codex noster uterque: a qua scriptura nescio quo casu desciverunt editores, προσαγορευόμενος ponentes. De vocabulo στρωματεὺς confer Casauboni Animadversionem ad lib. I. pag. 4. b. paulo ante a nobis laudatam.

AD CAP. CXIX.

b. Συνόδοντες καὶ Συναγρίς. Sic cod. uterque cum edd. Sunt autem qui diversa nomina statuunt eiusdem piscis: sed diserte distinguit Epicharmus proximo testimonio, & Hicesius, pag. 327. d. Vide Camus ad Aristot. p. 789. & quos ille citavit auctores. Confer autem cum hoc loco quae leguntur infra, eadem hac pag. 322. f. & p. 323. a.

In Epicharmi *versu:* μαζούς τε. Μαζὸς, piscis nescio cuius nomen, quod nusquam alibi occurrit, memoratur apud Hesychium in Μαζῖναι. Confer Casaub. ad VIII. 352. b. μάζους legendum suspicatus erat Gesnerus pag. 936. dorice pro μείζους.

Καὶ Νουμήνιος δ' ἐν Ἁλιευτικῷ. Sic recte ms. *Ep.* (nescio an & ms. *A.*) *Atque etiam*, vel, *Sed & Numenius*: nempe pariter ille atque Epicharmus *per vocalem* υ *scribens*

nomen, de quo agitur. De tribus *Numenii versibus* non- b
nisi pauca verba, *λευκὴν συνόδοντα βόηκάς τε*, adposuit Breviator. In *vers.* 1. pro τριγκούς τε, quod in ed. Bas. & Cas. legitur, manifesto errore τρικκούς τε habet ed. Ven. sed perspicue τριχκούς τε scribitur hoc loco in ms. *A*. quod nos repraesentare debuimus, licet pag. 286. e. idem codex in eodem Numenii versu τριγκούς τε dederit: nam utra scriptura vera aut vero propior sit, nobis quidem (quemadmodum in Animadv. ad superiorem locum professi sumus) non liquet. In *vers.* 2. pro φαγεῖν, rectius utique videtur λαβὼν, quod in eodem versu habent veteres libri sub finem huius eiusdem paginae.

Tertius versus, *ἢ μέγαν* &c. iam supra adlatus erat, p. 304. d. ubi vide notata.

In *Archestrati vers.* 1. suo arbitratu Casaubonus, c
Αὐτὰρ τὸν σινόδοντα edidit; nullâ mutationis a se adlatae mentione factâ in Animadversionibus. Tenendum autem nobis visum est, quod veteres libri dabant, Αὐτὰρ σινώδοντα: ubi, quum σινόδοντα per ο breve necessario scribendum iudicasset doctus Editor, metro consulere voluit inserto τὸν articulo, quem cum superioribus editionibus ignorant mssti. Et σινόδοντα quidem per ο breve habet hoc loco, sicut aliâs, codex noster *Epit.* Sed nil impedire videtur, quo minus perinde per ω longum scribi idem nomen possit, quemadmodum etiam apud Aristot. in plerisque editionibus subinde scriptum reperitur, veluti Histor. Anim. VIII. 13. Nam, quemadmodum σινόδους (ut adnotavit Hesychius) dictus est παρὰ τὸ σίνεσθαι τοῖς ὀδοῦσι, *quod laedat dentibus*: sic ab aliâ verbi formâ, σινάω, *laedo*, legitime σινώδους vel σινώδων formatum fuerit. *Eodem versu*, pro ὃν ζητεῖ, quod erat editum, recte ὃν ζήτει dedit ms. *Ep.* *Vers.* 2. Pro ἐκ πορθμοῖο λαβεῖν, quod minime quidem per se male editum erat, restituere debuimus codicis nostri utriusque scripturam, ἐκ πορθμοῦ δὲ λαβ. *Tertio versu*, cum φράζων legeretur in edd. & ms. *A*. (in Epit. deest ille versus) obsecutus sum Casaubono, monenti: »Scribe φράζου, non φράζων.« — Et sic sane oportuit, si sententia illo versu claudebatur. Sed pulcre intelligo, potuisse in continuo Archestrati carmine etiam participium φράζων locum hic obtinere, quod scilicet relatum fuisset ad verbum quod sequebatur proximo versu, quem non adposuisset Athenaeus.

c Ἀντιφάνης δὲ ἐν Ἀρχιστράτῃ. Sic ms. *A*. cum ed. Ven. Potuerat quidem probabilius videri Ἀρχεστράτη, quod ex ed. Bas. tenuit Casaub. Sed, in re haud satis certa, repraesentare nos debuimus veterum librorum scripturam. In *ANTIPHANIS versu*, ipsa metri ratio haud dubie ostendebat, ἐγχέλειον scriptum oportuisse, non ἐγχέλειον aut ἐγχέλυον: in quo vocabulo fere constanter erraruat librarii.

AD CAP. CXX.

Σαυρός. *Lacertus*. Σαῦρος hic penult. circumfl. scriptum erat in edd. & mox rursus σαῦρον: sed accentum in ultima constanter ponit codex mstus uterque. Quem vero potissimum piscem aut quod genus piscium isto nomine indigitarint graeci, incertum. Vide CAMUS ad Aristot. pag. 458. Pancrates apud Nostrum pag. 305. c. d. ait, *turdum* piscem (τὴν κίχλην) a *piscatoribus lacertum* (σαυρὸν) *adpellari*.

Ἄλεξις ἐν Λεύκῃ. Citatur ALEXIDIS fabula, simili quodammodo titulo, Λευκαδία, III. 94. f. & XI. 498. e. Apud Pollucem etiam, X. 144. laudatur Ἄλεξις ἐν Λευκάδι. Quae sint-ne eiusdem fabulae nomina, varie alterata, an diversarum fabularum indices, non ausim definire. De ver-
d bo παραμασχίζειν (*vers.* 4.) dictum est ad pag. 309. f. Mirum videri possit quod ait *vers.* 5. τῷ σιλφίῳ μάστιζον, *cum lasere pulsa*. Videndumque an satis sit quod adnotavit DALECAMPIUS: » Μάστιζον, μεταφορικῶς, *aspergito*. Sic » antea idem poëta dixit, πυκνῷ σιλφίῳ πατάξαι. « — Vide IV. 170. c.

EPHIPPI catalogus piscium, Θύννου τεμάχη &c. ita scriptus edebatur, quasi soluta oratione esset comprehensus: nos totum per dimetros anapaesticos, quibus manifeste continebatur, distribuimus. Quinque prima nomina eadem, eodemque ordine, ex Mnesimachi Hippotropho citantur infra, IX. 403. b. Quae proxime dein hic vulgo legebantur, κεφαλῆς, πέρκης: his haud dubie error suberat. Κεφαλὴ non est Graecum piscis nomen: tum *perca* non est (quod sciam) ex eorum numero piscium, e quibus τεμάχη dicuntur confici; quod non nisi ad maioris molis pisces pertinet. Quare morem gerendum CASAUBONO iudicavi, monenti: » Scribe, κέφαλος, πέρκη:

» non κεφαλῖν, τέρκνι. « — In ms. *Ep.* desunt tria nomina, γογγρ. κεφ. & τερκ.

Sequebantur deinde in edd. nomina ista, σαυρὶς, φυκία, φυκὶς, βρίγκος &c. Ubi CASAUBONUS monuit: » Non » φυκία: sed φυκία scribe. « — Et hoc ipsum quidem φυκία plane exhibet uterque noster codex mstus. At φυκίον vel φυκία, ut piscis alicuius nomen, apud nullum ex omnibus auctoribus, qui piscium mentionem fecerunt, occurrit. Et, quod apud Suidam legitur, Φυκία, Θαλάσσια ζῶα, vix dubitari debet quin Θαλάσσια βρύα oportuerit, ut apud Hesychium legitur. Quod si quis tamen vulgatam apud Suidam scripturam ex Etymologi auctoritate firmari commendat, apud quem (pag. 801 extr.) utraque interpretatio iuncta legitur: Φυκία, Θαλάσσια ζῶα -- λέγεται δὲ καὶ τὰ βρύα φυκία: relinquitur ut intelligamus, φυκία, si sit piscium nomen, esse pluralem a sing. τὸ φυκίον, quod nil aliud fuerit nisi diminutiva forma nominis masculini ὁ φύκης, aut foeminini ἡ φυκὶς, quod est usitatius masculino. Atqui nullum in universo hoc catalogo nomen piscis in *plurali* numero positum videmus; ipsum autem nomen φυκὶς proxime sequitur: unde colligi fas est, nomen φυκία, cum in vetere aliquo codice ex nescio qua scripturae varietate fuisset adnotatum, temere in contextum illatum esse. Quo accedit, quod contra idem nomen ipsa etiam metri ratio reclamet, illudque perperam huc esse illatum evincat. Quare, quin eiicerem, non dubitavi. De vocab. βρίγκος conf. notata ad p. 286. f.

Vers. 4. Pro μύλος, quod erat in editis & mstis, » melius μύλλος scribi in Glossis Hesychii « monuit CASAUBONUS. Nempe sic Hesychius: Εἶδος ἰχθύος, μύλλος. De quo vide Dorionem apud Nostrum, III. 118. c. Μύλος quidem apud Oppian. Halieut. I. 130. metri caussa nominatur. Rursus vero μύλλος apud Nostrum, p. 329. d. & IX. 403. b. c. Conf. Aelian. Nat. Anim. XIV. 23. ibique Schneid. Nec vero confundendus *myllus* cum Romanorum *mullo*, qui Graecorum τρίγλη est, Gallorum *surmulet*. Est enim *myllus* maior piscis, e Ponto sale conditus advehi solitus. Pro λέβιας, quod erat in ed. Casaub. λεβίας oportuisse monuit idem CASAUB. in Animadv. Et sic recte scribitur in ed. Ven. & mstis. Conf. IV. 132. d. *Vers.* 5. Pro Θρίττα, in simillimo piscium catalogo Θράτται nominavit Mnesimachus apud Nostrum pag. 329. d. & IX. 403. c. sed

» bene hic habet Θρίττα, quae perinde & Θρίσσα dicitur, quam *alausam* vel *alosam* nostram esse censent. Vide pag. 328. d. & ibi notata.

In *vers.* 7. vacillat metrum: cui, cum πουλυπόδιον ederetur, nonnihil succurrerunt nostri codices, πουλυπόδιον scribentes: sed non dubito, πουλυποδάριον scripsisse poëtam.

Μνησίμαχος δ' ἐν Ἱπποτρόφῳ. De ista MNESIMACHI fabula monuit nonnihil Casaubonus ad pag. 282. d. Animadv. T. IV. pag. 90. Longum ex ea locum adposuit Noster lib. IX. pag. 402 seq. quo loco continentur eadem etiam verba, quae hic adlata sunt. Ex illo loco correxi hic τῶν καρχαριῶν, pro καρχάρων, quod erat editum: est autem id vocabulum hoc loco incommode prorsus ex connexione cum verbis ibi praecedentibus abruptum. Ibidem φυκὶς recte scriptum est; βρίγχος vero, fortasse minus recte. Ibidem post κόκκυξ sequitur τρυγών; quod vocabulum hic, licet complendo tertio versui inserviturum, omissum est. In ms. *Ep.* tota deest hoc loco Mnesimachi ecloga.

ΣΚΕΠΙΝΟΣ. » Σκεπινὸς, qui memoratur ex *Dorione*, alibi, quod sciam, non legitur: nisi est is de quo » Oppianus primo Halieuticorum, [vs. 106.]

» Σαῦροί τε, σκέπανοί τε, καὶ ὅσσ' ἐπιπέτρωσι πυλεῖς.«

CASAUBONUS. — Ipsum nomen firmat Hesychius, parum alioquin iuvans, cum scribit: Σκεπινός· ἰχθὺς ποιός. Caeterum vide Gesnerum pag. 109. in *Attagenus*.

AD CAP. CXXI.

f » In verbis EPICHARMI de *Sciaena*, sive *umbra*; » scribo cum Epitoma, ἐνῆν δὲ σκιαινίδες, non σκιαθίδες. In tertio Galeni περὶ Τροφῶν, ex Philotimo, *sci»nides* semper nominantur: & disertim Galenus, σκιαινίδες » ἢ σκίαιναι· διττῶς γὰρ ὀνομάζονται: fortasse σκιαινίδες.« CASAUBONUS. — De isto Epicharmi versiculo iam saepius dictum est; & de posteriori quidem sigillatim hemistichio, ad pag. 288. b. & ad p. 307. c. Scripturam σκιαθίδες ubique tenent libri; nec Epitomae auctor in contextu mutare conatus est, sed σκιαινίδες hoc loco inter lineas adscripsit, suâ (ut videtur) de coniecturâ: cum aliàs vicissim, ubi suam aliquam coniecturam in contextu posuit, librorum scripturam inter lineas adnotare consueve-

rit. Nihil autem vetat, quo minus credamus, qui vulgo ſ *σκίαιναι* dicebantur piſces, eosdem ab Epicharmo *σκιαθί-δας* eſſe nominatos: & hoc quidem vocabulum metro conveniebat; iſtud, quod Caſaubonus maluerat, minime. Iam ex ea quidem ſcriptura, quam hîc editio Caſaub. praeferebat, *ἐνῆν δὲ καὶ σκιαθίδες*, haud adparebat metri ratio. Nempe ſuo arbitratu ita edidit vir doctiſſimus ex eo quod pag. 288. b. vulgo dederant libri: ſed ex collatione variorum locorum, ubi idem verſus repetitur, & ex ipſa Epicharmeorum verſuum ratione, oſtendimus ibi, temere inſertam eſſe, abiiciendamque, *καὶ* particulam. Nec eam hoc ipſo loco agnoſcunt ſcripti libri: nam in ms. *Ep.* nude ſic ſcribitur, *αἰολίαι πλᾶτές τε κυνόγλωσσοι σκιαθίδες*: in ms. *A.* vero poſt *κυνόγλωσσοί τε* prorſus monſtroſe ſic pergitur *ἐνηλιάδες σκιαθίδες*: quod & tenuere editiones Ven. & Baſ. Caeterum apud Galenum non opus erat ut ſolicitaretur ſcriptura *σκινίδες*; quae bene habet: unde etiam diminutivum *σκινιδάριον*, apud Noſtrum III. 106. f. ubi vide notata.

Numenii verſus duo priores, cum haud multo ante (hac ipſa p. lit. b.) iam fuerint adpoſiti, deſunt hoc loco in Epit. In *verſ.* 1. recte & conſentiente ms. *A.* *κε θηρήσαιο* edidit Caſ. ubi mendoſe *καθηρήσαιο* legebatur in ed. Ven. & Baſ. Deinde vero *λαβεῖν* ſua de coniect. idem Casaub. poſuit; intelligens *λαβεῖν λελιημένος ἰχθῦν*, *capere piſcem ſi. cupis*, ut erat in verſione Dalecampii: pro quo paulo ſuperius *φαγεῖν* vulgo legebatur. At non erat ſpernendum, quin potius ex ipſa poëtae ſcriptura videtur fuiſſe id, quod hîc cum editione Ven. & Baſ. habet ms. *A.* *λαβὼν*, ut conſtructio orationis talis ſit intelligenda, *λαβὼν ταῦτα, θηρήσαιο αὐτοῖς ἰχθῦν, λελιημένος*; nempe *λελιημένος θηρήσασθαι*. *Verſ.* 3. Pro *ὅτε δ' ἀγρόμενον*, quod perperam erat editum, recte *ὅτε δ' ἀγρόμενον* dedit ms. *Ep.* ſed idem dein male *σκιαδρᾶ*, pro *σκιαδῆα*.

Συαγρίδες. Τούτων μνημονεύει Ἐπίχαρμος ἐν Ἥβας Γάμῳ, καὶ ἐν Γᾷ καὶ Θαλάσσᾳ. *Γᾷ* ſcripſi, Doricâ formâ, ſicut alibi citatur iſta fabula; non *Γῇ*, ut vulgo hîc legebatur. Si communi formâ uti voluiſſet Athenaeus, etiam *Θαλάσσῃ* vel *Θαλάττῃ* ſcripturus erat, non *Θαλάσσᾳ*, quod habent edd. cum ms. *A.* Breviator, omiſſis (ut ſolet) fabularum titulis, nil niſi haec verba habet: *Συαγρίδες. Τούτων μνημονεύει Ἐπίχαρμος.* Iam *Συαγρί-*

δες (in quam scripturam consentiunt libri) videri potuerant iidem dici pisces, qui haud multo ante (hac pag. lit. b.) συναγρίδες dicti, quorum etiam meminit in testimonio ibi adlato Epicharmus. Quod si ita est, non debuerat hic rursus separatim mentio eorumdem iniici. Itaque distinguendos iudicavit GESNERUS pag. 332. suspicans συναγρίδα ab Epicharmo dictum esse piscem, qui aliàs *aper*, Graecis κάπρος & καπρίσκος nominari consuesset. De quo difficile nobis est pronunciare: vicissim enim eo ipso, quod verba Epicharmi hic nulla adponuntur, probabile fieri videtur, respici ad verba iam ante adposita, in quibus piscis huius mentionem fecisset poëta.

AD CAP. CXXII.

a Σφύραιναι. Ταύτας φησὶν Ἱκέσιος τροφιμωτέρας εἶναι τῶν γόγγρων, ἀπειθεῖς δὲ τὴν γεῦσιν καὶ ἀστόμους. » Melius ἀπειθεῖς δὲ πρὸς τὴν γεῦσιν: ut libro III. [p. » 87. c.] ex eodem *Hicesio*, Τῶν μυῶν ἔνιοι κακόχυλοί τε » καὶ πρὸς τὴν γεῦσιν ἀπειθεῖς. Neque assentiri debemus iis » qui emendant ἀηδεῖς. [Sic Rondelet apud Gesn. p. 883.] » Observat Suidas, locum habere hanc vocem non solum » in *personis*, sed aliis quoque *rebus*. Profert exemplum ex » Aeliano: Οἱ γὰρ Ῥωμαῖοι ἔνθα ἂν τοῖς ἐχθροῖς ἐνέτυχον, » ἐνταῦθα δήπου καὶ ἠγωνίζοντο, εἴτε εἶεν ἀπειθεῖς οἱ » τόποι, καὶ τραχεῖς, εἴτε εὐφυεῖς δέξασθαι ὁπλίτας καὶ » εὐήλατοι. Loci ἀπειθεῖς, *incommodi ad pugnam*. Alius au- » ctor: [apud eumdem Suidam, in voc. Ἀπειθής: & videtur ipse orationis color eumdem Aelianum prodere auctorem:] » Ἀλαλκομεναὶ πόλις ἐστί· καὶ ἀκούω αὐτὴν μήτ' ἐφ' ὑψη- » λοῦ κεῖσθαι καὶ ἀπειθοῦς λόφου, μήτε τειχῶν περίβολον » ἔχειν. Collem ἀπειθῆ vocat, quem difficile ascendas: ut » Hicesius piscem ἀπειθῆ, *quem non lubens comedas*. Sic fere » ἀπίθανος ἐν γελοίῳ, libro octavo, de eo qui non sit na- » tus dicta dicere. Sed, *sphyraenas plus congris alere*, fal- » sum est, ut ex disputationibus doctissimi RONDELETII » [loc. cit.] constat liquido. Quem autem falsi huius insi- » mulabimus? Hicesium-ne, an Athenaeum, an libra- » rios? In hos culpam coniiciebat GESNERUS, [pag. 579. » ubi de *muraena* agitur,] σμύραιναι scribendum affirmans, » non σφύραιναι, cum isto loco, tum in alio simili se- » quentis libri. [VIII. 355. d.] Sed de illo ibi viderimus.

» Hic autem Athenaei potius vel Hicesii fides suspecta mi- a
» hi, quam librariorum. Stant ab edita lectione omnes co-
» dices, &, quae plurimi facio non iniuriâ, Augustana
» Excerpta. Praeterea, quae statim subiiciuntur, nisi de
» *sphyraena* capiantur, ecquem hic locum habebunt? Ad-
» de quod de *muraena* suo loco in elemento M tractatum
» est: *σμύραιναν* autem & *μύραιναν* tanquam diversos pisceis
» *παρὰ ἓν γράμμα* separatim explicare, cuius fuerit stu-
» poris? Non ergo librarii culpa hîc ulla: sed vel Athe-
» naeus minus fideliter alienam sententiam recitavit, si,
» quod de *murèna* dixerat Hicesius, aut depravatum secu-
» tus codicem, aut aliud agens, *sphyraenae* tribuit: vel
» Hicesius ipse contra aliorum sententiam sic sensit perpe-
» ram; quod in eo argumento nemo mirabitur qui fue-
» rit in Medicorum scriptis paulo versatior. Extant qui-
» dem etiam in superioribus [pag. 312. c.] ex eodem Hi-
» cesio verba haec: *τροφίμους τὰς μυραίνας εἶναί φησιν ὁ
» Ἰκέσιος οὐχ ἧττον τῶν ἐγχελέων, ἀλλὰ καὶ τῶν γόγ-
» γρων*. Sed ex istis non recte colligas quod voluit eruditis-
» simus GESNERUS, dixisse Hicesium, *muraenas plus alimenti
» quam congros praestare.* « CASAUBONUS. — In scripturam
σφύραιναι etiam nostri codices consentiunt. Porro *ἀπει-
θεῖς τὴν γεῦσιν*, subintellecta praepositione *κατὰ*, percom-
mode dici potuisse videtur. Dein teneri poterat, quod
consentiente Epit. ediderat Casaub. *εὔχυλοι δὲ μέσως*: sed
quod vetus codex *A.* *εὐχυλίᾳ* dabat, id verum videri
debuit; ostendebatque, *μέσους*, non *μέσως* scriptum
oportuisse.

EPICHARMI versus simillimus ei, qui hîc adponitur,
citatus est pag. 319. b. nisi quod ibi *Καμαρίδας τε* scri-
bitur, pro eo quod hîc est *χαλκίδας τε*: nempe hîc cita-
tur versus ex *Musis*, ubi nonnihil mutatum dedit poëta;
ibi citatus erat ex *Hebes Nuptiis*, e quibus posterius he-
mistichium (quod idem erat in utrâque fabulâ) rursus ad-
ponit Athenaeus in fine huius capitis de sphyraena, ea-
dem hac pag. 323. c. In eâdem fabulâ, *Hebes Nuptiis*, *τὰς
χαλκίδας* alio in versu commemoraverat poëta, quem ver-
sum adposuit auctor noster pag. 326. e. & pag. 328. c.

SOPHRONIS verba, *Κέστραι βῶτιν κάπτουσαι*, iam su-
pra (pag. 286. d.) adposita vidimus. Ad *SPEUSIPPI* ver-
ba, quae mox adponuntur, respexerat Deipnosophista su-
pra, pag. 319. d. Pro *ἐκτίθεται*, quod habet ms. *A.* cum b

b editis, παρατίθεται scripsit Breviator, suo arbitratu, sive quod in exemplari suo hoc verbum reperisset. Verbo ἐκτίθεσθαι similiter alibi utitur Athenaeus, veluti p. 306. e.

οἱ Ἀττικοὶ - - - τὴν σφύραιναν καλοῦσι κέστραν. Iam subinde monuimus, non confundendam τὴν κέστραν, quem ab acuminatâ figurâ *sudem* Romani vocabant, cum eo qui κεστρεὺς Graecis, Romanis *mugil* audit. In *STRATTIDIS* verbis, quae sequuntur, tenui scripturam quam praeivere editi & mssti, ὦ 'ττικοί: quod valet ὦ Ἀττικοὶ, in vocativo casu. Sed magis placet ὕμμες Ὡ'ττικοὶ, id est, ὑμεῖς οἱ Ἀττικοὶ, in nominativo. Conf. KOEN ad Gregor. de Dialect. pag. 87.

In *NICOPHONTIS* testimonio, κέστραι τε commode dedit ms. *A.* unde intelligitur, fuisse ista verba initio senarii posita. *Nicophontis* & nomen & testimonium silentio praeteriit Breviator: sed in poëtae nomine cum editis consentit vetustus codex *A.* Quod eo monui, quoniam ab aliis Grammaticis (ut docuit RUHNKENIUS ad Timaei Lexic. Platon. pag. 282.) fabula *Pandora* non *Nicophonti* auctori tribuitur, sed *Ctesiphonti*.

De repetito ex *EPICHARMI Hebes Nuptiis* hemistichio simillimo ei, quod initio huius capitis ex eiusdem poëtae *Musis* adpositum est, paulo ante diximus. Hoc loco, pro πέρκας, perperam πέρδικας habet ms. *A.*

AD CAP. CXXIII.

c Ἀριστοφάνης Δαναΐσιν. Vide pag. 316. b. ubi fortasse Δαναΐσιν, ut hoc loco, pro Δαιδάλῳ scriptum oportuerat. *Danaides* quidem rursus citantur pag. 324. b. ubi item de piscibus agitur.

παιδία. » Solet dipnosophista praeceptiunculas Gram» maticorum non aspernari. Cuiusmodi est in ΣΗΠΙΆ, » quod scribit de eius vocis accentu: Ὡς αἰτίας ἡ παρα» λήγουσα ὀξύνεται, - - ὁμοίως καὶ ταῦτα, παιδία, » ταινία, οἰκία. Sed primum exemplum delendum est: » nam Graeca vox non est παιδία: meritoque etiam prae» termisit Eclogarius: aut scribe ἀπαιδία. « CASAUBONUS: cui suffragatus est DORVILLE ad Chariton. p. 405. — Epitomae auctor nonnisi haec habet: Σηπία. Ἡ παραλήγουσα παροξύνεται, ὡς ταινία, οἰκία. Et suspectum utique esse potuit vocabulum παιδία, penultimâ brevi pen-

acute scriptum: cum fere ubique vulgo & constanter, si e sit penacuta vox, per diphthongum scripta reperiatur, παιδεία; contra, si nudam vocalem *iota* in penultima habeat, acute efferri soleat παιδιά. Video quidem in Graecis Lexicis, quae omnium in manibus versantur, adnotatum vocabulum » ἡ παιδία, (sic penacute scriptum) *pueritia, puerilis aetas.* « Sed vereor ne sit illa notatio unice ex H. STEPHANI Thesauro ducta, in quo tamen (T. III. pag. 14. e.) non sine dubitationis significatione vocabulum istud adponitur: » Παιδία, ας, ἡ. *Pueritia, puerilis* » *aetas.* De hac tamen voce dubitat BUDAEUS, quippe » qui ita scribit: Παιδία, pro *aetate puerili*, Plato posuisse » se videtur in IX. de Legibus. « De quo iam subtilius quaerere non vacat. Sed illud notatum velim: legi quidem vulgo ad illa Aristophanis verba in Plut. 1057. παιδιὰν τινα; vetus scholion huiusmodi: Οὕτως Ἀττικοὶ βραχυκαταλήκτως καὶ ὀξυτόνως ἐπὶ τοῦ παιγνίου: idemque scholion a Suida in suum Lexicon adoptatum, eodem modo scriptum exhiberi in editione quidem Küsteriana: Παιδιά. οὕτως οἱ Ἀττικοὶ βραχ. καὶ ὀξυτόνως &c. monuisse vero HEMSTERHUSIUM, in Suidae codice msto sic scribi: Παιδία· (hoc ipso accentu) οὕτως Ἀττικοὶ βραχυκαταλήκτως καὶ παροξυτόνως &c. » Quae (ut idem monuit vir praestantissimus) » bene congruunt cum Etymol. pag. » 657. v. 50. Τὸ γὰρ σημαῖνον τὸ παίγνιον διὰ τοῦ ι γράφεται· καὶ παρ' ἡμῖν μὲν ὀξύνεται, οἷον παιδιά· παρὰ δὲ » τοῖς Ἀθηναίοις βαρύνεται, οἷον παιδία. Nec dubito fe» re (sic pergit Hemsterhus.) quin ea ratio sit magis pro» banda. « — Quod si succurrisset viro doctissimo loci huius memoria, in quo apud Athenaeum versamur, haud dubie illo usurus erat ad confirmandum suum iudicium. Nec vero silentio praeterire debeo, in omnibus Suidae editionibus, quae Küsterianam praecessere, eo loco quem modo citavimus, Παιδιά quidem acute scriptum exhiberi, deinde vero pariter atque ex msto codice adnotavit Hemsterhusius, non ὀξυτόνως scribi, sed παροξυτόνως. Sic quidem princeps editio Mediolanensis, sic Frobeniana, quae ex Aldina expressa est, sic denique Aemilii Porti editio: quarum trium editionum exempla nobis haec scribentibus cum maxime ad manus sunt: ut non sit dubitandum, in omnibus Suidae msstis codicibus pariter παροξυτόνως, non ὀξυτόνως scribi; quam quidem librorum omnium scri-

pturam ne in Notis quidem suis commemorare dignatus est Küsterus: qui si codices msstos diligentius inspexisset, fortasse in omnibus etiam eamdem *penacutam scripturam* Παιδία, quam in Lugdunensi codice Hemsterhusius vidit, erat reperturus; quae nonnisi ab Editoribus mutata videtur.

τὴν σηπίαν δὲ Ἀριστοτέλης φησὶ &c. Leguntur ista Historiar. lib. IV. cap. 1. per totum caput sparsa. *Ibid.* ἐν δὲ τῇ μύτιδι. Sic antepenacute scripsi illam vocem cum ms. *Ep.* ut constanter apud Aristotelem. Perperam μυτίδι edd. nescio an consentiente ms. *A.* Commodius vero videtur, quod est apud Nostrum, ἐν δὲ τῇ μύτιδι, quam quod apud Aristot. vulgo editur, ἐπὶ ταύτῃ. De *mytide* quam vocat Philosophus, consule quae docte adnotavit CAMUS ad Aristot. p. 512 sq. ubi de Molluscis generatim. Pro synonymis ponit τὴν καλουμένην μύτιν ἢ μήκωνα, Hist. Anim. IV. 2. De polypo loquens, μήκωνα dixerat apud Nostrum pag. 316. d. *Mox*, ἔστι δ' ἡ κοιλία dedit codex ms. uterque cum ed. Ven. in qua quidem δὲ ἡ, non elisa vocali. *Deinde*, parum commodum erat, Τρέφονται δὲ μικραὶ σηπίαι, quod habebant edd. Ubi nihil quidem notatum ex ms. *A.* sed recte δὲ αἱ ms. *Ep.* unde δ' αἱ edidimus. *Ibid.* ταύταις θηρεύουσαι recte ed. Ven. Bas. & Cas. 1. cum msstis. Temere ταύτας ed. Cas. 2. & 3.

Διωκομένη τε ἡ σηπία &c. Aristot. Hist. Anim. IV. 1. & IX. 37. cf. Aelian. I. 34. Verbum κρύβεται, quod est in ms. *A.* videtur ex sequiorum Graecorum usu temere invexisse librarius. κρύπτεται habet *Epit.* cum edd. *Ibid.* λέγεται δὲ ὡς καὶ θηρευθείσης τῆς θηλείας &c. Vide Aristot. Hist. Anim. IX. 1.

Ἐν δὲ πέμπτῳ Ζώων Μορίων. Cum Μορίων deesset editis, adnotavit CASAUBONUS: » Scribendum & hic, ut semper alibi, ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων. Respicit *caput sextum* » *libri V. Historiarum.*«

νέουσιν ἅμα καὶ συμπεπλεγμέναι τὰ στόματα. Tenenda iudicavi verba νέουσιν & συμπεπλεγμέναι, quae sunt ab editore Basileensi ex Aristotele restituta: simul vero tenendam putavi καὶ particulam, quam cum ἅμα iungere amat Athenaeus. Nec tamen dissimulandum, veterem librorum nostrorum scripturam, si per se spectes, nec cum Aristotelicis libris conferas, ferendam quodammodo videri potuisse. Attamen καίουσιν non ferendum vi-

fum erat Euftathio, qui (ad Iliad. ν'. p. 926. l. 56.) praedicta verba ex Athenaei Epitoma citans, *νέουσιν* fcripfit, non *ναίουσιν*, quod cum ms. *A.* tenet nofter codex Epitomae: nifi forte *νέουσιν* apud Euftathium emendationi debetur Editoris. Caeterum de hoc loco confulendus GESNERUS, pag. 495 fq. *Paullo poft*, tria verba *εἰς τὸν μυκτῆρα* (quae eadem apud Ariftot. V. 6. leguntur) opportune dedere ambo noftri codices.

καὶ [*οὐ*] *κύουσι πᾶσαν ὥραν.* *Negativam particulam*, quam cum editis agnofcit quidem codex nofter uterque, *uncis* inclufi, ut merito fufpectam; quae fi ab Athenaei manu eft, non a librariis temere invecta, erraverit ipfe: nam verum videtur quod in Ariftotelicis codicibus Hift. Anim. V. 12. de *fepia* legitur, *τίκτει δὲ πᾶσαν ὥραν.* Sic etiam Dalec. in verfione, *omni tempore gravidae.*

ὅταν δὲ τέκωσι τὰ ᾠὰ, ὁ ἄῤῥην παρακολουθῶν καταφυσᾷ καὶ στιφρᾷ. »Saepe monuimus, Athenaeum fen»tentiam magis quam verba auctorum fpectare. Itaque etfi »apud Ariftotelem, unde eft hic locus, fcriptum hodie »legimus, *καὶ γίνεται στιφρὰ*, cap. 12. lib. V. Hifto»riarum, fortaffe tamen verbo *στιφρᾷν* ufus erat nofter »convivator duorum loco: quod cur ab illo fieri non »potuerit, cauffam non video. Ita legunt fcripti omnes. »Caeterum huius loci fententiam, a doctiffimis viris recte »expofitam, ex eorum fcriptis petant ftudiofi: nam actum »agere noftri moris non eft.« CASAUBONUS. — Poft *καταφυσᾷ* apud Ariftot. vulgo adiiciebatur *τὸν θόλον* vel *τὸν θολὸν*, pro quo una litera mutata *τὸν θορὸν* oportuiffe perfpecte GESNERUS monuit pag. 857 fq. & fic apud Ariftotelem edidit CAMUS, praeeunte optimo codice Mediceo: eadem vero verba apud Noftrum utique adiecta malles. Veruntamen ea ipfa Plinius quoque praetermifit, lib. IX. cap. 51. fect. 74. ubi graeca Philofophi verba latine fic reddidit: *Ova eius* - - - *mafculus profequitur afflatu.* Ad proxima maxime verba, *καὶ στιφρᾷ*, pertinet tam fagax quam erudita obfervatio, a praeftantiffimo CORAYO nobifcum communicata. »Ariftoteles, inquit, (ex quo haec »habet Nofter) ita de *fepia* loquitur, Hiftor. Anim. lib. »V. cap. 12. *Ὅταν δὲ ἐπιτέκῃ τὰ ᾠὰ, ὁ ἄῤῥην παρακολου»θῶν καταφυσᾷ τὸν θορὸν, καὶ γίνεται στιφρά.* Cor»rupta haec in Ariftotelis libris, corruptiora in Athenaeo, »ex folo Plinio redintegrari poffunt ac refarciri. Ille ni-

f » mirum lib. IX. [loco modo citato, proxime post ver» ba paulo ante adposita] ultima Aristotelis verba sic in» terpretatur, *aliás sterilescunt*; indicio manifesto eum le» gisse ἢ γίνεται στιφρὰ vel στέριφα: quomodo legen» dum existimo in praenotatis Aristotelis & Athenaei lo» cis, addendo insuper Athenaeo e textu Aristotelis ver» ba τὸν θορὸν, quae librariorum omisit incuria. Hanc fuisse » genuinam lectionem testatur alius Aristotelis locus paral» lelus, Histor. lib. VI. c. 13. [al. 14.] ubi, quod hic de » sepia dixit, in omnibus omnino piscibus obtinere obser» vans ait: ὅσων δ' ἂν ὠῶν ὁ θορὸς μὴ θίγῃ - - - ἀχρεῖον » τὸ ὠὸν τοῦτο καὶ ἄγονον ἐστί. Placuit hic Philosopho ἄγο» νον appellare quod illic στιφρὸν vel στέριφον dixit. Hesy» chius exponit Στερίφοις per ἀνισχύροις, ἀγόνοις, στεί» ροις. « — Similiter Suidas: Στέριφα· στεῖρα, μὴ τεκοῦσα. Στέριφος· στεῖρος, καὶ ἄγονος.

καὶ μελάντερος τὸ νῶτον. Sic recte edd. cum ms. *A*. ut est apud Aristot. V. 12. Perperam καὶ μαλακώτερος τὸ νῶτον ms. *Ep*.

AD CAP. CXXIV.

Epicharmi versus,

Πώλυπές τε σηπίαι τε καὶ ποταναὶ τευθίδες,

iam supra adpositus erat, pag. 318. e. nisi quod ibi Πώλυποι usitatiore forma scriptum, pro eo quod hoc loco legitur, Πώλυπες: quod sollicitare non sum ausus, quum possit esse a sing. ὁ πώλυψ, qui occurrit apud Nostrum, VIII. 356. e. ubi vide not. Tuetur certe editam scripturam hoc loco ms. *A*. In *Epit.* vero deest hic illud ipsum vocabulum. Sub finem versus, scripturam ποταναὶ, ut supra, tenens Casaubonus, haec adnotavit: » Qui » paullo ante iubebat nos scribere πίνναι, idem vir doctus, » [Dalecampius,] quasi sententiae poeniteret, corrigit hic » πετεταναί. [nempe, *volucresque loligines*, in versione scri» bens.] *Volucres* loligines esse & ὑπερποτῆτας, ut vocat Op» pianus, [Halieut. III. 166. conf. I. 428 sqq.] vel ex ety» mologia eius vocis constat: nam auctore Varrone *loligo* » dicta, quod subvolet, quasi *voligo*. Quare etiam auctor » Epitomae ποταναὶ semper scribit in hoc Epicharmeo ver» su. Nobis membranarum Athenaei & editorum librorum » γραφὴ non videtur temere mutanda. ποτανὸς Epichar-

» mo idem ac ποταίνιος, recens, vel similis. Posterioris in» terpretationis auctor mihi Hesychius, qui non solum νέον » καὶ πρόσφατον interpretatur, verum etiam σύνεγγυς. Igi» tur ποταναὶ τευθίδες, vicinae loligines, sive similes, sepiis » nempe ante nominatis. Confirmat hanc interpretationem » quod subiicitur in continenti, facere hunc Epicharmi ver» sum confirmandae sententiae Speusippi, qui scripsit, sepiam & » loliginem esse similes. E contrario, si cui placeat Epitomae » lectio ποταναὶ, interpretari oportebit πρὸς Σπεύσιππον, » contra Speusippum. « — Pro ποταιναὶ, quod erat editum, ποτ' αἰναὶ manifesto errore hic habet ms. A. ποταναὶ vero (dorice, pro πτηναὶ, πετειναὶ, volucres) hoc loco, ut supra, dedit ms. Ep. quod unice verum esse mihi persuasi. Nam ποταινὸς quidem universae Graeciae ignotum vocabulum est; quare, quo vulgatam scripturam defenderet Casaubonus, ad vicini soni vocem ποταίνιος (de qua vide Hesychii Interpp. & Koenium ad Gregor. de Dial. pag. 262.) confugiendum erat, quae ipsa tamen nonnisi per vim & formae & interpretationi illatam adcommodari huic loco potest. πρὸς Σπεύσιππον potest perinde & contra Speusippum significare, & Speusippi caussa, quod ad Speusippum spectat. Quid sit autem quod hic potissimum dicere voluerit Athenaeus, fateor me haud satis perspicere; cum praesertim in ipsis SPEUSIPPI verbis turbatum nonnihil sit in msstis libris. In cod. A. sic scribitur, ὁμοίας εἶναι σηπίας a τευθίδα: ubi videntur tria nomina debuisse adponi, πολύποδα, σηπίαν, τευθίδα: quorum primum temere omissum a librariis. Quod si ita scripserat Speusippus, hoc ipsum notandum esse dixerit Athenaeus, quod, sicut tria ista ut similia proposuit Speusippus, sic & eadem tria Epicharmus uno eodemque versu coniunxerit. In ms. Ep. est εἶναι ὅμοιον σηπίαν τευθίδι: nam ita legenda videtur postrema vox, in qua calligraphus suo more, literâ δ superne adscriptâ, ultimam vocalem non expressit. Quae si vera statuatur scriptura, (quod mihi quidem parum fit probabile) fuerit neutrum ὅμοιον pro foeminino ὁμοίαν accipiendum: tumque istud, πρὸς Σπεύσιππον, intelligendum fuerit contra Speusippum: nempe quod pugnare cum Epicharmo Speusippus videri possit, qui sepiam similem loligini dixerit, cum loliginem Epicharmus a sepia plurimum differre declaraverit hoc ipso, quod illam volucrem dixerit. At (ut modo significavi) frigidior haec mihi videtur sen-

a tentia; cum praesertim paulo post (pag. 326. b.) ipse Auctor noster ex Aristotele doceat, re verâ plurima esse loligini cum sepiâ communia.

» ὑπόσφαγμα δ' εἶναι χρέασιν ὀπτοῖς ἐκ τοῦ αἵματος, » τεταραγμένοις μέλιτι, τυρῷ, ἁλὶ, κυμίνῳ, σιλφίῳ, † » ἐξ ἑφθοῖς. Lege τεταραγμένου, videlicet τοῦ αἵματος, » cum Eustathio [ad Iliad. Ψ'. pag. 1393. l. 42.] vel τεταραγμένον, ut in Excerptis [Hoeschelianis,] nempe ὑπόσφαγμα. Male capiunt *Erasistrati* mentem, qui [ut » Dalecamp.] fieri aiunt *hyposphagma ex carnibus assis aut » elixis*. Non hoc edita lectio significat. Verte itaque: *Pa» ratur hyposphagma carnibus assis ex sanguine confuso cum » melle, caseo, sale, cumino, lasere: paratur & elixis carnibus*. » ταράττεσθαι, culinae vocabulum est, *truare*, id est, τῇ » τορύνῃ sive *truâ* κινεῖν, non in olla, verum in patina. » *Hyposphagma* enim condimenti genus est, atque, ut ait » Eustathius, [immo ipse Erasistratus] ὑπότριμμά τι. Po» strema verba ita corrigimus, εἶναι δὲ καὶ ἑφθοῖς: iam » exposuimus. « Casaubonus. — Noster codex *Epit.* recte τεταραγμένου habet, ut Eustathius. Tria postrema verba, σιλφίῳ, & ἐξ ἑφθοῖς, omisit Epitomator. Codex *A.* nil mutat.

In *Glauci* verbis: αἷμα ἑφθὸν καὶ σίλφιον. » Excerpta » καὶ σίλφινον. « Casaub. — Noster ms. *Ep.* recte, καὶ σίλφιον. *Ibid.* καὶ ἕψημα. Vide Hesych. & ibi Interpp. Plinius lib. XIV. c. 9. sect. 11. *Siraeum, quod alii hepsema, nostri sapam appellant, - - musto usque ad tertiam partem mensurae decocto. Ibid.* καὶ φύλλα τετμημένα. » Eustathius τετριμμένα. Excerpta ut est editum. « Casaub. — Etiam noster ms. *Ep.* vulgatum tenet; recte: conciduntur folia, non teruntur.

b In *Archestrati* versu, temere Σηπίαι δ' Ἀβδ. scribitur in ed. Bas. & Cas. insertâ coniunctione, quam ignorant mssti cum ed. Ven.

Aristophanis versus ex *Thesmophoriazusis*,

Ἰχθὺς ἑώνηταί τις ἢ σηπίδιον;

simul cum pluribus qui eum excipiebant, iam supra citatus est, lib. III. pag. 104. e. Ibi Ἰχθὺς ultima acuta editum erat, hîc ἰχθῦς. Neutro loco dissensus ex nostro ms. *A.* notatus est: in ms. *Ep.* vero utrobique totum deest Comici testimonium. Brunckius (in Fragm. Aristoph. p. 248.) Ἰχθὺς acuto scribens, reprehensus nuper eo nomine est a

PORSONO, Viro doctissimo, (in Addendis ad Notas in Euripidis Hecub. ed. 2. p. 83.) quod vocabulum hoc in singulari numero accepisset. Nempe unice veram in illo Comici versu scripturam Ἰχθῦς censet doctus Britannus, nomenque in accusativo plurali accipiendum. At equidem, cur necessario quartum casum pluralis numeri hic requiri dicamus, nullam caussam video. Poterat sane verbum ἐώνηται *active* notione sumi; sed & perinde *passive* accipi potest: & isto quidem loco ipsa consecutio orationis verbum *passivum* & nomen in *nominativo* positum desiderare videtur, ut sensus sit, qui in versione a nobis expressus est, *Emtus est piscis aliquis?* Quo sensu (quemadmodum in Animadv. ad III. 104. e. dixi) perinde est, utrum ἰχθὺς, an ἰχθῦς scribatur, quoniam utroque modo scriptum hoc nomen in nominativo sing. frequenter reperitur, ultimâ syllabâ semper productâ, sive acute scribas, sive cum circumflexo accentu.

In *THEOPOMPI* ecloga, scripturam τηνδὶ λαβοῦσα commode obtulit ms. *Ep.* πουλυπόδιον vero codex uterque. De priori emendatione monuerat etiam CASAUBONUS: »Scribe cum Epitomatore, τηνδὶ λαβοῦσα. At interpretis »emendatio est absurda.«

ALEXIDIS eclogam, praetermissis primoribus verbis, ab istis incepit Breviator, Τῶν δὲ τὰς πλευτάνας &c. *Primo versu*, quod editum erat, Σηπίας πόσου; id ex recentioris librarii aut ex primi Editoris emendatione est; haud sane ineptâ illâ quidem, si praesertim etiam *versu* 2. τρεῖς pro τρίς posuissent; quod a Casaubono demum in Graeco contextu factum, sed iam a Dalecampio in versione expressum, quae sic habebat: A. *Sepiae quanti?* B. *Unâ drachmâ tres.* Sic prima verba *domini* erant: quod quidem & ipsum ferri poterat, quamquam ex eo quod ait Athenaeus, παράγει μάγειρον τάδε λέγοντα, unius *coqui* verba hic exspectasses. Sed in veterum membranarum scriptura aliud latere mihi visum erat. Terminationes αι & ας, item ας & ους, in hoc codice ita similes pingi iam saepius observavimus, ut levissimam ac paene nullam mutationem verbis attulisse videri debeamus, si pro Σηπίαι τόσους, quod ex eo codice enotatum est, Σηπίας τόσας legerimus.

Verba, quae sequuntur, Τῶν δὲ τὰς μὲν πλευτάνας &c. rursus *domino* tribuerat Dalecampius. Ubi recte CASAU-

c BONUS: » Loquitur *coquus*, non *coqui herus*: quod tamen » sine caussa interpres sibi persuasit, & ideo totum locum » male cepit, male interpolavit. « — Pergit CASAUBONUS: » In isto versu,

» τὸ δὲ ἄλλο σῶμα κατατεμὼν πολλοὺς κύβους,

» notemus elegantiam non vulgarem, cum omittitur prae» positio εἰς post verbum τέμνειν, aut aliud cognatae si» gnificationis. Aristophanes Equit. [768.] διαπρισθείην » [διαπρισθείην] διατμηθείην τε λέπαδνα: id est, *dissecer in* » *lora iugalia*. Theocritus, [III. 21.] τὸν στέφανον τῖλαί » με κατανσίκα λεπτὰ ποιήσεις: id est, εἰς λεπτά. *Postre-* » *mum versiculum* scribe ex melioribus libris,

» ἐπὶ τὸ τάγηνον σίζον ἐπεισιὼν φέρω.

» Aliter neque stat versus, neque sententia. « — Nempe sic ms. *Epit*. Sed praeterea ἐπὶ τοῦ ταγήνου malebam: nisi ἐπὶ τὸ τάγηνον pro ἐπὶ τοῦ ταγήνου accipi possit. Pro σίζων, quod perperam olim editum erat, recte σίζον cum *Epit*. dedit etiam ms. *A*.

AD CAP. CXXV.

ΤΡΙΓΛΗ. [Τρίγλη,] κίχλη. Post titulum ΤΡΙΓΛΗ, repeti haud dubie eadem vox debuit, quae cum κίχλη conferretur. Qua repetitione supersedere Breviator potuit, cum, omissâ voce κίχλη, sic scriberet: ΤΡΙΓΛΗ διὰ τοῦ η. τὰ γὰρ εἰς λα &c. Eumdem canonem Grammaticum iam supra, pag. 305. a. b. ubi de κίχλη agebatur, adposuerat: & ex Athenaeo Eustathius ad Od. χ'. pag. 795 sub finem. Commodius vero h. l. scriptum fuisset, Τρίγλη, ὡς κίχλη.

d Ἀριστοτέλης - - - ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. Sic libri nostri. Ad editam olim scripturam ἐν πέμπτῳ Ζώων, adnotavit CASAUBONUS: » Scribe, ἐν πέμπτῳ μορίων, ex » libris omnibus. Locus est Historiarum Libro V. cap. 9. «

Μήποτε οὖν ἐντεῦθέν ἐστι καὶ τὸ τῆς ὀνομασίας; » Quod ait, » *videri mullum* τρίγλην *dictum Graecis quia ter in anno foe-* » *tum edat*: de eo etymo sic Artemidorus libro II. cap. 14. » ex Aristotele, & Aristophane Grammatico, qui in Philo» sophi libros eius argumenti commentarios ediderat. Τρί» γλη γυναιξὶν ἀτέκνοις ἐστὶν ἀγαθή. Τρεῖς γὰρ κύει. (ma» lim τρίς, ut in Athenaeo.) ὅθεν αὐτῇ καὶ τοὔνομα εἰκότως » φασὶ κεῖσθαι καὶ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς περὶ Ζώων, καὶ Ἀρι» στοφάνης ἐν τοῖς εἰς Ἀριστοτέλην ὑπομνήμασι. « CASAU-

BONUS. — Athenaei locum, in quo versamur, respiciens Eustathius, ad Od. χ'. pag. 795, 50. τρίγλην dictam esse ait quasi τριγνήν: ex τρίγνη autem, mutatâ ut in aliis multis literâ ν in λ, factum τρίγλη.

τεκμαίρεσθαι -- ἐκ τοῦ γόνου τρὶς φαινομένου περί τινας τόπους. Haud scio quid sit, quod totum hunc locum ex Athenaeo citans GESNERUS, pag. 566. verba supra scripta ita adposuerit, quasi in editis Athenaei libris deesset vox τρὶς, quam e suo codice & ex Aristot. V. 9. supplendam monet. Agnoscunt quidem suo loco vocem istam & Veneta editio & Basileensis, praeter quas nulla alia vulgata erat cum ista scriberet Gesnerus.

ὡς ἀμίαι, ὅτι οὐ κατὰ μίαν φέρονται. Tenui hoc, commode sic editum. Nec enim hariolari potui, quid melius lateat sub scriptura codicis *A*. quae (omissâ voculâ ὡς) sic habet) ἀμίαιοι ἐστιν οὐ κατὰ μίαν φέρονται. Percommode vero, sed suo (ut videtur) arbitratu, Epitomae auctor: ὡς ἀμίαι διὰ τὸ μὴ κατὰ μίαν φέρεσθαι. Eamdem etymologiam iam supra tetigerat Noster pag. 278. a. ubi vide notata.

σκάρος δὲ ἀπὸ τοῦ σκαίρειν, καὶ χαρίς. Cum καὶ σκαρὶς esset editum, haec adnotavit CASAUBONUS: » Etsi totidem literis haec etiam apud Eustathium scribuntur, quia » tamen *scaridis* piscis veterum (opinor) nemo meminit, » scriberem lubens καὶ καρὶς, οἷον σκαρίς. In Ety» mologico, ubi multa saepe ex Athenaeo descripta ob» servavimus, legas, Καρὶς, παρὰ τὸ σκαίρω, σκαρὶς καὶ » καρίς. Alioquin vulgatam lectionem interpretabimur de » *lumbricis*, quos vocant σκαρίδας. « — Lubens equidem emendationem eram amplexurus a Casaubono propositam: sed codex noster uterque nude καὶ καρὶς dabat. Forsan per se intelligi voluerat Athenaeus, καρὶς quasi σκαρὶς dici: nam & pro verbo σκαίρω, καίρω subinde dicebatur, ut ex Etymol. pag. 508. l. 9. & pag. 716, 7. intelligitur. Eustathii locus, quem respexit Casaubonus, legitur in Comment. ad Od. μ'. pag. 486, 16. his verbis: δοκεῖ δὲ ὁ εἰρημένος σκάρος, ὡς ἡ σκαρὶς, ἐκ τοῦ σκαίρειν γίνεσθαι. Confer Animadv. ad lib. III. pag. 106. b.

ἀφύαι δ', ὡς ἂν ἀφυεῖς οὖσαι, τουτέστιν δυσφυεῖς. Quo pacto derivationem istam intellexerint veteres Grammatici, declarat Etymologus pag. 179. Εἴρηται, inquit, παρὰ τὸ μὴ εἰς μέγεθος φύεσθαι. φύω, φυὴ, καὶ ἀφύη. ἢ ὃ μὴ

πεφυκυῖα, τοῦ ᾱ κακὸν σημαίνοντος. Similiter Eustathius ad Iliad. ψ'. pag. 1078, 47. ἀφυὴς, ἤγουν μικροφυὴς. ᾧ λόγῳ καὶ ἡ ἀφύη παρῆκται, ἡ σμικροπρεπεστάτη ἐν ἰχθύσι.

Θύω, Θύννος, ὁ ὁρμητικός. » Excidit aliquid. Forte ὡς » ἐκ τοῦ Θύω, Θύννος, ὁ (forf. ὅτι) ὁρμητικός. « CORAY. — Eamdem vocabuli originem iam supra exposuerat Auctor noster, pag. 302. b. Ὠνομάσθη δὲ ὁ Θύννος ἀπὸ τοῦ Θύειν &c. quem locum vide, & quae ibi notavimus. Hoc loco fortasse scripserat, Παρὰ τὸ Θύω, Θύννος. De *oestro* thynni vide ibid. & pag. 301. e. ibique notata. *Ibid.* διὰ τὸ κατὰ τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτολήν. In editis vulgo sic legebatur, ὁ ὁρμητικὸς κατὰ τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτολὴν διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ &c. Perincommode omnino; ut non dubitem, recte a nobis verba διὰ τὸ proxime post ὁρμητικὸς esse reposita. Eadem transpositio verborum subindicabatur quodammodo per codicis *Epit.* scripturam, quamquam illam per se magis etiam vitiosam quam erat vulgata. Sic enim ille: ὁ ὁρμητικὸς διὰ τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτολὴν διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ &c. In ms. *A.* si recte capio quae ex eo enotata sunt, recte scribitur κατὰ τὴν τοῦ κυνὸς ἐπιτ. sed verba διὰ τὸ
e prorsus omissa sunt. Iam, quae sequuntur, ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς οἴστρου ἐξελαύνεσθαι, eodem prorsus modo in ms. *Ep.* leguntur, e quo illa expressimus. (conf. p. 302. b.) ὑπὸ τοῦ τῆς κεφαλῆς οἰσ. ἐξελ. *absque* ἐπὶ, dabant editi. In ms. *A.* prorsus mendose, (nisi quid turbatum in lectionibus inde excerptis) ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ τῆς κεφαλῆς &c.

Ἔστι δὲ καρχαρόδους, συναγελαστικὴ, παντόβρωτος. » Utrovis modo legas, συναγελαστικὸς aut συναγελαστικὴ, semper de *mullo* haec erunt intelligenda: quem » inter *gregales* refert Aristoteles nono Historiar. [c. 2.] At, » *dentes serratos habere* mullum, neque Aristoteles scripsit, & » falsum esse arguit αὐτοψία: si modo is est veterum *mul-* » *lus*, quem linguam & dentes habere negant Rondeletius » [apud Gesnerum p. 566.] & Belonius, [ibid. p. 564.] viri » de hac parte philosophiae quam optime meriti. « CASAUBONUS. — συναγελαστικὸς e codice Hoescheliano (puto) adoptavit Casaub. Sic certe & noster cod. *Epit.* Rectius vero συναγελαστικὴ, ad τρίγλη relatum, habent ed. Ven. & Bas. cum ms. *A.* Ad *dentes* quod spectat, iam aliâs monuimus, diserte tradere Philosophum, Hist. Anim. II. 13. καρχαρόδοντας esse *pisces omnes, uno scaro excepto.*

ἐν τῇ ὑστέρᾳ. Suo iudicio sic edidit Casaubonus; re-

cte quidem, ut puto: sed adnotare tamen debuerat vir doctus, ἐν τῇ ὑστεραίᾳ communi consensu exhibere editiones Ven. & Bas. & msstos codices cum alios, tum *Epit.* Putasses, *in ano* dixisse auctorem: sed nusquam eo sensu τὴν ὑστεραίαν dictam reperio. Casaubono praeiverat Dalecampius, *in ano* vertens: praeiverat vero etiam Eustathius, ad Od. pag. 795, 51. ubi Athenaei locum hunc respiciens ait, γίνεται γὰρ αὐτῇ σκωλήκιά τινα κατὰ τὴν ὑστέραν &c. — Ἐν τῇ γαστρὶ dixerat Aristoteles, Hist. Anim. VI. 17. ubi generatim ait: πολλαῖς δὲ τῶν ἰχθύων πέρας ἐστὶ τοῦ τίκτειν, ὅταν ἐγγένηται σκωλήκια ἐν τῇ γαστρί.

In Epicharmi *versu*, duas priores voces h. l. omisit Epitomator. Pro Ἄγε, quod erat editum, rursus Ἄγε scriptum oportuit, ut pag. 288. a. Pro δὲ, quod ibi legebatur, commode hic δὴ dabant edd. & ms. *A.*

Σώφρων δ' - - ὀνομάζει. Sic recte & percommode msstus codex uterque; non ἐπονομάζει, ut erat editum. Sophronis verba huc spectantia non adposuit Breviator. Codex *A.* nil mutat, nisi id quod sub contextu indicavi, τριγόλᾳ τὸν εὐδ. pro τριγόλαν τὸν εὐδ. quod habent edd.

„ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ Παιδὶ κάσποι· φυξὶς φησὶ τρί-
„γλας μὲν πίονας. τριγόλαν δ' ὀπισθίαν. Corruptissimus lo-
„cus: a libris subsidium nullum. Lego ex ingenio: ἐν δὲ τῷ
„ἐπιγραφομένῳ Παιδικά· παιδικὰ ποιφύξεις φησί. Id est:
„*Sophron in Mimo inscripto Deliciae*, vel *Amasius*: *Amasium*
„*terrebis*, ait. Sequentia deinde verba perfectam sententiam
„non continent. Fortasse tamen ita scripserat Sophron:
„Παιδικὰ ποιφύξεις τριγόλᾳ τ' ἐμπροσθίᾳ, τριγόλᾳ τ' ὀπι-
„σθίᾳ. Latet sub his verbis aliqua obscoenitas; ut in illo
„apud Plutarch. in Symposiacis, ὅθεν Ἀρκεσίλαος οὐδὲν ἔφη
„διαφέρειν, τοῖς ὄπισθεν εἶναι κίναιδον ἢ τοῖς ἔμπροσθεν:
„& eo quod de Agathocle Siculo iactatum est olim, [a
„Timaeo apud Polyb. XII. 15.] πάντων τῶν βουλομένων
„τοῖς ὄπισθεν καὶ τοῖς ἔμπροσθεν γενόμενος. Recte autem
„emendari a nobis παιδικὰ ποιφύξεις ex vestigiis
„corruptae lectionis, en testem locupletem. Scholiastes Ni-
„candri, explicans verba poëtae in Theriacis, Ἄκριτα ποι-
„φύσσοντος, scribit: τὸ δὲ ποιφύσσειν, πολλαχῶς λέγε-
„ται· καὶ ποτὲ μὲν ἐπὶ τοῦ ἐκφοβεῖν, ὡς Σώφρων ἐν Μίμοις·
„παιδικὰ ποιφύξεις. ποτὲ δὲ, ἐπὶ τοῦ πνεῖν· ὡς Εὐφορίων,
„ζεφύρου μέγα ποιφύξαντος.“ Casaubonus. — Huc spectat etiam Hesychiana Glossa: Ποιφύξεις· ἐκφοβήσεις. Apud

f Nicandri Scholiasten nomen *παιδικὰ* non esse accusativum a verbo *ποιφύξεις* pendentem, sed ipsum titulum Mimi, contendit VILLEBRUNIUS; satis id quidem imperite, si quid video. Caeterum de ipsis verbis Mimographi non magis constat, quam de sententia. Quod hoc loco editores posuerant, ac fortasse ante hos etiam iuniores librarii, *Τρίγλας μὲν πίονας, τριγόλαν δ' ἐπισθίαν*, id illi ex *Tryphonis* verbis, quae paulo post adferuntur, huc transtulerunt: in vetusto quidem nostro codice, omnium iuniorum parente, sic hic scriptum quemadmodum edidimus; nisi quod *asteriscum* nos adposuimus notandae mendae caussa. Fortasse aliquis ingeniosior, collatis Tryphonis verbis cum veteris scripturae vestigiis, divinaverit sub istis monstris quid lateat.

Quod idem SOPHRON ait, *τρίγλαν γενεᾶτιν*, doricum est pro *γενειᾶτιν*, id est, *barbatam*. Conf. pag. 325. e. Similiter *γενειᾶτιν τρίγλην* dixerat Eratosthenes apud Nostrum pag. 284. d.

Διοκλῆς δ' ἐν τοῖς πρὸς Π λ ε ί σ τ α ρ χ ο ν. Vulgatam olim scripturam *πρὸς Κλείταρχον* intactam reliquerat Casaub. cum Dalec. Atqui certum est, *πρὸς Πλείσταρχον* scriptum oportuisse, quemadmodum recte libri omnes dabant pag. 320. d. qui locus cum hoc conferendus. Porro consulendus Fabricius in Bibl. Graec. T. XII. p. 584. & T. XIII. pag. 374. *Mox*, ubi *Τύφων* erat editum, monuit CASAUBONUS: »Scripti notae melioris, *Τρύφων.*« — Et sic quidem noster codex mstus uterque, recte. Satis notus est, frequenterque Nostro laudatus, Alexandrinus ille Grammaticus. In *Tryphonis* verbis, aut (rectius ut dicam) in
a *Sophronis* verbis a Tryphone citatis, *τρίγλας μέν γε* dedere ambo nostri mssti; item *τ ρ ι γ ό λ α*, pro *τριγόλαν*, quod erat editum: deinde vero *ἐπισθίαν* quidem h. l. cum editis tenet ms. *A.* sed *ἐπίσθια* habet ms. *Epit.*

AD CAP. CXXVI.

Πλάτων δ' ἐν Φάωνι φησίν· τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει &c. »Deest ecloga *PLATONIS*: nam, qui versus hexametros subiectos *illius* esse putant, falluntur; sunt enim *Archestrati*, »ut scimus ex libro primo.« CASAUBONUS. — Quum aliud animo agens sive ipse doctus Animadversor, sive typotheta »ecloga *Sapphus*« pro »ecloga *Platonis*« po-

fuiſſet, error ille fideliter in ed. Caſaub. 2. & 3. repetitus a eſt. At, verum ſi quaeris, deproperata tota illa animadverſio eſt. Nec enim *Archeſtrati* ſunt illi verſus, ſed PHILOXENI *Leucadii* ex carmine, quod *Coena* erat inſcriptum: nec idcirco deeſſe putanda eſt *Platonis* comici ecloga; nam a PLATONE in fabula *Phaone* repetiti recitatique ſunt iidem Philoxeni verſus cum pluribus aliis; ut diſcimus ex Noſtro lib. I. p. 5. b. c. d. Omiſit iſta hoc loco Breviator.

- »τριοδῖτις γὰρ καὶ τρίγληνος. Scribe τριοδῖτις.« [Sic mssti noſtri: conf. mox lit. d.] » Voce τρίγληνος alluditur »ad nomen τρίγλη. Nam ideo *Hecatae ſacer mullus*, id eſt, »τρίγλη, quia ipſa τρίγληνος: in qua voce exponenda fru»ſtra ſunt interpretes. Proprie τρίγληνος dicitur *qui tres »oculos habet*, qualis ille τριόφθαλμος ἡγεμὼν, cuius men»tio in antiquo oraculo apud Pauſaniam. γλῆναι ſunt *ocu»li*: [vel, *pupillae*:] ſed, cum Τρίγληνος *Hecate* dicitur, »γλήνη eſt *facies*, a parte eius praecipua. Τρίγληνος igi»tur, *Dea triformis*; vulgo Graecis τριπρόσωπος & τρίμορ»φος.« CASAUBONUS. — Vide mox, paulo inferius. Sic vero & Virgilius:

Tergeminamque Hecaten, tria virginis ora Dianae:

Aeneid. IV. 511. Confer Phurnutum, De Nat. Deor. pag. 231 ſq. ed. Galei. Alio quidem ſenſu ἕρματα τρίγληνα dixit Homerus Iliad. ξ'. 183. & Od. σ'. 297. *Ibid.* ταῖς τριακάσι δὲ αὐτῇ τὰ δεῖπνα φέρουσι. Confer pag. 313. & ibi notata.

. οἰκειοῦσιν Ἀπόλλωνι μὲν κίθαρον. Vide ſupra p. 306. a.

Διονύσῳ δὲ κιττόν. Pro κυττὸν, quod erat editum, Da- b lecampius *Baccho exocoetum* in verſione poſuerat. Inde CASAUBONUS: » longe petitum eſt quod ſubſtituit Dalec. »ἐξώκοιτον, pro κυττόν. Unde autem didicit, exocoetum »Arcadum, ſive adonidem, dicatum fuiſſe Baccho? Ut »maxime ita eſſet, nihil tamen id nomen ad inſtitutum »ſermonem; ubi agitur de *animalibus, quae occaſione no»minis alicui Deûm ſacra habita*. Non minus aliena conie»ctura eorum, qui ſcribunt τὸ σκύμνιον. [Sic Maſſarius, »citante Dalec.] Noli ambigere ſcripſiſſe Athenaeum, »Διονύσῳ δὲ κιττάν.« [Forſan κίτταν ſcribere voluerat, ut in ora poſitum in ed. Caſ. 2. & 3.] »*Cittam* aut *ciſſam* »piſcem noviſſe veteres, Heſychianae gloſſae arguunt. »Κίσσα, inquit, ἰχθὺς ποιός. *Citta* ergo *Baccho dicata*, ob »communem appellationem cum *hedera*, quae Graecis κιτ-

b » τόν. Veteres Grammatici: [Eustath. ad Iliad. α'. pag. » 65. l. 41.] ἀνάκειται Διονύσῳ κισσός· κισσητὸς γὰρ ὁ οἶνος, » οὗ δοτὴρ ὁ Διόνυσος. Baccho sacra habetur hedera, sive » κισσός: quia vinum, cuius ipse largitor, est κισσητὸν, » avideque expetitur. Quin & certa & vera sit nostra de » hoc loco sententia, vix puto futurum qui dubitet. Vul- » gi tamen scripturam non solum in antiquis Athenaei co- » dicibus invenias, & in Epitoma, verum etiam apud Eu- » stathium: neque ego pugnabo; si mihi concedatur, Athe- » naeo κιττὸν dici piscem illum, quem ex Hesychio ap- » pellavimus *cittam.* « — Sic ille: quem putares initio di- xisse, κυττὸν, ut in impressis omnibus vulgatum, sic legi in scriptis codicibus & in Epit. & apud Eustathium. At hi quidem omnes uno consensu κιττὸν praeferunt: quod adeo mutare non sum ausus, quia (ut ipse Casaubonus professus est) fieri potuit, ut piscis idem, qui κίττα vocatur apud Hesychium, κιττὸς etiam dictus fuerit. Caeterum potuerat Casaubonus, si ei memoria succurrisset, suam emendationem testimonio Harpocrationis firmare, apud quem in Κιττοφόρος vulgo scribitur, τὰς λεγομένας κίσσας ἱερὰς εἶναι ἔλεγον τοῦ Διονύσου καὶ ταῖν Θεαῖν. Ad quem locum confer quae disputavit Maussacus in Dissert. Crit. p. 377 sq. Sed ibi quidem quin κίττας, non κίσσας, scriptum oportuerit non videtur dubitandum. Vide eiusdem Maussaci Notas ad Harpocr. pag. 216. Küsterum ad Suid. in Κισσοφόρος, & Taylor ad Demosth. pro Corona, in Reisk. Apparat. Crit. T. I. pag. 308 sq. Quod si κίτταν hic legi placeat; nil magnopere urget, ut de *pisce* accipiamus, de quo apud omnes veteres (uno Hesychio excepto) altissimum silentium; potueritque perinde de *ave* notâ omnibus intelligi, quemadmodum mox similia exempla avium Diis consecratarum adfert auctor noster. At κιττὸν cum nostris libris legens Eustathius, nec de ave, nec de pisce, sed de *hedera* acceperat.

καὶ Ἀφροδίτῃ φαλαρίδα, ὡς Ἀριστ. ἐν Ὀρν. In istam scripturam consentiunt quidem libri: rectius vero per η in secunda syllaba scribitur id nomen apud Aristophanem, Avib. 566. Recteque Eustathius, (ad Iliad. α'. p. 65. l. 28.) locum hunc Athenaei respiciens, ἡ φαληρὶς scripsit. Nam quod apud eumdem Comicum in Acharn. vs. 875. legitur φαλαρίδας, id Boeoticum est & Doricum.

καὶ τὴν κίτταν δὲ καλουμένην. Ποσειδῶνι τινὲς οἰκειοῦ-

σι. » Dicta enim νῆττα a verbo νῶ, *nato*. Neptunus au- b
» tem est aqua, in qua sola potest natari. Haec nominis
» convenientia. Dalecampius emendat ψῆτταν, pro νῆτταν.
» Respondeat, si potest, Eustathio, qui libris omnibus con-
» spirantibus in unum, falsi actionem adversus ipsum me-
» ditatur. *Nonnullae avium*, inquit Eustathius, [ibid. lin.
» 23 sqq.] *Diis fuerunt consecratae*, διὰ τὴν πρὸς ἐκείνους
» συγγένειαν, ἢ κατὰ τὸν τῆς κλήσεως τύπον, ἢ κατὰ ἐνερ-
» γείας ταυτότητα. οἷον ἡ νῆσσα τῷ Ποσειδῶνι· ὑγρὰ μὲν
» γὰρ οὐσία ὁ Ποσειδῶν· νῆσσα δὲ, παρὰ τὸ νῶ, νήχω, τὸ
» κολυμβῶ, ἐτυμολόγηται. ἐξ οὗ καὶ τὸ νήχω, καὶ ἡ ναῦς,
» καὶ ὁ Νηρεύς. « CASAUBONUS.

προσφιλέστατον δ' εἶναι καὶ τοῦτον &c. Commodior uti-
que videri poterat Epitomae scriptura, quae δὲ coniun-
ctionem ignorat. At visa tamen illa erat mihi ab auctoris
esse manu, referenda ad particulam καὶ quae est initio
periodi, ut perinde sit ac si dixisset καὶ τὸν θαλάττιον
δὲ γόνον προσφιλέστατον εἶναι, scilicet λέγουσί τινες. No-
tum est, καὶ sequente δὲ vim habere similem ac latinorum
atque etiam, porro vero, item. Vocabuli ἀφύη alia etymolo-
gia paulo ante tradita est, pag. 324. d. Sed conf. p. 284. f.
& ibi notata, item pag. 285. b.

καὶ τρίγλην καὶ μαινίδα, ὅτι καὶ θαλάττιος ἡ Ἑκάτη. c
» Non haec est proxima caussa *cur* τρίγλη *aut* μαινὶς *He-*
» *catae offerantur*: sed de *mullo* quidem ea, quam ante ex-
» posuimus; de *maenide* autem ratio est, quia credebant
» μανίας & furorem ab eo hominibus immitti. Eustathius:
» [ubi supra, lin. 47.] θύεται μαινὶς τῇ Ἑκάτῃ· ταυτὸν δ'
» εἰπεῖν τῇ σελήνῃ· διὰ τὸ δοκεῖν ἔστιν οἷς μανιῶν αἰτία
» εἶναι. « CASAUBONUS. — Caeterum, *Eleusinios mystas
mullos venerari solitos*, scribit etiam Plutarch. de Solert.
Anim. pag. 983 extr. & Aelian. Nat. Anim. IX. 51.

τρίγλην παραφέρεσθαι ἐν τοῖς Ἀρτεμισίοις. Dalec. *mul-
lum offerri* vertit, quod Graece προσφέρεσθαι sonabat. Sed
παραφέρεσθαι tenent libri omnes & Eustathius ad Iliad. υ'.
pag. 1269, 27. Significat autem id verbum vel *adponere
mensae, inferre in mensam*, ut III. 94. c. 95. c. vel *ferre in
pompa*, ut III. 111. b. quo sensu h. l. accipiendum putavi,
cum agatur de honore habito huic pisci. conf. Plutarch.
& Aelian. locis cit. Si quis tamen alterum significatum ma-
gis convenire huic loco statuerit, facile patiar. *Mox*, δεῖ-
σιν ὡς ἐπ' ὠφελείᾳ recte dedere codices nostri. *Ibid.* Γε-

νεᾶτιν. Vide pag. 324. f. *Ibid.* αἱ τὸ γένειον ἔχουσαι ἡδίονές εἰσι μᾶλλον τῶν ἄλλων. Eâ ratione *mullorum iubas* laudavit Iuvenal. Sat. VI. 40.

d ἀνάθημα τῇ Ἑκάτῃ Τριγλανθίνῃ. »Quae Τριγλανθίνη hic dicitur Hecate, in libris Eustathii est Τριγλανθήνη.« Casaub. — Sic quidem editur apud Eustath. ad Iliad. υ'. pag. 1269, 30. Sed Τριγλανθίνη apud Athenaeum (e quo sua ibi hausit Eustathius) tuentur cum editis ambo nostri codices mssti. Meursius Atticar. Lect. lib. IV. cap. 30. cum Eustathii tum Athenaei verba ita citavit, quasi utrobique Τριγλαθίνῃ scriberetur. Albertus vero ad Hesychianam illam glossam, Τρίγλα, τύπος τις: citans Athenaei ista verba, Τριγλαντίνῃ scripsit, casu-ne, nescio, an consulto.

In *Chariclidis* versiculo postremo, cum τρίγλαις κηλευμένη legeretur in editione Casauboni, τρίγλας κηδομένη legendum censuerat Küsterus in Notulis msstis: sed τρίγλαις recte dedere ed. Ven. & Bas. cum ms. *A.* & *Ep.* & Eustath. l. c. Ad κηλευμένη adiecit Eustathius, τουτέστι θελγομένη, χαίρουσα. Percommoda vero foret Dorica terminatio κηλευμένα, quam praefert ms. *Ep.* sed eâdem ratione etiam Ἑκάτα scriptum oportuerat versic. 1.

AD CAP. CXXVII.

Ἐὰν δ' ἐναποπνιγῇ. Sic scribi iussit Casaub. in Animadv. Id ipsum vero dedit noster codex uterque.

e *Archestrati* non nisi duo versus, sed quorum alter hypermeter, legebantur in editis, sic concepti:

Κἂν Θάσῳ ὀψώνει τρίγλην κοὺ χείρονα λήψῃ
ταύτης εἰν Ἐρυθραῖς ἀγαθὴ θηρεύεται αἰγιαλῖτις.

In ed. Bas. & Cas. insuper post λήψῃ alienissimo loco interpuncta erat oratio. Deinde vero haec adnotavit Casaubonus: »Quae sequuntur ex *Archestrato*, melius capias, si integer locus apponatur; quod ex aliis »Athenaei locis & membranis faciemus:

»Καὶ σκάρον ἐξ Ἐφέσου ζήτει. χειμῶνι δὲ τρίγλαν
»ἔσθι' ἐνὶ ψαφαρῇ ληφθεῖσαν Τειχιοέσσῃ
»Μιλήτου κώμῃ, Καρῶν πέλας ἀγκυλοκώλων.
»Κἂν Θάσῳ ὀψώνει τρίγλην· κ' οὐ χείρονα λήψῃ
»ταύτης . . . . κεδνὴ δὲ καὶ αὕτη
»εἰν Ἐρυθραῖς ἀγαθὴ θηρεύεται αἰγιαλῖτις.

» Sensus est: *Ephesi scarum capi optimum: mullum Tichiunte, e » qui fuit vicus Milesii agri: sed & in Thaso insula mullos esse » bonos, & Tichiuntiis nihilo deteriores.* Videtur postea *alium* » quoque *locum* nominasse, ubi pisces eius generis haud » poenitendi invenirentur. Postremo ait, *etiam Erythris bo- » nam capi* αἰγιαλῖτιν τρίγλην: *species ea est mulli, pluri- » mum litora frequentantis.* Versum penultimum ex mssis » adiecimus. In eo autem spatio, quod vacuum reliquimus, » scriptum est in membranis, ἐν δὲ τῷ γείρῳ: quae non » potuimus emendare. « — Tres priores versus supra recitaverat Deipnosophista, pag. 320. a. Quos dein hic citavit, ii in Epitoma sic fere leguntur, ut editi erant; hoc discrimine, ut post λῆψη ταύτης, non εἰν 'Ερυθραῖς, sed ἐν δ' 'Ερυθραῖς scribatur. In ms. *A.* vero post λῆψη ταύτης sequuntur fere eadem verba, quae ex Italicis codicibus adnotata Casaubonus repererat, paulo tamen emendatiora, quam ab illo relata sunt, nempe: ἐν δὲ τῷ χείρω κεδνὴ δὲ καὶ αὐτή. ἐν δ' 'Ερυθρ. Eamdemque scripturam etiam ipsius Casauboni manu ad oram libri impressi, qui ipsius olim fuerat, ex Aegianis Lectionibus adnotatam video. Atqui ista omnia proba & perspicua erant, nisi quod in ipsa vocula τῷ nomen loci latebat: quod nullum aliud esse posse mihi persuasi, nisi Τίῳ. Haud obscurum oppidum Τίος vel Τῖον, Bithyniae sive Ponti, ad mare situm, Milesiorum colonia: cuius rursus mentionem facit Deipnosophista lib. VIII. pag. 331. c.

Κρατῖνος δ' ἐν Τροφωνίῳ. » Pollux lib. VII. [sect. 103.] » ἀργυροκοπιστῆρας δὲ λέγων ἐν Τροφωνίῳ παίζει Κρατῖνος. » Meminit & libro X. [sect. 115.] Eodem titulo fabulas » docuerunt Alexis & Cephisodorus. « CASAUBONUS. — Verba *CRATINI* in hunc modum edita erant: οὐδ' Αἰξωνίδα ἐρυθρόχρων ἐσθίειν, εἴ τι τρίγλην οὐδὲ τρυγόνος οὐ † δειπνοῦφιν μελανούρου. Nonnihil peius etiam, 'Εξωνίδα pro Αἰξ. habet ms. *A.* cum ed. Ven. & Bas. tum τρυγόνος quidem recte Ms. sed τριγόνος ed. Ven. Bas. & Cas. 1. Caeterum nihil subsidii offerunt membr. *A.* in quibus etiam uno tenore absque accentu scripta ista οὐδειναυφην. Corruptam eclogam prorsus praetermisit Breviator. CASAUBONUS haec adnotavit: » Οὐδ' Αἰξ. ἐρυθρ. ἐσθίειν εἴτι τρι- » γλην. Dele εἴτι: aut muta in ἐθέλει, vel εἴωθε: nam de- » sideratur verbum aliquod. *Mulli Aexonici* absque dubio » ab Aexona Atheniensium pago dicti; non ab Aexonia

e » Magnesiae urbe. Parum enim probabile est, e Magnesia » aut Ionica aut Macedonica mullos fuisse Athenas im- » portatos. Deinde in Ethnicis Stephani legimus, Αἰξωνὶς » formari ab Αἰξωνὴ, quod est nomen δήμου Atticae, ut » diximus. Pro οὐδὲ τρυγόνος, οὐ † δεινεύφην μελαινούρου, » scribo: οὐδὲ τρυγόνος, οὐδὲ δεινοῦ φυὴν μελανούρου: *ne- » que pastinacam, neque solertis ingenii melanurum.* Cur ita » vocet, ex Oppiano [III. 443 sqq.] & Aeliano [I. 41.] » clarum. « — Priora poëtae verba sic scripsit Meursius, in Reliquis Atticis, cap. 1. pag. 7.

Οὐδ' Αἰξωνίδ' ἐρυθρόχρων ἐσθίειν ἔτι
τρίγλαν. —

subiectâ versione:

Nec amplius Aexonensem rubricolorem edere
mullum.

In quo illud probavi, quod mendosum εἶτι in ἔτι mutaverit: caeterum, quo metro decurrentem illum priorem versum intellexerit vir doctissimus, exputare non potui. Mihi, ut multi alii versus in eiusdem Cratini fabulis, sic & hi duo *hexametri* esse visi erant; qui, verbo ἐσθίειν unâ literulâ extrusâ in ἔσθειν mutato, & adoptatâ priori versu Meursii emendatione, posteriore vero Casauboni, sponte prodibant, legitimoque modulo decurrebant:

Οὐδ' Αἰξωνίδ' ἐρυθρόχρων ἔσθειν ἔτι τρίγλην,
οὐδὲ τρυγόνος, οὐ δεινοῦ φυὴν μελανούρου.

Quod si in posteriore versu ultima syllaba vocis οὐδὲ ob debilem positionem non satis commode produci posse iudicaverint artis metricae periti, οὐδ' ἔτι τρυγόνος fuerit scribendum. Mullum ἐρυθρόχρων (i. e. ἐρυθρόχρωτα) dicit, quem continuo deinde alius poëta ξανθρόχρωτα, alius (IV. 135.b.) iocose μιλτοπάρῃον. Quod melanurum δεινὸν φυὴν dicit, id Casaubonus de *ingenio* accepit, nempe de astutia, qua piscis ille artes piscatorum eludere perhibetur. Mihi de *corporis magnitudine habituque* visum erat accipiendum: quo pertinet Hesychiana glossa, Φυή· φύσις σώματος, ἡλικία, ἡ τοῦ σώματος ὑπόστασις. Sic apud Oppian. Hal. I. 147. ubi ait μεγάλοι τε φυήν, unus e graecis interpretibus φυὴν interpretatur ἡλικίαν, alius κατὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ σώματος. Pariter apud Homerum Iliad. α'. 114. de *habitu corporis* accipiunt interpretum doctissimi: sic & apud Theocr. XXII. 160. Iam novi equidem, apud omnes istos aliosque poëtas vulgo corripi primam vocis φυὴ

syllabam: qua si aliter non uti licuit Graecis, actum est e de nostro hexametro. Sed quum verbum φύω primam producat, videndum ne nomen proxime inde derivatum eodem modo efferri potuerit.

Ναυσικράτης δ' ὁ κωμῳδιοποιός. Sic cod. ms. uterque. In *Nausicratis vers.* 2. cum e superioribus editionibus sic scriptum reliquisset Casaub. κλύδων ἐξωνικὸς, monuit dein: » Scribendum Αἰξωνικός. Scimus tamen etiam in antiquissi- » mis codicibus scribi hoc nomen per αι & per ε promi- » scue: cui similia in Glossis Hesychii & aliorum multa. « — In vetere cod. *A.* in quo perpetuo miscentur vocales, constanter per ε scriptum hoc nomen, ἐξωνίδα, ἐξωνικὰς, & ἐξωνικός: & sic rursus pag. 330. b. ubi iidem repetuntur versus. In ms. *Ep.* recte Αἰξωνικὰς & Αἰξωνικός.

Vers. 3. » πασῶν ἀρίστας ἐν τόποις παιδεύεται. Non » est negligendum, quod in Excerptis legimus, ἐντόπους. » Nam vulgata lectio mihi non placet. Legam potius ἐν » τρόποις παιδ. *Fluctus*, inquit, *Aexonicus castigat subinde* » (id significat παιδεύειν) *mullos, & eos docet sapere.* Dictum » ἀλληγορικῶς & venuste. « Casaubonus. — Posterior ratio vereor ne non tam venusta, quam frigida, debeat videri. παιδεύειν idem fere hic valet ac τρέφειν, *alere*, *nutrire*, *educare*. ἐν τόποις cum editis tuetur ms. *A.* & hoc loco & pag. 330. Ac defendi id forrasse hactenus poterat, ut intelligeretur ἐν τοῖς τόποις, id est, ἐν τόποις ἐκείνοις. Quid nostri codicis *Epit.* scriba dare vel voluerit vel debuerit, non dicam: nam, utrum in eius scripturâ vocula ἐν separatim accipienda sit, an ut iuncta cum sequente voce, nulla ratione discernas; terminationem autem quae sequi debet literas τοπ suo more prorsus omisit calligraphus, literam π satis habens superne adscripsisse. Lubens vero adoptavi ἐντόπους, id est, *indigenas*, quod in codice Hoeschelianao se reperisse testatus est Casaub. quod ipsum Toupius etiam unice verum iudicaverat, in Emend. in Suidam, Part. III. pag. 492. Rarius quidem occurrens vocabulum; sed Polluci adnotatum, III. 51. & IX. 7.

AD CAP. CXXVIII.

In *Epicharmi* ecloga, Καὶ ταὶ ψίτταται perspicue dedit ms. *Ep.* τε pro ταὶ habet ms. *A.* ἀδίαι, pro vulga-

το ἀδεῖαι, & metrum desiderabat & Dorismus. Caeterum vide pag. 321. c.

Μίθαικος recte, ut alibi, dedit codex ms. uterque. *Ibid.* In ἐκκοιλίξας nil mutant libri. ἐκκοιλιάξας scribendum videri monuit Koen ad Gregor. de Dialect. p. 151. Nempe a κοιλία, κοιλιάσδω, κοιλιάξω: ut ab ἐλευθερίᾳ, ἐλευθεριάσδω, unde ἐλευθεριάξαντες apud Diog. Laërt. I. 113.

a » Ὅταν δ' Εὔπολις ἐν Προσπαιτείοις λέγῃ. In com- » mentariis Comici ad Vespas [vs. 57.] laudatur Εὔπολις » ἐν Προσπαιτίνοις: ad Nebulas, [vs. 541.] ἐν τοῖς Προσπα- » ταλίοις: ad Aves, [vs. 840.] ἐν Προσπαλτίοις: atque » haec sola scriptura placet. Neque aliter scriptum [hic » apud Athenaeum] in Messaei viri amplissimi libro anti- » quo. Nam ei fabulae nomen impositum ab uno e popu- » lis Atticis, ut Acharnensibus Aristophanis, & aliis plu- » ribus fabulis. *Prospalta* is δῆμος dicebatur: unde Προσπάλ- » τιοι. Quare ita rescribe superiores locos, & ubicunque » laudatam hanc fabulam reperies. Nam fere corrupte sem- » per hoc nomen scribitur. Exempli gratia, Priscianus li- » bro XVIII. *Impetro illam rem dicimus, sicut & Attici. Eu-* » *polis* Προστάττοις, πάντα γὰρ τυχὼν αἰτῇ. Lego indubi- » tanter, Προσπαλτίοις. *Eupolidis* autem verba, quae » profert Athenaeus, sunt haec: Μήτηρ τις αὐτῷ Θρᾶττα » ταινιόπωλις. Addit interpretamentum, τὴν ἐπὶ τῶν ὑφασ- » μάτων λέγει καὶ τῶν ζωνῶν, αἷς αἱ γυναῖκες περιδέονται. » Istae ταινίαι sunt *fasciae*, quarum multiplex usus olim in » cultu praesertim muliebri. Erant etiam aliae pectorales, » aliae tibiales, aliae pedules; aliae aliarum partium. Has » conficiebant Athenis pauperes mulieres, utplurimum pere- » grinae, qualis ista quam Eupolis *Thressam* vocat: qualis » item illa Euxii mater, quam ut conditionis servilis fuis- » se probaret Eubulides, qui filium eius numero civium » exemtum cupiebat, aiebat *sedisse in foro vendentem fa-* » *scias.* Lege Demosthenem in ἐφέσει contra Eubulidem. » In ea oratione [T. II. pag. 1309. edit. Reisk.] vox » ταινιόπωλις ita exponitur, ut hic ab Athenaeo. « Casaubonus. — Εὔπολις ἐν Προσπαλτείοις habet ms. *A.* quod vel ipsum verum, vel vero proximum. Apud Stephanum quidem Byzant. patronymicum a nomine Πρόσπαλτα ductum, Προσπάλτιος editur. At quid hoc erat, quod vulgo, consentientibus quidem mstis, hic legeba-

tur, τὴν ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων? Nempe *fasciis praepo-* 2
sitam id sonabat: quasi de reginae alicuius ministra ageretur, quae supellectili vestiariae regiae esset praeposita. Satis quidem adparere videtur, alienissimo loco positum illum τὴν articulum: quo abiecto percommode procedit oratio. Agebatur de ταινίᾳ pisce. Inde ταινιόπωλις est *mulier quae vendit ταινίας*. Monet autem Deipnosophista, *Eupolidem, cum matrem* nescio cuius *ait ταινίας vendidisse, non locutum esse ἐπὶ τῶν ταινιῶν ἰχθύων, sed ἐπὶ τῶν ὑφασμάτων καὶ ζωνῶν: non de taeniis piscibus, sed de taeniis quae sunt fasciae & zonae mulierum.* Supererat, ut intelligeremus mendosam τὴν voculam ortam esse ex verbo ἦν, quod demtum erat extremo Eupolidis versui, ad quem complendum illud ipsum desiderabatur.

AD CAP. CXXIX.

Τράχουροι. Τούτων ὡς ξηροτέρων μέμνηται Διοκλῆς. Verba *Dioclis* habes pag. 320. d.

» Corruptissimus est *Numenii* versus hic:

» Ἀκονίας κιγκάλους τε καὶ ἀλλοπίην τράχουρον.

» Nihil succurrit probabilius, quam quod Gesnero vide-
» batur,

» Αἰολίας κίχλας τε, καὶ ἔλλοπας, ἠδὲ τραχούρους.

» Aut vera, aut certe simillima veri haec coniectura: sic-
» ut etiam quod sequitur acute & docte vidit Gesnerus
» idem, vir immortali laude dignissimus. Nam, quod ge-
» nus piscis sit Ταυλωπίας, neque Athenaeus explicat,
» neque Aristoteles, aut Aelianus, aut Oppianus, vel om-
» nino quisquam veterum qui adhuc supersunt. Sed nec
» eorum qui fuerunt, opinor, quisquam *taulopiae* memi-
» nerat: non Epicharmus, non Numenius, non Dorion.
» Non enim arbitremur, Athenaeum in illorum libris ver-
» satissimum, eorum testimonia in hoc pisce praetermissu-
» rum fuisse, contra quam in caeteris fecisset omnibus.
» Enimvero nimis iam certum est, Archestratum in
» prolatis ab Athenaeo versibus non de *taulopia* sibi uni
» noto pisce locutum esse; verum de eo qui Aristoteli aliis-
» que αὐλωπίας & αὔλωπες dicitur. En quid sit, &
» quantum, incidere in libros parum emendate scriptos:
» a quo fonte multos veterum eruditorum manasse erro-
» res, docemus multis exemplis alibi. Inter illa est hoc quo-

a „que: nam *taulopiam* piscem primus in mundo finxit Athe„naeus; cum in *ARCHESTRATI versu* νεαροῦ μεγάλου ταυ„λωπία culpâ librarii scriptum invenisset, pro νεαροῦ με„γάλου τ' αὐλωπία. Veteres parum distincte scripsisse, „& omnino parum diligenter, nemo potest ignorare qui „Ciceronis, Strabonis, Galeni, & Hieronymi querelas „de eo genere hominum recordabitur. In *ARCHESTRATI* „*vers.* 2. scribe κραν̀ὸν ὅταν Φ. non κρανίον." CASAUB.

In NUMENII *versu* nihil auxilii praestant libri: nil mutat ms. *A.* in *Epit.* vero totus deest versus. Pro vulgato Ἀκονίας κιγκάλους τε, emendationem Casaubono probatam, Αἰολίας κίχλας τε, caute timideque proposuerat GESNERUS DE Aquatil. pag. 61. Rursus vero IDEM p. 629. scribit: „*Aconias* pisces Numenius apud Athenaeum „nominat: qui an Plinii *novaculae* sint, considerandum. „ἀκόνη quidem Graecis *cotem* significat, ad quam novacu„lae exacui solent." — *Novaculâ pisce quae tacta sunt*, ait Plinius, XXXII. 2, 5. *ferrum olent.* At talis piscis mentio apud nullum alium e veteribus occurrit. Quod si vocabulum ἀκονία latine reddere voluerat Plinius, *coticulam*, non *novaculam* dicere debuerat. Superest ut fateamur, minime liquere quem piscem Numenius ἀκονίαν dixerit: nec tamen id satis caussae esse videtur, cur vitiatum esse nomen pronunciemus. Tum vero in voce κιγκάλους mendam quidem accusat metrum: sed longius abire videntur qui in κίχλας mutatum volunt. Non dubitavi equidem κίγκλους corrigere, quod & metro satisfaciebat, nec alioqui specie carebat. Est quidem *aviculae* nomen κίγκλος, e *motacillarum* genere: (cuius etiam mentio fit apud Nostrum III. 131. f. Conf. Aelian. Nat. Anim. XII. 9. & ibi Schneid.) nec in *piscium* recensu alibi, quod sciam, occurrit: sed sicut permulta alia nomina piscibus cum avibus communia fuisse novimus, quid impedit quo minus hoc quoque nomen pisci cuidam a nonnullis tributum fuisse credamus? Pro κίγκλος autem, etiam κίγκαλος dicebatur, ut ex Suida (voce Κίγκαλος, coll. cum Κίγκλος) discimus: quo magis in proclivi fuerat Graecis librariis, ad metri rationem non adtendentibus, ut κιγκάλους hoc loco pro κίγκλους scriberent. Denique in ἀλλοπίην, quod vulgatum erat, vix dubitari potest quin latuerit αὐλοπίην: quae etiam prior fuerat GESNERI cogitatio, qui locum hunc citans, pag. 61. l. 1. sic scripsit: „καὶ ἀλλοπίην (forte αὐ-

νλωπίαν, ut ω sit versum in ο per systolen) τράχουρον. a 2 — Sane vix ulla alia reperiri ratio potest, cur *aulopiae* piscis mentionem ex *Archestrato* hic subiecerit Deipnosophista, nisi quod eiusdem piscis nomen in adlato Numenii versu positum occurrebat. Illud magis dubites, utrum duorum nominum, αὐλοπίαν, an τράχουρον, pro substantivo, utrum pro adiectivo acceperit Numenius. Athenaeus quidem, nomen Τραχούρους hic in recensu piscium adponens, quorum nomen a Τ litera incipit, haud dubie pro substantivo nomine hoc accepit; quemadmodum & Diocles, a quo primum testimonium petiit Deipnosophista, respiciens ad illa Dioclis verba, quae pag. 320. d. prolata sunt. Aristoteli quidem ignotum nomen: sed & Xenocrates, De Alim. ex Aquat. cap. 7. & Oppianus, Hal. I. 99. & Aelian. Nat. An. XIII. 27. τράχουρον piscem commemorant, qui τοῦ σαυροῦ (id est, *lacerti*) species esse putatur: & diserte etiam Xenocrates ait, *a nonnullis σαυρὸν vocari.* Caeterum suâ naturâ adiectivum nomen esse adparet, *asperâ caudâ instructum* denotans. Ac possit perinde & vocabulum αὐλωπίας sive αὐλωπίας pro adiectivo haberi, idem valente ac αὐλωπὸς apud Oppian. Hal. I. 256. quo designetur is *cui sint exstantes ac veluti tubulis inclusi oculi*: de cuius nominis ratione docte disputavit Schneiderus in Historia Piscium pag. 83 sq. quem librum, diu a me desideratum, quantum gaudeo his diebus tandem ad me esse perlatum, tantum doleo non prius mihi ad manus fuisse quam paene ad finem perductâ hac nostrâ de Piscibus Athenaeo commemoratis lucubratione. Sed & ὁ αὐλωπίας, substantive, pro ἀνθίᾳ pisce, usurpatur Aristoteli, Hist. Anim. VI. 17. quem in quatuor anthiarum speciebus quarto loco posuit Oppianus I. 256. αὐλωπὸν vocans, metri caussa, ut videtur: eumdem vero rursus αὐλωπίαν Aelianus nominat, XIII. 17. De eodemque loquitur *Archestratus* in subiecto testimonio: in cuius *vers.* 1. tenent b quidem scripturam ταυλωπία, quasi una vox esset, ambo nostri codices mssti cum editis: sed vix credibile est, non vidisse Athenaeum, (quem satis quidem doctum fuisse Grammaticum nemo negabit) primam huius vocis literam esse τε coniunctionem, quae ad vocab. μεγάλου desiderabatur. Quare fere non dubito, absurdum illum titulum Ταυλωπίας (quem quidem & ipsum libri omnes hodie agnoscunt) sequioris alicuius librarii imperitae temeritati

b deberi; esse autem hoc loco Archestrati illud testimonium a Deipnosophista adpositum occasione nominis αὐλωπίαν, (idem valente ac αὐλωπίας) quo in proximo testimonio Numenius usus erat. Sed de hoc statuat quisque, uti visum fuerit. In *Archestrati* verbis, pro τ' αὐλωπία (*vers.* 1.) utique τ' αὐλωπίου malim cum Gesnero pag. 60 extr. Ac fortasse sic scriptum erat in antiquo exemplari, in quo vocalem α & diphthongum ου simillimis formis pictas fuisse iam saepius monuimus. *Versu* 2. Casaubono obsecutus sum, monenti pro κρανίον ὅταν, quod versus non ferebat, κρανὸν ὅταν scribendum. Fateor tamen, nullum aliud certum exemplum, quo κρανὸν pro κρανίον scriptum sit, reperire me potuisse. κρᾶνος ὅταν, vel κρανίον ἂν corrigendum censuerat Gesner pag. 61. & κρανίον ἂν proposuit etiam Iacobs in *Notis mstis*; quod lubens accepissem, nisi ὅταν rectius hic stare, quam ἂν, persuasum mihi fuisset. *Ibid.* Scripturam ἀψῖδα revocavi ex ed. Ven. Eodem spiritu, sed acuto accentu, scribitur in utroque codice msto.

AD CAP. CXXX.

De *Loligine* quae habet Aristoteles in libris hodie exstantibus, collecta dedit Camus, pag. 174 sq. Quae prima posuit Athenaeus, ex libro deperdito sunt: eorum tamen nonnulla sparsim in libris, qui ad nos pervenerunt, leguntur.

c ἔχει δὲ καὶ θολὸν ἐν τῇ μύτιδι. Restitui hanc scripturam ex pag. 323. d. ubi vide not. Sic etiam formatus tertius casus nominis μύτις reperitur apud Aristotelem; verbi gratia, Hist. Anim. IV. 2. non μύτι, nec μύτει.

[ΤΕΥΘΟΣ.] Ὁ δὲ Τεῦθος μόνῳ ταύτῃ διαφέρει, τῷ μεγέθει. Titulum *uncis* inclusi: quia non videtur ab Athenaeo esse; certe contextui interseri non debuit. Videri quidem poterat Aristoteles (ut Camus adnotavit) τὸν τεῦθον & τὴν τευθίδα non sexu modo, sed etiam specie distinxisse: nec satis tamen perspicue id ille declaravit. Athenaeus quidem nonnisi fere magnitudine distinctum facit, & paulo post ad τὴν τευθίδα redit, de qua dicere instituerat. Commodius initio capitis duplex titulus, Τευθὶς, & Τεῦθος fuisset praefixus. In ms. *Ep.* scribitur μόνῳ διαφ. τῷ μεγέθει, commode: sed nec istud incommodum erat, quod

ms. *A.* cum ed. Ven. & Baf. dabat, μόνῳ τούτῳ διαφ. quod non videtur neceſſe fuiſſe ut mutaretur a Caſaubono, qui pro τούτῳ tacite ταύτης ſubſtituit, pronomen facile ſubintelligendum, & frequenter in huiusmodi oratione omitti ſolitum. De pleonaſtico vero eiusdem pronominis uſu, qui in illâ dictione, μόνῳ τούτῳ διαφέρει, τῷ μεγέθει, non ſine gratia obtinet, vide Lexicon noſtrum Polybian. pag. 417. Caeterum, pro eo quod hic legitur, γίνεται δὲ τριῶν σπιθαμῶν, habes πέντε πήχεων in Hiſt. Anim. IV. 2.

»Ἐν δὲ πέμπτῳ ζώων. Membranae antiquum obtinent, ἐν πέμπτῳ μορίων. Locus exſtat in quinto Hiſtoriarum »cap. 18.« Casaub. — Sic nunc (omiſſâ voce Ζώων, ut ſubinde aliàs) habet codex noſter uterque, ἐν δὲ πέμπτῳ Μορίων. Epitomator, in aliorum omnium auctorum citationibus titulos librorum fere numquam adponens, in unius Ariſtotelis teſtimoniis titulum libri, e quo quodque ſumtum eſt, numquam neglexit adponere.

Ἀρχέστρατος - - - περιελθὼν καὶ περιπλεύσας. Sic commode ms. *Ep.* Sed περιελθὼν πλεύσας absque coniunctione ms. *A.* quod fortaſſe & ipſum probum tenendumque erat, *navigando obierat*: ſed id corruperunt editores, περιελθὼν καὶ πλεύσας ponentes.

»Videamus quam recte interpretes accipiant *verſiculos* »Archestrati *de Teuthidibus*:

»Τευθίδας ἐν Δίῳ τῷ Πιερικῷ παρὰ χεῦμα
»Βαφύρα, καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ παμπληθέας ὄψει.

»*Dium* olim plurium oppidorum fuit nomen. Ideo poëta »distinctione cavit ne falleremur, cum addit τῷ Πιερικῷ. »*Pieriam* Macedoniae regionem ex Geographorum ſcriptis »norunt omnes. Igitur de *Dio Macedonica* ſentit Arche»ſtratus: quod etiam confirmant ſequentia, παρὰ χεῦμα »Βαφύρα, *ad fluenta Baphyrae.* Is fluvius Dium Macedo»niae praeterlabitur. Et *Dii* huius & *Baphyrae* meminit Pau»ſanias in Boeoticis. [IX. 30. pag. 769.] Ex his vides quo »iudicio viri eruditi [Dalecampium dicit] χεῦμα inter»pretati ſint *euripum*, ut in ſequente verſu pro Βαφύρα »ſuam nobis obtruderent emendationem, καὶ Πύῤῥᾳ.« Casaubonus. — Suo arbitratu tacite Τευθίδας & in contextu ſuae editionis poſuit Caſaubonus, & in Animadv. repetiit; qua novatione nil erat opus: modo poſt Βαφύρα, ubi nulla vulgo diſtinctio ponebatur, interpungenda fuit

d oratio. Τευθίδες in recto casu libri omnes agnoscunt, recte: hoc sensu, *loligines* (nempe *eximiae;* quod vel per se intelligi poterat, vel e verbis in Archestrati carmine proxime praecedentibus intelligebatur) *reperiuntur ad Dium oppidum.* Βαφύρα est secundus casus a recto ὁ Βαφύρας. Perperam Βαφύραι (id est, Βαφύρᾳ in tertio casu) scriptum in ms. *A*.

» *Versus primus* ex *Eretrico Alexidis*,

» Τευθίδες, πίνναι, βατὶς, δῆμος, ἀφύαι,

» mendam continet in voce δῆμος. Non displicet Dalecampii coniectura δῆμος ἀφυῶν: [*aphyarum natio*, scripserat » ille:] etsi aliter poëtam scripsisse arbitror. *Piscis* enim » nomen hic videtur fuisse, vel *ostrei.* Forte, βατὶς, χῆμαι, ἀφύαι: aut κορδύλος. « Casaubonus. — At ne *pinnas* quidem agnoscunt veteres libri: vocabulum πίννας primus ipse Casaubonus tacite in Graecum contextum invexit, postquam a Gesnero pag. 885. ex coniectura propositum, & a Dalecampio in latina versione receptum fuisset. Duo priores versus desunt in *Epit.* sed σπῖναι habet vetus noster codex *A*. cum ed. Ven. & Bas. Valet autem ἡ σπῖνα, Hesychio teste, idem ac ὁ σπῖνος: quo nomine si necessario *piscis* aliquis esset intelligendus, possemus ad eumdem Hesychium provocare, apud quem duae aliae glossae: Σπίγγος· ἰχθύς: & Σπίγγον· σπῖνον: collatae cum ista, Σπῖνα· ὁ σπῖνος: probabile facturae erant, vocem σπῖνα etiam de *pisciculo* posse accipi. Sed quum plura promiscue cibaria, quae praesto ipsi erant, commemoret garrulus coquus, & in his etiam non modo δῆμον, sed & κρεάδια & ἐντερίδια; non video equidem quid impediat, quo minus σπίνας, quas dicit, *fringillas* aviculas intelligamus, pro δῆμος δημὸς legamus, & de *adipe* accipiamus. Deesse autem senario primam syllabam adparet.

e *Tres* postremi *versus* imperite distributi erant in edd. & talem in modum concepti legebantur:

Τὰ πτερύγι' αὐτῶν συντεμὼν στεατίον μικρὸν παραμίξας περιπάσας

Ἡδύσμασι λεπτοῖς χλωροῖς ὠνθύλευσα.

Ad quae nil aliud, nisi haec, adnotavit Casaubonus: » Scribit Epitome, στεατίου μικρὸν παραμίξας, περιπάσας ἡδύσματα, λεπτοῖς χλωροῖς ὠνθύλευσα. « — Et στεατίου quidem recte habet uterque noster codex mstus.

Sed ἢ δύσμασι uterque perspicue tuetur nullà interposità post hanc vocem distinctione: & id ipsum quidem non minus recte; nam iuncta intelligi debent verba ἠδύσμασι λεπτοῖς χλωροῖς. Sunt autem ἠδύσματα λεπτὰ χλωρὰ, *condimenta tenuia viridia*, i. e. *condimenta ex herbis minutim concisis*. Herbarum catalogum, quibus pro ἠδύσμασιν uti consueverant olim coqui, habes lib. IV. pag. 170. a. b. Iam, ad metri rationem quod spectat, satis adparebat, terminari *tertium versum* in voce στατίον, *quartum* in voce ἠδύσμασι. Quare, quo ratio constaret *quinto versui*, λεπτοῖσι pro λεπτοῖς fuit scribendum. De verbo ἐνθυλεύω dictum est ad l. 4. b. T. I. Animadv. pag. 49 sq. Typothetae errore ἐκθύλευσα positum est in ed. Cas. 2. isque error imperite repetitus in ed. Cas. 3.

Καὶ τέμμα δὲ &c. » Non video caussam, imo nulla » caussa est, cur proxima verba pro adulterinis docti ha» benda censuerint: Καὶ τέμμα δέ τι τευθίδα ὀνομάζειν » Ἰατροκλέα ἐν Ἀρτοποιικῷ (vel, ut in antiquis, Ἀρτοποι» ιτικῷ) φησὶ Πάμφιλος. *Pamphilus auctor est*, (in Glossis » nempe) *Iatroclem in libro* DE *Confectione Panis*, *genus quod» dam libi appellasse* τευθίδα. Confirmat Hesychius: Τευθὶς » τέμμα πλακουντῶδες. « CASAUBONUS. — At non *adulterina* ista verba censuerat Dalecampius; sed casu & imprudens praetermiserat in latina versione. Suo arbitratu (ut equidem existimo) Epitomator Ἀρτοποιητικῷ scripsit: editam scripturam Ἀρτοποιικῷ tuetur ms. *A*. eamque probam esse ostendunt ea quae ad Polyb. I. 22, 7. olim adnotavimus. Idem *IATROCLIS* liber alibi apud Nostrum sic citatur, ἐν τῷ Περὶ Πλακούντων, lib. XIV. p. 646. a. & 647. b.

AD CAP. CXXXI.

ὝΕΣ. » De *hyaenidibus* & *suibus* simul tractat au» ctor. Itaque ei parti duplex praefigi lemma debuit: Ὑαι» νίδες ἢ Ὕες. Sint-ne iidem pisces, an diversi, parum » liquet vel Athenaeo: qui etiam dubitat, an Ψαμμῖτις ὀρυ» κτὴ *Archestrati*, & Ψαμαθὶς *Numenii*, diversorum piscium » nomina sint, an eiusdem. « CASAUBONUS.

De *EPICHARMI* versu, Ἦς δ' ὑαινίδες &c. vide notata ad pag. 306. a. Particulam τε post ὑαινίδες h. l. dedit uterque codex ms. In *altero* eiusdem poëtae *versu*, Χαλκίδες τε h. l. correxit editor Basil. ex pag. 328. c. ubi quidem

paulo etiam commodius ad metrum Χαλκίδες δ', ὗές τε dabant edd. cum msto. *A*. (nam in Epit. ibi deest versus:) quod & h. l. recepi.

f *Καὶ Διονύσιος δ' ἐν 'Οψ.* Particulam δὲ, quae deerat editis, commode dedit ms. *A*.

Ad *ARCHESTRATI* verba, *vers.* 2. ψαμμῖτιν ὀρυκτὴν, collata cum his *Numenii*, quae in fine capitis sequuntur, ῥόθιον ψαμαθῖδα, haec adnotavit CASAUBONUS: » Invenio in Glossis Hesychii, nomen esse cuiusdam piscis ψαμμοδύτης: quod verbum affine est tam Numenii *psammathidi*, quam Archestrati ψαμμίτιδι ὀρυκτῇ. Sed *psammodyten*, ait Hesychius, etiam *callionymum* vocari: quare » alius videtur esse. « — ψαμμῖτιν ὀρυκτὴν, *arenae suffossorem* interpretatus sum cum Dalecampio, cui GESNERUS praeiverat pag. 756. Nec tamen me fugit, pro illa notione aliam Graeci vocabuli formam requiri, scilicet ὀρυκτῆρα, sive, quoniam versui hoc non conveniebat, videndum ne fortasse ὀρύκτην, aut foeminina forma ὀρύκτιν scripserit poëta, inusitato quidem aliàs vocabulo, sed ad analogiam aliorum legitime formato. Nam ψαμμῖτιν ὀρυκτὴν, si quid video, nil aliud significare potest, nisi *in arena defossam*: quà notione haud satis scio an ferri etiam possit vulgata scriptura, quam uterque codex mstus tuetur. Alii sunt pisces ὀρυκτοὶ, de quibus lib. VIII. p. 331. c. d.

In *quarto ARCHESTRATI versu*, recte μαῦνον correxit Casaubonus, flagitante metro. In fine versus, καίνων pro κινῶν habet ms. *A*. suo more vocales miscens.

a *Vers.* 6. ἐμβάπτευε κ' ἐπείγου. Sic commode ed. Cas. Et debuisse hoc videtur ms. *A*. in quo ἐμβάπτευ καὶ ἐπ. mutilato verbo: inde ἐμβάπτευε καὶ ἐπείγου ed. Ven. & Bas. ἔμβαπτε καὶ ἐπείγου ms. *Ep*. reclamante metro.

Vers. 8. τὴν λοφιὰν δ' ὀπτῶν αὐτῆς. In pisce τὴν λοφιὰν *pinnam dorsalem* dictam vidimus pag. 294. d. Hoc loco *cervix* intelligenda, aut *totum tergus*.

ὁπὰν λέγῃ recte dedere ambo mssti. ὁπὰν λέγεις ed. Ven. duplici vitio. *NUMENII* versus iam supra adlatus erat, pag. 306. ubi vide notata. Ibi recte δὲ ῥόθιον habebant libri omnes: inde hic mendam correxit editor Basil.

AD CAP. CXXXIII.

Ὕκαι. Sic constanter simplici κ litera scribi istud no-

men in noſtris codicibus, monui ad pag. 284. b. ubi idem
teſtimonium *Callimachi* iam adpoſitum erat, quod h. l.
repetitur. Vide ad eum locum notata. Eandem ſcripturam
initio huius capitis tenentes editiones Ven. & Baſ. mox de-
inde geminatam conſonam invexere.

Ex *Numenii* teſtimonio priora verba iam citata ſunt b
pag. 320. d. ubi vide not. In huius *verſu* 2. ἁλώμενον
recepi ex ms. *Ep.* quod ſonat *ad ſaxa vagantem*. Satis com-
modum ad ſententiam erat πέτρῃ ἀλοώμενον, quod habet
ms. *A.* id eſt, ad *ſaxa pulſatum*, ab ἀλοάω: qua fere ra-
tione κυματοπλῆγες piſces dicuntur, *fluctibus pulſati*: at
metro iſtud non erat aptum. Eâdem notione neſcio an ad
metrum adcommodare verbum voluerint editores, cum
transpoſitis vocalibus ἀλωόμενον ediderunt. *Ad ſaxa captum*
vertit Dalec. quod nec per ſe placet, & Graece ἁλώμε-
νον ſonabat.

In hiſtoriola ex *Timaeo* relata ſuper *appellatione oppidi
Siculi Hyccari*, perperam πολυχνίου & πολίχνιον ſcribitur
in ed. Caſ. errore ex ed. Baſ. propagato. Recte πολιχν.
ed. Ven. cum msstis. Oppidi nomen, ſicut in hoc Timaei
teſtimonio, ſic & alibi, promiſcue modo in plurali nu-
mero τὰ Ὕκκαρα, modo in ſing. τὸ Ὕκκαρον effertur. In
cuius nominis ſcriptura quidem geminam literam κκ tenent
noſtri codices; attamen piſcis nomen, ut dixi, conſtanter
per ſimplicem conſonam efferunt.

καὶ τούτους ἐγκύους. » Scribo ἰχθῦς εὑρεῖν τοὺς καλου-
» μένους ὕκκας, καὶ τούτους ἐγγείους. *Piſces inveniſſe
» quos vocant Hyccas, & eos quidem in terra.* Ita auctor Ex-
» cerptorum, non ἐγκύους. Quomodo enim *praegnantes hyc-
» cae?* « Casaubonus. — Immo vero non auctor Excer-
ptorum ἐγγείους ſcripſerat; quamquam in Hoeſcheliano
codice ita ſcriptum fuiſſe ultro credimus adfirmanti Caſau-
bono. Noſter quidem probatiſſimus codex Epitomae, non
modo ὕκας tenet, ſed & ipſum ἐγκύους, quod cum edi-
tis tuetur vetus codex *A.* Quidnam vero incommodi in
hac fabula habere viſa ſit doctiſſimo viro *praegnantium* pi-
ſcium mentio, non exputo equidem.

Ζηνόδοτος δέ φησι, Κυρηναίους τὸν ὕκην καλεῖν ἐρυθρῖνον.
Id eſt: *Zenodotus ait, eum qui vulgo ὕκης dicitur, a Cyrenaeis
vocari ἐρυθρῖνον.* Rectius utique videtur, quod ex Clitarcho
Grammatico adlatum eſt pag. 300. f. Κυρηναῖοι δὲ ὕκην τὸν
ἐρύθρινον (ſive ἐρυθρῖνον, quod perinde eſt) καλοῦσι. Id eſt:

Cyrenaei eum qui erythrinus vulgo dicitur, hycam vocant. Quare obsequi fortasse debueram doctissimo CORAYO, monenti in *Nouis msstis* ad hunc locum: »Transpone articulum; »legendo Κυρηναίους ὕκην καλεῖν τὸν ἐρυθρῖνον.« — Nec dubitaturus eram, quin voculam illam transponerem, si hoc loco ad eiusdem Grammatici testimonium, atque supra, provocasset noster Deipnosophista.

c ὕκην ἀκούει τὴν ἰουλίδα. Sic recte ed. Ven. & Bas. ἰούλιδα ed. Cas. De *iulide* pisce supra dictum, p. 304. f. διὸ καὶ Φιλήτας φάναι. φᾶναι ms. *A.* & *Ep.* eodemque modo plerumque scribunt id verbum. De PHILETA in Indice Auctorum disputabitur: in cuius testimonio hic adlato, Οὐδ' ὕκη ἰχθὺς ἔσχατος ἐξέφυγε, id singulare est, quod nomen piscis non, ut aliis, ὁ ὕκης, sed ὕκη formetur, tamquam foeminini generis: quod metri caussa factum videri poterat; nam priora quidem verba omnino speciem senarii iambici habent, licet in posteriori hemistichio metro non constet ratio, forte quod verbum ἐξέφυγε in locum alterius, quo usus erat poëta, substitutum est.

AD CAP. CXXXIIII.

Φάγρος. »Φάγρους auctor Glossarii latine indigetat »*dentatos*. Ovidius & Plinius, *pagros* aut *phagros*.« CASAUB. *Ibid.* Σπεύσιππος δὲ &c. Eadem SPEUSIPPI verba prolata sunt supra, pag. 300. e. ubi pro ἐρυθρῖνον, quod habent h. l. mssti cum editis, ἐρύθριvov scribitur; quod quidem perinde est.

Ἀριστοτέλης δὲ, σαρκοφάγον, φησὶν αὐτὸν εἶναι, καὶ μονήρη. Sic codex ms. uterque. Mutata verborum serie, εἶναι φησὶν αὐτὸν edd. Ductum est autem testimonium ex deperdito Aristotelis libro.

In EPICHARMI testimonio (quod omisit h. l. Epit.) cum λόγοις praeferrent edd. & ms. *A.* monuit CASAUBONUS; »Scribe ὄρφοις, sicut diximus cap. XX.« — Nempe ad pag. 321. d. ubi vide notata.

d AMEIPSIAE verba ex *Conno*, sic erant edita,

Ὀρφοῖς, σελαχίοις τε καὶ φάγροις ἥσγη βορά.

Ubi, quoniam secunda syllaba vocis σελαχίοις brevis est, adparebat Ὀρφοῖσι initio versus scriptum oportuisse, ut esset secundus pes tribrachys; quemadmodum communi

librorum consensu scribitur pag. 315. c
sus citabatur, non quidem ut *Ameipsias*,
mici. In fine versus, si verbum ἄρα de
terminari in eo versu potuerat senarius
ma vox versus sequentis. Sed collato eo
dixi, Platonis versu, probabile fiebat id
D'ARNAULD, Animadv. Crit. c. 27. p. 1
» vel a glossatore esse, vel ab Athenaeo ad
» dum adiectum.« Nobis vero eo etiam
esse illud verbum ἄρα debuit, quod scrib
A. e quo ducti sunt recentiores codices o
Epit. deest hoc loco id testimonium) non
quid esset se nescire ostendit, sed nescio quid ali
ρα hic ponens. De *Ameipsiae* fabula Κόννῳ no
ad V. 218. c. Titulum ἐν Κόννῳ, *in Barba* in
Dalec. a quo plurimum dissentiens HEMSTE
Polluc. X. 171. inscriptionem istam ad absurdu
lyristam retulit, ex Paroemiographorum comm
tum, cui *Conno* nomen fuerat.

ἀκαρνᾶνες. »Nominantur pisces ἀκαρνᾶνες ex
» quorum & libro octavo [pag. 356. b.] mentio
» tasse idem cum eo qui supra [pag. 286. b.]
λεύχαρνος, aliis ἀχάρνα. Glossographo ἀκάρναξ,
λαβραξ, *lupus*.« CASAUB. — Vide Gesnerum, De
pag. 1 sq. & Camus ad Aristot. pag. 59 sq. Qu
de *acarnane* eiusque similibus hic ex *HICESIO* sc
κατὰ λόγον δὲ καὶ δυσέκκριτοι: id est, *eademque ratio*
& pro ratione) *excretu difficiles*: eius contrarium doce
detur apud eumdem nostrum Deipnosophistam Di
medicus, lib. VIII. pag. 356. c. τρόφιμον quidem τι
νῶα esse dicens, simul vero εὐέκκριτον.

ARCHESTRATI ecloga in ed. Ven. & Bas. terminat
in verbis μόνον αὐτοῦ. Reliquam partem *secundi versus*, c
versu tertio; Casaubonus in sua editione ex mssis, quo
lectiones excerptas habuerat, tacite adiecit, in hunc modu

— καὶ μετ' ἐκεῖνον
οὐραῖον· τὰ δὲ λοιπὰ δόμον μηδ' ἂν ἐσενέγκῃ

Habent autem eadem verba & nostri codices ambo:
quod uterque omissa ἂν particula, μηδ' εἰσενέγκῃ
praeferat; quod in μηδ' εἴσω ἐνέγκῃς mutandum mihi
visum erat. In οὐραῖον uterque codex consentit cum ed,

e Casaub. sed videtur omnino τ' οὐρᾶιον praeposito articulo scriptum oportuisse.

Στράττις ἐν Λημνομέδᾳ. Vide quae mox adnotabimus ad *Casauboni recensum fabularum Strattidis*, voce Λημνομέδα. In verbis ex ea fabula hic adlatis, pro ἐγκύψας, quod cum edit. Ven. & Bas. habet ms. *A*. (nam in ms. *Ep*. deest hoc testimonium) tenui ἐγκάψας, quod tacite in illius locum substituit Casaub. Caeterum quo metro verba ista fuerint a poëta adstricta, haud satis adparet.

Alteram STRATTIDIS eclogam, ex *Philoctete* ductam, ita ut a nobis factum, ad anapaesticos dimetros redigendam fuisse, recte monuerat D'ARNAULD, Animadv. Critic. cap. 27. pag. 152. *Teretes Copaidas*, *anguillas* dicere poëtam vix est quod moneamus. Earum frequens apud Nostrum mentio: vide praesertim p. 297. c. d.

ἡ γὰρ ἀκόνη κατὰ Κρῆτας φάγρος. » *Cotem* dictam esse » Cretensibus φάγρον, non mirum: *exedit* enim & atterit » ferrum, licet secandi exsors. φάγρος autem a φάγω. «

Sequitur hoc loco

Caput XXIII. Animadversionum CASAUBONI *in lib. VII.*

sic inscriptum:

» *Recensentur* STRATTIDIS *Comici fabulae*, & *loci aliquot in* » *earum mentione corrupti emendantur*. «

» De *pagris* agens Deipnosophista, geminum e STRATTIDE testimonium profert: alterum e *Limnomeda*; alterum e *Philoctcta*. Observavimus inter legendum veteres, saepe factum ut in nomine huius poëtae, vel fabularum ab eo editarum, librarii aliud scriberent quam quod rectum & verum erat. Ut igitur male conciliati homines studiosis ne imponant, *de* STRATTIDE *& illius Dramatis* quae nobis sunt comperta, paucis hoc loco exponemus. «

» Scribit Suïdas, *Strattim* (sive *Stratim*: nam utrumque invenio) Atheniensem Tragicum fuisse, qui plures fabulas docuerit, quarum titulos commemorat: postea addit, ὥς φησιν Ἀθήναιος ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν Δειπνοσοφιστῶν: quasi omnium poëtae istius fabularum indices hausisset ex unico Athenaei libro secundo. Quod non ita est: nam ex universo Deipnosophistarum opere is catalogus est collectus. Illud gravius, quod *Strattidem* Suidas facit *Tragi-*

cum; qui fuit Comoediarum poëta, non Tragoediarum. e Harpocration: Λαγίσκας τῆς ἑταίρας μνημονεύει καὶ Στράττις ὁ κωμικός. Plutarchus in Isocrate: ὅθεν εἰς τοὺς ἄλλους κεκωμῴδηνται ὑπὸ Ἀριστοφάνους καὶ Στράττιδος. Neque probo quod placuit viro exactissimae diligentiae & iudicii non vulgaris *Lilio Gyraldo*, duos extitisse cognomines poëtas, alterum Comicum, alterum Tragicum. Nam, ut verum id esset, nihilo tamen excusatior abierit Suidas: cum ex iis quae dicemus liquido constiturum sit, *comoedias* fuisse quas ille habuit pro *tragoediis*. Fuit alius Comicus, cui nomen *Stratoni*: quem cum Stratide non uno loco scribarum imperitia confudit. De hoc Suidas: Στράτων, κωμικὸς τῆς μέσης κωμῳδίας· τῶν δραμάτων αὐτοῦ ἐν Φοῖνιξ. Omnino pauca scripsisse *Strato* hic videtur: neque apud veteres eius nomen temere invenias, nisi cum *Stratidis* locum occupavit. Inter novae [*immo*, mediae] comoediae Comicos hunc ponit Suidas: at Stratis in albo poëtarum veteris comoediae recensetur ab antiquis criticis, quorum extant in Aristophanem lucubrationes. Ibi etiam legimus, *dramata Stratidis fuisse sedecim*. Nos quoque totidem invenimus. Sunt autem haec. α

„Ἀγαθοί· ἤ, Ἀργυρίου ἀφανισμός. Huius fabulae Suidas meminit. Fuere qui *Pherecrati* ascriberent, auctore Athenaeo, lib. X. α — [At in decimo Athenaei libro nihil tale reperitur. Citatur Φερεκράτης ἢ Στράττις ἐν Ἀγαθοῖς, VI. 248. c. & XV. 685. b. Sed Ἀργυρίου ἀφανισμὸς nusquam, quod sciam, apud Nostrum vel Strattidi vel Pherecrati tribuitur. Φιλιππίδης ἐν Ἀργυρίου ἀφανισμῷ laudatur lib. VI. pag. 230. a.]

„Ἀνθρωπορέστης. Athenaeus libro III. extremo: σεμιδάλεως μέμνηται Στράττις ἐν Ἀνθρωπορέστῃ. Suidas nominat. In hac fabula Comicus Euripideam Orestem riserat. Apparet ex illius versibus quos proferunt Comici interpretes ad ista e Ranis:

Ἔξεστι δ' ὥσπερ Ἡγέλοχος ἡμῖν λέγειν·
ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν' ὁρῶ.

Non nominant illi quidem hanc fabulam: sed, inde esse quos afferunt versus, testis Scholiastes Euripidis ad Orestem, ubi leges eadem: atque ibi non Ἀνθρωπορέστης scribitur hoc nomen, sed Ἀνθρωπαραΐστης. Videtur poëta ficto nomine allusisse ad κυνοραϊστὰς, de quibus Philosophus in Histor. Animal. [V. 31.] Similis compositio no-

e minis, Δουλορέστης: quo titulo fabulas ediderunt Latini poëtae, Ennius, Pacuvius, Naevius. « — [Confer quae notavimus ad Athen. III. 127. c.]

»Ἀταλάντη. Athenaeus lib. VII. [pag. 302. d.] & lib. IX. [pag. 399. c.] item Suidas. Sed alibi apud hunc Ἀταλάνται fabula inscribitur, ut in voce Διφροφόροι. Hesychius in Διονυσοκουροπυρώνην. Τὸν γὰρ Διόνυσον κουρέα ὄντα κωμῳδεῖ. κουρεὺς δὲ ἦν πρὸς πάππου, ὡς δηλοῖ ὁ τὰς Ἀταλάντας συνθείς. Comici interpres ad Aves: [vs. 1294.] Μνημονεύει αὐτοῦ ὡς μέγα ῥύγχος ἔχοντος ὁ τὰς Ἀταλάντας ποιήσας. At Comici vetus interpres non numerum, sed genus mutat, scribens ad Ranas: [vs. 146.] Τινές φασι τῷ σκὼρ πρῶτον κεχρῆσθαι Στράττιν ἐν Ἀταλάντῳ δράματι. ψεῦδος δέ· πολλῷ γὰρ ὕστερον τῶν βατράχων ὁ Ἀτάλαντος Στράτιδος ἐδιδάχθη. «

»Ζώπυρος περικαιόμενος. Hesychius laudat hanc fabulam, explicans Graecorum proverbium, Οὐ μάλα κικκάς, illi Plautino par & geminum, *ciccum non interduim.* «

»Ἰφιγέρων. Huius, quod sciam, solum superest nomen apud solum Suidam: qui cum videatur non aliunde quam ex unius Athenaei libris titulos quos commemorat sumsisse, admonet nos quanto uberior rerum copia in libris integris Athenaei fuerit, quam nunc sit in mutilatis & imperfectis. « — [Quam multa veterum testimonia prorsus silentio praeterierit Epitomae auctor, ex his quae de illius more passim adnotavimus, satis constat. Praeterea, cum ab eodem tituli fabularum numquam sint adpositi, ter in Epitoma librorum, quae de pleniore opere periere, citatur nonnihil ex *STRATTIDE*, I. 30. f. I. 32. b. & II. 68 extr. & sq. quorum locorum ille quidem, quem medium posui, ad *Lemnomedam* fabulam pertinet, ut infra docebimus; primus autem & tertius locus qua ex fabula ducti sint, ignoramus. Saepius vero etiam in *secundo libro* invocatum ab Athenaeo fuisse *Strattidis* testimonium, ex his intelligi par est, quae e Suida supra a Casaubono adposita sunt.]

»Καλλιππίδης. Athenaeus memorat lib. XIV. [pag. 656. b. item VII. 304. b.] & ex Athenaeo Suidas. «

»Κινησίας. Athenaeus lib. XII. [pag. 551. d. item IX. 396. a. de quo loco mox in Μακεδόνες.] Ἦν δ' ὄντως [ait, XII. 551.] μακρότατος καὶ λεπτότατος ὁ Κινησίας, εἰς ὃν καὶ ὅλον δρᾶμα γέγραφε Στράτις. [immo Στράττις ibi scri-

ptum.] De hoc *Cinesia* & fabula Stratidis plura Harpocration. Meminit & Scholiastes Aristoph. ad Plutum, item Pollux lib. X. cap. 52. & lib. IV. c. 23. ubi minus recte ἐν τῷ Κυνησίᾳ. Pessime vero, qui apud Athenaeum emendant ἐν Κυνηγεσίῳ, & vertunt *in Venatione*. Vide in Μακεδόνες. Aristophanis vetus interpres ad Aves: Μέμνηται αὐτοῦ (Laspodiae) Φιλύλλιος (ita scribendum) ἐν ταῖς Πλυντηρίαις, (melius Πλυντρίαις) ὡς φιλοδίκου. ἔχει δὲ [forf. εἶχε δὲ] καὶ περὶ τὰς κνήμας τινὰς αἰτίας, (vel αἰκίας) ὥς φησι Στράτων ἐν Κινησίᾳ. Legendum Στράττις.«

»Λιμνομέδα. Athenaeus hoc loco. Suidas tamen Λιμνομέδων: quasi *princeps lacus*. Apud alios per η in primâ, Λημνομέδα: ut apud Harpocrationem in Ἀπλᾶς. In undecimo Athenaei [XI. 473.] etiam vetustissimi codices, Στράτων ὁ κωμικὸς ἐν Λιπτομέδᾳ.« — [At hoc loco, in quo versamur, VII. 327. e. non Λιμν. sed Λημνομέδᾳ in vetusto nostro codice scriptum. Tum vero XI. 473. c. in ed. Ven. & Bas. quidem vitiose Λιπτομέδα scribitur; in eodem vero nostro cod. *A*. recte Λημνομέδᾳ: & ibidem mendosum nomen Στράτων tenet quidem codex; sed Στράττις scriptum oportuisse non modo ex collato hoc loco, in quo versamur, cum isto intelligitur, verum etiam ex Epitoma libri I. p. 32. b. ubi verba ista ab Epitomatore conservata, καὶ Ἑρμῆς δ' εἶδος πόσεως παρὰ Στράττιδι, manifeste ad illos versus spectant, qui lib. XI. pag. 473. c. adponuntur: quo posteriori loco idem Epitomator versus quidem adposuit, sed non modo fabulae titulum suo more, verum etiam poëtae nomen (puto, quod corruptum intellexisset) praetermisit. Pro Λιμνομέδων, quod apud Suidam vulgatur, Λημνομέδων legi apud Eudociam, adnotavit diligentissimus *Harles* ad Fabric.]

»Μακεδόνες. Athenaeus libro septimo, duobus locis. [Equidem non nisi unum locum ex hoc libro reperio, pag. 302. d. e.] & ex Athenaeo Suidas. Iterum Harpocration, in Τοπεῖα: & Etymologus, in eadem voce. At in nono Athenaei [IX. 396. a.] scriptum est, ὁ Στράττις εἶπεν ἐν Μακεδόσιν ἢ Κινησίᾳ: quod si mendum non continet, de *diversis titulis duarum comoediarum* accipi debet, non de *una binomine*. Sed fortasse locus est corruptus: nam libro XIII. [pag. 589. a.] ita legitur, Στράττις ἐν Μακεδόσιν ἢ Παυσανίᾳ Κορινθίαν αὐτὴν φησί. *Cinesias*, *Macedones*, & *Pausanias*, trium diversarum comoediarum nomina

e sunt, auctore Suida atque ipso Athenaeo. « — [Lib. XIII. 589. a. de longe alio argumento agitur atque IX. 396. a. Quare non ex altero loco alterius scriptura solicitanda fuerit, sed intelligi par est, ipsas fabulas non ob oculos habuisse, verum in commentariolis suis versus habuisse ex illis excerptos, incertumque ipsum Deipnosophistam fuisse, ex utra duarum fabularum, quas utroque loco nominavit, ducti essent versus quos adposuit.]

» Μήδεια. Athenaeus lib. XI. [pag. 467. e.] & XV. [pag. 690. e. ubi quidem mendose vulgo, ἐν Μήδᾳ.] Meminere Grammatici in explicatione proverbii, Μυσῶν λείαν. Nemo autem existimet, quia *Medeam* scripsere plures Tragici, & quia tragoediae conveniunt quae de illa narrantur, alienum penitus a comoedia id argumentum esse, ac propterea fabulam hanc Strattidis non *comoediam*, sed *tragoediam* fuisse. Sane videtur *Suidas* non alia ratione ductus, ut *Strattidem* faceret de Comico *Tragicum*, quam consideratione huius in speciem tragici lemmatis, & aliquot aliorum: sed nihili hoc argumentum est, atque omnino fallax; cum certum sit, plurimos antiquorum Comicorum tragicis argumentis comicos soccos adaptasse. Quid τραγικώτερον *Oreste?* Hoc tamen titulo fabulam docuerat Alexis comicus, non minus quam Euripides tragicus. *Cyclopem* scripsit Epicharmus. *Athamantem* Sophocles, tragoediarum poëta; sed & Amphis, comoediarum. *Septem* ἐπὶ Θήβας, Aeschyleam legimus etiam hodie: Amphidis *Septemthebanam* laudant veteres. *Persas* Aeschylus docuit: *Persas* item Pherecrates. *Nioben*, Sophocles & Aristophanes: *Lemnias* incertum est plures Tragici docuerint an Comici. *Medeam* quoque Tragici diversi, & Comici pariter diversi; in his Strattis & Eubulus. Possem, si operae esset, alia hoc genus innumera exempla in medium afferre. «

» Παυσανίας. Athenaeus lib. XIV. [pag. 654. f.] & inde Suidas. Vide etiam in Μακεδόνες. «

» Μυρμιδόνες. Pollux lib. IX. [sect. 78.] ὅθεν καὶ ἐν τοῖς Στράττιδος Μυρμιδόσιν εἴρηται. «

» Πίτυσος. Aristophanis interpres, Vesparum commentario, postquam recitasset quosdam versus e *Troilo* Strattidis, subiicit: ἀλλὰ καὶ ἐν Πιτύσῳ. - - - Forte ἐν Πιτύλῳ. Saltem Graeca vox ea fuerit. Nauticae turbae ἀταξίαν videtur exagitasse: vel fuit similis argumenti *Mo-*

notropo Anaxilae; nam πίτυλον interpretantur veteres etiam φανταστικώτατον. «

[Inferenda hic fabula Ποτάμιοι, cuius meminit Noster, VII. 299. b. ad quem locum vide notata.]

» Τρωΐλος. Athenaeus lib. III. [pag. 76. e.] Suidas, & Comici interpres ad Vespas. «

» Φιλοκτήτης. Athenaeus hoc loco, & Suidas. «

» Φοίνισσαι. Athenaeus lib. IV. [pag. 160. b.] κατὰ τὴν Στράττιδος τοῦ κωμῳδοποιοῦ [κωμῳδιοποιοῦ] 'Ιοκάστην, ἥτις ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Φοινίσσαις φησὶ, &c. Etiam in hac fabula Euripidem ridendum propinaverat. Aristoteles, De Sensu & Sensili: 'Αλιεὺς γὰρ ὑπὲρ Εὐριπίδην εἶπε σκώπτων Στράτις, Ὅταν φακῆν ἕψητε μὴ 'πιχεῖν μύρον. Iterum meminit Athenaeus libro XIV. [p. 621 f.] & post illum Suidas. Pollux lib. IX. ὅθεν καὶ Στράττις ἐν Φοινίσσαις, Εἶθ' ἥλιος &c. Meminit & libro X. cap. 47. & Erotianus explicans dictionem λεβηρὶς apud Hippocratem. Nec praeteriit Suidas, qui auctor est, *Stratonem* Comicum, de quo ante diximus, scripsisse fabulam, cui esset nomen Φοῖνιξ. Eius facit mentionem Athenaeus libro VIII. [pag. 382. b.] sed Φοινικίδην nominans. « — [Hanc nullam esse aliam nisi *Strattidis* Φοινίσσας, statuerunt doctissimi viri.]

» Φορτικός. Invenio in Glossis Hesychii citatum *Strattidem* ἐν Φορτικῷ δραματίῳ. Locus est in Κολακάνοι. «

» Χρύσιππος. Athenaeus lib. IV. [pag. 169. a. b.] nec non Suidas. Iulius Pollux lib. X. cap. 13. [sect. 55.] ὁ γοῦν Στράτις [Στράττις] ἐν Χρυσίππῳ λέγει, Πρόσαγε &c. «

» Ψυχασταί. Athenaeus libro tertio, [p. 124. c. d.] nono, [pag. 373. f.] & undecimo: [pag. 502. e.] quo ex loco de ratione nominis licet facere coniecturam. Ibi namque agitur de vocabulo ψυκτήρ; quod est affine verbo ψυχάζειν, *frigus captare*, unde ψυχασταί. Meminere Suidas, & Pollux lib. X. cap. 24. Capite autem 28. scribit idem, Στράττις ἐν Ψυχασταῖς, προσιπὼν ῥιπίδα, ἐπάγαγε σκιάδιον: quae etiam verba titulum nobis aperiunt. « — [Citatur denique etiam Στράττις ἐν Ψυχασταῖς apud Nostrum lib. XII. p. 551. c. sed temere omissa sunt ista verba in impressis libris, e vetustis nostris membranis supplenda.]

AD CAP. CXXXIV.

f Χάνναι. »In libris antiquis constantissimâ inconstantiâ, » modo χάνναι, modo χαῦναι.« CASAUBONUS. — At nil hîc variant editi: atque etiam constanter recte χάνναι dant nostri mssti. De *Channa* pisce, praeter alios, consulendus SCHNEIDERUS in Historia Piscium pag. 80 sq.

EPICHARMI versum iam citatum vidimus pag. 315. f. ubi videnda quae cum ab aliis tum a nobis adnotata sunt. κηνττατειλαγ. h. l. habet ms. *A.* pro κἤκτρατειλ. In Epit. deest hoc testimonium.

Νουμήνιος &c. »De *NUMENII* versu ante diximus.« CASAUB. — Vide supra, ad VII. 304. e. Animadv. pag. 259 sq. Quod hic vulgo legebatur τε πελίας τε manifeste ex τ' ἐγχέλιάς τε detortum erat, quod superiore loco recte dabant libri. Quod ibidem diximus, pro πίτυνον legendum videri π ι τ ύ ϊ ν ο ν, id intellexeram *nigrum*: & conferri id poterat cum eo quod est apud Aristotelem, Hist. Anim. V. 10. de smyro pisce, τὸ χρῶμα ὅμοιον ἔχει τῇ πίτυϊ: pro quo quidem τῇ ἴυγγι legi vidimus apud Nostrum pag. 312. f.

Ἀριστοτέλης δ' ἐν τῷ περὶ Ζωϊκῶν. Sic ms. *A.* cum ed. Ven. & Bas. Caeterum, perinde utroque titulo, περὶ Ζωϊκῶν, & περὶ Ζώων, citari deperditum illud Aristotelis opus, monuimus ad VII. 281. f.

AD CAP. CXXXV.

a Χρόμις. De hoc pisce & diversis eius nominibus, sono tamen admodum similibus, diximus supra, pag. 268. Animadv. ad VII. 305. d. Videntur omnino ad eumdem piscem pertinere nomina χρόμις, χρέμυς, κρέμυς &c. Confer CAMUS ad Aristot. pag. 228. & SCHNEIDERI Histor. Pisc. pag. 98 sq.

μνημονεύει Ἐπίχαρμος &c. »*EPICHARMI* locum emen» davimus in capite sexto.« CASAUB. — Nempe ad VII. 282. b. ubi vide Animadv. T. IV. p. 83. χρόμιάς τε habet h. l. ms. *A.* cum editis: & deinde κατὰ τὸν Ἀναν. ex communis Hellenismi formâ, pro καττὸν Ἀν. quod superiore loco recte ex Dorismo legebatur. Utrobique eclogam istam praetermisit Breviator.

In *NUMENII versu* nunc ὕκκην geminâ literâ κ cum

editis tenent mssti, contra quam pag. 327. a. & b. Sed id a quidem perinde est, si modo memineris vocalem υ etiam ante simplicem κ produci in hoc vocabulo. Rectius vero fortasse & hic *simplex* adhibita fuisset *consona*: quae scriptura latebat in mendoso συκῆν, quod erat in libris pag. 295. b. ubi eumdem *Numenii* versum iam adpositum vidimus.

In *Archestrati* *vers.* 2. oratio sic distincta erat in editis & msstis, ἂν θέρος, ᾖ καὶ ἐν Ἀμβρ. Paulo etiam magis vitiose in ms. *Epit.* scribitur in hunc modum, ἔστι δὲ πίων ἀνθηρὸς. ἢ καὶ ἐν Ἀμβρ. Perspecte vero Casaubonus monuit: »Distingue verba *Archestrati*, & scribe:

»Τὸν χρόμιν ἐν Πέλλῃ λήψῃ μέγαν (ἔστι δὲ πίων
»ἂν θέρος ᾖ) καὶ ἐν Ἀμβρακίᾳ. « —

AD CAP. CXXXVI.

Χρύσοφρυς. In *Archippi* senario, Ἱερὸς Ἀφροδίτης χρύσοφρυς Κυθηρίας, tenuimus scripturam ἱερὸς, quam ex ms. *Ep.* tacite receperat Casaubonus, & ante hunc iam in versione expresserat Dalecamp. *Veneri sacer.* Sed eumdem Dalecampium, cum deinde posuisset, *Cytherias Chrysophrys*, reprehendit idem Casaubonus: »Sine caussa »docti corrigunt Κυθηρίας: & *Veneris* cognomen omnibus »notissimum mutant in *piscis* appellationem ineptam & »parum analogam. « — Non improbandum per se erat Κυθερείας, quod in contextu habet ms. *Ep.* & principis poëtarum auctoritate poterat se tueri, ex Odyss. θ'. 288. & σ'. 192. sed metro nunc non erat aptum: & vulgatum firmat ms. *A.* Caeterum *sacrum piscem* dictum a Callimacho *chrysophryn* supra vidimus, pag. 284. c.

— χρύσειον ἐν ὄφρυσιν ἱερὸν ἰχθύν:

sed, cui Deorum Divarumve sacer esset, non declaraverat Cyrenaeus poëta.

Τίκτουσι δὲ, ὥς φησιν Ἀριστοτέλης - - οὗ ἂν ποταμοὶ b ῥέωσιν. &c. Vide Histor. Anim. V. 10 extr. Quod vero doctissimus Schneider Histor. Pisc. pag. 100. ait: »Athe»naeum lib. VII. pag. 328. ex Aristotele tradere, *chryso»phryn hieme & bis parere*, contra quam ipse Aristoteles »Hist. Anim. VI. 17. scripsisset: « nescio quid miscuit Vir alioquin exactissimae diligentiae. Nihil certe equidem tale apud Athenaeum reperio.

Eupolidis testimonium ex *Assentatoribus* omisit Epi-

b tomator: nec id inconsulto, ut videtur: corruptum enim esse intellexerat. Nulla metri habitâ ratione vulgo adposita leguntur verba, sic scripta in editis: *δραχμῶν ἑκατὸν ἰχθῦς ἑωνημένος, μόνον ὀκτὼ λάβρακας, χρύσοφρυς δώδεκα.* Quae verba si in legitimos senarios reductos velis, debebit utique *ὀκτὼ* in fine prioris, *μόνον* vero initio posterioris reponi: nisi in verbo *ἑωνημένος* brevem vocalem *ε* cum sequenti *ω* in unam syllabam coire posse statueris. Tum in *posteriore versu*, quod est in ms. *A.* *δέδωκα*, id paulo aptius videri poterat esse ad metrum; sed sensus (qui tamen, quidquid statuas, perinde atque versus, imperfectus manebit) desiderare utique *δώδεκα* videtur, quod habent edd. At *χρύσοφρυς* antepenacute scriptum, quod erat in editis, (nescio an & in ms. *A.*) ferri non poterat; sed *χρυσόφρυς* penacute scriptum oportuit, cum sit accusativus pluralis, ultimam per crasin productam habens.

c In *Archestrati vers.* 2. *ἐν κείνοι κικλήσκουσιν ἰωνίσκον.* „*Chrysophryn* Ephesi appellatum *ioniscum*, clare testatur „Archestratus. Sed poëta, ut metro consuleret, diminu„tiva forma usus est; cum vulgo *ἴωνες* ille piscis diceretur, „auctore Hesychio. In Excerptis *αἰωνίσκον*, non recte. „ Casaubonus. — Recte *ἰωνίσκον* scriptum in nostro cod. *Epit.* sicut in edd. & in ms. *A.*

AD CAP. CXXXVII.

De *Chalcidibus* testimonium *Epicharmi* haud multo ante, pag. 326. e. iam prolatum vidimus. Eorumdem piscium alio versu mentionem fecit idem poëta in *Musis*, pag. 325. a.

d *Numenii versiculus* 2. cum sic esset editus consentiente ms. *A.*

αὔτως ἂν πείρειο καὶ ὀλίγην μαινίδα.

monuit Casaubonus: „Scribendum *αὔτως ἐμπείρειας καὶ ὀλίγ. μαιν.* *Chalcidem*, inquit poëta, *tam facile transfixeris* „*atque maenidem parvam.* Ex ipso libri titulo divinare licet, „locutum Numenium de variis piscandi generibus. Cùm „igitur alii pisces aliter capiantur, *negat fuscina posse capi* „*parvos pisciculos, ut sunt maenis & chalcis.* Sic apud Stra„bonem lib. IV. *κέντροις τριόδοντι περιπείρειν.* „ — Debebat simul monere vir doctus, suam illam emendatio-

nem ex Epit. esse ductam: sic quidem plane noster cod. d
Epit. αὔτως ἀμπείρεις. Nec vero displicet interpretatio: quamquam fuerint qui vocem αὔτως per *frustra* exponi debuisse censeant, quemadmodum passim monent Grammatici. Sed rationem hexametri non expedio: nec enim in fine solum mancus est versus, sed & in medio etiamnum minime persanatus. Nam si ratio constare metro debet, producenda fuerit penultima vocis ὀλίγῳ: quod vetat, quantum scio, constans Graecorum usus.

Διαφέρει δὲ τῆς χαλκίδος ὁ χαλκεύς. De χαλκεῖ, seu *fabro* pisce, cuius etiam Aristoteles meminit, Hist. An. IV. 9. consule SCHNEIDERUM ad Aelian. Nat. An. X. 11. & in Historia Pisc. pag. 117.

Θρισσῶν δὲ &c. » Τριχίδας & Θρίσσας diversi generis » pisces quidam faciunt, quidam eosdem. Aristophanes au» ctor est, trichidas si maiore copia edantur, tussim ciere; » in Concionantib. [vs. 55 sq.]

» — ὁ γὰρ ἀνὴρ τὴν νύχθ' ὅλην
» ἔβηττε, τριχίδων ἑσπέρας ἐμπεπλησμένος.

» Enarrator: τριχίδων. λέγει νῦν τῶν καλουμένων θρισσῶν. » αὗται ἐσθιόμεναι βῆχα ἀνεγείρουσι. At auctor idem, com» mentario in Acharnenses, [550.] de eodem solum du» bitat, nec quidquam statuit. « [Τριχίδες, inquit, εἶδος ἰχθύων, καὶ ἴσως οὓς ἡμεῖς καλοῦμεν θρίσσας, ἐπειδὴ θριξὶν ὅμοια ὀστᾶ.] » Aristoteles, Athenaeus, Eustathius diver» sos pisces pronuntiant. Uterque piscis a tenuitate arista» rum nomen invenit. « CASAUBONUS. — Confer Schneideri Histor. Pisc. pag. 14.

Ἀριστοτέλης - - Μόνιμα· θρίσσα &c. Θρίσσαν vulgo intelligunt *alausam* piscem, quem Gallice *alose*, Germanice *May-Fisch* vocamus; quem novimus esse, si quis alius, maxime peregrinatorem. Quare si, ut tradit Athenaeus, Aristoteles θρίσσαν in numero τῶν μονίμων, id est, *stabilium*, *locum parum mutantium*, posuit; consequens est, ut fateamur, aut errasse Philosophum, aut θρίσσαν non esse nostram *alausam*. Pro θρίσσα perinde & θρίττα dici potuit. cf. pag. 322. e.

Τριχίδων δὲ Εὔπολις. Sic tacite in sua editione cor- e
rexit Casaub. Habet vero id ipsum Τριχίδων noster ms. *Ep.* Recte: nam licet idem pisciculus & τριχὶς & τριχίας a nonnullis fuerit nominatus, ut mox ipse auctor noster docet; tamen in *Eupolidis* testimonio τριχίδας legi-

e tur, non τριχίας, quod ibi ne metrum quidem ferebat ob ultimam productam. In *Eupolidis vers.* 3. cum post δ' ἦν non distingueretur oratio in editis libris, Dalecampius illum versum sic reddiderat: *cum semiobolo veniret caro Sami.* Commode vero monuit Casaubonus: » Omnes » codices distinguunt post ἦν, positâ ὑποστιγμῇ. Quare » ita possumus interpretari: *semel in vita ante bellum contra » Samios pisces emit, & quidem trichidas*, non magni pretii. » *At quamdiu res Samiorum steterunt*, qui rebellione suâ ut » esset Athenis annona arctior fecerunt, *iste solitus in ob» sonium carnes emere semiobolo.* Samiorum ἀπόστασιν ab » imperio Atheniensium narrant Thucydides & alii histo» rici. « — Τὰ ἐν Σάμῳ mihi videbatur idem sonare ac τὰ Σαμικὰ, id est, *bellum Samicum*; quemadmodum τὰ ἐν Τροίᾳ vel τὰ Τρωϊκὰ, *bellum Troianum*; τὰ Μηδικὰ, *bellum Medicum*; τὰ Μιθριδατικὰ, *bellum Mithridaticum*, & similia. Porro & ἅπαξ, & ἡμιωβολίου, ad utrumque membrum orationis referenda videntur, ut hoc dicat poëta, *hominem illum semel in vita trichidas pro obsonio emisse, in easque impendisse semiobolum; itemque semel in vita carnem, semioboli pretio.* Pro ἡ μ ι ω β ο λ ί ο υ, quod dedit Casaubonus, est ἡμιοβολίου in ed. Ven. & Bas. sed ἡ μ ι ω β ε λ ί ο υ in utroque cod. msto; quemadmodum apud Aristot. Rhet. I. 14.

Aristophanis versus ex Equitib. est num. 662. ed. Br. Δωρίων - - - τὴν τριχίδα τριχίαν ὀνομάζει. Moeris in Dictionibus Atticis pag. 366. Τριχίδες, ait, Ἀττικῶς· τριχίαι, ἑλληνικῶς. Ibi vide quae notavit Pierson. Aristotelem quidem utrâque usum esse formâ, mox docet ipse Auctor noster.

Νικοχάρης Λημνίαις. » *Lemnias Nicocharis* & Noster » laudat alibi, [X. 426. f.] & Pollux lib. X. cap. 24. [sect. » 107.] Minus recte apud Etymologum in Κώδιον, Νικόχαρις Λημνίᾳ. « Casaubonus. — Conf. Hemsterhus. ad Comici Plut. pag. 57. & Porson ad Eurip. Med. vs. 6.

Iam sic vulgo in editis continuabatur oratio: Νικοχάρης Λημνίαις, τριχιάδας δὲ καὶ τὰς πρημάδας τὰς θυννίδας ἔλεγον. » Quae verba (inquit Casaubonus) si re» cte capiunt qui hinc colligunt, & θυννίδας & τριχιάδας » appellatas fuisse πρημάδας, ponenda est τελεία στιγμὴ » post vocem Λημνίαις: & vacuum spatium relinquendum, » ut desse appareat Nicocharis locum integrum. Sed nos,

» *thunnidas* vocatas fuisse *trichiadas*, non assentimur doctis-
» simis viris. Quare totum locum ita concipiendum cen-
» semus: Νικοχάρης Λημνίαις· τριχιάδας δὲ καὶ πρημάδας.
» πρημάδας δὲ τὰς θυννίδας ἔλεγον. Nicocharem lau-
» dat auctor προηγουμένως, quia τριχιάδας nominaverat,
» quibus de sermo erat institutus: sed cum fecisset Nico-
» chares πρημάδων simul mentionem, inde occasione sum-
» tâ eam vocem exponit hic Athenaeus. Quare ita legen-
» dum ut scripsimus, repetitâ dictione πρημάδας, quae
» incuriâ librariorum semel tantum posita est. Favet huic
» emendationi auctor Excerptorum, qui ex hoc loco re-
» tulit in σημειώσεις suas, Ὅτι πρημάδας τὰς θυννίδας ἔλε-
» γον. Quod si aliorum vera esset sententia, scribendum ei
» fuerat, Ὅτι τριχιάδας καὶ πρημάδας τὰς θυννίδας ἔλε-
» γον. Sunt qui *trichiadas* aliud interpretentur quam *tri-*
» *chidas*: quod ex Athenaei verbis non potest colligi: &,
» promiscue usurpari eas formationes, ex aliis multis no-
» minibus constat. Aliter tamen nonnullis visum; ut He-
» racleoni, qui τριχιάδας putavit esse *membradas*: nam
» quod in Hesychio scribitur, Τριχθάδες, mendosum pu-
» to, ac lego, Τριχιάδες, αἱ χαλκίδες. Ἡρακλέων δὲ,
» μεμβράδες. Vocem πρημάδες alii scripserunt cum lite-
» ra una amplius, πρημνάδες: neque aliter Vindelicia-
» na Excerpta. Hesychius: Πρημάδες καὶ Πρῆμναι, εἶδος
» θυννώδους ἰχθύος. « — Verissime divinaverat vir doctus.
Interciderat utique vox πρημάδας vel πρημνάδας: sed &
aliae nonnullae voces eâdem incuriâ omissae erant, quas
opportune nobis conservavit optimus cod. *A*. in quo sic
scriptum: Νικοχάρης Λημνίαις· τριχιάδας δὲ καὶ τὰς
πρημάδας τὰς θυννίδας ἐπιδεῖπνον (rectius, ἐπί-
δειπνον) ἢ κούρας ὑπερπλησθεῖς. πρημνάδας δὲ
τὰς θυννίδας ἔλεγον. Quibus e verbis priora haud du-
bie Nicocharis sunt; citata fortasse ab ipso Dorione, in
libro de Piscibus; ubi ille de τριχίᾳ pisce agebat. Sed sive
Dorion ea verba citaverat, sive ipse per se Athenaeus,
manifeste citata videntur tamquam testimonium pro usu
nominis ὁ τριχίας loco alterius ἡ τριχίς. Unde probabile
fiebat, non Τριχιάδας, sed Τριχίας scripsisse & poëtam
ipsum, & Athenaeum cum illius verba adponeret. Cui
accedit, quod paulo post ait auctor, Ὁμοίως δὲ καὶ Ἀριστ.
ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων· ἐν δὲ τῷ ἐπιγρ. Ζωϊκῷ, τριχίδα.
Quorum verborum non alia potest esse sententia, nisi

haec: *Aristoteles, quem piscem in libro* [hodie deperdito] *De Animantibus* τριχίδα *nominavit, eumdem in libro De Partibus* [in eo quem *quintum Historiae Anim.* hodie numeramus] *eodem modo nominat, ut paulo ante dictum*; nempe eodem modo quo Nicochares & Epilycon. Atqui apud Aristot. in Hist. Anim. cum alibi legitur nomen ὁ τριχίας, (in plur. οἱ τριχίαι) tum libro V. cap. 9. Consequens est, in Nicocharis verbis Τριχίας scriptum oportuisse, non τριχιάδας. Inde, nullâ alia facta mutatione, prodibant duo versus fere integri:

> Τριχίας δὲ καὶ τὰς πρημάδας τὰς θυννίδας
> ἐπίδειπνον ἥκοντας ὑπερπληθεῖς. —

In his ἐπίδειπνον antepenacute scribendum existimavi, ut apud Nostrum lib. XIV extr. Nam quod ibi ait auctor, *secundas mensas ab Atticis* ἐπιδόρπισμα *vocari, ab aliis vero plerisque Graecis* ἐπίδειπνον: non id ita accipiendum, quasi Atticis non licuerit altero hoc nomine perinde uti. Notandum porro nomen adiectivum ὑπερπληθὴς, quod in Lexicis non video adnotatum: est autem legitime formatum ut παμπληθὴς, περιπληθὴς, πολυπληθὴς, & id genus alia. Ad vocem πρημάδας nullus ex ms. *A.* dissensus adnotatus est. Quare, licet ex eo quod mox perspicue scribitur, πρημνάδας δὲ τὰς θυννίδας ἔλεγον, colligi videatur, debuisse etiam in poëtae verbis πρημνάδας insertâ ν literâ scribi, tamen mutare istud non sum ausus, quia πρημάδες absque ν non modo Hesychius habet, sed ad eamdem scripturam proxime etiam accedit ea quae est apud Aristotelem Hist. Anim. VIII. 15. ubi vulgo quidem αἱ πριμαδίαι editur, sed vetustus codex Med. apud Camus αἱ πριμάδες exhibet. Quod si vero in Nicocharis verbis πρημάδας absque ν scripsit Athenaeus, commode facturus erat, si deinde sic perrexisset: πρημάδας δὲ, ἢ (vel καὶ) πρημνάδας, τὰς θυνν. ἔλ. Scripturam πρημνάδας tuetur codex *Epit.* qui, omisso quidem Nicocharis testimonio, sic habet: Ὅτι πρημνάδας τὰς θυννίδας ἔλεγον: & deinde rursus in Platonis testimonio perspicue μετὰ πρημνάδων scribit. Acceditque quod apud Oppianum Hal. I. 183. pro πρηνάδες aut πρινάδες, quod ibi vulgatum est, πρημνάδες habet vetus codex Vat. teste Gesnero p. 757 med. Conf. Schneideri Histor. Pisc. pag. 64. Caeterum de *thynnide* vide pag. 303. b. c. d. De usu vero nominum τριχὶς & τρι- apud Aristotelem consulendus CAMUS in Notis ad

Hist. Anim. cum eoque conferendus SCHNEIDER in Histor. f Pisc. pag. 14.

Quae sequuntur PLATONIS comici verba, pertinent ea ad testificandum [redacted] nominis τριμυάδες: quare, quoniam deinde ad [redacted] nominum τριχίας & τριχὶς redit auctor, ista *parentheseos signis* circumdedi perspicuitatis caussa. Ea, veluti pedestri sermone concepta, sic vulgo edita legebantur: Ἁλιευόμενος ποτ' αὐτὸν εἶδον Ἀνδράχμην μετὰ τρημάδων, (sic ed. Cas. sed τρημυάδων ed. Ven. & Bas. cum ms. *Ep.* nescio an & cum ms. *A.*) κἆπειτ' ἀφῆκεν ὅτι ἦν βόαξ. Ad quae CASAUBONUS: » Laudo (inquit) quod in Excerptis offendi, αὐτὸν εἶδεν ἀνδραχθῆ. Quantum divinare possum, loquitur de praecone aut alio qui Mercurium impensius colebat. Hunc » autem piscantem aliquando vidisse & captum intra retia » [habuisse] boacem, piscem Mercurio sacrum; (ut dictum est paullo ante) quem statim superstitiosus ille dimiserit. ἀνδραχθὴς, *magnus,* & *qui hominis iustum sit onus.* « — Vulgatum εἶδον & ἀνδράχμην tenet cod. *A.* sed εἶδεν ἀνδραχθῆ cum Hoeschelianis Excerptis habet etiam noster codex *Epit.* Pro ἁλιεύμενος, quod est in utroque msto, ἁλιευμένος habent ed. Ven. & Bas. Recte vero ἁλιευόμενος ed. Cas. Sic ἁλιευομένη (id est, *Piscatrix*) inscribitur fabula Antiphanis, VIII. 338. e. Recte item Πλάτων mssti nostri cum ed. Cas. pro quo corrupte Πλείτων ed. Ven. & Bas. In *vers.* 2. ut ἀφῆκ' scriberetur pro ἀφῆκεν, flagitabat metrum. Caeterum sententia eclogae haud satis mihi etiamnum ad liquidum perducta.

Sequentia verba in hunc modum edita legebantur: Ὁμοίως δὲ καὶ Ἀριστοτέλης ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων. ἐν δὲ τῷ ἐπιγραφομένῳ ζωϊκῷ τριχίδα τὸν λεγόμενον, ὅτι ἥδεται ὀρχήσει καὶ ᾠδῇ &c. Ubi CASAUBONUS: » De trichide (ait) narratur ex Aristotele, ὅτι ἥδεται ὀρχήσει καὶ ᾠδῇ: quod Eustathius confirmat, addens, solitos suae » aetatis piscatores modulatis saltationibus (κρότους ipse » vocat) hunc piscem capere. « — Pari modo historiolam illam, veluti Aristotelis verbis, ex Athenaeo citavit Schneiderus ad Aelian. Nat. An. VI. 32. ubi eadem res de Θρίσσαις perhibetur, quemadmodum & apud Porphyr. De Abstin. lib. III. cap. 22. Unde colligebat Vir doctissimus, (quod & Suidas in Τριχίδες tradidit) easdem esse τριχίδας atque Θρίσσας, nempe *Alosam* quam vulgo dicimus,

f *Clupeam alosam* Linn. Quod utcumque sit; illud mireris, non observasse viros doctissimos in vulgata apud Athenaeum scriptura cum reliquam inconsequentiam orationis, tum eam, quod ad τριχίδα nomen foeminini generis, adiicitur τὸν λεγόμενον in genere masculino. Haud dubie verum erat id, quod praeeunte cod. *A.* edidimus, ut interposito puncto post τριχίδα, (quo indicabatur, praecedentia verba ita accipienda esse, ut paulo ante exposuimus) sic pergeret oratio: Τῶν δὲ λεγομένων ἐστὶν, ὅτι ἥδεται &c. In quo nihil a codicis praescripto recessimus, nisi quod pro manifeste corrupto ἐσότι ἥδεται, sic scripsimus ἐστὶν, ὅτι ἥδεται &c. Neque aliter in suo exemplari legerat Epitomae auctor, unde ille hanc σημείωσιν (id est, hanc observationem) excerpsit: Ὅτι λέγεται, τὴν τριχίδα ἥδεσθαι &c. Ex Epitoma, ut solet, sua hausit Eustathius ad Iliad. χ'. pag. 1380. l. 24. apud quem quum proxime ante legatur, ἡ δ' αὐτὴ (nempe τριχὶς) καὶ τριχία ἐλέγετο, erravit vel ipse Eustathius vel librarius; cum καὶ τριχίας scriptum oportuisset.

Τῶν δ' ἐριτίμων μεμν. Δωρ. λέγων κατὰ τὸ αὐτὸ ποιεῖν ταῖς χαλκίσιν. Paria adferuntur ex Diphilo Siphnio, VIII. 355. f. Κατὰ τὸ αὐτὸ ποιεῖν, non, *eosdem esse*, ut interpretatus est Dalec. sed, *idem efficere*, nempe *in cibo, easdem vires vel facultates* (ut aiunt Medici) *habere*. *Ibid.* ἡδεῖς δὲ εἶναι τὰς ἐν ὑποτρίμματι. » Scribe, ἡδεῖς δὲ εἶναι καὶ » ἐν ὑποτρίμματι. « Casaub. — Cuius novationis nec necessitatem, nec utilitatem perspicere mihi licuit. ὑπότριμμα, proprie *intritum*, tum & *embamma*, *sorbitio*, vel *intinctus*, condimenti caussa solidiori cibo circumfusus.

Epaeneti verba cum sic essent edita: Γαλῆν σμυρνίδα, ἣν ἔνιοι καλοῦσιν κυνὸς εὐνὰ &c. monuit Casaubonus: » Corrige, γαλῆν, σμαρίδα, ἣν ἔνιοι καλοῦσι κυνὸς εὐνάν. Quam» quam vide cap. xviii. « — Nempe caput xviii. Animadversionum, quod refertur ad pag. 313. b. ubi vide. Ex ms. *A.* pro εὐνὰ h. l. enotatum εὖναι, quod quid sit non magis liquet quam id quod editum est. Epitoma h. l. non nisi haec verba habet: χαλκίδας τὰς καλοῦσι καὶ σαρδίνους· ἐριτίμους. Idem *Epaeneti* testimonium, quod hic ex libro περὶ Ἰχθύων citatur, superiori loco ex eiusdem Ὀψαρτυτικῷ adduxerat deipnosophista: unde colligitur, librum *De Piscibus* fuisse partem maioris illius operis, quod *De parandis Obsoniis* inscriptum erat, saepius Nostro laudatum.

Eiusdem operis pars videtur fuisse liber Περὶ Λαχάνων, *De Oleribus*: quem commemorari a Nicandri vetere Interprete adnotavit Fabricius, Bibl. Graec. T. XIII. p. 149. Ex usu pronominis τὰς, quo utitur hîc pro ἃς, & ex forma verbi καλέουσι, quae legebatur pag. 315. b. probabile fiebat, Iónico idiomate scripsisse hunc auctorem: sed cum ibi, tum hîc, καλοῦσι dant mssti libri, non καλέουσι; & ἥν, non τὴν, utrobique habent libri omnes: & in aliis locis, ubi eiusdem auctoris testimonium invocatur, e quibus unus est paulo longior, XV. 662. d. e. nullum Ionismi apparet vestigium. » Ex testimonio hîc citato constare videri, ait » SCHNEIDERUS in Histor. Pisc. pag. 235. metrice scriptum » fuisse Epaeneti librum. « Nec tamen id utique satis adparet: &, quae ex eodem libro p. 662. adferuntur, nihil profecto poëtici coloris habent. *Poëtam Samium* fuisse hunc *Epaenetum* scribitur in Dalecampii Indice Authorum ab Athenaeo laudatorum: sed imprudenti id exciderat docto viro, & ad Nicaenetum pertinebat. Caeterum nonnisi ex Pamphili & Artemidori Aristophanei Glossis notum fuisse Athenaeo Epaeneti opus illud videtur. conf. IX. 387. e. & XV. 662. d.

Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ Ζώων Ἱστορίας. » Scribendum ἐν πέμπτῳ Μορίων: fide membranarum. « CASAUB. — Immo vero hic unus, atque unicus, quod meminerim, locus est, ubi vetustae nostrae membr. *A.* istam ipsam libri inscriptionem, ἐν πέμπτῳ Ζώων Ἱστορίας plane tenent tuenturque. Doleo vero, hoc maxime loco non simul invocari posse testimonium Epitomae; cuius auctor nunc hoc ipsum omne, quod de *Aristotele* hîc commemoratur, silentio praeteriit. Illud tamen rursus eodem hoc loco mirum maxime accidit, quod, cum dicat auctor noster, Ἀριστ. δ' ἐν πέμπτῳ Ζώων Ἱστορίας σαρδίνους αὐτὰς (nempe τὰς χαλκίδας: sive αὐτοὺς, scilicet τοὺς ἐριτίμους) καλεῖ: nusquam in illo libro reperiatur mentio facta *sardinorum*. De quo & CASAUBONUS monuit: » Quod tamen meminerim, (inquit) Philosophus neque in illo libro, neque in ullo alio [hodie superstite] *sardini* fecit » mentionem. « — Unde colligas fortasse, isto titulo alium (nescio quem) librum hodie deperditum designasse Athenaeum. Nisi forte erraverit ipse noster Deipnosophista, aut mendosâ codicis sui scripturâ fuerit deceptus, ut σαργῖνον, qui (ut viris doctis videtur) Histor. Anim. V. 11.

a commemoratus ab Aristotele fuerat, (vide Gesner. pag. 827. & Camus in Var. Lect. ad Aristot. Hist. Anim. V. 11.) pro σαρδίνῳ acciperet.

Καλλίμαχος δ' ἐν Ἐθνικαῖς Ὀνομασίαις, &c. Vide *Callimachi* Fragm. XXXVIII. Tom. I. edit. Ernest. pag. 428. *Ibid.* Ἴκταρ, ἀθερίνη. Sic ms. uterque cum editis, itemque ex Epitoma Eustathius ad Od. ψ'. p. 799. l. 1. Sed quoniam apud Hesychium legitur, Ἰκτάρα· ἐθνικῶς, ἰχθύς: facile credas, in nostris Athenaei codicibus extremam vocalem α, ob similem initio sequentis vocis, intercidisse. Quod mox ait: Ὄζαινα, ὀσμύλιον: conf. pag. 318. e. & ad eum locum notata in Animadv. pag. 384.

In *Nicandri vers.* 1. recte ἀγέλῃσι νεηγενέεσσιν dedere mssti ambo. *Vers.* 2. Per se minime improbandum erat ὀρφῶς, quod habebant editi: sed nil necesse fuerat a veteris exemplaris scripturâ recedere. Quare ex ms. *A.* revocavi ὀρφός. In *Epit.* quidem deest posterior versus.

b In *Aristophanis* tetrametro anapaestico, *male vulgo* κακόδαιμον *scribi*, ait Brunck in Fragm. Aristoph. p. 259. 4. ὦ κακοδαίμων corrigens. Quod ut ego non improbo, quoniam saepe vocativum nominativo similem faciunt Attici, sic ne in vulgata quidem scriptura, quam tenet uterque codex mstus, desiderari quidquam putavi; quoniam ad producendam postremam syllabam, in consonam desinentem, sufficere videbatur asper spiritus initio vocis sequentis.

» Quod ait, τοὺς γὰρ εἰς τὸ ἀπανθρακίζειν ἐπιτηδείους » ἰχθῦς εἰς ἅλμην ἀπέβαπτον, de ea re lege quae scribit » eruditissimus interpres Aristophanis ad hos versus Achar» nensibus, [num. 670 sq.]

» ἡνίκ' ἐπανθρακίδες ὦσι παρακείμεναι,
» οἱ δὲ Θασίαν ἀνακυκλῶσι λιπαράμπυκα. « Casaub.

— Confer Suidam in Θασίαν. Quem versum mox e Comici *Vespis* citat, is num. 1122. (vs. 1127. ed. Brunck) paulo aliter conceptus hodie legitur. De cuius versus vera scriptura consulendus Lennep ad Coluth. p. 18. Confer quae notavimus ad III. 110. a. b.

AD CAP. CXXXVIII.

Θρᾷτται. Titulus, quem initio huius disputationis nullum habent editi, nec Epitoma, adpositus est hoc loco in

ms. *A*. & quidem cum *iota* ad *α* in priori syllaba adscripto: b
quare & nos *iota* hic *adscripsimus*, & deinde in eodem no-
mine *subscripsimus*, cum *absque iota* scriptum esset in edd.
& in ms. *Ep.*

Ἐπεὶ δ' ἐνταῦθα &c. » Quaestio tractatur ab Athenaeo
» haec: *Quinam pisces illi sunt qui in Archippi dramate Pi-*
» *sces inscripto, nominantur thrattae?* Varie agitatam hanc
» quaestionem fuisse ab antiquis criticis & philologis, ex
» iis quae Athenaeus narrat, satis liquet: maxime cum scri-
» bit, *librum* integrum *a se editum* hoc argumento. Hic vero
» eius commentarii solum τὰ καιριώτατα recitantur. In
» quo sermone ait, κατὰ τὰς συγγραφὰς γὰρ τῶν ἰχθύων
» καὶ τῶν Ἀθηναίων: hoc est, *in ea fabulae parte, qua conti-*
» *nentur foedera inter pisces & Athenienses*: vel, *inter pisces &*
» *homines*: nam pro Ἀθηναίων suadent scribi ἀνθρώπων se-
» quentia ista, ἀποδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις συντίθενται, nisi
» ibi legendum τοῖς Ἀθηναίοις. Vocem autem συγγραφὰς
» ita accipiendam esse ut exposuimus, manifesto arguit pro-
» ximum συντίθενται. De eo foedere recitantur verba AR-
» CHIPPI: Ἀποδοῦναι δ' ὅσα ἔχομεν ἀλλήλων. ἡμᾶς μὲν c
» τὰς θράττας καὶ ἀθερίνην τὴν αὐλητρίδα, καὶ σηπίαν τὴν
» θύρσου, καὶ τοὺς τριγλίας, καὶ Εὐκλείδην τὸν ἄρξαντα,
» καὶ Ἀναγυρουντόθεν τοὺς κορακίωνας, καὶ κωβίου τοῦ Σα-
» λαμινίου τόκον. Comici poëtae figmentum ex tam paucis
» verbis superstitibus augurari velle, nimia fuerit temeri-
» tas. Apparet attendenti, ludere poëtam in appellationi-
» bus quarundam Athenis notarum personarum, quae com-
» munia cum piscibus nonnullis nomina habebant. *Lex initi*
» *foederis* proponitur haec: *ut redderent piscibus homines quic-*
» *quid ab iis accepissent: & similiter pisces hominibus.* Deinde
» quaedam nominantur, quae restituturi erant pisces mor-
» talibus. Θράτται in his primo loco recensentur. Pisces ni-
» mirum eo nomine quosdam Archippus noverat: sed vi-
» les & parum in vulgus notos. Hinc illae antiquissimorum
» *Criticorum variae de loco Archippi sententiae*: aliis *corruptos eius*
» *codices* affirmantibus, aliis aliud pronuntiantibus. Mirum
» est fuisse qui aliud hic legi vellent quam θράττας. *Thrat-*
» *tis* autem *piscibus* commune nomen inter homines habe-
» bant *mulieres Thressae*, vel *oriundae e Thracia*; quales mul-
» tas semper fuisse Athenis scimus ex veterum scriptis. Ἀθε-
» ρίνη, notum est piscis nomen: sed fuit Athenis, cum do-
» ceretur ea fabula, *Atherina* quaedam *tibicen*. *Sepia* item

c » aliqua tum vixit, cuius *patri* nomen fuit *Thyrso*. Erant » & *Trigliae* quidam, ἀπὸ τῆς τρίγλης ita dicti. In *Eucli-* » *de* haeremus: nam *praetorem* quidem *Euclidem* satis no- » tum habemus, ut libro primo dicebamus, capite secun- » do: [ad I. 3. a. conf. XIII. 577. b.] sed inter piscium no- » mina nullum novimus huic adfine; nisi fortasse allusum » est ad illas quas vocabant κλεῖδας inter salsamenta. [VII. » 303. a.] Frigidiusculum hoc, fateor, & longius arcessi- » tum: sed meminerimus, hunc esse ARCHIPPUM, quem » veteres Critici pronunciant omnium *Comicorum φορ- » τικώτατον*, & cuius facetias saepe inficetas fuisse testan- » tur Aristophanes & eius antiqui interpretes. *Coraciones*, » fratres videntur fuisse aut sodales ex *Anagyrunte* pago, » quibus nomen a piscatione aut venditione κορακίνων. Le- » go enim cum Excerptis, καὶ τοὺς Ἀναγυρουντόθεν Κο- » ρακίωνας [sic & noster cod. *Epit.*] non κορακιῶν- » τας. Κωβίου τόκον, [rectius, Κωβιοῦ τόκον, ms. *Ep.*] » interpretor filium cuiusdam vel piscarii vel salsamenta- » rii, qui vulgo dicebatur *Gobio*, [cf. VIII. 329. a. & f. » IV. 134. d. VI. 242. d.] & filii eius, *Gobionis filii*, aut » fortasse Κωβίωνες, usitatâ in nonnullis patronymicâ for- » mâ. Βάτραχος, & *ranam* significat, & nomen est ali- » cuius, qui cum odio multorum Athenis tum *paredri* vi- » ces fungebatur; vel eo minus vulgo gratus, quod non » Athenis natus erat, sed in Histiaea sive *Oreo* Euboeae: » ideo ait poëta, τὸν ἐξ Ὠρεοῦ.« CASAUB. — ARCHIPPI verba, si minus per legitimos versus, (quod praestare nobis non licuit) at per certa quaedam commata distribuimus. Ad iustam quidem metri mensuram restituendam plura passim vel mutanda vel supplenda forent. In vulgata scriptura, Ἀθηναίων, ante Archippi verba, & deinde in ἀποδοῦναι τοῖς ἀνθρώποις, nil mutant mssti: & neutra lectio solicitanda videtur. In ipsis poëtae verbis (*vers.* 4.) videtur d τὰς τριγλίδας aut τὰς τρίγλας legendum. Cf. VIII. 338. f. & ibi not.

Μνησίμαχος ἐν Ἱπποτρόφῳ &c. Longiorem ex eadem fabulâ eclogam adposuit Noster, IX. 402 extr. & sq. cuius pars sunt duo anapaestici dimetri hîc citati, qui ibi leguntur p. 403. b. c. Alius vero poëta, *Ephippus*, qui nonnullos ex MNESIMACHI versibus, suos fecit, pro eo quod θρῖττα est apud *Mnesimachum*, θρίττα posuit, pag. 322. e.

Δωρόθεος - - ἐν τῷ ὀγδόῳ πρὸς τοῖς ἑκατὸν τῆς Λέξεως

συναγωγῆς. Idem opus eiusdem Grammatici hoc titulo citatur in Schol. Villoisoni ad Iliad. γ'. 252. Δωρόθεος ἐν τριακοστῷ πρώτῳ τῆς Ἀττικῆς λέξεως. Quod dein legitur apud Nostrum Θέτταν γράφει: dubitari potest quid sit quod *Dorotheus* scripserit, ac fortasse in repraesentanda illius scripturâ denuo hic errarunt nostri librarii: illud dubitari non potest, cum mox vulgo (consentiente utroque nostro codice cum editis) scriberetur, οὐδ' ἔστιν τὸ τῆς Θράττης ὄνομα παρ' οὐδενὶ τῶν Ἀττικῶν, perperam ibi positum vocem Θράττης fuisse; quandoquidem continuo deinde, eam vocem & apud Anaxandridem & apud Antiphanem reperiri, dicat ipse auctor noster, qui modo eamdem ex Mnesimacho adtulerat. Quod si recte paulo ante legitur, Θέτταν *scripsisse Dorotheum*, nunc hic τὸ τῆς Θέττης necessario scriptum oportebat: sin ibi pro Θέτταν aliud quid debuere nostri librarii, eadem vox, quam ibi ponere debuerant, hic quoque repeti debuit. Vocabulo Θρᾶττα autem Ephippum quoque usum esse paulo ante monuimus. Adnotavitque etiam Stephanus Byz. in Θράκη: Τὸ ἐθνικὸν - - Θρᾶττα, Ἀττικῶς· καὶ ἡ ἀπὸ Θράκης δούλη, καὶ εἶδος ἰχθύος, καὶ ὀρνέου. Denique apud Aristotelem etiam, De Generat. Animal. V. 6. *pisces* commemorantur αἱ καλούμεναι Θρᾶτται: ut ibi quidem vulgo scriptum nomen.

In *ANAXANDRIDAE vers.* 1. cum Καὶ συμπλησιάζειν in ed. Cas. legeretur, monuit dein idem CASAUBONUS in Animadv. »Scribe καὶ συμπαίζειν: sic enim »alibi in his libris, melius quam ut hic συμπλησιάζειν.« — Diceres, istud συμπλησιάζειν e superioribus editionibus in Casaubonianam fuisse propagatum: at suo iudicio id posuerat vir doctus, pro συμπλιάζειν, quod erat & in ed. Ven. & Bas. & in ipso ms. *A.* qua sub scriptura haud obscure latebat συμπαίζειν, quod dedere libri omnes, III. p. 105. f. In *Epit.* h. l. desunt ipsa duo priora eclogae verba. Pro κεραμνιδίοις vero, quod hic agnoscunt ambo codd. mssti cum editis, superiori loco καριδαρίοις dabat ms. *A.* cum edd. (In *Epit.* autem deest ibi tota ecloga.) Conf. p. 309. a. Pariter in Θραττιδίων h. l. consentiunt libri omnes, pro quo Θριττιδίων p. 105. f. vulgo legebatur.

In *ANTIPHANIS vers.* 1. ex *Tyrrhenico*, cum sic scriptum esset in ed. Bas. & Cas. Δήμου δ' ἁλιεύς ἐστιν, adnotavit CASAUBONUS: » Quis ille δήμου ἁλιεὺς, *populi* »*piscator?* Ego vero suspicor, istud δήμου aliter exponen-

e »dum esse: sic nempe, ut cum ait Diogenes, *Socratem »fuisse τῶν δήμων Ἀλωπεκῆθεν, Xenophontem τῶν δήμων Ar»chiensem.* Quare scribo Δήμου Δεκελειεύς ἐστιν: *est e pago »Decelia.* «— Haec scripserat vir doctus in Animadversionibus: deinde vero, postquam interim codicis msti usuram nactus esset, in *Addendis ad Animadv.* sic ista corrigi iussit: »Quare scribo e libro praestantissimo Messaei, Δή»μου δ' Ἁλαιεύς ἐστιν: *est e pago qui dicitur Halae.* Duo »fuerunt in Attica δῆμοι nominati *Halae;* sed cognomi»nibus distincti & tribubus: Halae Araphenides, tribus »erant Aegeidis; Halae Aexonides, tribus Cecropiae. »Utriusque gentile nomen erat Ἁλαιεὺς, ut legitur hîc in »illo msto, vel Ἁλαεὺς absque *iota*, ut diserte docemur »a Stephano. « — Quod si Venetam editionem adhibuisset Casaubonus, reperturus ibi fuerat scripturam Ἀλαιεὺς, quae a vera nonnisi spiritu differebat. In ms. *Ep.* plurima pars huius eclogae deest. In ms. *A.* vero αλαιεὺς scribitur; quo spiritu nescio. Apud Suidam quidem (fortasse ex hoc ipso Athenaei loco) adnotatur: Ἀλαιεύς, ὄνομα δήμου: ubi cum leni spiritu, & deinde pariter cum αι diphthongo scriptum id nomen.

AD CAP. CXXXIX.

Ψῆτται. Ταύτας Διοκλῆς ἐν τοῖς ξηροτέροις καταριθμεῖται. Verba DIOCLIS supra adlata sunt, pag. 320. d.

f Σπεύσιππος δ' ἐν δευτ. Ὁμ. Coniunctionem, quae deerat editis, commode dedit uterque liber mstus. *Mo* cum ederetur, παραπλησίαν φησὶν εἶναι ψῆτταν, β γλωσσον, ταινίαν: monuit CASAUBONUS: »Melius scr »bas παραπλήσια. « — Recte: & sic uterque cod. ms. Caeterum supra, p. 288. b. non nisi *nomine diversos* pisces statuerat ψήττας & βουγλώσσους: quod quo pacto accipiendum, ibi exposuimus.

Ἀριστοτέλης δ' ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων γράφει· Ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἰχθυδίων οἱ πλεῖστοι &c. Sic nunc rursus ambo mssti cum ed. Ven. ἐν πέμπτῳ Ζώων Μορίων. Sic & CASAUBONUS (cum in contextu vocem Ζώων omisisset) in Animadversionibus scripsit: »Locum Philosophi, qui di»citur esse ἐν πέμπτῳ ζώων μορίων, lege quinto Historiar. »cap. nono. Ibi rectius scriptum τῶν ἰχθύων, quam »ἰχθυδίων ut hîc. Nam *thunnus* certe & *mugil pisciculis* an»numerari non debent. «

οἱ πλεῖσται ἅπαξ τίκτουσιν, οἷον οἱ χυτοὶ &c. » De *chytis* »*piscibus* Aristotelis verba sunt: [loc. cit.] Καλοῦνται δὲ » χυτοὶ οἱ τῷ δικτύῳ περιεχόμενοι, θύννος, πηλαμὺς, κε» στρεὺς, χαλκίδες, κοχλίαι, [rectius κολίαι edit. Camus »ex ms. Med.] χρομὶς, ψῆτται, καὶ τὰ τοιαῦτα. Non » multum differunt apud Philosophum χυτοὶ, ῥυάδες, & » ἀγελαῖοι. In superioribus verbis Aristotelis, quidam no» men χαλκίδες censuerunt inducendum; quos refellit A» thenaeus hoc loco: etsi miramur nos quoque summi viri » inconstantiam, qui in sexto Historiarum [cap. 14.] scri» bat, χαλκὶς δὲ τίκτει τρίς: quod ex ipso refert & Plinius. » Adeo nemo homo est, cui non aliquando somnus ob» repat. « CASAUBONUS. — Hîc de marina chalcide loqui Aristotelem, altero vero loco de fluviatili vel palustri, statuit HARDUIN. ad Plin. IX. 51, 74. quo ipsum secum conciliet Philosophum. Pisces χυτοὺς dicere consuevit, qui χύδην i. e. *fusim & copiose* capiuntur. cf. Gesner, pag. 218. Probum verbum περιεχόμενοι: quod solicitarunt viri docti apud Aristotelem, sed tuentur apud Athenaeum mssti cum editis. πηλαμὶς rursus, ut plerumque aliàs, scribebatur in editis per iota in postrema syllaba: neque dissensio hîc diserte ex ms. *A*. adnotata: in ms. *Ep*. vero prorsus non expressa est ultima syllaba. At quoniam constanter aliàs, & recte quidem, per υς in fine efferunt hoc vocabulum ambo mssti, eamdem hîc scripturam restituendam auctori putavi. Vide, praeter alia loca, III. 116. e. & 118. a. & VII. 303. b. ibique not. Adde Var. Lect. apud Camus ad Arist. Hist. Anim. pag. 252. lin. 23. ubi docet, in optimo cod. Med. apud Aristot. constanter πηλαμὺς per υ scribi. Pro καὶ τοιαῦτα, quod apud Nostrum editum erat, recte καὶ τὰ τοιαῦτα dedere ambo codices mssti. a

Ἐν δὲ τῷ περὶ Ζωικῶν Σελάχη, φησί· βοῦς, τρυγὼν, - - - βούγλωττα, ψῆττα, μῦς. Non unam difficultatem habet hic locus. Primum, pro βούγλωττα fortasse βούγλωττος scriptum oportuerat: nam & ἡ βούγλωττος & τὸ βούγλωττον vocatur ille piscis: (vide Animadv. ad p. 288. a.) ista autem forma, ἡ βούγλωττα nusquam alibi occurrit. Nisi forte βούγλωττα in neutro plurali accipiendum: cum quo tamen minus convenit quod reliqua omnia piscium nomina in singulari numero hîc posita sunt. Deinde *lingulaca* sive *solea*, & *passer* piscis, perperam utique in *cartilagineorum* numero (τῶν σελαχῶν) referuntur. Denique

a de vocab. *μῦς* dubitarunt doctissimi viri. Sane, etiam *porcum* in versione posuisset DALECAMPIUS, notassetque vel *orthragoriscum* vel *capriscum* intelligi; adsentiens huic CORAY ad Xenocrat. pag. 142. adnotavit: » *σῦς* legendum » cum interprete, pro *μῦς*: & sic rursus, VIII. 355. f. « ubi scilicet idem & *καπρίσκος* & *μῦς* ex vulgata scriptura vocatur, qui putatur idem esse piscis, quem *χοῖρον* Strabo nominavit, lib. XV. pag. 823. b. c. & 824. b. Nec tamen opus fuisse solicitare consentientem librorum scripturam evincit haud infrequens cum apud Nostrum, tum apud alios auctores eiusdem piscis, cui ὁ *μῦς* (*μῦς θαλάττιος*) nomen erat, commemoratio: de quo vide Animadv. ad VII. 308. e. Conf. SCHNEIDERUM ad Aelian. Nat. Anim. IX. 41. qui tamen idem vir doctissimus (in Histor. Piscium, pag. 323.) *haud adparere*, ait, *quis apud Athenaeum h. l. m u s piscis intelligatur, qui cum buglotta & psetta* (*errore librarii, ut videtur*) *ad cartilagineos pisces refertur*. At quidni intelligeretur ille ὁ *μῦς τὸ κῆτος*, (id est, *mus balaena*) quem ipse rursus idem Vir doctus certissimâ coniecturâ, msstis libris firmatâ, Aristoteli (Hist. Anim. III. 12.) restituit in eadem Historia Piscium, pag. 158. Confer CAMUS, in *Notices des Manuscrits* T. V. pag. 460. & in *Notes sur l'Hist. des Anim. d'Aristote*, Art. *Mysticetus*.

Δωρίων δὲ - - - ἔσχαρον, ὃν καλοῦσι καὶ κόριν. » Hesychius: *ἔσχαρος, ἰχθύς*. Libro III. [pag. 86. c.] in Archippi versu *ἐσχάραι* recensentur inter conchylia. An » autem sint idem *escharus* & *eschara*, non facile dictu est. » Alterius appellationis *κόρις*, alibi fieri mentionem non memini. Eruditissimus GESNERUS [pag. 369.] horsum trahebat verba Hesychii, *Καριδεστράες, ζῶον θαλάσσιον*: » emendabatque, *Κόρις, ἔσχαρος*; probabili nimis coniectu» râ, nisi literarum series repugnaret. « CASAUBONUS. — Vide notata ad III. 86. c. Ad Hesychianam glossam *Καριδεστράες* longe diversa emendatio adhibita ab aliis doctis viris est, de qua dixi ad pag. 318. e.

Βουγλώσσους δ' ὀνομάζει καὶ Ἐπίχαρμος. &c. » Non video quid hic faciant illa verba, cum totidem verbis eadem suo loco sint scripta. « CASAUB. — Immo, non uno loco, sed iam saepius citata. Vide p. 288. a. 306. a. 326. e. Repetuntur, puto, hic eo consilio, quo moneret Deipnosophista, Epicharmum, cum *ψῆτταν* nusquam nominaverit, *βούγλωττον* pro *ψήττῃ* dixisse.

In *ARCHESTRATI vers.* 2. quid sit quod βούγλωσσα habeat ms. *A*. nescio. Mendosum esse, cum per se adparebat, tum ex pag. 288. b. Recte etiam h. l. βούγλωσσον tenet ms. *Ep*. cum edd. Caeterum, cum mancus sit versus; monuit CASAUBONUS: » Archestrati versum scribe, » ut ante, [nempe pag. 288. b.] b

» βούγλωσσον. ταύτην θήρα περὶ Χαλκίδα κεδνήν.

» *Chalcis* non est Euboea, [quod ad oram notaverat Dalec.] ut temere scribunt: sed urbs Euboeae ad Euripum » sita. « — Quo minus in constituendo versu obtemperarem Casaubono, prohibuit me, quod, quoniam supra integer versus erat adpositus, hic satis habere potuerat Athenaeus, partem eius repetere. Praeterea de scripturâ integri versus ne satis quidem constat; cum superiori loco κατὰ Χαλκ. scripsisse videatur Athenaeus, pro eo quod hic est περὶ Χαλκ. Porro (de quo ibi in Animadv. pag. 140. monere oblitus eram) pro θήρα, quod habent ibi editi, multo commodius θέρεος nobis dedit ms. *A*. In ms. *Ep*. vero plane deest ibi maior pars illius versus.

Ῥωμαῖοι δὲ καλοῦσι τὴν ψῆτταν ῥόμβον, καὶ ἔστι τὸ ὄνομα Ἑλληνικόν. Ναυσικράτης, - - - -

Τρίγλαν λέγεις, γαλακτοχρῶτα Σικελὸς
ὃν πήγνυσ' ὄχλος ῥόμβος.

» *NAUSICRATIS* versiculi iam ante eodem hoc libro [pag. » 325. e. f.] descripti habentur: hic autem ea solum fine » recitantur, ut probetur, *ψῆτταν piscem etiam ῥόμβον fuisse vocatum Graecis, non Romanis tantum.* Hoc igitur ex » postremis huius ῥήσεως verbis necessario nobis eliciendum est. Quare, nisi paratum habemus credere Athenaeum nugatorem hîc egisse insigniter, corruptissima verba hoc similive modo emendabimus:

» — γαλακτοχρῶτα Σικελὸς ὃν
» ὄχλος ὀνομάζει ῥόμβον. ἢ ψῆτταν λέγεις;

» Ex hac lectione discimus, quam ψῆτταν interior (ut ita » dicam) Graecia appellabat, Siculos (quorum idioma fuit » ab antiquo depravatum, vel Plauto teste) vocasse ῥόμβον. A Siculis Romani & hoc & alia multa vocabula acceperunt. « CASAUBONUS. — At non dixerat Athenaeus, *ψῆτταν piscem Graecis etiam ῥόμβον fuisse vocatum*: hoc unum dixerat, *latinum vocabulum rhombum sua origine Graecum esse*; quod sane verissimum est. Et potuerat Deipnosophista usum illius vocabuli apud Graecos ex Theocrito, Idyll.

b II. 30. ac pluribus fortasse ex aliis veterum poëtarum locis probare; sed, ut amat ille Comicorum praesertim testimoniis uti, sic nunc ei placuit ad eumdem *Nausicratem* provocare, cuius versiculos nonnullos superius iam adposuerat. Illud dubitari disceptarique ab interpretibus potuerat, quaenam esset nativa illius Graeci vocabuli significatio, & quanam potissimum notione in Nausicratis loco adposito accipiendum illud esset. Ex veterum Grammaticorum observationibus satis tuto colligi videtur, ῥόμβον (itemque ῥύμβον) Graecos dixisse partim *rotam*, *cylindrum*, aut *instrumentum quodvis quod in gyrum agitur*, partim *gyrationem* vel *rotationem ipsam*. (Vide Schol. Theocr. l. c. Schol. Apollon. Rhod. ad IV. 144. Suidam & Hesychium, in voce; ibique Interpp. Timaei Lexic. Platon. in Ῥυμβεῖν, ibique Ruhnken. denique Valckenaer Diatrib. Euripid. p. 39.) Superest ut quaeramus, qua notione apud Comicum nostrum accipi illud vocabulum debeat. Comico ioco imitari poëtam in levi argumento Tragicorum gravitatem satis adparet. *Mullum* piscem, quem ξανθοχρῶτα, id est, *fulvo* vel *luteo colore* initio dixerat, nunc vocat γαλακτοχρῶτα, *lacteo colore*: ubi facile patet non id de *albo lactis colore* accipiendum, sed de *flavo ac fere aureo colore* quem habeat *lac pingue* per eam praesertim anni tempestatem, qua pinguissima sunt pascua. Id ipsum vero poëta proximis verbis planius indicare voluisse videtur, ita legendis: ὃ (scil. γάλα: nempe, Tragicorum more, refert pronomen relativum ad substantivum γάλα, quod in adiectivo γαλακτοχρῶτα inesse intelligitur) ὄχλος Σικελὸς πήγνυσι ῥόμβῳ: id est, *quod lac vulgus Siculum spissat* (in butyrum cogit) *rotando*; sive *pistillo quod in gyrum agitur*; sive (ut pastores in Vogeso nostro) *in vase quod rotae formam habet & in gyrum agitur*. Quae interpretatio si cui non facit satis, ei vereor nihilo magis probatum iri VILLEBRUNII inventum, qui duos posteriores versus in hanc sententiam interpretatus est:

B. *Mullum dicis?* A. *Immo vero lacteo-colore piscem dico, quem Siculum vulgus furcâ capit; nempe soleam.*

Caeterum de vi & usu vocabuli *rhombus*, cum apud Graecos, tum apud Latinos, consuluisse praesertim iuvabit Martini Lexicon Philologicum, sub hac ipsa voce.

AD CAP. CXL.

παραθήγομέν σοι, pro eo quod erat editum παρα-θήγομαί σοι, commode dedit ms. *A.*

Eubuli verba, cum veluti pedeſtri ſermone concepta vulgo adpoſita eſſent, per dimetros anapaeſticos (quemadmodum nos edidimus) diſtribuenda eſſe, adnotavit Küsterus ad oram exempli editionis Caſaubonianae, quo ipſe olim uſus erat. Pro Πρὸς τούτοις, (*verſ.* 1.) metri cauſſa Πρὸς τούτοισιν ſcribendum idem Küsterus monuerat. *Eodem verſu*, manifeſtum ſphalma παρέσταισι ex ed. Baſ. in tres Caſaubonianas propagatum erat. Eclogam Breviator terminavit in verbis νῆστις τ' ἐρίφου. Ad mendoſum ἄλλας τε (*poſtremo verſu*) nil adnotatum ex ms. *A.* ἀλλᾶς τε correxit Küsterus. ἄλλα τε legendum coniectaverat Stoeberus, olim noſter, ad Thomam Mag. pag. 56.

Pro ἐμφορηθεὶς δὲ, commodius ἐμφορηθ. σὺν dedit ms. *A.* Coniunctionem omiſit Epitomator.

ANIMADVERSIONES IN ATHENAEUM.

IN LIBRUM OCTAVUM.

p. 330 a DE distributione universi Operis Deipnosophistarum in *XXX. Libros*: cuius distributionis initio librorum nonnullorum in vetusto nostro cod. *A.* fit mentio, diximus in Praefat. p. xv sqq. De huius *Libri Argumento* haec notavit CASAUBONUS: » Exposita sunt libro superiore plera» que genera piscium, quorum praesertim veteres Comici » & poëtae alii fecissent mentionem. *Octavo* isto referuntur » *varii sermones a Deipnosophistis habiti super Piscibus, aut* » *occasione piscium.* «

AD CAP. I.

Τὴν κατὰ τὴν Λυσιτ. Sic ms. *A.* » Initio libri *dilaudatur convivator Larensius: qui nullis parcens sumtibus, cum* » dicitur *Romae suis conviviis felicitatem & mirabilem omnium* » *rerum copiam praestitisse, quam in Lusitania praedicaverat* » *Polybius.* Multa de fertilitate eius regionis, & aliarum » aliquot Hispaniae partium, varii scriptores iam olim me» moriae prodiderunt: sed nemo aut uberius aut maiore » fide, quam ille nobilis Historiarum conditor Megalopo» litanus: quod ex Strabone, Diodoro Siculo, Plinio & » Athenaeo hodie cognoscimus. « CASAUBONUS. — Quae hoc capite ex *POLYBII Historiis* exhibet Athenaeus, ea in nostra Polybii editione retulimus in *Reliquiis libri XXXIV. cap. 8.*

ἣν νῦν Ῥωμαῖοι Σπανίαν ὀνομάζουσι. » Ἱσπανία quae » dicitur in vulgatis libris, Σπανία est in antiquis mem-

» branis Athenaei; ficut apud Paulum Apoftolum in ea » ad Romanos, & apud alios quoque. « CASAUBONUS. — Sic, Σπανίαν, non Ἱσπανίαν dedit uterque nofter codex mstus: quod cur non revocarem nulla cauffa fuit. Vide Interpretes Stephani Byz. ad voc. Ἱσπανίαι: & Wetften. ad Rom. XV. 24. fed praefertim Bochartum, in Chanaan, lib. I. cap. 35. Intelligi autem par eft, Athenaei haec verba effe, non Polybii.

Recte καὶ οἱ ἄνθρωποι dedere mssti, cum *articulo*: de a quo adiiciendo monuerat REISKIUS in Notis ad Polybium.

τὸ δὲ θαλάττιον ὄψον - - - μεγάλην ἔχει διαφορὰν πρὸς τὸ γινόμενον ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ. Conf. HERMANNI Adnot. ad noftrum Polyb. T. VIII. pag. 117 fq.

ὁ μὲν τῶν κριθῶν σίκλος (μέδιμνος) ἐστὶ δραχμῆς. » Non eft vox Graeca σίκλος, fed Graecis barbara. Poly» bius, qui in rebus *Hifpanorum* explicandis eâ utitur, do» cet nos in communi ufu eam fuiffe apud illos. Ait enim: » Καὶ ὁ τῶν κριθῶν σίκλος, (μέδιμνός ἐστι) δραχμῆς. *Si» clum* interpretatur *medimnum*, five *modium*, ut puto, *At» ticum*. Ita videntur Carthaginienfes eam dictionem ufur» paffe: unde Hifpani multa fumferunt & locorum & alia» rum rerum vocabula. Hebraeis, a quibus caeteri omnes » acceperunt, *fchakàl* (five, mollius pronunciando, *fakàl*) » eft *menfuram pondere examinare*; & *fékel*, *pondus*. Ab ea» dem origine, σίγλος in Perfide genus nummi eft appella» tum, tefte Xenophonte. « CASAUBONUS. — Bene haec habent; at fortaffe Polybius valorem τοῦ σίκλου pluribus quibusdam verbis expofuerat; Athenaeus autem, nifi quid librariorum culpâ intercidit, nonnifi unum vocabulum μέδιμνος explicandi cauffa, in parenthefi pofitum, adiecit. Nam verbum ἐστὶ quidem hoc loco ad reliquam fententiam, fi quid video, prorfus erat neceffarium; fignificans, *valet*, *conftat*, *venale eft*, *venditur*, intellecto vocabulo ὤνιος. Sic apud Lucian. in Vitarum Auctione, cap. 26. Πόσου δ' ἔστιν; Εἴκοσι μνῶν. — *Mox*, τριώβολον & τετρώβολον b recte fcriptum in mss. *A*. & *Ep*. itemque in ed. Ven. nifi quod in hac, τετράβολον, operarum errore.

ὗς δὲ πίων ἑκατὸν μνᾶς ἄγων. Vulgatum ὗς δείπνων Dalecampius intellexerat de *fue coenis iam apta*. Perfpecte vero CASAUBONUS: » Ne errent, (inquit) hic tirones, do» ctorum virorum interpretatione decepti: negamus Grae» cum loquendi genus effe ὗς δείπνων. Scribendum eft, ὗς

b » δὲ πλεῖν: quamvis reclamantibus antiquis exemplaribus & » Excerptis. « — Certissimam adoptavi emendationem, qua & nostri indigebant mssti.

» Verte ista, Τὰ δὲ τῶν ἀγρίων ζώων κρέα σχεδὸν οὐδὲ » καταξιοῦται τιμῆς, ἀλλ' ἐν ἐπιδόσει καὶ χάριτι τὴν » ἀλλαγὴν ποιοῦνται τούτων: *Ferina pretio fere nullo habetur:* » *sed vel auctarii loco eam tradunt, vel gratis largiuntur.* ἀλλα» γὴν ποιεῖσθαι dicuntur & *qui emtiones & venditiones contra-* » *hunt*, ut fit in foro & macello; hic vero etiam, *qui do-* » *nant aliquid.* In universum omnis *contractus* est ἀλλαγὴ, » ex antiqua *permutandi* consuetudine. « Casaubonus. — Bene haberet καταξιοῦται, si dedissent veteres libri. Sed mendose quidem καταξιοῦτο scriptum in ed. Ven. & Bas. κατηξιοῦτο vero in utroque cod. msto.

» Corrupta sunt grati convivae de splendido convivan» tore verba: ἐμπίπλησι παντοίων ἀγαθῶν ὁσημέραι, τοῦ » δεὸς καὶ μεγαλόφρονος φιλοτιμούμενος οὐδὲν φερο» μένοις οἴκοθεν, ἢ λογάρια. Manuales Athenaei codices » nihil nos adiuvant: at iuvant Excerpta, ex quorum fi» de scribendum, ἐμπίπλησι παντοίων ἀγαθῶν ὁσημέραι με» τὰ τοῦ ἡδέος καὶ μεγαλοφρόνως φιλοτιμούμενος » οὐδὲν φερομένους οἴκοθεν ἢ λογάρια. Id est, *non so-* » *lum suavem nobis se praebens, sed etiam magnifice liberalem* » *ac munificum, quotidie omne genus bonis nos replet, qui do-* » *mo nihil afferimus nisi dissertatiunculas.* Appellat λογάρια, » *recitatiunculas ex vetere lectione*, quas libro primo [p. 4. b.] » vocabat τὰ ἀπὸ τῶν στρωματοδέσμων γράμματα: & li» bro VII. [pag. 277. b.] τὰς ἐκ τῶν βιβλίων συμβολάς. » Λογάρια hic *oratiunculas* interpretari nolim. In Glossis » legitur: λογάδιον, *ratiuncula*: malim λογάριον aut λογί» διον; nam λογὰς est aliud. « Casaubonus. — Perperam utique ὁσημέραι τοῦ ἡδέος erat in ed. Ven. & Bas. absque praepositione; tum ὁσημέραι τοῦ δέος in ed. Cas. 1. & 2. (rursus vero τοῦ ἡδέος in ed. Cas. 3.) Recte vero μετὰ τοῦ ἡδέος in ms. *A.* & *Ep.* Dein μεγαλοφρόνως habet etiam uterque cod. ms. Denique φερομένοις quidem cum editis tenet ms. *A.* sed φερομένους tuetur ms. *Ep.* Ad φερομένους intelligendum esse pronomen personale ἡμᾶς, facile per se patet: potest autem hic accusativus (quemadmodum accepisse videtur Casaub.) a verbo ἐμπίπλησι pendere; sed videtur proxime ad verbum φιλοτιμούμενος referendus, ut structura orationis in hunc modum con-

cipiatur, φιλοτιμούμενος ἡμᾶς μετὰ τοῦ ἡδέος καὶ μεγαλοφρόνως, id est, *non modo ἡδέως, sed & μεγαλοφρόνως, non modo iucunde, verum etiam magnifice nos accipiens.* Sic verbum φιλοτιμεῖσθαι & eâdem fere notione usurpatum fuerit, & eâdem ratione constructum, atque φιλοφρονεῖσθαι aut δωρεῖσθαι: cuius quidem usus non aliud mihi exemplum innotuit praeter illud quod ex Theophylacto a Budaeo in Commentar. Ling. Gr. pag. 855. citatum H. Stephanus in Thes. repetiit, δυστυχεστάτῳ φιλοτιμούμενος δώρῳ τὸν Πρίαμον.

AD CAP. II.

Ἀλλὰ μὴν, ἄνδρες ἰχθύες, κατὰ τὸν Ἄρχιππον. Sic rursus ἄνδρες ἰχθύες ait p. 334. ridiculâ adpellatione ex *Archippi* fabula *Piscibus* desumtâ, de qua paulo ante (VII. 329. c.) dictum. Alibi, ubi Cynici compellantur, ἄνδρες κύνες dicere amat Deipnosophista. Nunc hos qui nil nisi *pisces* loquebantur cogitabantque, quasi ipsi in pisces mutati fuissent, *viros pisces* adpellat. c

παραλίπετε - - - τούς τε ὀρυκτοὺς ἰχθύας καλουμένους. Cum olim, omissis parentheseos signis, sic scriberetur, παραλίπετε. Δεῖ γὰρ &c. monuit CASAUBONUS: »Scribe »παραλίπετέ τι: *aliquid est a vobis praetermissum.*« — At quisquis ad totius orationis gressum adtenderit animum, nobiscum (puto) intelliget, inserto pronomine τι minime opus esse, sed ita, uti adhibitis parentheseos signis indicavimus, continuari orationem, ut cohaereant ista verba παραλίπετε τούς τε ὀρυκτοὺς ἰχθ. καλουμ. De quo etiam eruditissimus CORAY monuit in *Notis msstis*, adiectâ totius loci versione latinâ huiusmodi: »*At enim, o Viri pisces,* »*ut est apud Archippum, praetermisistis (aequum est enim, ut* »*nos quoque iis quae dicta sunt de piscibus pauca addamus) pi-* »*scesque fossiles &c.*« — Illud quaeri poterit, quo spectet τε particula, cum in sequenti oratione nihil reperiri videatur, quod isti coniunctivae voculae respondeat. Nempe id haud dubie, licet ratione minus apertâ, in illis verbis continetur, Ὁ δ᾽ αὐτὸς οὗτος φιλόσοφος καὶ περὶ τῶν πηγνυμένων διὰ χειμῶνος τῷ κρυστάλλῳ ἱστόρησεν: quae ad illa superiora verba τούς τε ὀρυκτοὺς ἰχθύας eâdem prorsus ratione referuntur, ac si dixisset, καὶ τοὺς πηγνυμένους διὰ χειμ. τῷ κρυστ. περὶ ὧν ὁ αὐτὸς οὗτος φι-

c λόσοφος ἱστόρησεν. At CASAUBONUS sibi persuaserat, recte cohaerere ista verba, προσοψωνῆσαι τοὺς ὀρυκτοὺς ἰχθ. quae vulgo nullâ post προσοψωνῆσαι interpositâ distinctione iuncta erant. »Narrantur [inquit] aliquot piscium miracula. Ac »primum de *piscibus terrenis* agit. Δεῖ γὰρ, inquit, καὶ ἡμᾶς »προσοψωνῆσαι τοὺς ὀρυκτοὺς ἰχθύας.« [Particulam τε consulto nunc omisisse vir doctus videtur.] »Interpretes ὑμᾶς: »libri, ut est editum. De *piscibus fossilibus* Aristoteles in »libello DE Miraculis auditis, & Strabo libro IV. [p. 182.] »ac XII. [p. 562 sq.] Aetatis quoque nostrae viri docti ad »Albim in Germania atque alios fluvios pisces effodi ob»servarunt, ac monumentis suis prodiderunt.« — De *Piscibus fossilibus* seu *subterraneis* (quos *terrenos* Plinius vocavit lib. IX. cap. 57. sect. 73.) plurima cum veterum scriptorum tum recentiorum testimonia collegerunt viri doctissimi, *Ioh.* BECKMANN, in Notis ad Aristot. libellum DE Mirabilibus Auscult. cap. 74 sq. & *Ioh.* HERMANN, in Notis ad Polybii Historiar. lib. XXXIV. cap. 10, 4. Tomo VIII. Part. I. nostrae edit. pag. 118. Sicut hîc dicit Democritus conviva, δεῖ γὰρ καὶ ἡμᾶς μικρὰ προσοψωνῆσαι, sic deinde rursus p. 346. c. τοσαῦτα ὑμῖν προσοψωνήσας παρῆλθον.

οἱ ἐν Ἡρακλείᾳ γίγνονται, καὶ περὶ Τίον τοῦ Πόντου, — — ἱστοροῦντος περὶ αὐτῶν Θεοφράστου. Cum περὶ αὐτοῦ esset editum, adnotavit ad hunc locum CASAUBONUS: »Ait, »*narrante id Theophrasto*: sed malo περὶ αὐτῶν, *commemo»rante eos Theophr.* In fragmento libelli Theophrastei, de »Piscibus inscripto, Τίος non nominatur, sed simpliciter »*regiones Ponticae*. Plinius ex eodem, pro *Tio*, *Cromnam* ha»bet. Fuit is pagus *Tio* vicinus. Ex his, & aliis item duo»bus, Amastris urbs in Ponto nobilis fuit composita.« — περὶ αὐτῶν perspicue dedit vetus noster cod. *A*. De Tio, Cromna & Amastri quae adnotavit Casaubonus, ea leguntur apud Strab. lib. XII. p. 544. ubi Τήϊον vulgo pro Τίον editur. Quae Plinius l. c. de fossilibus piscibus habet, eorum auctorem *Theophrastum* diserte ipse laudavit. Iam in Theophrasti Fragmento de Piscibus, quod hodie superest, (pag. 469. ed. Heins.) potuit, sicut *Cromnae* mentio, quod oppidum nominavit Plinius, sic & *Tii*, cuius nomen apud Athenaeum servatum, sive librariorum incuria intercidere, sive per Excerptoris studium brevitatis omitti. At *Tii* tamen, cuius nomen apud Nostrum haud multo etiam ante, (lib. VII. pag. 325. e.) cum obliteratum esset per li-

brariorum imperitiam, reſtitutum a nobis auctori eſt, in eodem Theophraſti loco, de quo quaerimus, ſupereſſe etiamnum veſtigium haud obſcurum videtur. Nam, cum ibi hodie ſic legatur: *Οἱ δ᾽ ὀρυκτοὶ τῶν ἰχθύων (εἰσὶ γὰρ ἐνιαχοῦ καὶ τοιοῦτοι, καθάπερ τῶν περὶ Ἡράκλειαν καὶ ἄλλοθι τῶν ἐν τῷ Πόντῳ) γίνονται μὲν καὶ παρὰ τοὺς ποταμοὺς* &c. velim ſcire quid ſit illud, *καθάπερ τῶν περὶ Ἡράκλειαν*, aut ille genitivus *τῶν* quo ſpectet? Quin perquam probabile videri debet, ſic ſcriptum olim fuiſſe, *καθάπερ περὶ Τίον, περὶ Ἡράκλ.* (ac fortaſſe hic inſertum erat, *περὶ Κρώμναν*) *καὶ ἄλλοθι* &c.

περὶ τῶν πηγνυμένων διὰ χειμῶνος τῷ κρυστάλλῳ. Rectius hoc, *διὰ χειμῶνος*, quod dedit ms. *Ep.* id eſt, *per hyemem*, quam *διὰ χειμῶνα*, quod hîc legebatur, ſonabatque *propter hiemem*.

» Ait, *ὀρύττεσθαι γὰρ κατὰ βάθος πλέον ἐς τοὺς τό-» πους.* Lege *κατὰ βάθους πλέονος τοὺς τοπ.* Plinius » [loco ſupra cit.] idem tradit: *In Paphlagonia effodi piſces » gratiſſimos cibis terrenos, altis ſcrobibus in his locis ubi nul-» lae reſtagnant aquae. Miraturque & ipſe* [Theophraſtus,] *gi-» gni ſine coitu.* Videamus quid ſibi illa velint, *οὔτε θερ-» μῶν ναμάτων.* Nam quorſum *aquae Herculaneae* ad piſcium » generationem? Sed neque Plinius harum meminit, Theo-» phraſti hunc locum interpretans; neque illarum ulla in » Theophraſti codicibus mentio: ubi ſcribitur, *τὸν δὲ τό-» πον οὔτ᾽ ἐπίκλυσιν ποταμοῦ λαμβάνειν, οὔθ᾽ ὕδατος σύστα-» σιν.* Sine dubio ſcripſerat hîc Athenaeus, *ὀρύττεσθαι γὰρ » κατὰ βάθους πλέονος τόπους* « [quin teneri poterat, *τοὺς τόπους*: *loca iſta, loca iſtius regionis.*] » *οὔτε ποτα-» μῶν ἐπιχύσεις ἔχοντας, οὔθ᾽ ἑτέρων ναμάτων.* Eam-» dem ſententiam magnus praeceptor [Ariſtot. De Mirab. » Auſcult. cap. 75.] iam ante aliis verbis ita expreſſerat: » *οὔθ᾽ ὑδάτων φανερῶν πλησίον ὄντων, οὔτε ποταμῶν ἐπιρ-» ρεόντων.* Inveni in optimis Excerptis ſic: *οὔτε ποτ. ἐπιχ. » ἔχ. οὔτε θερμῶν ναμάτων τὸ καινότατον.* Sed poſtrema » verba neque Theophraſti ſunt, neque Athenaei: quam-» quam illa habet etiam Euſtathius [ad Odyſſ. *μ'*. p. 486, » 13.] quem ſaepius lapſum hoc duce oſtendimus. « CASAUBONUS. — Ubi *κατὰ βάθος πλέον ἐς τοὺς τόπους* habebant editi, ibi eodem errore tenetur noſter ms. *A.* Epitomae auctor vero, abiectis verbis quae corrupta eſſe intellexerat, nude *κατὰ τόπους* ſcripſit. Nobis ita proba-

bilis visa est Casauboni emendatio, ut in contextum recipere non dubitaremus. Etiam οὔθ' ἑτέρων, pro mendoso οὔτε θερμῶν, adoptavimus; quamquam fieri potest, ut θερμῶν illud ex φανερῶν corruptum sit, quod legitur apud Aristotelem. Sane & alibi subinde literae Θ & Φ per librariorum errorem permutatae inter se reperiuntur. Quae ex Hoeschelianis Excerptis retulit Casaubonus, eadem in nostro ms. *Epit.* leguntur: nec vero erravit ibi Epitomae auctor, nec in errorem induxit Eustathium: sed pro instituto suo, quae pluribus verbis dixerat Athenaeus, in pauciora contraxit, verba nonnihil etiam mutans, servatâ sententiâ. Nempe initio huius periodi, quae fere cum Theophrasto in hunc modum scripserat Athenaeus, Ἴδιον δὲ παρὰ τούτους συμβαίνει, τὸ περὶ τοὺς &c. ea ille sic contraxit: Εὑρίσκονται δὲ καὶ ἐν Παφλ. ὀρυκτοὶ ἰχθῦς ζῶντες, κατὰ τόπους - - - ναμάτων, τὸ καινότατον: interpositâ post ναμάτων distinctione, ut verbis τὸ καινότατον *novitatem rei*, id est *mirabilitatem* indicaret, quam Theophrastus istis verbis initio positis Ἴδιον δὲ *&c.* indicaverat. In pleniore opere ad infinitivum ὀρύττεσθαι γὰρ intelligendum verbum φασὶν, quod exserte adiectum legitur apud Theophrastum.

AD CAP. III.

Μνασέας δὲ ὁ Πατρεὺς *&c.* » Sequitur iam aliud miraculum, » de *Piscibus vocalibus.* Ait: Μνασέας ὁ Πατρεὺς, ἐν τῷ Περίπλῳ, τοὺς ἐν τῷ Κλείτορι φησὶν ἰχθῦς φθέγγεσθαι. In » eodem *Arcadiae* tractu tres vicini fluvii sunt, *Ladon*, *Clitor*, & *Aroanius.* In quo ex istis tribus amnibus *pisces vocales* fuerint, magna inter veteres dissensio. MNASEAS » ait, in *Clitore*: PHILOSTEPHANUS mox, in *Aroanio*: » CLEARCHUS paulo post, [pag. 332. f.] in *Ladone.* Eustathius, [ad Od. μ'. pag. 486, 24.] ut Mnaseam & Clearchum conciliaret, scribit, τοὺς ἐν τῷ Κλείτορι ποταμῷ » Ἀρκαδίας περὶ τὸν Λάδωνα ἰχθύας. Melius paulo post » Athenaeus: περὶ Κλείτορα τῆς Ἀρκαδίας, ἐν τῷ Λάδωνι » καλουμένῳ ποταμῷ, id est, *in Ladone fluvio Arcadiae, circa urbem Clitorem.* Errat auctor Epitomae, si modo ille » ita scripsit, ut noster liber habet, ἐν τῷ Κλείτορι ποταμῷ Ἀρκαδίας, ἐν τῷ Λάδωνι ποταμῷ. « CASAUBONUS. — Eodem modo scribitur in nostro ms. *Ep.* sed videtur

librarii is error esse, non Breviatoris. Hic enim, ut erat d non modo brevitatis studiosus, sed & doctus homo minimeque absurdus, sic nonnumquam paulo commodiore ordine, quam quo ipse Athenaeus usus erat, res digessit. Itaque, quae Athenaeus ex *Clearcho* pag. 332. f. adposuit, quibus multo commodior hîc locus erat, ea ibi omisit Breviator, & huc transtulit, ubi tali quodam modo scripsisse videtur: Ὅτι Μνασέας ὁ Πατρεὺς φησὶ τοὺς ἐν τῷ Κλείτορι ποταμῷ, ὁ δὲ Κλέαρχος περὶ Κλείτορα τῆς Ἀρκαδίας ἐν τῷ Λάδωνι ποταμῷ, ἰχθῦς φθέγγεσθαι: librarius vero a verbis ἐν τῷ Κλείτορι ad ista περὶ Κλείτορα aberrans, partim mutilavit istam scripturam, partim turbavit.

καί τοι μόνους εἰρηκότος Ἀριστοτέλους φθέγγεσθαι σκάρον καὶ τὸν ποτάμιον χοῖρον. Recte μόνους edd. cum ms. *Ep.* Perperam μόνου ms. *A.* Porro, cum κάπρον in ed. Cas. legeretur, monuit idem CASAUB. in *Animadversionibus*: » Editum voluimus σκάρον, non κάπρον. Edebatur ante » σκάφρον. Eustathius ad Ὀδυσσ. μ'. diserte scribit σκάρον: » [p. 486, 8. Σιγηλὸν γὰρ ὁ ἰχθὺς, δίχα γε τοῦ σκάρου.] » quam lectionem confirmat, quod de lingua scari ex eo» dem Aristotele superiore libro narrabatur. Vide cap. XX. « [nempe caput XX. Animadversionum Casauboni, quod spectat ad VII. 319. e.] » Ex quo autem philosophi opere » haec describat auctor, nescio: in quarto certe Historia» rum, capite nono, ubi hoc argumentum accurate tra» ctatur, longe docemur aliter. « CASAUBONUS. — Recte σκάρον tuetur uterque noster codex mstus. Consentit Oppianus, Hal. I. 134. τὸν σκάρον, dicens, ὃς δὴ μοῦνος ἐν ἰχθύσι πᾶσιν ἀναύδοις φθέγγεται. Desumsit autem ista Athenaeus ex deperdito Aristotelis opere. Nusquam enim in libris superstitibus *vocalem* esse σκάρον tradit Philosophus: neque huc spectat (quod huc retulit Casaubonus) id quod de *lingua scari* ex Aristotele tradidit Athenaeus lib. VII. p. 319. e. Nec enim linguae maxime motu efficitur ille sonus, qui non tam *vox* est proprie dicta, quam strepitus, quem efficit aqua cum impetu ex ore propulsa; ut ait Philoponus in Commentar. in lib. II. Aristotelis de Anima, apud Suidam, voce Πνεύμων: quod ipsum etiam Oppianus significat, cum ait φθέγγεται ἰκμαλέην λαλαγήν. Neque alia ratio illius soni est, quem efficit *fluviatilis* ille *porcus* (ποτάμιος χοῖρος) ex eodem Aristotele hîc commemoratus; qui non esse alius utique videtur atque

ille *κάπρος ὁ ἐν τῷ Ἀχελώῳ*, quem nominat Philosophus Histor. Anim. IV. 9. de quo Plinius lib. XI. c. 51. sect. 112. ex eodem Aristot. ait: *is qui caper vocatur* [nisi *aper* scripsit] *in Acheloo amne, grunnitum habet.* Et ex Apione, idem Plinius, XXXII. 2, 9. *Apion maximum piscium esse tradit porcum, quem Lacedaemonii orthragoriscum vocant: grunnire eum cum capiatur.* Confer Gesnerum de Aquat. pag. 755. & 835.

Φιλοστέφανος - - ἐν τῷ Περὶ τῶν παραδόξων Ποταμῶν. Nescio quo fundamento Vossius, lib. I. de Historicis Graec. cap. 15. hunc locum ita citarit, quasi scriptum sit, *ἐν τῷ γ'. περὶ τῶν* &c. id est, ut ipse interpretatur, *in tertio de Fluminibus admirabilibus.* Sane nec in editione ulla Athenaei numeralis nota comparet, nec e msto libro enotatum tale quid usquam reperio.

e *Ibid. ἐν Ἀροανίῳ.* »In verbis Philostephani, pro »ἐν Ἀόρνῳ τῷ ποταμῷ, scribendum est ἐν Ἀροανίῳ τῷ »ποτ. quod & Dalecampio venisse in mentem video. Phi»lostephani & Mnaseae sententias non difficile com»posueris. *Clitor* enim & *Aroanius* fluvii, e diversis locis »orti, in unum postea conveniunt, illo in hunc influen»te. Itaque ex duobus fit unus binominis. Pausanias au»ctor: [lib. VIII. cap. 21.] qui istos pisces nominat *poe»cilias*, & addit, *se captos quidem poecilias vidisse, at sonum »illorum non audisse; cum tamen capiendi experimenti caussa ad »amnem hunc accessisset, atque in ripa ad vesperam usque esset »praestolatus, quod eo maxime tempore dicerentur audiri.* Pli»nium, qui *vocalem* facit *exocoetum, Clitoris fluvii piscem,* »[lib. IX. cap. 19. sect. 34.] non dubito *poecilias* cum *exo»coeto* confudisse, ut dicemus sequente capite.« Casaubonus. — Vide ad pag. 332. c. Vulgatum *ἐν τῷ Ἀόρνῳ* tenet uterque noster codex mstus: quam scripturam mendosam cum Casaubono iudicavi, fide librorum Pausaniae, locupletis & oculati testis, qui *Ἀροάνιον Arcadiae fluvium* plus semel nominavit. *Aornus* oppidum erat Thesprotiae.

Νυμφόδωρος δ' ὁ Συρακούσιος. Sic ms. *A.* Gentile nomen deest *Epit.* *Mox, τιθασοὺς* simplici *σ* scriptum habet codex ms. uterque; penacute vero *τιθάσους* ms. *A.* De argumento haec adnotavit Casaubonus: »Tertii mi»raculi loco sunt *pisces mansueti*, quorum nonnulla pro»feruntur exempla. Possunt iis addi quae de aliis mansue-

» factis piscibus scribit Lucianus in libello de Syria Dea, »[cap. 45.] quorum & Plinius meminit. [XXXII. 2, 8.] » Varro Rei Rusticae libro III. [cap. 17.] *Hi loculatas ha- » bent piscinas, ubi dispares disclusos habent pisces, quos proin- » de ut sacri sint, ac sanctiores quam illi in Lydia, quos sacri- » ficanti tibi, Varro, ad tibicinem Graecum gregatim venisse di- » cebas ad extremum litus atque aram, quod eos capere auderet » nemo, &c.* Possent etiam veteribus exemplis recentia ad- » di non minus mirabilia.«

ἐν τῷ Ἐλάφῳ ποταμῷ λάβρακας εἶναι. Horum & Plinius meminit, IX. 2, 7. & alii quos ibi laudavit Harduinus.

τά τε ἀπὸ τῶν ἱερείων σπλάγχνα. Dalecampius: *& a sa- cerdotibus victimarum exta.* Quo spectans Casaubonus: » Recta (inquit) scriptura est ἱερείων: neque audiendi qui » faciunt ἱερέων. « — *Ibid.* εἰπεῖν οὖν αὐτοῖς τοὺς τῶν Δη- λίων μάντεις &c. » *Portento* illi, quo *maris imperium Athe- » niensibus promissum*, simile illud quod bello Siculo Augu- » stum erexit in spem potiundi maris, ut narrant historici » & Plinius lib. IX. cap. XVI. « Casaubonus. — Vide Sueton. Aug. c. 96.

AD CAP. IV.

» Iterum de *terrenis piscibus*, ex Polybio. Narrat, *a* » *Pyrenaeis ad Narbonem fluvium planitiem quandam porrigi,* » *perque eam φέρεσθαι ποταμοὺς Ἰλέβερριν καὶ Ῥόσκυνον: in* » *huius tractus campis passim effodi pisces.* De hoc plura olim » ad quartum librum Strabonis, qui magnus auctor rem » eandem ex eodem Polybio ibi commemorat. [pag. 182. » ed. Casaub.] Itaque scribe hic ex illo loco ποταμοὺς Ἰλύ- » βιῤῥιν καὶ Ῥουσκίνωνα. « Casaubonus. — Vide Polybium nostrum, in Reliq. libri XXXIV. cap. 10. & ibi Notata. Ἰλλέβεριν h. l. dedit ms. *A.* quod satis probum erat: in Ῥόσκυνον nil mutat; & tenendum hoc putavi. Utriusque fluminis nomen praetermisit Breviator: sed ini- tio, ubi est ἕως τοῦ Νάρβωνος, sic ille scripsit, ἐν τῷ κα- τὰ Νάρβον ποταμὸν Κελτικῷ πεδίῳ. De re ipsa consu- le doctos viros supra laudatos, Beckmannum & Her- mannum locis citatis, itemque Schneiderum in Histor. Pisc. pag. 327.

διάμμου τῆς γῆς οὔσης ἐπὶ δύο καὶ τρεῖς πήχεις. In- vitis libris omnibus, necessario ἐπὶ pro ὑπὸ fuit scri-

bendum, *AD duorum vel trium cubitorum altitudinem.* Quod miror non animadversum doctissimo CASAUBONO; qui mox ad sequentia verba, cum sic edita legerentur, ὑποῤῥεῖν τὸ πλαζόμενον ὑπὸ τῶν ποταμῶν ὕδωρ, recte monuit: »Scribe ἀπὸ τῶν ποτ. Non ὑπὸ, sed ἀπὸ, & sensus postulat »& Hellenismus. Nam aqua illa, quae per obscuros terrae meatus penetrat, dicitur πλάζεσθαι ἀπὸ τῶν ποταμῶν, id est, *fluviis relictis errare.* In Excerptis non male, »πλαζόμενον τὸ ποτάμιον ὕδωρ. [Sic & noster ms. *Ep.*] »At interpres [Dalecampius, *quam admovent aquam fluvii*,] »τὸ πελαζόμενον ὑπὸ τῶν ποτ. sane quam absurde.« — Recte vero πλαζομ. ἀπὸ τῶν ποτ. dedit noster ms. *A.*

b 'Εν Ἰνδοῖς δὲ &c. »Inter *miraculosos pisces* referuntur non »iniuriâ *Indici illi, quos,* auctor est THEOPHRASTUS, *ranarum instar in siccum salire solitos.* 'Εν Ἰνδοῖς δὲ, inquit, »φησὶ Θεόφραστος, τοὺς ἰχθῦς ἐκ τῶν ποταμῶν ἐξιόντας »καὶ πηδῶντας πάλιν ἐς τὸ ὕδωρ ἐπιέναι. Ut sunt Athenaei verba, credas *omnibus piscibus* omnium Indiae fluviorum hanc esse naturam communem. Theophrastus »ait, *esse quosdam in India pisciculos hoc ingenio.* Astringamus igitur laxam nimis orationem, & scribamus τινὰς ἰχθῦς. Plinius vertit: [IX. 19, 35.] *Quin & in Indiae fluminibus certum genus piscium exit in terram,* ac »deinde resilit.« CASAUBONUS. — τοὺς ἰχθῦς tenent mssti cum editis: & potuit sic scribere Athenaeus, quamquam rectius τινὰς dicturus fuisset. Ac ne apud Theophrastum quidem τινὰς legitur, pag. 467. ed. Heins. sed τὰ δὲ ἐν Ἰνδοῖς ἰχθύδια: quod quidem haud dubie nonnisi de *certo quodam genere* intelligendum cum Plinio.

ὁμοίους ὄντας τὴν ἰδέαν τοῖς μαξείνοις καλουμένοις ἰχθῦσιν. »Isti de saliorum prosapia pisces *similes* dicuntur »esse τοῖς μαξείνοις. In Theophrasti codicibus hodie, τοῖς »μαζίναις καλουμένοις: & quaerunt docti, quinam sint isti »*maxinae*, quorum alius nemo fecerit mentionem. Libro »tamen VII. [pag. 322. b.] in Epicharmi versu nominantur μαζοὶ pisces: sed μαξεινοὶ diserte libro eodem [pag. »315. f.] ex Dorione De Piscibus, ὃν καλοῦσί τινες ὀνίσκον τε καὶ μαξεινόν. Et fortasse vera ubique scriptura »μαξεινὸς aut μάξειvας: vel certe μυξῖνος [aut μυξῖνας] »ex Aristotele & membranis, ut dicebamus libro superiore, cap. XVIII. [Animadv. ad pag. 315. f.]« CASAUBONUS. — Apud Theophrastum hodie (in editione qui-

dem Heinsiana, Lugd. Batav. 1613. pag. 467 extr.) legitur τοῖς μυξίνοις καλουμένοις, non μαζίναις. Caeterum confer quae ad citata loca notavimus.

AD CAP. V.

περὶ τοῦ ἐξωκοίτου. » Exilientium nobilissimus piscis est c » exocoetus, qui & adonis. Plinius hunc facit Arcadiae pro» prium, libro IX. cap. 19. [sect. 34.] Fluvialis igitur: » Arcadia enim in Peloponnesi meditullio sita, nulla ex » parte mare contingit, &, ut cum Plinio dicam, undi» que a mari est remota. Quin manifesto fluviatilem esse » exocoetum indicat, scribens: Miratur & Arcadia suum exo» coetum, appellatum ab eo quod in siccum somni caussa exeat. » Circa Clitorim vocalis hic traditur, & sine branchiis: idem » aliquibus adonis dictus. Graeci scriptores consentiunt ma» rinum esse hunc piscem. CLEARCHI clarissima hic verba, » quibus nihil potest opponi. Similiter Oppianus: [Hal. I. 158.]

» Ἄλλοι δ' ἐξώκοιτον ἐφήμισαν, οὕνεκα κοίτας
» ἐκτὸς ἁλὸς τίθεται. —

» Fallitur igitur Plinius in hac historia; & duo genera pi» scium, poeciliarum [vide supra pag. 331. e. & ibi not.] & » exocoetorum, unius loco accepit, non simplici errore. « CASAUBONUS. — Conf. Schneiderum ad Aeliani DE Nat. Anim. lib. IX. cap. 36. & in Histor. Pisc. p. 23. Caeterum ἐξωκοίτου meminit etiam Theophrastus pag. 467. sub ipsum initium libelli DE Piscibus.

τὸ δὲ σύνολον ὁμοιότατός ἐστι τῷ καλουμένῳ τράγῳ d ἰχθυδίῳ. » Maenam marem dici τράγον quo tempore dat » operam soboli, auctor est Aristoteles libro VIII. Histo» riar. [cap. 30.] An eundem piscem CLEARCHUS Solensis » intellexerit, quaeri potest. Placet enim doctis viris, τρά» γον hic esse gobionem nigrum, non Aristotelicum tragum. » [Rondelet apud Gesn. pag. 395.] Sed cum ἰχθύδιον hir» cum istum Clearchus appellet, maenam potius quam go» bionem, nisi fallor, designat: est enim maena revera pi» sciculus gobione minor. Accedit quod Clearchus Aristo» telis fuit discipulus inter primos & γνησιώτατος: a quo » didicerat & res & proprias rerum appellationes. « CASAUBONUS. — Cf. Schneiderum ad Aelian. l. c. *Ibid.* ὑπολαβὼν αὐτὸν τὸ κῦμα. Sic recte ms. uterque.

e φυλάττεται τῶν ὀρνίθων τοὺς παρευδιστὰς καλουμένους. » *Aves quae placido mari circa littora pascuntur.* Quidam *pareudiastas* legunt.« DALECAMPIUS. — » Probo scribi τοὺς παρευδιαστὰς potius quam παρευδιστάς. » Nam παρευδιάζειν dicitur, non παρευδίζειν. Eleganter » autem παρευδιάζειν illae aves dicuntur, quae alcyonia » studiose captant, ut per litora vagantes aliae pisciculis, » alga aliae se satient, aut similibus quisquiliis, quae inter » maris eiectamenta habentur. « CASAUBONUS. — Vulgatum tenet codex ms. uterque. Iidem dein κηρύλος pena-cute scriptum dedere; non κήρυλος, ut erat editum. Tum pro vulgato ἐλώριος, ἑλώριος adoptavi ex ms. *Ep.* quam scripturam merito (ut videtur) praetulerat GESNERUS, DE Avib. pag. 546. avem aquarum amantem ratus παρὰ τὰ ἕλη (a *paludibus*) nomen invenisse. *Mox*, ἀποκυβιστήσῃ, recte ed. Cas. cum *Ep.* Perperam ἀποκυβήσῃ ms. *A.* & ἀποκυμβήσῃ ed. Ven. & Bas.

AD CAP. VI.

οὐ πρότερον ἐμνήσθην. Sic recte ms. *A.* In *Epit.* ista non leguntur. De re vide pag. 331. e.

f Ἐπεί τινες &c. » Consideremus verba *CLEARCHI de piscibus vocalibus:* ἐπεί τινες τῶν ἰχθύων οὐκ ἔχοντες βρόγχον φθέγγονται· τοιοῦτοι δ᾽ εἰσὶν οἱ περὶ Κλείτορα τῆς » Ἀρκαδίας ἐν τῷ Λάδωνι καλουμένῳ ποταμῷ· φθέγγονται » γὰρ, καὶ πολὺν ἦχον ἀποτελοῦσιν. Aristotelis sententia » est: *quaecunque animalia vocem edunt, aut* φθόγγον, *ea* φω- » νεῖν τῶν ἄλλων μορίων οὐδενὶ πλὴν τῷ φάρυγγι: *vocem » edere non alia corporis parte quam gutture.* [Vide Histor. » Animal. IV. 9.] Guttur autem piscibus nullum est, qui » neque pulmonem habent, neque respirant: quare & vo- » ce carent iidem, neque aut φωνεῖν aut φθέγγεσθαι pos- » sunt. Ex his intelligimus, cur dicat hic Clearchus οὐκ » ἔχοντες βρόγχον. Appellat βρόγχον, quem philosophus » φάρυγγα & λάρυγγα: etsi aliud proprie φάρυγξ, aliud » βρόγχος. Tacite igitur Clearchus praeceptoris sui placi- » tum convellit, qui διαρρήδην negaverat, animalia guttu- » re carentia posse edere aut vocem aut sonum. Sed ex » Plinii verbis de exocoeto, quae paulo ante recitavimus, » suspicio est scripsisse Clearchum, οὐκ ἔχοντες βράγχια. » Non habere *bronchum* sive *guttur*, omnium prope piscium

» commune πάθος est: at *branchiis* carere, & tamen sonum » edere, plane rarum & miraculosum. Nam quod aliis ani» mantibus in edenda voce est guttur, id piscibus sunt » branchiae in formando eo stridore quem vocat philoso» phus τριγμόν. Clearchum tamen puto falsum animi: & » pisces istos vocales non penitus carere branchiis existi» mo, sed ἔχειν μὲν, ἔχειν δὲ ἀμυδρῶς, ut de talibus lo» qui solet philosophus. Habent, inquam, vel minus per» spicuas & quasi imperfectas branchias, vel aliquid intus » ἀναλόγως, cuius attritu fit ille qui dicitur *stridor*, quem » nominat Clearchus ἦχον.« CASAUBONUS. — Immo, tantum abest ut βράγχια scripsisse Clearchum existimare debeamus, ut haud dubie errasse censendus sit Plinius, IX. 19, 34. cum βρόγχον, quem dixit Clearchus, pro *branchiis* accepit. Nec hoc dixit Clearchus, pisces illos, quos vocales perhibent, hoc differre ab aliis piscibus quod βρόγχον non habent: sed haec (puto) plane sententia verbis Clearchi subiecta est: *pisces illos, licet non magis, quam alii pisces,* βρόγχον (id est, *guttur*) *habeant, tamen sonum edere.* In quo nil opus est ut pugnare discipulum cum praeceptore statuamus: nec enim φωνὴν (*vocem*) *edere* illos pisces ait Clearchus, sed φθέγγεσθαι, & ἦχον ἀποτελεῖν; quae verba non alio sensu accepisse Clearchus videtur, atque Aristoteles suum ψοφεῖν & ψόφον ποιεῖν: nam & lyram, cum sonum edit, & crepantem ianuam, φθέγγεσθαι graece dici reperias.

Νικόλαος δ' ὁ Δαμασκηνὸς &c. » Quod subiicitur mira» culum ex *NICOLAO DAMASCENO*, illustrari debet ex si» milium casuum historiis quae apud Strabonem libro pri» mo.« CASAUBONUS. — Quod in ea historia scriptum edidimus πικρόν τε καὶ γλαυκὸν ὕδωρ, id cum editionibus Ven. & Bas. unice agnoscit ms. *A.* aliique duo Parisienses codices, Villebrunio teste: nec aliud in contextu habet ms. *Ep.* Id autem tacite mutavit in sua editione Casaubonus, cum in Epitoma (ut videtur) Hoescheliana, scripturam γλυκὺ reperisset, quae in nostro ms. *Ep.* geminâ literâ υ super vocabulo γλαυκὸν inter lineas positâ indicabatur. Fuerit illa, puto, Breviatoris coniectura; cui cur tantum tribuerit Casaubonus, ut veluti nulli dubitationi obnoxiam adoptarit, minime equidem video. Sane ex his, quae continuo adiiciuntur, satis adparet *aquam* dicere Nicolaum *marinae simillimam*: quare sicut γλαυκὸν

θάλασσαν & γλαυκὸν πόντον poëtae dicunt, sic percommode *aqua marina* πικρόν τε καὶ γλαυκὸν ὕδωρ nominata fuerit. *Mox*, verba τῶν τε ἄλλων, quae perperam deerant editis, opportune dedere ambo nostri mssti.

a ὕσαντα τὸν θεὸν ἰχθύσι. »De *piscium & ranarum pluviâ* » quaerendum alibi accuratius.« CASAUBONUS. — Quam calamitatem ex innumerabili ranarum copia *circa Pannoniam & Dardaniam* accidisse ait HERACLIDES LEMBUS, eam Autariatas maxime Illyricum populum adflixisse referunt alii auctores. Vide Appiani Histor. Illyric. cap. 4. T. I. p. 833. nostrae edit. & quos ad eum locum laudavimus scriptores. In his quae sequuntur, pro Ἐρεσσίων quod erat in ed. Ven. & Bas. aut Ἐρεσσιῶν, quod peius etiam in ed. Cas. scribebatur, recte Ἐρεσίων dedit ms. *A*. Tum Χεῤῥονήσῳ, pro Χεῤῥονήσῳ, dedit ms. *Ep*. *Dein*, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας recte codex mstus uterque. *Porro*, Φύλαρχον cum editis recte tenet ms. *A*. In scripturâ vocis ἰχθύσι inconstantes sunt libri, mox ἰχθύσι, mox ἰχθῦσι scribentes: neutrum quidem male: ac potuere alii auctores, e quibus sua descripsit Athenaeus, hac uti scriptura, alii illâ. *Denique*, ὗσεν recte ms. *Ep*. ὕσεν edd. nescio an & ms. *A*.

b Sub finem capitis, τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν γῆν θεῖναι uterque rursus codex ms. dedit.

AD CAP. VII.

Οἶδα δὲ καὶ Ποσειδώνιον *&c.* »In ea historia, quae re-

c » fertur ex POSIDONIO, scribe ὡς ὁ Σαρπηδὼν λειφθεὶς, » *victus*: non ληφθείς. *Sarpedonem* & Strabo nominat, » paucis hanc historiam ex eodem Posidonio describens: » [lib. XVI. pag. 758.] sed, cuius auspiciis bellum gere» ret Sarpedon, non dicit Geographus. Ex historia illorum » temporum facile cognitu est, ducem egisse hunc copia» rum *Demetrii* regis, Seleuci fil. qui in expeditione con» tra Parthos periit. Errant qui *Demetrium* hunc putant es» se Demetrium Poliorcetem, cuius vitam scripsit Plutar» chus; errant, inquam, totâ viâ. Male etiam accipiunt » verba Strabonis qui ex iis eliciunt, Ptolemaeo Sarpedo» nem militasse. οἱ Πτολεμαεῖς, inquit Strabo loquens de » *Ptolemaide* Syriae, μάχην συνῆψαν πρὸς Σαρπηδόνα τὸν » στρατηγόν. Boni viri transformarunt Πτολεμαεῖς, qui » sunt Ptolemaidis oppidi cives, in Ptolemaei regis duces.

» Multa iam incredibilis cuiusdam incogitantiae argumen- c
» ta habuimus: *μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.* Victus igitur
» eo proelio *Sarpedon*, pro Demetrio pugnans, *a Ptole-*
» *maënsibus*, qui tum stabant a *Tryphonis* partibus. De his
» accipienda sunt haec, Οἱ δὲ τοῦ Τρύφωνος ὥδευον κατὰ
» τὸ πλησίαλον νικήσαντες τῇ μάχῃ. Restitue scripturam
» veterem, & Athenaei ipsius, νικήσαντες τὴν μάχην.
» Eustathius: [ad Od. α'. pag. 27, 11.] Ὁ δὲ ἀγχίαλος
» τόπος καὶ ἀμφίαλος δασύνουσι τὸ μέσον α κατὰ τοὺς πα-
» λαιούς. οὕτω δὲ καὶ ὁ πλησίαλος, οὗ χρῆσις κατὰ τὸν
» Ἀθήναιον παρὰ Ποσειδωνίῳ, ἐν τῷ, Ὥδευον &c. Cum au-
» tem repentina inundatio Ptolemaënses obruisset, & mor-
» tuos in littore destituisset, Sarpedonis milites reversi,
» τοῖς τῶν πολεμίων σώμασιν ἐφήσθησαν, *hostium strage* visa
» *laetati sunt.* Dalecampius emendat ἐφείσθησαν aut ἐφεί-
» σαντο, & vertit *pepercerunt*: nihil pote inconsultius; nisi
» hoc fortasse, quod mox pro ἔθυσαν Ποσειδῶνι Τροπαίῳ
» reperti sunt qui corrigerent scilicet, καὶ ἔστησαν Πο-
» σειδῶνι τρόπαιον. Posidonius hoc voluit: *Ad Ptolemaidis*
» *portas fuisse facta sacra Neptuno*, *Tropaeo* cognomine, qua-
» si dicas *Hostium aversori*; vel *Statori*, etsi aliud proprie
» vox sonat. Ac videtur ad memoriam eius casus fanum
» ibi a Sarpedone statutum Neptuno, eo cognomine post-
» hac colendo. « CASAUBONUS. — Mendosum ληφθεὶς tenet ms. *A*. In Epitoma vero praetermissa est illa pars narrationis. Fidenter vero a nobis recipi λειφθεὶς debuit: quo de verbo consuli potest Lexicon Polybian. pag. 366. In πλησίαλον, asper spiritus, quem Eustathius dixit, non adpictus est in nostro ms. *Ep*. In ms. *A*. vero prorsus mendose πλυσίαλον scribitur. νικήσαντες vero τὴν μάχην recte dedit codex uterque. Deinde, perperam ἐφείσθησαν d
habet ms. *A*. in miscendis vocalibus antiquum obtinens: recte vero ἐφήσθησαν ms. *Ep*. cum edd. quam scripturam iam olim contra imperitos correctores defendit MURETUS, Variar. Lect. XX. 3. Mox idem ms. *Ep*. ἰχθύων δὲ ἀφθ. dedit, commodius quam τε, cum praesertim τοῖς μὲν praecesserit.

AD CAP. VIII.

τοὺς ἐν Λυκίᾳ ἰχθυομάντεις ἄνδρας &c. » Assentior do-
» ctis qui sequentem historiam sane mirabilem, περὶ ἰχθυο-

d » μαντείας τῆς ἐν Λυκίᾳ, de divinatione illa accipiunt, quam » Myrensis lacus pisces in Lycia soliti edere, Aeliano te» ste lib. XII. [cap. 1.] De Animal. quamquam eius nar» ratio, si cum *Polycharmea* hac conferatur, non parum di» versa invenietur. Verum is est mos auctorum, ut res » easdem non eodem modo narrent.« CASAUBONUS. — Confer eumdem Aelian. VIII. 5. & Plin. XXXII. 2, 8. & ibi Harduin.

Ὅταν γὰρ δι ἔλθωσι πρὸς τὴν θάλασσαν. Nil mutat ms. *A*. In ms. *Ep.* autem desunt ista verba, totâ narratione in arctum contractâ. CASAUBONUS vero: » Melius, » inquit, ὅταν γὰρ δὴ ἔλθωσι. Nulla hîc loci designatio: » sed hoc ideo, quia ante nominatim indicatus locus fue» rat a Polycharmo; quod non erat Athenaeo praeter» mittendum.«

οὗ τὸ ἄλσος cum editione Ven. tenet ms. *A*. nec cur id mutaretur caussa ulla fuerat. *Ibid.* ἐν ᾧ ἐστιν ἡ δίνα ἐπὶ τῆς ἀμάθου. » Appellat δίναν, *verticem*, quam Aelia» nus πηγὴν, *fontem*; Artemidorus [mox apud Nostrum, » lit. f.] δινάζοντα τόπον. Fons fuit altus & vorticosus.« CASAUBONUS.

e Cum ederetur ὀβελίσκους δύο ξυλίνους ἔχοντας ὑφ' ἑκατέρῳ σάρκας &c. nihil aliud adnotavit CASAUB. nisi: » Scri» be ἐφ' ἑκατέρῳ.« — Et ἐφ' ἑκατ. recte dedere ambo nostri mssti. Sed miratus sum, nec expu[illegible] potui quid istud esset, ὀβελίσκους ἔχοντας ἐφ' ἑκατέρῳ: nisi fortasse *verua* dixit *bicornua, quorum veruum utrumque in utroque cornu habuerit dena frusta carnis infixa*; sic intelligendum foret ἐφ' ἑκατέρῳ μέρει vel κέρατι. In Epitoma, ut dixi, in arctum ista contracta sunt: ex his tamen, quae servavit Breviator, satis intelligitur, in suo etiam exemplari legisse illum ὀβελίσκους ἔχοντας ἐφ' ἑκατέρῳ. Ille enim cum hoc loco omisisset ista verba, mox deinde sic scripsit, ὀβελίσκων δύο ξυλίνων εἰς τὴν δίνην ἐμβαλλομένων, ἐχόντων ἐφ' ἑκατέρῳ σάρκας ὀπτὰς ἀριθμῷ δέκα. Neminem vero turbet quod in ed. Cas. 2. & 3. in proxime praecedentibus verbis omissum sit verbum ἔχοντες, quod temere prorsus in illis editionibus accidit: recte enim superiores omnes editiones cum ms. *A*. tenent παραγίνονται ἔχοντες, quo participio non potest ibi carere oratio.

ὁ δὲ μαντευόμενος ἐμβάλλει τοὺς ὀβελίσκους εἰς τὴν δίναν &c. » Inepta res, nisi commode accipiatur: *qui consultum*

» venit pisces, inquit, verua aquae iniicit. Cedo cur verua e » potius, quam extractas verubus carnes? Aut quomodo ve- » rubus carnes eximere pisces poterant? Quare arbitra- » bar, per ὀβελίσκους intelligi frusta carnium quae fuerant in » obeliscis assatae. Sed obstant nostrae sententiae Artemi- » dori mox verba de re eadem, οἱ θυσιάζοντες ἐμβάλλου- » σιν ἀπαρχὰς τῶν θυσιαζομένων ἐπὶ ξυλίνων ὀβελίσκων. » Aelianus [XII. 1.] multo clarius: καὶ ὁ τοῦδε τοῦ θεοῦ » ἱερεὺς κρέα μόσχεια διασπείρει τῶν τῷ θεῷ τεθυμένων. » Plane dicit idem, sed aliter. « Casaubonus. — Fortasse verubus illis in mare proiectis adliciebantur statim pisces minores: qui quum carnes verubus infixas non possent devorare, consentaneum erat ut paulatim maiores etiam maioresque adlicerentur.

ὥστ' ἐκπλήττεσθαι τὸ ὁρατὸν τοῦ πράγματος. » Brevia- » tor, ὥστ' ἐκπλήττεσθαι τὴν ὅρασιν. Et profecto insolens » genus loquendi est, τὸ ὁρατὸν τοῦ πράγματος, pro τὸ » ὁρώμενον πρᾶγμα. « Casaubonus. — » Nonne melius, » τοὺς ὁρῶντας τῷ (vel ἐπὶ τῷ) πράγματι. Infra p. 342. f. » ὁρῶντες ἐπέθνησκον ἐπὶ τῷ πράγματι. Sed malim credere, » Polycharmum hic paullo licentius usurpare vocabulum » ὁρατὸν, in sensu poëtico vocabuli synonymi θνητὸν; ut τὸ » ὁρατὸν τοῦ πράγματος idem valeat ac τὸ παράδοξον τοῦ » πράγματος. « Coray, in Notis msstis. — Recte ὥστ' ἐκ- πλήττεσθαι ed. Casaub. cum mss. ὥστε πλήττ. ed. Ven. & Bas.

ὅταν δὲ ἀπαγγείλῃ τὰ εἴδη τῶν ἰχθύων ὁ προφήτης, οὕ- τως τὸν χρησμὸν λαμβάνει παρὰ τοῦ ἱερέως ὁ μαντευόμενος. Vox ἰχθύων temere omissa est in ed. Cas. 2. typothetae errore. Verba praescripta sic convertit Dalec. Piscium autem species vati eum renuntiarit qui oraculum petit, responsum tum dari a sacerdote de iis quae rogaverat. Ad quae nihil adnotavit Casaub. At ὁ προφήτης, non τῷ προφήτῃ habet ms. A. cum edd. Epitomator quidem, hic etiam nimis brevis, nullam τοῦ προφήτου facit mentionem, quem auctor huius narrationis veluti medium & internuncium facit inter sacerdotem & eum qui oraculum consulit. ὁ ἱερεὺς in intimo τοῦ ἄλσους recessu sedet: ὁ προφήτης unà cum τῷ μαντευομένῳ ad gurgitem accedit, quae ibi gerantur observans; tum idem προφήτης solus, ut videtur, ad τὸν ἱερέα se confert, cui quid gestum sit renunciat, & responsum ab eo petit; quod responsum deinde ipse nomine sacerdotis & ipsius Dei (Apollini sacrum fanum Aelianus ait) renunciat

τῷ μαντευομένῳ. Sic προφήτης hic fuerit idem qui & ὑποφήτης aliâs dicebatur. Sic ὑποφῆται, μάντεις, προφῆται, synonyma sunt Hesychio & Suidae: & perapte huc faciunt quae in brevibus Scholiis ad Iliad. π'. 235. leguntur: Ὑποφῆται, ἱερεῖς, χρησμῳδοὶ, Ἀεολόγοι, προφῆται. ὑποφήτας γὰρ λέγουσι τοὺς περὶ τὰ χρηστήρια ἀσχολουμένους, καὶ τὰς μαντείας τὰς γενομένας ὑπὸ τῶν ἱερέων ἐκφέροντας.

f φαίνονται δὲ ὀρφοὶ, γλαῦκοι, ἐνίοτε δὲ φάλαιναι ἢ πρίστεις. De *orphis* ad huius oraculi famam respexisse videtur Archippus comicus in versu illo, qui supra lib. VII. pag. 315. b. est adpositus; ad quem vide notata, ubi ad hunc Athenaei locum remittere lectores debueramus. γλαυκοὶ acute h. l. scribebatur in editis, contra constantem Graecorum usum. Vide VII. 295. ubi de *glauco* pisce ex professo agit Noster. In ms. *Ep.* deest h. l. id ipsum vocabulum: ex ms. *A.* vero nil enotatum; nec tamen idcirco dubitare debui, quin γλαῦκοι corrigerem. Quod φάλαιναι (*balaenae*) in mari mediterraneo comparere perhibentur, id rarum utique esse, in Asiae praesertim oris, nec tamen incredibile, si *balaena physeter* intelligatur, docuit SCHNEIDER in Hist. Pisc. p. 156. De *pristi* pisce post ea quae Gesnerus de Aquat. & Camus in Notis ad Aristot. collegerunt, consulendus idem Schneiderus ibid. p. 129 sq. qui tamen cuncti viri doctissimi incertos nos, quemnam piscem eo nomine intellexerint veteres, dimittunt. Et cum promiscue πρίστης, πρίστις & πρῆστις scriptum nomen reperiatur, de ipso nomine etiamnum dubitare licet. Scripturam per ι in prima syllaba cum editis hoc loco tenet ms. *A.* qui tamen codex cum eisdem editis, VII. 286. b. in πρήστιες consentiebat. Superiori loco omissum illud vocab. erat in Epitoma, quae hic scripturam per η tenet, mutatâ quidem vocis terminatione; nam sic habet, Ἱστορεῖ Πολύχαρμος - - - τὸν ἱερέα τοῖς μαντευομένοις χρησμοὺς διδόναι, ὀρφῶν φαινομένων ἢ φαλαινῶν ἢ πρηστίδων: quae verba, eodem modo scripta, repetiit Eustathius in Iliad. μ'. pag. 486, 23. Ad supra scripta verba adnotavit CASAUBONUS: »Simplicius multo Aelianus, ὀρφοὶ δὲ οἱ ἰχθύες ἀθρόοι προσίουσι.«

a ὀνομάζεται δὲ ὁ λιμὴν καὶ ὁ τόπος οὗτος, Δῖνος. Nulli alii auctori vox ista, ut proprium nomen portus & loci alicuius, memoratur. Μυρέων τῶν ἐν Λυκίᾳ κόλπος ἐστὶ, ait Aelianus XII. 1.

AD CAP. IX.

ὡς Δαρείῳ Σκύθαι &c. Vide Herodot. IV. 131 sq. ubi a ait, *missa Dario a Scythis esse* ὄρνιθα τε καὶ μῦν καὶ βάτραχον, καὶ ὀϊστοὺς πέντε.

ἀλλ' ὅγε Πάτροκλος - - πεμφθέντων τῶν προειρημένων σύκων καὶ ἰχθύων. » Insigne est ἀναντα πόδοτον. Nam ista » verba, ἀλλ' ὅγε Πάτροκλος, nullam habent constructio» nis convenientiam neque cum praecedentibus, neque cum » sequentibus: sed ita accipi debent, quasi auctor dice» ret, *Verum ut ad Patroclum redeam & missum ab illo mu» nus.* Amat has βραχυλογίας καὶ ἀνανταποδότους λόγους » unus omnium maxime Aelianus.« CASAUBONUS. — At non ista per se verba, ἀλλ' ὅγε Πάτροκλος, non habent quo referantur; perfacile enim verbum ἔπεμψε e superioribus poterat subintelligi: sed illa ipsa simul cum his, πεμφθέντων - - - ἰχθύων, ita suspensam & abruptam efficiunt orationem, ut aegre mihi persuadeam, isto modo vel Phylarchum scriptum reliquisse vel Athenaeum. Si saltem esset διὰ πεμφθέντων &c. intelligi posset verbum ἠνίττετο: sed vel sic, absque διὰ praepositione, subintelligi fortasse hoc verbum potuerit.

ὁ 'Αντίγονος γελάσας - - ἔφη, γινώσκειν τί βούλεται τὰ b ξένια. » Ait PHYLARCHUS, *Antigonum regem missum ad se » munus a Patroclo, quod constabat ex magnis piscibus & fi» cis recentibus, sic esse interpretatum*, ἢ θαλαττοκρατεῖν φη» σὶν ἡμᾶς Πάτροκλος, ἢ τῶν σύκων τρώγειν. Id est: *Ait » Patroclus, vel imperium maris obtinere nos* debere, *vel ficus » edere.* Videtur Patroclus de Ptolemaeo, cui militabat, » prodendo cogitasse, & tacite cum eius hoste conspiras» se: quem quidem tamquam aenigmate monet, ut rei » nauticae curam capessat, ac classem instruat; aut sciat » paratam sibi ignominiam quae victos sequitur. *Ficus ede» re*, παροιμιακῶς de iis dici solitum, qui *mollius & delica» tius viverent.* Vide quae scribit Aristophanis enarrator ad » illa e Vespis, σὺ δὲ νῦν σῦκα μ' αἰτεῖς.« CASAUBONUS. — Nempe sic Schol. ad Vesp. 301. Σῦκα μ' αἰτεῖς· ἤγουν, τρυφᾶν βούλει. ὅτι τρυφὴν φασι, τὸ ἐσθίειν ἰσχάδας. Verba ista, ἢ τῶν σύκων τρώγειν, haud absurde VILLEBRUNIUS, ADAMUM puto secutus, in hanc sententiam interpretatus est, *aut ad privatam redire vitam, ficosque comedere.*

AD CAP. X.

b *κοινῶς πάντες οἱ ἰχθύες καμασῆνες ὑπὸ Ἐμπεδοκλέους ἐλέχθησαν.* »Non solus *Empedocles* ea voce usus, sed »alii quoque poëtae Graeci antiquarii & *κακόζηλοι*. An»tipater: [in Anthol. T. II. ed. Brunck. p. 120. n. 45.]

»*Φεύγεθ' ὅσοι λόκκας, ἢ λοφνίδας, ἢ καμασῆνας,*

ᾄδετε, ποιητῶν φῦλον ἀκανθολόγων.« Casaubonus. — *Καμασῖνες* scribitur vulgo apud Hesych. ubi vide interpretes. Alium vero *Empedoclis* versum, quo illo verbo usus esset poëta, citavit Plutarchus, Symposiac. V, 10 extr.

ὅτι ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας ἔπη, εἴτε Κυπρίας τίς ἐστι, ἢ Στάσινος, ἢ ὅς τις δή ποτε χαίρει ὀνομαζόμενος. »Operis »huius antiquissimi, & in multos libros tributi (undeci»mus eorum ultimo libro laudatur) auctor iam olim in»certus. *Homerum* quidam putarunt, alii *Cyprium*, nescio »quem, alii *Stasinum*, nonnulli *Hegesiam*. Libro XV. [p. »682. d.] leguntur haec: *Ἀνθῶν στεφανωματικῶν μέμνη»ται ὁ τὰ Κύπρια ἔπη πεποιηκὼς Ἡγησίας ἢ Στάσινος. Δη»μοδάμας γὰρ ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ἢ Μιλήσιος, ἐν τῷ Περὶ Ἁλι»καρνασσοῦ, Κύπρια Ἁλικαρνασσέως δ' αὐτὰ εἶναί φησι »ποιήματα.* Locus vitii suopte indicio manifestus: sensus »enim ex istis elici potest nullus. Videtur scribendum, »*Δημοδάμας δ' ὁ Ἁλικαρν. ἢ Μιλ. ἐν τῷ Περὶ Ἁλικαρνασ»σοῦ, Κυπρία, τοῦ μὴ Κυπρίου γενομένου, Ἁλικαρ»νασσέως δὲ, αὐτὰ εἶναί φησι ποιήματα.* *Cyprius* & *Cyprias* »idem: ut *Hegesias*, & *Hegesius*. Sic *Hegesius* in Excerptis »Photii msstis, qui Athenaeo *Hegesias*. Qui Homerum »faciebant auctorem *τῶν Κυπρίων ἐπῶν*, addebant, pium »parentem pro dote filiae poëma illud Stasino Cyprio ge»nero suo dedisse, & de ipsius patria appellasse *Κύπρια »ἔπη*. Refellit horum sententiam Photius in Eclogis suis. »Ratio Photii est, quia, si ab insula Cypro esset illis no»men inditum, non *Κύπρια*, cum accentu in antepenulti»ma, sed *Κυπριακὰ* fuerant inscribenda. Hanc sententiam »elicio ex istis Photii verbis, *μηδὲ γὰρ Κύπρια προπαρο»ξυτόνως ἐπιγράφεσθαι τὰ ποιήματα*: id est, *neque enim »Κύπρια cum accentu in antepenultima inscripta fuissent ea poë»mata. ἐπιγράφεσθαι* interpretor, *ἐπιγράφεσθαι ἄν.* Nisi »voluit hoc Photius: non *Κύπρια*, sed *Κυπρία ἔπη*, id est, »*Cypriae versus*, pro *Cyprii*, ut ante diximus, veram esse

»tituli huius scripturam.« CASAUBONUS. — Cum his, quae hîc disputavit doctus Animadversor, conferenda quae ad Pollucem adnotavit HEMSTERHUSIUS, p. 1255. Photii quae citata sunt verba, leguntur in Excerptis ex Procli Chrestomathia, cod. CCXXXIX. pag. 521. ed. Hoesch. De tota vero quaestione consulendus Fabricius, Bibl. Graec. T. I. pag. 282. & eiusdem operis instaurator Harlesius T. I. pag. 383. novae edit. Στάσινος antepenacute hic habent edd. nec aliud ex ms. *A*. adnotatum. Στασῖνος vero scribitur pag. 682. ut apud Photium l. c.

τὴν Νέμεσιν ποιεῖ διωκομένην ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ εἰς ἰχθὺν μεταμορφουμένην. »Post haec verba adiicit auctor Epitomae, ἢ Διοσκούρους καὶ Ἑλένην ἔτεκε. De *Nemesi*, *Helenae matre*, habes apud Lycophronis interpretes.« CASAUBONUS. — Adiecit verba ista auctor Epitomae e proximis versibus decerpta; quos versus ipsos simul cum tota Athenaei disputatione, quae sequente capite undecimo continetur, prorsus omisit idem Breviator. Nam post ipsa illa verba continuo sic pergit: φησί που Φερεκράτης & reliqua, quae ex pag. 335. a. excerpta sunt. Lycophronis Interpretem vide ad Cassandr. vs. 88. & confer Apollodori Biblioth. III. 10, 7. & Pausaniam I. 33. p. 82.

Τοῖς δὲ μετὰ τριτάτην Ἑλένην τέκε &c. Versus istos erudite tractavit interpretatusque est *Adr*. IUNIUS, Animadvers. lib. I. cap. 15. in Gruteri Thes. Crit. T. IV. pag. 337 sqq. τέκε hîc, de mare; mox dein, de foemina.

Vers. 5 *sq*. Cum sic vulgo legeretur: d

— ἐτείρετο γὰρ φρένας αἰδοῖ,

καὶ Νεμέσει κατὰ τήνδε καὶ ἀτρύγετον μέλαν ὕδωρ:

monuit CASAUBONUS: »Scribe:

» — ἐτείρετο γὰρ φρένας αἰδοῖ.

»Καὶ Νέμεσις κατὰ γῆν τε καὶ ἀτρυγ. &c.

»ita malo, quam ut diu placitum,

» — ἐτείρετο γὰρ φρένας αἰδοῖ,

»καὶ νεμέσει· καὶ τόνδε κατ᾽ ἀτρυγ. &c.

»id est: *cruciabat illi animum pudor & vindictae metus. Itaque* »*Iovem fugiens in mare irruit.* νέμεσις non male accipi po»test de metu ab indignatione Iunonis, cuius pellex esse »ista verebatur.« — Mendosum Νεμέσει tenet ms. *A*. qui pro τήνδε paulo magis etiam mendose τῶνδε habet. Sed Νέμεσις & γῆν τε ante Casaubonum iam correxerat *Adr*. IUNIUS: verissime utrumque: nisi pro καὶ Νέμεσις,

d cum minus grata videatur nominis repetitio, καὶ ὁ μὲν malueris; quod equidem praeferam.

Vers. 9. ἰχθύϊ εἰδομένην. Poterat accusativus εἰδομένην videri pendere a verbo ἐδίωκε: ut verbum ἐξορόθυνεν, sicut ἐδίωκε, ad *Iovem* referretur. Sed quum deinde verbum γίνετο haud dubie rursus ad τὴν Νέμεσιν pertineat, verum utique videtur id quod *Adr. Iunio* placuit, ἰχθύϊ εἰδομένη, in nominativo casu. Quam si sequaris scripturam, fuerint verba Ζεὺς δ' ἐδίωκε simul cum illis, λαβεῖν δ' ἐλιλαίετο θυμῷ, in parenthesi intelligenda; aut prorsus abiicienda parentheseos signa, & eadem illa verba Ζεὺς - - θυμῷ fortiori utrimque distinctione intercipienda.

Vers. 10 *sq.* Cum ἂν Ὠκεανὸν & ἀλλ' ἅτ' ἂν ἤπειρον scriptum esset in editis; recte monuit CASAUBONUS, ἀν' Ὠκεανὸν & ἄλλοτ' ἀν' ἤπειρον scribendum; quemadmodum etiam Iunius correxerat.

Vers. 12. Haud cunctanter adoptaturus eram scripturam, quam veteres libri indicare videntur,

θηρί' ὅσ' ἤπειρος αἰνὰ τρέφει, ὄφρα φύγοι νιν:

nisi ultima syllaba brevis in ἤπειρος versui visa fuisset minus opportuna. Sed vel sic fortasse, quin adoptarem, non debueram dubitare; quia eadem syllaba, ut in caesura versus posita, produci potuerit.

AD CAP. XI.

e Οἶδα δὲ καὶ τὰ περὶ τὴν ἀπόπυριν καλουμένην. »Ἑψητοὺς Graeci dixerunt pisciculos quosdam a genere »coctturae: item alios φρυκτοὺς, alios ἀπανθρακίδας: sic & »ἀποπυρίδας appellarunt *minutos pisces super pruna torreri* »*solitos*. Neque multum differunt ἀποπυρίδες & ἀπανθρα»κίδες: nam ἄνθρακες & πυριὰ ferme idem. Sic accipit »paullo post Athenaeus, [pag. 344. c.] cum ait, *super tu*»*mulo tibicinis Charmi, qui vivus plurimum pisces amaverat,* »*alium tibicinem* ἐναγίσαι ἀποπυρίδας. Libro superiore in »Epicharmi versu [VII. 277 f.] legas ἀποπυρίζειν ἀφύας. Hic »vero ἀπόπυρις, aut ἀποπυρὶς, vox est *Apolloniatarum* pro»pria. Sic enim illi appellabant illam *pisciculorum ingentem* »*copiam, qui statis temporibus in Olynthiaco flumine reperie*»*bantur.*« CASAUBONUS.

περὶ τὴν Βόλβην λίμνην. περὶ τὴν κόμβην λίμνην habent h. l. ed. Ven. & Bas. sed Βολύκην ed. Cas. nec aliud

ex ms. *A.* adnotatum. Mox deinde vero εἰς τὴν Βολυκὴν λίμνην habent editiones omnes, Βόλβην vero ms. *A.* Monuit autem ad hunc locum CASAUBONUS: » Scriptura ve» tus quorundam librorum, Βόλβην. Est autem *Bolbe la*» *cus* in Macedonia, ex Thucydide, Stephano aliisque no» tus. Sed an is sit de quo sentit Athenaeus, hoc vero » quaerendum.« — At nullam esse dubitandi caussam, quin de *Bolbe, Macedoniae lacu,* intelligamus, docuit PALMERIUS, Exercit. in Auct. Graec. pag. 508. *Mox*, quum nude Ἀπολλωνίων τὴν Χαλκιδ. legeretur, monuit CASAUB. » Legendum Περὶ Ἀπολλωνίαν.« — Nec video equidem, quo pacto orationi absque illa praepositione, aut eius simili Κατὰ, ratio constet. Pergit CASAUB. » Multae olim » erant *Apolloniae*, quae cognominibus distinguuntur. *Chal*» *cidica* ista fuit in Macedonia.«

Ὀλύνθου τοῦ Ἡρακλέους καὶ Βόλβης υἱοῦ. *Olynthi, Herculis filii,* meminit etiam Stephanus Byzant. in Ὄλυνθος. Pro Βολύης, & mox pro Βολύῃ, quae hic erant edita, recte Βόλβης & Βόλβῃ dedit ms. *A.*

καὶ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον. Cum deesset editis καὶ particula, adnotavit CASAUBONUS: » Scribo καὶ κατὰ τὸν » καιρὸν τοῦτον: vel κατὰ γὰρ καιρὸν τοῦτον. Multa hoc » loco ex antiquis membranis adiecimus in nuperâ editio» ne, ante inedita. Verte autem: *Atque eo tempore infini*» *tam piscium multitudinem, e lacu in Olynthiacum fluvium con*» *scendere. Is parvus est, ut vix talum tegat. Nihilo tamen mi*» *nus tanta piscium copia venit, ut ex iis omnes qui circumia*» *cent populi salsamenta in usus suos abunde parent.*« — Nempe, cum post verba ista, ἀπέραντον πλῆθος ἰχθύων, mox duabus lineis interiectis recurrant verba πλῆθος ἰχθύων, ex superiori loco in inferiorem aberraverat iunior librarius aut saltem typotheta officinae Aldinae; quo factum est ut deessent in ed. Ven. & Bas. verba interiecta. De quibus adiiciendis, ex Italicis codicibus edoctus, monuerat etiam MURETUS, Variar. Lect. lib. XIX. cap. 1. (in Gruteri Thes. Crit. T. II. p. 1224.) qui quidem verba ista κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον etiamnum, quemadmodum in ed. Ven. & Bas. factum erat, omissâ coniunctivâ particulâ cum superioribus τέμνει ἡ Βόλβη τὴν Ἀπόλλωνιν Ὀλύνθῳ coniunxerat. Sed καὶ κατὰ τὸν καιρ. peropportune dedit noster ms. *A.* in quo & reliqua, olim omissa, recte suo loco leguntur.

AD CAP. XII.

ἄνδρες ἰχθύες. Vide ad pag. 331. c.

a τοσαῦτα εἰπόντες ἃ οὐδὲ Ἰχθύας ὁ Μεγαρικὸς φιλόσοφος. „Scribe τοσαῦτα εἰπόντες ὅσα οὐδ' Ἰχθ. & Μεγαρικὸν „cave [cum Dalecampio] interpreteris *Megarensem*. Id enim „[Μεγαρικὸς] sectae nomen est. Laërtius in historia Phi„losophorum Megaricorum: [II. 112.] Τῶν δὲ ἀπὸ Εὐ„κλείδου ἐστὶ καὶ Ἰχθύας Μετάλλου, ἀνὴρ γενναῖος, πρὸς „ὃν καὶ Διογένης ὁ Κυνικὸς διάλογον πεποίηται.„ Casaubonus. — Nempe gentile *Megarensis*, Graece Μεγαρεὺς sonat. In vulgata script. ἃ οὐδὲ, nil mutat ms. *A*. In *Epit.* haec talia desunt.

Δι' ὑμᾶς δὲ καὶ τῷ παιδὶ παρακελεύομαι &c. „Signifi„cat, se, dum sermones audit de piscibus longos & pro„lixos, in eius obsonii venisse fastidium, & esse factum „ἄπιχθυν. δι' ὑμᾶς, *propter vos*, aut *per vos*: non, [ut „Dalec.] *vestra omnium gratia*.„ Casaubonus. — Poterat istud δι' ὑμᾶς eo etiam spectare, quod pisces mensae illati tantam Deipnosophistis garrulitatis materiam praebuissent, ut interim comedere non licuerit Cynulco.

Posterius hemistichium versiculi Pherecratis in hanc sententiam accepit Dalecampius, *Numquam piscem, etiamsi petam, mihi adpone*. Quae si placuerit interpretatio, Graeca verba sic distingues, μήδ', ἂν αἰτῶ, παραθῇς μοι. Nulla interserta distinctione adposita ista verba sunt in edd. & msstis.

ὅταν θύωσι τῇ Βριζοῖ· αὕτη δέ ἐστιν ἡ ἐν ὕπνῳ μάντις. „Ideo haec Dea aliis dicta *Brizomantis*. Hesychius: Βριζό„μαντις· ἡ ἐνυπνιόμαντις: neque censeo corruptum. Βρίζειν, „quod interpretatur Athenaeus καθεύδειν, proprie esse „volunt *meridiari*, & *a cibo dormire*: quasi βορίζειν, hoc est, „ἀπὸ τῆς βορᾶς ἵζειν. Homero βρίζειν est, νυστάζειν, *ces*„*satorem agere instar dormitantium*: ut, [Iliad. δ'. 223.]

„ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις Ἀγαμέμνονα δῖον.

„ubi tamen legunt alii, ἔνθ' οὐ καμβρίζοντα ἴδοις. Ita He„sychius, pro καταβρίζειν.„ Casaubonus. — Conf. Spanb hem. ad Callim. Hymn. in Del. vs. 316. — Quem mox citat Noster Poëtae versum, is ductus ex Odyss. ι'. 151. aut μ'. 7.

Ad verba, quae mox adiiciuntur, πλὴν ἰχθύων, adnotavit Dalecampius: „Plutarchus in Sympos. Quaest. VIII. „8. *nullum Diis piscem immolari* scribit.

AD CAP. XIII.

Χρύσιππον - - τὸν τῆς Στοᾶς ἡγεμόνα. »Ab eo fulcire »Stoicorum porticum scribit Cicero, Acad. IV. [24.]« DALECAMP.

Aeschrionis Epigramma in *Philaenidem*, claudis qui dicuntur iambis comprehensum, habes in Anthologia, T. I. Analector. Brunckii pag. 189. ad quod vide quae notavit Jacobs, in Animadv. T. I. P. 1. p. 385 sq.

Vers. 4. χλεύην τε ποιεῦ καὶ γέλωτα καὶ λάσθην. »Vox est Ionica λάσθη, *irrisio* & *contumelia*. Iungi amat »cum γέλως. Herodotus Eratone, [VI. 67.] πέμψας τὸν »θεράποντα ἐπὶ γέλωτι καὶ λάσθῃ, ἤρωτα τὸν Δημάρατον »ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν. Vetus scriptor »apud Suidam: Οἱ δὲ Μεσσήνιοι σὺν λάσθῃ καὶ γέλωτι, »ὥσπερ ἄθυρμα τῶν Σπαρτιατῶν, τὰ πρῶτα τοῦ Διὸς ἀνα»θήματα διέσπειραν.« Casaubonus. — An etiam λάσθμην, quod noster ms. *A.* habet, dixerint veteres, nescio: apud neminem quidem Grammaticorum adnotatam illam formam reperi. λάσθυνν scribitur in ed. Ven. & Bas. sed in ora ed. Bas. adnotatum, λάσθην ex Hesychio corrigendum; idque recepit Casaub.

Vers. 5. Οὐ γὰρ μὰ τὸν Ζεῦν. »Rara vox, & quam »temere non legas alibi. Respiciebat hunc locum Eusta»thius commentario in Ulyxeam: [ad Od. α'. p. 14 extr. »& seq.] Ὅτι τοῦ Ζεῦς [Ζεὺς] ἐστὶ καὶ αἰτιατικὴ παρὰ »Πολυκράτει τῷ σοφιστῇ μονοσυλλάβως, τὸν Ζεῦν, περι»σπωμένη.« Casaubonus. — Eadem Eustathii verba citans Iacobs l. c. subiicit: »Qui locus est memorabilis »propter auctoritatem Polycratis.« — Quasi ad *Aeschrionis* auctoritatem accedat *Polycratis* auctoritas, usum accusativi illius τὸν Ζεῦν confirmans. Nempe compertum habere Vir doctissimus non potuerat, quod Lectores suos docere Casaubonus potuerat debueratque, *Polycratis* nomen falso ibi pro *Aeschrionis* nomine posuisse *Eustathium*, deceptum ab auctore Epitomae, a quo (ut iam saepius monui) omnia accepit ille, quae ex Athenaeo refert. Breviator igitur noster, universam de *Philaenide* disputationem Athenaei, & totum Aeschrionis Epigramma silentio praeteriens, hoc unum ex toto isto loco enotavit: Σημείωσαι, ὅτι εὕρηται αἰτιατικὴ τὸν Ζεῦν, ἀπὸ εὐθείας τῆς Ζεύς, παρὰ Πολυκράτει τῷ σοφιστῇ. Ubi diligenti alioqui,

nec inerudito homini accidit id, quod & aliàs subinde, praesertim ubi nimis leviter aliquem Athenaei locum perstringit, accidisse ei observavimus; ut, rebus magis aut dictionibus, quam nominibus Auctorum intentus, unius auctoris nomen pro alterius nomine poneret. Ad eumdem hunc locum haec adnotavit doctissimus CORAY: »Laudat τὸ »Ζεῦν Eustathius, ut rarioris formae vocabulum, quod »tamen librariorum incuriae forsan debetur: nam auctor »aeque bene dixisset, Οὐ γὰρ, μὰ τὸν Ζῆν', οὐ μὰ &c.« — Et sic sane, μὰ τὸν Ζῆν', in Anthologia ante Brunckium legebatur: nec aliter in Anthologiae cod. Vat. nisi quod ibi Ζῆν absque apostropho scriptum. Quidquid sit, Eustathii testimonio nil aliud efficitur, nisi id quod ex nostro etiam codice Epitomae intelligi par est; nempe, auctorem Epitomae in suo exemplari operis plenioris Athenaei hoc loco eamdem scripturam μὰ τὸν Ζεῦν reperisse, quam exhibet vetus codex *A*. cum editis: quae scriptura sit-ne a poëtae manu profecta, an a veteris alicuius librarii incuriâ, dubitare quidem etiamnum licebit; sed nobis idcirco, Athenaei opus ad veterum codicum fidem recognoscentibus, abiicere eam, & cum altera permutare non licuit.

Ἀλλ' αὖν γε ὁ θαυμασιώτατος. Inficeta utique ista scriptura est: ad quam tamen nihil ex Msto adnotatum video. Omnino aut Ἀλλ' οὖν ὅ γε, aut nude Ἀλλ' ὅ γε scriptum reliquisse Athenaeum existimo. Sed commode inseritur οὖν, quae particula refertur ad id quod initio huius capitis dicere instituerat.

Δυνάμεις βρωτικὰς καὶ συνουσιαστικάς. »Lego ἐρωτικάς. Δυνάμεις ἐρωτικαὶ sunt, quae & φίλτρα peculiari vocabulo vocantur, *medicamenta quae ad amorem illiciunt. Δυνάμεις συνουσιαστικαὶ, quae coëundi facultatem in »effoetis hominibus accendunt.* Infra, lib. IX. pag. 371. b. de »pastinaca: διεγερτικὸς πρὸς ἀφροδίσια· διὸ καὶ ὑπ' »ἐνίων φίλτρον καλεῖται.« CORAY, *in Notis msstis.* — Duas voces, καὶ συνουσιαστικαὶ, olim in ed. Ven. & Bas. omissas, ex msstis auctori tacite restituit Casaubonus; & adiiciendas notaverat quoque MURETUS, Variar. Lect. IX. 3. Vocab. συνουσιαστικὸς diverso sensu usurpatum Aristophani vidimus supra, IV. 179. b. Quae vero hic συνουσιαστικαὶ dicuntur δυνάμεις, eaedem ὀχευτικαὶ & στυτικαὶ dictae lib. I. p. 18. d. e. Porro eximiam utique speciem

habet ἐρωτικὰς, quod pro βρωτικὰς proposuit eruditissimus CORAY: mireris tamen, vulgare & obvium satis vocabulum, quale ἐρωτικὰς, in rarius βρωτικὰς a librariis mutatum, contra illorum hominum morem. Ac poterunt δυνάμεις βρωτικαὶ intelligi varia condimentorum genera *excitandi adpetitus vim habentia*.

AD CAP. XIV.

Σαρδαναπάλλου. Licet supra alicubi editam scripturam per simplicem λ literam in isto nomine tenuerim, tamen istam per λλ ex vetere cod. *A.* dehinc adoptare placuit, cum eamdem scripturam & alibi apud Nostrum & apud alios auctores in vetustissimis probatissimisque codicibus fere constanter obtinere observaverim. Vide Var. Lect. & Adnot. Wesselingii ad Herodot. II. 150. Ἀνακυνδαραξ. per vocalem υ non modo hoc loco tuentur ambo mssti cum ed. Ven. sed eamdem scripturam lib. XV. pag. 529 sq. editiones omnes cum msstis tenuere.

ὃν ἀδιανοητότερον εἶναι κατὰ τὴν προσηγορίαν τοῦ πατρὸς Ἀριστοτέλης ἔφη. »*Quem obscuriorem fieri cum de nomine pa-»tris appellatur, scribit Aristoteles.* ἀδιανόητος, *qui difficile »dignoscitur.* Patrum nomina adiiciebant Graeci ad facilio-»rem notitiam, atque ut facilius animo conciperetur is »quem designarent: quod vere dicebat Aristoteles non »habere locum, quando aliquis ad *Sardanapali* nomen pa-»tris ipsius appellationem adiiciat. Sed erat & alia caussa, »cur de patris nomine aliquem vocarent Graeci: nam in »eo fuit aliquod honoris specimen. Aelianus, Ποικίλης li-»bro VI. cap. 2. φιλαῖς· ταῖς χερσὶ πρὸς καθωπλισμένους »ἀγωνιζόμενος, εὐκλεῶς τὸν βίον ἐτελεύτα. πατρόθεν οὖν τὸν »νεανίαν προσεῖπον, κυδαίνων αὐτὸν Ὁμηρικῶς. At Sarda-»napalo etiam aliud fuit nomen, paucis hodie notum, Κο-»νοσκογκόλερος.« CASAUBONUS. — Eodem libro istud scripsisse *ARISTOTELES* videtur, quo id quod de epitaphio Sardanapalli eumdem philosophum dixisse Cicero tradit, Tuscul. Quaest. V. 35. *Quid aliud in bovis, non in regis sepulcro inscriberes?* Quonam autem in libro ista de Sardanapallo scripserit Aristoteles, non magis Tullius, quam Athenaeus declaravit.

ἐφ' οὗ τοῦ τάφου ἐπιγεγράφθαι φησὶ Χρύσιππος τάδε· Εὖ εἰδὼς &c. »Inscriptio haec literis Assyriacis, quemadmo-

» dum & Strabo ſcribit, [lib. XIV. p. 672.] fuerat con» cepta. Graeci eam variis modis expreſſerunt, proſa alius, » alius verſu; item alius totam, alius ex parte: prout nem» pe argumento ſuo quisque convenire iudicabat. Sic li» bro XII. [pag. 529 ſq.] ut probaret Athenaeus, non pe» nitus otioſum vixiſſe *Sardanapalum*, profert ex illa in» ſcriptione verba, quibus dicebatur *Tarſum & Anchialam* » *die una condidiſſe*. CHRYSIPPUS vero, unde iſta nunc de» ſcribuntur, *de luxu illius* tantum agebat. Quare fallitur » Dalecampius, qui ex Strabone & libro XII. ut ait, huc » ſine ratione infercit quae ſunt prorſus aliena huic loco: » ut taceam de libris antiquis, per quos illi non licet eſſe » liberali.« CASAUBONUS. — Quod iam hîc ſubiicitur *Graecum Epigramma*, id ſub CHOERILI nomine (de quo conf. Athen. XII. 529. f. & Strab. XIV. 672. b.) in Analectis Poëtar. Graec. edidit Brunck, T. I. p. 185. doctisque Animadverſionibus illuſtravit IACOBS Tom. I. P. I. pag. 375 ſqq. ad quas remittimus ſtudioſos. De eodem Epigrammate & de reliquis Inſcriptionibus, quae libro XII. referuntur, conſuluiſſe etiam iuvabit BRISSONIUM de Regno Perſar. lib. I. ſect. 253. POTTERUM, ad Clementis Alex. Stromat. lib. II. pag. 491. BOUHIER in *Diſſertation ſur Sardanapale*, in verſione Gallica Tuſculanar. Ciceronis, T. III. p. 373 ſqq. FOURMONT, in *Hiſt. de l'Acad. des Inſcript.* T. VII. pag. 225 ſqq. & FRERET, in *Mem. de l'Acad. des Inſcr.* T. V.

Verſ. 1. τὸν θυμὸν ἄεξε. Perperam Dalecamp. *animoſus & iracundus ne eſto.* — » θυμὸν ἀέξειν poëtica phraſis eſt, » pro *genio indulgere*, & *animo ſuo morem gerere*. Non aliter » debuit accipi in *epitaphio Sardanapali*. Familiare poëtis » verbum αὔξειν, ut libro quarto dicebamus. [Vide ad » IV. 158. b.] Paullo aliter in epigrammate Bacchidae, » [hac pag. lit. d.] πάντα τῇ ψυχῇ δῶμεν: ſententiâ ea» dem. At diverſo ſenſu, συμφράδμονα θυμὸν ἀέξειν, alius » poëta, ut libro ſuperiore dicebamus capite ſeptimo.« [ad VII. 283. f.] CASAUBONUS.

Verſ. 2. θανόντι σοι οὔ τις ὄνησις. Sic ms. *A.* cum edd. Quod in ms. *Ep.* legitur θανόντι τοι, idem apud Strabonem vulgatur lib. XIV. p. 672. b.

Verſ. 5. » Scripſimus cum antiquis, τὰ δὲ πολλὰ καὶ » ὄλβια πάντα λέλυνται. Alii libri, λέλειπται: quod » videtur ab iis profectum, qui putabant fuiſſe dicendum

» λέλυνται ; cum tamen probissimum sit λέλυνται, ut apud » Poëtam καὶ σπάρτα λέλυνται: *corrupta sunt, perierunt.* » Tamen in parodia Chrysippi, [apud Nostr. pag. 337. a.] » est λέλειπται. « CASAUBONUS. — λέλειπται scribitur apud Strabonem, Clementem Alexandr. & alios: apud Athenaeum vero uterque codex noster & editiones omnes in λέλυνται consentiunt. Latinam versionem *versus quarti & quinti* ex Ciceronis Tusc. V. 35. nostram fecimus. De eisdem versibus confer quae ibi DAVISIUS adnotavit.

Καὶ ἐπὶ τῶν Φαιάκων δὲ &c. Vide Odyss. Θ. 248 sq. & b confer Nostrum, lib. I. p. 16. d.

In anonymi poëtae *vers.* 2. τοὐφήμερον ζῆν ἡδέως. » Scribe τοὐφ' ἡμέραν. « CASAUBONUS. — Cuius emendationem, ut lubens accepturus eram, si veteres libri adducerent; sic per se minime necessariam, nec invitis libris inferendam iudicavi. ἐφήμερον Graecis dicitur *quod in hodiernum diem valet, quod unum diem durat.* Verbum autem ζῆν ita accipiendum videtur, quasi bis positum esset: primum, pro substantivo τὸ ζῆν, id est, ὁ βίος, τὸ vivere, ipsa *vita*; deinde pro infinitivo verbi, pendente a praecedentibus verbis βούλομαι παραινέσαι: ut sententia sit, *velim te hortari, ut vitam hanc diurnam*, (quae an in crastinum sit duratura nescis) *laetus vivas.* Poterit vero etiam, in eamdem sententiam, τὸ ἐφήμερον pro τὸν ἐφήμερον χρόνον dictum intelligi: *hodiernum diem, praesens tempus.*

Postremum versum, μικροῦ δὲ βιότου ζῶντ' ἀπολαύειν c χρεών, quum obscurius reddidisset Dalecampius, *Vitae brevitate vivos oportet frui*; monuit CASAUBONUS: » Verte, » *Vitâ, quae sit tam brevis, dum vivimus, frui oportet.* «

AMPHIDIS vers. 3 *sq.* μάταιός ἐστιν ἔργῳ, ἐμοὶ καὶ τοῖς σοφοῖς κριταῖς ἅπασιν. Commodissimum videri poterat, quod erat editum, μάταιός ἐστιν, ὥς γ' ἐμοὶ &c. quemadmodum apud Aelianum, Var. Hist. II. 41 extr. ὥς γ' ἐμοὶ κριτῇ: supple δοκεῖν. Sed aliud haud obscure indicabat vetus noster cod. A. in quo sic scriptum, μάταιός ἐστιν ἔργ' (vel ἔργῳ) ἐμοὶ καὶ τοῖς &c. (In lectionibus codicis Aegiani, in ora exempli ed. Bas. quod olim Casauboni fuerat, notatam video scripturam, ἔργα μοι: quae haud dubie ex ἔργῳ μοι corrupta.) Particula autem ὡς nullo incommodo abesse poterat, quemadmodum perinde & ἐμοὶ δοκεῖν & ὡς ἐμοὶ δοκεῖν dici solet. *Ibid.* » ὁ ἐκ » θεῶν δυστυχής, dicitur homo *Diis exosus*, & *divinitus in-*

ιβέβηκε συμφορὰ θεήλατος.« CASAUBO-
atione vocabulum θεοβλαβὴς usurpatur.
.ιγραφομένη δὲ Γυναικοκρατίᾳ (ὁ Ἄμ-
λέγει. Fabula Γυναικοκρατία, id est, *Mulie-*
, Alexidi tribuitur, III. 125. b. & apud Pol-
Sed Γυναικομανία perhibetur *AMPHIDIS* fabu-
ɔ. f. & XIV. 642. a. itemque apud Hesychium
.ν (mendose scripto pro Εὐκυβεῖν) ex Emend.
in Emend. in Suid. P. II. pag. 267. Ex quo pro-
videri poterat, cum nusquam alibi Γυναικοκρατία
IDI tribuatur, hoc loco pariter Γυναικομανίᾳ, sicut
modo citatis, scriptum oportuisse: nec tamen ita cer-
ɛs, quin credere etiam liceat, fide veteris nostri codi-
A. cum editis consentientis, edidisse quoque Amphi-
.m fabulam eodem titulo cum Alexidis Γυναικοκρατίᾳ.
Quod si vocabulum Γυναικομανία cum Dalecampio inter-
pretari liceret *Mulierum furorem*, vel *Muliebrem furorem*, su-
spicari possemus eamdem Amphidis fabulam perinde &
Γυναικοκρατίαν & Γυναικομανίαν inscriptam fuisse, aut utro-
que saltem titulo nonnumquam fuisse laudatam. Sed, ve-
rum si quaeris, γυναικομανία longe aliud sonat, nempe *in-
sanum quemdam mulierum amorem;* (conf. ipsum Athenaeum
nostrum, XI. 464. d.) ac vereor ut ea notione, quae Da-
lecampio placuerat, accipi illud vocabulum possit. Non
debeo autem silentio praeterire, verba ex fabula Γυναικο-
κρατίᾳ hic ab Athenaeo citata *Alexidi*, non *Amphidi*, tri-
bui a MURETO, Variar. Lect. XIX. c. 3. in Gruteri Thes.
T. II. pag. 1224. Unde quoniam msstis codicibus Italicis
usus erat Muretus, suspicari aliquis possit, in antiquis
msstis libris *Alexidis* nomen hic reperiri. Quod quidem
contra est: nam hoc ipso loco, ubi fabula Γυναικοκρατία
nominatur, nullum auctoris nomen adiectum est, sed per-
spicue traditur, eiusdem auctoris esse hanc fabulam, qui
supra nominatus erat, ubi libri omnes in illam scriptu-
ram consentiunt, καὶ Ἄμφις δὲ ὁ κωμῳδιοποιὸς ἐν Ἰαλέμῳ:
neque alioqui usquam Ἰάλεμος fabula *Alexidi*, sed constan-
ter *Amphidi* tribuitur. Quare superest, ut statuamus, im-
prudenti Mureto aut typothetae excidisse eo loco, quem
dixi, *Alexidis* nomen, cum *Amphidem* nominare debuisset.

AMPHIDIS verba, quae ex istâ fabulâ hic citantur,
vulgo ut pedestri sermone concepta, in hunc modum in
edd. legebantur: Πῖνε καὶ παῖζε, θνητὸς ὁ βίος, ὀλίγος ὁ

ὑπὲρ γῆς χρόνος, θάνατος δ' ἀθάνατός ἐστιν, ἅπαξ ἄν τις ἀποθάνῃ. Ubi tamen istud, δ' ἀθάνατος ex tacita editoris Basileensis emendatione est: nam in ed. Ven. & in utroque nostro codice msto sic legitur: θάνατος δ' ὁ θάνατος ἐστίν. Porro istud, ὁ ὑπὲρ γῆς tacite correxit Casaubonus, cum ὁ ὑπὸ γῆς legeretur in ed. Ven. & Bas. Nihil vero nec ab editore Bas. nec a Casaub. ad hunc locum adnotatum. Sed in eum modum, quo a nobis factum, legenda distinguendaque esse illa verba, ut sint duo versus trochaici tetrametri catalectici, perspecte docuit idem, quem modo laudavi, MURETUS loco citato. Ubi quidem nonnulla ex ingenii coniecturâ correcta sunt; nempe quod abiecta est καὶ particula, quae inter πῖνε & παῖζε sane languide interposita erat; tum quod pro θάνατος δ' ὁ θάνατος ἐστὶν, quod nec sensum commodum habebat, nec metro conveniebat, ὁ θάνατος δ' ἀθάνατός ἐστιν positum est, apte ad metrum, & acute expressâ sententiâ, *mors immortalis, aeterna est, nullus ab ea reditus datur.* In aliis vero coniecturae succurrebat librorum praesidium, qui οὑπὶ pro ὁ ὑπὲρ vel ὁ ὑπὸ dabant, & ἂν ἅπαξ τις, pro ἅπαξ ἄν τις. Pro ἂν ἅπαξ, ἢν ἅπαξ cum MURETO scripsi: potuerat vero etiam ἂν teneri: qua in particulâ, ubi pro ἐὰν ponitur, productam vocalem ancipitem iam saepius observavimus; quod eo facilius hîc fieri potuerat, ubi asper spiritus initio vocis sequentis moratur pronunciationem. Tota autem ista concinnatio horum versiculorum haud paulo commodior videri debet, quam quae GROTIO placuit: qui, quo in senarios cogeret poëtae verba, misere ea discerpere coactus fuit, in hunc modum scribens: (in Excerptis ex Tragoed. & Comoed. Graec. p. 519.)

Πῖνε
καὶ παῖζε· θνητὸς ὁ βίος· ὀλίγος οὑπὶ γῆς
χρόνος· θάνατος δ' ἀθάνατός ἐστιν ἂν ἅπαξ
τις ἀποθάνῃ.

Quae latine idem GROTIUS sic expressit:

Lude ac bibe:
mortalis vita: exigua in terris aevitas:
mors immortalis autem, postquam evenerit
semel moriri.

De verbo Πῖνε coactus erat vir egregius monere in Notis ob versum *cum acuto accentu* scribendum esse, contra usum

Graecorum, qui primam syllabam in hoc verbo constanter producunt.

d Πιὲν, φαγὲν &c. »Prior *Bacchidae* versuum male » vulgo scribitur, Πῖεν, φάγεν. Restitue Doricam scriptu» ram, Πιὲν, φαγὲν, pro πιεῖν & φαγεῖν. « Casaubonus. — Πίεν, φάγεν scribitur in ms. *A.* sed recte πιὲν, φαγὲν, ms. *Ep.*

AD CAP. XV.

φησὶν Σωτίων ὁ Ἀλεξανδρεὺς &c. Sic recte ms. *A.* nesciens illam ὡς particulam, quam h. l. intruserant editores. *Mox* vero, post ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀπήντησα, quum sequatur aliud verbum οὐ περιέτυχον in eamdem sententiam, desideres utique coniunctionem quae ista verba copulet: quare aut ἀ λ λ ὰ πλείονα aut πλείονα δὲ legendum videtur.

πλείονα [δὲ] τῆς μέσης καλουμένης κωμῳδίας ἀναγνοὺς δράματα τῶν ὀκτακοσίων, καὶ τούτων ἐκλογὰς ποιησάμενος. » Magnae diligentiae exemplum. Ait, *legisse & excerpsisse » se plures octingentas fabulas mediae Comoediae.* Non existi» mandum est, negligentius versatum fuisse in aliis fabu» lis, quà novae, quà antiquae comoediae. Adde his Tra» gicorum dramata: item alios omnis generis poëtas, & » illorum interpretes veteres criticos. Taceo Historicos & » Philosophos: quorum omnia scripta legisse, vel sola, » improbus sit labos. Athenaeus vero cum ex horum li» bris, tum ex aliis omnibus sibi lectis, excerpta confe» cerat viatica, ut saepe dictum nobis. Caeterum in nu» mero hic posito haeremus: quia legere meminimus, *Me» diae Comoediae fabulas fuisse solum* DCXCVII. Auctor προ» λεγομένων in Aristophanem: [in Küsteri edit. Aristoph. » p. XII. col. 2.] Τῆς μὲν οὖν μέσης κωμῳδίας εἰσὶ ποιηταὶ » νζ΄. καὶ τούτων δράματα χιζ΄. « Casaubonus.

e οὔτε γὰρ Καλλίμαχος. Nempe ἐν τῷ Πίνακι καὶ ἀναγραφῇ τῶν κατὰ χρόνους καὶ ἀπ' ἀρχῆς γενομένων Διδασκαλιῶν. Vide *Callimachi Fragmenta* pag. 470. ed. Ern. Confer *Casauboni Animadv.* ad VI. 253. e. T. III. Animadv. nostrar. p. 371 sq.

ἀλλ' οὐδὲ οἱ τὰς ἐν Περγάμῳ Ἀναγραφὰς ποιησάμενοι. » Concise dictum τὰς ἐν Περγάμῳ ἀναγρ. pro τὰς ἀναγρα» φὰς τῶν ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἐν Περγάμῳ. Eos enim » intelligit, qui *Indices* collegerant & conscripserant *Libro-*

» *rum qui erant Pergami in bibliotheca* regum Attalicorum.« CASAUBONUS. — Conf. *Fr. Aug.* WOLFII Proleg. in Homer. pag. 276.

ὁ δὲ Σωτίων φησὶν, ἐν τῷ δράματι &c. Nempe ἐν τῷ δράματι Ἀλέξιος, de quo dicere instituerat. Post longiorem parenthesin redit ad institutum sermonem: & quo connecteret abruptum orationis filum, repetit eamdem coniunctivam particulam δὲ, quam initio posuerat, ubi dixit, Ἄλεξις δ' ἐν Ἀσωτοδιδ. φησὶν Σωτίων. De quo usu particulae δὲ consuli potest Lexicon nostrum Polybianum pag. 125.

ALEXIDIS Asotodid. vers. 1. Τί ταῦτα ληρεῖς &c. » Ne» bulonis illius mens, qui in *Alexidis Asotodidascalo* pro» nunciabat ista,

» Τί ταῦτα ληρεῖς φληναφῶν ἄνω κάτω
» Λύκειον, Ἀκαδημίαν, Ὠιδεῖον, πύλας,
» λήρους σοφιστῶν;

» fuit haec: *Sapientiam & sapientium scholas omnes prae luxu* » *& voluptaria vita, meras nugas esse.* Itaque non possumus » πύλας [cum Dalec.] interpretari de Thermopylis & Am» phictyonum consessu: quid enim illis cum sapientiae stu» diis? Si vera ea scriptura, referam ad mendicabula phi» losophorum & aretalogos, qui passim per urbium por» tas, per plateas, per angiportus, & publica omnia loca » oberrantes, de virtute multa declamitabant. Viderint ta» men eruditi, num sit potius legendum,

» Λύκειον, Ἀκαδημίαν, Ὠιδεῖον, Ποικίλην.

» Mssti, quod nunc primum observo, praeferunt ᾠδεῖον » πύλας.« CASAUBONUS. — Sic sane & nostri mssti, quod merito adoptavit Grotius, in Excerpt. pag. 560.

Vers. 4. » Πίνωμεν, ἐκπίνωμεν . . . . . . σικῶν. Male » affectus versus in omnibus libris. In quibusdam ἐμπίνω» μεν, & in extremo συκῶν. Nihil excogito: nisi cui non » displiceat, ἐκ κυλίκων συχνῶν. « CASAUBONUS. — Tum IDEM, in *Addendis*: » Sed veram huius versiculi lectionem » imputat nobis codex Huraldinus: ille quidem corruptus; » verum ita, ut ad veram scripturam nos quasi ducat ma» nu. Ita ille: Πίνωμεν, ἐκπινωμένῳ σικῶν. Luce clarius, » scribendum esse,

» Πίνωμεν, ἐκπίνωμεν, ὦ Σίκων, Σίκων.

» Proprium viri nomen fuit apud Graecos, *Sicon*, ut ob» servabamus libro IX. cap. VI. [ad pag. 378. b.] Servile,

» opinor, nomen id erat, ut pleraque Graecorum duûm » syllabarum, aut unius. « — Aliud Grotio placuit, nempe Πίνωμεν, ἐκπίνωμεν, ἡδίστοις σίτοις χαίρωμεν: *epulis optimis gaudentes.* Merito vero emendationem Casauboni, ὦ Σίκων, Σίκων., adoptavit Toup, ad Theocr. p. 335. Nos praeterea ex msstorum praescripto ἐμπίνωμεν, pro ἐκπίνωμεν, scripsimus. Haud dubie enim indicabatur illa scriptura in cod. *A.* in quo est ἐντινωμενὼ σικῶν: & plane perspicue in cod. *Ep.* scribitur, πίωμεν, ἐμπίωμεν, χαίρωμεν, ἴων &c. Verbum ἐμπιεῖν, *potare, gnaviter bibere*; cum alibi passim occurrit, tum apud Nostrum in Archestrati versibus, III. 101. c.

f *Vers.* 6. » Τύρβαζε μανὴν, γαστρὸς οὐδὲν ἥδιον. Aio scribendum, vel invitis libris, Τύρβαζε Μάνη. *O Manes! dede » te voluptati: ventre nihil suavius.* Manes, servile nomen; » ut sciunt omnes. Quod autem servos alloquatur iste, te» stantur verba superiora, οἰκέτην πεποιῆσθαι προτρεπόμενον τοὺς ὁμοδούλους. At, τυρβάζειν id esse quod expressi» mus, non quod interpretes, ex Suida potest probari, qui » τύρβην interpretatur ἀπόλαυσιν, *vitam voluptuariorum* & » eorum quos vocat Philosophus ἀπολαυστικούς. Inde igi» tur τυρβάζειν, *vivere eam vitam.* « Casaubonus. — Interpretatus erat Dalecampius, *Nullis eum* (animum) *turbis vexemus.* Mendosum μανὴν cum editis tenet ms. *A.* Duo priora huius versiculi verba praetermisit Epitomator. Μάνη legendum videri & pro servi nomine accipiendum, iam ante Casaubonum monuerat Muretus, Variar. Lect. XIX. 3. Pro τύρβαζε autem idem φόρβαζε legebat; nisi hoc typothetae sphalma est in Gruteri Thes. Crit. T. II. pag. 1225. Τύρβαζε tenens Toup, Emend. in Suid. P. III. p. 504. perperam acceptum id verbum, ait, a Casaubono esse, ipse sic interpretans: *Cura, Manes, ut sint omnia ad coenam parata.* Grotius, vage nimis, *Vivamus, Mane!* Equidem Casaubonum secutus sum: qui quod ad Suidae interpretationem vocabuli τύρβη provocavit, video quidem longe aliter iudicasse H. Stephanum, in Indice Thes. pag. 130. ubi » fieri non posse, ait, quin suspecta sit ea expositio. « At eodem modo habes apud Etymologum, p. 772. Τύρβη· ἀπόλαυσις, ἢ θόρυβος, ἢ τάραξις. Quod si discedere a Casaubono libuisset, interpretaturus eram, *Tumultuare, Manes!* & de *tumultuosa* quadam & *exsultante laetitia* accepissem. Probarem Toupii interpretationem, si τυρβάζου le-

geretur in verbo medio, ficut in Evang. S. Lucae, cap. x. f vs. 41. & apud Ariftoph. Pace, vs. 1007. fed eam lectionem refpuebat metrum.

Verf. 8. Ἀρεταὶ δὲ πρεσβ. Sic commodius edd. cum ms. *Ep.* quam ἀρεταί τε, quod eft in ms. *A.*

Verf. 9. κόμποι κενοὶ ψοφοῦσιν ἀντ' ὀνειράτων. Tam fpeciofa utique, quam erudita eft VALCKENARII emendatio, in Notis ad Eurip. Phoen. p. 144 fq. ἀντ' ὀνειάτων, id eft, *inanis ftrepitus, fed nihil quod iuvet.* Enimvero, quum in fcripturam, quae & defendi poterat, & a multis doctis viris defenfa eft, (quos laudat ibidem idem Valcken.) confentiant cum editis ambo libri mssti, mutare eam non debuimus.

Verf. 10. ψύξει σ' ὁ δαίμων. ψύξει σε δαίμων edd. & ms. *Ep.* neque aliud ex ms. *A.* enotatum. Facile tamen credidi, fcriptum effe σ' ὁ δαίμων in eodem cod. *A.* eamque fcripturam effugiffe fortaffe aciem noftri exploratoris: certe multo commodior vifa nobis eft haec fcriptura, quam in aliis codicibus Italicis (quos e noftro ms. *A.* propagatos effe conftat) repererat MURETUS, notans eodem loco, quem paulo ante citavimus: » Ubi vulgo eft, ψύξει σὲ δαίμων, » melius videtur quod in veteribus legitur ψύξει σ' ὁ δαίμων.« Pro ψύξει, perperam in ed. Baf. ψήξει fcribitur.

Verf. 12. Περικλέης, Κόδρος, Κίμων. Κόδροι edd. nec aliter (quod fciam) ms. *A.* Sed quum & praecedens nomen & fequens in fing. numero effent pofita, nulla cauffa erat cur hoc in plurali poneretur. Quare Κόδρος adoptavi ex ms. *Ep.* quod etiam ex coniecturâ praetulerat ediderat-que GROTIUS.

AD CAP. XVI.

In *CHRYSIPPI parodiâ epitaphii Sardanapalli, verf.* 1. σὸν δὲ θυμὸν ἄεξε. ἄεξαι eft in ms. *Ep.* eodemque modo in eodem cod. fcriptum p. 336. a. in Sardanapalli epitaphio. Similiter, ut ibi θανόντι τοι fcribitur in eodem ms. *Ep.* fic hic φαγόντι τοι. *Verf.* 3. ἐγὼ κακὸς εἰμι. » In vetere libro » eft κενός. Ego autem legendum puto κόνις.« MURETUS l. c. — At κακὸς εἰμι tenet uterque nofter codex mstus: neque id mutandum vifum eft.

In *TIMONIS verficulo*, metri ratio πρώτιστα poftulave-

)d tenet ms. *A.* cum edd. Alioqui commodius uti-
rat πρώτιστον, aut πρωτίστη.

AD CAP. XVII.

τῆς χελώνης τάδε· Ἢ χρὴ χελώνης ἢ φαγεῖν
uatuor verba, quae deerant editis, dedit ms. *A.* To-
cum de *testudine* praetermisit Breviator.

οι δ' οὕτως λέγουσιν· Ἢ δεῖ χελώνης κρέα &c. Hoc
enunciatum proverbium legitur apud Paroemiogra-
& apud Suidam; ad quem vide quae adnotavit Kü-
. CASAUBONI ad hunc locum est Animadversio haec:
licatur hoc proverbium a Zenobio, [Cent. IV. 19.]
ius auctor Terpsion dicitur etiam illi. Apponam eius
ba, & simul emendabo. Ἢ δεῖ χελώνης κρέα φαγεῖν,
ὴ φαγεῖν. Τῆς χελώνης ὀλίγα κρέα βρωθέντα στρόφους
ιεῖ· πολλὰ δὲ καθαίρει. ὅθεν ἡ παροιμία. ἕτεροι δέ, ἐπὶ
αιν ἀρχομένων ὁρμᾷν ἐπί τι, στραγγευομένων δέ. φασὶ
αὐτὴν Τερψίωνος εἶναι. *Testudinis carnes, si intra modum
antur, generant tormina: si maiore copiâ, purgant. Unde na-
m proverbium*: Testudinis carnes aut comedere oportet,
t non comedere. *Alii putant dici de iis, qui magno im-
etu rem aliquam inchoarunt, sed postea languidos sese prae-
ent. Auctor dicitur esse Terpsio.* In Zenobii libris pessime
scriptum, στρατευομένων δέ: atque idem error etiam apud
uidam. Fecimus στραγγευομένων: quae emendatio fide-
ussorem, credo, non desiderat. « — In ed. 2. & 3. ex
hedis CASAUBONI haec adiecta: » Utitur eleganter hoc
proverbio Actuarius, initio libri IV. Ἡ μὲν παροιμία φη-
σὶν, ait, χελώνης κρέα ἢ φαγεῖν, ἢ μὴ φαγεῖν. ἐγὼ δέ,
μικρόν τι τὴν παροιμίαν παρῳδήσας, φαίην ἄν· ταῖς ποι-
κίλαις καὶ πολυειδέσι τῶν ὑποθέσεων ἢ μὴ ἐγχειρεῖν προσ-
ήκον, ἢ τοὺς ἐγχειροῦντας ἀνάγκη καὶ συμπληροῦν. In
» editione Graecolatina Proverbiorum Zenobii & aliorum,
» quam infeliciter superior locus sit expressus, intelligent
» qui nostra cum illa versione contendent. « — Simile pro-
verbium est Britannorum: *Drink deep, or taste not.* Hae-
seram vero paulisper in metro senarii Graeci,

ἢ δεῖ χελώνης κρέα φαγεῖν, ἢ μὴ φαγεῖν:

ubi correpta videri poterat ultima vocis κρέα; quae tamen, ut per crasin ex κρέαα contracta, produci debet; sicut VII. 277. f. Cui incommodo minime medetur ea ratio, qua

apud Diogenianum (Centur. V. 1.) effertur idem proverbium; ubi κρέας, pro κρέα, scribitur. Nempe, non tam fuerit α vocalis in κρέα corripienda, quam duae syllabae κρε & α pronunciando in unam contrahendae.

AD CAP. XVIII.

ὁ ὀψολόγος Δωρίων &c. » Libro superiore saepissime usus » est auctor testimoniis *DORIONIS*, in explicanda Piscium » historia. Is auctor obscurus fuit, & paucis cognitus: » ideo miratur Democritus, inter ὀψολόγους & eos *qui de* » *Piscibus scripserunt* eum censeri; qui in eruditorum vul- » gus non aliter innotuerit quam ceu κρουματοποιὸς, id » est, *magister symphoniae*, aut nescio quorum *musicorum in-* » *strumentorum pulsator*. Πόθεν δ' ὑμῖν, ὦ σοφώτατοι, in- » quit, ἐπῆλθε καὶ ὁ ὀψολόγος Δωρίων, ὡς καὶ συγγραφεύς » τις γενόμενος, ὃν ἐγὼ κρουματοποιὸν οἶδα ὀνομαζόμενον » καὶ φίλιχθυν, συγγραφέα δὲ οὔ; Clarissima verba obscu- » rant interpretes, dum ὀψολόγος aliter vertunt quam opor- » tebat; [*obsoniorum scriptorem* vertit Dalec.] sed & cor- » rumpunt iidem, cum temere emendant cum hic, tum » aliis etiam in locis, χρωματοποιὸν, pro κρουματοποιόν. » Meminerant videlicet, inter *modulationum* genera, quae » a Musicis explicantur, *chromata* nominari: ceu vero non » & κρούματα sint musicorum; de quibus tam multa Pla- » to, Aristoteles, Plutarchus. Illud potius meminissent, in » Plutarchi commentario DE Musica κρουμάτων ποιητὴν di- » ci, quem una dictione κρουματοποιὸν vocat auctor. Mi- » nus autem mirandum est, de hoc *Dorione* quaedam Athe- » naeo fuisse comperta, quae vulgo doctis essent incogni- » ta: nam & Athenaeus Aegyptius fuit, & Dorion quo- » que, aut in Aegypto certe vixit: quod docent nos *MA-* » *CHONIS* de Dorione verba, Ὁ κρουματοποιὸς Δωρίων ποτ' » εἰς Μύλων' ἐλθών. Nam *Mylon* Aegyptiaci oppidi nomen, » teste Hermolao Byzantio. « CASAUBONUS. — Consulto & facete voce ambigua ὀψολόγος usus est auctor, quae & eum significare potest qui *de obsoniis* (ac sigillatim, *de piscibus*) *disserit aut scribit*, & eum qui *obsonia legit*, id est, *sectatur*. Igitur hoc dicentem suum Democritum facit Athenaeus: ὀψολόγον quidem fuisse *Dorionem* novimus; at, non *qui de obsoniis scripserit*, sed qui *obsonia sectatus sit*, *fuerit-que* (apertius ut dicam) φίλιχθυς & ὀψοφάγος. conf. in-

b fra, lit. f. & pag. 338. b. Iam quod hunc *Dorionem tibicinem pisciumque lurconem*, eumdem facere videtur Deipnosophista cum *auctore libri De Piscibus*, id sic accepisse video doctissimum SCHNEIDERUM, in Historia Piscium pag. 236. quasi serio ac diserte *eumdem hominem* statuerit Athenaeus: quod equidem aliter interpretaturus eram. Nempe φιλολογώτατος noster Auctor, quaecumque de Piscibus & de piscium lurconibus in commentariolos suos retulerat, profusa manu expromturus, & nova semper cum ante dictis quacumque ratione connectere studens, nil aliud hic fortasse, nisi hoc, significare voluit: haud satis alioquin in vulgus notum esse *Dorionem* eum qui *de Piscibus* scripsit; multo magis notum *Musicum Dorionem*, *eumdemque piscium heluonem*, cuius *nonnulla etiam facete dicta* a pluribus auctoribus minime ignobilibus scripto consignata legerentur. Nec vero inde tuto colligitur, statuisse Athenaeum, eumdem esse hunc cum illo *Dorione*, qui & *de Piscibus*, & de *Agricultura* (teste eodem nostro Athenaeo, III. 78. a.) scripsit: qui quidem (omnia si inter se conferas, quae ex eo Athenaeus passim citavit) non fere nisi grammaticâ quadam & philologicâ ratione argumenta ista tractasse videtur; ut coniectare liceat, fuisse fortasse eumdem Δωρίωνα τὸν κριτικὸν, id est, *Grammaticum & Philologum*, quem Hadriani Imperatoris aetate Sardibus vixisse, ibique Dionysium Milesium sophistam hospitio excepisse Philostratus testis est, in Vita Dionysii Milesii, p. 525. Quod si ita est, haud mirum magnopere debebit videri, a nemine alio veterum Scriptorum, praeter Athenaeum, commemorata scripta huius DORIONIS reperiri. Multo vero vetustiorem fuisse *musicum Dorionem* eumdemque & *facetum hominem* & *piscium heluonem*, ex testimoniis hic ab Athenaeo prolatis, *Machonis* comici, tum praesertim *Lyncei Samii*, qui fuit Theophrasti discipulus, & *Mnesimachi*, mediae comoediae poëtae, abunde constat. Caeterum de diversis *Dorionibus* consuli possunt quae disputavit BURETTE, in Notis ad Plutarchi libellum De Musica, in *Memoires de l'Acad. des Inscript.* T. XIII. p. 295 sq. Quod vero eâ caussâ notiorem Athenaeo Aegyptio, quam aliis, Dorionem fuisse Casaubonus statuit, quoniam & Dorion, teste Machone, Aegyptum adierit; id & per se quam sit infirmum, & quam nullius momenti ad id quod quaerebamus, non est quod moneam.

In *Machonis vers.* 1. recte εἰς Μύλων' edidit Casaub. e εἰς Μύλων ed. Ven. & Bas. cum ms. *Ep.* εἰς Μυλῶνα ms. *A.* Μύλων, πόλις Αἰγύπτου: Stephanus Byz. ex Hecataeo.

Vers. 5. Cum vulgatam scripturam, ἰδὼν τ' ἐπιθύοντα, non ferret metri ratio, adnotavit Casaubonus: » Malim ita scribi, ἰδὼν τ' ἔπειτα θύοντα. « — Quod quoniam & ipsum, ob primam syllabam in θύοντα longam, metro adversabatur, commodius hactenus Fiorillo, Animadv. pag. 107. ἰδὼν τ' ἐκεῖ θύοντα nuper correxit. At, si indigebat hic locus emendatione, haud dubie commodissimam iam olim Scaliger occupaverat, a Grotio adoptatam & in lucem productam, ἰδών τε πῃ θύοντα, nullâ fere literâ mutatâ. Sed, ut prorsus nihil mutandum censerem, persuasit mihi mentio hic facta τοῦ νεωκόρου. Erat enim νεωκόρος, non *sacerdos*, sed *aedituus* & (superioribus praesertim illis temporibus) veluti quidam *famulus templi*; cuius non tam erat *sacra facere*, quam *templum scopis verrere*, (unde etiam nominis origo) *ab immunditiisque* quibusvis *purgare*, & omnino *curam templi habere.* Quare pro eo quod Grotius, cuius reliquam versionem latinam adposuimus, hunc versum sic erat interpretatus,

Ubi cum videret sacra facientem popam:

verbum ἐπιθύειν eo sensu accipiendum nobis visum est, quo idem sonat ac ἐπ' εὐθείας ὁρμᾶν, ut exponitur in brevibus scholiis ad Iliad. σ'. 175. & in Apollonii Lexico Homerico, aut ὁρμᾶσθαι, ut est apud Hesychium: a qua notione derivatus etiam ille usus verbi est, ubi pro *cupere* ponitur, ut apud Apollon. Rhod. I. 1238. II. 1158. III. 554. Atqui istâ notione constanter in hoc verbo (quemadmodum & in cognatis ἐπιθύνω, apud Oppian. de Venat. I. 383. & ἐπιθυνίσκω, apud Apollon. III. 1324.) syllaba πι producitur. (conf. Clark ad Odyss. π'. 297.) Unde & versui, qualis vulgo scriptus legitur, exactissime constat ratio; nec minus commoda (ut nobis quidem videbatur) prodibat sententia: *ubi ad se adcurrentem vidit aedituum*, scilicet cogniturum quisnam homo peregrinus esset, qui in templo consedisset.

Vers. 8. » Facit poëta mentionem fani cuiusdam Ζηνοποσειδῶνος, id est, *Iovineptuni.* Nam interdum veteres » duo numina in uno signo coluerunt: unde illa nomina apud » M. Tullium, [ad Attic. Lib. I. Ep. 1. & 10.] *Hermathena,* » *Hermeracla;* & hic *Zenoposidon.* « Casaubonus.

d *Versus* 10. quum ubique sic scriptus legeretur,

δύναιτο καταγώγιον ἐξευρεῖν τις, οὔ:

miratus sum, non modo emendationis nihil tentatum, sed ne adnotatum quidem quidquam a viris doctis reperiri. Atqui, quo pacto illi versui inesset senarii mensura, exputare equidem non potui. Inesset, si καταγώγειον scriberetur; sed istam vocabuli formam, nec in libris nostris, nec alibi usquam reperire mihi licuit. Quare aliud fulcrum adhibere tentavi, insertâ καὶ particulâ: quam tamen non absque dubitationis significatione ausus sum adponere. Poterat etiam emendatio tentari in hunc modum:

δύναιτό τις καταγώγιον ἐξευρεῖν τι, οὔ.

Vers. 11. σὺν δύο disiunctis vocibus scribebatur in ed. Ven. συνδύο unâ voce penacuta in ed. Bas. & Cas. & in ms. *Ep.* Rectius σύνδυο antepenacute scriptum dedit ms. *A*:

Λυγκεὺς δ' ὁ Σάμιος. De hoc confer initium libri quarti. Post verba vero, ἐν τοῖς Ἀποφθέγμασι, necessario desiderari ista, γράφει οὕτως, aut certe verbum φησὶ, aut aliud quidpiam in eamdem sententiam, mihi videbatur.

e δεῖ μέν τοι γε ἐσθίειν αὐτὰ &c. » Egregium est Dorio» nis apophthegma, quod hic commemoratur: Ἐπαινοῦν» τος ἄλλου τὰ τῶν θύννων ὑπογάστρια· καὶ μάλα ἔφη· δεῖ » μέντοι γε οὖν ἐσθίειν αὐτὰ ὥσπερ ἐγὼ ἐσθίω. εἰπόντος δὲ, » πῶς; ὁ δὲ, πῶς; ἡδέως, ἔφη. Omnia quibus vescimur, at» que adeo quaecunque in longa vita mortalibus eveniunt, » vel per se & naturâ suâ nobis grata sunt, vel possunt fie» ri. Nam qui sapienter vitam instituunt, si non possunt quod » volunt, id volunt quod possunt. *Dorionis* haec mens fuit, » cum diceret, *probari sibi thunnorum abdomina, & bonum* » *cibum videri:* non quod talis esset naturâ suâ, sed *quia* » *ipse talem efficiebat, aequitatem animi pro condimento adhi*» *bens, & moderationem,* per quam vel mali saporis cibi pa» lato comedentis sapiant. Hoc voluit Dorion: neque ob» stat quod Archestratus & poëtae alii, quorum in his » libris verba recitantur, laudare hypogastria thunnorum » videntur. Nam si deterioribus comparentur, laudem me» reantur non iniuriâ: si cum aliis non contendantur, & illa » & omnia salsamentorum genera beatorum mensis parum » digna. Ideo dicebat Galenus in tertio DE Facult. Aliment. » *pisces* τοὺς τεμαχιζομένους καὶ ταριχευομένους ἐδωδὴν εἶ» ναι ἀνθρώπων τῶν ἐπιτυχόντων. « CASAUBONUS. — Mihi nude hoc dicere visus erat Dorion, quod in proverbio

usurpare consuevimus, *De gustibus non esse disputandum.* « *Sibi quidem mire istum cibum placere; cum sint fortasse alii, quibus minus sapiat.* Ad verba quod adtinet, nude μέν τοι γε habet uterque codex mstus, ignorans οὖν voculam, inutiliter adiectam ab editoribus. Sub istis, ὁ δὲ » Πῶς; πῶς: « vereor ne ex parte aliud quid lateat. Certe repetitam illam particulam πῶς suspectam habere licebit; quam percommode omisit Epitomator.

» Aiebat idem Dorion, τοὺς κάράβους τρία ἔχειν, διατριβὴν, καὶ εὐωχίαν, καὶ θεωρίαν. *Locustas marinas tria habere*, (id est, ad haec tria esse commodas) *oblectationem*, » *escam*, & *contemplationem*. Non intellexerunt hunc locum » qui verterunt διατριβὴν, *exercitationem*. Iucundas occupationes ad tempus fallendum & otium oblectandum, » διατριβὰς vocant Graeci. Locustae vero marinae ea compages ac fabrica est, ut paegnii & ludicri cuiusdam loco » haberi queat. Θεωρίαν appellat, opificii divini in natura » huius aquatilis sedulam considerationem. « CASAUBONUS. — διατριβὴν, *exercitationem* interpretatus erat Dalecampius: nos, *gratam exercitationem*, eâdem fere notione quam in animo habuerat Casaubonus. *Amusemens* Gallice dicimus.

Ἐν Κύπρῳ δὲ παρὰ Νικοκρέοντι δειπνῶν, *&c.* » Quando » vixerit *Dorion*, non est difficile cognitu ex istis verbis. » *Coenans in Cypro apud Nicocreontem, laudavit poculum quoddam: tum Nicocreon, Quod voluçris cumque*, inquit, *idem artifex simile alterum tibi conficiet. At Dorion: Tibi quidem*, » *ait: mihi vero da tu* nunc *istud.* Nicocreon hic, Cypri tyrannus, vixit Isocrati aequalis. Melius autem, & uberiore sententia, mss. ὃ ἂν βούλῃ, quam interpretes ἐὰν βούλῃ. Quasi dicat Nicocreon: *Ex omnibus generibus poculorum, quae vides in cylicio apposita, elige quod maxime probaveris, & simile illi alterum confiet tibi.* De more apponendi cylicium, libri undecimi initio. « CASAUBONUS. — Lubens equidem ἕτερον accepissem, si dedissent libri: sed ὃ ἂν tenent etiam nostri mssti cum editis. *Nicocreontis* nomen cum recte statim tenuisset ms. *Ep.* in illis verbis παρὰ Νικοκρέοντι, mox deinde idem sic habet, καὶ ὁ Νικοκρῆς ἔφη. Fortasse Νικοκλῆς scripserat auctor Epitomae, quod non contemnendum fuerat: nam idem rex utroque utebatur nomine. Vide Wesseling. ad Diod. Sic. XX, 21. & Nostrum pag. 352. d.

e 'Ἀνδρὶ μὲν αὐλητῆρι &c. »Non carent difficultate versi-
»culi lepidissimi, quibus *negatur mens inesse tibicinibus*. Sunt
»autem hi:

»'Ἀνδρὶ μὲν αὐλητῆρι θεοὶ νόον οὐκ ἐνέφυσαν.
»ἀλλ' ἅμα τῷ φυσᾷν χ' ὠ νόος ἐκπέταται.

»Posteriore illorum versuum dicuntur *tibicines, dum tibias*
»*inflant, mentem amittere*. Si amittunt; ergo habent. Qua-
»re falsum illud in priore, θεοὶ νόον οὐκ ἐνέφυσαν. Aut
»igitur commoda interpretatione molliendum quod dictum
»videtur esse duriuscule; & accipiendum quasi diceret:
»*datam quidem & tibicinibus mentem a Diis, sed non firmam,*
»*nec perpetuam; verum quae tunc illis adimatur, cum tibias in-*
»*flant*. Aut legendum,

»'Ἀνδρὶ μὲν αὐλητῆρι θεοὶ νόον εἰσενέφυσαν.

»Stant ab hac emendatione, non codices quidem; in queis
»vulgata lectio habetur: sed particulae μὲν & ἀλλὰ, si
»volumus earum vim rectâ ratione expendere.« CASAU-
BONUS. — Utique in eam sententiam, quam prae alterâ
probavit vir doctus, enunciatum illud proverbium fuisse vi-
detur. Paulo pressius vero vestigiis insistemus veteris scri-
pturae, si οὖν ἐνέφυσαν, pro οὐκ ἐνέφυσαν legerimus. μὲν
sequente οὖν idem fere valet ac μὲν nude positum: com-
mode vero hic adiecta fuerit particula οὖν, ut vim addat
praecedenti μὲν, quae paulo longius remota est a verbo
ἐνέφυσαν, cum quo erat iungenda. In posteriori versu Io-
f nicam formam φυσῆν, qua & Attici potuerunt uti, uter-
que noster dedit liber mstus.

AD CAP. XIX.

a Ἰχθύων σε, φησὶν, ἐκέλευον ὀνόματα λέγειν, οὐ θεῶν.
»Iusserat Dorion puerum opsonatorem pisces emere: cum
»ille non fecisset, herus flagris eum caecidit, atque inter
»vapulandum iussit optimorum piscium nomina recitare.
»Morem gerit misellus, & orphum, glauciscum, congrum
»& similes his alios nominat. Tum Dorion, *Ego te*, in-
»quit, *piscium nomina iussi dicere, non Deorum*. Cur pisces
»illos appellat *Deos?* An haec acciderunt cum adhuc in
»Aegypto esset Dorion? Ibi enim plerosque pisces pro
»numinibus fuisse cultos, testantur veteres comici, ut li-
»bro septimo legere est. Verius censeo, Dorionem, cum
»esset insigniter piscium amans, (unde illi *Philichthys* co-

» gnomen) & de eo genere hominum quibus venter Deus » est, ut D. Paulus ait, piscium illos qui palato suo ma» xime saperent, appellasse *Deos*. Notamus tale quid & » libro XIV. cap. XII. « CASAUBONUS. — Confer eumdem ad XIV. 642. b. Equidem ultro fateor, haud satis me percipere quidnam magnopere acuminis in isto Dorionis dicto insit.

καταγελῶν τοῦ ἐν τῷ Τιμοθέου Ναυτίλῳ χειμῶνος. » Lego Ναυπλίῳ. Non enim *Nautilum*, sed *Nauplium* » fecerat poëta Timotheus. Suidas nominat Πέρσας ἢ Ναύ» πλιον. De *Nauplio* quod facit huc, leges in Apollodori » Bibliotheca lib. II. « CASAUBONUS. — Duo fuerunt *TIMOTHEI* poëtae; alter comicus, Atheniensis, cuius fabulam Κυνάριον laudavit auctor noster, VI. 122. d. alter lyricus & dithyrambicus, idem inventis musicis clarus, *Milesius*, de quo hîc agitur; cuius etiam versiculos nonnullos recitavit Noster, III. 122. d. Eiusdem carmen, Νιόβη inscriptum, paulo post commemoratur VIII. 341. d. & Ὠδὶν Σεμέλης, pag. 352. a. De utroque Suidas videndus: de hoc *Milesio* confer Casaubonum paulo inferius ad Athen. VIII. 352. a. & Vossium, De Poët. Graec. T. III. Opp. p. 212. & Poëticar. Instit. lib. III. c. 13. sect. 4. & cap. 16. sect. 3. & 9. tum quae ad Suidam Küsterus adnotavit. Titulum poëmatis, de quo hîc agitur, mssti nostri ambo consentientes cum editis Ἐν τῷ Τιμοθέου Ναυτίλῳ tuentur. Quae scriptura eo speciosior poterat videri, quod, cum ναυτίλος *hominem navicularium* sive *nautam* significet, probabile admodum sit, in carmine sic inscripto locum fuisse descriptioni *tempestatis* quam in mari passus sit nauta. Quod KÜSTERO etiam adeo probabile visum erat, ut pro Ναύπλιον apud Suidam (in Τιμόθεος) ex hoc Athenaei loco Ναυτίλον corrigendum censeret. Sed qui, quae de *Nauplio*, Palamedis patre, calamitati Graecorum tempestate afflictorum insultante, apud Strabonem, VIII. 368. d. & praesertim apud Hyginum Fab. CXVI. leguntur, meminerit, (nam quae Apollodorus Biblioth. lib. II. cap. 1. habet, ea nec huc magnopere faciunt, & nimis brevia & obscura sunt:) quique cogitaverit, quanto facilius a scriptura Ναυπλίῳ in istam per se speciosam & magis obviam Ναυτίλῳ aberrare scriba aliquis potuerit, quam vice versa: is facile sibi persuaserit, cum Casaubono & Vossio Athenaei libros ex Suida corrigendos, & Ναυπλίῳ hoc

loco pro Ναυτίλῳ legendum. Sed quod Suidae codices idem carmen Πέρσαι ἢ Ναύπλιον inscriptum faciunt, in eo quidem ibi erratum esse arbitror; quoniam, quid *Persis* cum *Nauplio* adeo commune fuerit, ut idem carmen perinde ab utrisque nomen titulumque inveniret, vix ac ne vix quidem cogitari potest. Quare apud Suidam aut ἢ particula delenda fuerit, aut statuendum inter ἢ & Ναύπλιον aliud aliquod nomen intercidisse.

ἐν κακκάβῃ ζεούσῃ. Nil mutant libri; nisi quod ζέουσα antepenacute scribitur in ms. *Ep.* vitio manifesto. Cur autem *Doricâ formâ* pronunciasse ista verba statuatur Dorion, cum ἐν κακκάβῃ ζεούσῃ dictum oporteret, haud adparet.

b In *MNESIMACHI vers.* 1. pro Οὐ καλὰ, quod erat editum, perspicue Οὐκ ἀλλὰ dedit ms. *A.* Veluti metro minime adstricta vulgo adponebantur poëtae verba; quae si, ut mihi videbatur, senariis fuerunt comprehensa, necessario prior versus sic scribendus erat:

Οὐκ ἀλλὰ καὶ τῆς νυκτὸς ἔνδον Δωρίων.

In *posteriore versu*, analogiae, quam in componendis nominibus servant Graeci, adversabatur forma vocis λοπαδιφυσήτης: ad quam nihil quidem varietatis e ms. *A.* adnotatum; sed recte λοπαδοφυσητὴς dedit ms. *Epit.* unde repetiit Eustath. ad Iliad. σ'. 1205, 26. Totum quidem locum nonnisi uno fere illo verbo perstrinxit Breviator: Τοῦτον, inquit, (nempe τὸν Δωρίωνα) ὁ κωμῳδιοποιὸς Μνησίμαχος, ὡς πάνυ ὀψοφάγον, λοπαδοφυσητὴν ἐκάλεσεν. Alia in eamdem sententiam ex eodem vocabulo λοπὰς composita nomina habes apud Nostrum, III. 113. f. & IV. 162. a. In superioribus verbis, ubi legitur φανερὸν ἐξ ὧν λέγει Μνησίμαχος, malueram φανερὸν καὶ ἐξ ὧν.

AD CAP. XX.

Οἶδα δὲ καὶ ἃ ὁ Ἑρμιονεὺς Λᾶσος &c. »*Lasi Hermionen*»*sis*, vetustissimi sapientis, &, ut quidam arbitrati sunt, »unius e septem, iocus, dicentis, τὸν ὠμὸν ἰχθῦν ὀπτὸν »εἶναι, specie analogiae ludit nos. Nam, ut dicimus νοη»τὸν, ὅ ἐστι νοῆσαι, & ἀκουστὸν, ὅ ἐστι ἀκοῦσαι: sic pror»sus, ὅ ἐστιν ὄπτειν, τοῦτό ἐστιν ὀπτόν. Athenaeus dum
c »scribit, καὶ ὅ ἐστιν ἰδεῖν, τοῦτό ἐστιν ὀπτὸν, manifestis»simam analogiam fecit obscurissimam, corruptâ argu»mentatione quae ducitur a coniugatis. Sed vitavit ob-

» soletum verbum *ὄπτειν*, pro *ἰδεῖν*, *videre*. Exstat in ve- c
» tere senatusconsulto Lacedaemoniorum. de Timotheo,
» quod recitamus capite undecimo huius. [ad p. 352. a.]
» Nisi malumus, ex glossemate *τὸ ἰδεῖν* in contextum ir-
» repsisse. Verum est autem, ab *ὄπται* fieri *ὀπτὸς*, *visi-
» bilis*: unde *εὔοπτος*, frequens verbum etiam optimis scri-
» ptoribus. At *ὀπτὸς*, *assus*, [proprie *ὀπτητὸς*,] contra-
» ctum est ex *ὀπτηται*. « CASAUBONUS. — Paucos fore
lectores arbitror, quibus solicitanda videatur vulgata scri-
ptura *ἰδεῖν*, quam libri omnes agnoscunt.

ἰχθῦν παρά τινων ἁλιέων ὑφείλετο. Epitomator nu-
de, *ἰχθῦν ὑφείλετο*: sed idem deinde, *ὀρκίζοντος δὲ τοῦ
ἁλιέως*. Atqui, cum *ὀρκίζοντος* in singulari teneat etiam
ms. *A*. cum editis, mendosum esse adparet quod ante scri-
bitur *παρά τινων ἁλιέων*, oportuisseque ibi aut *παρά τι-
νος ἁλιέως* aut *παρά τινος τῶν ἁλιέων*: quorum
alterutrum si ibi reponatur, non opus utique fuerit ut
deinde verba *τοῦ ἁλιέως* adiiciantur. *Mox*, *διὰ τὸ λαβεῖν
μὲν αὐτὸν* tenui cum edd. quibuscum facit ms. *Ep*. Spe-
cie quidem non carebat *λαβεῖν μὲν αὐτὸς*, quod est in
ms. *A*. quoniam similiter paulo ante dicebatur *μήτ' αὐτὸς
ἔχειν*. Sed diversa ratio est: ibi iurabat Lasus, *μήτ' αὐ-
τὸς ἔχειν τὸν ἰχθῦν &c.* in cuiusmodi locutione tenent Grae-
ci nominativum cum infinitivo: sed hîc loquitur scriptor,
explicans cur ita iurare ille citra mendacium potuerit.

» Addit Deipnosophista: *Τοιαῦτα δὲ καὶ Ἐπίχαρμος παί-* d
» *ζει, ὥσπερ ἐν λόγῳ καὶ λόγον εἶναι.* Haec sunt cor-
» rupta sine dubio: etsi conatus est eruditissimus Dale-
» campius sensum commodum reperire aliquem. Ego me-
» mini reperire laudatam Epicharmi fabulam, cuius titu-
» lus scriberetur *Λόγος ἢ Λογίνα*: quod etsi non satis as-
» sequor, & suspectum etiam habeo, tamen certus sum
» eius comoediae indicem hoc loco restituendum esse. Plu-
» ra diximus de illius Epicharmeae fabulae titulo, lib. III.
» cap. XXXIII. [ad III. 106. e.] Caeterum de eo dramate
» & caeteris eius poëtae dicendum nobis alibi accuratius. «
CASAUBONUS. — Vulgatam hoc loco scripturam sic inter-
pretatus erat Dalecampius: *Non absimiliter Epicharmus ita
ludit, ut in eadem voce diversus agnoscatur sensus.* Caeterum
vide notata ad III. 106. e. Mireris vero, hoc loco etiam
auctorem Epitomae, qui nonnisi rarissime titulos adponit
fabularum, istum quidem ad verbum, ut est in editis &

d in ms. *A.* adposuisse, Τοιαῦτα δὲ καὶ Ἐπίχαρμος παίζει ὡς ἐν λόγῳ καὶ λόγον εἶναι: quasi haec verba non magis ille, quam dein Dalecampius, pro fabulae titulo accepisset.

In *Epicharmi* *vers.* 3. cum in posteriori hemistichio nude legeretur, ἀλλ' ἔρανόν τοι λέγω, claudicabat metrum: cui non commodius succurri posse putavi, quam insertâ γε particulâ. Sic non solum legitima versui mensura accedebat, sed lusus verborum emergebat paulo festivior: γ' ἔρανον: γέρανον: ἔρανόν γε.

AD CAP. XXI.

Alexidis *versum* 2. sic interpretatus erat Dalecampius: *in mari nobiles comesse pisces nemini licebat.* Quo spectat animadversio Casauboni: » λαμπρὸν ἄνεμον Graeci » appellant *vehementem* & σφόδρα πνέοντα. Synesius: ἔπειτα καὶ νότος συνεπιλαμβάνει λαμπρὸς, ὑφ' οὗ ταχὺ τὴν » γῆν ἀπεκρύψαμεν. Ita accipi debuit ea vox in his *Alexidis*:

» Πρότερον μὲν, εἰ πνεύσειε βορρᾶς ἢ νότος
» ἐν τῇ θαλάττῃ λαμπρὸς, ἰχθὺς οὐκ ἐνῆν
» οὐδενὶ φαγεῖν.

» Nam qui aliter distinguunt, in errore versantur. Caeterum *Alexidis Demetrium*, unde erant superiores versus, » Turpilius verterat; barbare, ut ait Plautus. Nam inde » citat Nonius: *Antea si flabat aquilo aut auster, inopia erat* » *piscati*: quae est verborum Alexidis interpretatio paene » ad verbum, imo ad literam. « — Vocab. λαμπρὸς apud Polybium passim non modo de vento *vehemente*, sed & de pugna, item de animo vel ingenio *acri & vehemente* usurpatum reperitur. Vide Lexic. Polyb. pag. 363 sq. Etiam apud Appianum, De Bello Annib. cap. 53. λαμπρὸν ἄνεμον olim legebatur, ubi tamen vetustiores codices λάβρον dedere. Turpilii verba ex Nonio cum istis Alexidis iam contulerat *Petrus* Victorius, Variar. Lect. VII. 16.

Vers. 3. Νυνὶ δὲ, pro vulgato Νῦν δὲ, desiderabat metrum. τανῦν suadebat Iacobs, in *Notis mstis.* Sed istud videtur familiari sermoni Atticorum convenientius.

e *Vers.* 8. ἐν τοῖς λαχάνοις τὸ λοιπὸν ὑμῖν ἡ μάχη. Haud sane incommode ista sic olim reddiderat Victorius l. c. *Quare restat ut concertemus inter nos de oleribus.* Sed, ἐν τοῖς λαχάνοις ex Atticorum usu proprie significare, *in foro oli-*

torio, iam supra monuimus ad VI. 228. b. ubi similiter e apud Diphilum comicum conqueritur aliquis:

Συνήχας (sive συνῆκας) ἡμῶν εἰς τὰ λάχανα τὴν πόλιν
περὶ τῶν σελίνων μαχόμεθ', ὥσπερ Ἰσθμίοις.

Confer PIERSONUM ad Moerin pag. 351. b. & TOUP, in Curis Noviss. pag. 246.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Ἀλιευομένῃ, &c. » ANTIPHANIS Ἀλιευομένην memorat Pollux libro nono. In ea fabula inducebatur quidam pisces emens a piscatore, vel a piscario. » Ac primum *sepias* dari sibi postulat, ut more emturientium dispiciat quam bonae sint. Poëtae verba videamus; » quae quidem ita scribuntur:

» Τῆς σηπιάδος πρῶτον Ἡράκλεις ἄναξ,
» ἅπαντα τεθολώκασιν. οὐ βαλεῖς πάλιν
» εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ πλυνεῖς, μὴ φῶσί σε
» δωριὰς ἀλλ' οὐδὲ σηπίας εἰληφέναι.

» Primus versus sic emendandus,

» Τὰς σηπίας δὸς πρῶτον. Ἡρακ. ἄναξ.

» Similiter versu sexto ἀπόδος. Videntur fuisse vivae *se-* » *piae*, de quibus hic poëta: quas cum prehendit emtor, » illae *atramento suo* & illum & se *inquinant*; quod poëta » dixit, ἅπαντα τεθολώκασι. Ideo petit emtor a venditore, » ut *ipsas in mare proiiciat abluendas: ne*, inquit, *cepisse di-* » *caris, non sepias, sed* δωρίας. Sed haec vox corrupta al- » terius locum occupat: nam interpretum somnia vigilantibus non possunt placere. Sententia hanc aut similem » huic scripturam flagitat,

» σκῶρ μιαρὸν, οὐχὶ σηπίας, εἰληφέναι:

» vel, ἀποπατὸν, οὐχὶ σηπίας.« CASAUBONUS. — Mirum in modum Dalecampius δωριὰς pro δῶρα acceperat, & *munera* interpretatus erat. De tota Ecloga Breviator nihil nisi haec verba ex *vs.* 10 sq. adposuit: φησὶν Ἀντιφάνης περί τινος Καλλισθένους ὀψοφαγοῦντος· ὅτι κατεσθίει γε ἐπὶ μιᾷ τρίγλῃ τὴν οὐσίαν. Corruptum *primum versum* recte haud dubie curavit Casaubonus; postquam partem errorum iam in ipso contextu suae editionis correxisset. Nam Τῆς σαπιάδος legebatur in ed. Ven. & Bas. non Τῆς σηπιάδος, quod est in ed. Cas. & in ms. *A*. At in constituendo statim argumento mirum quantum a veritate aberraverat vir doctissimus. Nusquam profecto in tota satis longa ecloga comparet emtoris alicuius vestigium: sed persona, quae loquens inducitur, est ἡ Ἀλιευομένη, id est,

e *Piscatrix*, (conf. pag. 328. f.) quae fabulae nomen dedit. Persona, quacum illa colloquitur, est Δωριὰς, (*vers.* 4.) quod esse *ancillae nomen*, ex Terentii Eunucho satis notum, monuit TOUP, in Curis Noviss. in Suid. p. m. 283. Nempe idem, puto, nomen ac vulgatissimum Δῶρις. Iam servato, ut par erat, illo nomine Δωριὰς, corrupta esse proxima verba ἀλλ' οὐδὲ, cum sententia clamabat, tum ipsum metrum: sed mendam ultro etiam & palam profitebatur scriptura veteris nostri codicis, ἀλλ' ὄνε. Cui procurando monstro adhibui remedium eiusdem TOUPII eruditâ sagacitate repertum, qui l. c. ἑώλους σηπίας legendum proposuit, conferri iubens lib. VI. pag. 225. e. ubi similiter ἕωλοι dicuntur, pisces *hesterni, non recentes, qui iam incipiunt in putredinem abire*. Quod mire convenire videtur menti poëtae: qui in tota hac ecloga, verum si quaeris, nil aliud agit nisi ut (quemadmodum fere ab Archippo factum vidimus, VII. 329. c.) sub *piscium* nominibus homines nonnullos suae aetatis, cum viros, tum mulierculas, luxuriâ lasciviâque insignes, comico sale perstringat ridendosque auditoribus propinet. Sic igitur hîc statim initio, cum *sepias* dicit, meretriculam aliquam significat, cui Σηπία nomen vel cognomen erat; quam eamdem Archippus etiam l. c. notaverat.

f *Vers.* 5 - 7. » Sequentia ita concipi debent:

» Τὸν κάραβον δὲ τόνδε πρὸς τὰς μαινίδας
» ἀπέδοσ· ταχύς γε νὴ Δί', ὦ Ζεῦ! τίς ποτε
» ὦ καλλιμέδων σε κατέδει ἄρτι τῶν φίλων.

» Scripsimus minusculâ literâ initiante nomen καλλιμέδων. » Nam ea vox hoc loco *locustam* significat, estque plane » idem ac κάραβος. *Callimedon* orator fuit Athenis, ut to» ties dictum, cui cognomen Καράβῳ. Comicus alterum » nomen alterius loco usurpavit μεταληπτικῶς. In quo » venustatem esse non translatitiam fatebuntur, qui erunt » harum rerum idonei iudices. Multa Poëtae interpretes » de hoc genere μεταλήψεως, & Strabo etiam aliquid. Ali» ter longe hîc docti: sed non debuerant. « CASAUBONUS. — Prorsus utique ab auctoris mente aberraverat Dalecampius, vertens, *ex amicis quispiam nuper Callimedon te devoravit.* Inest sane hîc in usu illius nominis festiva metalepsis: nec dubitavi tamen equidem maiusculâ literâ Καλλιμέδων scribere; quia haud obscure luxuriam huius hominis, quae ei istud nomen pepererat, notare voluerat,

poëta. Conf. III. 100. c. d. & 104. d. & mox pag. seq. lit. f e. f. Ad verbum ἀπ.όδος (*vers.* 6.) adnotavit eruditissimus CORAY, in *Notis mstis*: »Ἐπίδος scribe, hoc sen»su, *maenidibus locustam auctarii loco adiice.* Ita supra, p. » 331. b. ἐν ἐπιδόσει καὶ χάριτι τὴν ἀλλαγὴν ποιοῦνται. « — Ubi tamen illud me incertum reddiderat, quod *locusta* ista ut *magnitudine pinguedineque praestans* & *maximi aestimanda* laudatur; ut non videatur hoc dicere velle piscatrix, *auctarii loco maenidibus adiiciendam eam esse*, sed *ad maenides seponendam*, sive *cum maenidibus reponendam*; nempe quo simul cum illis, quae per se vilioris erant pretii (conf. VII. 313. a.-c.) venderetur. Interiorem vero eorumdem verborum sententiam si spectes, significare videtur poëta, cum vili aliquo scorto, cui *Maenis* nomen, consuetudinem habere Callimedontem. *Vers.* 7. κατεδεῖτ' fuit scribendum, quod κατεδεῖται valet, id est, *comedet*: de quo etiam IACOBS, vir doctus, monuit in *Notulis mstis.* Idem verbum κατεδεῖται pag. 339. e. recte expressum in ed. Cas. ubi pariter mendose κατέδεται habent edd. Ven. & Bas. cum ms. *A.* sicut hic κατέδετ'.

Vers. 10 *sq. Pulcher Callisthenes*, cuius luxuriam notat poëta, haud dubie diversus est ab Aristotelis discipulo & Alexandri comite: fortasse mutato paululum nomine *Calliam* illum dicere voluit, de quo agitur apud Nostrum lib. XII. pag. 537. b. c. & VIII. pag. 342. b. De hoc homine igitur, quisquis fuerit, cum ait poëta,

κατεσθίει γοῦν ἐπὶ μιᾷ τὴν οὐσίαν:

quo in latina versione sentire lector posset quid vellet poëta, tenendum superiori versu erat graecum nomen *triglas.* Nam quod *unius* (triglae) *caussâ rem suam dilapidare* Callisthenem ait, meretriculam significat, cui *Trigla* vel *Triglis* nomen erat: quam eamdem Archippus pariter loco supra citato notaverat.

Vers. 12 *sqq.* Καὶ τὸν Σινώπης γόγγρον ἤδη παχυτέρας
ἔχοντ' ἀκάνθας, τουτονί τις λήψεται
πρῶτος προσελθών.

»Scribendum: (ait CASAUBONUS:)
»Καὶ τὸν Σινώπης γόγγρον, ἤδη τραχυτέρας
»ἔχοντ' ἀκάνθας.

»Petulantiâ comicâ *Callisthenem* perstringit, ut *vetulae Sino»pes amatorem*: quam ne in extremo quidem senio artem »desiisse, Anaxilae versus docent libro XIII. [p. 558. b.]

f »Οἱ Σινώπῃ δ' αὖ συνόντες. οὐχ ὕδρα σύνεισι νῦν;
»γραῦς μὲν γὰρ αὕτη. [Ignorant γὰρ libri: recte.]
»In effoeta anu γόγγρον appellat eam partem, quam alii »poëtae κῆπον, λειμῶνα, χοῖρον.« — Qua in interpretatione emendationeque, si quid video, mire a vero aberravit doctus Animadversor. Primum quidem, nihil haec ad *Callisthenem* pertinent. De una *vetula Sinope* nunc agitur: de qua, praeter locum a Casaubono citatum, conferendus Noster lib. XIII. p. 586. a. & Harpocration in Σινώπη. Cum illis autem verbis, quae ex *Antiphanis vers.* 12 & 13 adposuit Casaubonus, necessario iungenda erant proxime sequentia, quae mendose quidem vulgo sic scribebantur:

— τοῦτον εἴ τις λήψεται
πρῶτος προσελθών. —

Et in editione Ven. quidem, nulla interposita distinctione scribebatur, quemadmodum etiam in cod. *A.* scriptum puto,

ἔχοντ' ἀκάνθας τοῦτον εἴ τις λήψεται,

posita post λήψεται minore distinctione. In ed. Bas. & Cas. vero, interposito *post* ἀκάνθας *puncto*, sequentia verba a superioribus temere diremta. At nobis cum per ipsam verborum consecutionem complexionemque, tum per veteris nostri librarii morem, vocales ει & ι perpetuo permutare soliti, persuasum est, *deleto post* λήψεται *commate*, τουτονὶ τὶς (sive τουτονί τις malueris) λήψεται scriptum oportuisse; eaque verba ita cum superioribus iungenda esse, ut τουτονὶ ad τὸν γόγγρον referatur. Quam vero sit ab hoc loco aliena interpretatio vocabuli γόγγρος, quae placuerat Casaubono, mitto dicere. Dignior illa fuerat interpretis Gallici, festivi hominis, ingenio: cui tamen, praeter Casaubonum, etiam Dalecampium video praeivisse; qui cum *Sinopes congrum* in latina versione posuisset, notaverat in orâ, *pudendum* fortasse innui. Nempe non intellexerant illi, quod nobis quidem perspicuum visum erat, naturalem verborum structuram in hunc modum esse concipiendam: Καὶ τὸν γόγγρον, τὸν ἀκάνθας ἤδη παχυτέρας ἔχοντα Σινώπης, τοῦτον λήψεταί τις (i. q. πᾶς τις) πρῶτος προσελθών. Cum *vetere congro* vetulam *Sinopen* confert poëta. Laudatur quidem aliâs conger piscis, ut cibus admodum delicatus: (vide VII. 293 extr. & seq.) sed *nimis vetus* nullo in pretio habitus fuisse videtur.

a *Vers.* 14 *sqq.* — Μισγόλας γὰρ οὐ πάνυ

τούτων ἰδεστής. ἀλλὰ κίθαρος οὑτοσί
ὃν ἂν ἴδῃ, τὰς χεῖρας οὐκ ἀφέξεται. &c.

» Corrige *versum* 15. & scribe:

» — ἀλλὰ κίθαρον οὑτοσὶ
» ὃν ἂν ἴδῃ, τὰς χεῖρας οὐκ ἀφέξεται.

» *Smigolas hic*, inquit, *quemcunque citharum viderit*, *in eum ma-* » *nus iniiciet.*« CASAUBONUS. — At nec praesens aderat ille homo, nec nominatus ante erat: quare οὑτοσὶ non ad illum referri potest, sed necessario ad piscem referendum, tenendumque κίθαρος οὑτοσί: quod abrupte dictum, pro ἀλλὰ κίθαρος οὑτοσὶ ἴδεσμά ἐστι αὐτοῦ, quemadmodum vers. 10. dixerat. Pro Σμιγόλας, quod & hic & deinde constanter tenent editi, (uno loco excepto, ubi verum servavit ed. Ven.) constanter Μισγόλας scribitur in ms. *A.* atque etiam in ms. *Ep.* quoties aliquid ad hunc hominem spectans adposuit Breviator. Recte id vero: & sic constanter apud Aeschinem adv. Timarch. p. 66 sq. ed. Reisk. Qua de scriptura paulo inferius etiam monuit Casaubonus. Pro ὃν ἂν ἴδῃ (*vers.* 16.) utique ὧν ἂν ἴδῃ malueram, quemadmodum PORSONUS scripsit in Notis ad Eurip. Med. vs. 734. At quoniam tamen iam saepius ἂν particulam, ubi pro ἐὰν ponitur, atque etiam in ipsa particula ἐὰν ultimam syllabam, productam observavimus, (vide VII. 289. a. & 292. c. & utrobique notata) ferendam librorum scripturam putavi. Ad eadem verba ibidem notavit IDEM *doctus Britannus* » pro ὃν non deterius fore οὗ ad sensum, » sed deterius ad numeros.« Nempe, si οὗ legeretur, penderet ille genitivus a verbo ἀφέξεται, & ad verbum ἴδῃ subintelligi deberet accusativus αὐτόν: nunc, cum ὃν ἴδῃ legitur, ad verbum ἀφέξεται subintelligitur genitivus αὐτοῦ.

Vers. 19 *sqq.* Ἀνδρῶν τ' ἄριστον &c. » Versus XIX. cor- » ruptissimus est,

» Ἀνδρωτάριστον κωβιὸν πνδῶντ' ἔτι.

» Vel caecus, prope dixerim, videat scribendum,

» Ἀνδρῶν δ' ἄριστον Κωβιὸν πνδ.

» quanquam in codd. optimis invenimus ἀνδροτάριχον; quod » minus placet. Ludit poëta, & *gobionem* piscem non suo » nomine appellat, sed cuiusdam *Gobionis* viri Atheniensis, » de quo habes non multo post.« [hac pag. lit. e. conf. IV. 134. d. & VI. 242. d. & VII. 329. c.] » Hunc aliquando » *Pythionice* amatorem habuit; ideo addit iste: *Gobionem* » *hunc*

a »πρὸς Πυθιονίκην τὴν καλὴν πέμψαι με δεῖ.
»Sed meretrix non diu *Gobionem* amavit: quin mox insu»per habuit, & ad divitis cuiusdam *salsamentarii* filios ani»mum convertit. Declarant ista manifestissime, si modo »scribantur recte; hoc nempe modo:
» — ἀλλ' ὅμως οὐ γεύσεται.
» ἐπὶ τὸ τάριχός ἐστιν ὡρμηκυῖα γάρ.«
[Nec vero aliter ed. Ven. cum ms. *A*. At in ed. Bas. & Cas. 1. post τάριχός ἐστιν temere *interpuncta* erat oratio.]
» *Quamvis* (ait) *gobius*, *quem ad Pythionicen mittit*, *est pin»guis ac succulentus*, (errant qui illa mutant, ἁδρὸς γάρ »ἐστι:) *illa tamen*, *scio*, *ipsum habebit despicatui: nam ad »salsamentum suum iam animum & amorem transtulit*. Athe»naeus ipse explicat statim.« CASAUBONUS. — Quinam sint codices, in quibus ἀνδροτάριχον inveniri dixit Casaubonus, mihi non liquet: ac vereor, ne coniecturam, in ora alicuius libri adnotatam, pro veteris codicis scriptura acceperit vir doctus. Certe nec in editione ulla, nec in cod. *A*. nec in lectionibus Aegianis, scriptura illa reperitur: neque e duobus aliis Parisiensibus msstis tale quid enotatum a Villebrunio video; qui vulgatam scripturam in versione expressit, *cet honnête homme de Gobios*, nulla adiecta adnotatione. Eamdem tamen scripturam, ἀνδροτάριχον, unice probavit PALMERIUS, in Exercitat. in Auct. Graec. pag. 508 sq. quamquam nec per se admodum probabilem, & metro minime convenientem. Pro Ἀνδρωτάριστον, quod velut una vox editum erat, Ἄνδρωτ' αριστον duabus vocibus in cod. *A*. scribitur, in quo haud obscure Ἀνδρῶν τ' ἄριστον latebat. *Chaerephili salsamentarii filios amasse Pythionicen*, paulo post docet ipse Athenaeus, lit. d.

Vers. 23 *sq.* »Postremo ait poëta:
b »Ἀφύας δὲ λεπτὰς τάσδε καὶ τὴν τρυγόνα
»χωρὶς Θεανοῖ εἰ εὑρέθη κ' ἀντιῤῥόπους.
»Legendum, εἰ εὑρέθη γ' ἀντίῤῥοπος: *si invenietur pastinaca »aequi ponderis*. Iocus videtur esse in *parvam Theanûs sta»turam*.« CASAUBONUS. — Pro eo quod postremo versu editum erat, χωρὶς Θεανοῖ εἰ εὑρέθη κ' ἀντιῤῥόπους, ex antiquo cod. *A*. scriptura enotata huiusmodi, χωρὶς Θεὰν οι δ' εὑρέθη κ'αντιῤῥόπους: in qua, curatius si spectes, id ipsum inest quod ex perspicacissimâ coniecturâ hic reponendum proposuerat doctissimus IACOBS, in *Notis msstis*;
»χωρὶς Θεανοῖ δεῦρ' ἔθηκ' ἀντιῤῥόπους.

»*Tenues has apuas & pastinacam separatim huc posui, quas* b »*Theano accipiat, pisces pondere ipsi aequales.*« — Caeterum vocabulum ἀντιῤῥόπους fortasse non tam ad *staturam*, certe non ad *solam staturam & pondus*, sed & ad aliud genus *similitudinis* poterit referri: & rectius fortasse fecerimus, si magis generatim *pisces illi convenientes, respondentes, congruentes, similes*, interpretemur. *Apuae* & *minuti* sunt & *viles* pisciculi: *pastinaca*, raiae caeteroquin similis, differt ab ea *aculeo venenato* super caudam eminente. Quare videndum, ne hoc significaverit poëta, esse *Theano* & *vile scortum* (aut etiam *minutae staturae*) simul vero *pestem* eorum qui cum illa consuetudinem habent. Sed & meretrices quasdam, *Apuas* cognominatas, commemorat Noster, XIII. 586. b.

AD CAP. XXII.

Πιθανώτατα ἐπὶ τούτοις ὁ Ἀντιφάνης καὶ τὸν Μισγόλαν κεκωμῴδηκεν. Cum rursus Σμιγόλαν esset editum, monuit h. l. CASAUBONUS: »Paene praetermiseram, *Smigolam*, »de quo hîc auctor, & Antiphanes etiam in praecedentibus versibus, corrupto nomine sic nuncupari. Nam »verum est Μισγόλας, ut semper in Aeschinis libris. Hesychius: Μισγόλας, θόρυβος: sed hîc proprium est viri »nomen, aut, ut in Excerptis, Σμισγόλας, quod Ἀττικώτερον est. Simili errore σμίγεσθαι alio loco offendimus, »pro μίσγεσθαι aut σμίσγεσθαι.« — Σμικρὸς quidem Attici dicebant pro μικρὸς, & similiter alia multa: nec tamen σμίσγεσθαι usquam, quod sciam, pro μίσγεσθαι dictum reperitur. Et Μισγόλας certe, non Σμισγόλας, habet noster cod. *Ep.* cum ms. *A.* & cum AESCHINIS libris, quemadmodum paulo ante professi sumus. In superioribus verbis si teneamus vulgatam scripturam ἐπὶ τούτοις, sententia erit, *harum rerum caussâ.* Quoniam vero nonnisi *una res* est, cuius caussâ *Misgolam* traduxerat Antiphanes; referenda simul sunt haec verba ad ea, quae deinde subiicit Athenaeus de *Pythionica*, (lit. d. cap. 23.) tum de *Callimedonte*, cap. 24. ut hoc dicat: *Merito vero harum rerum caussâ Antiphanes & Misgolam traduxit, & Pythionicam, & Callimedontem.* Quo etiam spectare videtur καὶ particula, cum ait καὶ τὸν Μισγόλαν κεκωμῴδηκεν.

In AESCHINIS verbis, κιθαρῳδοὺς ἢ κιθαριστὰς tuetur c *ms. A.* cum edd. quemadmodum apud ipsum etiam Ae-

c schinem legitur, pag. 66. ed. Reisk. (pag. 6. ed. Tayl.) Neque id ego sollicitandum putem: licet paulo ante suo nomine Athenaeus *καὶ κιθαριστὰς* dixerit. *Mox* deinde, pro *γνωρίσητε*, temere & invitis vetustis libris, *γνωρίσηται* scribitur in ed. Bas. & Cas.

Καὶ Τιμοκλῆς δ' ἐν Σαπφοῖ φησίν·

Ὁ Μισγόλας οὐ προσιέναι σοὶ φαίνεται,
ἀνθοῦσι τοῖς νέοισιν ἠρεθισμένος.

» Si postrema vox nihil aliud significat, quam quod interpretes exprimunt, qui vertere *irritatus*, [sic quidem » Natalis Comes] nescias quo hic locus pertineat. Enimvero si antecedentia legimus non somnolente, facile intelligemus probatum iste auctorem, *Misgolam tibicinibus & instrumentis musicis fuisse deditissimum.* Vocem ergo *ἠρεθισμένος* interpretemur opus est, non *stimulatus*; [sic » Dalecamp.] sed *κατανλούμενος καὶ ψαλλόμενος ἢ κιθαριζόμενος*, *cantu oblectatus aut tibiarum flatu.* Nam & *ἐρέθειν ᾠδὰν* pro *canere* observavimus dixisse Theocritum in Piscatoribus: [Id. XXI. 21.]

» — ἐκ βλεφάρων δὲ
» ὕπνον ἀπωσάμενοι σφετέραις φρεσὶν ἤρεθον ᾠδάν.

» Et *ἐρεθίζειν* pro *susurro oblectare*, apud Anacreontem: [XXII. 5.]

» παρὰ δ' αὐτῷ ἐρεθίζει
» πηγὴ ῥέουσα πειθοῦς.

» Idem poeta, ut refert Athenaeus, [XIII. 600. d.] Musicam dixit esse [immo, ipsum Anacreontem appellat Critias]

» *συμποσίων ἐρέθισμα, γυναικῶν ἠπερόπευμα:*

» id est, *conviviorum oblectamentum, mulierum deceptionem.* » Proprie ita vocatur *aemulatio plurium musicorum*, & *ex ea manans voluptas.* Chorus apud Comicum in Nebulis [vs. » 312.] laudans *Athenas*, ait, *vere ibi esse εὐκελάδων χορῶν ἐρεθίσματα.* Scholiastes explicat, *ἁμίλλας, ἢ ὄργανα μουσικά.* « Haec Casaubonus. — Quae quidem, quamvis erudite disputata, parum tamen valent ad firmandam eam huius loci interpretationem, quae docto Animadversori placuit. *ἀνθοῦσι τοῖς νέοισιν ἠρεθισμένος* (si quid video) nihil aliud hic significare potest nisi id quod in versione posuimus, *florentium iuvenum amore flagrans.* Licet verbum *ἐρεθίζειν* a nomine *ἔρις*, *contentio*, *rixa*, derivatum videri possit; tamen non sigillatim *ad iram concitare* significat, sed inest ei generalis *commovendi*, *excitandi*, *concitandi*, *irritan-*

di notio: quae & in ipsis illis poëtarum testimoniis locum c
habet, quae a Casaubono adlata sunt. Generalem istum verbi significatum haud dubie spectavit Grammaticus ille, e quo in Epitoma Athenaei nostri lib. I. pag. 21. a. verba haec citantur: Ἔταττον γὰρ τὸ ὀρχεῖσθαι, ἐπὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἐρεθίζεσθαι. Itaque, sicut ad *iram*, sic & ad *quemvis alium animi* vel *corporis motum*, ad *desiderium*, ad *voluptatem*, ad *amorem*, ac *cibi appetitum*, (ut III. 120. f.) ad *libidinem* (ut hoc loco) referri potest. Ad verbum ἀνθοῦσι adnotavit CORAY: »Lego ᾄδουσι, *canentibus*. »Sermo enim est de *iuvenibus citharoedis* Smigolam comi»tantibus, ut patet cum ex praecedentibus, tum etiam ex »eis quae mox sequuntur, οὐ γὰρ κιθαρῳδός εἰμ' ἐγώ.« — Nec tamen equidem, ut cum bonâ doctissimi viri amicissimique veniâ dicam quod sentio, sollicitandam vulgatam scripturam arbitror, quae & utriusque nostri codicis auctoritate firmatur, & per se commodissima videtur: *non puellarum, sed florentium puerorum amore Misgolas ardet.* Isti νέοι ἀνθοῦντες, sunt κιθαρῳδοὶ καὶ κιθαρισταὶ ὡραῖοι, quos paulo ante dixit Athenaeus.

Ἄλεξις δὲ, ἐν Ἀγωνίδι. Sic (non Ἀγῶνι) habet h. l. ms. *A.* quemadmodum XV. 678. e. In priore ALEXIDIS versu suum morem secutus vetus noster calligraphus vocales ει & ι permutavit: recte vero μὴ 'πίσχει μοι ms. *Ep.* cum edd. Ex Euripidis Orest. 255. (249. ed. Pors.) versum illum mutuatum esse Alexidem, iam pridem a doctis viris observatum est.

AD CAP. XXIII.

Πυθιονίκην δέ φησι φιλανδεῖν ταρίχει. Vide modo recita- d
tam *Antiphanis* Eclogam vs. 22.

ὡς Τιμοκλῆς ἐν Ἰκαρίοις φησίν. »*Pythionicem amasse Chaerephili salsamentarii filios*, probatur duplici testimonio NICOCLIS comici, ex *Acariis.* Obscurus hic poëta: »drama istud illud obscurissimum: menda codicis, opinor, »non obscura. Suidas, qui diligentissime comicos veteres »ex Athenaeo commemoravit & plerasque eorum fabu»las, Ἀκαρίων non meminit, ac ne poëtae quidem huius »nomen posuit. Athenaeus quoque neque poëtam hunc, »neque fabulam hanc laudat alibi. Quid multa? Scriben»dum censeo, ὡς Τιμοκλῆς ἐν Ἰκαρίοις φησί. *Ti-*

d »MOCLES, ex hoc scriptore & Suida, notissimus. *Icarios* » autem illius & Noster citat aliquanto post, [pag. 342. a. » rursusque IX. 407. f.] & Suidas agnoscit inter eius fa- » bulas.« CASAUBONUS. — Totum locum praetermisit Epitomator: vulgatum autem Νικοκλῆς ἐν Ἀκαρίοις tenet ms. *A*. Nec vero idcirco, quin adoptarem docti viri emendationem, dubitare debui. De poëtae nomine, ad eas rationes quae sunt a Casaubono prolatae, accedit, quod id ipsum in Chaerephili filios dicterium, quod in subiecto testimonio occurrit, cum δύο σκόμβροι nominantur, diserte *Timocli* tribuitur apud Nostrum, III. 120. a.

In *priori* TIMOCLIS *testimonio* ita luxatum ubique metrum, ut eius restituendi nulla certa ratio adpareret. Ἄνυτος ὁ παχὺς &c. » *Anytus*, cuius mentionem facit Nicocles, is » videtur esse quem accusatio Socratis omnibus notum fe- » cit.« [At parum congruere tempora videntur; praesertim si Anyti illius exsilium fatumque post Socratis mortem cogites.] » *Hunc*, ait, *a Pythionica solitum invitari*, » ὁπόταν Χαιρεφίλου τοὺς δύο σκόμβρους ξενίσῃ μεγάλους » ἡδομένη. Non sine caussa malit aliquis μεγάλως. Sed sta- » re potest quod editur: perpetuum *stolidorum* convitium, » ut vocentur *magni*. Tales erant isti Pythionicae amato- » res; stolidi, inquam, insipidi, insulsi: unde etiam *Scom-* » *brorum* nomen invenerunt; quod virus salsamentorum re- » dolerent, salsis muriaticis similes, de quibus Plautus, » Poenulo: [I. 2, 32 sqq.]

» *Soror cogita, amabo, item nos perhiberi*
» *quasi salsa muriatica esse autumantur;*
» *sine omni lepore, & sine suavitate:*
» *nisi multa aqua & diu macerantur,*
» *olent, salsa sunt, tangere ut non velis. Item nos sumus*
» *eiusmodi. Mulieres sunt insulsae*
» *admodum atque invenustae sine munditia & sumtu.*

» Ex hoc elegantissimo loco intelligimus, cur σκόμβρους » poëta hic atque alii vulgo appellarint Pythionicae ama- » tores: perinde enim est ac si eos vocarent ταρίχους vel » ἅλμην, quemadmodum alibi loquitur Athenaeus, & nos » suo loco exposuimus.« [Respicit ad ea, quae ad III. 119. c. adnotaverat.] » Atque adeo hic ipse poëta in ver- » sibus qui sequuntur, [*in altero* TIMOCLIS *testimonio*] eos- » dem illos fratres vocat ταρίχους καὶ ταῦτα ἀνάλτους καὶ » πλατυρύγχους, *salsamenta*, & *quidem insulsa*, *ac deformia*

» *ob nasi latitudinem.* τὴν ἅλμην appellat ἀγρίαν Axionicus d
» infra hoc libro: [pag. 342. b.] quia muria tetrum virus
» solet exhalare; unde etiam dicitur libro tertio τάριχος
» βρωμώδης. In sexto [VI. 242. d.] etiam Cerybion [Cy-
» rebion] quidam Σκόμβρος nominatur isto versu Alexidis,

» Ἔπειτα Κόρυδος, Καβίων, Κηρυβίων [Κυρηβίων] ὁ
σκόμβρος.

» Sed *Chaerephili* istius *filiis* maxime hoc cognomen adhaesit.
» Alexis, in Epidauro:

» Τοὺς Χαιρεφίλου δ' υἱεῖς Ἀθηναίους ὅτε
» εἰσήγαγεν τάριχος· οὓς καὶ Τιμοκλῆς
» ἰδὼν ἐπὶ τῶν ἵππων, δύο σκόμβρους, ἔφη,
» ἐν τοῖς σατύροις εἶναι.« — CASAUBONUS. Vide III. 120. a. & ibi notata. Quo loco rectius fortasse facturus eram, si, quae verba vulgo tamquam *continuati Alexidis versus* scribebantur, eodem modo scripta exhibuissem: quemadmodum hic etiam a Casaubono factum. Poterat enim *Alexis* eam ipsam *Timoclis* fabulam, de qua hic agitur, respicere; cuius fabulae titulus integer fuit Ἰκάριοι Σάτυροι, id est, *Icarii, fabula Satyrica;* ut docet Noster, IX. 407. f.

In *priori ecloga*, pro ὥς φασιν, quod commode editum, perperam ὥς φησιν habet ms. *A*. (In *Ep*. desunt ista.) *Ibid*. Vulgatam scripturam μεγάλους mira ratione defendit Casaub. Sententiam recte vidit PALMERIUS, Exercit. pag. 509. sed de emendanda scriptura nil monuit. Nempe haud dubie μεγάλοις fuit corrigendum, ut a nobis factum, posito *commate post* ξενίσῃ.

In *posterioris eclogae* TIMOCLIS *versu* 2. recte κατεδεῖται edidit Casaub. Perperam κατέδεται ms. *A*. & ed. Ven. & Bas. Confer not. ad pag. 238. f.

Ibid. vers. 4. Cum σαργανίας vulgo legeretur, adnotavit CASAUBONUS: » Scribit Dalec. σαρδίνους. Nihil melius possum excogitare. Quamquam & σαργίνους inter species mugilum invenies.« — Atqui hoc ipsum σαργίνους (*sarginos*) posuerat Dalec. & in ora monuerat: » Mugilum genus.« — Ea ratione, ταρίχους, quod sequitur, foret adiectivum nomen, ad σαργίνους relatum; quemadmodum & Dalec. acceperat, *sarginos salitos* vertens. At tale adiectivum non agnoscit Graecorum sermo: oportebat ταριχηρούς, τεταριχευμένους aut ταριχευτούς. Nempe ταρίχους est genit. sing. nominis substantivi, τὸ τάρι-

e χος. Quare levi mutatione σαργάνας fuit corrigendum. Conf. III. 119. b. ibique not. & praesertim IX. 407. e. ubi idem nomen ab eodem poëta in eodem argumento positum habes. σαργάναι ταρίχους sunt *sportae salsamentis onustae*. Eamdem in sententiam, locum istum sic constituendum Iacobs censuerat in *Notis msstis*:

»ὅμως δὲ δοῦναί σοι κέλευ' ἐν σαργάναις
»αὐτὴν ταρίχους.«

Nempe spectabat potissimum vir doctus vulgatam scripturam quae lib. III. 119. b. habetur.

Vers. 6. »Sequuntur ista: — εὔπορος γὰρ τυγχάνει
»ἔχουσα, καὶ σύνεστιν ἄπερ † δ' εἰς δυεῖν:

»Unde fecit Dalec. σύνεστι ταρίχοις δυεῖν.« [Nempe sic ille: *quoniam ei consuetudo est cum duobus salsamentariis.*] »Quae vera lectio est:« [atqui *salsamentarius*, graece ταριχοπώλης sonat, non τάριχος.] »aut ista certe, quam »comminiscebamur, καὶ σύνεστιν ἀπ' ἠοῦς εἰς δύσιν: *ab »aurora ad solis occasum durat cum quibusdam salsamentis.*« Casaubonus. — Quanto simplicius certiusque erat, cum *Ios.* Scaligero & Palmerio σαπέρδαις δυεῖν corrigere: quam emendationem merito »unice veram« Iacobs etiam iudicavit. Adnotavit Palmerius, Exercit. p. 509 sq. »Per *saperdas* intelligit *viros nullius pretii & putidos.* »Nam Archestratus apud nostrum Athen. lib. III. *saperdas* »ait *esse* φαύλων ἔδεσμα καὶ ἀκιδνόν.« — Vide locum ipsum, III. 117. a. Verae scripturae vestigium paulo clarius servavit ms. A. ubi sic σύνεστις ἀπερδεσι. Ad *postremum versum* nonnihil a Casaub. adnotatum paulo ante adposuimus.

AD CAP. XXIV.

a Pro eo quod vulgo legebatur, Ἄλεξις δ' ἐν Κρατίᾳ, monuit Casaubonus: »Scribi malim ἐν Κρατεύᾳ: caus»sam supra exposuimus.« — Cui obsequendum putavi. Vide Animadv. ad III. 95. a.

ἐπιδὼν δ' ὁ Μελάμπους &c. Sic commode ms. uterque, cum articulo, qui aberat editis. Temere *Melanthum* nominaverat Dalec. in versione lat. Quod mirans Casaubonus: »Nescio unde sit, inquit, quod legitur in latino contex»tu *Melanthus*. Taceo Graecorum de hoc testimonia. Ad»eatur ad Servium, super illo: [Virgil. Eclog. VI. 48.]

» *Proetides implerunt falsis mugitibus campum.* « — Vide Apollod. Biblioth. II. 2, 2.

εἰς τοὔψον - - καταιγίζοντα. » Notum est, solitos Athe- b » nienses varia fora, aut fori partes, de nominibus rerum » quae ibi venales prostarent, nominare. Sic passim acci- » pi debent apud scriptores Atticos *εἰς τοὔλαιον*, *εἰς τὰς* » *χύτρας*, *εἰς τὰ ἀνδράποδα*, &, quod usitatissimum, *εἰς τοὺς* » *ἰχθύας*, hoc est, *forum piscarium*: quod & *ἰχθυόπωλις* & » *ὀψόπωλις ἀγορὰ*, aut simpliciter *ὄψον*. Nam omnino in- » terpretari debes *ὄψον* *forum piscarium* in istis Alexidis:

: » *Ἀγορανομήσεις ἂν θεοὶ θέλωσι σὺ*
» *ἵνα Καλλιμέδοντ' εἰς τοὔψον, εἰ φιλεῖς ἐμὲ,*
» *παύσῃς καταιγίζοντα δι' ὅλης ἡμέρας.*

» Breviter poëta *Callimedontem*, magnum glutonem pisces » vorare, *procellae* comparat, quae *in forum piscarium in-* » *cumbens* omnia everrat cum pulvisculo, nedum annonam » excandefaciat. Ita accipiendum est verbum *καταιγίζειν*. » Atque, ut *καταιγίζειν εἰς τοὔψον* Alexis hic dixit, pro » *forum piscarium procellae instar turbare*: sic in Demetrio, » *καταιγίζειν εἰς τὴν ἀγορὰν*, poëta idem, cuius verba cum » superioribus conferenda. « — Vide pag. 338. e. & ibi notata ad vs. 8.

Postremo Alexidis *versu* ex *Phaedone* vel *Phaedria*, cum *μάχιμος γὰρ ἀνὴρ* legeretur invito metro, perspecte Iacobs in *Notulis mss.* monuit, *ἁνὴρ* esse corrigendum: quod non versui modo satisfacit, sed & sermonis usui, qui articulum ad id nomen adiiciendum desiderabat.

De eiusdem Alexidis fabula, Ἡ εἰς τὸ φρέαρ, di- c ctum est nonnihil ad III. 109. b. In *vers.* 2. ex eiusdem *Mandragorizomena*, pro *ἑτέρους*, quod recte editum, suo more miscens vocales ms. *A.* *ἑταίρους* habet. De *anguilla*, *Callimedonti* desideratissimo cibo, conf. VIII. 364. e.

Ἀντιφάνης δ' ἐν Γοργύθῳ. Reinesius, Variar. Lect. III. 3. pag. 382. *ἐν Γεργιθίῳ* legendum suspicans, nomen habuisse fabulam coniectabat a *Gergithio* illo, Alexandri M. adsentatore, cuius mentionem Athenaeus noster supra fecit, VI. 255. c. d. Denique, esse fortasse eamdem fabulam, suspicabatur, quam Alexandro recitasse Antiphanem ait Noster, initio libri decimi tertii. De *glauci capite*, maximi aestimato, vide VII. pag. 295. Quod ait *πράσειτ' ἂν*, pro eo in ed. Cas. 3. *πρίοιτ' ἂν* scribitur per operarum errorem, qui tamen neminem facile turbaverit.

d In *Eubuli vers.* 1. quum sic vulgo legeretur,

> Ἕτεροι δὲ θεοῖσι συμπεπλεγμένοι,

monuit Casaubonus: »Scribe Ἕτεροι δὲ τοῖς θεοῖσι: »vel Ἕτεροι δ' ἑταίροισι.« — Quorum cum posterius metro adversaretur, prius adoptavi: sic tamen, ut, *ex conjecturâ* adiectum esse articulum, simul significarem. Codex *A.* rursus suo more Ἑταῖροι pro ἕτεροι habet. Videtur autem tota illa ecloga, parodia quaedam esse versuum quorumdam Euripideorum: ludere vero videtur poëta in ambiguo verbi συμπλέκεσθαι significatu. *Vers.* 2 *sq.* Vocabulum μόνος in ms. *A.* bis ponitur, hoc modo, ὃς μόνος βροτῶν μόνος δύναται &c. ut propemodum suspicari aliquis possit, primum versum teneri debuisse, qualis vulgo legebatur, sed vocem μετὰ eidem versui fuisse adtribuendam, hoc modo,

> Ἕτεροι δὲ θεοῖσι συμπεπλεγμένοι, μετὰ
> καράβου σύνεσιν, ὃς μόνος βροτῶν, μόνος,
> δύναται καταπιεῖν &c.

Sed non convenit ea ratio, ob primam syllabam vocis καράβου constanter productam. In *Epit.* ecloga ista ab his verbis incipitur, ὃς μόνος βροτῶν δύναται &c. & nonnisi semel ponitur vox μόνος, sicut in edd.

Vers. 4. quum ἀθρόους τεμαχήτας darent editi, monuit idem Casaubonus: »Scribe τεμαχίτας cum MSS. »per ι, non per η.« — Et τεμαχήτας quidem tenet ms. *A.* sed τεμαχίτας ms. *Ep.* recte. Scholiastes Aristoph. ad Eq. 283. Τεμαχίτας ἰχθῦς, τοὺς μεγάλους καὶ κατακοπτομένους. Ad postrema verba, ὥστ' ἐνεῖναι μηδὲ ἕν, adnotavit Coray: »Nonne melius ὥστε μεῖναι, *sic ut nil in pa*»*tinis restet?*« — Libri nostri nil mutant, nisi quod, pro μηδὲ ἕν, una voce μηδὲν habet ms. *Ep.*

Theophili eclogam, ex fabula *Medico*, cum metri rationem expedire non valerem, neglectis numeris adposui; quod & superiores fecerant editores. Eamdem prorsus praetermisit Breviator. Vocabulum πατρὸς, quod erat in editis, merito suspectum habuerat Casaubonus: »τὸ, »πατρὸς, inquit, alterius vocis, ut videtur, locum oc»cupat.« — Verissimam scripturam esse πρὸς, quam ms. *A.* offerebat, ipsa verborum sententia & orationis connexio mihi persuasit. Sed quod est in eodem ms. *A.* αὐτὸν τῶν νεανίσκων, non probavi; tenendamque duxi editam scripturam, αὐτὸν τὸν νεανίσκον. Pro ἐγχέ-

λιον, quod ſuo arbitratu (ut aliâs) invexere primi editores, ἐγχέλιον ſuo more habet ms. *A*. quod in ἐγχέλειον, ut iam ſaepius alibi, fuit mutandum. *Poſt* παρατέθηκε *nulla* erat *diſtinctio* in editis; nec vero magis *poſt* πατρὶ in editt. vett. diſtinguitur oratio, ubi *comma* interpoſuit Caſaubonus. At perſpicuum mihi videbatur, poſt παρατέθηκε *interpungendam* eſſe orationem, iungendaque iſta verba, Τῷ πατρὶ τευθὶς ἦν. Iam ad metrum quod ſpectat, trochaicos eſſe verſus tetrametros catalecticos, ſatis adparebat: qui etiam maiori ex parte, inde à poſteriori hemiſtichio ſecundi tetrametri, iuſtam habent menſuram:

— — — —

παρατέθηκε. Τῷ πατρὶ
τευθὶς ἦν χρηστή. » Πατρίδιον,
» πῶς ἔχεις πρὸς κάραβον; «
» Ψυχρός ἐστιν, ἄπαγε, « φησί·
» ῥητόρων οὐ γεύομαι. «

Sed duobus praecedentibus hemiſtichiis non conſtat ratio. Uno verbo monuit Iacobs, in *Notulis msstis*: » Theophili locus conſtat trochaicis. αὐτὸν delendum. « — Nempe in edità ſcripturâ, πατρὸς, nihil deſideraſſe videtur vir doctiſſimus. Et ſic quidem recte, quod ad numeros, procedebat primus verſiculus, qui eſt poſterius tetrametri hemiſtichium;

Παῖς δὲ φιλοτίμως πατρός.

At, quaenam tunc verbis ſententia eſſet ſubiecta, minus perſpicere equidem potui. Deinde ne ſequens quidem verſiculus (nempe, prius hemiſtichium ſecundi tetrametri) legitimam menſuram erat habiturus;

ὁ τὸν νεανίσκον ἐγχέλειον·

ob vocalem α in νεανίσκον conſtanter longam: quae ſi modo corripi poſſet, non me moraturus erat dactylus, primam ſedem pro trochaeo occupaturus. Caeterum quod ad totius eclogae ſententiam pertinet, nonnihil etiam turbatum eſſe vel intercidiſſe videtur. Nam, quoniam ex patre quaerit filius, *quid de carabo ſentiat*; mireris, in ſuperioribus nonniſi *anguillam & loliginem adpoſitas* commemorari.

In Philemonis teſtimonio, pro Ἀργύριος, quod erat e editum, Ἀγύρριος ſcriptum oportuiſſe, (& ſic mox deinde Ἀγύρριον) monuerat Bentlei, in Emend. in Menandr. pag. 113. Conf. Brunck, ad Ariſtoph. Concionat. 102. Et veritati quidem proxime Ἀγύριος ſcribitur in noſtris

plane 'Αγύῤῥιος apud Eustath. ad
6 sq. ubi Philemonis verba ex ipso
ur.

XXV.

id est, *piscivori.* Quo
oras. 'Ανταγόρας,
τὸν ἰχθὺν, ἀλλὰ λοῦ-
ι & λοῦσαι transtulit al-
piscem, ait ille, *non eluere*,
.] »Non video quid ea ratio-
guenti sententiae. Quid si ita in-
goram puero suo solitum praecipere,
ni pararet, *non oleo inungeret*, ut fie-
oleo lavaret. λούειν maius est aliquid, &
te maioris, quam ἀλείφειν. An eo modo gra-
ua pisci concilietur, viderint μαγείρων παῖδες. Si
t, scribendum, οὐκ εἴα τὸν παῖδα ἐλαίῳ ἀλεῖψαι τὸν
θὺν, ἀλλὰ λοῦσαι.« Sic CASAUBONUS. — Cuius inter-
pretationem emendationemque adoptavit Gallicus interpres.
Mihi longe expeditius simpliciusque videbatur, ad verba
ἀλλὰ λοῦσαι subintelligi μόνον: quae vox satis frequenter omitti a Graecis solet, mente supplenda. Nempe tanti momenti negotium, quale erat *piscem inungere & ad mensam parare*, famulo non committebat ille lurco, sed ipse rem peragebat: quod ex proxime sequente narratione satis intelligitur. Nec tamen silentio praeterire debeo, ipsa illa verba ἀλλὰ λοῦσαι, emendationi deberi recentioris alicuius scribae aut primi editoris: nam in cod. *A.* quidem mendose ἀλλουσαι scribitur, in *Epit.* vero deest iste locus.

'Εν δὲ στρατοπέδῳ &c. »Quae subdita est de eodem *An*»*tagora & Antigono rege* historia, extat in Apophthegmatis »& in Symposiacis Plutarchi.« CASAUBONUS. — Vide Plutarch. T. II. Opp. ed. Francof. pag. 182. f. & 668. c. In ea narratione, ὦ 'Ανταγόρα edidimus ex ms. *A.* & *Ep.* adiectâ ὦ particulâ, quae deerat superioribus editt. Mox dein si placet edita olim scriptura, κἀκεῖνον οὐ φαύλως εἰπεῖν, subintelligendum fuerit verbum φασὶν, aut λόγος ἐστί. Ipsum vocabulum λόγος (subintellecto verbo ἐστὶ) adiectum nobis dedit ms. *Ep.* Deinde τίς ἐν τῷ στρ. γόγγρους ἕψει dedit codex ms. uterque; rectius, & usui Grae-

ci sermonis convenientius, quam ἔψοι, quod editum erat.

Ἔγω γ' οὖν, εἶπε &c. » Refertur eiusdem Antagorae a
» dictum, quo negabat se vel matris fidei commissurum
» iusculum ubi gallina coxisset. ἐγὼ οὖν, εἶπε, τῇ μητρὶ
» ὀρνίθιον ζωμὸν πιστεύσω; id est, *Egone ut matri meae*
» *gallinaceum iusculum credam?* Interpretes ὀρνίθιον putarunt
» esse idem ac πτηνὸν, & *volucre iusculum* nobis exhibent.
» O rem ridiculam & nimis facetam! « CASAUBONUS. —
At mendosa erat ipsa illa edita scriptura ὀρνίθιον. Recte
vero ὀρνίθειον dedit uterque codex mstus. Pro Ἐγὼ οὖν
vero, Ἔγω γ' οὖν recepi ex ms. *Ep.*

Καὶ Ἀνδροκύδης δ' ὁ Κυζικηνὸς &c. » Secundus inter *pi-*
» *scivoros* refertur *Androcydes pictor:* qui prae amore pi-
» scium eximie ac γραφικώτατα pinxisse dicitur τοὺς περὶ
» τὴν Σκύλλαν ἰχθῦς. Tabulam hic summo artificio elabo-
» ravit, cuius argumentum sumserat ex his Poëtae versi-
» bus de Scyllâ: [Odyss. μ'. 95 sqq.]

» Αὐτοῦ δ' ἰχθυάᾳ σκόπελον περιμαιμώωσα
» δελφῖνάς τε κύνας τε, καὶ εἴ ποτε μεῖζον ἕλῃσι
» κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος ἀμφιτρίτη.

» Expresserat igitur in ea tabula Androcydes *Scyllam pi-*
» *scantem*, & variorum piscium effigiem, colorem, & situ,
» quae quidem penicillo pote est indicare. Ac scribit etiam
» Plutarchus, quod piscibus mirifice oblectaretur, eo fa-
» ctum esse ut ἐμπαθέστατα καὶ ζωτικώτατα piscationem
» hanc repraesentaret. Sed male accepit Androcydes poë-
» tae verba: nam etsi usus est verbo ἰχθυᾷν, quod pro-
» prie significat *pisces capere:* tamen apud Homerum Scyl-
» la non *pisces* captat, sed solum delphinos, canes mari-
» nos, & cetos alios, qui appellatione ἰχθύων non conti-
» nentur. Haec quorundam ex antiquis criticis sententia
» est. « CASAUBONUS. — Videsis Plutarch. Symposiac. IV.
2. & Eustath. ad Od. μ'. p. 479. l. 17 sq.

AD CAP. XXVI.

In *MACHONIS vers.* 3. quum πολύποδα esset edi- b
tum, claudicabat metrum: cui sublevando GROTIUS in
Excerpt. pag. 851. πουλύποδα scripsit: recte; & sic
habet uterque noster codex. Recte vero rursus *vers. extr.*
scripturam πολύποδες, simplici vocali, tenent libri omnes,

b quam ibi desiderabat metrum. Utrâque vocabuli formâ promiscue usos esse Atticos poëtas, maxime tamen priori, iam saepius observavimus. GROTII *latinam versionem* Graecis versibus subiecimus.

Rursus claudicabat *versus* 7. qualis vulgo scribebatur:

κακῶς σφόδρ' ἔχειν' εἶτ' ἰατροῦ τινος:

De quo etiam CASAUBONUS monens: » Stabit, (inquit) » si scribas plene σφόδρα & εἶτα. « — Et sic quidem plene σφόδρα scriptum habent ambo nostri codices, & εἶτα quoque ms. *Ep.* At multum abesse, quin ea ratione persanari potuerit versus, perspecte GROTIUS viderat, sic corrigens:

κακῶς ἔχειν σφόδρ', εἶτα δ' ἰατροῦ τινος:

transpositis duabus vocibus, & insertâ necessario loco δὲ particulâ. Cuius rationem secuti sumus, ab HERMANNO etiam adoptatam, DE Metris pag. 165.

Vers. 8. Pro edito ὡς, idem GROTIUS ex coniectura ὃς scripsit: id vero ipsum uterque noster codex mstus exhibet. *Vers.* 9. verba αὐτὸν φερόμενον fuerunt transponenda; quod rursus praeeunte GROTIO fecimus, suffragante pariter HERMANNO, ibid. p. 166.

c *Vers.* 13. δεδιοίκηται πάλαι. δεδιῴκηται corrigit KÜSTERUS ad Hesych. voce Διοίκησις, interpretaturque, *iam pridem omnia absumta sunt.* Quam ut non improbo interpretationem: sic haud satis scio an opus sit, ut ab usitatiore verbi notione discedamus, *omnia administrata, curata sunt.* Ad formam verbi quod spectat: habent quidem praeterita perfecta compositorum, loco simplicis augmenti inter praepositionem & verbum positi, interdum *duplex augmentum, alterum intra, alterum extra*, ut ait Eustathius ad Iliad. ψ'. pag. 1448, 22. veluti ἐκδεδιῃτημένη apud Athen. XIII. 556. c. & hoc ipsum δεδιῴκημαι, cuius exemplum (teste Koppiers in Observ. Philolog. p. 9.) ex Antiphanis Agyrta citavit Lexicographus San-Germanensis. Nec sane rarus admodum idem usus est in aliis compositis verbis. Sed possunt eadem verba, ut ibidem monuit Eustathius, etiam *extrinsecus solum* augeri, neglecto interno augmento. Quod quidem praeceptum a Grammaticae Graecae doctoribus nonnisi ad ea composita verba solet restringi, quorum simplicia vel plane non sunt in usu, vel raro admodum occurrunt: sed, in verbo διοικέω id ipsum etiam obtinere, diserte idem Eustathius mo-

nuit; ubi quidem non est dissimulandum, nonnisi unum hoc exemplum, quod prae manibus habemus, ab illo adferri: unde pro stabiliendâ loci nostri scripturâ nihil aliud efficitur, nisi ut intelligamus, illum in suo codice Epitomae Athenaei δεδιοίκηται scriptum reperisse, perinde atque noster codex Epit. & vetus codex plenioris operis eamdem scripturam tuentur. Caeterum quum tam docto Grammatico, quam fuit Eustathius, non suspecta fuerit illa quamvis rarior verbi forma, ne nobis quidem admodum sollicitanda visa est.

Vers. 16 *sq.* Vulgatam scripturam si teneas,

οὓς ἀνατίθημι ταῖς ἐμαυτοῦ συντρόφοις
Μούσαις, Ἀφροδίτην καὶ Διόνυσον ἐπιτρόπους:

sententia erit, quam Dalecampius his verbis expressit:

Hos Musis coalumnis meis dedico:
curatores illorum esse volo Bacchum atque Venerem.

In quo nihil fuerit incommodi, nisi quod ad nomen ἐπιτρόπους subintelligendum sit verbum τιθεὶς, vel ποιῶν.

Vers. 19 *sq.* »*Timothei Charon* ὁ ἐκ Νιόβης non est illud »quod docti volunt. πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Sed est allusio ad »fabulam *Timothei*, *Niobe* inscriptam, ubi erat *Charon* in»ter alias tragoediae personas. Poëta hic parum habitus »ingeniosus, & multum ψυχρός. Ideo certatim illum ur»bani scurrae irriserunt. Eiusmodi est Dorionis crumato»poei illud non multo ante. [pag. 338. a.] Δωρίων, ait, »καταγελῶν τοῦ ἐν τῷ Τιμοθέου Ναυτίλῳ χειμῶνος, ἔφα»σκεν, ἐν κακκάβᾳ ζεούσᾳ μείζονα ἑωρακέναι χειμῶνα. Ta»le est etiam quod capite XI. [ad pag. 352. a.] sumus di»cturi. Sed MACHONEM audiamus, qui morientem Philo»xenum ita facit alloqui medicum a quo interpellatus fuerat:

»Ὁ Τιμοθέου Χάρων σχολάζειν μ' οὐκ ἐᾷ,
»ὁ ὐκ τῆς Νιόβης· χωρεῖν δὲ πορθμὸν ἀναβοᾷ,
»καλεῖ δὲ μοῖρα νύχιος, ἧς κλύειν χρεών.

»*Timothei*, inquit, *Charon*, *ex Niobe*, *otium mihi non con»cedit: sed abire suam cymbam inclamat.* πορθμὸν nominat Ti»motheus quam alii πορθμίδα. Sed vereor ut hoc persua»deri cuiquam possit graece docto. Itaque scribendum, »χωρεῖν δὲ πορθμίδ' ἀναβοᾷ.« CASAUBONUS. — *Timothei ac Niobes Charon*, in versione posuerat DALECAMPIUS, & in ora miro quodam modo interpretatus erat: cuius ratio non magis morari nos debet, quàm WESTONI commentum, qui οὐ τῆς Νιόβης legendum censuit, (in Hermesia-

nacte pag. 26.) intelligens *Timothei Charontem, non Niobae.* Cum σχολάζειν μ' οὐκ ἐᾷ editum esset; utriusque nostri codicis auctoritate delevi *pronomen personale*, quod ex interpretamento irrepserat, & languidum magis quam necessarium hoc loco esse videbatur. In ms. *A.* quidem mendose scribitur σχολάζει οὐκ ἐᾷ: in ms. *Ep.* vero plane recte, σχολάζειν οὐκ ἐᾷ. Vocabulum πορθμὸν solicitari nolim. πορθμὸς & *fretum* significat, & quemvis *traiectum.* Verbum χωρεῖν, aut *accedere* significare potest; unde χωρεῖν τὸν πορθμὸν, per ellipsin praepositionis ἐπὶ vel πρὸς, minime abhorrentem a Tragici stilo, (nam ipsius Timothei verbis ista loqui fingitur Philoxenus) significabit, *ad fretum* vel *ad traiectum esse accedendum*: aut etiam *eundi, abeundi, proficiscendi* notione accipi poterit; ut, quemadmodum χωρεῖν ὁδὸν idem valet ac διὰ ὁδοῦ, *hac vel illâ viâ proficisci*, sic χωρεῖν τὸν πορθμὸν valeat χωρεῖν διὰ πορθμοῦ, *abeundum esse per fretum*; vel, *proficiscendum esse traiectum*; id est, *traiiciendum fretum.*

d *Vers.* 25. Quum sic vulgo consentientibus libris scriberetur,

εὔξατο τριῶν ἔχειν τὸν λάρυγγα πήχεων,

monuit CASAUBONUS: »Tolle voculam τὸν, quae me»trum corrumpit.« Cuius rationem GROTIUS secutus est, in Excerpt. pag. 853. At quum non de vano, sed ex sermonis usu praepositus hoc loco nomini articulus nobis videretur; alia ratione succurrendum versui censuimus, scilicet λάρυγα, penultimâ brevi, pro λάρυγγα, scribendo; quemadmodum alibi φάρυγα pro φάρυγγα scribendum observavimus. Vide ad II. 64. f. & ad VI. 268. c. Ac diserte sane docet Etymologus, pag. 788. sicut φάρυγξ, φάρυγος, sic & λάρυγξ, λάρυγος, Atticorum more declinari. Neque nos turbare, puto, debuit pes dactylus, eâ ratione quartam in senario iambico sedem occupaturus. De re, quae hic agitur, confer lib. I. pag. 6. b. & ibi not.

e Καὶ Διογένης δὲ &c. »Elegantissime dictum est Athe»naeo, Διογένης ὁ Κύων ὠμὸν πολύποδα καταφαγὼν, ἐπι»θεμένης αὐτῷ τῆς γαστρὸς, ἀπέθανε. Vult dicere quod »Sotades, cuius extat de obitu Diogenis Cynici versus, [apud Stobaeum, Serm. XCVI. p. 526. al. p. 528.]

»Πολύποδα φαγὼν ὁ Διογένης ὠμὸν τέθνηκεν:

»& Diogenes Laërtius in eâdem historiâ, [VI. 76.] *Dio»genem Cynicum* χολερικῶς ληφθῆναι: & Censorinus quo-

» que, *in choleram*, inquit, *solutus est.* Quod quid sit, se- » mel experti scimus, ante annos aliquot beneficio supre- » mi Numinis praesentissimo vitae periculo perfuncti. Vim » eius morbi appositissimo verbo auctor expressit, ἐπιτιθε- » μένης τῆς γαστρὸς. Est vero ἐπιτίθεσθαι, *instare & perse-* » *qui aliquem atque urgere*: in idiotismo nostro dicimus, *don-* » *ner la chasse.* ἐπιτίθεσθαι ἡ γαστὴρ dicitur, *fluxa alvus* » *quae quiescere non finit.* Doctorum emendationes huius lo- » ci cur simplici huic interpretationi anteponamus, cauf- » sae non est.« CASAUBONUS. — ἐποιδουμένης, id est, *in- tumescente alvo*, legendum coniectaverat GESNERUS, DE Aquatil. p. 746. Vulgatam vero scripturam tuetur uter- que noster codex mstus. Caeterum de Diogenis morbo obituque consule quae ad Laërt. l. c. adnotavit Menagius.

Sopatri de Philoxeno versiculos, quibus haud satis adparet quaenam sententia insit, praetermisit Breviator. Videtur hoc dicere poëta: *Ne Aetnae quidem ignem exhor- rescere illum lurconem, dummodo, priusquam ab eo consumatur, licuerit ei gulae satisfacere suae.*

AD CAP. XXVII.

In *Timoclis vers.* 3. pro eo quod edebatur Μητρο- κλῆς, legendum Μοιροκλῆς monuerat VALESIUS ad Harpocr. pag. 129. & RUHNKENIUS, in Histor. crit. Ora- torum Graecor. p. 157. (in Reiskii Oratorib. Graec. Vol. VIII.) Istam vero ipsam scripturam nobis exhibuit noster cod. *A*. & prope a vero abest ms. *Ep*. in quo Μυροκλῆς. Quod *vers.* 5. Εἶτ' εἶπερ habent ambo nostri mssti, re- cte editores omiserunt importunam versui particulam, quae e glossa irrepserat.

Vers. 8 *sq.* » Illud *Timoclis* elegantissimum est, nec recte a » interpretibus acceptum, de *Hyperide* celeberrimi nominis » oratore Atheniensium:

» Τοὺς ἰχθυοπώλας οὗτος ἡμῶν πλουτιεῖ.
» ὀψοφάγος γάρ. ὥστε τοὺς λάρους εἶναι Σύρους.

» *Hyperides*, ait, *piscarios nostros ditabit: tantus enim piscium* » *vorator est, ut illius caussa piscium praedatrices aves*, ut sunt » *larus*, gavia, mergus, & aliae, *fiant Syrae*: hoc est, *pi-* » *scibus abstinere cogantur* vacuefactis maribus: adeo profun- » da est Hyperidis τοῦ ὀψοφάγου gula. *Larum* avem esse, » quae captura piscium vivat, quis potest ignorare, qui

a » Homeri saltem illa legerit? [Odyss. ε. 51 sqq.]

» Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, λάρῳ ὄρνιθι ἐοικὼς,
» ὅς τε κατὰ δεινοὺς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
» ἰχθῦς ἀγρώσσων πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἅλμῃ.

» Recte igitur exponi hic locus potest ut eum sumus in» terpretati. Si cui tamen fidem veri excedere sententia » haec videatur; (quale enim est, *ob unius helluonis ven» trem maria esse exhausta piscibus?*) possumus λάρους inter» pretari de lurconibus aliis Hyperidi similibus: quos om» nes ait poëta factos Syros. Abstinuisse Syros piscium » esu, si non didicerunt interpretes, qui Hyperidem falso » produnt nobis Syrum, ex Diodoro, Strabone, Hygino, » & Arati graecis latinisque Interpretibus; saltem ex Athe» naeo discerent, cuius sunt verba hoc ipso in libro non » longe hinc, [pag. 346. c.] Οὐλπιανὸς διὰ τὰ Σύρων πά» τρια καὶ ἡμᾶς τῶν ἰχθύων ἀπεστέρησε. « CASAUBONUS. — Plurimum sane a vero aberraverat DALECAMPIUS, cum postrema poëtae verba sic redderet, *ut lari sunt omnes Syri;* adiectâ notâ: » *Hyperidem Syrum* natione fuisse, *non » Athenienfem*, comicus innuit. « — Nec tamen a doctissimo Casaubono satis commode expressa mens poëtae. Quanto commodius GROTIUS reddidit! *lari ut Syri sint, si ad eum compares.* (Excerpt. pag. 688.) Quem ad locum pertinet eiusdem adnotatio haec: » *Syri* quidam *piscibus abstinebant.* » Iraque, ut ostendat quantus sit piscium helluo Hyperides, » ait, *laros*, qui piscibus vescuntur, *prae illo Syros esse.* « — IDEM, quum versum istum sic scriptum edidisset,

ὀψοφάγος, ὥστε τοὺς λάρους εἶναι Σύρους:

de scripturâ adnotavit: » Male inter voces ὀψοφάγος & » ὥστε intercedebat γάρ. « — Et agnoscit quidem illam particulam cum editis codex *A.* (in *Epit.* deest postremus versus:) sed temere fuisse illatam, metri ratio clamabat. Superiori versu, perperam πλουτεῖ habet ms. *A.* ubi recte πλουτιεῖ ms. *Ep.* cum edd.

Quae sequuntur, in hunc modum edita legebantur:
Καὶ ἐν Ἰκαρίοις δὲ ὁ αὐτὸς ποιητής φησιν·

Τόν τ' ἰχθυόῤῥουν ποταμὸν Ὑπερείδην πέρασον, σηπίαις φωναῖσιν ἔμφρονος λόγου,
χόμποις παφλάζων ἠπίοις (sic) πυκνώμασι
προσπανδήσας ἔχει *
μισθωτὸς ἄρδει πεδία τοῦ δεδωκότος.

Quae sic interpretatus est DALECAMPIUS:

Affluentem piscibus amnem Hyperiden traiice: a
sepiis dictionibus orationis prudentis & callidae,
venustâque & blandâ verborum aestuans congerie,
cum inundat, agrum rigare potest
eius qui muneribus donavit.

Idemque interpres ad vocem *sepiis*, *vs.* 2. adnotavit: »*Ob*»*scuris:* tanquam *sepiarum atramento infuscatis.*« Et ad verbum *aestuans:* vs. 3. »Παφλάζων: *elatis verbis tumidus ac insolen*»*tibus:* allegoriâ sumptâ ab aucti fluminis inundatione.« — Ad quae CASAUBONUS nihil aliud, nisi haec: »Prae»feremus [Proferemus, *puto*, *voluerat*] quae ex isto loco »scripta offendimus in Excerptis: nam aliud nihil possu»mus amplius. Καὶ ἀλλαχοῦ, Τόν τε ἰχθυόῤῥουν ποταμὸν »Ὑπερείδην περάσας, ὃς μισθωτὸς ἄρδει τὰ πεδία τοῦ δε»δωκότος. Caetera, quae in nostris libris habentur, & il»le vir pro conclamatis habuit, & nos emendare quiti »non sumus.« — Priorem eclogae partem sic constituendam censuit IACOBS, in Notis msstis:

»Τόν τ' ἰχθυόῤῥον ποταμὸν Ὑπερείδην πέρα,
»δὲς ἠπίαις φωναῖσιν ἔμφρονες λόγου
»κόμποις τε φλάζων. —

his adiectis Adnotationibus: »πέρα, *transi.* φλάζων, pro »παφλάζων. Conf. Galen. ad Hippocr. Cris. 6. & Foes. »Oecon. Hipp. v. Φλάζουσιν. Est in his versibus parodia »loci Aeschylei, ubi Prometheus Io iter instituendum enar»rat. Cf. Prometh. vs. 723 sqq.« — Cuius ex docti Viri monito, primum πέρα (*vs.* 1.) adoptavimus, quod versus desiderabat, & ad sententiam idem valet ac πέρασον, quod cum editis habet uterque noster codex mstus: nam in nostro ms. *Ep.* perinde atque in ms. *A.* perspicue πέρασον legitur, non περάσας, ut in Hoescheliano Casaubonus repererat. In ἰχθυόῤῥουν vero cum Hoesch. consentit & noster cod. *Ep.* & cod. *A.* quae haud dubie vera scriptura erat. Item *vers.* 2. δὲς ἠπίαις fidenter recipiendum putavi: cum praesertim & vocem δὲς noster ms. *Ep.* sicut Hoeschelianus daret, & in σηπίαις φωναῖσιν nihil aliud, nisi ἠπίαις φωναῖσιν latere posse videretur. *Vers.* 3. vero παφλάζων in τε φλάζων mutare dubitavi; quoniam, cum de sequentium lectione non constaret, incertum erat an necesse esset, ut mutaretur verbum παφλάζων. Ad proximum verbum, quod ἤπιοις aspero spiritu notatum scribitur in editis libris, nihil ex ms. *A.* adnotatum est: nec

a vero aliud quid, nisi ἠπίοις, valere illud poterat. Sed eo ipso suspectum nobis hoc vocabulum esse debet, quoniam modo praecessit ἠπίαις φωναῖσιν. Itaque hic quidem vox ἠπίοις ex scholio nata, & alterius cuiusdam, forsan μαλθακοῖς, aut similis cuiuspiam locum invasisse videtur; nisi fortasse suspicari liceat, ista ipsa verba ἠπίαις φωναῖσι versu superiore temere inserta esse ex interpretamento horum verborum ἠπίοις πυκνώμασι; nam πυκνώματα videri possunt esse φωναὶ *saepius repetitae*: sed rectius tamen fortasse *astutias*, *astutos sermones*, intellexeris; & adiectivum ἠπίοις, videndum, ne ex ἠμέροις fortasse detortum sit. Iam istud προσκατδύσας (*vers.* 4.) satis adparebat valere πρὸς πᾶν δύσας, *ad omnia descendens, omnia in se recipiens*; scilicet, dummodo satis mercedis ei offeras. Sed, quo pertineat deinde verbum ἔχει, & quid sit quod ibi vel ab Athenaeo omissum sit, vel per librariorum interciderit culpam, id vero ne coniecturâ quidem hariolari equidem ausus eram. Fidentior Fiorillo, in Observationibus Criticis in Athenaeum nuperrime editis, pag. 5 sq. postquam & vulgatam huius eclogae scripturam, & quae ad hunc locum Casaubonus adnotaverat, adposuit, in hunc modum pergit: » Levi opera sic reficias:

» Τὸν τ' ἰχθυόῤῥουν ποταμὸν Ὑπερείδην περᾷς,
» ὃς, σηπίαις φωναῖσιν ἔμφρονος, λόγου
» κόμποις παφλάζων, σηπίοις πυκνώμασι
» πρὸς . . . . , πᾶν δύσας ἔχει.
» μισθωτὸς ἄρδει πεδία τοῦ δεδωκότος. «

Tum: » *Versus quartus*, inquit, forte sic explendus:

» πρὸς πᾶν ῥύει, ῥοῇ τε πᾶν δύσας ἔχει. «

Ubi, alia ut taceam, valde equidem dolui, non aperuisse nobis virum doctissimum, *quasnam* σηπίας φωνὰς, & σήπια *quaenam* πυκνώματα intelligere debeamus: nec enim persuadere nobis, puto, voluerit, ut in Dalecampii interpretatione adquiescamus. Gallicus interpres, *vers.* 2. σὺν ἠπίαις φωναῖσιν legens, totam eclogam in hunc modum interpretatus est: *Tâche de gagner Hyperide, (ce fleuve qui roule de nombreux poissons) en t'y prenant d'un ton mielleux, mais avec réflexion. C'est un homme dont la bouche fait entendre de grands mots entassés comme un flot qui bouillonne sur l'autre, mais il est séduisant. Les conditions qu'il a eu soin de faire d'avance, lui ont procuré une récompense: aussi, devenu mercénaire d'Harpalus, est-il forcé d'en arroser le jardin.*

Φιλέταιρος - - τὸν Ὑπερείδην πρὸς τῷ ὀψοφαγεῖν καὶ ὃ κυβεύειν αὐτὸν φησί. Videri poterat abundare pronomen *αὐτὸν*, abiiciendumque esse; nisi supra *τὸν Ὑπερείδην σκώπτων* aut aliquid tale scripsisse statueres auctorem.

Axionici eclogam ex *Phileuripide* »versibus constare »anapaesticis, sed passim depravatis« monuit Iacobs, in *Notis msstis.* Quos versus quum expedire equidem non valerem, totam eclogam, sicut a superioribus editoribus factum erat, continuato tenore veluti pedestri sermone descriptam exhibui: quumque in ipsis verbis plurima mihi obscura essent, nihil mutare sum ausus, nisi perpauca, ubi veteres libri praeibant. Totius eclogae nonnisi postrema verba adposuit Epitomator: nomen vero poëtae recte Ἀξιόνικος scripsit cum editis; pro quo mendose Ἀξιόνεικος ms. *A.*

Ἄλλον δὲ ἰχθὺν μεγέθει πίσυνόν τινα. »*Alium piscem* »*magnitudine sua fretum*; id est, *permagnum* & *validum*. Di»ctio poëtica & Ionica, *πίσυνος*. At interpres *δίπηχυαῖον*.« Casaubonus. — *Bicubitalem* reddiderat Dalec.

Porro cum in ed. Cas. sic legeretur, ἥκει κομίξας Γλαυκὸς τις ἐν πόντῳ γαλεὸς, adnotavit Casaubonus: »Probabiliter Dalec. ἐκ πόντου γαλεόν. Illud κομί»ξας, Doricum, ut multa apud Theocritum.« — At quid Axionico cum Theocrito? Et quid omnino hîc loci est Doricae verbi formae? Quin immo (quod magis etiam mireris) κομίξας illud, quod hîc defendit Casaubonus, nonnisi per operarum sphalma temere in editionem ipsius irrepserat: recte κομίσας legebatur in ed. Ven. & Bas. quemadmodum in Msto nostro. γαλεοὺς vero dedit idem noster codex; sed in istis ἐν πόντῳ nil mutat.

Quod ait λίχνων ἀνδρῶν ἀγάπημα, adludit ad illud Cratetis, ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἀγάπημα, in Anthol. T. I. ed. Br. p. 186. IV. quem ad locum Iacobs in Animadv. hunc nostrum laudare non neglexit. Conf. Toup, in Cur. Noviss. pag. 267. — *Mox*: »Pro φέρω, ait Iacobs, in *Notis msstis*, »φέρων legerim, quod ad ἥκει referendum.« — *Dein*, quum in ed. Ven. & Bas. nullâ interpositâ distinctione legeretur, φέρω κατ' ὤμων τινὰ τῷδ' ἐνέπω &c. post τινὰ *comma* interseruit in suâ editione Casaubonus; tum vero in Animadv. ait: »Fortasse κατ' ὤμων νιν.« At pronomine νιν nil erat opus: pro τινὰ vero, τίνα interrogative scriptum oportebat, ad sequens σκευασίαν referendum; quod iam Dalec. recte viderat.

b ἢ τῆς ἀγρίας ἅλμης κιάσμασι σῶμα λιπάνας. » Lego » λιπάσμασιν. Quid enim est κιάσμασι? Nam quae » de illâ scripturâ docti viri scripserunt, non probo. ἅλ- » μην ἀγρίαν exposuimus superiore capite. « [ad pag. 339. d. e.] CASAUBONUS. — Qui quod a doctis viris scriptum sibi non probari ait, respexit ad id quod super hoc loco H. STEPHANUS disputaverat in Thes. Graec. Ling. T. IV. p. 532. c. ubi ait: » Λίασμα pro χλίασμα reperitur. Axio- » nicus apud Athen. lib. VIII. - - - ἅλμης λίασμα vocat » ἅλμην λιαρὰν, *muriam tepidam*, seu ἅλμην θέρμην, ut ibi- » dem appellat. «

Haud dubie corrupta sunt ista, ἔφα τὶς ὡς &c. Nec enim hîc locus erat Dorico ἔφα, pro ἔφη. Ibi IACOBS: » Legerim, ait, παραδόντα, φάτις ὡς - - - Μόσχων ὁ » φίλαυλος &c. *ut Moschon eum comedere dicitur.* « — Ubi quidem quod Μόσχων scripsit, invito excidisse viro docto videtur: nam *Moschionis* parasiti, qui haud dubie idem cum hoc φιλαύλῳ fuit, saepius in his libris fit mentio: ut c VI. 242. c. 246. b. IX. 382. d. *Mox*, in Καλλαίδη nil mutant libri. Exspectasses ὦ Καλλία: sed fortasse consulto nonnihil detortum in fine nomen est; nisi pro illo Ω ΚΑΛΛΑΙΔΗ sic plane scriptum oportuit Ὦ ΚΑΛΛΙ'Α, Ἢ σὺ μὲν &c.

Sub finem eclogae, ubi mendose κἄμφὶ ταρίχης ἀγάλλῃ in editis legebatur, monuerat CASAUBONUS: » Scribendum, » ἀμφὶ ταρίχη γ' ἀγάλλῃ. « — At κἄμφὶ τάριχ' ἀγάλλῃ dedit codex noster mstus uterque. Pro κἄμφὶ quidem est καὶ ἀμφὶ exserte scriptum in ms. *Ep.* sed in τάριχ', ut dixi, consentiunt ambo; quod est pro τάριχα, rariore formâ a singulari τὸ τάριχον, pro quo aliâs vel τὸ τάριχος vel ὁ τάριχος longe est usitatius. Habemus igitur hîc exemplum, quo firmatur scriptura ista apud Suidam, Τάριχα, ὄψα πολυτελῆ: quae alioqui suspecta esse poterat. Conf. H. Stephani Thes. T. III. p. 1249. e. f.

τὰ δὲ ταρίχη μή ποτε καὶ ὡς αἰσχροποιοῦντος. DALECAMPIUS: *falsa vero pulpamenta, forsitan quod faceret turpia.* Tum IDEM in orâ: » Irrumaret aut fellaret. Quidam » legunt, αἰσχρὸν κέρδος ποιοῦντος: *quod turpe lucrum secta- » retur.* Hoc magis probo. « — Nempe hoc posterius magis conveniens videri poterat cum eo quod initio dixerat Athenaeus, καὶ κυβεύειν αὐτόν. Sed in αἰσχροποιοῦντος consentiunt libri, pro quo ea significatione, quam Dalec. dixit, aliâs αἰσχρουργεῖν dicebant Graeci: poterit autem hîc

latiori quodam significatu accipi id verbum. Caeterum vocabula τάριχος, ἅλμη, & his similia, in convicii loco de *hominibus scelestis aut lascivis* dici solita iam plus semel observatum est. Vide ad III. 119. c. Animadv. T. II. p. 334. & paulo ante ad VIII. 339. d. e. Sic Θασία ἅλμη, de homine nequam, IV. 164. e. Sic σκόμβροι, de lascivis, III. 120. e.

ἑωθινὸν τὸν Ὑπερείδην ποιεῖσθαι νῦν τοὺς περιπάτους ἐν τοῖς ἰχθύσιν. Dalecampius *ποιεῖσθαι τοὺς περιπάτους obambulare* reddidit, tacite suffragante Casaubono, certe nihil contra monente. Mihi vero acutius quidpiam in illis verbis inesse videbatur: scilicet ut *περίπατος* ea notione dictum sit, qua idem valet ac *διατριβὴ* vel *σχολὴ*, *schola*, *disputatio* de Philosophia aut de quavis arte; de qua notione dixi ad III. 103. d. quemadmodum etiam *Platonis schola*, ὁ Πλάτωνος *περίπατος* vocatur paulo inferius, VIII. 354. b. Illud haud satis definire ausim, *τοὺς περιπάτους ποιεῖσθαι* nunc utrum de eo dicatur, qui *ipse scholam habet explicatque*, an de eo qui *scholas praeceptoris frequentat*. Nam & hac posteriori notione accipi illa dictio posse videtur: quam fere in sententiam *εἰσαγωγὰς πράττειν* dixit Epictetus, Dissert. I. 29, 23. II. 16, 34. Nec mira admodum nobis quidem, Gallico idiomate utentibus, videri ista locutio debet, qui in eadem re non modo *verbo* eodem, sed & simillimo *nomine substantivo* utimur, *faire un cours*, e. gr. *faire un cours de Physique*, *de Belles-Letres*, &c.

AD CAP. XXVIII.

Τίμαιος δ' ὁ Ταυρομ. »Maledicentissimo hominum *Timaeo* »*Tauromenitae*, qui scriptum reliquit, *Aristotelem gulae fuis*»*se deditum* & ὀψοφάγον, quantum tribuendum sit, ad Dio»genem Laërtium pridem docuimus. Sapientes non dubi»tabunt, scio, falsissima esse omnia quaecunque de divi»no viro Epitimaeus iste muginatus est.« CASAUBONUS. — Conf. Polyb. lib. XII. cap. 8 sq. & praesertim cap. 9, 3.

Μάτρων δ' ὁ σοφιστής. De inconstantia librorum in efferendo nomine istius sophistae diximus ad VII. 307. c. Hoc quidem ipso loco, in *Μάτρων* consentit codex ms. uterque cum editis: mox vero deinde bis Μάτων habet ms. *A.* quemadmodum *Μάτωνα* pag. 307. dederat uterque ms. cum edd. Paulo post vero (pag. 343. a.) idem ms. *A.* rursus

ῷ habet, quod ex Μάκρων corruptum videri debet. roximo Antiphanis testimonio scripturam Μάτρων tenens, *Ep.* Anaxilae vero testimonium omisit Breviator, x altero Antiphanis, quod deinde sequitur, nonnisi a verba excerpsit.

ντιφάνης ἐν Κιθαρῳδῷ. Eamdem ANTIPHANIS fabulam ;vit Etymologus, pag. 683. l. 26. Eidem poëtae apud rum (XV. 681. c.) tribuitur Κιθαριστὴς fabula: quae eadem, an diversa, non definiam. Facile eamdem s: sed, ut pro diversâ habeamus, suadere videtur id, fabulae hîc citatae initium consulto adponat auctor '; quasi eo indicio hanc fabulam ab aliâ, simillimo tiditâ, distinguere voluisset. Erant quidem vulgo sic ita poëtae verba,

ὺ ψεῦδος οὐδέν φησιν ὀφθαλμὸν ὤρυττέ τις
ὥσπερ ἰχθύος Μάτρων προσελθών:

ab istis verbis illa ratione cohaerentibus continuatis itium cepisset fabula. At satis adparet, verba illa lineâ comprehensa versum legitimum non efficere, omnino cum quatuor primoribus verbis cohaerere tia. Quare, quoniam dixerat auctor noster, οὗ (nempe δράματος Ἀντιφάνους) ἡ ἀρχὴ, id est, *cuius* (fabulae ianis) *hoc est initium*; intelligi par erat, quatuor illis ibus verbis,

ὺ ψεῦδος οὐδέν φησιν, —

i ipsum dramatis initium; sequentibus autem verbis, ὀφθαλμὸν ὤρυττέ τις (immo, ὠρυττέν τις) ὥσπερ ἰχθύος Μάτρων προσελθών:

ri testimonium, quod ex eâdem fabulâ hîc citare eus voluit. Caeterum, quid sit quod dicat poëta; *piscibus eripere folitum Matronem*, Archestratus aliquis xplicaverit; utrum, qui piscium capita adamavit, & circa eum pinguedinem pro delicatissima parte ; an oculos primum evulsos abiecerit, quo comlubentiusque caetera deinde voraret? cf. p. 345. c. ILAE versiculos supra (VII. 307. c.) iam adposuer noster. *Mox dein* recte περὶ ταῦτα dedit ms. In vulgato δ πάρεστι nil mutat idem vetus lid equidem ex coniecturâ in ὅπερ ἐστὶ mutare ivi. Aliter CASAUBONO visum erat; cuius ad hunc e est Animadversio: ὃ πάρεστι τῆς Ἀρχεστράτειας ἐμφανίσαι ὑμῖν. Lege ἐκ τῆς Ἀρχ. id est:

» *quod licet vobis palam facere ex Archestrati expediis.* Sic vo-
» cat Archestrati Gastrologiam. In eo libro docuerat poë-
» ta inter alia etiam hoc, quae pars in quoque pisce opti-
» me saperet. Qua de re extant libro superiore in glauco
» loci aliquot veterum poëtarum. Videtur Athenaeus, cum
» haec scriberet, Archestrati librum non habuisse ad ma-
» num, sed excerpta solum sua: in quibus cum nihil re-
» periret de capite mugilis, ad ipsos Archestrati libros nos
» reiicit.« — Nostra emendandi ratio, ut expeditior, sic & certior, puto, debebit videri. Caeterum quod auctoris verba sic citavit Casaub. quasi ὑμῖν scriptum esset, id quidem temere factum. In ἡμῖν consentiunt libri; neque ullam caussam video, cur alterum malimus.

AD CAP. XXIX.

In *ANTIPHANIS*, ex *Divitibus*, *vers.* 1. Pro Εὔθυνος, quod habent libri, Εὔθυμος scripsit GROTIUS in Excerpt. pag. 621. & *Euthymus* ibid. in versione latina. Quod praeter rationem factum notavit KOPPIERS in Observ. Philol. pag. 54. quum praesertim etiam ab alio poëta apud Nostrum, IX. 379. e. laudetur *Euthymus*, ut in arte coquinaria peritus.

Versus 2. vulgo sic editus legebatur:

σανδάλιον καὶ σφραγίδα, καὶ μεμυρισμένος.

Nec aliud e Msto enotatum. Recte vero GROTIUS σφραγῖδα accentu circumflexo scripsit; sed σανδάλιον tenuit: quod quo pacto convenire versui censuerit, non video. Necessario quidem σανδάλια in plurali cum KOPPIERS pag. 55. legendum putavi: quod & per se commodius erat, & ad metri legem unice aptum, quae vetat spondeum poni in secunda senarii sede.

Versu 3. quum ἐλογίζετο τῶν πραγμ. legeretur, fultura indigebat labans metrum. Quare cum GROTIO voculam τι inserui. ἐλογίζετό τοι maluerat KOPPIERS; minus commodum esse ratus τι, ob sequens οἶδ' ὅ τι. Mihi nihil minus incommodi illud pronomen, quam τοι particula habere videbatur, cui nulla vis hoc loco inesse poterat.

Quintum versum talem exhibuimus, qualem editum repereramus:

ἄνδρες παλαιοὶ ὀψοφάγοι, τοῖοί τινες.

Est autem ista scriptura, ut ex vetere nostro codice intel-

f leximus, e recentioris alicuius docti viri coniectura procusa. Nam in membr. sic scriptum:

ἄνδρες πάλαι ὀψοφάγοι τοιοῦτοί τινες.

Unde fortasse rectius sic refingeretur versus:

ἄνδρες πάλαι ὀψοφάγοι τε καὶ τοῖοί τινες.

Certe in eam ipsam sententiam, quam recte Grotius expressit,

tanti inde ab antiquo helluones piscium:

multo commodius videri debet *ἄνδρες πάλαι ὀψοφάγοι*, quam *παλαιοὶ*, qui sunt homines *antiqui, prisci, veteres*: porro post *ὀψοφάγοι* peropportunus particulae coniunctivae locus esse videtur. Verba *ἄνδρες παλαιοὶ* Dalecampius, *viri iam senes*, interpretatus erat; nec ad usum sermonis Graeci recte, nec commode ad sententiam.

Vers. 9. Claudicat & hic versus, qualis vulgo legitur:

κύκλους δὲ συναγείροντες ἔλεγον τάδε.

Cui succurrebat GROTIUS, sic scribens:

κύκλους δὲ συναγείραντες εἶτ' ἔλεγον τάδε.

Probabili utique ratione; sed haud ita certâ, ut absque dubitationis significatione in contextum adoptare eam auderem.

Vers. 10. Quum prorsus mendose *ὡς οὐ συντὸν ἐστιν* in ed. Cas. 3. expressum esset, *ὡς οὐ φορητόν ἐστιν* ex coniect. corrigebat IACOBS in *Notis msstis*. At *ὡς οὐ βιωτόν ἐστιν* communi consensu habent superiores editiones cum vetere codice msto.

Vers. 11 *sqq.* *τῆς μὲν θαλάττης ἀντιποιεῖσθαί τινας*
ὑμῶν, ἀναλίσκειν τε πολλὰ χρήματα, &c.

» Id est: *Indignum facinus esse, quosdam e vobis*, o Athenien-
» ses, *imperium maris huic civitati vindicare, atque in eam rem*
» *multos sumtus publice fieri: & tamen nihil propterea piscium*
» *in urbem importari. Frustra igitur praefectos nostros in insulis*
» *habemus.* Interpr. *ἡμῶν*, pro *ὑμῶν*. Res eodem redit. De
» Atheniensibus autem poëta loquitur: quos scimus *θαλαττοκρατῆσαι* & maris imperium tenuisse annos LXXV.
» semper autem conatos id sibi asserere & vindicare. Inter
» caetera commoda, quae *ἡ θαλαττοκρατία* afferebat, fuit
a » hoc, *τὸ ὄψον εἰσπλεῖν*, ut hîc dicitur ab Antiphane: hoc
» est, quod ex subiectis insulis *pisces Athenas importabantur*.
» Ita debent illae voces exponi. *εἰσπλεῖν* dicuntur non so-
» lum *naves, cum portum ingrediuntur*; sed & *merces, quum* ali-
» quem in locum *navibus importantur.* Sed deest *versui* [13]

»pes unus: a

»ὄψου δὲ μηδὲν εἰσπλεῖν μηδὲ γρῦ.

»Scribo, ὄψου δὲ μηδὲν ἐνθάδ' εἰσπλ.« CASAUBONUS. — Vocem ἐνθαδ' a Casaub. propositam adopravit GROTIUS. Paulo aliter constituendum versum censuit IACOBS, in *Notis msstis*; nempe,

»ὄψου δὲ μηδὲ ἓν ἔτ' εἰσπλεῖν, μηδὲ γρῦ.«

Idem Vir doctus *versu praeced.* pro ἀναλίσκειν, corrigebat καταναλίσκειν, haud satis video quâ caussâ adductus: nam & sententia eadem; & versus, ut vulgo legitur, probus & integer. Secunda quidem syllaba verbi ἀναλίσκω constanter, quod sciam, producitur.

Vers. 14 *sqq.* Τί οὖν ὄφελος τῶν νησιαρχῶν ἐστι; δεῖ
νόμῳ κατακλεῖσαι τοῦτο, παραπομπὴν ποιεῖν
τῶν ἰχθύων.

»Νησιάρχους Antiphanes vocat *insularum praefectos*, Athenis »eo mitti solitos. At viri docti emendant τριηραρχῶν. Hoc »scilicet emendare est! Sequentia verte: *Oportet lege caveri*, »*ut teneantur qui praeerunt cumque insulis, tutam piscium impor*»*tationem praestare.* παραπομπὴ est proprie *deductio vel hono*»*ris vel praesidii caussa.* Hac notione accipi potest isto loco, »ut ad nesiarchas referatur: sed aliquando παραπομπὴ est »idem ac κομιδὴ, *invectio alicuius rei*; quo etiam modo ac»cipi hîc potest, si ad ipsos insulanos referimus. νόμῳ κα»τακλείειν elegantissime dictum, pro *lege comprehendere &* »*sancire.*« CASAUBONUS. — Ex ista animadversione vox τριηραρχῶν in ed. Cas. 2. & 3. temere ad oram Graeci contextus adposita est, praefixâ notâ γρ'. quasi istam emendationem probasset Casaubonus: qui e contrario, quum Dalecampius in versione *triremium praefectos* nominasset, istam novationem quam maxime improbavit. Quod vero ait doctus Animadversor, νησιάρχους vocare Antiphanem &c. non tam νησιάρχους dicere debebat, quam νησιάρχας: nam genitivus pluralis νησιαρχῶν, quem habent libri ultimâ circumflexâ, a singulari ὁ νησιάρχης derivatur, quod quidem idem valet ac ὁ νησίαρχος. Sed hoc leviusculum. In fine *vers.* 14. recte δεῖ posuerunt editores: mendose ἐστὶν δὴ scribitur in cod. *A*. De significatu vocabuli παραπομπὴ priorem Casauboni interpretationem merito probavit CORAY noster, in *Notis msstis*, ubi ait: »Παραπομπὴν ποιεῖν τῶν ἰχθύων, est *navibus piscatoriis na*»*ves bellicas adiungere, quae illas tuto in portum deducant*: id

a »quod Galli *convoyer* vel *escorter* dicunt.« — Eâdem notione *παραπομπὴν τοῦ σίτου* dixit Demosthenes; de qua dictione consuli potest Reiskii Index Graecitat. Demosth. Inde *παραπομπὸς ναῦς* apud Polyb. I. 52, 5. est *navis praesidiaria*, quae comitatur tueturque onerariam.

Vers. 16. Pro Νῦν δὲ, quod erat, Νυνὶ δὲ scribendum putavi, quo compleretur versus. Νῦν γὰρ suaserat IACOBS. Transpositis verbis, Μάτρων δὲ νῦν scripserat GROTIUS. *Vers.* 18. Pro vulgato πάντας, ἅπαντας scribendum iam olim MURETUS monuerat, Var. Lect. XIX. 3. in Grut. Thes. Crit. T. II. pag. 1225.

Vers. 20 *sq.* γάμοι δ' ἐκεῖνοι καὶ πότοι νεανικοὶ ἦσαν.

GROTIUS, *γάμοι δὲ κενεοὶ* corrigens, iis verbis interpretatus est hunc locum, quae cum reliqua eiusdem viri versione Graeco contextui subiecimus. Sed Ionico *κενεοὶ* apud Atticum comicum non esse locum monens KOPPIERS in Observ. Philol. pag. 54. *γάμοι δ' ἐκείνοις* legendum censuit: *illis*, nempe Matroni & Diogitoni. Equidem in contextu nihil mutare ausus sum, nisi quod *πότοι* cum *Grotio*, pro mendoso *ποτοὶ* scripserim. Istud *γάμοι δ' ἐκεῖνοι - - ἦσαν*, tenendum putavi in eam sententiam, quam MURETUS l. c. interpretatus est: *Nuptialia convivia & adolescentium compotationes desierunt celebrari, ex quo illi divites omnia ad se trahere coeperunt.* »Estque illud *ἦσαν* (ait MU»RETUS) simile illi Catulliano: *sed haec prius fuere*: & illi »Plautino, *Fuit Phronesium*: & illi Virgiliano, *Fuit Ilium.*« — In Athenaei exemplo olim Brunckiano adscriptam hoc loco in ora hanc notam repereram: »*Valckenaer Epist.* »*Theocr. p.* XL.« Qui libellus Valckenarii quum mihi non praesto sit, iam non modo quid in eo huc spectans reperiatur expromere non habeo, sed ne satis quidem certus sum, ad postrema-ne ista Antiphanis verba, an ad *Comici nomen*, cuius fabula *Musae* continuo deinde ab Athenaeo citatur, spectet VALCKENARII observatio, quam indicare *Brunckius* voluerat.

b Εὔφρων δὲ, ἐν Μούσαις. Quum Εὐφάνης vulgo legeretur, adnotavit CASAUBONUS: »Tam incognitus mihi »hic *Euphanes*, quam ille *Aphanes*, [VII. 281. d.] de quo »libro superiore, capite sexto.« — Et, corruptum videri Comici nomen, merito monuit REINESIUS, Var. Lect. III. 2. pag. 335. Equidem, cum *Euphanes* comicus antiquitati

universae sit incognitus, non dubitandum duxi quin *Euphronis* nomen in eius locum substituerem, Suidae auctoritatem secutus: qui sub *Euphronis* nomine, sicut alias fabulas, quae huic poëtae ab Athenaeo tribuuntur, recensuit; sic & *Musas* eidem adscribit, diserte adiiciens, ὡς Ἀθήναιος γράφει ἐν τοῖς Δειπνοσοφισταῖς. Pariter apud Eudociam pag. 168. inter *Euphronis* fabulas *Musae* referuntur: sed, Eudociam quidem nonnisi ex ipsius Suidae auctoritate pendere, satis notum. b

Vers. 1. Pro mendoso νεῶν, id est *navium*, recte iam Dalecampius νέων interpretatus erat, *in magna iuvenum turba*. *Vers.* 4. »ἐκ κοινοῦ φυγεῖν. Ridicula lectio. φα»γεῖν scribendum: & ita edi volueramus.« [Sic vero recte noster ms. *A*. quod etiam ex coniect. expresserat Dalec. *cibum capere*. In Epit. autem omissa tota ecloga.] »Parasi»ti hominis haec descriptio est. Itaque subiicit poëta [*vers.* »6.] convenienter his:

»ποῦ Κόρυδος ἢ Φυρόμαχος, ἢ κοίλου βία.

»Parasiti fuerunt *Corydus* & *Phyromachus*, de quibus libro »sexto. [pag. 240 extr. & seqq. & de Phyromacho cf. X. »414. d. e.] Neque assentiendum interpretibus, qui istos »putant notari ut μοιχοὺς, & fures pecuniae publicae. »Sed huius versus postrema sunt corrupta. Forte, ἢ κοι»νοῦ βία: *Phyromachus populi violentia*; id est, qui iura po»puli cum violentiâ tutari solet. Ex iis quae de Phyro»macho narrantur libro sexto, apparet fuisse hominem im»petuosum & violentum. [At parum est quod ibi de isto »homine legitur, p. 245. e.] Habuisse autem & populum »Atheniensem suos parasitos, satis alibi demonstratum est.« CASAUBONUS. — Tum IDEM, in *Addendis*: »In Huraldi»no codice, superducta virgula voci κοίλου *proprium* id *vi»ri nomen* esse designat. Erit igitur Homerica phrasis, imo »periphrasis, ἢ Κοίλου βία, pro *Coelus*: ut βίη Ἡρακλέους, »& similia.« — ἢ Κηρυβίων vel Κυρηβίων ex lib. VI. p. 242. d. legendum suspicatus erat REINESIUS, Var. Lect. III. 2. pag. 336. — ἢ Διοκλοῦς βία, aut ἢ Κλιοῦ βία coniectaverat IACOBS in Animadv. ad Anthol. Vol. II. Part. I. p. 151. — Litem praecidit nostra membr. *A*. in qua ἢ Νίλλου βία: unde illud certe constat, de eodem homine hic agi, cuius nomen Νεῖλος vel Νεῖλλος scriptum legebatur libro VI. p. 240. f. ubi videtur more suo Νειλλος per diphthongum scripsisse librarius pro eo quod hîc rectius fortasse po-

b fuit, Νίλλος. De *Phyromacho* adnotavit CORAY: » Φυρόμαχος, ut hîc, sic scribitur etiam lib. VI. p. 245. Nobilis hic parasitus. Sed forsan idem qui apud Aristophanem Concion. 22. vocatur Σφυρόμαχος. «

Ista scripseram, preloque iam commiseram, cum per literas ab eruditissimo iuvene *Boissonadio* Parisiis acceptas edoctus sum, VALCKENARII Animadversionem, de qua supra dixi, in *Epistola ad Roeverum* consignatam, (quae praeposita est novae editioni Virgilii cum Graecis auctoribus collati a Fulv. Ursino, Leovard. 1747.) partim ad nomen *Comici* pertinere, quod perperam Εὐφάνης vulgo legitur, pro quo Ἀπολλοφάνης legendum censuerat Valckenarius, partim ad *parasiti* nomen, quod penultimo versu proximae eclogae occurrit, ubi pro κοίλου βία (coll. VI. 240. f.) Κόρμου βία idem vir doctissimus corrigebat. At de postremo nomine, ut dixi, rem confecit vetus noster codex: fabulae vero *Musae*, quae diserte *Euphroni* a Suida tribuitur ad Athenaei testimonium provocante, nusquam *Apollophani* adscripta reperitur.

AD CAP. XXX.

c Μελάνθιος - - ἔγραψε δὲ καὶ Ἐλεγεῖα. Particulam καὶ dedit ms. *A*.

Ibid. κωμῳδεῖ δ' αὐτὸν ἐπὶ ὀψοφαγίᾳ Λεύκων ἐν Φράτερσιν. » LEUCONIS comoediam Suidas commemorat, » cuius fuit titulus Φράτορες. Sed scribendum in Suida Φράτερες: nam in illius commentariis legimus alibi: Πάαπις. » οὗτος ποτήριά τινα τοῖς Ἀθηναίοις ἔπεμψε δῶρα. Λεύκων » Φράτερσιν·

» Ἀτὰρ ὁ Μεγακλέους ὑστάτου Παάπιδος
» Ὑπέρβολος τἀκπώματα κατεδήδοκε.

» Φράτηρ antiquioribus Graecis idem ac posterioribus φράτωρ. « CASAUBONUS. — Apud Suidam frustra ista quaeras. Hesychium vide in Πραάπις. Ex antiqua formâ Φράτηρ superest latinorum *frater*. De *Leucone* comico conferendus TOUP, Emend. in Suid. Part. II. p. 352.

Ἀριστοφάνης ἐν Εἰρήνῃ. Vide vs. 804 sq. & 1009 sqq.

Φερεκράτης ἐν Πετάλῃ. Dalec. *Pherecrates in Iuvencula.* — » Verte, *Pherecrates in Petala.* Pollux lib. VII. cap. XXX. » ἀπὸ δὲ πίθου ὁ πιθών· Φερεκράτους εἰπόντος ἐν Πετάλῃ· » κἀκ πιθῶνος ἤρυσεν ἄκρατον: & lib. X. cap. XX. ex eâdem

» fabulâ profert hunc versum, Κόλικα τοίνυν μέλανος ἀν- c
» θοσμίου ἤντλουν διὰ χώνης. Priscianus lib. XVIII. *Phere-*
» *crates* ἐν Πετάλοις, ὥς τοι καλὸν ὄζει. Lego, ἐν Πετάλλ.
» Vide Harpocrationem, in Κορωνίταις. Meminit etiam He-
» sychius in Μετάλλειον.« CASAUBONUS.

ἐν δὲ τοῖς Ἰχθύσιν Ἄρχιππος &c. Vide VII. 329. c. d. & ibi not.

ὅστις καὶ ὑπὸ Πλάτωνός ποτε ὀνειδιζόμενος &c. Si vera est ista scriptura, desideratur deinde verbum ad nominativum ὅστις relatum; cuius defectus miram efficit sermonis ἀνακολουθίαν, quae nulla foret, si ὁ καὶ ὑπὸ Πλατ. legeretur. Sed, ab eius generis inconsequentiis non abhorrere Athenaei stilum, iam saepius observavimus. Nempe verbum, quod ad ὅστις referri debet, est illud ἔφησεν, ubi ait, δυοῖν ὀβολοῖν ἔφησεν ὠνήσασθαι: ista autem, γράφει δὲ οὕτως ὁ Δελφὸς &c. usque ἠγόρασε, accipienda fuerint veluti in parenthesi posita. Conf. pag. 365. d. Quem Δελφὸν (*Delphum* vel *Delphensem*) dicit, meminerit lector, ipsum esse *Hegesandrum*.

Quod deinde ait, Φοινικίδην τινά: incommode posi- d tum *pronomen indefinitum* debet videri; quoniam paulo ante eiusdem *Phoenicidis* iam bis mentio facta est, p. 342. f. & 343. b. *ANTIPHANIS versum primum* sic, quemadmodum edidimus, corrigendum recte monuerat KOPPIERS, Observ. Philol. pag. 31 sq. Interciderat vocula μὲν ex occasione nominis Μενέλαος ab eisdem literis incipientis: ad illam μὲν particulam refertur dein δὲ tertio versu. Μενέλαος recte dedit ms. *Ep.* non Μενέλεως.

AD CAP. XXXI.

Δημοσθένης δὲ ῥήτωρ Φιλοκράτην &c. Vide Demosth. Orat. e περὶ Παραπρεσβείας, p. 412. ed. Reisk.

Διοκλῆς δὲ ὁ ὀψοφάγος. Nude δὲ ὀψοφ. editum erat: articulum adiectum dedere ambo nostri codices mssti. —— » *Diocles*, (scribit ad h. l. CASAUBONUS) qui inter *piscium* » *avidos nepotes* nominatur, medicus ille est, opinor, ex » cuius scriptis praeclara multa in hoc opere descripta. » Coniecturam facio ex ipsa quaestione, quae illi propo- » sita fuisse dicitur, Πότερος χρηστότερος ἰχθὺς, γόγγρος, ἢ » λάβραξ; id est, *Uter piscis est melior, & ad valetudinem* » *conducibilior?* «

Λεοντεὺς ὁ Ἀργεῖος, τραγῳδὸς Ἀθηνίωνος μὲν μαθητής. Nescio an tragoedus aliquis celebris fuerit *Athenio*; an illius *Athenionis* discipulum Leonteum dicat, qui, postquam Messenae in Peloponneso & Larissae in Thessalia adolescentulos literas docuerat, (Athen. lib. V. pag. 211 sq.) ad extremum Athenis tyrannidem occupavit. Quod ait, *οἰκέτης γενόμενος Ἰόβα*, malles fortasse *οἰκεῖος*. Sed potest *οἰκέτης* etiam *contubernalem* significare, & *familiarem*. Suidas: Οἰκέται, οὐ μόνον οἱ θεράποντες, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ κατὰ τὴν οἰκίαν. Quibus gemina habent Hesychius & Pollux III. 82.

f Μή γε Λεοντῆος &c. »Sequitur *Epigramma regis* IUBAE in »*Leonteum histrionem tragicum*, ὅτι κακῶς τὴν Ὑψιπύλην ὑπε»κρίνατο, id est, *cum male Hypsipylen saltasset*. Haec est »*Hypsipyla* Lemni regina, quae ob pietatem in patrem »Thoantem, celeberrimum nomen in fabulari historia na»cta est. Porro, pridem factum esse cum depravatum est »regium hoc epigramma, Hoescheliana excerpta arguunt. [Hoc dicit: praetermissum esse illud epigramma ab Epitomae auctore: qui fuit fere mos Breviatoris, ubi nimis corruptus ei locus visus esset.] »Quare dignissimi venia »sunt interpretes, qui in his tenebris caecutierunt, & ab »auctoris mente ὡς ἑκαστάτω aberrarunt. Non omnibus »licet Corinthum adire. Ipsi an feliciores fuerimus, do»ctorum iudicium esto. Hoc quidem affirmare non dubi»taverim, *Iubae* mentem si non pervisam, certe visam es»se nobis: licet emendationes nostras pro veris & cer»tis venditare nolimus. Verum ad rem. Facit *IUBA Leon»teum* loqui *post infeliciter actam Hypsipylam. Petit* autem »*a spectatoribus*, qui testes fuerant illius inscitiae, & vi»derant δυσημεροῦντα, *ne se propter unam Hypsipylen sal»tatam infeliciter, tam artis suae rudem semper fuisse putent.* »*Fuit namque tempus*, ait Leonteus, *cum ego inter histriones*, »qui sunt Διονύσου τεχνῖται, *excellerem*, *& Baccho gratus »essem: qui profecto* de cuiusquam voce & artificio toto »histrionico *non iudicat Midae auribus*, hoc est, *inepte & im»perite. At postquam gulae coepi me dedere, cibi*, quibus me »ingurgitare sum solitus, *varie parati & multiplices, vocem »mihi ademerunt, quam ante optimam habui.* Sic fantem in»ducit rex Iuba histrionem suum, & de sua ingluvie ac »voracitate fatentem. Qui ad verba Athenaei & scopum »illius in describendo hoc Epigrammate attenderit, non

» negabit mihi, aut hoc omnino aut aliud quid parum » dissimile Iubam voluisse. Sed rationem interpretationis » nostrae reddamus. Ac primum ipsum Epigramma proponamus, ut est a nobis concinnatum:

» Μή με Λεοντῆος τραγικοῦ τὸν ἀρείφατον ἦχον
» λεύσσων Ὑψιπύλης, ἐς κακὸν ἦθος ὅρα.
» Ἦν μὲν γάρ ποτ' ἐγὼ Βάκχῳ φίλος· οὔτε τινὸς δὲ
» γῆρυν χρυσοβόροις οὔασιν ἠγάσατο.
» Νῦν δέ με χυτρόποδες κέραμοι, καὶ τήγανα ξηρὰ
» χήρωσαν φωνῆς, γαστρὶ χαριζόμενον.

» In primo disticho λεύσσων emendavimus ex libris, pro » χεύσων quod inepte editum. Est autem *sensus* pro *sensu* » positus. λεύσων enim est *spectans*, *videns*: atqui sonus » non usurpatur oculis, verum auribus. τὸν ἀρείφατον ἦχον » fecimus ex illis, κεναρήφαγον ἦχος, quod nihil significat. » Illud interpretamur *vocem malam*, *corruptam*, & *interfectam*: ut apud Plautum, *interfecta haec res est*; apud Aristophanem, τὸ τρύβλιον τέθνηκέ μοι, pro κέκλασται, *fractum est*, *periit*; & in codice Theodosiano, *interfectum negotium*, & multa his similia: vel, vocem *asperam*, & » *bello convenientiorem quam theatro*; nam ita etiam vox ἀρείφατος potest capi. ἦθος Ὑψιπύλης, est *vox qua usus histrio* » *cum ageret Hypsipylam*. Sed fuit cum distinguerem post » λεύσσων, & nomen Hypsipylae ad sequentia referrem, » hoc sensu: *Si male egit histrio Hypsipylam, noli propterea* » *de nobili heroina male sentire, & ob inepti actoris peccata illam putare ineptam aut stultam.* — *Quarto versu* ἠγάσατο » legimus, consentientibus membranis, pro ἠγήσατο, quod » versus non capit. χρυσοβόροις etiam pro χρυσοβόλοις » emendamus. *Aurivoras*, *Midae aures* eleganter, si quid iudico, appellavit, & poëtice; quae propter auri famem illi » sunt datae. Nota Midae fabula. Imperitum autem musicarum rerum iudicem *Midae aures habere*, hoc est *asininas*, venustissimum dictum est. Persius de Nerone, qui » nec meliores versus fecit, nec sapientius de aliorum carminibus iudicavit, quam vixit: *Auriculas asini Mida rex* » *habet.* — *Quinto versu*, per χυτρόποδας κεράμους & *ollas* » *fictiles*, intelligit Iuba *cibos elixos*: per τήγανα ξηρὰ, *pisces* ταγηνιστοὺς, id est, *frictos in sartagine*. In *sexto*, χήρωσαν scribimus auctoribus libris, non χείρωσαν. « CASAUBONUS.

Primo disticho, cum per se non satis placuit Casauboni

f ratio, vulgatum κεναρηφάγον ἦχος in τὸν ἀρειφατον ἦχον mutantis, tum quod longius, quam neceſſe eſſet, a librorum ſcripturâ recederet. Suâ ſe ſimplicitate commendabat Villebrunii emendatio, (ſive ipſius ſit, ſive ab Adamo accepta) κιναρηφάγου legentis; id eſt, *cinararum voratoris, mangeur d'artichauts*: de quibus Columella, de Re Ruſt. lib. X. 235 ſq.

Hiſpida ponatur cinara, quae dulcis Iaccho
potanti veniat, nec Phoebo grata canenti.

Mendam vox ἦχος profitebatur: nam, ſi *vocis ſonum* dicere voluerat Iuba, ἦχον utique oportebat. Sed quoniam verſu ſeq. ἦτορ percommode de ſono vocis intelligitur, hic potius, quam ibi, ἦθος corrigendum putavi, *univerſam perſonam, ingenium & mores*, omninoque *virtutes huius tragoedi* intelligens, quas nimirum ipſe non ſolo vocis ſono cenſeri voluerit. Literarum θ & χ temere permutatarum exempla cum aliâs paſſim proſtant, tum apud Noſtrum, XIV. 622. c. ubi perperam χεῖρας pro θύρας, & XV. 675. f. ubi τὴν ἄιθην, pro τὴν ἀρχήν. λεύσσων (*verſ.* 2.) etiam noſter cod. *A.* habet, ſive λεύσων: quorum illud praeſens tempus eſt, hoc futurum. Quod de uno ſenſu loco alterius nominato Caſaubonus monuit, eius loquendi generis exempla nonnulla ſupra in Animadv. ad IV. 134. a. prolata ſunt. Sed hîc quidem, *ſpectans* vel *ſpectaturus* accipiendum videtur pro *cogniturus, intellecturus, iudicaturus*. Iam in ipſo Epigrammatis initio, illud Μή με, quod habet Ms. cum editis, quo pacto ferri potuerit, haud ſatis vidi. Commodum foret Μή μοι, ſi metrum ferret. Sed accuſativus με nihil, quo referatur, habet: quare Μή γε cum eodem, quem modo laudavi, Gallico interprete ſcribendum putavi. *Secundo verſu*, quod iam paulo ante dixi, nil opus eſſe iudicavi vocem ἦτορ ſollicitare, quae percommode ibi poſita videtur. Eſt enim ἦτορ proprie *pectus, reſpirandi inſtrumentum*, ab ἄω, *ſpiro*: quod ubi *aegrum* eſt & *male habet*, parum commode canet tragoedus.

Verſ. 3. Operarum errore Ἦ μεν expreſſum erat in ed. Baſ. Id in Ἦν μὲν ſua auctoritate tacite mutavit Caſaubonus. At Ἦ μην habet ed. Ven. cum Msto: quod auctori reſtituimus. In eiusdem verſus fine, οὐδέ τινων δὲ ex eodem cod. msto reſtitui: quamquam lubens tenuiſſem δὴ, ſi vetus liber dediſſet. *Verſ.* 4. χρυσοβόλοις ferendum putavi, paſſiva notione acceptum: *auribus, quae non-*

nisi auro percellantur moveanturque; sive *auribus quae ob auri amorem ita adfectae sint ut Midae aures*, id est, *auribus asininis*. Nec tamen sperno Casauboni χρυσοβόροις: magis quidem hoc placet quam χρυσοφόροις, quod nuper Fiorillo proposuit in Observ. in Athen. p. 101. *Eodem vers.* pro mendoso ἠγήσατο recte codex noster ἠγάσατο tuetur, quod iam a Casaubono receptum erat.

Vers. 5. Pro τήγανα ξηρὰ, quod invito metro erat editum, percommode ξηρὰ τάγηνα dedit codex Mstus: qui & *versu* 6. recte χήρωσαν exhibuit, de quo etiam Casaubonus monuit. In fine, pro mendoso χαριζόμενοι, invitis etiam libris χαριζόμενον fuit scribendum.

AD CAP. XXXII.

Sequitur de quodam piscium lurcone historiola huiusmodi: Φόρουσκον δὲ, φησὶν Ἡγήσανδρος, τὸν ἰχθυοφάγον, οὐ δυνηθέντα ὅσον ἤθελεν ἀφελεῖν τοῦ ἰχθύος, ἀλλ' ἀκολουθήσαντος αὐτῷ πλείονος, εἰπεῖν·

τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται·

καὶ ὅλον τὸν ἰχθῦν ἀναλῶσαι. Quae ita convertit Dalec. *Phoruscum gulosum narrat Hegesander, cum non potuisset, quantum volebat, piscis auferre, magnâ tamen parte manum eius secutâ, dixisse:*

Quae resistunt, pereunt stirpitus.

ac mox piscem totum absumsisse. — Ad quae Casaubonus: »Οὐ δυνηθέντα ὅσον ἤθελεν ἀφελεῖν τοῦ ἰχθύος: id est, *Cum »non potuisset de pisce id solum carpere quod volebat.* Non »enim totum piscem initio voluit carpere, sed partem tan»tum: verum, cum piscem frangere non posset, a quo »fortasse aberat longius, totum ad se traxit οὐ προηγου»μένως, sed ex occasione. Deest μόνον in hac sententia, »ut saepe apud scriptores. At interpretes aliter, sed per»peram. Venustissime autem usurpatur & in diversum sen»sum torquetur hic versus, Τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' »ἀπόλλυται. *Sophoclis* est, ex Antigona. [*vs.* 714.]« — Nec vero dissimulari potest, difficultate non carere utriusque interpretis rationem: videndumque ne ἀλλὰ κολουθέντος (non ἀλλ' ἀκολουθήσαντος) αὐτῷ πλείονος scripserit auctor, id est, *quum maior pars* (illius frusti quod ille sibi sumere voluerat) *ei detruncata, abrupta esset.* Non semel factum observavimus, ut verbum librariis minus

a familiare κωλύω corrumperetur ab illo hominum genere, & cum alio verbo (praesertim quidem cum κωλύω) permutaretur. Vide quae ad Polyb. V. 42, 6. notavimus.

Βίων δὲ, προαρπάσαντός τινος τὰ ἐπάνω τοῦ ἰχθύος &c. Rectius, ut videtur, ad *Bionem* Borysthenitam, Academicum, (de quo vide Laërt. IV. 46 sqq.) refertur hoc loco ista historiola, quam ad *Zenonem* Stoicum supra, lib. V. p. 186. d. quem ad locum vide notata, Animadv. T. III. p. 11 sq. Permutationi nominum occasionem fortasse dedit id, quod de Zenone Stoico paulo post, pag. 345. c. d. narratur. Ad verba, στρέψας καὶ αὐτὸς καὶ δαψιλῶς φαγὼν, haec adnotavit Casaubonus: » Nae scriptura vetus » haud paullo melior: στρέψας καὶ αὐτὸς καὶ διαψιλώσας, φαγὼν ἐπεῖπεν. Hoc vult enim: *piscem, cuius pars » superior erat nudata, inversum esse a Bione; qui statim id quo- » que latus carne nudaverit, & comedere incipiens, tragi- » cum versum usurpaverit*, Ἰνὼ δὲ τἄπι θἄτερ' ἐξειργάζετο.« — Commode facturus fuerat doctus Animadversor, si nos docuisset, quonam in libro *veterem* illam, quam dicit, *scripturam* reperisset. Nam nostri quidem mssti ambo cum editis in δαψιλῶς φαγὼν consentiunt: in qua scriptura, per se spectata, nihil desideres. Sed videtur olim doctus aliquis lector Athenaei, collato cum hoc loco altero illo, V. 186. d. (ubi legitur, στρέψας καὶ αὐτὸς τὸν ἰχθὺν ἀπέσυρεν) de suâ coniecturâ hîc ad oram libri sui, pro δαψιλῶς, adnotasse διαψιλώσας, quod illi verbo ἀπέσυρεν responderet: quam coniecturam Casaubonus, quod subinde in aliis eidem accidisse observavimus, pro *veteris libri scripturâ* habuerit. At nec valde opus erat, ut narratio hîc a Deipnosophistâ repetita illi superiori ad verbum responderet: & parum commode duo participia διαψιλώσας φαγὼν iuncta fuerint absque coniunctivâ particulâ. Versiculum istum, Ἰνὼ δὲ τἄπι &c. ad *Sophoclis* fabulam, cui *Ino* titulus, retulit Brunck, in Sophoclis Fragm. p. 16.

b ἐπειδὴ ποιῶν αὐτῇ τὸ περίδειπνον πάλιν ὀψοφάγει. Cum ὀψοφάγοι in ed. Casaub. esset expressum, monuit idem Casaubonus in Animadversionibus: » Melius ὀψο- » φαγοῖ vel ὄψον φάγοι.« — Mire vero! Primum enim, modo optativo vel potentiali minime hîc locus erat: sed indicativus necessario desiderabatur. Sed, quod magis etiam mireris, ipsum illud ὀψοφάγοι ex ipsius Casauboni ingenio erat profectum: nam in ed. Bas. quidem mendose ὀψο-

φάγοι (sic) legebatur, sed ὀψοφάγοι plane dabat ed. Ven. b cum msstis, quod unice verum erat.

Παῦσαι, φησὶ, κλαίων, ὦ πόνηρε. Non probro incessere hominem, sed ridere ludereque voluerat Theocritus: quare non tam ὦ πονηρὲ dixerit, ut temere in ed. Cas. scribitur, id est, *o improbe!* quam ὦ πόνηρε, ut habent ed. Ven. & Bas. cum msstis; hoc est, *o miser! o infelix!* Recte etiam ποιήσεις communi consensu habent iidem libri; quod temere in ποιήσῃς a Casaubono mutatum est, quod ipsum ne ferendum quidem erat nisi ἂν particulà adiectà, quam ignorant libri.

De *Technone tibicine* narratiunculam praetermisit Breviator. In ea miratus sum pravam lectionem αὐλητὰς per omnes editiones propagatam. Recte quidem αὐλητὸς dedit ms. *A*. Ad verba, ἀποπυρίδας ἐπὶ τοῦ μνήματος ἐναγίζειν αὐτῷ, adnotavit CASAUBONUS: » Quod in sacrificiis Deorum θύειν, in mortuorum parentationibus dicitur » ἐναγίζειν, *adolere & sacrificare*. Quid sit ἀποπυρὶς, exposuimus capite tertio. « — Vide ad p. 334. e. c

Σπερμολόγους, ἔφη, πεφρυγμένους. Adparet, in vocabuli ambiguitate lusisse *Alexidem*. σπερμολόγος & *aviculae* nomen est, & hominem significat *garrulum nugatoremque*.

AD CAP. XXXIII.

Cum sic vulgo ederetur, Νόθιππον δὲ τὸν τραγῳδοποιὸν, ὃν Ἕρμιππος ἐν ταῖς Μοίραις φησίν: manifestum erat, aut copià aut defectu laborare orationem. Aut delendum omnino fuit pronomen relativum, aut statuendum ex alio quodam vocabulo (v. gr. ὀψοφάγον) decurtatum. Et lubens credam equidem, intercidisse nonnihil in hac regione. Nihil vero discrepantiae ex ms. *A*. adnotatum: Epitoma autem breviter sic habet, Ἕρμιππος δὲ φησὶ περὶ Νοθίππου· εἰ δ' ἦν &c. De *HERMIPPI* fabula, *Parcae* inscripta, haec adnotavit CASAUBONUS: » Μοίρας fabulam *Hermippi*, unde probatur Nothippi ὀψοφαγία, laudat Pollux » libro septimo: [sect. 200.] Τὰς δὲ βελοπώλιδας εἴρηκεν » Ἕρμιππος ἐν Μοίραις. Scribi malim βελονοπώλιδας. Mul» ta enim inducunt me, ut sensisse putem Hermippum de » mulieribus quae *acus* ad opera Minervae aut ad ornan» dum (Graeci βελόνας κομμωτρίας nominant) potius quam » de *telorum* venditricibus, nescio quibus. Iuvant alii ex

» eadem fabula loci in eodem ſcriptore, ut lib. X. cap. 31.
» [ſect. 136.] ἐν Ἑρμίππου Μοίραις, ῥάμμ' ἐπέκλωσας: &
» ſtatim, καὶ βελονίδες, ὡς Ἕρμιππος ἐν Μοίραις. Qui au-
» tem ex ea comoedia hic deſcripti ſunt ab auctore ver-
» ſus, anapaeſtici ſunt, ita digerendi:

» Εἰ δ' ἦν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων τῶν νῦν τοιόνδε μά-
χεσθαι,
» καὶ βελτὶς αὐτῶν ἡγεῖτ' ὀπτὴ μεγάλη, καὶ πλευρὸν
ὕειον·
» τοὺς μὲν ἄρ' ἄλλους οἰκουρεῖν ἔχρην, πέμπειν δὲ
Νόθιππον,
» ἑκόντα· εἷς γὰρ μόνος ἂν κατεβρόχθισεν ἂν τὴν
» Πελοπόννησον ἅπασαν. « —

Sunt utique verſus *HERMIPPI* anapaeſtici tetrametri catalectici, quorum duos priores recte conſtituit doctus Anim. adverſor; minus felix in ſequentibus, quos duos cum dimidio fecit, cum nonniſi duo eſſent. *Verſ.* 1. in τῶν νῦν nil mutant libri. Et intelligo quidem, defendi utcumque poſſe iſtam ſcripturam. Sed multo commodius ac paene neceſſarium mihi viſum erat, leviſſimâ mutatione τῷ νῦν ſcribi; hac conſtructione verborum, Εἰ δὲ τὸ γένος (nempe τοῦτο τὸ γένος, de quo ante dixerat poëta) τῶν ἀνθρώπων τοιόνδε ἦν μάχεσθαι τῷ νῦν γένει. In animo habuiſſe videtur poëta Homericum illud, ex Iliad. α'. 271 ſq.

— Κείνοισι δ' ἂν οὔτις
τῶν, οἳ νῦν βροτοί εἰσιν ἐπιχθόνιοι, μαχέοιτο.

Verſu 3. recte οἰκουρεῖν χρῆν legebatur cum in msstis, tum in ed. Ven. Baſ. & Caſ. 1. quod perperam in ἔχρην mutavit Caſaub. in Animadv. unde ea ſcriptura temere in editiones Caſ. 2. & 3. recepta: de quo ſuper monuit PORSONUS, in Praefat. ad Euripideae Hecubae editionem ſuperiori anno repetitam. Ex quo adparebat, vocabulum ἑκόντα eidem tertio verſui fuiſſe adtribuendum. Sed quum ipſa illa vox ἑκόντα (quam omiſit quidem Breviator, tenet autem cum editis codex *A*.) languidum omnino & frigidum funderet ſenſum, commodiſſimam eiuſdem PORSONI emendationem ἐν ὄντα adoptavi. Iam *quartus verſus*, inde a verbis εἷς γὰρ usque ad finem eclogae ſponte decurrebat. Nos, quoniam longiores erant pro chartae noſtrae ſpatio verſus, illorum quemque pro more noſtro in duo hemiſtichia partiendum curavimus.

κωμῳδεῖται ὑπὸ Πλάτωνος ἐν Σύρφακι. » *Syrphacem Pla-*

» TONIS comici laudat Harpocration in Καταστάσεις. Bi-
» nominis ea fabula fuisse videtur, Σύρφαξ, & Μωμοθήρας.
» Hesychius: Παλινδορία, τὸ σκύτος. Πλάτων Σύρφακι καὶ
» Μωμοθήρᾳ, παλινδορίαν παίσας αὐτοῦ καταθύσω. Sed for-
» tasse diversae fuerunt fabulae, quia dicit καὶ, non ἢ.«
CASAUBONUS. — At, nullum umquam fuisse fabulae titulum Μωμοθήρας, longeque aliter legenda Hesychii verba esse, nuper docuit idem, quem modo laudavi, doctus Britannus, l. c. pag. 57. partim scripturâ codicis msti Veneti adiutus, partim eruditâ sagacitate fretus.

In PLATONIS vers. 1. Ἀναγυράσιος, est ex Anagyrunte, Attico δήμῳ sive vico: quem ad mare situm fuisse, vel ex hoc ipso poëtae loco intelligi par est. Versus 2. sic corruptus legebatur in editis:

Ταῦθ' ὡς φίλος Μυνίσκος ἔσθιθ' ὁ Χαλκιδεύς.

Totum locum praetermisit Breviator. Parum autem nos adiuvit ms. A. in quo sic:

Ϡ' οὔθ' ὡς φίλος Μύννικος ἔσοθ' ὁ Χαλκιδεύς.

Quibus e tenebris si quis melius aliquid certiusque excuderit, quam nobis occurrebat, gratias ei habebimus. Equidem piscem dici intellexeram tantae molis, ut ne heluo quidem Myniscus totum devorare possit. Dalecampius interpretatus erat: quo vescatur amicus meus Chalcidensis Myniscus: in eamdemque sententiam Gallicus interpres. Quod si nil aliud Plato voluit, non video qui dicere Athenaeus potuerit, verbis istis comice a poëta traductum illum hominem fuisse ut piscium heluonem.

Λύσιππος, Βάκχαις. Vide notata ad III. 124. d. Κρατῖνος δ' ἐν Δραπέτισιν. Sic ms. A. h. l. quemadmodum & editi consentiente msto habent lib. XI. p. 501. d. Vide Hesychii Interpp. ad voc. Ἀγερσικυβῆλις, & HARLES ad Fabricii Bibl. Graec. T. II. pag. 431.

» Λάμπωνα τὸν οὐ βροτῶν ψῆφος δύναται φλεγυραδεί-
» πνου φίλων ἀπείργειν. Nemo hic de mendâ monendus,
» quae foricinae naturae est. Ego lubens monear ab ali-
» quo diligentiore quam ipse sim, quo loco legantur alibi
» in his libris ista verba: legi enim scio, & probe memi-
» ni, aut fallor egregie. Inde tollendae istae maculae. Quan-
» tum meminisse possum, ita fere scriptum alio loco: τὸν
» οὐ βροτῶν ψόγος δύναται ἀσυμβόλου δείπνου φίλων ἀπείρ-
» γειν. Postea scribo: νῦν δ' οὐδ' ἄν τις ἐρυγγάνει βρύ-
» κει γὰρ ἅπαν τὸ παρόν· τρίγλῃ δὲ κἂν μάχοιτο.« CA-

e SAUBONUS. — De *Lampone* vate consuli potest Suidas in Λάμπων. CRATINI verbis, parum utique (ut videtur) emendatis, haud satis certe perspicuis, nihil vel remedii vel lucis adfert vetus codex *A.* cum editis omnibus consentiens. Neque Epitoma quidquam hic promovet: in qua, omissis prioribus, nonnisi haec adponuntur verba: Κρατῖνος δὲ περὶ Λάμπωνος (sic cod. noster, non Λάμπωνος) τοῦ μάντεως φησί· νῦν δ' αὖτις ἐρυγγάνει· βρύχει γὰρ ἅπαν τὸ παρόν· τρίγλῃ δὲ κᾂν μάχοιτο. Quod, alibi in his libris paulo emendatius scriptum idem Cratini testimonium occurrere, haud satis certâ memoriâ ait Casaubonus, vereor ne prorsus animo falsus sit vir doctissimus: nihil quidem tale nec nos alibi apud Nostrum legere meminimus, aut lectum adnotavimus, nec ab alio viro, qui hunc locum tractarit, adnotatum vidimus. Quod ad verba adtinet, qualia hodie leguntur: quod β ρ ω τ ῶ ν ψῆφος legitur in ed. Cas. id temere prorsus commissum; nam β ρ ο τ ῶ ν ψῆφος recte dabant superiores editiones: pro ἀπειργεῖν vero, quod ubique editum erat, ἀπείργειν haud dubie scriptum oportebat. Ad metrum quod spectat: poterant verba ista,

τὸν οὐ βροτῶν ψῆφος δύναται φλεγυρὰ δείπνου,

iambicum senarium conficere ex eo genere qui scazontes vel claudi vocantur. Tum φίλων ἀπείργειν potuerit esse initium senarii. Ista vero, νῦν δ' αὖτις ἐρυγγάνει, versum non poterant claudere; nisi δέ τις pro δ' αὖτις legeres. Nec illa,

βρύχει γὰρ ἅπαν τὸ παρόν· τρίγλῃ δὲ κᾂν μάχοιτο,

senarium effecerint, nisi poëta ille sibi licitum putaverit, postremam syllabam vocis μάχοιτο ab hoc versu separare & ad sequentem referre. Tractavit hunc locum *Sam.* PETITUS, Miscellan. VI. 9. ubi φυγάδα pro φλεγυρὰ legit, vertitque: *ciborum calculo & impensis non potest exul arceri a compotando cum amicis:* » id est, (inquit) adeo de» ditus est gulae, ut nullis parcat sumtibus, nullis a com» potando absterreatur impensis. « Deinde νῦν δ' ἄν τις legit, & » Venuste (inquit) τὶς de *Lampone* dicitur, quod » solenne Graecis est cum aliquem perstringunt. « Νῦν δ' αὖτις (i. q. αὖθις) tenuit Dalecamp. *Rursum ille nunc ructat:* nempe » nimia satietate. « Νῦν δ' οὐδ' ἄν τις, a Casaubono propositum, adoptavit Gallicus interpres: *Personne n'est dans le cas de rôter:* nempe, ut subiicit in notâ » *pour* » *avoir trop mangé.* « — In priore testimonii parte, verba

φλεγυρὰ ψῆφος Toupius, Cur. Noviff. in Suidam p. 302. interpretatus est *flagrans rumor*: Angl. *the common talk of the town*. »Hinc (inquit) Horat. I. Serm. IV. 125. *Flagran* »*rumore malo*: quod ex Graeco fonte petitum. Hesychius: »Φλεγυρά· ὑβριστικὰ, λαμπρά.« — Vocab. ψῆφος autem apud Suidam per διαλαλιὰ exponitur: qua occasione ista adnotavit Toupius. Extrema verba, τρίγλη δὲ κᾂν μά-χοιτο, sic reddidit Dalecamp. *cum mullo etiamnum pugnabit*: adiectâ notâ: »Quamvis cibo distentus, nullum ta»men, si adferatur, is invadet.«

AD CAP. XXXIV.

Φαίδων δὲ φύκει' αἰνεῖ καὶ * . »Lacerum esse He»dyli testimonium de *Phaedone*« monuerat Casaub. quod satis quidem per se adparebat. At non lacerum modo est, sed & ipsa, quae supersunt verba, corrupta. Nam, ut postremis illis,

χορδὰς ὁ ψάλτης. ἐστὶ γὰρ ὀψοφάγος:

legitimus pentameter continetur: sic praecedere debebat (quemadmodum fit fere in Epigrammatibus, atque etiam in aliis Hedyli Epigrammatibus, quae supersunt, factum videmus) versus hexameter. Atqui, quae pro illo versu exhibentur in libris verba, ea nec initium, nec finem hexametri possunt efficere. Iam φύκει' quid sit nescio, nec magis huc facit φύκη, quod habet ms. *Ep.* nisi forte φύκι' uterque codex debuerat, id est φύκια; quam vocem VII. 322. e. vulgo in libris nostris legi vidimus, quamquam & ipsam ibi suspectam, & a nobis non sine ratione (ut putamus) sublatam. Potuerit vero utcumque φύκια idem hic valere ac φυκίδια vel φύκιδες: quorum pisciculorum frequens apud Nostrum fit mentio; III. 107. c. IV. 131. e. VII. 222. a. &c. *Posteriore versu*, in ambiguitate vocabuli χορδαὶ ludere videtur poëta, quod & *chordas instrumenti musici*, id est, *fides* significat; & *chordas* sive *lactes agninas aut hoedinas*, id est, *intestina quaedam in cibum parata*; de quo significatu vide Animadv. T. I. pag. 48. & loca ibi citata. Conf. Casaub. ad IX. 380. b.

Eiusdem Hedyli in *Agidem* Epigramma Analectis *suis* inseruit Brunck T. II. pag. 526 sq. & Animadversionibus illustravit Iacobs Vol. I. Part. II. p. 328 sq. *Vers.* 1. Ἐφθὸς ὁ κάλλιχθυς. Confer Nostrum, VII. 282. a. c. d. & 328. a.

a *Vers.* 3. Pro ἀπέκλεισεν, quod perperam editum erat, ἀπέκλεισε ex msstis corrigendum monuit Casaub. Et sic recte habet noster codex uterque. *Quarti versus* defectum recte BRUNCKIUS interpositis stellulis indicavit. Eodem, puto, respexerat CASAUBONUS, cum »lacerum quoque de » Agide epigramma esse« scriberet. *Vers.* 6. Recte, metri caussâ, χρυσοφόρους simplici literâ ρ scribitur in edd. & in cod. *A.*

Eiusdem poëtae in *Clio* mulierem epigramma, habes apud eumdem BRUNCKIUM ibid. pag. 527. & IACOBSII Animadversiones, Vol. I. Part. II. pag. 329 sqq. qui de argumento verissime praecepisse mihi visus est. »In coena, »inquit, inter viros collocatam mihi fingebam voracem »illam mulierem, cuius fames & ὀψοφαγία convivas in »stuporem rapit. Verba, ἢν δὲ θελήσῃς ἔσθε μόνη, sic ac»ceperim: *Si libet, tu sola hos congros comedito, nihil nobis »relinquens.* Convivantur autem de *symbolis;* quod cum »fiebat, coenaturi σημεῖον ponere solebant.« — Caeterum ab hac piscivorâ *Cleio* non differre videtur illa Κλειὼ, quae ab alio poëta apud Nostrum lib. X. pag. 440. d. ut πολυπότις notatur. Quo vero de emendationibus iudicare possit lector, quibus hoc carmen emacularunt viri docti, aut emaculare tentarunt; commodum fuerit ut illud tale adponamus, quale vulgo & editum legebatur, & in msstis libris exhibetur. Igitur in ed. Cas. sic conceptum erat:

Ὀψοφαγεῖ Κλειὼ καταμυομένην δὲ θελήσῃ
σ' ἔσθιεμον ἣ δραχμῆς ἐστιν ὁ γόγγρος ἅπας.
Θεσμὸν ὂν (vel ὂν) ἢ ζώνην ἢ ἐνώτιον, ἤ τι τοιοῦτον
σύσσημον, τὸ δ' ὁρᾶν μόνον οὐ λέγομεν.
Ἡμετέρη σὺ Μέδουσα· λιθούμεθ' ἅπαντα πάλαι που,
οὐ Γοργοῦς, γόγγρου δ' οἱ μέλεοι λοπάδι.

Neque ab istâ scripturâ quidquam discedunt vel superiores editiones, vel codices mssti, (e quibus tamen codex *Epit.* nonnisi posteriorem epigrammatis partem inde a verbis τὸ δ' ὁρᾶν exhibet) nisi in his paucis: scil. quod *vs.* 3. in ms. *A.* deest ἢ post ζώνην: tum quod *vs.* 5. λιθούμεθα πάντες habet ms. *Ep.* denique quod *vs.* 6. γόγγροι scribitur in ed. Ven. & Bas. & in ms. *A.* pro quo recte γόγγρου habet *Ep.* quemadmodum edidit Casaubonus. Est autem CASAUBONI ad hunc locum Animadversio haec: »Depravatissimum »est etiam epigramma de *Clione* piscivora muliere: quod »nos cum pedibus manibusque emaculare contenderemus,

» adhuc frustra fuimus. A libris antiquis leve aut nullum » auxilium : ab Epitome nihil ; cuius auctor primos versus » tres & quarti partem, quia nihil in iis intelligebat, suas » res habere iussit. In *tertio* tamen placet δεσμὸν ὄν, potius b
» quam δεσμόν. *Postremum distichum* ferme caret mendis. Scri» be in priore versu, λιθούμεθα ὡς τὰ πάλαι ποῦ : & in» tegrum distichum praestabo fartum tectum. Aiunt gulo» sae *Cliûs* convivae, *sibi illam esse instar Medusae : adeo enim » stupere se ad spectaculum voracitatis eius, congrum in patina » comedentis, ut iis assimilentur quos olim visa Gorgo in saxa » mutabat.* Familiare est poëtis, ut magnum stuporem ita » exprimant : sic initio libri sexti [pag. 224. c. d.] ait hel» luo quidam, se conspectu piscariorum, carò pisces in fo» ro indicantium, lapideum statim fieri, ut qui olim Gor» gones vidissent. Ita verte : *Tu nostra es Medusa : in saxa » mutamur o miseri, ut olim factum aiunt : non quidem Gorgis » capite, sed congri patinâ.* De hoc *congro* dixit versu se» cundo. « — Nos partim Brunckii emendationes adoptavimus, quas ille ab Heraldo ad Arnob. pag. 19. mutuatus erat, partim Toupii, qui idem Epigramma a se emendatum dedit in Curis Noviss. p. 235.

Vers. 1. quidem ferendum vulgatum putavi, Ὀψοφαγεῖ Κλειώ : minime licet improbans Brunckianum Ὀψοφάγε, Κλειοῖ, aut Toupianum Ὀψοφαγεῖς Κλειώ. *Vers.* 4. Tenuit Brunckius cum Heraldo vulgatam scripturam, τὸ δ' ὁρᾷν μὴ μόνον οὐ λέγομεν : quod sic interpretatus Heraldus erat : *Videre te autem*, τὸ ὁρᾷν, *ne pronunciare quidem audemus.* Nobis hic unice Toupianum μένομεν placuit, id est, *sustinemus :* nec vero displicet pro μὴ μόνον (*eodem vers.*) ναὶ μὰ τὸν, quod tam perapte, quam erudite Iacobs proposuit; quo vitetur monotonia, quae existit ex eâdem fere voce tribus deinceps versibus repetita. *Vers.* 5. ex λιθούμεθ' ἅπαντα, pro quo λιθούμεθα πάντες ms. *Ep.* habet, λιθούμεθα πάντα fecimus, πάντα pro πάντως accipientes. Id quidem, ut scripturae librorum proximum, sic & aliâs commodius, & minus languidum videbatur, quam Casaubonianum ὡς τὰ πάλαι που. *Vers.* 6. haud dubie verum erat γόγγρου, quod a Casaub. pridem editum. Sed in voce λοπάδι dubius haeseram : quam nulli ex doctis viris, qui hoc epigramma tractarunt, suspicionem aliquam movisse miratus sum. Sane ad genitivum Γοργοῦς referendus est dativus ali-

b quis a verbo λιθούμεθα pendens, qui nullus alius esse potest nisi idem ipse qui cum γόγγρου iungitur. Iam vero, quid sit hoc, οὐ λιθούμεθα Γοργοῦς λοπάδι, *in lapides mutamur non quidem a Gorgûs patina*, id nullo pacto equidem exputare possum. Quin ne id quidem satis placet, λιθούμεθα γόγγρου λοπάδι, *in lapides mutamur a congri patinâ*. Desiderabam vocabulum, quod *adspectum*, *intuitum* significaret. Et multum quidem abest, ut id ipsum, quod h. l. scripsisset poëta, acu me tetigisse persuasum habeam, cum in vocem λογάδι inciderem: sed certius quum nihil suppeteret, hanc interim scripturam in animo habui, cum in versione nostrâ ponerem, *non Gorgonis adspectu*, *sed congri*. Habes apud Suidam, Λογάδες· ὀφθαλμοί: & apud Hesychium: Λογάδας, τὰς ὄψεις: quas interpretationes, pulcre quidem intelligo, huc non spectare proprie; sed videndum, ne per translationem quamdam non modo *oculum*, sed & *adspectum* significare ἡ λογὰς potuerit. Pro δ' οἱ μέλεοι (*eodem vers.*) nil opus est ut cum BERNARDO ad Thomam Mag. pag. 584. δειμαλέοι corrigamus: immo deesse non potest adversativa particula, ut perspecte IACOBS monuit.

AD CAP. XXXV.

Accusativum Εὐφράνορα cum editis & msto *A*. tenendo, necessario dein ἀναφωνῆσαι scriptum oportebat. Recte quidem Breviator, omisso auctoris *Aristodemi* nomine, Εὐφράνωρ - - ἀνεφώνησεν scripsit.

c Κίνδων dedit uterque cod. ms. cum ed. Ven. & Bas. pro quo temere Κνίδων ed. Cas. 1. & 2. Vera scriptura restituta est in ed. Cas. 3. Particulam δὲ commode adiectam dedit ms. *A*.

γλαύκου παρατεθέντος, ἄλλου δ' οὐδενὸς, ὁ μὲν τὸν ὀφθαλμὸν κατελάβετο. » *In oculum glauci manum iniecit*, ut caput » videlicet illi auferret, *ac sibi sumeret*: nam glauci optima » pars censebatur caput. « CASAUBONUS. — *Caput* utique *glauci* laudatum Archestrato vidimus, VII. 295. c. itemque Anaxandridae, ibid. e. Sed in ipso capite videntur *partes circa oculos* prae caeteris in deliciis fuisse habitae. Sic quidem Eustathius acceperat; qui, hunc ipsum fortasse locum respiciens, in Comment. in Iliad. μ'. pag. 850, 41 sq. ait: Ἔστι δὲ ἰχθὺς καλούμενος γλαῦκος, οὗπερ ἔκκριτος ἡ

κεφαλὴ, καὶ μάλιστα οἱ ὀφθαλμοί. Quo etiam ſpectat fortaſſe quod de Matrone Antiphanes dixit ſupra, p. 342. d.

οὐκ ἔχων ὅπως αὐτὴν μόνος καταφάγῃ. Nihil per ſe incommodi habebat καταφάγοι, quod erat editum: ſed nil opus fuerat, ut deſereretur veterum librorum ſcriptura, quam dabat noſter quidem codex uterque.

Ζήνων δ' ὁ Κιτιεὺς &c. Eamdem rem narrat Diogenes Laërt. VII. 19. *Ibid.* οἷος ἦν κατεσθίειν. Perperam Dalecamp. *quantus erat, Zeno mandebat.* Rectius CASAUBONUS in Animadverſionibus: » *Similis erat comedenti.* Frequens » apud Graecos dicendi genus. « — Gallice commodiſſime diceres, *faiſant mine de vouloir le manger.* *Ibid.* In eâdem narratione, verba iſta καθ' ἡμέραν, itemque illa, τὴν ἐμὴν, ex Laërtio adiicienda putavimus: in quo nobis praeiverat Dalecamp.

τέσσαρας μνᾶς ἐφ' ἡμέρᾳ λαμβάνοντα. μνᾶς (non μνᾶς) ſcribitur in ms. *A.* cum h. l. tum alibi, ubi adnotare ſuperſedi. ἐφ' ἡμέραν fortaſſe exſpectaſſes, *in diem, in ſingulos dies.* Sed ἐφ' ἡμέρᾳ, quod nec ipſum ſine exemplo, tenent libri: in ms. *Ep.* tamen perambigue expreſſa terminatio, quin ne expreſſa quidem.

ἐν τῷ περὶ Θινῶν. Sic ms. *A.* (nam deeſt in *Ep.* titulus libri) cum editis. Et ſatis quidem convenire iſte titulus videtur cum re, qua de hic agitur: quare MENAGIUS ad Laërt. I. 9. ex Athenaeo corrigendum Suidam cenſuit, apud quem in voc. Νεοττὸς citatur idem *Clearchus* ἐν τῷ περὶ Οἴνων; ubi caute KÜSTERUS nihil definire auſus, utramque fortaſſe veram eſſe ſcripturam ait, & de diverſis agi ſcriptis. At fidenter, ut ſolet, TOUPIUS in Emend. in Suid. P. II. pag. 273. utrobique περὶ Ὠῶν (*de Ovis*) legendum pronunciavit. *Mox*, Ψαμμίτιχον, geminâ literâ μ & vocali iota poſt μμ ſcriptum, dedit codex *Ep.*

τοὺς περὶ Μόσυνον τῆς Θρᾴκης βοῦς, οἳ ἰχθῦς ἐσθίουσι. » *Boves qui piſcibus veſcerentur* commemorant praeter Athe» naeum alii quoque: ut Strabo libro XV. [pag. 720. d.] » itemque Aelianus lib. XV. cap. 25. De proprietate Ani» malium. Similia etiam, quae de Cypriis bobus fabulan» tur ichthyophagis & ſcatophagis. « CASAUBONUS. — De Cypriis bobus dictum lib. III. pag. 95. f. *Moſynum*, *Thraciae* ſive montem ſive oppidum, ſive (quod probabilius videtur) fluvium, nusquam alibi memoratum reperio. *Moſynaecos* novimus, vel *Moſſynoecos*, Ponti populum; qui

& *Mossyni* & *Mosyni* subinde nominati reperiuntur, quorum & oppidum *Mosyna* memoratur. In *Thracia* ignotum nomen. *Cossinites* Thraciae fluvius memoratur apud Aelian. l. c. e quo bibentes equi valde efferari perhibentur. At apud Nostrum, nomen Μόσυνοι cum editis tenet uterque codex mstus.

AD CAP. XXXVI.

f »Εἴρηται δὲ καὶ ὁ ὀψοφάγος, ὦ ς ἕ τ ε ρ ο ι, καὶ τὸ ὀψο»φαγεῖν. Mirum loquendi genus. Quare etiam docti mu»tarunt, legeruntque καὶ ἑτέροις: vel, καὶ παρ' ἑτέροις. »Nos putabamus, Athenaeum voluisse dicere, ὀψοφάγος »*ita dici ut alia similia vocabula*; puta, μονοφάγος, κρεωφά»γος, τυροφάγος, ἰχθυοφάγος, & similia his. Non displi»cet tamen altera sententia.« CASAUBONUS. — Nempe »*apud alios reperitur etiam vox* ὀψοφάγος & ὀψοφαγεῖν, *ut* in versione posuerat DALECAMP. — Perspectissime vero monuit CORAY: »Scribe, ὦ ἑ τ α ῖ ρ ο ι. Infra pag. 346. b: »πρὸς τούτοις τοῖς ὀψοφάγοις, ἄνδρες ἑταῖροι, οἶδα &c. Et »pag. 608. a. καὶ ὑμῖν δὲ, ὦ ἑταῖροι, λέγω.« — Similiter vero, cum alibi subinde, partim initio, partim in fine singulorum librorum, tum in fine huius octavi libri, Timocratem etiam suum ita compellat auctor, ἑταῖρε Τιμόκρατες.

Ἀριστοφάνης ἐν Νεφέλαις δευτέραις· Οὐδ' ὀψοφαγεῖν &c. »Versus *Aristophaneus* in eius libris [Nub. 983. ed. Br.] ita »scribitur:

»οὐδ' ὀψοφαγεῖν, οὐδὲ κιχλίζειν, οὐδ' ἔχειν [immo ἴσχειν] τὼ πόδ' ἐναλλάξ.

»At κιχλάζειν, quod in nostris est, Graecis non in usu: »& ita hunc versum Plutarchus quoque citat in libro, »Εἰ διδακτὸν ἡ Ἀρετή.« CASAUBONUS. — Vide Plutarch. Opp. T. II. pag. 439. d. Veram autem scripturam κιχλίζειν etiam apud Nostrum dedit nobis optimus cod. *A*. In Epit. & iste versus & plura alia h. l. praetermissa. Νεφέλας δευτέρας inscriptam fuisse illam Comici fabulam, quae sub titulo Νεφέλαι hodie superest, cum alii adnotarunt, tum BRUNCK in Aristophanis Fragmentis pag. 256.

Continuo dein, quum esset editum, Κηφισόδωρος υἱοῦ δ' ὀψοφάγος &c. recte CASAUBONUS monuit: »Scriben»dum, Κηφισόδωρος Ὗ Ὗ· οὐδ' ὀψοφάγος, οὐδ' ἀδολέσχης. »*Suem* comici huius Athenaeus libro III. [p. 119. d.] &

» Suidas nominant.« — Quod ipsum iam viderat DALECAMPIUS, in versione ponens, *Cephisodorus in Sue.* Perspicue autem idem ipsum in vulgata librorum scriptura inerat, modo voces recte distribueres. In nostro autem ms. *A.* post ista υἱοῦ δ' ὀψοφάγος, repetuntur haec αὐδ' ὀψοφάγος, ac tum demum αὐδ' ἀδολ.

In MACHONIS *vers.* 2. Προσπεπονθέναι τι δεῖ. » *Coquus* a » loquitur, & *se gulae deditum* praedicat: *idque* affirmat *artis* » *totius fundamentum esse.* Caussa eius rei continetur verbo » προσπεπονθέναι: quod, ab interpretibus non intellectum, » fecit ut integram sententiam insigniter depravarent. At » poëta hoc voluit: *Debere coquum, qui non est cibos corru-* » *pturus*, sed in arte sua praestiturus, προσπεπονθέναι τι, » id est, *tangi aliquo affectu erga cibos;* ut de eorum bona » conditura non ex alieno pronuntiet palato, sed ex suo » ipsius, & affectu proprio. Tum addit hic magister, [*vers.* » 4.] *eum qui rei isti studuerit, nunquam malum coquum fore:* » atque, ita affectum esse, vocat *habere* καθαρὰ τὰ αἰσθη- » τήρια. [*vers.* 5.] Iam intelligimus quid sit προσπεπονθέ- » ναι. Sic accipitur nomen περιπαθὴς, libro I. [pag. 6. e.] » ubi dicitur Philoxenus περιπαθὴς ὢν τοῖς ὄψοις, id est, » *piscium avidus vorator;* qui libro isto [hoc octavo] pau- » lo ante inter ichthyophagos est commemoratus: & for- » tasse melius ei loco προσπαθὴς quam περιπαθὴς conve- » niat. Nam sermonis graeci callentes concedent mihi, » aliud esse προσπεπονθέναι τινὶ, aliud περιπαθεῖν τινί: il- » le affectus est *avidissime fruentis aut frui cupientis;* hic *cum* » *quadam iunctus est miseratione.* « CASAUBONUS. — Dicitur utique περιπαθὴς interdum *qui casum alienum* miseratur, sed & qui *suum casum dolet*, & omnino qui *magno dolore adficitur;* ut haud semel apud Polybium. At nihil impedit, quo minus qui *quolibet vehementi adfectu commotus* fuerit, is περιπαθὴς dicatur. Sic quidem, ut hoc utar, οἱ περιπαθέστεροι καὶ σωματικώτεροι (referente H. Stephano, in Thes. T. III. pag. 75. b.) dicuntur *qui vehementioribus adfectibus obnoxii & corpori prae caeteris dediti sunt.* Quare nullo incommodo idem vocabulum etiam de eo dici potuerit qui *vehementiori quadam cupiditate & aviditate* ducitur, ut apud Nostrum l. c. I. 6. e. ubi solicitatam equidem nolim librorum scripturam. Sed non minus commode hoc loco positum verbum προσπεπονθέναι: quod paulo exquisitius est, & (ut doctum adfectat sermonem iste coquus) e me-

a dio philosophorum usu depromtum videtur. Significat autem non tam subitam vehementemque animi commotionem, quam *constantem* aliquam *propensionem*, *studium & amorem* alicuius rei animo *infixum*. Neminem frequentius verbo isto προσπάσχειν & cognato προσπαθεῖν usum esse reperias, quam Epictetum in Dissertationibus, cuius bene multa testimonia huc facientia in Indice Graecitatis Epicteteae a nobis collecta sunt: cum quibus conferre iuvabit quae adnotavit H. Stephanus ad Sexti Emp. Hypotyp. I. 230. pag. 213. ed. Fabr. ubi nec illud Ciceronis neglexit ex lib. II. ad Attic. Epist. 19. *Nimium* τῷ καλῷ *προσπέπονθα.* Iam vero h. l. apud Nostrum non satis adparet, quodnam sit nomen ad verbum προσπεπονθέναι referendum. Possis intelligere, τῇ τέχνῃ, *amore quodam artis teneri debet*: possis τοῖς ὄψοις, delectari *obsoniis ipse debet*: possis τοῖς παρατεθεῖσι, *delectari ipse debet cibis ita adponendis ut non corrupti sint.* Sed quodcunque ex his elegeris, eadem in universum sententia manebit. Deinde *vers.* 4. ambiguum videri potest, pronomen αὐτοῦ quonam spectet. Illud quidem satis perspicuum, perperam in ed. Cas. inter πεφροντικὼς & αὐτοῦ interpungi orationem; qui error ex ed. Bas. transductus. Casaubonus, in superiore animadversione, videtur illud αὐτοῦ in *neutro genere* accepisse, verba ista, πεφροντικὼς αὐτοῦ, sic interpretatus, *qui rei isti studuerit.* Haud paulo rectius Iacobs in *Notis msstis*: »πεφροντικὼς αὐτοῦ γὰρ οὐκ ἔσται κακός. *Nam qui in coena coquenda sui ipsius rationem habebit, is malus non erit coquus.*« — At eadem sententia αὐτοῦ teneri posse existimavi, pro ἑαυτοῦ Attico modo dictum, ut frequenter observavimus.

Quintus versus, ἔπειτ' ἐπὰν ᾖ καθαρὰ *&c.* contra metri leges peccabit, nisi in ἐπὰν ultimam syllabam productam statuas. Vide not. ad p. 339. a. *Vers.* 6. pro καί γε οὐ, καὶ γεύου corrigendum fuisse, communi consensu Viri docti Coray & Iacobs in *Notis msstis* monuerunt: quorum posterior etiam *vers.* 7. cum fulturâ indigeret metrum, de inserenda vocula ἔτ' non minus opportune monuit. *Octavus* cum sic esset editus,

πάλιν τε γεύου, συμμετρίας ὡς ἁρμόσῃ:

adnotavit Coray: »Malim πάλιν ἀπογεύου.« — Quod haud dubie praestabat. Sed aliud dedit optimus codex msstus: nempe id ipsum, quod edendum curavimus. In

nono versu nil mutat Ms. Emendationem, quam in scholio subiecimus, proposuit IACOBS in *Notis mss.* IDEM vir doctus pro δοκεῖ, *vs.* 10. quod ferri non poterat, δοκῇ corrigebat. Et hoc ipsum debuerat codex noster *A.* in quo est δοκῆς, vocali iota, quae ad η adscribi debebat, perperam in ς mutatâ.

Vers. 11. »Postremo versu iocatur cocus, cum, descri- b
»pto coenae totius apparatu, tandem adiicit,

»εἴσαγε διὰ πασῶν Νικολαΐδας Μυκωνίας.

»Iocus est in διὰ πασῶν: quod genus loquendi est Musi»corum, sed longe aliter hic accipitur. Sensus enim est, »*tot numero introducendas esse meretrices praestantissima forma*, »*quot sunt convivae.* εἰσάγειν in ea re signatum verbum, »ut apud Latinos *introducere*: unde apud Ciceronem & Se»necam, *introductiones matronarum, & exoletorum. Nicolai»das* vocat mulieres, (si tamen publicae libidinis victimae, »sunt mulieres) *quae* νικῶσι Λαΐδα, *Laidem forma superant & »lascivia.* Ideo vocat Μυκωνίας, faciens allusionem ad pro»verbium quo notati *Myconii*, soliti ad convivia venire »invocati. Fuisse eundem morem & iis quae corpore me»rebant, testis Plautinus parasitus:

Iuventus nomen indidit scorto mihi,
eo quia invocatus soleo esse in convivio.

»Caeterum claudentem versum redde ἀρτίποδα, ac scribe »Μυκονίας per ο parvum. Scio scribi non semel Μυκώ»νιος per ω libro primo, itemque apud Suidam, & in li»bello Graecorum proverbiorum: ubi etiam Μύκων ista »insula nominatur: sed apud Geographos semper Μύκονος. »Sic etiam in exemplaribus Clementis Alexand. atque alio»rum.« CASAUBONUS. — »Malim legere distincte Νίκων, »Λαΐδας. *Nicon* est nomen proprium eius, quem alloqui»tur coquus.« CORAY. — Mihi haudquaquam liquere profiteor: nam nec verba, nec sensum, nec metri rationem expedio. Μυκώνιος dedit ms. *A.* unde Μυκωνίας edidi, ut voluit Casaubonus: sed quid inde promoveatur non video. De *Myconiis* vide Suidam in Μυκώνιος γείτων, & Erasmum in *Myconius vicinus*: item Nostrum, lib. I. p. 7 extr. & seq. Vocem Νικολαΐδας ea ratione notioneque compositam esse, quae eidem Casaubono placuit, etiam atque etiam dubito. Nec vero *Nicon*, ut viri nomen, alibi apud comicos veteres, quod sciam, reperitur. Nota *Nico* Samia, meretrix: cuius videndum ne hic lateat no-

b men. Eius meminit Noster, V. 220. f. & XIII. 582. e. 583. c. & 587. a.

» οἶδα δὲ καὶ τὴν ἐν Πισάτιδι γραφὴν ἀνακειμένην ἐν » τῷ τῆς Ἀλφειώσας Ἀρτέμιδος ἱερῷ. *Habeo etiam cognitam » illam picturam, quae in regione Pisatide dedicata est in Dia- » nae Alphiusae templo.* Legebatur τὴν ἐπὶ Σάτιδι, mendo- » se. Ex re ipsa & antiquis exemplaribus locum emenda- » vimus. Interpretes unde suam lectionem exsculpserint, » demiror. Erat autem *in Pisatide* ad Alphei ostium lucus » & templum Dianae, quam alii *Elaphiaeam*, alii *Alphiaeam* » vel *Alphiusam* nuncupabant. Docet clare Pausanias in » Eliacis: [VI. 22. pag. 511.] innuit breviter Strabo libro » VIII. [pag. 343. c.] Magni huius scriptoris verba reci- » tare iuvat. Πρὸς δὲ τῇ ἐκβολῇ, *Alphei* nempe, τὸ τῆς Ἀλ- » φιονίας Ἀρτέμιδος ἢ Ἀλφειούσης ἄλσος ἐστὶ, (λέγεται » γὰρ ἀμφοτέρως·) ἀπέχον τῆς Ὀλυμπίας εἰς ὀγδοήκοντα » σταδίους. Haec scriptura est omnium exemplarium: sed, » cum *Alphioniae* Dianae veterum nemo faciat mentionem, » & constet ex Pausania *Alphiaeam* Dianam ab aliis *Ela-* » *phiaeam* fuisse dictam; non est dubitandum scripsisse et- » iam Strabonem τὸ τῆς Ἐλαφιαίας Ἀρτέμιδος ἢ Ἀλφ. Or- » tum id cognomen, ut placet Pausaniae, a cervorum vene- » ratione: ut maluerunt alii, a muliere quadam, cui no- » men *Elaphio*. Alterum ab Alpheo cognomen varie effer- » tur ab auctoribus; aut scribitur certe varie: apud Stra- » bonem, Ἀλφείουσα; apud Athenaeum, Ἀλφειῶσα; in » Pindari scholiis Pythionic. Od. II. Ἀλφειῷα; Pausaniae » est Ἀλφειαία.« CASAUBONUS. — In ms. *A.* ἐν τῇ Πει- σάτιδι scribitur, pro ἐν τῇ Πισάτιδι: unde articulum no- mini adieci. Mire Dalecampius ad *Ichthydem* posuerat. In scriptura Ἀλφειώσας, quae est Dorica vocis forma, nil mutat vetus codex.

c Κλεάνθους δ' ἐστὶ τοῦ Κορινθίου. Eumdem artificem in ea re Strabo nominat: a quo diversus videtur vetustior *Cleanthes*, itidem *Corinthius*, cuius Plinius meminit, XXXV. 3, 5.

AD CAP. XXXVIII.

» Καὶ τοσαῦτα μὲν - - καὶ αὐτὸς ὑμῖν προσοψωνήσας, » οὐκ ὀψοφαγήσων παρῆλθον, διὰ τὸν πάντα ἄριστον Οὐλ- » πιανὸν, ὃς - - ἔτερ' ἐξ Ἐρετρείας παρεισφέρων. Et-

» si haec scriptura est omnium exemplarium, depravatis-
» sima tamen est. Prima quidem verba planiora longe fue-
» rint, si ita potius concipiantur: *Τοσαῦτα καὶ αὐτὸς ὑμῖν
» προσωψώνησα. οὐκ ὀψοφαγήσων γὰρ ἦλθον διὰ τὸν πάντα
» ἄριστον Οὐλπιανόν.* Conferenda haec sunt cum primis
» Democriti [qui haec ipsa loquitur] verbis. Dixit enim
» initio, [pag. 331. c.] *velle se προσοψωνῆσαι τοὺς ἐρωτικοὺς
» ἰχθύας.* Ut ἑστιᾷν λόγοις dicimus, sic Democritus ὀψω-
» νεῖν usurpat pro *sermones habere de piscibus.* Latine hic lo-
» cus satis commode verti non potest, ob paronomasiam
» in vocibus προσοψωνεῖν & ὀψοφαγεῖν. Sed sensus est:
» *Haec sunt quae de piscibus habemus* [immo, *habuimus*] *ad-
» iicienda ante dictis: nam, uti video, pisces esurus huc non
» veni, propter Ulpianum.* Sequentia verba declarant, qua
» de caussa & quomodo Ulpianus impedierit cum hunc,
» tum alios convivas, ne piscibus vescerentur. Caussa fuit,
» *quia homo Syrus ex moribus gentis suae alios quoque voluit
» ab esu piscium avertere.* Modum impediendi declarant ista,
» ὅτερ' ἐξ Ἐρετρείας παρεισφέρων: *alia ex Eretria clam infe-
» rens.* Mirum, non exposuisse auctorem, quaenam istae
» fuerint *Eretriacae cupediae*, quae avidos piscium fecerint
» a praesente & oculis illorum obiectâ copiâ piscium abs-
» tinere. Ne multis lectorem morer: aio haec esse cor-
» ruptissima. Legebatur [in ed. Bas.] ὅσθ' ἐξ Ἐρετρείας.
» [In ed. Ven. ἔτ' ἐξ Ἐρετρ.] Auctoribus chirographis
» fecimus ἕτερα. [Nempe sic ed. Cas. cum Msto etiam
» nostro, ἕτερ' ἐξ Ἐρετρείας.] Id quidem recte: sed non-
» dum veram scripturam tenemus, quae est haec sine con-
» troversia: ἕτερα ἐξ ἑτέρων ἀεὶ παρεισφέρων: *alia
» semper ex aliis inferens*; hoc est, alias semper quaestiones
» post alias nectens & proponens; atque ita sermonibus
» occupatos nos habens, ut appositis piscibus vescendi
» non fuerit facultas. Quam bene Citucito [nempe Ul-
» piano, τῷ Κειτουκείτῳ: vide L. 1. e.] ista conveniant si
» pluribus dicendum putem, ineptus sim.« Sic CASAUBO-
NUS: cuius felicissimam emendationem quin adoptarem
non dubitavi. At in priore parte periodi nil mutandum
censui.

Γάτις ἡ τῶν Σύρων βασίλισσα &c. » Explicat Deipnoso-
» phista, unde sit hoc receptum in Syrorum mores, ut
» piscium esum abominentur. *Gatim* quamdam *fuisse regi-
» nam Syriae, quae hoc prima instituerit & edicto caverit.* Nam,

» quae vulgo dicebatur *Atergatis*, ex sententiâ Antipatri » Stoici *Gatim* esse nominandam: quoniam vero edictum » a Gatide fuisset aliquando promulgatum, *Ne quis* ἄτερ
d » Γάτιδος (id est, *praeter Gatidem*) *pisces vellet esse*; ὑπ' » ἀγνοίας τοὺς πολλοὺς αὐτὴν μὲν Ἀτεργάτιν ὀνομάζειν, » ἰχθύων δὲ ἀπέχεσθαι: *vulgus veritatis ignarum, ipsam qui-* » *dem Atergatim nominare, a piscibus vero abstinere.* Haec » Athenaeus ex *Antipatro Stoico*: cuius sectae homines nus- » quam ineptiores, quam in scrutandis antiquorum voca- » bulorum caussis. Tam enim verum etymum istud est, » quam vera illorum sententia, qui *Hierosolyma* dicta sit » esse tradiderunt, ἀπὸ τοῦ τὰ ἱερὰ συλᾶν. Incredibilis sa- » ne Graecorum hominum in hoc genere stupor, incredi- » bilis confidentia. Certum est, nomen *Atergatis*, vel ut » alii scribunt *Atargatis*, corruptum esse ex *Astarta*. Nam » *Atargatis* eadem quae *Derceto*, Strabone teste lib. XVI. » [extr.] Derceto autem & Astarte, eiusdem Deae nomi- » na sunt. *Atharam* prius vocatam scribit Geographus: sed » fortasse ibi legendum Ἀσθάρα, non Ἀθάρα. Syrorum pu- » ra puta vox est *astaràh*, Ἀσθάρα: quamquam in sacris » literis semper scriptum *astaròth*, numero multitudinis; » quem & LXX. interdum servarunt, ut Iudicum cap. 2. » ἐλάτρευσαν τῷ Βάαλ καὶ ταῖς Ἀσθάρταις.« Haec rursus CASAUBONUS: quibus nil necesse est ut plura adiiciamus.

νόμιμον ἔ τ ι διαμένειν. Sic tacite correxit Casaub. in sua editione. Perperam νομιμῶν ἐ σ τ ι διαμένειν ed. Ven. & Bas. cum ms. *A*. Commode vero *Epit.* νομιμῶν ἐστιν, ἐπὰν &c. omisso verbo διαμένειν.

AD CAP. XXXVIII.

f ἰχθῦν, τὸν παρ' Ἐφίππῳ &c. » EPHIPPI ῥῆσιν de pisci- » bus portentosae cuiusdam magnitudinis, missos facio: » sunt enim difficillimi ad emendandum, ut omnia iocula- » ria, & quae nihil nisi mera figmenta, omni veritate cas- » sa, continent.« CASAUBONUS. — Sunt sane in his non- nulla, quae difficultate non carent: nec vero in univer- sum tam sunt corrupta, quam bene multa alia quae apud Nostrum leguntur. Erant autem versus in editis partim prorsus non distincti, partim male distributi: quos esse ana- paesticos (sive monometros illos, sive dimetros acatale- ctos) satis adparebat, monueratque etiam KÜSTERUS, in

Notis mss tis. Nobis placuit per dimetros potius, quam per monometros distribuere. Et *verſ.* 2. quidem, ἴλαος', non ἴλαοσιν, fuiſſe ſcribendum, ipſa metri ratio oſtendebat. *Verſ.* 5. Quo referatur τούτους, haud ſatis adparet. τότους quidem, quod cum ADAMO hic ponendum VILLEBRUNIUS cenſuit, nec metro convenit, nec ſenſum efficit commodum. Equidem τούτους ἰχθῦς intelligebam: *centum tales piſces* (ſi adeſſent) *capere illa patina poterat*. *Verſ.* 6. Deſideratur verbum finitum, a quo pendeant accuſativi cum infinitivis, qui ſequuntur. Pro εἶναι eſt εὖναι in ed. Caſ. 1. & 2. non conſulto, aut ex lectionis diverſitate, ſed errore operarum, qui neminem turbare debet. *Ibid. & vs. ſq.* In vulgato ταύτῃ ἐς Ἰνδοὺς, haud dubie ταύτῃ (ſive ταύτης) Σινδοὺς latebat. Nempe *Sindi* populus ad Maeotidem paludem. Tenuit tamen nomen Ἰνδοὺς etiam Epitomae auctor, qui quidem in breviſſima verba totam eclogam contraxit. *Verſ.* 7. Μυγδονιάτας fortaſſe deſiderares: ſed Μυγδονιώτας dixit ludens poëta, quia penultimam longam poſcebat verſus. Caeterum neutra iſtarum formarum vulgo uſitata, ubi de *Mygdoniis* agitur. *Verſ.* 8. Κρανaοὺς quos dicat, non liquet. *Verſ.* 16. ἀμβωσιν recte ms. *A*. cum edd. Perperam ἀμμωσιν ms. *Ep*. *Eodem vs.* vox ἄνω temere omiſſa in edd. Caſ. 2. & 3. *Verſui* 18. mendam ineſſe, violatum metrum oſtendit. Quid ſit vero quod ibi dicere voluerit poëta, haud ſatis perceptum mihi. *Verſ.* 20. Quis ſit *Macedo princeps*, quem hic dicit Ephippus, quaerant doctiores, ſi tanti viſum fuerit. Sed video, ipſum etiam Athenaeum paulo poſt profiteri, *ſibi non liquere*. *Verſ. ult.* Quum haud dubie corruptum eſſet ΠΡΟΣΚΑΤΣΗΙΣ, poſui id e quo iſtud ortum duxiſſe adparebat, μὴ ΠΡΟΣΚΑΤΣΗΙΣ, quod perapte reſpondet ei quod praeceſſit, σβέννυ.

Quae mox ſubiiciuntur, Τοιαῦθ' ὑθλῶν &c. ad eumdem, puto, referuntur *principem Macedonem*, paulo ante nominatum: qui, cum id agere debuiſſet, ut *Gallos exſtingueret*, eorumque incurſiones reprimeret, neglecto belli adparatu compotationibus indulgebat, & in iuvenum ſodalium coetu *nugas agebat* ridebatque Gallos, eoque inſolentiores eos reddebat, contra quos ſatius fuerat ſerio ad bellum ſe comparare. Ad iſta verba, οὐ γινώσκων ψῆφον ἀριθμοὺς, adnotavit CASAUBONUS: » Laudo ſententiam Dalecampii, » qui ζῆν οὐ γινώσκοντα ψήφους interpretatur *alieno ſumtu*

c » *vivere*, & *impensarum rationem calculis non putare*. Aut igi» tur sic accipe; aut interpretare de *homine imperitissimo*. » Graeci enim de alienis ab omni cultu dicere soliti, ἀριθ» μεῖν οὐκ ἐπίσταται. « — Praestat haud dubie posterior interpretatio. Priorem tamen adoptaverat Grotius, cuius versionem ex Excerpt. pag. 676. subieci Graecis nostris: qui, cum *rationum summam ignorans* interpretaretur, in Notis porro, quo planius suam sententiam explicaret, adiecit »*in symbola*.«

εἴ τι σοι ψελλὸν &c. » In Aeschyli versu e *Prometheo vincto*, [num. 822.] Τὸν δ' εἴ τι τοι ψελλὸν καὶ δυσεύρετον, » translatione venustâ ψελλὸν pro *obscuro* ponitur; quia » parum intelliguntur qui balbutie laborant. « Casaubonus. — Ex ista animadversione depromtum est, quod tamquam diversa scriptura a Casaubono commendata adnotatur in orâ ed. Cas. 2. & 3. Τὸν δ' εἴ τι τοι ψελλ. At in εἴ τι σοι nil mutant libri. Quod *vs*. 2. ait σαφῶς ἐκμάνθανε, id in hunc sensum accipit Deipnosophista, *penitus cognosce & nobis expone*. Nam, quod dein subiicitur, σχολὴ δὲ πλείων, ἢ θέλω, πάρεστί μοι: apud *Aeschylum* quidem de *otio ad dicendum* agitur, Deipnosophista vero *otium ad audiendum* intelligit; quo otio nimis etiam abundare se ait, quoniam scilicet per moras, quas nectere non desinit Ulpianus, comedere non licet.

AD CAP. XXXIX.

d καὶ εἴ τι τούτων ἀτυχέστερόν ἐστιν ἰχθύδιον: & *si qui est pisciculus miserior* (*vilior, contemtior*) *his*. Sic reddi debuit apud Epictet. Dissert. I. 3, 8. ἢ τι ἄλλο ἀτυχέστερον καὶ ταπεινότερον, *sive quod aliud* (animal) *vilius & abiectius*.

In *primo versu Eubuli*, ex *Ixione*, recte γεννικαῖς dedit ms. *A*. cum ed. Ven. & Bas. *Vers*. 2. ἀμύλων παρόντων. Hesychius, Ἀμύλους· πλακοῦντας. Fuisse autem ἀμύλους, *exquisiti saporis placentas*, intelligitur etiam ex IV. 134. e.

ὁ λεβητοχάρων Οὐλπιανὸς, κατὰ τὸν ἡμέτερον Μεγαλοπολίτην Κερκιδᾶν. » Quid apud vetustum poëtam Cercidam significaret vocabulum λεβητοχάρων, quo nomine » hic a Cynulco afficitur Ulpianus, non facile divinatu » est: neque satis scio an satis recte ita nostri codices. In » Epitoma quidem haec invenimus: Λέβητος χάρις quae

» καὶ παρὰ Ἀθηναίῳ τούτῳ Οὐλπιανός. Sed auctor fortasse
» scripserat λεβητοχάρης, *qui lebetibus gaudet*. Ironia
» est Cynulci, ventrem & gulam obiicientis homini, qui
» toties in hisce libris dictus est cibi non multi, quique ser-
» mones epuletur pro esca.« CASAUBONUS. — Ad for-
mam quod spectat nominis, λεβητοχάρης habet noster ms.
Ep. quod ex λεβητοχάρης proxime corruptum. Sed
eandem scripturam λεβητοχάρων tuetur ms. *A.* quam scri-
pturam Athenaeo vindicarunt BERGLERUS ad Alciphr. lib.
III. epist. 94. & IACOBS in Animadv. ad Epigr. Gr. Vol. I.
P. II. p. 359. De *Cercida Megalopolitano*, poëtâ, vide Meur-
sium ad Hellad. pag. 66. Quem quoniam ἀμὸν (id est, *ci-
vem meum*) adpellat Cynulcus, intelligitur Megalopolita-
num ab Athenaeo fingi Cynulcum. Quid sit vero quod
sive Cercidas olim nescio quem, sive Cynulcus nunc Ul-
pianum λεβητοχάροντα adpellaverit, haud sane adparet.
Ut λεβητοχάρης, interprete Casaubono, sic & λεβητοχά-
ρων, interprete H. STEPHANO in Indice Thes. significat *le-
bete* vel *lebetibus gaudentem*. Similiter quidem Alciphron l. c.
quem Πατελλοχάροντα nominavit, intellexisse videtur *pa-
tellis gaudentem*; & *mensis gaudentem*, quem vocavit Τραπε-
ζοχάροντα, III. 46. ut χάρων in ista compositione idem va-
leat ac χαίρων, qua & ipsâ propriâ vocis formâ in alio-
rum nominum compositione idem veterum imitator Epi-
stolographus perinde usus est; velut in nomine Σταφυ-
λοχαίρων, eâdem Epist. 46. lib. III. item in Οἰνοχαίρων, III.
72. At in Alcaei quidem Messenii Epigrammate, (T. I. ed.
Brunck. pag. 490. num. 15.) ubi Philippus rex οἰνοχάρων
vocatur, in ipsa vocis ambiguitate ludit poëta, hoc di-
cens, si quid video: *non modo* οἰνοχαίρων *est Philippus, sed
vere etiam* οἰνοχάρων, *qui per vinum* (venenatum) *in orcum
mittit homines*. Sed *Ulpianum* quo pacto λεβητοχάροντα no-
minatum a Cynulco statuerit Athenaeus non video, nisi
plane temere effutientem hoc nomen fingere Cynicum il-
lum voluerit. Pro παρεῖδον, est παρίδον in ms. *A.* e
& in ed. Ven. & Bas. ne id quidem male. Deest autem id
verbum Epitomae, cum nonnullis aliis.

Mox, τῶν τραγανῶν τι tenet (quod sciam) ms. *A.*
cum edd. Est autem sequioris Graecitatis vocabulum, apud
nullum veterem scriptorem, nec apud Hesychium aut Sui-
dam occurrens, & ab H. Stephano in Thes. prorsus si-
lentio praeteritum. Semel apud Etymologum obiter cita-

e tur, pag. 731. l. 15. nullâ adiectâ interpretatione; sed eâ notione, (quatenus ex derivatione colligere licet) quae huic loco minime conveniat: dicit enim, *ὡς παρὰ τὸ ἔτραγον τραγανός*. Atqui si *τραγανὸς* ductum est a verbo *ἔτραγον*, id est, *comedi*; idem valebit ac *τρώξιμος*, id est, *edulis*; quod ab hoc loco alienum. Sed in Glossis Graecis & Graeco-latinis habes quod huc perapte faciat, *Τραγανὸν*, *callosum*, *cartilagineum*. Paulo vero uberiora dedit DU CANGE, in Appendice Glossarii p. 189. ubi primum adfert verba Scholiastae msti (ut ait) Oppiani in lib. I. Halieut. At Scholion illi simillimum iam olim editum erat a Conr. Rittershusio, in calce editionis Oppiani, pag. 57. his verbis: *τὰ ἀναίματα καὶ τραγανὰ τῶν ἰχθύων καὶ ἀνόστεα, σελάχεια λέγεται*. Tum vero ex anonymo auctore msto de Diaeta haec verba citat: *τὰ τραγανὰ μυρία τῶν ζώων, ὡς τὰ ὠτία καὶ τὰ μοτία*. (ubi *τὰ μοτία* intellige *nares*, vel *nasum*.) Nec vero spernenda, notanda certe scriptura Epitomae, *τῶν τραγανωδῶν τι*. *Mox* dein, pro mendoso *παρατιθέντων*, recte *παρατεθέντων* dedit ms. *A*.

Quod *Aeschylum* dicere solitum ait, *τὰς αὑτοῦ τραγῳδίας* &c. non damno *αὑτοῦ*, quod est in ms. *A*. sed tenendum iudicavi *αὐτοῦ*, quod eâdem notione dedit ms. *Ep*. cum edd. *Ibid.* *φιλόσοφος δὲ ἦν* &c. Cicero Tusc. II. 9. (al. 10.) *Veniat Aeschylus, non poëta solum, sed etiam Pythagoreus*.

AD CAP. XLI.

f *ἅπερ εἶπε Στρατόνικος ὁ κιθαριστὴς εἰς Πρόπιν* &c. »Sequuntur iam aliquammulta *Stratonici citharoedi dicta urbana*: quae unius occasione, in quo *piscium* extat nomen, »relata omnia sunt isto loco. Illud, quod caeteris aditum »patefecit, & loco principe memoratur, huiusmodi est. »*Propis* quidam fuit *Rhodius citharista, mole corporis maior*, »*quam artis suae peritior*. De hoc interrogatus Stratonicus a »quid sibi videretur, respondit: *οὐδεὶς, κακὸς, μέγας*, »*ἰχθύς*. Lepos omnis in eo, quod proverbium vetus *μέγας οὐδεὶς κακὸς* (vel *σαπρὸς*) *ἰχθὺς*, in diversissimum »sensum detorsit, distincte vocem unamquamque pronuntians: cum verus sensus adagionis omnes illas uno spiritu sine distinctione ulla postulet efferri. Nulla hîc est »difficultas; nisi quod male concipiuntur vulgo ista ab

» interpretibus, hoc modo: *διελόντος τὴν παροιμίαν, μέ-* a
» *γας, οὐδεὶς, σαπρὸς, ἰχθύς.* Dalecampium prava haec
» interpunctio impulit, ut *παροιμίαν* hic verteret *sententio-*
» *lam.* Sed distinctiones omnes tollendae, & vertendum:
» *divisis vocibus proverbii huius, Magnus nullus* (est) *malus*
» *piscis.*« CASAUBONUS. — *ἐπερωτώντων αὐτὸν* (p. 347. f.) recte legitur in ed. Ven. Bas. & Cas. 3. sicut in ms. *A.* Perperam vero *αὐτῶν* in ed. Cas. 1. & 2. Histrionis nomen ut Σιμύλαν vulgo ederent, factum videtur per recentioris nescio cuius docti librarii industriam, qui veterem lectionem ex Suida aut Harpocratione correxisset. Nec tamen ille totam mutavit, sed in medio tantum; terminationem conservavit. Nam apud Suid. & Harpocr. Σίμυλος scribitur nomen: vetus vero Athenaei cod. *A.* Σιμμύκαν dedit, quemadmodum in veteribus editionibus Demosthenis in Orat. pro Corona; ubi partim Σιμμύκᾳ, partim Σιμύκκᾳ legitur: quae quidem scriptura apud Demosth. a recentioribus editoribus ex codicum nonnullorum auctoritate, cum Suida & Harpocr. consentientium, in Σιμύλῳ est mutata; at nos apud Athenaeum non dubitare debuimus, quin veteris nostri codicis, e quo reliqui omnes derivati sunt, scripturam restitueremus. Caeterum vide *Maussacum* ad Harpocr. pag. 316 sq. & TAYLOR ad Demosth. in Reiskii Appar. Crit. Vol. I. p. 310. Nomen istud omisit Athenaei Breviator, posteriorem narrationem in haec verba contrahens: Ἔστι δὲ καὶ παροιμία λέγουσα, μέγας οὐδεὶς σαπρὸς ἰχθύς· ἣν διεῖλε Στρατόνικος.

Ἀριστοτέλης ἐν τῇ Ναξ. Non dubito scripsisse Nostrum, δ' ἐν τῇ Ναξ. adiectâ particulâ coniunctivâ.

ὅτε - - δυσωνοῖντό τι τῶν πωλουμένων. » Δυσωνεῖσθαι τὸ b
» πωλούμενον de *emptore* dicunt Graeci, *qui difficilem se prae-*
» *bet in emendo*, & iustum aequumque rei emendae pretium
» venditori denegat. Qui sunt eo ingenio, *δυσῶναι* nomi-
» nabantur, ut libro tertio [*immo*, sexto] diximus & se-
» ptimo.« CASAUBONUS. — Vide ad VI. 228. c. & ad VII. 313. f. *Mox*, cum τοσοῦτον ἀναδόσθαι mendose editum esset, adnotavit idem CASAUBONUS: » Scribe, ὅτι
» *μᾶλλον ἂν προείλοντο Τελεσταγόρᾳ δοῦναι, ἢ τοσοῦτον ἀπο-*
» *δόσθαι*: non *τοσοῦτον.*« — Adparet peccasse typothetam, bis eamdem vocem *τοσοῦτον* ponentem. Tamen eodem prorsus modo repetita haec Animadversio est in ed. Cas. 2. & 3. Quare & ii qui istas editiones curarunt, cum

non animadvertissent erratum, aut quo pacto corrigendum esset parum vidissent, emendationem quam Casaubonus in animo habuerat non adnotarunt ad oram Graeci contextus, quod aliâs facere consueverant. Erat autem satis manifestum, τοσούτου pro τοσοῦτον scribendum censuisse doctum Animadversorem. Atque id ipsum τοσούτου recte exhibet noster ms. *A.* Minus recte τοσούτων ms. *Ep.* »τοσούτου ἀποδόσθαι sane legendum« monuit Coray, in *Notis msstis.* Et commodius utique videri ἀποδόσθαι debebat, proprium in *vendendo* verbum: nec tamen mutare ausus sum vulgatum, quod uterque noster codex mstus tuetur.

AD CAP. XLI.

d Verbum εἰπεῖν, ut merito suspectum hoc loco, uncis intercipere visum est. Fortasse ingerendi illius occasionem inde ceperat aliquis librarius, quod continuo deinde pro ἔτι καὶ αὐτὸς perperam olim ὅτι καὶ αὐτὸς esset scriptum: quod ipsum hodieque vetus codex *A.* habet, pro quo recte ἔτι καὶ αὐτὸς posuerunt editores. Nempe Cynulcus, quoniam alii omnes multa disputarunt, *ipse quoque* postquam loqui coeperat, *nonnulla etiam amplius de eodem Stratonico, cuius in mentionem inciderat, se narraturum* ait. Aliud quid h. l. turbatum in ms. *Ep.* Sic enim ibi scribitur: Ἱστορεῖ Ἀριστοτέλης, ὅτι εὔστοχος ἦν ἐν ταῖς ἀποκρίσεσιν ὁ Στρατόνικος. At ista verba, ἱστορεῖ Ἀριστοτέλης ad superiorem narrationem *de Naxiis* erant referenda.

Εἰς Μύλασσα. Sic ms. *A.* cum edd. εἰς Μύλασσαν ms. *Ep.* minus recte: nam in neutro plurali efferri solet nomen huius oppidi. Caeterum perinde & duplici litera σσ, & simplici scriptum reperitur. *Ibid.* Ἀκούετε ναοί. »Veteres cum sacra facerent, praecones adhibere soliti, qui ut »facerent audientiam, & adstantium coronam monerent »favere linguis, clamabant, Ἀκούετε λαοί: vel, ut dicebant Attici, λεῴ: &, εὐφημεῖτε πᾶς λαός: sive λεώς. »Ad hanc formulam respiciebat *Aristonicus*, cum *Mylassa* »Cariae *oppidum ingressus, templa multa videns, cives autem* »*raros, clamavit*, Ἀκούετε ναοί.« Casaubonus. — Locum hunc iam illustraverat Muretus, Var. Lect. XIX. 3. in Gruteri Thes. Crit. T. II. p. 1225.

Μάχων δὲ αὐτοῦ ἀναγράφει τάδε ἀπομνημονεύματα.

Machon (ait Deipnosophista) *huius* (Stratonici) *memorabilia dicta* (vel, *facete dicta*) *recenset haecce.* Recensuit autem ista, puto, *ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Χρείαις*, e quibus plura etiam de Hetaeris Athieniensibus protulit Noster, lib. XIII. pag. 577 & seqq. Non fuere autem *Χρεῖαι* illae fabula vel drama Machonis, ut post Dalecampium Fabricius statuit, Bibl. Gr. T. I. pag. 767. sed singulare carmen Iambicum, in quo varia variorum *Apophthegmata* vel *Ἀπομνημονεύματα* collegit poëta. Conf. X. 579. d. Quod argumentum & ipsa inscriptione carminis indicabatur; nam *Χρεῖαι* idem sunt ac *Ἀπομνημονεύματα*, vel *ἀποφθέγματα.* Cf. H. Stephani Thes. T. IV. p. 611. & Aldobrand. ad Laërt. II. 84. Erant autem omnia ista, quae hîc adferuntur, ita in ed. Ven. & Bas. adposita, veluti nullis metri legibus adstricta essent: quae recte per senarios iambicos distribuit Casaub.

In *Machonis* vs. 1. *ἀπεδήμησεν εἰς Πέλλαν.* »Legam »ἐπεδήμησεν: ut paulo ante, *εἰς Μύλασσα ἐπιδημήσας.* At »vs. 29. recte, *εἰς Ἄβδηρα ἀποδημήσας ἐπὶ τὸν ἀγῶνα:* »non *ἐπιδημήσας.*« Casaub. — At eodem modo *ἀπεδήμησεν εἰς Πέλλαν* dicere potuit: quam scripturam tuetur uterque cod. ms. *Versus* 2. sic editus legebatur:

ὃς παρὰ πλειόνων ἔμπροσθεν τοῦτ' ἀκηκοώς.

Ibi monuit Casaubonus: »Scribe *ἔμπροσθε*, metri »caussa.« — Et sic quidem recte scriptum in ms. *A.* Sed praeterea etiam *πλειόνων* in *πλεόνων* primâ brevi fuit mutandum. *Vers.* 5. *παρὰ τὸ πῦρ* utique non convenit metro. Itaque *παραὶ* scribi iussit Casaub. At, in iambis locum esse illi vocis formae, valde dubito. Ipsa illa tria verba omisit Breviator. *Vers.* 6. Satis commode habere mihi visum erat verbum *ἐσκηκότας.* *ἰσχηκότας* malebat Coray, vir doctus, in *Notis mss.*

Versus nonus & seq. turbato metro sic scripti erant: *Τῆς κοιλίας τὸν σπλῆνα ἔχοντα διπλασίονα, καθήμενος φησὶν, ἐνθάδ' οὗτος φαίνεται* &c. Ibi Casaubonus: »Nonum & sequentem ita restitue:

»*Τῆς κοιλίας τὸν σπλῆν' ἔχοντας διπλασίω,*
»*Καθήμενός, φησ', ἐνθάδ' οὗτος φαίνεται*
»*τὰ ἱμάτια* &c.

»Alludit ad servos balnearios, qui in apodyterio vestes »servabant. *Καθήμενος* cave iungas cum *φησί*: debet enim »cum *οὗτος* connecti. Sed quaero qui potuerit Stratoni-

f » cus lienis hunc tantum tumorem in homine vestibus in- » duto, aut etiam nudo, aspectu solo deprehendere? Ni- » mis istud quidem, si quid iudico, nugatorium est. « — Eisdem verbis repetita ista Animadversio est in ed. Cas. 2. & 3. & emendatio ad oram etiam Graeci contextus adposita. At quod ait ἔχοντας, haud dubie typothetae errore corruptum erat: nam nec sensui congruit, nec versui: sed verum fuerat ἔχοντα. In ms. *Ep.* perspicuitatis caussa etiam pronomen τινὰ adiectum, sic: ἰδὼν δὲ, ὄγκα ἔξηει, τινὰ τῆς κοιλίας &c. Deinde pro διπλασίονα, quod habent quidem ambo mssti cum editis, malui διπλάσιον, quam διπλασίω, scribere; quamquam ne hoc quidem spernam. Denique *seq. vers.* aegre caream γὰρ coniunctione, quam exhibet ms. *A.* Percommode autem abesse vox ἐνθάδε possit.

Vers. 12. » εὐθέως, ut posita est distinctio in editis, iun- » gendum cum λαμβάνων: sed malim ita,

» τηρεῖν ἅμα καὶ τοὺς σπλῆνας. εὐθέως, ἵνα
» μηδ' ἡτισοῦν τοῖς ἔνδον ᾖ στενοχωρία.

» Eleganter initio sententiae poni solet τὸ αὐτίκα pro *nem-* » *pe*, [in ed. Cas. 2. & 3. uncis inclusa hîc leguntur haec: » pro *in primis, primo*, sive *exempli gratia*.] vel *puta*, aut » *fortasse*. Macho eodem modo hîc usurpat τὸ εὐθέως: cuius » usurpationis non recordor aliud exemplum. « Casaubonus. — Mihi recte cum superioribus iuncta vox εὐθέως visa erat: eodemque modo & in ms. *A.* & in edd. distinguitur oratio. In *Epit.* deest εὐθέως.

Vers. 17 *sq.* » Ψαλλόμενος ὁ Στρατόνικος, οὐκ ἔχων δ' ὅτῳ
» διαλέξηθ' ἑτέρῳ, συγκατέθλα τὸ ποτήριον.

» Scribe διαλέξεθ' ἑτέρῳ. Sic metro Excerpta consulunt. « Casaub. — Nempe pro ὅτῳ διαλέξηθ' ἑτέρῳ, quod habet ms. *A.* cum editis, scribitur ὅτῳ διαλέξεται in *Epit.* in qua caeteroquin plura hîc omissa. Indicativum modum autem hîc non metrum solum, sed & sermonis usus requirebat. Pergit Casaubonus: » ψαλλόμενος vertit Da- » lecamp. *auscultans canentem.* Cum auctoris mente pugnat » e diametro haec interpretatio. Nam canebat quidem psal- » tes; & Stratonicus ἐψάλλετο: sed ipse tamen non *au-* » *scultabat*, verum occasionem potius quaerebat animum ab » eius cantu avocandi. Itaque cum, omnibus silentibus, » & ad cantorem diligenter attendentibus, haberet nemi- » nem quicum colloqueretur, appositum sibi poculum fre-

» git ; quaſi eo pacto habiturus qui ſecum ſermones ſere» ret, & colloquii vices exciperet. Omnino autem peri» phraſi utendum, ut latine exprimamus participia ψαλ» λόμενος, κιθαριζόμενος, αὐλούμενος, & id genus alia. At» que hîc iudicium opus eſt interpretum, ut pro loco ver» tant commode: alibi igitur aliter: hîc vero ſic, *cum ob» tunderetur eius cantu Stratonicus.* « —— Conf. Suidam in Ψαλλόμενος, &, qui eum laudavit & bene multa veterum loca huc facientia collegit, *Paul.* LEOPARDUM, Emendat. lib. X. cap. 4. in Gruteri Theſ. Crit. T. III. p. 192.

Verſ. 20. τῷ θ' ἡλίῳ τὴν κύλικα δείξας, συντόμως a
πιὼν ἐκάθευδε.

» Citharoedus imitatur tragicos poëtas: apud quos qui ſom» nia videre, ſi neminem habent cui ſuas calamitates nar» rent, Soli illas recitant: quia, ut vere ait ſanctiſſimus » Nazianzenus,

» φάρμακον ἄλγεος ἐστι καὶ ἠέρι μῦθον ἐνισπεῖν.

» Sic Stratonicus, qui neminem habebat cui praebiberet, » *Soli calycem oſtentavit*, propinanti ſimilis. Nam verbo » δείξας exprimitur mos & geſtus *praebibentium*, & quod » Homerus dicere ſolet δειδίσκεσθαι. Interpres emendavit » τὰς κύλικας: abſurdiſſime: verum hoc ideo, quia ſu» periore verſu vocem κυάθους non intellexit. Eſt vero » κύαθος, *trulla qua vinum de cratera hauriebant*: ſed accipi» tur pro *hauſtu uno*. Stratonicus igitur multis trullae hau» ſtibus calycem illum magnum implevit, atque eo pleno » ſe proluit. « CASAUBONUS. — *Ibid.* ταῦτ' ἐπιτρέψας τῇ τύχῃ. Percommode IACOBS, in *Notis msstis*: » τἄλλ' » ἐπιτρέψας τῇ τύχῃ. Ex formulâ, cuius exempla con» geſſit Mitſcherlich ad Horat. I. Od. IX. 9. *Permitte divis » cetera.* «

Verſ. 24. ἔξοινος ὁ Στρατόνικος ἐγένετ' εὐθέως.

» Muta diſtinctionem & hîc & in ſequentibus, ac ſcribe:

» ἔξοινος ὁ Στρατόνικος ἐγένετ'. εὐθέως
» προσπυνθανομένων διότι πολὺ πίνων καὶ
» οἶνον, ἐμεθύσθη· συντόμως ἀπεκρίνατο.

» Comeſſatores qui poſt coenam advenerant, & neſcie» bant, magnum vini calycem illum, de quo modo eſt » dictum, extra ordinem a Stratonico eſſe epotum, miran» tur quod homo largiter bibere vinum ſuetus, tam facile » inebriatus fuiſſet. Haec omnia corrupêre interpretes; nec » minus reſponſum Stratonici, quod eſt huiusmodi:

a » Ὁ γὰρ ἐπίβουλος καὶ ἐναγὴς ψάλτης, ἔφη,
» ὡς βοῦν ἐπὶ φάτνῃ δειπνίσας ἀπέκτονεν.
» Interpretes τὸ δειπνίσας verterunt *ad coenam invitatum.*
» Non intellexerunt Stratonici acumen. Verte, *coenatum*,
» sive *post coenam.* Vult dicere, iam saturum & vini cibi-
» que plenum. Alluditur ad caedem Agamemnonis & poë-
» tae verba. Immo vero Stratonicus verba [ipsa] Home-
» ri in hac responsione usurpaverat: quae, ut potuit, suis
» senariis adaptavit Machon. Versus Homeri, quem pro-
» nunciavit Stratonicus, est hic: [ex Odyss. δ'. 535. & λ'.
» 410.] Ἐμὲ, dixit, *psaltes iste* κατέπεφνε
» δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ. «

Casaubonus. — Mihi satis commode (*vers.* 24.) εὐθέως ad superiora vulgo relatum videbatur. Nempe nondum ita prorsus vino captus erat Stratonicus, cum intrarent comessatores, quin cum his adhuc compotaret: sed vix cum his denuo potare coeperat, quum *continuo prorsus vino captus est.* Languide positum videtur illud adverbium, si ad sequentia trahas. *Vers.* 25. Non placuit vulgatum ὅτι, pro quo vel διατί scriptum oportebat, quod habet Epitoma, vel, quoniam id non ferebat versus, nudum τί, eâdem notione. Scripturam πολὺ vero, in quâ non video quî adquiescere Casaubonus potuerit, nec versus ferebat, nec grammatica ratio. Necessario, si quid video, πολὺν desiderabatur, ad οἶνον relatum. Breviator, διατί πολλὰ πιὼν ἐμεθύσθη; minus commode. Dein iungunt omnes συντόμως ἀπεκρίνατο: excepto Breviatore, qui nude ἔφη posuit. Mihi, sicut paulo ante εὐθέως, sic & hîc συντόμως multo commodius ad superiora referri videbatur: *cur tam cito ebrius factus sit?* Istae voces, ἐπίβουλος καὶ ἐναγὴς, (*vers.* 27.) quae duriores videri poterant, non ut ab irato pronunciatae intelligi debebunt, sed ut a ridente iocanteque. *Vers.* 28. tenendum putavi ἐπὶ φάτνῃ, quod ex Homero adsciverunt superiores editores: notanda tamen ista scriptura ὑπὸ φάτνῃ, quam communi consensu praeferunt nostri mssti.

b *Vers.* 52 *sq.* — κηρύττοντά τε
ἕκαστον αὐτῶν, ὅτε θέλοι, νουμηνίαν.
» Haec fuit olim anni confusio & perturbatio, in iis prae-
» sertim civitatibus ubi minus literae florebant. Similis fe-
» re ἀταξία in annum Romanum invecta per pontifi-
» ces ante Iulium Caesarem, ut auctor est Suetonius.

» Male haec aliter a nonnullis accipiuntur. « CASAUBONUS.

Verſ. 40. Τοῖς ὅλοις μὲν ἔῤῥωμαι, ξένε. » Lego; τοῖς » κώλοις. κῶλα ſunt *brachia & pedes.* « CASAUB. — At parum neceſſe videtur, vulgatum ſolicitare, quod & perapte convenit, & utriusque codicis auctoritate firmatur. τοῖς ὅλοις valet *univerſe, omni ex parte, omnino, prorſus.* Vide Lexic. Polyb. pag. 405. col. b.

Verſ. 41. καὶ τῶν κολάκων πολὺ μᾶλλον ἐπὶ δεῖπνον τρέχω. » Alluditur ad cognomen ioculare paraſitorum, & id ge» nus gulae mancipiorum. τρεχέδειπνοι enim vulgo iſti » nominabantur. « CASAUB. — Vide Noſtrum l. 4. a. & ibi not. *Verſ.* 43. μή ποτ' ἐπιβὰς κήρυκι &c. » In praece» dentibus verſibus κῆρυξ erat *praeco*: hic eſt *murex.* In » Gloſſis recte: *Murices*, κήρυκες, πορφύραι. Inde latinis in » re militari *murices* dicti, qui Graecis τρίβολοι vel σιδηροῖ » κεντρωταί: nec video cur iſtos *rumices* appellent eruditi. » Sed haec ad Polybium, ut ſperamus, brevi. « CASAUBONUS. — Iſtum in vocabuli ambiguitate luſum ex Athenaeo citavit interpretatusque eſt Euſtathius ad Iliad. ψ'. p. 1446, 30 ſqq.

Verſ. 45 *ſq.* — » εὐφημεῖν με χρὴ,
» σπείσαντες εὐξώμεσθα, φησὶ, τοῖς θεοῖς.

» Lego & diſtinguo: Εὐφημεῖν γε χρή. Σπείσαντες εὐξό» μεσθα φησὶ τοῖς θεοῖς. Acutiſſime dictum: ſed cuius » vim non capiunt omnes. Ritibus ſacrorum receptum » olim, ut, cum ſacra facerent, abſtinerent ab omnibus ma» lis verbis. Propterea, qui aderant, monebantur praeco» nis voce, εὐφημεῖν, id eſt, *favere linguis, & verbis par» cere male nominatis.* Id vero maxime deſiderabatur cum » Diis vota facerent. Hinc iocus hic Stratonici. Nam cum » inciperet tibias inflare tibicen indoctus & malus; homo » facetus, ſignificans malum huius ſonum non minus quam » mala verba a ſacris ſummoveri debere, *Quando*, inquit, » εὐφημία *ad preces neceſſaria, peractis ſacris* (hoc valet σπεί» σαντες) *Diis vota nuncupabimus*; hoc eſt, poſtquam tibi» cen iſte inflare tibias deſierit: deſinebat autem libatione » & reliquis ſacrorum ritibus peractis. « CASAUBONUS. — Totam iſtam χρείαν praetermiſit Breviator. Vulgatum vero εὐφ. με χρὴ tenet ms. *A.* Pro εὐξώμεσθα autem idem codex εὐξώμεθα habet, ſervans ſubiunctivum modum, ſed in terminatione peccans contra metri leges.

Verſ. 48. δεινῶς ᾀπᾴδων &c. » *Qui vocem* [valde] *abſo-*

» nam habebat, & cithara utebatur non bene. οὐ χρᾶσθαι λύρᾳ, Graecum dicendi genus, pro, *nescire lyra uti.*« Casaub. — *Vers.* 50. ὄνος λύρας. Vulgo intelligitur ἀκούων, ut docet Diogenian. Cent. VII. 33. & Suidas. Conf. Erasm. in *Asinus ad lyram.* At nunc ἅπτεται aut aliquid tale fuerit intelligendum.

d

Vers. 51. Στρατόνικος ὁ κιθ. ὡς Βηρισάδην ἔπλευσεν εἰς τὸν Πόντον. » Putabam esse *Parysadem*, quem inter Ponti » reges olim ad Strabonem commemoravimus. Sed *Berisa-» des* iste Thraciae rex fuit: de quo multa Graecus orator » in ea contra Aristocratem, & Dinarchus in ea contra » Demosthenem. « Casaubonus. — Vide Reiskii Indicem Histor. in Demosthenem, voc. *Berisades.* *Vers.* 55. Ὡς δ' αὐτὸν - - οὐ προσίετο. Corrupte prorsus προσίτος scriptum in ed. Ven. & Bas. Sed προσίετο (quod habet ed. Cas.) tenet ms. *A.* Idque ipsum in animo habuerat Dalec. cum in versione poneret, *regi nec id probanti, nec permittenti.* Similiter Casaubonus: » Ὡς δ' αὐτὸν - - οὐ προσίετο: » *cum Stratonicum sibi valedicere cupientem non admitteret, at-» que hoc modo illum apud se diutius detineret.* Vel, αὐτὸν οὐ » προσίετο, pro τοὺς αὐτοῦ λόγους περὶ ἀπελεύσεως οὐ » προσίετο: *cum Stratonici sermonem de reditu ipsius respueret.*« — Videndum vero, ne προΐετο scriptum oportuerit, hoc sensu, *cum dimittere eum gravaretur rex.* In ms. *Ep.* tota haec χρεία deest. *Vers.* 56. Vulgatum φησὶ haud dubie in φασὶ fuit mutandum: de quo miror non monuisse Casaubonum. Recte quidem Dalecampius, *respondisse ferunt.* *Vers.* 57. » Εὖ γὰρ διανοῇ αὐτοῦ καταμένειν. » Forte, Εὖγ' ὅτι διαν. Versus est nonnihil obscurus: » neque satis capio acumen huius responsionis. Intelligen-» dum autem est, his dictis abiisse Stratonicum, insuper » habitâ regis voluntate. « Casaubonus. — » Ἦ γὰρ - - » καταμένειν; cum interrogatione & ἐκπλήξει quadam: » *Num tu hic* (in Ponto) *manere statuisti?* Regem Ponti in-» terrogat, quasi esset non Rex, sed advena, ut Stratoni-» cus, Ponti visendi caussa; quo innuere voluit ingratam » Ponti habitationem; ut patet ex pag. 351. c. ἐκ τοῦ Πόν-» του, ὥσπερ ἐκ τοῦ ὀλέθρου. « Coray, in *Notis msstis.* Commodissima sane verissimaque interpretatio: sed in eamdem plane sententiam non dubitandum duxi quin Σὺ γὰρ corrigeremus, quod per errorem librarii, literarum c & ε similitudine decepti, in Εὖ γὰρ esset mutatum. Sic pro

Σύρε, VII. 290. b. simillimo errore εὗρε vulgo scriptum vidimus: parique errore in ipso libri Noni initio, pro χαίρει, est χαίρει in eodem nostro cod. *A*. Attica verbi forma διανοεῖ, quam exhibet hic ms. *A*. haud spernenda fortasse fuerat. Sed quum nihil frequentius sit in illo codice quam vocalium ει & η permutatio, tenendum putavi διανοῇ, quod editoribus omnibus placuisse videram.

Vers. 62. τί ἐσθ' ὃ βούλει; Sic recte ms. *A*. Perperam βούλῃ edd. *Vers.* 63. Διωπόρνευσα, φησίν. »Illa nempe »anus hoc dixit, non Stratonicus. Quare caussae non erat »cur inter responsa Stratonici hoc referretur, quod dictum »est non Stratonici, sed de Stratonico. Verum extat simile »huic, vel ipsissimum hoc potius, dictum Stratonici de »Satyro sophista, non multo post Athenaeo relatum in»ter alia huius ἀστεΐσματα.« CASAUBONUS. — Vide p. 350. f. Deinde cum in ed. Ven. & Bas. itemque in ms. *A*. & *Ep*. sic legeretur, εἰ μήτηρ σε δέκα μῆνας, recte Casaubonus sedes verborum σε & δέκα permutavit, ut metri ratio desiderabat.

Vers. 66 *sqq*. Ἡ Νικοθέοντος εἰσιοῦσα Βιοθέα γυνὴ *&c*. »Assentior doctis, qui censent, *Nicocreontem* hunc es»se, Cypri tyrannum, de quo dicebamus capite quarto. »[ad pag. 337. e.] Regis huius sive tyranni nomen scri»ptores varie efferunt. *Nicocreontem* pars maxima nomi»nat: *Nicoclem* paulo post [pag. 352. d.] Phanias, & Dio»dorus Siculus: Macho hic, *Nicotheontem*. Non enim vide»tur temere contra antiquissimarum membranarum con»sensum emendandus hic locus. Ne Eclogae quidem Hoe»schelianae constant sibi: nam in Machonis versu *Nico»creontem* hunc nominant, paullo post vero *Nicoclem* in »testimonio Phaniae Peripatetici.« CASAUBONUS. — Νικοκρέοντος h. l. corrigendum censuerat *Paul.* LEOPARDUS, Emend. lib. I. cap. 10. ubi hunc locum ex professo tractavit. (in Gruteri Thes. Crit. T. III. p. 5 sqq.) Quae emendatio eo maiorem etiam speciem habet, quod (quamquam vulgatum tuetur vetus codex *A*.) ipsum Νικοκρέοντος exhibet Epitoma; in quâ quidem χρεία ista non eodem loco legitur, quo in opere pleniore, sed paulo inferius post illam historiolam *de trabe delapsa*, p. 350. d. Caeterum confer WESSELINGIUM ad Diodor. Sic. XX. 21. Pergit CASAUBONUS: »De huius uxore scribit Machon:

»— εἰσιοῦσα Βιοθέα

» γυνὴ μετὰ παιδίσκης ἄβρας εἰς τὸν † ποταμὸν
» ἀπεψόφησε.
» Manifesta hic scripturae depravatio. Eruditissimus, &
» (quae non multorum laus est) iudicii in literis recti,
» *Paulus Leopardus* [l. c.] emendabat εἰς ἀπόπατον:
» cui tamen assentiri nequeo. Puto enim veram lectionem
» esse εἰς πότον. Nam si quis obiiciat ex Cornelio Ne-
» pote, foeminas in convivia more Graecorum non esse
» adhibitas; in promtu sunt Graecorum scriptorum testi-
» monia, quae contrarium saepissime factum arguant. Ta-
» ceo iniuriam fieri uxori tyranni, si aequo iure cum cae-
» teris Graeciae mulierculis censeatur. Ancilla ἄβρα est,
» quae honoris caussa nobilem mulierem comitatur. *Vers.* 68.
—— » κἆτα τῶν Σικυωνίων
† » ἀμυγδαλῆν ἐπιβᾶσα συνέτριψεν τύχῃ.
» Acute *Leopardus*, τὴν ἀγκύλην ἐπιβᾶσα: ut de *cal-*
» *ceorum amento* intelligatur. Dextre hoc & de industria fa-
» ctum a *Biothea*, ut tegeret τὴν ἀποψόφησιν, de qua di-
» ctum est: voluit enim videri non ventris crepitum eum
» esse, verum lacerati calcei stridorem. Ingeniosa mulier;
» ingeniosus etiam Leopardus, qui hoc illius subtile com-
» mentum divinavit, & hunc locum ita constituit. At in
» Hoescheliana Epitoma [quemadmodum & in nostro ms.
» *Ep.*] haec historia non hic, sed aliquanto post, sic nar-
» ratur: Βιοθέα ἡ Νικοκρέοντος γυνὴ ἀπεψόφησέ πο-
» τε. κἆτα Σικυωνίαν ἀμυγδαλῆν ἐπιβαλοῦσα [at no-
» ster ms. *Ep.* in ἐπιβᾶσα consentit cum edd. & ms. *A.*]
» συνέτριψε. Id est, *Biothea Nicocreontis uxor crepitum ali-*
» *quando emisit: deinde Sicyoniam amygdalam deiecit, & pede*
» *contrivit.* Sane & nuces & amygdalae cum franguntur
» crepant: neque est a verisimili alienum, quod haec scri-
» ptura continet. *Amygdalae Sicyoniae* hic nominantur, for-
» tasse quod molliori essent cortice quam caeterae: non
» enim quaevis amygdala pedis pressurâ est fragilis. *Vers.* 70.
» Στρατόνικος εἶπεν· Οὐχ ὅμοιος ὁ ψόφος
» ὑπὸ νύκτα.
» Infelicem Stratonicum, qui ut sorex indicio suo perit.
» Nam verbis hisce voluit dare significationem intellecti
» Biotheae doli: quam impotentis mulieris offensam mor-
» te expiavit. Sed quid significant illa verba, ὑπὸ νύκτα?
» Nam equidem illa explicare non possum. Suspicabar scri-
» bendum ὑπὸ ῥῖνα, hoc sensu: *uterque sonus non similis*

» *ad nares accidit*; sive, *posterior sonus non ita ferit nares ut* » *prior*, neque idem olet. At Excerpta vulgatam lectionem » tuentur: quae hoc dictum Stratonici referunt sic: οὐχ » ὅμοιος ὁ ψόφος ὁ ὑπὸ νύκτα.« CASAUBONUS.

Pro εἰσιοῦσα Βιοθέα, (*vers.* 66.) quod defendit Leopardus, WESSELINGIUS ex Diodoro l. c. corrigendum apud Nostrum εἰσιοῦσ' Ἀξιοθέα censuit. *Vers.* 67. Tenui scripturam ἄβρας leni spiritu, ut erat in ed. Bas. & Cas. 1. nec aliud quid ex ms. *A.* adnotatum. (In Epit. autem deest illa vox.) ἅβρας ex Casauboni Animadv. receptum in ed. Cas. 2. 3. quam scripturam Suidae libri tuentur; alteram vero Hesychius, quae tamen an recta sit dubitant Interpretes. Casauboni emendationem, πότον, pro mendoso ποταμὸν, extra dubitationem posita mihi visa erat, adeoque fidenter adoptanda. Pro τύχῃ (*vers.* 69.) est τύχης in ms. *A.* vocali iota (quae ad η adscribi debuit) perperam in ς mutatâ. Vulgatum νύκτα (*vers.* 71.) haud dubie ex μυκτῆρα corruptum pronunciavit WESTON, in Hermesian. pag. 29 sq. in eamdem sententiam, quae Casaubono placuerat: quoniam vero metro non conveniebat

ὑπὸ μυκτῆρα. τῆς φωνῆς δὲ ταύτης οὕνεκα:

sic legendum censuit,

ὑπὸ τὸν μυκτῆρα. τῆς δὲ φωνῆς οὕνεκα.

Vulgatum ὑπὸ νύκτα ita defendit tenuitque Gallicus interpres, ut, interposito post ψόφος puncto, istud ὑπὸ νύκτα ad sequentia traheret, quasi hoc dixisset Machon: *sed eo ipso die insolentiae & intemperantis linguae poenas dedit Stratonicus, nam sub* n o c t e m *in mare proiectus est.* Monuit vero idem, intelligi ex sequentibus, (nempe ex p. 352. d.) evasisse eum tunc tamen praesentissimum mortis periculum.

Vers. 76. πῶς αὐτὸς αὐτὸν οὐκ † ἰθαλλούσκιθα. » Et hic versus portentose corruptus est: & caeteri, qui » praecedunt in hac narratiunculâ, neque scripti neque » distincti sunt recte.« [In ed. Ven. & Bas. superiores versus scripti erant velut oratio metro soluta; in ed. Cas. vero pessime distributi versus. Tum post φίλοις (*vers.* 74.) non distinguebatur oratio. Denique *vers.* 75. erat παρὼν τύχην in ed. Ven. & Bas. In ed. Cas. vero κατὰ τύχης.] » Totum locum ita concipiet qui nos audiet:

» Ἐπιδεικνυμένου ποθ' ὥς ἔοικεν ἐν Ἐφέσῳ
» ἀφυοῦς κιθαρῳδοῦ τὸν μαθητὴν τοῖς φίλοις,
» παρὼν κατὰ τύχην ὁ Στρατόνικος τοῦτ' ἔφη·

f »Ὃς αὐτὸς αὑτὸν οὐ κιθᾷ, ἄλλους κιθᾷ.
» Id est: *Cum Ephesi ineptus citharoedus discipulum quendam suum* » *amicis ostentaret, Stratonicus casu interveniens dixit: Qui non* » *potest se ipsum facere citharoedum, alios facit.* Caetera pla» na, neque de lectione potest dubitari: pro παρὼν malit ali» quis παριών. At postremi versus vulgata scriptura nulli » Africae portento de monstruositate concesserit. Quam » multa de hoc loco ab eruditissimis viris scripta sint, fru» stra doctos moneam. Omnia tamen, iudicio nostro, sunt » eiusmodi, ut merito conatum laudes omnium, emenda» tionem nullius. Quaerebant nempe longius, quod ha» bebant prae manibus. Nam in vulgatâ lectione vera la» tet, ne literâ quidem unâ additâ; sed unicâ solum de» perditâ, quae geminari debuit. Etenim in ἄλλους deest » τὸ α: quia dictio praecedens desinebat in α. Leve au» tem est, quod pro ὃς perperam scriptum ὡς. Magnum » sane, tot doctissimos viros non vidisse manifestissimam » antithesin inter αὐτὸς αὑτὸν, & ἄλλους: quae vel mini» mum attendentium oculis cerni poterat. Sed eorum acu» men retudit vox κιθᾷ: quam nos putamus lasciviâ in» genii vel a Stratonico vel a Machone fictam iocose, aut » ab antiquiore alio poëta, pro *cithara oblectare*. Primum, » hoc loci sententia flagitat manifestissime: deinde certum » est, in hac volubili linguâ nihil non sibi licere poëtas » praesertim comicos voluisse. Quamquam & alii poëtae, » non dissimili licentiâ, δῶ pro δῶμα, ἧλ pro ἧλος, πηδὰ » pro πηδάλιον, βρὶ pro βριαρὸς, ῥὰ pro ῥάδιος, παῦ pro » παῦσαι, λοφᾶν Aristophanes pro λοφοπωλεῖν in Pace, & » similia his multa, formarunt: de quibus poëtarum in» terpretes, & Cappadox Geographus libro octavo.« CASAUBONUS. — Strabonem dicit; quem vide lib. VIII. pag. 364. Adde Schol. ad Aristoph. Pac. 1210. Multa de hoc versu disputavit DALECAMPIUS, Graeca sic corrigenda censens: » Οὐ τοῦτον (scil. τὸν μαθητὴν) οὗτος, ἀλλ' αὑτὸν· »(scil. ἐπιδείκνυται.) ἴθ' ἄλλοσε Σκύθα. Id est: *Non istum* » (*suum discipulum*) *hic* (*ostentat*) *sed se ipsum. Abi aliò* » *Scytha!* « — Cuius vestigiis insistens VILLEBRUNIUS, nec tamen laudans magistrum, acu rem se tetigisse sibi persuaserat, ita legendo:

ὃς αὐτὸς αὑτὸν, οὐχὶ δ' ἄλλους ὁ Σκύθα:

subintelligendoque ἐπιδεικνύει. Quae sic suo idiomate reddidit: *C'est lui que ce Scythe veut montrer, non les autres.* Ego

vero non iuraturus quidem in verba magistri, tantisper adoptandam rationem a Casaubono propositam iudicavi, donec melius aliquid certiusve ab alio proferatur. Vulgatum tamen αὐτὸν (idem valens ac ἑαυτὸν) nil necesse putavi in αὑτὸν mutare. Quod ὃς pro ὡς legi ille iussit, nescio utrum ex coniectura proposuerit, an e msstis libris notatum repererit: illud scio, in vetere nostro cod. *A.* sic scriptum, ὃς, non ὡς: eamdemque scripturam in aliis etiam codd. Paris. reperisse se testatur Villebrunius. Haud dubie vero adludebat istud Stratonici dictum ad aliquod usu vulgatum proverbium, quod simili quodam modo sonabat, sed ab illo ad id quod nunc agebatur detortum est. Notum est proverbium, a Plutarcho commemoratum in Apophthegm. Laconicis, T. II. Opp. ed. Francf. pag. 233. d. ab eisdem verbis incipiens, Ὃς αὑτὸς αὑτὸν, vel αὐτὸν, sed longe aliter deinde cadens,

Ὃς αὑτὸς αὑτὸν οὐχ ἔχει, Σάμον θέλει.

Fuerat, puto, in eam sententiam, quam his verbis latinis Ennius (apud Ciceronem de Divinat. I. 58.) expressit,

Qui sibi semitam non sapiunt, alteri monstrant viam:

versus quidam Graecus, ad cuius similitudinem suum illud dictum facetus noster citharoedus effinxerit. Caeterum, cur παριὼν, quam παρὼν, malimus, nullam caussam video. Recte παρὼν κατὰ τύχην habet ms. *A.* & post φίλοις incidit orationem. In *Epit.* deest ista narratiuncula.

AD CAP. XLII.

τίνες εἰσὶν οἱ μοχθηρότατοι; „Μοχθηρὸν Graeci dicunt a „& *qui aerumnosam vitam degit*, & *qui improbis moribus est*. „Non iniuria dubitari potest, utro modo id verbi acce-„perit is qui Stratonico hanc quaestionem proposuit, Τί-„νες εἰσὶν οἱ μοχθηρότατοι τῶν ἐν Παμφυλίᾳ; Et olim „& nunc Cilicum atque Pamphyliorum misera & dura vi-„ta, inter saxa & cautes degentium. Sed & latrociniis „fraudibusque infames iidem. Scire hoc licet ex vetere „historia, Graecorum proverbiis, & eorum sermonibus „qui per illorum fines iter aliquando fecerunt. Fere enim „ingenia hominum de coelo suo & solo mores trahunt, „&, ut Graecis eleganter dicitur, οἱ τρόποι συνεξομοιοῦν-„ται τοῖς τόποις. Haec posterior interpretatio potior vi-„deatur; quam firmat nonnihil alterum eiusdem dictum

a » de eodem populo, quod paulo post commemoratur: [p. » 351 extr. & seq.] etsi ad priorem interpretationem non » nimis reluctantem illum quoque locum traxeris. Strato» nici responsum ita habet: *Φασηλίτας μὲν ἔφησε μοχθη» ροτάτους εἶναι, Σιδήτας δὲ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ.* Quod » aliis locis sexcentis accidisse saepe diximus, idem huic » quoque censemus evenisse: ut geminandae aliquot vo» ces negligentiâ exscribentium sint praetermissae. Nam & » dixit Stratonicus, & scripsit Athenaeus, *Τῶν ἐν Παμ» φυλίᾳ μὲν Φασηλίτας ἔφησε μοχθηροτάτους· Σιδήτας » δὲ τῶν ἐν τῇ οἰκουμένῃ.* Interrogatus fuerat *de Pamphyliis*: » respondet *de Phaselitis*, qui non in Pamphylia erant, sed » in Lycia; vel quia finitimorum populorum fines parum » discreti; vel iocose nomen *Παμφυλίας* in alium sensum » accipiens pro universitate mortalium, hoc est, *ἀντὶ πάν» των φύλων.* « CASAUBONUS. — *Phaselitas* alii quidem Lyciae adscribunt, sed alii item *Pamphyliae*; ut Stephanus Byzantinus. Quod de repetendis verbis *Τῶν ἐν Παμφυλίᾳ* monuit Casaubonus, speciem utique habet, ac fortasse verum est: nec tamen ita certum, ut in contextum a nobis adoptari debuerit. Multae apud veteres commemorantur quaestiones tam vage propositae, quam ista, si quis quaerat, *Quinam sint hominum miserrimi*, aut *improbissimi?* Quod si cogites, quaestionem istam Stratonico, in Pamphylia fortasse versanti, propositam esse ab homine Sideta, praesente alio Phaselita: potuit Stratonicus simul absurditatem quaestionis eiusmodi arguere, simul mordaci dicto (quod tamen, ut alia eiusdem generis, ridendo pronunciatum intelligi debet) istis ostendere, quid de ipsis & eorum similibus sentiret.

Similiter civitate *Eleus* videtur fuisse is, cui interroganti, *utrum Boeoti magis barbari essent, an Thessali?* ille respondit, *Elei.* Fuisse autem Eleos vitae rusticae amantissimos, ita ut reperirentur satis opulenti cives, qui totâ vitâ numquam urbem adiissent, memorat Polybius IV. 73.

b ΚΑΤΑ' ΤΩ͂Ν ΚΑΚΩ͂Σ ΚΙΘΑΡ. » Tropaeorum in» scriptiones apud Graecos fere sine verbo concipieban» tur: [ut] ΚΑΤΑ' ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΩΝ. Talis illa no» bilis scorti: ΚΑΤΑ' ΤΗ͂Σ ΤΩ͂Ν 'ΕΛΛΗΝΩΝ 'ΑΚΡΑ» ΣΙ'ΑΣ. Talis etiam ista hoc loco, ΚΑΤΑ' ΤΩ͂Ν ΚΑ» ΚΩ͂Σ ΚΙΘΑΡΙΖΟ'ΝΤΩΝ. Latini pro *κατὰ* dicunt *con» tra*, ut Suetonius; vel *adversus*, ut in antiqua inscriptio-

» ne pantomimi, CORONATUS ADVERSUS HISTRIONES ET » OMNES SCENICOS ARTIFICES. « CASAUBONUS. — Confer pag. 351. f.

Κορίνθιοι δὲ θυμελικούς. Cum θυννικοὺς corrupte in ed. c Ven. & Baf. legeretur, *Thynnicos* reddidit DALECAMP. fed in orâ notaverat: » *Thymelicos* Coelius, ex Euftathio. » Vide Leopardum cap. 23. 10. « — Inde CASAUBONUS: » Θυμελικοὺς ἀγῶνας qui in θυννικοὺς verterant, ridiculi » funt, ne aliud dicam gravius. Sed indignor, doctos vi» ros errare cum illis maluiffe, quam libros meliores & » Euftathium, de quo erat ipfis compertum, fequi. « — Veram fcripturam nobis & ms. *A.* & ms. *Ep.* dedere: eamdemque ex Epitoma repraefentatam ab Euftathio ad Iliad. β. pag. 230. l. 5. commendaverat COELIUS RHODIGINUS, Antiquar. Lect. VIII. 8. & *Paul.* LEOPARDUS, Emendat. lib. X. cap. 23. denique de eâdem e melioribus codd. msstis operis plenioris reftituendâ monuerat MURETUS, Var. Lection. XIX. 3. Vellem nos docuiffent viri doctiffimi, quinam potiffimum intelligantur *thymelici ἀγῶνες. Mufica certamina* intellexit Gallicus interpres, fic reddens: *laiffez aux Corinthiens à donner des concerts*: nec ita male fortaffe. Videndum tamen, ne non ad folam mufi cam, verum ad omnem hiftrionicam artem pertineat id vocabulum; fed ita ut per contemtum aliquem opponantur θυμελικοὶ ἀγῶνες & σκηνικοὶ, intelliganturque θυμελικοὶ qui fint paulo rudiores & licentiores; quos Gallice diceremus *des farces*. Suidas quidem generatim: Θυμελικοί· οἱ ἐν ὑποκρίσει τὴν τέχνην ἐπιδεικνύμενοι. Etymologus vero, pag. 452. Θυμέλη - - τράπεζα ἦν, ἐφ' ἧς ἑστῶτες ἐν τοῖς ἀγροῖς ᾖδον, μήπω τάξιν λαβούσης τραγῳδίας. *Hegemonem*, veteris comoediae poëtam, (quem perfonas *viles* potiffimum egiffe expreffiffeque Ariftoteles in Poët. ait cap. 2.) *parodiis certaffe in agonibus thymelicis* commemorat Athenaeus nofter, lib. XV. pag. 699. a. Plutarchus vero *ludos* illos *magnos*, quos rudibus adhuc Romanae reipublicae temporibus, Fabius Dictator Iovi fovit, (tefte Livio, XXII. 9.) θέας μουσικὰς καὶ θυμελικὰς vocat, in vita Fabii, T. I. Opp. p. 176. c.

μαστιγούσθωσαν Λακεδαιμόνιοι. » De verberibus pue» rorum Lacedaemoniorum ad aram Orthiae Dianae, & » in illis perferendis admirabili conftantiâ, vid. Plutarchum » in Laconicis Inftitutis. « DALECAMPIUS. — Vide Notata

ad Epicteti Differt. I. 2, 2. sed praesertim Meursii Graec. Feriat. sub voce Διαμαστίγωσις: quo praeeunte, in Simplicii Comment. in Epicteti Enchirid. pag. 147. nostrae edit. pro τὸν διὰ μαστιγώσεως ἀγῶνα, scribe una voce τὸν διαμαστιγώσεως ἀγῶνα. *Mox*, apud Nostrum, περὶ τοῦ 'Αστ. ἀγ. recte dedit ms. *A*.

d Τῷ δ' ἕτερον μὲν &c. Ex Iliad. π'. 250.

δοκοὶ εἰσίν. » *Cum aliquando trabis ruina homo sceleratus » esset oppressus, dixit Stratonicus*: "Ανδρες, δοκῶ, εἰσὶ θεοί· » εἰ δὲ μὴ εἰσὶ, δοκῶ εἰσί. « [At δοκῶ εἰσι scribitur in editt. omnibus: nec aliud quid enotatum ex ms. *A*.] » Varie » haec interpretantur: nos ita probamus, *O viri! sunt Dii*, » δοκῶ, *puto equidem*: *sed si non sunt Dii*, *sunt* δοκῷ, *per » hanc trabem*: id est, quamvis Dii non essent, poterat huius » improbi mors persuadere hominibus Deos esse. Poenae » improborum vel perditis & desperatae audaciae homi» nibus confessionem hanc exprimere solent, Deos esse: » eorumdem felicitas vulgo multos dubitare fecit an Dii » essent. Notissimi sunt versus:

» *Marmoreo Licinus tumulo tegitur: Cato parvo:*
» *Pompeius nullo: creditis esse Deos?* « CASAUBONUS.

Mihi, ut dicam quod sentio, contortior ista interpretatio visa erat. DALECAMPIUS sic scripserat: *si nulli sunt, tamen* δοκῶ (*trabes*) *sunt.* Planissimo (puto) lusu in paronomasiâ verbi: at non δοκῶ sunt *trabes*, sed δοκοί: nisi in duali numero δοκὼ dixisse Stratonicum statuamus, quod fortasse duae trabes deinceps prolapsae hominem penitus oppressissent. At nil opus est ut eo confugiamus: potuerunt librarii, parum intelligentes id dictum, alius in δοκῶ aberrare, alius in δοκῷ, quod in nostro ms. *Ep.* est. Mihi sic plane persuasi, δοκοὶ scriptum oportuisse: *si Dii non sunt, quorum poenas timeat improbus; at trabes sunt, quas timeat.*

AD CAP. XLIII.

'Αναγράφει δὲ καὶ τάδε &c. Haud satis perspicuum est, quis sit auctor, quem dicit Athenaeus etiam haec, quae dehinc subiiciuntur, Stratonici memorabilia dicta scripto consignasse. Proximus auctor, quem nominaverat, CAPITO erat, in *Commentariis ad Philopappum*; ut videri possint haec ad eumdem referenda. Aliter quidem KÜSTERUS iudicaverat, omnia inde a pag. 349. f. usque ad p. 352.

c. ex *Clearcho* ducta esse existimans; ut ex notâ intellexi, quam suâ manu ille ad oram Athenaei olim sui adscripserat.

τῶν δὲ υἱῶν ὁ μὲν διδάξει. Possit διδάσκειν intelligi *fabulas docere*, quod de Poëtis comicis & tragicis dicitur: possit etiam intelligi *modos musicos docere*. Videtur Stratonicus priori notione accepisse: nam cum respondet, *theatro etiam domestico ei opus esse*, dixit puto θεάτρου pro θεατῶν, *spectatoribus*: nempe ita miser poëta ille evadet, ut nemo nisi tui domestici fabulas illius spectatum venturi sint. Pro nudo προσδεῖ γε, ms. *Ep.* habet προσδεῖ γέ σοι. Ad hunc locum, Casauboni est Animadversio haec: » Ille » qui apud Stratonicum gloriabatur, ὅτι πάντα ὑπάρχει » αὐτῷ οἰκεῖα, hoc voluit: Omnia quae ad vitam recte, » commode & iocunde degendam experi solent, sibi esse » abunde domi. Vitae commoda praestare poterant quae» stus quos redimendis operibus faciebat: honestatem & » iocunditatem filii spondebant, quorum alter fuit ludima» gister, tibicen alter. «

διατί τὴν Ἑλλάδα &c. Casaubono obsecutus sum, monenti: » Scribe, Ἐρομένου δέ τινος, διὰ τί τὴν Ἑλλά» δα πᾶσαν περινοστεῖ, ἀλλ' οὐκ ἐν μιᾷ πόλει πρμένει. « Quae continuo subiecit idem vir doctus, non perinde omnia mihi persuasit. » Clarissima ista quidem, (inquit;) at » non adeo quae respondet Stratonicus. Παρὰ τῶν Μουσῶν » ἔφη εἰληφέναι τέλος τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας, παρ' ὧν » πράττεσθαι μισθὸν ἀμουσίας. Magna lux tenebricoso lo» co accesserit si scribas, εἰληφέναι εἰς τέλος. hoc est: *Di» xit Stratonicus, a Musis se accepisse ad* [quidni? *in*] *vecti» gal omnes Graecos, a quibus mercedem exigat* ipsorum *im» peritiae*. Salsum & venustum dictum. Respicit Stratoni» cus ad magnorum principum antiquam consuetudinem, » qui satrapis & dynastis suis, aliisque quibus cupiebant, » certas vel provincias vel urbes assignabant, unde ve» ctigalia in usus suos exigerent. Sic legimus, antiquae re» ginae cuidam Aegyptum datam fuisse εἰς κόσμον a mari» to: Themistocli Lampsacum εἰς οἶνον, Magnesiam εἰς » ἄρτον, Myuntem εἰς ὄψον, Percotam & Palaescepsin εἰς » στρωμνὴν καὶ ἱματισμόν. Similia narrantur de Pytharcho, » de Alcibiade, de aliis. Eo respiciens homo εὐφυής, *Mu» sas* quidem monarchae alicui assimilat, cui omnes mor» tales non ut subditi, verum ut ἄμουσοι & *indocti*, tri-

» butum teneantur pendere. Ex omnibus porro provinciis » unam sibi concessam, Graecorum nempe, a quibus id tri-» butum exigat: quod vocat ipse *μισθὸν ἀμουσίας*. De vo-» cula *εἰς*, quam desiderari diximus, plura sequente capi-» te. « — At paulo post (ad pag. 351. e.) ipse profitetur vir doctissimus, adiectâ voculâ *εἰς* nil magnopere opus esse. Confer notata ad VII. 286. e. Pro *παρ' ὧν πρáττ.* quod habet ms. *Ep.* cum editis, perperam est *περὶ ὧν* in ms. *A.*

f *αὐλεῖν οὐχ Ἁρμονίαν, ἀλλὰ τὸν Κάδμον.* » *Harmonia*, » Martis & Veneris filia, *Cadmi uxor:* item, *concentus mu-* » *sicus*. Hinc iocus. Cadmi vita fuit calamitosissima: qui » male & miserabiliter canit, is *Cadmum* canit. « DALECAMP.

οὐκ ἔχεις, ἀλλ' ἔχῃ. Sic recte ms. *Ep.* cum edd. Perperam *ἀλλ' ἔχει* ms. *A.* Adludit autem hoc verbum ad illud Aristippi, XII. 544. d. *ἔχω, καὶ οὐκ ἔχομαι.* Sequentis dicti, *ὃν οὐδεμία πόλις ἐνεγκεῖν οἵα τε &c.* simillimum supra commemoratum vidimus a Machone, p. 349. e.

ἐν τοῖς Ἰλιείοις. » *Ilica* appellati sunt *ludi quos Ilienses age-* » *bant*. Ἰλίεια, ab *Ilio*; ut *Ludi Romani* a Roma. Festi cele-» britas ex eo apparet, quod etiam ex remotissimis locis sce-» nici artifices eo properarent. Falluntur qui mutant hanc » scripturam: Πυνθανόμενος δ' ἐν Ἰλίῳ ἐπιδημεῖν αὐτὸν ἐν » τοῖς Ἰλιείοις, Ἀεὶ, ἔφησεν, Ἰλίῳ κακά. Id est: *Cum audis-* » *set Satyrum Ilium venisse cum celebrarentur Iliea, Semper, in-* » *quit, Ilio mala.* « CASAUBONUS. — Ut in proverbio dictum refert Eustathius ad Iliad. δ'. pag. 338. 1. Ἀεὶ Ἰλίῳ κακῶ. Istud ἐν Ἰλιείοις parum intelligens Dalecampius, interpretatus erat, *Semper & Iliensibus & Ilio mala.*

a *Μιννακοῦ δὲ αὐτῷ περὶ μουσικῆς διαμφισβητοῦντος.* » Scribendum *Μυνάκου*. Sic enim Pollux hunc sutorem no-» minat, & Hesychius; in cuius codices mendi suspicio, hic » quidem, vix cadit. « CASAUBONUS. — Vide Hesychium in Μυνακῶθεὶς: & Pollucem VII. 89. & qui hos cum Athenaeo iam olim contulerat *Paul.* LEOPARDUM, Emendat. X. 2. in Gruteri Thes. Crit. T. III. pag. 191. Caeterum, vulgatum Μιννακοῦ apud Nostrum tenet vetus ms. *A.* In Epit. vero deest haec *χρεία*.

In proxima *χρείᾳ*, recte *ἀπανθημερίζειν* edidit Casaub. ut est in msstis. Perperam *ἀπανθημερίζειν* ed. Ven. & Bas.

συνηχθέσθη ὡς πράττοντι κακῶς. Sic percommode editiones omnes; nescio ex cuius emendatione. Plane con-

trarium est συνήσθη, quod habet ms. *A.* nempe *gratulatus est*: quod cum eodem modo in contextu habeat ms. *Ep.* ibidem superne eâdem manu negativa particula οὐ inter lineas adscripta est.

'Εν Τειχιοῦντι τῆς Μιλήτου. Monuit *Paul.* LEOPARDUS, Emend. X. 4. τῆς Μιλήτου hic idem valere ac τῆς Μιλησίας. Caeterum conf. notata ad pag. 320. a. & 325. d.

εἰ σεαυτὸν ἀντὶ Ἀμφίονος Ζῆθον καλεῖς. » *Amphion* musi- b
» ces gloriâ fuit clarissimus: *Zethus* vero, eius frater, bel-
» licosus quidem, sed musicae penitus rudis. Vide Pausan.
» lib. IX. « DALECAMP. — De diverso fratrum ingenio confer Eubuli versus apud Nostrum, II. 47. b. c. Apollodori Biblioth. III. 5, 5. pag. 195. ed. Heyn. & Valckenaerii Diatrib. Euripid. p. 74 sqq. In superioribus verbis ὅς γε τὸ ἀμουσότατον, post γε repetitur verbum ἔφη in ms. *A.* quod non male haberet, si post ἀμουσότατον esset positum.

Εἰς Μακεδονίαν! » Quod alii dicunt εἰς μακαρίαν, exi» tium imprecantes. Notatur & obiter Macedonum bar» baries. « DALECAMP. — Conf. Erasmi Adag. p. 374 sq.

AD CAP. XLIV.

'Εν Αἴνῳ - - τοὺς μὲν ὀκτὼ μῆνας εἶναι ψύχος, τοὺς δὲ c
τέτταρας χειμῶνα. *Sedes inter se mutasse verba* ψύχος & χειμῶνα, probabiliter sane suspicatus est CORAY, in Notis ad Hippocratis libellum de Locis, Aëre & Aqua, p. 292 sq.

» Τοὺς Ποντικοὺς ἐκ τοῦ πολλοῦ ἥκειν Πόντου, ὥσπερ ἐκ τοῦ » ὀλέθρου. Suspecta vox πολλοῦ: neque mentem satis video. » *Ponti* regionem, opinor, vituperat. « CASAUBONUS. — Ponti regionem minime placuisse Stratonico, haud multo ante vidimus. Mihi vero hoc loco vox πολλοῦ vel maxime necessaria ad id, quod voluerat homo facetus, videbatur. Verba autem ista, ὥσπερ ἐκ τοῦ ὀλέθρου, ab ipso Stratonici dicto separanda putavi, ut quae essent auctoris, qui istud dictum retulit, & illius sensum istis verbis voluit interpretari. Nempe hominem *Ponticum* videns Stratonicus, pro eo quod nude aliquis dixisset, *hic homo e Ponto venit*, dicere solebat, *e multo ponto venit*; scilicet *e multo ponto* dicens, tamquam *e multa miseria*, *e miserrima & exitiali regione*. Simillima ratione Hebraeus vates *multas aquas* pro *multis periculis atque miseriis & gravi exitio* dixit.

c Psalm. CXLIII. 7. Ἐξελοῦ με καὶ ῥῦσαί με ἐξ ὑδάτων πολλῶν. Psalm. LXVIII. 3. Ἦλθον εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ καταιγὶς κατεπόντισέ με. Et similia saepius alibi. Istâ autem notione vocabulum πόντος, quod *profundum mare* proprie sonat, commodissime positum videtur.

Τοὺς δὲ Ῥοδίους ἐκάλει λευκοὺς Κυρηναίους. »Similibus »moribus fuisse Rhodios & Cyrenenses significat. Simil»lime hodie homines scelestos sunt qui vocent *Mauros al»bos*. Qui autem Cyrenensium fuerint mores, verbo in»dicat, cum addit καὶ μνηστήρων πόλιν. Erant enim Cyre»nenses splendidi, magnifici & ἁβροδίαιτοι: &, ut mox »dicitur, [pag. sq. b.] σπαταλῶνες καὶ θερμοπόται. De »Aristippo & Anniceride caeterorum nosce ingenia. Et sunt »ad manum testimonia poëtarum aliorumque scriptorum. »Scribe vero καὶ τὴν Ῥόδον, μνηστήρων πόλιν.« CASAUBONUS. — At nil opus esse videtur isto adsumento, quod uterque noster codex ignorat. Satis commode dictum, Τοὺς Ῥοδίους ἐκάλει - - μνηστήρων πόλιν: quamquam non minus commode pag. 352. b. ista verba καὶ αὐτὴν τὴν Ῥόδον adiecta sunt.

καὶ τὴν δ' Ἡράκλειαν, ἀνδροκόρινθον. »Scribe καὶ τὴν Ἡρά»κλειαν ἀνδροκόρινθον. Obscurum est, ecquam e multis *He»racleis* hic intelligat: etiam illud, quare vocet ἀνδροκόριν»θον. An hoc significat, *tantam esse Heracleae impudicorum »virorum multitudinem, quanta erat Corinthi foeminarum Ve»neris sacris operatarum?* « CASAUBONUS. — Haud dubie obscoenius illud flagitium notare Stratonicus voluerat: quod & ex alio eiusdem de eadem *Heraclea* dicto, continuo deinde commemorato, intelligebatur. In nomine ἀνδροκόρινθος vero simul alius lusus inest: nempe paronomasia vocis Ἀκροκόρινθος, quod erat nomen arcis Corinthi. Quid sit vero, quod in scriptura huius loci mutatum Casaubonus voluerit, aut cur deleri iusserit δὲ particulam ante Ἡράκλειαν, haud apparet: certe nulla caussa erat. Iam saepe vulgatissimam illam observavimus dictionem, καὶ sequente δὲ, optimis quibusque scriptoribus familiarem: *& vero*, id est, *verum etiam, atque etiam, porro etiam, similiter.*

καὶ τὸ Βυζάντιον, μασχάλην τῆς Ἑλλάδος. »Et istud di»verse acceperunt docti. In homine μασχάλη est *ala* sive »*alarum cavitas*. Inde translatum id nomen ad multa. *By»zantium* Stratonicus vocat μασχάλην, hoc significans: *si »quis eam urbem occupaverit, similem reliquam Graeciam fore*

» *homini, quem aliquis ala prehensum teneat.* Sive loci naturam consideres, sive historias consulas, neque Stratonico viri prudentis, neque mihi fidelis interpretis laudem invidebis. Si cui tamen hoc minus arridet, afferemus aliam interpretationem, opinor, haud malam. Potest enim Stratonicus ea appellatione aut urbi *immunditias*, aut civibus *sordidum victum* obiecisse. Nam cavitati alarum proprius est foetor, qui dicitur τράγος: unde illos τραγομασχάλους nominabant, quibus *gravis hirsutis cubat hircus in alis.* « Casaubonus. — Nihil equidem definire ausim. Minime quidem omnium placet Erasmi interpretatio, (in Adagio, *Maschalam tollere,*) eo adlusisse Stratonicum coniectantis, quod Byzantii strenue potaretur.

τοὺς δὲ Λευκαδίους, ἑώλους Κορινθίους. » Hoc est, *frigidos & vanos Corinthiorum imitatores. Leucas* colonia Corinthiorum fuit, ut scribit Strabo. [& Thucydides, I. 30.] Restabant igitur in eorum moribus vestigia quaedam prioris patriae; sed parum expressa, & obsoleta: sicut nec *pridianae reliquiae* sapiunt idem ac recens cocti cibi; quicquid arguteur deparcus & tristis Tiberius. [vide Sueton. in Tiber. c. 34.] Vocem ἕωλος non uno loco exposuimus: neque nunc repetendum. « Casaubonus. — *Futiles ac vanos Corinthios* interpretatus erat Dalecamp. Commodissime equidem *rancidos Corinthios* reddi posse existimavi. Notum est, ἕωλον & *pridianum* dici *cibum*, & quidquid est *situ & vetustate rancidum & corruptum.*

τοὺς δὲ Ἀμβρακιώτας, μεμβρακιώτας. » Haud scio an ita scripserit: tamen ita diserte antiquae fidei exemplaria. Allusit fortasse ad *membrades*, pisciculum vilem. « [Quidni?] » Si ita est, cur non dixit potius μεμβραδιώτας? « [Puto, quia nil opus fuerat.] » Aut allusit ad nomen μειρακιώτης. Utrumque dicunt Graeci, & μειρακιοῦσθαι & μειρακιεύεσθαι. « Casaubonus. [At μειρακιώτης graecum non est.]

ἐρομένου τινὸς, τί περισκοπεῖ; Sic recte mstus cod. uterque. *Interrogante quodam, quid circumspiceret.*

Ἰδὼν δ' ἐν τῷ κύφωνι (perperam κύφονι ed. Cas. 2. & 3.) δεδεμένους δύο· Ὡς μικροπολιτικὸν, ἔφη, τὸ μὴ δύνασθαι συμπληρῶσαι. » Alludit ad *Megalopolin*, oppidum non ignobile; simulque ostendit, oportuisse sontes illos plecti capite, non solà ignominià. « Dalecamp. — » Quia variis modis solet accipi verbum πληρῶσαι, ideo haere-

d »mus ad quam potissimum notionem Stratonicus respexerit. Proponemus diversas interpretationes, ut acutus lector eligat quod amplectatur. πληροῦν interdum est, quod institueris *consummare.* Potes igitur vertere: *Cum in ligneis compedibus duos publice vinctos vidisset; Quam hoc est, inquit, civitatis invalidae argumentum, rem non posse perficere.* Non habendos in vinculis, sed supremo statim supplicio afficiendos fuisse noxios, si recta haec interpretatio est, significat Stratonicus. Facit aliquid stabiliendae huic sententiae, quod non simpliciter ait *vinctos*, sed ἐν τῷ κύφωνι. Sic enim videtur innuere, capital ab istis fuisse admissum, ideoque habitos in *cyphone*: quem fuisse scribunt veteres, ξύλον τὸ κατέτεμνον [forf. κατέτεινον. vide Hesych. & eius interpretes.] τοὺς θανάτῳ κατακεκριμένους. Πληροῦν etiam dicitur navis magister, qui *navem instruit remigibus*: πληρώματα enim Graecis sunt *remiges ipsi.* Fortasse eo allusum est a Stratonico: nam in multis civitatibus capitis damnati aut bello capti remis addicebantur. Aliter accipitur idem verbum, quando dicimus πληροῦν ἔρανον, pro ἀποδιδόναι, vel etiam εἰσφέρειν: unde apud Demosthenem non semel πληρωτὴς ἐράνου. Philostratus libro sexto de Vita Apollonii: Οἱ δὲ χρηστοὶ Ἕλληνες, ἢν μὴ ὀβελὸς ὀβολὸν τέκῃ, καὶ τὰ ὤνια αὐτοῖς ἐπιτιμήσωσι καπηλεύοντες ἢ καθειργνύντες, οὐ φασὶ ζῆν· ἀλλ᾽ ὁ μὲν θυγατέρα σκηπτόμενος ἐν ὥρᾳ γάμων, ὁ δὲ υἱὸν ἤδη τελοῦντα ἐς ἄνδρας, ὁ δὲ ἐράνου πλήρωσιν &c. Inter varias caussas, quae praetexi ab hominibus avaris solent, cur foenus & fraudes exerceant, ponit & ἐράνου πλήρωσιν, id est, collationem eorum quae vel publice pendi solent a civibus, vel quae privatim amicis pauperibus & afflictis praestabantur nomine erani: ut multis dudum expositum nobis ad Theophrasti libellum aureolum Characteres. Hic igitur συμπληροῦν hoc loco interpretari licet, *collata pecunia dependere quod alius debeat*: concise dictum, pro συμπληρῶσαι τὸν ἔρανον αὐτοῖς. Ita vertimus: *Quam angusti animi cives sunt, qui non possunt stipe collecta pro his solvere.* Homines avari, illiberales, ac deparci, & sunt & dicuntur Graecis μικρόψυχοι, μικρολόγοι, atque etiam μικροπρεπεῖς, ut alibi probavimus: quo allusum a Stratonico, vocem μικροπολιτικὸν in hac re usurpante. Erani ad dissolvendum aes alienum collati exemplum habes extremo libro XIII. Ma-

» la nomina, aut qui iudicatum non solvissent, habere ἐν
» κύφωνι, id est, *ligneis compedibus*, antiqui fuit moris. He-
» sychius: Ἐγκαλοσκελεῖς· οἱ μὴ ἀποδιδόντες τὰ χρέα, ἐγ-
» κάλοις (sive, ἐν κάλοις) ἐδεσμεύοντο τοὺς πόδας. « Ca-
saubonus.

Ἄιδοι τὶς, ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην. » Est parodia de-
» cantati illius adagii: (apud Aristoph. Vesp. 1431.)

» ἔρδοι τις ἣν ἕκαστος ἂν εἰδείη τέχνην:

» quod ita interpretatus est Cicero, Tuscul. I. 18. *Quam*
» *quisque norit artem, in hac se exerceat.* Sed in illa nullum
» vel saltem perexiguum erit acumen, si putes Stratoni-
» cum τὸ ἔρδοι in ᾄδοι commutasse. Equidem credo, ita
» olim fuisse scriptum apud Athenaeum:

» Ἄρδοι τις, ἣν ἕκαστος εἰδείη τέχνην.

» *Quam quisque norit artem, hanc irrigare velit.* Ita enim ma-
» ligne alludit ad *olitoris* seu *horti custodis* professionem,
» quam olim exercuerat ineptus ille musicus. Accedit eo,
» quod & sonus ἄρδοι, quam ᾄδοι, propius accedit ad τὸ
» παρῳδούμενον. « Coray, in *Notis mstis.* Ingeniose sane.
At nobis editoribus ferenda fuit & in contextu tenenda
vulgata scriptura; quam tuentur omnes veteres libri. Cae-
terum de isto adagio consuli insuper possunt quos lauda-
vit Iacobs in Animadv. in Anthol. Vol. II. Part. I. p. 406.

Ἐθέλειν, ἔφη, γνῶναι κατὰ τίνα τόπον ἐστὶ τῆς πό-
λεως. » *Dixit, se posse cognoscere in qua parte sit urbis.*
» ἐθέλειν eleganter & ἀττικώτατα pro δύνασθαι. Sic in idio-
» tismo nostro, *volo hoc facere*, pro *spondeo me hoc posse*
» *facere.* Tamen Excerptor noster, ἔχειν ἔφη γνῶναι. «
Casaubonus. — Similiter & in nostro ms. *Ep.* est ἔφη
ἔχειν γνῶναι. Nempe iam saepius observavimus, dictio-
nibus Athenaei subinde alias substituisse Epitomae aucto-
rem, quae scilicet clariores planioresque ipsi visae essent.
De usu illo verbi ἐθέλειν pro δύνασθαι videnda Scholia ad
Iliad. φ'. 366. Pindar. Nem. Od. XI. vs. 51. Xenoph. Oe-
con. pag. 516. (p. m. 655.) quae loca collegit d'Arnauld,
Animadv. Critic. p. 168 sq. ad Herodot. VII. 49. *Mox*,
εἶθ' ὡς per apostrophum scriptum habet codex noster uter-
que; non εἶτα ὡς, ut erat editum.

» Τὸν δὲ Τηλεφάνη ἐπεὶ ἀναφυσᾷν ἤρχετο, παρακα-
» τακείμενος ἔφη, ὡς οἱ ἐρυγγάνοντες, Vindelicianus Bre-
» viator: παρακατακείμενος, ἄνω ἔφη, ὡς οἱ ἐρυγγάνοντες. «
Casaubonus. — Adnotaverat ad hunc locum Dale-

e CAMPIUS: » *Telephanem* inflare tibiam auspicatum, ut can» tionis suae modos ac sonum bene adaptaret, id inepte » facientem reprehendit & veluti ructare dicit. Vide Leo» pardum c. 21. 9. « — Tractaverat nempe hunc locum *Paul.* LEOPARDUS, Emendat. lib. IX. c. 21. & lib. XII. c. 9. ubi de *Telephane* tibicine cum alia nonnulla ex veterum monumentis protulit, tum in eumdem Epigramma, quod in Anthologiae lib. III. legitur, & in Analectis Brunckii T. II. p. 358. ad quod vide quae notavit Iacobs in Animadv. Vol. II. Part. III. pag. 46. Sed vulgatam apud Athenaeum h. l. scripturam latine sic reddens Leopardus, *Stratonicus proximus accumbens Telephani tibiam inflare incipienti*, non explicavit, quo pacto in istam sententiam Graece τὸν Τηλεφάνη in accusativo casu scribi potuerit; de quo miror ne a Casaubono quidem quidquam esse adnotatum. Mihi quidem, nisi in sequentibus aliquid turbatum statuas, necessario dativus casus desiderari videbatur. Quare, cum sic scriptum sit in nostro ms. *Ep.* Τηλεφάνει δὲ ἐπεὶ ἀναφυσᾶν ἤρχετο, pro vulgato Τὸν δὲ Τηλεφ. quod dabat ms. *A.* cum editis, Τῷ δὲ Τηλεφάνει posui. Quod Τελεφάνη in ed. Cas. 1. scribitur, proprius error illius editionis est, reliquae omnes Τηλεφάνη praeferebant. Iam vocem ἄγω, quam ante verbum ἔφη in Epitome Hoescheliana Casaubonus repererat, nobis pariter non solum noster ms. *Ep.* sed & vetus cod. *A.* obtulit: quam ne forte ad praecedens verbum παρακατακείμενος referendam putes, interposito commate ab illo verbo separat ms. *Ep.* Videtur autem ex musicorum usu hîc posita ista vocula. Quod sequitur, ὡς οἱ ἐρυγγάνοντες, id haud dubie e poëta nescio quo ductum est: quamnam vero in partem potissimum sit accipiendum, haud satis liquet: suspicor autem, non ad hominem ructantem pertinere, quo pacto ab interpretibus acceptum video; sed ad fontem. Nam & fontes (οἱ κρουνοὶ) ἐρεύγεσθαι (sive, quod idem est, ἐρυγγάνειν) dicuntur; velut apud Pindarum, Pyth. I. 40. ἐρεύγονται πηγαί: ubi Graecus interpres verbum ἐρεύγονται per ἀναφυσῶνται exponit, eodem verbo utens quod de *inflanda tibia* hoc loco positum est. Fortasse apud poëtam verba ista, quae mutuatus est Stratonicus, sic scripta erant, ὣς οἷ (pro οὕτως οὗτοι) ἐρυγγάνοντες &c.

Τοῦ δὲ βαλανέως ἐν Καρδίᾳ ῥύμμα γῆν μοχθηρὰν καὶ ὕδωρ ἁλμυρὸν παρέχοντος. » Saponis loco, aut κονίας βαλανευ-

» τικῆς, id est, *cretae balnearis*, malam terram balneator » exhibuerat. ῥύμμα, pro εἰς ῥύμμα. Sed praepositio in» terdum omitti solet: & ita possit defendi fortasse vulga» ta lectio eo loco, [pag. 350. e.] παρὰ τῶν Μουσῶν ἔφη » εἰληφέναι τέλος τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας: ubi scribebamus » εἰς τέλος, sane melius. « CASAUBONUS.

AD CAP. XLV.

ἀνέθηκεν - - τρόπαιον. Confer supra, pag. 350. b.

ἤρετο τὸ μέλος. » Scribe, ᾄσαντος δέ τινος, ἤρετο τίνος » τὸ μέλος; « CASAUB. — Commode utique adiectum foret illud pronomen: nec tamen in contextum recipere ausus sum, refragante utroque nostro msto. *Ibid.* ὅτι Καρκίνου. » *Carcinus*, quem Stratonicus ridet, is est qui ab » Aristophane tam acerbe traducitur. Apparet autem ex » hoc loco, non solum tragoediarum poëtam fuisse, ve» rum etiam carminum lyricorum. « CASAUBONUS. — Perperam vero Καρκύνου scriptum in ed. Cas. mendâ ex ed. Bas. propagatâ.

Ἐν Φασηλίδι &c. *Phaselitarum* amicum non fuisse Stratonicum, iam supra vidimus, pag. 350. a. *Deinde*, post ἡ πόλις adiectum verbum ἐστὶν dedit ms. *A*.

Ἐπακούσας δὲ τῆς Ὠδῖνος τοῦ Τιμοθέου. » *Timotheus*, poë» ta tragicus, dithyrambicus, atque etiam lyricus, quem » dicebamus capite quinto, [ad pag. 338. a.] ut frigidum » & nimis saepe ineptum, facetorum risum sustulisse, in» ter alia multa carmen fecerat, cuius fuit & argumentum » & titulus, Σεμέλης ὠδῖν. Sed in hoc poëmate Musae illi » favoris sui auram nihilo magis aspirarunt quam in cae» teris: imo, ut exitus probavit, multo etiam minus in » isto quam in aliis. De hoc carmine (quod vidit primus » omnium *Paulus Leopardus*) accipienda quae scribit Athe» naeus, Ἐπακούσας δὲ &c. Fecerat nempe Semelen in » Bacchi partu deformiter & indecore eiulantem, nullâ ha» bitâ ratione maiestatis eius Dei; quem par erat minore » matris cruciatu, & aliis legibus, venisse in hanc lucem, » quam e vili popello aliquem homunculum. Iure igitur » ineptus poëta ineptiarum Stratonico poenas dedit. At » Spartani non *vitio* tantum hoc illi verterunt, sed ut *cri» men* vindicarunt. Nam in *senatusconsulto Lacedaemoniorum*,

a »*quo urbe pellitur Timotheus*, duo solum illi obiiciuntur: »quod veterem musicam corrupisset novis inventis, & »quod indecoris figmentis suis de Semelae partu iuven»tutis animos corrumperet. Ipsum consultum, quia insi»gne est, ait Boëtius, [libro De Musica vetere Dorica. »conf. *Paul. Leopardum*, Emendat. lib. VIII. cap. 13 & »14.] Spartiatarum linguâ, σ literam in ρ vertentium, ne»que usquam satis emendate scribitur, apposui.

»ΕΠΕΙ ΔΕ ΤΙΜΟΘΕΟΡ Ο ΜΙΛΗΣΙΟΡ ΕΛΘΩΝ ΑΜΕΤΕ»ΡΑΝ ΠΟΛΙΝ ΤΑΝ ΠΑΛΑΙΑΝ ΜΟΛΠΑΝ ΑΤΙΜΑΣΔΕ, ΚΑΙ »ΤΑΝ ΔΙΑ ΤΑΝ ΕΠΤΑ ΧΟΡΔΑΝ ΚΙΘΑΡΙΞΙΝ ΑΠΟΣΤΡΕΦΟ»ΜΕΝΟΡ, ΠΟΛΥΦΩΝΙΑΝ ΕΙΣΑΓΩΝ ΛΥΜΑΙΝΕΤΑΙ ΤΑΡ »ΑΚΟΑΡ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΔΙΑ ΤΑΡ ΠΟΛΥΧΟΡΔΙΑΡ· ΚΑΙ ΓΑΡ »ΚΑΙΝΟΤΑΤΑ ΤΩ ΜΕΛΕΟΡ ΑΝΕΓΚΕ ΠΟΙΚΙΛΑΝ ΑΝΤΙ »ΑΠΛΟΑΡ, ΚΑΙ ΤΕΤΑΓΜΕΝΑΡ ΑΜΦΙΕΝΝΥΤΑΙ ΤΑΝ ΜΟΛ»ΠΑΝ ΕΠΙ ΧΡΩΜΑΤΟΡ, ΣΥΝΙΣΤΑΜΕΝΟΡ ΤΑΝ ΤΩ ΜΕ»ΛΕΟΡ ΔΙΑΣΤΑΣΙΝ ΑΝΤΙ ΤΑΡ ΕΝΑΡΜΟΝΙΩ ΠΟΙΩΝ ΑΝΤΙ»ΣΤΡΟΦΟΝ ΑΜΟΙΒΑΝ. ΠΑΡΑΚΑΛΛΑΘΕΙΣ ΔΕ ΚΑΙ ΕΝ ΤΟΝ »ΑΓΩΝΑ ΤΑΣ ΕΛΕΥΣΙΝΙΑΡ ΔΑΜΑΤΡΟΡ ΑΠΡΕΠΕΑ ΔΙΕ»ΣΚΕΔΑΣΑΤΟ ΤΑΝ ΤΩ ΜΥΘΩ ΔΙΔΑΧΑΝ. ΤΑΝ ΓΑΡ ΣΕΜΕ»ΛΑΡ ΩΔΙΝΑ ΟΥΚ ΕΝ ΔΙΚΑ ΤΩΡ ΝΕΟΡ ΕΔΙΔΑΣΚΕ. ΔΕ»ΔΟΧΘΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥΤΩΝ ΤΩΡ ΒΑΣΙΛΕΑΡ ΚΑΙ ΤΩΡ ΕΦΟ»ΡΩΡ ΜΕΜΨΑΣΘΑΙ ΤΙΜΟΘΕΟΝ· ΕΠΑΝΑΚΤΑΣΘΑΙ ΔΕ ΚΑΚ »ΤΑΝ ΕΝΔΕΚΑ ΧΟΡΔΑΝ ΕΚΤΑΜΟΝΤΑΡ ΤΑΡ ΠΕΡΙΤΤΑΡ »ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΑΝ ΤΑΝ ΕΠΤΑ· ΟΠΩΡ ΕΚΑΣΤΟΡ ΤΟ ΤΑΡ »ΠΟΛΙΟΡ ΒΑΡΟΣ ΟΠΤΩΝ ΤΕΤΑΡΒΗΤΑΙ ΕΥΤΑΝ ΣΠΑΡΤΑΝ »ΕΠΙΦΕΡΕΝ ΤΙ ΤΩΝ ΜΗ ΚΑΛΩΝ ΕΘΩΝ, ΜΗ ΠΟΤΕ ΤΑ»ΡΑΤΤΗΤΑΙ ΚΛΕΟΡ ΑΓΩΝΩΝ.

»In ea decreti huius parte qua condemnatur Timotheus, »pro μέμψασθαι suspicabar scribendum πέμψασθαι, ut »esset simplex pro composito ἀποπέμψασθαι, *amandare*, »*urbe pellere*: alioquin ex hoc Senatusconsulto colligi non »potest, Lacedaemonios Timotheum exegisse de Laconi»ca, quod Boëtius scribit. Sed idem Boëtius, summam »proponens huius scripti, utitur verbo *succensuisse*: quae »caussa est cur mutare ausi non simus. M. Tullius se»cundo De Legibus: [II. 15.] *Illa severa Lacedaemon ner»vos iussit, quod plures quam septem haberet, in Timothei fidi»bus incidi.* Expressit illa verba, ἐκ τᾶν ἕνδεκα χορδᾶν »ἐκταμόντας τὰρ περιττὰρ, ὑπολειπομέναν τᾶν ἑπτά. Me»minit Plutarchus in Laconicis institutis. [T. II. Opp. p. »238.] Non defuerunt qui auctores essent, Timotheum

» cum invidiam novitatis a se depulisset, producta in me-
» dium vetusta effigie Apollinis, in ipsa urbe Lacedaemo-
» niorum inventa, lyram tenentis quae novem nervos ha-
» beret, fuisse absolutum. Narrat ex Artemone Athenaeus
» libro XIV. [pag. 636. e.] ubi non obscure alluditur ad
» verba huius Senatusconsulti, cum ait de Timotheo; εὐ-
» θυνόμενον ὡς παραφθείροι τὴν ἀρχαίαν μουσικὴν, καὶ μέλ-
» λοντός τινος ἐκτέμνειν αὐτοῦ τὰς περιττὰς τῶν χορδῶν.
» Quod autem vetus non solum Spartiatarum, ut Boëtius
» scribit, sed omnium Dorum atque Aeolum lingua plu-
» rimum uteretur τῷ ρ tam in mediis quam in extremis
» dictionibus, praeter antiquos grammaticos testis Strabo
» lib. X. [pag. 448.] ubi de Eretria Euboeae scribit auctor
» eruditissimus: Ἐποίκους δ' ἔσχον ἀπ' Ἤλιδος· ἀφ' οὗ καὶ
» τῷ γράμματι τῷ ρ πολλῷ χρησάμενοι οὐκ ἐπὶ τέλει μό-
» νον τῶν ῥημάτων, ἀλλὰ καὶ ἐν μέσῳ κεκωμῴδηνται. Pla-
» to in Cratylo: [T. III. ed. Bipont. pag. 334.] Οἶσθα
» οὖν ὅτι ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἡμεῖς μὲν φαμὲν σκληρότης, Ἐρετριεῖς
» δὲ σκληροτήρ. Extant adhuc in antiquorum Glossogra-
» phorum libris nonnulla vocabula veteris illius Spartia-
» tarum linguae, qua scriptum vides antiquissimum hoc
» & pulcherrimum vetustatis monimentum. Clare liquet
» ex illis, caninam literam plurimum adamatam & fre-
» quentatam fuisse a priscis Spartanis. Nam, exempli caus-
» sa, ἀβὴρ, vetere eius populi dialecto erat *cella penaria.*
» ἄβωρ, *clamor:* ἀγλευκὴρ, *tibia.* ἀδελιφὴρ, ἀδελφὸς, *fra-
» ter.* Αἰγλαὴρ, *Aesculapius.* αἰβὼρ, *magnum.* ἀκαλακανθὶρ,
» avicula *achantis* dicta aliis Graecis, vel ποικιλίς. ἀκκὸρ,
» aliis ἀσκός: Latini *utrem.* ἀκχαλίβαρ, *grabatus.* ἀμπιστά-
» τηρ, pro ἐπιστάτης, *praefectus*, & ἐξεταστής. ἀμπι-
» τίαρ Hesychio exponitur παρατατομένη, *quae stat in acie.*
» Sic idem ἄναρ explicat ἥκουσα, *quae venit.* ἀνίηρ, herbae
» nomen. ἀνσατὴρ, *inguen*, *bubo.* ἀπαβοῖδορ, *concinne.* ἀπ-
» πὶρ, *carceres stadii:* aliis ὕσπληξ. ἄχυρ, unde *acus* Lati-
» norum, vulgo ἄχυρον. Sic Κέρκυρ Alcmani Spartano
» poëtae, pro Κερκυραῖος. βέλλιρ, *galea.* βίωρ pro ἴσως, *for-
» tasse.* βουάγορ, *dux armenti*, vel is qui postea dictus Spar-
» tae παιδονόμος: ὁ τῆς ἀγέλης ἄρχων παῖς, Hesychius.
» βρεντάγιορ, *imago.* Γέντερ, locus τῶν ἐντέρων. τὸ γ est
» hic, digamma Aeolicum: inde Latinum *venter.* Γωνορ,
» pro γωνία, *angulus.* Δαδόχωρ aut δαιδάχωρ, *candela-
» brum.* δενέμορ, *terra* πετρώδης. δευτερῆταρ, *lora:* vulgo

a » δευτερίας οἶνος. διασάτηρ, ludere. διαφοργόμορ, dies phi- » ditiorum. δίκαρ, iudices. ἐλίμαρ, vulgo ἔλυμος, panicum, » vel aliud σπέρμα σιτῶδες milii simile, ut quidam scri- » bunt. ἐνδεκαδίκορ, vasculi genus. ἐνσχὼρ dicebant pro » ἐν τῷ χορῷ. ἐξαιρέταρ, instrumentum ad hauriendum. ζουγώ- » νερ, βόες ἐργάται: ita scribendum in Hesychio; quo au- » ctore idem significabat & ζυγόνερ. ἶδαρ, cibus: poëtae » dicunt εἶδαρ: quod vocabulum, & similia huic, ut ἄλ- » καρ, εἴλαρ, & caetera, Laconica sunt. Ἴκμαρ, humor, » νοτίς. ἰωπάτερ, clavi vestimentorum. Καλαμίνδαρ, πλάτα- » νος, οἱ Δωριεῖς: sic corrigendus codex Hesychii. καλ- » λίαρ, simia. κίττεορ, pro κιττὸς, hedera. κόρυρ, a κορυφὴ, » summitas alicuius rei. κρονίδαρ, longaevus: alii Graeci, » χρόνιος, aut πολυχρόνιος. κραύγαρ, qui valet viribus; Ho- » mero βοὴν ἀγαθός. Similiter λιγάναρ, cicada; poëtis ἀχέ- » της τέττιξ. μαχάταρ, adversarius; pro μαχητής. μιργά- » βαρ, τὸ λυκόφως, crepusculum, cum lux & tenebrae mi- » scentur: est enim dictum quasi μισγάως: inter duas vo- » cales inseritur β, ut in multis Latinis dictionibus τὸ v, » ex dialecto Aeolica: ὠὸν ovum; αἰὼν, aevum; σκαιὸς, » scaevus. μοῦρκορ, pro μυχὸς. μοῦρταρ, pileus. μύμαρ & » μῶμαρ, pro μῶμος, proprie macula; est enim Hebraeo- » rum mûm, sed a corpore ad animum transtulerunt. νέ- » κυρ, pro νέκυς. νῆσορ, pro νεοττὸς, pullus avis. νίκορ, » pernities. παλαίωρ, stultus, pro παλαιὸς: reliqui Graeci » ἀρχαῖον vocant. πίλακορ, nummi genus. πάσορ, pro » πάθος: male in editionibus Hesych. πάσου. πέληρ, vi- » de Hesych. At πέλληρ, exponitur vorax. πίσορ pro πί- » θος, dolium. πλατῆορ, expansa manu ferire. πλατὺρ, » servus; pro πελάτης. πλεφίλερ, sesamum frictum. πόπαρ, » pater aut avus. πὸρ, pro πούς. πυὴρ, plenum. ῥιπὶρ, » pro ῥιπίς, flabellum. σαλαβὰρ, coquus. σαρὶρ, palmae » termes: aliis Graecis est σπάδιξ. σιὸρ, pro Θεός. vide » amplius capite ultimo. [ad pag. 363. f.] σκέλεφορ, ia- » ctus tesserarum nomen. σίορ vel σίρορ, pro τυρὸς, caseus. » σπαδαχὼρ, discerpit. σύλλιρ, saccus, pro Θύλακος. τέορ, » pro σοῦ, [vel σὸς, τεὸς, tuus.] ψεάδερ, olivae nucleus. » ψιλάκερ, coryphaeum agere. « CASAUBONUS.

Istis idem CASAUBONUS, in *Addendis* Editioni primae Animadversionum in fine subiectis, haec adiecit: » Post- » quam haec a nobis scripta essent, & iam chalcographi » typis dudum expressa, perlata ad nos est Maniliani Astro-

» nomici nova editio, a praestantissimo viro *Iosepho Sca-* a
» *ligero*, eius auctore, muneri missa. Quod opus aureum
» dum avide statim percurreremus, reperimus doctissimum
» acutissimumque virum hoc ipsum Lacedaemoniorum si-
» ve ψήφισμα sive προβούλευμα, cuius emendationem era-
» mus hic aggressi, correctum a se publicasse atque illu-
» strasse. Gavisi sumus, nec mediocriter, eodem tempo-
» re ipsum quidem Lugduni Batavorum, nos vero Lug-
» duni Segusianorum, idem ὁδοῦ πάρεργον occasione diver-
» sa aggressos, idem propemodum sensisse, idem scripsis-
» se. Sed nos videlicet πεζοὶ παρὰ Λύδιον ἅρμα θέομεν τὸν
» ἐκείνου δρόμον. « — Idem decretum, cum lectionis varie-
tate & latina versione dederat LEOPARDUS Emend. VIII.
14. De eodem haec adnotavit VILLEBRUNE: *Quant a Ti-
mothée de Milet on produit un décret de Lacédémone contre lui,
où il est accusé d'avoir ajouté plusieurs cordes à la lyre; mais
ce décret paroit supposé, car Nicomachus assure dans son Harmo-
nie, que Timothée n'ajouta que la onzième.* Quae quidem ra-
tio quam parum roboris habeat ad infirmandam τὴν γνη-
σιότητα praedicti decreti, facile intelligi arbitror.

Πολυΐδου. Poterat casus rectus Πολύϊδος statui, quod b
est Homericum nomen: poterat etiam Πολυΐδας, ut fecit
Dalecamp. cum Erasmo & Leopardo. *Ibid.* Θαυμά-
ζειν, ἔφη, εἰ ἀγνοεῖς. Tenet & θαυμάζειν & ἀγνοεῖς ms.
A. (quod sciam) cum editis: in Epit. autem deest ista
χρεία. Parum utique commoda loquendi ratio: nec vero
desunt alibi similis ἀνακολουθίας exempla. Sic igitur αὐτὸς
- - ποιεῖ, quod sequitur, ad *Philotam* refertur; quod ad
ipsum *Polyidam* vel *Polyidum* referri poterat, si ἀγνοεῖ le-
geretur. Quaenam vero sententia subiecta sit isti dicto
Stratonici, ὅτι αὐτὸς μὲν ψηφίσματα ποιεῖ, Τιμόθεος δὲ
νόμους, quodve insit acumen, fateor haud satis me per-
spicere: illud quidem perspicuum, ludi in ambiguitate vo-
cabuli νόμοι. *Scripsisse* autem *Timotheum* Νόμους μουσικοὺς,
Nomos musicos novemdecim, carmine heroico comprehensos,
Suidas docet, in Τιμόθεος Θερσάνδρου. Laudare-ne vero,
an ridere Timotheum istis verbis voluerit Stratonicus, de-
cernere non ausim: sed suspicor rideri a faceto homine
utrumque, cum Philotam, tum Timotheum, & cum his
ipsum Polyidam vel Polyidum, cui ille istud dicit. Silen-
tio locum hunc praeteriit Casaubonus. LEOPARDUS, nul-
lâ adiectâ explicatione, latinè sic reddiderat: *Miror, si igno-*

b *ras, illum decreta tantum condere, Timotheum vero etiam leges vel modos cantionis.* DALECAMPIUS haec adnotavit, haud multum promoventia: »Νόμοι, *canendi leges cum certo in-* »*tensae remissaeque vocis flexu; praeterea; sapientissimorum* »*hominum decreta & sanctiones.* Ψηφίσματα, *plebiscita*, le- »gibus saepe derogantia. Nomos psephismate longe prae- »stantior. Hinc iocus.« — ERASMUS hanc inesse senten- tiam statuerat, *periculosum esse, leges vincere.* VILLEBRU- NIUS, Stratonicum, ait, Philotae artem musicam com- parare decretis civitatum ex tempore factis & parum sta- bilibus; Timothei vero numeros legibus constantibus & immutabilibus.

Ψάλλ' ἐς κόρακας. Obvia adlusio ad vulgatissimam im- precandi formulam, Βάλλ' ἐς κόρακας. Pro Ἀρείου, est Ἀρίου in ms. *Ep.*

νακοδέψην γεγενημένον: *qui fuerat coriarius.* ἡ νάκη, & τὸ νάκος, *vellus, pellis cum suo villo.* Vocabulum quidem νακοδέψης in vulgatis lexicis consignatum non reperitur: sed eiusdem & formae & notionis, βυρσοδέψης, σκυτοδέ- ψης. Caeterum, quae hic parum commode sic leguntur, ἐπεὶ ἐλοιδορεῖτό τι αὐτῷ, Κακόδαιμον νακόδαιμον ἔφη, ea paulo aliter reddidit Epitomator, totam χρείαν in hunc modum concinnans: Πρὸς νακοδέψην λοιδορούμενον αὐτῷ, ἐπεὶ ἐκεῖνος κακόδαιμον ἔφη, οὗτος νακόδαιμον ἔφη. Quare haud immerito suspiceris, in pleniore opere tali quodam modo scriptum olim fuisse: ἐπεὶ ἐλοιδορεῖτό τι αὐτῷ, κακόδαιμον φήσας, νακόδαιμον ἔφη.

Quae sequuntur de *Stratonici dicto in Rhodios* paulo an- te iam adlato, (pag. 351. c.) ea hic praetermisit Brevia- tor: codex *A.* vero nihil in edita scriptura mutat, quae tamen vix satis emendata videri potest. De qua sic CA- SAUBONUS: »Verba Athenaei sunt, quibus explicat nobis »cur Stratonicus *Rhodios* appellarit *Cyrenenses albos*, [&] »*Rhodiorum urbem*, μνηστήρων πόλιν: χρώματι μὲν, inquit, c »εἰς ἀσωτίαν διαλλάττειν ἐκείνων ἡγούμενος αὐτούς· ὁμοιό- »τητι δὲ εἰς καταφέρειαν ἡδονῆς τὴν πόλιν μνηστήρων εἰκά- »ζων. Etsi non obscurum est quid sentiat Stratonicus, of- »fendit me tamen oratio haec. Omnem difficultatem sus- »tuleris, si hanc scripturam admiseris: χρώματι μόνον, »εἰς ἀσωτίαν δὲ οὐδὲν διαλλάττειν ἐκείνων ἡγούμενός »αὐτούς· ὁμοιότητι εἰς καταφέρειαν ἡδονῆς τὴν πόλιν μνη- »στήρων εἰκάζων βίῳ.« — Sane medicinâ quapiam, quae-

cumque illa fuerit, in eamdem fere sententiam succur- c
rendum laboranti orationi videtur.

AD CAP. XLVI.

Ἔφορος ἐν δευτέρῳ περὶ Εὑρημάτων. Vide notata ad lib. IV. pag. 182. c. Animadv. T. II. pag. 666 sq. *Ibid.* Φαινίας. Sic ms. *A.* In ms. *Ep.* deest hoc loco nomen: sed & hunc codicem persaepe aliâs in eamdem nominis formam consentientem vidimus. Sic II. 61. f. II. 64. d. &c. *Ibid.* μαθητὰς τῶν ἁρμονικῶν ἔλαβε. Quod editum erat d
ἁρμονιῶν, id docti alicuius viri ingenio ortum debuit; nam in vetere cod. *A.* ἁρμενικῶν mendose scribitur: sed id haud dubie in ἁρμονικῶν fuit mutandum, a recto casu τὰ ἁρμονικὰ, *ars harmonica*, ut τὰ φυσικὰ, τὰ διαλεκτικὰ, & alia similia. In ms. *Ep.* desunt illa verba.

καὶ διάγραμμα συνεστήσατο. »Solent musici & harmonici discipulis suis proponere quas *tabulaturas* vulgus nuncupat. Eae sunt descriptiones phthongorum, ex quibus composita fuerit alicuius cantici harmonia. Res pulcherrima & ingeniosissima: nam ea est quasi *scriptura tonorum & soni. Huius praeclari inventi auctorem* facit Eresius *Phanias* [sive, *Phaenias*] nobilis Peripateticus *Stratonicum* citharoedum & τῆς κιθαριστικῆς διδάσκαλον: illum cuius tot recitantur apophthegmata a Strabone, Plutarcho, Athenaeo, & aliis antiquis. Appellat Phanias διάγραμμα, *descriptionem* qualem dicebamus: & διάγραμμα συστήσασθαι est, *phthongorum systemata*, ut musici appellant, *in tabula describere ac spectanda oculis exhibere.* Non clam me est, viros doctos aliter hanc vocem esse interpretatos: sed falluntur profecto eruditi homines. Omnium vero longissime a vicinia veritatis aberravit *Leopardus*, qui διάγραμμα συστήσασθαι vertit *mercedem instituere*: quod equidem non semel miratus sum: erat enim Leopardus in Graecis scriptoribus apprime versatus. Atqui certum est quod diximus: neque soli geometrae aut astrologi διαγράμματα habent, verum etiam musici; a quibus manavit proverbium de eo qui dicit idem saepius, &, ut poëta ait, eâdem oberrat chordâ, ἀφ' ἑνὸς διαγράμματος ἀεὶ τὸ αὐτὸ ὑποκρέκει. Plutarchus in libro De Discrimine Adulatoris & Amici: [Tom. II. Opp. pag. 55.] Ὅθεν ὥσπερ ἁρμονικὸς ὁ φίλος τῷ πρὸς τὸ

d » καλὸν καὶ συμφέρον μεταβολῇ, τὰ μὲν ἐνδιδοὺς, τὰ δ' » ἐπιτείνων, πολλάκις μὲν ἡδὺς, ἀεὶ δὲ ὠφέλιμός ἐστιν. ὁ » δὲ κόλαξ ἀφ' ἑνὸς διαγράμματος ἀεὶ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ πρὸς » χάριν εἰωθὼς ὑποκρέκειν, οὔτε ἔργον εἶδεν ἀντιτεῖνον, οὔ- » τε ῥῆμα λυποῦν, ἀλλὰ μόνῳ παρέπεται τῷ βουλομένῳ, » συνᾴδων ἀεὶ καὶ συμφθεγγόμενος. Quod additur ex eo- » dem *PHANIA*, *Stratonicum, quia petulantius iocatus esset* » *in filios Nicoclis Cyprii regis, haustu veneni fuisse exstin-* » *ctum*: in nomine regis, caussâ mortis, & genere illius » dissentit Macho, cuius versus ante recitati sunt. « CASAUBONUS. — Vide pag. 349. f. ibique notata. Tum vero videndum, ne pro Νικοκλέους h. l. fortasse Νικοκρέους scriptum oportuerit. Vulgatum quidem tenet ms. *A.* & parum abit ms. *Ep.* in quo Νικοκλέος: sed in eodem ms. *Ep.* pro Νικοκρέων pag. 337. f. Νικοκρὴς scriptum vidimus.

AD CAP. XLVII.

καὶ εἰ τῶν λόγων αὐτοῦ πρεσβεύεις. Satis notus usus verbi πρεσβεύω notione *colendi, curandi, magni faciendi*; Platoni quidem maxime familiaris, ut Pollux adnotavit, II. 12. sed & multis aliis, quorum nonnullos nominavit Forster, in Indice ad Platonis Dialog. Conf. quae a nobis notata sunt ad Epicteti Differt. IV. 8, 10. Sed constanter, quod sciam, cum accusativo casu, non cum genitivo construitur id verbum: quare τοὺς λόγους scriptum oportuisse videtur. Θαυμάζειν quidem τινὸς (cum genitivo non modo rei, sed & personae) dicimus, non solum cum *virtutem alicuius admiramur*, verum etiam cum *miramur* hominis *vanitatem, arrogantiam, aut stultitiam*: qua ratione paulo ante dixit Noster Τοῦ δ' Ἀριστοτέλους τεθαύμακα τῆς ἀκριβείας; quod per ironiam & risum dictum adparet: conf. III. 101. f. VI. 251. b.

e πότε μαθὼν, ἢ παρὰ τίνος &c. » Quaerenti Athenaeo, » *unde & a quo didicerit Aristoteles piscium mores; quid agant?* » *quomodo cubent? quam teneant vivendi rationem?* responderi » potest pro philosopho: diligenter ipsum piscatores con- » suluisse, qui cum in aquis vivant assidue, non adeo mi- » rum longo usu maris talia fuisse ab iis observata. Mul- » ta etiam de piscibus, qui in vivariis servantur, potuisse » facile cognosci, quis dubitat? « CASAUBONUS. — *Unde & a quo*, scribit vir doctus, quasi πόθεν, non πότε, le-

giſſet. Tenent tamen πότε (id eſt, *quando iſta didice-rit*) ambo noſtri mssti cum editis: ac poterit iſta quaeſtio reſpectum habere ad id quod deinde de vita Ariſtotelis commemoratur, pag. 354. b. quam fuiſſe talem narrabant nonnulli, ut intelligi non poſſet, *quando, quove tempore* ſuppetierit illi otium ad eas res addiſcendas, quorum adcuratiſſimam ſubtiliſſimamque notitiam ille profeſſus eſt. τὰς διαιτῶνται de *omni vitae ratione* intellexerat Caſaubonus: equidem cum Dalecampio de *victu* accipiendum putavi. Caeterum ſive ſuis verbis quaeſtiones iſtas movit Athenaeus, quae longo tractu dehinc profunduntur, ſive (quod mihi veriſimilius videtur) ex minuti cuiusdam philoſophi vel naſuti neſcio cuius hominis ſcripto depromſit; vel me non monente adparet, haud paucas ex iſtis quaeſtionibus pueriles eſſe, alias calumnioſas, pleraſque ignorantiam magis eius qui iſta quaerebat arguentes, quam (quod voluerat auctor) Stagiritae philoſophi vanitatem aut arrogantiam. Fuit cum ſuſpicarer omnia iſta ex *Epicuri Epiſtola*, quam deinde pag. 354. b. commemorat Noſter, ducta eſſe: ac video in eâdem ſententiâ eſſe Beckmannum in Notis ad Antigoni Caryſtii Hiſtoriar. Mirab. c. 80. p. 129. ubi »ridere apud Athenaeum, ait, *Epicurum* aliquot ob»ſervationes Ariſtotelis, tamquam nimis curioſas aut pa»rum veriſimiles.«

ὡς εἶναι, κατὰ τὸν κωμῳδιοποιὸν, θαύματα μωροῖς. Quis ſit ille comicus poëta, e quo ductum iſtud verbum, ſi cui innotuit, velim is nos doceat. *Ibid.* γίγνεται ἡ ἔχιδνα. Sic ms. *A.* cum *articulo*, quem ignorant editi.

ὅτι μέγιστόν ἐστιν ἡ φάττα, δεύτερον δὲ ἡ οἰνὰς, ἐλάχιστον δὲ ἡ τρυγών. »Facit Philoſophus non uno loco τῶν »περιστεροειδῶν plura genera: φάτταν, οἰνάδα, τρυγόνα. »Poteſt videri οἰνὰς factum nomen ex depravatione He»braicae appellationis *jòn* vel *jonàh*. Graecos tamen a no»mine οἶνος iſtud derivaſſe, quia viderentur hae colum»bae colorem illum referre quem οἰνωπὸν vocant, con»ſtanter ſcribunt veteres Grammatici. Quare non debuere »interpretes neglecto exemplarium omnium conſenſu, ſcri»bentium & hic & apud Ariſtotelem οἰνὰς, Rondeletii »ſuſpicione merâ freti, emendare ἰνὰς, quam vocem ſci»mus omni vetuſtati fuiſſe incognitam.« Casaub. — Nempe *inada* reddiderat Dalecamp. adiectâ notâ: »Quaſi *fi»broſum*. Monſpeſſulani, apud quos frequens eſt, vocant

f »un tarragon. Male Gaza *vinaginem* reddidit, quasi legerit »*οἰνάς*.« — Mire vero, cum in *οἰνὰς* consentiant libri omnes. Vide Arist. Hist. Anim. V. 13. & alibi. Conf. Gesnerum De Avibus, pag. 306 sq. & Camus in Notis ad Aristot. p. 642. Adde Nostrum infra, IX. 393 extr.

βιῶναι recte dedit ms. *Ep.*. Ad *βιῶσαι*, quod habent editi, nil adnotatum ex ms. *A.* *Paulo ante*, *πέντε καὶ τριάκοντα* (sic expresse) scriptum in ms. *A.* & *Ep.* pro quo *τριάκοντα πέντε* editum erat.

αἱ κόνιδες. Sic recte editt. vett. cum msstis. Temere *αἱ κονίδες* ed. Cas. De re vide Arist. Hist. Anim. V. 31. *Mox*, *βομβυλιὸς* acute scripsi cum ms. *A.* ut apud Hesych. Sic etiam debuit puto ms. *Ep.* in quo tamen (terminatione superne adscriptâ) haud satis adparet, utrum *βομβυλιὸς* an *βομβύλιος* voluerit librarius. *βομβύλιος* edd. sicut vulgo apud Aristot. Hist. An. V. 19. quem locum hîc respexit auctor noster: cum quo loco, cum quod ad verba, tum quod ad rem spectat, conferendus Plinius XI. 22, 26. eiusque interpretes, &, qui non minus luculenter quam breviter id, de quo hîc agitur, exposuit, Camus in Notis ad Aristot. p. 132 sq. & in Var. Lect. apud Aristot. p. 695. *Ibid.* *νεκύδαλλος* geminata lit. λ. dedit codex noster uterque, quemadmodum plerique vett. codd. mssti apud Aristot. Quae scriptura etiam latet in Νεκυδάλαος, quod apud Hesych. habent editiones vett. *Ibid.* *τι-*
a *νὰς δὲ καὶ ἑπτὰ* dedit ms. *A.* *τινὲς δὲ* ms. *Ep.* *Mox*, *θήλεα* recte codex uterque, a sing. *τὸ θῆλυ*.

Ἐν δὲ τῷ Περὶ Μακροβιότητός φησιν, ὅτι ὤπταί τις μυῖα ἔτη ἓξ ἢ ἑπτὰ ζήσασα. »In eo commentariolo Aristotelis, »qui exstat hodie eo titulo, ista non reperias; sed in eo »De Respiratione invenias haec verba: *Τῶν μελιττῶν ἔνιαι »ζῶσι καὶ ἑπτὰ ἔτη, καὶ τἄλλα δὲ ὅσα βομβεῖ, οἷον σφῆ»κες, καὶ μηλολόνθαι, καὶ τέττιγες.*« Casaubonus. — In nostro cod. *Ep.* omissa est vox *μυῖα*, spatio nonnullo vacuo relicto.

AD CAP. XLVIII.

Ποῦ δὲ εἶδεν ἐκ κέρατος ἐλάφου κισσὸν ἀναφῦντα; »Respicit historiam quae exstat lib. IX. [Hist. Anim.] cap. 5. »Neque ego dubium ullum facio, quod ibi scribitur verum »esse: *captum aliquando fuisse cervum habentem in cornibus in-*

» *natam hederam.* Sed Athenaeus cum in excerptis suis haec a
» legeret, videtur existimasse, philosophi mentem esse, oc-
» culta quadam naturae proprietate ex cuiuscunque cervi
» cornu hederam posse nasci: de quo ille ne per somnium
» quidem cogitavit unquam. « CASAUBONUS. — Conf. Theophr. de Caussis Plant. II. 23. Plin. VIII. 32, 50. Aristot. Mirab. Auscult. cap. 5. & ibi Beckm.

Γλαῦκας δὲ, φησὶ, καὶ κόρακες &c. » Philosophi ver-
» ba cum istis componenda, lib. IX. cap. 34. *Γλαῦκες, καὶ*
» *νυκτικόρακες, καὶ τὰ λοιπὰ ὅσα τῆς ἡμέρας ἀδυνα-*
» *τεῖ βλέπειν, τῆς νυκτὸς μὲν θηρεύοντα τὴν τροφὴν αὑτοῖς*
» *πορίζεται. οὐ κατὰ πᾶσαν δὲ τὴν νύκτα τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ'*
» *ἄχρις ἑσπέρου καὶ περὶ ὄρθρον.* *Coraces* Athenaeus simpli-
» ci nomine vocat sine exemplo, quos Aristoteles *νυκτι-*
» *κόρακας*, genere, figurâ & naturâ diversos a corvis. Sed
» fortasse scripserat noster integrum nomen, ut est apud
» philosophum. Tamen aliter omnes veteres membranae
» & Breviator. Caeterum in superioribus verbis Aristote-
» lis scribitur perperam & contra eius mentem *ἄχρις ἑσπέ-*
» *ρου*, *usque ad vesperam.* Scribendum est, *ἀλλὰ τὴν ἀρχέ-*
» *σπερον, καὶ περὶ ὄρθρον*: id est, *sub crepusculum & sub dilu-*
» *culum.* Vocem *ἀρχέσπερον*, inventam [apud Athenaeum]
» in omnibus antiquis codicibus, non possumus damnare:
» alioqui verius censeam *τὴν ἀκρέσπερον*. Sic vocant Hip-
» pocrates & Nicander *primam vesperam*, quando iam est
» dies creperus. Galenus explicat, *τὴν ἄκραν ἑσπέραν, τοῦτ'*
» *ἔστι πρώτην καὶ ἀρχομένην.* « CASAUBONUS. — Vide Foesii Oeconom. Hippocr. voce *Ἀκρέσπερον.* In *τὴν ἀρχέσπε-* b
ρον vero consentiunt etiam nostri codices ambo cum ed. Ven. &. Bas. Corrupte *τὸν ἀρχέσπορον* ed. Cas. 1. 2. *τὸν ἀρχέσπερον* ed. Cas. 3.

χαρωποί. Caesii. Adoptavi istam scripturam ex cod. *A.* quamquam non improbo alteram, *χαροποὶ*, quae & apud Aristotelem vulgata est, Hist. Anim. I. 10. unde haec ducta sunt. *Mox*, *παντοῖος ὁ ὀφθαλμὸς* scripsi cum ms. *Ep.* adiecto *articulo*, qui deest editis & ms. *A.*

καὶ τοὺς μὲν ἐντὸς, ὀξυωπεστάτους εἶναι. Vocem *ἐν-* c
τὸς, temere omissam in editis, recte dederunt mssti *A.* & *Ep.* In *Ep.* etiam adiicitur *ἐντὸς ὄντας*: minus id quidem commode; nam, si adiecto opus esset participio, *ἔχοντας* oportebat. Porro perperam *ὀξωπεστ.* scribitur in ed. Bas. & *ὀξιωπεστ.* in ed. Cas. 1. & 2.

c Paulo post, sic legebatur in editis: εἶναι δέ τινας καὶ σκαρδαμυκτικούς. καὶ τοὺς μὲν ἀναιδεῖς εἶναι, ἀβεβαίους δ' εἶναι τοὺς ἀτενεῖς· τοὺς δὲ μέσους, βελτίστων ἠθῶν. In vetere cod. *A.* adiectis sex verbis quae deerant, & aliis parum mutatis, sic scribitur, quemadmodum edidimus: εἶναι δέ τινας καὶ σκαρδαμυκτικοὺς, τοὺς δ' ἀτενεῖς, τοὺς δὲ μέσους· ἀναιδεῖς δ' εἶναι τοὺς σκαρδαμυκτικοὺς, ἀβεβαίους δ' εἶναι τοὺς ἀτενεῖς, &c. Eadem scriptura ex codice Aegiano in orà libri, qui Casauboni olim fuerat, adnotata. In ms. *Ep.* omisso introitu, post ἐπιεικεῖς statim sic pergitur: καὶ τοὺς μὲν σκαρδαμυκτικοὺς, ἀναιδεῖς εἶναι· ἀβεβαίους δὲ τοὺς ἀτενεῖς· τοὺς δὲ μέσους βελτίστων ἠθῶν. Quae lectiones omnes in eo conveniunt, ut perhibeatur Aristoteles statuisse, *oculos nictitantes* indicium esse *impudentiae*, *fixos vero rigidosque oculos signum esse inconstantiae.* Quod quidem vix quisquam sibi persuaserit in mentem venisse Philosopho. Breviora quidem & nonnihil ambigua videri possunt ipsius Aristotelis hac de re verba. Καὶ ἢ σκαρδαμυκτικοὶ, ait, (Hist. Anim. I. 10.) ἢ ἀτενεῖς, ἢ μέσοι. βελτίστου δὲ ἤθους οἱ μέσοι· ἐκείνων δ' ὁ μὲν ἀναιδὴς, ὁ δὲ ἀβέβαιος. At nemo dubitabit, τὸν ἀναιδῆ ex Philosophi mente esse τὸν ἀτενῆ: τὸν ἀβέβαιον vero, τὸν σκαρδαμυκτικόν. Quare, nisi ista ab Athenaeo aut ab eo auctore, e quo is hanc adversus Aristotelem disputationem depromsit, vel imperite accepta, vel consulto in absurdam partem detorta suspicemur; superest ut statuamus, per veteris alicuius librarii errorem permutatas inter se fuisse sedes vocabulorum ἀναιδεῖς & ἀβεβαίους.

τὴν καρδίαν ἔχειν ἐν τοῖς ἀριστ. μερ. Sic recte ms. uterque. Vide Hist. Anim. II. 17. *Paulo post*, quum nude τετηρῆσθαί φησι esset editum, τετηρῆσθαι δέ φησι scripsi; praeeunte ms. *Ep.* De re vide Hist. Anim. II. 3.

d ἔνιοι δὲ, φησὶν, ἐπὶ μὲν τῷ ἥπατι οὐκ ἔχουσι χολὴν &c. » Afferuntur exempla haec eorum *animalium, quae fel ha-» bent intestinis coniunctum vel etiam cohaerens*, ὡς ἔλλοψ καὶ » συναγρὶς, καὶ σμύραινα, καὶ ξιφίας, καὶ χελιδών. Omisit » primum & postremum verbum, quae in Aristotelis ca- » talogo, βάτραχος & στρουθός. Talia multa observabit, » qui verba auctoris nostri cum autographo, unde sunt » descripta, non negligenter contulerit. « CASAUBONUS. — Vide Hist. An. II. 15 sub fin. ubi habes etiam id quod

de *amia* pisce continuo subiicitur; quod ipsum etiam supra commemoratum apud Nostrum, VII. 277. e. ad quem locum vide notata in Animadv. p. 53 sq.

AD CAP. XLIX.

καί τινας τῶν ἰχθύων παρακατακλινομένους ὀχεύειν. Respicit puto ad id quod Hist. Anim. V. 5. de *cetaceis* ait Philosophus, ubi tamen non isto verbo *παρακατακλίνεσθαι* utitur: sed, *πάντα τὰ κητώδη*, inquit, *παραπίπτοντα ὀχεύει παρὰ τῷ θήλει τὸ ἄῤῥεν.* Eodemque verbo rursus utitur, De Generat. III. 5.

Ἔτι ὁ λέων, φησὶ, στερέμνια ἔχει τὰ ὀστᾶ, καὶ - - - πῦρ ἐκλάμπει. Recte *ἐκλάμπει* dedit ms. *Ep.* quod congruit praecedenti *ἔχει.* Ad editum *ἐκλάμπειν* tamen nihil varietatis ex ms. *A.* enotatum. Bene illud haberet, si praecessisset *ὥστε*, ut apud Aristot. Hist. Anim. III. 7. Eamdem rem ex Aristotele repetiere Plinius, IX. 38, 86. Aelian. Nat. Anim. IV. 34. & Antigonus Caryst. Historiar. Mirab. cap. 80. ubi videnda quae disputavit BECKMANNUS, &, quem is laudat, BROUSSONET in *Hist. de l'Acad. des Sciences*, année 1787. p. 155.

Τῶν δὲ ζώων τὰ μὲν εἶναι χερσαῖα, τὰ δὲ ἔνυδρα, τὰ δὲ πυριγενῆ. » Constant sibi antiqua omnia exemplaria in » asserenda falsâ scripturâ in istis ex Aristotele petitis ver- » bis, *Τῶν δ' ἰχθύων τὰ μὲν εἶναι χερσαῖα* &c. *Terrestres* » quidem *pisces* interpretari licet *fossiles*, quos Aristoteles » & Theophrastus *ὀρυκτοὺς*, Plinius semper *terrenos* appel- » lat. Sed quinam sunt pisces *πυριγενεῖς*, *in igne geniti?* » Omnino scribendum est cum eruditis viris, *Τῶν δὲ ζώων*: » ut non *piscium*, sed *omnium in universum animalium* haec » distributio esse intelligatur. Philosophorum placitum est, » omnia elementa, sui generis animantia producere, alere, » & fovere. Aristoteles, in III. De Generatione Anima- » lium, [cap. XI.] terrae tribuit plantas: (nam & hae sunt » *τῶν ζώων*:) aquae *τὰ ἔνυδρα*, quae improprie uno pi- » scium nomine complectimur: aëri *τὰ πεζά*: qua appel- » latione comprehenduntur omnia quaecunque super ter- » ram moventur. De *igne*, ait ibi philosophus, esse quae- » rendum alio loco. Est ignis duplex: elementaris, & hic » noster. Utrumque habere sua animantia, placet philo- » sophis. De igne nostro probatur Historiarum libro quin-

e » to: [cap. 19.] ubi philosophus naturam enarrat quorun- » dam animalculorum quae in nive & in igne generantur » in Cypri insulae fornacibus aerariis: eadem quoque Stra- » bo commemorat libro XI. [pag. 528. c.] Diogenes Laër- » tius libro nono: [sect. 79.] Τῶν ζώων τὰ μὲν χωρὶς μί- » ξεως γίνεται, ὡς τὰ πυρίβια, καὶ ὁ Ἀράβιος φοῖνιξ, καὶ » εὐλαί. Cicero, De Nat. Deor. lib. II. [cap. 15.] *Cum igi-* » *tur aliorum animantium ortus in terra sit, aliorum in aqua,* » *in aëre aliorum; absurdum esse Aristoteli videtur, in ea parte* » *quae sit ad gignendum aptissima, animal gigni nullum putare.* » Et libro I. [cap. 37.] dixerat idem: *Bestiarum terrenae* » *sunt aliae, partim aquatiles, aliae quasi ancipites in utraque* » *sede viventes: sunt quaedam etiam quae igne nasci putentur,* » *appareantque in ardentibus fornacibus saepe volitantes.* In no- » no autem Historiarum [cap. 1.] ait Aristoteles, auctores » quosdam esse, *chlorionem avem* ἐκ πυρκαϊᾶς γίνεσθαι, *na-* » *sci ex incendio:* quod ille tamen fabulam meram censet. » Quin pronunciat idem in universum de hoc nostro igne, » nullum omnino generari ab eo animal: πῦρ, ait, οὐδὲν » γεννᾷ ζῷον, οὐδὲ φαίνεται συνιστάμενον πυρουμένοις οὔτ' » ἐν ὑγροῖς οὔτ' ἐν ξηροῖς οὐδέν. Accusant magni viri incon- » stantiae Aristotelem; qui in Historiis nascentia in igne » animalia narrans, in secundo De Generatione (inde sunt » [ex cap. 3.] quae modo descripsimus) neget fieri id pos- » se: ipsi potius accusandi, qui non intelligunt, aliud es- » se, πῦρ γεννᾷν, aliud γεννᾶσθαι ἐν πυρί. Neque unquam » dixit philosophus, *ignem generare eos vermes qui in fornaci-* » *bus Cypri reperiuntur:* sed, *generari eos in igne.* « [Rectius dicturus fuerat Philosophus, *generari prope* aut etiam *proxime ignem*, conf. BECKMANN ad Antigon. Caryst. c. 90. pag. 139.] » Praeterea, etiamsi ob certam caussam & pro- » priam quandam naturam suam ignis illarum fornacum » animalia produceret ac generaret; non sequeretur ta- » men, igni per se & omni convenire, ut vim habeat τοῦ » γεννᾷν ζῷα: quod in secundo De Generatione philoso- » phus negabat. Quare falluntur qui ipsum sibi contraria » dicere & sentire scribunt. At Seneca Aristoteli plane con- » tradicit: *Ignis*, ait ille, quinto Naturalium Quaestionum, » [cap. 6.] *qui omnia consumit, quaedam etiam creat: &, quod* » *videri non potest simile veri, sed tamen verum est, animalia* » *igne generantur.* De igne elementari accipio Philosophi » verba in libro De Spiratione: [Περὶ Ἀναπνοῆς, De Re-

» ſpiratione, cap. 6. edit. Wechel. cap. ιβ'. vel cap. 13. ed. e
» Du Val, T. I. Opp. pag. 727.] Τὰ μὲν τῶν ζώων ἐκ γῆς
» πλείονος συνέστηκε, τὰ δ' ἐξ ὕδατος, τὰ δ' ἐξ ἀέρος, τὰ
» δ' ἐκ πυρός. ἕκαστα δ' ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις ἔχει τὴν τά-
» ξιν αὐτῶν. Quae ait ex igne ζῶα naſci, daemones ſunt,
» quibus eas ſedes veteres philoſophi aſſignabant. Porphy-
» rius lib. III. de Abstinent. ab Eſu Animatorum: Οὐ κα-
» κῶς δέ τινες κἀκ τῶν τόπων πεπείρανται πολλὰ δεικνύ-
» ναι μᾶλλον ἡμῶν ἐμφρονέστερα, ὧν εἴληχεν. ὡς γὰρ τὰ
» κατὰ τὸν αἰθέρα οἰκοῦντα ἐστὶ λογικὰ, οὕτω φασὶ τὰ μετ'
» ἐκεῖνον εὐθέως τὸ πλησιάζον οἰκοῦντα, ὁποῖα τὰ ἐν ἀέρι·
» εἶτα τὰ ἔνυδρα διαφέρειν. εἶθ' οὕτως τὰ ἐπίγεια, ὧν τὴν
» ὑποστάθμην οἰκοῦμεν. Philo tamen Iudaeus daemonas in
» aëre collocat, in libro de Gigantibus: οὓς ἄλλοι φιλόσο-
» φοι δαίμονας, ἀγγέλους Μωσῆς εἴωθεν ὀνομάζειν. Ψυχαὶ
» δ' εἰσὶ κατὰ τὸν ἀέρα πετόμεναι, καὶ μηδεὶς ὑπολάβῃ μῦ-
» θον εἶναι τὸ εἰρημένον. ἀνάγκη γὰρ ὅλον δι' ὅλων τὸν κόσ-
» μον ἐψυχῶσθαι, τῶν πρώτων καὶ στοιχειωδῶν μερῶν ἑκά-
» στου τὰ οἰκεῖα καὶ πρόσφορα ζῶα περιέχοντος· γῆς μὲν
» τὰ χερσαῖα, θαλάττης δὲ καὶ ποταμῶν τὰ ἔνυδρα, πυ-
» ρὸς δὲ τὰ πυρίγονα. λόγος δὲ ἔχει, ταῦτα κατὰ Μακεδο-
» νίαν μάλιστα γίνεσθαι. οὐρανοῦ δὲ τοὺς ἀστέρας. ἔστιν
» οὖν ἀναγκαῖον, καὶ τὸν ἀέρα ζώων πεπληρῶσθαι. Deſcripſi
» pluribus hunc τοῦ ἰουδαΐζοντος Platonis locum, quia vi-
» ſus mihi inſignis; vel propter illa animalia ignea, quae
» naſci ait ſolere in Macedonia. Quod ſcribit, mundum in
» omnibus ſuis partibus animas habere, conſentit philoſo-
» phus, qui in tertio de Generatione Animalium ſcriptum
» reliquit, τρόπον τινὰ πάντα ψυχῆς εἶναι πλήρη.« Casaubonus. — Fidenter ſane pro mendoſo Τῶν δ' ἰχθύων, quod hic legebatur, Τῶν δὲ ζώων corrigere debuimus. Conſtans omnium antiquorum exemplarium in vitioſam ſcripturam conſenſus, quem dixit Caſaubonus, ex uno noſtro cod. *A.* derivatus eſt: nam in ms. *Ep.* deeſt totus hic locus. Niſi vero res ipſa loqueretur, error librarii per incogitantiam ἰχθύων pro ζώων ſcribentis manifeſtus futurus erat ex his quae continuo deinde in eodem noſtro cod. *A.* in aliisque omnibus & in ed. Ven. & Baſ. ſubiiciuntur, εἶναι δέ τινα καὶ ἐφήμερα καλούμενα: quae verba manifeſte ad vocabulum ζῶα referuntur, quod praecedere debebat. Ibi ſuo ex ingenio Caſaubonus vocabulum hoc inſerens, εἶναι δέ τινα ζῶα edidit. Cum eo loco, quem

in superiore animadversione ex Aristotelis libello Περὶ Ἀναπνοῆς citavit, conferenda fuerint quae commemorat Plutarch. de Plac. Philos. V. 20. Ἔστι πραγματεία Ἀριστοτέλους, ἐν ᾗ τέσσαρα γένη ζώων φησὶ, χερσαῖα, ἔνυδρα, πτηνὰ, οὐράνια· καὶ γὰρ τὰ ἄστρα ζῶα εἶναι.

f Πάντα τε τὰ ζῶα δύο ἡγεμόνας ἔχειν πόδας, - - διὸ καὶ πάντα τὰ κινούμενα τέτταρσι σημείοις κινεῖται &c. Vide Hist. Anim. I. 5. & CAMUS in Notis, p. 157 sq.

a πρὸς ἅπερ αἱ χεῖρες ὄργανα δέδονται. Recte δέδονται in praet. ed. Ven. cum ms. *A.* & *Ep.* quod temere in δίδονται mutatum in ed. Bas. & Cas. De re vide Aristot. De Part. Anim. IV. 10. *Mox deinde*, τὰ μὲν ἔχει ἄρθρα commode dedit ms. *Ep.* & transpositis verbis τὰ μὲν ἄρθρα ἔχει ms. *A.* Denique πλεύμονες dedit codex uterque.

καὶ ὅσα δὲ μὴ φωλεύει, οὐκ ἀεὶ φαίνεται. *Atque etiam quae non latitant, non semper adparent.* Rectius [illegible]e dicturus fuerat, τούτων ἔνια οὐκ ἀεὶ φαίνεται. Sic DALECAMPIUS in versione: *quaedam se non abscondere, & tamen non videri*: adiectâ Notâ: »Quod in alias regiones proculque »dissitas avolent & transeant.« — Sed videndus Philosophus ipse, Hist. Anim. lib. VIII. cap. 15 sq. ubi enucleatius de his differitur.

AD CAP. L.

b Πολλὰ δ' ἔχων &c. »Cum ista mox legas, περὶ ὧν ἐλήρησεν ὁ φαρμακοπώλης: scias verissime dictum, *homine »imperito nihil quicquam iniustius.* At illud, Ἐπίκουρον τὸν »φιλαληθέστατον, recte: modo accipias dictum εἰρωνικῶς. »Alibi satis ista sceleratorum hominum commenta confu»tavimus.« CASAUBONUS. — Vide Timaeum apud Polyb. XII. 9, 4. & Diogenem Laërt. X. 8. ibique Casaub. & Menag. Adde Eusebii Praepar. Evang. XV. 2.

ἀναπεπταμένου τοῦ Πλάτωνος περιπάτου. *Apertâ Platoς scholâ.* De isto usu vocabuli περίπατος iam & alibi diximus, & haud multo ante, ad p. 342. c.

κατὰ μικρὸν εἰς τὴν θεωρουμένην ἐξῆλθεν. »Auctor Epi»tomae, cum haec, ut videtur, non intelligeret magis »quam nos, ita sententiam concepit: καὶ κατὰ μικρὸν ἐγέ»νετο [γέγονεν est in nostro ms. *Ep.*] οἷός ἐστι. Nobis tam »beatis esse non licet: qui auctori huic non sententias

» tantum ſuas, verum & verba etiam ſua reſtituere laboramus. Videamus igitur, an aliquis ſit coniecturis locus. » Fortaſſe enim ſcripſit Athenaeus, aut Epicurus potius, » *εἰς τὴν οἰκουμένην ἐξῆλθε* : *prodiit e tenebris prioris vitae in* » *hanc celebritatem nominis, quam per orbem totum obtinet.* Epi» curum neque optime, neque elegantiſſime locutum eſſe, » norunt eruditi, vel ex Cleomede Mathematico. Poſſu» mus etiam ſcribere, *εἰς τὴν θεωρίαν τοῦ ὄντος*. Simile » mox de Protagora, *ἀφ' ὧν ἐπὶ τὸ σοφιστεύειν ὁρμῆσαι.* « CASAUBONUS. — At quidni *contemplativam philoſophiam*, *τὴν θεωρουμένην* dixerit Epicurus? Sane, ſicut *θεωρητικὴ*, ſic & *θεωρουμένη* nominari potuerit: nam *θεωρεῖσθαι* in medio genere (licet in Lexicis non adnotatum) activâ notione dici potuiſſe docet librorum Polybianorum lectio. Vide Adnotat. noſtras ad Polyb. I. 57, 1. III. 31, 1. VII. 4, 8. Si quid hoc loco mutandum, *μετὰ μικρὸν* malim, i. e. *post brev*[illegible]*pus*, quam *κατὰ μικρόν*. Si ſequeretur verbum [illegible]*θεν*, *progreſſus eſt*, commode adiectum foret *κατὰ μικρὸν*, *paullatim*; quod cum *ἐξῆλθεν* minus congruere videtur.

Πρωταγόραν φησὶ τὸν σοφιστὴν ἐκ φορμοφόρου καὶ ξυλοφόρου πρῶτον γενέσθαι γραφέα Δημοκρίτου. « Non pri» mus Dalecampius falſus iudicii eſt in voce *φορμοφόρος*; » quam in *φορτοφόρος* voluit mutari. Repugnant libri, non » Athenaei ſolum, ſed & Diogenis Laërtii, in Protagora, » [IX. 53.] & in Epicuro: [X. 8.] repugnat auctoritas » certa Gloſſographorum Graecorum, quibus nihil poteſt » opponi. Sed non omnes vident, unde appellentur baiuli » *φορμοφόροι*. Sic autem dicuntur a *pulvillis* quos ſuper ca» pite aut humeris ſubſternunt oneribus. *Φορμὸς* inter alia » & *ſtraguli* genus ſignificat, ut alibi probamus: quia ſub» ſternuntur hi *pulvilli*, propterea *φορμοὶ* graece dicti. Laër» tius *τύλην*, quaſi dicas *culcitam*, appellat in Protagora; » [l. c.] quem facit eius inventorem. A formâ alii vocant » *σπεῖραν*, ut Apollodorus DE Diis libro II. quia rotundi » ſunt: imo vero *σπεῖρα* proprie dicitur pannus in ſpiram » tortus, quo hodieque ancillae noſtrae loco pulvilli utun» tur. Similiter Latini, a ſimilitudine ceſtuum & formâ ro» tundâ, *teſticillum* & *arculum* vocarunt. « CASAUBONUS. — De *σπεῖρα* (ut ab hoc ordiar) in Fragmentis ex Apollodori DE Diis libro ſecundo, pag. 1044. ed. Heynii, nihil video adnotatum; nec ab alio auctore iſtum Apollodori

librum in testimonium pro illo vocabulo vocatum reperio: sed legitur illud ea notione, quam dixit Casaubonus, positum apud Apollodorum in Biblioth. lib. II. cap. 55. sect. 11. pag. 140. ed. Heynii; ad quem locum Heynius quidem in Notis (p. 428.) nihil fere nisi ipsam istam Casauboni Animadversionem adtulit. De vi vocabuli φορμὸς dissentit a docto Animadversore Toupius, in Emend. in Suid. (ad voci φορμηδόν.) pag. 549 sqq. non *pulvillum* significare eam vocem docens, sed *quidquid ex tegete fit*; & nunc pro *corbe*, nunc pro *funiculo* usurpari; denique (per metonymiam quamdam) *fasciculum* colligatum. Quo inprimis facit illud apud Laërt. IV. 2. πρῶτος εὗρεν ᾧ τὰ φορμία τῶν φρυγάνων εὔογκα ποιοῦσι.

d Post ἐπὶ τὸ ἤδη γαστρίζεσθαι, desiderabantur in ed. Ven. & Bas. quinque verba, Εἰπόντος - - - παρασκευάζεσθαι; quae ex msstis Italicis recte adiecta sunt in ed. Cas. consentiente nostro cod. *A*.

Ἐγὼ, φησὶν, κἂν μὴ παραθῶσι &c. Dalecampii versio sic habebat:

> *Ego, nisi apponant calida omnia cibaria,*
> *ea non comedo.*
> *Quod bonum est, ubique bonum esse Plato ait, &c.*

Et ad ista verba, *ea non comedo*, adiecta haec nota: » Quaedam hic deesse videntur: & quae [deinde] legimus, » aliunde fortassis abrupta, non citato scriptoris nomine.« — Inde Casaubonus: ».Ubi legimus, τἀγαθὸν Πλάτωνα » πανταχοῦ: ante haec verba deesse aliquid, Dalecampio » facile assentior, & id notâ aliquâ indicari in hac editione » volebam. Tres senarios, qui sequuntur, ita lego:

> » — Τἀγαθὸν τὸ κατὰ Πλάτωνα πανταχοῦ
> » ὅπου παρῇ, φὴς ἀγαθὸν εἶναι; μανθάνεις·
> » τὸ δ' ἡδὺ πάντως, ἡδὺ πάντοτ' ἐνθάδε.«

Quibus ambagibus nil opus esse mihi visum erat. Esuriens Cynulcus, ad illa alterius convivae verba, οὐδεὶς γὰρ ἂν φάγοι ψυχρῶν, *nemo frigidos cibos facile comesturus est*, respondet, Ἐγὼ, scil. φάγοιμ' ἂν, *Ego vero comedam*, ἐὰν (vel potius κἂν) μὴ παραθῶσι θερμά: *etiamsi non admodum calidos adposuerint*. Et haec dicentem Cynulcum facit Athenaeus *Alexidis* comici *verbis*; quibuscum satis apte, si quid video, cohaeret illud Platonicum praeceptum, praesenti argumento festive ab eodem comico poëta adcommodatum. Atqui in vulgatâ olim scripturâ, Τἀγαθὸν Πλά-

ταυτα πανταχοῦ φὴς ἀγαθὸν εἶναι, perſpicue inerat id, quod edidimus;

— τἀγαθὸν Πλάτων
ἁπανταχοῦ φης' ἀγαθὸν εἶναι. —

In quo nobis GROTIUS praeiverat, in Excerpt. pag. 581. Iam vero verbis iſtis, τἀγαθὸν Πλάτων, praepoſita illa, κἂν μὴ παρῇ ὄντι θερμὰ, iuſtum abſolvebant ſenarium. Tertium quidem ſenarium, abſque optimi noſtri codicis A. ope (nam in Epit. haec deſunt) certa adeo ratione ſanare non potuiſſemus: quem pede claudum ſic exhibebant editi libri:

τὸ δ' ἡδὺ πάντως ἡδὺ χἀρθάδε.

Eum haud ſatis commode GROTIUS ſic refinxerat:

τὸ δ' ἡδὺ πάντως ἐστὶν ἡδὺ χἀρθάδε.

Felicior IACOBS proxime ad verum acceſſit, ſic legi iubens in Notis mss.:

τὸ δ' ἡδὺ πάντως ἡδὺ, τῇδε κἀνθάδε.

Nobis vero κἀκεῖ κἀνθάδε praedictae membranae dedere.

Οὐκ ἀχαρίστως. Sua auctoritate tacite hoc mutaverat Caſaubonus, Οὐκ ἀχαρίτως edens: minime id quidem male; nam ἀχαρίστως proprie ingrate ſonare videtur; ἀχαρίτως autem invenuſte. Sed, ut redderem auctori iſtud, quod cum ed. Ven. & Baſ. codex noſter A. dabat, monuit ſimillimus locus, lib. X. pag. 440. e. ubi eamdem ſcripturam οὐκ ἀχαρίστως eâdem notione libri omnes tenent. Conf. notata ad VII. 288. a. Animadv. Vol. IV. p. 139. In Epitoma quidem deſunt iſtae duae voces. Mox, poſt καὶ Σφαῖρον non dubito verbum φασὶ intercidiſſe; ni plura etiam verba quaedam interierunt, & in his nomen auctoris e quo ducta haec narratio. Eamdem hiſtoriam narrans Laërtius, VII. 177. mala granata cerea, pro gallinis, memorat.

Ubi deinde ſcribitur, τὸ δ' εὔλογον ἄλλως ἀποβαίνειν, adiectum malebam adverbium πολλάκις: Quod probabile videtur, (inquit) id ſaepe (vel, interdum) aliter evenit quam putaras. Mendoſe ἄλλος ms. Ep. Sed videndum, ne ἄλλοσε debuerit, id eſt, aliò cadit, in aliam partem vertit.

AD CAP. LI.

ἐπιτρέχειν ἐκέλευσεν. Sic ms. A. non ἐκέλευεν. Mox,

a ὁ Δάφνος recte editt. vett. penacute, ut alibi constanter. Temere ὁ Δαφνὸς h. l. ed. Caſ.

τὸ ἐκ Μαμμακύθου ἢ Αὐρῶν Μεταγένους ἰαμβεῖον. DALECAMPIUS, in verſione: *prolatis ex Mammacytho Ariſtagorae, ſive Auris Metagenis his iambicis.* Et in Nota: » Emendatus » locus ex lib. XIII. « — Tum CASAUBONUS: » Ex libro » XIII. [pag. 571. b.] emendat interpres, τὸ ἐκ Μαμμακύ» θου Ἀριστανόρου, ἢ Αὐρ. Paene illi eram aſſenſus, » cum vuiſit aurem Suidas, qui auctor eſt, METAGENEM » quoque *Mammacythum* fabulam edidiſſe. Quare emenda» tione Dalecampii opus non habemus. Imo vero falli in» terpretes putamus nos in illius loci interpretatione, un» de hunc emendare conatus eſt vir doctus. Qua de re » ad illum locum dicimus. Sed ubi eſt ille, quem Athe» naeus ait, *verſus iambicus?* Sequentia enim verba in iam» bicorum legem nunquam coëgeris. Libro autem XIII. » poſt ſimilem auctorum iſtorum laudationem, ſubiiciun» tur verſus hexametri: neque obſcurum eſt, eius generis » eſſe quae ſequuntur; nam vocula δὴ, ni fallor, excidit; » cum ſcripſiſſet auctor:

» — ὥσπερ ἐπειδὰν
» δειπνῶμέν που, δὴ τότε πλεῖστα λαλοῦμεν ἅπαντες.

» Quid igitur ἰαμβεῖον hic Athenaeus appellet, amplius » quaeramus. In Excerptis hoc loco offendimus, vetus hoc » *proverbium* eſſe, *In convivio plurimum omnes loquimur.* *Mam*» *macythus* nomen eſt hominis ſtultitiae notae: ideo poë» tae comici, ſtultitiam quorundam pro fabulae argumento » ſumentes, *Mammacythus* illis nomen indiderunt. De Ari» ſtagora teſtatur Athenaeus, ſi tamen ille locus ſic acci» pi debet: de Platone Heſychius, cuius verba ſunt: Μα» μάκυθος· μωρός. ἔστι δὲ καὶ δρᾶμα πεποιημένον Πλάτω» νι. Scholiaſtes Ariſtophanis, ad iſta e Ranis, [vs. 990.] » κεχηνότες μαμμάκουθοι, ita ſcribit: Ἀρίσταρχος μέν φη» σιν ὀνοματοπεποιῆσθαι. πῶς οὖν, Δημήτριός φησιν, εἰ μὴ » σύνηθες αὐτοῖς τὸ ὄνομα; ὅπου καὶ δρᾶμα ὅλον οὕτως ἐπι» γέγραπται, Μαμμάκουθος· ὅ τινες Πλάτωνος λέγουσι. De » Metagene iam diximus. « — Sic ille. At, quae verba *hexametrorum* numero legeque adſtricta eſſe cenſuit vir doctus, ea nullam ſi literam vel mutes vel moveas, efficiunt unum verſum *anapaeſticum* tetrametrum catalecticum; quem in ſua duo hemiſtichia diſtributum repraeſentavimus. Eiusdem generis ſunt, qui ex eâdem fabulâ a Noſtro adferun-

tur libro IX. pag. 385. c. Vocabulum ἰαμβεῖον generali a
quadam notione nonnumquam dictum videtur de *versiculo cuiuscunque mensurae, quo sententiola quaedam aut proverbium continetur*: quoniam scilicet gnomae & proverbia iambicis plerumque versibus concludi solebant. Sic hoc loco: ubi versus citatur anapaesticus, qui in proverbium fere abierat. Quod in Hoescheliano codice Epitomae se reperisse ait Casaubonus, id in nostro etiam codice legitur his verbis: Παροιμία ἀρχαία: τὸ, ἐπειδὰν δειπνῶμεν που, τότε πλεῖστα λαλοῦμεν ἅπαντες.

Φιλοτίμου λέγω, ἐν τοῖς Περὶ Τροφῆς. Alibi Φυλοτ. per υ scribi in msstis nostris nomen huius auctoris, monuimus ad III. 81. a. Hoc quidem loco ad editam scripturam Φιλοτ. nihil ex ms. *A*. adnotatum: in Epit. vero omissa omnium trium auctorum nomina. *Mox*, quod ait καὶ Μνησιθέου τοῦ Ἀθηναίου: intellige, in libro Περὶ Ἐδεστῶν, quem nominat infra, pag. 357. a.

Περὶ τῶν Προσφερομένων τοῖς νοσοῦσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι. »Τὰ προσφερόμενα, ex usu Graece loquentium, sunt cibi »quibus vescimur; Hippocrati προσάρματα, ut dictum alibi. »προσφορὰ, *esus*. προσφέρεσθαι, *edere*. Quare interpres »[Dalecamp.] non recte, *De his quae offeruntur*: saltem »adderet, *in cibum*; quamquam id quoque non probo.« CASAUBONUS. — At non modo *ciborum*, sed & *potionum* quaelibet genera sub nomine τῶν προσφερομένων continentur. Vide I. 34. b. II. 45. f. III. 79. f. &c.

Verba, Καὶ τῶν πετραίων ὁ φυκὴν - - - ὀλίγῳ διαλ- b
λάττει, desunt *Epit.* Quare huius loci scriptura ex unius codicis *A*. auctoritate pendet: e quo quidem nihil discrepantiae ab ea, quae edita est, adnotatum video. Sed quum nomen ὁ φυκὴν nusquam alibi reperiatur, pro quo ὁ φύκης dixit Aristoteles, unde etiam accusativum φύκην habes apud Athen. III. 107. c. videndum ne hoc loco ὁ φύκης scriptum oportuerit. τῆς φυκίδος quidem frequens apud Nostrum mentio. Porro postquam modo dixerat, οἱ μὲν πετραῖοί εἰσιν εὔφθαρτοι, perincommode mox dein subiicitur, τῶν πετραίων ὁ φυκὴν - - - εὔφθαρτά ἐστιν: sed εὐφθαρτότατα oportebat, quemadmodum & ἁπαλώτατα dixit.

ὁ δὲ χυλὸς αὐτῆς παχύνει καὶ σμήχει. Merito GES- c
NERUS, De Aquat. pag. 191. monuerat, invicem adversari videri ista duo, παχύνει & σμήχει, *incrassat & abster-*

git. Quare Dalec. loco τοῦ παχύνει ex conject. *alvum pellere* in versione posuit; quod PURSANUS Graece κοιλίαν ταχύνει vertit, alios vero πραΰνει malle ait. παραπλύνει Gallicus interpres probavit, contulitque cum illo παρυγραίνει τὴν κοιλίαν, quod legitur p. 356. f.

d τὰ δὲ πρὸς τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ &c. Turbatus utique locus difficilisque; de quo vide RONDELETUM, apud Gesner. p. 639. Ex Rondeleti censurâ emendatum, ut ait, hunc locum latine sic reddidit DALECAMPIUS: *Partes capiti vicinas esse glutinosas, ideoque ventriculo graviores aegrius coqui, carnosas autem facilius, caudamque teneriorem esse, piscem totum pituitam generare, magnoque labore percoqui.* Apud Nostrum, VII. 305. d. ὀρφίσκον, πιότατον κεφαλῇ, dixit Pancrates poëta.

Αἱ δὲ σφύραιναι τῶν γόγγρων εἰσὶ τροφιμώτεραι. » Superiore libro ex Hicesio idem [eamdem rem], auctor adnotavit in elemento Σ. Falli doctos qui censuerunt corruptum eum esse locum satis ibi probavimus. Quare si ex eodem Hicesio sumit quae nunc scribit hîc, non dubito recte legi σφύραιναι: nam, *sphyraenam magis quam congros alere*, sententia Hicesii fuit, vera an falsa. Sed quia paullo ante Medicos nominans, unde haec sine dubio sunt descripta, Hicesium praetermisit; ferri potest emendatio quam in codice Palatinae bibliothecae invenimus, ubi τῷ φ in hac voce erat superscriptum τὸ μ. ut fieret σμύραιναι, quod doctissimo Rondeletio videbatur. « CASAUBONUS. — Vide eiusdem Animadversionem ad VII. 323. a. Nostri mssti, ut loco citato, sic & hoc loco cum editis σφύραιναι tenent absque ulla varietate.

ἡ δὲ λιμνία ἔγχελυς. λιμναῖα habet ed. Cas. 2. Nempe λιμναία voluerat qui eam editionem curavit: & sic quidem constanter auctores omnes usurpant, λιμναῖος, λιμναία: atque etiam ex eodem DIPHILO, e quo haec ducta sunt, mox lit. f. λιμναῖος affertur. Sed nil vetat quin credamus, eumdem auctorem perinde etiam istâ vocabuli formâ potuisse uti, λίμνιος, λιμνία: quae quidem nihil habet quod reliquae analogiae grammaticae repugnet. Tenet quidem h. l. λιμνία uterque noster codex ms. cum superioribus omnibus editionibus. Quod deinde ἀστομωτέρα editur, id ipsum tuetur ms. *A*. Sed in εὐστομωτέρα cum ms. *Ep.* consentit codex Parisinus Hermolai, teste Villebrunio, qui tamen fatetur, etiam in eodem codice primum ἀστομ. scriptum fuisse.

AD CAP. LII.

εὑρητικὸς, οὐκ ἄπεπτος· ταγηνιστὸς δὲ, δύσπεπτος. Ante *οὐκ ἄπεπτος* signum crucis † adpositum in ed. Bas. & Cas. Quo spectat animadversio CASAUBONI ista: »Pro ». . . . . *οὐκ ἄπεπτος, ταγην.* lego cum interprete ex do-»ctissimi RONDELETII emendatione, *ὁ μὲν οὖν ἑφθὸς* »*εὔπεπτος.* Testor tamen, non aliter msstos habere.« — Et nostri mssti, absque ulla lacunae significatione, vulgatam scripturam tenent; in qua nihil magnopere desiderandum videtur.

Τρίγλη εὐστόμαχος. Nil mutant libri: sed potuit facile e superioribus vox *εὐστόμαχος* per librarii incogitantiam repeti. Mullum in praecipuis deliciis olim habitum novimus; quare suspicatus eram, *εὔστομος* fortasse hic scripsisse auctorem; quod ipsum etiam Gallico interpreti placuisse video. *παραστύφουσα* cum editis tenet ms. *Ep.* Et qui h. l. *παραστρύφουσα* habet ms. *A.* idem pag. seq. c. in *παραστύφων* cum aliis consentit.

κοινῶς δὲ πᾶσα, αἵματος ἐκκριτική. »Quod tollit vo-»cem *αἵματος* Dalecampius, & negationem addit, non »video qua ratione fultus ita censuerit. Repugnant om-»nes libri: & confirmat vulgatam quod paulo post [pag. »356. d. e.] de sepia dicitur similiter, eam esse *κινητικὴν* »*τῆς δι' αἱμοῤῥοΐδων ἐκκρίσεως.*« CASAUBONUS. — Nempe quum sic statim in versione posuisset Dalecampius, (pag. 265. edit. Lugd. 1583.) *in universum autem, quovis modo paratus sanguinem elicit:* deinde in *Emendationibus*, extremo operi subiectis, ait: »lege: *in universum autem,* »*nulla vacuationes ciet;*« quae verba in contextum Versionis reposita sunt, quae in ed. Casaub. Graeco contextui adiecta est. At, quum vox *nulla* nil habeat quo referatur, videtur illa imprudenti typothetae excidisse, cum *nullus* scribere Dalecampius voluisset.

χάραξ. Meminit Aelian. Nat. An. XII. 25. & Oppian. Halieut. I. 173.

Καπρίσκος καλεῖται μὲν καὶ μῦς. Dalec. *Capriscus vocatur & sus:* cui suffragatur CORAY, ad Xenocr. p. 142. *σῦς* legendum contendens. Dalecampio praeiverat Hermolaus; contra quem vulgatam scripturam (utriusque nostri codicis auctoritate firmatam) defendit RONDELET apud Gesn. pag. 181. Vide quae notavimus ad VII. 308.

f e. Animadv. pag. 303. & ad VII. 330. a. Animadv. pag. 475. *Mox*, ubi ait, *δέρμα δὲ ἔχει εὔστομον*: vide GESNERUM pag. 181.

ῥαφὶς ἢ βελόνη, καλεῖταί γε καὶ ἀβλεννής. » Epit. *ἀβλεννής.* RONDELETII etymon [apud Gesn. pag. 9. quod *sine muco* sit] postulat duo *νν*, a *βλέννα*. Si legeretur *ἀβλεμὴς*, fere eadem ratio esset huius appellationis, quae » apuarum: nam *ἀφύαι* dictae quasi *ἀφυεῖς*. Idem signifi» cat *ἀβλεμὴς*, *infirmus*, *ἀσθενής*. « CASAUBONUS. — *ἀβλεννὴς* tenet ms. *A*. In ms. *Ep*. sic: *Ῥαφὶς ἡ καὶ βελόνη καὶ ἀβλεννὴς, δύσπεπτος.* Unde intelligi fas est, quod iam suspicatus eram, in opere pleniore sic olim scriptum fuisse: *Ῥαφὶς, ἣ βελόνη καλεῖταί τε* (vel, quod malles, *ἣ βελόνη τε καλεῖται*) *καὶ ἀβλεννής.* *Ibid.* *ὑγρὸς, εὔχοιλιος.* In *ὑγρὸς* (i. e. *humidus*) consentit codex uterque ms. cum editis. Haud immerito vero de eâ scripturâ dubitaverat GESNERUS p. 9. l. 48. » cum *minime humidam* » esse (inquit) acum piscem experientiâ constet, sed *siccam*. « Ac sane multo rectius *ἀχυρώδη* & *ἄχυλον* (*acerosum & exsuccum*) piscem illum dicit Hicesius apud Nostrum, VII. 328. c. Porro, cum *εὔχυλος* deinde legeretur in editis, *ἄχυλος* potius scriptum oportuisse suspicatus erat idem GESNERUS p. 11. At hic quidem scripti libri sustulerunt difficultatem: nam vitiose sane, leviori tamen maculâ, *εὔκοιλος* scribitur in *A*. plane vero & recte *εὐκοίλιος* in ms. *Ep*.

ἐρέτιμος. Omissa haec vox in ms. *Ep*. Ex *A*. vero nil varietatis adnotatum. Nullum vero est dubium, de eisdem hîc agi pisciculis, quos *ἐριτίμους* supra nominatos vidimus, VII. 328. f. & 329. a. Quare & hîc rectius *ἐρίτιμος* legeris cum Dalec. & Gesnero p. 365. *Mox*, recte *καὶ λιμναῖος absque articulo* scribitur in ms. *A*. & *Ep*.

a *καλεῖται καὶ ὀξύρυγχος* dedere iidem mssti cum ed. Ven. ubi *καὶ* particula temere omissa in ed. Bas. & Cas. De *coracino Nili* cf. III. 121. b. & ibi not. De *salpa*, conf. VIII. 321. d. e. *Mox* vero, ubi legitur *κρείσσων δὲ ἐν Ἀλεξ.* rectius fortasse fuerit *ἡ ἐν Ἀλεξ.* In his quae sequuntur, *ὑγρόν τι γὰρ καὶ λευκὸν*, videndum an satis sana sint duo posteriora verba. Tuentur vero ea cum editis libris ambo nostri mssti: nec certi quid habeo, quod eis substituam: sed tamen suspicor, ac fere non dubito, *καὶ γλυκὺ* scripsisse auctorem.

ὁ γρύλλος. Sic recte ed. Ven. & Baſ. cum mstis. a Conf. VII. 328. c. οὐρανοσκόπος δὲ, καὶ ὁ ἄγνος καλούμενος, ἢ καὶ καλλιώνυμος. Dalec. *Uranoſcopus, quem & agnon & callyonymum appellant.* At pro hâc ſententiâ, in Graeco ſcriptum oportebat ὁ καὶ ἄγνος καλ. Et ſic RONDELETUS (apud Geſn. pag. 135.) & CORAY ad Xenocr. pag. 142. legendum cenſuerunt; ut ſint *uranoſcopus* & *agnus* & *callionymus* tria unius eiusdemque piſcis nomina. Quod ſi verum, continuo deinde βαρεῖς in plur. ſtare non potuerit, ſed in βαρὺς fuerit mutandum. Confer GESNERUM pag. 136. SCHNEIDERUM, in Excurſu II. ad Aelian. De Nat. Anim. pag. 573. & CAMUS in Notis ad Ariſtot. pag. 153. Totam iſtam ῥῆσιν omiſit Epitomator. At editam ſcripturam tuetur vetus codex *A*.

Vocabulum Βῶξ accentu circumflexo notavi, praeeunte b utroque noſtro codice: nec vero damno βὼξ, quod h. l. erat editum, ſicut VII. 286. f. Sed nunc demum animadverto, ibi pariter βῶξ circumflexo accentu in cod. *Ep.* ſcribi. *Ibid.* Ad editam ante nos ſcripturam, εὐαπόδοτος, ὑγρὸν ἀνιεὶς, nihil ex ms. *A*. adnotatum. Placuit vero ſcriptura codicis *Ep.* εὐανάδοτοι ὑγρὸν ἀνιεὶς, quam recipere non dubitavi. Et εὐανάδοτος iam ex coniectura corrigendum monuerat BRODAEUS, Miſcellan. lib. V. c. 15. in Gruteri Theſ. Crit. T. II. pag. 539.

βάκχος, εὔχυλος, πολύχυλος, εὔτροφος. τράγος οὐκ εὔχυλος. Quinque poſteriora verba, cum deeſſent ed. Ven. & Baſ. ex mstis adiecit Caſaub. & adiiciendа monuerat MURETUS lib. XIX. Variar. Lect. cap. 3. (in Grut. Theſ. Crit. II. 1225.) Agnoſcitque eadem noſter ms. *A*. ſed in *Ep.* deſunt de *baccho* & de *trago* piſce omnia. De *baccho* confer lib. VII. pag. 306. e. ibique not.

ψῆττα, βούγλωσσοι. Sic codex ms. uterque, non βούγλωσσος.

Γλαυκίσκοι, κέφαλοι, κεστρεῖς, μύξινοι, κολιᾶνες. Ad primam vocem monuit CASAUBONUS: » Lego » cum Rondeletio λευκίσκοι. Adi ad ſuperiorem librum, qua » parte de *mugilibus* agitur. « — De toto hoc loco conf. VII. 306. e. & Animadv. noſtras pag. 279 ſq. In *Ep.* deſunt iſta & ſequentia usque τελευταῖος ὁ κόλλων. Γλαυκίσκοι cum editis h. l. tenet ms. *A*. Tenet etiam idem codex (quod ſciam) hoc loco vocabula μύξινοι & μύξινος penacute ſcripta: denique κολιᾶνες habet idem c[illegible]

Ven. & Bas. (nisi forte κόλωνες:) quod in χελῶνες mutavit Casaubonus, qui tamen in fine orationis ὁ κόλων tenuit. Ego in re incerta nihil mutandum putavi: nec vero obliviscendum, haec hoc loco e *Diphilo* petita esse, ista vero (libro VII.) ex *Hicesio*; quos auctores, nil necesse est ut statuamus, in omnibus quae scripserunt consentire inter se debuisse.

AD CAP. LIII.

ὁ καλούμενος ἀκαρνάν. De hoc conf. VII. 327. d. ibique
c notata. *Ibid.* Ἡ δὲ ἀφύη -- κωβῖτις. καὶ ὁ ἑψητὸς δὲ &c. Vide VII. 286. f. & 287. a. & de *hepseto* insuper, VII. 301. a. *Ibid.* ὁ δὲ γαλεὸς κρείσσων. Sic ms. *A.* κρείττων ms. *Ep.* κρέσσων edd. *Ibid.* δυσκοιλιώτερος. Vitiose δυσκοιλώτερος ed. Cas. 1. & 2.

d Ἡ δὲ ῥίνη, καὶ αὐτὴ τῶν σελαχίων οὖσα. Sic recte ms. *A.* & *ipsa*, i. e. *pariter*, *itidem*. Saepe in istâ formulâ peccarunt librarii, saepius etiam editores. Duas istas voces omisit Breviator.

e De *loligine* nil aliud habebant editi adhuc libri, nisi haec: Τευθὶς δὲ εὐπεπτοτέρα ἐστὶ, καὶ οὐκ εὔστομος. Decem verba, quae desiderabantur, adiecimus ex cod. *A.* Et priora sex, καὶ τρόφιμος, καὶ μᾶλλον ἡ μικρὰ, dedit etiam ms. *Ep.* in quo reliqua dein de loligine omissa.

Ὁ δὲ πώλυψ. » Mirari licet, cur vocem hanc alius dialecti sine caussa usurpaverit. Ita autem & mssti habent, & Eustathius legisse videtur. Extat sane & apud Pollucem, sed alio sensu, libro quarto, capite quo medicinae vocabula explicat: [sect. 204.] πώλυψ, ait, σὰρξ ῥινὶ ἐπιφυομένη. « Casaubonus. — Eamdem vocabuli formam uterque codex noster agnoscit: quam esse Doricam & Aeolicam Eustathius adnotavit, ad Od. ι. pag. 232. l. 11. Et sic sane Epicharmus πώλυπες dixit, apud Nostrum, VII. 323. f. Scribitur autem in nostro cod. *Ep.* non πώλυψ, penacute, ut in edd. & apud Eustath. & Pollucem; sed πῶλυψ, circumflexâ penultimâ: quod analogiae consentaneum est, quoniam ultima non nisi positione longa.

De *polypi* δυνάμει πρὸς τὰ ἀφροδίσια, Alexidis versiculi nonnulli iam supra adlati sunt, lib. II. p. 63. e. f. cum his conferendi, qui h. l. adponuntur. Editam olim scripturam, Ἐρῶν τί δ' ἐκτήσω; sic interpretatus erat Dalec.

Cum ames, quid tibi cibi comparasti? Quod quam sit frigidum adparet. Quae nominat hic poëta, κήρυκας, κτένας, βολβοὺς, sunt ea φάρμακα ἐρῶντι χρήσιμα, ut dixerat idem loco superiore. Igitur hic quoque ἐρῶντι erat scribendum, non ἐρῶν τί; ut cohaererent ista, Ἐρῶντι τί μᾶλλον συμφέρει; *Amanti quid magis conducit?* Tum pro δ' ἐκτήσω, quod habebant editi, δὲ κτησων (sic scriptum) adfertur ex ms. *A*. e quo colligitur, Κτήσων esse nomen eius ad quem ista verba diriguntur. Nota similis originis nomina, Κτησίας & Κτησιφῶν: nec inaudita forma nominis, simillima illi Δόσων, quod cognomen fuit unius ex Antigonis. In *Epit.* haec desunt. *Vers.* 3. Editam scripturam πολύπουν non ferebat metri ratio: quare πουλύπουν correxi, quae est forma Atticis poëtis maxime usitata. Tum pro ἰχθύας θ', (aut ἰχθύας τε, quod est in ms. *A*.) ἰχθῦς θ' fuit scribendum. Occupaverat autem istas emendationes TOUPIUS, ad Longin. p. 230. qui tamen in primo versu vulgatum Ἐρῶν τί δ' ἐκτήσω; tenuit.

πηλαμὺς & πηλαμύδι, ut alibi, sic & hic dedere mssti. Pro εὐρητικὴ δὲ, est εὐρητική τε in ms. *Ep*. Quod dein edidimus, ταριχευθεῖσα δὲ καλλυβίῳ ὁμοίως, id sic scriptum dedit codex *A*. Duo autem postrema verba desunt Epitomae; de quo & monuit CASAUBONUS, ad editam scripturam καλλιβίῳ haec notans: » Epit. simpliciter, » ταριχευθεῖσα δέ. Rondeletio visum, κυβίῳ ὁμοίως. » [apud Gesner. pag. 959. med.] Non semel in hoc ope» re legas, *pelamydem* ἀναλογεῖν τῷ κυβίῳ: quibus verbis » separantur *pelamys* & *cybium*, licet scribat Plinius, *cybium* » *esse pelamydem*. [vide III. 116. e. & ibi not. III. 118. a. » b. & 120. f.] Sed accipi varie dictionem *cybion*, mo» do pro sui generis pisce, modo pro parte piscis sale in» durati, observatum eruditis. Interpretis quidem conie» cturam, rescribentis, ταριχευθεῖσης δὲ κύβιον εὐκοίλιον » καὶ λεπτυντικὸν, ut longiuscule ab edita lectione rece» dentem non probo. — Nempe sic converterat Dalecampius: *Eius tamen sale conditae cybium per alvum facile labitur, attenuandique vim habet.* CORAY ad Xenocr. DE Alim. ex Aquatil. p. 176. conferens hunc locum cum IX. 399. b. γαλλικυβίῳ fortasse legendum coniectavit. Denique adnotavit Villebrunius, in codice Parisino, Hermolai manu scripto, super voce καλλιβίῳ inter lineas scri-

ptum κυβίῳ legi; sed, ab eâdem-ne manu sit ista scriptura, nos non docuit.

ἀναλογῶν μέντοι ὁ χελιδονίας τῷ πηλαμύδι, σκληρότερός ἐστιν. » Non probo, quod Rondeletii secutus iudi» cium Dalecampius ista omnia censuit inducenda. Nam » qui existimant Graecis nullum *chelidoniam* piscem fuisse » cognitum, falluntur; cum etiam Hesychius mentionem » eius fecerit. Ergo non temere antiqua exemplaria sper» namus: quae etiam cum editis mox consentiunt omnia » in istis, ἡ δὲ χελιδὼν ἡ τῷ πολύπῳ ἐοικυῖα, ἔχει τὸ » ἀφ' αὐτῆς ὑγρὸν, εὔχροιαν ποιοῦν, καὶ κινοῦν αἷμα: non, » ut quibusdam placuit, ἡ τῷ πομπίλῳ ἐοικυῖα: neque ut » alii, ἡ ἐλεδώνη ἡ τῷ πολ. ἐοικ. neque etiam ut nobis ali» quando venerat in mentem, καὶ καινὸν αἷμα. « CASAUB. — Videsis Rondeletum (apud Gesn. p. 959.) hunc locum tractantem, multasque turbas cientem. πουλύπῳ, non πολύπῳ, dedere ambo nostri codices mssti.

a Ad editam scripturam ὄρκυνος nil ex ms. *A.* notatum: sed ὄρκυνος perspicue dedit ms. *Ep.* Conf. not. ad VII. 315. c. 303. b. & 301. f. Paulo inferius vero, ubi rursus ὀρκύνου habent editi libri, ibi ex ms. *A.* ολκινου (sic mendose scriptum) adfertur. Quod sequitur βορβορώδης, *limosum*, *lutosum*, *coenosum* sonat: pro quo *virosus* posuit Dalec. quasi βρωμώδης legeretur.

οἱ δὲ κοσταὶ λεγόμενοι, ταριχευθέντες εἰσὶ μέσοι. » COSTAS alibi negant legi docti, quam in istis Deipno» sophistae verbis. Nos videmur etiam alibi hunc tenebrio» nem deprehendisse latitantem. Scribitur enim in doctis» simi Hesychii glossis: Κοστίας· κοιλίας, κάμορος. Quae » sic interpretamur: *nomine* κόστας *sive* κοστίας *piscem* si» gnificari *coliae similem; aut, ex sententia aliorum, gamma» racei generis esse.* Lego κολίας ἢ κάμμαρος: quamquam » invenias & κάμαρος sive κάμμαρος pro eodem. « Sic CASAUBONUS. Cuius quam sit lubrica haec ratio adparet. Magis ad rem facit id quod ad Xenocratis libellum DE Alim. ex Aquat. sect. 35. (sect. 36. ed. Neap.) notavit FRANTZIUS, ubi μελανδρίαι in contextu apud Xenocratem exhibent libri, ibi in margine codicis Parisiensis κοσταὶ esse scriptum. Sed, quod idem vir doctus adiecit, *ita melandryam ab Icesio & Diphilo vocari;* non *Icesium* in testimonium citare debebat, sed unum *DIPHILUM*, e quo istâ citantur; in quibus scripturam κοσταὶ cum editis te-

net ms. *A.* In ms. *Ep.* desunt postrema Diphili verba, inde ab his ipsis, οἱ δὲ κεσταὶ &c.

ξανθίας δ' ἐπὶ ποσὸν &c. » *Xanthiam*, de quo sequitur, ξανθίας δ' ἐπὶ ποσὸν βρομώδης ἐστὶν, aut βρωμώδης, » ne nos quidem usquam alibi invenimus. Doctis placebat ξιφίας. Sed constant sibi omnia exemplaria & Epitoma. Scio *xandarum* nominari antiquis inter Atlantici » maris cetos, facie bovis: sed de eo non sentit dipnorhetor. « CASAUBONUS. — ξανθίας tenet noster ms. *A.* Quod vero Casaubonus ait, eamdem scripturam etiam in *Epitoma* reperiri: id quidem miror etiam atque etiam. In nostro certe *codice Epitomae*, quem longe praestare Hoeschel iano codici plurimis documentis intelleximus, extrema illa Diphili verba, inde ab istis οἱ δὲ κεσταὶ, ut paulo ante dixi, non leguntur. ξιφίας corrigendum iudicaverat RONDELETUS, non sine insigni specie veri: cautior tamen GESNERUS (pag. 1048.) rem in in medio relinquendam censuit. Post ἁπαλώτερος repertum erat in edd. verbum ἐστὶ, quod nos ibi delevimus auctoritate nostri Msti. βρομώδης recte edd. cum Msto, non βρωμώδης.

AD CAP. LIV.

ὑφ' ὧν μὲν καλεῖσθαι τμητὸν, ὑπ' ἄλλων δὲ πελάγιον. Suspicatus eram τεμαχίτην oportuisse, pro πελάγιον: sed non liquet. Vulgatum quidem tenet codex ms. uterque.

Τὸ δὲ τῶν λεπιδωτῶν γένος, οἷον θύννον, σκόμβρον, συνόδοντα, γόγγρον. Locum hunc citans GESNERUS pag. 292. sub med. his verbis: *Pisces squamis contecti* &c. adiicit: » Addenda est *negatio*, nam thunni, scombri &c. » *squamis careant.* « — Iam *thunnis* quidem *squamas* esse, sed eas *minutissimas*, ex WILLUGBY adnotavit CAMUS ad Aristot. pag. 800. Sed *congri* certe squamas non habent. Atque etiam de *scombris* rursus idem GESNERUS, p. 843. sub finem: » Athenaeus (inquit) thynnos, scombros &c. » *squamatos* esse dicit, negatione a librariis omissa: carent enim squamis. « Quam ad sententiam statuendum foret, τῶν ἀλεπιδώτων scriptum oportuisse. At vulgatum tenens SCHNEIDERUS, in Historia Piscium, pag. 57. & p. 204. peculiarem piscium classem λεπιδωτοὺς a Mnesitheo nominari ait; quid sit vero, cur ea classis ita nominata fuerit, non declaravit Vir doctissimus.

συμβαίνει τούτοις. καὶ ἀγελαίους εἶναι. Diceres, adiiciendum saltem fuisse, *καὶ μονήρεσι*; aut aliquid tale: ita quidem ut *καὶ* -- *καὶ* -- significaret, *partim* -- *partim*, aut, *vel* -- *vel*, ut saepe aliàs. In *Epit.* desunt ipsa illa verba, quae nos conturbant, *καὶ τῶν τοιούτων* -- *ἀγελαίους εἶναι*: & dein ibidem sic pergitur, *τὰ μὲν μή τε καθ' ἑαυτὰ* &c. omissâ *οὖν* particulâ.

c - *ὅσα τραχεῖαν ἔχει τὴν ἐπίφυσιν τοῦ δέρματος.* » Ἐπίφυσιν τοῦ δέρματος eleganter nominat auctor *corium quod caeteris omnibus supercrescit.* Sed non negligendum quod » invenimus in Excerptis, *τὴν ἐπίχυσιν τοῦ δέρματος.* » Graeci *ἐπίχυσιν* appellant *τὴν κονίασιν*, *parietis dealbationem*: hic simpliciter, pro *superficie.* « Casaubonus. — Etiam noster cod. *Ep.* *ἐπίχυσιν* habet; quam tamen scripturam minime equidem probaverim. *ἐπίφυσιν* intelligo aspera illa tubercula, quibus obsita cutis est.

d · *ὁ δὲ τῶν ἀφροδισιασμῶν καιρὸς πνευματώδους προσδεῖται διαθέσεως.* » Deprompta est haec observatio e veterum Me- » dicorum scholâ. Auctor libri II. Epidemiorum, (Sect. » III. T. I. pag. 804.) qui sub Hippocratis nomine fertur, » ait: Ἔστιν οἷσιν, ὅταν ἀφροδισιάζωσι, φυσᾶται ἡ γα- » στὴρ, ὡς Δαμναγόρᾳ· οἷσι δ' ἐν τούτῳ ψόφος, ὡς Ἀρκε- » σιλάῳ. Et inferius (pag. 805.) de hoc ipso Arcesilao: » Ἐν τοῖσι δὲ προσόδοισιν ἔστιν οἳ ἀποψοφέουσιν, οἷον Ἀρ- » κεσίλαος. Verosimillimum est, hos ventris crepitus, & » flatum omnino flatuosum in congressu venereo, ab irri- » tatione nervorum excitari: cuius rei argumentum est, » quod & sternutatio interdum corripit eos qui luctae ve- » nereae operam dant. (conf. *Journ. de Med. Chir. Pharm.* » &c. *par Vandermonde*, T. IX. pag. 304.) Ideo coitum » *parvam epilepsiam* vocarunt antiqui Medici, morbum sci- » licet cum vehementi nervorum concussu & flatibus con- » iunctum; quod vel ipsa epilepticorum os obsidens spu- » ma manifesto indicat. « Coray, in *Notis msstis.*

ταύτας οὖν ἡ ἔψησις ἐκκαλεῖται. &c. Sic recte nostri mssti.

e *κατὰ λόγον οὕτως ἔχει γίγνεσθαι αὐτά.* Sic mstus uterque cum edd. nisi quod *γίνεσθαι* pro *γίγνεσθαι* sit in ms. *Ep.* Quae mihi mira & insolens verborum constructio visa erat. Satis quidem nota locutio, *τοῦτο λόγον ἔχει οὕτω γίνεσθαι*: *consentaneum est hoc ita fieri.* Tum & locutiones huiusmodi nihil singulare erant habiturae: *τοῦτο κα-*

τὰ λόγον οὕτως ἔχει, aut τοῦτο κατὰ λόγον οὕτως γίνεται. Sed κατὰ λόγον ἔχει γίγνεσθαι quid sit, fateor mihi non liquere. Quare δεῖ legens pro ἔχει, naturalem verborum structuram talem cogitaveram: ταῦτα δεῖ γίγνεσθαι κατὰ λόγον οὕτως, & subintellectâ μᾶλλον particulâ, κατὰ λόγον μᾶλλον οὕτως. Hoc μᾶλλον οὕτως autem, ut ex proxime praecedentibus intelligitur, idem valet ac μᾶλλον σκληρά. Fere in eamdem nobiscum sententiam Dalecampius vertit: *durescere magis, est rationi consentaneum*: quod quidem Graece proprie sic sonabat, λόγον ἔχει (non, κατὰ λόγον ἔχει) μᾶλλον οὕτως γίγνεσθαι.

AD CAP. LV.

πεπτομένων, & deinde πέπτεται, ut alibi, sic & hic, dedere ambo nostri mssti.

τοῖς τε σώμασιν ἡμῶν ξηράν τε δίδωσι τροφὴν, εὔογκα δ' ἐστὶ καὶ τρόφιμα. Sic editt. omnes: nec aliud quidquam e msto *A.* enotatum. Manifestum est vero, aut *corruptam* esse aut *defectam* orationem; cui tamen quo pacto esset succurrendum, satis certa aut expedita ratio nobis non occurrebat. In *Epit.* quidem, ut breviora, sic plana omnia: τὰ δὲ πετραῖα, --- καὶ τὰ ὅμοια ξηρὰν δίδωσι τροφὴν &c. Ad sequentia verba, haec adnotavit CASAUBONUS: »Cur dicantur τὰ πετραῖα esse εὔογκα, iam exposuimus libro III. cap. v. « — Vide notata ad III. 79. b.

τὰ δὲ πετραῖα καὶ τῇ ἡδονῇ ἁπλῶς σκευασθέντα. »'Ηδονὴν veteres vocabant *acetum*; neque aliter interpretamur ista verba, τῇ ἡδ. ἁπλ. σκευασθ. de quibus lib. II. »cap. XXVI. « CASAUBONUS. — *Acetum* ab Atticis ἧδος vel ἧδος dici solitum esse, cum ipse auctor noster docuit, lib. II. pag. 67. c. tum aliunde satis constat. Vellem aeque constaret, etiam vocabulum ἡδονὴ eâdem notione fuisse a nonnullis usurpatum: sic percommoda foret interpretatio huius loci, quam in Animadv. ad II. 67. c. proposuerat Casaubonus, *pisces saxatiles optimos esse, simpliciter cum aceto paratos*. Sed quod ex Hesychio firmare suam interpretationem ille voluerat; recte quidem doctus Glossographi Editor monuit, id non dixisse Hesychium quod eum dicentem Casaubonus fecit. Velim vero docuisset nos idem vir doctissimus, quanam igitur potissimum notione hoc loco vocem ἡδονὴν accipere debeamus: quod mihi

minime liquere profiteor. Vulgatam quidem scripturam tuentur ambo nostri codices mssti. Videndum vero, ne fortasse verbum aliquod interciderit tale, quale διαφέρει, aut in eamdem sententiam aliud. Sic ἡδονὴν de *suavitate & gratia cibi* acciperem, (ut apud Xenoph. Cyrop. VIII. 2, 4.) & verba ista, τὰ δὲ πετραῖα καὶ τῇ ἡδονῇ διαφέρει ἁπλῶς σκευασθέντα, in hunc modum interpretarer: *Saxatiles vero pisces etiam eo suaviores sunt in cibo, quo simpliciori ratione parati.* Eadem notione vocab. ἡδονὴ paulo post apud eumdem auctorem, e quo haec desumta, occurrit (pag. 358. b.) ἄριστα καὶ πρὸς ἡδονὴν, καὶ πρὸς εὐπεψίαν. Qui locus omnino cum hoc conferendus.

a ἀπόλαυσιν ἔχει πλείω. Quam vim hoc loco habeat vocab. ἀπόλαυσις, expositum est ad III. 87. e. Animadv. T. II. pag. 91 sq. Corrupte ἀπόλλυσιν scribitur in ms. *A.* manifestâ & obviâ erroris origine. Desunt ista verba cum aliis in ms. *Ep.* *Mox*, in his quae sequuntur, τῆς μὲν κοιλίας &c. coniunctivam desiderabam particulam; malebamque καὶ τῆς μὲν &c.

AD CAP. LVI.

Ad verba ἔτι δὲ πελάγη μεγάλα, nude monuit CASAUBONUS: »Scribe, ἔτι δὲ τενάγη: non autem πελάγη.« — At plurimum ista differunt. πελάγη sunt *maria profunda; τενάγη, loca parum profunda in mari, & vadosa.* πελάγη vero cum editis tenent ambo mssti: quod plane abiicere non sum ausus, quamvis probabilis admodum

b dum videatur Casauboni emendatio. *Mox*, ad κυματοπληγεῖς recte monuit IDEM: »Scribe κυματοπλῆγες. Sic in Excerptis: [etiam Nostris:] non κυματοπληγεῖς. κυματοπλὴξ, ut οἰνοπλὴξ, παραπλὴξ, & apud »Archestratum νεοθὴξ μάχαιρα.« — *Dein*, πρὸς δὲ τούτοις, & καὶ πόλεις, dedere ambo mssti: iidemque paulo post tria verba, καὶ πρὸς εὐπεψίαν, agnoscunt, in Casaubonianis tribus editionibus temere omissa. Quae omnia etiam CASAUBONUS in Animadv. ex suo codice *Epit.* commendavit.

c Rursus, οἱ μετεκβαίνοντες percommode uterque codex dedit. In ed. Ven. vitiose μετεβαίνοντες legebatur, inde μεταβαιν. ed. Bas. & Cas. *Porro*, εἴς τε ποταμοὺς

ex ms. *A*. recepi; cum nude εἰς ποταμοὺς legeretur in edd. & ms. *Ep*.

οἵ τε πυροῦντες. »Non assequor mentem auctoris, »cum de *fluvialibus piscibus* scribit, τῶν ποταμίων βέλτι»στοί εἰσιν οἱ ἐν τοῖς ὀξυτάτοις τῶν ποταμῶν ὄντες, οἵ τε »πυροῦντες. Fallor, aut scribendum, οἵ τε ἐπὶ ῥοῦν »ἰόντες. Sed non fallor profecto, neque aliter legendum. »ῥοῦς in flumine est, quà maxime vergit aquarum impe»tus. Ea pars rapidissima: ibi igitur optimi pisces; quem»admodum docere auctor hic voluit, & toties apud Ga»lenum aliosque Medicos legere licet. Poteramus *pyrun»tas* pisces interpretari *empyros*, de quibus ultimo capite »[ad ipsum huius libri exitum] dicturi sumus: sed id non »probatur nobis.« Casaubonus. — Mihi ista interpretatio non tam certa, quam docto Animadversori, visa erat: cum praesertim, *contra fluvii cursum*, graece non ἐπὶ ῥοῦν, sed πρὸς τὸν ῥοῦν, ni fallor, dicendum fuisset. Gesnerus, de Aquatil. pag. 789. & pag. 1008. *truttas* intelligens, (qui & *fariones* latine vocantur) a maculis rubicundis & veluti igneis πυροῦντας vel πυρόεντας dictos hos pisces, quasi *igneos*, existimaverat; in quos caeteroquin mire convenit id, quod adiicit auctor, *non nisi in rapidissimis & gelidissimis fluviis eos reperiri*. Quae si placeat interpretatio, non idcirco opus fuerit, ut scriptura οἵ τε in ὡς οἱ mutetur.

AD CAP. LVII.

»Versus Antiphanis ita nobis exhibent edita exem»plaria simul & manu exarata:

»Ἐγὼ περὶ τὴν ὀψωνίαν μὲν οὐ πάνυ τι
»ἐσπούδακ', οὐδ' αὖ συνέτεμον λίαν πάνυ,
»ὡς ἄν τις ἄλλως ἐξενεχθείσιν,
»ὅπου τοῦ διαλάβοι κραιπάλην Ἑλληνικῶς.

»Quod ex praecedentibus Athenaei verbis liquet, & pa»rasitus ille qui apud poëtam ista loquebatur, & Cynul»cus qui nunc istos versus usurpat,« [at Daphnus est medicus, quem ista loquentem Athenaeus facit: conf. pag. 355. a.] »nihil significare aliud volebant, nisi *cupediarum »& deliciarum gulae se esse rudes*. Haec in summa horum »versiculorum mens. Planissima sunt prima verba: *Ego »in arte obsonandi non multum operae posui*. In magnatum

d » familiis erant qui dicebantur *obsonatores* sive ἀγορασταί.
» Horum fuit propria τέχνη ὀψωνητικὴ quae dicebatur li-
» bro septimo. Parasiti, ut dicebamus ad Theophrastum,
» [ad cap. 3. περὶ Κολακείας pag. 124.] ubi deerant ob-
» sonatores, eas partes subire soliti. Ex quo intelligimus,
» cur neget hic parasitus, se eius artis esse callentem. Cae-
» tera depravata iuxta sunt & obscura. Experiamur an
» hic quoque sit aliquis nostris coniecturis locus. Fortasse
» enim non longe abieris a vera lectione si scribas:

» Ἐγὼ περὶ τὴν ὀψωνίαν μὲν οὐ πάνυ
» ἐσπούδακ'. οὐδ' αὖ συνετά μοι λίαν πάνυ
» ὡς ἄν τις ἄλλων ἐξενεχθέντων πότου
» αὐτὸς διαλάβοι κραιπάλην Ἑλληνικῶς.

» *Ego rationes obsonandi non teneo: neque mihi nota sunt illa*
» *per quae aliquis possit, sublatis de triclinio caeteris, ipse cra-*
» *pulam impedire: quod plerique Graecorum faciunt.* Poëticum
» est οὐ συνετά μοι, pro οὐ συνίεμαι. Conviviorum Grae-
» canicorum τὸ κεφάλαιον fuit in potatione positum. Ideo
» plurima illa expetebantur quae impediendae ebrietati va-
» lere credebantur. Ideo etiam solita parari illa amethy-
» sta & μέθης φάρμακα, de quibus lib. I. cap. ult. Porro
» temulenti proprium est, ἐκφέρεσθαι πότου, sive ut scri-
» bit Tullius, *de conviviis auferri.* διαλαμβάνειν est *intercipere*
» *medium*, & impedire malum iam inchoatum. Aliud ex-
» cogitare sanando huic loco nihil potui. « CASAUBONUS.
— In Epit. deest illud *ANTIPHANIS* testimonium. Codex
A. in vulgata scriptura nil mutat. KOPPIERS, in Obser-
vatis Philol. pag. 52. sic correxit:

» Ἐγὼ περὶ τὴν ὀψωνίαν μὲν οὐ πάνυ
» ἐσπούδακ', οὐδ' αὖ συνετός εἰμι λίαν πάνυ,
» πῶς ἄν τις, ἄλλοις ἐξενεχθεῖσιν πότου,
» αὐτὸς διαβάλοι κραιπάλην Ἑλληνικῶς. «

Quae fere in eamdem cum Casaubono sententiam sic in-
terpretatus est: *Ego quidem in obsonandi ratione non multum*
elaboravi; neque etiam bene intelligo, qua ratione, reliquis e
triclinio iam elatis, crapulam Graeco quis more possit discu-
tere. Adnotavitque idem vir doctus, iam ABRESCHIUM in
Dilucid. Thucyd. pag. 368. caetera quidem a Casaubono
mutata defendentem, rectissime διαβάλοι pro διαλάβοι
scripsisse. Quam emendationem & ego probans, miratus
sum illud verbum per *discutere* exponi, quae notio ei quî
convenire possit non vidi. Equidem ex iis proficiens,

quae a doctis, quos dixi, viris ad emendandum hoc fragmentum collata sunt, tali fere modo concipiendum illud iudicavi, quemadmodum partim in scholiis contextui subiectis, partim in versione latina indicavi. Quum tamen merae sint hae coniecturae, nec ulla satis certa ratio, nihil in contextu mutare ausus sum quamvis manifeste corrupto.

τῶν Ἀγροίκων ἑνὸς διασκευή. » Moris fuit & comicis & » tragicis poëtis idem argumentum in plures fabulas divi» dere, quas uno communi nomine inscribebant. Sic lau» datur Sophoclis Ὀρεστεία vel Ὀρεστιάς; item ἡ περὶ » Ὀδυσσεία πραγματεία. Similiter Antiphanes Comicus » plures fabulas affines argumento docuerat, titulo Ἀγροί» κων. Sed praeter hunc communem titulum, proprium » comoediae singulae habebant. Sic accipimus verba Athe» naei, cum ait: Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ οὕτως εἰμὶ φίλιχθυς, ὡς » ὁ παρὰ τῷ αὐτῷ ποιητῇ ἐν Βουταλίωνι· ὅπερ δρᾶμα τῶν » Ἀγροίκων ἐστὶν ἑνὸς διασκευή. Id est: *Neque porro ita sum » piscium avidus, uti ille apud eundem Antiphanem in Buta» lione: quae fabula editio altera est & emendatio unius e Ru» sticis.* De voce διασκευὴ satis disputatum libro III. cap. » XXVI. [ad III. 110. b.] Unde licet intelligi, quantum a » vera sententia absint qui [ut Dalecampius] *apparatum con» vivii* ea dictione putant significari. Quemadmodum autem » in philosophia idem saepe est & generis universi & spe» ciei unius e pluribus nomen; sic horum Ἀγροίκων uni » peculiare nomen fuit Ἀγροῖκος: nam subiicitur mox, » ἐν δὲ τῷ Ἀγροίκῳ. Haec ita interpretamur, quia vul» gatam lectionem nostrorum librorum, in omnibus ma» nuscriptis inventam, solicitare religio nobis est. Alio» qui poteramus ex libro septimo suspicari, non hîc τῶν » Ἀγροίκων ἑνὸς legi debere, sed τῶν Ἀγροίκων ἐστὶ δια» σκευή. Nam id drama, cuius posterior cura fuit *Buta» lion*, illud fuit ipsum quod Ἀγροῖκος dicebatur vel Ἀγροῖ» κοι. « CASAUBONUS. — Vide ad VII. 313. b. De titulo *Butalion* monuimus ad II. 63. f. Animadv. T. I. pag. 429. fuisse illud proprium nomen hominis ob stultitiam a comicis traducti.

ANTIPHANIS vers. 1 seqq. Καὶ μὴν ἑστιάσω *&c.* » Prin» cipium Antiphaneae eclogae multis modis corruptum est. » Lege, & corrige:

» — Καὶ μὴν ἑστιάσω γε τήμερον

e »ὑμᾶς ἐγώ· σὺ δ' ἀγοράσεις ἡμῖν λαβὼν
»τόδ' ἀργύριον· ἄλλως γὰρ οὐκ ἐπίσταμαι
»χρηστῶς ἀγοράζειν· φράζε δὴ φιλουμένῳ
»ὄψῳ τίνι χαίρεις.

» Sequentes verſus habes & libro ſeptimo. « Sic CASAUBONUS. — In cuius ratione quum nec metrum conſtaret primo verſui, nec perſonarum partes eſſent distinctae; doctiſſimus IACOBS in *Notis msstis* eam emendandi rationem, quam contextui ſubiecimus, propoſuit, adiecto ad poſtrema verba a ſe propoſita brevi hoc ſcholio: » ἅλις » adverbialiter poſitum, ut apud Homerum paſſim. (*Faciam;*) *modo ſat pecuniae accipiam.* (*Sine pecunia enim ni*» *hil boni emere poſſum.*) « — Veriſſima haud dubie ſententia, quae & ſatis perſpicue in vulgata ſcriptura continebatur. Caeterum licet duos priores verſus, quales vulgo leguntur, minime eſſe ad metrum exactos adpareat, interim tamen, donec certior aliqua & veſtigiis veteris ſcripturae preſſius inhaerens emendandi ratio fuiſſet prolata, nihil in contextu mutandum putavi, in quo ab edita ſcriptura nil diſcedit vetus noſter codex *A*. In ms. *Ep.* vero tota deeſt Antiphanis ecloga. In *verſ.* 2. mendam vel defectum indicaverant ſuperiores editores crucis figurâ † inter voces λαβὼν & πιστὶ interpoſitâ.

Verſ. 4. φράζε δὴ φιλούμενον. » Forte φράζε δὴ, φίλ', » εἰ μὲν οὖν. « IACOBS, in *Notis msstis*. — Equidem etiam hîc vulgatam ſcripturam, quamvis manifeſte vitioſam, in contextu relinquere, quam emendationem parum certam auctori obtrudere, conſultius duxi. Neque hîc nos iuvere veteres membranae: nec rurſus *verſ.* 8. ubi verbum ſingularis numeri, ἤρεσεν, utcumque quidem ad ἰχθυοπώλην poterit referri; ſed haud dubie praeſtabat pluralis ἤρεσαν, ad piſciculos referendus.

f De *verſ.* 11 *& ſeqq.* vide notata ad VII. 313. b. c. ubi iidem verſus iam adpoſiti. *Verſus* 12 *&* 13. in ed. Ven. & Baſ. omiſſis ſex vocibus mutilati & in unum contracti erant, adiectâ etiam parte verſus ſequentis. Nam poſt illa verba τούτους ἅπαντας νενόμικα, haec veluti unum proxime ſequentem verſum efficientia adpoſita erant:

ἀνθρωποφάγους πῶς ἀνθρωποφάγοι δῆλον ὅτι.

Caſaubonus, partim e ſuperiori loco, partim ex Italicis msstis ſupplens omiſſa verba, (quae eadem & noſter codex *A*. agnoſcit) ſimul tacite de ſuo ingenio poſteriorem

partem *versus* 13. in longe diversum sensum mutavit, in hunc modum edens:

ἀνθρωποφάγους; πῶς ἰχθῦς ἀνθρώπους φάγοι;

Atqui superiori loco (VII. 313. b.) cum editi tum uterque codex noster mstus sic dabant:

— — πῶς οὖν ἄνθρωπος φάγοι;

Hoc loco vero in ed. Ven. & Bas. erat quidem πῶς ἀνθρωποφάγοι, in ms. *A.* vero πῶς ὡς ἀνθρωποφάγοι: sed ex collatione cum superiori loco intelligi par erat, scripturam ἀνθρωποφάγοι ex ἄνθρωπος φάγοι esse decurtatam. Pro πῶς οὖν, quod erat superiori loco, haud incommode hîc πῶς ὡς positum; id est, *quî fieri possit ut*, vel *quî conveniat ut*. Sed hîc, ut illîc, fulciendi versus caussa ante ἄνθρωπος inseri particula ἂν a nobis debuit: quae quam facile potuerit excidere, in aprico est.

Vers. 14. Ἑλένης βρώματα. *Helenae cibos* dixit, puto, poëta pro *suavibus & delicatis*; quemadmodum & ERASMUS interpretatus est, Adag. pag. 444. ubi de proverbio Διὸς ἐγκέφαλος agit. At id quidem hîc ironice dictum intelligi debebit; ut iam supra (Animadv. p. 336.) observavimus.

Postremus versus (num. 15.) in editionibus omnibus non nisi tribus his verbis constabat,

μαινίδες καὶ τριγλίδες. —

Sed optimus noster ms. *A.* eadem prorsus ratione conceptum versum dedit, qua superiori loco legebatur,

ἅ φησιν οὗτος, μαινίδας καὶ τριγλίδας.

Ubi si quis fortasse μαινίδες & τριγλίδες in recto casu desideraverit; is meminerit hunc esse usum Graeci sermonis in huiusmodi orationis connexione: nam intelligi debet μαινίδας καὶ τριγλίδας φήσας vel λέγων.

Ἐν δὲ τῷ Ἀγροίκῳ ἡ Ἑκάτης βρώματα ἔφη. Ex istis verbis, ἐν δὲ τῷ Ἀγροίκῳ, colligebat (ut paulo ante vidimus) Casaubonus, uni ex duabus Antiphanis fabulis, quibus titulus fuerat Ἄγροικος cum aliquo additamento quo illae inter se distinguerentur, peculiarem etiam hunc titulum fuisse, ut veluti κατ' ἐξοχὴν ὁ Ἄγροικος nominaretur. At id quidem ex hoc loco non necessario colligitur. Nam ἐν δὲ τῷ Ἀγροίκῳ poterit hic perapte intelligi, *in illo ex duobus* Ἀγροίκοις, *cuius* διασκευὴ *erat Butalion*. Sed aliâ difficultate videri poterat laborare vel hic locus, vel superior ille pag. 313. b. c. nempe quod, cum ibi dictum sit, *in* Ἀγροίκῳ *vel Butalione* Ἑκάτης βρώματα *dictos fuisse istos*

f *pisciculos*, hîc contra dicat, aliter dictos fuisse in Ἀγροίκῳ, aliter in *Butalione*. In quo videri poterat secum ipse pugnare Athenaeus: at, verum si quaeris, constantem sibi reperies: priori loco, ubi ἐν Ἀγροίκῳ ἢ Βουταλίωνι dicit, intelligit iteratam fabulae editionem, cui uterque erat titulus: hoc loco ait, *in priori editione* Ἑλένης βρώματα *dixisse poëtam, in posteriori* Ἑκάτης βρώματα.

Ἔφιππος - - - ἐν Φιλύρᾳ. Cum Φίλιππος h. l. editum esset, haec adnotavit CASAUBONUS: » E numero
» Graecorum Comicorum *PHILIPPUS* & *EPHIPPUS* fue-
» runt mediae comoediae poëtae duo. Recitantur autem
» isto loco versus quidam sub *PHILIPPI* nomine, qui non
» longe post [pag. 359. d.] *Ephippi* esse dicuntur. Ac cum
» illi versus promantur ex *Philyra* & *Obeliaphoris*, sub qui-
» bus titulis alibi horum librorum *EPHIPPUM* invenire est
» laudatum: non sine caussa censeas scribendum hic, ἐκ-
» φαυλίζων δὲ καὶ Ἔφιππος τοὺς μικροὺς τῶν ἰχθύων ἐν
» Φιλύρᾳ φησί. Sin hîc retinemus Φίλιππος, mox etiam
» scribendum ita fuerit; non Ἔφιππος. Res sane difficilis
» ad affirmandum: cum libro septimo [pag. 311. d.] ex
» Eubuli Nutricibus iisdem verbis quaedam proferantur,
» atque hîc ex Obeliaphoris Philippi. Auctor est Suidas,
» in Athenaei Deipnosophistis laudatum inveniri *Philippum*
» *comicum in Codoniastis*. Hoc falsum est hodie: nam *Cydo-*
» *nem* quidem *EPHIPPI* Athenaeus nominat libro septimo,
» [pag. 322. d.] & XIV. [pag. 642. e. & 646. f.] *Codonia-*
» *stas* vero *PHILIPPI*, quod sciam, nusquam. Coniicimus
» fortasse non vane, Suidam legisse hic Φίλιππος, non
» Ἔφιππος: ac quoniam *Coronistarum* fit hoc loco mentio,
» [pag. 360. a. b.] scripsisse per incogitantiam, *Philippum*
» in *Coronistis* sive *Coroniastis* laudatum fuisse ab Athenaei
» deipnosophistis. Si igitur ita videatur, scribamus in Sui-
» da: Φίλιππος, κωμικός. τῶν δραμάτων αὐτοῦ ἐστι Κορω-
» νισταί· (vel Κορωνιασταί·) ὡς Ἀθήναιος ἐν Δειπνοσοφισταῖς.
» Porro non hic solum Eubuli & Ephippi nomina invicem
» confusa animadvertimus. Vide libro IX. capite secundo. «
— Sic ille: ubi (ut ab eo incipiam, quod postremo loco doctus Animadversor posuit) nulla caussa erat, cur confusionis nominum Eubuli & Ephippi hîc fieret mentio: quae nomina quidem ab Epitomae auctore temere permutata vidimus, II. 65. b. (ubi vide notata, & conf. IX. 370. d.) sed quod paulo post (VIII. 359. a. b.) duo versus ex

Ephippi Obeliaphoris citantur, qui iidem & in *Eubuli Nutri-cibus* legebantur, ut ex VII. 311. d. discimus; id quidem diversam habet rationem, & ad morem pertinet, de quo iam saepius diximus, multis Comicis poëtis solennem, superiorum quorumdam poëtarum versus subinde suos facientibus. Hoc vero loco, licet in scripturam Φίλιππος vetus noster codex cum editis consentiat, tamen Ἔφιππος scriptum oportuisse fidem faciunt multa. Primum, quod & *Philyra* fabula, & Ὀβελιαφόροι, quae continuo deinde eidem auctori tribuitur, constanter aliâs & communi librorum consensu EPHIPPO, non *Philippo* auctori tribuuntur: vide de *Philyra*, VII. 286. e. & XIII. 571. b. de *Obeliaphoris* vero, XI. 482. d. Deinde quoniam hoc loco sic plane in Epitoma scribitur: Ἔφιππος δὲ ὁ ποιητὴς ἐκφαυλίζων &c. Denique quoniam paulo post (p. 359. d.) ubi de eodem rursus auctore agitur, ipse etiam codex *A.* nomen Ἔφιππος tenet. Quod vero ad dubitationem attinet, quam in hac quaestione Suidas movere poterat: videtur ille codice usus esse, in quo, sicut in nostro, Φίλιππος pro Ἔφιππος perperam scriptum erat; tum vero fictitii dramatis Κωδωνιασταὶ, quod apud illum commemoratur, ea ipsa videtur ratio & origo esse quam Casaubonus explicavit. Caeterum apud Eudociam, (p. 427.) quae sua ex Suida hausit, non Κωδωνιασταὶ, sed Κωνιασταὶ legitur.

In EPHIPPI *vers.* 1. Πατία simplici litera π in medio scribitur, in edd. & ms. *A.* sicut apud Eustath. in Iliad. ί. pag. 428 extr. & seq. Conf. Aristoph. Vesp. 297. & Pac. 128. Epitomator, omissâ illâ voce, de tota ecloga nonnisi haec verba adposuit: φράζε ἰχθῦς φρονοῦντας, μή μοι βρέφη.

Vers. 4. »Huius sive *Philippi*, sive ut puto verius *Ephippi*, male scribitur hic versus:

»Οὐκ οἶσθ' ὅ τι τἀργύριόν ἐστ' εἰς ἄργυρον.

»Neque certo scio qui illum constituam. Scribebamus »tamen,

»Οὐκ οἶσθα δ' ὅτι τἀργύριόν ἐστ' ἀνάργυρον.

»Iocus comicus haud illepidus; ut si dicas, *opes nostrae sunt* »*inopes.*« Sic CASAUBONUS. — Cuius emendationem adoptans GROTIUS in Excerpt. pag. 825. totam Eclogam latine sic reddidit:

— »A. *Vin', pater, in forum*
»*excursitans mihi emere?* B. *Quid tandem, puer?*
»A. *Pisces aetatis iustae, non infantulos.*

a »B. *Adeone ignoras nostras esse inopes opes?* «
Nihil praesidii nobis offerebant veteres membranae, in quibus ὅτι τὸ ἀργύριον & dein ἐσθ' εἰσάργυρον. Probavimus autem *Adriani* HERINGAE emendationem, ut & alioqui commodissimam, & fere nihil a vestigiis veteris scripturae recedentem. Is igitur, Observation. cap. 31. pag. 276. sic legendum censuerat:

»Οὐκ οἶσθ' ὅτι τἀργύριον ἐστ' ἰσάργυρον.

Hac adiectâ interpretatione: »*Nescis pecuniam argento con- »tra caram esse.* ἰσάργυρα enim dicuntur *pretiosa, argentum »pretio aequantia.* Cf. XV. 689. b.« — Eamdemque emendationem etiam doctissimo CORAYO, nihil de Heringa cogitanti, proprium ingenium obtulerat, qui eam in *Notis msstis* proponens, similiter monuit: »Comice dictum τἀρ- »γύριον ἰσάργυρον, pro ἰσάξιον ἀργύρῳ, id est, *tam ra- »rum est argentum signatum sive moneta,* τἀργύριον, *quam »ipsum argentum,* ὁ ἄργυρος.«

AD CAP. LVIII.

Priores ex *Obeliaphoris* versus sic editi legebantur:

Ἀλλ' ἄγὁρασον εὐτελῶς. ἅπαντα γὰρ
ἱκανὸν ἐστι φράζε δήποτε.
μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρίως ὅττι ἂν &c.

Quos ita digeri iussit CASAUBONUS in Animadv.

— »Ἀλλ' ἀγόρασον εὐτελῶς·
»ἅπαντα γὰρ ἱκανά γ' ἐστί· φράζε δή ποτε.
»μὴ πολυτελῶς· ἀλλὰ καθαρείως ὅττι ἄν.«

nullâ adiectâ adnotatione, nisi: »Vide libro superiore, »cap. XVII.« — Nempe conferri iubet notata ad VII. 311. e. ubi eadem verba, quae tertio versu leguntur, ex Eubuli Nutricibus citantur. Verba ἅπαντα γὰρ recte utique a Casaubono ad *secundum versum* relata sunt. Sed cur ἱκανόν ἐστι (quod cum editis tenet ms. *A.*) cum eodem viro docto in ἱκανά γ' ἐστὶν mutaremus, aut in ἱκανάζει cum GROTIO, (in Excerpt. pag. 823.) nullam satis idoneam caussam vidi. Caeterum φράζε δή ποτε recte in omnibus editionibus legebatur: & φράζε, ut paulo ante vidimus, agnoscit etiam Epit. sed vitiose φράζου δέ ποτε scribitur in cod. *A.* *Vers.* 3. καθαρείως, quod commendavit Casaubonus, recte dedit Epitoma: in qua ab his ipsis verbis incipitur haec ecloga, μὴ πολυτελῶς, ἀλλὰ καθαρείως.

Sed dein ibidem statim sic pergitur, τευθίδια, σηπίδια &c. omissis mediis verbis, quae in ed. Ven. & Bas. sic scripta erant ὅ τι ἂν, ὁσίας ἕνεκ᾽: in ed. Cas. vero ὅττι ἂν ὁσίας ἕνεκ᾽: in ms. *A.* vero ὅ τι ἀνονσίας ἕνεκα, sub quo monstro (coll. VII. 311. d.) haud dubie latebat ὅ τι ἂν ᾖ &c. quemadmodum edidimus.

Vers. 5. κᾆν κάραβός τις ᾖ λαβεῖν. „Scribi malim, „κᾆν κάραβόν τιν᾽ ᾖ λαβ." CASAUB. Commodum sane hoc foret: sed consultius nobis visum erat, cum GROTIO tenere vulgatum, quod uterque codex ms. tuetur. Infinitivus activae formae, notione passiva accipiendus; ut cum dicimus καλὸς ἰδεῖν & id genus alia. Simillima ratione & Gallice dicimus, *s'il en est un à trouver*; & Germanice, *wenn einer zu finden ist.* *Versus* 6. omissus in Epit. In eo versu restituimus scripturam codicis *A.* ἡδὺ ἐπὶ τὴν τρ. ubi ἡδύ γ᾽ ἐπὶ τ. τρ. legebatur in editis, particulâ γ᾽ praeter necessitatem insertâ.

Versus 7. sic scriptus erat in editis:

Θήβη μὲν ἐνίοτ᾽ ἔρχεται, ἐκ τούτου λάβε

nullâ post λάβε interpositâ distinctione; ut cohaererent ista, λάβε ἀλεκτρυόνιον &c. Ibi monuit CASAUBONUS: „Corruptus etiam hic versus, & scribendum vel Θήβης μὲν „ἐνίοτ᾽ ἔρχετ᾽, ἐκ τούτου λαβέ: ut sit proprium viri no„men *Thebas*: vel Θήβη, & ἐκ ταύτης." — Cuius rationem priori loco propositam GROTIUS adoptavit. At longe felicior hîc quidem vates PALMERIUS fuit, sic legendum censens: (Animadv. in Auct. Graec. pag. 510.) ἐγχελίδια Θήβηθεν ἐνίοτ᾽ ἔρχεται, ἐκ τούτων λάβε. id est: *Anguillae aliquando Thebis huc afferuntur*, (nempe e Copaide lacu) *de his obsona.* Quae haud dubie & commodissima & certissima emendatio erat. Ac mendosum quidem Θήβη μὲν tenet ms. *A.* sed scripturam ἐκ τούτων non modo idem codex dedit, verum etiam Epitoma tenuit; in qua quidem, omissis praecedentibus verbis, ipsa illa ἐκ τούτων perincommode cum sequentibus iunguntur. Nam post ista κᾆν κάραβός τις ᾖ λαβεῖν, εἶς ἀρκέσει: sic pergitur in Epit. ἐκ τούτων λάβε ἀλεκτρυόνιον, φάττιον, περδίκιον, καὶ ἑξῆς οὕτως. E quo illud saltem intelligitur, eamdem scripturam ἐκ τούτων, quam noster codex *A.* tenet, ab Epitomatore etiam in eo codice plenioris operis, quo ille usus erat, fuisse repertam. Caeterum poterat λαβέ acute scribi, ut fecit Casaub. in Animadv. sed potuit etiam penacuta scri-

b ptura λάβε teneri, quam cum editis tuentur mssti. Adnotare solent Grammatici, Attico sermone λαβὲ acute dici: at nil opus est, ut rusticum, qui hîc loquens inducitur, absolutissimo sermone Attico usum esse statuamus.

Vers. 9. Pro vulgato ἐάν τις, quod repugnabat metro, recte ἂν δέ τις GROTIUS correxit, quem sequi non dubitavi. *Vers.* 10. pro mendoso λέγε, δέ γε scribendum monuit CASAUB. Idem, hos versus a se correctos repetens in Animadversionibus, *vers.* 11. post πάντας interpunxit, ut ea vox ad superiora referretur; quae vox rectius, ut mihi videbatur, ad sequentia relata est a GROTIO. *Vers.* 12. Quum corruptissime in edd. & in msto ἀλλ' εὐθὺς ἔνη γυνή. legeretur, CASAUBONUS in Animadv. ἐφησεν ἡ γυνὴ correxit. Multo vero commodius simpliciusque GROTIUS, ἔθυσεν ἡ γυνή: quod adoptavi.

c In Ecloga ex *MNESIMACHI* Δυσκόλῳ *vers.* 3. nullâ interpositâ distinctione in edd. legebatur, σεαυτοῦ πῶς ἔτι μετρ. & rursus *vers.* 4. πῶς σύντεμνε &c. Tum vero CASAUB. in Animadv. monuit, sic distinguenda esse verba:

» μέτρια δὲ τῷ θείῳ σεαυτοῦ. πῶς ἔτι
» μετριώτερ' ὦ δαιμόνιε; πῶς; σύντεμνε καί. «

Cuius rationem nos non modo secuti sumus; sed & cum DALECAMPIO & GROTIO partes distinximus personarum. Eiusdemque Grotii latinos versus subiecimus, ex Excerpt. pag. 660. In ms. *Epit.* omissis quidem in medio verbis nonnullis, reliqua oratio recte sic distincta est: μέτρια δέ. πῶς μέτρια; πῶς; σύντεμνε καὶ ἐξαπάτα με *&c.*

d *Vers.* 6. Pro ἰχθύδιον, DAWESIUS Miscell. Crit. p. 14. ἰχθυΐδι' corrigendum censuit, praeter necessitatem. Vide not. ad IV. 132. e. Dein adnotavit CASAUBONUS: » Adiecimus verba ista e msstis, ὄψον δ' ἂν λέγῃς ἕτερον, κάλει ὀψάριον. *Si de alio opsonio loquaris, voca id mihi opsoniolum.* « Nempe temere omissa erant illa verba in ed. Ven. & Bas. quae uterque noster codex ms. recte tenet.

AD CAP. LIX.

'Επεὶ δὲ κατὰ θεὸν ἐν τοῖς προκειμένοις, φιλτ. - - - παῖδες, εἴπατέ μοι, τίνι ἐννοίᾳ ὁ Ἔφιππος ἐν τοῖς προειρημένοις ἔφη τὸ μοσχίον *&c.* » Deest aliquid ut plena sit sententia. Fortasse ἐνετύχομεν τοῖς προκειμένοις: id est, » *Quandoquidem Deo ita volente incidimus in recitatos modo ver-*

» *fus.* « CASAUBONUS. — Equidem id quod initio orationis deesse videri poterat, postremis verbis ita contineri existimavi, ut ex illis facile intelligi & mente suppleri posset. Nempe plena & explicita oratio talis erat futura: Ἐπεὶ δὲ κατὰ θεὸν ἐν τοῖς προκειμένοις ὁ Ἔφιππος ἔφη, τὸ μόσχιον &c. εἴπατέ μοι, τίνι ἐννοίᾳ τοῦτο ἔφη. De poëtae nomine supra dictum ad pag. 358. f.

ἀγειρόντων τῇ κορώνῃ. Quae κορώνη hîc dicitur, *Coronidem* illam intellexerat Dalecampius, ex qua Aesculapium genuisse fertur Apollo: de qua Pausanias, Apollodorus, Ovidius, alii. Sed CASAUBONUM audiamus. » Fuit olim » (inquit) veteribus in usu mendicandi quidam honestus » modus: cum non sibi quidem mendicabant, sed alii se » stipem cogere dicerent. Erant igitur qui Matri Deûm, » sive Pessinuntiae Deae, stipem cogentes singula oppida » lustrarent: alii aliud quid praetexebant. In his fuerunt » *coronistae* & *chelidonistae*, de quibus deinceps tractant do» cti convivae. Οἶδα δὲ, ait auctor, Φοίνικα τὸν Κολοφώ» νιον ἰαμβοποιὸν μνημονεύοντα τινῶν ἀνδρῶν, ὡς ἀγειρό» των τῇ κορώνῃ. Quia sine caussâ maiuscula litera adhibi» ta fuit initio vocis Κορώνῃ, putaverunt interpretes pro» prium id foeminae esse nomen: tum illi nescio quas nu» gas ex Pausania de *Coronide* hoc loco effutiverunt. At » enim κορώνη hîc aliud nihil nisi *cornix*. Quare Eustathius, » hunc locum describens, [ad Odyss. φ'. pag. 767. l. 27.] » ut ne locus dubitationi relinqueretur ullus, addidit τῷ » ζώῳ. Cornicem videlicet circumferebant agyrtae illi, do» ctam (ut videtur) conari nostra verba. Huic se stipem » cogere dicebant, non sibi. Quod autem in versibus » Phoenicis dicitur cornix *filia Apollinis*, allusio est ad fa» bulam. *Stipem petere*, Graeci dicunt ἀγείρειν: & ἀγερμὸν, » id mendicationis honestae genus. «

καὶ λέγοντα ταῦτα. Percommodum erat καὶ λεγόντων, quod cum editis dabat ms. *Ep.* Sed, veterem veramque scripturam fuisse λέγοντα, accusativum singularem ad τὸν Φοίνικα referendum, intelligebatur ex eo quod deinde pag. 360. a. subiungitur, Καὶ ἐπὶ τέλει δὲ τοῦ ἰάμβου φησίν· Ἀλλ' ὦ 'γαθοὶ &c. quum, si hoc loco λεγόντων scripsisset auctor, ibi φασὶν in plurali numero fuisset dicturus.

» *Primo versu*, petunt coronistae *dari sibi* χεῖρα κριθῶν, id » est, *plenam volam hordei*, vel, *manipulum hordei*: non enim

e » inepta est Dalecampii sic vertentis sententia. *Altero versu*, poscunt λέχος πυρῶν, id est, Dalecampio interprete, *ad cubile stratum e tritico*. Nimium vero delicati isti frugiperdae, si nonnisi super frumenti palea cubare se postulant. Ne quid dissimulem, aliud poëtam scripsisse censeo, ac lego, ἢ λάχος πυρῶν, id est, *portionem aliquam frumenti*. Noli dubitare hanc esse veram scripturam: πυροὺς enim interpretari paleam frumenti absurdum nimis fuerit. Auctor Epitomae, ut interpretandi labore sese liberaret, simpliciter scripsit ἢ πυρούς.« CASAUBONUS. — In fine *vers.* 1. mendose κριθεῶν scribitur in ms. *A.* sed non male κριθέων in ms. *Ep.* quae ionica fuerit forma, hactenus ferenda, ut, quod ad metrum spectat, duae syllabae θε & ων in unam coalescant. Caeterum universe quod ad metrum horum iamborum pertinet, plurimam eorum partem scazontas esse adparet. *Vers.* 2. Pro λέχος, quod in ed. Cas. legitur, erat λέσχος in ed. Bas. unde ab Henr. Steph. in Indicem Thes. recepta vox, quae tamen nonnisi operarum errori originem debet. In ed. Ven. & in recentioribus msstis λέχος scribitur, sicut in ed. Cas. Pro quo quod Casaubonus proposuit λάχος, parum id commodum videtur, quod *sortem* significat, vel *portionem quae sorte obtigit*. Sed ferendum illud foret, nisi melius certiusque Pollux dedisset; de quo iam H. STEPHANUS (in Indice Thes. p. 1360. e.) monuerat, citari apud Pollucem lib. X. (sect. 87.) ex Hipponacte λέκος πυροῦ: quasi diceres *vasculum* vel *scutellam tritici*, pro *minutâ mensurâ tritici*. Et perspecte dein ad Pollucem IUNGERMANNUS monuit, λέκος πυρῶν apud Athenaeum h. l. corrigendum videri. Atqui id ipsum λέκος nobis exhibuit vetus noster cod. *A*.

Vers. 3. ἢ ἄρτον, ἢ ἥμαιθον. »Etiam vocem ἥμαιθον, quam non intelligebat, omisit Breviator. Scimus nos ex Hesychio, ἥμαιθον sive ἥμαθον *nummi parvae aestimationis* nomen apud quosdam Graecorum fuisse: *dimidio oboli* quidam aestimabant; alii *duobus obolis*. De hoc coronistae sentiunt: nam, quare emendemus ἢ ἱμάτιον, caussa non est.« CASAUBONUS. — Parum utique feliciter *tunicam* in versione posuerat Dalecamp. A Casaubono vero dissentiens RUHNKENIUS, ad Timaei Lexic. Plat. p. 277. ἤ γε ψαιστὸν corrigendum censuerat. Quod mihi quidem (pace dixerim Manium summi viri, religiose mihi semper colendarum) secus visum erat. Neque enim magis,

quam Casaubonus, caussam ullam potui perspicere, cur e vulgata scriptura, quae vetusti nostri codicis auctoritate firmatur, recederemus: cum praesertim in Hesychii Glossario ipsa series literarum (quandoquidem proxime praecessit glossa, Ἧμαι, κάθημαι) ostendere videatur, non Ἤμαθος apud Glossographum, sed Ἤμαιθος, quemadmodum in Athenaei libris, scriptum oportuisse. Rarum utique vocabulum, eaque caussa ab auctore Epitomae praetermissum, ut ipsi prorsus incognitum: sed tamen consensu doctissimi Glossographi cum vetusto Athenaei codice firmatum, & eum habens significatum, qui minime alienus ab hoc loco videri debeat. Vocabulum ψαιστὸν vero non incognitum erat Epitomatori, quippe & alibi passim occurrens, & apud Nostrum lib. IV. pag. 140. d. & 142. a. ubi non neglectum ab Epitomatore. Denique, ut minus necessaria, sic simul nimis violenta nobis visa illa Viri praestantissimi emendatio est, quam ut abiectâ vulgatâ scripturâ in contextum recipi ab editore debuerit.

Vers. 4. In ed. Ven. & Bas. consentiente utroque nostro msto sic legebatur,

δότ' ὦ 'γαθοὶ τῶν ἕκαστός τις ἐν χεροῖν.

Pro quo in hunc modum edidit Casaubonus,

δότ' ὦ 'γαθοὶ τὶ τῶν ἕκαστος τὶς ἐν χεροῖν:

qui ἑκαστός τις (sic scriptum) puto voluerat. Equidem, tenens τι a docto editore ubi versus desiderabat insertum, τις delevi, quod respuebat versus, nec desiderabat sententia.

Vers. 5. καὶ ἅλα λήψεται χόνδρον. » Metri lex coëgit » poëtam ἅλα χόνδρον dicere, pro ἁλὸς χόνδρον, *granum* » *salis*. Aut dixit ἅλα χόνδρον pro χονδρίτην: ut ναύτης » δρόμος, pro ναυτικός: γυνὴ μαζὸς, pro γυναίκειος, & » similia, de quibus ad Theocritum. Dalecampius [*& ali-* » *cam & salem* vertens] spretâ lege versus, ἅλα καὶ χόν- » δρον legit, pari iudicio ac versu proximo κηρίον, *favum*, » mutavit in κηρὸν, *ceram.* « — Nescio equidem quo fundamento nitatur quod in Hederici Lexico manuali notatum video, χονδρὸς, ὰ, ὸν, *grumosus*. Quae si vere Graeca vox esset, posset aliquis suspicari χονδρὸν hoc loco ultimâ acutâ scriptum oportuisse, quod idem ac χονδρώδη valeret. Sed, ut concedam esse tale Graecum vocabulum, (quod mihi quidem minime liquet) tamen ne sic quidem placeret ille *sal grumosus*. Sed, quae prior fuit in-

terpretatio a Casaub. proposita, ἅλα χόνδρον per adpositionem dictum metri necessitate puto, pro ἁλὸς χόνδρον: *date salem, grumum saltem.*

f *Vers.* 8. Θύρην ἄγκλινε. Monstrose Θύρηναν κλεινὴ ed. Ven. & Bas. Quo factum ut id quid esset nesciens Dalecampius, sic interpretaretur istum versum, *Divitis Thornes filia haec audivit.* Percommode dein Casaubonus Θύραν ἄγκλινε edidit: nec vero, unde illam depromserit emendationem, aperuit lectori. Atqui id fere ipsum Epitoma dedit, in qua sic scriptum, (in nostro quidem ms. *Ep.*) Θύρην ἄγκλινε: quae scriptura haud obscure latebat etiam sub eo quod est in ms. *A.* Θύρηναν κλεινέ. Quibus e libris nos Ionicam formam Θύρην restituimus: nam & reliquus sermo Ionicus est, veluti istud *vs.* 4. τῶν ἕκαστος ἔχει, pro eo quod ὧν ἕκαστος Attico sermone atque etiam communi dicendum erat. Est vero ad hunc versum CASAUBONI animadversio huiusmodi: » Etiam ista pessime accipiunt interpretes,

» Ὦ παῖ, θύραν ἄγκλινε· πλοῦτος ἤκουσε:

» *O puer, portam aperi. Plutus audivit* nostram petitionem. » Priore parte huius versus petunt coronistae, qui ceu » mendici ad beatorum fores suam cantilenam decantabant, ut sibi ianua aperiatur. ἀνακλίνειν, *aperire* est. Homerus, [Od. χ'. 156.] θαλάμοιο πύλην - - ἀγκλίνας. » Fingunt deinde coronistae, *vota sua iam esse exaudita*, ac » bene sibi ominantur. *Ecce*, inquiunt, *iam admiserunt nostras* » *preces qui nos possunt ditare.* Πλοῦτος, *ipsi divites* sunt. Non » potest negari, haec esse elegantissima. Ita solent qui ali» quid vehementer aut cupiunt aut metuunt fieri, factum » putare. Ab eadem mente sunt ista in Apollinis hymno » apud Callimachum: [vs. 3 sq.]

» Καὶ δή που θύρετρα καλῷ ποδὶ Φοῖβος ἀράσσει·
» οὐχ ὁράᾳς; ἐπένευσεν ὁ Δάλιος ἁδύ τι φοῖνιξ.

» & in Palladis Lavacris: [vs. 14.]

» Συρίγγων ἀΐω φθόγγον ὑπαξονίων.

» Item ista Catulli, in Epithalamio Aurunculeiae:

» *Virgo adest. Viden' ut faces*
» *splendidas quatiunt comas? «* —

Memini equidem me legere in Novellis Literariis Ienensibus anni 1800. num. 34. coniecturam docti viri nescio cuius, pro Πλοῦτος ἤκουσε, corrigendum censentis Πλοῦτος ἥκει δή. Quam emendationem si quis umquam ad-

miserit editor, ab eo vereor ne haud postremâ carminis sui f gratiâ fraudatum se esse merito conqueri possit noster poëta.

Vers. 9. καὶ τῇ κορώνῃ παρθένος φέρει σῦκα.

Contrà constantem Graecorum usum σύκα penacute, adeoque penultima brevi, scribebatur in editionibus omnibus, nec aliud e msto *A.* adnotatum; in ms. *Ep.* vero eodem modo scriptum video, nisi quod transpositis verbis ibi σύκα φέρει legitur. Equidem σῦκα penultimâ circumflexâ corrigere non dubitavi; cum praesertim nihil impediat quo minus choliambicus versus in trochaeum exire possit, ob ultimam syllabam indifferentem, ut aiunt Grammatici. Quod ni ita esset, malueram transpositis verbis sic rescriptum versum,

καὶ τῇ κορώνῃ σῦκα παρθένος φέρει.

Vers. 10. Cum γένοιτο μετάπεμπτος ἡ κόρη legeretur in editionibus omnibus, monuit CASAUBONUS: »Scribe ex libris melioribus quos Schottus consuluit,

»θεοὶ, γένοιτο πάντ' ἄμεμπτος ἡ κούρη.«

Sic vero corrigendum monuerat etiam MURETUS, Variar. Lection. XIX. 3. Et πάντ' ἄμεμπτος quidem perspicue scriptum in nostro ms. *Ep.* Nec aliud debuerat ms. *A.* in quo vitiose πάντα μεμπτὸς. Scripturam κόρη tenuit Breviator: nec discedit, quod sciam, ms. *A.* Sed restituenda utique auctori ionica vocabuli forma fuit, quam vers. 11 & 13. tenebant libri omnes.

Ad vers. 14. cum θαλὸς acute scriptum esset in editis, monuit CASAUBONUS: »Scribe,

»καὶ μητρὶ κούρην εἰς τὰ γουνὰ κατθεῖν

»θάλος. — Non θαλός. Homerica dictio θάλος, pro »*liberis* & *sobole;* ut, [Odyss. ζ. 157.]

»λευσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.«

Inde in ora ed. Cas. 2. & 3. non modo θάλος pro θαλὸς, sed & γουνὰ pro γοῦνα corrigendum adnotatur: at intelligi par erat, istud γουνὰ (pro γοῦνα) vel imprudenti excidisse Casaubono, vel nonnisi ex operarum errore mutatum fuisse accentum.

Vers. 16. Pro eo quod editum erat, Μούσαισι πρὸς θύρας ἄδων, omnino aut πρὸ θύρας scriptum oportuerat, aut πρὸς θύραις. Atqui posterius hoc perspicue dedit cod. *A.* In ms. *Ep.* desunt postremi tres versus. ᾄδειν ταῖς Μούσαις, *canere Musis;* locutio familiaris poëtis. vide Theocr. I. 144 sq.

a *Versus* 17. quum in haec verba exiret, πλείονα τῶν γε. adnotavit CASAUBONUS: »Deest a fine aliquid. Me»lius τῶν πρόσθεν, aut quid simile.« — At peropportune nobis πλείονα τῶν γ' ἑῶ dedit idem optimus cod. *A*.

Καὶ ἐπὶ τέλει δὲ τοῦ ἰάμβου. Exspectaveram τοῦ ἰαμβείου. Sed nil mutat ms. *A*. In Epitoma vero desunt haec verba cum versibus proxime sequentibus.

Vers. 18 *sqq.* »Μυχὸς, coronistis est *locus in quo opes & »cimelia servantur*, τὸ θησαυροφυλακεῖον. Sic enim aiunt,

'Αλλ', ὦ 'γαθοὶ ἐπορέξαθ' ὧν μυχὸς πλουτεῖ.

»*At, o boni, porrigite aliquid eorum quibus apothecae vestrae »abundant.* Homerus μυχὸν δόμου eam partem appellat, »non simpliciter μυχὸν, ut in hoc coronismate. Sic μυ»χοὺς πόλεως, pro *aerario urbis* & *publicis opibus*, dixit »Xenophanes, cuius extat libro X. [pag. 414. c.] hic »versus:

»οὐ γὰρ πιαίνει ταῦτα μυχοὺς πόλεως.

»Sed fallimur profecto: nam poëta eam vocem non prae»termiserat, verum initio sequentis versus collocaverat; »unde quia abest hodie, relictus est versus imperfectus. »Ita ergo scribere debes:

»'Αλλ' ὦ 'γαθοὶ ἐπορέξαθ' ὧν μυχὸς πλουτεῖ
»δόμου. Δὸς ὦναξ καί συ πολλά μοι νύμφη
»δός μοι κορώνῃ.

»Legebatur Νόμος κορώνῃ: quod cum interpretationem »nullam admittat, fecimus δὸς μοι κορώνῃ. Sequentia su»spicione mendae non carent.« CASAUBONUS. — Manifeste mendosa utique erant (ut ab hoc incipiam) quae isto versu sequebantur; sed non minus praesens certumque remedium adesse nobis videbatur. Nam cum in ed. Ven. sic legeretur,

Νόμος κορώνη χεῖρα δ' οὖν ἐπαιτούση:

in promptu erat ita corrigere, ut a nobis factum,

Νόμος, κορώνῃ χεῖρα δοῦναι ἐπαιτούσῃ:

perspicuâ hâc sententiâ: *Mos & ius & fas est, cornici manum praebere* (id est, *aliquam stipem dare*) *roganti*. Turbaverat, puto, Casaubonum *punctum post* κορώνη importune interpositum in ed. Bas. quod imprudens ipse in sua editione conservavit. Adparet, terminationem αι verbi δοῦναι confusam fuisse cum vocali ε, a qua incipit vox sequens. *Vers.* 18. vocab. μυχὸς, etiamsi abesset vox δόμου, de *penu* accipi potuisse videtur: quamquam & Aeschylus non

absque tali quodam additamento dixit, Choeph. 798 sq. a

οἵ τ' ἔσωθε δωμάτων πλουταγαθῆ μυχὸν νομίζετε.

Sed, utcumque de hoc statuas, quum iusto brevior esset versus 19. sic vulgo editus,

δὸς ἄναξ καὶ σὺ πολλά μοι νύμφη:

non gravatus sum initio vocem δόμου a Casaub. propositam adiicere, sic tamen ut circumdatis uncis indicarem haud satis certo nobis de illa constare. Viderint interim doctiores, ne quid aliud lateat in illa codicis *A.* scriptura, δὸς, ἄναξ, δὸς καὶ σὺ &c. Fortasse sic sonabat ille versus:

δός μοι, δὸς ἄναξ, καὶ σὺ, πολλά μοι, νύμφη.

Suspectum autem videri poterat & minime conveniens cum verecundia eius, qui *vel grano salis contentum se fore* modo dixerat, quod nunc dicat, δὸς μοι πολλά: *Da mihi multa!* Quare, ut erudita, sic speciosa emendatio ab ILGENIO in Opusc. Philolog. proposita, πότνα, quod idem valet ac πότνια, σεβαστὴ, ἔντιμος. At non ita constantes sibi in rogando mendici, modo submissi solent esse, modo rursus paulo insolentiores. Quocirca ferendam vulgatam scripturam putavi.

καὶ τὰ ᾀδόμενα δὲ ὑπ' αὐτῶν κορωνίσματα καλεῖται. b

Recte ᾀδόμενα habet codex ms. uterque cum editis: (sic & Eustath. ad Od. φ'. pag. 767. l. 27.) nec video, qui probari doctis nonnullis viris potuerit διδόμενα ὑπ' αὐτῶν (nempe ὑπὸ τῶν τῇ κορώνῃ ἀγειρόντων) quod vulgo legitur apud Hesych. in Κορωνισταί. Si διδόμενα velles, oporteret saltem αὐτοῖς, non ὑπ' αὐτῶν. Coniunctiva particula post ᾀδόμενα prorsus abesse poterat, quemadmodum in ms. *Ep.* Et τε quidem, nisi quid aliud intercidit, ferri nullo modo potuit. Quoniam tamen τε cum editis ms. *A.* agnoscit, ex δὲ temere ortum esse τε suspicatus sum. καὶ - - δὲ, *atque etiam, similiterque.*

Ἁγνοκλῆς ὁ Ῥόδιος. Auctoris huius, quisquis ille fuerit, nusquam alibi vestigium ullum mihi deprehendere contigit. Praetuli scripturam per *asperum spiritum*, quam praeiverant ed. Ven. & Bas. Caeterum non debeo dissimulare, quum Ἀγνοκλῆς *leni spiritu* in ed. Cas. 1. scribatur, nihil discrepantiae ab illa scriptura adnotatum esse ex codice ms. *A.* qui codex cum exemplo illius editionis collatus est. Ignotum nomen silentio praetermisit Epitomator. In ed. Cas. 2. & 3. ad maiusculas literas spiritus nulli adiecti sunt.

AD CAP. LX.

b Καὶ χελιδονίζειν &c. » Quemadmodum coroniſtae cor-
» nici, ſic *hirundini* (id eſt, χελιδόνι) *Chelidoniſtae ſtipem*
» *cogebant*. Sed non ubique Graeciae ea conſuetudo obti-
» nuit: verum *apud Rhodios*, ut videtur, aut ſolos aut cum
» paucis. Diſerte enim ſcribitur, χελιδονίζειν δὲ καλεῖται
» παρὰ Ῥοδίοις ἀγειρμός τις ἄλλος. Faceto errore apud
» Euſtathium [ad Od. φ'. pag. 767. l. 21.] ſcripſerunt li-
» brarii παρὰ Ῥωμαίοις. « CASAUBONUS. — Recte vero
παρὰ Ῥοδίοις habet ms. *Ep.* cum ms. *A.* & edd. Nec vero ἀγειρμὸς habent mssti & Euſtathius, quemadmodum hîc edebatur, ſed ἀγερμός. Pariterque paulo poſt (lit. d.) τὸν δὲ ἀγερμὸν ſcribitur in ms. *A.* quod ibi & editio Ven. tenuit, ubi rurſus ἀγειρμὸν habet ed. Baſ. & Caſ.

c Ἦλθ', ἦλθε χελιδὼν &c. Verſiculos iſtos, qui veluti proſa oratio ſcripti legebantur, ſic fere deſcripſimus ut praeivit HERMANNUS, DE Metris pag. 337. Paulo aliter diſtribuerat MEURSIUS in Graecia Feriata, VI. 278. artic. Χελιδόνια. Emendationes, neſcio quas, ab ILGENIO (in libello paulo ante laudato) propoſitas, parum neceſſarias iudicavit Hermannus loco modo citato.

Παλάθαν οὐ προκυκλεῖς &c. » In chelidonismate, quod
» ex Theognide affertur, obſcura ſunt iſta, παλάθαν οὐ
» προκυκλεῖς ἐκ πίονος οἴκου, οἴνου τε δέπαστρον. Legendum
» προκυκλεῖν vel προκύκλει. Eſt autem προκυκλεῖν, *in medium*
» *proferre*: ſic etiam ἐκκυκλεῖν ſolet accipi. Translatio ducta
» eſt a theatrorum pegmatis, in quibus verſatione machinae
» res oculis ſpectatorum vel admovebantur vel amovebantur.
» tur. Clemens Alex. in Protreptico: καὶ αὐτούς γε τοὺς
» καλουμένους ὑμῶν θεοὺς, ὧν αἱ τελεταὶ μυστικαὶ, οἷον
» ἐπὶ σκηνῆς τοῦ βίου, τοῖς τῆς ἀληθείας ἐκκυκλήσω θεαταῖς.
» [conf. Potterum ad Clement. pag. 11. not. 6.] Rurſus
» ibidem: γυμνῇ τῇ κεφαλῇ ἐκκυκλεῖ τῷ θεάτρῳ τοὺς θεούς.
» Epiphanius, in Ancyroto, Chriſtianae pietatis doctores
» vocat τοὺς τῆς ἀληθείας ἐκκυκλητάς: quamquam editio-
» nes vulgatae ſcribunt ἐγκυκλητὰς, ut in utroque loco
» Clementis ἐγκυκλεῖν, pro ἐκκυκλεῖν. Eadem vox apud
» ſuaviſſimum [?] ſcriptorem Aelianum: ſed olim; nam
» hodie gloſſema locum occupat genuinae vocis: Ποικί-
» λης lib. II. cap. XI. Docet ibi Socrates, non eſſe cauſae
» cur tenuis conditionis homo principibus viris invideat,

» si attendamus quales exitus faciant apud tragicos Atrei, c
» Thyestae, Agamemnones & Aegisthi. Οὗτοι μὲν γὰρ, » inquit, ἀποσφαττόμενοι, καὶ ἐκτραγῳδούμενοι, καὶ πο» νηρὰ δεῖπνα δειπνοῦντες, καὶ ἐσθίοντες ἑκάστοτε ἐκκα» λύπτονται. Lege ἐκκυκλοῦνται. « [At istâ quidem emendatione prorsus nil esse opus consentiunt docti Editores huius scriptoris.] » Sunt multa in eo scriptore ab imperitis libra» riis mutata & depravata: saepe quidem admodum ridi» cule. Velut quod sequitur, Οὐδεὶς δὲ οὕτως ἐγένετο τολ» μηρὸς, οὐδὲ ἀναίσχυντος τραγῳδίας ποιητὴς, ὥστε εἰσα» γαγεῖν εἰς δρᾶμα ἀποσφαττόμενον χοῖρον. Quid audio? » regibus & principibus viris ex adverso ponuntur porci? » Posthac igitur corrigamus censeo vetus dictum, *aut rex » aut fatuus*: & dicamus, *aut rex aut porcus*. Sed misso io» co corruptum affirmamus esse hunc locum ab iis qui an» tiqui libri compendium non assequebantur. Scribendum, » ὥστε εἰσαγαγεῖν εἰς δρᾶμα ἀποσφαττόμενον χειρώνακτα. » Regibus opponit τοὺς χειρώνακτας, *eos qui manuum ope» râ & labore victum quaeritant*. Saepe inculcant nobis Sene» ca & sapientes alii, non fieri tragoediam nisi de rege » aut magnate: de paupere quidem nunquam. Hoc ipsum » & Socrates voluit. Poteramus aliter emendare corru» ptam lectionem in eamdem sententiam: sed nemo qui » manuscriptorum exemplarium usum aliquem habuerit, » dubitabit de superiore emendatione. Verum haec obiter. « CASAUBONUS. — Etiam de posteriori emendatione a Casaubono dissentiunt viri doctissimi. Sed haec quidem nihil ad id de quo hîc agitur. Redeamus nos ad nostros χελιδονίζοντας: quorum in cantilenâ cur προκυκλεῖς (quod cum editis recte tenet uterque noster mstus liber) in προκυκλεῖν aut in προκύκλει mutatum cum docto Animadversore vellemus, nullam prorsus caussam exputare potui.

'Α χελιδὼν &c. » Scripsimus ex Epitoma, Eustathio & » msstis, ἁ χελιδὼν καὶ λεκιθίταν οὐκ ἀπωθεῖται. *Chelidon » ne lecithitam quidem placentam respuit.* λεκιθίτης πλακοῦς, » ab *ovorum vitellis* immixtis dictus: de hoc suo loco. « CASAUBONUS. — De λεκιθίτᾳ vide III. 111. b. ibique not. & III. 114. b. Mendose in ed. Ven. scribebatur καὶ λέκιθι τὰν, & in ed. Bas. καὶ λέκιθι τᾶν. Veram scripturam tenet mstus cod. uterque. Quod autem ait Casaubonus, se ἁ χελιδὼν &c. edidisse, ille articulus ἁ in nulla trium editionum, quae Casauboni nomen praefe-

c runt, nec in contextu comparet, nec in margine quidem. Nos adiecimus, planissime praeeunte Epitoma & Eustathio, nec obscure admodum significante codice *A.* in quo mendose quidem πυρῶνα χελιδὼν scribitur.

Mutato carminis modulo, sequuntur mox iambici versus trimetri acatalecti, id est, omnibus numeris absoluti. Quibus praemittitur hic,

Πότερ' ἀπίωμες; ἢ λαβώμεθα;

qui (nisi vel Athenaei culpâ, vel librariorum, aut primus pes intercidit, aut postremus) brachycatalectus est sive Alcmanius; quo quasi via sternatur ad reliquos.

» Vetusta & Attica ellipsis est in proximo versu,

» Εἰ μέν τι δώσεις· εἰ δὲ μὴ οὐκ ἐάσομεν.

» Nam post illa, *εἰ μέν τι δώσεις*, *si quid dederis*, supplen» dum, ut sit plena sententia, *laeti & gratias agentes abibi» mus.* De istâ figurâ satis dictum lib. V. cap. 2. [vide ad » V. 187. c. Animadv. T. III. pag. 43 sq.] Simillime Ho» merus in cantico aeruscantium in Samo insula: « [apud Suid. in Ὅμηρος, T. III. pag. 689. ed. Küst. & in Homeri Vita, quae Herodoto tribuitur, p. 759. ed. Wesseling.]

» Εἰ μέν τι δώσεις· εἰ δὲ μὴ οὐχ ἑστήξομεν.

» οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἤλθομεν. « CASAUBONUS.

Quod ἐάσομεν erat editum, id praeter rationem in ᾄσομεν, *canemus*, mutandum censuit BARNES ad Homeri Epigrammata, pag. 97. Nos ἐάσομες scripsimus, Doricam restituentes verbi terminationem: nam & reliquus cantilenae sermo Doricus est; & vers. praec. & seq. servatus erat Dorismus in ἀπίωμες, & in φέρωμες. Rursus qui-
d dem, paulo post, οἴσομεν legebatur in edd. (nescio an & in ms. *A.*) ubi similiter οἴσομες scripsimus. In *Ep.* servatâ tribus prioribus locis formâ communi, dein οἴσομαι in sing. scribitur; ne id quidem male.

Tertius a fine versus cum sic scriberetur in editis,

Ἂν δὴ φέρῃς τι μέγα δή τι καὶ φέροις:

in ms. *Ep. post* Ἂν δὴ φέρῃς τι (sive, ut ibi minus recte scribitur, Ἂν δὴ φέροις τι) *interposito commate* perspicue indicatur sententia haec: *Si quid nobis impertis, haud exiguum illud sit.* Quae petulantia importunitasque mendicantium ignosci potuerat puerili huic aetati. Similis quaedam fuit insolentia senum illorum coronistarum, de qua capite superiori ad Coronismatis versum tertium a fi-

ne diximus. Sed manifeste brevior iusto erat iste versus: cui vitio mederi tentavimus, insertâ post μέγα particulâ γε. BARNESIUS tali modo fulciendum versum censuerat:

"Αν δὴ φέρῃς τι, μεγα τί μοι δὴ καὶ φέροις.

Sin eam probaveris emendationem, quam in scholio sub contextu proposuimus, istud μεγὰ δή τι καὶ φέροις intelliges, *& nos tibi magnam habebimus gratiam*, *& Deus tibi beneficium in nos collatum insigni mercede rependet.*

AD CAP. LXI.

Ἐργεῖας οὖν ὁ Ῥόδιος. Rectius fortasse Ἐργίας ms. *Ep.* Ἐρξίας ἐν Κολοφωνιακοῖς citatur lib. XIII. pag. 561. f. quem ab *Ergia* hoc non diversum esse suspicari licet cum VOSSIO DE Historicis Graec. lib. III. pag. 363. Mox περὶ τῆς πατρίδος dedere mssti.

κατοικησάντων τὴν νῆσον Φοινίκων. Vide Bochartum de Coloniis Phoenic. lib. I. c. 7.

Οἱ περὶ Φάλανθον ἐν τῇ Ἰαλυσῷ πόλιν ἔχοντες &c. » *Ialysus* in Rhodo insula urbs est: in urbe autem urbs haberi non potest. Sed medentur docti, πρὸς τῇ Ἰαλύσῳ: » [nempe, *prope Ialysum* Dalec.] recte: nisi servare malis antiquam lectionem, & interpretari, *in ea parte insulae ubi nunc est Ialysus*. Pro τὴν Ἀχαΐαν καλουμένην, » Excerpta Ἀχαιΐδα. In Stephani DE Urbibus scriptum » est, multos fuisse olim locos, qui Ἀχαΐαι appellarentur. » Eorum unus iste est. « CASAUB. — Ἰαλυσῷ cum accentu in ultima habent libri omnes; non Ἰαλύσῳ, ut temere scriptum in Casauboni Animadv. Potuit autem Ἰάλυσὸς olim & *regionis* & *urbis* nomen esse. Possumus vero etiam cum Casaub. intelligere *eo loco ubi dein Ialysus fuit*: nec opus videtur, ut ex Diodoro Sic. V. 57. ἐν Ἰαλυσίᾳ corrigamus, quod voluit PALMERIUS, Exercit. in Auct. Graec. p. 510. Pro Ἀχαίαν vero, quod erat editum, divisa diphthongo Ἀχαΐαν edendum curavimus. *Mox*, participium πολιορκοῦντι adiectum dedit ms. *Ep.* λελεγμένοι vero ms. *A*. Quatuor verba ἐν χρησμῷ τινι λελεγμ. omisit Breviator, nullo sane incommodo. *Paulo inferius*, ἐπὶ τὸν κρατῆρα recte dedere ambo mssti.

ἐάσειν ἐξάγεσθαι ὅ τι κατὰ γαστρὸς αἴροντας. » Hanc » conditionem foederi adscribi siverat Iphiclus, existimans » hoc velle Phalanthum, ut sibi & suis liceret edere, prius-

» quam exirent, quantum vellent, &, si possent, quicquid » alimentorum erat reliquum absumere. « CASAUBONUS. — ὅ τι κατὰ γαστρὸς αἴροιται tenet ms. *Ep.* cum edd.

c μένοι ἤδεσαν ὁ Φάκος. Adiectum articulum dedit ms. *A.* Filiae nomen, Δαρκία scribitur in utroque nostrorum codicum, ut in ed. Cas. 1. & 2. *Mox*, καὶ αὐτὴ δὲ scripsi cum *Ep.* Editam tamen scripturam καὶ αὕτη δὲ, tenet (quod sciam) ms. *A.*

AD CAP. LXII.

Κρεώφυλος δ' ἐν τοῖς Ἐφεσίων Ὥροις. *Creophylus in Ephesiorum Annalibus.* Vide quae monuimus ad IV. 175. e. Animadv. T. II. pag. 645 sqq. Eiusdem *Creophyli* Ἡράκλεια citatur a Pausania, IV. 2. pag. 283. id est, *Heracleae vel Heracleensium Annales.*

d ταλαιπωρηθέντες. Vera haec auctoris videtur esse scriptura, quam vetus codex *A.* cum edd. in contextu habet, Epitoma vero intra lineas: pro qua suo arbitratu Breviator περιπλανηθέντες in contextu posuit. *Mox*, ἔχρησεν pro edito olim ἔχρηζεν, dedere ambo mssti. *Dein*, ad editam scripturam ἥν τινα nihil quidem discrepantiae ex ms. *A.* adnotatum: sed unice probandum visum est ᾗ ἂν, quod dedit ms. *Ep.* Quod sequitur ἀφηγήσηται, ex eodem ms. *Ep.* adoptavi, quamquam minime spernam ὑφηγήσ.

ὅπου νῦν ἡ κρήνη ἐστὶν Ὑπέλαιος καλουμένη. » De *fonte* » *Hypelaeo* lege Strabonem libro XIV. « CASAUBONUS. *Mox*, ubi ἀφθῆναι ὑπ' αὐτοῦ λόχμην edidimus, ἀφθῆναι legebatur: monuerat autem idem Casaub. ἀφθῆναι esse corrigendum; & veram scripturam dedit nobis uterque cod. ms.

e καὶ διαβάντες οἱ Ἐφέσιοι ἐκ τῆς νήσου, ἔτεα κα' αὐτὴν οἰκήσαντες, τῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ κτίζουσι Τρηχεῖαν. Cum sic scriptum esset in ed. Cas. ἔτεά τ' . . . . οἰκήσαντες: nude monuit CASAUB. in Animadv. » Scribe, » ἔτεα κα' οἰκήσαντες. « — Epitoma horum nihil habet, sed totam istam narrationem finit in his verbis, καὶ πέντε ἀκοντισθεὶς, κἀνταῦθα ἡ πόλις κτίζεται. In ms. *A.* quemadmodum & in ed. Ven. & Bas. absque lacuna scribitur ἔτεά τ' οἰκήσαντες. Numerum, cuius nota in his exciderat vel turbata latebat, indicabat id quod proxime adiici-

tur de *anno vicesimo secundo*. Mihi praeterea in litera τ'e vestigium pronominis αὐτὴν latere videbatur. Similiter SALMASIUS Exercit. Plin. pag. 596. legebat, ἔτι καὶ ταύτην εἰκήσαντες. Pro verbis vero τῷ δεύτερον εἴκοσι, quae ab imperito librario in cod. *A.* loco notae numeralis posita sunt, recte editor Venetus, sive quis ante eum recentioris codicis scriba, τῷ εἰκοστῷ δευτέρῳ posuit. Quod ait auctor, κτίζουσι Τρηχεῖαν καὶ τὰ ἐπὶ Κόρησσον sive Κόρισσον: docet Strabo, lib. XIV. pag. 634. a. Τραχεῖα (sive Τρηχείη) δ' ἐκαλεῖτο ἡ ὑπὲρ τὸν Κορισσὸν παρώριος. Sic ibi acute scribitur, Κορισσόν: pro quo Κόρισσον antepenacute edebatur apud Nostrum, Κόρησσον vero dedit ms. *A.* De cuius nominis origine & scripturâ conferendus Stephanus Byz. in Κορισσὸς, & quae ad eum a Berkelio & Holstenio notata sunt. *Mox*, Ionicam formam ἀγορῇ pro ἀγορᾷ dedit ms. *A.*

AD CAP. LXIII.

Τοιούτων οὖν ἔτι. Percommode οὖν particulam, quae deerat editis, dedit nobis ms. *A.* Transitiones huiusmodi ab uno argumento ad aliud resecare consuevit Epitomator. *Mox*, pro eo quod legitur Παρίλια, adnotavit PALMERIUS, Exercit. pag. 510. perperam apud Eustathium ad Od. δ'. [pag. 275. l. 29.] Παράλια scribi. Nempe in suo cod. Epit. sic scriptum repererat Eustathius, quemadmodum etiam in nostro codice legitur.

μουσικωτάτου βασιλέως Ἀδριανοῦ. » Imperatorem *Adria»num* appellat auctor μουσικώτατον. Interpretes, *humanis»simum*: melius dixissent, *literarum amantissimum*, vel *do»ctissimum*. Utrumque significat Graeca vox: utrumque » Adriano scimus convenire. « CASAUB. — Conf. II. 49. b. & III. 115. b. Ἀδριανὸς aspero spiritu scribitur in edd. nec aliter (quod sciam) in ms. *A.* In ms. *Ep. leni spiritu* effertur Ἀδρ. De cognomine πάντ' ἀρίστου, id est, *Optimi*, quod primo Adriano adiecit senatus populusque Romanus, vide Plinii Panegyr. cap. 88. Exserte πάντα ἀρίστου scribitur in cod. *A.* sed πάντ' ἀρ. elisâ vocali, ms. *Ep.* cum edd.

τὴν ἡμέραν κατ' ἐνιαυτὸν ἐπίσημον ἄγουσι πάντες οἱ τὴν Ῥώμην κατοικοῦντες. Sic codex mstus uterque, adiicientes τὴν articulum, (quem ignorabant editi,) & ignorantes vo-

cem ἑορτὴν, temere ab editoribus adiectam. Sane τὴν ἡμέραν ἄγειν ἐπίσημον idem prorsus significare videtur, quod illi adiecto vocabulo ἑορτὴν significatum voluerunt: *diem aliquem celebrare ut insignem & illustrem*, id est, *diem festum agere*.

a Homericum versum Εἰλαπίν' &c. (ex Odyss. α'. 226.) praetermisit Epitomator: in cuius versus fine quod τάδε γ' ἔτ' ἐστί scribitur in cod. *A.* id (quemadmodum in multis aliis pravis lectionibus eiusdem codicis factum observavimus) ex duabus scripturis conflatum est; alterâ, τάδε γ' ἐστί: alterâ, τάδ' ἔτ' ἐστί: quarum posteriorem solam paulo post (lit. d.) habet idem codex.

ἐκ τῆς Συβούρας. » Ulpianus Cynulcum vituperans, quod » voce βαλλισμὸς esset usus, σὺ δὲ ἡμῖν, ait, ἐκ γῆς Συ» βούρας ὄνομα πριάμενος &c. Interpretes qui vertunt *e ter*» *ra subulca*, quam scripturam aut coniecturam sint secu» ti nescio. Nam si volumus id Graece dicere quod isti in » animo habuerunt, ἐκ τῆς ὑηνίας erit dicendum. ὑηνία est » urbs porcorum vel hara, atque ea dictione etiam τὴν ἀμα» θίαν (ut docemur a veteribus) significarunt. Hic vero » legendum est ἐκ τῆς Σουβούρας, quemadmodum apud » Eustathium invenimus nos. Et ita etiam emendat in » ἀνεκδότοις elegantissimi vir ingenii & eruditissimus Mu» retus. *Subura* vicus Romanus, infamiâ solâ nobilis ex » Horatio, Martiale, aliis. Ait igitur Ulpianus, id ver» bum canibus Suburanis potius convenire quam viro » erudito. « CASAUBONUS. — Ad eumdem locum monuerat MURETUS, Variar. Lect. XIX. 3. » Legendum ἐκ » τῆς Συβούρας. Cuiusmodi autem mulieres in *Subura* » olim habitaverint, & quae illic cum vitae, tum sermonis » elegantia fuerit, nemini ignotum est. « — Certissima utraque emendatio. Et mendosum quidem γῆς pro τῆς tenet ms. *A.* sed pro eo quod ed. Ven. & Bas. habuerat σιβούρας, recte idem codex Συβούρας agnoscit, quod est ipsum latinum nomen graecis literis expressum, recteque a Casaub. in contextu positum: pro quo nil opus est ut Σουβούρας malimus, quam scripturam ubinam locorum apud Eustathium repererit Casaubonus, nescio; qui in commentario quidem in Iliad. π'. pag. 1065. l. 17 sq. ubi de verbo βαλλίζειν agitur, nihil de *Subura* habet. Neque ex Athenaei Epitoma nomen illud adferre Eustathius potuit: nam de toto hoc loco nil aliud nisi haec excerpsit Brevia-

tor: Ὅτι τὸ βαλλίζειν, ἤτοι κωμάζειν ἢ χορεύειν ἤ τι τοιοῦτον, καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενον ὁ βαλλισμὸς, παρὰ πολλοῖς τῶν ἀρχαίων εὕρηται. Ἐπίχαρμός τε γὰρ, φησὶ, (nempe ὁ Ἀθήναιος) καὶ Σώφρων καὶ Ἄλεξις μέμνηνται τῆς λέξεως. Οἶδα δὲ, φησὶ, καὶ ἀλλαχόθι τοὔνομα, καὶ ἀναπεμπασάμενος ἐξοίσω. Ἀπώλεσας, φησὶ, τὸν οἶνον ἐπιχέας ὕδωρ. Σαυτὸν ἐπιφαίνεις κενότερον λεβηρίδος. Τὰ πρὸ τοῦ δύ' ἄνδρες ἔλεγον εἷς ἐγὼν ἀποχρέω. &c. Caeterum graeci verbi βαλλίζειν adhuc dum in Italico *ballare*, & in Gallorum vocabulo *un bal* supereſſe, haud incommode obſervarunt viri docti. Verba iſta, οἱ κατὰ τὴν πόλιν ἅπαντες, quae poſt κωμάζουσιν temere repetuntur in editis, ignorat ibi vetus codex mſtus.

» Verſus ſequens, Ἀπώλεσας τὸν οἶνον, ἐπιχέας ὕδωρ: » *Ariſtii* poëtae eſt, pronunciatus a Polyphemo in fabula » Cyclope. « CASAUBONUS. — Vide Suidam, in Ἀπώλεσας. Eſt autem poëtae nomen non *Ariſtius*, ſed *Ariſtias*: cuius etiam alius verſus citatur apud Noſtrum, II. 60. b. Conf. Gataker Opp. T. I. pag. 452. & Toup. Epiſt. Crit. pag. 50 ſq. Falſus erat Grotius, quum ad Philoxeni Cyclopem verſum iſtum retulit, in Excerpt. pag. 866.

Ubi edebatur, ἀποδείξω σοι τὸ ὄνομα ὦ φίλε, ἐπεὶ τιμᾷς: monuit CASAUBONUS: » Scribe, τὸ ὄνομα ὦ » ἐπιτιμᾷς, vel ἐπεὶ ἐπιτιμᾷς. « — Longe vero probabilius, ὦ φιλεπιτιμητὰ, corrigebat *Deſid.* HERALDUS; cuius emendationem extra controverſiam poſitam eſſe ex ipſo Athen. IX. p. 385. a. iudicavit HEMSTERHUSIUS, not. 29. ad Heſychii Epiſt. ad Eulogium Gloſſario praemiſſam. Et legitur ſane apud Noſtrum l. c. id ipſum cognomen eidem Ulpiano tributum, ὁ φιλεπιτιμητὴς Οὐλπιανός. At quisquis ea cogitaverit, quae cum de frequente confuſione literarum ε & c (id eſt, ς) in fine praeſertim vocum, tum de perpetuo more veteris noſtri librarii vocales η & ι inter ſe permutandi iam frequenter admodum obſervavimus, is haud aegre, puto, ſibi perſuadebit, in ſcriptura noſtri codicis *A.* ἐπεὶ τιμαῖc (nam conſtanter in eo codice αι ſcribi pro ᾳ iam ſaepe monuimus) vocabulum ἐπιτιμαῖε latere; quo ipſo vocabulo aliâs quoque delectatum eſſe Athenaeum noſtrum novimus ex lib. VI. pag. 272. b. conf. Diodor. Sic. V. 1.

σαυτὸν δ' ἀποφαίνεις κενότερον λεβηρίδος. Scripturam κενότερον dedit ms. *Ep.* recte. Nam a communi regulâ, quae

b in comparativis & superlativis ω longum desiderat praecedente syllabâ brevi, excipiuntur nomina στενὸς & κενός. Recte vero, & consentiente utroque msto, λεβηρίδος edidit Casaub. Perperam λεβαρίδος ed. Ven. & λεβερίδος ed. Bas. Dicitur autem λεβηρὶς proprie τὸ γῆρας ὃ ἀποδύεται ὁ ὄφις, id est, *pellis quem serpens exuit*, *exuviae serpentis*. Quare percommode homo *vanus* & *inanis* dicetur κενότερος λεβηρίδος: quod proverbium mireris non adnotatum a veteribus Paroemiographis. Alia habes apud Suidam proverbia haud ita commoda: γυμνότερος, πτωχότερος, τυφλότερος λεβηρίδος.

λέβητες χάλκεοι &c. » Locus EPICHARMI e *Thearis* si» ve *Theoris* (nam utroque modo scribitur) [scilicet, » prior vocis forma, Dorica; posterior, communis:] ubi » meminit βαλλισμοῦ, sic scribitur in editis scriptisque li» bris: λέβητες χάλκεοι κρατῆρες. ὁ δὲ λοιτοὶ † γάμαν ὑπω» δέλοις καὶ λωτὲ βαλλίζοντες ὅσον χρῆμα εἰη. Sunt ista » corruptissima. Possumus probabiliter recoquere, & fa» cere ut sit aliqua sententia: λέβητες χάλκεοι, κρατῆ» ρές τε. οἱ δὲ λοιποὶ γὰ μὰν ὑπὸ δεταῖς καὶ λωτῷ » βαλλίζοντες ὅσον χρῆμα ἦς. *Lebetes aenei, crateraeque: cae» teri autem praelucentibus facibus & praecinente tibia saltan» tes, quam erant res mira?* Sententia non est plena: pen» det enim ex superioribus. Protulimus autem hanc ex » coniectura lectionem, non quod affirmemus ita scripsisse » Epicharmum: sed ut ostendamus, propius ad veram le» ctionem accedi posse quam factum esset ab interpreti» bus; quorum absurdas sententias nemo sanus admiserit. « CASAUBONUS. — Locum hunc tractans *Sam.* PETITUS, Miscell. VI. 9. sic legebat: λέβητες χάλκεοι, κρατῆρές τε. ὧδε λωτοί γα μὰν ὑπόδηλοι, καὶ λωτῷ βαλλίζοντες· ὅσον χρῆμα ἦς. Respici putabat Petitus donarium illud Orneatarum, quod Pausanias lib. X. pag. 841. descripsit. » Re» censet (inquit) Epicharmus varias donarii partes, *lebe» tes, crateras*, atque, *illic inter caetera expressas fuisse in » aere tibias & ad illorum modos saltantes homines*, dicit. His » autem verbis, ὅσον χρῆμα ἦς, artificium commendat. » *Res*, inquit, *mira erat*: ita bene expressae repraesentaban» tur in illo aere tibiae & ad illorum modos saltantes ho» mines. « — Perspecte nos monuit doctissimus GROTEFEND in *Notis msstis*, (idem ille, cuius nomen misere truncatum legi in Animadvers. nostrarum T. III. p. 617 extr.

etiam atque etiam doleo) cum aliis nonnullis verbis, quae b lib. IX. pag. 408. d. adferuntur, coniuncta esse haec quae hic leguntur, duos senarios iambicos cum dimidio efficientia, quos ille sic scribendos censuit:

— — λέβητες χάλκεοι,
κρατῆρες, ὀδελοί. τοῖς ἔγαμαν ὑπ' ὀδελοῖς
κοιλῷ τε βαλλίζοντες, ὅσσον χρῆμ' εἴη.

Quibus idem Vir doctus breves has notulas subiecit: „ὀδελοί, pro ὀβελοί. ἔγαμαν, pro ἔγημαν. κοιλῷ sc. τοῦ ναοῦ." — Vellem paulo planius exposuisset sententiam, quam istis potissimum verbis τοῖς ἔγαμαν ὑπ' ὀδελοῖς subiectam censuisset: nam quid esset hoc, *nupserunt sub verubus*, fateor me adsequi non potuisse. Eamdem prorsus emendationem publice nuper proponens Fiorillo, nisi quod pro ὀδελοὶ & τοῖς (medio versu 2.) ὀδελοί θ', οἷς posuit, simul aperuit quo pacto ipse (nescio an consentiente *Grotefendio*) istud ὑπ' ὀδελοῖς (in fine eiusdem vers.) acciperet: nempe de *columnis templi*, *sub cuius camera*, (κοίλῳ, sive κοιλῷ, ut scribit ipse) *saltassent.* Vide Observ. Critic. in Athenaeum, Goetting. 1803. pag. 12 sq. Iam ὀδελοὺς quidem Dorum & Aeolum & Boeotorum dialecto dictos fuisse quos alii Graeci vulgo ὀβελοὺς dicebant, satis constat, nempe *verua* aut *verucula*: de quo monuerunt Gregorius de Dialect. pag. 109. Scholiastes Aristoph. ad Acharn. vs. 796. &, quem Fiorillo l. c. laudavit, Nicandri vetus interpres ad Theriac. 93. Qua notione haud dubie sub initium huius versus inter reliqua donaria etiam ὀδελοὶ, id est, ὀβελοὶ, *verua* vel *verucula* nominantur: quae sunt non modo mensae & culinae instrumenta, sed & in sacrificiorum caerimoniis usurpata. At, idem vocabulum etiam de *columnis* usurpari, *quibus aedificium sustineatur*, quis unquam vel legit vel fando audivit? aut quo pacto iste vocabuli usus ex glossâ e Photii Lexico msto prolatâ, Ὀβελος, ὀβελίσκος: adstrui possit? quae glossa nil aliud docet, nisi perinde & ὀβελὸς & frequenter etiam diminutivâ formâ ὀβελίσκος dici: quod ipsum etiam Hesychius & Suidas adnotarunt. Sane, si in fine eiusdem versus idem vocabulum repetiisset poëta & ὑπ' ὀδελοῖς scripsisset, nil aliud significare haec scriptura posset, nisi, *sub verubus*, aut *cum verubus*, sive, *verua manu tenentes*. Mihi vero specie non carere visa erat Casauboni emendatio, ὑπὸ δεταῖς, *praelucentibus facibus*: nisi quod metri caussa ὑπαὶ δεταῖς

scriptum oportuisset; quoniam ex eiusdem interpretis ratione γάμαν non in ἔγαμαν deberet mutari, sed divisis vocibus γὰ μὰν scribi; quod & alioqui verisimillimum erat. Tum vero etiam versu sequenti, pro καὶ λωτῷ, quod eidem Casaubono placuit, metri ratio postulatura erat, ut λωτῷ τε corrigeretur. De voce λωτὸς, *tibiam* significante, vide Nostrum IV. 175. c. & 182. b. & utrobique notata. Iam si *vers.* 3. in vetere cod. *A.* (quemadmodum nos quidem accepimus) βαλλιζόντεσσι in dativo casu scribitur, haud inepte inter se convenient ista verba, τοῖς γὰ μὰν ὑπαὶ δεταῖς λωτῷ τε βαλλιζόντεσσι: sed metri caussâ βαλιζόντεσσι simplici litera λ scribi debuisse videtur. Verum, ut iam professus sum, in his omnibus nihil satis certi liquidive cernere mihi datum est.

c καὶ Σώφρων δ' ἐν τῇ ἐπιγραφομένῃ Νυμφοπόνῳ φησίν· *&c.* » Νυμφοπόνος est *ancilla ornatrix* vel alia *mulier cui cura* » *ornandae sponsae.* Pollux lib. X. [sect. 107.] Ἐν Νυμφο» πόνῳ Σώφρονος εἴρηται πατάνη αὐτοποίητος. Non solum » autem eo loco, quem Athenaeus affert, βαλλισμοῦ me» minit Sophron: sed & aliis. Demetrius Phalereus, vel » quicunque est auctor libelli De Interpretatione, lo» quens de venustate quae orationi conciliatur ex similium » comparatione: [sect. 147.] Σώφρων, ait, καὶ αὐτὸς ἐπὶ » τοῦ ὁμοίου εἴδους φησί· Θᾶσαι, ὅσα φύλλα καὶ κάρφεα » τοὶ παῖδες τοὺς ἄνδρας βαλλίζοντι. οἷόν περ φασὶ φίλα » τοὺς Τρῶας τὸν Αἴαντα τῷ πηλῷ. « Casaubonus. — De istis Sophronis verbis a Demetrio citatis, vide quae post Suidam & Porsonum Fiorillo notavit l. c. pag. 13. In his, quae a Deipnosophista adferuntur, pro editâ scripturâ προεῖχε, percommode προῆχε dedit ms. *A.* a verbo προάγω.

d καὶ ἀναπεμπασάμενος ἐξῄεσαν. » In Excerptis, ἀναπεμ» πασμένος: cui similia alibi notavimus. Casaubonus. — In nostro ms. *Epit.* haud secus atque in ms. *A.* & in edd. recte ἀναπεμπασάμενος scribitur. Vide ad VI. 263. b. Animadv. T. III. pag. 553.

AD CAP. LXIV.

In fine *versus Homerici secundi* revocandam putavi veteris nostri codicis scripturam, cuius clara vestigia etiam su-

periori loco (lit. a. huius pag.) superésse vidimus: pro qua d scriptura editores eam posuerant, quae apud Homerum vulgo exhibetur. In *Epit.* utroque loco omissi sunt illi versus.

κατὰ τὸν Συρακόσιον ποιητήν. Sic commode hoc loco, ut plerumque aliâs, ms. *A.* non Συρακούσιον. Poëtam autem illum, *Epicharmum* esse declaraverat ipse noster Athenaeus lib. VII. pag. 308. c. ubi eumdem adposuit versum: quare h. l. CASAUBONUS adnotavit: »Epicharmea, »quae sequuntur, *τὰ πρὸ τοῦ δύο ἄνδρες ἔλεγον, εἷς ἐγὼν »ἀπόχρεω*, exposuimus libro VII. cap. 16.« — Pro *δύο ἄνδρες*, quod exserte scriptum hîc edébatur, recte *δύ' ἄνδρες* exhibet codex mstus uterque: & pro *ἀπόχρεω*, quod erat editum, aut pro *ἀπόχρεῳ*, quod scribitur in Casauboni Animadversionibus, recte *ἀποχρέω* penacute scriptum in ms. *Ep.* Conf. notata ad locum modo citatum.

ἔρανοι δέ εἰσιν αἱ ἀπὸ τῶν &c. Tenui veterem istam e scripturam *δέ εισιν* (pro *δ' εἰσὶν*) quam non modo editi, sed & ambo mssti sic exsertam dabant. Est autem ad hunc locum CASAUBONI Animadversio haec: »Quod genus »convivii *eranus* fuerit, his verbis declaratur: Ἔρανοί εἰ»σιν αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰσαγωγαί. Putabam »συναγωγαὶ scribéndum esse: ab ea videlicet verbi »συνάγω significatione, qua sumitur pro *unà esse & epulari*, »vel auctore Athenaeo, extremo hoc libro. [p. 365. c.] »Et ita *συνάγειν ἀπὸ συμβολῶν* libro superiore exponeba»mus. [VII. 292. c.] *συναγώγιμα δεῖπνα* leges aliquanto »post. [VIII. 365. b.] Sed aliter omnes mssti & Eusta»thius; qui descriptis verbis hisce [ad Od. λ'. p. 459. l. 40.] »observat: Ὅρα καὶ τὸ, αἱ ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰσα»γωγαὶ, ὅπερ ἐστὶ περίφρασις τοῦ, αἱ συμβολαὶ, αἱ συμ»ποσιακαὶ δηλαδή. Ex hac interpretatione nihil aut pa»rum erit discriminis inter eranum & convivium e sym»bolis. *Eranum* vero dictum scribit *ἀπὸ τοῦ συνερᾶν »καὶ συμφέρειν ἕκαστον*: *ab eo quod mutuo ament, & confe»rant singuli.* Ita exponimus *τὸ συνερᾶν*: cuius loco est »apud Eustathium *συνεράσθαι*. Sed *τὸ συνερᾶν* possumus »aliter interpretari; ita ut posterior vox sit prioris inter»pretatio. Nam, ut *ἐξερᾶν*, frequens apud oratores ver»bum, significat *eiicere*: sic *συνερᾶν* potest verti *coniicere*, »*conferre.* Verum hoc fortasse subtilius.« — Videtur utique Eustathius *συνεράσθαι* in suo cod. Epit. hîc legisse: at

e noster codex cum ms. *A.* & edd. in συνεράν consentit. Quod verbum quanam potissimum notione hîc sit accipiendum dubitari potest. Posteriori Casauboni interpretationi favere ipse Athenaeus videtur, cum coniunxit ἀπὸ τοῦ συνεράν καὶ συμφέρειν: tamquam verbo συμφέρειν interpretaturus alterum συνεράν. In eamdemque interpretationem Eustathius (quamquam συνεράσθαι legens) inclinavit. Ait enim: Ὅρα δὲ τὸ συνεράσθαι, καινὸν ὄν. καὶ ἴσως ἀπ' αὐτοῦ γίνεται κατ' ἔννοιαν ἐναντίαν τὸ ἐξεράν, οὗ πλείων χρῆσις. Sed Etymologici auctor, pag. 369. vocabulum ἔρανος similiter ἀπὸ τοῦ συνεράν καὶ συνεισφέρειν dictum statuens, duobus his verbis medium inserit καὶ ἐπιθυμεῖν, subiungitque, ἀπὸ τοῦ ἐρῶ, ἐπιθυμῶ, ὁ μέλλων, ἐράσω· ἐξ αὐτοῦ ἔρανος. Vocab. εἰσαγωγαὶ tenent etiam nostri mssti, nisi quod mendose ἰσαγωγαὶ scribitur in ms. *Ep.* Id Eustathius accepit quasi esset συνεισφοραί: qua voce & Hesychius & Etymologus & ex parte etiam Suidas utuntur in vocabuli ἔρανος vel ἔρανον interpretatione. Nam revera ἔρανος primum significat *collationem*, sive *collatam symbolam*: & deinde demum, per metonymiam, *convivium ex symbolis celebratum.* Sed, quod probe intellexerat Eustathius, mira quaedam ταυτολογία fuerit, *collatio ex collatis*: nam si εἰσαγωγὴ idem valet ac συνεισφορὰ, idem etiam fuerit ac συμβολή: adeoque dicere, αἱ ἐκ τῶν συμβαλλομένων συνεισφοραὶ idem foret ac si diceres, αἱ ἐκ τῶν συμβαλλομένων συμβολαί: quod non video quo pacto sine absurditate dici possit. Quare non videtur dubitandum quin συναγωγαὶ scripserit Athenaeus, eâ notione quam Casaubonus declaravit. De verbo συνάγειν, in eamdem sententiam usurpato, diximus in Animadv. ad IV. 142. c. ubi ad VIII. 365. c. provocare debueramus, qui locus nos tunc, cum ista scriberemus, praeterierat.

καὶ οἱ συνιόντες. Articulum, in editis (nescio an & in ms. *A.*) omissum, recte adiectum dedit nobis ms. *Ep.*

» Vocis θίασος veriloquium ita explicatur: Τοὺς μὲν οὖν
» θιάσους ἀπὸ τοῦ θεοῦ προσηγόρευον. καὶ γὰρ αὐτοὺς
» τοὺς θεοὺς οἱ Λάκωνες σιούς φασι. Quorsum pertineat
» illud γὰρ, nemo intelligat; nisi *post verbum* προσηγόρευον
» aut addas aut ἔξωθεν suppleas, οἷον σιάσους. Nam
» mens ea est: θιάσους *quasi* σιάσους *esse dictos: quia*, in-
» quit, *Deos vocant Lacones* σιούς. Ideo scribunt antiqui,
» [Eustathius ad Od. λ'. pag. 459. l. 34.] σίασος, καὶ τρα-

» τῇ θίασος. καθὰ καὶ ὁ βρυχησμὸς, ὡς μυκησμὸς, καὶ τροπῇ e » ὁμοία βρυχηθμός. Quod autem σιὸς dicerent Spartani pro » θεὸς, multi veterum testantur. Inde etiam σεῖος apud eos» dem pro θεῖος, *divinus*. Plato in Menone: [T. II. p. 99. ed. » H. Steph.] καὶ οἱ Λάκωνες, ὅταν τινὰ ἐγκωμιάζωσιν ἀγαθὸν » ἄνδρα, Σεῖος ἀνὴρ, φασὶν, οὗτος. Minus recte edunt vulgo » apud Platonem θεῖος. Praeter Grammaticorum testimonia » scribit philosophus in Nicomacheis lib. VII. [c. 1.] οἱ Λά» κωνες, ὅταν ἀγασθῶσι σφόδρα του, Σεῖος ἀνὴρ, φασίν. At » vetustior Spartanorum lingua dicebat σιὸρ & σεῖορ. He» sychius: Σιόρ· θεὸς, Λάκωνες.« CASAUBONUS. — Vocabuli θίασος longe alias etymologias tradidere alii Grammatici. Vide Etymol. M. hac voce. Plura qui desiderat, adeat auctores ab Hesychii Editore ad idem vocab. laudatos.

EURIPIDIS versus proxime ante adlatus, quo θίασος de *choro bacchico* dicitur, e fabula *Bacchis* est, num. 979. Similiter in eiusdem fabulae vers. 56. dicebat idem poëta, θίασος ἐμὸς, γυναῖκες, *&c.* quibus e verbis corrupta videri illa deberent, quae apud Etymol. pag. 453 extr. eidem Euripidi tribuuntur, θίασμος ἑσμὸς γυναικῶν: nisi cum his ex parte saltem conveniret id quod apud Hesychium in Θίασος legitur, θίασον nonnumquam quoque dici τὸ πλῆθος Βακχικὸν, ἢ ἑσμὸν γυναικῶν. Sed vel sic videndum, ne illa apud Etymologum verba ex eodem, quem dixi, Euripidis versu detorta sint.

τὰς δὲ τοιαύτας εὐωχίας Αἰσχύλος καὶ Εὐριπίδης εἰλαπίνας, ἀπὸ τοῦ λελαπάχθαι. » Et hic aliquid ἔξωθεν sup» plendum reliquit. Nam εἰλαπίνη non fit a λελαπάχθαι: » esset enim λελαπίνη: sed ab Attica formatione eius vo» cis. Nam, ut dicunt Attici εἴληφα pro λέληφα, εἴλεγμαι » pro λέλεγμαι, εἵμαρμαι pro μέμαρμαι: sic εἰλαπάχθαι, » pro λελαπάχθαι. Inde est εἰλαπίνη, ut quidem explica» tur etymon istud hoc loco: nam poëtae interpretes lon» ge aliter.« CASAUBONUS. — Vide Eustath. ad Od. α'. pag. 50. l. 12 sqq.

λάπτειν δὲ, τὸ τὴν τροφὴν ἐκπίττειν. Sic percommode codex mstus uterque. » Λάπτειν [ut hic ait auctor » noster] est, *cibum facile concoquere*: at libro XI. [pag. » 485. a.] explicatur ἀθρόως πιεῖν, *ingurgitare se poculis.* » Utrumque verum est; sed ex consequenti utrumque: » nam proprie λάπτειν ficta vox est exprimendo *sono* » quem tuburcinatores edendo edunt.« CASAUBONUS. —

a Vide Eustath. l. c. & ad Iliad. α'. p. 49. l. 23. & ad Iliad. π'. p. 1066. l. 19 sqq.

λαγαρὸν γίγνεσθαι. ὅθεν ἀπὸ μὲν τοῦ λαγαροῦ ἡ λαγὼν, ὥσπερ καὶ λάγανον. » Vocem λαγαρὸς exposuimus libro » III. [ad pag. 79. b.] & VII. [ad pag. 307. b.] Inde est » λαγὼν, inquit Noster. *Locus infra costas* ita dicitur; quasi » *laxus & vacuus*, quia caret costis: quam ob caussam κε- » νεὼν quoque Homero dicitur, & λαπάρα. Ab eadem ori- » gine & λάγανον, *placentae* aut *libi* genus quoddam; a fi- » gurae proprietate, quod cava fingerentur lagana. « CASAUBONUS.

ἀπὸ δὲ τοῦ λαπάττειν, λαπάρα. Consentit cum editis ms. *A*. In ms. *Ep*. hîc quidem λάπτειν, ut ante, scribitur: sed mox idem cum ms. *A*. & edd. ista agnoscit, λαφύττειν δέ ἐστι τὸ δαψιλῶς λαπάττειν καὶ ἐκκενοῦν. Eustathius autem, ubi hunc locum ob oculos habuit, (ad Od. α'. p. 50. l. 12 sqq.) verbum λαπάττειν prorsus ignorat.

Homericus versus, Odyss. γ'. 259. sic recte editur apud poëtam: Ἀλλ' ἄρα τόν γε κύνες τε &c. Ut hîc editus est, bene habet ad sententiam, male ad metrum. In cod. *A*. fortasse sic scribi debuerat, Ἀλλ' ἄρα τόνδε κύνες τε. In *Epit*. omissus totus versus.

b *Τὰς δ' εὐωχίας ἐκάλουν οὐκ ἀπὸ τῆς ὀχῆς &c.* » Εὐωχίαν » negat auctor dici ἀπὸ τῆς ὀχῆς: quae tamen sententia » est multorum ex antiquis Grammaticis; qui ὀχὴν, *ali-* » *mentum*, Argivis propriam dictionem fuisse volunt. Ipse » vult dici ἀ[illegible]οῦ εὖ ἔχειν. Sic, pro *conviuari* & *epulari* » *lautius*, di[illegible]nt εὖ διατίθεσθαι ἑαυτόν. « CASAUBONUS. — Conf. Eustath. ad Iliad. β'. pag. 212. l. 37. Etymol. p. 401. med. & Xenoph. Memorab. Socr. III. 14, 7. Quo referantur verba κατὰ ταῦτα, cum ait ἀλλ' ἀπὸ τοῦ κατὰ ταῦτα εὖ ἔχειν, haud satis adparet; & ipsa illa duo verba omisit Eustathius l. c. quae tamen noster codex *Ep*. cum ms. *A*. & editis agnoscit. Ex vetere aliquo Grammatico haec desumta sunt, apud quem ex praecedentibus (puto) intelligebatur, ad *cibum potumque* referri illa verba. Perperam dein εἰς ἃ δὴ συνιέντες scribitur in ms. *Ep*. Recte vero συνιόντες Eustath. cum edd. & ms. *A*. *Paulo post*, recte ἰὴ, ἰή, acutâ voce dedit ms. *Ep*.

c » Verum est quod statim observatur, ὅτι τὸν αὐτὸν ἵλεων » καὶ ἱλαρὸν ἔλεγον. Proprie ἵλεως is dicitur, qui Ro- » manis *propitius*: qua notione usurpatur in Superûm sup-

» pliciis. Sed interdum idem est atque *hilaris*. Plutarchus, c
» in Aemilio Paulo: Τότε δὲ πρὸς τοὺς μαχομένους ἐπι-
» δεικνύμενος ἵλεων καὶ φαιδρὸν ἑαυτόν. Et saepius idem ali-
» bi. Plato autem, libro septimo De Legibus, ἵλεων oppo-
» nit τῷ δυσκόλῳ, quem ille ait esse θρασὺν; e contrario
» eum qui dicatur ἵλεως, & voluptatibus frui decenter, &
» labores, si opus sit, non refugere. Atque hanc διάθεσιν
» voce ἵλεως significatam, Diis (ait Plato) tribuunt omnes
» homines κατά τινα μαντείας φήμην. Aelianus lib. XIV.
» cap. 6. Πάνυ σφόδρα ἐῤῥωμένως ἐῴκει λέγειν Ἀρίστιππος,
» παρεγγυῶν, μήτε τοῖς παρελθοῦσιν ἐπικάμνειν, μήτε τῶν
» ἐπιόντων προκάμνειν. εὐθυμίας γὰρ δεῖγμα τὸ τοιοῦτο, καὶ
» ἵλεω διανοίας ἀπόδειξις.« CASAUBONUS. — Pari ratione Socrates, poculum veneno mixtum manu capiens, ἵλεως dicitur fuisse, οὐδὲν τρέσας, apud Platon. in Phaed. c. 66. Conf. Potterum ad Clement. T. I. p. 361.

Ἔφιππος ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Ἐμπολῇ. » *Em-
» pola* EPHIPPI unde habuerit nomen, dicebamus ad Sue-
» tonium. « IDEM. — Qua potissimum parte sui in Suetonium commentarii mentionem fecerit Casaubonus huius fabulae, non habeo in promptu indicare. Ἐμπολὴ & *negotiationem* significat & *lucrum ex negotiatione captum*. De quo vocab. consuli possunt auctores ab Hesychii interpretibus laudati. *Capturam* interpretatus est GROTIUS in Excerpt. p. 674. cuius latinam versionem Graecis poëtae versibus subiecimus. Iidem Graeci versus repetuntur apud Nostrum, sed corruptiores, libro XIII. 571. e. f. ubi perperam ad *Euschemum* auctorem (inauditum aliâs nomen) referuntur.

Vers. 3 *sq.* ἐφίλησεν, οὐχὶ συμπιέσασα τὸ στόμα,
ὥσπερ πολέμιος.

ὥσπερ πολέμιον scribitur pag. 571. e. Neutrum commode: verissimeque suspicatus mihi visus est IACOBS, Animadv. Vol. II. Part. III. pag. 73. aliud quid sub isto vocabulo latere. Et coniectare licuerit, ὥσπερ πελειὰς scripsisse poëtam, casta *columbarum oscula* libidinosioribus *passerum* opponentem.

Vers. 5. ἦσε. In ὁμοίως finem huius eclogae fecit Epitomator. In ms. *A.* ἦ σε scribitur: ex quo ᾖσε (i. e. *cantat*) fecere Editores. Sed pag. 571. ἧς ἐπαραμυθήσατο scribitur in edd. & in Msto: qua scripturâ planissime continebatur id quod ibi CASAUBONUS a TURNEBO propositum probavit ἧσε, id est, *delectat*, *oblectat*: quod & hic repo-

c nere non dubitavi. Conf. not. ad IV. 155. c. *Vers.* 6. εὐθέως τ' ἀφεῖλε. Sic scribi iussit CASAUB. ad p. 571. Aberat coniunctiva particula cum hic, tum illic: sed ibi recte eam adiectam dedit ms. *A*. Ex quo simul adparebat, vocem εὐθέως non, ut vulgo factum, ad praecedentia trahi debuisse, sed ad sequentia. κἀφεῖλε corrigi iusserat IACOBS l. c.

AD CAP. LXV.

e *Homerica* quae citantur testimonia, leguntur, primum Od. γ'. 435 sq. alterum Od. α'. 22 & 25. tertium Iliad. α'. 424. *Mox*, vulgatam scripturam, κἂν ἄνθρωπος δέ που, cum ms. *A*. agnoscit ms. *Ep*.

f In EPICHARMI versu, prout vulgo ubique scribebatur,

'Αλλὰ σιγῆν ἀγαθὸν ὄκκα παρέοντι κάρρονες:

quum metro non constaret ratio, GROTIUS Excerpt. pag. 841. sic correxit:

'Αλλὰ σιγῆν ἀγαθὸν ὄκκα καὶ παρέοντι κάρρονες.

Nec ita male fortasse. Quia tamen sunt graves auctores, qui in impari sede versus trochaici ferendum pedem dactylum negent, praetuli TOUPII emendationem, in Append. ad Notas in Theocr. pag. 19. propositam. Nempe idem valent ὅπποκα & ὄκκα, facileque permutari ista potuerunt a librariis. Poterat autem σιγῆν scribi, cum iota subscripto, ut fecit Grotius: sed rectius ab aliis omittitur iota, quemadmodum hic cum in editis, tum in msstis; quoniam doricâ infinitivi formâ ante contractionem non tam σιγάειν erat, quam σιγάεν. Apud Corinthum de Dial. p. 104 sq. utramque scripturam habes. Conf. Brunck ad Comici Acharn. 778. Ex eodem Epicharmi versu Maittairius de Dial. pag. 156. c. ὠγαθὸν citavit, ut exemplum vocalis α ex Dorica dialecto in ω mutatae: at ista scriptura nonnisi per operarum errorem in editionem Cas. 2. irrepserat, ex eaque in ed. Cas. 3. propagata est.

Proxima *Homerica* verba habes Od. γ'. 471. & 395 sq. simillima vero etiam alibi, velut Od. σ'. 426 sq. Apud Nostrum h. l. ἔπεισαν ἐπιόν θ' edebatur: sed particulam τ' ad ἔπεισαν adiectam dedit ms. *A*. In ms. *Ep*. permutatis verborum sedibus scribitur, ἐπιόν τ' ἔπεισάν θ'.

AD CAP. LXVI.

καλαβρίζουσι τοὺς οἰκέτας. »Non memini legere a »alibi, ac ne extare quidem usquam censeo, verbum *κα»λαμμυρίζειν*, nisi in sequentibus istis, *κατερῶνται μὲν τοῖς »τέκνοις, λοιδορεῦνται δὲ ταῖς γυναιξὶ, καλαμμυρίζουσι τοὺς »οἰκέτας, ἀπειλεῦσι τοῖς πολλοῖς.* Confert reverentiam »quam sacris faciendis adhibebant veteres, cum irreveren»tia tunc hominum. Nihil autem religiosius cavendum »monebant sacrorum antistites, quam ne verbis male omi»natis inter sacrificandum uterentur. Qua de re conve»nientissimum huic loco Platonis testimonium proferreba»mus ad Theophrasti caput Περὶ Δυσχερείας: ubi hunc »ritum pluribus exposuimus. In Excerptis & multis msstis »offendimus *πλήττουσι τοὺς οἰκέτας.* Sed vulgatam »γραφὴν a quo principio dicemus ortam? Noli dubitare »scripsisse Athenaeum, *κλαυθμυρίζουσι τοὺς οἰκέτας.* Ver»bum *κλαυθμυρίζειν* utroque modo accipiunt Graeci: & »pro *eiulare* aut *flere*, & pro *in fletum aliquem adducere.*« CASAUBONUS. — »An *κονδυλίζουσι*?« quaerit CORAY in Notis msstis. »Infra certe (inquit) p. 420. e. locus occurrit »huic simillimus, ubi inter alia: *βοῶσι, κεκράγασι, βλασ»φημοῦσι τὸν οἰνοχόον, τὸν διάκονον, τὸν μάγειρον. κλαίουσι »δὲ οἱ παῖδες τυπτόμενοι κονδύλοις ἄλλος ἄλλοθεν.*« — Quae peropportune quidem ab eruditissimo Viro adlata & cum hoc loco collata sunt: sed, quod ad scripturam adtinet huius loci, certissima nobis visa erat TOUPII ratio, *καλαβρίζουσι* corrigentis, in Curis noviss. in Suidam p. 233. Vide Suidam in *Καλαβρισμὸς*, ibique Küsterum: Hesychium eiusque Interpp. in voce *Καλαβριάζεινεαν* & *καλαβρισθεῖσαν*: & Bielium in Thes. Philolog. voce *Καλαβρίζω*. Vulgata lectio e nostro cod. *A.* derivata erat, in quo quidem illud insuper peccatum, quod duabus distinctis vocibus *καλὰ μυρίζουσι* scribitur. Caeterum qui veteris formae recordatus fuerit, qua in msstis medii aevi pingebatur litera *β*, is facile intelliget, scripturam istam ex duabus scripturis imperite in unam confusis natam esse; quarum quidem utraque etiam per se vitiosa erat, altera *β* cum *μ* permutans, altera cum *υ*. Pro rariore verbo *καλαβρίζουσι*, Epitomator notum omnibus *πλήττουσι* posuit. Quod vero idem verbum *πλήττουσι*, praeter Epitomam, etiam in multis Msstis offendisse se Casaubonus ait, id eamdem ra-

tionem habet quam iam saepius declaravimus: scilicet, illam scripturam inter varias lectiones e msstis Italicis excerptas adnotatam repererat Casaubonus; nec vero noverat, non e codice plenioris operis fuisse hanc enotatam, sed ex sola Epitoma.

Qui sequitur, *Homeri versus*, est ex Iliad. β'. num. 381. Tres sequentes, ex *Chirone* incerti poëtae ductos, Excerptis suis inseruit Grotius pag. 513. hâc adiectâ interpretatione Latinâ:

Ad molles epulas notum si forte vocaris,
ne veniente dole, qui pravis mentibus est mos:
sed gaude prius ipse, simul fac gaudeat ille.

b *Vers.* 2. perperam ἄχθ' ὁρῶν scribitur in ed. Cas. 2. & 3. pro ἄχθου ὁρῶν, quod recte habet ed. Cas. 1. Mendose ἄχθον ed. Ven. & Bas. Versus istos, & quidquid praeterea hoc cap. 66 & seq. continetur, praetermisit Breviator.

ἅπερ πάντα ἐκ τῶν εἰς Ἡσίοδον ἀναφερομένων μεγάλων Ἠοίων καὶ [μεγάλων] Ἔργων παρῴδηται. ἅπερ πάντας habet ed. Ven. & ms. *A.* quod in ἅπερ πάντως mutatum in ed. Bas. Pro quo ἅπερ πάντα tacite posuit Casaub. quem secutus sum. De *Hesiodi Eois* vide Pausaniam IX. 31. pag. 771 extr. Guil. Canterum, Novar. Lect. IV. 3. Casaubonum ad Strabon. I. pag. 42. & Meursium in Atticis Lection. lib. II. c. 20. Quod dein καὶ μεγάλων Ἔργων vulgo scribitur, recte utique a Ruhnkenio monitum videtur, (Epist. Crit. I. pag. 115.) expungendam esse vocem μεγάλων, ut temere e superioribus repetitam. Equidem, prorsus abiicere non ausus, uncis eam inclusi. Simul vero *Theognidem* nominare hic debuerat Athenaeus, e quo pars istorum versuum expressa.

c *Vers.* 4. γνοὺς πως. Sic scribendum monuit Coray; non γνοὺς πῶς, ut erat editum. *Ibid.* Verbum ὑποδεῖται Dalecampius *reformidat* interpretatus est: quem miror eo nomine non reprehensum a Casaubono. Dalecampium secutus Villebrunius, sic vertit: *l'ami invité s'en apperçoit, & n'ose toucher de rien.* Immo vero, ut perspectissime monuit in *Notis msstis* Corayus: »Sensus est: *invitatus ad coenam* »*cum casu aliquo animadvertat se convivatori minime gratum* »*esse, se calceat*, scilicet *abeundi gratia.*«

Post ista, sic legebatur in Casauboni editione:

κἆτά τις εἴπῃ
Τῶν ξυμπινόντων. ἤδη σὺ τί οὐχ ὑποπίνεις;

Οὐχ ὑπολύσει c
Αὐτόν; ὁ δ᾽ ἄχθεται αὖθις (αὐτὸς ed. Caſ. 3.) ὁ ξύνων &c.
Ad quae Casaubonus haec adnotavit: »In illis hexa»metris qui afferuntur ex *Hesiodi Eoeis*, defectus nota »etiam in antiquis appoſita eſt ſexto verſui. Fruſtra, ut »videtur: nam integraveris unum verſum in duos perpe»ram diviſum, ſi ita ſcripſeris,

»Οὐχ ὑπολύσεις αὐτόν; ὁ δ᾽ ἄχθεται αὐτὸς ὁ ξύνων
»τῷ κατακωλύοντι.« —

At in ſuperioribus editionibus defecta quidem & mendoſa erat ſcriptura; ſed nulla aderat *defectus nota*, cum ſic ibi legeretur:

— κᾆτά τις εἶπε
τῶν ξυμπινόντων· ἤδη σὺ τί οὐχ ὑπολύσεις,
αὐτὸν ὁ δ᾽ ἄχθεται αὐτὸς ὁ ξύνων
τῷ κατακωλύοντι &c.

Ubi pro οὐχ ὑπολύσει legendum eſſe οὐχ ὑποπίνεις; & dein initio ſequentis verſus ponenda verba οὐχ ὑπολύσεις σαυτόν; ante Caſaubonum ex Italicis msstis iam docuerat Muretus Variar. Lect. lib. XIX. cap. 3. Eamdem ſcripturam aliis codicibus praeiverat noſter vetuſtiſſimus ms. *A*. in quo tamen non σαυτόν; ſed ὑπολύσεις αὐτόν; quod quidem perinde eſt: αὐτὸν pro σὲ αὐτὸν vel σαυτόν. Pro ὑπολύσει iam Dalecampius ὑπολύσεις legendum viderat: ſed id verbum ſic interpretatus erat, *hunc iam cur a metu non liberas?* quam interpretationem rurſus ſilentio praetermiſit Caſaubonus. At perſpecte idem Muretus monuit, longe a ſententia aberraſſe interpretem: quandoquidem ὑπολύειν ἑαυτὸν, *excalceare ſe* dicant Graeci. Qua notione perapte hic verbum hoc ſuperiori ὑποδεῖται opponitur. Quam in eamdem ſententiam, de Mureto nil cogitans, pro ſua & doctrina & ſagacitate etiam Coray in *Notis msstis* verbum illud interpretatus eſt, commodiore etiam verborum diſtinctione utens, interrogandi ſigno poſt ἤδη σύ; interpoſito. »*At e convivis ali»quis* [ſic pergit ille poſt verba paulo ante adpoſita] ipſum »impediens *ait: Iam tu* (abire paras?) *Quin bibis? quin »discalceas te? Quod aegre fert iterum* [nempe αὖθις, pro »αὐτὸς, percommode corrigit idem vir doctus] *convi»vator, & impedienti ſuccenſet.*« —

»Adiicit auctor horum verſuum,

»— καὶ εὐθὺς ἔλεξ᾽ ἐλεγεῖα,

c »Μηδένα μήτ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
»μήθ' εὕδοντ' ἐπέγειρε, Σιμωνίδη. οὐ γὰρ ἐπ' οἴνοις
»τοιαυτὶ λέγομεν δειπνίζοντες φίλον ἄνδρα.

»Describit poëta mores sordidi & μικρολόγου: qui, si casu »aliquo amicos ad coenam vocaverit, tamen neque ipse »eos ad bibendum invitabit, neque feret si e convivis ali»quis id fecerit: hoc dixit poëta praecedentibus verbis. »Nunc addit, loco illius amicae invitationis, quae in com»potationibus locum habere solet, durum istum hominem »vetus dictum usurpare, quo admonemur ne abiturien»tem hospitem retineamus; neve ad bibendum stimulemus »eum qui biberit quod sit satis. Ita accipimus ista, μήθ' »εὕδοντ' ἐπέγειρε. Atque haec praecepta, quae suis con»vivis stliti cantare praeparci convivatores, vocat ἐλε»γεῖα: quia antiquissimus poëta *Theognis* elegiaco car»mine & ista & alia his similia est complexus. Integer »poëtae paraenetici locus ita habet: [vers. 459 sqq. ed. »Brunckii:]

»Μηδένα μήδ' ἀέκοντα μένειν κατέρυκε παρ' ἡμῖν,
»μηδὲ θύραζε κέλευ' οὐκ ἐθέλοντ' ἰέναι.
»μηδ' εὕδοντ' ἐπέγειρε, Σιμωνίδη, ὅν τινα ἡμῶν
»θωρηχθέντ' οἴνῳ μαλθακὸς ὕπνος ἕλοι.

»Postrema verba [illa, οὐ γὰρ ἐπ' οἴνοις &c.] cum inter»rogatione legi debent. *Nonne verum est*, inquit, *solere nos* »*inter pocula haec dicere, cum amicos invitavimus?* Quasi »dicat: Hi sunt sermones, quibus hodie utuntur avari »homines, si quando convivia agitent. ἐπ' οἴνοις: ut apud »Aristophanem, & alios saepe, ἐν οἴνῳ. Latini etiam, *in vino*. »Quod additur, Ἔτι δὲ καὶ ταῦτα προστίθεμεν, connecti »debet cum praecedentibus in hanc sententiam: *Nos hodie* »*& illa facimus ac dicimus, quae iste poëta in suis hominibus* »*reprehendebat: & insuper alia addimus parilis incivilitatis &* »*similium sordium.* Subiecti versus Hesiodi sunt.« Casaubonus. — Vide *Hesiodi* Ἔργα vers. 667 sq. edit. Brunck. d ubi in secundo versu non πλείστη τε, ut hic apud Athenaeum, sed πλείστη δὲ legitur. Videntur autem hi versus cum superioribus Hesiodi & Theognidis in eodem carmine, cuius titulus Χείρων erat, fuisse citati; quod & ipse Athenaeus paulo ante dixerat, *partim ex Hesiodi* Ἔργοις *sua transtulisse illum poëtam.*

AD CAP. LXVII.

Εἶτ' οὐχ ἅπαντα &c. » De vilitate rerum quae Diis vel-
» uti dicis caussa offerebantur, alio loco diximus. Menan-
» dri super hoc praeclaram ῥῆσιν describit hoc loco Athe-
» naeus. *Primus versus* ita habet:

» Εἶτ' οὐχ ἅπαντα πράττομεν καὶ θύομεν.

» Nos haec non intelligimus. Scribimus,

» Εἶτ' οὐκ ἀτοπώτατα πράττομεν καὶ θύομεν;

» *Quis neget*, ait, *aliena rationi esse quae in sacrificiis vulgo*
» *facimus? qui quidem in illa omnia quae Diis offerimus vix*
» *drachmarum decem sumtum faciamus, cum interea coquarum*
» *nostrarum apparatus, dum tibicinas & saltatrices conducimus,*
» *unguentum emimus, id genus alia,*

» μικροῦ τάλαντον γίνεται τὸ κατὰ λόγον:

» *prope talenti summam conficiunt istae expensae.* τὸ κατὰ λό-
» γον (sic enim scribendum) appellat *omnia aera in unam*
» *summam collecta.* « Casaubonus. — Tota Menandri
ecloga deest Epitomae. Sex priores versus iam libro IV.
pag. 146. d. e. cum nonnullâ tamen lectionis varietate ci-
tatos ab auctore nostro vidimus. Ibi *vers.* 1. Εἶτ' οὐχ
ὅμοια scribebatur: hic Εἶτ' οὐχ ἅπαντα, quod for-
tasse verum, ita ut subintelligi debeat ὁμοίως aut ὅμοια,
quod ibi ex scholio in contextum transisse videtur. Pro
ἀγαπητῶν, quod h. l. *vers.* 3. in ms. *A.* legitur, recte
ex pag. 146. ἀγαπητὸν editum: id est, *contentos esse de-
bere Deos existimamus*, si in oviculam decem drachmas im-
pendimus; sive, ut breviter Bentleius (in Emend. in
Menandr. p. 40.) interpretatur, ἀγαπητὸν δέκα δραχμῶν,
vix decem drachmarum; drachmarum, ut multum, decem.

Vers. 4 *sq.* Accusativi αὐλητρίδας, καὶ μύρον &c. pen-
dent, ni fallor, a verbo e superioribus supplendo ἄγομεν,
& partim etiam ἀγοράζομεν. Initio *vers.* 5. tenui id quod
h. l. consentiente msto *A.* editum inveni, Μενδαῖον,
Θάσιον: bene licet gnarus, id incommodi habere hanc
scripturam, ut pedem dactylum invehat in secundam se-
narii iambici sedem. Quum pro voce Μενδαῖον p. 146.
ταύτας vulgo legatur, nunc primum video Pauwium
(qui sub Philargyrii nomine olim latere voluerat) in
Emend. in Menandr. pag. 47. sic corrigendum hunc ver-
sum censuisse, τούτοις, τὸ Θάσιον &c. pronomine τού-
τοις ad *convivas & parasitos* relato, qui τοῖς θεοῖς vers. 2.

nominatis opponantur. Quae satis speciose excogitata ratio foret, nisi articulo τὸ rursus idem ipsum obstaret, de quo ad p. 146. monuimus, ubi eumdem articulum a Casaubono & Grotio ad nomen Θάσιον adiectum vidimus.

e *Vers.* 6. Perperam τε κατὰ λόγον h. l. legebatur in edd. & ms. *A.* pro τὸ κ. λ. quod recte dabant pag. 146. libri omnes. τὸ κατὰ λόγον ἐστὶ ταλάντου: *impensa, si summam omnium rerum subducas, est talenti.* μικροῦ, *parum abest, propemodum.* ταλάντου autem, non τάλαντον, perspicue h. l. dedit ms. *A.* Quod vero in Animadv. ad IV. 146. e. dixi, eamdem scripturam ibi in eodem codice exhiberi, id imprudenti mihi exciderat: nihil enim discrepantiae ab edita olim scriptura ibi ex cod. *A.* in Excerptis meis adnotatum video: at ibidem ταλάντου (compendiose quidem scriptum, sed haud obscurà ratione) dabat ms. *Ep.*

Versus septimus cum seq. sic concepti erant in editis:

Δραχμῶν μὲν ἀγαθῶν ἄξιον λαβεῖν δέκα
ἡμᾶς, ἐὰν καλλιερηθῇ τοῖς θεοῖς.

Ibi Casaubonus: » Scribe, inquit:

» Δραχμῶν μὲν ἀγαθὸν ἄξιον λαβεῖν δέκα
» ὑμᾶς, ἐάν γε καλλιερηθῇ τοῖς θεοῖς.

» *Par est, ut qui Deûm cultui decem drachmas impendatis, paris* » *aestimationis bonum aliquod ab iis recipiatis, si quando litare* » *contingat vobis.* Omnino ἀγαθὸν legendum, non ἀγαθῶν: » & ὑμᾶς, non ἡμᾶς. Deus enim erat, qui ista loqueba» tur, ut dicitur versu undecimo. *Sequenti versu* scribo:

» Τούτων δὲ δεῖ πρὸς ταῦτ' ἀνελεῖν τὴν ζημίαν.

» Sed non videtur satis perfecta sententia. « — Equidem *vers.* 7. ἀγαθὸν adoptavi cum Grotio, cuius vide Excerpt. p. 733. Bentleius vero sic scribendum hunc versum contendebat:

Δραχμῶν μὲν, Ἀγάθων, ἄξιον λαβεῖν δέκα.

Vers. 8. ἡμᾶς cum eodem Grotio & Bentleio tenendum putavi: tum vero ibidem pro ἐάν γε, quod fulciendo versui a Casaub. propositum est, percommode ἐὰν καὶ dedit nobis ms. *A.* quod ipsum Bentleius ex coniectura posuerat. *Nonus versus*, cum sic conceptus esset in editis & in codice msto:

τούτων δὲ πρὸς ταῦτ' ἀνελεῖν τὴν ζημίαν:

nullâ mihi, quod ad sensum, emendatione opus habere visus erat, quae infelicior etiam Grotio, quam Casaubono, cecidit; nam ille sic scribens:

τούτων δ' εἰ πρὸς ταῦτ' ἀνελεῖν δεῖ τὴν ζημίαν, e

cum in secunda tum in quarta sede senarii spondeum posuit, quem numquam profecto ibi Menander admiserit. Leviorem medicinam Bentleius adhibuit:

τούτων δὲ πρὸς ταῦτ' ἐπανελεῖν τὴν ζημίαν.

Mihi in verbo ἀνελεῖν nil mutandum visum erat: quare καὶ particulam commodo loco inserere tentavi. Iam vero, quod ad *sententiam* spectat, a doctissimorum virorum interpretatione longe mihi discedendum putavi: in quo satis-ne recte fecerim, eruditi iudicent. Dalecampii omitto versionem. Casaubonum paulo ante audivimus. Grotius, cuius versionem in aliis versibus adoptavi, sextum cum tribus sequentibus in hunc modum interpretatus est:

Quare nos aequum est, sacra si cedant bene,
a Dis accipere drachmas quod valeat decem:
cum quo si sumtus reliquos comparaveris,
sacra duplum nobis prae bono dabunt mali.

Bentleius sic convertit:

Drachmarum vero, o Agatho, decem pretium
nos ferre, etiam cum opima sacra Diis facimus!
Harum autem rerum praeterea damnum in nos suscipere!
Nonne hoc pacto rei divinae damnum duplicatur?

Nos, quam sententiam & verbis inesse & cum praecedenti sequentique oratione unice convenire putavimus, eam, utcumque potuimus, latinis senariis, qui Grotianis praecedentibus sequentibusque medii interseri possent, expressimus. Ista verba, *vers.* 7. λαβεῖν ἄξιον δέκα δραχμῶν, non intelleximus, *accipere id quod decem drachmas valeat*; sed, *sumere* (sive *emere*, coll. III. 118. a. & IV. 170. a. ibique not.) *ad sacra facienda victimam* seu *ovem* (ἱερεῖον vel προβάτιον) *quae decem drachmis constet.* Tum καλλιερεῖν non modo significare putavi *felicibus auspiciis sacrificare, perlitare*; sed & *rite* (& *prout ius & fas est*) *sacra peragere*, καλῶς τὰ ἱερὰ ποιεῖν, ut ait Hesychius: atque eâ sententiâ accipiendum id verbum *versu* 8. visum nobis erat.

In *verss.* 11 & 12. quales editi legebantur consentiente msto, postquam parum feliciter a Grotio essent curati, perspecte Bentlei monuit, nihil fuisse mutandum, nisi quod vocula τὴν, quae in fronte *vs.* 12. posita erat, ad calcem *versus* 11. fuerit reiicienda. Ad sententiam, recte contra Casaubonum Grotius monuit: » Noli credere,

e »Deum hic introduci loquentem. Nam ἄν γε θεὸς, est, *si* »*Deus sim.*«

Undecimum tertium, sic olim editum,

εἰ μὴ καθήγιζέ τις ἅμα καὶ τὴν ἔγχελυν,

nimis patienter tulerant Casaub. & Grotius. Quem in hunc modum refinxit BENTLEI:

εἰ μὴ καθήγιζέν τις ἅμα τὴν ἔγχελυν.

Malueram equidem, servatâ καὶ particulâ, nude ἔγχελυν scribi deleto articulo, qui minus commode hîc adiectus videtur. Sed eodem prorsus modo, quo cum Bentleio a nobis editus est, scriptum versum nobis dedit noster codex *A*.

Vers. 14. εἷς τῶν συγγενῶν in εἷς τῶν γηγενῶν mutans GROTIUS, latine sic reddidit:

ut terrigenûm unus Callimedon mortem oppetat.

Et in nota ait: »Sensus est: si Deus sim, velim anguillam »mihi sacrificari, ut hoc videns Callimedon moriatur, »tamquam unus gigantum, id est inimicus Deis. Erat is »*Callimedon* magnus helluo.« — Erat sane insignis lurco Callimedon, & delicatorum praesertim piscium & in his *anguillarum* avidissimus. Conf. VIII. 340. c. Ille igitur, *ad coenam cognati sacrificantis vocatus, taedio & invidiâ rumpi debebat*, si anguillam, oculis & animo iam a se devoratam, non inferri mensae, sed integram Deo offerri cremarique vidisset: quod quidem cum gigantum fato nihil commune habet. Quare minime solicitari debuisse vulgatam scripturam συγγενῶν, rectissime a Bentleio monitum est.

AD CAP. LXVIII.

f »Ἐπιδόσιμα δεῖπνα, de quibus postea tractatur, con»fiebant ex ea pecunia quam conferebant sodaleis ultra id »quod tenebantur ex pacto vel ex infelici iactu aleae. »Notum quid sit ἐπιδιδόναι & ἐπίδοσις.« CASAUBONUS. *Adiectitias coenas* paulo post interpretatur idem vir doctus.

ALEXIDIS versiculos, una cum plerisque qui sequuntur, praetermisit Epitomator. In his nihil mutat ms. *A*. nisi quod *vers.* 3. mendose κομιοῦντες κεῖθεν habet; pro quo κομιοῦντι κεῖθεν legitur in ed. Ven. & Bas. nihilo melius: recte vero, ut videtur, κομιοῦντ' ἐκεῖθεν sua in editione tacite correxit Casaubonus. Quaenam vero

sententia toti eclogae insit, fateor me minime perspicere, nisi & pro *μοι* corrigatur *με*, ad *κομιοῦντα* referendum; & *vers.* 2. pro *ὁ δεσπότης* legatur *ἡ δέσποτις*, quae sit eadem quam deinde *αἰσθητικὴν γραῦν* nominat alter. Locum hunc spectavit H. STEPHANUS, cum in Thes. Graec. Ling. T. I. pag. 231. scriberet: » Αἰσθητικὴ γραῦς videtur » appellari apud Athenaeum non simpliciter *quae est facul-* » *tate sentiendi praedita*, sed *quae vi & acrimonia pollet in* » *sentiendo.* « — Haud incommode Dalec. *providam* vertit, quasi *προαισθητικήν*.

» De his *adiectitiis coenis* recitantur versiculi quatuor a » CROBYLI, veteris comici: in quibus interpretandis sin- » gularis vel negligentia vel infelicitas [Dalecampii] viri » docti. Primum igitur ita eos scribe:

» *Λάχης, ἐγὼ δὲ πρὸς σε. πρόαγε. ποῖ;*
» *ὅπου μ' ἐρωτᾷς; ὡς Φιλουμένην. παρ' ἧ*
» *τἀπιδόσιμ' ἡμῖν ἐστιν. ἧ γ' ἐχθὲς πιεῖν*
» *κυάθους ἕκαστον ἐβιάσω σὺ δώδεκα.*

» Mens quidem ex superioribus pendens, subobscura: cae- » terum verba hoc sonant. A. *Laches, ego vero ad te ve-* » nio: *praecede.* B. *Quo?* A. *Quo me rogas? ad Philumenam:* » (vel, *amicam :*) *apud quam coena adiectitia nobis est consti-* » *tuta: cui heri praebibere unumquemque cyathos duodecim coë-* » *gisti tu.* « CASAUBONUS. — Praeterquam quod parum commode distincta vulgo oratio fuit, verba ipsa recte scripta erant; nisi quod postremo versu perperam *ἑκατὸν* pro *ἕκαστον* legebatur. In versu penultimo, tenendum iudicavi id quod editi cum codice msto dabant, *εἰς ἐχθὲς*, quod nil opus erat ut in *ἧ γ' ἐχθὲς* mutaretur. Immo, Graece sic dici, *πίνειν τινὶ*, *praebibere alicui*, etiam atque etiam dubito: *προπίνειν τινὶ* dici, satis scio. Sed *πίνειν κύαθον τινὸς* dixere Graeci, *bibere cyathum alicui dicatum*, *bibere cyathum in alicuius honorem.* Vide VI. 254. a. & 255. a.

τὰ νῦν καλούμενα ἀπὸ σπυρίδος δεῖπνα. » Τὸ ἀπὸ σπυ- » ρίδος δεῖπνον, *coena* est *quam aliquis in sportula fert a se* » *ad amicum, ut coenet quidem cum ipso, sed suomet cibo.* » Huius quoque generis convivia agitasse veteres Grae- » cos, probat docte eruditissimus Athenaeus testimonio » PHERECRATIS :

» *Συσκευασάμενος δεῖπνον ἐν τῇ σπυρίδι*
» *ἐβάδιζεν ὡς πρὸς Ὠφέλην.*

a » Multa poëtae interpretes de hoc Graecorum more, ad illa » 'Οδυσσ. θ'. [vs. 69.] παρ' δὲ τίθει κάνεον καλήν τε τρά- » πεζαν. « [Eustathium dicit: at perparum est quod ad eum locum ille adnotavit, pag. 294. l. 10 sq. idque nonnisi ex Athenaei Epitoma ductum.] » Cave cum huiusmodi *coenis* » *Graecanicis e sportulâ* confundas Romanas *sportulas*, qua- » rum mentio in historiis Imperatorum & apud Martialem. » [Epigr. 7. lib. III. & VIII. 50.] Nam etsi rerum Roma- » narum scriptores Graeci ista quoque nominant ἀπὸ σπυρί- » δος δεῖπνα: res tamen plane alia est, & diversa. Hesy- » chius docte & breviter: ἀπὸ σπυρίδος δειπνεῖν ἢ δειπνίζειν, » τὸ ἀντὶ δείπνου ἀργύριον καὶ μέρη ἐν σπυρίδι λαβεῖν ἢ δοῦ- » ναι. Haec interpretatio Romanae consuetudini potius, » quam Graeco mori, convenit. Sed de Romanis spor- » tulis plura, cum Deo, alibi. Superius PHERECRATIS » testimonium ex ea fabula sumtum dicebatur, cui titulus » 'Επιλήσμων ἢ Θάλασσα. Non semel miratus sum diversa » adeo fabulae eiusdem nomina. Libro VII. [pag. 308, f. » itemque III. 111. b.] laudatur hic comicus ἐν 'Επιλήσ- » μονι. In Graecis vero commentariis Vesparum Aristo- » phanis, ἐν 'Επιλήσμοσι duobus locis [ad vs. 542. & 1029.] » scribi scimus. « CASAUBONUS. — Videtur doctissimus Animadversor cum Dalecampio ἐν Θαλάσσῃ intellexisse *in Mari*. At *Thalassa* est scorti nomen, sive hetaerae, ut nostris diebus elegantiores homines dicere amant, professionis turpitudini honestatem nominis praetexentes. conf. XIII. 365. *Vers.* 1. Monstrose prorsus ἔντει σπυρί- διον legebatur; quod tacite Casaubonus ex coniecturâ in ἐν τῇ σπυρίδι mutavit. At id non ferebat metri ratio, ob primam in σπυρίδι brevem. ἐν τὸ σπυρίδιον scribitur in ms. *A.* quod fortasse ex ἐς τὸ σπυρ. corruptum, sed & ipsum ferri potest. *Vers.* 2. πρὸς 'Ωφέλην. Conf. VI. 243. d. & ibi not.

b » Ait, Σύνδειπνον εἴρηκεν ἐπὶ συμποσίου Λυσίας ἐν τῷ » κατὰ Μικίνου φόνῳ. Sicilissat haec oratio, non atticis- » sat. Lego, ἐν τῷ κατὰ Μικίνου λόγῳ, aut κατὰ Μικί- » νου φόνου λόγῳ. Ita soliti orationum tituli concipi: » ut apud Demosthenem, κατὰ 'Ονήτορος ἐξούλης λόγος: & » κατὰ Στεφάνου ψευδομαρτυριῶν λόγος. « CASAUBONUS. — Utique φόνου scriptum oportuit, & sic habet ms. *A.* sed nil opus erat adiecto vocabulo λόγῳ, quod recte ignorat idem optimus codex. Vide MEURSII Lect. Attic. lib.

III. c. 21. & Taylori Fragmenta Lysiae, num. 92. p. 24 b sq. ed. Reisk. Adde quae ex Photii Lexico meo adponuntur ibid. pag. 37.

In versu ex *Aristophanis Gerytade*, pro vulgato ἐν τοῖς συνδείπνοις, ἐν τοῖσι tacite correxit Brunck in Comici Fragm. pag. 230. quem mihi sequendum putavi.

Sed Brunckium, toties mihi laudatum, totiesque deinceps laudandum, Brunckium, olim ac modo etiam adhuc nostrum, nunc maxime nominare qui possim, quin, *Fuisse* in his terris, *fuisse* nobiscum, *fuisse eheu! Brunckium*, imo de pectore ingemiscam! — Posthac nonnisi Musarum in monumentis a se conditis, & in memoria hominum, Musis amicorum, vivet perennabitque praestantissimi Viri ingenium: mortales exuvias hoc ipso quo haec scribimus die alma tellus recepit.

τὸ Σοφοκλέους δρᾶμα. De *Sophoclis* fabula Συνδείπνῳ vide I. 17. d. ibique notata, & Animadv. Vol. IV. p. 31.

καὶ συναγώγιμον συμπόσιον ἐπιπληροῦσιν. » Scribo ἐπιπληροῦσιν. Sequitur [paulo post] ex *Menandro*, ἐπλήρουσέν τε τὸ συναγώγιον. Quibus verbis describi quod vocabant τὸ ἀπὸ συμβολῶν δεῖπνον, neque ait Athenaeus, neque negat. Et sane patet latius τὸ συνάγειν aut πληροῦν τὸ συναγώγιον, quam ἀπὸ συμβολῶν δειπνεῖν vel ἀπὸ συμβολῶν συνάγειν, quod libro septimo [ad p. 292. c.] exponebamus. Casaubonus.

Menandri fabula, cuius titulus hic Πιμπραμένη perhibetur, alibi Ἐμπιμπραμένη inscripta proditur: sic apud Nostrum, XIII. 559. e. & ter apud Stobaeum, cuius loca Clericus collegit in Menandri Fragm. p. 60 sq.

Τίνες δ' αἱ συμβολαί. Sic ms. *A.* ignorans verbum εἰσὶν, quod adiectum in edd. *Mox*, pro αὐτὸς Ἄλεξις, malles fortasse ὁ αὐτὸς Ἀλ. id est, *idem Alexis quem paulo ante nominavi*; aut certe αὐτὸς ὁ Ἄλεξις, *ipse Alexis*. Sed iam saepius alibi ita nude αὐτὸς absque articulo usurpatum Nostro vidimus.

Ἧξω φέρουσα: &c. » Ut doceret nos quid Graeci συμβολὰς appellarent, locum *Alexidis* recitat; ex quo intelligimus, *Chalcidensibus dictas fuisse* συμβολὰς, *taenias, corollas, unguenta*, aliaque parvo parabilia, *quae invitati ad regem convivii convivae deferebant*. Videtur qui ista loquebatur, hoc caussatus seu vere seu falso, ut pro veris

d »ſymbolis, quae maioris ſumtus erant, minus penderet. »Sane Athenis & in reliqua, ut exiſtimo, Graecia con»viviorum e ſymbolis contraria fuit ratio conſuetudini »Chalcidenſium: nam corollas & unguenta dare munus »erat convivatoris, ſive illius in cuius aedibus coena»batur: caetera afferebantur a ſingulis convivantium in »commune. Scholiaſtes Ariſtophanis: *Οἱ καλοῦντες ἐπὶ »δεῖπνον, στεφάνους καὶ μύρα καὶ τραγήματα καὶ ἄλλα »τινὰ τοιαῦτα παρετίθεσαν. οἱ δὲ καλούμενοι ἔφερον ὀψή»ματα, καὶ κίστην* (ita ſcribendum: haec eſt ciſta *ὀψο»φόρος* ſive *δειπνοφόρος* vulgo e re nuncupari ſolita) *καὶ »χοᾶ.«* Casaubonus.

»Sequitur: *Ἀργεῖοι δὲ, ὡς ἐν τοῖς Ὑπομνήμασί φησιν »Ἡγήσανδρος, γράφει δ' οὕτως.* Manca oratio eſt. Scri»bendum, *Ἀργεῖοι δ' ὡς ἐν τοῖς Ὑπομνήμασί φησιν Ἡγή»σανδρος, χ ῶ ν ἐ κ ά λ ο υ ν. γράφει δ' οὕτως.«* Casaubonus. — Iurares utique intercidiſſe per librariorum culpam verba nonnulla: ſed ſimillimâ vel brevitate orationis vel *ἀνακολουθίᾳ* & alibi paſſim uſum eſſe ipſum Athenaeum obſervavimus, & haud ita multo ante, eodem hoc libro pag. 343. c. Paulo levius viſum iri incommodum putavi, ſi *parentheſeos ſignis* verba *γράφει δ' οὕτως* fuiſſent circumdata.

AD CAP. LXIX.

e *Οὐκ ἀνάρμοστον δὲ καὶ τούτου τοῦ συγγράμματος τέλος εἰληφότος, ἑταῖρε Τιμόκρατες, αὐτοῦ καταπαῦσαι τὸν λόγον, μὴ καὶ ἡμᾶς τις οἰηθῇ - - ἰχθῦς ποτε γεγονέναι.* Si haec ita ſcripſit Athenaeus, uti hodie leguntur, & minus commode ſcripſiſſe, & frigidiuſculo ioco concluſiſſe hunc librum mihi viſus erat. Nam, ut ab hoc incipiam, *finem ſe*, ait, *huic disputationi hic impoſiturum, ne quis exiſtimet, p i ſ c e m i p ſ u m o l i m f u i ſ s e.* Ubi, licet iam aliquamdiu piſcium non fecerit mentionem, meminiſſe tamen debemus, per duos fere continuos libros *de Piſcibus* fuiſſe diſputatum: nunc igitur hoc dicit, *ſi illam disputationem longius etiam extrahat, vereri ſe, ne eâ cauſſâ tam late perſequi hanc diſputationem videatur, quoniam ipſe olim, quemadmodum Empedocles, piſcis fuiſſet.* Scilicet quum in animo habuiſſet facetus noſter polyhiſtor, librum hunc & totam adeo de Piſcibus diſputationem duobus illis *Em-*

pedoclis versiculis claudere, quorum posterior in ipsam vocem ἰχθὺς desinit; ista ratione viam sibi parare voluit, qua commode opportuneque prolati isti versus viderentur. Quod vero initio huius Epilogi scribit, Οὐκ ἀνάρμοστον δὲ καὶ τούτου τοῦ συγγράμματος τέλος εἰληφότος: commodius alibi, veluti in fine libri sexti, Ἐπεὶ δὲ εἰς ἱκανὸν μῆκος προῦβη: aut in fine libri quarti, Ἐπὶ τούτοις τέλος ἐχέτω καὶ ἥδε ἡ βίβλος, ἱκανὸν εἰληφυῖα μῆκος. Tum vero quod ait, αὐτοῦ καταπαῦσαι τὸν λόγον, exspectasses καταπαύσωμεν, ut in sexti libri exitu. Si vera scriptura καταπαῦσαι, intelligendum fuerit χρὴ, ἁρμόζει, aut aliquod simile verbum: nisi malimus, cum DALECAMPIO, constructionem orationis ita concipere, ut ἀνάρμοστον non ad τέλος referatur, sed ad καταπαῦσαι, hoc modo: Οὐκ ἀνάρμοστον, scil. εἴη, (τούτου τοῦ συγγράμματος τέλος εἰληφότος) αὐτοῦ καταπαῦσαι τὸν λόγον: id est, ut vertit hic interpres: *Quoniam vero ad finem perductus est hic liber, nostram hîc orationem definere haud intempestivum est.* Quam si rationem constructionis revera in animo habuerat auctor, haud absurde coniectaverit Gallicus Interpres, perperam permutatas inter se sedes esse vocabulorum σύγγραμμα & λόγον, legendumque potius, τούτου τοῦ λόγου τέλος εἰληφότος, & deinde αὐτοῦ καταπαῦσαι τὸ σύγγραμμα, ut haec prodeat sententia: *Cum igitur disputatio haec* (de Piscibus) *ad finem perducta sit, non incongruum fuerit hîc quoque librum finire.*

» In *EMPEDOCLIS* versibus, quibus se quondam piscem » fuisse profitetur,

» Ἤδη γάρ ποτ' ἐγὼ γενόμην κούρη τε κόρος τε,
» θάμνος τ' οἰωνός τε, καὶ ἐξ ἁλὸς ἔμπυρος ἰχθύς.

» secuti sumus veteres codices. Ante scriptum erat ἔμπυδρος: apud alios ἔλλοβος. Quorum hoc nullo modo con» venit: illud non iniuria tueamur fortasse etiam adversus » librorum auctoritatem. Nam apud Laërtium in Empedo» cle ita legitur; & *empyri piscis* etiam beatus pater & fa» cundissimus scriptor Gregorius Nazianzenus mentionem » facit istis versibus:

» Ἰχθὺς δ' ἔμπυρός ἐστι, καὶ οὐ πυρὶ δάμναται' ἀπίστῳ
» ἔμπυρος· αἰθόμενος δὲ μέσως διαλάμπεται ἅλμης.«

CASAUBONUS. — His in ed. Cas. 2. & 3. haec adiecta sunt

e eiusdem CASAUBONI: » Sed multa secula sunt; ex quo » diverse legi coepit superior EMPEDOCLIS locus: scribentibus aliis, καὶ ἐξ ἁλὸς ἔμπυρος ἰχθύς: aliis ἔμπνοος: aliis εἰν ἁλὶ νήχυτος ἰχθ. Inveni & ἄμφορος ἰχθ. sed ut existimo mendose, pro ἔμπυρος. Sic autem scriptum offendimus in manu exaratis Olympiodori » commentariis in Phaedonem. « — Quosnam *veteres codices* secutus vir doctissimus ἔμπνοος edidisset, operae pretium fuerat indicare: est autem ex sola *Epitoma* ducta illa scriptura, ac fortasse unius Breviatoris ingenio debetur. ἔμπυρος scribitur apud Diogenem Laërt. IX. 77. & in Anthologia Planudea lib. I. cap. 86. pag. 117. ed. H. Steph. pag. 162. ed. Brod. Cui scripturae an patrocinentur versus illi Gregorii Nazianz. (ex Carm. III. vs. 581 sq. T. II. Opp. edit. Colon. p. 66.) a Casaubono prolati, haud satis quidem liquet: sed eidem scripturae insignem veri speciem *Petr.* PETITUS in Miscellaneis Observ. & MENAGIUS ad Laërt. l. c. conciliarunt ex ipsius Empedoclis de natura piscium sententia, ab Aristotele relata in libello DE Respirat. cap. 14. pag. 727. ed. Duval: ubi *Empedoclem* ait *statuisse*, τὰ θερμότατα (sive θερμότητα) καὶ πῦρ ἔχοντα μάλιστα πλεῖστον τῶν ζώων, ἔνυδρα εἶναι: id est, *animalia calidissima, & copiosissimum prae caeteris ignem in se habentia, aquatilia esse.* Quare quum eamdem scripturam ἔμπυρος apud Athenaeum quoque veteres editiones Ven. & Bas. praeferant, non dubitaturus eram quin eam reponerem, nisi aliud ex vetustissimo nostro cod. *A.* enotatum vidissem, nempe ἐξ ἁλὸς ἔμπορος: quod significare potest, *qui e mari adfertur*, vel *qui e mari venit.* Quod si pro ἐξ ἁλὸς, esset εἰν ἁλὶ, ut apud Clementem Alexandrinum, intelligi posset εἰν ἁλὶ ἔμπορος, *qui in mari graditur*, (id est, *in mari vivit*;) quemadmodum verbum ἐμπορεύεσθαι accipitur III. 91. c. Neque vero eam inficias, posse eamdem scripturam ἔμπορος, quam noster codex praefert, ex ἔμπυρος corruptam esse, sive temere atque casu, sive consilio hominis, qui cur ἔμπυρον piscem dixisset Empedocles, parum perspectum habuisset. Scripturam νήχυτος ubi aut apud quemnam repererit Casaubonus, nescio. ἔλλοβος, quod ab eodem ut diversa nonnullorum scriptura commemoratur, video in ora etiam libri, qui olim Casauboni fuerat, eodem modo adnotatum: est autem id vocabulum ex ἔλλοπος corruptum, quod Clemens Alexandrinus habet,

Stromat. lib. VI. apud quem posterior versus (pag. 750. ed. e Potteri) sic scribitur:

θάμνος τ', οἰωνός τε, καὶ εἰν ἁλὶ ἔλλοπος ἰχθύς.

Ubi vox ἔλλοπος eâdem notione accipienda videtur atque ἐλλὸς & ἔλλοψ: de quibus vide Nostrum VII. 277. c. & Animadv. Vol. IV. pag. 20 sq. & pag. 308 sq. ἄμφορος, quod alibi se reperisse testatur Casaubonus, potuit esse ex ἔμπυρος corruptum: sed potest etiam valere ἀνάφορος, *piscis e mari emergens.* Lectionem ab istis omnibus diversam ex Cyrillo contra Iulianum protulit Menagius ad Laërtium, φαίδιμος ἰχθύς.